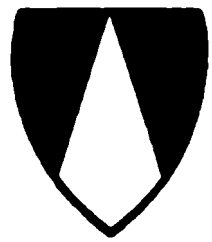

Sziénai Szent Katalin

LEVELEK

SZIÉNAI SZENT KATALIN
LEVELEK

SZIÉNAI SZENT KATALIN

LEVELEK

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA
BUDAPEST 1983

NIHIL OBSTAT
DR. LADOCSI GÁSPÁR CENSOR

NR. 704/82 IMPRIMI POTEST
STRIGONII, DIE 24. MARTII A. 1982.
LÁSZLÓ CARD. LÉKAI PRIMAS HUNGARIAE, ARCHIEPISCOPUS STRIGONIENSIS

FORDÍTOTTA
DR. CSERTŐ GYÖRGY OP

A fordítás alapjául szolgáló mű: *Le lettere di S. Caterina da Siena con note di N. Tommaseo.* I – VI. Piero Misciatelli. Siena 1913 – 1922 és Firenze 1939 – 1940.

Az olasz eredetivel *(Le lettere di S. Caterina da Siena* I – V. Lodovico Ferretti OP. Siena 1918 – 1930. alapján) összevetette Dr. Diós István.

A BORÍTÓN: SZENT KATALIN AZ ISTENI BÖLCSESSÉGBŐL MERÍTI A TANÍTÁST, AMELYET TANÍTVÁNYAI ÍRÁSBA FOGLALNAK. „C" INICIÁLÉ A LEVELEKET TARTALMAZÓ 14. SZ-I PERGAMEN KÓDEXBŐL. MODENA, SZÉKESEGYHÁZI LEVÉLTÁR.

SZENT KATALIN A HÁROM KORONÁVAL. METSZET A LEVELEK VELENCE 1500. MANUZIO KIADÁSÁBÓL. VELENCE, BIBLIOTECA MARCIANA, ALDINE 36.

ELŐSZÓ

Szent Katalin leveleit már életében elkezdték gyűjteni. Kortárs feljegyzéséből tudjuk, hogy „családjának" tagjai a nekik szóló leveleket lemásolták és elküldték egymásnak, hogy mások is meríthessenek tanításukból. Így jöttek létre a kisebb, lelki épülés céljából gyűjtött levélcsoportok.

Az első nagyobb méretű gyűjteményt egy tanítvány, Ser Cristofano di Guano Guidini állította össze Katalin halála után. Cristofano ugyanis mint jegyző tudta, hogy az írásos dokumentumoknak később milyen nagy értéke lesz, ezért hamarosan és a számára elérhető legszélesebb körből összegyűjtötte a leveleket.

Francesco Buonconti is gyűjtött leveleket. Ez a gyűjtemény később Volunnio Bandinelli bíboros birtokába került és az ő hagyatékával származott tovább. A múlt század első felében még forrásként használták, azután elveszett.

Egy teljesebb és írásforma szempontjából az előzőknél jobb gyűjteményt őriz a római Szent Pantaleon Könyvtár, amely valószínűleg 14. sz-i kortárs kézírása. Capuai Boldog Rajmund, a szent gyóntatója és életrajzírója maga is összegyűjtötte lelki gyermekének leveleit és két kötetben hagyta a sziénai Szent Domonkos konventra. A két pergamenkódexet Caffarini látta még és feljegyzete, hogy az első kötetben 155, a másodikban 139 levél volt, mégpedig a címzettek szerint csoportosítva. Az első kötetbe a pápáknak, bíborosoknak, papoknak, szerzeteseknek és szerzetesnőknek, a másodikba a fejedelmeknek és a világiaknak szóló leveleket gyűjtötte össze Rajmund. E levelek közül később néhányat kiemeltek és elküldték a sziénai származású VII. Sándor pápának (1655–1667). Ezek a levelek később elvesztek.

Carducció Canigiani gyűjteményét őrzik a római Biblioteca Casanatense-ben, azaz az egykori S. Maria sopra Minerva domonkos konvent múlt század végén államosított könyvtárában.

Szent Katalin leveleinek jelentős része tehát kortársak által készített másolatokban maradt ránk. A levelek nyomtatott kiadásai e kéziratos gyűjteményeken alapulnak. Először 1492-ben adták ki a leveleket, mégpedig egyszerre két helyen: Bolognában és Velencében, ahol 1548-ban második, 1584-ben harmadik kiadásra is sor került. 1512-ben és 1652-ben spanyol, 1643-ban francia nyelvű fordítások jelentek meg.

A legtöbb levelet (373) magába foglaló gyűjteményt Girolamo Gigli adta közre Luccában, 1721-ben. A további kiadások, melyeket a Bibliográfiában közlünk, az ő munkáján alapulnak.

A jelen fordítás két szakaszban készült. Az első szakaszt Misciatelli szövegének

fordítása jelentette. Ezt a munkát 1962-ben fejezte be Dr Csertő György. Csaknem húsz év múlva került sor a munka második fázisára, melynek során a fordítást Ferretti kiadásával vetettük össze, új jegyzetekkel láttuk el (Mons. Bruno Ancilli kutatásainak eredményeit felhasználva), és kiegészítettük a Dupré kiadás kronológiai adataival. A történeti és tartalmi magyarázatot igénylő szövegrészeket első előfordulásuk alkalmával jegyzeteltük. Ugyanígy jártunk el a gyakrabban előforduló szentírási hivatkozásokkal is. A történeti és helyrajzi jegyzetek készítésénél nagy segítségünkre volt Mons. Bruno Ancilli, aki 1970-től szerkeszti és kiadja Sziénában a La Casa di Santa Catarina folyóiratot. E folyóiratban tette közzé azokat a történeti kutatásokat, melyeket Szent Katalin halálának 600 éves évfordulóját előkészítendő végzett.

A Ferretti kiadás 389 levelet közöl. Az első 373 levél a nyomtatott kiadások hagyományos anyaga. A következő nyolc levelet (374–381) elsőként Edmund G. Gardner tette közzé (London, 1907): a leveleket firenzei és római könyvtárak addig ismeretlen Szent Katalin-kódexeiből merítette. Végül a kötetet nyolc töredék zárja (382–389). A „töredék" megjelölés nem egészen pontos, mert a kódexekben a teljes levelek megtalálhatók. Kiadójuk, B. Motzo csak a levelek végét emelte ki, azokat a konkrét utalásokat, melyeket az előző kiadások elhagytak.

A levelek olvasását-értését megkönnyíti Szent Katalin életének ismerete, hiszen a szentek tanítása nem spekulatív fejtegetések eredménye, hanem életük tanúsága. Tanácsos a 200 feletti levelekkel indulni, mert ezek többnyire két konkrét problémával foglalkoznak, a pápa Rómába való visszatérésével és a keresztes háborúval, ezért talán könnyebben érthetők. A fordítás során született az a tapasztalat, hogy érdemes kezdetben egyszerre több levelet átolvasni (az azonnali értés igénye nélkül, csak mintegy gyűjtögetve a benyomásokat, az azonos fordulatokat, az egymást magyarázó kép-töredékeket), s azután egy levéllel foglalkozni, esetleg napokig. Ha sokallnánk a ráfordítandó időt, gondoljuk meg, hogy Szent Katalin *egyházdoktor*, azaz az Egyház tanításának doktora: vajon melyik tudomány doktorának könyvét tudjuk folyamatosan, szépirodalmi műként olvasni? *Tanulni* kell ezeket a leveleket is, mint „Isten édes és szelíd iskolájának" tananyagát. Ehhez a tanuláshoz is meg kell találni a módszert, időt kell rá fordítani és *akarni* kell megismerni, azaz szeretni kell Katalint, "aki most az örök Atya házában lakozik, azaz az isteni Lényegben, amely Lényegben és látásban" szeretett minket mielőtt lettünk volna. És közbenjár érünk (odafönn színről-színre, idelenn a Levelekkel), hogy "Jézus Krisztus vérének bősége által, valamint a szentek és a legédesebb Anya, Mária érdemeiért mi is színről-színre ízleljük és lássuk majd Krisztust. Dicsértessék a mi édes Üdvözítőnk!" (30. levél).

Budapest, 1983. január 18. Árpádházi Szt Margit ünnepén

Diós István

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó 7

Tartalomjegyzék 9

1. – Édesanyjának, Lapa asszonynak 21
2. – Andrea de'Vitroni papnak 22
3. – Casole prépostjának és Giacomo di Manzinak Casoléba 25
4. – Egy bebörtönzött karthauzi szerzetesnek 28
5. – Montalcinói Francesco úrnak, a világi jog tudósának 30
6. – Édesanyjának, Lapa asszonynak 33
7. – Péter, ostiai bíborosnak 34
8. – Justus testvérnek, a montolivétói priornak 36
9. – Egy ismeretlen nevű asszonynak 38
10. – Benincasa di Jacomónak, vérszerinti testvérének 40
11. – Péter, ostiai bíborosnak 40
12. – A Sant' Antimo-kolostor apátjának 43
13. – Marco Bindi kereskedőnek 45
14. – Három bátyjának Firenzébe 49
15. – A zsidó Consigliónak 50
16. – Egy magasrangú főpapnak 51
17. – Nizzai Antal ágostonos remetének a Selva di Lagó-i San Leonardo-remeteségbe 55
18. – Testvérének, Benincasának Firenzébe 57
19. – Nicolaccio di Caterino Petroninak Sziénába 58
20. – Testvérének, Benincasának Firenzébe 59
21. – Egy férfinak, akinek elhallgatja a nevét 60
22. – Don Martinónak, a vallumbrósai szerzetesrend passignánói apátjának 63
23. – Az unokahúgának, Nannának, Benincasa leánykájának Firenzébe ... 65
24. – Biringhieri degli Arzocchinak, Asciano plébánosának 68
25. – Della Fonte Tamás domonkos testvérnek San Quiricóba 70
26. – Unokahúgának, Eugénia nővérnek, a montepulciánói Szent Ágnes-kolostorba 71
27. – Don Martinónak, a vallumbrósai szerzetesrend apátjának 75
28. – Bernabo Viscontinak, Milánó urának. E levelet a Viscontitól jött követekkel küldte 77
29. – Bernabo Visconti hitvesének 82

30. – A sziénai Szent Márta-kolostor apátnőjének és Niccolosa nővérnek 86
31. – Mitarella asszonynak, Vico da Mogliano szenátor hitvesének. 90
32. – Páduai Jacomo testvérnek, a firenzei Monte Oliveto-zárda priorjának 91
33. – A sziénai területen fekvő Monte Oliveto főapátjának 93
34. – A Sziéna melletti olivetánus testvérek priorjának 95
35. – Niccolo di Ghida, Giovanni Zerri és Niccolo di Jacomo di Vannuzzo olivetánus szerzeteseknek 97
36. – A Szűz Máriáról nevezett Monte Oliveto szerzet néhány noviciusának 100
37. – Niccolo di Ghida olivetánus szerzetes testvérnek 103
38. – Ágnes asszonynak, Orso Malavolti úr özvegyének 105
39. – Don Jacomo karthauzi szerzetesnek, a Sziéna közelében fekvő pontignánói kolostorba 110
40. – Lelki leányainak Sziénába 116
41. – Della Fonte Tamás domonkos rendi testvérnek, amikor a San Quirico-i kórházukban volt 117
42. – Neri di Landocciónak 119
43. – Cristofano di Gano Guidini úrnak 119
44. – Antonio di Ciolo úrnak 120
45. – Francesco di Vanni Malavoltinak Sziénába 123
46. – Neri di Landocciónak 124
47. – A sziénai Pietro di Giovanni Venturénak 125
48. – Matteo di Giovanni Colombininek Sziénába 127
49. – Alexiának 129
50. – Caterina di Scetto domonkos rendi mantellátának 131
51. – Massai Félix ágostonos remetének a leccetói remeteségbe 133
52. – A Szent Ágoston remetéi közül való sziénai Jeromos testvérnek 135
53. – Ágnes asszonynak, Orso Malavolti úr özvegyének 138
54. – A montepulciánói Szent Ágnes-kolostor egyik szerzetesnővérének ... 139
55. – Főtisztelendő Vilmos testvérnek, a karthauziak generális priorjának 140
56. – Cortonai Simon domonkos rendi testvérnek 143
57. – Máté mesternek, a sziénai Casa della Misericordia kórház rektorának 145
58. – Cristofora nővérnek, a montepulciánói Szent Ágnes-kolostor főnöknőjének 146
59. – Péter úrnak, semignánói papnak 148
60. – Egy ismeretlen nevű családapának 150
61. – Ágnes asszonynak, Orso Malavolti úr özvegyének 151
62. – Sano di Macónak és más lelki fiainak 153
63. – Máté mesternek, a sziénai Casa della Misericordia kórház rektorának 156
64. – Angliai Vilmos ágostonos remete testvérnek 157
65. – Orvietói Daniellának, Szent Domonkos rendje ruháját viselő nővérnek 160
66. – Angliai Vilmos bakkalaureus testvérnek, aki a leccetói ágostonos kolostorban van 164
67. – A vallumbrósai rendház szerzeteseinek Passignanóba 166

68. — Benedetta asszonynak, a volterrai Belforti Bocchino úr özvegyének Firenzébe 168
69. — Sano di Macónak Sziénába 170
70. — Dominici Bertalan domonkos testvérnek, amikor bakkalaureus volt Pízában 172
71. — Bartolomea asszonynak, Andrea Mei hitvesének, Sziénába 173
72. — Linaiuolo Romanónak, a Compagnia del Bigallo tagjának Firenzébe 177
73. — Constanza szerzetesnőnek, a Sziéna melletti Santo Abundo-kolostorba 179
74. — Montalcinói Miklós domonkos rendi szerzetesnek 181
75. — A firenzei San Gaggio-kolostornak és a Sansovino hegyén álló kolostor apátnőjének és noviciáinak 182
76. — Giovanni di Bindo di Duccio olivetánus testvérnek 186
77. — Tisztelendő Angliai Vilmos bakkalarueus szerzetesnek, ágostonos remetének Selva di Lagóba 189
78. — Niccolo Povero di Romagna remetének Firenzébe 191
79. — A Lignaia melletti hegyen levő Szent Péter-kolostor apátnőjének és nővéreinek Firenzébe 192
80. — Az ágostonos remeték rendjéből való III. János mesternek 196
81. — A Szent Domonkos rendje ruhájába öltözött Francesca di Francesco di Tolomeinek, amikor beteg volt 198
82. — Három firenzei hölgynek 200
83. — A firenzei Conte di Conte spirituálisnak 202
84. — Filippo di Vannuccio és Niccolo di Piero olivetánus testvéreknek ... 205
85. — A firenzei Pietro di Tommaso de'Bardinak 209
86. — A firenzei Santa Maria delli Scalzi-kolostor apátnőjének 212
87. — Pazza Giovanna asszonynak 215
88. — Angelo da Ricasoli firenzei püspöknek 217
89. — Usimbardi Bertalannak és Francesco di Pipinónak Firenzébe 219
90. — Laudomia asszonynak, a firenzei Carlo delli Strozzi hitvesének 220
91. — Ágnes asszonynak, Pipino Sarto hitvesének 222
92. — Egy spirituálisnak Firenzébe 223
93. — Orsa asszonynak, Usimbardi Bertalan hitvesének, és Ágnes asszonynak, Francesco di Pipino Sarto hitvesének Firenzébe 224
94. — Tolomei Máté domonkos testvérnek 226
95. — Azoknak a firenzei ifjaknak, akik Don Giovanni lelki gyermekei voltak 230
96. — Pietro Canigianinak Firenzébe 233
97. — A sziénai Pavola nővérnek és tanítványainak, amikor Fiesolében voltak 236
98. — Della Fonte Tamás domonkos rendi testvérnek 238
99. — Neri di Landoccio de'Pagliaresinek 239
100. — Capuai Rajmund domonkos testvérnek 241
101. — Giacomo degli Orsini bíborosnak 242
102. — Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 246
103. — A Belforte családból való Benuccio di Pierónak és Bernardo di Misser Ubertónak Volterrába 249

104. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 251
105. – Bertalan testvérnek, amikor Ascianóban volt 255
106. – Neri di Landocciónak 256
107. – Luiginak, a sziénai Luigi Gallerani úr fiának Ascianóba 256
108. – Giovanna di Capo asszonynak és Francescának Sziénába 258
109. – Az Apostoli Nuncius Apátnak 260
110. – Stricca asszonynak, Cione di Sandro de'Salimbeni hitvesének 263
111. – Biancina asszonynak, Giovanni d'Agnolino Salimbeni özvegyének ... 265
112. – Benedetta grófnőnek, a sziénai Giovanni d'Agnolino Salimbeni leányának 267
113. – Benedetta grófnőnek, a sziénai Giovanni d'Agnolino Salimbeni leányának 270
114. – Agnolino grófnak, a sziénai Giovanni d'Agnolino Salimbeni fiának 274
115. – Iza asszonynak, Giovanni d'Agnolino Salimbeni leányának 277
116. – Pantasilea asszonynak, Ranuccio da Farnese hitvesének 278
117. – Édesanyjának, Lapa asszonynak és Cecca asszonynak a montepulciánói Szent Ágnes-kolostorba 280
118. – Catarina dello Spedaluccio asszonynak és Giovanna di Capónak Sziénába 281
119. – A Szent Domonkos ruháját viselő Alexia asszonynak Rocca váráról 283
120. – Rabe asszonynak, Francesco de'Tolomei hitvesének 285
121. – A Sziéna városát védő Uraknak és a Főkapitánynak Sant'Antimóból 287
122. – Salvi di Misser Pietrónak, sziénai aranyművesnek 290
123. – A Sziéna városát védelmező uraknak 294
124. – Máté mesternek, a Casa della Misericordia rektorának Sziénába 297
125. – Nera asszonynak, Szent Domonkos mantellátái perjelnőjének Rocca d'Agnolinóból 300
126. – Alexia és Cecca asszonyoknak 302
127. – Dominici Bertalan és d'Antonio Tamás domonkos rendi testvéreknek, amikor Pízában voltak 304
128. – Gabriele di Davino Piccolomininek 306
129. – Bertalan domonkos testvérnek Firenzébe 308
130. – A firenzei Ipolito degli Ubertininek 310
131. – Niccolo Soderininek Firenzébe 312
132. – Giovanna asszonynak és a többi leányának Sziénába 314
133. – Nápoly királynőjének 315
134. – A pízai Campo Santón remetéskedő Bertalannak és Jakabnak 318
135. – Pietro del Monte őrgrófnak 320
136. – Angelo da Ricasolinak 321
137. – Máté mesternek, a sziénai Casa della Misericordia rektorának Pízából 323
138. – Nápoly királynőjének 324
139. – Della Fonte Tamás domonkos rendi testvérnek Sziénába 326
140. – János úrnak, az éhség idején alakult csapat fejének és vezérének 327
141. – A Bolognából való Don Giovanni de'Sabbatini karthauzi szerzetesnek a Sziéna melletti belriguardói kolostorba Pízából 329

142. – Sano di Macónak Pízából 330
143. – Nápoly királynőjének 331
144. – Pavola asszonynak Fiesoléba 333
145. – Magyarország királynéjának, azaz a király anyjának 335
146. – Dominici Bertalan testvérnek, amikor Firenzében biblikus volt 338
147. – Sano di Macónak, amikor Katalin először volt Pízában 340
148. – Pietro del Monte őrgrófnak 341
149. – Pietro Gambacorti úrnak Pízába 343
150. – Francesco Tebaldi testvérnek, a Gorgona szigetén levő karthauzi kolostorba 345
151. – Nella asszonynak, a pízai Niccolo Buonconti úr hitvesének 347
152. – A luccai Giovanni Trentának és hitvesének, Giovanna asszonynak 350
153. – Catarinának, Orsolyának és más pízai asszonyoknak 351
154. – A firenzei Francesco Tebaldinak Gorgona szigetére 353
155. – Niera asszonynak, Gherardo Gambacorti hitvesének Pízába 357
156. – Giovanni Perotti tímárnak Luccába 359
157. – Vanninak és Francescónak, Niccolo de'Buonconti fiainak Pízába ... 360
158. – Nino papnak Pízába 361
159. – Krisztusban Ranieri testvérnek, a pízai Szent Katalin domonkos zárda szerzetesének 362
160. – Giovanni Perotti luccai tímárnak és hitvesének, Lippa asszonynak 364
161. – Nella asszonynak, a pízai Niccolo de'Buonconti hitvesének és a menyének, Catarina asszonynak, Gherardo di Niccolo de'Buonconti hitvesének 365
162. – Franceschina asszonynak és Catarina asszonynak és két lelki barátnőjének Luccába 367
163. – Franceschina asszonynak Luccába 368
164. – Mellina asszonynak, Bartolomeo Balbani hitvesének Luccába 370
165. – Bartolomea asszonynak, a luccai Salvatico özvegyének 373
166. – Kolomba asszonynak Luccába 376
167. – Nella asszonynak, a pízai Niccolo Buonconti hitvesének 378
168. – Lucca város Véneinek 379
169. – A sziénai Tolomei Máté domonkos testvérnek Rómába, és Niccolo di Francia karthauzi szerzetesnek Belriguardóba 382
170. – Pietro del Monte őrgrófnak, Sziéna polgármesterének 385
171. – A firenzei Niccolo Soderininek 386
172. – Niccolo de'Frati olivetánus testvérnek a firenzei kolostorba 391
173. – Egy testvérnek, aki kilépett a Rendből 392
174. – Ágnes asszonynak, a firenzei Francesco Sarto hitvesének 396
175. – Egy női kolostornak 397
176. – Francesco di Pipino Sartónak Firenzébe 399
177. – Péter, portói bíborosnak 400
178. – Neri di Landocciónak 403
179. – A firenzei Francesco di Pipino Sartónak és hitvesének, Ágnes asszonynak 404

180. – Pietro del Monténak, S. Maria őrgrófjának, amikor sziénai szenátor volt 405
181. – Osimói Miklósnak 406
182. – Bartolomea della Seta nővérnek, a pízai Santo Stefano-kolostorba 409
183. – Otranto érsekének 410
184. – A Szűz Mária Társasága priorjának és tagjainak 413
185. – XI. Gergely pápának 417
186. – Neri di Landocciónak 421
187. – A bolognai Don Giovanni Sabbatini és a sziénai Don Taddeo dei Malavolti karthauzi szerzeteseknek Belriguardóba 422
188. – Bartolomea della Seta nővérnek, a pízai Santo Stefano-kolostorba 424
189. – A cervaiai szerzeteseknek, valamint Giovanni di Bindo, Niccolo di Ghida és más fiainak a Sziéna melletti olivetánus kolostorba 425
190. – A firenzei Francesco di Pipino Sartónak és hitvesének, Ágnes asszonynak 428
191. – Alviánói Tamás kapitánynak 430
192. – Neri di Landocciónak 432
193. – A bolognai Lorenzo del Pino úrnak, az egyházjog tudósának 433
194. – Tora asszonynak, Pietro Gambacorti úr leányának, Pízába 436
195. – Stefano di Corrado Maconinak 438
196. – XI. Gergely pápának 440
197. – Az orvietói Matteo di Tomucciónak 442
198. – Dominici Bertalan domonkos testvérnek Ascianóba 446
199. – Niccolo di Vezzano bolognai kanonoknak 447
200. – Dominici Bertalan domonkos testvérnek Ascianóba 450
201. – Don Giovanni karthauzi szerzetesnek, Rómába, aki szeretett volna elmenni a Szent Patrik-purgatóriumba, s mivel nem kapott rá engedélyt, lelkében sokat kesergett 451
202. – Jakab mesternek, aki orvos volt Ascianóban 455
203. – A perugiai olivetánus konvent néhány novíciusának 456
204. – Dominici Bertalan domonkos testvérnek, amikor Ascianóban prédikált 460
205. – Stefano di Corrado Maconinak, minden erények koldusának 462
206. – XI. Gergely pápának 462
207. – Firenze urainak 465
208. – Dominici Bertalan domonkos testvérnek, Ascianóba 468
209. – XI. Gergely pápának 469
210. – Máté úrnak, a sziénai Casa della Misericordia rektorának 472
211. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 473
212. – Neri di Landocciónak 475
213. – A Szent Domonkos ruhájába öltözött Daniella nővérnek, aki sokat gyötrődött amiatt, hogy nem folytathatta kemény vezeklését 476
214. – Catarina dello Spedalucciónak és Giovanna di Capónak 482
215. – Bologna egyik kolostorának 484
216. – Nigi di Doccio Arzocchinak 489

217. – A Santa Maria delle Virgini priorájának és nővéreinek, valamint a San Giorgio priorájának és nővéreinek Perugiába 491
218. – XI. Gergely pápának 494
219. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek, III. János mesternek, az ágostonos remeték generálisának és összes társaiknak, amikor Avignonban voltak 497
220. – Maddalena nővérnek, Alexia leányának a Sziéna melletti Santa Bonda-kolostorba 500
221. – Bartolomea della Seta nővérnek, a pízai Santo Stefano-kolostorba ... 503
222. – Stefano di Corrado Maconinak 506
223. – Giacomo degli Orsini bíborosnak 507
224. – Niera asszonynak, Gherardo Gambacorti úr hitvesének Pízába 510
225. – A pízai Lazzarino minorita testvérnek 512
226. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 514
227. – Vilmos testvérnek Leccetóba, amikor Katalin Firenzében volt 518
228. – Neri di Landocciónak 520
229. – XI. Gergely pápának 521
230. – A firenzei köztársaság által megválasztott nyolctagú háborús bizottságnak, melynek kérésére Katalin elment XI. Gergely pápához 522
231. – XI. Gergely pápának 524
232. – Sano di Macónak Sziénába 525
233. – XI. Gergely pápának 526
234. – Buonacorso di Lapónak Firenzébe Avignonból 527
235. – Franciaország királyának 530
236. – Usimbardi Bertalannak Firenzébe 532
237. – Anjou hercegnek 533
238. – XI. Gergely pápának 536
239. – XI. Gergely pápának 537
240. – Édesanyjának, Lapa asszonynak, mielőtt visszatért volna Avignonból 540
241. – Giovanna di Corrado asszonynak 542
242. – Angelo da Ricasolinak 544
243. – Píza érsekének 546
244. – Francesco mesternek, Sziéna híres orvosának 548
245. – Egy genovai ferences harmadrendi testvérnek, akinek sok szenvedést okozott egy nővel fenntartott lelki ismeretsége 549
246. – A Genova közelében fekvő Cervaia-kolostor priorjának 552
247. – Giovanna di Corrado asszonynak 554
248. – Usimbardi Bertalannak és hitvesének, Orsolya asszonynak, valamint Francesco di Pipino Sartónak és hitvesének, Ágnes asszonynak Firenzébe 556
249. – Francesco di Pipino Sartónak és hitvesének, Ágnes asszonynak Firenzébe 557
250. – A Sant'Antimo apátjának 558
251. – Ágnes asszonynak, Francesco di Pipino Sarto hitvesének 560
252. – XI. Gergely pápának 561

253. – A folignói Trincio de'Trinci úrnak és a testvérének, Corradónak 563
254. – Pietrónak, Jacomo Attacusi de'Tolomei úr fiának Sziénába 566
255. – XI. Gergely pápának 569
256. – M. Miklósnak, a toszkánai tartomány priorjának 571
257. – Conténak, Ágnes asszony fiának és társainak Firenzébe 574
258. – Ristoro di Pietro Canigianinak Firenzébe 576
259. – Alviánói Tamásnak 579
260. – A foglyoknak Nagycsütörtökön Sziénába 584
261. – M. Marianónak, az Irgalmasságról nevezett Társulat tagjának Monticchiellóba 586
262. – Tora asszonynak, a pízai Pietro Gambacorti úr leányának 587
263. – Isten nagy szolgálójának, Montagna asszonynak Capitonába 590
264. – Jacoma asszonynak, a folignói Trinci úr özvegyének 593
265. – A firenzei Francesco di Pipino Sartónak és hitvesének, Ágnes asszonynak 597
266. – Ristoro Canigiani úrnak 598
267. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 602
268. – A Véneknek, a Konzuloknak és a Zászlós uraknak Bolognába 605
269. – Neri di Landocciónak 608
270. – XI. Gergely pápának 608
271. – Alexia asszonynak 610
272. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 611
273. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 619
274. – A firenzei Francesco di Pipino Sartónak és hitvesének, Ágnes asszonynak 622
275. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 622
276. – Egy bűnös nőnek Perugiába a testvére kérésére 624
277. – Alexia asszonynak, amikor Katalin Firenzében volt 626
278. – Bartolomea di Domenico asszonynak Rómába 627
279. – Ristoro Canigiani úrnak 628
280. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 630
281. – Neri di Landocciónak 631
282. – Osimói Miklósnak 632
283. – Della Fonte Tamás domonkos rendi testvérnek 635
284. – Luna Péter bíborosnak 636
285. – XI. Gergely pápának 638
286. – Alexia asszonynak és többi lelki leányának Sziénába Pálfordulás napján 640
287. – Niccolo di Nanni olivetánus szerzetesnek, valamint Giovanni di Viva fiának, Pietrónak, karthauzi szerzetesnek a Sziéna melletti maggianói kolostorba 641
288. – Ágnes asszonynak, Francesco di Pipino Sarto hitvesének Firenzébe 645
289. – Francesco di Pipino Sartónak Firenzébe 646
290. – Francesco di Pipino Sartónak és hitvesének, Ágnes asszonynak Firenzébe 646

291. – VI. Orbán pápának 647
292. – Vilmos testvérnek, Máté úrnak, a Casa della Misericordia rektorának, Santi testvérnek és más fiainak 651
293. – Luna Péter bíborosnak 652
294. – Sano di Macónak és összes többi fiának Sziénába 655
295. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 657
296. – Don Giovanni delle Celle vallumbrósai szerzetesnek 659
297. – Niccolo Soderininek Firenzébe 662
298. – Stefano di Corrado Maconinak, az összes erények koldusának Firenzéből 664
299. – Ristoro Canigiani úrnak 665
300. – Ágnes asszonynak, Francesco di Pipino Sarto úr hitvesének Firenzébe 670
301. – Ristoro Canigiani úrnak Firenzéből Pistoiába 670
302. – VI. Orbán pápának 674
303. – Sano di Macónak és más fiainak Krisztusban, amikor Firenzében volt 675
304. – Lodovica di Granello asszonynak 676
305. – VI. Orbán pápának 679
306. – VI. Orbán pápának 682
307. – Egy zúgolódó asszonynak 684
308. – Orvietói Daniella nővérnek 687
309. – Pármai Jánosnak Rómába 688
310. – Három itáliai bíborosnak 691
311. – A Sziénai Köztársaság és Nép Védelmező Urainak 696
312. – Nápoly királynőjének 699
313. – Fondi grófjának 703
314. – Costanza asszonynak, Niccolo Soderini hitvesének Firenzébe 708
315. – A milánói Don Pietro karthauzi szerzetesnek 710
316. – Orvietói Daniella nővérnek 716
317. – Nápoly királynőjének 718
318. – Sano di Macónak és az összes többi világiaknak, akik fiai Krisztusban, Sziénába 723
319. – Stefano di Corrado Maconinak 728
320. – Stefano di Corrado Maconinak, a tudatlan és leghálátlanabb fiúnak 729
321. – A Szűz Mária vezetése alatt álló társulat priorjának és testvéreinek a sziénai kórházban 730
322. – Don Giovanni delle Celle vallumbrosai szerzetesnek, amikor VI. Orbán pápa magához kérette őt 733
323. – Gorgona karthauzi priorjának Pízába 735
324. – Stefano di Corrado Maconinak 736
325. – A sziénai d'Antonio Tamás domonkos rendi testvérnek 736
326. – Angliai Vilmos és Nizzai Antal testvéreknek Leccetóba 737
327. – Luccai András, Baldo és Lando testvéreknek, Isten szolgáinak Spoletóba, amikor a Szentatya hívta őket 738
328. – Nizzai Antal ágostonos remetének a leccetói konventbe 740

329. – Stefano di Corrado Maconinak, legméltatlanabb és leghálátlanabb fiának Rómából 742
330. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek Pízába 744
331. – A milánói Don Pietro karthauzi szerzetesnek 746
332. – Pietro di Giovanninak és Stefano di Corradónak Rómából 748
333. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 750
334. – A páduai Bonaventura bíborosnak 752
335. – Cristofano karthauzi szerzetesnek, a Nápoly melletti Szent Márton-kolostorba 754
336. – A montepulciánói Szent Ágnes-kolostor priorájának és nővéreinek ... 759
337. – A firenzei Nép és Köztársaság Művészetért felelős Urainak és az Igazságosság Zászlósurának 761
338. – Cavalcabuoi András szenátor úrnak 764
339. – A perugiai nép Elöljáróinak és Közösségének 766
340. – Toscanellai Ágnes asszonynak, Isten nagyon szigorú vezeklésben élő szolgálójának 768
341. – Angelónak, Castello választott püspökének 772
342. – Nápolyi Róbertnak 775
343. – A nagytehetségű Capuai Rajnaldnak, Isten misztériumai és a Szentírás kutatójának Nápolyba 777
344. – Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 781
345. – Milétói és Terra Novai Giovanna grófnőnek Nápolyba 785
346. – VI. Orbán pápának 789
347. – Balbianói Alberico grófnak, a Szent György Társaság általános vezérének és a többi káplárnak 791
348. – Nápolyi Johanna királynőnek 794
349. – A zászlós uraknak és a Római Köztársaság négy derék őrzőjének ... 797
350. – Franciaország királyának 800
351. – VI. Orbán pápának 803
352. – Lariella úrnőnek, a nápolyi Caracciolo Cieccolo úr hitvesének 806
353. – Catella, Plenulának nevezett Cecia és Catarina Dentice asszonyoknak Nápolyba 809
354. – Krisztus szolgálóleányának, Pantella asszonynak, aki Nápolyba ment férjhez 813
355. – Orietta Scotta asszonynak Genovába 818
356. – Három vallásos nápolyi asszonynak 819
357. – Magyarország királyának 821
358. – Andrea Vanni festőnek, a sziénai nép vezetőjének 826
359. – Leonardo Frescobaldinak Firenzébe 828
360. – Peronellának, Masello Pepe leányának Nápolyba 829
361. – Egy a királynőnél befolyásos nápolyi asszonynak 832
362. – Nápoly egykori királynőjének 833
363. – Andrea Vanninak, a festőnek 837
364. – VI. Orbán pápának 838
365. – Stefano di Corrado Maconinak 841

366. – Andrea Vanninak, a festőnek 843
367. – A Sziénai Köztársaság és Nép Védelmező Urainak 845
368. – Stefano di Corrado Maconinak 847
369. – Stefano di Corrado Maconinak, amikor Katalin Rómában volt. És ez volt az utolsó hozzá. 848
370. – VI. Orbán pápának 851
371. – VI. Orbán pápának 852
372. – Békés Károlynak, aki később Puglia, azaz Nápoly királya lett 855
373. – A Szent Domonkos rendjéből való Capuai Rajmund domonkos testvérnek 858

I. (374). – Bartolomeo della Pace úrnak 862
II. (375). – Címzés nélkül 866
III. (376). – Címzés nélkül 866
IV. (377). – Firenze város Művészetért felelős Urainak és az Igazságosság Zászlósurának 868
V. (378). – Francesco di Pipino Sartónak Firenzébe 870
VI. (379). – Usimbardi Bertalannak és Francesco di Pipinónak 871
VII. (380). – Pietro Canigianinak Firenzébe 872
VIII. (381). – A montepulciánói Szent Ágnes-kolostor priorájának és nővéreinek 875
IX. (382). – Töredék 876
X. (383). – Töredék 877
XI. (384). – Töredék 878
XII. (385). – Töredék 878
XIII. (386). – Töredék 879
XIV. (387). – Töredék 879
XV. (388). – Töredék 880
XVI. (389). – Töredék 880

Szent Katalin életének kronológiája 882

Bibliográfia 884

A levelek címzettek szerinti csoportosítása 886

1. — ÉDESANYJÁNAK, LAPA ASSZONYNAK[1]

Az önismeretből fakad a hála; a hálából a türelem. A türelmes lélek teljes vigassággal várhatja az örök életet.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy önmagad és Isten benned levő jóságának igaz ismeretével láthassalak; mivel ez igaz ismeret[2] nélkül nem tetszhetünk Istennek.

És ezért igaz és szent serénységgel kell törekedned arra, hogy megismerd: önmagadtól nem létezel, létedet Istennek köszönheted mindazokkal a kegyelmekkel és ajándékokkal együtt, melyeket eddig kaptál és napról-napra kapsz. Ily módon hálával és elismeréssel leszel Isten iránt, el fogsz jutni az igaz és szent türelemre és nem fogod a kis dolgokat nagynak látni; hanem a nagyok is kicsinynek fognak tűnni, ha a megfeszített Krisztusért kell elviselni őket.

Nem igazi lovag az, akit nem próbáltak ki a csatatéren: ugyanígy lelkednek is meg kell tapasztalnia a sokféle szorongatás csatáit; és ha ezekben bizonyítottnak látszik majd a jó türelem, és nem fordítod hátra a fejed[3], türelmetlenül botránkozva azon, amit Isten történni enged, akkor örülhetsz és ujjonghatsz és tökéletes vigassággal várhatod az örök életet. Mert aki nyugalmat talált a keresztben és erőt merített a megfeszített Krisztus szenvedéseiből és gyalázatából, az megalapozottan várhatja Isten örök látását, hiszen Krisztus azt az ilyen lelkeknek ígérte.[4] Akik ugyanis üldözöttek és szorongatottak ebben a világban, azok jóllakottak és megvigasztaltak és megvilágosultak lesznek Isten örök látásában, teljesen és közvetítő nélkül[5] élvezvén az Ő édességét. De ebben az életben kezdi vigasztalni Isten azokat, akik érte fáradoznak.

1. Teljes nevén: Lapa di Puccio di Piagente. A Legenda Maior első részében Capuai Boldog Rajmund részletes jellemzést ad róla, elmondja, hogy huszonöt gyermeknek adott életet. Közülük 14 gyermek nevét ismerjük. Itt soroljuk fel őket: Benincasa (elsőszülött fiú, három gyermeke volt: Alessandró, Bartolomeo és Manna), Niccoluccia (Palmiero di Nese della Fonte felesége), Maddalena (Palmiero di Vannino felesége), Bonaventura (Niccolo di Giovanni Tegliacci felesége, a Legenda tanúsága szerint a testvérek közül ő volt a legszorosabb kapcsolatban Katalinnal. 1363. aug. 10.-én halt meg), Niccolo, Stefano, Bartolomeo (felesége, Liza di Golio di Picco detto Castaldino, Katalin egyik leghűségesebb tanítványa és társa. Bartolomeonak három leánya volt: Ventura, Eugénia, aki Montepulciánóban lett apáca és egy ismeretlen nevű.), Liza, Nera, Nanna (meghalt 1363. ápr. 18-án), Sandro, Katalin, Giovanna (Katalin ikertestvére) s végül Giovanna. Katalin ikertestvére ugyanis meghalt.
   Lapa asszony maga is mantelláta lett (Szent Domonkos harmadrendjének tagjait, a Bűnbánó Nővéreket hívták így köpenyükről, a mantelláról), és igen magas korban, Katalin halála után öt évvel, 1385-ben halt meg. Neki szól még a 6, 117 és 240. levél.
2. Vö. a 37. levéllel: „Aki ismeri önmagát, Istent is ismeri, és Isten benne lévő jóságát is."
3. Vö. Lk. 9, 62. „aki kezét az ekére tévén hátra tekint, nem alkalmas Isten országára".
4. Vö. Mt. 5, 5-11 (nyolc boldogság).
5. Vö. Róm. 1, 20. és 1. Kor. 13, 12. Az üdvözültek nem a teremtett világ tükrében, tehát közvetve, hanem szemtől szembe, „közvetítő nélkül" látják Istent a dicsőség fényében.

Önmagunk és Isten megismerése nélkül azonban nem juthatunk ily nagy jóhoz. Azért kérem tőled, amennyire tudom és képes vagyok rá, hogy törekedj megszerezni ezt az ismeretet, annak érdekében, hogy ne veszítsük el fáradozásaink gyümölcsét. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. — ANDREA DE' VITRONI PAPNAK[1]

A világosságban fogja megismerni papi méltóságát. Meg kell szabadulni az önszeretet felhőjétől, mert megfoszt a világosságtól. A Lélek várát a lelkiismeret őrzi.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és az édességes Szentség iránti tiszteletből Atyám[2] az édes Jézus Krisztusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes világosságtól megvilágosítottan láthassalak, hogy megismerd a méltóságot, amelybe Isten helyezett téged. Világosság nélkül ugyanis nem leszel képes megismerni, ha nem ismered, nem fogod dicsérni és dicsőíteni érte a legfőbb Jóságot, akitől kaptad; és nem fogod táplálni a jámborság forrását a hálával, hanem kiszárítod lelkedben a nagy tudatlansággal és hálátlansággal. Mert amit nem látunk, azt nem tudjuk megismerni, amit nem ismerünk, azt nem szeretjük, amit nem szeretünk, azért nem tudunk hálával és elismeréssel lenni a Teremtő iránt. Szükségünk van tehát a világosságra.

Ó drága testvérem, a világosság annyira nélkülözhetetlen számunkra, hogy ha a lélek felfogná, mennyire szüksége van rá, előbb választaná a halált, mint hogy olyan dolgokat szeressen és keressen, melyek elveszik tőle ezt az édes és egyenes világosságot.

És ha megkérdezed (futni akarván tőle): „Mi az, ami elveszi tőlem a világosságot?" — azt válaszolom az én nagyon sekély megértésem szerint, hogy egyedül önmagunk érzéki szeretetének felhője az, ami elveszi tőlünk. A halál fája ez, aminek gyökerei a gőgben vannak. A gőgből születik az önszeretet és az önszeretetből a gőg; mert amint az ember ilyen szeretettel szeret, eltelik önmagával és összes gyümölcsei halált szülnek, megfosztván a lelket a Kegyelem életétől. És eszi ezeket a gyümölcsöket saját akaratának ízlése szerint, azaz önként esik a halálos bűn vétkébe, amit az önszeretet érlel.

Ó, tudod, mennyire veszedelmes ez? Annyira, hogy megfosztja az embert az önismeretétől, amelyből az alázatosság erényét megszerezhetné; amely alázatos-

1. A címzettről nincs adatunk.
2. Szent Katalin papok iránti különleges tiszteletének alapja elsősorban az Eucharisztia, az Oltáriszentség. E szentség szolgálatára szentelik fel a papot, és belőle fakad a hivőkhöz fűződő atyai kapcsolata. Az atyaság lényege: az élet aktív principiuma. Ősmintája az Atya, „akitől minden atyaság származik az égen és a földön" (Ef. 3, 15). A papok tanító és szentségkiszolgáltató tevékenységükkel a lélek életét táplálják. Ezért atya a pap az Egyházban.

ságban gyökerezik a lélek szeretete és szeretetben rendezett érzülete. És megfosztja az istenismerettől, amely ismeretből az isteni szeretetnek ezt az édes tüzét veszi. Hiszen gyökereiben veszi el a világosságot, amivel a lélek megismer: és azért hiányzik a lélekből a szeretet, mert nem ismer. Megismerés nélkül az állathoz válik hasonlóvá az ember, mint ahogy az ész világosságával történő megismerés által angyalivá lesz ebben a földi életben.

Különösen a szolgáknak, akiket Krisztusainak[3] hív a legfőbb Jóság, kell angyaloknak és nem embereknek lenniük: és valóban azok, ha nem vesztik el ezt a világosságot; s egyenesen az angyalok szolgálatát végzik. Az angyal mindenkinek szolgál különféle módokon, amint Isten azt megszabta és jóságában őrzésünkre rendelte őket: ugyanígy helyezte a Papokat a szent Egyház misztikus testébe, hogy kiszolgáltassák nekünk a megfeszített Krisztus testét és vérét, az egészen Istent és egészen embert, akiben az isteni természet egyesült a mi emberi természetünkkel, a lélek a testtel, és a lélek és a test az istenséggel, az örök Atya isteni természetével.

Ezt a Testet és Vért olyanoknak kell felszolgálniuk és olyanok is teszik, akik birtokolják az igaz világosságot a szeretet édes tüzével és Isten dicsőségének valamint a lelkek üdvösségének vágyával (akiket Isten azért bízott gondjaitokra, hogy a pokolbéli farkas fel ne falja őket). Az ilyen szolgák az erények gyümölcseit ízlelik, melyek a kegyelem életét adják és az igaz és tökéletes szeretet fáján teremnek.

Ennek ellenkezőjét teszik, amint fentebb mondtam, azok, akik a lelkükben levő szeretet, azaz az önszeretet fájáról vesznek. Egész életük romlott, mert romlott a lélek érzületének alapvető gyökere. Ezért ha világiak, akkor rosszul töltik be hivatalukat; sok igazságtalanságot elkövetvén nem úgy élnek, mint az emberek, hanem mint az állatok, amelyek a sárban hemperegnek, mivel értelem nélküliek: ugyanígy az ilyenek nem méltók az emberi névre, mert elvesztették az ész világosságának méltóságát, hanem állatok, melyek a tisztátalanság sarában hemperegnek minden nyomorúság után járva, aszerint, ahogyan állati vágyaik vezetik őket.

Ha szerzetes vagy pap az ilyen, élete nemcsak az angyaloknak és az embereknek nem példa, de még a vadállatoknak sem, mert sokkal nagyobb nyomorúságban forog, mint egy világi. Ó, micsoda romlásra és ítéletre lesznek méltók az ilyenek! A nyelv nem lenne elegendő, hogy elmondja, de a boldogtalan lélek meg fogja tapasztalni, amikor ítéletre kerül. Az ördögök szolgálatát végzik az ilyenek. Az ördögök minden törekvése és foglalatossága az, hogy megfosszák a lelket Istentől és abba nyugalomba vigyék, ami az övék: így az ilyenek meg vannak fosztva a jó és szent élettől, mivel elveszítették a világosságot és oly nagy romlottságban élnek. Ezt te is, mások is, akikben megvan a világosság, láthatjátok.

Kegyetlenek önmagukhoz, hiszen az ördög szolgálatába szegődtek, idő előtt együtt élnek vele. Másokkal szemben is kegyetlenek, hiszen megfosztják őket a felebaráti szeretettől. Nem őrzői a lelkeknek, hanem felfalói: ők maguk adják őket a pokolbéli farkas kezébe.

Ó nyomorult ember! amikor majd számonkéri tőled mindezt a legfőbb Bíró,

3. Isten szolgái: a papok. Vö. Zs. 104, 15.: „Ne illessétek az én krisztusaimat, és az én prófétáim ellen ne gonoszkodjatok".

nem fogsz tudni számot adni; és mivel nem tudsz, az örök halálba zuhansz. Te azonban nem látod szenvedésedet, mert meg vagy fosztva a világosságtól, és nem ismered fel állapotodat, amelybe az Isten helyezett jóságában. Jaj, drága testvérem! Isten angyallá tette, hogy angyalként szolgálja az alázatos és szeplőtelen Bárány testét, és ő egyenesen a megtestesült ördög lett. Nem élhet szerzetesi életet az, akiben nincs meg az értelem rendje; és nem él klerikusként az, akinek bár alázatosan, menyasszonyaként kellene szeretnie a breviáriumot, megadván az imádság adósságát (Istennek) minden értelmes teremtmény nevében, időleges javaival pedig a szegények és a szent Egyház javát kellene szolgálnia, úgy akar élni, mint egy úr, és meg akar maradni a rangban és élvezetekben, nagy pompával, sok lakomával, felfuvalkodott gőggel sokra tartva önmagát. Úgy tűnik, nem tud betelni: ha van egy javadalma, egy másikat keres, ha kettő van, egy harmadikat keres, és így nem tud betelni. A breviáriumot elcserélik ezek a szerencsétlenek tisztátalan asszonyokra; mint a katonáknak, fegyver és kés van az oldalukon, mintha csak meg akarnák védeni magukat Istentől, akivel a nagy háborút viselik. De kemény lesz nekik az ösztöke ellen lázadni, amikor az isteni igazságosság kinyújtja büntető vesszejét. Vagyonukból gyermekeiket táplálják, akik velük együtt megtestesült ördögök. Mindez az önszeretetükből született, amiről azt mondtuk, hogy a halál fája. Gyümölcseik a halálos bűnök bűzét árasztják: halált hoznak a lélekre, mert elveszik tőlünk a kegyelmet, amikor megfosztanak a világosságtól.

Látjuk tehát, hogy egyedül az önszeretet felhője veszi el a világosságot. Miután ennyire veszedelmes, űzzük el és jól vigyázzunk, nehogy bejöjjön a lelkünkbe; ha pedig bejött, ragadjuk meg az orvosságot. Az orvosság ez: önismeretünk cellájában kell tartózkodnunk, megismervén, hogy mi önmagunktól nem létezünk és Isten jósága van bennünk; megismervén, hogy létünk és minden kegyelem, ami a létre épül, Tőle van. És meg kell látnunk hibáinkat annak érdekében, hogy eljussunk az érzékiség gyűlöletére és utálatára. És a gyűlölettel meneküljünk ettől az önszeretettől, magunkra öltvén az isteni szeretet menyegzős ruháját, melyet magára kell vennie a léleknek, hogy beléphessen az örök élet menyegzőjére.

A cella bejárata elé helyezzük el őrként a lelkiismeret kutyáját, amely azonnal ugat, ha érzi a szív sok és különféle gondolatában az ellenség jövetelét. És nemcsak az ellenséget ugatja meg, hanem akkor is ugatni fog, amikor barátok érkeznek, a jó cselekedetre serkentő jó és szent gondolatok: így ez az édes őrség felriasztja az észt az értelem fényével, hogy meglássa, Istentől való-e, ami jön, vagy sem. És ezáltal lelkünk városa teljes biztonságban annyira erős lesz, hogy sem az ördögök, sem más teremtmények nem tudják bevenni. Erényről erényre növekszik[4] mindaddig, amíg el nem jut az örök életre; megőrzi és növeli lelkének szépségét az értelem világosságával, hiszen nincs benne az önszeretet felhője, ami ha még benne lenne, lelke városát nem tudná megtartani.

Megfontolván ezt az én lelkem, mondtam, hogy az igaz és tökéletes világosságtól megvilágosítottan kívánlak látni téged. Azt akarom tehát, hogy hagyjuk el

4. Vö. Zsolt. 83, 8. A zsoltárban a faluról falura zarándokló emberekről van szó. Katalin a latin „virtus = erény" szó alapján a lélek erényről erényre való fejlődésére viszi át a zsoltár jelentését.

a hanyagság álmát, és a világossággal az erényben gyakoroljuk életünket; azért, hogy úgy éljünk ebben az életben, mint az angyalok, belefulladva a megfeszített Krisztus vérébe és elrejtőzve édességes sebeiben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Leveledet megkaptam, megértettem, amit mondtál. Tudnod kell, hogy bennem nem láthatsz mást és nem számíthatsz másra, mint a legnagyobb nyomorúságra, tudatlanságra és értetlenségre. Minden egyéb a legfőbb és örök Igazságtól van: neki tulajdonítsd és ne nekem. Alázattal ajánlom magam imáidba. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. — CASOLE PRÉPOSTJÁNAK ÉS GIACOMO DI MANZINAK CASOLÉBA[1]

Nem követheti a Bárányt az, akiben gyűlölet van. A felebarát iránti gyűlöletet az önmagunk iránti gyűlölettel, az érzéki szeretetet az Isten szeretetével lehet elűzni. A lélektől a kegyelem életét senki sem veheti el, ezért senki sem árthat neki annyit, amennyit ő árt önmagának, amikor gyűlölködik. Az embert a gyűlölet és a szeretet emeli fel a keresztre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyáim és Testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: követitek a Bárányt, aki feláldoztatott értünk a legszentebb keresztnek fáján. Ő lett a mi békénk és közvetítőnk: mert Isten és az ember közé lépett és a nagy háborúból a legnagyobb békét készítette; és nem tekintett a mi gonoszságainkra, csak kimondhatatlan jóságára. Nektek tehát, az Ő tagjainak és a drága és dicsőséges véren így visszavásárolt rabszolgáknak, követnetek kell az Ő nyomdokait. Jól látni fogjátok, hogy az első édes Igazság regulánk és útunk lett. Így mondja Ő: „Én vagyok az út, az igazság és az élet".[2]

Ő az az út, amelynek annyi édessége és világossága van, hogy aki rajta jár, nem jut sötétségbe. És mi, nyomorúságos nyomorultak, mindig letérünk a fény útjáról és a sötétség útján járunk, ahol az örök halál van. Ezért, drága atyáim és testvéreim, nem akarom, hogy továbbra is így tegyünk, hanem azt akarom, hogy kövessétek a szeretet akkora tüzével feláldozott Bárányt, aki Isten és ember közé állva békét szerzett nekünk, mint mondottuk. És ezért azt akarom, hogy ezt a utat kövessétek, azaz ti magatok legyetek a közvetítő Isten és az ember között, azaz az érzéki rész és az ész között; elűzvén a gyűlölettel a gyűlöletet és a szeretettel a szeretetet. Azaz legyen bennetek gyűlölet és utálat a halálos bűn és Teremtőnk megbántása iránt, gyűlöljétek az érzéki részt, a gonosz törvényt, amely

1. Casole d'Elsa helység Sziénától 35 km távolságban dél felé, az Elsa-folyó völgyében. A címzettek papok. Egyikük prépost, valószínű kolostori elöljáró, a másikuk talán a helyi plébános. Katalin békítő szándékkal küldi levelét a gyűlölködő papoknak.
2. Jn. 14, 6.

mindig Isten ellen lázad, és gyűlöljétek és utáljátok a gyűlöletet, mely a felebarát iránt van bennetek. A felebarát gyűlölete ugyanis nem más, mint Isten megbántása: ezért jobban kell gyűlölnünk azt, hogy gyűlölködünk (mert ezzel magát az Igazságot bántjuk meg), mint ellenségeinket, akik jogtalanságokat követnek el ellenünk; és gyűlölniük is kell engem, hiszen akiben halálos gyűlölet van, az jobban gyűlöli magát, mint az ellensége őt. Mert tudjátok, hogy annál nagyobb a gyűlölet, minél nagyobb az a dolog, amit sért; és ezért nagyobb az a gyűlölet, amely a személyt sérti, mint az, amely a szavakat vagy a tulajdont: mert semmiféle dolog nem lehet annyira drága számunkra, mint az élet. És ezért az ember akkor okozza a legnagyobb jogtalanságot, és akkor fogan a legnagyobb gyűlölet, amikor a személyben a létet sérti meg. Most tehát gondoljátok meg ti magatok, hogy nem lehet összehasonlítani azt a sértést, amit bárki teremtmény az ember ellen elkövet, azzal a sértéssel, amit önmaga követ el önmaga ellen. Mert milyen hasonlóság van a véges és a végtelen dolgok között? Semmilyen. Abból, hogy a testemet ért sérelem miatt gyűlölet van bennem, az következik, hogy megbántom és megölöm a lelkemet: elveszem tőle a Kegyelem életét és az örök halált adom neki, ha a gyűlölet idejében jön a halál; és nincs biztosíték arra, hogy ez nem következik be. Jobban kell tehát gyűlölnöm magam, aki megölöm a lelket, ami végtelen (hiszen mint létező nem szűnik meg soha: mert jóllehet megszűnik a kegyelem számára, léte nem szűnik meg), mint azt, aki a testet öli meg, ami véges dolog, ezért így vagy úgy, egyszer mindenképp vége lesz: romlandó dolog ugyanis és nem marad meg virága; hanem csak annyira őrzött és értékes, amennyire a lélek kincse megvan benne. E drágakövön kívül mennyi a szemünkben? Mint egy trágyával teli zsák, a halál eledele és a férgek eledele. Nem akarom tehát, hogy azért a jogtalanságért, ami ezt a véges és annyira hitvány testet érte, megbántsátok Istent és a lelketeket, ami végtelen, azáltal, hogy gyűlöletben és haragban éltek. Megvan immár az okotok arra, hogy jobban gyűlöljétek magatokat, mint azokat, akik titeket gyűlölnek, és íly módon előzzétek a gyűlölettel a gyűlöletet. Mert az önmagatok iránti gyűlölettel el fogjátok űzni a felebarát iránti gyűlöletet és egy csapással elégtételt nyújtotok Istennek is és a felebarátnak is: hiszen kiemelvén lelketeket a gyűlöletből, békét fogtok kötni Istennel és békét fogtok kötni a felebaráttal.

Lássátok tehát meg, drága testvéreim, hogy ily módon kell követnetek a Bárányt, aki út és regula számotokra: melyet ha megtartotok, elvezet benneteket az üdvösség kikötőjébe. Ez a Bárány volt az a közvetítő, aki a kereszten elégtételt adott az Atyát ért jogtalanságért és nekünk adta a Kegyelem életét; és a nagy háborúból a legnagyobb békét szerezte, egyedül ezzel a közvetítéssel. Ez az édes Bárány az ember által elkövetett bűn és az Atyát ért jogtalanság gyűlöletével emelkedett fel a keresztre: magára vette ezt a sértést, és bosszút állt érte önmagán, akiben soha nem volt a bűnnek mérge. Mindezt a gyűlölet és a szeretet tette. Az erény szeretete és a halálos bűn gyűlölete. Íme, mondom: ezt a regulát kell nektek is tartanotok. Tudjátok, hogy a sok halálos bűn miatt gyűlöletesek és utálatosak vagyunk Isten előtt: háborúba keveredtünk vele. Az is igaz azonban, hogy miután ez a Bárány nekünk adta a vért, megköthetjük ezt a békét: ezért ha naponta háborúba keverednénk, naponta kibékülhetnénk vele, de csak egy módon, más módon nem

tehetjük meg soha. Ez a mód az, hogy a megfeszített Krisztus vérében részesedünk: felemeltetünk a gyűlölettel és a szeretettel és magunkra vesszük a megfeszített Krisztus gyalázatait, szenvedéseit, megcsúfoltságát, megostorozottságát és halálát; meggondolván, hogy mi vagyunk azok, akik megöltük Őt, és minden nap megöljük, amikor halálos bűnt követünk el. Mert nem a saját vétkei miatt halt meg, hanem a mieink miatt. Akkor a lélekben meg fog foganni az a legtökéletesebb gyűlölet a vétke iránt, amint mondottuk, amely gyűlölet ki fogja oltani a halálos bűn mérgét. És nem akar majd bosszút állni a felebaráton; inkább szeretni fogja, mint önmagát és csak azt keresi majd, mi módon állhatna bosszút vétkeiért önmagán. És a jogtalanságot, amit a teremtmény követ el ellene, nem úgy veszi, mint a teremtmény tettét, hanem meggondolja, hogy a Teremtő bocsátja azt rá, vagy a jelenlegi, vagy a régi bűnei miatt: ezért nem is jogtalanságként tartja számon, hanem úgy tűnik neki, és úgy is van, hogy azt a jogtalanságot nagy irgalmassága által engedi megtörténni Isten, aki inkább ebben a véges időben akarja megbüntetni őt a hibáiért, mint hogy megőrizze a büntetést a végtelen időre, ahol büntetést nem kíséri üdvös szégyenkezés.

Íme, ez tehát a békekötés módja: és gondoljátok meg, hogy más út nincs, hanem minden más út a halálba vezet minket, kivéve ezt az egyet. Krisztusnak, az édes Jézusnak ezen az útján nem találkozhatunk a halállal, hanem elveszi tőlünk a halált; nem éhezünk, mert tökéletesen jóllakat minket: hiszen Ő maga van velünk, az Istenember. Ő a mi biztos útunk: aki rajta jár, nem fél ellenségtől; nem fél sem ördögtől, sem emberektől, hanem az ilyenek szilárdan haladnak előre és az édes, szerelmes Pállal együtt mondják: „Ha Isten velünk, ki ellenünk?"[3] És jól tudjátok, hogy ha ti nem vagytok magatok ellen a halálos bűn nyomorúságában, Isten soha nem lesz ellenetek, hanem mindig jósággal és irgalmassággal fog körülvenni titeket. A megfeszített Krisztus szerelmére kérem tehát, ne csavarogjatok el többé az útról és ne fussatok a regula elől, amit a ti Főtök, a megfeszített Krisztus, az édes és jó Jézus adott nektek, hanem keljetek fel férfiasan és ne várjatok az időre, mert az idő sem vár rátok. Hiszen halandók vagyunk: meg kell halnunk és nem tudjuk, mikor.

Igaz, hogy vezető nélkül nem fogtok tudni járni; és ezért ez a vezető: a gyűlölet és a szeretet, amint mondottuk. Mert Krisztus a gyűlölettel és a szeretettel adott elégtételt és büntette meg a mi gonoszságainkat önmagán. Fel tehát férfiasan! És ne aludjatok tovább a halál ágyában, hanem űzzétek el a gyűlöletet gyűlölettel és a szeretetet szeretettel! Mert Isten szeretetével, amelyre kötelezve vagytok a parancsok által, és a lelketek (amely a kárhozat állapotában van, amíg gyűlölködtök) üdvösségének szeretetével, mondom, szeretetben élve el fogjátok űzni az érzéki szeretetet, amely mindig szenvedést, halált és szorongatást ad annak a léleknek, aki a nyomában jár és a pokol előízét ízleli. Hát nem nagy vakság és látászavar ez, hogy aki ebben az életben az örök életet ízlelhetné, együtt lakozván Istennel a szeretet és az érzület által, az a pokolra akar méltóvá lenni, együtt lakozván az ördögökkel a gyűlölet és a harag által? Nincs az a teremtmény, aki el tudná képzelni, mekkora az ilyenek ostobasága! Nem lehetne nagyobb

3. Róm. 8, 31.

bosszút...[4] És úgy tűnik, nem várnak a legfőbb Bíróra, aki majd az ördögök társaságára ítéli őket, hanem önmaguk ítélik magukat erre; és mielőtt elválik a lélek a testtől, még ebben az életben megragadják a poklot, míg útonjárók és zarándokok, akik látják, hogy a halál végállomása felé rohannak, mint a szél, és mégsem törődnek vele: emiatt olyanok, mint az ostobák és az őrültek.

Jaj, jaj, nyissátok fel a megismerés szemét és ne várjatok a legfőbb Bíró erejére és hatalmára! Mert más bíró az ember és más bíró az Isten. Előtte nem fellebbezhetsz, és nem lehet szószólód vagy ügyvéded; mert az igaz Bíró a lelkiismeretünket tette meg szószólónkká, s az a végén elítéli majd önmagát, és a halálra méltónak ítéli. Ebben az életben ítélkezzünk hát magunk felett, a megfeszített Krisztus szerelmére! Ha bűnösnek ítéljük magunkat, megvallván, hogy megbántottuk Istent és irgalmat kérünk tőle, Ő meg is adja azt nekünk, feltéve, hogy mi sem akarunk bosszút állni és ítélkezni a felebarátunkon. Hiszen azt az irgalmat, amit a magam számára akarok, mások felé gyakorolnom kell.

Így cselekedvén meg fogjátok ízlelni Istent igazságban, megmaradtok a biztos úton és igaz közvetítők lesztek Isten és önmagatok között; és végül elnyeritek Isten örök látását. És ezért, ezeket látván, s mert részvéttel vagyok a lelketek iránt, nem akarom, hogy továbbra is ily nagy sötétségben járjatok: ez késztetett arra, hogy meghívjalak benneteket erre édes és dicsőséges menyegzőre. Mert nem másért, csak erre vagytok teremtve. És mivel úgy tűnik, az igazság útja a bennetek levő gyűlölet miatt lezárult, és a hazugságé és az ördögé, a hazugság atyjáé igen tágra nyílt bennetek, azt akarom, hogy egészen hagyjátok el ezt az utat, békét kötvén Istennel és a felebarátotokkal, és térjetek vissza az útra, amely életet ad nektek. És a megfeszített Krisztus nevében kérem, hogy ne tagadjátok meg tőlem ezt a kegyelmet.

Nem akarlak tovább terhelni a szavaimmal titeket. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. — EGY BEBÖRTÖNZÖTT KARTHAUZI SZERZETESNEK[1]

A lélek, aki ismeri önmagát, a legnagyobb kegyelemnek tartja a szenvedést. Ha az akarat nem egyezik bele a bűnbe, semmiféle kísértés vagy küzdelem nem árthat az embernek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban, én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő Fiacskájának drága

4. Hiányos szöveg. A másolás folyamán itt valami kimaradt.

1. A címzettről nincs adatunk. A börtön a kolostoron belüli zárkát jelenti, nem világi börtönt.

vérében a vággyal, hogy szívedet és lelkedet átalakulva és egyesülve láthassam Isten Fiacskájának beteljesedett szerelmében.[2] E szerelem nélkül ugyanis sem a kegyelem életében nem lehet részünk, sem terheinket nem tudjuk jó és tökéletes türelemmel viselni.

Nem látom, drága testvérem, hogy ezt az igaz szeretetet birtokolni lehetne, ha a lélek nem szemléli a kimondhatatlan szeretetet, amely Istenben van iránta; és különösen a legszentebb Kereszt fáján beteljesedve kell látnia ezt a szeretetet, ahol egyedül a szeretet tartotta átszegezetten és megfeszítetten Őt. Én mondom, drága testvérem, nincs az a keserűség, amely ne válna ettől édessé, és nincs az a teher, amely ne lenne könnyűvé.

Tudomásomra jutott sok szenvedésed és szorongatásod, mindazok a dolgok, melyeket mi szorongatásoknak tartunk; ha azonban felnyitnánk a szemünket önmagunk és Isten bennünk levő jóságának megismerésére, ugyanezek a dolgok nagy vigasztalásoknak tűnnének. Önismeretünkben, én mondom, meglátjuk, hogy mi nem létezünk, s hogy mennyire elkövetünk minden bűnt és gonoszságot. Azért amikor a lélek meglátja, hogy megbántotta a Teremtőjét, a legfőbb és örök Jót, annyira megnövekszik benne a gyűlölet önmaga iránt, hogy bosszút akar állni és igazságot akar szolgáltatni, és minden szenvedés és fáradság elviselésére képes, csakhogy elégtételt adjon a megbántásért, amit Teremtője ellen követett el. Innen van az, hogy a legnagyobb kegyelemnek tartja, amit Isten vele tesz, azaz hogy ebben az életben bünteti meg és nem tartja meg a büntetést a másik életre, ahol a szenvedés végtelen.

Ó drága testvérem Krisztus Jézusban, ha nem látjuk a szenvedés nagy hasznát ebben az életben, amíg zarándokok vagyunk, akik mindig a halál végállomása felé rohanunk, nem fogunk megmenekülni. Mert sok jó származik a mostani szorongatásokból. Az egyik az, hogy hasonlóvá formálódunk a megfeszített Krisztushoz az Ő szenvedéseinek és gyalázatainak viselésében. Nos, lehet-e nagyobb kincse a léleknek, minthogy magára öltheti az Ő gyalázatát és szenvedéseit? A másik, hogy a szenvedések megtisztítják a lelket bűneitől és hibáitól, gyarapítják benne a kegyelmet, és kincset szereznek az örök életre, mert Isten megjutalmazza a lelket szenvedéseiért és fáradalmaiért.

Ne félj, drága testvérem, ha azt látod vagy azt fogod látni, hogy az ördög, csakhogy elvegye szíved és lelked békéjét és türelmét, unalmat és sötétséget támaszt a lelkedben a sok gondolattal és képzelgéssel. Sőt, úgy fog tűnni, hogy tested a lélek ellen lázad. Máskor a káromkodás lelkével akarja majd megtölteni a szívet a sok és különféle csatában; nem mintha hinne abban, hogy el tudja buktatni ezekben a csatákban és kísértésekben, hiszen tudja, hogy ez a lélek elhatározta: előbb választja a halált, mintsem akarattal megbántsa Istent a halálos bűnnel; hanem olyan szomorúságba akarja vinni, aminek következtében elhagyja majd minden gyakorlatát. Én azonban nem akarom, hogy így tégy, mert soha semmiféle küzdelem miatt nem lehet annyira szomorú a lélek, hogy elhagyja valamelyik gyakorlatát, az officiumot vagy bármi mást. És ha másra nem vagy képes, állj a kereszt elé és mondd: „Jézus! Jézus! Én bízom a mi Urunk Jézus Krisztusban!"

2. Krisztusnak a kereszten elhangzott utolsó szavára utal. Vö. Jn. 19, 30.

Tudd meg jól: bármilyen gondolatok is jöjjenek, ha az akarat nem adja beleegyezését, hanem inkább a halált választja: nincs bűn. Mert egyedül az akarat az, ami vétkezik. Erősödj meg tehát a szent és jó akaratban és ne törődj a gondolatokkal! És fontold meg: Isten jósága azért engedi meg, hogy az ördögök zaklassák a lelkedet, hogy alázatossá tegyen és megismerd az Ő jóságát, s hogy az Ő édességes sebeibe menekülj, mint gyermek menekül anyjához. Mert jóságosan fogad minket édesanyánk, a Szeretet. Fontold meg, hogy Isten nem akarja a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen és éljen.[3] Ugyanazzal a mérhetetlen szeretettel bocsátja ránk a szenvedéseket és engedi meg a kísértéseket, amellyel a vigasztalásokat adja; mert az Ő akarata nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.[4] És a mi megszentelésünkért adta magát akkora szenvedésre és a szentséges kereszt gyalázatos halálára. Maradj meg tehát Jézus Krisztus édes sebeiben és Isten szent szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

5. — MONTALCINÓI FRANCESCO ÚRNAK, A VILÁGI JOG TUDÓSÁNAK[1]

Az örök élet boldogságának alapja az Isten akaratával megbékélt akarat. A szenvedés oka ebben az életben is, a pokolban is az önakarat. Mi módon lehet megszabadulni ettől az akarattól. Isten mindent üdvösségünk érdekében enged megtörténni. Férfias lovagként viselje a betegség csapását.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan láthassalak, mivel látom, hogy türelem nélkül nem tetszhetünk Istennek, hanem a pokol előízét ízleljük ebben az életben.

Ó mennyire ostoba volna az az ember, aki a poklot akarná megízlelni ott, ahol örök élete lehetne! Mert ha jól meggondolom, az örök életben nincs más, mint Isten édes akaratának alávetett és vele összhangban levő, megbékélt akarat: akik az örök életet ízlelik, nem képesek másra vágyni és mást akarni, csak amit Isten akar, és az igaz ízlelők minden gyönyörűsége ezen a megbékélt akaraton alapszik. Ezzel ellentétben azokat, akik a pokolban vannak, a saját gonosz és rossz akaratuk égeti és emészti, amely akarat kegyetlen gyötrelmeket okoz nekik a türelmetlenséggel, a gyűlölettel és a haraggal; ezek keserítik és mardossák őket. És minderre

3. Vö. Ez. 33, 11
4. Vö. 1.Tessz. 4, 3.

1. Valószínűleg a híres sziénai jogtudós a címzett, akit dall'Ugurgierinek is hívtak. Tommaseo szerint ő a 12. levélben említett Moranda asszony férje. Katalin a betegágyához küldte a levelet.

tudatlansága és vaksága teszi méltóvá az embert: mert ha bölcs lett volna ebben az életben, amíg a Kegyelem ideje tartott, azaz amíg a kegyelem befogadása az ő akaratától függött, megszabadulhatott volna ettől a tudatlanságtól és vakságtól. Ó drága testvérem, az igaz ízlelőkkel egyesülj, akik már ebben az életben Istent ízlelik, mert akaratuk egy lett az Övével! Hiszen nem másból áll a mi szenvedésünk, csak abból, hogy azt akarjuk, ami nem lehet a miénk. Ha az akarat szereti a hírnevet, a gazdagságot, az élvezeteket és a jó állásokat vagy a testi egészséget, ha rendetlen érzülettel akarja és kívánja és nem képes megszerezni ezeket — sőt gyakran azt is elveszíti, amije volt —, a legnagyobb szenvedést érzi, mivel igen rendetlenül szereti önmagát. Így tehát az akarat az, ami a szenvedést okozza: vesd el az önakaratot és megszűnik minden szenvedés.

Mi módon lehet megszabadulni tőle? Úgy, hogy levetjük a régi embert, önmagunkat, és magunkra öltjük az új embert, az Ige, az Istenember örök akaratát. És ha azt keresed, hogy mit akar ez az édes akarat, kérdezd meg Páltól, aki megmondja, hogy nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.[2] Mindazt, amit ad vagy történni enged — szenvedést vagy betegséget, bármilyen formában is jöjjön —, nagy misztériumként a mi megszentelésünkre és üdvösségünk érdekében adja és engedi meg.

Nem kell tehát türelmetlennek lennünk amiatt, ami a javunkra van, hanem nagy hálával méltatlannak kell tartani magunkat akkora kegyelemre, hogy a megfeszített Krisztusért szenvedhetünk; azaz méltatlannak kell tartanunk magunkat a gyümölcsre, ami a szenvedésből következik, és méltónak a szenvedésre a gyűlölet és az utálat által, ami önmagunk és az ellen az érzéki rész ellen van bennünk, amely a Teremtője ellen lázadt és megbántotta Őt.

És ha azt mondanád: „Ez az érzékiség, úgy tűnik, nem akar és nem tud beleegyezni a szenvedésbe" — akkor vegyük magunkra a megfeszített Krisztus szent és édes emlékezetének igáját, biztatgassuk és fenyegessük magunkat, mondván: „Viseld csak el ma, én lelkem. Holnap talán véget ér életed. Gondold csak meg, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor."

És ha jól meggondoljuk, a fáradság akkora, amekkora az idő; az ember élete pedig csak annyi, mint egy tű hegye, és nem több. Mondhatjuk hát, hogy bármi fáradságunk is nagy lenne? Nem mondhatjuk, mert nem az. És ha ez az érzékiség mégis fel akarná emelni a fejét, rakjuk csak rá a félelmet és a szeretetet, mondván: „Nézd, a türelmetlenség gyümölcse az örök szenvedés; és az ítélet utolsó napján majd velem együtt viselhetnéd a szenvedést. Jobb tehát, ha azt akarod, amit Isten akar és azt szereted, amit Ő szeret, mintha azt akarod, amit te akarsz és önmagadat szereted érzéki szeretettel. Viselj el mindent férfiasan úgy akarom, meggondolván, hogy ennek az életnek szenvedései nem méltók az eljövendő dicsőséghez, amit Isten azoknak készített, akik félik Őt és magukra öltik édes akaratát".[3]

Azután gondold meg, édes testvérem és atyám, hogy amikor a lélek mindezt így jól észben tartja, s felnyitja a megismerés szemét és meglátja, hogy ő önmagától nem létezik, mert minden, ami van, Istentől való, akkor megtalálja magában az Ő

2. Vö. 1. Tessz. 4, 3.
3. Vö. Róm. 8, 18., 1. Kor. 2, 9.

kimondhatatlan szeretetét; hiszen szeretetből és nem kötelességből teremtette meg a saját képére és hasonlatosságára, azért, hogy Isten legfőbb és örök szépségében részesüljön és örvendezzen: mert nem más célból, csak ezért teremtette. Ezt mutatja meg nekünk az első örök Igazság: hogy nem más célból teremtette az embert. Amikor a szentséges kereszt fáján meghalt, hogy visszaadja nekünk ezt a célt, amit mi elveszítettünk, a szeretet akkora tüzével áldozta fel és nyitotta meg a testét, amelyet minden felől elborított a vér, hogy a szív minden keménységének föl kellene olvadnia, minden türelmetlenségnek meg kellene szűnnie és tökéletes türelemmé kellene változnia. Nincs az a keserűség, ami a Bárány vérében ne lenne édessé, és nincs az a teher, ami ne lenne könnyűvé.

Ne aludjunk hát tovább, hanem az időt, ami még megmaradt nekünk, fusd végig férfiasan: szent és jó türelemmel csatlakozz a szent Kereszt zászlajához; meggondolván, hogy az idő rövid, fáradozásunk csaknem semmi, értéke és gyümölcse pedig nagy. Nem akarom, hogy ezt a nagy kincset egy kis fáradság miatt elveszítsd: mert a sírás és kesergés által nem lesz kisebb a fáradság, hanem csak megkettőzi a fáradságot a fáradság, mivel olyasmit akarok, ami nem lehet enyém.

Öltsd, öltsd magadra Krisztust, az édes Jézust, aki annyira erős öltözékünk,[4] hogy sem ördög, sem ember el nem veszi tőlünk, ha mi magunk nem akarjuk. Ő a legfőbb örök édesség, ami minden keserűséget felold. Benne minden édesség megízlelhető; benne megizmosodik és betelik a lélek úgy, hogy mindent sárnak és szemétnek tart, ami Istenen kívül van. A gyalázatokban, kínzásokban és sértegetésekben gyönyörködik és nem akar mást, csak a megfeszített Krisztushoz hasonlóvá formálódni. Belévetette érzületét és minden törekvését, és annyi az öröme, amennyi a szenvedése, mert látja, hogy ez az egyenes út. Nincs más út, ami annyira hasonlóvá formálná a megfeszített Krisztushoz, mint az édes szenvedés útja.

Azt akarom tehát, hogy férfias lovag légy, aki a megfeszített Krisztusért ki nem kerüli a betegség csapását. Gondold meg, mily nagy kegyelem az, ami a betegség idején sok víciumot[5] és hibát megfékez, amelyeket egészségesen elkövetnénk, s megtisztít és elégtételt ad az elkövetett bűnökért, amelyek örök büntetést érdemelnének, Isten azonban a maga irgalmassága szerint véges szenvedéssel büntet az örök büntetés helyett. Rajta hát férfiasan a megfeszített Krisztus szerelméért! Szegezd magad a keresztre a megfeszített Krisztussal és örvendezz az Ő sebeiben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. Vö. Róm. 13, 14.
5. Vícium (latin: vitium): a magyarban nincs megfelelője. Az erény ellentéte, azaz a bűnös tettek készsége. Rosszabb, mint egy-egy bűn, mert könnyedséget és következetességet ad a bűn elkövetéséhez. Lásd még: a 11. levél 3. jegyzetét a 41. oldalon.

6. — ÉDESANYJÁNAK, LAPA ASSZONYNAK[1]

A türelem mutatja meg, hogy a lélek vágyakozik Isten dicsőségére és a lelkek üdvössége után. A türelmes lélek mindent békésen és elégedetten fogad. Semmi sem tűnik szenvedésnek, ha az akarat egyesült Isten akaratával. Ajánlja fel akaratát és leányát Istennek, hogy örömben éljen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztus Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgálójának láthassalak, az igaz türelemben megalapozottan, mert türelem nélkül nem tetszhetünk Istennek. A türelemmel mutatjuk meg, hogy vágyakozunk Isten dicsősége és a lelkek üdvössége után. És azt is a türelem mutatja meg, hogy a lélek azonosult Isten édes akaratával és magára öltötte azt: ezért mindennek örül és mindennel elégedett, ami csak jön. Innen van az, hogy az a teremtmény, aki magára öltötte ezt az annyira édes öltözetet, mindig békés és elégedett, ha Isten nevének dicsőségéért és dicséretéért szenvedhet. És mindenét, amije csak van: önmagát is, gyermekeit is, életét is odaadja Isten dicsőségéért.

Azt akarom, drága anyám, hogy te is így tégy: azaz ajánld fel egész akaratodat és engem, a te nyomorúságos leányodat Isten dicsőségére és szolgálatára valamint a lelkek üdvösségére jó és igaz türelemmel, az édes, szerelmes és alázatos Bárány keresztjének gyümölcsével táplálkozván. És így semmi sem tűnik majd szenvedésnek. Vesd le az érzéki önszeretetet, mert ez az idő Isten dicsőítésének és a felebarátért való fáradozásnak ideje. Ha leveted önszeretetedet[2], örömben fogsz járni és nem szenvedésben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd az első levél 1. jegyzetét a 21. oldalon.
2. Katalin gyóntatója és életrajzírója, Capuai Rajmund bőségesen ír arról, mi mindent megtett a Benincasa család annak megakadályozásáért, hogy Katalin egészen Istennek szentelje magát. Ebben a ténykedésben Lapa asszony járt az élen, éppen abból az önszeretetből fakadóan, amelyről Katalin itt beszél.

7. — PÉTER, OSTIAI BÍBOROSNAK[1]

A szeretet himnusza. Meneküljön az önszeretettől, hogy az igaz szeretet kötelékeivel megkötözötten teljesíteni tudja legátusi küldetését.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és tisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szeretet kötelékében megkötözötten láthassalak, mivel, mint megtudtam, Itália Legátusa lettél; aminek egészen különösen örülök, megfontolván, mennyire javára lehetsz ezáltal Isten dicsőségének és a szent Egyháznak. De csak ebben a kötelékben, a másik kötelék nélkül senkinek sem fogsz használni; és ezért mondtam, hogy a szeretet kötelékében megkötözötten[2] kívánlak látni téged, hiszen tudod, hogy szeretet nélkül semmiféle kegyelmi hasznot nem hozhatunk sem önmagunknak, sem a felebarátnak.

A szeretet az az édes kötelék, amely összeköti a lelket a Teremtőjével; amely megköti az Istent az emberben és az embert Istenben. Ez a kimondhatatlan szeretet tartotta a szentséges keresztfán átszegezetten és megfeszítetten az Istenembert; ez teremt összhangot a széthúzók között, ez egyesíti a különváltakat; ő teszi gazdaggá az erények koldusait, mert életet ad minden erénynek; ő adja a békét és veszi el a háborút; ő ad türelmet, erősséget és hosszú kitartást minden jó és szent cselekedethez; soha el nem fárad, soha nem vonja meg magát sem Isten dicsőségétől, sem a felebarátjától sem szenvedés, sem kínzás, sem jogtalanság, sem gúnyolás, sem sértegetés miatt. Nem lesz türelmetlen semmi olyan öröm vagy élvezet miatt, amit a világ adhatna neki valamennyi hízelgésével együtt. Akiben él ez a szeretet, az állhatatos, soha meg nem rendül, mert az eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra épül; azaz Tőle tanulta meg, hogyan kell a Teremtőjét szeretnie,

1. Pierre d'Estaing bíboros francia származású volt, egy Vilmos nevű gróf fia. Egész fiatalon lépett be a Marseilles-i Szent Viktor bencés kolostorba, s 1341. október 13-án tette le fogadalmát. 1361-ben Saint-Flour püspökévé választották, majd 1387-ben Bourges érseke lett. Élete további alakulásában fontos szerepet játszott a szintén bencés V. Orbán pápával való anyai ágú rokonsága. V. Orbán hívja őt Itáliába és Monte Fiasconeban 1370. június 7-én bíborossá nevezi ki. Temploma a római S. Maria in Trastevere lett, s az Egyház pénzügyminiszteri tisztét is megkapta. Mikor a pápa szeptemberben ismét elhagyta Itáliát, Péter bíborost tette meg Itália helynökévé és legátusává, továbbá a Patrimonium Petri, az Egyházi Állam javainak őrévé. E hivatalában a következő pápa, XI. Gergely is megtartotta. Péter bíboros a legmesszebbmenőkig támogatta Katalint, mert meglátta benne a Gondviselés küldöttét, amikor a pápa visszatérését kezdte sürgetni leveleivel és személyesen, Avignonban járva is. 1377-ben, január 17-én Péter bíboros fogadta a Rómába visszatérő pápát, aki azonban ez év karácsonyán, december 25-én meghalt. Péter 1373-ban címzetes ostiai és ferrarai püspök lett; a levél valószínűleg ebben az évben keletkezett. Figyeljünk fel már ebben a levélben Katalin három alapvető problémájára: az Egyház megújulásáért, a kereszteshábor úért és a pápa római székéért harcol élete végéig. Péter, ostiai bíborosnak szól még a 11. és a 16. levél is.

2. Szójáték az olasz „legato" és „lego" szavakkal: a „legato" küldöttet, megbízottat, helyettest jelent. (Az avignoni pápák idején Itália Legátusa a pápa helyettese volt Rómában.) A „legato" a „lego = köt, megköt" igéből származik, s így olyan személyt jelöl, akit feladat köt valakihez, vagy valamihez. Ebben a kötelékben nem tud a másik, a szeretet köteléke nélkül élni.

követvén az Ő nyomdokait. Benne olvasta a regulát és a tanítást, melyet meg kell tartania, hiszen Ő az út az igazság és az élet, azért aki Benne olvas, az élet könyvében, az megmarad az egyenes úton, és csak Isten dicsőségére és felebarátja üdvösségére figyel. Így tett Krisztus, az édes Jézus is, akiben nem fogyatkozott meg az Atya dicsőségének és lelkünk üdvösségének ez a szerelme sem a szenvedés, sem a gyötrelmek, sem a hízelgések, sem a mi hálátlanságunk miatt; hanem kitartott a végig, ami beteljesítette azt a vágyat és beteljesítette azt a művet, amit az Atya az Ő kezébe tett le, azaz az emberi nem megváltását: és így beteljesítette az Atya dicsőségét és a mi üdvösségünket.

Nos, ebben a kötelékben és szeretetben kövesd Őt, azt akarom, megtanulván ezt az első és édes Igazságtól, aki utad lett, aki megadta neked az életet és megadta neked a példát és a regulát, és megtanított az igazság tanítására. Azt akarom tehát, hogy te, mint a megfeszített Krisztus vérén visszavásárolt fiú és szolga, az Ő nyomdokait kövesd férfias szívvel és készséges serénységgel, nem lassulva sem szenvedés, sem öröm miatt, hanem kitartva mindvégig ebben és minden más cselekedetben, amelyet a megfeszített Krisztusért vállalsz. Törekedj arra, hogy irtsd a világból a gonoszságot és a nyomorúságot, a sok hibát, amit elkövetnek, s amelyek gyalázatára vannak Isten nevének. És ezért te, mint aki éhezi Isten dicsőségét és a felebarát üdvösségét, tégy meg mindent, amit megtehetsz ily nagy gonoszság orvoslására. Biztos vagyok abban, hogy ha a szeretet édes kötelékében élsz, küldetéseddel, amit Krisztus bízott rád, használni fogsz úgy, amint mondtam; a szeretet elsődleges köteléke nélkül azonban nem fogsz tudni sem használni, sem úgy cselekedni, amint kell. És ezért kérlek, vizsgáld meg magad, vajon megvan-e benned ez a szeretet? Valamint kötözd magad a megfeszített Krisztushoz és igaz és királyi erényekkel kövesd az Ő nyomdokait; a felebaráttal pedig kössenek össze a szeretet tettei.

De azt akarom, gondoljuk meg, drága atyám, hogy ha lelkünk nem vetett le magáról minden önszeretetet, öntetszelgést és a világ tetszésének keresését, soha nem lesz képes eljutni erre az igaz és tökéletes szeretetre és a szeretet kötelékébe. Mert az egyik szeretet ellentmond a másiknak; és annyira ellentmond, hogy az önszeretet elválaszt téged Istentől és a felebaráttól, az igaz szeretet pedig egyesít velük; az a halált adja neked, ez az életet; az a sötétség, ez a világosság; az a háború, ez a béke; az összeszűkíti a szívet, mert nem érted meg sem önmagadat, sem a felebarátot, az isteni szeretet pedig kitágítja, magába fogadván barátokat és ellenségeket, és minden értelmes teremtményt; hiszen Krisztus érzületét öltötte magára és ezért Őt követi.

A nyomorult önszeretet elszakad az igazságosságtól és igazságtalanságokat követ el; szolgai félelme van, ami nem engedi igazságosan tenni azt, amit tennie kell, vagy a hízelgések miatt, vagy állásának elvesztését féltve. Ez a gonosz szolgaság és félelem vezette Pilátust Krisztus megölésére. Emiatt van az, hogy az ilyenek nem tesznek igazságot, hanem igazságtalanul ítélnek; és nem élnek igazságosságban, erényesen és az isteni szeretet érzületével, hanem igazságtalanságban és víciumokban sötét önszeretettel.

Azt akarom tehát, hogy egészen távol álljon tőled az effajta szeretet és az igaz és tökéletes szeretetben légy megalapozott, azáltal, hogy szereted Istent Istenért,

amennyiben Ő méltó a szeretetre, hiszen Ő a legfőbb és örök Jóság; és szereted magadat Őérte és a felebarátot is Őérte, és nem a magad hasznáért.

Azt akarom tehát atyám, Pápa urunk Legátusa, hogy az igaz és legégetőbb szeretet kötelékében megkötözött légy; és ezt kívánja látni a lelkem benned. Egyebet nem mondok. Erősödj meg Krisztusban, az édes Jézusban; és légy serény, ne hanyag abban, amit tenned kell: és ebből látni fogom, hogy megkötözött vagy és éhezel arra, hogy a szentséges Kereszt zászlaját magasba emelve lásd. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

8. — JUSTUS TESTVÉRNEK, A MONTOLIVÉTÓI PRIORNAK[1]

A szomjazó Krisztusnak adunk inni, amikor felebarátunk üdvösségéért fáradozunk. Fogadja be a felvételét kérő ifjút. Isten nem személyválogató, hanem szent és jó vágyaink szerint ítél meg minket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: a lelkeket eszed és ízleled, megtanulván ezt az első édes Igazságtól, aki üdvösségünk égő vágyának éhsége és szomjúsága miatt kiáltott a szentséges keresztfán, amikor ezt mondta: „Szomjazom".[2] Mintha ezt mondta volna: Jobban szomjazom és vágyódom üdvösségtekre, mintsem ezzel a véges szenvedéssel megmutathatnám. Hiszen a szent vágy szomjúsága végtelen, a szenvedése pedig véges volt; így mutatta meg nekünk azt a szomjúságot, ami az emberi nem iránt volt benne, jóllehet a testi szomjúság is gyötörte.

Ó édes és jó Jézus, egyszerre tárod fel szomjúságodat és kérsz inni! És mikor kérsz a lélektől inni? akkor, amikor megmutatod érzületedet és szeretetedet, én Uram. Jól látod, drága atyám, hogy a vér nyilatkoztatja ki nekünk a kimondha-

1. Monte Oliveto Sziénától délkeletre, 25 km távolságban van. A bencések Olivetánus kongregációja e hegyről kapta a nevét. A bencés rend XIV. századi megújulása során a „sziénai Tolomei családból származó Bernardo (1272–1348) remetekongregációt létesített. Mikor a jogi és katonai pályán töltött ifjúság után megvakult és vakságából csodálatosan meggyógyult, 1313-ban a János nevet Bernátra változtatta, elhagyta a világot és családi birtokán remetekolostort épített. Otthonát Olajfák hegyének, Monte Olivetónak, fehér ruhát viselő tanítványait pedig olivetánusoknak nevezte... A bencés regulát aszketikus irányban fejlesztette tovább: sok böjtöt, a húsételektől való állandó tartózkodást, örökös hallgatást kívánt szerzeteseitől. – Életformájukat a bencés VI. Kelemen hagyta jóvá 1344-ben. A rendalapító Bernát a betegeket ápoló sok társával együtt a XIV. század közepén dühöngő pestis-járványnak esett áldozatul." (Csóka J. Lajos, Szent Benedek fiainak világtörténete. Ecclesia 1969. II. k. 507. o.) Ez a Sziéna körzetéhez tartozó olivetánus kolostor a Monte Oliveto Maggiore nevet kapta (mivel itt volt a rend főapátja), hogy megkülönböztessék a Firenze közelében levő ugyancsak Monte Olivetonak nevezett kolostortól.
Katalin szoros kapcsolatban állt az olivetánusokkal, amint ezt számos levele mutatja.
A levél megírására az adott alkalmat, hogy egy ifjú kérte felvételét a kolostorba, aki törvénytelen származású volt.

2. Vö. Jn. 19, 28

tatlan szeretetet, hiszen szeretetből adta nekünk a vért és szeretetet kér tőlünk inni. Azaz Ő, aki szeret, szeretetet és szolgálatot kér tőlünk.

Illő, hogy aki szeret, szeretve legyen. Akkor ad a lélek inni a Teremtőjének, amikor megadja a szeretetet a szerelméért. Ezt a szeretetet azonban nem képes megadni abban a szolgálatban, amellyel Neki szolgál, másképp, csak a felebarát közvetítésével: ezért is fordul a lélek akkora serénységgel a felebarátja felé az Ő szolgálatában, mert látja, hogy leginkább ez van tetszésére Istennek; és ezért gyakorolja a felebarát szolgálatában magát. És valamennyi szolgálaton túl a legkedvesebb a mi Üdvözítőnk előtt az, ha lelkeket vonunk ki az ördög kezeiből; ha kivonjuk a világi állapotból és a világ hiúságainak szájából, és a szerzetesi élet szent állapotába vezetjük őket. És nemcsak nem hagyjuk őket magukra és nem futunk el előlük, amikor oly nagy vággyal jönnek, hanem életünket is készek vagyunk odaadni azért, hogy megtartsuk őket. És ez az a szent ital, amit Isten Fiacskája a kereszten kér tőlünk. És mi nem lehetünk hanyagok, hanem serényen kell megitatnunk Őt, hiszen látod, hogy e szomjúságba hal bele.

És nem tehetünk úgy, ahogyan a Zsidók tettek, akik ecetet és epét adtak neki. Akkor kap ecetet és epét tőlünk, amikor érzéki önszeretetben élünk, hanyagságba gyökerezetten a világ látványosságait és tetszését keressük kevés virrasztással és imádsággal, valamint Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének kicsiny éhségével. Valóban ecet és epe ez nagy keserűséggel keverve, amely keserűség az Ő utálata, mert utálja (az ecetet és az epét): vissza is hull miránk a keserűség és a kárhozat.

Mit kell tehát tennünk, hogy ne ezt az italt adjuk neki? Semmi másra nincs szükségünk, csak szeretetre; szeretet pedig nem birtokolható máshonnan,csak szeretetből. És világossággal kel fel a szeretet, hogy szeretetet merítsen a szeretetből: azaz úgy, hogy felemeljük az érzülettel és a vággyal értelmünk szemét a tulajdonképpeni tárgyára[3], a megfeszített Krisztusra, aki kinyilatkoztatta nekünk az örök Atya akaratát és szeretetét, mely által egyedül arra a célra teremtett minket, hogy örök életünk legyen. Isten egyszülött Fiacskájának, az Igének vére nyilatkoztatja ki nekünk ezt a szeretetet, a célt, amelyre teremtve lettünk.

Akkor érzületünk — minthogy az értelem szeme már felnyílt a megfeszített Krisztus érzületében — szeretetet merít a szeretetből, és szereti azt, amit Isten szeret és gyűlöli, amit Ő gyűlöl. És mivel Istenben nincs bűn, annyira gyűlöli és utálja a bűnt, hogy nemcsak élvezetet nem talál benne, hanem ha lehetne, ezerszer is odaadná a testi életét azért, hogy megszabadítsa a lelkeket a halálos bűntől.

Adj engem Neki inni, drága atya, hiszen látod, mekkora szeretettel kér erre! Gyarapítsd bennem a szent és jó vágyat e kiáltva kért eledel iránt! És soha ne légy tekintettel semmiféle méltóságra, sem alacsony, sem magas származásra, sem törvényes, sem törvénytelen születésre, mert Isten Fia, akinek nyomdokait követnünk kell, soha senkitől, sem igaztól, sem bűnöstől sem az állása, sem a származása

3. Minden képességünknek megvan a tulajdonképpeni, saját tárgya, amely körül a maga tevékenységét folytatja. Testünk érzékeinek sajátos tárgya az anyag érzékelhető jelenségei; a lélek képességeinek tárgya a létező valóság szellemi adatai; az akarat sajátos tárgya a jó és a dolgokban megjelenő jóság; az értelem tárgya pedig az igaz és konkrét valóságokban megjelenő igazság. Katalin a hivő értelem saját tárgyáról beszél: ez pedig a megfeszített Krisztus, akiben az üdvözítő Isten igazsága öltött testet és válik láthatóvá a látó ember számára.

miatt nem vonta és nem vonja meg magát, hanem egyforma szeretettel fogadja minden értelmes teremtményét, mivel ki akarja emelni a halálos bűn rothadásából, a világ hiúságából, és vissza akarja vezetni a Kegyelemre. Ez a tanítás, ami Tőle adatott nekünk. És jóllehet mindenkinek adatott, sokkal inkább adatott mégis neked és a többieknek, akik a Rendet vezetitek és kormányozzátok. Amikor tehát jó palánták jönnek kezeitekhez – és a Rend iránti éhséggel és vággyal jönnek, s az erény szerelméért lépnek ki a világból és sietnek az engedelmesség igájába – semmiért sem szabad elfutni előlük és magukra hagyni őket. És legyenek olyan születésűek, amilyennek lenniük kell: mert Isten nem értékeli kevesebbre annak lelkét, aki halálos bűnben fogantatott, annál, aki a szent Házasság egyesülésében fogantatott. Ő a szent és jó vágyak elfogadója, a mi Istenünk.

És ezért arra kérlek és azt akarom, hogy ezt az új palántát, akit a prior küldött hozzád azzal a kéréssel, hogy fogadjátok be a Rendbe, szeretettel fogadd: szent és jó akarata van, és természetes adottságai is jók; a szeretet érzülete vitte a szerzetbe, és a Szentlélek különleges hívása a ti Rendetekbe. Nem szabad és tudom, hogy te nem is akarsz ellenállni a Szentléleknek. Nagyon csodálkozom, hogy nemleges választ adtatok, igen csodálkozom ezen. Talán a közvetítő volt a hibás, talán nem tudott jobban cselekedni: nem mintha nem a jót tette volna, de nem tudott többet tenni.

Most tehát a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, légy egészen kész befogadni őt, mert Istennek is, a Rendnek is dicsőségére lesz. És ne hagyd magára, mert jó fiú; ha nem volna az, nem küldeném hozzátok. Amint kegyelemként kérem ezt tőled, úgy a szeretet rendjében adós is vagy vele. Aki hozzád jön és inni kér tőled, ahhoz ne légy fukar: adj neki inni. Ebből fogom látni, hogy a kereszten vagy-e, vagyis abból, hogy adsz-e inni a szomjazónak: más utat nem látok arra, hogy kedvére lehessünk Istennek. És ezért mondtam, hogy látni vágyom, hogy Isten dicsőségére éhesen ízleled és eszed a lelkek eledelét. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

9. — EGY ISMERETLEN NEVŰ ASSZONYNAK[1]

Világosság nélkül nem ismerhetjük meg Isten misztériumait. Isten szeretetét és igazságát a vér nyilatkoztatja ki nekünk. Szükségünk van azokra a szenvedésekre, amelyekkel betegségeinket gyógyítja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy Isten igazságától megvilágítottan láthassalak, mert más módon nem részesülhetsz a Kegyelem életében ezen a világon: szüntelen keserűségben fogsz élni,

1. A címzettről nincsenek adataink.

végezetül pedig az örök kárhozatra jutnál. Hiszen a világosságtól megfosztottan meg fogsz botránkozni minden misztériumában[2], gyűlöletet ítélvén abban, amit szeretetből ad, és halált abban, amit az életedért ad.

És mi az az igazság, amit meg kell ismernünk, drága nővérem? Meg kell látnunk, hogy Isten végtelenül szeret minket, és a szeretettől indítva teremtett meg a saját képére és hasonlatosságára, hogy örök látásában boldoggá tegyen minket. Mi nyilatkoztatja ki nekünk ezt az igazságot és ezt a szeretetet? Az alázatos és szeplőtelen Bárány vére. Mivel Ádám bűne miatt mi Isten látásától megfosztattunk és kiűzettünk az örök életből, az Atya megbízta ezt az édes és szerelmes Igét, hogy elszenvedvén a halált adjon nekünk életet és drága vérével mossa le vétkeinket: Ő pedig mint a szerelmes rohant a kereszt szégyenletes halálába, hogy beteljesítse az Atya parancsát és a mi üdvösségünket. Nincs elrejtve előlünk ez az igazság: a vér kinyilatkoztatta nekünk. Ha ugyanis Isten nem a mondott célból teremtett volna minket és nem szeretne kimondhatatlanul, nem adott volna ilyen Megváltót nekünk. A lélek tehát, akit megvilágított ez az igazság, értelmének szemében azonnal megkapja a szentséges hit világosságát, tudván, hogy mindazt, amit Isten a saját teremtményeinek ad és rájuk bocsát ebben az életben, szeretetből adja és azért, hogy ez az igazság megvalósuljon bennünk. Ezért azonnal türelmes lesz és semmi fel nem kavarja, hanem elégedett mindazzal, amit az isteni jóság reá bocsát, igaz és szent türelemmel hordozván betegséget, gazdagság, állás, szülők és barátok elvesztését. És nemcsak türelemmel, hanem kellő tisztelettel is fogadja ezeket, mint édes Teremtőjétől az ő megszentelésére szeretetből küldött dolgokat. És ki volna olyan ostoba és balga, hogy felháborodna amiatt, ami a javára van? Egyedül csak az, aki meg van fosztva a világosságtól, mert nem ismeri sem az igazságot, sem a maga javát.

Azt akarom tehát, drága anyám, hogy nyisd fel értelmed szemét, teljesen kiirtván és kitépvén magadból az önszeretet és az önmagad iránti gyengédség minden gyökerét, annak érdekében, hogy megismerhesd ezt az igazságot és meglásd, hogy Isten a legfőbb orvos, aki képes rá és meg is teszi mindazt, amire szükségünk van, és a betegségünknek megfelelő gyógyszert adja nekünk; ezért édes, szent és királyi türelemmel viseld az orvosságot, amelyet különleges szeretetében adott neked. Erre hívlak, legédesebb nővérem, azért, hogy el ne veszítsd fáradozásaid gyümölcsét, hanem Isten édes akaratával összhangban teljes békéd és nyugalmad legyen ebben az életben, és semmi fel ne háborítson, csak Isten megbántása és a lelkek kára. Ha így teszel, bizonyságot adsz arról, hogy az igazság megvilágított téged, a végén pedig el fogod nyerni fáradozásaid végtelen gyümölcsét.

Együtt éreztem veled a történtek miatt, de ha majd látom, hogy Isten akaratával összhangban vagy és azt meríted a történtekből, amit kell, együtt fogok örvendezni veled.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Isten misztériumai: az ő láthatatlan valóságának látható jelei a mi világunkban. Ilyen maga a teremtett világ: Isten létének, hatalmának és végtelen értelmének a jele a gondolkodó ember számára (lásd Róm. 1, 20.). A hivő értelem pedig misztériumként értékel mindent, ami benne vagy körülötte van és történik, mert Isten végtelen jóságának jeleit kapja bennük.

10. — BENINCASA DI JACOMÓNAK, VÉRSZERINTI TESTVÉRÉNEK[1]

Isten szeretetét és igazságát a vér nyilatkoztatja ki. Belőle merítsen erőt a szorongatások elviselésére.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy megfürödve és megfulladva láthassalak a mondott vérben, amely meg fog erősíteni minden fáradság és szorongatás igaz türelemmel való elviselésére, bárhonnan is jöjjenek. Kitartóvá fog tenni, hogy egészen a halálig igaz alázattal viselj mindent, hiszen értelmed szemét megvilágosítja majd az igazság. Az az igazság, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, hiszen kimondhatatlanul szeret minket: mert ha nem szeretne, nem fizetett volna akkora váltságdíjat értünk.

Légy tehát, légy elégedett minden helyen és minden időben, hiszen mindent az örök Szeretet enged megtörténni. A szeretetet látva örvendezz a szorongatásokban és tartsd magadat méltatlannak arra, hogy Isten az Ő Fiacskájának útján vezet téged; és mindenben add meg a dicsőséget és dicséretet a nevének. Erősödj meg Krisztusban, az édes Jézusban. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

11. — PÉTER, OSTIAI BÍBOROSNAK[1]

A rossz kormányzásnak és a háborúknak az önszeretetből eredő szolgai félelem az oka. Krisztus tanításából erőt és szent istenfélelmet meríthetünk. A vágy keresztje és a testi szenvedések. Isten inkább számonkéri tőlünk a lelkeket, mint a városokat.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és főtisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy férfias embernek és ne félénknek láthassalak; annak érdeké-

1. Benincasa volt Katalin legidősebb bátyja (lásd az 1. levél 1. jegyzetét a 21. oldalon). Két öccsével, Bartolomeóval és Stefanóval együtt 1365 körül Firenzébe költöztek, ahol atyjuk kelmefestő mesterségét folytatták. 1370 körül nyerték el a firenzei polgárjogot. Családja idővel nagyon elszegényedett: dédunokája, Lorenzo kolduszegényen került vissza Sziénába és a köztársaság Katalinra való tekintette kegydíjat juttatott neki. A levelet Katalin 1374 májusa előtt írta. Lásd még a 14., 18. és 20. leveleket a 49., 57. és 59. oldalon.

1. Lásd a 7. levél 1. jegyzetét a 34. oldalon.

ben, hogy férfiasan szolgáld Krisztus Menyasszonyát, Isten dicsőségéért munkálkodván lelkiekben és anyagiakban egyaránt, aszerint, amire manapság épp szüksége van ennek az édes Menyasszonynak. Biztos vagyok benne, hogy ha értelmed szeme felnyílik az ő szükségleteinek meglátására, serényen és minden félelem vagy hanyagság nélkül fogsz cselekedni.

Az a lélek, akiben szolgai félelem van, egyetlen cselekedetében sem tökéletes; és bármilyen feladata legyen is, meghátrál kicsiben és nagyban, és amit megkezdett, nem viszi el a maga tökéletességéig. Ó mennyire veszedelmes ez a félelem! Letöri a szent vágy karjait, megvakítja az embert és nem hagyja sem megismerni, sem meglátni az igazságot: ez a félelem ugyanis az önszeretet vakságából származik.

Mert amint a teremtmény, aki ésszel bír, érzéki módon szereti önmagát, azonnal félni kezd; és ennek a félelemnek az az oka, hogy reményét és szeretetét bizonytalan dologba vetette, aminek önmagában semmiféle szilárdsága vagy állandósága nincs, hanem elillan, mint a szél. Ó gonosz szeretet! mennyire káros vagy mind világi és lelki vezetőkben, mind alárendeltekben!

Ha főpap az ilyen, nem javít soha, mert fél, hogy elveszíti a főpapságát vagy alárendeltjeinek tetszését. És ugyanilyen káros az alárendeltben is, mert aki efféle szeretettel szereti önmagát, abban nincs alázatosság, csak meggyökeresedett kevélység: a kevély pedig sohasem engedelmes. Ha világi vezető az ilyen, akkor nem tesz igazságot, hanem sok gonosz és hamis igazságtalanságot követ el, mert a maga kedve vagy a teremtmények tetszése szerint cselekszik. Így tehát, mivel nem javít és nem tesz igazságot, az alárendeltek csak rosszabbak lesznek, hiszen uruk rosszasága és víciumai táplálják őket.

Mivel tehát ennyire veszedelmes a rendetlen félelemmel járó önszeretet, meneküljünk tőle: nyissuk fel az értelem szemét tárgyában[2], a szeplőtelen Bárányban, aki a mi regulánk és tanításunk, és akit követnünk kell. Hiszen Ő a Szeretet és az Igazság, és nem keresett mást, csak az Atya dicsőségét és a mi üdvösségünket. Nem félt a Zsidóktól, sem az üldözésüktől, sem az ördögök zaklatásától, sem a rágalmaktól, sem a kínzásoktól, sem a sértegetésektől; és végül nem félt a kereszt szégyenletes halálától sem. Mi iskolások vagyunk, akik ebbe az édes és szelíd iskolába járunk.

Azt akarom tehát, drága és édes atyám, hogy a legnagyobb serénységgel és édes okossággal nyisd fel az értelem szemét ebben az életben, az életnek ebben a könyvében, amely édes és szelíd tanítást ad neked. És ne figyelj semmi másra, csak Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére, valamint Krisztus édes Menyasszonyának szolgálatára. Mert ezzel a világossággal fogod levetni önszeretetedet és magadra ölteni az isteni szeretetet; és keresni fogod Istent az Ő végtelen jóságáért, és azért, mert Ő méltó rá, hogy keressük és szeressük; és Istenért fogod szeretni magadat és az erényeket, és Érte fogod gyűlölni a víciumot;[3] és ugyanezzel a szeretettel fogod szeretni a felebarátodat.

2. Lásd a 8. levél 3. jegyzetét a 37. oldalon.
3. Erény és vícium: Amint a jótett ellentéte a bűn (rossz tett), úgy az erény ellentéte a vícium. Az erény ugyanis Istentől kapott vagy szerzett készség a jó könnyed, következetes és örömteli végzésére. Az erény tehát a jótettek készsége. Maga a szó a latin „virtus" szó megfelelője és jól

Jól látod, hogy az isteni Jóság csakis azért helyezett téged a szent Egyház misztikus testébe és táplál ennek az édes Menyasszonynak keblén, hogy a szentséges kereszt tápláljon Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének eledelével. És nem akarja, hogy másban legyen a táplálékod, mint a keresztben, viselvén a testi fáradalmakat a sok égő vággyal együtt, amint Isten Fiacskája is tette, aki egyszerre viselte a test gyötrelmeit és a vágy szenvedését: és nagyobb volt a vágy keresztje, mint a test keresztje. És ez a vágya a mi üdvösségünk éhsége volt, hogy beteljesítse az örök Atya parancsát: és végtelen volt a szenvedése, amíg nem látta vágyát teljesülni. És mint az örök Atya Bölcsessége látta azokat is, akik részesednek majd a vérében, és azokat is, akik a saját vétkeik miatt nem fognak részesedni; és mivel a vér mindenkinek adatott, fájt neki azok tudatlansága, akik nem akarnak részesedni benne. És ez volt az a keresztje a vágynak, amit kezdettől fogva mindvégig viselt: miután meghalt, a vágy keresztje megszűnt, de maga a vágy megmaradt. És így kell tenned neked is, és minden értelmes teremtménynek is; azaz viselnünk kell a testi szenvedést is, és a vágy szenvedését is, fájlalván Isten megbántását és oly sok lélek kárhozatát, akiket elveszni látunk.

Úgy tűnik nekem, drága atya, hogy az idő arra való, hogy Istent dicsőítsük és a felebarátért fáradozzunk. Érzéki önszeretet tehát nem lehet tovább bennünk, hanem Isten igaz szeretetével és szent félelmével kell munkálkodnunk.

Te most anyagi és lelki dolgokkal egyaránt foglalkozol: és ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, hogy férfiasan cselekedj; és szerezz dicsőséget Istennek amikor és ahogy csak tudsz, tanácsolván és segítvén, hogy a víciumok pusztuljanak, az erények pedig felmagasztaltassanak. Anyagi dolgaidban, melyek szent szándékod szerint lelkiek, légy férfias; amennyire csak képes vagy rá, szerezz békét és egységet egész Itáliában; és ezért a szent ügyért, ha szükséges lenne és lehetne, ezerszer is add oda életed.

Mennyire sötét dolog — ha meggondoljuk és látjuk — háborúban látni magunkat Istennel az alárendeltek és a pásztorok bűneinek sokasága valamint a szent Egyház elleni lázadás miatt! És ez még valóságos háborúban is megmutatkozik. És ahol a hitetlenek és a hamis keresztények ellen kellene készülődnie minden hivő kereszténynek, ott a háborút ők egymás ellen vívják. Isten szolgáinak meghasad a szívük a fájdalomtól és a keserűségtől akkora megbántást látva a lelkek kárhozata által, akik elvesznek emiatt; az ördögök pedig örülnek, hiszen az történik, amit látni akarnak.

Jó tehát, ha az Igazság Mesterének példája szerint odaadjuk az életünket és nem törődünk sem megbecsüléssel, sem megvetéssel, amit a világ gyötrelmes szenvedésekkel és a test halálával akarna adni. Biztos vagyok benne, hogy ha magadra

---

érzékelteti, hogy erőről van szó, ami tettekben mutatkozik meg. Hét alapvető erényről szoktunk beszélni: hit, remény, szeretet, okosság, igazságosság, erősség, mértékletesség. Ennek megfelelően a víciumnak is hét alapformája van: hitetlenség, reménytelenség, gyűlölet, tudatlanság, igazságtalanság, gyávaság és mértéktelenség. Sajátos cselekvési köre van ezeknek is, mint az erényeknek. A vícium tehát a bűnös tettek készsége (az erények torzóit láthatjuk bennük), rosszabb mint egy-egy bűn, mert könnyedséget és következetességet ad a bűnök elkövetéséhez. A víciumok összességét szoktuk rosszaságnak nevezni.

öltöd az új embert, Krisztust, az édes Jézust, és leveted a régit, azaz a saját érzékiségedet, igaz serénységgel meg fogod ezt tenni, mert megszabadulsz a szolgai félelemtől. Más módon ugyanis sohasem fogod megtenni, sőt a fent mondott hibákba fogsz esni.

Mivel megfontoltam, hogy szükséged van arra, hogy minden szolgai félelemtől és önszeretettől megfosztottan férfias ember légy, hiszen Isten olyan szolgálatra emelt, ahol a szent félelmen kívül másnak nincs helye, azért mondtam, hogy férfias embernek és nem félénknek kívánlak látni. Reménykedem az isteni Jóságban, hogy megadja kegyelmét neked is, nekem is, azaz beteljesíti bennünk akaratát, a te vágyadat és az enyémet. Béke, béke, béke, drága atyám! Te is, a többiek is inkább figyeljetek a lelkek megmentésére, mint a városokéra, és erről a Szentatyát is győzd meg; mert Isten inkább számonkéri tőlünk a lelkeket, mint a városokat. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

12. — A SANT' ANTIMO-KOLOSTOR APÁTJÁNAK[1]

Jó pásztora és kertésze legyen a lelkeknek. Krisztus a kereszten a mi üdvösségünkre szomjazott. Tegyük meg, amit megtehetünk és bízzunk a Szentlélek segítségében.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő és igen tisztelt Atyám Krisztus Jézusban, a te méltatlan leányod, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája imáidba ajánlja magát a vággyal, hogy megfürödve és megfulladva láthassalak Isten Fiacskájának

1. A Szent Vilmos-remeték kolostorának apátját Orvietói Giovanni di Sanonak hívták. Katalin tanítványa volt, akiről a szent úgy beszélt, mint „földön járó angyalról". A szerzetesei élet felől vele szokott tanácskozni és másokat is küldött hozzá jótanácsokért.
A Szent Antimus-apátság az Orcia-folyó völgyében, Montalcino közelében volt, s Toszkána legrégibb és leghíresebb kolostorának számított. A hagyomány úgy mondja, hogy az apátságot még Nagy Károly alapította a bencéseknek. Az apát püspöki joghatósággal rendelkezett az Imbrone, Orcia és Asso folyók közötti nagy területen.
Az idők múlásával azonban a szerzetesi élet fegyelme fellazult a kolostorban, ezért VIII. Bonifác (1294–1303) pápa 1299. aug. 11-én kelt bullájával elvette a kolostort a bencésektől és a Szent Vilmos rend tagjainak adta, abban a reményben, hogy ők nem a birtokokkal, hanem az erényes élettel fognak törődni. A vilhelmiták 1462. aug. 13-ig éltek ebben a kolostorban, amikor II. Pius (1458–64., ő avatta szentté Katalint!) a területet, amely addig az arezzói püspökséghez tartozott, önálló egyházmegyévé emelte és az apátsági birtokokat a püspökség javadalmához csatolta.
A kolostor egyszer vendégül látta Katalint.
A vilhelmita remeterend alapítója Malavalléi Szent Vilmos. Bűnbánóként zarándokolt Compostellába, Rómába és Jeruzsálembe. Visszatérve Malavallében élt és maga köré gyűjtötte az ottani remetéket. A rend Vilmos halála, 1157 után alakult meg. Tiszteletét III. Ince pápa 1202-ben hagyta jóvá.
Malavalle a grossettói egyházmegye területén, a pescaiai vár közelében van.
A remete-rend a szent sírja körül kezdett kibontakozni. IX. Gergely (1227–1241) idejében a bencés regula szerint éltek, később a domonkos konstitúcio hatása alatt levő ciszter szabályokat

vérében, amely vér minden keserűséget édessé és minden terhet könnyűvé tesz számunkra, és Krisztus nyomdokainak követőivé tesz minket.

Ő maga mondta, hogy a jó pásztor életét adja juhaiért. Az én lelkem pedig ilyennek akar látni téged Atyám, azaz igaz pásztornak, aki minden önszeretetét elveszítette és férfias vággyal emeli és szegezi szemét Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére, hogy soha semmi másra ne figyeljen. Őrködj, gondosan őrködj, hogy az ördög el ne lopja a báránykáidat. Ó mennyire édes és megnyugtató lesz számodra is, számomra is, ha majd azt látom, hogy nem törődsz már sem halállal, sem élettel, sem megbecsüléssel, sem megvetéssel, sem gúnyolódásokkal, sem jogtalanságokkal, sem bármiféle üldözéssel, amit a világ vagy alattvalóid adhatnak neked, és csak arra a jogtalanságra figyelsz és csak azzal törődsz, amit Isten ellen követnek el ők. És amit teszel, drága atyám, tökéletes serénységgel tedd, hogy megmutasd: jó pásztor és igaz kertész vagy. Pásztor a javításban és kertész a föld megforgatásában: azaz a rendezetlen élet rendezetté fordításában, a víciumok (földből való) kiforgatásában és az erény elültetésében, amennyire csak képes leszel erre az édes isteni Kegyelem segítségével; amely kegyelem bőven árad abba a lélekbe, akiben megvan az éhség és a vágy Isten után.

Ezt az éhséget a szentséges kereszt fáján fogjuk megszerezni, mert itt találjuk a feláldozott és megnyitott Bárányt, akiben oly nagy volt az éhség és a vágy az Atya dicsősége és a mi üdvösségünk iránt, hogy testi szenvedései azt nem fejezhették ki. Úgy tűnik, ezt akarta kimondani, amikor így kiáltott a kereszten: „Szomjazom!" – mintha ezt mondta volna: „Annyira szomjazom az üdvösségteket, hogy nem tudok betelni: itassatok vele!" Azoktól kért inni az édes Jézus, akikről látta, hogy nem részesülnek a megváltó vérben és nem adnak neki inni mást, csak keserűséget.

Jaj, édes atyám, szüntelenül látjuk, hogy nemcsak akkor, a kereszten, hanem utána is és most is szüntelenül kéri tőlünk ezt az italt és mutatja szüntelen szomjúságát. Jaj, én szerencsétlen, úgy tűnik nekem, hogy a teremtmény nem ad neki mást, csak keserűséget és a bűnök bűzét. Valóban fel kell tehát serkennünk éhezve és az Ő éhségére tekintve azért, hogy a megrészegült lélek ne legyen képes mást kívánni, se mást szeretni, csak azt, amit Isten szeret és gyűlölni azt, amit Isten gyűlöl; és különösen ti legyetek ilyenek, akik pásztorok vagytok. Siess, siess, tisztelendő atyám, hanyagság és tudatlanság nélkül, mert az idő rövid és a miénk.

Azt üzented nekem, hogy kertet találtál, palánták nélkül. Légy erős és tedd meg, amit megtehetsz, mert én bízom Isten jóságában, hogy a Szentlélek kertésze szállítani fogja majd a veteményeket és gondoskodni fog rólatok ebben és minden más szükségben is. Aki a levelet viszi, azért küldöm hozzád, hogy beszéljen neked Moranda asszonyról, Montalcinoi Francesco úr[2] feleségéről. Fiatal leánykák van-

---

vették át. 1245 után Németalföldön, Belgiumban, Franciaországban, Németországban terjed el a rend. A kontemplatív élet mellett betegápolással, tanítással és lelkipásztorkodással, is foglalkoztak. Magyarországon Körmenden éltek ilyen remeték a középkorban.
1256-ban egy rövid időre az Ágostonos remetékkel egyesültek, de a XIV. század elején újra külön váltak. A XIX. században a rend megszűnt, tagjai kihaltak.
Ez a levél valószínűleg 1376 júniusa után készült. Lásd még a 250. levelet az 558. oldalon.

2. Neki szólt az 5. levél. Lásd a 30. oldalon.

nak a kezei alatt, akikben jó vágy van arra, hogy megtegyék Isten akaratát; ő pedig oly módon akarja elzárni őket, ami nekem nagyon nem tetszik. Ezért azt akarom, hogy találkozzatok és amikor lehetőség van rá, beszéljétek meg, hogy megfelelő helyen jó kolostort alapíthassatok. Két jó vezetőt is küldj, mert sokan vannak a tagok. Hiszem, hogy nagy dicsőségére lesz Istennek, ha megteszed. Kérem a legfőbb Jóságot, hogy a legjobban intézze a dolgot, téged pedig tegyen gondossá ebben is és minden más cselekedetedben is, annyira, hogy életedet adhasd a megfeszített Krisztusért.

Kérlek, üzend meg nekem, felügyeleted alá tartozik-e a San Giovanni di Valdarno kolostor. Aki a levelet viszi, elmondja majd, miért lenne fontos ezt tudnom. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Én, a haszontalan szolgáló, imáidba ajánlom magam. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

13. — MARCO BINDI KERESKEDŐNEK[1]

A türelem megszerzésének négy feltétele. Kifejezi részvétét és bátorítja : a szenvedésekben is Isten gondviselését lássa.

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban!

Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan láthassalak, mivel másképp nem tetszhetünk Istennek, hanem el fogjuk veszíteni fáradozásaink gyümölcsét. Ezért is van szükségünk a türelemnek erre a dicsőséges erényére.

És ha azt mondod majd nekem, drága testvérem: „Nagy szenvedéseim vannak és nem érzem elég erősnek magam ahhoz, hogy türelemmel viseljem őket, és nem is tudom, hogy szerezhető meg a türelem" — akkor én azt felelem neked, hogy mindenki, aki az értelem után megy, megszerezheti a türelmet. Bár az igazat megvallva mi önmagunkban, testi mivoltunk miatt gyengék és gyarlók vagyunk; különösen akkor, ha az ember nagyon szereti érzéki módon önmagát, a teremtményeket és a mulandó javakat; mert ha nagyon szereti érzéki szeretettel ezeket, amikor elveszíti őket, elviselhetetlen fájdalmat érez. Isten azonban, aki a mi erősségünk, ha mi meg akarjuk tiporni az ésszel, az akarat erejével és a szabad megfontolás kezével gyengeségünket, Isten nem fogja megvetni erőfeszítésünket, amellyel önmagunk ellen fordulunk, nehogy értelmetlenül szenvedjünk, hiszen Ő a szent

1. A címzett Sziéna egyik legtekintélyesebb polgára volt. Nem tartozott ugyan a legfelső vezetők, a „Risieduti" közé, mégis többször bízott rá fontos közhivatalokat a köztársaság. Legfontosabb megbízatása az volt, amikor 1369-ben a sziénai köztársaság képviseletében Lucignano városába ment és arról tárgyalt, hogy a hely továbbra is Arezzóhoz tartozzék-e, vagy a lakosság kívánsága szerint Sziénához. Marco és családja Katalin buzgó követője volt, a mantelláták korabeli névsorában több Bindi nevű is szerepel.

vágyak elfogadója: meg is fogja adni nekünk ezt az édes és királyi erényt, mi pedig igaz és szent türelemmel viselünk majd minden szenvedést.

Így tehát látod, hogy mindenki megszerezheti a türelmet, ha használni akarja az eszét, és nemcsak a gyengeségét akarja követni: mert nagyon méltatlan lenne hozzánk, eszes teremtményekhez, ha nem akarnánk másképp élni, csak mint a vadállatok. Azok ugyanis nem használhatják az eszüket, mert nincs nekik, nekünk azonban van, ezért használnunk is kell; és ha nem használjuk, türelmetlenek leszünk és megbotránkozunk azokon a dolgokon, melyeket Isten bocsát reánk, ezzel pedig megbántjuk Őt.

Ha tehát lehetséges és kell is birtokolnom a türelem erényét, és ha nem birtokolom, megbántom Istent, akkor mi módon szerezhetjük meg?

Négy alapvető dolgot kell birtokolnunk és látnunk. Elsőként mondom azt, hogy birtokolnunk kell a szentséges hit világosságát, amely szentséges hit világosságában meg fogunk szerezni minden erényt: e világosság nélkül pedig sötétben fogunk járni, úgy, mint a vak, akinek a nappal is éjszaka. Ilyen a lélek e világosság nélkül. Amit Isten szeretetből tesz — amely szeretet minden fény feletti fényesség—, azt ő éjszakának látja, azaz a gyűlölet éjszakájának, mert úgy tartja, hogy Isten gyűlöletből bocsátja rá a szorongásokat és fáradalmakat. Így tehát látod, hogy szükségünk van a szentséges hit világosságára.

A másik dolog, amit már a hitnek ezzel a világosságával szerzünk meg, az, hogy igazán hinni kell, tehát nemcsak hinni, hanem elhinni, hogy minden, aminek léte van, Istentől származik; kivéve a bűnt, mert a bűn nincs.[2] A bűnt elkövető ember gonosz akarata nem Tőle való, de minden más igen: akár tűz, akár víz vagy bármi egyéb által jöjjön a halál vagy bármi más, minden Tőle származik. Így mondta Krisztus is az Evangéliumban, hogy egyetlen falevél sem esik le a fáról az Ő gondviselése nélkül; még többet mondva azzal, hogy meg vannak számolva a mi fejünk hajszálai és egy sem esik le az Ő tudta nélkül.[3] Ha tehát így beszél az érzéketlen dolgokról, mennyivel inkább gondja van ránk, értelmes teremtményeire: mindabban, amit ad vagy ránk bocsát, gondviseléssel cselekszik; és minden dolog misztériumként történik és szeretetből, nem gyűlöletből.

A harmadik dolog ez: szükségünk van arra, hogy a hit világosságával lássuk és megismerjük Őt igazságban, mert Isten a legfőbb örök Jóság, és nem képes mást akarni, csak azt, ami nekünk jó; hiszen az az Ő akarata, hogy megszenteltek legyünk Őbenne; és mindent, amit ad vagy ránk bocsát, e cél miatt ad. És ha kételkednénk abban, hogy nem akar mást, csak a mi javunkat, akkor bizony mondom, nem kételkedhetünk, ha szemléljük az alázatos és szeplőtelen Bárány vérét: mert Krisztus, a megnyitott,[4] a kereszten szomjúságtól szenvedő és gyötrődő, megmutatja nekünk, hogy a legfőbb és örök Atya kimondhatatlanul szeret minket:, hiszen a szeretet miatt — ami irántunk, a bűn elkövetői, azaz ellenségei iránt volt

2. A bűn: rossz emberi tett. Hiányzik belőle valami, amitől jó lehetne és jónak is kellene lennie. A bűn lényege tehát ez a jótól való megfosztottság, ezért mondjuk, hogy a bűn „léthiány", semmi, azaz nincs; s hogy az ember, aki bűnt követ el, megsemmisíti önmagát.
3. Mt. 10, 29-30.
4. Vö. a Dialógus tanításával: a Híd második lépcsőjén, Krisztus megnyitott oldalában ismerjük meg Isten kimondhatatlan szeretetét, amit a véges szenvedés nem tudott kifejezni. Ezért akarta Isten Fia, hogy halála, azaz véges szenvedése vége után megnyittassék az oldala (vö. Jn. 19, 34).

benne – ajándékozta nekünk az Igét, az Ő egyszülött Fiacskáját: a Fiú pedig nekünk adta az életet, amikor mint egy szerelmes rohant a kereszt szégyenletes halálába.

Mi volt ennek az oka? A szeretet, ami üdvösségünk iránt volt benne. Így tehát látod, hogy a vér minden kétséget eloszlat afelől, hogy Isten nem akar mást, csak a mi javunkat. Hogyan is tehetne a legfőbb Jóság mást, mint jót? Nem képes erre. És a legfőbb örök Gondviselés hogyan cselekedhetne másképp, mint gondviseléssel? Ő, aki szeretett minket, mielőtt még léteztünk volna, és szeretetből a saját képére és hasonlatosságára teremtett meg minket, nem tudja megtenni, hogy ne szeressen bennünket és ne lásson előre mindent, amire csak testünknek és lelkünknek szüksége lehet. Isten, amennyiben Teremtő, mindig szereti a teremtményeit; hanem a bűn egyedül az, amit utál bennünk; és ezért bocsátja ránk ebben az életben a sok szenvedést testi és anyagi javainkban, különféle módokon, aszerint, amint szükségesnek látja; és így mint igaz orvos, a szükséges gyógyszert adja gyengeségünkre. És ezt vagy azért teszi, hogy ebben a véges időben büntessen meg hibáinkért (hogy kevesebb szenvedésünk legyen a másik életben[5]), vagy azért, hogy próbára tegye bennünk a türelem erényét.

Amint Jóbbal is tette, amikor, hogy kipróbálja a türelmét, elvette a fiait és minden vagyonát és gyengeséget adott a testébe, melyet szüntelenül ettek a férgek. Ám a feleségét meghagyta neki ostor és kereszt gyanánt, miután az mindig sok sértegetéssel és gyalázkodással szorongatta őt. És Isten, miután próbára tette a türelmét, kétszeresen visszaadott neki mindent. Jób mindeközben sohasem sajnálta magát, hanem ezt mondta: „Isten adta nekem és Isten vette el tőlem: legyen áldott mindig az Ő neve!"[6]

Némely dolgokat azért bocsát ránk Isten, hogy megismerjük magunkat valamint a világ csekély szilárdságát és állandóságát; és azért, hogy mindenünket, amink csak van, életet, egészséget, feleséget és fiakat, a világ gazdagságát, állásait és élvezeteit mind úgy birtokoljuk, mint Istentől használatra kölcsönkapott dolgokat, és nem mint a saját dolgainkat; és így is kell tennünk. Nyilvánvaló számunkra, hogy ez így van, hiszen semmi sem lehet a miénk annyira, hogy el ne lehessen venni tőlünk, hacsaknem Isten kegyelme. Ezt a kegyelmet sem ördögök, sem emberek, sem semmiféle szorongatás nem képes elvenni tőlünk, ha mi nem akarjuk. Amikor az ember megismeri ezt, azaz a kegyelem tökéletességét és a világ valamint a testi életünk tökéletlenségét, gyűlölni kezdi a világot minden gyönyörűségével együtt, és gyűlölni kezdi a saját gyengeségét, ami oly gyakran oka annak (valahányszor érzékien szeret), hogy elveszítjük a Kegyelmet; és szeretni kezdi az erényeket, mert azok a Kegyelem megőrzésének eszközei.

Így tehát látod, hogy Isten mindent szeretetből bocsát reánk, azért, hogy férfias szívvel, a szív és az érzület szent serénységével elszakadjunk a világtól, és egy kicsit a halhatatlan javakat keressük; hogy elhagyjuk a földet minden bűzével együtt és a mennyet keressük. Mert nem arra lettünk teremtve, hogy a földet együk,[7] hanem arra, hogy zarándokok legyünk ebben az életben, akik mindig

5. A tisztítótűz szenvedéséről van szó.
6. Vö. Jób 1, 21.
7. Vö. Ter. 3, 14.

célunk, az örök élet felé sietünk az igaz és királyi erényekkel; és nem tartóztathat fel az úton semmiféle jószerencse vagy élvezet, amit a világ akarna adni nekünk, de a megpróbáltatás sem, hanem férfiasan kell futnunk; és sem rendetlen vidámság, sem türelmetlenség nem fordíthat vissza minket, hanem türelemmel és Isten szent félelmével kell mindig haladnunk.

Nagy szükséged volt erre a szorongatásra; Isten ugyanis megadta neked a vágyat, hogy kiszabadulj a sokféle kötelékből és kifejleszd lelkiismeretedet: ezért egyik oldalon a világ, a másikon Isten vonzott. Most Isten — üdvösséged iránti nagy szerelmében — eloldozott téged és megadta neked az utat, ha bölcs vagy megragadni azt. Nekik megadta az örök életet[8], téged pedig a szorongatás kincsével hív, nem azért, hogy kifosszon, hanem azért, hogy a hátralevő időben megismerd az Ő jóságát és a saját hibáidat.

A negyedik dolog, amire szükségünk van, hogy eljuthassunk az igaz türelemre, az, hogy lássuk a hibáinkat és a bűneinket, s hogy mennyire megbántottuk Istent, aki a végtelen Jó: amiből végtelen büntetés következne számunkra (nemcsak a nagy vétkekért, hanem a kicsikért is); és ezer halálra is méltók vagyunk, ha megfontoljuk, hogy mi nyomorultak a Teremtőnket bántottuk meg. Mert kicsoda a mi édes Teremtőnk, akit megbántottunk? Látjuk, hogy Ő a végtelen és legfőbb Jó, mi pedig azok vagyunk, akik önmaguktól nem léteznek, hiszen létünket és minden kegyelmet, ami a létre épül, Tőle kaptunk; ezért mi önmagunktól maga a nyomorúság vagyunk. És jóllehet végtelen büntetést érdemelnénk, Ő a maga irgalmassága szerint ebben a véges időben büntet minket; amely időben, ha türelemmel viseljük a szenvedéseket, törlesztünk és érdemeket szerzünk, ami nem következik abból a szenvedésből, amit a másik életben visel a lélek. A purgatórium szenvedésével ugyanis törleszt, érdemeket azonban nem szerez.

Nagyon készségesen kell tehát viselnünk ezt a kicsi szenvedést. Kicsinek mondható ez is (ami téged ért), és minden más szenvedés is az idő rövidsége miatt; mert akkora a szenvedés, amekkora az idő ebben az életben. És mekkora a mi időnk? Mint a tű hegye. Való igaz tehát, hogy kicsi a szenvedés, hiszen az a szenvedés, ami elmúlt, nem az enyém, mert elmúlt az ideje; ami ezután következik, még nem enyém, és nem biztos, hogy enyém lesz, hiszen meg kell halnom, és nem tudom, mikor. Egyedül csak a jelen pillanat szenvedése enyém és nem több. Valóban nagy örömmel kell tehát viselnünk, mert minden jó elnyeri jutalmát és minden vétek a büntetését. Pál is mondja: „Ezen élet szenvedései nem mérhetők az eljövendő dicsőséghez, amelyet megkap az a lélek, aki jó türelemmel szenved"[9]. Vagyis ezen a módon mindent el tud viselni és megszerzi az igaz türelem erényét; és ez a türelem, amelyet a szeretettel és a szentséges hit világosságával szereztél meg, meg fogja adni neked minden szenvedésed gyümölcsét. Más módon el fogod veszíteni a földi javakat is, és az égi javakat is.

És ezért mondtam, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan vágylak látni téged; és kérlek, így cselekedj! Legyen emlékeztedben a megfeszített Krisztus vére, és minden keserűséged édessé és minden terhed könnyűvé lesz.

8. Valószínűleg a hozzátartozóit vesztette el a címzett.
9. Róm. 8, 18.

És ne akard megválasztani sem az időt, sem a helyet, sem a módot, hanem elégedj meg azzal a móddal, amit Isten ad neked.

A történtek miatt nagyon együtt érzek veled. Bizonyos szempontból igen nehéz az egész, Isten mégis nagy gondviseléssel járt el üdvösséged érdekében. Nagyon kérlek, légy erős és ne lankadj el Isten eme édes fenyítéke alatt. Egyebet nem mondok, csak még annyit, ismerd fel az időt, amíg még rendelkezésedre áll. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

14. — HÁROM BÁTYJÁNAK FIRENZÉBE[1]

Őrizzék meg a szeretet egységét. Hajtsák meg fejüket Isten és egymás előtt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Bátyáim Krisztusban, az édes Jézusban. Elgondolkodom azon a mérhetetlen szereteten, ami édes Üdvözítőnkben volt, aki meghalt azért, hogy nekünk adja a Kegyelem életét. Nem mást akart a mi édes Üdvözítőnk, mint — látván, hogy elhagytuk a szeretet rendjét — visszavezetni minket a szeretet egységébe; egyesíteni akart bennünket a legkegyetlenebb halál által, amit csak választani lehetett.

Jaj, a mi Üdvözítőnk látta gyengeségünket, a rendetlen vágy következményét, amely önmagunk és a mulandó dolgok iránt van bennünk: e dolgaink pedig elillannak, mint a szél és vagy azok hagynak el minket, vagy mi hagyjuk el azokat. És ezért kérlek titeket, én, a méltatlan szolgáló és a haszontalan Katalin, hogy Istenbe vessétek reményeteket és ne bízzatok ebben az életben, ami elfogy. Kérlek titeket, mint visszavásárolt rabszolgákat, hogy vágyatokat és lelketek érzületét minden serénységtekkel a ti Uratokba vessétek, aki visszavásárolt benneteket, amint Szent Péter mondja: „Nem aranyon vagy ezüstön vásároltak vissza titeket, hanem az Ő édességes, drága vérén".[2]

És ezért kérlek titeket, drága testvéreim, nagyon becsüljétek ezt az édes váltságdéjat, azaz szeressétek; és hogy megmutassátok hogy szeretitek, legyetek mindig Isten parancsainak szerelmesei és megtartói. Különösen is kérlek és kényszerítelek benneteket a megfeszített Krisztus nevében Isten első és utolsó parancsának, az isteni szeretetnek és egységnek megtartására. Ettől a szent szeretettől egészen megrészegülve és vele eltelve akarom látni a lelketeket. És az én lelkemet is. Én magam azzal akarom bizonyítani nektek ezt a szeretetet, hogy mindig ezzel az édes bilinccsel egyesítetten és megkötözötten akarlak látni titeket, azért, hogy sem az ördög, sem a mondottak közül valaki[3] meg ne oszthasson benneteket.

1. Lásd a 10. levél 1. jegyzetét a 40. oldalon, Mivel a három testvér közül Stefano 1373 októberében meghalt, ez a levél korábban kelt.
2. 1. Pét. 1, 18-19.
3. Vö. Péld. 6, 18—19.: „a gonosz gondolatokat forraló szívet, a gonoszra sietve futó lábakat; a hazugságot beszélő hamis tanút és azt, aki viszályt hint a testvérek között" (gyűlöli az Úr).

Emlékszem a szóra, amit Jézus Krisztus mondott: „Aki megalázza magát, fölmagasztaltik".[4] Benincasa, te, aki a legnagyobb vagy közöttünk, légy a legkisebb mindenki között; és te, Bartolomeo, légy kisebb a legkisebbnél; te pedig, Stefano, kérlek, hajts fejet Isten előtt és előttük. És így édesen megőrzitek egymást a tökéletes szeretetben. Isten adja meg nektek mindig legtökéletesebb kegyelmét! Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

15. — A ZSIDÓ CONSIGLIÓNAK[1]

Hagyja el a hitetlenség sötétségét és keresztelkedjék meg. Fogadja el Isten Fiának vérét, hogy részesülhessen a kegyelem életében és elkerülje az örök halált.

Dícsértessék a megfeszített Jézus Krisztus, a dicsőséges Szűz Mária Fiacskája!

Szeretett és drága Testvérem, akit épp úgy Isten Fiacskájának drága vére vásárolt vissza, mint engem, én, a méltatlan Katalin, írok neked a megfeszített Krisztus és az Ő édes Anyja, Mária által sürgetve, hogy arra kérjelek és kényszerítselek: hagyd el a hitetlenség sötétségét és keménységét, lépj ki belőle és térj vissza az egyenes útra; és fogadd be a szent keresztség kegyelmét, mivel a keresztség nélkül nem részesülhetsz Isten kegyelmében. Aki nincs megkeresztelve, nem részesülhet a szent Egyház gyümölcseiben, hanem mint a krisztushivők közösségéről levágott és rothadó tag, az időleges halálból az örök halál felé tart; és ésszerűen szenvedést és sötétséget fog kapni, hiszen nem akarta megmosni magát a keresztség vizében és semmire sem becsülte Isten Fiacskájának vérét, amit Ő akkora szeretettel hintett.

Ó drága testvérem Krisztus Jézusban, nyisd rá az értelem szemét az Ő kimondhatatlan Szeretetére[2], akit elküld neked szent sugallatokkal hívogatván, melyek a

4. Lk. 14, 11.

1. A sziénai köztársaságnak a XIV. sz. folyamán súlyos gazdasági nehézségei támadtak, ezért a többi városokhoz hasonlóan gazdag zsidó családokat hívott meg polgárai közé, hogy bankárként segítsenek e bajokon. A katolikus keresztényeknek ugyanis az Egyház kánonjogi törvényei tiltották a kamatszedést, s ezzel a bankéletet számukra lehetetlenné tette. A zsidókra azonban e kánonok nem vonatkoztak, s ha egy város megadta nekik a zálogház és bank fenntartásának kiváltságát, ők szabadon fogadhattak el letéteket és adhattak kölcsönöket személyeknek is, de magának a városnak is. A Sziénába telepedett zsidó családok között a vezető szerepet a páduai Dattaro di Mathasia és Consiglio di Dattaro családja vitte. Hamarosan mindketten házat vásároltak a San Pellegrino plébánia területén, a templom közelében. Consiglio, akihez ez a levél szól, a város szívében megvásárolt egy nagy tornyot és mellette egy nagy házat is, s ez volt a bank. E tornyot ma már nem lehet azonosítani, mert Sziénában hatvannál több lakótorony is volt, melyeket V. Károly császár, miután több hónapig ostromzár alatt tartotta várost és 1555. ápr. 21-én elfoglalta, mind leromboltatta. E levél eredménytelen maradt mert Consiglio nem tért meg. (Lásd a térképet a Legendában.)
2. A Szentlélekről van szó.

szívbe jönnek; és szolgái által is hív és kérlel, mert békét akar kötni veled, számon nem tartva a hosszú háborút és jogtalanságot, amellyel megbántottad Őt hitetlenségedben. Mert annyira édes és jóságos a mi Istenünk, hogy amióta a szeretet törvénye közénk jött és Isten Fiacskája testet öltött Máriában, és a szentséges keresztfán bőségesen hullatta a vérét, részesülhetünk az irgalom bőségében. Amint ugyanis Mózes törvényének az igazságosság és a büntetés volt az alapja, úgy a megfeszített Krisztustól kapott új törvénynek, az evangéliumi életnek a szeretet és az irgalmasság az alapja. Annyira édes és jóságos Ő, hogy ha az ember visszatér hozzá alázattal és hűséggel, a Krisztusba vetett hit által örök élete lesz. És úgy tűnik, nem akar emlékezni a megbántásokra, melyeket ellene követtünk el, és nem akar örökre elkárhoztatni minket, hanem mindig kész irgalmasságot gyakorolni.

Kelj fel tehát, testvérem, ha a Krisztushoz akarsz kötődni, és ne aludj tovább ekkora vakságban, mert Isten nem akarja és én sem akarom, hogy a halál órája vakságban találjon; hanem arra vágyódik az én lelkem, mint a szomjas szarvas az élő vizekre[3], hogy a szentséges kereszt világosságára eljutva láthassalak téged. Ne állj tovább ellen a Szentléleknek, aki hív téged, és ne vesd meg a szeretetet, ami Máriában van irántad, és Isten szolgáinak könnyeit és imádságait se, mert nagyon kemény ítéletet vonnál magadra.

Maradj meg Isten szent és édes szeretetében; és én kérni fogom Őt, a legfőbb Igazságot, hogy világosítson meg és töltsön el szentséges kegyelmével, és teljesítse a vágyamat benned, Consiglio. Adja meg neked ezt, Consiglio, Jézus Krisztus!

Dicsértessék a megfeszített Jézus Krisztus és az Ő édességes Anyja, a dicsőséges Szűz, a Boldogasszony Mária! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

16. — EGY MAGASRANGÚ FŐPAPNAK[1]

Az Úr Jézus látomásban tanítja Katalint a szent vágy és a testi szenvedések keresztjéről. A szeretet szólította létbe a teremtményt és a szeretet tartja fenn. Az önszeretet szolgai félelmet és halált szül. A rossz főpapok bűnei.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő és drága Atyám Krisztus Jézusban. Én, Katalin, a megfeszített Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: Isten dicsőségéért éhezel a lelkek eledelére; megtanulván ezt az első édes Igazságtól, aki a mi üdvösségünk éhségébe és szomjúságába halt bele. Úgy tűnik, ez a szeplőtelen Bárány nem tud jóllakni, hiszen a kereszten betöltötte a szenvedés, és Ő azt mondja; szomjazik. Jóllehet testi szom-

3. Zsolt. 41, 1.

1. Valószínűleg Péter ostiai bíboros a címzett.

júságot is érzett, nagyobb volt ennél a szent vágy szomjúsága, mellyel a lelkek üdvösségére szomjazott.

Ó kimondhatatlan, édességes Szeretet, úgy tűnik, annyi gyötrelemben sem adhattad magad oda annyira, hogy ne maradjon számodra nagyobb a vágy, amellyel a lelkek üdvösségéért még inkább oda akartál adni mindent! A szeretet az oka ennek. Nem csodálkozom ezen, hiszen a szereteted végtelen és a szenvedésed véges volt. És ezért nagyobb volt a vágy keresztje, mint a test keresztje.

Emlékszem, hogy az édes és jó Jézus nyilatkoztatta ki ezt egyszer egy szolgálójának.[2] Ez a szolgáló, látván a vágy keresztjét is, meg a test keresztjét is Benne, megkérdezte: „Én édes Uram, melyik szenvedés volt nagyobb: a test szenvedése, vagy a vágy szenvedése?" Ő édesen és jóságosan válaszolt és ezt mondta: „Leányom, ne legyen semmi kétség benned, mert biztossá teszlek abban, hogy a végest nem lehet összehasonlítani a végtelennel. Így tehát gondold meg, hogy a test szenvedése véges volt, de a szent vágy nem szűnik meg soha. Ezért én a szent vágy keresztjét hordoztam. És nem emlékszel, leányom, hogy egyszer, amikor a születésemet nyilatkoztattam ki neked, újszülöttként láttál engem, aki a nyakában kereszttel született? Ezért tudd meg, hogy amint én, a megtestesült Ige elvettettem Mária méhébe, azonnal a szent vágy keresztjét is viseltem; azaz vágyódtam arra, hogy engedelmeskedjem Atyámnak és beteljesítsem akaratát az emberben, hogy az ember visszaállíttassék a Kegyelembe és elérje a célt, amire teremtetett. Ez a kereszt nagyobb szenvedés volt számomra, mint bármely más szenvedés, amit testileg egyáltalán viselhettem. Ezért is ujjongott a legnagyobb örömtől a lelkem, amikor közeledni láttam magam a véghez: és különösen a szent Csütörtök vacsoráján. És ezért mondtam: vágyva vágytam arra, hogy megtegyem ezt a Pászkát,[3] azaz hogy áldozatul adjam a testem az Atyának. A legnagyobb öröm és vigasztalás volt bennem, mert láttam, hogy közeledik az óra, amikor a vágynak ez a kínja megszűnik számomra; azaz minél közelebb láttam magam az ostorozásokhoz és a testi gyötrelmekhez, annál kisebb lett a szenvedésem. Mert a testi szenvedés előzte a vágy szenvedését, hiszen teljesülni láttam azt, amire vágyakoztam." A szolgáló megkérdezte és mondta: „Ó, én édes Uram, azt mondod, hogy a vágy keresztjének ez a szenvedése megszűnt a kereszten? Hogyan történt ez? Talán megszűnt benned a vágy utánam?" Ő pedig ezt mondta: „Édes leányom, nem. Mert amikor meghaltam a kereszten, a szent vágy szenvedése véget ért az élettel együtt: de nem ért véget a vágy és az éhség az üdvösségtek után. Mert ha a kimondhatatlan szeretet, amellyel az emberi nemet szeretem, véget ért és megszűnt volna, ti nem léteznétek. Amint ugyanis az én Atyám öléből, amikor a maga bölcsességével megteremtett, a szeretet szólított létbe, úgy a szeretet is tart fenn titeket; hiszen nem másból éltek, csak szeretetből. Ha visszavonná a szeretetet azzal a hatalommal és bölcsességgel együtt, amellyel megteremtett titeket, ti nem léteznétek. Én, az Atya egyszülött Fia vagyok az a csatorna, aki a Kegyelem vizét elviszem hozzátok. Én nyilatkoztatom ki nektek az én Atyám

2. Szent Pálhoz hasonlóan Katalin mindig harmadik személyben beszél magáról, amikor a látomásaiból idéz. (Vö. 2. Kor. 12, 2.: „Tudok egy emberről..."). A közlés így tárgyilagosabb, és az elbeszélő részéről az alázat megnyilatkozása.
3. Lk. 22, 15. Lásd az 52. levél 2. jegyzetét a 136. oldalon.

érzületét, mert az Ő érzülete az enyém is, és az enyém az Övé is, mivel Én egy valóság vagyok az Atyával és az Atya egy valóság velem, és az én közvetítésemmel nyilatkoztatja ki magát. És ezért mondtam, hogy ami az Atyától az enyém, azt nyilatkoztatom ki nektek. Minden dolognak oka a szeretet."

Jól látod tehát, tisztelendő atya, hogy az édes és jó, a szerelmes Jézus a mi üdvösségünk utáni éhségébe és szomjúságába halt bele. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, e Bárány éhségét helyezd tárgyként magad elé. Az az én lelkem vágya, hogy meghalni lássalak az igaz és szent vágytól; azaz látni akarom, hogy akkorára növekszik benned ez az éhség — a szeretet és az érzület Isten dicsősége és a lelkek üdvössége valamint a szent Egyház felmagasztalása iránt —, hogy belehalsz ebbe az éhségbe. Mert amint Isten Fiacskája (amint mondottuk) éhen halt, ugyanúgy halj meg te is minden önszeretet számára, és haljon meg akaratod és vágyad minden érzéki szenvedély, a világ állásai és élvezetei, hiú tetszelgései és minden pompája számára.

Nincs kétségem afelől, hogy ha a megismerés szemével önmagadra tekintesz, megismervén, hogy te nem létezel, meg fogod találni azt, aki a szeretet akkora tüzével adta neked a létet. Én mondom, akkor szíved és érzületed nem tudja majd visszatartani magát attól, hogy el ne epedjen a szeretetért: nem tud majd önszeretetben élni, nem fogja a maga hasznáért keresni önmagát, hanem csak Isten dicsőségéért; és a felebarátot sem a maga hasznáért, hanem Isten nevének dicséretéért és dicsőségéért szereti majd és vágyódik üdvösségére. Látod ugyanis, hogy Isten végtelenül szereti a teremtményt; és ez a magyarázata annak, hogy Isten szolgái miért szeretik azonnal annyira a teremtményt: mert látják, hogy a Teremtő is végtelenül szereti őt; és a szeretetnek feltétele az, hogy szeressem azt, akit az szeret, akit én szeretek. Mondom, nem önmagukért szeretik Istent, hanem azért, mert Ő a legfőbb és örök Jóság, aki méltó arra, hogy szeressék. Valóban olyanok ők, atyám, mintha kiléptek volna már ebből az életből, hiszen nem gondolnak többé önmagukra. Nem akarnak mást, csak szenvedéseket, gúnyolódásokat, gyötrelmeket és sértegetéseket. Megvetik a világ mindeme gyötrelmeit: sokkal nagyobb az a szenvedés és kereszt, amit Isten megbántásának és gyalázásának, s a teremtmények kárhozatának látása okoz nekik. És ez a szenvedés annyira nagy, hogy a saját életükről egészen elfeledkeznek miatta. És nemcsak nem menekülnek a szenvedésektől, hanem örvendeznek bennük és keresik őket. Egyetértenek azzal az édes szerelmes Pállal, aki a megfeszített Krisztus szerelméért dicsekedett a szorongatásban.[4] Azt akarom és kérem, hogy ezt az édes hírnököt kövesd.

Jaj, jaj az én szerencsétlen lelkemnek! Nyisd fel szemedet, és lásd meg a gonosz halált, ami a világba és különösen a szent Egyház testébe jött! Jaj, hasadjon meg a szíved és érzületed Isten ekkora megbántását látva! Lásd meg, atyám, hogy a pokolbéli farkas elviszi a teremtményt, a bárányokat, akik a szent Egyház kertjében legelnek; és nincs, aki kivegye őket a szájából. A pásztorok alszanak az önmaguk iránti szeretetben, a bűnös vágyban és tisztátalanságban; olyanok a gőgtől, mint a részegek, akik alszanak és nem éreznek semmit; látják ugyanis, hogy

4. Vö. 2. Kor. 12, 9

az ördög, az alvilági farkas elragadja tőlük is, a rájuk bízottaktól is a kegyelem életét, de nem törődnek vele. És mindennek oka az önszeretet gonoszsága.

Jaj, mennyire veszedelmes ez az önszeretet elöljáróban és alárendeltben egyaránt! Ha az elöljáróban önszeretet van, nem javítja alárendeltjeinek hibáit; mert aki önmagáért szereti magát, az szolgai félelembe esik, és ezért nem dorgál. Ha ugyanis Istenért szeretné önmagát, nem félne szolgai félelemmel, hanem bátran és férfias szívvel dorgálná a hibákat; és nem hallgatna és nem tenne úgy, mint aki semmit sem lát.

Azt akarom, hogy ettől a szeretettől megfosztott légy, drága atyám! Kérlek, tégy róla, hogy ne illethessen majd az első Igazság kemény szava, mondván: „Átkozott vagy, aki hallgattál!"[5] Jaj, ne hallgass tovább! Kiálts százszor ezer nyelven! Látom, hogy a hallgatás miatt romlott a világ és miatta sápadt Krisztus menyasszonya:[6] elvesztette színét, mert kiszívták a vérét, azaz Krisztus vérét, ami kegyelemből és nem jog szerint adatott neki. Gőggel lopják a vért, amikor a dicsőséget, ami Istené, maguknak adják; simoniával rabolják a vért, amikor áruba bocsátják az ajándékokat és kegyelmeket, amelyek Isten Fia vérének váltságdíjával kegyelemből adattak nekünk. Jaj meghalok és nem tudok meghalni!

Ne aludj hát tovább a hanyagságban; tedd meg e jelenlegi időben mindazt, amit megtehetsz. Hiszem, hogy jön majd más idő, amikor többet is tehetsz; de a jelenlegi időben arra hívlak, hogy vetkőztesd ki a lelkedet minden önszeretetből és öltöztesd az igaz és királyi erényekbe és az éhségbe Isten dicsősége és a lelkek üdvössége iránt. Erősödj meg az édes szerelmes Jézus Krisztusban: és azonnal látni fogjuk, hogy nyílnak a virágok.[7] Törekedj rá, hogy a szentséges kereszt zászlaja azonnal a magasba emeltessék, és ne bátortalanodjék el a szíved semmiféle nehézség miatt, amit közeledni látnál, hanem inkább erősödj meg, meggondolván, hogy Isten szolgáiban a megfeszített Krisztus gyújtja és teljesíti be az epedő vágyakat. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Fojtsd magad a megfeszített Krisztus vérébe, szegezd magad a megfeszített Krisztus keresztjére, rejtőzz el a megfeszített Krisztus sebeiben, fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. Bocsásd meg, atyám, vakmerőségemet. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

5. Iz. 6, 5.
6. Siral. 4, 1.
7. Vö. Én. 2, 12.

17. — NIZZAI ANTAL ÁGOSTONOS REMETÉNEK A SELVA DI LAGÓI SAN LEONARDO-REMETESÉGBE[1]

Az önakarat kétféle lehet: érzéki és lelki. A lelki önakarat csapdájáról. Az Úr látomásban tanítja szolgálóját. Az alázatos lélek ismeri önmagát, ezért nem bízik a saját akaratában, hanem Istenre hagyatkozik. Akiben él a lelki önakarat, az csak a vigasztalásokért és édességekért keresi Istent.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Atyám és testvérem Krisztus Jézusban, én Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy az isteni szeretet kemencéjében izzón és megfulladtan láthassalak, amely szeretetben elég és megfullad a saját akaratod, amely elveszi tőlünk az életet és halált ad nekünk.

Nyíljék rá a szemünk, drága testvérem, hogy kétféle önakarat van bennünk: egyik az érzéki, amely az érzéki dolgokat keresi, a másik a lelki akarat, amely az erény látszata és színe alatt ragaszkodik a saját akaratához. És ez akkor mutatkozik meg, amikor az ember a maga módján akarja meghatározni az időpontokat, a helyeket és a vigasztalásokat; és ezt mondja: „Én ezt akarom, hogy jobban birtokolhassam Istent!"

Ez pedig nagy csalás és az ördög nagy áltatása: mert az ördög, tudván, hogy az első akarattal már nem tudja Isten szolgáit lépre csalni (mert Isten szolgái meghaltak az érzéki dolgoknak), alattomban a lelki dolgokkal fogja meg őket a második akarat által.

Mert gyakran van úgy, hogy vigasztalást kap a lélek, azután pedig Isten megfosztja ettől és valami mást ad helyette, amiben kevesebb lesz a vigasztalás, de több a gyümölcs. Akkor a lélek, aki azért lelkesedett, ami édességet adott neki,

1. Az ágostonos remeték rendjük alapítását 1244-től számítják, amikor a Toszkánában addig szétszórtan élő remeték egyesültek és Szent Ágoston regulája szerint kezdtek élni. Pápai jóváhagyást 1256-ban nyertek. A remeték a szerzetesi élet keretein belül tudományos munkát végeztek, de részt vettek a lelkipásztorkodásban is. A rend, amelyet V. Pius a koldulórendek közé sorolt (1567), gyorsan tovaterjedt Toszkánából és ma is létezik. 1980-as adatok szerint 532 kolostorukban mintegy 3500 rendtag él.
A levél címzettje Nizzából származott, s Angliai Vilmossal és Giovanni Tantuccival (lásd a 64. és 80. levelet) együtt a San Leonardo-remeteségben élt. 1392-ben halt meg, a rendben szentként tisztelik.
A San Leonardo-remeteség ma már nem létezik. Sziénától délre, mintegy 10 km-re volt egy tó a 14. sz-ban. Környékét sűrű erdőiről nevezték Selva di Lagonak, azaz tóparti erdőnek. Itt építették ki az ágostonosok az említett remeteséget: templomot és körülötte szétszórtan cellákat. Katalin idejében a San Leonardo- és a leccetói remeteségnek (lásd az 51. levelet) egy főnöke volt. A tó idővel elmocsarasodott, ezért a terület tulajdonosa kiszáríttatta. A II. világháborúban repülőtér volt, ma szénát termelnek rajta. A templom és a többi épület előbb a sziénai Conti Vecchi család, majd a 19. sz-ban ismét az ágostonos remeték kezébe került, ekkor a templom mellé kolostort építettek. A 19. sz. végén történt szekularizáció következtében azonban a kolostorból lakóház lett, a templom pusztulásnak indult. Ma egy család él az egykori kolostorban és a volt kvadrumot zöldséges kertnek használja.

most elveszítvén azt, szenved és kedvetlenné válik. És miért kedvetlen? Mert nem akar megválni attól (amit Isten elvesz tőle) és ezt mondja: „Nekem úgy tűnik, ily módon jobban szeretem Istent, mint másképp. Így érzek valami gyümölcsöt, úgy azonban semmi gyümölcs sincs, csak szenvedés és sok-sok harc, és Istent is megbántom általa."

Mondom neked, fiacskám és testvérem Krisztus Jézusban, hogy ez a lélek becsapja magát a saját akaratával: nem akarja elveszíteni az édességet és ezzel a csalétekkel megfogja őt az ördög. Gyakran elvesztegetik az ilyen lelkek az időt, mert a maguk módján akarják eltölteni; ezért ami idejük csak van, nem töltik másban, csak szenvedésben és sötétségben.

Egy alkalommal a mi édes Üdvözítőnk ezt mondta legszeretettebb leányának:[2] „Tudod, hogy tesznek azok, akik akaratomat csak vigasztalások, édességek és örömök közepette akarják teljesíteni? Amint elveszítik ezeket, el akarják hagyni akaratomat, gondolván, hogy jót tesznek és nem bántanak meg engem; de hamis érzékiség rejtőzködik bennük, és a szenvedéstől menekülve megbántanak engem, és nem is veszik észre. Ha azonban a lélek bölcs lenne és akaratom világosságában élne, akkor a gyümölcsre figyelne és nem az édességre. Mi a lélek gyümölcse? Az önmaga iránti gyűlölet és az irántam való szeretet. Amely gyűlölet és szeretet az önismeretből származik: ismeri már önmagát is — tudja, hogy hibái vannak, hogy nem létezik — és látja magában az én jóságomat is, ami megőrizte benne a jó akaratot; s látja a személyt is, akivé Én tettem őt, hogy nagyobb tökéletességben szolgáljon nekem, és úgy ítéli, hogy a legjobbat tettem vele és az ő nagyobb javáért. Az ilyen lélek, leányom, nem akarja a maga módján (tölteni) az időt, mert alázatos, és ismervén a maga gyengeségét, nem bízik a saját akaratában, hanem hűséges hozzám. Magára öltötte legfőbb és örök akaratomat, mert látja, hogy én semmit sem adok és veszek el másért, csak hogy ti megszentelődjetek; és látja, hogy egyedül a szeretet indít arra, hogy egyszer édességet adjak, máskor megvonjam azt tőletek: és ezért semmiféle külső vagy belső vigasztalás miatt, akár az ördög, akár más teremtmény venné is el tőle, nem siránkozik, mivel látja, hogy ha nem válna javára, akkor én nem engedném elvenni azt. Innen az öröme, hiszen világossága van kívül és belül; és annyira megvilágosodott, hogy ha az ördög a maga sötétségével bejutna elméjébe, hogy zavart keltsen, mondván: „ez a bűneid miatt van" — akkor, mint aki nem menekül a szenvedés elől, mondja: „Hála legyen az én Teremtőmnek, aki megemlékezett rólam a sötétség idején, és e szenvedéssel a véges időben büntet engem! Nagy szeretet az, ami nem akar a végtelen időben büntetni!"

Ó, milyen nyugalma van az ilyen lélek elméjének, hiszen megszabadult a saját akaratától, ami a vihart adja! De nem így tesz az, akiben él az önakarat, keresvén a dolgokat a maga módján; mert úgy tűnik, ő azt hiszi, jobban tudja, mire van szüksége, mint én. És gyakran mondja: „úgy tűnik nekem, hogy így megbántom Istent: felhagyok hát ezzel, és azt teszem, amit én akarok!"

Annak, hogy elvétetett a bűnötök, az a jele, hogy látjátok magatokban a jó akaratot arra, hogy meg ne bántsátok Istent és látjátok magatokban a bűn utálatát:

2. Azaz magának Katalinnak. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét az 52. oldalon.

innen kell a reményt merítenetek. Éppen ezért, ha minden külső és belső vigasztalás is elmaradna, legyen mindig szilárd bennetek a jó akarat, hogy Isten tetszését keressétek. És ezen a sziklán alapszik a kegyelem. Ha pedig valaki azt mondaná: „Nekem úgy tűnik, nincs bennem a kegyelem" —, mondom neked, hamis ő, mert ha nem birtokolná, nem félne attól, hogy megbántja Istent. Az ördög láttatja így a dolgot, azért, hogy zavart és rendetlen szomorúságot keltsen a lélekben, s hogy szilárddá tegye a saját akaratában, amellyel a vigasztalásokat, időket és helyeket a maga módján akarja. Ne higgyetek neki, drága leányom, hanem legyen kész mindig a lélek a szenvedésre, bármi módon is adja Isten. Máskülönben úgy tennél, mint aki lámpással a kezében a küszöbre áll, és a kezét is kinyújtja, hogy kifelé világítson, belül (a házban) pedig sötétség van. Ilyen az, aki a külső dolgokban már harmóniában van Isten akaratával, megvetvén a világot, belül azonban eleven a lelki akarata az erény színezetével elfátyolozottan. Így mondta ezt Isten a fent mondott szolgálójának.

Ezért mondtam, hogy azt akarom és arra vágyom, hogy akaratodat megfojtsd és átalakítsd Őbenne: legyünk készek mindig a fáradságok és szenvedések viselésére, bármi módon is akarja adni azokat Isten. Így a sötétségtől megfosztottak leszünk és miénk lesz a világosság. Amen. Dicsértessék a megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária!

18. — TESTVÉRÉNEK, BENINCASÁNAK FIRENZÉBE[1]

Legyen türelmes, hogy elnyerje fáradozásainak gyümölcsét, az örök életet. Három támpont az élet küzdelmeihez. A szülők iránti háláról.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztus Jézusban. Én, Katalin, a haszontalan szolgáló, erősítelek és megáldalak téged, hogy meghívjalak az édes és szent türelemre, mert türelem nélkül nem tetszhetünk Istennek. Kérlek tehát, annak érdekében, hogy elnyerhesd szorongatásaid gyümölcsét, ragadd meg a türelemnek ezt a fegyverét. És ha túl keménynek tűnne a sok fáradság viselése, emlékezetedbe idézek három dolgot, hogy türelmesebben viselhesd azokat.

Először is azt akarom, hogy gondolj időd rövidségére, hiszen még a holnapi napban sem lehetsz biztos. Valóban elmondhatjuk, hogy a múlt szenvedése már nem a miénk, de a jövőé sem, éppen csak a jelent viseljük. Türelmesen kell tehát viselnünk terheinket, hiszen az idő oly rövid.

Másodszor gondolj a gyümölcsre, ami a fáradozásaidból következik. Mert

1. Lásd a 10. levél 1. jegyzetét a 40. oldalon.
Valószínűleg Stefano halála után, 1373–74 telén íródott a levél.

Szent Pál mondja, hogy a fáradozások nem hasonlíthatók a gyümölcshöz és a jutalomhoz, a mennyei dicsőséghez.[2]

Harmadszor lásd meg azok kárát, akik haraggal és türelmetlenül viselik a nehézségeket: már itt is károsodnak, lelkükre pedig örök szenvedés vár.

És ezért arra kérlek, drága testvérem, viselj el mindent türelmesen. És nem akarom, hogy megfeledkezz arról, hogy javítanod kell édesanyád iránti hálátlanságodon és tudatlanságodon; azaz hogy megfeledkezz a köteles adósságról, amelylyel Isten törvénye szerint tartozol neki. Láttam azt is, hogy annyira megsokasodott hálátlanságod, hogy nemcsak a szükséges segítséget vontad meg tőle — jóllehet emiatt kimentettelek, mondván, hogy nem volt rá módod: nem tudom, ha lett volna, megtetted volna? —, hanem a puszta híradó szótól is megfosztottad őt.

Ó hálátlanság! Nem gondoltál szülési fájdalmaira, sem a tejre, amit kebléből szoptál, sem a fáradalmakra, melyekkel téged és a többieket gondozott. És ha azt fogod mondani, hogy nem is volt hozzánk olyan jó, akkor én azt mondom, hogy ez nem igaz, mert téged is, a többieket is nagyon szeret. De tegyük fel, hogy igazad lenne: akkor is te tartozol neki és nem ő neked. Mert nem ő kapta a testet tőled, hanem ő adta a sajátját neked.

Kérlek tehát, javítsd ki ezt a hibát, meg a többit is, és bocsásd meg tudatlanságomat. Hiszen ha nem szeretném a lelkedet, nem mondanám, amit mondok. Téged is, a családodat is emlékeztetlek a szentgyónásra. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

19. — NICOLACCIO DI CATERINO PETRONINAK SZIÉNÁBA[1]

A felebaráti szeretet az istenszeretetből forrásozik. A jócselekedetekkel soha nem szabad felhagyni, még a halálos bűn állapotában sem. Véges és végtelen jutalmuk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megtartod Isten édes parancsait, azért, hogy részed lehessen a Kegyelem életében. Márpedig ez nem lehetséges addig, amíg gyűlölöd és utálod a felebarátodat, mert Isten második parancsa az, hogy szeresd a felebarátot, mint önmagadat.[2]

2. Róm. 8, 18.

1. A Petroni család igen gazdag volt, és szenteket, tudósokat, mecénásokat adott az Egyháznak és Sziénának. A család Pietro di Diotisalvi-val 1258-ban a város kormányzásában is részt kapott. E családból való Riccardo Petroni bíboros, aki a sziénai Santa Maria a Maggiano karthauzi kolostort alapította. A címzett apja 1355-ben alapított egy Alexandriai Szent Katalinról nevezett kolostort. Maga Nicolaccio jelentős szerepet játszott a város politikai életében.
2. Vö. Mt. 22, 39.

Ez a felebaráti szeretet az isteni Szeretet forrásából származik, ezért aki nem él Isten szeretetében, az a felebarátot sem szeretheti; s mivel nem él szeretetben, olyan, mint a testről levágott tag, amely azonnal elveszti az életét és elszárad, hiszen elvágták élete forrásától. Ugyanígy az a lélek is, akit a gyűlölet elkülönít az isteni Szeretettől, azonnal meghal a Kegyelem számára, és bármi jót tesz, nem számíttatik be neki az örök életre.

Való igaz, hogy bármilyen állapotban legyen is a lélek, a jó cselekedetekkel nem szabad felhagynia, mert minden jó elnyeri jutalmát és minden bűn megkapja büntetését. Ha az örök életre nem is gyűjt velük érdemeket az ember, Isten ezek jutalmául adja az időt a javulásra, vagy ezekért küldi el valamelyik szolgáját, hogy az ördög karmai közül kiragadja, vagy ezekért teszi gazdaggá a mulandó javakban őt; sőt halála után, ha a pokolba jut, ott is kevesebb lesz a szenvedése. Mert több lenne a szenvedése, ha abban az időben is, amíg azt a kevéske jót tette, rosszat tett volna. Innen van az, hogy mindezek és még sok más miatt sem szabad abbahagyni a jócselekedeteket, bármilyen helyzetben legyen is az ember, hanem inkább meg kell fontolnunk, milyen édes jutalmazó az Isten, aki minden jótettet megjutalmaz, még a halálos bűnben végzetteket is.

Mennyivel inkább meg fogja hát jutalmazni azokat, akik a kegyelem állapotában, Isten és a felebarát szeretetében igaz és szent vággyal cselekszenek! Tetteik végtelen gyümölcseként nekik megadja ebben az életben a kegyelem életét, a másikban pedig az örök életet. Azt akarom tehát, hogy minden szent serénységeddel arra törekedj, hogy kegyelemben élj, megtartván Isten édes parancsait, mivel más módon ez nem lehetséges.

És ezért mondtam, hogy a mondott parancsok megtartójának kívánlak látni. Egyebet nem mondok, csak még annyit, hogy kérésem teljesítéséből látni fogom, szeretetben élsz-e vagy sem. Amit kérek tőled, az a béke, amely...[3] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

20. — TESTVÉRÉNEK, BENINCASÁNAK FIRENZÉBE[1]

Türelemre buzdít Jób példájával. Amikor az emberi segítség elégtelen, Isten siet segítségünkre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és szeretett Testvérem Krisztus Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, bátorítalak Isten Fiacskájának drága vérében

3. Hiányos szöveg.

1. Lásd a 10. levél 1. jegyzetét a 40. oldalon.

a vággyal, hogy Isten akaratával összhangban és benne átalakultan láthassalak; tudván, hogy az Ő akarata az az édes és szent iga, amely minden keserűséget édessé tesz. Minden nagy terhet könnyűvé tesz Isten akaratának ez a szentséges igája, amely nélkül nem fogsz tetszeni Istennek, sőt a pokol előízét fogod ízlelni.

Bátorság, bátorság, drága testvérem, el ne csüggedj Isten eme édes fenyítéke alatt,[2] hanem bízzál abban, hogy amikor az emberi segítség elégtelen, közel van az isteni segítség. Istennek gondja lesz rád. Gondolj Jóbra, aki elveszítette a fiait és az egészségét, és csak a felesége maradt meg neki szüntelen ostor gyanánt; de miután Isten próbára tette türelmét, kétszeresen megadott neki mindent és a végén az örök életet. A türelmes Jób nem háborodott fel soha, hanem mindig a szent türelem erényét gyakorolva mondta: „Isten adta nekem, Isten vette el tőlem; legyen áldott Isten neve!"[3]

Így akarom, hogy cselekedj, drága testvérem; légy az erény szerelmese szent türelemmel és gyakori szentgyónással, ami majd megerősít a fáradalmak viselésére. És én mondom: Isten jóságos és irgalmas lesz hozzád és meg fogja jutalmazni minden fáradalmadat, melyet az Ő szerelméért viseltél el. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

21. — EGY FÉRFINAK, AKINEK ELHALLGATJA A NEVÉT[1]

Isten iránti kötelés adósságunk a szeretet. A bűnnel az ember elveszíti a teremtésben kapott méltóságát és az ördög adósa lesz. Adóslevelünket Krisztus tépte szét a kereszten. Isten irgalma nagyobb minden gonoszságunknál.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy királyi adósnak láthassalak, aki megadja a tartozását Teremtőjének.

Tudod, hogy mindnyájan Isten adósai vagyunk, hiszen kegyelemből és az Ő kimondhatatlan szeretete által van mindenünk. Mi nem kértük soha, hogy megteremtsen minket: a szeretet tüze késztette tehát, hogy a saját képére és hasonlatosságára megteremtsen bennünket; megteremtsen oly nagy méltóságban, hogy nincs nyelv, amely elmondhatná, szem, amely megláthatná, szív, amely elgondolhatná, mekkora a teremtett ember méltósága. Ez az az adósság, amit Istentől kaptunk és amit meg kell neki adnunk: azaz szeretetet a szeretetért.

2. A Jacomónak szóló levelek tartalmából ítélve sok baja és gondja lehetett neki is, a másik két testvérnek is Firenzében. A firenzeiek bizonyára éreztették velük, hogy idegenek.
3. Vö. Jób 1, 21.

1. Katalin tapintatból hallgatja el a címzett nevét, akivel szemben igen kemény hangot használ. Ezt tették a későbbi másolók is, hogy ne szennyezzék be a talán igen magas állású férfi emlékét.

Igazságos és illő, hogy aki szeretetet lát, maga is szeressen. Isten a legnagyobb szeretetet mutatta nekünk, amit csak mutatni lehet, amikor életet adott értünk. Isten ugyanis, látván, hogy az ember a bűn elkövetésével elvesztette méltóságát és az ördögnek kötelezte el magát, közénk jött legfőbb örök Jóságával. Szerelmese volt a saját teremtményének, azért vissza akarta állítani (méltóságába) és ki akarta váltani elkötelezettségéből: elküldte tehát az Igét, a saját egyszülött Fiacskáját, és halálra adta Őt, hogy az embernek visszaadja a Kegyelem életét; megbízta Őt, hogy váltsa ki az embert és hozza ki a bűn fogságából és az ördög kezei közül.

Ó Isten édes és szerelmes Fiacskája, kimondhatatlan Ige, legédesebb Szeretet! Te lettél a kiváltó és a fizető, te tépted szét az adóslevelet, mellyel az ember a bűn által elkötelezte magát az ördögnek: széttépvén a saját tested adóslevelét,[2] feloldoztál minket.

Jaj, én Uram, vajon kit nem emészt meg a szeretet ekkora tüze? Nem emészti meg azokat, akik újabb és újabb adósleveleket írnak alá az ördögnek, nem látván téged, megostorozott Jézus Krisztus, gyalázatokkal elborított Istenember! Jaj, jaj, az ilyenek istállóvá teszik a testüket, minden értelem nélküli vadállatokat tartván benne!

Jaj, drága testvérem, ne aludj már tovább a halálos bűn halálában! Én mondom neked, a fejsze már a fa gyökerére tétetett.[3] Ragadd meg hát a szent istenfélelem lapátját és a szeretet keze dolgozzon vele! Hányj ki a testedből és a lelkedből minden romlottságot. Ne légy kegyetlen magadhoz, ne légy önmagad hóhéra, elvágván magadat a Fődtől, Krisztustól, az édes és jó Jézustól! Ne több romlottságot, ne több tisztátalanságot! Fuss vissza a Teremtődhöz: nyisd fel a lelked szemét és lásd meg, mekkora az Ő szeretetének tüze, amely elviselt téged, és nem parancsolta meg a földnek, hogy nyíljék meg és nyeljen el, sem a vadállatoknak, hogy faljanak fel! Sőt megadta neked a föld gyümölcseit, a napot, a meleget és a fényt, az eget, a mozgást, azért, hogy élni tudj; időt adott neked, hogy megjavulhass. Egyedül a szeretet műve ez.

Ó te tolvaj, tudatlan adós, ne várj tovább az időre, hanem tedd áldozattá a megfeszített Krisztus számára elmédet, lelkedet és testedet. Nem azt mondom, hogy halálra add magad, mert ez csak a testi élettől való megválás lenne; hanem hogy meg kell halnod érzéki vágyaidnak, mert ha az akarat halott, akkor az értelem él, követvén a megfeszített Krisztus nyomdokait.

Add meg tehát a tartozást! Add meg Istennek, ami Istené, és a földnek, ami a földé. Istennek kell adnod a szívet és a lelket, valamint az érzületet minden szerénységével együtt és hanyagság nélkül. Minden cselekedetednek Istenben kell alapot találnia. És mit kell adni a földnek, azaz az érzéki résznek? Azt, amit érdemel. Mit érdemel az, aki öl? Halált. Így tehát meg kell ölnünk ezt az akaratot, ostorozván és sanyargatván a testünket Isten szent parancsainak igájában.

Talán nem látod, hogy ez az akarat halált okoz? Hamarosan elhervad, mint a virág, melyet levágtak a gyökérről. Ne maradj tovább ebben az állapotban, a megfeszített Krisztus szerelmére! Mert megígérem neked, hogy ekkora utálatos-

2. Kol. 2, 14.
3. Lk. 3, 9.

ságot és gonoszságot nem fog elviselni Isten, hanem, ha meg nem javítod életed, a legnagyobb igazságossággal fog ítélkezni feletted. Mondom neked, nemcsak Isten, a legfőbb tisztaság nem viseli ezt el, hanem az ördögök sem, mert minden más bűnt örömmel szemlélnek, de ezt a természetellenes bűnt nem. Állat vagy? Vagy oktalan barom? Látom én tisztán, hogy emberi formád van, de valójában ebből az emberből istálló lett: benne halálos bűnök vadállatai élnek.

Jaj, ne tovább, az Isten szerelmére! Figyelj, figyelj az üdvösségedre: válaszolj Krisztusnak, aki hív téged! Arra lettél teremtve, hogy Isten temploma légy, azaz be kell fogadnod Istent a kegyelem által, vagyis azáltal, hogy erényesen élsz és részesülsz a Bárány vérében, amely lemossa gonoszságainkat.

Jaj, jaj az én szerencsétlen lelkemnek! Nem tudom kézbe venni az én gonoszságomat és a tiédet! Hogyan lehetett szánalomraméltó lelked és állati, érzéki szenvedélyed annyira kegyetlen, hogy a természetellenes bűnön túl...[4] Jaj, hasadjanak meg a szívek, nyíljék meg a föld, omoljon ránk minden szikla, faljanak fel minket a farkasok: ne viseljenek el ily nagy tisztátalanságot, amit Isten és a saját lelked ellen elkövettél! Testvérem, elfogy itt a szó és minden érzés. Jaj, nem akarom, hogy így legyen tovább! Szabj határt és vess véget a nyomorúságnak, amiről beszéltem: és emlékezz rá, hogy Isten nem fog elviselni téged, ha meg nem javítod életed.

De bizony mondom neked, hogy ha meg akarod javítani életedet abban az időben, ami még rendelkezésedre áll, Isten annyira jóságos és irgalmas, hogy irgalmasságot fog cselekedni veled: jóságosan felkarol és részesíteni fog a Bárány oly égő szeretettel hintett vérének gyümölcseiben; mert nincs olyan nagy bűnös, aki irgalomra ne találna. Nagyobb ugyanis a mi gonoszságunknál Isten irgalmassága, amivel akkor találkozunk, amikor a szentgyónásban kihányjuk a bűn romlottságát, erősen fogadva, hogy inkább meghalunk, mintsem a hányadékhoz visszatérjünk. Ezen a módon fogod visszaszerezni a bűn miatt elveszített méltóságodat, és fogjuk megadni az adósságunkat, amit meg kell adnunk Istennek. Tudnod kell, hogy ha nem fogod megadni, olyan sötét börtönbe jutsz, amit elképzelni sem lehet. Tudnod kell, hogy ha valaki nem adja meg ezt az adósságot a szentgyónással és a bűn utálatával, nem szükséges, hogy bárki is azzal fáradozzon, hogy elfogja őt, mert ő maga megy innen — az ördögök társaságával együtt, akik az ő urai és akiknek szolgált — a pokol mélyére. Édes testvérem Krisztusban, az édes Jézusban, nem akarom, hogy ebbe a börtönbe, a kárhozatba kerülj; hanem azt akarom és kérem (és ebben akarok segíteni neked) a megfeszített Krisztus nevében, hogy menj ki az ördög kezeiből. Fizesd le adósságodat a szentgyónással és az Isten megbántása iránti utálattal, és határozd el erősen, hogy többé nem esel ekkora nyomorúságba. Legyen emlékezetedben a megfeszített Krisztus, és oltsd ki tested mérgét az Istenember, a megfeszített Krisztus megostorozott testének emlékezetével. Hiszen az isteni természetnek az emberi természettel való egyesülése által jutott akkora méltóságra a mi testünk, hogy fölmagasztaltatott az összes angyali karok fölé. Valóban szégyenkezniük kell Ádám

4. Hiányos a szöveg. A kiadók elhagytak egyes szavakat, melyeket a korszellem megengedett, később viszont már túl erősnek ítélték őket.

ostoba fiainak, amikor ily nagy nyomorúságnak adják magukat és elveszítik a méltóságukat! Állítsd magad elé tárgyként a megfeszített Krisztust, rejtőzz el a megfeszített Krisztus sebeiben, fojtsd magad a megfeszített Krisztus vérébe. És ne késlekedj és ne várj az időre, mert az idő sem vár rád. És ha a törékenységed zaklatni akarna, tartsd az észt, mint tökéletes bírót. Szállj fel lelkiismereted székébe, és tested legkisebb rezdülését is javítsd Isten szent és édes emlékezetével. Biztasd magad az ellenállásra, és ne egyezz bele a bűnbe, se a gondolatba, se a külső tettbe, hanem mondjad: „Viseld el ma, én lelkem, ezt a kis büntetést; állj ellen és ne egyezz bele! Lehet, hogy holnap már véget ér életed; ha mégis élni fogsz, azt teszed majd, amit Isten akar. De ma tedd meg ezt." Mondom neked, ha így teszel, tested és lelked, ami most istálló, templommá válik, ahol Isten fog örvendezni, benned lakozván a kegyelem által. Miután véget ér életed, el fogsz jutni Isten örök látására, ahol az élet halhatatlan és a jóllakottság undor nélküli. Ne akarj elveszíteni ily nagy jót egy szomorú élvezetért. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Bocsásd meg tudatlanságomat. Talán súlyosak voltak szavaim, és olyanokat mondtam, amiket nem akarunk hallani. Bocsáss meg nekem, mert a szeretet és az érzület, ami üdvösséged iránt van bennem, mondatta ezt velem. Ha nem szeretnélek, nem avatkoznék a dologba és nem törődnék azzal, hogy az ördög kezei között látlak, mivel azonban szeretlek, nem tudom elviselni. Azt akarom, hogy részesülj Isten Fiacskájának vérében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

22. — DON MARTINÓNAK, A VALLUMBRÓSAI SZERZETESREND PASSIGNÁNÓI APÁTJÁNAK[1]

Lelkünk kertjében az ész és a szabad akarat a kertész. A kert legértékesebb virágai a szeretet és az engedelmesség. Ezek illatát fűszerezi a többi erény. A kert őre a lelkiismeret kutyája. Ennek eledeléről.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a magad és a rádbízottak kertjének igaz kertésze és gondozójaként láthassalak.

1. A vallumbrósai szerzetesek valójában bencések, teljes nevük: *Congregatio Vallis Umbrosae Ordinis Sancti Benedicti.* Gualbert Szt János (995 vagy 1000—1073) 1039-ben alapította Vallumbrósában azt a kolostort, amelyből ez a kongregáció kibontakozott. A bencés regula mellé külön konstitúciót adott a szerzeteseknek, akik szigorú, kontemplatív életükkel akartak tiltakozni a papság javadalomszerzése és erkölcsi lazasága ellen. János apát két lényeges újítást vezetett be a bencés regulához képest: különbséget tett a kórusra kötelezett szerzetesek és a laikus testvérek között, és az összes rendtagot alávetette a legfőbb rendi elöljárónak.
Az új rendet II. Viktor pápa (1055—57) 1055-ben hagyta jóvá.
A szerzet Közép- és Észak-Itáliában igen gyorsan elterjedt:

Olyan virágos vagy veteményes kert vagyunk mi, amely kertbe az első Igazság az észt és a szabad akaratot tette meg kertésznek: és ez az ész és szabad akarat az isteni Kegyelem segítségével kigyomlálja a víciumok töviseit és elülteti az erények illatos füveit.

Hanem az erényeket nem lehet elültetni, míg fel nem szántottuk a tövises földet, azaz a saját érzéki akaratunk földjét, amely nem örvendezik másban, csak a bogánccsal és tövissel, azaz víciumokkal és bűnökkel teli mulandó és földi örömökben. Forgasd meg tehát ezt a földet, drága Atya, a szeretet erejével a még rendelkezésedre álló időben és ültesd el az édes és királyi erényeket: a szeplőtelen Bárányból sugárzó kimondhatatlan szeretetet, amelyet önmagunk gyűlölete és utálata fűszerez igaz türelemmel, élő és nem holt hittel, igaz cselekedetekkel, a világ megvetésével és valódi igazságossággal, amelyet az alárendeltek iránti irgalmasság fűszerez. És ültesd el a Krisztus és a Rend iránti engedelmességet, kitartva egészen a halálig. A Rend irántit, mondom, hogy a Rend megtartója légy szent és igaz vággyal, virrasztással és szüntelen imádsággal; azaz értelmed mindig lássa és ismerje meg, hogy te önmagad által nem létezel, hanem Isten jósága van benned, mert Ő az, akinek léte van. Ebből kéz a kézben következik a szüntelen imádság, mert a szüntelen imádság nem más, mint a szent vágy és a szeretet édes érzülete: az érzület pedig az értelem után megy.

Ebben a kertben valamennyi növény közül ezek ontják a legerősebb illatot. És ezért azt akarom, hogy serényebb légy, mert így meg fogod találni Isten dicsőségének és a rádbízottak üdvösségének éhségét, és így teljesíteni fogod Isten akaratát és az én vágyamat, aki, mondtam, a magad és a rádbízottak lelkének igaz kertészeként vágyódom látni téged. Mert Isten dicsőségéért éhezvén a lelkek üdvösségét, serény leszel majd abban, hogy kivond őket a nyomorúságból, és megbüntesd a hibázókat és kitüntesd azokat, akik erényesek és a Rend szerint igyekeznek élni.

1090-ben tizenhat, 1115-ben huszonhárom, 1188-ban már ötvenhárom kolostoruk volt. 1540-ben és 1601-ben rendi reformot hajtottak végre, és 1662–67 között egyesültek a Szilvesztrínusokkal. A Szilvesztrínusok (*Congregatio Silvestrina Ordinis Sancti Benedicti*) Silvestro Guzzolini 1231-ben, Monte Fano-n alapított kolostorából indultak ki. Ezt a bencés kongregációt IV. Ince pápa (1243–54) 1247-ben hagyta jóvá, de csak Közép-Itáliában terjedt el.

A jelzett öt éves időszakra egyesültek a vallumbrósaiakkal, aztán újra különváltak. 1845 óta a ceyloni misszóban dolgoztak.

A vallumbrósaiak 1980-ban hét kolostorban (Vallumbrosa, San Prassede Rómában, Firenzében, Luccaban, Galloroban, Montessoroban és Passignanoban) mindössze ötvennégyen voltak.

A szilvesztrinusok huszonöt kolostorban százkilencvenen éltek 1980-ban.

A passignánói Szent Mihályról nevezett kolostor felettes háza volt a Sziéna közelében a Szent Donát dombon levő ugyancsak Szent Mihály vallumbrósai kolostornak. E kapcsolat miatt, s mert a sziénai kolostorban komoly bajok voltak, ír Katalin a passignánói apátnak, Martinónak. Martino előtt a passignánói apát sziénai származású volt, de annyi baj támadt alatta a kolostorban, hogy utódját nem a kolostorból választották, hanem a pápától kérték, aki a Greve völgyében levő Montescalari San Cassiano kolostorból rendelte hozzájuk Martinót 1366. május 23-án. Martino apát nagytudású, komoly, tiszteletben álló szerzetes volt. 1384-ben halt meg. Apátsága alatt ez a kolostor lett az egész rend leggazdagabb központja.

A passignánói Szent Mihály – apátság a Pesa völgyében, Firenze közelében van. Egyike Toszkána híres, régi kolostorainak. 890-ből való az első oklevél, amely itteni szerzetesekről említést tesz. A kolostor átvészelte a Lipót császár féle feloszlatást, a napóleoni háborút is, de 1867-ben elkergették a szerzeteseket. Lásd még a 27. levelet a 75. oldalon.

Miután a kertet ilyen jól megerősítetted, azt akarom, állítsd őrnek a lelkiismeret kutyáját: kösd ki a kapuhoz, hogy ha ellenségek jönnének és az értelem szeme aludna, a kutya ugasson. Mert ha a lelkiismeret ösztönével fellármázza az értelmet, az értelem kinyitja szemét és gyűlölettel meg utálattal szembefordul az ellenséggel; és azonnal megvédi és felfegyverzi magát a szeretet fegyverével.

Ezt a kutyát etetni kell, hogy valóban éber legyen: és eledele nem más, mint az igaz alázat edényében hordozott gyűlölet és szeretet, amely edényt az igaz türelem tartja kezében. Mert gyűlöletből és szeretetből születik az alázatosság és az édes és szelíd türelem.

És minél több az eledel, annál nagyobb az éberség. Annyira óvatos lesz ez a kutya, hogy még a barátok jövetelekor is felugat, hogy az értelem meglássa és szétválaszthassa: akik jöttek, Istentől jöttek-e vagy sem. És így sem a kertészt becsapni, sem a kertet kirabolni nem lehet; és nem fogja elültetni benne az ellenség az önszeretet konkolyát,[2] amely önszeretet tövist terem és elfojtja az erények magvait.

Adj inni, adj inni ennek a kutyának, azaz töltsd meg az emlékezet edényét a megfeszített Krisztus vérével, és tartsd elébe szüntelenül, nehogy elpusztuljon és elvesszen a szomjúságtól.

Fel hát, drága atyám, tiporjuk meg a világot minden pompájával, gyönyörűségével és gazdagságával együtt, és egészen szegényen kövessük a szentséges keresztfán értünk feláldozott és elhagyatott Bárányt. Ne várjunk tovább az időre, az Isten szerelméért! Mert az idő elvétetik az ember kezéből és észre sem veszi: esztelenség volna azért, ha az ember arra várva, ami nem az övé, elvesztegetné azt, ami az övé. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

23. — AZ UNOKAHÚGÁNAK, NANNÁNAK, BENINCASA LEÁNYKÁJÁNAK FIRENZÉBE[1]

A tíz szűzről szóló példabeszéd magyarázata. Szívünkben az alázatosság olaját és a szentséges hit világosságát kell hordoznunk. A világ az emberi dicséretek és hízelgések olaját árulja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal,

2. Vö. Mt. 13. f.

1. Nanna, teljes nevén Giovanna, Katalin legidősebb bátyjának volt a leánya (lásd az 1. levél 1. jegyzetét a 21. oldalon). Nem sokkal lehetett fiatalabb Katalinnál. Életéről semmit sem tudunk, a levélből viszont arra lehet következtetni, hogy kolostorba készült vagy talán már ott is élt.

hogy a megfeszített Krisztus igaz menyasszonyának láthassalak, aki menekül mindentől, ami csak akadályozná, hogy ilyen édes és dicsőséges Vőlegénye legyen. Ezt azonban nem leszel képes megtenni, ha nem tartozol a Krisztusnak szentelt okos szüzek közé, akiknek mécsese telve volt olajjal és világossággal.[2] És ezért lásd be, ha Krisztus menyaszonya akarsz lenni, szükséged van mécsesre, olajra és világosságra.

Tudod, hogyan értendő ez, leányom? A mécses alatt értendő a szívünk, mert a szívnek olyannak kell lennie, mint egy mécses. Jól látod, hogy a mécses felül széles és alul keskeny; és így jelöli a szívet, amit mindig szélesre kell tárnunk felfelé, azaz a szent gondolatok és szent képek valamint a szüntelen imádság számára; emlékezetben tartván mindig Isten jótetteményeit, leginkább pedig a Vér jótetteményét, ami által visszavásároltak minket. Mert az áldott Krisztus, leányom, nem aranyon, ezüstön, gyöngyön vagy más drágakövön vásárolt vissza minket, hanem a saját drága vérén.[3] Ezért sohasem feledkezhetünk meg ekkora jótetteményről, hanem mindig szemünk előtt kell tartanunk szent és édes hálaadással, látván, hogy Isten oly kimondhatatlanul szeret minket, hogy egyszülött Fiacskáját nem kímélve a kereszt szégyenletes halálára adta, hogy nekünk adja a Kegyelem életét.

Mondtam, a mécses alul szűk. Ilyen a mi szívünk is, jelezvén, hogy a földi dolgok felé szűknek kell lennie a szívnek, azaz nem vágyódhatunk utánuk és nem szerethetjük őket rendetlenül: nem kívánhatjuk őket jobban, mint Isten akarja adni nekünk, hanem inkább mindig hálát kell adnunk értük, látván, milyen édesen gondoskodik rólunk Ő, aki soha nem enged hiányt szenvednünk. Nos, ily módon valóban mécses lesz a szívünk.

De gondold csak meg leányom, hogy a mécses még nem volna elegendő, ha nem volna benne olaj. Az olaj a mélységes alázat édes, kicsi erényét jelenti: hiszen úgy illik, hogy Krisztus menyasszonya alázatos, szelíd és türelmes legyen; és annyira lesz alázatos, amennyire türelmes, és annyira lesz türelmes, amennyire alázatos. Hanem az alázatosságnak ehhez az erényéhez nem leszünk képesek eljutni, csak igaz önismerettel; azaz megismervén nyomorúságunkat és gyengeségünket és azt, hogy mi önmagunktól nem vagyunk képesek egyetlen erényes cselekedetre sem, nem tudunk megszabadulni egyetlen csatától és szenvedéstől sem; hiszen ha betegség, szenvedés vagy lelki csata ér minket, nem vagyunk képesek se megszabadulni, se elkerülni ezeket: mert ha képesek lennénk rá, azonnal elkerülnénk minden ilyesmit. Való igaz tehát, hogy önmagunktól mi nem vagyunk semmi más, csak maga a gyalázat, a nyomorúság, a bűz, a gyengeség és a bűn: ezért mindig igen kicsinek és utolsónak kell tartanunk magunkat.

Hanem egyedül ennél az önismeretnél megállni sem volna jó, mert a lélekben kedvetlenség és zavar támadna, a zavarból pedig kétségbeesés következne: ezért az ördögnek nem is lenne más dolga, mint zavart kelteni a lélekben, hogy azután kétségbeessünk. Szükséges tehát, hogy eljussunk Isten bennünk levő jóságának ismeretére, látván, hogy Ő a saját képére és hasonlatosságára teremtett meg minket, egyszülött Fiacskájának, az édes megtestesült Igének vérében pedig újjá-

2. Vö. Mt. 25, 1–13.
3. Vö. 1. Pét. 1, 18–19.

teremtett a kegyelemre; és látnunk kell, hogyan munkálkodik szüntelenül Isten jósága bennünk.

De egyedül ennél az ismeretnél megállni sem volna jó, mert ebből gőgre és vakmerőségre vetemedne a lélek. Arra van tehát szükségünk, hogy a két ismeret átjárja egymást, azaz legyen szent ismeretünk Isten bennünk levő jóságáról és legyen önismeretünk is; és így alázatosak leszünk, türelmesek és szelídek, és ily módon lesz olaj a mécsesben.

Mindezek után szükséges még, hogy világosságunk is legyen, máskülönben az eddigiek egészen hiábavalók volnának. Ez a világosság pedig a szentséges hit világossága. Hanem azt mondják a Szentek, hogy a hit cselekedetek nélkül halott: azaz nélkülük nem volna sem eleven, sem szent, hanem halott. Szükséges tehát, hogy szüntelenül erényesen cselekedjünk, elhagyjuk a gyerekeskedést és a hivalkodást, és ne éljünk tovább úgy, mint a világ fiai, hanem mint a megfeszített Krisztusnak szentelt hűséges menyasszonyok: és ily módon lesz majd mécsesünk, olajunk és világosságunk.

Hanem azt mondja az Evangélium, hogy az okos szüzek öten voltak. Ezért azt mondom, hogy ennek az ötnek mindegyikünkben meg kell lennie, különben nem fogunk belépni az örök élet menyegzőjére.

Ezen az „ötön" azt értjük, hogy le kell igáznunk és meg kell ölnünk a test öt érzékét azáltal, hogy soha nem vétkezünk egyik vagy másik rendetlen örömével és élvezetével. És ily módon öten leszünk, azaz leigázott lesz a mi öt testi érzékünk.

Gondold meg azonban, hogy ez az édes Vőlegény, Krisztus, annyira féltékeny az Ő menyasszonyaira, hogy azt én el sem tudom mondani. És ezért ha azt látná, hogy másokat jobban szeretsz, mint Őt, azonnal megneheztelne rád. És ha nem javulnál meg, nem nyílna meg előtted a kapu, amely mögött Krisztus, a szeplőtelen Bárány hűséges menyasszonyaival üli a menyegzőt, hanem mint házasságtörőt elkergetnének; amint az öt balga szűzzel is történt, akik hivalkodva dicsekedtek testük szüzességével és épségével, míg lelkük szüzességét öt érzékük romlottsága miatt elveszítették, mert nem hordozták magukban az alázatosság olaját, ezért mécsesük kialudt. Ezért is mondták nekik: „Menjetek, vásároljatok magatoknak olajat!" És ezen az olajon itt most az emberi hízelgéseket és dicséreteket értik, mert minden hízelgő és világ szerint dicsérő ezt az olajat árulja. Minthacsak ezt mondták volna nekik: „Szüzességtekkel és jócselekedeteitekkel ti nem az örök életet akartátok megvásárolni, hanem az emberek dicséretét; és csak azért tettetek jót, hogy dicsérjenek titeket. Most tehát menjetek és vásároljatok magatoknak dicséretet: mert ide nem fogtok belépni!"

És ezért, leányom, óvakodj az emberek dicséreteitől, és ne kívánj elismerést, bármit is tennél, különben az örök élet kapuja meg nem nyílik előtted. Mivel úgy látom, hogy ez a legtökéletesebb út, ezért mondtam, hogy a megfeszített Krisztus igaz menyasszonyának vágylak látni téged: és így kérlek és megparancsolom, hogy erre törekedj! Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

24. — BIRINGHIERI DEGLI ARZOCCHINAK, ASCIANO PLÉBÁNOSÁNAK[1]

Isten szolgája illatos virág az Egyház kertjében. A bűnös nemcsak önmagának árt, hanem a környezetét is megrontja. Az embert elkísérik a tettei az ítéletre, ahol önmaga fogja megítélni magát. A bűn kötelékeiből a szeretet szabadít ki minket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő és drága Atyám Krisztus Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és imáidba ajánlom magamat Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy az Ő igaz szolgájának láthassalak, aki mindig követi az Ő nyomdokait. Légy, légy az az illatos virág, amelynek lenned kell, hogy illatot áraszthass Isten édes színe előtt!

Tudod jól, hogy a virág, amikor sokáig áll a vízben, nem illatos, hanem bűzlik. Valóban úgy tűnik nekem, atyám, hogy neked is, és Isten többi szolgájának is illatos virágnak kell lennetek. Amikor azonban ez a virág a világ nyomorúságának és a bűnök gonoszságának és tisztátalanságának vizébe kerül, nem illatozik, hanem bűzlik. Ó milyen nyomorult és szánalomraméltó az ilyen, akit virágként helyeztek el a szent Egyházban, hogy számot adjon a rábízottakról! Hiszen tudod, hogy Isten tisztaságot és romlatlanságot vár tőlük. Jaj, jaj, tisztelendő atya, ennek épp az ellenkezőjét találjuk; és nemcsak maguk bűzlenek, hanem megrontják mindazokat, akik hozzájuk közelednek. Kelj fel tehát és ne aludj tovább! Túl sok időt aludtunk át, és a Kegyelem számára épp eleget voltunk halottak! Nincs több időnk, mert megszólalt az ítélet harsonája és halálra ítéltek minket.

Ó drága atyám, figyelj egy kicsit veszedelmes állapotunkra: micsoda veszedelmek fojtanak minket a halálos bűnök eme keserű tengerébe! Vagy talán nem hisszük el, hogy mi is eljutunk a halálnak ehhez a pillanatához? Ne kételkedjünk, mert nincs az a teremtmény, aki pénze vagy nemesi származása miatt elkerülhetné. Ó milyen nyomorult és nyomorúságos lesz az a lélek, aki a testi gyönyörűségnek tükre lett, mert úgy hempergett bennük, mint a disznó a sárban! Ezért az értelmes teremtményből vadállat lett; egészen elmerült rohadt fösvénységében, annyira, hogy fösvénységből nem egyszer áruba bocsátja a kegyelmeket és a lelki ajándékokat. Kevélységük felfuvalkodottá teszi őket és egész életükben rangra, lakomákra, szolgákra és kövér lovakra költik azt, amivel a szegényeket kellene segíteniük. Ezek azok a tettek, amelyek a halál pillanatában megjelennek a szerencsétlen lélek előtt ítéletet és igazságosságot követelnek. A nyomorult lélek azt hitte, Isten ellen vét, pedig önmaga ellen cselekedetett: és önmaga bírájaként, maga fogja elítélni, az örök kárhozatra méltónak ítélni magát. Ne legyünk hát tovább együgyűek, hiszen nagy ostobaság az, ha az ember a halálra válik méltóvá ott, ahol örök élete lehetne.

1. Asciano fallal körülvett kicsi város volt Sziénától délkeletre, mintegy 20 km távolságra. Plébánosa a híres sziénai Arzocchi családból származott; a levél tartalmából következtetve komoly erkölcsi kifogások voltak ellene.

Miután a mi választásunkon áll tehát: élet vagy halál (a szabad akarat miatt, amit Isten adott nekünk), a legnagyobb szeretettel és édességgel kérlek, amennyire csak képes vagyok rá, légy az az édes virág, amely jó illatot áraszt Isten és a rábízottak előtt. És mint igaz pásztor, add oda életedet a báránykáidért, ha szükséges, javítván a vícumot és erősítvén az erényt az erényesekben. A büntetlenül hagyott vícium úgy rothaszt, mint a romlott tag az emberi testen. Legyen tehát a szemed önmagadon és a rádbízottakon! És ne tűnjék számodra nehéznek e gyökerek kiirtása, mert sokkal édesebb lesz a gyümölcs, mint amilyen keserű a fáradság.

Ó drága atya, lásd meg a kimondhatatlan szeretetet, amellyel Isten a mi üdvösségünket szereti: nyisd ki a szemed és lásd meg megszámlálhatatlan jótéteményét és ajándékát! Van nagyobb szeretet annál, mint amikor valaki életét adja a barátaiért?[2] Sokkal inkább kell tehát magasztalnunk annak szeretetét, aki az ellenségeiért adta életét. Ne védjük tovább a szívünket, hanem hányjuk ki a keménységet, és soha többé semmi módon se legyünk keményszívűek! Tépjük szét a kötelet és a láncot, amellyel a sátán oly gyakran megkötöz minket, a szent vágy ereje, a vícium megvetése és az erény szerelme azonban szét tudja tépni ezeket a kötelékeket.

Szeress hát bele az igaz erényekbe, amelyek a víciumok ellenkezőjét teszik: mert amint a vícium keserűséget ad, úgy az erény édességet ad, és ebben az életben megízlelteti az örök életet. Amikor pedig eljön a halál édes órája, az erény fog cselekedni: felel a lélekért, megvédi őt az isteni ítéletben, biztonságot ad neki és nem engedi megszégyenülni; és átvezeti az örök életre, ahol az élet már nem ismer halált, az egészség betegséget, a gazdagság elszegényedést, a tisztelet megszégyenülést, az uralkodás szolgaságot. Mert ott mindenki úr lesz; éspedig amilyen kicsi volt az ember ebben az életben, olyan nagy lesz a másikban, és minél nagyobb akart lenni ebben az életben, annál kisebb lesz a másikban.

Légy tehát egészen kicsi az igaz és mélységes alázat által, és lásd Istent, aki emberré, hozzád hasonlóvá alázta magát; és ne tedd magad méltatlanná arra, amire Isten méltóvá tett, azaz az Ő Fiacskájának drága vérére, melynek árán a szeretet akkora tüzével vásárolt vissza téged! Mi visszavásárolt rabszolgák vagyunk és nem adhatjuk el ismét magunkat. Márpedig amikor halálos bűnben élünk, akkor mi, vakok, eladjuk magunkat az ördögnek. Kérlek tehát a megfeszített Krisztus szerelmére, hagyjuk el az ilyen szolgaságot!

Egyebet nem mondok; hanem annyit mégis, hogy az én vétkeim megszámlálhatatlanok, és megígérem neked, hogy egybefogom az enyémeket és a tieidet, és mint kötés mirhát[3] a keblemre helyezem a szüntelen sírás és kesergés által: és ez az igaz szeretetből fakadó keserűség el fog vezetni minket az örök élet édességéhez és vigasztalásához. Bocsásd meg vakmerőségemet és gőgömet. Imáidba ajánlom magamat; áldj meg engem és egész családomat[4] Jézus Krisztusban. Kérem Őt, részesítsen téged édes és örök áldásában és adjon neked erőt, hogy széttépd és levágd mindazokat a kötelékeket, amelyek távol tartanak Tőle. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Jn. 15, 13.
3. Vö. Én. 1, 13. A mirha az erények, valamint a könny és a bűnbánat jele a Szentírásban.
4. Család: Katalin lelki gyermekei. Az a kb. 20–30 tanítvány, aki állandóan mellette volt és anyjának tekintette őt Krisztus Jézusban.

25. — DELLA FONTE TAMÁS DOMONKOS TESTVÉRNEK SAN QUIRICÓBA[1]

A vér himnusza. Isten szeretetét a vér nyilatkoztatja ki nekünk. A tőle megrészegült lélek elveszíti önakaratát, mindent Isten jótéteményeként fogad és őriz.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél a megfeszített Krisztus vérében, amely vér megrészegíti, megerősíti, felizzítja és megvilágosítja a lelket az igazsággal: és ezért a lélek nem esik hazugságba.

Ó Vér, amely megerősíted a lelket és elveszed a gyengeséget! amely gyengeség a szolgai félelemből származik, a szolgai félelem pedig a világosság hiányából! És azért erős a lélek, mert a vérben megvilágosodott az igazságtól; az értelem szemével megismerte és meglátta, hogy az első Igazság azért teremtette őt, hogy neki adja az örök életet Nevének dicsőségére és dicséretére. Mi nyilatkoztatja ki ezt így nekünk? A szeplőtelen Bárány vére. A vér nyilatkoztatja ki nekünk, hogy mindaz, amit Isten megenged, kedvező és kedvezőtlen dolgokat, vigasztalást és szorongatást, szidalmat és sértegetést, gúnyt és megcsúfoltatást, rágalmakat és zúgolódásokat, mindezt szeretetének tüzével engedi megtörténni, azért, hogy ez az első igazság beteljesedhessék bennünk. Mi mutatja ezt nekünk? A vér. Mert ha Isten mást akarna, nem adta volna nekünk a Fiát, és Fia az életet.

Amint a lélek az értelem szemével felismerte ezt az igazságot, azonnal erőt fogad be, mert a megfeszített Krisztusért minden teher hordozására és viselésére erős. Nem lankad el, inkább izzik az isteni szeretet tüzétől, s az önmaga iránti gyűlölettől és utálattól. Lassan-lassan egészen megrészegül: a részeg ugyanis elvesztette érzékét önmaga iránt, és nem érzékel mást, csak a bort; minden érzéke elmerült benne. Ugyanígy veszít el a Krisztus vérétől megrészegült lélek minden érzéket önmaga iránt; elveszíti az érzéki önszeretetet, elveszíti a szolgai félelmet (mert ahol nincs önszeretet, ott a szenvedéstől való félelem sincs), és csak a szenvedésben örvendezik; másban sem akar dicsekedni, csak a megfeszített Krisztus keresztjében.[2] Ez az ő dicsősége. Lelkének minden képességét ez foglalja e. Emlékezetét betölti a vér: jótéteményként fogadja be. E vérben találja meg az

1. A Della Fonte család Sziéna előkelő családjai közé számított.
Amikor Palmiero di Nese della Fonte feleségül vette Katalin egyik nővérét, Niccolucciát (1341), rokonságba kerültek a Benincasa családdal.
Tamás testvér volt 1359-től Katalin első gyóntatója. 1374-ben felváltotta Capuai Rajmund, de ezután is szoros kapcsolatban maradt Katalinnal. Előbb a prátói, majd a sziénai Szent Domonkos kolostor priorja volt. 1390. augusztus 22-én halt meg szentség hírében.
Amikor Katalin ezt a levelet írja, Tamás testvér San Quirico d'Orciában tartózkodott (Sziénától 40 km-re van délkelet irányában), ahol a domonkosoknak vendégházuk volt a Szentlélekről nevezett kápolna mellett.
Lásd még a 41., 98., 139. és 283. levelet a 117., 238., 326. és 635. oldalon.
2. Gal. 6, 14.

isteni szeretetet, ami elűzi az önszeretetet: szerelmese lesz a gyalázásoknak és a megbecsülés a szenvedése, szerelmese lesz a halálnak és az élet a büntetése.

Mi tölti meg az emlékezetet a vérrel? Az érzület keze, a szent és igaz vágy. Amely érzület és szeretet annak az értelemnek világosságából született, amely megismerte az igazságot és Isten édes akaratát.

Azt akarom tehát, drága atyám, hogy fürödjünk és édesen részegüljünk meg a megfeszített Krisztus vérében, hogy a keserű dolgok édesnek és a nagy terhek könnyűnek tűnjenek számunkra. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

26. — UNOKAHÚGÁNAK, EUGÉNIA NŐVÉRNEK, A MONTEPULCIÁNÓI SZENT ÁGNES-KOLOSTORBA[1]

Az angyalok eledele, a szent vágy egyesíti a lelket Istennel. Az imádság három fajtája a szüntelen, a szóbeli és a benső imádság. A lélek számára olyan az imádság, mint egy édesanya.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: ízleled az angyalok eledelét, hiszen erre lettél teremtve, és hogy ízlelhesd, Isten a saját egyszülött Fiacskája vérén vásárolt vissza téged.

Hanem gondold meg, drága leányom, hogy ezt az eledelt nem a földön, hanem a magasban eszik; azért is akarta Isten Fiacskája, hogy magasba emeljék a szentséges kereszt fáján, hogy mi a magasban, a szentséges kereszt asztalánál ízleljük ezt az eledelt.

De azt mondod majd nekem: „Mi ez az angyali eledel?" Azt felelem erre, hogy Isten vágya ez, amely magához vonzza a lélek érzületében levő vágyat, és a kettő egy valóság lesz.

1. Montepulciano a római korban alapított hegyi város, 50 kilométernyire Sziénától délkeletre. Itt született 1268-ban Segni Ágnes, akit ma Montepulcianói Szent Ágnesként tisztel az Egyház. Kilenc éves korától fogva domonkos apácák között élt, majd belépett a rendbe. Pápai felmentéssel már 16 éves korában priora volt. 1306-ban kapott engedélyt az arezzói püspöktől, hogy a város graccianói kapuja előtt templomot és kolostort építsen. Akkor S. Maria Novella volt a templom neve, ma Sz. Ágnesről van elnevezve. Ágnes itt halt meg 1317-ben, szentként. Holttteste nem porladt el, és a többszörösen átépített templom főoltára mögött ma is látható! A kolostort is átépítették, a múlt század végéig domonkos apácák éltek benne. Akkor őket elűzték, s ma ágostonos szerzetesek lakják. Katalin igen nagy tisztelettel volt Montepulcianói Sz. Ágnes iránt, ahogy B. Rajmund a Legendában elbeszéli (Capuai B. Rajmund: Sziénai Szent Katalin élete. Bp. 1983. Szent István Társulat. A továbbiakban: Legenda) a 175–177 oldalon. Két unokahúga (bátyjának, Bartolomeonak leányai) élt a Sz. Ágnes-kolostorban, egyikük Eugenia, akinek ez a levél szól. Valószínűleg még fiatalon, Katalin életében meghalt, mert az 1378-as kolostornévsorban már nem szerepel.

Ez az eledel vonzza magához, mígcsak zarándokok vagyunk ebben az életben, az igaz és királyi erények illatát; amely erények az istenszeretet tüzén főttek meg és a — szentséges kereszt asztalán tálaltatnak fel. Azaz szenvedéssel és fáradsággal szerezzük meg az erényt, megtiporván érzékiségünket, és erővel és erőszakkal ragadjuk magunkhoz a lélek országát, amit égnek hívunk, mert a Kegyelem által benne lakik Isten.[2]

Ez az az eledel, amely angyalivá teszi a lelket, ezért is mondjuk angyali eledelnek. És még azért is, mert a testtől függetlenné vált lélek Istent az Ő saját lényege szerint ízleli.[3] Isten annyira és úgy jóllakatja a lelket, hogy az semmi mást sem kíván és nem is vágyódhat másra, csak hogy minél tökéletesebben őrizze és növelje magában ezt az eledelt: innen az, hogy gyűlöl mindent, ami vele ellentétes. És ezért, mint az okos, megvizsgálja a szentséges hit világosságával (amely világosság az értelem szemében van), mi az, ami ártalmas, és mi az, ami hasznos számára. És amint látott, úgy szeret vagy megvet. Megveti, mondom, az érzékiségét, megkötözve az érzület lábai alá veti, és megvet minden víciumot, ami az érzékiségből származik. Fut mindentől, ami víciumot élesztheti benne vagy akadályozhatná tökéletesedését. Ezért fojtja meg a saját akaratát, minden rossz forrását, és ezért hajtja azt — nemcsak a Rend és elöljárója, hanem Isten legkisebb teremtménye iránt is — a szent engedelmesség igájába. Fut minden dicsőség és embereknek való tetszés elől és egyedül csak a megfeszített Krisztus gyalázataiban és szenvedéseiben dicsekszik: a jogtalanságok, kínzások, sértegetések és gúnyolódások számára olyanok, mint a tej, örömmel válik bennük hasonlóvá jegyeséhez, a megfeszített Krisztushoz. Lemond a teremtményekkel való társalgásokról, mert látja, hogy azok gyakran állnak válaszfalként a Teremtő és közöttünk, és a külső és belső cellájába fut.[4]

Erre hívlak téged is, a többieket is; és megparancsolom neked, szeretett leányom, hogy mindig önismereted cellájában légy, ahol megtaláljuk Isten irántunk való tüzes vágyának angyali kenyerét; és légy a külső celládban virrasztással és szüntelen imádsággal, levetvén a szívről és az érzületről önmagadat és minden teremtményt, hogy magadra ölthesd a megfeszített Krisztust. Máskülönben a földön fogod enni ezt az eledelt, és mondtam, hogy nem szabad ott enni.

Gondold meg, hogy jegyesed, Krisztus, az édes Jézus nem akarja, hogy bárki is közétek álljon és nagyon féltékeny. Ezért amint látná, hogy te bármi teremtett dolgot szeretsz nélküle, elmenne tőled, te pedig arra lennél méltó, hogy az állatok eledelét edd. És vajon nem lennél valóban bestia és bestiák eledele, ha elhagynád a Teremtőt a teremtményért, a végtelen jót a véges és változékony dolgokért, melyek eltűnnek, mint a szél? Ha elhagynád a fényt a sötétségért, az életet a haláért? Őt, aki az igazság napjába öltöztet, az engedelmesség csatjával övez és az élő hit, a szilárd remény és a tökéletes szeretet drágagyöngyével ékesít, azért, aki

2. Vö. Mt. 11, 12.
3. A testtől függetlenné vált lélek (anima separata) az Egyház általános szóhasználata szerint a meghalt ember lelke, amely elhagyta a testet. Ha az ilyen lélek eljut Isten látására, azaz üdvözül, akkor Istent már nem a teremtett világ tükrében, hanem szemtől szembe, közvetlenül látja. A test érzékiségétől függetlenné vált, az azt megtagadó lélek ennek előízét ízleli meg a földi életben.
4. A külső cella a kolostorbeli szobácska. A belső cella a lélek szellemi háza: a lélek Istenről és önmagáról birtokolt ismerete.

mindettől megfoszt téged? És nem volnál valóban ostoba, ha elhagynád Őt, aki tökéletes tisztaságot ad neked (annyira, hogy minél közelebb jutsz Hozzá, szüzességed virága annál hamvasabb lesz), azokért, akikből gyakran a tisztátalanság bűze árad, s beszennyezői testnek és elménekː Isten óvjon meg ettől a maga végtelen irgalmassága szerint!

És annak érdekében, hogy ez soha meg ne történhessen veled, őrizd magad attól a szerencsétlenségtől, hogy világi vagy szerzetes férfival négyszemközti beszélgetést folytass. Mert ha ilyesmit megtudnék vagy éreznék, még ha oly messze lennék is, mint amilyen messze most nem vagyok, oly keményen megbüntetnélek, hogy egész életedben emlékeznél rá, bárki bármit is mond. Ügyelj rá, hogy ne adj és ne fogadj el semmit, ha nem szükséges, és egyformán készséges légy mindenkihez kolostoron belül és kívül. Teljes szilárdság és érettség legyen benned. Szolgáld szeretettel és teljes szorgossággal a nővéreket, főleg a rászorulókat. Amikor látogatók érkeznek és a rácshoz kéretnek, maradj békében és ne menj le hozzájuk — amit mondani akarnak neked, mondják el a priorának —, csak ha a priora az engedelmesség nevében megparancsolja ezt. De még akkor is csak lehajtott fejjel állj elébük és barátságtalan légy, mint egy sündisznó. Tartsd emlékezetedben, amit a dicsőséges Szent Ágnes[5] követelt a leányaitól: „Menj el gyónni és mondd el, ami szükséges; és miután megkaptad az elégtételt, fuss a gyóntatószékből!" Ügyelj rá, hogy a gyóntató ne azok közül való legyen, akikkel együtt nevelkedtél. És ne csodálkozz azon, hogy így beszélek, mert gyakran hallhatjuk, és ez az igazság, hogy az úgynevezett jámbor nőkkel és férfiakkal folytatott társalgások pusztítják a lelket valamint a rendi szokásokat és szabályokat. Ügyelj rá, hogy a szíved ne kötődjék máshoz, csak a megfeszített Krisztushoz, máskülönben amikor majd el akarod oldani, nem fog sikerülni, mert túl erősnek bizonyul a szál. Mondom, az a lélek, aki megízlelte az angyalok eledelét, meglátja a világosságban, hogy ez, meg a fent mondott többi dolog megakadályozza, hogy belőle táplálkozzék; és ezért a legnagyobb serénységgel menekül előlük. És azt keresi és szereti, mondom, ami megőrzi és növeli számára ezt az eledelt. És mivel meglátta, hogy az önismeretében végzett imádság közvetítésével jobban ízleli ezt az eledelt, szüntelenül és minden módon gyakorolja az imádságot, hogy közelebb juthasson Istenhez.

Az imádságnak három fajtája van. Egyik a szüntelen imádság, azaz a szüntelen szent vágy, amely által Isten színe előtt mindig abban imádkozol, amit épp teszel; mert ez a vágy állít minden lelki és testi tevékenységet Isten dicsőségének szolgálatába; ezért is mondjuk szüntelennek. Erről beszélt, úgy tűnik, a dicsőséges Szent Pál, amikor ezt mondta: „Imádkozzatok szüntelenül"[6].

A másik a szóbeli imádság, amikor szavakkal imádkozunk zsolozsmát vagy más imádságot. Az a rendeltetése, hogy elvezessen a harmadikhoz, azaz a benső imádsághoz, amelyre úgy jut el a lélek, ha alázatosan és okosan gyakorolja a szóbeli imádságot; azaz nyelve mondja a szavakat, és szíve nem jár messze Istenétől. Arra kell törekedni, hogy a szív megerősödjön és megszilárduljon az isteni szere-

5. Montepulciánói Szent Ágnesről van szó. Lásd az 1. jegyzetet.
6. 1. Tessz. 5, 17.

tet érzületében. És ha az elme Isten látogatását érezné, azaz valami módon a Teremtőre vonatkozó gondolat ébredne benne, abba kell hagynia a szóbeli imádságot, és a szeretet érzületével arra kell figyelnie, amiben Isten látogatását látta; azután, ha van még idő és a látogatás megszűnt, vissza kell térni a szóbeli imádsághoz, hogy az elme ki ne üresedjék, hanem mindig telve legyen. És jóllehet az imádságban sok csatát kell megvívni — az ördög nagy sötétséggel és zavarral támadja az elmét, amikor úgy láttatja, hogy Isten előtt nem kedves a lélek imádsága —, e sok csata és sötétség ellenére az imádságot nem szabad abbahagyni, hanem erősen és szilárdan, hosszú kitartással meg kell maradni benne; felismerve, hogy az ördög azért tesz így, hogy elvonja a lelket anyjától, az imádságtól, Isten pedig azért engedi meg ezt, hogy próbára tegye a lélek erősségét és állhatatosságát. És azért is, mert a csatákban és sötétségekben ismeri meg a lélek, hogy önmagától nem létezik; a jó akaratban pedig, amit megőrzöttnek érez magában, megismeri Isten jóságát, aki ajándékozója és megőrzője annak a szent és jó akaratnak, amely nem képes magához méltatlant akarni.

Ily módon jut el az imádság harmadik és utolsó fajtájához, a benső imádsághoz, amelyben megkapja fáradozásának, a tökéletlen szóbeli imában való kitartásnak gyümölcsét. Ekkor ízleli meg a hűséges imádság tejét. Önmaga, azaz durva, érzéki tapasztalatai fölé emelkedik és angyali elmével egyesül Istennel a szeretet érzülete által; az értelem világosságával pedig látja és megismeri és magára ölti az igazságot. Nővére lett az angyaloknak: Jegyesével együtt áll a vágy keresztjének asztalánál, Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének keresésében örvendezve; jól látja ugyanis, hogy az örök Jegyes ezért rohant a kereszt szégyenletes halálába és így teljesítette be az örök Atya iránti engedelmességet és a mi üdvösségünket.

Ez az imádság valóban olyan, mint egy édesanya, hiszen az Isten iránti szeretetben megfoganja az erényeket és a felebaráti szeretetben megszüli őket. Hol mutatod meg a szeretetet, a hitet és a reményt, valamint az alázatosságot? Az imádságban. Mert amit nem szeretsz, azzal nem törődsz és nem keresed; aki azonban szeret, az mindig egyesülve akar lenni azzal, akit szeret, azaz Istennel. Az imádság közvetítésével fordulsz Hozzá szükségedben: mert megismervén önmagadat — és ezen az önismereten alapszik az igaz imádság — meglátod, mily nagy szükségben vagy. Megérzed, hogy ellenségek vesznek körül: a világ a maga jogtalanságaival és hiú kedvteléseinek emlékével, az ördög sok kísértéssel, a test pedig a sok lázadásával és lélek elleni tusakodásával. És meglátod, hogy te önmagadtól nem létezel, s mivel nem létezel, nem tudsz segíteni magadon; és ezért hittel Hozzá sietsz, aki Van, aki tud és akar segíteni minden szükségedben, és reménykedve kéred és várod az Ő segítségét. Azt akarja Isten, hogy így imádkozz, ha el akarod nyerni azt, amire várakozol. Soha semmi igaz dolgot meg nem tagad tőled az isteni Jóság, ha így kéred; de ha másképp, kevés gyümölcsöd lesz.

Hol érzed a lelkiismeretfurdalást? — az imádságban. Hol fogod levetni az önszeretetet, ami türelmetlenné tesz a jogtalanságok vagy más szenvedések idején, és hol öltöd magadra az isteni szeretetet, ami türelmessé tesz? És hol fogsz a megfeszített Krisztus keresztjében dicsekedni? — az imádságban. Hol fogod megérezni a szüzesség illatát, a vértanúság éhségét, a készséget, hogy Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért odaadd az életed? — ebben az imádság-édesanyában.

Ő tesz képessé rá, hogy megtartsd a Rend szabályait, ő pecsételi szívedbe és elmédbe a három ünnepélyes fogadalmat, hátra hagyván a vágy lenyomatát, hogy mindhalálig megtartsd azokat. Ő emel ki a teremtményekkel való társalgásokból és adja neked a Teremtővel való társalgást; ő tölti meg a szív edényét az alázatos Bárány vérével és ő gyújtja fel, hiszen azt a vért a szeretet tüze hintette.

Többé vagy kevésbé tökéletesen veszi és ízleli a lélek ezt az imádság-anyát, amennyire az angyalok eledelével, azaz Isten szent és igaz vágyával táplálkozik; felemelkedvén a magasba, mint mondtuk, hogy az édességes kereszt asztalánál vegye magához. És ezért mondtam, hogy látni vágyom, hogy az angyalok eledelét eszed, miután nem látok más módot arra, hogy a megfeszített Krisztus igaz menyasszonya lehess; olyan, aki a szent szerzetben egészen neki szentelte magát. Tégy róla, hogy drágakőnek láthassalak Isten színe előtt. És ne vesztegesd az időt. Fürödj meg édes Jegyesed vérében és fojtsd magad e vérbe. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

27. — DON MARTINÓNAK, A VALLUMBRÓSAI SZERZETESREND APÁTJÁNAK[1]

Ádámban elvadult, terméketlen gyümölcsfa lett az ember: az engedetlenség megkeserítette minden gyümölcsét. Ezt a keserűséget az Ige engedelmessége vette el. A szeretet oltson rá minket az igaz termőfára, a keresztre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Tisztelendő és drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy szívedet és érzületedet az Ő édes és imádandó keresztjébe beoltva láthassam; mivel látom, hogy a lélek nem részesülhet a kegyelemben és gyümölcse sem lehet övé, ha szíve és érzülete nincs beoltva Isten Fiának a kereszt iránti szerelmébe. E beoltódás nélkül ugyanis nem lenne elegendő számunkra az, hogy az isteni természet beoltódott az emberi természetbe és egyesült vele. Emiatt látjuk még azt is, hogy az Istenember a kereszt szégyenletes halálába rohanva ráoltotta ezt az Igét a szent keresztre és a szent erények virágait és gyümölcseit termette: és mindezt a szeretet kötelékében tette. Ez a meleg, fényes és sugárzó szeretet érlelte meg az erények gyümölcseit és vette el keserűségüket. Azért van ez így, mert az isteni Ige oltványt készített magából az emberi természetben, és az Ige ráoltódott a szentséges kereszt fájára.

Tudod, hogy az erények mindaddig keserűek voltak és közülük egy sem vezetett

1. Lásd a 22. levél 1. jegyzetét a 63. oldalon.

el az erények kikötőjébe, amíg Ádám engedetlenségének gennyét el nem távolította Isten egyszülött Fiának, az Igének engedelmessége. Mégis újra mondom neked: az ember nem részesülhet — eme édes és szelíd kötelék mellett sem — a Kegyelemben, ha a szeretet érzülete által nem ölti magára Isten Fiának kereszt iránti szerelmét, követvén a megfeszített Krisztus nyomdokait. Nekünk ugyanis, terméketlen és minden gyümölcs nélküli fáknak egyesülnünk kell a termőfával, azaz Krisztussal, az édes Jézussal, amint mondtuk.

Ó drága és tisztelendő atyám, vajon lehet-e olyan kemény egy szív, hogy látja a kimondhatatlan szerelmet, amellyel a Teremtője szereti őt, s mégsem oltódik belé és nem köti magát hozzá a szeretet kötelékével? Biztosan tudom, hogy ezt nem lehet megtenni.

Jól hiszem, hogy akik az ördög halott fájába oltódtak bele és ahhoz kötötték magukat, s önszeretetükben, a világ élvezeteiben, állásaiban és gazdaságában valamint a saját kevélységükben és hiúságaikban gyökereznek, jaj, ezek meg vannak fosztva az élettől és nemcsak terméketlen, de halott fák; és ha valaki gyümölcseikből eszik, az örök halálba jut, mivel gyümölcseik bűnök és víciumok. Az ilyenek menekülnek ennek az édes megtestesült és szerelmes Igének tanításától; sötétségben járnak és nagy nyomorúságra jutnak.

De nem így tesznek azok, akik szíves szeretettel követik az igazság útját, hanem miután felnyílik az értelem szeme, tudják, hogy ők önmaguktól nem léteznek, ismerik Isten bennük levő jóságát, s létüket és azon túl is minden kegyelmet neki tulajdonítanak, megvallván, hogy minden kegyelemből és nem jog szerint övék. Emiatt növekszik bennük a szeretet tüze és érzülete, valamint a gyűlölet és az utálat a bűn és a saját érzékiségük iránt; s ezzel a szeretettel és gyűlölettel valamint az igaz alázatossággal beoltódnak Isten Fiának kereszten beteljesedett szerelmébe[2] és a királyi erények gyümölcseit termik, amely gyümölcsökkel a maguk lelkét is, meg a felebarát lelkét is táplálják. Mert Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét eszik és ízlelik.

Igen szükséges és fontos tehát, hogy eljussunk erre a tökéletes egységre, hiszen nélküle nem vagyunk képesek elérni a célt, amire teremtve lettünk. És ezért mondtam, hogy telve vagyok a vággyal, hogy a szentséges kereszt fájába beoltva láthassalak. Kérlek tehát a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy serény légy és ne hanyag! Ne aludj tovább a hanyagság álmában, mert az idő rövid és a pálya hosszú.

Küldtél nekem, tisztelendő atyám, egy keresztet — és a kereszt mindennél drágább nekem —, s elküldted vele szeretetedet és érzületedet. E kereszttel a test szemei elé állítottad azt, amit mindig a lélek szemei előtt kellene tartanom. Én nyomorult, aki soha nem tettem meg ezt! Nagy szeretettel kérlek, imádkozz értem édes Üdvözítőnkhöz, hogy adja ezt meg nekem. Visszaadom neked a keresztet azzal, hogy meghívlak a szent vágy keresztjére és a test keresztjére: viselj igaz és jó türelemmel minden fáradságot, amit csak Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért viselhetsz.

Írtad, hogy amit megkezdtem, teljesítsem is be; és én megígérem neked, hogy

2. Lásd a 4. levél 2. jegyzetét a 29. oldalon.

képességeim szerint és ahogy Isten megadja hozzá a kegyelmet, be is teljesítem, azaz imádkozni fogok az isteni Jósághoz érted. Ha igaz és tökéletes serénységgel válaszolsz neki, aki a legnagyobb szeretettel hív téged, akkor teljesülni fog benned az Ő akarata (ami nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket) és mindkettőnk vágya is. Így bízom abban, hogy e beteljesedés után a szeretet édes köteléke fog összekötni minket[3]. Legyen, legyen rá gondod, hogy javítsd a víciumot és ápold az erényt a rádbízottakban az igaz és szent tanítással és azzal, hogy az erények tükre vagy számukra. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

28. — BERNABO VISCONTINAK, MILÁNÓ URÁNAK. E LEVELET A VISCONTITÓL JÖTT KÖVETEKKEL KÜLDTE.[1]

Az ember legnagyobb kincse a tulajdon lelke. Ne ítélkezzünk, hogy ne ítéltessünk. Aki nincs egységben a pápával, a földi Krisztussal, az nem részesedhet az égi Krisztus vérének gyümölcseiből.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Tisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy Isten Fiának vérében részesülni láthassalak (hiszen a legfőbb Atya képére és hasonlatosságára teremtett fiú és visszavásárolt rabszolga vagy), annak érde-

3. Isten akarata az üdvözültekben teljesedik be tökéletesen: őket a szeretet köteléke köti össze az örök életben. A kárhozottakat, akikben nem teljesült ez az akarat, a gyűlölet választja el egymástól is, az üdvözültektől is.

---

1. A címzett családjában hagyományos volt a pápaellenesség. Otto Visconti (1207–95) 1262-ben kapta a milánói érseki kinevezést IV. Orbán (1261–64) pápától. 1277-ben a város politikai irányítását is magához ragadta, és tíz év múlva átadta a várost másodfokú unokaöccsének, I. Matteonak (1250–1322). Matteo családos ember volt, Itália politikai harcainak jelentős alakja. 1320-ban kiközösítést vont magára, sőt, 1321-ben a pápa, XXII. János (1316–1334), magát Milánót is interdiktum alá helyezte.
Matteo 1322-ben a város feletti hatalmat átadta a fiának, I. Galeazzonak (1277–1328), aki IV. Bajor Lajos (1314–1347) szövetségeseként harcolt a pápa ellen.
Milánót a testvére, Giovanni örökölte.tőle (1290–1354).
Giovanni pap volt, de eleinte az ellenpápa, V. Miklós (1328–30) híve volt, aki kinevezte milánói érseknek és lombardiai legátusnak. Miután kibékül XXII. János pápával, ő 1342-ben megerősítette érsekségében. Giovanni 1349-től teljhatalmú ura volt Milánónak.
Halála után három unokaöccs osztozott a városon:
II. Matteo (1319–1355), aki egy évvel később meghalt;
II. Galeazzo (1320–1378) és Bernabo, akinek ez a levél szól.
Bernabót 1385-ben II. Galeazzo fia, Giangaleazzo megmérgezte.
A Visconti-vár alapjaira a XV. században építették a ma is látható Sforza erődítményt.
A levélben hivatkozik Katalin Visconti küldötteire, akik 1373 november és 1374 január között tartózkodtak Sziénában. Lehet, hogy később íródott a levél, de mindenképpen 1375 júniusa előtt, amikor Bernabo újra fegyvert fogott az Egyház ellen.

kében, hogy szeretetben és szent istenfélelemben élj. Tudd meg, hogy aki nem szereti fiúi szeretettel a Teremtőjét, az nem részesedhet a vérben: szükséged van tehát a szeretetre.

Ó drága atyám, vajon van olyan kemény és megátalkodott szív, amely nem olvad föl, ha látja a szeretetet és az érzületet, amely az isteni Jóságban van iránta? Szeress, szeress! Vedd észre, hogy mielőtt te szerettél volna, már szeretve voltál; mert Isten önmagába tekintve szerelmese lett teremtménye szépségének, és e kimondhatatlan szeretetének tüze arra késztette — és ez volt egyetlen célja —, hogy örök életet adjon a léleknek és boldoggá tegye őt abban a végtelen jóban, amit Isten önmagában birtokol.

Ó kimondhatatlan Szeretet! valóban megmutattad ezt a szerelmet! Mert az ember, elveszítvén a kegyelmet az engedetlenség, a halálos bűn miatt, amit ellened követett el, én Uram, kifosztott volt. Lásd meg hát, atyám, hogy a Szentlélek jósága mi módon állította vissza az emberben a Kegyelmet. Lásd meg, hogy a legfőbb magasságbeli Isten a mi emberségünk szolgaságában jelent meg közöttünk: annyira kicsiként és oly mélységes alázatban, hogy minden büszkeségünknek meg kellene szégyenülnie. Szégyenüljenek is meg Ádám ostoba fiai! Mert láthatunk-e nagyobbat, mint az emberhez alázkodott Istent? Nem több és nem kevesebb ez, mintha az ember tartaná fönn Istent és nem Isten az embert, holott az ember önmagától nem létezik; amije csak van, Istentől van, mégpedig ajándékként és nem tartozás miatt.

És ezért aki ismeri önmagát, az sohasem bántja meg Istent halálos bűnnel és nem lesz büszke sem állására, sem származására, sem hatalmára. Ha az egész világ ura lenne is, azt sem tartaná semminek: hiszen ő épp úgy alá van vetve a halál hatalmának, mint a legkisebb ember, a világ ostoba örömei számára épp úgy megfogyatkoznak és elmúlnak, mint bárki más számára; és nem tudja megakadályozni, hogy élete, egészsége és minden teremtett dolga el ne tűnjön, mint a szél. Tehát semmiféle hatalom miatt, mellyel ebben a világban rendelkezünk, nem tarthatjuk magunkat úrnak. Nem tudom, miféle uralkodás az, amit elvehetnek tőlem, s aminek birtoklása nem tőlem függ. Úgy tűnik, az ilyen hatalmat nem uralkodásnak, hanem csak sáfárságnak kell mondanunk, és nem véglegesnek, hanem csak annyi időre szólónak, amíg ez édes Urunknak tetszésére van.

És ha megkérdeznéd tőlem: „Ebben a földi életben nincs hát az embernek semmiféle hatalma?" — azt felelném, de igen, van. Hatalma alá tartozik a minden dolognál édesebb és kedvesebb és erősebb: a saját lelkünk városa. Mert van-e nagyobb és méltóságteljesebb dolog, mint egy olyan várost bírni, amelyben maga Isten nyugszik, aki a teljes Jó; ahol békességet, nyugalmat és minden vigasztalást megtalálsz? És oly erős ez a város és oly tökéletes az uralmad felette, hogy sem ördög, sem más teremtmény el nem veheti tőled, ha nem akarod. Nem lehet elveszíteni, csak a halálos bűn által. Akkor szolgája és rabszolgája leszel a bűnnek, megsemmisülsz és elveszíted méltóságodat.[2] A legkisebb bűnre sem kényszeríthet minket senki, mert Isten mindennél erősebb dologra, az akaratra bízta az „igen"-t és a „nem"-et. Ha az akarat igent mond, azaz beleegyezik, azonnal vétkezik,

2. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

örömét és tetszését találván a bűnben; ha pedig nemet mond, akkor inkább a halált választja, mint hogy megsértse Istent és a tulajdon lelkét. Ez az akarat sohasem vétkezik, hanem őrzi a várost, ura önmagának és az egész világnak: kineveti ugyanis a világot és minden gyönyörűségét, romlandó dolgait a trágyánál is hitványabbnak tartja. Ezért is mondják a Szentek, hogy Isten szolgái azok, akik szabad urak és győztesek.[3] Sokan arattak győzelmeket városok és várak felett, de mivel önmaguk és ellenségeik — a világ, a test és az ördög — felett nem győzedelmeskedtek, elmondhatjuk, hogy semmijük sincsen.

Rajta hát, atyám! Akard biztonságban tartani a lelked városa feletti uralmadat: harcolj keményen ezzel a három ellenséggel! Ragadd meg a gyűlölet és szeretet kardját; szeretvén az erényt és gyűlölvén a víciumot; sújts le a szabad megfontolás kezével és ne légy határozatlan! Hiszen erős ez a kéz és erős ez a kard, amit, miként mondtam, senki sem képes elvenni tőled. Úgy tűnik, erről beszélt Szent Pál is, amikor ezt mondta: „Sem éhség, sem szomjúság, sem üldözések, sem angyalok, sem ördögök el nem választhatnak engem Isten szeretetétől, ha én magam nem akarom".[4] Mintha csak ezt mondaná az édes Pál: Amilyen képtelenség az, hogy az angyali természet elválasszon Istentől, ugyanolyan képtelenség, hogy bármi is halálos bűnre kényszerítsen, ha én magam nem akarom. Ellenségeink elerőtlenednek, hiszen a szeplőtelen Bárány, hogy visszaadja az ember szabadságát és szabaddá tegye őt, a szentséges kereszt szégyenletes halálára adta magát.

Lásd meg a kimondhatatlan szerelmet, amely a halállal adott életet nekünk! Elviselt szégyent és gyalázatot, hogy visszaadja becsületünket; átlyukasztott és keresztreszegezett kezeivel megoldotta bűneink kötelékét; megnyitott szívével elvette szívünk keménységét; mezítelenségével minket felöltöztetett, vérével megrészegített; bölcsességével legyőzte az ördög gonoszságát, megostorozottságával legyőzte testünket; megcsúfoltságával és alázatával legyőzte a világ gyönyörűségeit és kevélységét; vérének bőségében megmosott minket. Így tehát nem kell félnünk semmitől, mert Ő egészen fegyvertelen kézzel legyőzte ellenségeinket és visszaadta a szabad megfontolást.

Ó édes Ige, Isten Fiacskája! Te helyezted ezt a vért a szent Egyház testébe; azt akartad, hogy Vikáriusod keze által szolgáltassék fel nekünk. Isten jósága előre látta, mire van szüksége az embernek, aki minden nap elveszíti uralmát önmaga felett és megbántja a Teremtőjét. És ezért adta a szentgyónásnak ezt az orvosságát, amely egyedül a Bárány vére által gyógyít. Nem egyszer vagy kétszer, hanem szüntelenül. Ezért ostoba az, aki halogatja a gyónást és ellenkezik ezzel a Vikáriussal, hiszen nála vannak a megfeszített Krisztus vérének kulcsai. És ha maga lenne a megtestesült ördög, akkor sem emelhetném fel ellene a fejem, hanem mindig alázatosan és irgalmáért könyörögve kell kérnem a vért, különben nem részesedhetem sem a vérben, sem a gyümölcseiben. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, soha többé ne tégy semmit a saját Fejed ellen.

És ne tetszelegj abban, amire az ördög az erény látszata alatt biztat, vagy a jövő-

3. Lásd a 29. levél 3. jegyzetét a 84. oldalon.
4. Vö. Róm. 8, 35–39.

ben biztatni fog; azaz ne akarj igazságot szolgáltatni a rossz papok hibáit látva. Ne higgy az ördögnek: ne akarj igazságot tenni abban, ami nem tartozik rád. Üdvözítünk nem akarja ezt; azt mondja, hogy ezek az Ő krisztusai[5]: nem akarja, hogy te vagy bárki más ítélkezzék felettük, mert ezt Ő akarja megtenni.

Ó milyen helytelen lenne, ha a törvényszolga ki akarná venni a hatalmat a bíró kezéből, mert ő akarná megítélni a gonosztevőt! Nagyon helytelen lenne, hiszen ez nem tartozik rá: a bíró az, aki ezt megteszi. És ha erre azt mondanánk: „A bíró nem teszi. Nem helyes-e, hogy én tegyem?" Nem. Mert mindannyiszor ítéletet vonnál magadra: nem több és nem kevesebb ítélet alá fogsz esni (ha ölsz), mint hogy te magad is halj meg.[6] Nem fogja hatálytalanítani a törvényt a jószándékod sem: hogy csak egy gonosztevőt akartál eltávolítani a földről. Sem a törvény, sem a vallás nem kívánja tőled, hogy ha a bíró rossz és nem tesz igazságot, te tégy helyette. Rá kell hagynod ezért a büntetést a legfőbb Bíróra, aki nem fogja büntetlenül hagyni sem az igazságtalanságokat, sem a többi hibákat, hanem megbünteti azokat a maguk helyén és idejében, főleg pedig a halál órájában, amikor elmúlik ez a sötét élet, melynek elmúltával minden jó elnyeri jutalmát és minden rossz megkapja büntetését.

Ezért mondtam, drága atyám és testvérem Krisztusban, az édes Jézusban, hogy Isten nem akarja, hogy te vagy bárki más igazságot szolgáltasson az Ő szolgái felett. Ezt Ő önmagára és Vikáriusára hagyta: és ha a Vikárius nem teszi (tennie kellene és baj, hogy nem teszi), akkor alázatosan a végső Bírótól, az örök Istentől kell várni a büntetést és javítást. Még ha el is vennék tőlünk azt, ami a miénk, inkább kell választanunk az anyagi javak és a testi élet elveszítését, mint a szellemi javak és a Kegyelem életének elvesztését; hiszen azok végesek, Isten kegyelme pedig végtelen, azaz a végtelen jót adja nekünk, amit ha elveszítünk, a végtelen rossz lesz a miénk. És gondolj arra, hogy jószándékod miatt sem Isten, sem az isteni törvény nem fog felmenteni téged, hanem az örök halál kárhozatára fogsz jutni. Nem akarom, hogy valaha is ebben a szerencsétlenségben legyen részed! A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek és mondom, ne ellenkezz soha többé! Birtokold békességben a városodat, tégy igazságot alattvalóid között, ha bűnt követnek el, de soha ne ítélkezz e dicsőséges és drága vér szolgái fölött! Csakis az ő kezük által lehet tiéd a vér, ha pedig nem lesz tiéd, akkor gyümölcseiben sem részesülsz, és olyan leszel, mint a szent Egyház testéről levágott rothadó tag. Ne tovább hát, atyám! Azt akarom, hogy a szeretet és az érzület által hajtsuk fejünket alázatosan az égi Krisztus ölébe; és Krisztus vére iránti tiszteletünkben az Ő helyettese, a földi Krisztus ölébe, hiszen nála vannak a vér kulcsai. Akinek ő megnyit, annak megnyílik, és akinek bezár, annak számára bezárul (az ég kapuja). Övé a hatalom és a tekintély, és senki sem veheti ki a kezéből, mert az első édes Igazság adta át neki.

Gondold csak meg, hogy a büntetendő dolgok között mennyire utálatos Isten előtt, amikor látja, hogy a felkentjeit bántalmazzák, bármily rosszak is legyenek ők. És ne gondold, hogy amiért úgy látod, Krisztus nem tartja szemmel a dolgokat

5. Vö. Zsolt. 104, 15. „Ne illessétek az én krisztusaimat".
6. Valóban, Bernabót néhány év múlva megmérgezték.

ebben az életben, kevésbé fog büntetni a másikban. Amikor majd a lélek elválik a testtől, Ő meg fogja mutatni, hogy mindent látott igazságban. Azt akarom tehát, hogy hűséges fia légy a szent Egyháznak, azaz fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. Akkor majd a szent Egyházhoz kötött tag leszel és nem rothadó. Annyi erőt és szabadságot fogsz kapni, hogy sem az ördög, sem más teremtmény nem tudja majd elvenni tőled: mivel kiszabadulsz a halálos bűn, a szent Egyház elleni lázadás szolgaságából, erőssé fog tenni a Kegyelem ereje — ami akkor majd benned fog lakozni — és az Atyáddal való egység. Ezért kérlek, hogy tedd tökéletessé ezt az egységet és ne vesztegesd az időt.

Hanem hogy álljunk bosszút azért az időért, amíg nem voltál vele egységben? Erre, úgy tűnik, atyám, a mostani idő olyan lehetőséget ad, amivel édes és kedves bosszút állhatunk: mert amint az Atyád elleni háborúban kész voltál minden veszedelemnek, még a halálnak is kitenni életed és javaidat, úgy most arra hívlak a megfeszített Krisztus nevében, hogy köss igaz és tökéletes békét jóságos Atyáddal, a földi Krisztussal, menj háborúzni a hitetlenek ellen és légy kész életedet és minden vagyonodat odaadni a megfeszített Krisztusért. Légy kész erre az édes bosszúra, s amint egykor ellene vonultál, most indulj segítségére Atyádnak, amikor magasba emeli a szentséges kereszt zászlaját, mert a Szentatya legnagyobb vágya és akarata ez. Azt akarom, hogy elsősorban te hívd és buzdítsd a Szentatyát, hogy azonnal cselekedjék. Mily nagy szégyen és gyalázat a krisztushivőkre nézve, hogy a leggonoszabb hitetlenek bitorolják azt, ami jog szerint a miénk! Mi pedig, ostobák és keményszívűek, nem ellenük, hanem egymás ellen háborúzunk. Egyiket a másiktól elválasztja a harag és a gyűlölet, holott az isteni és legégőbb szeretet kötelékeinek kellene összekötnie minket; amely kötelék oly erős, hogy az Istenembert megfeszítetten és átszegezetten tartotta a szentséges kereszt fáján.

Rajta hát, atyám, az Isten szerelméért szítsd fel a legszentebb vágy tüzét, hogy életedet add a megfeszített Krisztusért és véredet a Vér szerelméért. Milyen boldog lesz a lelked és az enyém is, aki a szeretet érzülete által annyira vágyódom üdvösségedre, ha látjuk, hogy életedet adod az édes és jó Jézus nevéért. Kérem a legfőbb és örök Jóságot, tegyen méltóvá minket arra a nagy jótéteményre, hogy életünket adhassuk Érte. Siess tehát, férfiasan a legnagyobb tettekre Istenért és a szent Egyház felmagasztalásáért, úgy, amint azt a világért tetted és Őellene. Így cselekedvén részesedni fogsz Isten Fiának vérében. Válaszolj a Szentlélek szavára és kegyességére, aki annyira édesen hív; s aki arra készteti Isten szolgáit, hogy számodra a Kegyelem életéért kiáltozzanak Előtte. Gondold csak meg, atyám, hogy abban a könnyben és verítékben, melyet Isten jósága szolgái által érted hullatni rendelt, tetőtől talpig meg tudnál mosdani. Ne vesd meg ezt és ne légy hálátlan ekkora kegyelemért! Lásd meg, hogy Isten annyira szeret téged, hogy nyelv el nem mondhatja, szív el nem gondolhatja, szem meg nem láthatja, mennyi kegyelemmel akar elárasztani, ha kész vagy arra, hogy lelked városát kivond a halálos bűn szolgaságából. Légy tele hálával és elismeréssel ezért, hogy a jámborság forrása ki ne apadjon lelkedben.

Egyebet nem mondok. Légy, légy hűséges és alázkodj meg Isten hatalmas keze alatt! Szeresd és féld a megfeszített Krisztust; rejtőzz el a megfeszített Krisztus sebeibe; légy kész meghalni a megfeszített Krisztusért!

Bocsásd meg tudatlanságomat és vakmerőségemet, hogy vakmerően ily sokat beszéltem; de a szeretet és az érzület, ami lelked üdvössége iránt van bennem, mentsen ki engem. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Arra vonatkozóan, amit hozzám küldött szolgád által kérsz, hogy tegyek meg neked...?[7] Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

29. — BERNABO VISCONTI HITVESÉNEK[1]

A feleség hivatása az, hogy közvetítő legyen a rábízottak (férje és gyermekei) valamint Isten között. Hivatását csak akkor tudja betölteni, ha szeretetben él. Hol és hogyan találja meg a szeretetet. A világ dolgai önmagukban nem rosszak, hanem az ember rendetlen érzülete rossz, amivel feléjük fordul. Isten számon fogja kérni a szülőktől gyermekeiket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Tisztelendő Anyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a legégőbb szeretet köntösébe öltözötten láthasssalak, annyira és oly módon, hogy te lehess az az eszköz és közvetítő, aki kibékíted férjedet Krisztussal, az édes Jézussal, és az Ő helyettesével, a földi Krisztussal. Biztos vagyok benne, hogy ha a szeretet erénye benned él, lehetetlen lesz, hogy férjed ne érezze melegét. És úgy akarja az első Igazság, hogy ti ketten egy lélek, egy érzület és szent vágy legyetek. Ez nem történhet meg addig, míg nincs benned ez a szeretet.

Hanem azt fogod mondani: „Ha nincs bennem szeretet és szeretet nélkül ezt nem tudom megtenni, akkor mi módon juthatok hozzá?" Mondom neked, a szeretetet nem lehet megszerezni mással, csak szeretettel. Ezért aki azt akarja, hogy szeressék, előbb neki magának kell szeretnie, azaz akarnia kell szeretni. Miután ez az akarat megvan, ki kell nyitnia a megismerés szemét és meg kell látnia, hogy hol van a szeretet és hogyan található meg. És önmagában fogja megtalálni!

Hogyan? Úgy, hogy megismeri a saját nemlétét: meglátja, hogy ő önmaga által nem létezik, hanem Isten ajándékként adta neki a létét és minden kegyelmet, ami ezen a léten alapszik, azaz az összes lelki és időleges javakat és kegyelmeket. Ha ugyanis a lét nem lenne, semmiféle kegyelmet sem tudnánk befogadni. Így tehát minden, amink csak van, Isten kimondhatatlan jósága által a miénk.

Amint a lélek megtalálta és meglátta magában Teremtőjének ily nagy jóságát, fölserken és akkorára nő benne a szeretet és a vágy, hogy önmagát is, a világot is minden élvezetével együtt megutálja és megveti. És ezen nem csodálkozom;

7. A másolás során a konkrét vonatkozásokat kihagyták.

1. Beatrice della Scala, az előző levél címzettjének felesége királynői címet viselt és a kor legbüszkébb, legnagyravágyóbb asszonyának tartották. A levél az előbbivel egy időben, valószínűleg 1373 november és 1374 január között kelt.

hiszen a szeretetnek az a természete, hogy amikor az ember látja, hogy szeretik, maga is azonnal szeret. Amint szeret, előbb választja a halált, mintsem hogy megbántsa azt, akit szeret. A szeretet tüze táplálja, mert meglátta a kimondhatatlan szerelmet: látja, hogy ő az a föld és az a szikla, amelybe a szentséges kereszt zászlaját állították. Mert jól tudod, hogy sem a föld, sem a szikla nem lett volna képes megtartani a keresztet, és a szegek sem tarthatták volna a kereszten Isten egyszülött Fiát, az Igét, ha a szeretet nem tartja ott. A szeretet, Isten lelkünk iránti szerelme volt tehát az a szikla — és azok a szegek — ami ott tartotta Őt.

Íme, ily módon találhatjuk meg a szeretetet. Miután megtaláltuk a helyet, ahol a szeretet van, hogyan kell szeretnünk? Ó tisztelendő és édes anyám, Ő a szabály és az út, és más út nincs számunkra, csak ez az egy. Az Ő útja, amelyre maga tanított minket, s amelyet követnünk kell, ha át akarunk menni a fényre és be akarjuk fogadni a kegyelem életét, szenvedéseken, gyalázatokon, megvetéseken, gúnyolódásokon, kínzásokon, sértegetéseken és üldözéseken át vezet; és szenvedésekkel formál hasonlóvá minket a megfeszített Krisztushoz.

Ő volt az a szeplőtelen Bárány, aki megvetette a világi gazdagságot és uralkodást. Jóllehet Istenember volt — nem kevesebb, mint életünk és törvényünk —, amit tanított, a törvényt megtartotta és nem szegte meg. Alázatos volt és szelíd, zúgolódó kiáltását nem lehetett hallani. A szeretet bősége által tárta fel magát nekünk. A mi lelkünk üdvösségének ízlelője lett és ez volt eledele, mert önmagára nem tekintett és nem önmagát kereste, hanem csak az Atya dicsőségét és a teremtmények javát. A szenvedések elől nem tért ki, inkább elébük ment. Mily nagy dolog látni az édes és jó Jézust, az egész világ kormányzóját és pásztorát akkora nyomorúságban és szükségben, amihez nincs sehol hasonló. Annyira kolduszegény, hogy Máriának nem volt egy alkalmas takarója, amibe belecsavarhatta volna Fiacskáját. A végén mezítelenül hal meg a kereszten, hogy felöltöztesse az embert és betakarja mezítelenségét. Meztelen volt az ember, az elkövetett bűn miatt elvesztette a kegyelem köntösét; ezért Ő levetette magáról az életet és abba öltöztetett minket.

Mondom, a lélek, aki megtalálta a szeretetet a megfeszített Krisztus érzületében, szégyell más utat követni, mint a megfeszített Krisztus útját; nem akar élvezeteket, rangot, pompát, hanem úgy akar élni, mint a zarándok és az útonjáró, aki csak arra figyel, hogy eljusson a céljába. Sem a kedvező dolgok, melyekkel útközben találkozik, sem a nehézségek, ha jó zarándok, nem késleltetik, hanem férfiasan megy — a céljába vetett érzület és szeretet által — a várt megérkezés felé.

Azt akarom, hogy te is így tégy, legédesebb anyám és nővérem Krisztusban, az édes Jézusban. Nem akarom, hogy figyelj a magas állásra, melyben most részed van, sem a nagy gazdaságra és élvezetekre; sem a nehézségekre vagy szorongatásokra, ha közeledni látnád őket. Ne tartson vissza az élvezet, és ne tartson vissza a szenvedés sem, hanem férfias szívvel fuss ezen az úton: mindig az erényben és a megfeszített Krisztusért viselt szenvedésben örvendezz, amint Ő tanította annyira édesen. A világ dolgait a természet szükségletei szerint fogadd és ne rendetlen érzülettel, mert Istennek nagyon kedve ellenére lenne, ha olyan dolgokat szeretnél, amelyek kevesebbek nálad, hiszen ez nem volna más, mint méltóságod elveszítése. A teremtmény ugyanis mindig olyanná lesz, amilyen az a dolog, amit szeret. Ha

a bűnt szeretem, mivel a bűn semmi,[2] ezért magam is semmi leszek. Ennél mélyebbre nem lehet jutni.

A bűn nem származik másból, mint annak szeretetéből, amit Isten gyűlöl és annak gyűlöletéből, amit Isten szeret: a világ változékony dolgait és önmagunkat érzéki módon szeretni tehát bűn, mert Isten ezeket a dolgokat gyűlöli és annyira megveti, hogy a saját testén akart igazságot szolgáltatni és bosszút állni értük. Önmagából készített üllőt, hogy a mi gonoszságainkat kiigazítsa.

Ó, mekkora az ember nyomorúsága és vaksága! Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtette, sőt a kegyelemben újjáteremtette, és (mivel a halálos bűn miatt elveszítette) saját vérének bőségével újraformálta ezt a képmást; ő pedig annyira vak, hogy elhagyja azt a szeretetet és érzületet, amely a maga jósága által ily naggyá tette őt, és olyan dolgok szeretésére adja magát, melyek kívül vannak Istenen; azaz megvonja szeretetét és érzületét Tőle és a teremtett dolgokat meg önmagát szereti Nélküle. Mert önmagukban sem a világ örömei, sem állásai, sem a teremtmények nem rosszak, hanem az érzület az, amely érzülettel a személy ezek felé fordulva megszegi Isten édes parancsolatait.

És ezzel ellentétben amikor a szeretet és az érzület önmaga fölé emelkedve egészen a megfeszített Krisztusra irányul, akkor a legnagyobb méltóságra jut, amire csak juthat, mert egy valóság lesz a Teremtőjével. Márpedig lehet-e nagyobb jó, mint egyesülni azzal, aki a teljes Jóság?

Ezt a méltóságot és egyesülést azonban a lélek nem magának köszönheti, hanem a szeretetnek. Hiszen igen nagy méltóságra jutna az a szolgáló, akit egy király jegyezne el magának, mert vele egyesülve a szolgálóból királynő lenne; csakhogy nem önmaga által (mivel önmaga által ő szolgáló csupán), hanem a király méltósága által. Ugyanígy gondold csak meg, drága anyám Krisztusban, az édes Jézusban, az Istenbe szerelmes lélek, aki Isten Fiának vérén visszavásárolt szolga és rabszolga, akkora méltóságra jut, hogy többé már nem nevezhető szolgának, hanem királynőnek, az örök Király jegyesének. Jól összecseng ez az első Igazság szavával: „Istennek szolgálni nem szolgaság, hanem uralkodás."[3] Elveszi ugyanis a bűn szolgaságát és szabaddá tesz.

Valóban erős tehát ez a tökéletes egység, amely a szeretet és az erények egysége által, azaz a Teremtővel való tökéletes egység által tökéletessé teszi a teremtéskor a léttel kapott első méltóságot. Ettől fosztotta meg magát a régi ember és ezt öltötte magára az új, Krisztus, az édes Jézus. Mert a lélek arra lett teremtve, hogy befogadja és hordozza a kegyelmet, amellyel már ebben az életben megízleli Istent, a végén pedig eljut az Ő örök látására, ahol békességet és tökéletes megnyugvást és nyugalmat talál.

Ez a magyarázata annak, hogy ebben az életben miért nem lehet békénk: mert

2. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.
3. A több egyházatyánál előforduló tételt lásd például egy Nagy Szent Leónak tulajdonított levélben: „Aki igazán megértette, hogy mily nagy ára volt a megváltásnak, az nem akar a világ szerint okosak és erősek közé tartozni. Nem is keresi a világ gazdagságát, nagyságát vagy hírnevét, vágyai nem kötődnek semmiféle teremtményhez, bármilyen hatalmas vagy csodálatos legyen is az, hanem a láthatók és láthatatlanok Teremtőjére vágyik, *akihez közeledni megvilágosodás, akit félni örvendezés, akinek szolgálni uralkodás* (cui appropinquare clarescere est, quem timere gaudere est, cui servire regnare est) (Epistola ad Demetriam PL 55, 165.).

nem teljesül a lélek vágya addig, míg el nem jut az isteni lényeggel való egységre. Csak éhezik és vágyakozik, amíg útonjáró és zarándok ebben az életben: vágyódik az egyenes út után, és éhezik arra, hogy eljutson az út végére, a céljába. E vágy készteti arra, hogy azon az úton fusson, melyet a megfeszített Krisztus vágott számára, amint fentebb mondtuk. És ha nem szeretné a célját, azaz Istent, nem akarná megismerni az utat sem.

Ezért akarom, hogy növekedjék benned a szent és igaz vágy ennek az útnak követésére, hogy eljuthass a célodba. Tudnod kell, hogy nem ködös, nem sötét, tövisekkel teli ez az út, hanem az igaz világosságtól fényes. Ezt az utat a saját vérével vágta Jézus Krisztus, aki a világosság. Nincsenek tövisei, mert illatos virágokkal és ízes gyümölcsökkel van tele; annyira, hogy amint az ember járni kezd ezen az édes úton, akkora édességet ízlel, hogy inkább a halált választja, mintsem letérjen róla. S jóllehet tövisekkel is találkozunk az úton — a sok szorongatás és az ördög általtásainak töviseivel, meg azokkal, melyeket a világ készít számunkra a maga felfuvalkodott gőgjével —, én mondom, a lélek, aki megszerette ezt az édes utat, nem törődik ezzel, hanem úgy tesz, mint aki rózsakertben jár: leszedi a rózsákat és ott hagyja a töviseket; azaz maga mögött hagyja a világ szorongatásait és félelmeit, és leszedi a szent és igaz türelem illatos rózsáit, mindig a megismerés szeme előtt tartván a Bárány vérét — ami életet ad —, mint ennek az útnak elején is tette.

Fuss tehát, anyám, és fussunk mi mindnyájan, Krisztus hívei értelmünk tárgya, e vér illata után![4] Akkor valóban megrészegít minket a vér, felgyújt és megemészt az édes isteni szeretetben; és egy valóság leszünk Vele. Olyanok leszünk, mint a részeg, aki nem gondol magára, csak a borra, amiből ivott és újra inni akar. Részegülj meg a megfeszített Krisztus vérétől: előtted van, ne hagyd, hogy meghalj a szomjúságtól! És ne csak kicsit igyál belőle, hanem annyit, hogy megrészegülj tőle és elveszítsd önmagadat. Ne szeresd magadat magadért, hanem Istenért; ne szeresd a teremtményt a teremtményért, hanem csak Isten nevének dicséretéért és dicsőségéért; és ne szeresd Istent önmagadért, a saját hasznodért, hanem szeresd Istent Istenért, azért, mert Ő, a legfőbb Jóság méltó arra, hogy szeressük. Akkor a szereteted tökéletes lesz és nem béres szeretete. Nem fogsz tudni másra gondolni csak a megfeszített Krisztusra, a borra, amiből ittál, azaz a tökéletes szeretetre, amelyet — látni fogod — Isten a világ teremtése előtt megmutatott és neked adott; hiszen szeretett, mielőtt te lettél volna. Mert ha nem szeretett volna, soha nem teremtett volna meg. A szeretet azonban, amellyel önmagába tekintve látott téged, arra indította, hogy létet adjon neked. A te gondolataid is ebben a szeretetben fognak felébredni. Bizony mondom, minden gondolatod e borban lesz, azaz csak arra fogsz várni és vágyakozni, hogy tiéd lehessen és megízlelhesd Isten legfőbb, örök szépségét.

Íme, megtaláltuk a helyet, ahol a szeretet van, s ahol a lélek megszerzi; és megtaláltuk a módját, ahogyan meg kell szereznie. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek tehát, ne légy hanyag, hanem légy serény abban, hogy a fent megmutatott helyen élj és úton járj. Ha megteszed, beteljesíted Isten rádvonatkozó

4. Vö. Én, 1, 3.

vágyát és akaratát – aki nem keres és nem akar mást, csak a te megszentelésedet[5] – és az én vágyamat, aki nyomorultnál nyomorultabb vagyok, bűnökkel és gonoszságokkal teljes, de éhezem és vágyódom üdvösségteket, a tiédet is, a férjedét is, és azt akarom, hogy te légy az a közvetítő, aki elvezeted férjedet az erényre és az igazság követésére. Hivogasd és kérleld, amennyire csak képes vagy rá, hogy legyen igaz fia és szolgája a megfeszített Krisztusnak, és engedelmeskedjék a Szentatyának, aki az Ő helyettese és ne lázadjon tovább!

Drága atyám és anyám, legyetek egyek az egy akaratban és egy lélekben! Ne várjatok az időre, mert az idő sem vár rátok. Vigyázzatok, vigyázzatok, mert Isten szeme felettetek van, és nincs, aki elrejtőzhetne e szemek elől. Ő a ti édes Istenetek, akinek nincs szüksége rátok. Szeretett minket, mielőtt mi szerettük volna; nekünk adta önmagát ajándékként és nem tartozás miatt. Nem akarom, hogy hálátlanok legyetek ekkora jótétemény iránt; hanem hálával és elismeréssel válaszoljatok a Szentlélek jóságára és kegyelmére. Kérlek benneteket, hogy fiaitokat mindig Isten félelmében neveljétek és vezessétek. Ne csak a testükkel törődjetek, hanem lelkük üdvösségével is. Tudjátok, hogy Isten az utolsó napon számon fogja kérni őket tőletek.

Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsáss meg tudatlanságomnak, ha túlságosan terhedre voltak szavaim; de a lelked üdvössége iránti éhségemben és szerelmemben, ha lehetne, magam tenném meg mindazt, amiről beszéltem.

Megérkezett hozzám híved és szolgád, és átadta üzenetedet, amelyet nagyon hálásan fogadtam...[6] Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

30. — A SZIÉNAI SZENT MÁRTA-KOLOSTOR APÁTNŐJÉNEK ÉS NICCOLOSA NŐVÉRNEK[1]

Az imádságban Istennek és a felebarátnak egyszerre szolgál a lélek. A Szentlélek pecsétje a Fiú emberi lelkén és Máriában. Az Anya a fa, a Fiú az oltvány rajta; mindkettőjüket a gyűlölet és szeretet kése sebezte meg. A szeretetet az engedelmesség bizonyítja. Engedelmeskedni csak az alázatos lélek képes. A szentek példája vezessen minket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Anyám és Nővérem, Madonna, és Leányom és Nővérem, Niccolosa! Én, Katalin, Jézus Krisztus és a ti haszontalan szolgálótok, írok és

5. Vö. 1.Tessz. 4, 2.
6. A másoló itt kihagyott egy részt a levélből.

1. A Szent Márta-kolostort Camilla Pannocchieschi de'Conti d'Elci alapította 1328-ban jámbor özvegyek számára. Katalin idejében azonban már Istennek szentelt szűzek éltek a kolostorban, a leccetoi ágostonos remeték szabályzata szerint (lásd a Legendában lévő térképen a 16. számnál, a S. Marco kapu közelében).

szolgálni akarok nektek, mint urának a szolga, aki mindig hoz és visz valamit. Így akarlak én mindig édes Üdvözítőnk színe elé vinni titeket, hogy az Ő kimondhatatlan szeretete által kiesdjük a szolga másik feladatához szükséges kegyelmet, azaz az önmagunkba szállás kegyelmét; és így önmagunk és Isten megismerésének kegyelmében fogunk járni. Mert úgy látom, másképp nem birtokolhatjuk az erényeket a kegyelem teljességében, csak ha szívünk és lelkünk cellájában lakozunk, ahol meg fogjuk szerezni a kincset, ami számunkra az élet, azaz Isten és önmagunk megismerésének szent mélységét.

Ebből a szent ismeretből származik, drága nővéreim, az a legszentebb gyűlölet, amely egyesít minket a legfőbb és örök és első Igazságban; mert felismerjük, hogy mi vagyunk a legfőbb hazugság és olyan dolgok cselekvői, amelyek nincsenek. És így szívünk fel fog kiáltani a gyűlölettől, megvallván Isten jóságát: „Egyedül csak te vagy az, aki jó![2] Te vagy az a csendes óceán, ahonnan minden származik, aminek léte van." Hanem aminek nincs léte, azaz a bűn, nincs benne. Így mondta a legfőbb Erény egyik szolgálójának[3]: „Azt akarom, hogy szerelmese légy mindennek, ami van, mert minden jó és tökéletes és méltó a szeretetre: minden tőlem való, aki a végtelen Jóság vagyok, kivéve a bűnt. Ez nincs bennem; mert ha lenne, szeretett leányom, akkor méltó lenne a szeretetre." Ó kimondhatatlan szeretet! azt azonban akarod, hogy magunkat gyűlöljük a gonosz akaratunk miatt, mivel ebből származik a bűn, ami nincs benned.

Ezért hát, legszeretettebb anyám és nővéreim Krisztus Jézusban, fussunk, fussunk, holtan fussunk az erény útján. És ha megkérdezitek tőlem, mit jelentsen ez, azt mondom, kiáltsunk az Apostollal együtt a gonosz akaratunk ellen. Mit is mond a szerelmes Pál? „Öldököljétek – mondja – testetek tagjait!"[4] De nem így beszél az akaratról, hanem azt akarja, hogy az akarat halott legyen, ne csak öldököltr. Ó, édességes és gyönyörűséges Szerelem! nem látok erre más eszközt, mint azt a kést, amely, édességes Szerelem, a te szívedben és lelkedben volt, azaz a gyűlöletet a bűn és a szeretetet az Atya dicsősége és a mi üdvösségünk iránt.

Ó legédesebb Szerelem, ez volt az a kés, mely átjárta az Anya szívét és lelkét. A Fiút a testében verte át, és az Anyát hasonlóképpen, hiszen az a test az övéből való volt. Indokolt tehát, hogy a sajátjaként fájjon neki, hiszen az a szeplőtelen test belőle vétetett.

Látom én, ó szeretet tüze, hogy a Fiú és közöttünk más egyesülés van: a Fiú rendelkezik a test formájával,[5] és az, mint meleg viasz magába fogadta a Szentlélek pecsétjétől e pecsét lenyomatát, a mi üdvösségünk vágyát és szerelmét; amely pecsét közvetítése által megtestesült az örök Ige. Mária tehát, mint az iralmasság termőfája magába fogadta a Fiú beteljesedett lelkét, amely lelket az Atya akarata sebzett és vágott meg; őt pedig, mint a fát, amikor oltványt fogad magába, a gyűlölet és a szeretet kése sebezte meg. Így az Anyában és a Fiúban annyira megsokasodott a gyűlölet és a szeretet, hogy a Fiú a halálba rohant a nagy szerelem miatt, amellyel életet adott nekünk, és annyira éhezett és vágyott az Atya iránti

2. Vö. Lk. 18, 19. és Kiv. 3, 14.
3. Azaz Katalinnak. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét az 52. oldalon.
4. Kol. 3, 5.
5. Azaz emberi lelke volt.

szent engedelmességre, hogy önmaga iránt minden szeretetet elveszített és a keresztre rohant.

Ugyanezt tette a legédesebb és legdrágább Anya; hiszen önként veszítette el Fiacskája iránti szerelmét; és nemcsak vissza nem tartotta a haláltól mint anya, hanem maga akart a lépcső lenni és akarta, hogy meghaljon. És ebben nincs semmi rendkívüli, hiszen üdvösségünk szerelmének nyila sebezte meg őt.

Ó drága nővéreim és leányaim, és ti valamennyien Krisztus Jézusban, ha még nem égnénk az Anya és a Fiú szent vágyának tüzében, ne őrizzük tovább szívünk keménységét! A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek titeket, olvadjon fel ez a szikla Isten Fia égő vérének bőségétől, amelyben akkora tűz van, hogy a szív minden keménységének és ridegségének föl kell olvadnia tőle. És miben olvad fel? Csak abban, amiről beszéltünk, azaz a gyűlöletben és a szeretetben. És ezt a Szentlélek teszi, amikor eljön a lélekbe.

Kényszerítelek tehát benneteket és megparancsolom, hogy mutassátok meg: akarjátok, hogy bennetek legyen ez a kés. És ha megkérdezitek: „Mivel tudjuk megmutatni?" — azt felelem, hogy két dolgot akarok, amivel megmutathatjátok ezt Isten színe előtt.

Az egyik: ne akarjátok megválasztani az időt a magatok módján, hanem bízzátok Őrá, aki Van; így le fogjátok vetni a saját akaratotokat és magatokra fogjátok ölteni az övét. És mivel azt írtátok, arra vágytok, hogy elmenjek hozzátok, azt akarom, hogy Isten Fiacskájának édes igájába hajtva fejeteket, csillapítsátok e vágyatokat. És így tisztelettel fogadjátok majd ezt a mostani időt is, és minden más időt is, bármi rosszat hozzon, meggondolván, hogy semmi sem történik másért, csak a mi javunkért. Tisztelettel kell fogadnunk tehát minden időt.

A másik dolog, amivel megmutathatjátok, hogy bennetek van a fent mondott kés, az, hogy a szent engedelmesség igájában jártok. És különösen te akarj engedelmes lenni, Madonna, a fáradalmak viselésében, melyeket Ő rakott rád, azaz báránykáid vezetésében. És ne tekintsd rossznak, ha nem találsz túl sok vigasztalást az Isten dicsőségéért és a felebarátért való fáradozásban, mert úgy látom, ezt tették a szent tanítványok is, akik megvetettek minden testi-lelki vigasztalást. Ó mennyi vigasztalásban lett volna részük, ha együtt maradnak Isten Fiacskájának, a Békének Anyjával és egymással! Mindazonáltal ők is magukra öltötték Mesterük menyegzős ruháját, és minden fáradságnak, gyalázatnak és halálnak kitették magukat Isten dicsőségéért és a felebarát üdvösségéért. És így egymástól elszakadva, megvetvén a vigasztalásokat és átölelvén a szenvedéseket, eljutottak az örök életre.

Így tégy te is, azt akarom. És ha azt mondanád nekem: „Én nem akarok mulandó dolgokkal foglalkozni" — akkor azt felelem, hogy a dolgok annyira mulandók, amennyire mi mulandóvá tesszük azokat. Mondtam azt is, hogy minden dolog a legfőbb Jóságtól származik, tehát minden dolog jó és tökéletes. Nem akarom tehát, hogy a mulandók elől való menekülés színe alatt kitérj a fáradalmak elől; hanem azt akarom, hogy serényen és szemeidet Istenre emelve légy gondos; és különösen a lelkekre legyen gondod!

És amint Szent Bernát mondja: „A szeretet ha kedveskedik, nem csal lépre, ha javít, nem gyűlöl". Légy tehát férfiasan szigorú vagy kedves, amint a helyzet

épp megkívánja. És ne légy hanyag a hibák javításában, hanem akár kicsi, akár nagy a hiba, büntess úgy, amint a vétkesnek megfelel. Aki tehát tíz librát[6] tud elvinni, arra ne rakj húszat, hanem csak annyit, amennyit hordozni tud. Őket pedig, Annak nevében, aki minden nyomorúságunkat hordozta, arra kérem, hajoljanak meg a szent engedelmesség szűk kapujában, nehogy önakaratuk kevélysége betörje a fejüket.

És ne okozzon nektek szenvedést, drága nővéreim, ez a szent feddés! Ó ha tudnátok, mily kemény feddésben lesz részük azoknak, akik ebben az életben elkerülték a feddést! Jobb tehát, ha hanyagságaink, tudatlanságaink és az engedelmesség iránti csekély szeretetünk a véges időben kap feddést, mintha a végtelen időben kapná azt a kemény feddést. Legyetek tehát engedelmesek Isten édes és szeretetreméltó, ifjú Fiacskájának szerelméért, hiszen Ő engedelmes volt egészen a halálig. Így miénk lesz a fent mondott kés és Isten erejével ki fogjuk vágni magunkból a kevélység víciumát és a szent szeretet erényében fogunk gyökeret verni; amely szeretetet a szent engedelmesség erényével, s amely engedelmességet a szent alázatosság erényével fogunk megmutatni.

Egyebet nem mondok, csak még annyit, hogy végezzünk szent könyörgéseket, hogy megtarthassuk mindazt, amiről szóltunk. Aki úton van, annak világosságra van szüksége, nehogy eltévedjen. Én pedig ismét egy szépséges fényre találtam, az édes római Lucia szűzre, aki világosságot ad nekünk. De az édes és szerelmes Magdolnától kérjük azt a megvetést, ami őbenne volt önmaga iránt. Ágnes, a szelídség és alázatosság báránykája, adjon nekünk alázatot. Így tehát Lucia adjon nekünk világosságot, Magdolna szeretetet és gyűlöletet, és Ágnes adjon az alázatosság olajából. És lelkünk hajócskáját így felszerelve ellátogathatunk a szent helyre, a boldog Szent Márta hajlékába, a szerelmes vendéglátóhoz, aki befogadta Krisztust, az Istenembert. S aki most az örök Atya házában lakozik, azaz az isteni Lényegben; amely Lényegben és látásban, remélem, Jézus Krisztus vérének bősége által, valamint az említett szentek és a legédesebb Anya, Mária érdemeiért mi magunk is színről-színre ízleljük és látjuk majd Krisztust. Kérlek benneteket, legyetek nagyon serények, hogy feláldozhassuk az életünket Érte.

Dicsértessék a mi édes Üdvözítőnk! Imáitokba ajánlom magamat, Madonna és Niccola leányom és nővérem; és kérlek titeket, ajánljatok engem Augustina nővér meg a többiek imáiba: kérjétek Istent, térítsen le engem a hanyagság útjáról, hogy halottként rohanhassak az igazság útján. Egyebet nem mondok erről. Dicsértessék a megfeszített Jézus Krisztus! Amen.

6. Egy firenzei libra 362 g.

31. — MITARELLA ASSZONYNAK, VICO DA MOGLIANO SZENÁTOR HITVESÉNEK[1]

Bátorítja a férjét féltő hitvest. Istenben találja meg nyugalmát. A teremtett dolgokban nem tud megnyugodni a szívünk. Minden Isten tudtával és akaratával történik velünk, aki nem akar mást, csak a mi javunkat.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus haszontalan szolgálója, imáidba ajánlom magam és bátorítalak az Ő drága vérében a vággyal, hogy Isten hivő szolgálójának láthassalak az Ő színe előtt, azaz abban a hitben élj, amely örömöt és vigasságot ad a mi lelkünknek. Ez az az édes hit, amit birtokolnunk kell, amint Üdvözítőnk mondta: „Ha csak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag és megparancsoljátok ennek a hegynek: Emelkedj föl! — fölemelkedik".[2] Ebben a hitben, szeretett nővérem, kérlek, maradj meg.

Értesítettél az esetről, ami a szenátorral történt (s ami úgy tűnik, igen nagy félelmet keltett benned), és azt üzented, hogy semmi másban nem tudsz se hinni, se remélni, csak Isten szolgáinak imádságában. Emiatt kérlek én Isten és a legédesebb szerelem, Jézus nevében, hogy maradj meg mindig ebben az édes és szent hitben.

Ó édes hit, mely életet adsz nekünk! Ha megmaradsz ebben a szent hitben, szívedben sohasem lesz szomorúság. Hiszen a szomorúság nem származik másból, mint a teremtett dolgokba vetett hitből; mert ami teremtett, az mulandó és esendő, hiszen egyszer megszűnik; a mi szívünk pedig nem tud megnyugodni másban, csak a szilárd és biztosban. Ha tehát teremtményekre bízzuk a szívünket, nem lesz biztonságban. Mert az ember ma él és holnap halott. Arra van tehát szükségünk, ha nyugalmat akarunk, hogy szívünk és lelkünk a megfeszített Krisztusban nyugodjon meg a hit és a szeretet által: akkor majd lelkünk öröme teljes lesz. Ó legédesebb Szerelem, Jézus!

Nővérem, ne félj a teremtményektől! Az áldott Krisztus ugyanis azt mondta: „Ne féljetek az emberektől, akik nem tudnak megölni mást, csak a testet; inkább engem féljetek, aki meg tudom ölni a testet is, a lelket is".[3] Őt kell félnünk, aki azt mondja, hogy nem akarja a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen és éljen.[4]

Ó Isten kimondhatatlan szeretete! aki fenyegetsz előbb, hogy meg tudod ölni a testet is, a lelket is, és azért teszed ezt, hogy alázatossá tedd a lelket és megtartsd a szent félelemben. Ó Isten jósága! Hogy megörvendeztesd a lelket, ezt mondod: nem akarod a mi halálunkat, hanem hogy tebenned éljünk! Akkor

1. Vico da Mogliano 1373. február és 1374. augusztus között volt szenátor Sziénában. 1373 márciusában zendülés támadt a nép körében, ami a szenátor számára elég nagy veszedelmet jelentett. Ekkor írta e levelét Katalin.
2. Mt. 17, 19.
3. Vö. Mt. 10, 28.
4. Ez. 33, 11.

fogod megmutatni, legszeretettebb nővérem, hogy élsz, amikor akaratod egységben és összhangban lesz Istennek ezzel az akaratával. Ez az édes akarat fogja megadni neked az Istenbe vetett hitet és eleven reményt.

Ha életet akarsz adni ennek a szent hitnek, akkor két dolgot, kérlek, tarts emlékezetedben. Az egyik az, hogy Isten nem képes mást akarni, csak ami nekünk jó. Hogy nekünk adja azt az igazi jót, amit a bűn miatt elveszítettünk, odaadta önmagát egészen a kereszt szégyenletes haláláig. Édesen megalázta magát, hogy visszaadja nekünk a kegyelmet és elvegye büszkeségünket. Való igaz tehát, hogy Isten nem akar mást, csak ami nekünk jó.

A másik, amit igazán hinned kell, az, hogy bármi is ér minket — élet vagy halál, egészség vagy betegség, gazdagság vagy szegénység, jogtalanságok a barátok, rokonok vagy bárki teremtmény részéről — akarom, hogy hidd: Isten akaratával és engedélyével történik minden, és akarata nélkül egyetlen levél sem esik le a fáról. Ezért nemcsak félnünk nem kell, hiszen Isten annyit mér ránk, amennyit el tudunk viselni és nem többet, hanem tisztelettel is kell fogadnunk mindent, legszeretettebb nővérem, méltatlannak tartván magunkat oly nagy jóra, hogy Istenért fáradozhatunk. És mivel az ördög a történtekkel igen nagy félelmet akar kelteni benned, ragadd meg azonnal a szent hit kardját és higgyed, hogy a megfeszített Krisztus meg fog szabadítani minket. És így a legtökéletesebb örömben fogsz élni a hit által, hogy Isten nem akar mást, csak a mi javunkat. Erősödj meg a megfeszített Krisztusban és ne félj!

Egyebet nem mondok; csak még annyit, hogy bármit teszel, mindent Isten szerelmével és félelmével tégy. Emlékezz rá, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor; Isten szeme pedig fölötted van[5] és látja minden tettedet. Édes Istenem, még mielőtt megbántanánk, küldd ránk a halált! Dicsértessék a Jézus Krisztus!

32. — PÁDUAI JACOMO TESTVÉRNEK, A FIRENZEI MONTE OLIVETO-ZÁRDA PRIORJÁNAK[1]

Az élő hit a kereszt erejében gyökerezik. Akiben ez a hit elmozdította a bűnök és víciumok hegyeit, az igaz önismeretben és Isten benne levő jóságának ismeretében él.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

A legszentebb Szentség iránti tiszteletből tisztelt Atyám Krisztus Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, imáidba ajánlom magamat Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy édes Üdvözítőnk

5. Zsolt. 33, 16.

1. Az olivetánusokról lásd a 8. levél 1. jegyzetét a 36. oldalon.

igazán hivő szolgájának láthassalak; mert Ő maga mondta: „ha csak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag, és megparancsoljátok ennek a hegynek: Emelkedj föl! – föl fog emelkedni."[2]

És úgy tűnik, drága atya, hogy ez valóban így van; mert a hivő lélek, aki minden hitét és reményét a szentséges kereszt fájába vetette, ahol az isteni Szeretet tüzén megsült Bárányt találjuk, akkora hitet szerez, hogy nincs az a hegy – azaz semmilyen bűnnek, gőgnek, tudatlanságnak vagy hanyagságunknak nincs az a hegye –, amit a szentséges kereszt erejéből élő hit parancsával akaratunk ki ne mozdítana a víciumból az erényre, a hanyagságból a serénységre, a gőgből a tökéletes, igaz alázatosságra, látván az önmagát emberré lealacsonyító Istent.

Fölemelkedik a tudatlanság hegye, mi pedig a tökéletes és igaz önismeretben alázatosak maradunk: meglátjuk, hogy mi nem létezünk, és meglátjuk, hogy olyan dolgokat cselekszünk, amik nincsenek.[3] Akkor a lélek megtalálja magában Isten égő szereteten alapuló jóságát, mert látja, hogy mielőtt még megteremtette volna, Isten szerette őt már Önmagában; és miután meglátta a saját nyomorúságát és Isten benne lévő jóságát, eljut önmaga gyűlöletére és az édes Jézus szerelmére.

És mivel látja állapotát, amelyben Isten ellen lázadva élt és él, amennyire csak teheti, jóvá akar tenni mindent: igazságot akar szolgálni önmagával szemben, és nemcsak maga ítéli el önmagát, hanem arra vágyik, hogy a teremtmények is álljanak bosszút rajta, azaz hogy igazságtalanságokat, kínzásokat, gúnyolódásokat és sértegetéseket viseljen el tőlük: és nem örvendezik másban, csak a szenvedések igaz és jó türelemmel való viselésében és hordozásában.

Ekkor mutatkozik meg, hogy hite eleven és nem halott; és az bizonyítja ezt, hogy akarata megegyezik Isten akaratával: parancsolt a hegyeknek, hogy emelkedjenek föl, és azok fölemelkedtek. Ő pedig megmarad az erényben; és Isten szent akaratának bírája lesz, amely akaratból világosság születik; mert mindazt, amit lát és mindazt, ami éri őt – az emberek vagy az ördögök részéről vagy bármi módon is –, nem láthatja másból származónak, csak Istennek ebből a szent akaratából. És semmi nem okozhat szenvedést az ilyen léleknek és elménnek: sem az időt, sem a körülményeket nem akarja a maga módján válogatni, hanem csak úgy, amint Isten jóságának tetszik. Látja ugyanis, hogy Isten végtelenül jó és nem képes mást akarni, csak jót és a mi megszentelésünket; ezért mondja az édes szerelmes Pál, hogy az az Isten akarata, hogy megszenteltek legyünk Őbenne.[4]

Miután tehát a lélek meglátta ezt a kimondhatatlan szerelmet, valamint azt, hogy amit Isten tesz és megenged, az irántunk való különleges szerelme által történik, tökéletes serénységgel fölkel, hogy magára öltse és szorosan magára övezze ezt az édes és szelíd ruhát, amely beteljesíti a Zsoltáros szavait: „ízleljétek és lássátok..."[5] És valóban így van ez, drága atya, mert ha az ember nem ízleli meg Őt a szeretet és a vágyakozás által ebben az életben, akkor nem láthatja meg

2. Mt. 17, 19.
3. Azaz: rosszat teszünk, ami bűn, vagyis semmi. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.
4. Vö. 1. Tessz. 4, 3.
5. Zsolt. 33, 9: „Ízleljétek és lássátok, hogy milyen édes az Úr; boldog az az ember, ki Őbenne bízik".

az örök életben. Ő, mennyire boldog lesz tehát a lelkünk, ha megízleljük Őt, magunkra öltvén ezt az édes és szent akaratot. E ruha az a jel, amivel megmutatjuk szerelmünket Üdvözítőnknek, akiért viseljük. És a szeretetből megszületik az élő hit: mert annyi a hitem és a reményem, amennyire szeretek; a szerelem, azaz az isteni Szeretet pedig eleven fiakat, erényeket szül és nem holtakat.

Rajta hát, atyám, formálódjék át szívünk és lelkünk ebben a beteljesedett, tüzes és égő szerelemben! Rejtőzzünk el Isten Fia beteljesedett szívének sebébe! Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Siessünk, siessünk, mert az idő rövid. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

33. — A SZIÉNAI TERÜLETEN FEKVŐ MONTE OLIVETO FŐAPÁTJÁNAK[1]

A szeretet himnusza. Isten szeretetére a felebaráti szeretettel válaszolunk. A lelkek üdvössége mint táplálék éltet minket. Az elöljáró különösen is kötelezve van a szeretetre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a legtökéletesebb Szeretetben láthassalak, amely Szeretet nem keresi a magáét.[2] Szabad és nem szolgája az érzékiségnek; nagylelkű, mert Isten szerelmében és a felebarát szeretetében kitágult a szíve, és ezért viselni és hordozni tudja a teremtmények hibáit a Teremtő szerelméért; jóságos és nem kegyetlen, mert lenyeste magáról azt, ami az embert kegyetlenné teszi, azaz az önszeretetet, és ezért szeretettel és nagy jósággal fogadja a felebarátját Istenért; jóakaró, békességes és nem haragvó; az igaz és szent dolgokat keresi és nem az igazságtalanságokat, és nemcsak keresi, hanem szolgálja is őket, és ezért az igazságosság drágagyöngye ragyog a keblén. A Szeretet ha kedveskedik, nem csal lépre, ha dorgál, nincs benne se gyűlölet, se harag, hanem drága kincseként, mint fiacskáit szeret mindenkit: néha dicsér, néha dorgál, amint szükséges. Mint egy anya, megfoganja a lélekben fiait, az erényeket, és a felebarátjában világra hozza őket Isten dicsőségére. Dajkája a mélységes alázat. És milyen eledelt ad fiainak ez a dajka? A világosság és az önismeret eledelét, amely világossággal a lélek megismerte a saját nyomorúságát és törékeny érzékiségét, minden nyomorúság okát. Ezzel az önismerettel megalázkodik és megfogan benne a gyűlölet önmaga iránt, és ezzel táplálja magában az isteni szeretet tüzét, megismervén Isten kimondhatatlan jóságát, amely jóság minden megismerésének princípiuma és célja.

1. Lásd a 8. levél 1. jegyzetét a 36. oldalon.
2. 1. Kor. 13, 5.

E világosság és megismerés után már azt az eledelt szereti, amit Isten még inkább szeret; azaz az Ő teremtményét, akit saját képére és hasonlatosságára teremtett, és annyira szeretett, hogy halálra adta érte egyszülött Fiát, hogy kiengesztelje haragját (kihozván az embert a hosszú háborúból, amelyben Ádám vétke miatt volt), és édességes Vérében tisztára mossa a lélek arcát, amit a bűn egészen bemocskolt.

Ő lett a mi békénk és közvetítőnk, magára vállalván az igazságos büntetést. Ő lett a mi orvosunk, aki eljött, hogy meggyógyítsa a betegen fekvő emberi nemet; amint a dicsőséges Pál apostol mondja.[3] Ő a mi erősségünk, mert önmagát adja eledelként nekünk. Ez az édes Ige, hogy beteljesítse a parancsot és az Atya akaratát a teremtményben, mint egy szerelmes rohant a szentséges kereszt asztalához; ahol a lelkek eledelével táplálkozott, viselvén szenvedéseket, gyalázatokat és sértegetéseket, végül pedig a szégyenletes halált, megnyitván a testét, melynek minden részéből folyt a vér.

Mindezt a szeretet nyilatkoztatja ki, amely Istenben van az ember iránt: innen van az, hogy a lélek, aki Szeretetben él, a lelkeknek ugyanezt az eledelét szereti és ugyanazon a módon akar hozzájutni, mint Krisztus, az édes és jó Jézus, azaz vele együtt akar szenvedni; és ezért vidáman szenved éhséget és szomjúságot, gúnyt, sértegetéseket és zaklatásokat mind az emberek, mind az ördögök részéről. Ez a Bárány elviselte a mi hálátlanságunkat és nem hátrált meg miatta üdvösségünk beteljesítésében. Mondom, ebben is, meg minden másban is, amennyire csak képes, Hozzá hasonlóvá akar formálódni a Szeretetben élő lélek és az Ő nyomdokait akarja követni. Jóságosan irgalmassága szárnyai alá fogadja azt, aki megbántotta őt, hiszen látja, hogy Isten jósága ugyanezt tette vele.

Milyen édes tehát ez a Szeretet-anya! Van erény, ami nincs meg benne? Nincs. Nincs benne sötétség, mert vezére a legszentebb hit világossága, az értelem szemének pupillája, ami ráirányítja az érzületet arra, mit kell szeretnie, tárgyként helyezve elébe Isten szerelmét és a megfeszített Krisztus tanítását.[4] Ezért az érzület, amely a világossággal meglátja, hogy szeretik, kényszerítve van, hogy szeresse a Teremtőjét az igazságban; azzal mutatván meg szerelmét, hogy követi az igazság tanítását.

Valóban föl kell tehát kelnünk a hanyagság és a tudatlanság álmából és serényen kell keresnünk ezt a szeretetet a megfeszített Krisztus vérében; mert a vérben jelenik meg számunkra ez az édes és szerelmes tűz. Ily módon meg fogjuk szerezni a kegyelem életét, másképpen nem.

És ezért mondtam, hogy a legtökéletesebb Szeretetben kívánlak látni téged; amely Szeretetnek minden értelmes teremtményben meg kell lennie, ha meg akarja ízlelni Istent az örök életben. Hanem sokkal inkább kötelező és szükséges ez azoknak, akik lelkeket vezetnek és kormányoznak; mert ez oly nagy teher, amit nem lehet Isten megbántása nélkül hordozni, ha az ember meg van fosztva a Szeretettől. Az elöljáró szeretete ne legyen langyos vagy tökéletlen, hanem legyen tökéletes és a rábízottak üdvösségének vágyától és szerelmétől a legtüzesebb.

3. Vö. Róm. 5, 6.
4. Lásd a 8. levél 3. jegyzetét a 37. oldalon.

És a megkülönböztetés világosságával tudja adni mindenkinek azt, amire épp szüksége van: szeretettel javítson, legyen gyenge a gyengékkel, dicsérjen és javítson egyszerre, amint az igazságosság és az irgalmasság kívánja, keresvén az elveszett bárányt; és miután megtalálta, vegye vállára, hordozza terhét, s örüljön és ünnepeljen az akolba megtért bárány miatt.[5]

Erre az örömre hívlak, drága atyám, egyik bárányod, P. testvér miatt, aki hosszú időn át élt nyájadban a többiekkel együtt és most San Lorenzoban szerzetes; úgy látom, kész alázattal fogadni az igazságos büntetést és vissza akar térni a saját aklába, a Rend és az irántad való engedelmességbe. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

34. — A SZIÉNA MELLETTI OLIVETÁNUS TESTVÉREK PRIORJÁNAK[1]

A Jó Pásztor és Zakeus példája. Isten előtt akkora az ember, amekkora a szeretete. A magasba emelt lélek mindent magához vonz, mert Isten mindent a lélek szolgálatára teremtett.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

A legszentebb Szentség iránti tiszteletből nagyon szeretett, drága Atyám és Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy jó és férfias pásztornak láthassalak, aki tökéletes gondossággal legelteti a rábízott báránykákat, megtanulván ezt az Igazság édes Mesterétől, aki életét adta értünk, a Kegyelem útjáról letévedt báránykáiért. És valóban, édes testvérem Krisztusban, az édes Jézusban, Isten nélkül ezt képtelenek vagyunk megtenni, Istent pedig a földön nem birtokolhatjuk. Látok én mégis egy édes lehetőséget: minthogy kicsi és szűk a szívünk, azt akarom, hogy úgy tégy, mint Zakeus, aki kistermetű lévén fára mászott, hogy meglássa Istent. Amely serénységgel kiérdemelte, hogy hallhassa az édes szót, mondván: „Zakeus, térj a házadba, mert ma veled kell étkeznem!"[2]

Így kell nekünk is cselekednünk. Mivel szűkszívűségünk és csekély szeretetünk miatt kicsik vagyunk, szálljunk fel a szentséges kereszt fájára. Ott majd meglátjuk és megérintjük Istent, ott majd megtaláljuk kimondhatatlan Szeretetének és szerelmének tüzét, mellyel egészen a kereszt szégyenéig rohant, amely magasba

5. Vö. Lk. 15, 1–32.

1. Nem a Monte Oliveto Maggiore, hanem egy másik olivetánus kolostorról van szó, amely Sziéna közelében, a város délre néző kapuja, a Porta Tufi előtt volt. Bonaventura Vaccherino építette és ajándékozta Bernardo Tolomeinek.
2. Vö. Lk. 19, 5.

emelte Őt, az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek éhezőjét és szomjazóját.

Íme, a mi édes és jó pásztorunk, aki a vágy oly nagy éhségével és a szeretet akkora tüzével adta értünk életét; nem tekintve szenvedéseire, sem a mi oly nagy jótéteményei iránti hálátlanságunkra, sem a Zsidók gyalázkodásaira, hanem mint a szerelmes engedelmeskedett az Atyának a legnagyobb tisztelettel. Éppen ezért pontosan úgy valóra válhat bennünk az a szó – ha mi magunk is akarjuk és hanyagságunk nem tart vissza attól, hogy fölszálljunk a keresztre –, amint az Igazság édes ajka mondta: „Ha majd a magasba emeltetem, mindeneket magamhoz vonzok".[3]

És valóban úgy van, hogy a keresztre fölemelt lélek meglátja az Atya hatalmának és jóságának azt az áradatát, amely hatalom erőt adott Isten Fia vérének, hogy lemossa gonoszságainkat. Ott meglátjuk a megfeszített Krisztus engedelmességét, aki meghalt, hogy engedelmeskedjék; és tette ezt akkora vággyal, hogy nagyobb volt számára a vágy okozta szenvedés, mint a test szenvedése. Meglátja a Szentlélek kegyességét és gazdagságát; azaz azt a kimondhatatlan szerelmet, amely átszegezetten tartotta Isten Fiát a szentséges kereszten, hiszen sem a szegek, sem a kötelek nem tarthatták volna ott, ha a Szeretet köteléke oda nem kötözi.

Valóban gyémántból kell lennie annak a szívnek, amelyik nem oldaná föl keménységét ily mérhetetlen szeretet láttán! Föl is emelkedik minden erejével az a szív, melyet igazán megsebzett ez a nyíl: és nemcsak maga az ember tisztul meg, hanem megtisztul a lélek, amiért Isten minden dolgot teremtett.[4]

És ha azt mondanád: „én nem vagyok képes fölszállni oda, mert nagyon magas" – akkor bizony mondom neked, hogy Ő a saját testében készített lépcsőt számodra. Emeld fel az érzületet Isten Fiának lábaihoz; szállj fel a szívhez, amely megnyílt és feláldoztatott értünk; és juss el ajkának békéjéig; és légy a lelkek ízlelője és legyenek ők eledeleddé: és így majd igaz pásztor leszel, aki életét adja bárányaiért. Tartsd rajtuk mindig a szemed, hogy kiirthasd a víciumot és elültethesd az erényt.

Két új bárányát is küldök hozzád: adj nekik cellát és lehetőséget a tanulásra, mert két olyan bárányról van szó, akiket fáradság nélkül táplálhatsz, és később nagy örömödre és vigasztalásodra lesznek.

Egyebet nem mondok. Erősítsétek egymást, kössön össze benneteket a szeretet lánca, felszállván erre a szentséges fára, ahol az erények Isten Fia testén megérett gyümölcsei találhatók. Fussatok serényen! Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Jn. 12, 32.
4. A teremtett világ hierarchikus rendjében az ember – szellemi lelke miatt – csúcspozícióban van. E rend törvénye szerint Istennek szolgálva uralkodik az anyagvilág felett és közvetíti Isten vonzását az anyagvilág felé. A bűn ezt a rendet tette tönkre. Amikor Krisztus a megváltásban magához köti az embert, az ember közvetítésével vonz magához mindent (Vö. Jn. 12, 32).

35. — NICCOLO DI GHIDA, GIOVANNI ZERRI ÉS NICCOLO DI JACOMO DI VANNUZZO OLIVETÁNUS SZERZETESEKNEK[1]

Az Ige testté lett, hogy megtanítson minket az igazság útjára. Katedrája a kereszt. A szerzetes a Rend hajójában biztonságban kel át a viharos tengeren. Az engedelmesség erényéről.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: követitek az alázatos és szeplőtelen Bárányt, akit épp most mutat meg nekünk a szent Egyház,[2] akkora alázatban és szelídségben, hogy meg kellene alázkodnia és szégyenülnie, és gőgjétől meg kellene szabadulnia minden teremtett szívnek.

Ez a Gyermek eljött, hogy megtanítson minket az igazság útjára és tudományára, mivel az út Ádám bűne miatt annyira tönkre ment, hogy senki sem juthatott el rajta az örök élet céljához. És ezért az Atya Isten — Szeretetének tüzétől késztetve — elküldte az Igét, egyszülött Fiacskáját, aki úgy jött közénk, mint egy tűzszekér, kinyilvánítván nekünk az örök Atya kimondhatatlan szeretetének tüzét és irgalmát: megtanított minket az igazság tudományára és megmutatta nekünk a szeretet útját, amelyen járnunk kell. Ezért is mondta: „Én vagyok az út, az Igazság és az Élet, aki rajtam jár, nem jár sötétben, hanem eljut a fényre".[3] És így is van; mert aki követi ezt az utat az igazságban, az befogadja a Kegyelem életét és a szentséges hit világosságában jár; és ezzel a világossággal eljut Isten örök látására.

Hol tanított minket erre a tudományra ez az édes és szerelmes Ige? A szentséges kereszt katedráján. Lelkünk arcát is ott mosta meg drága vérében. Megtanított minket, mondom, a szeretet útjára és az erény tudományára. Megmutatta, hogyan kell szeretnünk, ha azt akarjuk, hogy életünk legyen. Innen van az, hogy tartozunk és kötelesek vagyunk követni Őt, és aki nem követi az erények útján, az — pusztán e ténnyel is — üldözi Őt a víciummal. Bizony sokan vannak, akik üldözni akarják és nem követni, előtte akarnak járni és nem a nyomában, új és más utat készítvén maguknak, melyen fáradság nélkül akarják szolgálni Istent és megszerezni az erényt. Hanem megcsalják magukat, mert Ő az út. Az ilyenek se nem erősek, se nem kitartóak; el is lankadnak és a csata órájában földre dobják a fegyvert, azaz a szeretettől égő, alázatos és szüntelen imádság fegyverét valamint az akarat kardját, ami megvédi az embert. E kardnak két éle van, azaz a vícium gyűlölete és az erény szerelme. Ő pedig fogja ezt a kardot a szabad megfontolás kezével és átadja az ellenségének. Így aztán, mivel eldobta a fegyvert, amivel felkészülhetett volna a sok kísértés — a test zaklatásai és az emberektől kapott üldözések — csapásaira,

1. A levél valószínűleg 1375 előtt kelt.
2. Karácsonyi időben diktálhatta levelét Katalin.
3. Jn. 14, 6.

és átadta a kardot, amivel megvédhette volna magát, ott marad legyőzötten és vereségben; ebből nem dicsőség, hanem szégyen és zavar következik számára. És mindez azért van, mert nem követte az Ige tanítását, hanem üldözte, más úton akarván járni, mint amit Ő adott neki.

Nekünk tehát Vele kell tartanunk és szeretnünk kell egyszerű szívvel, igazságban, nem a büntetéstől félve, ami arra vár, aki nem szeret, nem is a haszonra vagy az örömre tekintve, amit a szeretetben talál a lélek, hanem csakis azért, mert Ő a legfőbb Jó, aki méltó arra hogy szeressük. És akkor is szeretnünk kellene, ha a szeretetből soha semmi hasznunk sem származna, és ha a szeretetlenségből nem következne a kárhozat: mert tisztán kell szeretnünk.

Ő is így tett, hiszen szeretett minket anélkül, hogy szerettük volna: nem a haszonért, amit a szeretetből nyerhetett volna, nem is azért, hogy elkerülje a kárhozatot, hiszen Ő a mi édes Istenünk, akinek nincs szüksége ránk[4]; a mi javunk nem jelent neki hasznot és a mi bajunk neki nem okoz kárt. Amint tehát saját jósága miatt szeretett minket, úgy nekünk is egyedül az Ő jóságáért kell szeretnünk Őt. És amely haszonnal neki nem tudunk használni, azzal a felebarátunknak kell használnia lennünk: szeretnünk kell őt Istenért, úgy, hogy nem csökken iránta a szeretetünk sem jogtalanság, sem hálátlanság miatt. Állhatatosnak és kitartónak kell lennünk Isten és a felebarát szeretetében, mert így tett ez az édes és szerelmes Ige is, aki nem figyelt másra, csak az Atya dicsőségére és a mi üdvösségünkre; és nem lassította se lépteit, se futását a kereszt szégyenletes halála felé sem a mi hálátlanságunk (hiszen látta előre, hogy meg fogjuk vetni a vért), sem a szenvedés, sem a gyalázatok, melyeket közeledni látott. Miért nem? Mert létének alapja az volt, hogy bennünket egyedül az Atya dicsőségéért és lelkünk üdvösségéért szeretett.

Ez tehát az út, amelyre tanított minket, amikor átadta az alázatosság, az engedelmesség, a türelem, az erősség és a kitartás tudományát. Hiszen Ő el nem hagyta sem az engedelmesség igáját, melyet az Atyától vett magára, sem a mi üdvösségünket semmiféle szenvedés miatt sem, hanem annyira türelmes volt, hogy zúgolódó kiáltását soha nem lehetett hallani. Erős és kitartó volt mindvégig, mígcsak menyasszonyát, az emberi nemet vissza nem adta az örök Atya kezébe.

Láthatjátok tehát fiacskáim, hogy megmutatta az utat és megtanított a tudományra minket. Követnetek kell tehát Őt férfiasan és mindenféle szolgai félelem nélkül, de szent félelemmel, élő hittel és reménnyel, mert Isten nem rak rátok nagyobb terhet, mint amennyit hordozni tudtok. És ezzel a hittel feleljetek meg az ördögnek is, ha félelmet akar kelteni elmétekben mondván: „Sem a csatákat, sem a Rendért való fáradalmakat, sem az engedelmesség igáját nem leszel képes elviselni!" – és: „Jobban teszed, ha elmész innen és az általános Szeretetben élsz.[5] Vagy menj át egy másik szerzetbe, amelyik alkalmasabb számodra, mint ez, s ahol jobban biztosíthatod a lelked üdvösségét!" Ne higgyetek neki, hanem a szentséges hit világosságával tartsatok ki mindhalálig hivatástokban.

Isten jósága kiemelt már benneteket, drága fiacskáim, a világ bűzéből és ti

4. Vö. Zsolt. 15, 2. „Én Istenem vagy te, azért javaimra nincs szükséged".
5. Az általános szeretet itt: a világban élők szeretete.

beléptetek a szent szerzet hajójába, hogy átkeljetek ezen a viharos tengeren, nem magatokra, hanem a Rend karjaira hagyatkozva: kormányotok a szent engedelmesség, árbocotok a legszentebb kereszt legyen. Bontsátok ki az Ő lángoló Szeretetének vitorláját és e vitorlával el fogtok jutni az üdvösség kikötőjébe, ha az önmagatok iránti gyűlölettel és megvetéssel valamint az alázatos, engedelmes és szüntelen imádsággal gondoskodtok a szent vágy szeléről. Ezzel a kedvező széllel és kitartással jutunk el az örök élet kikötőjébe.

Arra azonban vigyázzatok, hogy a szent engedelmesség kormányrúdja ki ne csússzék a kezetekből, mert akkor halálos veszedelembe kerültök. Biztos vagyok benne, hogy ha szívetek le fogja vetni minden önszeretetét, és magatokra öltitek az igazságban a megfeszített Krisztust (azaz szeretitek Őt szívetek egyszerűségében tekintet nélkül örömre vagy szenvedésre), akkor meg fogtok maradni a Rendben, átölelitek a szentséges kereszt árbocát és követni fogjátok a szeplőtelen Bárány nyomdokait, megfojtván és megölvén érzéki akaratotokat a készséges engedelmességgel, amely soha nem lankad el semmiféle nehézség vagy elviselhetetlennek látszó parancs miatt, hanem engedelmes egészen a halálig.

Ó dicső erény amely magaddal hordod az alázatot! Mert annyira alázatos az ember, amennyire engedelmes és annyira engedlemes, amennyire alázatos. Ennek az engedelmességnek a türelem a jele, melynek birtokában az alattvaló nem szegül ellen sem Istennek, sem az elöljárónak; csak arra figyel, hogy az elöljáró akarata ne sértse Istent, mert akkor nem kell engedelmeskedni, minden más esetben viszont igen. Ez az erény nincs egyedül, amikor tökéletes a lélekben, hanem kíséretében van az alázatosságon alapuló hit világossága, hiszen nem is lehetne másképp engedelmes erősséggel, hosszú kitartással és a türelem drágakövével.

Ily módon fussatok tehát az igazságban a szeretet útján, Isten egyszülött Fiacskájának, az Igének útján és kövessétek az Ő engedelmességének tudományát: fussatok Isten dicsőségéért valamint a magatok és a felebarát üdvösségéért a kereszt szégyenletes haláláig, azaz égő vággyal akarjatok szenvedni, bármilyen formában is engedi ezt Isten; viseljétek az ördög kísértéseit, a test zaklatásait, az emberek zúgolódásait és jogtalanságait, és minden egyebet is a megfeszített Krisztus szerelméért egészen a halálig. És ne kedvetlenedjetek el, semmiféle csata miatt sem, hanem beszéljetek róla az elöljárótoknak. És viseljétek férfiasan, őrizvén az akaratot, amely nem egyezik bele. Ily módon sohasem fogtok vétkezni, hanem elveszitek fáradozásaitok gyümölcsét, és ily módon követni fogjátok az alázatos és szeplőtelen Bárány tanítását; másképp ugyanis meg fogtok hátrálni, és nem lesztek kitartóak, hanem minden indulat földre terít titeket. És ezért mondtam, hogy az alázatos és szeplőtelen Bárány követőinek vágyom látni titeket, mert más utat nem tudok számunkra. És ez az igazság, és aki más utat keres, megcsalja magát.

Ezért hát drága fiaim, teljesítsétek férfiasan Isten akaratát és az ígéretet, amit akkor tettetek, amikor elhagytátok a világ sötétségét és beléptetek a szent Szerzet fényébe.

Imáitokba ajánlom Giovannit. Imádkozzatok érte Istenhez, hogy térjen vissza aklába. Okuljatok rajta, alázzátok meg magatokat és ne kövessétek a szív gyengeségét. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

36. — A SZŰZ MÁRIÁRÓL NEVEZETT MONTE OLIVETO SZERZET NÉHÁNY NOVICIUSÁNAK[1]

A szeretet és az engedelmesség Pászkája. Az erények kőfala a Vér erejéből ledönthetetlen. Aki szerzetben él, nem a saját, hanem a Rend karjaival hajózik az élet tengerén. A lelki vigasztalások keresésének csapdájáról. Az elöljáró akarata Isten akaratát tükrözi az engedelmes alárendelt számára.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy mindhalálig engedelmes fiaknak láthassalak benneteket, megtanulván ezt a szeplőtelen Báránytól, aki engedelmeskedett Atyjának egészen a kereszt szégyenletes haláláig. Gondoljátok meg, hogy Ő az út és a regula, melyet nektek és minden értelmes teremtménynek követnie kell. Azt akarom, tárgyként helyezzétek Őt elmétek szeme elé. Lássátok meg, mennyire engedelmes ez az Ige!

Ő nem tért ki a szenvedés elől, melyet az Atya súlyos teherként helyezett rá, hanem a legnagyobb vággyal sietett eléje. Ezt nyilatkoztatta ki a Szent Csütörtök vacsoráján, amikor azt mondta: „Vágyva vágytam rá, hogy megtegyem veletek ezt a Pászkát".[2] Meg akarta tenni a Pászkát, azaz be akarta teljesíteni az Atya akaratát és a saját engedelmességét: és ezért, látván, hogy betelt az idő (az utolsó pillanatban látta magát, amikor áldozatul adja a testét értünk az Atyának), örül és örvend és ujjongva mondja: „Vágyva vágytam rá". Ezt mondta Ő Pászkának, vagyis azt, hogy önmagát adja eledelül és Atyjának engedelmeskedve áldozattá tegye a testét. Mert a másik pászkát, a vacsorát, már többször megülte tanítványaival, de ezt még soha.

Ó kimondhatatlan, édességes és lángoló szeretet! Nem gondolsz szenvedéseidre, sem szégyenletes halálodra, mert ha gondolnál, nem sietnél feléje akkora ujjongással és nem neveznéd pászkának. Gondoljátok meg, drága fiaim, hogy ez az édes Bárány igazi sas, hiszen nem tekint emberségének földjére, hanem csak a napkorongra, az örök Atyára szegezi tekintetét, mivel önmagában látja Atyjának azt az akaratát, hogy megszenteltek legyünk Őbenne. Ez a megszentelés lehetetlen volt első atyánk, Ádám bűne miatt. Szükségünk volt tehát egy közvetítőre, aki letesz számunkra valamit, hogy Istennek ez az akarata beteljesedhessen. Az Ige látja, hogy az Atya Őt választotta ki erre: jegyeséül adta az emberi nemet és megparancsolta, hogy engedelmessége által tegye le a vérét közvetítőül számunkra, hogy akarata megvalósulhasson bennünk és megszenteltek legyünk a vérben. Ez tehát az az édes Pászka, amit ez a szeplőtelen Bárány megragadott: az Atya akaratának teljesítése a legnagyobb érzülettel és vággyal, valamint a saját engedelmességének megőrzése és beteljesítése.

1. Az olivetánusok különlegesen tisztelték a Boldogságos Szűz Máriát, ezért teszik hozzá a címzésben Mária nevét a Rend nevéhez.
2. Lásd az 52. levél 2, jegyzetét a 136. oldalon.

Ó édes és kimondhatatlan szeretet! Te egyesítetted a teremtményt a Teremtővel és te formáltad Hozzá hasonlóvá. Úgy tettél, amint a kővel szokás, melyet hozzáfaragnak a kőhöz, hogy a felkerekedő szél....[3] nem akarják, hogy akadályozza; oda öntik (a kövek közé) a vízzel elkevert égetett meszet. Te alapoztad meg, megtestesült Ige, a teremtménynek ezt a követ: beleoltottad a Teremtőjébe, nekünk adtad közvetítőül a vért, amelyben az emberi természettel való egyesülésed által elkeverted az isteni lényeg égetett meszét. Láttad előre a sok ellenséges szelet, az erős csatákat és kísértéseket, a sok szenvedést és gyötrelmeket, melyeket lelkünk üldözői, az ördög, az emberek és a tulajdon testünk támasztanak. Látom, édes első Igazság, hogy a vér által, amit közvetítőül adtál nekünk, olyan erős ez a fal, hogy semmiféle ellenséges szél sem képes földre dönteni. Van tehát oka, valóban, a teremtménynek, hogy egyedül csak Téged szeressen, legédesebb Szerelem, és ne féljen semmiféle csalódástól, ami jöhetne.

Így kérlek benneteket, fiacskáim Krisztusban, az édes Jézusban, hogy ne féljetek soha semmitől, hanem bízzatok a megfeszített Krisztus vérében. Se indulatok, se képzelgések el ne válasszanak Tőle titeket: ne féljetek attól, hogy nem tudtok majd kitartani és ne rettegjetek, ha szenvedésnek tűnne számotokra az engedelmesség és a Rend viselése; bármi is jönne, soha ne féljetek! Őrizzétek magatokban tisztán a szent és jó akaratot, mert ő az ura ennek a falnak, melyet a szabad megfontolás csákánya úgy épít és bont, amint az ennek az úrnak, a jó akaratnak tetszésére van.

Azt akarom tehát, hogy soha ne féljetek; minden szolgai félelem távol legyen tőletek. Mondjátok az édes és szerelmes Pállal,válaszolván a lanyha szívnek és az ördög általásának: „Viseld el ma, lelkem. A megfeszített Krisztusért mindenre képes leszek, hiszen a szeretet és a vágy által Ő bennem van és megerősít engem."[4] Szeressetek, szeressetek, szeressetek! Részegüljetek meg ennek az édes Báránynak vérétől, ami erős sziklává tette a lelketeket, kihozta a gonosz zsarnok, az ördög szolgaságából, szabaddá és olyan úrnővé tette, akitől senki sem veheti el uralmát, ha ő maga nem akarja.

És ezt Ő minden teremtményének megadta. Titeket azonban, úgy látom én, az isteni Gondviselés beültetett egy hajócskába, hogy el ne vesszetek e sötét élet viharos tengerén; azaz bevitt az igaz és szent szerzetbe. Ezt a hajócskát az igaz és szent engedelmesség vezeti. Gondoljátok csak meg, mekkora kegyelemben részesített benneteket Isten, aki ismeri karotok gyengeségét. Hiszen aki a világban él, az a saját karjával hajózik ezen a tengeren; aki azonban a szent szerzetben, az a mások karjaival. Ha valóban engedelmes, nem kell majd számot adnia önmagáról, mert a Rendnek kell elszámolnia róla, hiszen ő megőrizte az engedelmességet elöljórója iránt. Abból fogom látni, hogy követitek a feláldozott Bárányt, hogy engedelmesek vagytok. Mondtam már nektek, hogy azt akarom, tanuljatok az édes és jó Jézustól, aki egészen a halálig engedelmes volt az Atya akaratának és parancsának teljesítésében. Isten úgy akarja, hogy ti is ezt tegyétek, azaz teljesítsétek akaratát. Mivel a Rend Isten akaratát tükrözi számotokra, úgy szolgáljátok, hogy inkább

3. Hiányos szöveg miatt nehezen érthető a kép. Vö. a Dialógus 27. fejezetével. Ezt a falat az erények kövei alkotják, melyeket Krisztus a saját testén faragott meg és a saját vérével falazott egybe.
4. Fil. 4, 13.

a halált válasszátok, mint hogy engedetlenek legyetek az elöljáró iránt. Ügyeljetek arra, hogy ha az elöljáró olyasmit kér tőletek, ami Isten akarata ellen van (amitől Isten jósága maga óvjon meg titeket), akkor nem szabad és én sem akarom, hogy engedelmeskedjetek, mert nem szabad engedelmeskedni a teremtménynek a Teremtő ellenében. De minden más esetben akarom, hogy engedelmesek legyetek. Ne törődjetek a saját vigasztalódástokkal se szellemi, se mulandó dolgokban.

Ezt azért mondom nektek, mert néha az ördög az erény és a nagyobb áhítat látszatával téveszt meg minket. Helyeket és időpontokat akarunk (meghatározni) a magunk módján, mondván: „Akkor és ott nagyobb vigasztalás és béke van a lelkemben." Az engedelmesség pedig néha nem így akarja. Mondom nektek, úgy akarom, és így is kell tennetek, hogy ilyenkor azonnal az engedelmességet kövessétek és ne a saját vigasztalástokat! Gondoljátok meg, hogy olyan rejtett csapda ez, amely Isten valamennyi szolgáját megkísérti; és azzal a látszattal, hogy jobban szolgálnak Istennek, valójában nem szolgálnak Istennek.

Tudjátok, hogy egyedül az akarat az, ami szolgál vagy nem szolgál. Neked, szerzetesnek, nem a nagy külsőségekben mutatja meg az ördög, hogy van még önakaratod, hiszen azokat már elhagytad, amikor kijöttél a világból; hanem a benső, lelki dolgokban, mondván: „Nekem úgy tűnik, több a békém és jobban megmaradok Isten szeretetében ezen a helyen, mint egy másikon". És erre hivatkozva engedetlen lesz; vagy ha mégis engedelmeskednie kell, akkor szenved. Így tehát békét akarván elveszítette a békét. Jobb tehát elvetni a saját akaratunkat és önmagunkról semmit sem tartani; egyedül csak arra nézni, hogy beteljesedjék bennünk Isten és a szent Rend akarata, és engedelmeskedjünk az elöljárónknak. Biztos vagyok benne, hogy így sasok lesztek, akik az igazi Sastól tanultok.

A világ emberei, akik eltávolodtak a Teremtőjük akaratától, így beszélnek, amikor Isten megengedi, hogy valamilyen szorongatás vagy üldözés érje őket: „Nem akarom ezt! Nem annyira a szenvedés miatt, hanem inkább azért nem, mert úgy látom, ez az oka annak, hogy eltávolodom Istentől." De megcsalják magukat, mert ez hamis, érzéki szenvedély csupán, mellyel az ördög általtására elkerülik a szenvedést; és jobban félnek a szenvedéstől, mint Isten megbántásától. Mindenkit megér ez a tévedés. Szükséges tehát, hogy megtagadjuk akaratunkat. Az engedelmes világiak megtartják Isten parancsait; az engedelmes szerzetesek pedig megtartják a parancsokat is, és a tanácsokat is, úgy, amint a fogadalmukban megígérték a szent Szerzetnek.

Rajta hát, fiaim, legyetek engedelmesek igaz és királyi erényekkel egészen a halálig! Gondoljátok meg, hogy annyira lesztek alázatosak, amennyire engedelmesek, mert az engedelmességből születik az alázatosság ere, és az alázatosságból az engedelmességé; de mindkettő az égő szeretet csatornájából való. A szeretetnek ez a csatornája a megfeszített Krisztus oldalából ered. Azt akarom, hogy itt és ily módon szerezzetek magatoknak helyet és lakást. Tudjátok, hogy a szerzetes a cellán kívül halott, mint a hal, ha nincs a vízben. Ezért is beszélek nektek Krisztus oldalának cellájáról, ahol megtaláljátok az önismeretet és az Ő jóságának ismeretét.

Keljetek fel hát a legnagyobb és égő vággyal; menjetek, lépjetek be és lakjatok ebben az édes lakásban, és sem az ördög, sem más teremtmény nem lesz képes

elvenni tőletek a Kegyelmet, és nem lesz képes megakadályozni, hogy eljussatok a célotokba, Isten látására és ízlelésére.

Egyebet nem mondok. Legyetek engedelmesek egészen a halálig, követvén a Bárányt, aki utunk és regulánk. Fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében, rejtőzzetek el a megfeszített Krisztus sebeiben. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Szeressétek, szeressétek egymást! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

37. — NICCOLO DI GHIDA OLIVETÁNUS SZERZETES TESTVÉRNEK[1]

Aki ismeri önmagát, ismeri Istent is. A két celláról. Az ostoba szeretet nem szolgál a felebarátnak, hanem árt neki. A fegyelmezetlen lélek szétszóródik és kiüresedik a világban.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: önmagad és Isten benned levő jósága megismerésének cellájában lakozol, amely cella olyan lakás, amelyet mindenhová magával visz az ember, bárhová is megy. Ebben a cellában szerzik meg az igaz és királyi erényeket, különösen pedig az alázatosság és a lángoló szeretet erényét. Hiszen önmagát megismerve a lélek megalázkodik: megismeri a maga tökéletlenségét és azt, hogy ő önmagától nem létezik, hanem létét Istentől kapta. Azután tehát, hogy megismerte magában Teremtőjének jóságát, hálát ad neki a létért és minden kegyelemért, ami a létre épül, és így megszerzi az igaz és tökéletes szeretetet, azaz szereti Istent teljes szívvel, teljes érzülettel és teljes lélekkel. És mihelyt szeret, megfogan benne a gyűlölet a saját érzékisége iránt; annyira betölti az öngyűlölet, hogy azt akarja, büntesse meg Isten bármi módon, ahogy csak akarja gonoszságaiért. Ez teszi azonnal türelmessé minden külső vagy belső szorongatásban. Innen van az, hogy szívesen elviseli a különféle gondolatok zaklatását, hiszen méltatlannak tartja magát a békére és nyugalomra, melyet Isten többi szolgái élveznek; és méltónak tartja magát a szenvedésre, de méltatlannak a gyümölcsre, ami a szenvedést követi.

Honnan származik mindez? A szent önismeretből. Aki ismeri önmagát, ismeri Istent és Isten jóságát önmagában: és ezért szeret. Mi a lélek öröme ekkor? Az, ha a megfeszített Krisztusért szenvedhet bűntelenül; nem is törődik sem a világ üldözéseivel, sem az emberek rágalmaival, hanem örömmel elviseli a felebarátja hibáit. És keresi, hogy igazságban fáradozhasson a Rendért, és inkább meghal, mint hogy az engedelmesség igájából kivonja magát. És nemcsak az elöljárónak alá-

1. A címzettről Tommaseo azt mondja, hogy előbb jó orvos volt, majd olivetánus szerzetes, végül Katalin tanítványa lett.

rendeltje ő, hanem a legkisebbnek is, aki mellette él. Mivel önmagát nem becsüli, becsül mindenki mást: és ezért a megfeszített Krisztusért valóban aláveti magát mindenkinek. Nem azért, hogy a másiknak kedvében járjon, vagy társa legyen a bűnben, hanem alázatból és az erény szerelméért. Menekül a világtól és a világiakkal való társalgástól, és menekül a rokonok emlékétől is (nemcsak a velük való társalgástól), mint mérges kígyótól. Szerelmese lett a cellájának, gyönyörűségét találja a zsoltározásban és az alázatos, szünet nélküli imádságban és a cellájából mennyország lett. És inkább akar a cellájában szenvedések és az ördög sok csatái között lenni, mint a cellán kívül békében és nyugalomban.

Honnan van ez az ismerete és vágya? Önismeretének cellájában szerezte meg és benne birtokolja; hiszen ha előzőleg már nem lakozott volna a belső cellájában, nem vágyódott volna külsőre és nem szeretné azt. Mivel azonban önmagában látja és megismerte, mennyire veszedelmes a cellán kívül csavarognia, azért szereti a külső cellát. És valóban, a szerzetes a cella falain kívül meghal, mint a hal, ha nincs a vízben. Ó mennyire veszedelmes a szerzetesnek mindenfelé forgolódnia! Hány oszlopot láttunk földre dőlni, mert a kellő és arra rendelt időn kívül elhagyták a cellát és mindenfelé járkáltak. Mert ha az engedelmesség vagy a szorosan vett szeretet késztetné erre, nem károsodna a lélek; de károsodik, ha könnyelmű szívvel és ostoba szeretettel teszi ezt, amely szeretettel rászedi az ördög a tudatlant, hogy a felebarát szolgálata ürügyén elhagyja a cellát. Nem látja ugyanis, hogy a szeretetének először önmagára kellene irányulnia, azaz a felebarát semmiféle szolgálata miatt sem szabadna bűnt elkövetnie vagy a saját tökéletesedése elé akadályt állítania.

Miért káros annyira a cellán kívül tartózkodnia? Azért, mert mielőtt a külső cellát elhagyná, önismeretének lelki cellájából már ki is lépett; hiszen ha ezt nem tette volna, ismerné a maga gyengeségét, és gyengesége ismeretében nem hagyná el celláját, hanem megmaradna benne.

Tudod, mi a gyümölcse a cella elhagyásának? Gyümölcse a halál, hiszen az elme szórakozottá válik, amikor emberekkel kezd társalogni és elhagyja az angyalokkal való társalgást. Eltávoznak az elméből a szent és istenes gondolatok és betöltik a teremtményekkel tetszelgők; aztán a sok különféle és rossz gondolat következtében lankad a serénység, az officium iránti áhítat és kihűl a lélek vágya. Ennek következtében pedig kitárja érzékeinek kapuit: azaz a szem oda néz, ahová nem kell, a fül olyan dolgokat hallgat, amelyek távol vannak Isten akaratától és a lelkek üdvösségétől, a nyelv üres beszédekbe bocsátkozik és elfelejti az istenes beszédet. Emiatt kárára van magának is és a felebarátjának is, megvonván tőle az imádságot, hiszen abban az időben, amikor imádkoznia kellene érte, ő csavarog és nem szolgálja a felebarátja épülését. A nyelv tehát nem elegendő elmondani, mennyi rossz származik a cella elhagyásából. És aki nem figyel erre és nem törődik ezzel, az lassanként annyira lecsúszik, hogy elhagyja a szent szerzet aklát is.

Ezért aki ismeri önmagát, látja ezt a veszedelmet és ezért a cellába menekül, és ott, átölelve a keresztet, megtölti lelkét a szent doktorok társaságában, akik a természetfeletti világossággal — mint a részegek — beszélnek Isten jóságának bőségéről és a maguk hitványságáról; szerelmesei ők az erényeknek, hiszen a szentséges kereszt asztalánál Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének eledelével

táplálkoztak, igaz türelemmel hordozván a szenvedést egészen a halálig. Ezek társaságában van az ő gyönyörűsége; és kemény dolognak tűnik számára az engedelmesség, ha kiszólítja őt a cellából; de ha kívül is van, igaz és szent vágya odabenn időzik. És a cellában a vérrel táplálkozik és a szeretet érzületével a legfőbb és örök Jóval egyesül. Nem kerüli a munkát és nem fut előle, hanem mint igaz lovag áll a cellában a csatamezőn és megvédi magát ellenségei ellen a gyűlölet és a szeretet kardjával valamint a szentséges hit pajzsával. És soha nem akarja hátra fordítani a fejét, hanem kitart a reménnyel és a szentséges hit világosságával mindaddig, míg csak a kitartással el nem nyeri a dicsőség koronáját. Az ilyen lélek megszerzi az erények gazdagságát; de nem szerzi és nem vásárolja ezt az árut más boltban, mint önmaga és Isten benne levő jóságának megismerésében, amely ismeretért a belső és külső cellában lakozik; hiszen másképpen soha nem tudná megszerezni.

Ezért megfontolván, hogy más módon ez nem lehetséges, mondtam, hogy önmagad és Isten benned levő jósága ismeretének cellájában lakozva akarlak látni téged. Tudd meg azonban: ha elhagyod a külső cellát, sohasem fogod megszerezni a belsőt. Ezért is akarom, hogy szigorúan vonulj magadba a celládban tartózkodván: undorodj attól, hogy a cella falain kívül légy, hacsaknem az engedelmesség vagy a végső szükség kényszerít erre. Úgy járj a világban, mintha tűzben járnál, és az emberekkel való társalgás méregnek tűnjék előtted. Menekülj utána magadba és ne légy kegyetlen a tulajdon lelkedhez.

Drága fiacskám, nem akarom, hogy tovább aludjunk, hanem ébredjünk fel önmagunk megismerésében, ahol meg fogjuk találni az alázatos és szeplőtelen Bárány vérét. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Szorgosan ajánlj engem a prior és a többiek imáiba. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

38. — ÁGNES ASSZONYNAK, ORSO MALAVOLTI ÚR ÖZVEGYÉNEK[1]

A türelmetlenség a gőg veleje. A kárhozottak szenvedése végtelen, mert a lélek nem hal meg soha. A világban élő lélek türelmetlenségének oka a mulandó javakhoz való ragaszkodás. A világtól elszakadt lélek türelmetlenségének oka az, hogy szenvedés nélkül akarja követni Krisztust. Az alázatos lélek jutalmát Máriában nyilatkoztatta ki Isten.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szol-

1. Ágnes asszony először eltemette a férjét, utána 1372-ben lefejezték a fiát, mert elrabolt egy leányt (bár az beleegyezett a szöktetésbe), végül meghalt a kislánya is. Ő maga Szent Domonkos bűnbánó nővérei közé lépett. Katalin a kislány halála után írja ezt a levelet a türelmét vesztett és Isten ellen zúgolódó anyának.

gáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz türelemben megalapozottan láthassalak, látván, hogy a türelem nélkül nem tetszhetünk Istennek. Mert amint a türelmetlenség nagyon tetszik az ördögnek és az érzékiségnek — és nincs benne más, csak harag, ha híjával van valaminek, amit az érzékiség akar —, úgy épp ellenkezőleg nagyon nem tetszik Istennek. És mivel a harag és a türelmetlenség a gőg veleje, ezért tetszik annyira az ördögnek.

A türelmetlenség elveszíti fáradozásainak gyümölcsét, megfosztja a lelket Istentől és megízlelteti vele a pokol előízét; azután pedig az örök kárhozatot adja neki, hiszen a pokolban a gonosz akarat haraggal, gyűlölettel és türelmetlenséggel ég. Ég, de nem ég el, hanem e három mindig megújul, azaz nem csökken benne, azért mondom, hogy nem ég el. Tökéletesen kiég és megszűnik a Kegyelem a (kárhozott) lelkekben, de a létük nem szűnik meg, mint mondtuk: és ezért a kemény büntetés is örökké tart. Azt mondják a szentek, hogy a kárhozottak halálért könyörögnek és nem tudnak meghalni, mert a lélek nem hal meg soha. Valóban meghal a Kegyelem számára a halálos bűn miatt, de léte nem szűnik meg soha.

Egyetlen vícium vagy bűn, amit ebben az életben elkövetünk, sem ízlelteti meg annyira a pokol előízét, mint a harag és a türelmetlenség. Gyűlöli Istent, utálja a felebarátját és nem akarja, de nem is tudja felebarátja hibáit hordozni. És ha mondanak vagy tesznek ellene valamit, azonnal méregbe jön és érzései úgy felkavarodnak a haragtól és a gyűlölettől, mint falevelek a szélben. Elviselhetetlen lesz önmaga számára is, hiszen gonosz akarata mindig mardossa: arra vágyik, ami nem lehet övé, s ami ellenkezik Isten akaratával és a saját józan eszével. És mindez a gőg fájáról származik, amely a harag és a türelmetlenség velejét érleli. Megtestesült ördöggé válik az ember és sokkal rosszabb az ilyen megtestesült ördögökkel harcolni, mint a láthatatlanokkal. Valóban menekülnie kell tehát tőle minden értelmes teremtménynek.

Figyeld meg azonban, hogy a türelmetlenségnek két fajtája van. Az egyik az általános türelmetlenség, azaz a világ embereinek általános türelmetlensége. Ennek az az oka, hogy rendetlen szeretettel szeretik önmagukat és a mulandó dolgokat, melyeket nem Istenben birtokolnak, hiszen nem törődnek azzal, hogy miattuk elveszítik a lelküket és átadják az ördög kezébe. Nincs erre orvosság, míg a lélek be nem ismeri, hogy megbántotta Istent, és ki nem vágja ezt a fát az igaz alázatosság késével, amely alázatosság a szeretetet neveli a lélekben.

A szeretet az a termőfa, melynek veleje a türelem és a felebarát iránti jóakarat. Mert amint a türelmetlenség minden más víciumánál jobban megmutatja, hogy a lélek megfosztotta magát Istentől (ez ugyanis azonnal felismerhető, hiszen ha a veleje ott van, a gőg fájának is ott kell lennie), ugyanígy a türelem minden más erénynél jobban és tökéletesebben megmutatja, hogy Isten a kegyelem által jelen van a lélekben. A türelem, mondom, amely a szeretet fájában érlelődött, azaz a Teremtő szerelméért elvetette a világot és szereti a jogtalanságot, bárhonnan is jöjjön.

Mondtam, hogy a haragnak és a türelmetlenségnek két módozata van: az általános és a különleges. Az általánosról már beszéltünk, most beszéljünk a különlegesről, vagyis azok türelmetlenségéről, akik ugyan elvetették már a világot és a megfeszített Krisztusnak akarnak szolgálni, de a maguk módján, vagyis

amennyiben vigasztalást és örömöt találnak benne. Ez azért van, mert a lelki akarat még nem halt meg bennük; és ezért kérik és megkövetelik Istentől, hogy az ajándékokat, a szorongatásokat és a vigasztalásokat úgy adja nekik, amint ők akarják és nem úgy, amint Isten; és türelmetlenek lesznek, amikor lelki akaratuk ellenére történik valami. És ez egy olyan mellékhajtása a gőgnek, ami az igazi gőgből hajt ki; mint amikor egy fa oldalhajtásként egy másik fácskát növel, amely tőle különállónak látszik, gyökerük azonban egy, azaz ugyanabból él mind a kettő. Így van ez a lélek akaratával, amikor a maga módján válogatja, hogyan szolgáljon Istennek, és ha ez nem sikerül, szenved, és a szenvedés türelmetlenné teszi; önmaga számára is elviselhetetlen lesz és nem találja örömét sem Isten, sem a felebarát szolgálatában. Ha valaki tanácsért vagy segítségért jönne hozzá, nem kapna mást, csak dorgálást, mert nem tudja magára venni a másik nehézségeit. Mindez lelki-érzéki akaratából származik, amely a gőg fájából nőtt ki, mert a fát kivágta ugyan, de a gyökereket nem emelte ki a földből. Kivágta, amikor kiemelte vágyát a világból és Istenbe vetette; de tökéletlenül tette ezt: a gyökérzetet benn hagyta, azért az ki is hajtotta oldalágát, és ez mutatkozik meg a lelki dolgaiban. Innen van az, hogy amikor Isten vigasztalása hiányzik, s elméje száraz és terméketlenül magára maradt, azonnal zavar és szomorúság vesz rajta erőt, és az erény színe alatt (minthogy számára úgy tűnik, elvesztette Istent) zúgolódni kezd és törvényt szab Istennek. Ha azonban igazán alázatos lenne, igaz önismerettel és gyűlölettel önmaga iránt, akkor méltatlannak tartaná magát arra, hogy Isten meglátogassa a lelkében, és méltónak a szenvedésre, amit akkor visel, amikor úgy látja, megfosztotta őt Isten a vigasztalástól (de nem a kegyelemtől). Azért szenved, mert a saját fegyvereivel kell fáradoznia; azaz a lelki akarata miatt szenved, a félelem látszata alatt, hogy meg ne bántsa Istent, ez azonban csak a saját érzékisége.

És ezért az alázatos lélek, aki bátran és szíves szeretettel kitépte a gőg gyökerét, s Isten dicsőségét meg a lelkek üdvösségét keresve megfojtotta önakaratát, nem törődik a szenvedéssel, hanem nagyobb tisztelettel viseli az elme nyugtalanságát, mint nyugalmát; szent megilletődéssel fogadva mindent, amit Isten az ő javára ad vagy enged megtörténni, annak érdekében, hogy kiemelje őt a tökéletlenségből és a tökéletességre vigye. Ezen az úton kell járnia a léleknek, mert így jobban megismeri a saját hibáit és Isten kegyelmét, melyet magában talál meg, abban a jó akaratban, amelyet Isten adott neki, hogy undorodjon a halálos bűntől. És mert látja a hibáit, régi és mostani bűneit, megfogan benne a gyűlölet önmaga és a szeretet Isten legfőbb és örök akarata iránt. És ezért tisztelettel és szeretettel fogad minden külső és belső szenvedést, bármely formában is engedje azokat Isten. Épp ezért beteljesítheti magában és magára öltheti Isten édes akaratát; és minél inkább látja, hogy megfosztják attól, amit szeret (akár Isten, akár a teremtmények vigasztalásától, mint mondtuk), annál nagyobb az öröme.

Gyakran előfordul ugyanis, hogy a lélek lelkileg szeret valakit, és ha nem találja meg abban a teremtményben azt a vigasztalást és megelégedést, amit akarna, vagy úgy látja, hogy az másokat jobban szeret és másokkal többet foglalkozik, mint vele, szenved, elkedvetlenedik lelkében és zúgolódni kezd a felebarátja ellen, s hamisan ítélkezik, megítélvén Isten szolgáinak szándékát és lelkületét; és különösen azét, akitől szenved. Emiatt türelmetlen lesz, és olyasmiket gondol,

amiket nem szabad gondolnia, s nyelve olyasmiket mond, miket nem szabad mondania. És hordozni akarja ezt a szenvedést azzal az ostoba alázattal, ami csak látszata az alázatnak (valójában pedig a gőg fia és oldalhajtása), és így beszél magában: „Nem szólok hozzá és nem zavarom többé. Szakítsunk. Nem akarok több szenvedést se neki, se magamnak!" És megmarad e gonosz méltatlankodás földjén. És nem is veszi észre, hogy épp ez méltatlan hozzá, vagyis az ítélkezés, ami a szívében és a zúgolódás, ami a nyelvén van.

Nem szabad így tennie, mert ily módon sem a gőg gyökerét nem emeli ki, sem az oldalhajtását nem vágja le, ami megakadályozza, hogy elérkezzen arra a tökéletességre, mely felé elindult. Hanem inkább szabad szívvel, szent öngyűlölettel, Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének gyötrő vágyával s lelkében az erény szerelmével emelkedjék fel a szentséges kereszt asztalának eledeléhez; azaz szenvedéssel és verítékkel keresse az erényt (és nem az Istentől vagy a teremtményektől kapott vigasztalásokkal), követvén a megfeszített Krisztus nyomdokait és tanítását, és nagy szemrehányással mondja magának: „Nem szükséges, lelkem, hogy te, aki tag vagy, más úton járj, mint a Főd. Méltatlan dolog, ha a töviskoronás fő alatt dédelgetett tagok élnek!" És ha a saját gyengesége vagy az ördög cselvetése miatt a szív a sokféle indulat szelében — akár a fent mondott, akár bármi más módon — mégis felkavarodik, akkor a léleknek fel kell szállni a lelkiismeretéhez, ítéletet kell tartania az önmaga iránti utálattal és gyűlölettel, és nem hagyhatja futni a dolgot büntetés és javítás nélkül. Így ki fogja tépni a gyökeret is, és az önmaga iránti megvetéssel el fogja űzni a felebarát iránti megvetését, azaz jobban fogja fájlalni a saját szívének rendetlen érzéseit és gondolatait, mint azt a szenvedést, amit a teremtmények okoztak neki, akár jogtalanságukkal, akár megvetésükkel.

Ez az az édes és szent mód, amelyet azok követnek, akik egészen Krisztusért égnek, mert ily módon élve kiirtották a gonosz gőg gyökerét, és a türelmetlenség velejét, amely, mint mondtuk, nagyon tetszik az ördögnek, mert principiuma és oka minden bűnnek; s épp ellenkezőleg: amint nagyon tetszik az ördögnek, épp úgy nagyon nem tetszik Istennek.

Isten utálja a gőgöt és az alázatosságot kedveli. Mária alázatának erénye annyira kedves volt előtte, hogy tulajdon jóságától kényszerítve neki ajándékozta az Igét, egyszülött Fiacskáját; és Mária lett az az édes Anya, aki nekünk ajándékozta Őt. Tudod jól, hogy mindaddig, amíg Mária meg nem mutatta akaratát és alázatát e szavaival: „Ecce ancilla Domini, legyen nekem a te igéd szerint"[2], Isten Fiacskája nem testesült meg benne; de amint kimondta a szót, megfogant benne az édes és szeplőtelen Bárány. És ezáltal nyilatkoztatta ki az első édes Igazság, mennyire kiváló ez a kicsinyke erény és mennyit kap az a lélek, aki alázattal felajánlja és odaajándékozza akaratát a Teremtőjének.

Így tehát a fáradalmak és üldöztetések idején, amikor jogtalanságok, sértegetések és kínzások érnek minket a felebarátainktól, amikor az elmében harc van és meg vagyunk fosztva mind a Teremtő, mint a teremtmények vigasztalásától (mert a Teremtő megvonja a lélektől jelenléte megérzésének édességét és ezért

2. Lk. 1, 38.

úgy tűnik, annyi harcban és szenvedésben egyedül van a lélek; a teremtmények részéről pedig hiányzik a társalgás és az üdítő együttlét, amiért a lélek úgy látja, nem szeretik őt annyira, mint amennyire ő szeret), mindezen dolgok közepette, mondom, a tökéletes lélek alázatosan mondja: „Uram, íme a te szolgálóleányod, legyen nekem a te igéd szerint; és ne az én érzéki akaratom szerint". És így a türelem illatát árasztja a Teremtő, a teremtmények és önmaga felé. Megízleli az elme békéjét és nyugalmát: a háborúban is békét talál, hiszen elvetette a gőgben gyökerező önakaratát, és lelkében megfogant az isteni Kegyelem. És szívében és elméjében a megfeszített Krisztust hordozza és a megfeszített Krisztus sebeiben van az ő gyönyörűsége; és nem keres mást, csak a megfeszített Krisztus megismerését és ágya a megfeszített Krisztus keresztje. Itt fojtja meg a saját akaratát, s lesz alázatos és engedelmes.

Mert nincs engedelmesség alázat nélkül, és nincs alázatosság szeretet nélkül. És ezt az Igében találja meg, aki alázattal és az Atya iránti engedelmességgel, valamint a szeretet kötelékeivel és szögeivel megkötözötten és átszegezetten rohant a kereszt szégyenletes halálába, és akkora türelemmel viselte a szenvedést, hogy hangos vagy zúgolódó szavát nem lehetett hallani. Hiszen a szegek nem tarthatták volna a kereszten az átszúrt és átszegezett Istenembert, ha ott nem tartja a szeretet. Nos, ezt ízleli meg a lélek, mondom, és ezért nem akar mással örvendezni, csak a megfeszített Krisztussal. Ezért még ha lehetséges is lenne, hogy szenvedés nélkül és a világ szellemi és anyagi vigasztalásainak birtoklásával szerezze meg az erényeket, kerülje el a poklot és jusson el az örök életre, akkor sem akarná; hanem inkább egészen a halálig tartó szenvedéssel és azzal az érzülettel akar eljutni az örök életre, amellyel hasonlóvá formálódhat a megfeszített Krisztushoz, magára öltve az Ő szenvedését és gyalázatát. Ő megtalálta a szeplőtelen Bárány asztalát.

Ó dicső erény! Ki ne akarná elviselni ezerszer is a halált és minden szenvedést azért, hogy téged megszerezhessen? Királynő vagy, hatalmad alatt az egész világ: az örök életben lakozol, ezért a halandó lélek, ha már magára öltött téged, a szeretet érzülete által együtt lakozik a halhatatlanokkal.

Ha tehát ez az erény ennyire kiváló, ennyire tetszésére van Istennek, és ennyire hasznos magunknak is, meg a felebarát üdvösségének is, akkor kelj fel, drága leányom, a hanyagság és a tudatlanság álmából, és vágd földhöz a szív gyengeségét és törékenységét, hogy ne érezz se szenvedést, se türelmetlenséget semmi miatt, amit Isten történni enged; így nem fogunk sem az általános türelmetlenségbe esni, sem a különlegesbe, mint fentebb mondtuk, hanem férfiasan szabad szívvel és igaz türelemmel fogjuk szolgálni édes Üdvözítőnket. Ha másként cselekednénk, az első türelmetlenséggel elveszítenénk a kegyelmet, a másodikkal pedig akadályoznánk a tökéletesség állapotát; és nem fogsz eljutni oda, ahova Isten meghívott.

Úgy tűnik, Isten nagy tökéletességre hívott meg téged. És ezt abból látom, hogy elold minden olyan köteléket, ami ezt akadályozhatná. Amennyire én megfigyelhettem, úgy tűnik, ezért szólította magához a kislányodat is, aki az utolsó ilyen kötelék volt számodra. Szent részvéttel igen elégedett vagyok, amiért Isten téged eloldott tőle, neki pedig megszüntette fáradalmait. Most tehát azt akarom, öld meg minden önakaratodat, azért, hogy ne ragaszkodj máshoz, csak a megfeszített

Krisztushoz. És ezáltal teljesíteni fogod az Ő akaratát és az én vágyamat. Ezért is mondtam — nem ismervén e beteljesítésnek más útját számodra —, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan akarlak látni, hiszen e nélkül nem leszünk képesek eljutni a mi édes célunkba. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

39. — DON JACOMO KARTHAUZI SZERZETESNEK, A SZIÉNA KÖZELÉBEN FEKVŐ PONTIGNÁNÓI KOLOSTORBA[1]

Az erény a szorongatásban mutatkozik meg. Jelenlétét a türelem, hiányát a türelmetlenség bizonyítja. A kétféle türelmetlenség. Az önszeretet következménye a hitetlenség, az engedetlenség és az ítélkezés. A teremtmények sokféleségében Isten gazdagsága és nagysága mutatkozik mg. Az ember méltósága: Istenben láthat.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan láthassalak. Amely türelem megmutatja, hogy az erények elevenek-e a lélekben vagy sem. A türelemről nem bizonyosodhatunk meg máskor, csak a fáradalmak idején, ezért szorongatás nélkül nem találsz rá erre az erényre: akit ugyanis nem ér szorongatás, annak nincs szüksége türelemre, mivel nincs, aki jogtalanságot követne el ellene. Mondom tehát, a türelem mutatja meg, hogy az erények megvannak-e már a lélekben vagy sem.

És mi bizonyítja azt, hogy nincsenek? A türelmetlenség. Akarod látni, hogy tökéletlenek-e még benned az erények, és az önszeretet gyökere él-e még a lélekben? — akkor figyeld meg, hogy a fáradalmak idején milyen gyümölcs születik. Mert ha a türelem gyümölcse születik, ez annak a jele, hogy az önakarat halott és az erények elevenek; ha pedig a türelmetlenség gyümölcse születik, akkor ez a lehető legvilágosabb jele annak, hogy az önszeretet gyökere még él (ezért is érez, hiszen ami él, az érez, de ami halott, az már nem), az erények pedig még távolinak mutatkoznak a lélekben.

Hanem figyeld meg, hogy a türelmetlenségnek két oka van: az egyik halált okoz, mert a halálból ered, a másik akadályozza a tökéletesedést, mert tökéletlenségből

1. A karthauziak szemlélődő remeték, rendjüket Szent Brunó alapította 1084-ben. Hat társával visszavonult Chartreuse vadonjába, innen bontakozott ki a későbbi remeterend, melynek szabályzatát Kastelli Guigo fektette írásba 1127-ben. A karthauziak a XIV. századtól kezdve Franciaországon kívül is létesítettek kolostorokat.
Pontignánói kolostoruk mindössze három mérföldnyi távolságban volt Sziéna falaitól. 1343-ban alapította Bindo Petroni, sziénai nemes.
A levél címzettje, Don Jacomo előbb a kolostor gondnoka volt, majd amikor a prior, Stefano Maconi Milánóba ment át, ő vette át a kolostor vezetését.

ered. Épp úgy, amint két alapvető állapot van: az egyik az élet, a másik a halál állapota, azaz azok állapota, akik halálos bűn halálában vannak. Ezek, amikor szorongatás vagy üldözés éri őket a világ részéről (mert hiszen ez az élet nem múlhat el szenvedések nélkül, bármilyen állapotban éljen is az ember), türelmetlenséget szülnek a felebarát utálatával és az Isten elleni zúgolódással; rossznak ítélvén azt, amit Isten a javára tesz, hogy visszavezesse őt a Kegyelem állapotába és elvegye tőle a halálos bűn állapotát; de ő, mint tudatlan és nyomorult, mivel gyökere halott a Kegyelem számára, világra hozza a türelmetlenség halálos gyümölcsét, és a türelmetlenségnek ezzel a jelével bizonyítja a halált, ami a lelkében van.

A másik türelmetlenség az, amiről azt mondtam, hogy akadályozza a tökéletesedést (és így is van), és megmutatja a tökéletlenséget. És ha nincs javulás, oda juthat a lélek, hogy elveszíti fáradozásai gyümölcsét vagy szüntelen szenvedésben él. Ez azokkal fordul elő, akik már kiemelkedtek a halálos bűn sötétségéből és kegyelemben élnek; hanem mi történik? Önszeretetük gyökere még nem halt meg bennük, ezért még tökéletlenek: gyöngédek magukhoz és e gyöngédség miatt részvétet éreznek önmaguk iránt. Ezért (mivel még szereti önmagát) szenved, és azt szeretné, hogy mindenki ugyanazzal a részvéttel legyen iránta, mellyel ő van önmaga iránt. És ha nem talál valakit, aki így együttérez vele, szenved, és így egyik szenvedéshez társul a másik; vagyis ahhoz a szenvedéshez, amit a szorongatás, a betegség, a lélek zaklatottsága vagy az emberek üldözései (bárhonnan is jöjjenek) okoznak neki, társul az, amit ő okoz magának, azt akarván, hogy részvéttel legyenek iránta: és így türelmetlen lesz, gyakran zúgolódik a felebarátja ellen és ítélkezvén megítéli mások akaratát. Mert azok gyakran részvéttel lehetnek iránta, csak nem mutatják.

És mindez nem ered másból, mint az önszeretet gyökeréből, ami még nem halt meg benne. Mi bizonyítja ezt? A türelmetlenség, mint mondottuk. Ezért szül tökéletlen gyümölcsöt; de nem halált, hiszen már kiemelkedett a halálos bűnből, hanem a fáradalmakban való szenvedést és a felebarát utálatát, mivel nem látta benne azt a részvétet, amit látni akart. Ez az a tökéletlenség, ami akadálya a remete és a többi szerzetes nagy tökéletességének, pedig ők már elhagyták az általános szeretet tökéletlen állapotát — amely a világiak állapota, ha Kegyelemben élnek — és elmentek a nagy tökéletességbe,[2] ahol az engedelmesség és a türelem tükrévé kellene válniuk, halott és nem eleven akarattal.

2. A világban élők tökéletlensége és a szerzetesség tökéletessége nem egy-egy világi embert és szerzetest állít egymással szembe, hanem állapotokat. Tökéletességen ugyanis azt értjük, hogy valami minden jónak birtokában van, ami számára lehetséges. Az ember számára ez azt jelenti, hogy akkor tökéletes, amikor Isten birtokolja őt, s ő is birtokolja Istent. Ezért egy-egy embert tekintve akár világi, akár szerzetes valaki, amíg a földön él, tökéletlen, mert csak úton van a tökéletesség felé. De állapotszerűen lényeges különbséget jelent az, hogy valaki általános jószándékkal és hittel törekszik-e Isten felé, vagy ünnepélyesen elkötelezte magát Isten keresésére úgy, hogy azt többé vissza nem vonhatja. Ez a visszavonhatatlan elkötelezettség az Egyházban a püspökök és a szerzetesek sajátja. Ezért mondjuk hogy a szerzetesek és a püspökök a tökéletesség állapotában élnek, a többiek pedig a tökéletlenség állapotában. Ez azonban mit sem mond arról, hogy egy-egy szerzetes mennyire Istené, vagy hogy egy világi nem lehet-e tökéletesebb egy szerzetesnél.
Mindezt utolérhetetlen világossággal tanítja Aquinói Szent Tamás: Summa Theologiae II–II. 183–185. Qu.

Vajon van-e olyan nyelv, amely képes elmondani, mennyi szerencsétlenség származik ebből? Nem hiszem, hogy van. Ellenben van három alapvető hibája annak, akiben az önakarat még nem halt meg. Az első az, hogy hitetlen és nem hivő az eleven hit világosságával: még eltakarja a felhő az értelem szemét, ahol a hit pupillája van. Ebből a főhibából, hogy az önszeretet felhője a szem fölött van és elhomályosítja a hit világosságát, azonnal következik a második és a harmadik, azaz az engedetlenség, amiből türelmetlenségbe és az ítélkezés, amiből zúgolódásba fog esni. És ha jól megnézed, e három közül egyik sincs a másik kettő nélkül. Nem kétséges tehát, hogy önmagából a tényből, hogy az önszeretet gyökere nem halt meg bennünk, következik, hogy a szem sötétben van és az erények összes gyümölcsei tökéletlenek még; hiszen minden tökéletesség az érzéki akarat megöléséből és az értelem Isten édes akaratában való életre keléséből származik.

Így tehát, aki még él és tökéletlen, az azonnal engedetlen is Isten és az elöljáró iránt. Mert ha engedelmes volna, köteles tisztelettel fogadná a fenyítést Istentől is, az elöljárótól is; mivel azonban nem engedelmes, hanem élő akarata miatt engedetlen, ezért türelmetlen Istennel szemben és engedetlen. Hiszen az az Isten akarata, hogy türelemmel hordozzunk minden fenyítést, bármilyen formában engedje is nekünk: igaz türelemmel és azzal a szeretettel fogadjuk, amellyel Ő adja azokat, mert nem ad és nem bocsát ránk mást, csak ami megszentel minket; és ezért mindent szeretettel kell fogadnunk. Ezért nem tehetjük meg, hogy engedetlenek legyünk iránta, zúgolódásba és ítélkezésbe essünk, s az önmagunk iránti gyengédséggel valamint gőggel és hitetlenséggel magunk akarjuk megválasztani, hogyan szolgáljunk Istennek, a magunk módján.

Hiszen ha igazán elhinnénk, hogy minden, ami van, Istentől származik (kivéve a bűnt), és hogy Ő nem tud mást akarni, csak a mi javunkat, amit a megfeszített Krisztus vérében látunk és ízlelünk (ha ugyanis mást akart volna, mint a mi javunkat, nem adott volna ilyen Megváltót nekünk), mondom, ha ezt igazán elhinnénk és a hit világosságát nem homályosítaná el bennünk az önszeretet, engedelmesek lennénk és tisztelettel fogadnánk mindent, amit ad; és a javunkra szólónak ítélnénk azt, amit szeretetből és nem gyűlöletből ad Ő, aki a Szeretet. Mivel azonban hitetlenek vagyunk, ezért szenvedünk és türelmetlenek vagyunk a szenvedésben, amit viselünk; és engedetlenek vagyunk az elöljáró iránt és ítélkezünk akarata fölött, mert nem Isten akaratát látjuk benne.

Mert az elöljáró gyakran jó és szent szándékkal teszi azt, amit alárendeltjével tesz, a hitetlen és engedetlen alárendelt pedig egészen ellenkezőleg fogadja. Ez a gőg miatt van, és azért, mert az önszeretet gyökere még nem halt meg benne; hiszen ha meghalt volna, akkor – mint aki épp ezért lépett be a Rendbe – egyszerű szívvel és minden szenvedély nélkül engedelmeskedne, amint az alázatosan engedelmes teszi. Mert ha elöljárója maga lenne az Ördög, az igazán engedelmes mindent, amit az elöljáró vele tesz vagy súlyos parancsként rak rá, türelemmel fogadna, mert úgy ítélné, hogy Isten akarata szerint bánnak vele: vagy az üdvössége érdekében, vagy azért, hogy eljusson a nagy tökéletességre. És ezért az elme békéjével és nyugalmával fogadja a parancsot és megízleli az örök élet előízét ebben az életben. És mivel akarata halott és a hit világosságában igaz engedelmességgel jár, ezért megízleli a türelem édes és szerelmes gyümölcsét az erősséggel és a

mindhalálig való kitartással együtt. Ez a gyümölcs bizonyítja, hogy valóban kiemelkedett a tökéletlenségből és eljutott a tökéletességre.

Épp úgy, amint az engedetlen a türelmetlenséggel bizonyítja a maga hibáit. Ezért látjuk, hogy mindig megbotránkozik, kivéve, ha kedve szerint mennek a dolgok és az elöljáró azt teszi, amit ő akar. Ha azonban az ellenkezőjét teszi, felháborodik. Miért? Mert még él. Ha halott volna, nem történne ez vele. Az ilyenek ugyanis olyan gyengék, hogy a szalmaszálban is elbotlanak. És ha az elöljáró parancsol valamit, ami nincs kedvére, azonnal felháborodik.

Ha beteg, türelmetlen, mivel túlságosan gyengéd a teste iránt. És gyakran mondogatja a jó színezete alatt: „Ha más betegségem volna, szívesebben viselném. Ez azonban olyan rejtett betegség, amit nem lehet látni, és ezért nem hiszik el nekem, hogy akadályoz abban, hogy az officiumot és a többi gyakorlatot úgy végezzem, mint mások". És úgy tűnik, nem lehet békéje. Megcsalja őt a saját szenvedélye és önmaga iránti gyengédsége, mert tökéletlen még és kicsi a világossága. Mi bizonyítja ezt? A türelmetlensége; amiatt, hogy nem láthatja a többiek együttérzését. Válogatni akarja a maga módján az időt, a helyet és a fáradalmakat. Nem szabad így tenni, hanem meg kell alázkodni Isten hatalmas keze alatt,[3] tisztelettel kell fogadni mindent és meg kell tenni azt, amit megtehetünk. És amikor nem tudjuk megadni Istennek az officium és a többi gyakorlat adóját úgy, mint a többiek, akkor a türelem adóját kell megadnunk. Isten ugyanis nem vár tőlünk többet, mint amennyire képesek vagyunk.

Joggal várja azonban a szent vággyal teli szeretetet, valamint azt, hogy türelemmel hordozzunk minden szenvedést és fáradságot, mindig és mindenütt, bárhol is legyünk; s hogy gyűlöljük és utáljuk érzékiségünket. Azért így tesznek azok, akik tökéletesek akarnak lenni. És ily módon szenvedéseik közepette az örök életet fogják ízlelni ebben az életben; és szenvedésükhöz nem szenvedés társul, hanem a szenvedésben lesz az enyhületük, meggondolván, hogy a megfeszített Krisztushoz hasonlóvá formálódhatnak az Ő gyalázatait viselve.

És nem akar más úton járni ő, a szolga, mint az Úr: és ezért megfürdik és megfullad a megfeszített Krisztus vérében. Amely vér megtartja az akaratot a halálban, ha a lélek a szeretet érzületével ízleli Őt. És ahol halott az akarat, ott nincs szenvedés, mert egyedül az akarat az, ami szenvedéssé teszi számunkra a szenvedést és a szorongatásokat; ha azonban akaratunk halott és magunkra öltöttük Isten édes akaratát, akkor a szenvedés a mi örömünk, az érzéki öröm pedig — önmagunk szent gyűlölete miatt — fárasztó számunkra, hiszen látjuk, hogy az élvezetek útja nem a megfeszített Krisztus útja.

Nézd a Szenteket, akik Őt követték és lásd be, hogy a mennyek országát, az örök életet nem szerzik és nem vásárolják meg élvezetekkel; de megszerzik és elnyerik Isten országát az önkéntes szegénységgel, a szenvedésben való örvendezéssel, a sok fáradozással, és azzal, ha az élvezetek fárasztónak tűnnek, mint mondtuk. Az Isten akaratával már összhangban levő akarat ennek előízét kapja; ezért is mondtam, hogy az örök élet előízét ízleli ebben az életben.

3. 1.Pét. 5, 6.

Az ilyen lélek nem esik a harmadik hibába, az ítélkezésbe, azaz nem ítélkezik Isten akaratáról másképp, csak igazságosan és szeretettel: látja, hogy Isten szereti őt és szeretetből kap mindent. Emberek akaratáról sem ítélkezik a világ semmilyen dolgában vagy eljárásában sem, akár gúnyolódás, akár jogtalanság, akár szóbeli vagy tettleges üldözés is éri. Hanem szent megfontolással úgy ítéli, hogy Isten engedi meg ezeket az ő javára és azért, hogy az emberek által próbára tegye benne az erényt. Nem ítélkezik sem Isten szolgái, sem bárki más teremtmény tettei felett, még ha kifejezett rosszat lát, akkor sem, mert nem azért látja és nem is azért szabad meglátnia a rosszat, hogy ítélkezzék és zúgolódjon, hanem hogy együttérzéssel Isten elé vigye és magára vegye a felebarát hibáit.

Így akarja ezt a szeretet érzülete; és nem akarja, hogy úgy cselekedjünk, mint a tökéletlenek, akiket elvakít még az önmaguk iránti szeretet. Úgy tűnik, az ő táplálékuk a felebarát elítélése, és nemcsak a világiaknak, hanem Isten szolgáinak is parancsolni akarnak a maguk módján; és ha azok nem tesznek kedvükre, megbotránkoznak bennük. És gyakran előfordul, hogy a részvét színe alatt zúgolódni kezdenek. Az ilyen törvényt akar szabni a Szentléleknek és nem is veszi észre. Mért nem? Mert az ördög beburkolta őt a részvét fátylával, csakhogy ez inkább gyökeres irigység és előítélet — úgy ítéli ugyanis, hogy ő valamit jobban tud —, mint részvét. Mert ha részvét lenne benne meg buzgóság Isten dicsősége és a lelkek üdvössége iránt, akkor használna a szeretettel és megnyílna a másik felé, akitől szenved; és így a felebarátját is megnyerné, és önmagának is örömöt szerezne, mert az igazság tágasságában és az igaz világossággal meglátná a különféle utakat és módokat, melyeken Isten az Ő szolgáit vezeti. A legfőbb Jóság ugyanis így mutatja meg, hogy Neki van mit adnia. Ezért is mondta az áldott Krisztus: „Az én Atyám házában sok lakás van".[4]

És vajon van nyelv, amely képes lenne elbeszélni azt a sokféle módot, látogatást, ajándékot és kegyelmet, melyet Isten nemcsak a teremtmények sokaságának, hanem egy teremtménynek is megad? Hiszen amint különbözők az erények, jóllehet mind a szeretet jegyében születnek, ugyanúgy különböznek egymástól Isten szolgái, és az ő viselkedésük és szokásaik. Nem úgy, hogy aki tökéletesen birtokolja a szeretet erényét, abban nincs meg a többi erény, hanem úgy, hogy az egyiknek ez, a másiknak az a sajátos erénye, és ez az alapvető erénye vonzza magához a többi erényt. Innen van az, hogy más életmódot látunk annál, akinek sajátos erénye a szeretet és minden öröme a felebarát szolgálata, és más életmódot annál, akinek sajátja az alázatosság a magány éhségével. Egyikben az igazságosság él, másikban az eleven hit szabadsága és nem lát semmit, amitől félni kellene; egy másik a bűnbánatnak él és egészen a vezeklésnek adja magát; ismét másik az igaz és tökéletes engedelmességgel tanulja megölni a saját akaratát. Így különböznek tehát egymástól szokásaik és életmódjaik, és mégis a szeretet erényében futnak valamennyien.

Innen van az is, hogy a Szentek, akik már az örök életben vannak, s akik mind a szeretet útján jártak, de különböző módokon, nem hasonlítanak egymáshoz. Sőt még az angyali természetben is van különbség, ugyanis nem egyformák vala-

4. Jn. 14, 2.

mennyien; ezért az örök életben a lélek örömei közé tartozik az is, hogy látja Isten nagyságát az Ő szentjeiben, vagyis abban, mily sokféle módon ajándékozta meg őket. És az egész teremtett világban megtaláljuk ezt a különbözést, azaz látjuk a dolgok sokféleségét, hiszen minden dolog másféleképpen létezik, jóllehet egy és ugyanazon érzület alkotásai, azaz mind Isten teremtményei az egy szeretetben.

És ez a nagy méltósága annak, akinek világossága van és Istennek épp ezt a nagyságát akarja megismerni: Istenben lát, mert az Ő nagyságát találja meg a látható és láthatatlan dolgokban egyaránt, mint mondottuk. Valóban ostoba és őrült tehát, aki parancsolni akar a teremtményeknek a maga módján; és ha azok nem az ő látása szerint járnak el, megbotránkozik bennük. Nem szabad tehát ebbe a harmadik hibába, az ítélkezésbe esni, hanem örömmel és tisztelettel kell fogadni Isten szolgáinak életmódját és szokásait, alázattal mondván magunkban: „Hála legyen neked, Uram, a különféle utakért és módokért, melyeket mind Te adtál és Te őrzől meg teremtményeidben!"

És ha nyilvánvaló hibát látnál akár Isten szolgáiban, akár a világ szolgáiban, nagy részvéttel vidd Isten színe elé. És ha képes vagy szeretettel megmondani a hibát a felebarátodnak, meg kell mondanod. Így tesz az, aki tökéletes szeretetben él és alázatos, aki nem becsüli sokra önmagát. Az ilyen valóban meg van alapozva, és nem botránkozik meg sem a szenvedésben, amit viselnie kell, sem az elöljáróban, ha az súlyos parancsot ad neki, hanem engedelmes mindenben egészen a halálig, kivéve azt, amiről látja, hogy ellenkezik Isten akaratával. Mert amiről látja, hogy megbántaná vele Istent, azt nem szabad megtennie; de minden mást igen. És a felebarátjában sem botránkozik meg: sem az ellene elkövetett jogtalanságok, sem szokásai vagy eltérő életmódja miatt, hanem mindennek örül, mindenben gazdagodik és mindenből leszedi a lelkében levő szeretet erényének gyümölcsét.

Mi bizonyítja ezt? A türelem erénye, amely világossá és nyilvánvalóvá teszi az erény jelenlétét a tökéletes lélekben és hiányát a tökéletlenben, megmutatván ellenkezőjét, a türelmetlenséget. Való igaz tehát, hogy a türelem bizonyító jel, ami megmutatja, hogy az ember tökéletes-e avagy tökéletlen.

Téged a nagy tökéletesség állapotába helyezett Isten, és ezért türelmesnek kell lenned a mondott módon, azaz úgy, hogy megfürdeted és megfojtod akaratodat a megfeszített Krisztus vérében. Máskülönben ugyanis ártani fogsz annak tökéletességnek, amelyre szomjazva beléptél szolgálni, azaz beleesnél az említett második türelmetlenségbe.

És ezért mondom, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan vágylak látni téged, azért, hogy örvendezz a fáradalmakban és megízleld az örök élet zálogát; a végén pedig elnyerd fáradozásaid gyümölcsét. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

40. — LELKI LEÁNYAINAK SZIÉNÁBA

A hűség tisztaság és szeretet dolga. Mindkettőt a Bárány vérében találjuk meg. Istennek nem tud használni a lélek, ezért iránta való szeretetét a felebarát szolgálatában mutatja meg.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy Teremtőnk hűséges szolgálóinak láthassalak benneteket; állhatatosaknak, akik soha semmi miatt hátra nem fordítják fejüket, jósorsukban nem ragaszkodnak túlságosan az örömhöz, balsorsukban pedig nem lesznek türelmetlenek és keserűek.

Azt akarom és kérem, hogy szent vágyatokat semmi ne akadályozza és ne fojtsa el. Annak érdekében pedig, hogy a szent vágy növekedjék és ne csökkenjen bennetek, azt akarom, nyissátok ki az értelem szemét a kimondhatatlan szeretet megismerésére, amely Istenben van irántatok; e szeretet által adta nektek egyszülött Fiát, a Fiú pedig nektek adta az életét, a szeretetnek akkora tüzével, amitől minden kemény szívnek fel kellene oldania keménységét.

Arra irányuljon értelmetek szeme, hogy meggondoljátok és megfontoljátok, mibe kerültetek Isten Fiacskájának: és lelketek arcát mossátok meg a vérben. Keljetek és ébredjetek fel a hanyagság álmából, és a serénységgel ragadjátok magatokhoz — hiszen ezért keltetek fel — a hófehér tisztaságot és a szív legégőbb szeretetét, amit egészen meg fogtok találni a Bárány vérében.

De akarom, hogy azt is megfontoljátok, leányaim, hogy az elmének és a testnek ezt a tisztaságát nem lehet birtokolni, ha sokat társalgunk a teremtményekkel, ha a szívet és az érzületet beléjük vagy más teremtett dolgokba vetjük Isten akarata ellenére, ha önszeretet van bennünk és dédelgetjük a testünket; de meg lehet szerezni, ha serények vagyunk sok-sok virrasztásban és imádságban, és szüntelenül emlékezetünkben van a Teremtőnk, elismervén kimondhatatlan szeretetét, mellyel szeret minket.

Miután pedig a lélek a mondott módon már megtisztult, látván, hogy Istennek ő semmiképp sem tud használa lenni, ki fogja terjeszteni szeretetét a felebarátja felé, és használa lesz azzal, amivel Istennek nem tud használa lenni: meglátogatja a betegeket, segíti a szegényeket, vigasztalja a szorongatottakat, együtt sír a sírókkal és együtt örül az örvendezőkkel;[1] azaz együtt sír azokkal, akik a halálos bűn sírásában[2] vannak, részvéttel van irántuk és szüntelenül felajánlja értük imádságait Isten színe előtt; és együtt örül az örvendezőkkel, akik a megfeszített Krisztus igaz szolgái, és mindig örvendezik társaságukban.

1. Vö. Róm. 12, 15.
2. A Dialógusban egy külön rész szól a könnyek öt fajtájáról, melyek közül az elsőre utal itt Katalin. E könnyek a harag, a türelmetlenség és az érzékenykedés könnyei, milyeket a halálos bűn állapotában sír a lélek (lásd Dialógus 176–195. oldal, különösen a 88–89. fejezet).

Erre kérlek titeket is, leányaim, ezt tegyétek; és ily módon hűséges szolgálók lesztek és nem hűtlenek: és ezt kívánja látni a lelkem bennetek. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

41. — DELLA FONTE TAMÁS DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK, AMIKOR A SAN QUIRICÓI KÓRHÁZUKBAN VOLT[1]

A lelki cella olyan, mint egy kút, benne a föld a magunk nyomorúságának, a víz Isten jóságának ismerete. A Krisztus képmásává formálódott lélek lakást készít Istennel.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Lelkiatyánk Krisztusban, az édes Jézusban. Katalin, Alexia és összes leányaid imáidba ajánlják magukat a vággyal, hogy testben és lélekben egészségesen láthassunk, amint ez tetszésére van Istennek.

Én, Katalin, Jézus Krisztus haszontalan szolgálója, összes leányaid között a legméltatlanabb, igen kevéssé éhezem Isten dicsőségét, és igen kevéssé tartom elmémben a tanítást, amit oly gyakran adott nekem, azaz hogy gonosz akaratom számára meghaltan éljek. Ezt az akaratot nem vetettem kellő tisztelettel a szent engedelmesség igájába, úgy, amint arra köteles és képes lettem volna. Jaj, én szerencsétlen lélek, aki nem rohantam férfias szívvel átölelni édességes és drága Jegyesem, a megfeszített Krisztus keresztjét, hanem leültem a hanyagságban és a tudatlanságban! Fájlalom ezt és bűnösnek vallom magam Isten előtt és előtted, drága atyám. Esedezve kérlek, oldozz föl engem és add reám és mindannyiunkra áldásodat.

És még arra kérlek, drága atyám, akard teljesíteni az én vágyamat, azaz, hogy láthassam: egyesülsz Istennel és átalakulsz Őbenne. Ez azonban mindaddig lehetetlen számunkra, amíg nem egyesülünk az Ő akaratával. Ó legédesebb örök Jóság, aki megtanítottad nekünk, hogyan találjuk meg a te szent akaratodat! És ha megkérdeznénk ezt a legédesebb és legszeretetreméltóbb ifjút és kegyes atyát,[2] Ő válaszolna és megmondaná nekünk: „Ha azt akarjátok, hogy megszerezzétek és megtaláljátok akaratom tüzét, tegyétek meg, hogy mindig a lelki cellátokban lakoztok!"

Ez a cella kút, amelyben víz és föld van. A földön, drága atya, a mi nyomorúságunk értendő, és az az ismeret, hogy mi önmagunktól nem létezünk, hanem lé-

1. Lásd a 25. levél 1. jegyzetét a 70. oldalon. Valószínűleg 1374 májusa előtt készült a levél. San Quirico 20 mérföldnyire van Sziénától. Katalin is lakott ebben a szerény kórházban.
2. Mindkettő Krisztus: atya a bölcsessége, ifjú az elsőszülöttsége révén.

tünk – megismerjük – Istentől való. Ó kimondhatatlan, lángoló szeretet! Élő vízhez jutottunk, azaz édes és igaz akaratának megismeréséhez. amely akarat nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. Lépjünk be tehát, a kútnak e mélységébe, mert benne lakozván szükségszerűen megismerjük önmagunkat és Isten jóságát. Megismervén, hogy nem létezünk, kicsinnyé alázzuk magunkat és belépünk az égő, feláldozott és megnyílt szívbe, amely ablak és ajtó nélküli, mégsem zárul be soha. És benne a szabad akarat szeme, amelyet Isten adott nekünk, megismeri és meglátja, hogy az Ő akarata nem akar mást, mint a mi megszentelésünket.

Szerelem, édes Szerelem! Tárd ki, tárd ki az emlékezetet, hogy befogadja és megőrizze a megértés számára Isten ekkora jóságát! Mert ha megértjük, megszeretjük; ha szeretjük egyesülésre és átalakulásra találunk a szeretet-anya szerelmében, ki-bejárván a megfeszített Krisztus kapuján,[3] amint Ő mondta a tanítványainak: „Eljövök és lakást készítek veletek".[4]

És ez az én vágyam, hogy ebben a lakásban és átalakulásban láthassalak. Ezt kívánja a lelkem különösen tőled, de minden más teremtménytől is. Kérlek tehát, légy megfeszített és átszegezett a Kereszten.

Üzenetet küldtél nekem, mondván, hogy voltál Szent Ágnes[5] testénél és imáiba ajánlottál engem és minden leányodat; ez a dolog nagy vigasztalásomra szolgált. És mivel azt mondod, nem kívánkozol visszatérni hozzánk és nem tudod ennek az okát, én megmondom neked, hogy ennek két oka lehet. Az egyik az, hogy amikor a lélek nagyon egyesült és átalakult Istenben, megfeledkezik önmagáról is, meg a többi teremtményről is. A másik az lehet, ha olyan helyet találtál, amely jobban hozzásegít ahhoz, hogy magadba térj. Ezért ha ezek miatt nincs kedved visszatérni, az nagy vigasztalás nekem, hiszen nem vágyik másra a lelkem. Néha azonban azt hiszem, az én nyomorúságom és tudatlanságom az oka az elmúlt időnek.[6] Hiszem, hogy Isten kimondhatatlan szeretete tisztítani és javítani akarja gonoszságomat. És azért teszi ezt különleges szeretete által, hogy megismerjem magam.

Úgy tűnik, szándékodban áll máshová menni. Nem látom, hogy ezt kellene most tenned. Mindazonáltal teljesedjék be Isten akarata és a tiéd. Adja meg neked Isten, hogy a legjobbat válaszd ebben is, és minden más cselekedetedben is, hogy az Isten dicsőségére és a lelked javára váljék. Dicsértessék a megfeszített Jézus Krisztus!

Imáidba ajánlja magát a te Katalinod; Alexia is üzeni, imáidba ajánlva magát, hogy könyörögj érte Istenhez és áldd meg őt a megfeszített Krisztus nevében. És könyörögj Istenhez Joanna Pazzáért, meg Katalinért, az Isten Fia vérén visszavásárolt szolgálóért és rabszolgáért. Bocsáss meg, ha vakmerő szavakat használtam. Isten szeretete égjen benned. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Vö. Jn. 10, 7.
4. Vö. Jn. 14, 23.
5. Montepulcianói Szent Ágnesről van szó, akit Katalin is különösen tisztelt. Lásd a 26. levél 1. jegyzetét a 71. oldalon.
6. A Legendában Rajmund leírja, mennyi rágalom, megnemértés és üldözés érte Katalint Sziénában. Mindebből a gyóntatóinak is kijutott, s Tamás ez idő tájt elbizonytalanodott, fel akart hagyni Katalin gyóntatásával.

42. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

Az igazság megismerésére csak akaratunk és önszeretetünk elvesztésével juthatunk el.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a tökéletes világosságban és az örök igazság ismeretében láthassalak; azért, hogy világossággal és megkülönböztetéssel végezd minden cselekedetedet, hiszen világosság nélkül mindent sötétben tennénk. És ezt a világosságot nem fogod tökéletesen birtokolni, ha nem űzöd el az önszeretet felhőjét. Nagy serénységgel törekedj tehát arra, hogy elveszítsd magad, azért, hogy megszerezhesd a világosságot és a saját elgondolásaid belefulladjanak Isten édes Jóságának elgondolásába és akaratába. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

43. — CRISTOFANO DI GANO GUIDINI ÚRNAK[1]

A szülők és a mennyei Atya iránti engedelmességről. A lelkiismeretesség látszatával is megfoghat minket az ördög. Választásainkban egy szempont vezessen minket: Isten dicsősége és a lelkek üdvössége.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem és Fiam Krisztus Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked, Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy az igaz fiak között láthassalak, akik mindent megtesznek és teljesítenek, amit az igazi, a mennyei Atya kér tőlük, amikor ezt mond-

1. A címzett, teljes nevén Raineri di Landoccio dei Pagliaresi sziénai ősnemes családból származott. Katalin egyik leghűségesebb tanítványa és lelki gyermeke, írnoka volt: neki és két társának, Stefano Maconinak és Barduccio Canigianinak diktálta Katalin a leveleit és a Dialógust. A XI. Gergelynek, VI. Orbánnak és Nápolyi Johannának szóló leveleket ő vitte el a címzettekhez. Katalin halála után Neri remete lett. Összesen 11 hozzá írt levél maradt ránk.

1. Cristofano a Piccolomini családban született, Sziéna vidékén egy kisebb helység jegyzője volt, később más közhivatalokat is viselt. Neri Pagliaresi közvetítésével ismerte meg Katalint. Szíve szerint szerzetes akart lenni, édesanyja akaratára és unszolására azonban elszánta magát a nősülésre. Három jelölt között kellett választania, s mivel határozatlan volt, Katalintól kért tanácsot. Ő, bár nem érzi magát illetékesnek ilyen kérdésekben, e levéllel válaszol. Cristofano végül megnősült (1375. okt. 28-án, tehát a levél előtte készült), majd megözvegyült, s akkor magára öltötte az Ospedale della Scala testvérület ruháját és közöttük szolgált. Stefano Maconi karjai között halt meg.

ja: „Aki nem hagyja el atyját, anyját, nővérét és fivéreit, és önmagát is, nem méltó hozzám".[2] Úgy tűnik, azt akarja tehát, hogy elhagyjuk őket.

Ez, úgy tűnik, eszünkbe sem jut, mivel meg akarjuk tartani őt,[3] annak látszata és színezete alatt, hogy a lelkiismeret késztet erre. Ez a lelkiismeret inkább az ördögtől származik, mint Istentől, mert akadálya annak, hogy eljuss a tökéletes állapotra[4], amelyre, úgy tűnik, a Szentlélek meghívott téged. És ha azt mondanád nekem: „Isten parancsolja nekem, hogy engedelmes legyek irántuk" – ez így igaz mindaddig, míg nem tartanak ők vissza Isten útjától; de ha ebben akadályoznak minket, akkor át kell lépnünk a testükön és követnünk kell az igazi Atyát a szentséges kereszt zászlajával.

Jaj, édes testvérem Krisztus Jézusban, mennyire sajnálom, hogy ellenállsz és nem ismered fel ezt a tiszteletre méltó állapotot! Úgy tűnik, inkább amiatt kellene lelkiismeretfurdalásodnak lennie, hogy nem akarod elhagyni, mint amiatt, hogy elhagyod anyádat. Minekutána a dolog így áll, kérem a legfőbb és örök Igazságot, tegye szentséges kezét a fejedre és vezessen abba az állapotba, amely leginkább tetszésére lenne. Téged arra kérlek, minden állapotban és minden cselekedetedben egyenesen Istenen tartsd a szemed, keresvén mindig az Ő dicsőségét és a lelkek üdvösségét; és elmédből soha ne menjen ki a Bárány vérének váltságdíja, mely a szeretet akkora tüzével fizetett meg értünk.

A menyasszony kérdésében azt válaszolom, hogy nem szívesen avatkozom ilyen ügyekbe, mert ez inkább a világiakra tartozik, mint rám. Mindazonáltal nem tagadhatom meg kívánságodat. Miután megfontoltam mindhárom lehetőséget[5]... mindegyik jó. Ha úgy érzed, nem kell törődnöd azzal, hogy egyikük már férjes volt, elveheted őt is, miután a rossz és gonosz világba akarsz keveredni. Ha róla lemondasz, válaszd Francesco Venture di Camporeggi leányát. Egyebet nem mondok. Kérem a végtelen és örök Szeretetet, adja meg neked azt, ami inkább az Ő dicsőségére és a te lelked üdvösségére lenne. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

44. — ANTONIO DI CIOLO ÚRNAK[1]

Senki sem adhat mást, csak ami a sajátja. A világ szenvedését, Isten a maga tökéletes tisztaságát és örömét adja a vele egyesült léleknek. Az ember méltósága: Isten magának teremtette őt. A teremtett dolgok nem elégíthetik ki a lelket, mert kevesebbek és kisebbek nála.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szol-

2. Mt. 10, 37.
3. A címzett édesanyjáról van szó, aki nősülésre kényszerítette fiát.
4. Lásd a 39. levél 2. jegyzetét a 111. oldalon.
5. Hiányos szöveg.

1. A címzettről csak annyit tudunk, hogy nemes ember volt, a sziénai Pieracciolo család egyik utolsó sarja.

gáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szent vágy által egyesítve láthassalak édes Üdvözítőnkkel; hiszen más módon nem leszünk képesek megvetni a világot, sem elérni a tökéletes tisztaságot, megőrizvén elménket és testünket az önmegtartóztatás állapotában. Az a lélek ugyanis, aki nem ragaszkodik Istenhez és a szeretet érzülete által nem egyesül vele, szükségszerűen és Isten kizárásával a teremtett dolgokkal fog egyesülni, meg a világ örömeivel, állásaival és gyönyörűségeivel: mert a lélek nem élhet szeretet nélkül, vagy Istent vagy a világot szeretnie kell. És mindig azzal egyesül, amit szeret, és ahhoz válik hasonlóvá; hiszen mindig azt fogadja magába, ami abban van, amit szeret.[2]

Ha a világot szereti, a világ nem adhat neki mást, csak szenvedést, mivel a bűn miatt csak a nagy keserűség bogáncsát és töviseit termi. Testünk sem adhat mást, csak a bűn és a romlottség bűzét és mérgét, olyannyira, hogy ha a lélek a test akarata és érzéki szenvedélyei szerint alakul, mérget vesz be, ami megmérgezi őt oly módon, hogy elveszi tőle a kegyelem életét a halálos bűn vétkével. Mást nem kaphat az efféle szeretettől. Állandóan szomorú és elviselhetetlen önmaga számára is, mert Isten megengedte, hogy a rendetlen érzület önmaga számára is elviselhetetlen legyen.

És ezzel ellentétben az Isten édes akaratában rendezett és a szeretetben Vele egyesült érzület azt adja a léleknek, ami Istenben van. Isten a legfőbb és örök édesség, és ezért éreznek az Ő szolgái a keserű és rossz dolgok közepette is akkora gyönyörűséget: hiszen a kegyelem által megtalálják önmagukban Istent, aki kielégíti és megnyugtatja őket. Mert a lelket – mivel nagyobb minden teremtett dolognál – semmi sem tudja kielégíteni, csak Isten, aki nagyobb nála. Isten ugyanis mindent, amit teremtett, az ember szolgálatára teremtett, az embert pedig önmagának teremtette, azért, hogy Őt szeresse egész szívével és egész érzületével, és neki szolgáljon igazságban. És ezért a világ dolgai nem képesek kielégíteni az embert, hiszen kevesebbek nála. Akkor van tehát békéje és nyugalma, amikor Istenben van; részesül abban a tágasságban, amely a szeretet érzülete által minden értelmes teremtményt magába fogad. Sőt szolgálni és segíteni is igyekszik őket, hogy ebben mutassa meg Teremtője iránti szerelmét.

Mivel Isten a legfőbb és örök tisztaság, ezért az egyesülés által a lélek és a test részesül abból a tisztaságból, ami Istenben van: elméjét és testét tökéletes tisztaságban őrizvén előbb választja a halált, mintsem hogy tisztátalansággal beszennyezze és bemocskolja elméjét és testét. Nem mintha a szív gondolatait is tökéletes tisztaságban tudná tartani, sőt gyakran még a test indulatait sem; de nem a gondolatok és nem is az indulatok szennyezik be a lelket, hanem az akarat, amikor beleegyezik önkéntesen a gyengeségébe és a szív gondolataiba. Ha nem egyezik bele, semmiféle bűnt nem követ el, hanem érdemeket szerez; szent ellenállással rózsát szed a tövisek közül, amely a tökéletes tisztaság illatát árasztja. Hiszen ezáltal jut el a nagyobb önismeretre, és kel fel szent gyűlölettel a saját gyengesége ellen és menekül szeretettel a megfeszített Krisztushoz az alázatos és szüntelen imádságban, látván, hogy a sok rosszat másképp el nem kerülheti.

2. Vö. Oz. 9, 10.

És mondtuk már, hogy minél inkább ragaszkodik a lélek Istenhez, annál inkább részesedik az Ő tisztaságában. Való igaz tehát, hogy ezekből a csatákból a legtisztább rózsákat szedi a lélek. Az az orvosság a gyenge és törékeny test e nyomorult bűnére és minden más halálos bűnre is, hogy Istenhez ragaszkodunk és a szeretet érzülete által Benne átformálódunk. És nem várunk az időre, drága fiacskám, mert az idő rövid és nem vár reánk: mi sem várhatunk rá.

Nagy valóság, hogy az ember szívesen alszik ekkora vakságban és nem akar felkelni ebből az álomból. De való igaz, hogy világosság nélkül sem fölkelni, sem Istennel egyesülni nem vagyunk képesek. Szükségünk van a legszentebb hit világosságára, hogy megismerjük nyomorúságunkat és vétkeinket, és a megtisztult szem meglássa tárgyát, a kimondhatatlan szeretetet, ami Istenben van irántunk, s amit egyszülött Fiacskája, az Ige által nyilatkoztatott ki, és a Fiú a szeretet akkora tüzével hintett vérével mutatott meg nekünk, miután mint egy szerelmes rohant a kereszt szégyenletes halálába. Hogyan is lenne képes a lélek arra, hogy ekkora szeretetet látva ne szeressen? Nem képes erre.

Ó drága fiacskám, ne távolodj el ettől a világosságtól, hanem serényen oszlasd el önszereteted felhőjét, és tekints élő hittel a szeplőtelen és feláldozott Bárányra, aki oly nagy szeretettel hív téged. Ha válaszolsz neki, el fogsz jutni erre a tökéletes egyesülésre; ha egyesültél Vele, meg fogod érezni a tökéletes tisztaság illatát. Nagyon jó és hasznos látni e víciummal szemben azt a méltóságot, melyre lelkünk és nyomorúságos testünk jutott az egyesülés által, amelyben Isten a maga isteni természetét a mi emberi természetünkkel egyesítette. Szégyenkezik a lélek és megfékezi ily nagy nyomorúságát, ha meglátja az összes angyali karok fölé emelt méltóságát. Szükségszerűen megszűnik majd a vícium bűze, amikor elméd és tested ilyen édesen felemeltetik.

Az is szükséges még, hogy virrasztásokkal valamint szüntelen és alázatos imádsággal tisztítsuk és öldököljük a testünket. Tapadjunk a szentséges kereszt fájához, meneküljünk, amennyire csak képesek vagyunk rá, a könnyelműekkel való társalgásoktól. És ne kételkedj abban, hogy Isten megadja neked a legnagyobb kegyelmet, csak vágd el és ne állj le oldozgatni a csomót! Alkudozás nélkül rendezd el minden dolgodat. Édes és szerelmes vággyal siess a szent engedelmesség igájába: benne fogod megölni akaratodat és megtörni a testedet, és benne fogod megízlelni az örök élet előízét. És nem fog fáradságosnak tűnni számodra ez az iga, mert a fáradság a legnagyobb örömre fordul majd. Biztos vagyok benne, hogy ha a szeretet érzülete által lakást készítesz az édes és jó Jézussal[3], meg fogod ezt tenni, de másképpen nem.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a szeretet érzülete által egyesülve láthassalak édes Üdvözítőnkkel, azért, hogy eljuss az igazi tisztaságra és megszabadulj a szenvedélytől, amely akkora szenvedést ad neked. Nem kétséges, ha ezt megteszed, nem lesz hiányod semmiben: legalábbis ha akaratod inkább a halált választja, mint hogy beleegyezzen Isten megbántásába. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében és kezdj új életet a reményben, hogy bűneid elemésztődnek a vérben és a szeretet tüzében. És én magamra akarom venni a bűneidet, hogy az

3. Vö. Jn. 14, 23. és a 41. levéllel.

isteni szeretet tüzében könnyeimmel és imádságaimmal megsemmisítsem őket; és vezekelni akarok érted. Egyedül csak azt kérem és követelem tőled, hogy azonnal fejtsd le magadról és tipord meg a világot. Ha te nem teszed ezt vele, hamarosan a világ fogja ezt tenni veled. Ne állj ellen a Szentléleknek, aki hív téged. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

45. — FRANCESCO DI VANNI MALAVOLTINAK SZIÉNÁBA[1]

A tékozló fiú példájával hívogatja eltévedt fiát. Ismerje be a bűnét és ne féljen a megszégyenüléstől. Önmagunk nyomorúságát és Isten jóságát egyszerre kell látnunk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága, felette drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy visszaküldhesselek az akolba társaiddal együtt: és úgy tűnik, az ördög úgy megkaparintott, hogy meg sem találhatlak. Én, a te nyomorult anyád, kereslek és küldök érted, mert a lelked iránti keservem és szánalmam vállaira akarlak venni.

Nyisd fel tehát, drága fiam, az értelem szemét és emeld ki a sötétségből: ismerd be a bűnödet, ne a lélek zavarával, hanem az Isten jóságába vetett reménységgel.[2] Lásd meg, hogy az éltető Kegyelmet, melyet a mennyei Atya adott neked, mily nyomorultul eltékozoltad! Tégy tehát úgy, mint a tékozló fiú[3], aki rossz életével elprédálta vagyonát, de a szükség rávitte, hogy beismerje vétkét és visszafusson irgalmas atyjához. Így tégy te is, hiszen elszegényedtél, szükségben vagy és a lelked éhen hal. Fuss vissza tehát az irgalmas Atyához, mert Ő segíteni fog rajtad, és nem fogja megvetni vágyadat, mely az elkövetett bűn feletti keservedben gyökerezik, hanem édesen beteljesíti azt.

Jaj, jaj, hol vannak a te édes vágyaid? Én szerencsétlen, úgy találtam, hogy az ördög ellopta lelkedet és szent vágyadat. A világ és szolgái csapdába ejtettek téged rendetlen örömeikkel és élvezeteikkel.

Rajta tehát, ragadd meg a szabadulást! És ne aludj tovább! Vigasztald meg az én lelkemet és ne légy annyira kegyetlen az üdvösségedhez, hogy soknak tartsd, hogy eljöjj. Ne hagyd, hogy a megszégyenüléstől való félelemmel félrevezessen

1. A címzett sziénai nemes ember volt, aki fiatal korában állhatatlan jellemnek bizonyult. Capuai Boldog Rajmund is megemlíti a Legendában, hogy ismételten Katalin családjához szegődött, majd visszatért a világba. Katalin halála után azonban tökéletesen megtért, s először a Jeruzsálemi Lovagrend tagja lett, majd álmában intést kapott Katalintól és erre belépett az olivetánus bencések közé. 22 évi vezeklés után 1410-ben halt meg.
2. A bűn beismerésekor Isten jóságának ismerete menti meg a lelket a zavartól és a kétségbeeséstől.
3. Lk. 15, 11–32.

az ördög. Tépd szét ezt a köteléket és gyere, gyere, drága fiacskám. Joggal mondalak drágának, hiszen annyi könnybe, verítékbe és keserűségbe kerültél nekem! Gyere hát és találj vissza az akolba. Isten előtt azzal mentegetem magam hogy többre nem vagyok képes. Azzal pedig, hogy hívlak és talpra akarlak állítani, nem akarok mást, mint hogy megtedd Isten akaratát. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

46. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

A hit és a természetes ész világossága feltételezi egymást.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: gyakorlod magad abban a világosságban, amelyet Isten adott neked, azért, hogy a tökéletes világosság növekedjék benned. A tökéletes világosság nélkül ugyanis nem leszünk képesek eljutni az igazságra, nem leszünk képesek megszeretni és magunkra ölteni azt; és ha nem öltjük magunkra, az első világosság[2] sötétségre fordul bennünk. És ezért szükséges, hogy eljussunk a tökéletes világosságra, hiszen Isten erre választott ki minket. Azt akarom tehát, hogy minden serénységeddel az igazságban és Isten szeretetének mélységében tartsd és rögzítsd a szemed: és ezáltal el fogsz jutni a tökéletes természetfeletti világosságra, el fogsz jutni a Teremtőd iránti legtökéletesebb szerelemre és a felebarát szeretetére: és így be fogod teljesíteni Isten akaratát és az én vágyamat. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.
2. Az „első világosság" a teremtéskor kapott természetes értelmi fény, amely az ember természetének szellemi kincse. Ez a világosság azonban tökéletlen, mert a testhez van kötve, csak a test közvetítésével képes érintkezni a valósággal. A „tökéletes világosság" a hit fénye, amely a természetfeletti és láthatatlan valóság megragadására, megismerésére és szeretésére is képessé teszi az embert. E két világosság kölcsönösen támogatja egymást: a természetes ész alapot ad a hithez, a hit pedig felemeli az értelmet. Ám ha valaki nem fogadja el a hitben a tökéletes világosságot, természetes megismerésében is sorvadni kezd.

47. — A SZIÉNAI PIETRO DI GIOVANNI VENTURÉNAK[1]

A kitartás alapja a szeretet. Szeretni csak az tud, aki észre tudja venni, hogy őt is szeretik. Ezt az önszeretet miatt nem látja meg a lélek. A teljes üdvtörténet Isten szeretetének műve.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy kitartónak láthassalak minden erényben, mert kitartás nélkül nem fogod elnyerni a dicsőség koronáját, amely az igaz harcosokra vár. Hanem te azt fogod mondani nekem: „Honnan szerezhetem meg ezt a kitartást?" Erre azt felelem, hogy annyira szolgál az ember, amennyire szeret és nem jobban; és annyira fogyatékos a szolgálata, amennyire fogyatékos a szeretete; és annyira szeret, amennyire látja, hogy őt is szeretik. Látod tehát, hogy a szeretet látásából származik a szeretet és a szeretet tesz kitartóvá téged. Amennyire rá fogod nyitni értelmed szemét Isten irántad való kimondhatatlan szeretetének tüzére és mélységére, amely szeretetet az Ige, az Ő Fiacskája közvetítésével mutatott meg neked, annyira fog ez a szeretet arra késztetni téged, hogy szeresd Őt az igazságban teljes szívvel, teljes érzülettel és minden erőddel, egészen szabadon, egyszerűen és tisztán, a magad hasznára egyáltalán nem tekintve.

Látod, hogy Isten is a te javadra szeret téged és nem a maga javára, hiszen Ő a mi édes Istenünk, akinek nincs szüksége ránk:[2] így neked is, és minden eszes teremtménynek is Istent Istenért kell szeretnetek; amennyiben Ő a legfőbb és örök Jóság, és nem a magad hasznáért; és a felebarátot is Őérte. Miután e kiindulóponttal megvetetted az alapot a szeretet érzületében, azonnal szolgálni kezdesz az erény eszközével. Így tehát a világossággal és a szeretettel fogod megszerezni az erényt és az erényben való kitartást.

Hanem az is szükséges, hogy Isten irántad való szeretetével együtt a saját vétkedet és hálátlanságodat is lásd, és szent önismeretedben összenyomjon a vétek, azért, hogy az igaz alázatosság kicsiny erényével egybeillő légy; és nagyra ne tartsd magad és ne ess öntetszelgésbe. Tudod, mennyire szükségünk van arra, hogy ismerjük vétkeinket és súlyuk alatt kicsik legyünk, hogy a Kegyelem élete megmaradjon és gyarapodjon bennünk? Amennyire szükségünk van a testi táplálékra a test életének megőrzése végett. Távolítsd el tehát önszereteted felhőjét, hogy ne állja benned útját a világosságnak, amelyben tiéd lesz ez a tökéletes ismeret, és az ismerettel a szeretet és a gyűlölet: és a szeretetben meg fogod találni a kitartás erényét, és így be fogod teljesíteni magadban Isten akaratát és az én vágyamat. Amely akarat és vágy az igaz és királyi erényekben gyarapodónak és mindhalálig kitartónak akar látni téged.

1. A címzett sziénai nemes, Katalin tanítványa volt.
2. Vö. Zsolt. 15, 2.

És óvakodj attól, hogy önmagadban bízzál: az ilyen bizalom a másoktól kapott megbecsülés alattomos szellője, amely az önszeretetből születik. Ezért azonnal elgyengülsz tőle és hátra fordítod majd a fejed, hogy a barázdát csodáld.[3] Mert amint az istenszeretet, melyet önismeretedben az igaz alázatossággal szereztél meg, kitartóvá tesz az erényben, úgy az önszeretet, amely az önbecsüléssel, miként mondtuk, önbizalmat kelt benned, elveszi tőled az erényt, víciumba visz és abban tesz kitartóvá. Menekülj, fiam, menekülj az öntetszelgés eme álnok szelétől: vonulj, térj egészen magadba és rejtőzz el a megfeszített Krisztus oldalában, és itt irányítsd értelmedet a szív titkának meglátására. Itt lángra gyúl az érzület, látván, hogy Ő barlanggá tette a testét, hogy legyen egy hely, ahol megmenekülsz ellenségeid kezeitől, és elméd békességet és nyugalmat találhat a szeretetben. Itt eledelt fogsz találni, amit az oltár asztalán szolgálnak fel, hiszen jól látod, hogy eledelként a kereszten, a szeretet tüzén megsült testét, italként a vérét adja neked az egészen Isten és egészen Ember.

Oldódjék fel végre szívünk keménysége, hajoljon meg az értelem, hogy befogadja a megfeszített Krisztus tanítását. Azt akarom, hogy te is, meg a többi hanyag fiacskám is, most azonnal induljatok meg erre, és váljatok hasonlóvá ahhoz a Gyermekhez,[4] akit most mutat be nekünk a szent Egyház: a megtestesült Igéhez. És láthatunk-e többet kevélységünk megszégyenülésére, mint az emberré alázkodott Istent? Hogy az istenség magasságából leszállt olyan mélységbe, mint a mi emberségünk?

Mi volt ennek az oka? A szeretet. A szeretet tette, hogy istállóban barmok között lakozzék; a szeretet tette, hogy elteljék gyalázatokkal és magára vegye a szenvedést, s viseljen éhséget és szomjúságot; a szeretet tette, hogy készséges engedelmességgel rohanjon egészen a kereszt szégyenletes haláláig; a szeretet tette, hogy leszálljon az alvilágba és kifossza a pokol tornácát, és megadja a teljes jutalmat azoknak, akik igazságban szolgáltak neki és oly hosszú ideje várták a megváltást; a szeretet tette, hogy eledelt hagyott nekünk; a szeretet tette, hogy elküldte a Mennybemenetel után a Szentlélek tüzét, aki megvilágosított minket tanításával; azzal a tanítással, amely az igazságban megalapozott út, amely életet ad, kivisz a sötétségből és nekünk adja a világosságot Isten örök látásában. Mindezt a szeretet tette.

Valóban szégyenkeznie és restelkednie kell tehát az embernek, aki nem szeret és nem válaszol a szeretet ekkora mélységére. Milyen szomorú, ha az, akié a tűz lehetne, megfagy a hidegtől; aki előtt ott az eledel, éhen hal! Vegyétek, vegyétek hát eledeleteket, a megfeszített édes Jézus Krisztust...[5] különben sem állhatatosak, sem kitartóak nem lesztek. És a kitartás az, ami koronát nyer, amint mondtuk; nélküle a lélekre szégyen vár és nem dicsőség. Ezeket megfontolva mondtam, hogy az erényben állhatatosnak és kitartónak vágylak látni téged. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Vö. Lk. 9, 62.
4. Úgy tűnik, Karácsonyi időben készült a levél.
5. Hiányos a szöveg.

48. — MATTEO DI GIOVANNI COLOMBININEK SZIÉNÁBA[1]

Az önszeretet felhője és a világosság nem lehet együtt a lélekben. Erővel és erőfeszítésekkel kell együttműködni a kegyelemmel. Isten orvos, aki minden betegségünkre a megfelelő gyógyszert adja. Ráhagyatkozva kell elrendeznünk életünket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes világossággal láthassalak, amely világosságban megismered és meglátod az igazságot. Ez az igazság az, ami megszabadít minket:[2] azaz ha megismerjük, megszeretjük, ha megszeretjük, megszabadít minket a halálos bűn szolgaságából.

Mi az az igazság, amit meg kell ismernünk? Ez az igazság Isten kimondhatatlan szeretetéből született, és ezért az igazságért tartozunk megadni a szeretet és a gyűlölet köteles adóját. Mi módon? Íme úgy, hogy megismerjük a legfőbb és örök Jót, és azt a kimondhatatlan szerelmet, amellyel Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtett minket. És ezért az igazságért teremtett minket, hogy megismerjük az Ő legfőbb és örök jóságát, és megadjuk érte a dicsőséget és a dicséretet az Ő nevének. És hogy ez az igazság beteljesedjék bennünk, nekünk ajándékozta az Igét, egyszülött Fiacskáját, és vérében újjáteremtett minket a kegyelemre.

Erre a felismerésre kell eljutnunk, a legnagyobb serénységgel törekedve; világosság nélkül azonban nem juthatunk el rá, a világosság pedig az önszeretet felhőjével együtt nem lehet bennünk. Ez a szeretet elhomályosítja az értelem szemét, mert nem hagyja se megismerni, se meglátni az igazságot, hanem a hazugságot igazságnak látja és az igazságot hazugságnak; a mulandókat maradandóknak és nagy vigasztalásoknak tartja, azok pedig megfogyatkoznak, mint a virág szépsége leszakítása pillanatától kezdve. Megbecsülés, gazdagság, rang, élvezetek mind elillannak, mint a szél: minden változik. Innen van az, hogy az egészségre betegség, a gazdagságra szegénység, az életre halál következik.

És az ember, önmaga ostoba szerelmese, mindent fordítva ítél és értelmez. És mi mutatja ezt? Rendetlen szeretete és érzülete, mellyel önmagához és a világhoz ragaszkodik. Mindez azért van, mert elveszítette a világosságot; mert ha az igaz világosságban járna, akkor úgy tartaná, hogy Isten a legfőbb jóság, a felfoghatatlan és felbecsülhetetlen jó, akit senki sem képes felfogni, egyedül csak

1. Matteo Colombini Katalin tanítványi köréhez tartozott, s annak a nemesi családnak a sarja, amelyből Colombini Szent János, és ennek unokahúga, Katalin is származott. Szent János 1360-ban alapította Sziénában a Jezuáták rendjét, akik imádsággal, önmegtagadással és gyakorlati szolgálattal álltak az elhagyott betegek mellé. A rend Itáliában terjedt el, és 1668-ig működött. Katalin 1367-ben alapította a Jezuáták szemlélődő életet élő női ágát. 1872-ben szűnt meg a női rend. Matteo atyja és a rendalapító Szent János testvérek voltak.
2. Vö. Jn. 8, 32.

önmaga fogja fel és becsüli fel önmagát. Ő a legfőbb és örök gazdagság, ő az igazságos és kegyes orvos, aki a szükséges orvosságot adja betegségeinkre. Így mondja a dicsőséges Pál: „Amikor betegen feküdt az emberi nem, eljött a világ nagy orvosa és meggyógyította betegségeinket"[3]. Mert isteni szeretetének tüzével mindannyiunk sebére az épp szükséges orvosságot adja. Olykor lecsapolja a vérünket, azaz eltávolítja azt, ami akadálya az üdvösségünknek és gátként áll Isten és közöttünk. Ezért veszi el egyesektől a gyermekeiket, másoktól anyagi javaikat, ismét másoktól az egészségüket vagy világi állásukat üldözések és sok szorongatás közepette. És ezt nem gyűlöletből teszi, hanem különleges szeretete által: megfoszt minket a föld hiú élvezeteitől, hogy egészen nekünk adhassa az égi javakat. Ő a jóságos és örök Bíró, aki igazságos úrként mindenkinek megadja tartozását: ezért minden jónak jutalma és minden rossznak büntetése van. Mi pedig (gonosz akaratunk ellen irányuló) szent erőfeszítéssel és erőszakkal[4] meg fogjuk szerezni az igaz és királyi erényeket, és fáradozásainkért a halhatatlan javakkal leszünk jutalmazva.

Ezzel a világossággal ismerjük meg az igazságot a világról is, melynek semmi maradandósága és állandósága nincs. Hiába fárad az, aki minden idejét a világban tékozolja és tölti el, istenné avatva a gyermekeit és a gazdagságát, és nem veszi észre, hogy ez csak a halált adja neki, mert megfosztja a Kegyelem életétől. És úgy tűnik, nem tudja, hogy Isten megengedte, hogy a rendetlen szeretet elviselhetetlenné tegye önmaga számára is, ezért már ebben az életben a pokol előízét ízleli, mivel a világosságtól megfosztottan nem ismerte meg az igazságot.

Azt akarom tehát, drága fiacskám, hogy ne aludjunk tovább, hanem nagy serénységgel keljünk fel az álomból, eltávolítván az önszeretet felhőjét értelmünk szeméről. És ha így teszel, beteljesíted magadban Isten akaratát és az én vágyamat. Mert — megfontolván, hogy világosság nélkül nem juthatunk el az igazság megismerésére — arra vágyom én, hogy az igaz világosságot láthassam benned, annak érdekében, hogy tökéletesen megismerd az igazságot; amely világosság és igazság állhatatossá és kitartóvá tesz majd mindabban, amit szent és igaz vágyakozással megkezdtél. Ne halogasd az időt, mert nem tudhatod biztosan, hogy mennyi lesz belőle a tiéd, hanem minden szolgai félelem nélkül, igaz és szent reménységgel a Teremtődben bízva rendezd el életedet. És regulázd meg magad minden dologban, eleget téve a lelkiismeretnek, s igaz kitartással szabj határt és vess véget a rendetlen életnek; űzz el a szívedből minden szomorúságot és a legnagyobb vidámsággal ismerd meg Isten kimondhatatlan szeretetét és az irgalom teljességét, ami túláradt feletted.[5]

Vesd végre lábaid alá a világot, és Istennek, aki hív téged, nemes szívvel válaszolj; ne béres módra, hanem úgy mint egy törvényes, igaz fiú, aki örömét találja abban, hogy gyakran megtisztíthatja lelkiismeretét a szentgyónásban; és járulj szentáldozáshoz a maga helyén és idejében. Olyanokkal társalogj, akik igazságban félik az Istent, s virrasztásban és imádságban töltsd idődet, amennyire csak képes

3. Vö. Zsid. 4, 15; 5, 9. Róm. 5, 6.
4. Mt. 11, 12.
5. Vö. Róm. 5, 20.

vagy erre. Ne feledkezz meg az isteni officium hallgatásáról. Képzeletedet és elmédet mindig a megfeszített Krisztus töltse be; de ne Isten titkait kutasd az Ő rejtett misztériumaiban, hanem egyedül csak az Ő akaratát és szeretetének édességét, mert kimondhatatlanul szeret minket, és nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. És megismerve a hibáinkat, alázzuk meg magunkat Isten édes hatalmas keze alatt.[6] Házasságodat, kérlek, törekedj szentségként élni, tiszteletben tartván a szent Egyház által előírt napokat.[7] Törekedj arra, hogy feleségeddel együtt angyali állapotban élj, megérezvén az önmegtartóztatás illatát, hogy gyümölcsét is megízlelhesd.

Ilyen édesen regulázd meg és rendezd el életed, anélkül, hogy az időre várnál, mert, amint mondtuk, az idő sem vár reánk. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, rejtőzz el édességes, mindennél édesebb sebeiben: ott kitágul majd és elemésztődik a szíved. Vigyázz, hogy hátra ne fordítsd a fejed, hogy a barázdát csodáld[8], mert én bepanaszollak az alázatos Báránynál és nem lesz kihez fellebbezz. Tégy róla, hogy az erények fiai a szeretet által szüntelenül megfoganjanak szívedben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

49. — ALEXIÁNAK[1]

A Teremtőt mértéktelenül, a teremtményt mértékkel kell szeretnünk. A felebaráti szeretet az istenszeretetből táplálkozik. Mértéke: az önmagunk iránti szeretet. A léleknek az önismeretre és az istenismeretre egyformán szüksége van. Napirendi tanácsok.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, a te méltatlan és nyomorult anyád, vágyakozom arra, hogy eljuss arra a tökéletességre, amelyre Isten kiválasztott téged. Úgy látom, ha el akarsz jutni oda, akkor egyrészt mértékkel, másrészt mértéktelenül kell élni. És mértéktelenül, illetve mértékkel kell cselekednünk: mértéktelenül kell szeretni Istent és e szeretetben nincs helye semmiféle korlátnak, szabálynak

6. 1. Pét. 5, 6.
7. Bizonyos napokon megtartóztatást kíván a házasoktól.
8. Vö. Lk. 9, 62.

---

1. Alexia de'Saracini egy sziénai nemes felesége volt, aki tudós hírében állott, de korán meghalt. Az özvegy Alexia a Bűnbánó Nővérek közé lépett és Katalin leghűségesebb társa lett. Miután minden vagyonát eladta, illetve szétosztotta a szegények között, böjtölésben, imádságban és virrasztásban töltötte életét. A haldokló Katalin őrá bízta családjának nő tagjait. Amikor Rajmund a Legendát írta (1390), Alexia még életben volt, így az egyik legfontosabb és legszavahihetőbb tanúja lett az életrajznak. Leányának, Maddalenának szól a 220. levél, ő bencés apáca volt.

vagy mértéknek, hanem határtalanul kell szeretnünk. És ha el akarsz jutni a szeretetnek erre a tökéletességére, akkor el kell rendezned az életedet.

Az első lépés az legyen, hogy menekülj a teremtményekkel való minden olyan társalgástól, ami csak társalgás és nem a szeretet cselekedete: nagyon szeress, de keveset társalogj. Még akiket lelkileg szeretsz, azokkal is tudj mértéket tartani a társalgásban; és ha nem így teszel, gondold csak meg, a szeretetnek, amellyel Istent mértéktelenül kell szeretned, észre sem veszed és határt szabsz azzal, hogy véges teremtményt állítasz Isten és önmagad közé; hiszen azt a szeretetet, amellyel Istent kellene szeretned, a teremtménynek adod, amikor őt szereted mértéktelenül: és ez akadályozná a tökéletesedésedet. És ezért rendezett mértékkel kell szeretni lelkileg is.

Légy az az edény, amelyet a forrásban töltesz meg és a forrásban is iszol belőle[2]. Mert jóllehet Istenből merítetted a szeretetet, aki az élő víz forrása, ha nem Benne innál szüntelenül, kiüresednél. Annak jele pedig, hogy nem egészen Istenben iszol, az lesz, hogy szenvedést okoz neked, amit szeretsz: egy társalgás, egy vigasztalás vagy bármi, amit megszoktál és megfosztanak tőle; ha emiatt szenvedsz — vagy bármi miatt Isten megbántásán kívül — ez nyilvánvaló jele annak, hogy ez a szeretet még tökéletlen és a forráson kívül merítetted.

És mi módon tesszük tökéletessé azt, ami tökéletlen? Íme: javítgasd és tisztogasd szíved indulatait az igaz önismerettel valamint a tökéletlenséged iránti gyűlölettel és utálattal, felismerve, hogy annyira hitvány vagy, hogy a szeretetet, amellyel egészen Istennek tartozol, a teremtménynek adtad; azaz a teremtményt szeretted mértéktelenül és a Teremtőt mértékkel. Hiszen Istent kell mértéktelenül szeretnünk, a teremtmények iránti szeretetünknek pedig az istenszeretetben kell mértéket kapnia és nem a testi-lelki vigasztalásainkban. Azon légy tehát, hogy mindent Istenben szeress, és javíts magadban minden rendezetlen érzületet.

Készíts magadnak két lakást, leányom: egyik legyen a külső cellád, amit el ne hagyj csak azért, hogy sokfelé megfordulj, hanem csak ha a priora iránti engedelmesség vagy a szeretet késztet erre. A másik a lelki cellád legyen, melyet szüntelenül magaddal hordozol: és ez önmagad igaz megismerésének cellája, ahol meg fogod találni Isten benned levő jóságának ismeretét is. Ez a két ismeret egymásban van, ha tehát az egyikkel rendelkezel, a másikkal is rendelkezned kell, különben a lélek vagy zavart, vagy elbizakodott lesz. Mert ha csak önismereted lenne, zavar támadna elmédben; ha pedig csak istenismereted, akkor elbizakodottá válnál. Szükséges tehát, hogy e két ismeret feltételezze egymást és egy valóságot alkosson, hogy eljuthass a tökéletességre. Az önismeretben fogod megszerezni ugyanis érzékiséged gyűlöletét; és e gyűlölet által bíró leszel, felülsz a lelkiismereted székébe, ítélkezel és nem hagyod büntetlenül futni a hibáidat.

Ebből az önismeretből tör elő az alázatosság ere, amely nem keresi a mások megbecsülését és soha nem botránkozik meg semmin, hanem türelmes örömmel visel el minden jogtalanságot, minden vigasztalás elvesztését és minden szenvedést, bárhonnan is jöjjenek. A megszégyenülések dicsőségnek, a nagy üldöztetések enyhületnek tűnnek számára; és teljes az öröme, ha látja, hogy megbűnhődik

2. Vö. Dialógus 64. fejezetével.

érzéki akaratának gonosz törvénye, amely mindig Isten ellen lázad, ő pedig hasonlóvá válik a megfeszített Krisztushoz, aki az igazság útja és tanítása.

Isten megismerésében meg fogod találni az isteni szeretet tüzét. És hol lesz a te gyönyörűséged? Fenn a kereszten: a szeplőtelen Báránnyal szüntelen és alázatos imádságban keresve a lelkek üdvösségét és az Ő szerelmét. Íme ebben áll a mi egész tökéletességünk. Sok más dolog tartozik még hozzá, de ez a legfontosabb, ahonnan akkora világosságot kapunk, hogy az apró dolgainkban sem követünk el hibát.

Leányom, gyönyörűség legyen számodra, hogy a gyalázatokban hasonlóvá formálódhatsz Krisztushoz. És vigyázz a nyelvedre: ne mondja ki azonnal a szív indulatát, hanem az önmagad iránti gyűlölettel és utálattal emészd meg előbb azt, ami a szívben van. Légy azon, hogy a legkisebb légy a legkisebbek között, légy alázattal és türelemmel mindenki szolgálója Istenért; és ne védd magad, hanem csak ennyit mondj: „én vétkem!". Így az alázatosság erénye legyőzi a víciumokat benned is, és abban a lélekben is, akihez így szóltál.

Oszd be az idődet: éjjel virrassz, ha már megadtad a testnek a szükséges alvást; reggel a templomban légy édes imádságban, és ne töltsd az időt egészen a mise órájáig fecsegéssel. Ebből semmi ki ne mozdítson, csak a szükséghelyzet, az engedelmesség vagy a szeretet, amint mondtam. Ebéd után szedd össze kissé magad, majd végezz valami testi munkát, amint szükség van rá. A vesperás idején menj és tégy annyit, amennyire a Szentlélek késztet. Utána térj haza megöregedett anyádhoz és szolgáld őt mindenben, amire csak szüksége van; legyen ő teljesen a te gondod. Erről akkor mondok majd többet, ha visszatértem. Tégy róla, hogy beteljesüljön a vágyam. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

50. — CATERINA DI SCETTO DOMONKOS RENDI MANTELLÁTÁNAK[1]

Az erények az Isten iránti szeretetben fogannak meg, és a felebarát iránti szeretetben jönnek világra. Az igaz szeretet és szolgálat minden lelki és anyagi érdektől mentes. A Szentléleknek akar törvényt szabni az, aki a felebarátja felett ítélkezik.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgálójának és menyasszonyának láthassalak. Szolgálóinak kell lennünk, hiszen a vérével vásárolt vissza minket. Nem látom azonban, hogy szolgálatunkkal neki valamiképp is hasznára lehetnénk;

1. A címzettről semmit sem tudunk. Mantellátáknak nevezték (hosszú fekete köpenyükről, a mantelláról) Szent Domonkos harmadrendjének tagjait, a Bűnbánó Nővéreket.

azért a felebarátunknak kell hasznára lennünk, mert rajta keresztül szerezzük meg és tesszük próbára az erényt.

Tudnod kell, hogy minden erény a szeretetből veszi az életét, a szeretetet pedig a szeretetből szerzik meg; azaz úgy, hogy fölemeljük az értelem szemét és meglátjuk, mennyire szeret minket Isten. Ha látjuk, hogy szeretnek minket, nem tudjuk megtenni, hogy mi ne szeressünk; ha pedig szeretünk, akkor a szeretet érzületével magunkhoz öleljük az erényt és gyűlölettel megvetjük a víciumot.

Így tehát látod, hogy Istenben foganjuk az erényeket és a felebarátban hozzuk világra őket. Jól tudod, hogy amikor a felebarátod szükséget szenved, te világra hozod a lelkedben élő szeretet fiát; ha pedig jogtalansággal fizet neked, akkor a türelmet is. Ajándékozd meg őket imáiddal, különösen azokat, akik jogtalanul bánnak veled.

És így kell tennünk: ha ők hűtlenek hozzánk, mi akkor is hűségesek vagyunk hozzájuk, és hűségesen keressük üdvösségüket, ajándékként szeretve őket és nem viszonzást várva. Azaz, figyelj arra, hogy ne a saját hasznodért szeresd a felebarátodat, mert ez nem volna hűséges szeretet, és nem fogsz válaszolni arra a szeretetre, amellyel Isten hordoz téged. Mert amint Isten ajándékként szeret téged, úgy azt akarja, hogy — mivel Neki nem tudod visszaadni ezt a szeretetet — add vissza a felebarátodnak, ajándékként szeretve őt és nem viszonzást várva, amint mondtuk. Se jogtalanságok miatt, se mert úgy látnád, megfogyatkozott a szeretete irántad vagy kevesebb élvezetet és hasznot találsz a szolgálatában, nem fogyatkozhat és nem csökkenhet szereteted a felebarátod iránt; hanem szeresd Őt azzal a szeretettel, amellyel Isten szeret téged, viseld és hordozd a hibáit, és nagy vigasztalással és tisztelettel lásd benne Isten szolgáját.

Vigyázz, nehogy úgy cselekedj, mint az ostobák és a balgák, akik meg akarják vizsgálni, ítélni és mérni Isten szolgáinak tetteit és szokásait. Igen nagy dorgálásra méltó, aki így tesz. Tudnia kell, hogy ez nem más, mint törvényt és szabályt szabni a Szentléleknek (azt akarván, hogy Isten szolgái a mi kedvünk szerint éljenek), ezt pedig sohasem szabad megtenni. Gondolja meg az a lélek, aki eljut az ilyen ítélkezésig, hogy a gőg gyökere még benne van és a felebarát iránti igaz szeretet még nincs benne; azaz nem ingyen szereti őt, hanem viszonzást várva. Szeressük tehát és ne bírálgassuk Isten szolgáit! Sőt egyetemesen, minden értelmes teremtményt szeretnünk kell, azokat is, akik nem a kegyelem állapotában élnek: fájdalommal és a bűneik miatti keserűséggel kell szeretnünk őket, hiszen megbántják Istent és a tulajdon lelküket. Így hasonló leszel az édes és szerelmes Pálhoz, aki együtt sírt a sírókkal és együtt örült az örvendezőkkel[2]; így — az Isten dicsősége és lelkük üdvössége utáni vágyakozásod által — együtt sírsz majd azokkal, akik siratnivaló állapotban vannak, és együtt örülsz Isten szolgáival, akik a szeretet érzülete által Istent ízlelve örvendeznek.

Látod tehát, hogy az erények az Isten iránti szeretetben fogannak meg bennünk és a felebarát iránti szeretetben jönnek világra. Ha így teszel, ha valóban minden tettetés és színlelt szív nélkül, szabadon, semmiféle lelki vagy evilági hasznodra nem tekintve szereted a felebarátodat, akkor igaz szolgáló leszel, és a

2. Vö. Róm. 12, 15.

felebarátod közvetítésével válaszolsz a szeretetre, amellyel a Teremtő hordoz téged; és hűséges menyasszony leszel, nem hűtlen.

Akkor fogyatékos a menyasszony hűsége a jegyese iránt, ha azt a szeretetet, amellyel neki tartozik, más teremtménynek adja. Te pedig menyasszony vagy. Jól látod, hogy Isten Fiacskája valamennyiünket eljegyzett magának a körülmetéltetésekor, amikor a tulajdon testéből levágott egy gyűrűnyit és nekünk adta annak jeleként, hogy el akarta jegyezni az emberi nemet. E kimondhatatlan szeretet láttán neked is szeretned kell, mindent kizárva, ami nem Istené. Így teszel, ha a felebarátod szolgálója vagy, s szolgálod őt minden ügyében képességeid szerint. Légy tehát szolgálója a felebarátodnak, hogy jegyese lehess Krisztusnak, feltéve, hogy hűséges menyasszony vagy. Hiszen szeretetünkkel, amellyel Istent szeretjük, Neki se hasznára, se szolgálatára nem lehetünk, ezért a felebarátunknak kell szolgálnunk, amint mondtuk, igaz és szívbéli szeretettel. Más módon és más formában nem szolgálhatunk. És ezért mondtam, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgálójának és menyasszonyának vágylak látni téged. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

51. — MASSAI FÉLIX ÁGOSTONOS REMETÉNEK A LECCETÓI REMETESÉGBE[1]

Az alázatosság az erények alapja, belőle ered a szeretet és a türelem. A türelem a szeretet veleje. Önmagunk és Isten megismerésének gyümölcsei.

A megfeszített Jézus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy

1. A Sziénától délre húzódó dombokat a 2–3. sz-ban is sűrű tölgyerdő borította (lecceto, a. m. tölgyerdő). A helyi hagyomány szerint Szent Ansanusnak, Sziéna apostolának vértanúsága után (303. dec. 1.) a hívek ezekbe az erdőkbe menekültek az üldözők elől, s többen közülük végleg megtelepedtek az erdők barlangjaiban. Ugyancsak a hagyomány mondja, hogy amikor Szent Ágoston úton volt Milánóból Róma felé, felkereste ezeket a remetéket és tanulta életformájukat. Látogatását igazolni látszik az a tény, hogy a remeték később az ágostonos regulát tették életszabályukká (lásd a 17. levél 1. jegyzetét). Templomot 1227-ben, kolostort 1330-ban építettek. Kútjuk nem volt, csak egy ciszternát ástak a kvadrumban, vize azonban többnyire ihatatlan volt. Szent Katalin egy látogatása alkalmával megáldotta a vizet, s attól fogva az iható volt. Védelmi célokból egy nagy tornyot emeltek a kolostor egyik sarkán 1408-ban. A harangtorony 1439-ből való.
Ebben a kolostorban élt a levél címzettje, a sziénai Tancredi család sarja (nevét születési helyéről, Massa-ról kaphatta), aki Angliai Vilmossal, Nizzai Antallal és Giovanni Tantuccival együtt (lásd a 17., 64. és 80. levelet) Katalin tanítványa volt, s Avignonba is elkísérte őt. 1388-ban halt meg.
Az ősi kolostorhoz 1519-ben egy nagyobbat építettek hozzá. 1554-ben Sziéna ostroma alkalmával a német és spanyol katonák kifosztották a kolostort, a templomot felgyújtották és a remetéket elkergették. Később ugyan a remeték visszatérhettek, de a 17–18. sz. folyamán egyre inkább a

az igaz és tökéletes alázatosságban megalapozottan láthassalak. Mert aki alázatos, az türelemmel visel minden fáradságot az igazság szerelméért; és ezért az alázatosság dajkája és táplálója a szeretetnek. Az alázatosság nem létezhet szeretet nélkül. És aki a szeretet kohójában izzik, az nem hanyag, hanem tökéletes buzgóság hajtja, mert a szeretet nem tétlen, hanem mindig tevékeny.

De a szeretet és az alázatosság, ami megemészti a hanyagságot és kioltja a büszke gőgöt, világosság nélkül sem létezhet; és akkor sem, ha a megvilágosult szemnek nincs megfelelő tárgya, melyet szemlélhetne. Ezért ha a szem látóképes és világossága is van, de az ember nem nyitja ki, semmi haszna sincs a látásból.

Lelkünk igazi szeme az értelem, amelynek világossága a legszentebb hit, ott, ahol az önszeretet hályoga nem fátyolozta el. Letérvén az önszeretet útjáról a szem megtisztul és lát: abból adódóan, hogy az érzület felkelt és szeretni akarja jótevőjét. Így tehát amint az értelem szeme megérzi az érzület késztetését, azonnal felnyílik és elmerül saját tárgyában, a megfeszített Krisztusban,[2] akiben megismeri (és különösen az Ő vérében) az Ő kimondhatatlan szeretetének mélységét.

De hol kell meglátnia és megalapoznia ezt a tárgyat? Az önismeret házában; amely ismeretben megismeri a tulajdon nyomorúságát, hiszen az értelem szemével meglátja a maga hibáit, s azt, hogy neki nincs léte: és az igazságban látja meg ezt. És amikor az ember megismeri önmagát, egyúttal Isten jóságát is megismeri önmagában. Mert ha csak önmagát ismerné, vagy Istent önmaga megismerése nélkül akarná ismerni, nem volna igazságban megalapozott ismerete, és nem teremné azt a gyümölcsöt, amit az önismeretben teremnie kell, hanem a már meglevőket is elveszítené; hiszen a puszta önismeretből nem születhet más, csak undor és zavar, ezért kiszáradna a lélek, és ha ebben az állapotban gyógyszer nélkül maradna, kétségbe esne. Ha pedig önismeret nélkül akarná megismerni Istent, ebből a nagy vakmerőség rohadt gyümölcsét teremné, amely vakmerőség a gőg dajkája; és egyik a másikat táplálja. Szükséges tehát, hogy világosságot nyerjünk és igazságban ismerjünk meg, és az önismeretet megalapozzuk Isten megismerésével, az istenismeretet pedig önmagunk megismerésével. Akkor a lélek nem jut sem vakmerőségre, sem kétségbeesésbe, hanem az élet gyümölcsét termi, amikor a két ismeret benne egymásban él. Hiszen az önismeretből veszi az igaz alázatosság gyümölcsét, abból pedig kisarjad a gyűlölet és a megvetés a bűn és az ellen a gonosz törvény ellen, amely mindig kész a lélek ellen lázadni.[3] E gyűlölet hozza világra fiaként a türelmet, ami a szeretet veleje. És Isten nagy jóságának megismeréséből – amire önmagában talál rá – megkapja a lélek Isten és a felebarát izzó és mélységes szeretetének gyümölcsét. Hiszen a világossággal látja és megismeri, hogy Teremtője iránti szerelmével Neki semmiképp sem lehet hasznára, ezért Isten szerelméért a legnagyobb készséggel teszi a felebarátjának azt,

---

városba húzódtak, s az ottani templomuk mellett éltek, így a kolostor elnéptelenedett. 1816-ban az érseki szeminárium birtokába került és 1936-ig a kispapok nyári kirándulóhelye volt. 1936 után teljes pusztulásnak indult, mígnem Mons. Mario Castellani érsek és Mons. Bruno Ancilli fáradozásainak eredményeként ma ismét a szemlélődés és az életszentség helyévé vált az ősi szent hely: 1972. dec. 30 óta ágostonos apácák laknak benne (Mons. Bruno Ancilli közlése alapján).

2. Lásd a 8. levél 3. jegyzetét a 37. oldalon.
3. Vö. Gal. 5, 17.

amivel Istennek nem lehet hasznára. Azért szereti a teremtményt, mert látja, hogy a Teremtő végtelenül szereti őt; és mert szeretetének alapfeltétele, hogy mindent szeret, amit az általa szeretett személy szeret.

Nos, ezzel a világossággal megszerezzük, drága Fiam, az alázatosság és a szeretet erényét, és igaz és szent türelemmel viseljük és hordozzuk felebarátunk hibáit; az istenszeretet tüzében nyert tökéletes serénységgel legyőzzük a hanyagságot, az igaz alázatosság vizével pedig kioltjuk a kevélységet. Így leszünk Isten dicsőségének éhezői és az alázatos és szeplőtelen Bárány asztalánál a lelkek ízlelői, akik a lelkekből élnek. Más út nincs számunkra. Ezért, megfontolván, hogy az alázatosságnak ezen az útján és ösvényén kell járnunk, mondtam és mondom, hogy az igaz és tökéletes alázatosságban megalapozottan akarlak látni: és így azt akarom, hogy szenvedés és lelki zavar nélkül cselekedj. Azt akarom, hogy most azonnal kezdj neki újra, élő hittel, erős reménnyel és készséges engedelmességgel. És ezzel azt akarom, hogy gyarapodjék a lelked és ne száradjon ki zavar vagy benső unalom miatt; hanem tökéletes serénységgel kelj fel a hanyagság álmából, és amikor meglátod testvéreidben az erényt, lopd el tőlük és rejtsd el a szívedben azokat. Amint mindig az igazság a te gyönyörűséged, úgy legyen mindig az ajkadon, és hirdesd, amikor szükséges mindenkinek, különösen azoknak, akiket különleges szeretettel szeretsz,[4] megmutatván a másik hibáját önmagadban. S ha a múltban ezt nem a szükséges óvatossággal tetted volna, akkor javítsd a jövőben. Ezért is mondtam, hogy nem akarom, hogy bármi szenvedés érjen. És miattam ne aggódj. Nagyon igaz, hogy a viharos tenger hullámain mindenki igaz alázattal, testvéri szeretettel és szent türelemmel kel át. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

52. — A SZENT ÁGOSTON REMETÉI KÖZÜL VALÓ SZIÉNAI JEROMOS TESTVÉRNEK[1]

A szeretet Pászkájáról. Asztalunk az Atya, eledelünk a Fiú, felszolgálónk a Szentlélek. Ízlelnünk, ennünk kell a lelkeket. A tökéletlen szeretet ismertetőjegyei. A szeretet tökéletesedésének szabálya és módja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Atyám és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban, én, Katalin, Krisztus szolgáinak szogálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, emlékezetemben tartván Üdvözítőnk szavait, amint tanítványainak

4. Általános szeretet: az a jóakarat, amely az embert Isten minden teremtményével egyesíti. Különleges szeretet: az a jóakarat, amely az embert azokkal a teremtményekkel egyesíti, amelyeket és akiket Isten — állapotának megfelelően — külön reá bízott.

1. A címzett egy sziénai származású ágostonos remete. Katalin egy imádságot is küldött neki.

mondta: „Vágyva vágytam arra, hogy elvégezzem veletek ezt a Pászkát, mielőtt meghalok".[2] Így szólok én is hozzád, Jeromos testvér, drága atyám és fiam. És ha megkérdeznéd tőlem, miféle pászkát vágyakozom veled együtt megtenni, azt válaszolnám: „Nincs más pászka, csak az ártatlan Bárányé, azaz amit Ő készített magából édes tanítványai számára." Ó édes Bárány, aki az isteni szeretet tüzén és a szentséges kereszt nyársán sültél meg! Ó legédesebb eledel, öröm, vigasság és vigasztalás teljessége! Nincs benned hiány, ezért annak a léleknek, aki neked szolgál az igazságban, te lettél asztal, eledel és szolga. Jól látjuk, hogy a mi asztalunk és fekvőhelyünk az Atya, akiben megnyugszik a lelkünk; és látjuk az Igét, az Ő egyszülött Fiát, aki a szeretetnek akkora tüzével adta eledelként neked magát. És ki a felszolgálód? Maga a Szentlélek. Irántunk való mérhetetlen szerelmében nem elégedett meg azzal, hogy mások szolgáljanak nekünk, hanem Ő maga akart a szolga lenni.

Most ehhez az asztalhoz vágyódik a lelkem, hogy megtegyem — veled együtt — a Pászkát, mielőtt meghalok: mert ha e földi élet letelt, már nem tehetjük meg.

És tudod, fiacskám, hogy ehhez az asztalhoz átöltözve kell járulnunk. Le kell vetnünk, mondom, minden önszeretetet, világi kedvtelést, hanyagságot, szomorúságot és benső zavart (hiszen a rendetlen szomorúság kiszárítja a lelket), és magunkra kell öltenünk az Ő lángoló szeretetét. Erre azonban nem vagyunk képesek, ha a lélek nem nyitja fel az önismeret szemét, és így nem látja, hogy ő maga nem létezik, hogy mennyire semmi az, amit tesz, és ha nem ismerjük meg magunkban Isten végtelen jóságát. Amikor pedig a lélek Teremtőjére tekint és a végtelen jóságra, amit önmagában talál meg, nem tudja megtenni, hogy ne szeressen; a szeretet azonnal az igaz és királyi erényekbe öltözteti, és ő előbb választja a halált, mintsem hogy ellenére tegyen valamit is annak, akit szeret: inkább mindig serényen keresi azt, amivel tetszésére lehet. Innen van az, hogy azonnal azt szereti, amit ő szeret, és azt gyűlöli, amit ő gyűlöl: hiszen a szeretet által egyik a másik énje lesz.

Ez a szeretet elvesz minden hanyagságot, tudatlanságot és szomorúságot. Azért az emlékezet fölkel, és megemlékezve Isten jótéteményeiről, ünnepet ül az Atyával; az értelem a Fiúval, azaz bölcsességgel, világossággal és tudással megismeri és szereti Isten akaratát; és felkel azonnal szeretete és vágya is, és szerelmese lesz a legfőbb és örök Igazságnak, annyira, hogy nem akar mást szeretni és kívánni csak a megfeszített Krisztust. Nincs más gyönyörűsége, mint az Ő gyalázatának és szenvedésének hordozása: és annyira ez az ő öröme és kedvtelése, hogy minden mást gyanakodva fogad. Dicsőségnek tartja, hogy a világ és az ördög részéről szenvedéseket, gúnyt és üldöztetést viselhet Krisztusért.

Gyújtsd fel hát, lobbantsd lángra a szent vágy tüzét, és tekints a szentséges kereszt fáján feláldozott Bárányra, máskülönben nem étkezhetünk ennél az édes és tiszteletreméltó asztalnál. Tégy róla, hogy lelked cellájában mindig ott álljon egyenesen és felállítva a szentséges kereszt fája; akkor erről a fáról az igaz engedel-

2. Lk. 22, 15. A Pászka Izrael számára az Úr egyiptomi átvonulását jelentette, amely az ígéret földjére való átvonulást készítette elő. Ez a Pászka Krisztusban teljesedett be: átmegy a mi világunkból az Atyához és utat készít számunkra is a mennyek országába. Amikor tehát a „megtenni, elvégezni" szavakat használja Katalin, a teljes húsvéti misztérium megéléséről beszél.

messég, a türelem és a mélységes alázat gyümölcseit szedheted. Meghal majd benned minden öntetszelgés és önszeretet, a lelkeket fogod éhezni és ízlelni, látván, hogy Ő is a mi üdvösségünket és az Atya dicsőségét éhezve alázta és adta magát a kereszt szégyenletes halálára, mint aki megrészegült és eszét vesztette a szerelemtől. Íme, ez az a pászka, amit veled együtt meg akarok tenni.

És ezért mondtuk, hogy ízlelnünk és ennünk kell a lelkeket; ezzel a vággyal van tele a lelkem, hogy ezt láthassam benned, mert te Isten szavának hirdetője vagy. Azt akarom tehát, hogy választott edény légy, amely a legégőbb szeretet tüzével hordozza Jézus édes nevét, és elveti a lelkek szántóföldjébe Krisztus e megtestesült szavát. Hanem azt is kérem és akarom, hogy amikor majd összegyűjtöd a termést, azaz gyümölcsöt érlelsz a teremtményekben, mindezt az örök Atya dicsőségére tedd, azaz Neki add meg a dicséretet és dicsőséget, ne pedig magadat dicsérd és magadban tetszelegj. Hiszen máskülönben tolvajok vagyunk: ellopjuk azt, ami Istené, és magunknak adjuk. De én hiszek abban, hogy Isten kegyelméből ez nem történhet meg velünk, mert biztos vagyok benne, hogy a mi létünk indítéka és princípiuma egyedül Isten dicsősége és a lelkek üdvössége.[3]

Ám az gyakran megesik velünk, hogy olykor a teremtményben találjuk kedvünket. Mivel azonban azt akarom, hogy te tökéletes légy és a tökéletesség gyümölcsét teremd, ezért nem akarom, hogy bárki teremtményt — akár különleges, akár általános szeretettel[4] — ne Istenben szeress. Jól értsd meg azonban, hogyan is mondom ezt. Mert hiszen jól tudom én, hogy te Istenben szeretsz, lelkileg. Néha azonban figyelmetlenségből vagy az emberi természet hajlandósága miatt megesik, mint veled is, hogy az ember — bár lelkileg szeret — az örömöt és a tetszést ragadja meg e szeretetben, annyira, hogy némelykor az érzékiség is megtalálja a maga részét benne a lelkiek színezete alatt. És ha erre azt mondanád: „Honnan tudhatom, hogy e tökéletlenség bennem van-e?" — megmondom neked: Amikor azt látod, hogy a szeretett személy valamiben vét ellened, nem a szokott módon bánik veled, vagy úgy tűnik számodra, hogy valaki máshoz jobban vonzódik, mint hozzád, és ez méltatlankodást és nemtetszést vált ki benned, s a te szereteted is megfogyatkozik iránta, ebből biztosan tudhatod, hogy ez a szeretet még tökéletlen.

Mi módon tehetjük tehát tökéletessé? Nem mondok erre mást neked, drága fiam, csak azt, amit az első Igazság mondott egyszer egyik szolgálójának, mondván: „Drága leányom, nem akarom, hogy úgy tégy, mint aki vízzel teli edényét elveszi a forrástól és iszik belőle: így aztán kiürül és észre sem veszi. Hanem azt akarom, hogy úgy töltsd meg lelked edényét a szeretettel — amellyel az én szerelmemért teszel valakinek valamit —, hogy ne vond el tőlem, az élő vizek forrásától; hanem tartsd bennem a teremtményt, akit az én szerelmemért szeretsz, mint edényt a vízben. Ily módon nem fogsz kiüresedni sem te, sem az, akit szeretsz, hanem mindig telve lesztek az isteni Kegyelemmel és a legégőbb szeretet tüzével."[5]

Ekkor majd nem ébred benned méltatlankodás és visszatetszés, amikor azt lá-

3. Vö. 2. Tim. 1, 12.
4. Általános, különleges szeretet: l. az 51. levél 4. jegyzetét a 135. oldalon.
5. Vö.: 49. levél és a Dialógus 64. fejezete.

tod, hogy akit szeretsz, másképpen viselkedik veled, mint addig, és eltávozik tőled a vigasztalás; mindez nem okoz majd gyötrő szenvedést, mert meglátod és észreveszed az eleven, édes, királyi erényeket: nem önmagadért fogod szeretni ugyanis, hanem Istenért. Bár egy kicsi, szent szomorúságot azért mégiscsak érzünk, amikor távolodni látjuk azt, akit szeretünk.

Ez tehát az a regula és az a mód, amit akarok, hogy megtarts, azért, hogy tökéletes légy. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

53. — ÁGNES ASSZONYNAK, ORSO MALAVOLTI ÚR ÖZVEGYÉNEK[1]

A szeretet kötelékéről. Az istenszeretet jele a felebarát iránti szeretet és türelem.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom, Krisztusban, az édes Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az isteni szeretet kötelékében megkötözötten láthassalak. Ez a kötelék tartotta átszegezetten és megfeszítetten az Istenembert a szentséges keresztfán; hiszen a szeg képtelen lett volna ott tartani, ha a szeretet köteléke oda nem kötözi Őt. Ez az az édes kötelék, amely összeköti a lelket Istennel és eggyé teszi Vele, mert a szeretet természete az, hogy egyesít.

Ó édes és szerelmes szeretet, amely megtisztítod a lelket, szétoszlatod az érzéki szenvedély felhőjét és megvilágosítod az értelem szemét az örök Igazság szemlélésében, az emlékezetet pedig betöltöd kegyelmekkel és ajándékokkal, melyeket a lélek Teremtőjétől kapott: azért a lélek hálás lesz és elismerő a kapott jótéteményekért, s eltölti az édes és szerelmes vágy. Ezért mondta a szent próféta: „sóhajtozás lett a kenyerem, és könny az italom".[2] Mi adja e sóhajokat és könnyeket? A szeretet, ez az édes és szelíd kötelék. Mivel pedig ennyire édes és gyönyörűséges, és nekünk is szükségünk van rá, nem aludhatunk, drága leányom, hanem fel kell serkennünk szent és igaz vágyakozással, és serényen, férfias bátorsággal keresésére kell indulnunk.

És ha megkérdezel: „De hol találhatom meg?" — azt felelem: az önismeret házában, ahol megtalálod a kimondhatatlan szeretetet, amellyel Isten szeret téged: e szeretet által teremtett meg a saját képére és hasonlatosságára, és e szeretet által teremtett újjá a Kegyelemre egyszülött Fiának vérében. Ha megtalálod ezt a szeretetet, és felismered, hogy benned van e szeretet, nem tudod megtenni, hogy te ne szeress. És az lesz a jel, hogy megtaláltad és befogadtad a szeretetet, hogy a sze-

1. Lásd a 38. levél 1. jegyzetét a 105. oldalon.
2. Zsolt. 41, 4.

retet köteléke összeköt a felebarátoddal, azaz szereted és szeretettel szolgálod őt; hiszen azt a jót, amivel Istennek mi nem lehetünk hasznára, a felebarátunknak kell megtennünk, igaz türelemmel viselvén érte minden fáradságot. Ez a jele annak, hogy igazságban szeretjük a Teremtőnket és a szeretet édes köteléke megkötözött minket. Másképpen nem részesülünk a Kegyelemben, és nem érhetjük el célunkat amiért teremtve lettünk. Hát ezért mondtam, hogy telve vagyok a vággyal, hogy az isteni szeretet kötelékében megkötözötten láthassalak. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

54. — A MONTEPULCIÁNÓI SZENT ÁGNES-KOLOSTOR EGYIK SZERZETESNŐVÉRÉNEK[1]

Krisztus menyasszonyának menyegzős ruhája és ékszerei az erények. Istent szabad szívvel kell szeretni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és szeretett Leányom Krisztus Jézusban. Én, Katalin, a mi Urunk Jézus Krisztus és az ő szolgáinak szolgája és rabszolgája, bátorítalak és megáldalak téged, és írok neked Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy a Jegyes igaz és neki szentelt menyasszonyának láthassalak az erények ruházatával ékesen. Tudod, szeretett leányom, hogy a menyasszony, amikor vőlegénye elé megy, felöltözik és feldíszíti magát; különösen a bíbor színével ékesíti magát, hogy tetszésére legyen vőlegényének. Azt akarom, hogy te is így tégy: öltsd magadra a szeretet ruháját, amely ruha nélkül nem mehetsz be a menyegzőre, hanem neked is azt mondanák, amit Krisztus annak a szolgának mondott, aki menyegzős ruha nélkül ment be a menyegzőre, és a szolgák parancsot kaptak, hogy dobják és vessék ki a külső sötétségre.[2] Nem akarom, hogy veled is ez történjen, drága leányom; s minthogy te is hivatalos vagy a menyegzőre, nem akarom, hogy ez édes ruha nélkül találjanak ott téged.

Épp ellenkezőleg azt akarom és parancsolom neked, hogy a szeretet ruháját díszítsd a legszebb drágagyönggyel, azaz a szent és igaz engedelmességgel, azáltal, hogy mindig engedelmes vagy a Rend, a főnöknő és az alárendeltek iránt, még a legkisebb iránt is, aki melletted él. Öltsd magadra az alázatosság erényét, amely a szent engedelmesség táplálója benned, azaz ismerd meg a kapott ajándékokat és kegyelmeket, és légy hálás értük. Tégy róla, hogy hűséges menyasszony légy! És tudod, mikor vagy hűséges a vőlegényedhez? Amikor nem szeretsz mást kívüle. Ezért nem akarom, hogy szívedben bármi legyen Istenen kívül: irts ki onnan minden önszeretetet és érzéki vonzódást rokonok vagy bárki más iránt. Sem

1. A címzett személye ismeretlen. A montepulcianoi kolostorra vonatkozóan lásd a 26. levél 1. jegyzetét a 71. oldalon.
2. Lásd a királyi mennyegzőről szóló példabeszédet: Mt. 22, 1–14.

az élettől, sem a haláltól ne félj, hanem szabad szívvel, e szent ruhába öltözötten add magad örök Jegyesed kezére: hagyatkozz az Ő akaratára, hogy úgy építsen és rontson Ő benned, ahogy az az Ő dicsőségére és a te nagyobb javadra van. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

55. — FŐTISZTELENDŐ VILMOS TESTVÉRNEK, A KARTHAUZIAK GENERÁLIS PRIORJÁNAK[1]

Aki szeret, annak semmi sem okoz gyötrő szenvedést. Nem az elöljáróság gondja és terhe veszi el a lélek békéjét, hanem az önszeretet és az önakarat. Az elöljáró kötelességei Isten, önmaga és a rábízottak felé.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és tisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél Isten Fiacskájának vérében és megfulladtál benne. Látom ugyanis, hogy amint az emlékezet megtelik a megfeszített Krisztus vérével, az értelem (amely a tárgyát keresi) azonnal feléje fordul, hogy az emlékezetbe tekintsen, ahol megtalálja a vért, meglátja az isteni szeretet tüzét, a kimondhatatlan szerelmet, amelyet átjárt és áthatott a vér, hiszen a szeretet hullatta és adta azt nekünk. Az akarat azonnal az értelem után megy: azt szereti és arra vágyódik, amit az értelem szeme meglátott, és ezért érzülete és szeretete azonnal felemelkedik a megfeszített Krisztus szerelméhez, amely szerelmet a vérben talál meg, amint mondtam. Akkor a lélek belefullad a vérbe, azaz belefojtja és megöli benne minden érzéki akaratát, amely szüntelenül a Teremtője ellen lázad; kivet magából minden önszeretetet és magára ölti Isten örök akaratát, amely akaratot a vérben ízlelt és talált meg. Mert a vér jeleníti meg számára, hogy Isten nem akar mást, csak az ő megszentelését: ha mást akart volna, nem adta volna nekünk az Igét, az ő egyszülött Fiát.

Ezért jól látja azt is, hogy bármi történik az emberrel ebben az életben, Isten mindent e célból enged megtörténni. Látja, hogy minden, aminek léte van, Istentől származik, azért bármi is érje őt — szorongatások, kísértések, jogtalansá-

1. A címzett Rainaud Vilmos, a karthauzi rend 25. általános főnöke. 1367-től 25 éven át kormányozta a rendet. Az 1378 szeptemberében történt szakadás alkalmával az ellenpápa, VII. Kelemen oldalára állt, s majdnem az egész rendet magával rántotta a szakadásba. VI. Orbán (1378–89) kiközösítette Vilmost, utóda, IX. Bonifác (1389–1404) pedig megfosztotta hivatalától. Akik nem értettek egyet Vilmossal, megválasztották Ferreri Szent Vince testvérét, Bonifácot rendfőnöküknek. Vilmos azonban tovább kormányozta a rend egy részét, és utóda is lett. 1410-ben Katalin kedves tanítványa, Stefano Maconi elérte, hogy mindkét generális lemondott, és megválasztottak egy új rendfőnököt. Vilmos egyébként nagyon szigorú és puritán ember volt: a pápa a rendnek felkínálta, hogy a betegek böjti fegyelmén enyhítsenek, s nem fogadta el, ahogy a neki felajánlott bíboros kalapot és főapáti címet is elutasította. A karthauzi rendre vonatkozóan lásd a 39. levél 1. jegyzetét a 110. oldalon.

gok, gúnyolódások, gyalázások, vagy bármi, ami csak jöhet — semmi meg nem zavarhatja, hanem megelégedéssel és hálával fogad mindent, látván, hogy Isten kegyelemből és a mi javunkra adja ezeket: szeretetből és nem gyűlöletből. Nem panaszkodhat tehát és nem is szabad panaszkodnia azért, ami a javára történik. És nem is szokása annak a léleknek, aki magára öltötte Isten édes akaratát, hogy bármi miatt is panaszkodjék, hiszen egyedül csak Isten megbántását fájlalja. Kell is fájlalnia azt, mert ellenkezik Isten akaratával. Emiatt méltó a bűn a gyűlöletre, mivelhogy nem Istentől való, s így léte sincs. Minden más, aminek léte van, Istentől való, ezért a Krisztusba szerelmes lélek szeret és tiszteletben tart mindent. Az ilyen lélek nem önmagáért tekint magára, hanem Istenért; és Istenre is Istenért tekint, amennyiben Ő a legfőbb és örök jóság, aki méltó a szeretetre; és a felebarátra is Istenért és nem a maga hasznáért tekint. Nem válogatja a maga módján sem az időt, sem a módot, sem a fáradozást, sem a vigasztalást, hanem az isteni jóság tetszése szerint a szeretet érzületével fogad mindent. Örömét találja mindenben, hiszen aki szeret, annak semmi sem okozhat gyötrő szenvedést.

A küzdelmekben is örvend; ha a világ üldözi, ő vidám; ha alattvaló, nagy örömmel és türelemmel viseli az engedelmesség igáját; ha elöljáró, türelemmel hordozza és viseli alattvalói hibáit, azaz minden támadást és hálátlanságot, amit bennük talál. Mint jó kertész a halálra is kész, hogy kiirtsa a lelkükből a víciumok töviseit és elültesse bennük az erényeket, királyi módon gyakorolván az igazságosságot, melyet az irgalmasság fűszerez. Nem törődik a saját szenvedésével, nem undorodik a munkától, hanem vidáman viseli. Nem akarja elvesztegetni azt az időt, ami az övé, azért, ami nem az övé; amint néha előfordulnak ilyen gondolatok és csaták a szívben: „Ha nem lennének rajtad az elöljáróság gondjai és terhei, nagyobb békében és nyugalomban élnél Istennel". Az ördög teszi ezt, hogy a béke ideje a tevékenykedés miatt állandó háborúként jelentkezik számodra.

Mert akinek akarata nem békélt meg abban az állapotban, amit Isten adott neki, az állandó szenvedésben él és elviselhetetlenné válik önmaga számára is. Elvesztegeti az időt, egyiket a másik után: az elöljáróság idejét nem használja fel, a nyugalom ideje pedig még nem az övé; így engedi ki kezéből a jelent is és a jövőt is. Nem kell tehát hinni az ördög gonoszságának, hanem ragadd meg erősen azt, ami a tiéd! Tégy úgy, mint az imént mondott, Isten akaratába öltözött lélek, aki nyugodtan hajózik minden időben, úgy a fáradalmak, mint a vigasztalás idején, mert levetette magáról az önszeretetet — minden érzéki szenvedélyt és gyöngeséget —, ahonnan minden rossz származik. Mert azt birtokolni, amit az ember nem akar: ez egyik útja a szenvedésnek. Míg az Isten örök akaratába — és nem a sajátjába — öltözött lélek egy lesz Istennel: a szeretet érzülete által Isten örök akaratának bírája lesz; látja, megítéli és tudja, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. Azért teremtett a saját képére és hasonlatosságára minket, hogy megszenteltek legyünk Őbenne, élvezvén és megízlelvén az Ő örök látását, miután az értelem szeme meglátta és megismerte Őt a megfeszített Krisztus vérében, amely vérben az örök Atya igazsága nyilvánult meg felénk.

Ó dicsőséges Vér, amely életet ad, amely láthatóvá tette a láthatatlant! Kinyilatkoztatta nekünk az isteni irgalmasságot, lemosván az engedetlenség bűnét az Ige engedelmességével, ahonnan ez a vér származott.

Rajta hát, Krisztus szerelméért fürödj meg, fürödj meg és tarts ki szüntelen virrasztásban és imádságban, drága atyám, virrasztván az értelem szemével a vérben! Akkor majd virrasztani fogsz (Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhsége és ösztökéje miatt) a rádbízottak felett. Ily módon eljutsz a szüntelen imádságra, azaz a szüntelen szent vágyra. Erre van szükség abban az állapotban, amiben te vagy, hogy megőrizhesd üdvösségedet. Hiszen Isten elöljáróságra emelt, ezért nem lehetsz sem hanyag, sem félénk; és tudatlanul, csukott szemmel sem járhatsz. Ezért kérlek, légy éhes, tanulván az érted megölt és feláldozott Báránytól, aki az Atya dicsőségéért és a mi üdvösségünkért akkora örömmel és éhséggel rohant a kereszt szégyenletes halálába. Van tehát, min elmélkedj, mert Isten elénk állította és megmutatta az Igét, az Ő egyszülött Fiát, és a vért, hogy elvegyen minden félelmet, hanyagságot, vakságot és tudatlanságot. És ha azt mondanád: „Én tudatlan vagyok és nem ismerem magam annyira, hogy bánni tudjak az alattvalóimmal" – erre azt válaszolom neked, hogy ha majd éhezni fogod Isten dicsőségét, mindazt, amire a rádbízottaknak szükségük van, ha te magad nem is tudod megtenni, Isten majd elvégzi benned. Csak mindig legyen benned az éhség és a vágy. Mivel pedig nem látom, hogy ezt az éhséget a vér közvetítése nélkül érezni lehetne, ezért mondtam, hogy telve vagyok a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél és belefulladtál a megfeszített Krisztus vérébe. Hiszen a vérben vész el annak a gonosz szeretetnek szeretete, amellyel az ember önmagát és a saját életét szereti. Ez a szeretet nem engedi, hogy igazságosan cselekedjék – mert fél, hogy elveszíti az állását, vagy mert jobban akar tetszeni az embereknek, mint Istennek –, s ez nem engedi, hogy az elöljárók Isten akarata szerint tegyenek. Nem is jár vele jó lelkiismeret, hanem az elöljárók emberi vélemények és kedvtelések szerint cselekszenek; és ez az, ami pusztította és pusztítja a Rendet. És amilyen rossz, ha egy elöljáró nem javít és nem büntet, ugyanolyan baj, ha nem becsületes, hanem becstelen és megfontolatlan elöljárókat tesznek a Rend élére. Mert a rossz elöljáró pusztítja, amint a jó elöljáró gyarapítja a rábízottakat. És mindez az önszeretetből következik.

Krisztus vérében veszítjük el ezt a szeretetet és szerezzük meg a kimondhatatlan szeretetet, látván, hogy Ő szeretetből adta értünk az életét, hogy visszavásárolja fogadott fiát, az emberi nemet. Amikor a lélek meglátja ezt a nagy szeretetet, mivel a szeretet magához vonzza a szeretetet, felemelkedik érzülete és vágya, hogy azt szeresse, amit Isten szeret és azt gyűlölje, amit Ő gyűlöl. S minthogy látja, hogy Isten leginkább értelmes teremtményeit szereti, ezért megfogan benne a lelkek üdvösségének szerelme, ami kielégíthetetlennek látszik. Gyűlöli bennük a víciumokat és a bűnöket, mert azok nincsenek Istenben, és szereti bennük az erényeket Isten dicsőségéért. Ezáltal elveszti a hanyagságot és serény lesz; és elveszti a teste iránti szeretetet, s szívesen odaadná ezer halálra is, ha szükség lenne rá. Elveszti a vakságát és újra világosságban jár, mert a legégőbb szeretet isteni szerelmének napja elvette tőle az önszeretet felhőjét és felemésztette minden tudatlanságát. És mindezt a vér teszi.

Ó dicsőséges, és drága Vér, az alázatos és szeplőtelen Bárány vére! Mennyire tudatlan és kemény az a lélek, aki nem ragadja meg a szeretet érzületével a szív edényét, és nem viszi a megfeszített Krisztus oldalához, ahonnan oly nagy bőség-

gel árad a vér! Benne találjuk meg Istent, azaz az emberi természettel egyesült isteni természetet; és benne találjuk meg a szeretet tüzét, amely az oldal megnyitásával feltárta előttünk a szív titkát, megmutatván, hogy a véges szenvedések nem mutathatták meg oly nagy szeretetét — minthogy vágya és akarata nagyobb volt azoknál —, hiszen a véges szenvedést nem lehet összehasonlítani a végtelen szeretettel.

Ne késlekedjünk hát tovább, szeretett atyám, hanem tökéletes serénységgel használd ki az időt, amit Isten adott neked; különösen most a közelgő Káptalan idején, ahol jobban előjönnek a hibák, légy serény a tisztogatásra, azért, hogy a romlott és pusztuló tagok ne pusztítsák az egészségeseket; tégy igazságot, de mindig irgalmassággal. Ne cselekedj könnyelműen, hanem megfontolt és tiszta lelkiismeretű személyeknél kutasd az igazságot. És amit teszel mindig isteni tanáccsal, azaz szent imádság után, valamint emberi tanáccsal tedd; ami szintén isteni tanács, ha Isten jó és Előtte kedves szolgájától jön. Azon légy mindig, hogy olyanok legyenek melletted, akik a szerzetesség tükrei. És mindenek felett arra ügyelj, kérlek, hogy jó házfőnököket állíts, akik erényesek és kormányzásra alkalmasak. Mert sokan vannak, akik önmagukban jók, de a kormányzásra alkalmatlanok, s így pusztítják a szerzetet; ellenkező esetben pedig gyarapítanák. Ha jó vezetőkre találsz, vigyázz rájuk. És ne félj, a megfeszített Krisztus szerelméért! Biztos vagyok benne, hogy ha megfürödsz az Ő vérében a szeretet érzülete által, és belefojtod a saját akaratodat Isten örök akaratának beteljesedésébe, amit a vérben találsz meg, akkor megteszed ezt és minden mást is, amire magadnak és a rádbízottaknak szükségük van. Egyebet nem mondok, Bocsásd meg az én tudatlanságomat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

56. — CORTONAI SIMON DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

A szolgai félelem önszeretetből származik. A szeretet szabadít meg tőle, amit a vérben talál meg a lélek. Isten nem enged több megpróbáltatást, mint amennyit el tudunk viselni. Az ördög, a világ és az érzékiség elleni harcban erősödik meg a lélek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a Bárány vérében megfürödve és belefulladva láthassalak, azért, hogy megrészegülve[2], bátor lovagként rohanj a csatatérre, küzdeni az ördög, a világ és a saját gyengeséged ellen a legszentebb hit világosságával és a kimondhatatlan szeretettel, mindig örömödet találván a küzdelemben.

1. A címzettről nincs adatunk.
2. Vö. Jer. 23, 9.

Tudd meg azonban, hogy mi nem vagyunk képesek sem harcolni, sem győzni, ha nincs bennünk a szentséges hit világossága; ez a világosság pedig nem lehet miénk, ha értelmünk szeme meg nem tisztult minden földies érzület porától és önszeretetünk felhője szét nem oszlott; mert ez az a gonosz felhő, amely mindenben, lelki és mulandó dolgainkban egyaránt, elvesz tőlünk minden világosságot. Mulandó dolgainkban nem engedi megismerni sem a saját gyengeségünket, sem a világ csekély erejét és maradandóságát — azt, hogy ez az élet mennyire üres és esendő—, de az ördög cseleit sem, aki a mulandó dolgokban állít nekünk csapdát, és gyakran az erény látszata alatt. Lelkiekben pedig ez a vakság nem engedi meglátni és megismerni Isten jóságát; sőt gyakran amit az Ő jósága ad, azt mi az ellenkezőjeként vesszük. És mindez azért van, mert misztériumaiban nem az Ő érzületét nézzük, sem azt, hogy mily nagy szeretettel ad mindent, hanem mint a vakok, nem ragadunk meg mást, csak ami történt.

Isten néha megengedi, hogy a világ üldözzön minket, a teremtmények jogtalanságokat kövessenek el ellenünk és az elöljáró engedelmességre szorítson; mi pedig nem látjuk Isten akaratát, aki a mi megszentelésünkért cselekszik, és nem az Ő akarata felett ítélkezünk, aki szeretetből engedi meg mindezt, hanem emberek akarata felett; ezért gyakran megutáljuk a felebarátot és sok hibával valamint tudatlansággal vétünk Isten és a felebarátaink ellen. Mi ennek az oka? A kevés világosság. Mivelhogy az önszeretet felhője eltakarja a szentséges hit pupilláját. Innen van az, hogy amíg szemünkben van ez a vakság, az ördög zaklatásai közepette beleesünk abba a csapdába, hogy látván a szív zaklatottságát és gondolatait — melyeket az ördög áltatása kelt — úgy hisszük, Isten elvetett minket. És ezáltal zavar támad elménkben, minek következtében elhagyjuk az imádság gyakorlatát, gondolván, hogy Isten nem fogadja el azt, undor fog el minket és elviselhetetlenek leszünk önmagunk számára is. Így nehezünkre esik engedelmeskedni és elhagyjuk a cellát a társalgások örömééért. Mindez pedig sok egyéb kellemetlenséggel együtt azért jön ránk, mert nem romboltuk le a földig önszeretetünk felhőjét sem lelki, sem mulandó dolgainkban: és ezért nem ismerjük az igazságot és még nem örvendezünk a kereszten a megfeszített Krisztussal. Ily módon nem lehetünk férfias lovagok, akik a megfeszített Krisztusért harcolnak ellenségeik ellen, hanem félénkek leszünk, és a saját árnyékunk is félelmet kelt bennünk.

Mire van tehát szükségünk? A vérre, Krisztus vérére. Benne megtaláljuk az erős reményt, ami elvesz tőlünk minden szolgai félelmet, és megtaláljuk az eleven hitet, megízlelvén, hogy Isten nem akar mást, csak a mi javunkat. Ezért is adta nekünk az Igét, az Ő egyszülött Fiát; a Fiú pedig életét adta értünk, hogy visszaadja nekünk az életet, és a véréből készített fürdőt, hogy gonoszságaink lepráját lemossa. Ezáltal tehát a lélek megismeri és eleven hittel tartja, hogy Isten nem engedi meg az ördögnek, hogy többet zaklasson, mint amennyit el tudunk viselni, sem a világnak, hogy jobban szorongasson, mint azt fogadni alkalmasak vagyunk, sem az elöljárónak, hogy nagyobb engedelmességgel terheljen, mint el tudjuk viselni.

Ez édes és dicsőséges világossággal semmiféle harc miatt sem fog el sem undor, sem zavar, hanem átöleled a keresztet, s nem dobod földre az imádság vagy egyéb lelki gyakorlatok fegyverét. Inkább megalázod magad a Teremtő előtt, és aláza-

tos, szüntelen imádságot ajánlasz fel előtte; és sem a csata, sem a békesség idején — vagy bárminek ideje is legyen — nem lassítod lépteidet, hanem serényen, hanyagság és tévelygés nélkül szolgálod Istent és a Rendet az igazságban.

Honnan van ez? A szentséges hit világosságától, amire a vérben találtál rá. Honnan ez a világosság? Az égő szeretet szerelmétől, amire a vérben találtál rá. Hiszen a szeretet miatt rohant ez az édes és szerelmes Ige a kereszt szégyenletes halálába; és ezért az isteni szeretet heve, amit a vérben találsz meg, lerombolja és elemészti az önszeretet sötétségét, ami beárnyékolta a szemet és az nem látott. Most azonban lát, és mert lát, szeret, és mert szeret, féli Istent és szolgálja a felebarátját. Így vált férfias lovaggá, és harcol a hit pajzsával és a szeretet fegyverével; azzal a késsel, aminek két éle van, a szeretet és a gyűlölet, azaz az erény szerelme és a vícium valamint az érzéki szenvedély gyűlölete. Mivel tehát szerelmese lett a keresztnek, benne örvend és megszerzi az erényeket a szenvedéssel, a szeretet érzületével keresve Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét. Hol talált rá erre a szent vágyra? A vérben. Más módon rá nem találhatsz.

És ezért mondtam, hogy telve vagyok a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus vérében megfürödve és belefulladva láthassalak: és mondom neked, akkor majd tiéd lesz a név,[3] és én újra megtalálom a fiút. Fürödj meg tehát és fulladj bele a vérbe vonakodás és tévelygés nélkül. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

57. — MÁTÉ MESTERNEK, A SZIÉNAI CASA DELLA MISERICORDIA KÓRHÁZ REKTORÁNAK[1]

Nem lehet a felebarát hasznára az, aki előbb nincs hasznára önmagának az igaz és királyi erények megszerzésével. Ezeket a szentséges kereszt asztalánál szerezzük meg, ahol a lelkek üdvössége az eledelünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy

3. Vö. Tékozló fiú példabeszéde: Lk. 15, 11–32.

1. Matteo Cenni di Fazio 1373. augusztus 1-én lett a Casa della Misericordia kórház igazgatója. A következő évben megkapta a pestist, Katalin gyógyította meg (lásd: Legenda, Második rész, 11. fejezet). A levél 1373 után kelt. A Casa della Misericordia (Irgalmasság Háza) kórházat száz évvel korábban Andrea Gallerani, sziénai nemes alapította, aki mindenét a betegekre áldozta. Sziénában boldogként tisztelik. A kórház igazgatóját, rektorát mindig a köztársaság szenátusa választotta. Személyzete csaknem szerzetesi közösségként élt, engedelmességet fogadott a rektornak. Ruhájuk barna színű volt, bőrszíj fogta össze, felette fekete köpenyt viseltek bal oldalon kereszttel. A Társulat 1408-ban oszlott fel.

az erények tükrének láthassalak, azért, hogy valóban megadd Isten nevének a dicsőséget és dicséretet, és hasznára légy először magadnak, azután a felebarátodnak a szent és tisztességes élettel, a szóbeli tanítással valamint az alázatos, szüntelen és hivő imádsággal. Fontold csak meg, hogy ez az az adósság, amit meg kell adnunk Istennek; magának nem kíván mást, csak neve dicsőítésének és dicséretének virágát: a gyümölcsöt és a hasznot nekünk szánja. Válaszoljunk tehát férfiasan ily nagy szeretetre; s mivel neki mi semmiféle hasznot sem tudunk hozni, forduljunk afelé, akiről látjuk, hogy Isten nagyon szereti őt, azaz a felebarátunk felé. Legyen övé minden gondoskodásunk, és ne keressünk mást, mint hogy Isten dicsőségéért a lelkekkel táplálkozzunk. És hova járuljunk ezért az édes eledelért? A szentséges kereszt asztalához, azáltal, hogy örvendezve viseljük a szenvedéseket és gyötrelmeket, a jogtalanságokat, a gúnyt és a szidalmakat azért, hogy ezt az édes eledelt ehessük. Nem látom azonban, hogy magunkhoz vehetnénk, mielőtt megszereznénk az igaz és királyi erényeket.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az erények tükrének láthassalak; így tehát kérlek, juss el ide. Egyebet nem mondok.

Küldök nektek egy pápai bullát, amelyben különleges búcsúkat kaptam hetvenhét személy számára...[2] Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

58. — CRISTOFORA NŐVÉRNEK, A MONTEPULCIÁNÓI SZENT ÁGNES-KOLOSTOR FŐNÖKNŐJÉNEK[1]

Az előttünk járt szentek tenítása és példája kötelez. Krisztus jegyeseinek el kell hagyniuk az érzékiség földjét, ha követni akarják vőlegényüket, Krisztust, az értelem tárgyát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban, én Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy téged is, a többieket is a mi dicsőséges Szent Ágnes Anyánk nyomdokainak követésében láthassalak. És ezért azt kérem tőletek és azt akarom, hogy az ő tanítását és életmódját kövessétek.

Tudjátok, hogy ő mindig az igaz alázatosság tanítását és példáját adta nektek. Ez volt az ő legfőbb, különösen is jellemző erénye. Nem csodálkozom ezen, mert ő birtokolta azt, amit birtokolnia kell a menyasszonynak, ha követni akarja jegye-

2. Hiányos szöveg

1. A címzettről nincs adatunk. A kolostorra vonatkozóan lásd a 26. levél 1. jegyzetét a 71 oldalon.

sének alázatosságát. Birtokolta azt a teremtetlen szeretetet,[2] amely szüntelenül égette és emésztette a szívét. Ez a szeretet ette és ízlelte benne a lelkeket: mindig az imádságos virrasztást gyakorolta. És más módon nem is lehetett volna övé az alázatosság erénye, hiszen szeretet nélkül nincs alázatosság, egyik a másikat táplálja.

Tudjátok, mi volt az oka annak, hogy eljutott erre a tökéletes és királyi erényre? A szabad akarat levetkőzése, ami által lemondott önmagáról és a világ gazdagságáról, mert semmit sem akart birtokolni. Jól látta ez a dicsőséges szűz, hogy a mulandó javak birtoklása gőgössé teszi az embert: elveszti az igaz alázatosság kicsinyke erényét, önszeretet ébred benne és megfogyatkozik a szeretet érzülete, a virrasztás és az imádság pedig elmarad. Hiszen az a szív és érzület, amely telve van a föld és önmaga szeretetével, nem képes betelni a megfeszített Krisztussal és nem képes megízlelni az igaz és édes imádságot. Látta ezt az édes Ágnes, ezért levetkőzte önmagát és magára öltötte a megfeszített Krisztust. És nemcsak maga tett így, hanem ránk is hagyta ezt a kötelességet, tehát nektek is így kell tennetek. Jól tudjátok, hogy ti, Krisztus felszentelt menyasszonyai, már nem birtokolhatjátok azt, ami atyátoké, hiszen elmentetek a Vőlegényhez,[3] hanem azt kell birtokolnotok és megtartanotok, ami az örök Jegyesé. Ami atyátoké, az az érzékiségtek, amit el kell hagynotok, mert eljött a megfontolás ideje: a jegyes követésének és az ő kincsei birtoklásának ideje. Mi volt a megfeszített Krisztus kincse? A kereszt, a gyalázat, a szenvedés, a gyötrelem, a szidalmak, a gúny és a megvettetés, valamint az önkéntes szegénység, s az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek éhsége.

Mondom, ha majd a szeretet tüzétől késztetett értelemmel birtokolni fogjátok ezt a kincset, el fogtok jutni arra az erényre, amelyről beszéltem, igaz leányai lesztek Anyánknak, serény és nem hanyag jegyesek; és kiérdemlitek, hogy a megfeszített Krisztus magához fogadjon titeket: a kegyelem által feltárja előttetek az örök élet kapuját.[4]

Egyebet nem mondok. Fojtsátok bele magatokat a megfeszített Krisztus vérébe. Emelkedjetek fel igaz egységgel és serénységgel! Ha megkötözöttek és nem megosztottak vagytok, sem az ördög, sem más teremtmény nem tud ártani nektek, és a tökéletességet nem tudja elvenni tőletek. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Teremtetlen szeretet a Szentlélek.
3. Vö. Ter. 2, 24.
4. Vö. A tíz szűzről szóló példabeszéd (Mt. 25, 1–12).

59. — PÉTER ÚRNAK, SEMIGNÁNÓI PAPNAK[1]

Krisztus az Ő papjait a Szeretet edényévé tette, nem hordozhatnak tehát gyűlöletet magukban. A papok bűnei. Amilyen mértékben megbocsátunk egymásnak, Isten olyan mértékben bocsát meg nekünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

A Szentség iránti tiszteletből, ami azért a tiéd, hogy kiszolgáltasd, szeretett Atyám![2] Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: Krisztus nevének hordozására kiválasztott edény vagy, és érzületed is, vágyad is arra irányul, hogy békében élj a Teremtővel és kibékítsd a teremtményt a teremtménnyel. Mert ezt kell tenned, erre vagy kötelezve. És hiszem, hogy ha nem teszed, Isten kemény és legnagyobb büntetésében fogsz részesülni.

Légy, légy az erények tükre! és lásd meg méltóságodat, mert Isten a maga irgalmassága által akkora kiválóságba helyezett, hogy az isteni szeretet tüzének, azaz Krisztus Testének és Vérének kiszolgáltatója vagy. Gondold, jól gondold meg, hogy az angyali természetnek nincs ekkora méltósága. Lásd meg, hogy lelked edényébe elküldte Ő a saját szavát. Jól lásd meg, hogy amikor Krisztus személyében megszólalsz, hatalmad van arra, hogy konszekráld ezt az édességes Szentséget: és ezért szükséges, hogy a szeretet legnagyobb tüzével, az elme és a test tisztaságával és békés szívvel élj, elűzvén minden bosszút és gyűlöletet a lelkedből.

Jaj, jaj, hol van Isten Fia papjainak tisztasága? Gondold csak meg, hogy amint te elvárod, hogy a kehely tiszta legyen az oltáron, és azt akarod, hogy mentes legyen minden szennytől, ugyanígy, gondold csak meg, Isten, a legfőbb és örök Igazság elvárja tőled, hogy tiszta legyen a lelked, mentes a halálos bűn minden foltjától, különösképpen pedig a tisztátalanság bűnétől. Jaj az én szerencsétlen lelkemnek! Napjainkban épp az ellenkezőjét láthatjuk ennek a tisztaságnak, amit Isten elvár; mert nem elég az, hogy többé már nem Isten templomai ők és nincs bennük az Ő szavának tüze, hanem istállóvá, disznók és más állatok lakóhelyévé lettek, hiszen a harag, a gyűlölet, a veszekedés és a rosszakarat tüzét hordozzák lelkük házában. Disznókat tartanak elszállásolva benne, azaz a tisztátalanságot, amelyben szüntelenül elmerülnek, mint a disznó a sárban.

Jaj, mekkora szégyen Krisztus Felkentjeit ekkora nyomorúságban és gonoszságban látni! Nem tartják tiszteletben a teremtést, mely által Isten képére és hasonlatosságára teremttettek, sem a vért, amely visszavásárolta őket, sem a méltóságot, amely a Szentség által — kegyelemből és nem adósságképpen — adatott nekik.

Jaj, drága atyám, nyisd fel végre a megismerés szemét és ne aludj tovább ekkora nyomorúságban! És ne csodálkozz, hogy Isten most úgy tesz, mintha nem látna,

1. Semignano Sziénától kb. 10 km-re volt. A falu Péter nevű papjáról annyit tudunk, amennyit a levél árul el róla: haragot tartott egy paptársával.
2. Az Eucharisztiáról van szó, azaz a szeretet szentségéről, amelynek kiszolgáltatása szeretetet követel.

mert amikor eljön a halál pillanata, amelyet senki sem kerülhet el, meg fogja mutatni, hogy mindent látott: és akkor majd meglátja magát az ember. Mert minden bűn büntetést és minden jó jutalmat kap. Erre nem gondolnak azok az ostobák, akik nem látják Istent maguk felett. Én mondom neked, Isten lát a szív bensejében; innen van az, hogy a teremtmény szeme elől elrejtőzhetünk, a Teremtő elől azonban nem.

Jaj, hát csakugyan állatok, bestiák vagyunk? Igazán úgy látom, hogy igen: nem mintha Isten ilyenné teremtett volna minket, vagy állati létet kaptunk volna, hanem a mi rossz hajlamaink miatt, mivel hagyjuk, hogy az érzéki rész az ész minden zablája nélkül vezessen minket; mi pedig utána megyünk üres és állatias gyönyörökben gyönyörködvén. A világ élvezetei után rohanunk és felfuvalkodunk a gőgtől. És a gőg annyira magasba emeli az ostoba ember szívét, aki hagyta, hogy birtokba vegye őt, hogy nem akar megalázkodni sem Isten, sem a teremtmény előtt. Innen van az, hogy amikor néha valami jogtalanság éri — akár egy halálesettel, akár egyéb mulandó javaival kapcsolatban —, gőgje nem engedi, hogy megalázkodjék és megbocsásson ellenségének, jóllehet azt akarja, hogy Isten neki a legnagyobb bűneit és jogtalanságait is megbocsássa. Csalódik azonban: mert amilyen mértékkel ő mér másoknak, olyannal mérnek majd neki is.[3]

Nem akarom tehát, hogy te is az ilyenek közé tartozz, hanem azt akarom, hogy férfias bátorsággal olyan edény légy, amely telve van szeretettel és jóakarattal.[4] Mert nagyon csodálkozom azon, hogy egy magadfajta gyűlölködhet, hiszen Isten elvont téged a világból, és a Szentség ereje által földi angyallá tett ebben az életben, te pedig hibáid által belebonyolódsz a világba. Nem tudom, hogyan mersz ebben az állapotban ünnepelni.[5] Bizony mondom, ha megátalkodott maradsz a gyűlöletben és a többi hibáidban, akkor felkészülhetsz az isteni ítéletre, amely majd elhangzik feletted. Mondom tehát: ne tovább ekkora gonoszságban! Javítsd meg életedet! Gondold meg, hogy meg kell halnod, és nem tudod, mikor. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, és biztos vagyok benne, hogy ha beletekintesz e Bárány vérébe, szíved és érzületed leveti majd minden nyomorúságát, főként pedig a gyűlöletet. Ezt kérem tőled kegyelem és irgalom gyanánt; és azt akarom, hogy kössétek meg azt a békét. Micsoda szégyen látni, hogy két pap halálosan gyűlöli egymást! Nagy csoda, hogy Isten még nem parancsolta meg a földnek, hogy nyelje el mindkettőtöket!

Rajta hát férfiasan! Addig fuss a megfeszített Krisztushoz, amíg irgalmasságot nyerhetsz; és Ő jóságosan fogad, ha te is akarod. Fontold meg azt is, hogy ha nem így teszel, akkor ugyanaz az ítélet fog sújtani, mint azt a gonosz szolgát, akinek nagy adósságát ura oly nagy irgalmassággal elengedte, ő pedig nem akarta elengedni szolgatársa kicsi adósságát, hanem lába alá tiporta és fojtogatta őt. Mikor pedig megtudta ezt az ő ura, joggal vonta meg tőle irgalmát, melyben előzőleg részesítette, és igazságot tett: megparancsolta a szolgáinak, hogy kötözzék

3. Vö. Lk. 6, 38.
4. Az olaszban a szeretet mindhárom fajtája szerepel: „amore", az ösztönös jóakarat (velünk született), a „dilezione", az értelem irányítása alatt álló jóakarat (szerzett erény), és a „caritas", a kegyelemtől vezérelt jóakarat (ajándékba kapott erény).
5. Azaz: misézni.

meg kezét és lábát, és vessék ki a külső sötétségre[6]. Ne gondold, hogy a jó Jézus édes isteni jósága nem azoknak mondta ezt a hasonlatot, akik gyűlöletben élnek Istennel és a felebarátjukkal. Nem akarom tehát, hogy megvárd ezt az ítéletet, hanem azt akarom, hogy részesítsd abban az irgalomban a felebarátodat, amelyben Isten téged részesített és részesít: másképpen nem részesülhetsz Isten Kegyelmében és megfosztod magad az Ő látásától.

Egyebet nem mondok. Válaszolj nekem szándékoddal és akaratoddal kapcsolatban. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

60. — EGY ISMERETLEN NEVŰ CSALÁDAPÁNAK

Isten parancsainak megtartásában az erény szerelme és a bűn gyűlölete segíti az embert. A kereszten találunk rá mindkettőre. Isten minden fáradozást megjutalmaz.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy Jézus Krisztus igaz szolgájának láthassalak, aki megtartja az Ő parancsait, amely parancsokat ha valaki meg nem tart, nem lehet kegyelmi élete. Azt akarom tehát, hogy nyisd fel az értelem szemét önmagad megismerésére: ismerd meg, hogy önmagadtól nem létezel, hanem mindig azt teszed, ami nincs, azaz a bűnt.

Látván pedig az ember, hogy önmagától semmije sincs, egészen megalázkodik — mert megismeri a jótevő jótetteményeit —, és annyira növekszik a szeretetben — mert megismerte magában Isten nagy jóságának tetteit —, hogy előbb választja a halált, mintsem hogy áthágja legédesebb Teremtője parancsát.

Ez a szent félelem visz el minket a legnagyobb szeretetre. És ezt a szeretetet Isten Fia vérének forrásából merítjük, amely a mi megváltásunkért ontatott ki: csak azért, hogy lemossa a bűn elkövetett vétkét. Ó, mennyire szörnyű és utálatos a bűn Isten előtt, hiszen nem akarta büntetlenül hagyni, hanem a saját testén tett igazságot és állt bosszút érte! Valóban nyomorultnál is nyomorultabb, aki nem akar bosszút állni a bűnön! Ezért hát azt kérem tőled, legdrágább és legszeretettebb testvérem, hogy szárnyad legyen ez a kettő — melyek megtartatják veled a parancsolatokat, és a parancsolatok révén elröpítenek az örök életbe —, azaz a gyűlölet és az utálat a bűn és az önszeretet iránt, melyből minden vícium születik, valamint az erény szerelme. És mivel látja a lélek, hogy szükséges számára az erény, azért szereti azt: látja, hogy Isten akarja, hogy ő az erény szerelmese és a vícium gyűlölője legyen.

6. Vö. Mt. 18, 23–35.

Ó, mennyire édes lesz majd birtokolnod ezt az erényt, amely elveszi tőled az ördög szolgaságát és megajándékoz a szabadsággal; elveszi a halált és megajándékoz az élettel; elveszi a sötétséget és neked ajándékozza a fényt. És vele ellentétben a bűn elvezeti az embert minden nyomorúságba.

Jó tehát felserkenni és szent serénységgel többé már nem hanyagságban tölteni az időt, ami a magad és a családod számára még hátra van. Kérlek a megfeszített Krisztus szerelmére, lelked szemét minden cselekedetedben Istenre fordítsd! Ó, mekkora lesz lelked öröme és ujjongása, amikor majd számadásra hív az első Igazság, hiszen érezni fogod, hogy az erények elkísérnek és megtámaszkodhatsz a szentséges keresztre, amelyen életedben megtartottad Isten parancsait! A végén pedig hallani fogod ezeket az édes szavakat: „Jöjj, én áldott fiacskám, a mennyek országába, mert serényen megvontad érzületedet és vágyadat a világtól, és az én szent félelmemben nevelted és tápláltad családodat. Most én tökéletes nyugalmat ajándékozok neked, mert minden fáradozástokat, melyet értem viseltetek el, megjutalmazom."[1]

Egyebet nem mondok, drága testvérem; csak még annyit, hogy kérem az első, örök Igazságot, töltsön be téged örök és legédesebb Kegyelmével, hogy erényről erényre növekedj, annyira, hogy életedet is kész légy odaadni Érte. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

61. — ÁGNES ASSZONYNAK, ORSO MALAVOLTI ÚR ÖZVEGYÉNEK[1]

Montepulciánoi Szent Ágnes és Mária Magdolna szeretetének és alázatának követésére buzdít. Magdolna szeretetét a keresztnél, kitartását a sírnál mutatta meg.

Dicsértessék a mi édes Üdvözítőnk!

Drága és szeretett Leányom, Ágnes asszony, és többi Leányaim! Én, Katalin, Jézus Krisztus haszontalan szolgálója, írok nektek szeretettel és azzal a vággyal (emlékezetemben hordozván Krisztus szavait, amint mondta: „vágyva vágytam"[2]), hogy az Ő beteljesedett és legégőbb szerelmében egyesülve és átalakulva láthassalak benneteket. Tegyetek úgy, mint a szerelmes apostol[3], Magdolna, akiben akkora volt ez a legégőbb szerelem, hogy senki teremtménnyel sem törődött. Ó szeretett leányaim tanuljatok igaz, szent alázatosságot ettől a szűz szent Ágnes-

1. Vö. Mt. 25, 34–36.

1. Ágnes asszonyra vonatkozóan lásd a 38. levél 1. jegyzetét a 105. oldalon. E levél a címzés ellenére nemcsak neki szól, hanem a többi Bűnbánó Nővérnek is. Montepulciánóból írja Katalin, ezért beszél Szent Ágnesről Magdolna lányainak. A levél záradéka szerint Alexia, Cecca és még néhány lelki gyermeke elkísérte a kolostorba.
2. Lk. 22, 15.
3. Magdolnát az „Apostolok apostolá"-nak mondja az Egyház az officiumban, mivel ő vitte meg a feltámadás hírét a tanítványoknak.

től, hiszen ő mindig megalázta és Istenért mindenkinek alávetette magát, minden erényt és kegyelmet Istennek tulajdonított és Neki köszönt meg, és így megőrizte magában az igaz alázatosságot. Mondom, a szeretet erénye is égett benne: mindig Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét kereste, szabad és tágas szeretettel adván magát minden teremtménynek az imádságban, hogy ezáltal mutassa meg a szeretetet, amely Teremtője iránt volt benne. Egy másik erénye a szüntelen serénység és kitartás volt, ezért sem az ördög, sem más teremtmény miatt fel nem hagyott az erényes élettel.

Ó, legédesebb szűz, mennyire hasonló vagy te Magdolnához, ehhez a szerelmes tanítványhoz! Hiszen ha jól látjátok, szeretett leányaim, Magdolna megismerte és megalázta magát; és ezért tudott akkora szeretettel leborulni édes Üdvözítőnk lábaihoz. S ha azt mondjuk, hogy megmutatta Iránta való szerelmét, akkor ezt leginkább a szent keresztnél látjuk, hiszen ő nem fél sem a Zsidóktól, sem magától a kereszttől, hanem mint egy szerelmes rohan és átöleli azt. Nem kétséges, hogy Mesterének látásáért betelt a vérrel. Most részegül meg a szerelemtől, jelezvén, hogy Mestere részegítette meg. Ezt bizonyította az Ő teremtményeinek; és ezt a szent feltámadás után tette, amikor Marsilia[4] városában hirdette az evangéliumot.

Azt is mondom még, hogy a kitartás erényét is birtokolta; és ezt bizonyítottad, édességes Magdolna, amikor keresvén a te legédesebb Mesteredet, nem találtad azon a helyen, ahová tették. Ó, szerelem-Magdolna, akkor te megtébolyodtál, hiszen a szívedet nem találtad[5], mert eltemették legédesebb Mestereddel, a mi édes Üdvözítőnkkel. De épp innen vetted a jó gondolatot, hol találhatod meg édes Jézusodat; ezért kitartottál legnagyobb fájdalmadban, nem szabtál határt neki. Ó milyen jól tetted! Hiszen megláttad, hogy a kitartás az, ami megtalálja számodra a Mesteredet.

Láthatjuk tehát, drága nővéreim, hogy e két szeretett anyánk és nővérünk menynyire hasonló egymáshoz! És ezért arra kérlek benneteket és azt parancsolom, hogy közöttük találjátok meg helyeteket, mert ha ők fognak közre titeket, bármerre fordultok is, erényre találtok; s akkor megkötözöttek lesztek és nem tudtok elfutni, hogy ne legyetek egységben. Különösen pedig neked parancsolom, Ágnes leányom, hogy kötözd magad ehhez a szűz szent Ágneshez.

Bátorítsátok és áldjátok meg Krisztus nevében és az enyémben Rajnera nővért és összes leányaimat; ezerszer is bátorítsátok Catherina di Ghetot az én nevemben, meg Alexia és a többiek nevében.[6] Tudjátok, ezek a szavak jönnek ajkamra: „készítsünk itt három sátrat!",[7] hiszen valóban szinte a paradicsomban vagyunk e szentséges szűzek között; és megrészegítenek minket, mert nem akarják, hogy eltávozzunk tőlük, s mindig sírnak, ha távozunk.

4. Ősrégi hagyomány szerint a három bethániai testvér, Lázár, Mária és Márta, társukkal, Maximinnel együtt egy kis csónakon kedvező szél segítségével a Földközi-tenger egyik kikötővárosába. Marseillesbe jutottak el, miután hazájukból elűzték őket. Ők voltak Provence apostolai. Mária Magdolna még vagy harminc esztendeig élt itt egy sziklabarlangban, és naponként volt része isteni látomásokban. Itt a közelben őrzik ereklyéit is a domonkosok Szent Maximin templomában.
5. Vö. Lk. 12, 34: „Ahol a kincsed, ott a szíved".
6. Szent Katalin lelki gyermekei.
7. Mt. 17, 4.

Leveleteket megkaptuk. Áldjátok meg leányomat, Katalint, és mondjátok neki, kérje Istent: töltse el őt az erényekkel, hogy méltó legyen ezek közé a szent nővérek közé lépni. Bátorítsátok egymást Krisztus nevében, és az újonnan közétek lépett menyasszony nevében.

Én, Cecca, szinte szerzetesnek érzem magam, hiszen már teljes erőből együtt éneklem az officiumot Jézus Krisztus e szolgálóival.

62. — SANO DI MACÓNAK ÉS MÁS LELKI FIAINAK[1]

A hűség forrása a hit és a szeretet. A béres az ajándékot szereti, nem az ajándékozót. Isten nélkül semmi sem történik a világban. A hűséges lélek az Ő akaratát látja és ítéli meg mindenben, ezért nem ítélkezik a felebarátja felett. Isten szolgája nem szolga, hanem uralkodó.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy édes Üdvözítőnk hűséges szolgáinak láthassalak benneteket, mert az Ő szolgája nem szolgál, hanem uralkodik.

Ám a szolga hit nélkül nem képes igazságban szolgálni, hiszen aki szolgál, de nem hisz[2], az csak béres; csak a saját hasznáért szolgál ugyanis és csak a szolgai félelem miatt szolga. S mert ezt a szolgálatot nem tökéletesíti a hit világossága, ezért ő se nem erős, se nem kitartó, hanem vitorlát bont minden szélre. Innen van az, hogy a vigasztalás szele a szív könnyelműségére viszi, a szorongatás szele türelmetlenségre, az ördög csatáinak és zaklatásainak szelében pedig leül kedvetlenül szíve szomorúságával, úgy gondolván, hogy elvesztette Istent, mert elvesztette, látja, a vigasztalást és elméje nemes gondolatait. Mindez azért van, mert jobban szereti az ajándékot, mint az ajándékozót, s mert inkább a maga hasznára, mint Isten legfőbb és örök jóságára tekintve szolgál. Hiszen amilyen tökéletlen a szeretet, olyan tökéletlen a hit világossága.

Aki azonban tökéletesen szeret, az hűségesen és élő hittel szolgál. Valóban elhiszi, hogy amit Isten ad és megenged, azt az ő megszenteléséért adja; hiszen nem akarja a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen.[3] A szentséges hit világosságával látja, hogy ugyanazzal a szeretettel, amellyel a nagy vigasztalásokat adja, engedi meg azt is, hogy az ördög zaklassa elménket és a teremtmé-

1. A Sano di Maco név az Ansano di Jacomo rövidített formája. Annyit tudunk csak róla, hogy 1382-ben Lizának, Katalin sógornőjének ügyvédjeként szerepelt.
2. Hit és hűség: egymáshoz közel álló fogalmak. A hűség inkább a szív és az akarat ragaszkodása, a hit pedig a hivő ember értelmi meggyőződése, aminek megszerzésében szükségképpen részt vesz az akarat is.
3. Ez. 33, 11.

nyek üldözzenek minket. Látjuk ugyanis, hogy Isten végtelenül jó, és tőle nem származhat más, csak a végtelen jó; és azt is látjuk, hogy Isten nélkül semmi sem történik, csak egyedül a bűn. Így hát a hivő lélek mindent szeretettel ölel át, hiszen minden jó és a mi üdvösségünkért adatott; és nem képes bánkódni – és nem is szabad bánkódnia – amiatt, ami a javára szolgál.

És ha erre azt mondjátok, drága fiaim, hogy „a harc idején, úgy tűnik, Isten ellen lázadunk és megbántjuk Őt, és ezt jobban fájlaljuk, mint a szenvedést" – akkor azt felelem, hogy a lelki érzékiségteknek épp akkora része van ebben a fájlalásban, mint a másiknak.[4] És ez a szenvedély annak a félelemnek látszata alatt, hogy meg ne bántsa Istent, port hint az értelem szemébe, ahol a szentséges hit pupillája van, és nem engedi megismerni és meglátni az igazságot. Hiszen ha értelmének szemét nem takarná el valami, megismerné, hogy Isten ezeket a csatákat mértékkel adja. Világosan kellene látnia, hogy sem a belső harc, sem az ördög zaklatása, sem a testünk törékenysége nem bűn, és ezek által nem sérti meg a Teremtőjét, ha akarata nem egyezik bele a szív gondolatába. Sőt az a lélek, aki hűségesen szolgál, azaz a szentséges hit világosságával, nagyon sokat nyer a csaták idején; és igaz alapokat rak le, kivetkőzvén a béres önszeretetéből és eljutván az egyszerű szívre és a szabad érzületre. A csaták idején önmagával vívja a nagy háborút: és e háború valamint a benne fogant szent gyűlölet által türelmes lesz és hűségesen szolgál. Mindig örvendezik, ha csatában állhat a megfeszített Krisztusért; és növekszik benne a szeretet, mert megismeri a saját szent és jó akaratát, melyet nem magának köszönhet, hanem Isten végtelen és örök jóságának, aki kegyelemből és nem tartozásképpen adta azt neki.

Ó dicsőséges szolgálat, amely megszabadítod a lelket az ördög, a világ és önmaga szolgaságától! Szabad az ördögtől, hiszen az értelem kötelével megkötözte az akaratot és nem egyezik bele az ördög kísértéseibe; nem hagyja, hogy a szenvedések megzavarják lelkének rendjét, hanem csúffá teszi az ördögöt, és örvendezve áll a csatamezőn. Ezért az ördög máris meg van kötözve és verve; mondom, megverte őt a szeretet botja és megkötözte az igaz alázatosság kötele. Így tehát az ember úrrá vált és nem fél az ördögtől, hanem az ördög fél tőle a megfeszített Krisztus miatt, akiért a lélek mindenre képes. Mondom, szabad lett és ura a világnak, hiszen nem hagyja, hogy a világ örömei és nagyságai uralkodjanak rajta a rendetlen érzület által; sőt nemcsak uralkodik ezek felett, hanem megveti és kigúnyolja őket, mert a szentséges hit világosságával meglátta és megismerte, hogy a világ gazdagsága a legnagyobb szegénység, örömei és kedvtelései minden nyomorúságnál nyomorúságosabbak és utálatosabbak; és annyira utálatosnak tűnnek számára, hogy mint a mérges kígyót, úgy utálja őket.

És az embereket is csak Isten akarata szerint szolgálja, hiszen nem az ő akaratukhoz akar igazodni; hacsaknem annyiban, amennyiben akaratuk már rendezett az örök igazság keresésében és szerelmében. Miért szereti és szolgálja őket? Azért, mert az édes világossággal meglátta, hogy a felebarátot Isten azért adta

4. Amint van bennünk testi érzékiség és szenvedély (azaz a testi dolgok élvezete), ugyanígy van bennünk lelki érzékiség és szenvedély is, amely önszeretetben, öntetszelgésben és lelki javaink élvezésében nyilvánul meg.

neki, hogy rajta bizonyítsa Iránta való szerelmét. Ez a szolgálat szabadon teszi a jót, de nem szolgálja a felebarátot a bűn vétkével.

Mondom tehát, hűséges és szabad, nem rabja érzékiségének, melyet megtiport az érzület lábaival és megnyesett a gyűlölet és a szeretet kétélű késével, azaz az erény szeretetével és a vícium gyűlöletével. Így tehát király és úr lett ez édes szolgaság által, mert nem önmagáért kereste magát, hanem Istenért, aki a legfőbb és örök Jó és méltó arra, hogy szeressük és szolgáljuk; és a felebarátot is Istenért kereste és nem a saját hasznára tekintve.

Ugyan melyik nyelv lenne képes elbeszélni a hűséges lélek békéjét? Nem mondom, hogy olyan békéje van, amely a tenger viharától és hullámaitól is mentes; de békében van az akarata, hiszen eggyé vált Isten édes akaratával. Innen van az, hogy a vihar is nyugalom számára, mert nem törődik önmagával. Teremtőjének szolgál háborúban is, békében is, amint Ő akarja; és annyira kedves számára a háború, mint a béke, és a béke, mint a háború: hiszen a hit világosságával lát, és látván megismeri, hogy egy és ugyanazon szeretetből származik mindkettő. Az ilyen lélek soha meg nem botránkozik a felebarátján, hiszen nem a felebarát akarata, hanem Isten akarata felett ítélkezik. Ezért nem is zúgolódik.

Ez az a dolog, ami nem hiszem, hogy megvan bennetek, és az ennek megfelelő tökéletesség sincs, hanem gyakran a jó és a részvét színe alatt zúgolódtok és ítélkeztek egymás felett: ez pedig nem történhet Isten megbántása nélkül, hanem a leginkább visszatetsző előtte is, előttem is. Nem ezt a tanítást kaptátok, hanem azt, hogy szeressétek egymást, hordozván és elviselvén egymás hibáit. Senki sincs hiba nélkül; egyedül csak Istenben nincs hiba. Mindez pedig azért fordul elő veletek, mert még nem vagytok hűséges szolgák; mert ha hűséges szolgák lennétek, akkor sem csúfolódás, sem zúgolódás, sem botránkozás, sem engedetlenség nem volna köztetek, haragból sem, tréfából sem.

Ezért, látván e tökéletlenségteket, melynek az az oka, hogy a szentséges hit világossága nem tökéletes bennetek, ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy hűséges szolgának láthassalak benneteket abban a szolgálatban, amely a kegyelem által királlyá tesz ebben az életben, és ti uralkodtok a világ, a test és az ördög felett: szabadok vagytok a szeretet kötelékeivel megkötözötten, s alázatosak és szelídek az igaz és szent türelemben. Végül pedig uralkodtok majd — az igaz és szent ízlelőkkel együtt — az örök életben, ahol a lélek minden fáradozásának elnyeri jutalmát. Ott a jóllakottság undor nélküli, az éhség fájdalom nélküli, mert ott megszűnik az éhség fájdalma és a beteltség undora.

Rajta hát, édes fiaim, ezen a pályán fussatok! És tegyetek róla, hogy csak egy legyen a győztes, azaz szívetek ne legyen megosztott, hanem egyesüljetek a felebarátotokkal a szeretet érzülete által. És hogy jobban futhassatok, teljetek be és részegüljetek meg a megfeszített Krisztus vérétől, amely vér futni hívja az embert; ő pedig a harctól lelkesen már nem menekül a munkától, nem akarja hátra fordítani a fejét ellenségétől félve, hiszen nem önmagában bízik, hanem a megfeszített Krisztusban. Ne aludjatok tehát tovább, hanem fussatok a megfeszített Krisztus véréhez!

Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

63. — MÁTÉ MESTERNEK, A SZIÉNAI CASA DELLA MISERICORDIA KÓRHÁZ REKTORÁNAK[1]

Nagy kegyelemnek tartsa, hogy Istenért és a felebarátaiért fáradozhat. Amíg beteg, ne vezekeljen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: Isten dicsőségének és a teremtmények üdvösségének vágyával és érzületével hordozod a teremtmények terheit, és igaz pásztorként gondosan vezeted a kezeidre bízott báránykákat[2], hogy az alvilági farkas el ne ragadja őket. Hiszen ha hanyag lennél irántunk, később számot kellene adnod erről. Itt az ideje, hogy megmutatkozzék, ki éhezik és ki nem, és ki érzi meg a halált, melyben a Kegyelem életétől megfosztottakat heverni látjuk. Buzgólkodj férfiasan, igaz önismerettel és szüntelen és alázatos imádsággal mindhalálig. Tudod, hogy ez az utunk, ha meg akarjuk ismerni az örök Igazságot és az Ő jegyesei akarunk lenni; és más út nincs számunkra.

És ügyelj arra, hogy ne kerüld el, hanem vidáman fogadd a fáradalmakat; tökéletes vággyal siess elébük, mondván: „Isten hozott benneteket!" — És mondván: „Mekkora kegyelemben részesít engem a Teremtőm, hogy nevének dicséretére és dicsőségére viselhetlek és elszenvedhetlek titeket!" Ha így teszel, a keserűség édesség és enyhület lesz számodra, azáltal, hogy fölajánlod a szomjas vágy könnyeit és édes sóhajait a nyomorult báránykákért, akik az ördög kezei között vannak. Akkor eledeleddé lesznek a sóhajok és italoddá a könnyek.[3] Ne végezd be életedet másképp, mint a megfeszített Krisztussal örvendezve és elpihenve a kereszten. Egyebet nem mondok.

Tudomásomra jutott, hogy súlyos beteg voltál és vagy is, és ezért szerettem volna melletted lenni. Most ez nem lehetséges, az imádságban azonban szüntelenül melletted vagyok. Nem akarom, hogy tovább betegeskedj, de nem a világ módján nem akarom, hanem azért nem, hogy jobban hordozhasd a terheket. Tedd meg (ezt meg is parancsolom neked), hogy most semmi módon se vezekelj és adj meg magadnak minden lehetséges kényelmet. Nem mondok erről többet. Szegény János eljött hozzám. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd az 57. levél 1. jegyzetét a 145. oldalon.
2. A kórház betegeiről van szó.
3. Vö. Zsolt. 79, 6.

64. — ANGLIAI VILMOS ÁGOSTONOS REMETE TESTVÉRNEK[1]

A kétféle világosságról. Az egyik az általános világosság: nélküle senkinek sem lehet kegyelmi élete. A másik a tökéletes életformára, azaz a szerzetességre meghívottak világossága. A vezeklés és a szent vágy asztaláról. A vezeklés ne legyen cél, csak eszköz, amely az önakarat megölésében segíti az embert.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz világosságban láthassalak, mert világosság nélkül nem az igazság útján járunk, hanem sötétségben. Két világosságra van szükségünk. Az elsőtől megvilágosítva megismerjük a világ dolgainak változékonyságát, amelyek eltűnnek mind, akárcsak a szél. Ezt azonban nem ismerjük meg jól, ha nem ismerjük a tulajdon gyengeségünket, amely a tagjainkhoz kötődő gonosz törvénnyel annyira kész a Teremtő ellen lázadni. Erre a világosságra minden olyan teremtménynek szüksége van, aki értelemmel bír — bármilyen állapotban is él —, ha birtokolni akarja az isteni Kegyelmet, és részesedni akar a szeplőtelen Bárány vérének gyümölcséből. Ez az általános világosság, azaz általában minden személynek szüksége van rá, mert aki nem rendelkezik vele, az a kárhozat állapotában él. Ennek pedig az a magyarázata, hogy a világosság híján nincs a Kegyelem állapotában, hiszen aki nem ismeri a bűn rosszaságát és okát, az nem tudja elkerülni a bűnt és nem tudja gyűlölni annak okát. Ugyanígy aki nem ismeri a jót és annak okát, azaz az erényt, az nem tudja szeretni, és vágyódni sem képes utána.

Miután pedig a lélek ide eljutott és megszerezte az általános világosságot, nem állhat meg megelégedetten, hanem minden igyekezetével a tökéletes világossághoz kell járulnia. Mert a tökéletesek, akik a világossággal el akarnak jutni a tökéletességre, mindaddig tökéletlenek, míg az első világosságban élnek.

A tökéletesek két módon járnak ebben a tökéletes világosságban: vannak, akik egészen a test fenyítésére adják magukat, a legnagyobb vezeklést végezvén, és annak érdekében, hogy az érzékiség ne lázadjon az értelem ellen, inkább a test pusztításába vetik minden vágyukat, mint az önakarat megölésébe. Ezek a vezeklés asztalánál táplálkoznak, és jók és tökéletesek; de ha nincs nagy alázatosságuk és nem törekednek minden erejükkel arra, hogy Isten akaratát ítéljék meg minden-

1. A címzett William Flete, angliai származású ágostonos remete. Cambridge-ben iskolatársa volt Giovanni Tantuccinak. Minden bizonnyal ez utóbbi hívta fel Vilmos figyelmét Leccetóra, ahol 1360 körül meg is telepedett. Bakkalaureus volt, azaz az egyetemi fokozatok közül az elsőnek volt birtokában, amikor remete lett. Származási helyéről nevezik Angliai Vilmosnak. Katalinnal 1374-ben ismerkedett meg. Feljegyezték róla, hogy ismételten vitába is szállt Katalinnal, bár nagyon hűséges tanítványa volt, csak azt nem fogadta el, hogy az Egyház közjava érdekében fel lehet adni a remetei magányt. Amikor VI. Orbán pápa maga mellé hívta, nem ment el Rómába. Egy hónappal Katalin halála után, 1380 májusában halt meg.

ben, és nem az emberekét, akkor gyakran ártanak a tökéletességüknek azzal, hogy elítélik azokat, akik nem ugyanazon az úton járnak, mint ők.

És ez azért történik velük, mert inkább törekszenek és vágyakoznak a test pusztítására, mint az akarat megölésére. Az ilyenek mindig meg akarják határozni az időket, a helyeket és az elme vigasztalásait a maguk módján, sőt még a világ zaklatásait és az ördög csatáit is. Annak az önakaratnak cselétől megtévesztetten, melyet lelki önakaratnak mondunk, így beszélnek: „Én inkább azt a vigasztalást akarom, mint ezeket a csatákat és zaklatásokat az ördögtől: nem magam miatt, hanem hogy kedvesebb legyek Isten előtt, mivel úgy látom, ezen a módon jobban övé lehetnék, mint amazon". És így aztán gyakran unalom és szenvedés vesz rajta erőt és elviselhetetlenné válik önmaga számára is; s ily módon árt a tökéletességének. Belül a gőgtől bűzlik és nem is veszi észre. Hiszen ha igazán alázatos volna és nem vakmerő, jól látná, hogy az első édes Igazság azt az állapotot, időt, helyet, vigasztalást és szorongatást adja mindig, amelyre szükségünk van üdvösségünk szempontjából, valamint azért, hogy beteljesedjék az a tökéletesség, melyre a lélek kiválasztatott. Látná, hogy mindent szeretetből ad, és ezért szeretettel és tisztelettel fogadna mindent, úgy, amint a másik csoportba tartozók teszik, akik ebben az édes és dicsőséges világosságban járnak: ők minden állapotban tökéletesek, és mindent, amit Isten rájuk bocsát, köteles tisztelettel fogadnak, úgy ítélvén, hogy méltók a büntetésre, a világ zaklatására és a vigasztalások elmaradására. És amint méltónak ítélik magukat a szenvedésre, úgy méltatlannak tartják magukat a szenvedésből következő gyümölcsre. Ezek a világosságban megismerték Isten örök akaratát, ami nem akar mást, csak a mi javunkat: azt, hogy megszenteltek legyünk Őbenne; ezért ad mindent. Miután pedig a lélek ezt megismerte, magára ölti ezt az akaratot, és nem figyel másra, csak hogy mi módon növelheti és őrizheti meg tökéletességét Isten nevének dicsőségére és dicséretére. És ezért felnyitja az értelem szemét a tulajdon tárgyában, a megfeszített Krisztusban, aki regula, út és tanítás, tökéleteseknek és tökéletleneknek egyaránt: s látja a szerelmes Bárányt, aki a tökéletesség tanítását adja neki. És mert látja, szerelmese lesz.

A tökéletesség ez: az Ige, Isten Fia az Atya dicsősége és a mi üdvösségünk utáni szent vágy asztalánál táplálkozott, és ezzel a szent vággyal rohant nagy serénységgel a kereszt szégyenletes halálába; nem tért ki sem a fáradság, sem a munka elől; nem tartotta vissza sem a mi hálátlanságunk és jótéteményeit fel nem ismerő tudatlanságunk, sem a Zsidók üldözései; sem a nép szidalmai, csúfolódásai és zúgolódásai; hanem mindezeken átlépett, mint a mi vezérünk és igaz lovagunk, aki eljött, hogy megtanítson minket az Ő útjára, tudományára és regulájára, azáltal, ahogy a szeretet tüzével, valamint a bűn utálatával és gyűlöletével hintett drága vér kulcsával megérkezett a kapuhoz.[2]

Mintha csak ezt mondaná ez az édes és szerelmes Ige: „Íme, én lettem az út számotokra, és véremmel megnyitottam a kaput. Ne legyetek tehát hanyagok a követésben, azáltal, hogy leültök az önszeretetetekben és az út meg nem ismerésének tudatlanságában, valamint a vakmerőségben, mellyel a magatok módján

2. Vö. Zsid. 9, 11–15.

válogattok és nem úgy, amint én tettem. Keljetek fel tehát és kövessetek; hiszen senki sem mehet az Atyához, csak általam. Én vagyok az út és a kapu."

Akkor a lélek szerelmesen és lázasan rohan a szent vágy asztalához: nincs tekintettel önmagára, nem keresi a saját vigasztalódását sem lelki, sem mulandó dolgokban, hanem mint aki egészen ebbe a világosságba és ismeretbe fojtotta önakaratát, nem utasít el magától semmiféle fáradságot, bármerről is jöjjön az; sőt szenvedéssel, gyalázással, az ördög sok zaklatásával és az emberek zúgolódásával veszi magához a kereszt asztalánál Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének eledelét. És nem keresi a jutalmat sem Istennél, sem a teremtményeknél: azaz nem a saját örömeért szolgál Istennek, és a felebarátnak sem a maga hasznáért vagy akaratáért, hanem egyedül csak szeretetből. Elveszítik önmagukat levetvén a régi embert, azaz az érzékiségüket, és magukra öltik az új embert, az édes Jézus Krisztust, férfias bátorsággal követvén őt. Ők azok, akik a szent vágy asztalánál táplálkoznak, és inkább törekszenek megölni a saját akaratukat, mint megölni és elpusztítani a testet. Jóllehet ők is sanyargatják a testet, nem ez a fő céljuk; ezt csak eszköznek tekintik, amely segíti őket az önakarat megölésében; fő céljuk — amint szükséges is — az akarat megölése, hiszen nem keresnek és nem akarnak mást, mint a megfeszített Krisztus követését, keresvén az Ő nevének dicséretét és dicsőségét, valamint a lelkek üdvösségét. Ezek mindig békében és nyugalomban élnek, nem botránkoznak meg semmin, mert elvetették maguktól azt, ami a botránkozás forrása, azaz az önakaratot. Minden üldözés, amit az ördög vagy a világ adhat nekik, elfut a lábaik alatt: állnak a vízben az izzó vágy oltványához tapadva és nem áznak szét.[3] Ezek örülnek mindennek; és nem ítélkeznek sem Isten szolgái, sem más értelmes teremtmény felett, sőt örülnek minden módnak, amit látnak, mondván: „Hála legyen neked, örök Atya, amiért a te házadban sok lakás van!" És jobban örül a különféle módoknak, melyeket lát, mintha mindenkit egy úton látna járni, hiszen így jobban megmutatkozik Isten jóságának nagysága. Mindennek örül, és mindenből rózsák illatát szívja. Látja a világban a sok bűnt, de nem ítélkezik, hanem szent és igaz részvéttel mondja: „Ma neked, holnap nekem, ha az isteni kegyelem meg nem őriz engem!"

Ó, szent lelkek, akik a szent vágy asztalánál táplálkoztok! Mekkora világosság vitt benneteket a szent eledelhez, hogy magatokra vegyétek a Bárány édes öltözetét, azaz érzületét és szeretetét! Ti nem vesztegetitek az időt arra, hogy hamisan ítélkezzetek Isten vagy a világ szolgáiról, és nem botránkoztok meg semmiféle zúgolódás miatt, akár titeket, akár másokat érint. Szeretetetek rendezett Isten és a felebarát iránt, és nem rendezetlen. Mivel pedig rendezett, drága fiaim, nem botránkoznak azokon, akiket szeretnek, hiszen meghaltak a saját vélekedésüknek: úgy határoztak, hogy nem emberi vezetés, hanem egyedül csak a Szentlélek által akarnak élni. Íme, látod tehát, hogy az ilyenek az örök élet zálogát ízlelik már ebben az életben.[4]

Erre a világosságra akarom, hogy te és a többi tudatlan fiacskám eljussatok, mivel látom, hogy hiányzik ez a tökéletesség belőled és a többiekből. Hiszen ha

3. Az izzó vágy oltványa az Ige, akit az Atya a Szentlélek tüzével oltott Máriába.
4. A levél eddig azonos a 65. levéllel (lásd ott a 2. jegyzetet).

nem hiányoznék, nem jutottatok volna akkora botránkozásra, zúgolódásra és hamis ítélkezésre, azaz nem hittétek és mondtátok volna, hogy egyeseket nem a Teremtő, hanem a teremtmények akarata irányít. Fáj a szívem és a lelkem, amikor látom, hogy a szeretet álarca és az erény színe alatt vétesz a tökéletességed ellen, amelyre Isten meghívott téged. Ez a szeretet és erény az a konkoly, melyet az ördög elvetett az Úr szántóföldjébe; és azért tette ezt, hogy megfojtsa a szent vágynak és tanításnak azokat a magvait, melyek a ti szántóföldetekbe hullottak. Ne akarjatok tehát továbbra is így tenni, miután Isten több világossággal is megajándékozott titeket: az elsővel, hogy megvessétek a világot, a másodikkal, hogy sanyargassátok a testeteket, s a harmadikkal, hogy Isten dicsőségét keressétek. Ne sértsétek meg ezt a tökéletességet a lelki akarattal, hanem hagyjátok el a vezeklés asztalát és jussatok el Isten vágyának asztalához, ahol a lélek minden önakarat számára halott, ezért szenvedés nélkül táplálkozik Isten dicsőségével és a lelkek üdvösségével; és a tökéletességet keresi, nem annak megsértését.

Ezért mondtam — megfontolván, hogy világosság nélkül lehetetlen ide eljutni, és látván, hogy híjával vagy a világosságnak — és mondom most is, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes világosságban láthassalak. Így a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek téged is, Antal testvér, meg a többieket is, de különösen téged, hogy iparkodjatok megszerezni ezt a világosságot, hogy a tökéletesek közé számláltassatok és ne a tökéletlenek közé. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Mindannyiotok imáiba ajánlom magamat. Fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

65. — ORVIETÓI DANIELLÁNAK, SZENT DOMONKOS RENDJE RUHÁJÁT VISELŐ NŐVÉRNEK[1]

A szent vágy asztalánál táplálkozó lélek az örök élet zálogát ízleli. Boldogsága még nem tökéletes, mert még szenvedni tud. Mások hibáit önmagunkban kell megmutatnunk és feddenünk. Ne engedjük, hogy az ördög a szeretet köntösében félrevezessen és ítélkezésbe vigyen minket. Életünk alapját nem a vezeklésbe, hanem önakaratunk megölésébe kell vetnünk.

...[2]Látod tehát, hogy ők az örök élet zálogát ízlelik ebben az életben. De csak a zálogot kapják meg, nem a jutalmat; a jutalmat az örök életben remélik, ahol az élet halhatatlan, a jóllakottságtól távol van az undor és az éhségtől a fájdalom. Azért van távol az éhségtől a fájdalom, mert teljesen birtokolják azt, amire vágya-

1. Daniella nővér kemény vezeklő életet élt, buzgó volt az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlásában.
2. A levél első része azonos az előző, Angliai Vilmosnak írt levél egy részével, bár valószínűleg nem egy időben készültek.

koznak; és azért van távol a jóllakottságtól az undor, mert eledelük az élet minden hiba nélküli eledele.

Való igaz, hogy ebben az életben úgy kezdi ízlelni a lélek e zálogot, hogy fölébred benne az éhség Isten dicsősége és a lelkek üdvössége után. Amire éhezik, azzal táplálkozik: azaz a lélek a felebarát szeretetét eszi, amelyre éhezik és vágyakozik. Olyan eledel ez, mellyel táplálkozván a lélek soha be nem telik. Kielégíthetetlen és ezért szüntelenül éhes. Amint a zálog a biztonság alapja, amit azért adnak az embernek, hogy a fizetségben reménykedjék (nem mintha a zálog önmagában tökéletes volna, hanem a hit által adja a beteljesedéshez való eljutás biztonságát), ugyanígy a Krisztusba szerelmes lélek, aki megkapta ebben az életben Isten és a felebarát szeretetének zálogát, önmagában még nem tökéletes, hanem várja a halhatatlan élet tökéletességét. Mondom, ez a zálog nem tökéletes; azaz a lélek, amely ízleli, még nem tökéletes: még szenvedni tud önmaga és mások miatt. Önmagának Isten megbántásával okoz szenvedést, a gonosz törvény miatt, mely tagjaihoz kötődik; és mások is szenvedést okoznak neki, amikor megbántják Istent. A kegyelem rendjében azonban tökéletes, nem az örök életben élő Szentek tökéletességével, amint mondtam; hiszen ők már szenvedés nélkül vágyakoznak, mi pedig szenvedéssel.

Tudod, milyen Isten igaz szolgája, aki a szent vágy asztalánál táplálkozik? Boldog és fájdalmas; amint Isten Fia is volt a szentséges kereszt fáján, hiszen Krisztus teste meggyötört és fájdalmakkal teljes, lelke azonban boldog volt az isteni természettel való egysége által. Így kell nekünk is boldognak lennünk vágyunk egysége által Istenben — magunkra öltvén az Ő édes akaratát —, és fájdalmasnak a felebarát iránti részvét és érzékiségünk sanyargatása által, elvetvén magunktól az érzéki örömöket és vigasztalásokat.

Ám figyelj csak, leányom és drága nővérem! Eddig általánosságban beszéltem neked is, magamnak is, most azonban konkrétan hozzád szólok és magamhoz. Azt akarom, hogy főként két dolgot tegyünk meg annak érdekében, hogy a tudatlanság meg ne akadályozza annak a tökéletességnek elérését, amelyre Isten meghívott minket; valamint annak érdekében, hogy az ördög az erény és a felebaráti szeretet köntösében ne táplálja lelkünkben az elbizakodottság gyökerét. Hiszen ezáltal hamis ítélkezésbe esnénk, úgy gondolván, helyesen ítélünk, amikor rosszul ítélünk; és a saját látásunk szerint járva gyakran előfordulna, hogy az ördög nagy igazságokat láttat velünk csak azért, hogy hazugságba vigyen, mi pedig ítélkezünk a teremtmény bensője felett, aminek egyedül csak Isten az ítélője.

Ez az egyik a kettő közül, melyektől egészen távol kell tartanunk magunkat; így akarom. De azt is akarom, hogy a megfelelő módon járjunk el ebben a kérdésben és ne szertelenül. A megfelelő mód ez: ha Isten gyakran, nem egyszer vagy kétszer, hanem többször, feltárja elménkben a felebarát hibáját, nem kell konkrétan szólni annak, akit ez érint, hanem csak általánosságban javítsuk a víciumokat, melyek ítélkezésbe vinnének minket, és ültetgessük szeretettel és jósággal az erényeket. A jóságban legyen szigor is, amint szükséges. És ha úgy tűnik, hogy Isten többször is feltárta előttünk mások hibáit, ez azonban nem volt kifejezett kinyilatkoztatás Tőle, akkor, mint mondtam, a biztosabb részt kell választani, annak érdekében, hogy megmeneküljünk az ördög csapdájától és gonoszságától,

hiszen ezzel a szeretettel és vággyal ő megfoghat minket. A szádban tehát hallgatás legyen, és egy szent gondolat az erényről és a vícium megvetéséről.

És ha úgy tűnik, hogy felismertél a másikban egy víciumot, együtt mutasd azt meg magadban és őbenne, mindig igaz alázattal. És ha az a vícium valóban megvan abban a másikban, így jobban megjavul, hiszen édesen találva érzi magát, és majd ő maga mondja neked azt, amit te akartál neki mondani. Te pedig biztonságban leszel és elvágtad az ördög útját, aki így nem tudja se meghamisítani, se megakadályozni lelked tökéletességét. És tudod, hogy nem kell minden látszatnak hinnünk, hanem vessük a hátunk mögé ezeket, és maradjunk csak meg önmagunk látásában és megismerésében.

Ha pedig néha megtörténne, hogy konkrétan bizonyos teremtményekért imádkozva azt látjuk, hogy az ima hatására az egyiknek megadatik a Kegyelem világossága, a másiknak pedig nem, pedig ő is Isten szolgája, mégis — úgy tűnik — bensője zavart és terméketlen, nem kell úgy ítélni, hogy ez a súlyos bűn vétke miatt van benne, mert lehetséges, hogy ítéleted hamis lesz.

Mert néha megesik, hogy egyazon személyért imádkozván, egyszer világosságban és szent vágyban találjuk Isten előtt, annyira, hogy szinte látjuk, amint gyarapszik a lelke, máskor meg úgy tűnik, elméje távol van Istentől és egészen eltelt sötétséggel meg zaklatottsággal; és nagy fáradságnak tűnik Isten előtt tartania őt annak, aki érte imádkozik. Ez néha előfordul; és lehetséges, hogy annak bűne miatt van így, akiért imádkozunk. Többször előfordul azonban, hogy nem bűn miatt van ez, hanem azért, mert Isten visszahúzódott a lélektől, azaz megvonta tőle az édesség és a vigasztalás érzését; de nem a kegyelmet. Innen van az, hogy az elme terméketlen, száraz és gyötrődő lesz. És Isten ezt érezteti meg azzal a lélekkel, aki érte imádkozik: mégpedig annak a léleknek megajándékozása végett teszi ezt, akiért imádkozik, hogy így egymást segítve oszlassák el a felhőt. Lásd meg tehát, édes nővérem, mennyire tudatlan és feddésre méltó az az ítélet, amelylyel a puszta látszat szerint úgy ítéljük, hogy vícium van abban a lélekben. Mert ha Isten még oly zavartnak és sötétnek mutatná is őt előttünk, láttuk, hogy nem a kegyelemtől fosztotta meg, hanem csak az Ő jelenléte megérzésének édességétől.

Azt kérem tehát tőled is, magamtól és Isten valamennyi szolgáitól is, hogy törekedjünk önmagunk minél tökéletesebb megismerésére, annak érdekében, hogy minél tökéletesebben megismerjük Isten jóságát. Így a világosságban majd elhagyjuk a felebarát feletti ítélkezést és megragadjuk az igaz részvétet az erények hirdetésének éhsége valamint a magunk és a mások víciumainak a fent mondott módon való dorgálása által.

Miután beszéltünk az egyikről a kettő közül — melyeket, kérlek, hogy magunkban ítéljünk el —, most beszélni fogok a másikról: néha az ördög, néha a saját téves látásunk azzal zaklat, hogy Isten minden szolgáját ugyanazon az úton akarjuk látni és arra akarjuk kényszeríteni, amelyen mi járunk. Gyakran megtörténik ugyanis, hogy aki a nagy vezeklés útján jár, mindenkit a maga útjára akar kényszeríteni; és ha látja, hogy azok nem mennek, megvetés és botránkozás ébred benne, mert úgy véli, hogy helytelenül cselekszenek; pedig előfordul, hogy helyesebben tesz és erényesebb az, aki, tegyük fel, nem vezekel annyira, mint az, aki zúgolódik miatta. Mert a tökéletesség nem a test gyötrésében és megölésében,

hanem a gonosz önakarat megölésében van. Arra kell tehát vágyakoznunk, hogy mindenki ezen az úton járjon, azaz megfojtsa és Isten édes akaratának alárendelje a saját akaratát. A test fenyítése és gyötrése jó; mégsem állítható regulaként mindenki elé, mert nem minden test egyforma erejű, s mert előfordul, hogy a megkezdett vezeklést közbejött akadályok miatt el kell hagyni. Ha tehát akár magunkban, akár másokban a vezeklést tennénk alappá, amikor ez kevesebb vagy tökéletlenebb lenne, megfogyatkozna a lélekben az erő és a vigasztalás, hiszen attól volna megfosztva, amit szeretett, s amit principiummá tett önmaga számára; és úgy tűnne előtte, hogy meg van fosztva Istentől. És mivel úgy tűnne, hogy meg van fosztva Istentől, unalom s a legnagyobb szomorúság és keserűség fogná el, és a keserűségben elhagyná gyakorlatait és az imádságot, amit végezni szokott. Ebből látod, mennyi rossz következik abból, ha a lélek a vezeklést teszi meg egyetlen alapjának; emiatt tudatlanok lennénk, zúgolódásba, unalomba és nagy keserűségbe esnénk; és csak a véges cselekedeteket[3] adnánk Istennek, aki a végtelen Jó, és a végtelen vágyat várja tőlünk. Az alapot tehát a gonosz önakarat megölésébe és megfojtásába kell vetnünk; és akaratunkat Isten akaratának alárendelve, az Ő dicsőségének és a lelkek üdvösségének édes és éhes és végtelen vágyát adjuk neki. És így a mondott szent vágy asztalánál fogunk táplálkozni, amely vágy nem botránkozik meg sem önmagában, sem a felebarátban, hanem mindennek örül és mindenből gyümölcsöt szed.

Fájlalom, én nyomorult, hogy nem követtem soha ezt az igaz tanítást; sőt épp ellene cselekedtem, és ezért gyakran estem a felebarát megítélésének és megvetésének hibájába. Ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, nyújts nekem orvosságot ebben a gyöngeségemben, és a többiben is azzal, hogy te meg én a mai napon elkezdünk az igazság útján járni, alapot vetni megvilágosultan a szent vágyba és nem bízni a saját véleményünkben és látásunkban, hiszen nem ítélkezhetünk könnyelműen a felebarát hibái felett a magunkét kihagyva, hanem csak részvéttel és általánosságban dorgálva.

Ezt akkor tesszük meg, ha a szent vágy asztalánál táplálkozunk: másképp nem tudjuk megtenni. Mert a vágyból kapjuk a világosságot, és a világosság adja nekünk a vágyat: egyik a másikat táplálja. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz világosságban láthassalak. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Azaz a vezeklés tetteit.

66. — ANGLIAI VILMOS BAKKALAUREUS TESTVÉRNEK, AKI A LECCETÓI ÁGOSTONOS KOLOSTORBAN VAN[1]

Isten két hivó szava Ábrahámban és Krisztusban hangzott el. Ki kell költöznünk az érzéki önszeretet földjéről és követnünk kell Krisztust, aki élete odaadásával megmutatta a szeretet útját. Néhány értesítés a kereszteshábórú szervezéséről.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Atyám és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban, a te méltatlan és nyomorult leányod, Katalin, neked ajánlja magát Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy mi is halljuk a szót, amit Isten Ábrahámnak mondott: „Költözz ki házadból és földedről!"[2] Az engedelmes Ábrahám pedig nem szegült ellen Isten parancsának, aki azt mondta neki: „Kövess engem!" — hanem követte.

Ó, milyen boldog lesz a mi lelkünk, amikor meghalljuk az édes szót, hogy hagyjuk el a nyomorúságos és szánalmas testünk földjét! Kétféleképpen kell az embernek felkelnie és követnie az első Igazságot, aki hívja őt. Először úgy, hogy érzületünk kiköltözik minden földies érzékiség és önszeretet házából és földjéről, azaz az érzület kiemelkedik minden földies szeretetből és követjük a szentséges kereszt fáján feláldozott Bárányt. Ez a Bárány hív és felszólít minket, hogy kövessük a gyalázatok, a szenvedések és megvetések útján, melyek a legnagyobb boldogságot és édességet adják annak a léleknek, aki Őt ízleli. Ehhez az érzülethez vezet el minket Isten a maga végtelen jósága és irgalma által.

És milyen szóra vár a lélek most, miután meghallotta ezt az első szót és felelt rá, azaz elhagyta a víciumokat és követte az erényeket, melyek a kegyelem által Istent ízleltetik meg vele ebben az életben? Tudod-e, Atyám, milyen szóra vár? Az Ének[3] édes szavára, azaz: „Jöjj, én szerelmes Jegyesem!" És szóról szóra beteljesedik Krisztus szava, amint a tanítványoknak mondta: „Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket, mert ilyeneké a mennyek országa!"[4]

Így tesz Isten az Ő szolgáival, amikor kivonja ebből a nyomorúságos életből és a nyugalom helyére vezeti őket parancsolván a testnek és mondván: „Engedd ezt a lelket hozzám jönni, mert ilyené az örök élet országa!"

Ó, kimondhatatlan, legédesebb és legégőbb szeretet! Se többet, se kevesebbet nem mondasz, mint hogy a lélek maga szolgált rá arra, amivel megajándékozod, jóllehet minden szolgálatnak, amit neked tett, te magad voltál a szerzője és ajándékozója. Hiszen te vagy az, aki Van; mi pedig nélküled nem létezünk. Így mondta

1. A címzettről lásd a 64. levél 1., Leccetóra vonatkozóan pedig az 51. levél 1. jegyzetét a 157. és a 133. oldalon. A levél röviddel 1375. július 1. után készült, Pízában.
2. Vö. Ter. 12, 1–4.
3. Az Énekek énekéről van szó. Vö. 2, 13; 4, 8.
4. Mk. 10, 14.

az Apostol.[5] Nekünk egyetlen jó gondolatunk sincs, ha onnan felülről nem adatik. Íme tehát ajándékba adsz nekünk mindent és nem azért, mert tartozol nekünk; és ezt a te mérhetetlen szerelmed teszi, hogy önmagadért ajándékozol meg minket. És ezért a lélek, amikor ekkora tüzét látja a szeretetnek, egészen megrészegül és elveszíti önmagát, és mindent, amit lát és érez, a Teremtőjében lát.

Ez tehát az a szó, amelyre vágyik a lélek, hogy hívjon minket. De nem hinném, Atyám, hogy egészen megnyugodhatnék, ha nem hallanám e szó előtt azt a másikat, amely után Isten összes szolgái vágyakoztak, azaz hogy halljuk: „Jöjjetek ki, fiaim, házatokból és földetekről; kövessetek és jöjjetek feláldozni a testeteket!" Ezért amikor megfontolom, hogy Isten kegyelme megtette, hogy halljuk e szót és lássuk az élet odaadását a Bárány mérhetetlen szerelme által, úgy tűnik, a lélek már erre a gondolatra szinte-szinte el akarja hagyni a testet. Rajta hát, fussunk, fiam és testvérem, Krisztus Jézusban, növeljük az édes és szerelmes vágyakat, hogy ezáltal kérjük és kényszerítsük az isteni jóságot: tegyen minket méltóvá erre! És ebben nem lehetünk hanyagok, hanem igen serényeknek kell lennünk, szüntelenül buzdítván magunkat is, másokat is.

Úgy tűnik, hamarosan itt lesz az idő, mert az emberekben nagy készség tapasztalható. És azért tudnod kell, hogy az a Jakab testvér, akit Arborea város bírájához küldtünk egy levéllel, melyben erről volt szó,[6] azt a szíves választ hozta, hogy Arborea bírája maga kíván jönni személyesen, és tíz esztendőre felszerel két gályát és ezer lovast, háromezer gyalogost és hatszáz íjászt ad. Tudd meg azt is, hogy egész Genova is megindult, és felajánlott anyagi segítséget és embereket. És tudd meg, hogy ezt és minden mást is Isten a maga dicsőségére cselekszi.

Egyebet nem mondok, csak még annyit, hogy oltalmadba ajánlom azt az ifjút, akit Forestani Máténak[7] hívnak: légy segítségére, hogy mielőbb felvegyék a szent Szerzetbe. Tégy meg mindent, hogy eljuthasson az igaz és királyi erényekre, különösen pedig hogy meghaljon benne a feltűnésvágy és az önakarat. Jobbnak láttam, hogy ne menjen másfelé, mert az jobban megzavarná a lelkét, mint bármi más.

Nofrio testvértől hallottam, hogy István testvér[8] súlyos beteg volt, s te erről értesülve féltél, hogy nem lesz, aki leveleidet írja. Ne félj, hanem bízzál, mert Isten, ha elveszi az egyiket, küld helyette másikat. Bátorítsd és százezerszer áldd meg Antal testvért Krisztus Jézusban. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

5. 2. Kor. 3, 5.
6. A kereszteshábor úról. Arborea Szicíliában van.
7. Sziénai nemes, akit Katalin nem a Domonkos rendbe küldött, hanem az ágostonos kolostorba.
8. Mindketten ágostonrendiek. István testvér írnoka és valószínűleg tolmácsa is volt az angol származású Vilmosnak.

67. — A VALLUMBRÓSAI RENDHÁZ SZERZETESEINEK PASSIGNANÓBA[1]

Az igaz szerzetes illatos virág a szent szerzet kertjében. Az alázatosság jele az engedelmesség. Az engedelmes szeretetből mond le a saját akaratáról. A testi-lelki tisztaság alázatosság és engedelmesség következménye.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim és Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szent szerzet kertjében illatos virágnak láthassalak benneteket, és ne bűzlő virágnak. Tudjátok, drága fiaim, hogy az a szerzetes, aki nem a szent szerzet szabályai és szokásai szerint él, hanem buján, rendetlen kívánságokban és türelmetlenségben — türelmetlenül hordozván a Rend fáradalmait, vagy rendetlen örömöket keresve a világ élvezeteiben és kedvteléseiben, gőgben és hiúságban (amely gőgből és hiúságból a lélek tisztátalansága születik), vagy a világ tisztségeire, állásaira és gazdagságára vágyakozva, melyek a lélek halálát, s a szerzetes szégyenét és lelki zavarát okozzák —, az bűzlő virág, és bűzt áraszt Isten, az angyalok és az emberek színe előtt. Az ilyen méltó a megszégyenülésre: maga vezeti magát az örök halálba. Gazdagságra vágyakozván elszegényedik; megtiszteltetést kíván és megszégyenül; érzéki örömöket akar és önmagát Isten nélkül szereti, tehát gyűlöli önmagát; a világ örömeivel és élvezeteivel akar jóllakni, tehát éhes marad és éhen hal. Hiszen minden teremtett dolog együttesen, a világ minden öröme és élvezete sem képes jóllakatni a lelket; azért nem, mert ezek a dolgok az eszes teremtményért lettek, az eszes teremtmény pedig Istenért; így az érzéki, teremtett dolgok nem képesek jóllakatni az embert, mert kevesebbek az embernél, hanem egyedül Isten, minden teremtett dolgok Szerzője és Teremtője képes jóllakatni őt. Így látjátok jól, hogy valóban éhen hal.

Ám nem így tesznek az illatos virágok, az igazi szerzetesek, akik megtartói a Rendnek és nem megszegői, és ezért előbb választják a halált, semhogy megszegjék azt. Különösképpen fogadalmukra, az engedelmességre, az önkéntes szegénységre és a testi-lelki önmegtartóztatásra vigyáznak. Mondom, az igazi szerzetesek, amilyenekké, fiaim, nektek is lennetek kell, megtartják a Szabályokat, és sohasem akarják áthágni az elöljáró vagy a Rend iránti engedelmességet, hanem mindig engedelmesek akarnak lenni. És nem vizsgálják annak akaratát, aki parancsol, hanem egyszerűen engedelmeskednek. Ez pedig az igaz alázatosság jele, hiszen az alázatos mindig engedelmes, és az engedelmes mindig alázatos.

Az engedelmes mindig alázatos, hiszen elvetette magától a gonosz akaratot, amely gőgössé teszi az embert; az alázatos engedelmes, hiszen szeretetből mondott le a saját akaratáról, amikor megfojtotta és önmaga igájába fogta; azaz az érzéki rész lázadását, amely a Teremtő ellen akar lázadni, saját akaratának igájával

1. A címzettekre vonatkozóan lásd a 22. levél 1. jegyzetét a 63. oldalon.

törte meg, azaz önkéntesen vetette Isten akaratának és a szent engedelmességnek igájába.

Így az alázatos megvetette a gazdagságot, ahonnan önakarata a gőgöt meríti, és az igaz és szent szegénység után vágyakozik. Látja ugyanis, hogy a világ dolgaiban való önkéntes szegénység gazdaggá teszi a lelket és kihozza a szolgaságból; jóságossá és szelíddé teszi és elveszi a változó dolgokba vetett üres hitet és reményt, és eleven hitet és reménységet ad neki. A Teremtőjében remél a megfeszített Krisztusért és nem önmaga érdemeiért: tehát mindent elvisel. Jól látja, hogy átkozott az, aki emberben bízik[2], és ezért reményét és hitét Istenbe valamint az igaz és királyi erényekbe veti. Mert az erény a lélek gazdagsága, becsülete, öröme, nyugalma és tökéletes vigasztalása. És ezért keresi az igazi szerzetes, hogy felszerelje vele a lélek házát; amennyire csak képes rá, megveti azt, ami ellenkezik az erénnyel, és szereti mindazt, ami elviszi őt az erényre. Emiatt is szerelmese annyira a szenvedéseknek, jogtalanságoknak, szidalmaknak és gúnyolódásoknak, hiszen jól látja, hogy ezek teszik próbára az embert és viszik el az erényre. Így látjátok tehát, hogy az igazi gazdagság szerelméért megveti az üres gazdagságot és a szegénységet keresi: jegyesének tekinti azt a megfeszített Krisztus szerelméért, akinek egész élete sem volt más, mint szegénység. Születésében, életében és halálában nem volt hová lehajtsa a fejét.[3] Ámbár Isten volt, maga a végtelen és örök gazdagság, mégis mint a mi regulánk a szegénységet választotta és szerette, hogy minket, nyomorult tudatlanokat megtanítson rá.

Lassan-lassan követi mindezt az igaz megtartóztatás; mert aki alázatos és engedelmes, aki megvetette a világ gazdagságát minden élvezetével együtt és szerelmese lett a szegénységnek meg a kicsiségnek, s cellájában a szent imádság az ő társasága, az egyúttal önmegtartóztató is. És nemcsak külsőleg, a tetteiben nem hempereg a testiség sarában, hanem még a gondolatától is undorodik és megfenyíti magát érte; menekül minden olyan úttól és hatástól, ami elvehetné tőle az önmegtartóztatás gazdagságát és a szív tisztaságát, és magához szorít mindent, ami megőrzi ezekben. S mert látja, hogy a rosszindulatúak és könnyelműek társasága valamint a nőkkel való barátkozás és társalgás nagyon ártalmas, ezért menekül ezektől, mint a mérges kígyótól.

A szent kereszt az ő társasága; ezzel társalog, meg Isten minden olyan szolgájával, aki a megfeszített Krisztus szerelmese. Az imádsággal és virrasztással soha nem lakik jól és nem fárad bele, hiszen látja, hogy az imádság az az édesanya, amely az isteni édesség tejét adja nekünk, miközben keblén neveli fiait, az erényeket: ezért szereti annyira. Ez egyesíti a lelket Istennel és ékesíti a tisztasággal; és ez ajándékozza meg az igaz önismeret és Isten bennünk lévő jósága ismeretének tökéletes bölcsességével. Röviden tehát: minden kincs és minden öröm, amit a lélek ebben az életben birtokolhat, megtalálható a szent imádságban.

Ilyenek ezek az illatos virágok, akik illatot árasztanak Isten színe, s az angyali természet és az emberek előtt. Ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek titeket, ha a mai napig ezzel ellenkező módon éltetek volna, vessetek véget

2. Jer. 17, 5.
3. Mt. 8, 20.

eddigi életeteknek. Gondolkodjatok úgy, mintha most lennétek noviciusok, akik épp most léptek be nagy megilletődéssel a szent Rendbe, hogy ott munkálkodjatok. Miután Isten arra méltatott titeket, hogy angyali állapotban éljetek, ne akarjatok visszatérni az emberi állapotba, mert az emberi állapotban a világiak élnek, akik az általános állapotra kaptak meghívást: ti azonban a tökéletes állapotra vagytok hivatottak. És ha nem vagytok tökéletesek, akkor nem a világiak állapotában éltek, hanem az állatok állapotánál is rosszabban.

Rajta hát, fiacskáim, fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében, amely megerősíti a lelket és elvesz minden gyengeséget. Tartózkodjatok a cellában, örüljetek a kóruson, legyetek engedelmesek, meneküljetek a társalgástól és törekedjetek az imádságra és a virrasztásra. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

68. — BENEDETTA ASSZONYNAK, A VOLTERRAI BELFORTI BOCCHINO ÚR ÖZVEGYÉNEK FIRENZÉBE[1]

Az új ember a megfeszített Krisztus türelmével visel minden megpróbáltatást. Az égi orvos orvossága csak az érzékiség számára keserű, az értelem meglátja benne Isten szeretetét. A szülők nem tekinthetik sajátjuknak a gyermekeiket, hanem csak Istentől kölcsönbe kapott ajándéknak.

A megfeszítettt Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Anyám és Nővérem Krisztus Jézusban, én Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: levetetted a régi embert és magadra öltötted az Új embert, azaz az Új ember, a megfeszített Krisztus türelmét, tudván, hogy türelem nélkül nem tetszhetünk Istennek. Ezért is hívlak a legnagyobb szeretettel erre a türelemre, hiszen aki türelmetlen, annak öltözete a régi ember, azaz a bűn; s az, mivel elvesztette a szabadságot és nem uralkodhat lelke városán, ezért hagyja, hogy a harag uralkodjék felette. De nem így van ez annál, akinek van türelme, s ezért uralkodik önmagán. Így mondta a mi Üdvözítő Krisztusunk: „A türelemben fogjátok birtokolni lelketeket!"[2]

Ó édes türelem, örömmel és vigassággal teljes! Hiszen amikor szeretetből származik, azaz Istenért visel el minden szorongást, életet vagy halált, vagy bármit, amit csak Isten megenged, akkor én mondom, a türelem eme — Isten édes és sze-

1. Benedetta asszony firenzei származású volt, Giovanni de'Rossi leánya és Bocchino Belforti felesége. Bocchino a Sziénától kissé északnyugatra fekvő Volterra ura volt. 1411-ben öltték meg egy felkelés alkalmával. A címzésben utalás van Benedetta asszony özvegy voltára, de ez a későbbi másolások során került a levél élére. Lásd még a 103. levelet a 249. oldalon.
2. Lk. 21, 19.

líd akaratából szerzett – igájában minden keserűség édessé és minden teher könnyűvé lesz.

Ezt az édes és szent ruhát ölti magára a lélek, amikor magára ölti Isten akaratát, amely nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és amit csak ad vagy megenged, a mi javunkra adja és azért, hogy mi megszenteltek legyünk Őbenne. Ne gondold tehát, drága anyám és nővérem Krisztus Jézusban, hogy rosszat akar, hiszen az élet orvosa a mi betegségeink meggyógyításáért jött a világba. S valóban úgy tesz, mint az igazi orvos, amikor keserű orvosságot ad és megcsapolja vérünket, hogy megőrizze egészségünket. Te pedig tudod, hogy aki beteg, mindent eltűr a gyógyulásért. Jaj, miért bánunk hát rosszabbul az égi orvossal, mint a földi orvossal, mikor Ő nem akarja a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen és éljen?![3] Noshát, legédesebb anyám, az édes Isten ad keserűséget az érzékiségnek, de nem az értelemnek; és megcsapolja vérünket, amikor magához von azáltal, hogy megfoszt minket a gyermekeinktől, az egészségünktől, a sikereinktől vagy bármi mástól.

Erősödj hát meg, hiszen nem azért tette ezt, hogy a halált adja neked, hanem az életet, és megőrizze egészségedet. És ezért én arra kérlek – annak az édességes, bőséges vérnek a szerelméért, amely a mi megváltásunkért áradt, azért, hogy Isten akarata teljesedjék benned, és azért, hogy mindezek a keserűségek a te megszentelésedre váljanak –, hogy úgy, amint Isten akarata akarja, öltsd magadra igazságban a türelem erényét, miként mondtam.

És nem akarom, hogy fiadra, aki megmaradt neked, úgy gondolj, mint a sajátodra – mert így rablók lennénk, hiszen nem a tiéd – hanem úgy, mint akit kölcsönbe kaptál szükségedben. Tudod jól, hogy így van ez, mert ha a miénk lenne, akkor meg tudnánk tartani és akaratunk szerint bánhatnánk vele, de mert kölcsönbe kaptuk, illő, hogy visszaadjuk úgy, amint az igazság édes Mesterének tetszik, aki ajándékozója és alkotója mindennek, ami létezik.

Ó kimondhatatlan isteni szeretet! Mily nagy a te türelmed a tudatlan és kemény szívek iránt, akik azt akarják birtokolni, ami az ő érdekükben a tiéd, és amiatt jajgatnak, amit a javukra tettél! Ne tegyünk így az Isten szerelméért, hanem viseljük türelemmel az Ő fenyítését!

És ha azt mondanád: „Én fájdalmamban képtelen vagyok egyetérteni Istennel!" – akkor én azt felelem: akarom, hogy győzzön az eszed! Gondolj meg ehhez három dolgot. Először is az idő rövidségét, másodszor Isten akaratát, aki magához vette őket, amint erről értesítettél. Örültem ennek, amikor hallottam, az ő üdvösségük miatt, irántad pedig egy kicsi részvét volt bennem; de a gyümölcsnek is örültem, amit a szorongatásból nyersz. Harmadszor pedig gondold meg a kárt, ami a türelmetlenségből következne. Erősödj meg tehát, hiszen az idő rövid, a fáradság kicsi, a gyümölcs pedig nagy.

Egyebet nem mondok. Isten békéje legyen veled. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem! Katalin, a haszontalan szolgáló imáidba ajánlja magát.

3. Ez. 33, 11.

69. — SANO DI MACÓNAK SZIÉNÁBA[1]

A kánaáni asszony példája. A lélek oszlopai a hit, a remény és a szeretet. Isten a szabad akaratban a legnagyobb kincset adta az embernek. A teremtés rendje szerint a teremtett dolgok az embernek, az ember Istennek szolgál. A bűn által az ember eladja magát az ördögnek és neki szolgál. Az adóslevelet Krisztus tépte szét a kereszten.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szent hitnek és kitartásnak azt az erényét láthassam benned, amely a kánaáni asszonyban volt, mert benne olyan erős volt ez, hogy kiérdemelte, hogy leánya megszabaduljon az ördögtől. Sőt Isten, hogy megmutassa, mennyire kedves előtte az asszony hite, hatalmat adott neki, mondván: „Történjék leányoddal a te akaratod szerint!"[2]

Ó dicsőséges és legkiválóbb erény! Te jelzed a lélekben az isteni Szeretet tüzét, hiszen az ember nem tud se hinni, se remélni másban, csak abban, amit szeret. Ezek az erények összetartoznak, mert a szeretet nincs hit nélkül, és a hit sincs remény nélkül. Olyanok, mint három oszlop, melyek lelkünk szikláját tartják, oly módon, hogy sem a kísértések szelei, sem az igazságtalan szavak, sem a teremtmények hízelgései, sem a jegyes vagy a gyermek földi szeretete nem képes földre dönteni; hanem minden körülmények között erősen tartják ezek az igaz oszlopok.

Tegyünk tehát úgy, mint ez a kánaáni asszony: látván, hogy Krisztus áthalad a lelkünkön, forduljunk hozzá az igaz és szent vágy által, igaz töredelemmel és a bűn utálatával, és mondjuk: „Uram, szabadítsd meg a leányomat, azaz a lelkemet, mert az ördög sok kísértéssel és rendetlen gondolattal zaklatja!" És ha kitartóan kérjük, és erősen őrizzük akaratunkat — hogy bele ne egyezzék és arra ne hajoljon, hogy bármit is Istenen kívül szeressen — méltatlannak tartván magunkat a békére és a nyugalomra; ha hittel és türelemmel várakozunk, és a megfeszített Krisztusban remélve mindent elviselünk, akkor Szent Pállal mondjuk: „Minden lehetséges, nem önmagam, hanem a megfeszített Krisztus által, aki bennem van és megerősít engem!"[3] És akkor majd meghalljuk ezt az édes szót: „Legyen egészséges a leányod, azaz a lelked, amint akarod!" Ami kinyilatkoztatja Isten mérhetetlen jóságát, a kincset, amelyet a szabad akarattal adott a léleknek, s amelyet sem az ördög, sem más teremtmény nem képes megkötözni egyetlen halálos bűnnel sem, ha ő maga nem akarja.

Ó, drága fiam Krisztus Jézusban, őrködj igaz hittel és kitartással, hogy mindhalálig szóljanak hozzánk e szavak! Tudod, hogy amikor Isten megteremtette az embert, ezt mondta neki: „Legyen úgy, amint te akarod!" — azaz: „Szabaddá

1. A levél valószínűleg 1375 nagyböjtjén készült. A címzettről lásd a 62. levél 1. jegyzetét a 153. oldalon.
2. Mt. 15, 28.
3. Fil. 4, 13.

teszlek, hogy ne légy alávetve semminek, csak nekem". Ó, kimondhatatlan édességes tüze a szerelemnek! Te mutatod meg és nyilatkoztatod ki a teremtmény kiválóságát: mert minden dolgot azért teremtettél, hogy az eszes teremtménynek szolgáljon, az eszes teremtményt pedig azért, hogy neked szolgáljon.

Mi azonban, nyomorultak és szánalomra méltók, a világ szerelmében járunk, pompája és gyönyörűségei között: és e szerelemben a lélek elveszíti uralmát, és a bűn szolgája és rabszolgája lesz. Innen van az, hogy fogva tartja az ördög uralma! Ó, mennyire veszedelmes ez az uralom! Hiszen mindig az ember halálát keresi és hozza. Ezért nem gondolnám, hogy egy ilyen úrnak kellene szolgálnunk, inkább azt akarom, hogy Isten szerelmesei legyünk, mindig szem előtt tartva, hogy a Bárány vérén visszavásárolt rabszolgák vagyunk.

A rabszolga nem adhatja el magát és nem szolgálhat más úrnak. Minket nem aranyon vásároltak meg, nem is csak a szeretet édességével, hanem vérrel. Hasadjon meg a szívünk és a lelkünk a szeretettől, és keljen fel serényen, hogy szolgálja és félje az édes és jó Jézust, látván, hogy ő hozott ki minket az ördög fogságából és szolgaságából – aki a tulajdonaként birtokolt minket –, és ő jött el, hogy megfizessen értünk. Mikor jött el? Amikor szolga lett, magára véve emberségünket. Ó jaj, ez azonban nem lett volna elég, ha meg nem fizette volna tartozásunkat. Mikor fizette meg? Amikor a szentséges keresztfán életét adta azért, hogy visszaadja nekünk a Kegyelem életét, amit mi elvesztegettünk.

Ó kimondhatatlan, édességes szeretet! Te semmisítetted meg az adóslevelet, ami az ember és az ördög között jött létre, te tépted szét a szentséges kereszten.[4] Az adóslevél pedig nem volt más, mint a Bárány: az a szeplőtelen Bárány, aki önmagára írt rá minket, de széttépte ezt a levelet. Bátorodjék fel tehát a lelkünk, mert az adóslevél, amelyre felírtak minket, megsemmisíttetett, hogy a mi vádlónk és ellenségünk ne követelhessen többé minket.

Előre tehát, drága, fiacskáim, igaz és szent vágyakozással öleljük át az erényt a szeretet akkora tüzével feláldozott édes Bárány emlékezetében. Egyebet nem mondok.

Tudnod kell, hogy ebben az életben nem lehet egyebünk, mint az asztalról lehullott morzsák, amint ez a kánaáni asszony mondta. A morzsák a Kegyelem, amelyben részesülünk; és az Úr asztaláról származnak. Hanem amikor eljutunk az örök életbe, ahol színről-szinre látjuk és ízleljük majd Istent, akkor már az asztalon lévő eledellel fogunk táplálkozni. Soha ki ne térj tehát a munka elől. Mint fiamnak, úgy küldök neked morzsákat és táplálékot. Te pedig harcolj férfiasan. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. Kol. 2, 14.

70. — DOMINICI BERTALAN DOMONKOS TESTVÉRNEK, AMIKOR BAKKALAUREUS VOLT PÍZÁBAN[1]

Tűz az Isten, mi pedig szikrái vagyunk. Isten szeretetének mélységeibe leszállva ébred az ember önmaga megismerésére. A parancsolatokkal Isten mindannyiunknak tíz talentumot adott.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem és az édességes szentség tisztelete által Atyám! Én, Alexia és Katalin,[2] és Katalin, Jézus Krisztus haszontalan szolgálója imáidba ajánlják magukat a vággyal, hogy Isten egyetlen vágyával egyesülten és benne átformáltan láthassalak. Ó lángoló, mindig égő tűz, te vagy az igazi tűz! Úgy tűnik, az Igazság ajkai is ezt mondták: „Én vagyok a tűz, és ti vagytok a szikrák!"[3]

Azt mondta ezzel, hogy a tűz mindig vissza akar térni eredetéhez, és ezért mindig a magasba tör. Ó kimondhatatlan szeretet! Jól mondod valóban, hogy szikrák vagyunk. Ezért is kívánja tőlünk, hogy alázatosak legyünk: amint a szikra a tűztől kapja a létét, úgy kapjuk mi első éltető elvünktől.[4] Emiatt mondta: „Én vagyok a tűz, és te a szikra!" Ne emelkedjék tehát a lelked gőgre, hanem tégy úgy, mint a szikra, amely előbb felszáll, aztán aláhull. Hiszen a szent vágy első megmozdulásával Isten megismerésére és dicsőségére kell törekednünk; és miután így felemelkedtünk, alászállunk önmagunk nyomorúságának és hanyagságának megismerésére.

Ó ti alvók, ébredjetek! És így alázatosak leszünk, mert az Ő szeretetének mélységeiben találunk rá magunkra.

Ó édes anyja a szeretetnek! hiszen nincs olyan kemény és alvó lélek, aki ne ébredne és ne olvadna fel a szeretet ekkora tüzében! Táguljon, táguljon ki a lelketek a szeretet és a vágy által, hogy befogadhassa a felebarátot! Nem látom azonban, hogyan lehetne bennünk ez a vágy, ha a szem nem szárnyal, mint a sas, az élet fája felé. Ó édességes, szerelmes Jézus, aki ezt mondtad: „Akarsz-e az én dicsőségemtől és a lelkek üdvösségétől lelkesült lenni? minden szorongatás türelmes viselésében erős lenni? Akkor nézz rám, a kereszten érted feláldozott Bárányra, amint tetőtől talpig egészen elborít a vér: és zúgolódó kiáltásomat nem hallani. Nem néztem tudatlanságodat, és hálátlanságod sem tartott vissza attól, hogy téged éhezve, őrültként és átalakulva[5] munkálkodjam üdvösségedért".

1. Bertalan (1345–1417) domonkos szerzetes, a híres pízai Szent Katalin-kolostorban végezte teológiai tanulmányait. A levél írásakor (valószínűleg 1374 márciusa után) bakkalaureus, később Bolognában teológiai magiszter.
2. Katalin valószínűleg Alexiának diktálta e levelet; tőle származhat ez (és a levél végén található) betoldás. Az elsőnek említett Katalin egy nővértársuk lehetett.
3. Egy látomásból idéz; a Szentírás sokszor mondja: „Isten tűz" (pl. MTörv. 4, 24.), a Bölcsesség könyve pedig szikrához haonlítja a szenteket (Bölcs. 3, 7.).
4. Azaz Istentől.
5. A megtestesülésre utal. Vö. Fil. 2, 7. „Kiüresítvén önmagát, a szolga alakját vette magára".

Most tehát, drága és szeretett testvéreim, keljünk fel ekkora hanyagságból, és fussunk serényen az igazság útján; serényen fussunk és holtan, nehogy a teremtmények hálátlansága hátráltasson minket. Hintsétek, hintsétek Isten szavának magvát: adjátok vissza a talentumokat, melyeket rátok bízott! Éspedig nemcsak egy talentumot bízott rátok Isten, hanem Ő nektek is, a felebarátotoknak is tízet adott, azaz a tíz parancsolatot, ami a lelketek élete. Legyetek tehát serények kamatoztatásukban.

Emlékeztetlek benneteket a test és a lélek cellájának szent lakóhelyére. Mondjátok ezt meg Tamás testvérnek is, meg a többi testvéreknek is. Kérlek titeket, legyetek serények: az idő rövid, az út hosszú. Én oly nyomorult és szánalomra méltó vagyok és annyira megsokasodtak bűneim, hogy távozásod óta nem voltam méltó az édes és tiszteletreméltó Szentség vételére. Ezt azért mondom neked, hogy segíts sírni, és könyörögj, hogy meghallgatásra találjak és részem lehessen a kegyelem teljességében. Bocsásd meg, Atya, tudatlanságomat, és emlékezz meg rólam legszentebb Misédben, hogy lelkileg magamhoz vehessem Isten Fiának édes testét általad.

Én, Alexia, kérlek téged, könyörögj ehhez a legédesebb Bárányhoz, hogy hozzátok hasonlóan Isten szerelmében éljek és formálódjak át. Százszor és ezerszer imáidba ajánlom magam.

Csodálkozom azon, hogy semmi hírt nem adtál magadról, pedig annyira kértelek. Amint másoktól értesültem róla, arrafelé járvány van.[6] Tamás testvér imáját kérem; és ha valóban járvány van nálatok és Tamás testvér is jónak látja, gyertek el mindketten. Egyebet nem mondok. Imáidba ajánlom Tamás testvéredet, meg a többi testvéreidet, nővéreidet és fiaidat.

Kérlek, küldj egy levelet Gemmina anyához: méltó vagy a feddésre, mert szó nélkül utaztál el. Dicsértessék a megfeszített Jézus Krisztus! Szeressétek, szeressétek egymást!

71. — BARTOLOMEA ASSZONYNAK, ANDREA MEI HITVESÉNEK, SZIÉNÁBA[1]

Isten a kegyelmet mindig közvetítő által adja. A végtelen Isten és a véges ember között csak az Istenember közvetíthet. Krisztus és közöttünk az erények közvetítenek. A lelki önakarat csapdájáról.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében

6. Az 1374-es pestisjárványra utal, amely Sziénát is elérte, de talán Pízában kezdődött.

1. A címzettről nem tudunk semmit.

a vággyal, hogy az igaz és királyi erényekben megalapozottan láthassalak, mert az erény közvetítése nélkül nem tetszhetünk a Teremtőnknek. Isten ugyanis a kegyelem életét mindig közvetítő által akarta adni. Tudod jól, hogy amikor az első ember, Ádám bűnbe esett az engedetlenséggel, amely bűnre az örök halál következett, és Isten vissza akarta adni a kegyelmet és az örök életet, egyszülött Fia közvetítésével tette ezt, megparancsolván neki, hogy az engedelmességgel ölje meg engedetlenségüket és halálával emésszе és semmisítse meg halálunkat és adja vissza az életet.

És valóban így lett: párbajt vívott a kereszt fáján Ő, ez az édes és szerelmes Ige. Ölre ment a halállal, és halállal győzte le a halált; a halál pedig megölte az életet, azaz a mi bűneink halála megölte a szentséges kereszt fáján az Isten Fiát, Ő pedig halálával elvette halálunkat és visszadta nekünk a tökéletes életet.[2]

Az Élet maradt tehát az úr; legyőzte a pokolbeli ördögöt, aki uralma alatt tartotta az embert, kinek jogos ura nem lehet más, csak egyedül Isten, az örökkévaló Úr. Ettől az Úrtól megyünk az első halálba és veszítjük el az életet, amely Krisztus vére által a miénk, amikor a lélek szolgálni kezdi a saját érzékiségét a rendetlen vággyal — rangra, gazdagságra, gyermekekre vagy másvalakire vágyva — vagy bármi más módon, ami nem Istenben van elrendezve és megalapozva.

Némelykor lelkileg válik a lélek a saját akaratának szolgájává és rabjává, mégpedig a lelkiségnek azzal a látszatával, hogy így jobban birtokolhatja Istent; amikor tehát a saját ízlésünk szerint kívánjuk a vigasztalást és a szorongatást, az ördög kísértéseit vagy az időt és a helyet. Azt mondjuk ilyenkor: „Én egy más szorongatást akarok, mert ezen a módon, úgy tűnik, megbántom Istent. Azt a másik szorongatást türelmesen viselném, de erre képtelen vagyok. Ezt is akarnám, ha nem bántanám meg vele Istent, de mivel úgy tűnik, Istent bántom meg, ezért fájlalom."

Drága anyám, ha felnyitod az értelem szemét, meglátod, hogy érzéki önakarat ez a lélek köpönyegébe burkolózva. Mert ha bölcs lenne, nem így tenne, hanem eleven hittel elhinné, hogy Isten nem bocsát ránk többet, mint amennyit el tudunk viselni, és azt is csak üdvösségünk érdekében, hiszen Ő a mi édes Istenünk, aki nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.

És mi gyakran teszünk így az elme vigasztalásait keresve. Mert ha a lélek nem érzi őket akkor, amikor akarja, és azon a helyen, ahol utánuk vágyik, s különösen ha a vigasztalások helyett csatáznia kell, zaklatásokat és az elme szárazságát meg terméketlenségét kell éreznie, akkor szenvedésre, keserűségre és a legnagyobb gyötrelemre valamint unalomra jut. És az ördög cselétől félrevezetve gyakran úgy látja, hogy mindaz, amit mond vagy tud, nem kedves és nem elfogadott Isten előtt. Mintegy ezt mondja neki az ördög: „Miután úgy sem kedves az imádságod, hiszen olyan rossz vagy, hagyd abba! Egy más alkalommal talán jobban érzed majd magad és akkor elvégezheted az imádságot". Ezt azért teszi az ördög, hogy elveszítsük a szent tényleges, azaz szóbeli és benső imádság testi és lelki gyakorlatait. Hiszen ha elveszítjük a fegyvert, amellyel Isten szolgája kivédheti az ördög, a test és a világ csapásait, akkor azt tesz velünk az ördög, amit akar:

2. Vö. a Victimae Paschali kezdetű, húsvéti szekvenciával, és a Vexilla Regis kezdetű himnusszal.

a lélek városa megadja magát neki, ő pedig bevonul, mint úr. És nem is lehet másképp, ha elveszítjük az imádság fegyverét és erősségét, amely imádság az igaz alázatosság és a legégőbb szeretet fegyverét adja nekünk. A szent imádság ugyanis tökéletesen megismerteti velünk a saját gyengeségünket valamint Isten végtelen jóságát és szeretetét. Ám egyiket is, másikat is jobban megismerjük és tökéletesebb alázatosságot és serénységet merítünk belőlük a terméketlen elme csatáinak idején. Innen van az, hogy ha okos a lélek és a vigasztalás látszata alatt nem szolgája a saját érzékiségének, nem hisz az ördögnek, hanem férfiasan és az önmaga iránti szent gyűlölettel kitart az imádságban (bármely módon is adja azt Isten: akár az édesség, akár a keserűség érzésével), akkor többet nyer a mondott módon a keserűségben és a szenvedésben, bármely módon is bocsássa rá Isten, mint az édességben. Mert a szükségben teljes alázattal és igaz serénységgel fut jótevőjéhez, megismervén, hogy önmaga által semmire sem képes, hanem egyedül csak Isten az, akiben remélhet, aki akar és tud az ő segítségére jönni.

Annak érdekében tehát, hogy eljussunk az igaz erényre (mivel ezen eszköz nélkül nem lehetne kipróbált, hanem csak a vágyban megfogant erényünk), szükséges, hogy igaz és királyi türelemmel hordozzuk az elme megpróbáltatásait, azaz mindazt, amit a teremtmények rágalmak vagy egyéb botrányok által adnak nekünk. És így eljutunk az erényre, hiszen ezek azok az eszközök, amelyek világra segítik az erényt, miután az próbára tétetett, mint arany a tűzben.

Mert ha a küzdemekben nem igazolódna a türelem, hanem a lélek még vonakodna is attól, hogy a fent mondott módon vagy bármi más által eljusson rá, ez nyilvánvaló jele lenne annak, hogy nem a Teremtőjének szolgál és nem hagyja, hogy Ő uralkodjék felette, alázattal és szeretettel fogadván mindent, amit Ura ad neki. És ez nem jelezné a hitet sem, azaz hogy elhiszi: az Úr szeretettje ő. Hiszen ha igazán elhinné ezt, akkor semmi sem tudná megbotránkoztatni, hanem ugyanolyan tisztelettel fogadná a nehézségeket, mint a vigasztalást és a józerencsét, mert látná, hogy szeretetből történik minden. Mivel azonban nem lát, ezért azt bizonyítja, hogy érzékiségének és a saját lelki akaratának szolgája lett (bármire is irányuljon az, amint fent mondottam); ezeket tette uraivá, és ezért hagyja, hogy ezek uralkodjanak rajta. Szükséges tehát — mivel ez a szolgaság halált ad nekünk, azaz a világ szolgaságát és a saját akaratunk szolgaságát —, hogy meneküljünk tőle, hiszen akadálya a tökéletességnek ezáltal, hogy nem vagyunk szabad szolgái Istennek, hanem a saját akaratunknak szolgálunk a magunk módján; amely szolgálat méltatlan hozzánk és béresekké tesz minket. Mondom tehát (miután annyi rossz következik ebből és Isten mindent közvetítés által akar tenni), hogy azt az utat és tanítást kell követnünk, amelyet Ő adott nekünk.

Jól látjuk, hogy nem mi teremtettük magunkat, hanem szeretete közvetítésével Ő alkotott minket, hiszen tisztán a szeretete által saját képére és hasonlatosságára teremtett meg bennünket, hogy az Ő örök látásában részesedjünk és benne boldogok legyünk. Mi azonban ősatyánk vétke és önszeretete miatt elveszítettük ezt (a képmást). Azért Ő — hogy az embernek visszaadja azt, amit elveszített — a saját Fiát ajándékozta közvetítőül nekünk: Őt tette mint közvetítőt békeszerzővé Isten és ember között, és a közvetítő fogadta az ütéseket. Más módja nem volt ennek a békének, oly nagy volt a háború. Mivel a végtelen Isten volt az, akit a

sértés ért, és a véges ember volt az, aki a sértést elkövette, az ember semmiféle szenvedése sem lett volna képes elégtételt adni a végtelen és édes Istennek. Szeretetének mélységes tüze azonban megtalálta a módját ennek a békekötésnek is, és annak is, hogy eleget tegyen az igazságosságnak: Ő maga, az örök Istenség, azaz az isteni természet egyesült a mi emberi természetünkkel, és a véges emberi természettel egyesített végtelen Isten, az Ember-Krisztus már elegendő volt ahhoz, hogy szentséges keresztfáján elviselve a szenvedést, elégtételt nyújtson és kiengesztelje Atyja haragját, amely az emberre irányult. Ez az édes Ige pedig a kereszt fáján egy csapással, azaz az ember iránti irgalmassággal ily módon egyszerre tett eleget az irgalmasságnak (nekünk ajándékozván a kegyelmet, amit mi elveszítettünk) és az igazságosságnak, amely megkívánta, hogy bosszút álljon a vétekért: és a saját testén állt bosszút, ugyanabban a természetben, amely a bűnt elkövette, hiszen Krisztus teste Ádám húsából való volt.

Mi azonban, hálátlanok és tudatlanok, bűneink miatt gyakran elveszítjük a Kegyelmet és háborúba lépünk Istennel; s olykor ez a háború halálos, olykor pedig méltatlan a baráthoz. Halálos a háború akkor, amikor a lélek a halálos bűn halálában hever azáltal, hogy istenévé teszi a világot, a saját testét és a nyomorúságos élvezeteket. Ilyenkor egészen elveszíti az életet. Ám az is igaz, hogy a szentgyónással és Krisztus vérének közvetítése által visszaszerezheti mindaddig, amíg (ebben az életben) él. Így tehát látod, hogy közvetítő nélkül sem kegyelemben élni, sem az örök életbe eljutni nem lehet.

A baráthoz méltatlan (háború) van abban és azokban, akik halálos bűn nélkül szolgálnak Istennek, kegyelemben élnek és Isten igaz szolgái akarnak lenni; ám a tudatlanság miatt (amely a lelki önakaratukból származik, melyet úrnak tettek meg) gyakran eltávolodnak az igazságtól: nem úgy, hogy kilépnek az igazságból és halálos bűnbe esnek, hanem úgy, hogy ártanak annak a tökéletességnek, amelyben valójában járni szeretnének, amikor válogatni akarják az időt, a helyet, a szorongatást és a vigasztalást meg a kísértést a maguk módján. Ilyenkor azért lesz méltatlan a lélek Isten barátságára, mert nem azzal az igaz szabadsággal halad előre, amelyben járnia kellene. Ezért adott közvetítőt nekünk és elvárja, hogy éljünk vele (ha azt akarjuk, hogy megszűnjék a méltatlanság és a visszatetszés, és ne legyen akadálya az édes tökéletesség felé haladásunknak); azaz hogy megfojtsuk a saját akaratunkat és így ne keressünk és ne akarjunk mást, csak a megfeszített Krisztust, és minden örömünk Krisztus gyalázatainak enyhületében legyen, világra hozván a szent vágyban fogant erényeket a felebaráti szeretetben igaz alázatossággal.

Innen van tehát az, hogy a szenvedések és fáradalmak valamint az elme természetlenségének — amint Isten akarja — szent és igaz türelemmel való viselése által vetünk alapot az igaz és királyi erényekben; és a nagyok ismerete és ereje lesz a miénk, nem pedig a gyermeké, aki nem akar más úton járni, se cselekedni, csak a magáén. Más utat nem látok, ami járható lenne. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és királyi erényekben megalapozottan láthassalak; s mert azt is akarom, hogy lelked egyesítve legyen Istenben a szeretet érzülete által, mondtam, hogy ezt nem lehet megtenni az erény közvetítése nélkül, mivel Isten mindent közvetítés által akar megcselekedni, amint mondtam. Bizonyos vagyok

benne, hogy az Ő végtelen jósága által beteljesíted az Ő akaratát és az én vágyamat. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

72. — LINAIUOLO ROMANÓNAK, A COMPAGNIA DEL BIGALLO TAGJÁNAK FIRENZÉBE[1]

A jó elhatározásokat valóra is kell váltani. Az örök élet menyegzőjére Isten a jó és szent gondolatok által küldi a meghívást és az erények menyegzős ruháját. Az érzékiség földjét az értelemnek kell felszántania az engedelmesség igájával és ekevasával. A világ kötelékeit nem oldozgatni, hanem vágni kell.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: nem fordítod hátra a fejedet, hogy a barázdát csodáld,[2] hanem kitartasz az erényben, hiszen tudod, hogy egyedül a kitartás az, ami koronát nyer. Téged megszólított és meghívott Krisztus az örök élet menyegzőjére: oda pedig be nem mehet senki, aki nincs felöltözve. Szükség van tehát menyegzős ruhára, hogy ki ne űzzenek minket, mint a gonosz szolgát.[3]

Úgy tűnik, az első, édes Igazság elküldte hozzád a követeit, hogy meghirdessék a menyegzőt és rád adják a ruhát: és e küldöttek azok a szent és jó sugallatok és édes vágyak, melyeket a Szentlélek kegyessége ad neked. Ezek a szent gondolatok teszik, hogy menekülsz a víciumtól és megveted a világot minden gyönyörűségével együtt, és eljutsz az édes és királyi erények menyegzőjére. Magára ölti a lélek a szeretetet, amely szeretettel belép az örök életbe.

Így látod, hogy Isten szent gondolatai rád adják az erény ruháját, megszerettetik veled (ezért is veszed magadra) és meghívnak az örök élet menyegzőjére.

1. A címzett len- és kendervásznakkal kereskedett Firenzében. Valószínűleg a három Benincasa testvér révén került kapcsolatba Katalinnal, akik apjuk mesterségét folytatva kelmefestőkként éltek a városban.
   A Compagnia del Bigallo Veronai Szent Péter (1205–1252) domonkos vértanú alapítása. Péter 1251-ben lett Észak-Itália generális inkvizitora. Tizenkét férfit gyűjtött maga köré, akiknek vörös kereszttel ékesített fehér zászlót adott azzal a megbízással, hogy szükség esetén a híveket maguk köré gyűjtve lépjenek fel a hit ellenségei ellen. Az eretnekek annyira meggyűlölték, hogy 1252. április 6-án Milánó közelében megölték. Vértanúságát követően az általa alapított társaság tagjainak száma igen megnövekedett, s átvették a S. Maria del Bigallo kórház vezetését, amit árva és kitett gyermekek otthonává fejlesztettek. A kórház 1352-ben épült közvetlenül a dóm szomszédságában, s a kora-reneszánsz épület a Loggia del Bigallo nevet kapta.
   Romano e társaságnak volt tagja. Amikor Katalinnal találkozott, fogadalmas szerzetbe készült belépni. Katalin e szándékában erősíti meg levelével.
2. Vö. Lk. 9, 62.
3. Vö. Mt. 22, 2–12.

Hiszen az erényt és az égő szeretet ruháját a Kegyelem kíséri, a Kegyelmet pedig Isten színelátása, amiben áll a mi boldogságunk.

És ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, válaszolj férfiasan és hanyagság nélkül! Gondold meg, hogy a kezdés és a kéz ekéretétele még semmi; amint mondva van. A szent gondolatok kezdik meg a szántást és az erényben való kitartás fejezi be. Aki szánt, az megforgatja a földet: így forgatja meg a Szentlélek a gonosz érzéki akarat földjét. És gyakran előfordul, hogy az annyira édes meghívásba és királyi ruhába szerelmes ember — hogy jobban felássa — keresi, vajon talál-e egy jól vágó ekevasat, amivel jobban megforgathatja a földjét: és lát és talál. Mert nem találhatna tökéletesebbet — akaratunk megtörésére, kivágására és gyökeres kiirtására —, mint a szent engedelmesség ekevasát és igáját. Miután pedig azt megtalálta, Isten Fiától tanul engedelmességet, és az Ő szerelméért engedelmes akar lenni egészen a halálig. Nem is áll ellen egyetlen ponton sem. Úgy tesz, mint az okos, aki mások karjaival akar hajózni, azaz a Rend és nem a maga karjaival.

Emlékszem, hogy azzal a szent vággyal és elhatározással mentél el tőlem, hogy válaszolsz Istennek, aki szólít téged, és szent engedelmességben akarsz élni. Nem tudom, mennyit tettél meg ebből. Kérlek, hogy amit még nem tettél meg, azt tedd meg jól és szorgalmasan, jó serénységgel. Tanuld meg elszakítani és elvágni magad a világtól. És ne várj az időre, ami nem biztos, hogy a tiéd lesz. Nagy ostobaság és őrültség az ember részéről, ha azt, ami az övé, elvesztegeti azért, ami nem az övé.

Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, rejtőzz el oldalában, amelyben meglátod a szív titkát. Megmutatja az első édes Igazság, hogy bennünk végbevitt műveit a szív szerelmével cselekedte és te is a szeretettel válaszolsz neki. Ő a mi édes Istenünk, aki nem akar mást, csak szeretetet. És aki szeret, az nem bántja meg azt, akit szeret.

Rajta hát, fiacskám, ne aludj tovább a hanyagság álmában! Tüstént keresd fel atyádat, az apát urat, de nem élő, hanem holt akarattal: mert ha élő akarattal járulnál elébe, én mondom, be se tedd hozzá a lábadat, mivel az egyikteknek sem lenne javára. Isten jóságától remélem, hogy követni fogod a megfeszített Krisztus nyomdokait. És bele se fogj a világ kötelékeinek oldozgatásába, hanem vedd elő a gyűlölet és a szeretet kését és vágd el azokat menthetetlenül. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

73. — CONSTANZA SZERZETESNŐNEK, A SZIÉNA MELLETTI SANTO ABUNDO-KOLOSTORBA[1]

A léleknek bele kell fulladnia a vér fürdőjébe. Önmagunk nyomorúságát és Isten jóságát egyszerre kell látnunk. Önismeretünk cellájában Isten jósága a nyugvóhelyünk. Isten a mi ágyunk, asztalunk, eledelünk és felszolgálónk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az Ő drága vérében a vággyal, hogy Isten Fiának drága vérében megfürödten és belefulladtan láthassalak. Látom ugyanis, hogy a vér emlékezetében találja meg a lélek a legégőbb szeretet tüzét, amely szeretetben nincs szomorúság vagy zavar: ezért is akarom, hogy egész érzületed a vérben legyen. Benne megrészegülsz, és elég s elemésztődik minden önszereteted: így a szeretet tüze kioltja a félelem és az önszeretet tüzét.

Miért található tűz a vérben? Mert a vér a szerelem legégőbb tüzével hintetett.

Ó dicsőséges és drága Vér! Te lettél a fürdőnk és sebeinkre a kenet! Valóban, drága leányom, fürdő a vér; mert a fürdőben megtalálod a meleget és a vizet, s a helyet, ahol a víz áll. Ugyanígy, mondom neked, ebben a dicsőséges vérben megtalálod az isteni szeretet melegét, hiszen szeretetből adatott; megtalálod a helyet, azaz az örök Istent, ahol az Ige van és kezdetben volt;[2] megtalálod a vizet a vérben, azaz a vérből fakadt a kegyelem vize; és még falat is találsz, amely elfedi a szemet. Ó kimondhatatlan, édességes szeretet, aki a mi emberi természetünket tetted fallá, amely eltakarta a legfőbb és örök és fenséges Istenséget, az Istenembert. És annyira tökéletes ez az egyesülés, hogy sem a halál, sem bármi más nem képes megbontani. Ezért is találunk a vérben annyi örömöt, enyhületet és vigasztalást. Hiszen a vérben megtaláljuk az isteni szeretet tüzét és a legfőbb, fenséges és örök Istenség erejét. Tudod, hogy a Bárány vére az Isteni Lényeg erejéből értékes. Tudnod kell, hogy ha tisztán csak ember lett volna és Isten nem, nem volna értékes a vér; de az egyesülés miatt, amit Isten az emberben vitt végbe, elfogadtatott az Ő vérének áldozata.

Valóban dicsőséges tehát ez a vér! Illatos kenet, amely elveszi gonoszságunk bűzét! Világosság, ami elveszi a sötétséget, és nemcsak a külső sűrű sötétséget, a halálos bűnt, hanem a rendetlen zavar sötétségét is, ami gyakran előfordul a lélekben az ostoba alázatosság színe és álarca alatt. A zavarét, amikor (figyeld csak meg) kavarognak a gondolatok a szívben, mondván: „Úgysem kedves és elfogadott Isten előtt az, amit teszel: a kárhozat állapotában vagy!" Lassan-lassan

1. A bencés apácák e kolostora Sziénától mintegy másfél km-re, a Munistero dombon volt. Pipin alapította 756 körül Szent Abundantius tiszteletére, akinek ereklyéit Rómából hozatta ide. 1367-ben ide temették Colombini Szent Jánost. Katalin nagyon szerette a kolostort, amelyet a nép csak Santo Bundo-nak hívott. Később megszűnt, a helyén ma villa áll.
2. Jn. 1, 1.

egészen eltölti a zavar a szívet, és az alázatosság látszatával színezett utat mutat, mondván: „Látod, hogy bűneid miatt nem vagy méltó a nagy kegyelmekre és ajándékokra!" – és így gyakran elmarad a szentáldozástól és a többi ajándékoktól és gyakorlatoktól. Ez az a csel, ami az ördög műve.

Mondom, ha téged vagy bárki mást ér ez, fojtsátok bele magatokat a szeplőtelen Bárány vérébe: és ezek a képzelgések nem vesznek lakást bennetek. Hiszen ha – tételezzük fel – jönnek is, nem maradnak nálatok, mert kiűzi őket az élő hit és remény, ami a vérben van megalapozva. Nevetségessé teszi őket és mondja: „Minden lehetséges a megfeszített Krisztus által, aki bennem van és megerősít engem. És még ha magát a poklot is választanám ezzel, akkor sem akarom elveszíteni a gyakorlataimat!" Nagy ostobaság lenne idő előtt méltóvá lenni a pokol zavarára.

Emeljen fel tehát a szeretet tüze, drága leányom, és ne legyen benned zavar, hanem válaszolj magadnak és mondjad: „Vajon hogyan is lehetne összehasonlítani az én gonoszságomat a szeretet ekkora tüzével kiontott vér bőségével!" Nagyon akarom, hogy lássad a te nem-létezésedet, hanyagságodat és tudatlanságodat: de nem akarom, hogy a zavar sötétségén keresztül lásd, hanem Isten végtelen jóságának világosságával, amely jóságot magadban találod meg. Tudnod kell, hogy az ördög nem akar mást, mint hogy belevessz a saját nyomorúságod kizárólagos ismeretébe, amit semmi sem fűszerez. Isten pedig azt akarja, hogy az Ő irgalmasságába vetett reménységgel fűszerezd.

Tudod-e, hogyan kell ezt tenni? Úgy, mint amikor éjszaka belépsz a cellába, hogy aludni térj: egyszerre találja meg az ember a cellát és látja meg benne az ágyat. Egyszerre látja meg azt, amire szüksége van, és ez nem egyedül csak a cella, hanem a szem és az érzület az ágy felé fordul, ahol megtalálod a nyugalmat. Így kell tenned neked is: el kell jutnod oda, hogy az önismeret cellájában lakozz, ahol – akarom – felnyitod a megismerés szemét gyengéd szeretettel: lépj be a cellába és menj az ágyhoz, amely ágy Isten édes jósága, amit magadban, a cellában találsz meg. Jól látod, hogy a létedet ajándékba kaptad és nem azért, mert Isten tartozott vele. Látod, leányom, hogy ez az ágy le van takarva a megölt és feláldozott Bárány vérétől egészen bíborszínű takaróval. Itt nyugodj meg tehát és soha el ne távozz innen. Látod, hogy nincs cellád ágy nélkül, s ágyad cella nélkül: hizlald a lelkedet Isten eme jóságával, hiszen Ő hizlalni tud téged. Mert ebben az ágyban van a te eledeled, asztalod és felszolgálód. Az Atya az asztalod, a Fiú az eledeled, a Szentlélek szolgál fel, és maga a Szentlélek készített magából ágyat.[3]

Tudnod kell, hogy ha meg akarsz állni csak önmagad látásánál a nagy zavarral, akkor, mivel látod az asztalt, az elkészített ágyat, de megismerésében nem részesedsz, nem kapod meg az ő békéjének és nyugalmának gyümölcsét sem, hanem terméketlen és minden gyümölcs nélküli maradsz. Kérlek tehát a megfeszített Krisztus szerelmére, maradj meg a nyugalomnak ezen az édes és dicsőséges ágyán. Biztos vagyok benne, hogy ha belefulladsz a vérbe, akkor megteszed ezt.

3. Isten jóságát a Szentléleknek tulajdonítjuk, ezért Ő készíti bennünk Isten jóságának nyugvóhelyét.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy Isten Fiának vérében megfürödten és belefulladtan láthassalak. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Légy a kereszten a megfeszített Krisztussal együtt, rejtőzz el sebeibe. Kövesd a keresztnek útján, alakulj hasonlóvá a megfeszített Krisztushoz; örvendezz a gyalázatokban, szenvedésekben, kínzásokban, gyötrelmekben, gúnyolódásokban és sértegetésekben: a megfeszített Krisztus szerelméért viseld mindezeket egészen életed végéig, ízlelvén bennük mindig a vért, amely a keresztről hull alá. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

74. — MONTALCINÓI MIKLÓS DOMONKOS RENDI SZERZETESNEK[1]

A megfeszített Krisztus lépcsőt készített a testéből, hogy felemelkedhessünk az Ő békéjéig. A három lépcső: a lábak, a megnyitott oldal, és a száj. Az első lépcsőre az érzület felmelkedésével, a másodikra a szeretet titkának megismerésével, a harmadikra az egyesülésből fakadó béke megtalálásával jut fel a lélek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szentséges kereszt asztalánál láthassalak, ahol megtaláljuk a szeplőtelen Bárányt, aki ételünk, asztalunk és felszolgálónk lett. Megfontolván, hogy más eledel nem képes sem gyönyörködtetni, sem kielégíteni a lelket, mondom, hogy az úton kell járnunk: Ő az út.[2] Mi volt az Ő útja? Az, amivel ezen az úton táplálkozott: a szenvedések, gyalázatok és kínzások, sértegetések, s végül a kereszt szégyenletes halála. Fel kell emelkednünk ide, miután eljutottunk (értelmünk) tárgyához.[3]

Valóban, így tesz a lélek, miután meglátta az utat, amelyet a Mestere készített. Ó, milyen nagy dolog látni a beteljesedett szerelmet, hiszen önmagából, azaz a saját testéből készített lépcsőt, hogy felemeljen a szenvedés útján és a nyugalomba helyezzen minket! Ó drága fiam, ki kételkedik abban, hogy az út kezdete fáradságosnak tűnik! Miután azonban eljutott a gyűlölet és a szeretet érzületének lábaihoz, minden keserűség édessé lesz. Így tehát az első lépcső Krisztus testében a lábak.

Ez volt a regula, amire egy alkalommal Ő maga tanította egyik szolgálóleányát,[4] mondván: „Emelkedj fel, leányom, emelkedj önmagad fölé és szállj fel hozzám. És hogy fel tudj szállni, elkészítettem számodra a lépcsőt, azáltal, hogy a keresztre

1. Montalcinói Miklós domonkos szerzetes rendkívüli erényekkel tündökölt, magányban élt, egészen az imádságnak szentelte életét. 1398-ban halt meg.
2. Jn. 14, 6.
3. Lásd a 8. levél 3. jegyzetét a 37. oldalon.
4. Azaz: Katalint. Mint a Dialógusban, a levelekben is mindig harmadik személyben beszél magáról Katalin.

szegeztettem. Szállj fel először a lábakhoz, azaz emeld fel érzületedet és vágyadat, hiszen amint a lábak hordozzák a testet, úgy hordozza az érzület a lelket. Ezen az első lépcsőn meg fogod ismerni önmagadat. Azután el fogsz jutni a megnyitott, sebes oldalhoz, amely nyíláson keresztül megmutatom neked az én titkomat: azt, hogy mindent, amit tettem, a szív szerelme által tettem. Itt megrészegül a lelked". Nagy békességben izlelitek majd az Istenembert. Itt található meg az isteni szeretet melege, melyben megismeritek Isten végtelen jóságát.

Miután megismertük magunkat és megismertük az Ő jóságát, eljutunk a száj békéjére. Itt akkora békét és nyugalmat ízlel (a lélek), hogy mint amit magasba emeltek, semmiféle keserűség fel nem juthat hozzá. Ő az a békét szerző ágy, ahol megpihen a lélek. És ezért mondtam, hogy telve vagyok a vággyal, hogy a szentséges kereszt asztalánál láthassalak.

Rajta hát, fiacskám, ne legyünk többé hanyagok, mert eljön a virágzás ideje.[5] Légy tökéletesen serény báránykáid gondozásában. Tedd meg, hogy ha az engedelmesség nem parancsolja, nem távozol mellőlük. Mondd meg azoknak az asszonyoknak, hogy nyugodjanak meg a kereszten jegyesükkel, a megfeszített Krisztussal. Mondd meg János testvérnek, hogy áldozza fel és nyissa meg magát[6] a kereszten Krisztusért. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus. Jézusom, Szerelmem!

75. — A FIRENZEI SAN GAGGIO-KOLOSTORNAK ÉS A SANSOVINO HEGYÉN ÁLLÓ KOLOSTOR APÁTNŐJÉNEK ÉS NOVICIÁINAK[1]

Krisztust csak az alázatos lélek követheti. Az alázatosság jele az engedelmesség. Krisztus testének három lépcsője. Amit ebben az életben megízlel a lélek, az az örök életben teljesedik be.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a

5. Vö. Én. 2, 10–12. „Kelj fel, siess, én szépségem, ...mert a virágzás ideje eljött..."
6. A kereszten megnyitott szívű Krisztus követésére utal.

1. A San Gaggio-kolostor Firenze közelében, mintegy ezer lépésnyire van a Porta Romana előtt, a Sziénába vivő út mentén. Ágostonos apácák éltek a kolostorban, amelyet Tommaso Corsini alapított, és Szent Cajus pápa (282–295) oltalmába helyezte.
A Monte Sansovino-i kolostor bencés apácáké volt, Sziéna és Arezzo között. Ezt a kolostort három asszony alapította, akik zarándokként megjárták a Szentföldet.
A levél egyszerre szól mindkét kolostor nővéreinek, külön résszel a San Gaggio-beliekhez. Mivel tudjuk, hogy Nera nővér 1376. február 3-án halt meg, s utóda Ghita nővér lett márciusban, valószínű, hogy a levél még március folyamán íródott.

vággyal, hogy a megfeszített Krisztus oldalában elrejtőzötten és oda bezárkózottan láthassalak benneteket; hiszen enélkül semmit sem érne az, hogy zárt falak között éltek, hanem inkább ítéletetekre lenne. És ezért amint a test zár alatt van, úgy akarjátok a világ állapotából és gyönyörűségeiből kiemelt érzületeteket és vágyatokat is bezárni, és követni a jegyest, Krisztust, az édes Jézust. Nem kétséges, hogy ha szerelmesei lesztek az örök Jegyesnek, követni is fogjátok az Ő nyomdokait.

És tudjátok, mi volt az élete ennek a Jegyesnek? Önkéntes szegénység és engedelmesség. Alázatosságból a legfőbb magasság leszállt az emberi természet kicsiségébe: alázatosságból és irántunk való kimondhatatlan szerelme által, amellyel szeret minket, a kereszt szégyenletes halálára adta emberségét, és a gyötrelmek, ostorozások, kínzások és szidalmazások útját választotta. Íme, ezt az alázatosságot kell követnetek: és tudnotok kell, hogy ez nem lehetséges, csak igaz és tökéletes önismerettel, valamint a szeretet akkora tüzével feláldozott Bárány mélységes alázatának és szelídségének látásában.

Mondom, Ő az igaz szegénység útját követte; innen van az, hogy annyira szegény volt, hogy nem volt hová lehajtsa a fejét; születésekor pedig az édes Máriának alig volt akkora rongydarabja, hogy bepólyálhassa Fiacskáját. Nektek is, menyasszonyoknak, követnetek kell ennek a szegénységnek az útját. És amint tudjátok, hogy fogadalmat tettetek erre, úgy én a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek titeket, hogy egészen a halálig őrizzétek meg ezt; hiszen máskülönben nem lennétek jegyesek, hanem olyanok lennétek, mint a házasságtörők, mert Istenen kívül valami mást szeretnétek. Mert annyiban mondjuk a menyasszonyt házasságtörőnek, amennyiben mást jobban szeret, mint a vőlegényét.

És mi a jele szerelmének? Az, hogy engedelmeskedik a vőlegényének. És ezért a szegénység és az alázatosság után az engedelmesség következik. És minél szegényebb a menyasszony önkéntes jószántából, s minél inkább ellene mond a világ gazdagságának és állapotainak, annál alázatosabb; és minél alázatosabb, annál engedelmesebb. Hiszen a gőgös sohasem engedelmes, mert a gőg nem akar meghajolni, hogy alattvalóként éljen és alávesse magát bárki teremtménynek. Akarom tehát, hogy alázatosak legyetek, és fosszátok ki szíveteket és érzületeteket egészen a halálig. Te, apátnő, légy engedelmes a Rend iránt; és ti, alárendeltek, legyetek engedelmesek a Rend és az apátnőtök iránt.

Tanuljatok, tanuljatok az Örök Jegyestől, az édes és jó Jézustól, aki engedelmes volt egészen a halálig. Tudjátok, hogy engedelmesség nélkül nem részesülhettek a Bárány vérében. Mert mi egy szerzetesnő az engedelmesség igája nélkül? Halott; és egyenesen a megtestesült ördög. Nem a Rend megtartója, hanem a Rend áthágója. A halál könyvébe van bevezetve, mint Isten szent parancsainak áthágói; és a parancsokon túl megszegte ígéretét és fogadalmát is, melyet nyilvánosan tett.

Ó drága nővéreim és leányaim Krisztusban, az édes Jézusban, nem akarom, hogy részetek legyen ebben a szerencsétlenségben, hanem azt akarom, hogy serények legyetek, és egyetlen ponton se szegjétek meg fogadalmatokat. Akartok a Vőlegényetekben örvendezni? Akkor hát öljétek meg gonosz akaratotokat és soha ne lázadjatok az igaz engedelmesség ellen. Tudjátok, hogy az igazán engedelmes soha nem fürkészi elöljárója akaratát, hanem azonnal meghajtja fejét és megteszi a parancsot. Szeressétek hát meg ezt az igaz és királyi erényt! Akarjátok, hogy bé-

kétek és nyugalmatok legyen? – vessétek el az akaratot. Hiszen minden szenvedés az önakaratból származik. Öltsétek tehát magatokra Isten édes és örök akaratát; s ily módon megízlelhetitek az örök életet és földi angyaloknak hívnak majd titeket már ebben az életben.

Erősítsen meg benneteket az első, édes Igazság. Hozzá azonban el nem juthattok, ha nem nyitjátok fel a megismerés szemét annak az isteni szeretet tüzének meglátására, amellyel Isten értelmes teremtményét teremtette. Gondoljátok meg, anyám és leányaim, hogy többre vagytok kötelezve, mint sok más ember, mert Isten túl azon a szereteten, amellyel megajándékozta az embert, benneteket különleges szeretetével is megajándékozott, amikor kivont a mocsokból és a bűzzel és ocsmánysággal teljes, romlott és sötét világból, és választottaiként helyezett el titeket. És ezért nem lehettek soha hanyagok, hanem keresnetek kell minden olyan alkalmat, helyet és módot, amivel inkább tetszésére lehettek Őnéki.

És ha mondjátok nekem: „Mi az út?" – megmondom. Az, amit Ő is megtett, azaz a gyalázatok, szenvedések, gyötrelmek és ostorozások útja. És milyen módon? Az igaz alázatosság és a legégőbb szeretet módján; a kimondhatatlan szeretettel, amely szeretettel ellene mondott a világ gazdagságának és állapotainak. Az alázatosság pedig engedelmességre vezet, amint mondottam. Amely engedelmesség után a béke következik, hiszen az engedelmesség vesz el minden szenvedést és ad minden gyönyörűséget, mivelhogy elveszi az akarat útját, ami valójában a szenvedést adja.

Annak érdekében, hogy a lélek feljuthasson erre a tökéletességre, a mi Üdvözítőnk lépcsőt készített a saját testében, és azon készítette el a lépcsőfokokat. Ha szemléled az átszúrt és átszegezett lábakat, azok az első lépcsőfokként helyeztettek a keresztre, mivel először a lélek érzületét kell megfosztani minden önszeretettől. Mert amint a lábak hordozzák a testet, úgy hordozza az érzület a lelket. Tudnotok kell, hogy mindaddig egyetlen erény sincs a lélekben, amíg fel nem száll erre az első lépcsőre. Miután felszállt, jut el az igaz és mély alázatosságra.

Utána azonban szállj magasra és ne késlekedj tovább; így jutsz el Isten Fiának megnyitott oldalához; és itt megtaláljátok az isteni szeretet tüzét és mélységét. A megnyitott oldalnak ezen a második lépcsőjén találtok egy különleges illatokkal teli boltot. Itt találjátok meg az Istenembert: itt kielégül és megrészegül a lélek, annyira, hogy nem látja már önmagát. Amint a részeg a bor megrészegítettje, úgy a lélek sem képes mást látni, mint a szeretet akkora tüzével kiontott vért.

Innen már a legégőbb vággyal emelkedik fel és jut el egy másik lépcsőre, azaz a szájhoz; és itt megnyugszik a békében és a nyugalomban és megízleli az engedelmesség békéjét. S úgy tesz, mint az az ember, aki tökéletesen megrészegült: aki miután eltelt, elalszik; és amikor alszik, nem érez sem jósorsot, sem balszerencsét. Így alszik el Krisztus szerelemmel eltelt menyasszonya Vőlegényének békéjében. Alszanak érzékei, ezért ha minden szorongatás egyszerre jönne is rá, nem törődne vele; és ha jósorsa van a világban, nincs rendetlen öröme, hiszen legelőször ezektől fosztotta meg az érzületet. Ez az a hely, ahol az egyesüléssel hasonlóvá formálódott a megfeszített Krisztushoz.[2]

2. A három lépcsőről lásd még a 74. levelet.

Fussatok tehát férfiasan, miután megvan az út és a hely, ahol megtaláljátok az ágyat, melyben megnyugodtok, az asztalt, ahol az örömöt veszitek magatokhoz, és az eledelt, amely kielégít benneteket; mert Ő a mi asztalunk, eledelünk és felszolgálónk. Bizony méltók lennétek a feddésre, ha hanyagságból nem keresnétek a nyugalmat, és mint ostobák távol maradnátok az eledeltől. Akarom tehát és a megfeszített Krisztus nevében kérem, hogy melegedjetek fel és fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében. És annak érdekében, hogy egyek lehessetek Vele, ne kerüljétek a fáradságot, hanem örvendezzetek benne; a fáradság ugyanis kicsi, a gyümölcs pedig nagy. Nem mondok erről többet.[3]

Úgy tűnik, a ti drága anyátok és az enyém, Néra asszony már helyet kapott az örök élet asztalánál, ahol az élet eledelét ízlelik, és megtalálta a gyümölcsöt, a szeplőtelen Bárányt. Hiszen amint fentebb mondtam, hogy Ő volt számára az asztal, az eledel és a felszolgáló, úgy mondom most, hogy mint Krisztus igaz menyasszonya, megtalálta az örök Atyát, aki az ő számára asztal és ágy, mivel az örök Atyában megtalálja mindannak teljességét, amire szüksége van. Benne, szeretteim, megvan minden, amiért az ember fáradozik, s megy egyik helyről a másikra, hogy eledelt, ruhát vagy nyugvóhelyet szerezzen a teremtménynek. Mondom tehát, ő megtalálta Isten legfőbb és örök jóságát, ezért nem szükséges, hogy ezekért a dolgokért a lélek máshová menjen, hiszen biztos és állandó helyen van, ahol a legfőbb és örök Istenség a nyugalom ágya. Az Atya az asztal, a Fiú az eledel: mert Isten egyszülött Fián, a megtestesült Igén keresztül érjük el mindannyian, ha akarjuk, az üdvösség kikötőjét. A Szentlélek a felszolgáló. Hiszen a szeretet által adja nekünk az Atya Fiának ezt az eledelét, és a szeretet által adja nekünk a Fiú az életet és adta önmagának a halált, hogy halála által részesedjünk az örök életben. Mi, akik vándorok és zarándokok vagyunk ebben az életben, tökéletlenül részesedünk ebben a gyümölcsben, ő azonban már tökéletesen befogadta és senki sem veheti el tőle. Nektek tehát, mint igaz leányoknak, elégedetteknek kell lennetek azzal, ami anyátoknak javára és hasznára van; és ezért maradjatok meg az igaz és szent türelemben, egyrészt Arra való tekintettel, aki elvette tőletek az ő jelenlétét, mert Isten akaratáról nem szabad megfeledkeznetek, másrészt anyátok haszna miatt, aki kilépett a sok fáradságból és szenvedésből, amiben hosszú időn át élt, és elment a nyugalom helyére. Kövessétek inkább, kérlek titeket, mint igaz leányai az ő nyomdokait és tanítását valamint szent szokásait, melyekkel táplált titeket. És ne féljetek attól, hogy árván vagy mint bárányok pásztor nélkül maradtok: hiszen nem maradtok árván, mert gondoskodik rólatok Isten és anyátok szent, jó imádságai, melyeket ő Isten színe előtt ajánl fel értetek. Ghita asszony megmaradt nektek. Kérlek benneteket, engedelmeskedjetek neki mindabban, amiben Istennek és a szent szerzetnek engedelmeskedni tartoztok. Téged pedig, Ghita nővér, amennyire csak képes vagyok rá, kérlek, hogy légy jó gondozója a rádbízott családnak, őrizd és gyarapítsd a jócselekedetekben. És ne légy hanyag, mert Isten számonkéri tőled. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Itt kezdődik a San Gaggio-beli apácáknak írt rész.

76. — GIOVANNI DI BINDO DI DUCCIO OLIVETÁNUS TESTVÉRNEK[1]

A kitartást csak szenvedés és fáradság árán lehet megszerezni. A világ fiai a maguk módján okosabbak, mint a fény fiai. Az ördög a törvényesség látszatával is kivonhatja a szerzetest a Rendből. A bűn súlya és utálatossága valamint az igazságosság és az irgalom bősége a vérben mutatkozik meg. A jóban való kitartás gyümölcse a szeretet. Ne keressünk üres társalgást a lelkiek ürügyén.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak az erényben, azért, hogy hátra ne fordítsd a fejed, hogy a felszántottakat figyeld, hanem kitartással kövesd az igazság útját. Hiszen a kitartás az, ami koronát nyer, kitartás nélkül pedig sem kedvesek, sem elfogadottak nem lehetünk Isten előtt. Ez az az erény, amely meghozza a szeretet bőségével minden fáradozásunk gyümölcsét lelkünk bensejében. Ó, milyen boldog az a lélek, aki ebben az igaz és szent erényben fut és teljesíti be életét! Hiszen ebben az életben ízleli az örök élet előízét.

Ám nem juthatunk el erre a tökéletességre, ha nem viselünk sok szenvedést, hiszen ez az élet nincs fáradozás nélkül: és aki el akarna futni a fáradozás elől, az a gyümölcstől is elfutna. A fáradalmak elől azonban nem lehet elfutni, mert bármilyen állapotban éljünk is, viselnünk kell őket. Való igaz, hogy viselhetjük érdemszerzően vagy érdemtelenül, aszerint, hogy akaratunk Isten szerint rendezett-e. A világ embereinek — mivel érzületük és szeretetük princípiuma romlott — minden cselekedete rossz és romlott, ezért ők érdemek nélkül fáradoznak.

Mennyit szenvednek és fáradoznak azok, akik az ördögnek szolgálnak! Nem egyszer sok szenvedést és halálveszedelmet is elviselnek, csak azért, hogy egy-egy halálos bűnt elkövessenek. Ezek az ördög vértanúi és a sötétség fiai; tanulságul szolgálnak a fény fiainak, megszégyenítik és zavarba hozzák őket Isten előtt. Ó drága fiam, mekkora a mi tudatlanságunk és nyomorunk, ha annyira keménynek és elviselhetetlennek tűnik a szenvedés a megfeszített Krisztusért és a kegyelem életéért; a világ fiai számára pedig nem tűnik fáradságosnak az ördög szolgaságában szenvedni! Mindez pedig azért van, mert nem vagyunk az igazságban megalapozottak, nincs igaz önismeretünk és nem az élő sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra épülünk.

Mert aki nem ismeri önmagát, nem ismeri Istent sem; és ha nem ismeri Istent, akkor nem is szereti, és nem jut el sem a tökéletes szeretetre, sem önmaga gyűlöletére, amely gyűlölet képessé tesz minket arra, hogy igaz türelemmel viseljünk minden szenvedést, fáradságot és szorongatást, emberek és ördögök részéről

1. Sziénai származású, olivetánus szerzetes. Édesanyját Margheritának hívták, mantellata nővér volt.

egyaránt. Néha ugyanis az emberek üldöznek igazságtalanságokkal, szavakkal vagy tettekkel (és Isten ezt megengedi, hogy próbára tétessék bennünk az erény), máskor meg az ördög sok és sokféle gondolattal, azért, hogy megfosszon minket a kegyelem életétől és az örök halálba vezessen.

Az ördög csatái különbözők; van, amikor az elöljárónk ellen kísért, úgy tünteti fel, hogy visszaél engedelmességünkkel, s így ellenszenvet ébreszt bennünk iránta és a Rend iránt. Ezt pedig azért teszi, hogy az engedelmességtől megfosszon minket. És az engedetlenségnek ezen a kapuján belépvén, ha nem vesszük észre, kivon minket a Rendből, mondván elménkben: „Miután ők annyira meggondolatlanok, te pedig fiatal vagy, nem tudsz ekkora szenvedést elviselni. Jobb tehát ha elmégy innen. Találsz valami módot arra, hogy engedéllyel távozhass!" Ezzel pedig a törvényesség látszatát akarja megőrizni.

Ilyen csaták jönnek; de sem ezek, sem másfélék — legyenek bármily nyomorúságosak és rendetlenek — nem árthatnak a léleknek, ha az akarat nem adja beleegyezését. Mert Isten nem a halálunkért adja ezeket, hanem az életért: nem azért, hogy legyőzöttek legyünk, hanem hogy győzzünk és így kipróbált legyen bennünk az erény. Nekünk azonban férfiasan, a szentséges hit világosságával fel kell nyitnunk az értelem szemét a megfeszített Krisztus vérének látására, hogy megerősödjék bennünk, ami gyönge, és megismerjük az erényt és az állhatatosságot ebben a dicsőséges és drága vérben.

Krisztus vérében válik láthatóvá a bűn súlya és utálatossága: benne mutatkozik meg az igazságosság és benne mutatkozik meg az irgalom. Jól tudjuk, hogy ha Isten nem utálta volna annyira a bűnt, és a bűn nem okozta volna üdvösségünk legnagyobb kárát, akkor nem adta volna nekünk Isten az Ő egyszülött Fiát, az Igét, akiből üllőt készített, hogy az Ő testén büntesse meg a mi vétkeinket, és nem akart volna így igazságot tenni az elkövetett bűnért. És a Fiú sem adta volna értünk az életét — a szeretet akkora tüzével adván értünk a váltságdíjat — azáltal, hogy fürdőt készített és lemosta bűneink lepráját; és ezt ajándékként és irgalomból tette, nem azért, mert tartozott vele. Való igaz tehát, hogy megtaláljuk a bűn súlyosságát és utálatosságát, az igazságosságot és az irgalom bőségét a vérben, azaz a készséges engedelmességben és igaz alázatosságban, amellyel Ő a kereszt szégyenletes halálába rohant.

Mondom tehát, ezen a módon jutunk el a kitartásra valamint az ellenállásra az emberekkel és az ördög csatáival szemben, azaz a hit világosságával, mint mondtam, és igaz önismerettel, ahonnan megalázkodásunk származik. Az önismeret váltja ki bennünk érzékiségünk tökéletes gyűlöletét, és ez a gyűlölet az, ami igazságot szolgáltat a bűneinkért. Igaz türelemmel visel minden jogtalanságot, kínzást, gúnyt és sértegetést, meggondolatlanul adott parancsot, rendi terheket és minden más csatát, bármely oldalról jöjjenek is. És ily módon megízleli az isteni irgalmasság gyümölcsét, amelyet a szeretet érzületével talált és az értelem szemével látott meg.

Nem akarom tehát, drága fiacskám, hogy hanyagságba ess: ne hiányozzék belőled a szent önismeret, és az értelem szemét be ne csukd e dicsőséges és drága vér előtt! Mert ha nem nyitod fel, nagy hanyagságba esel és nem ismered meg az igazságot, hanem a ködtől egészen megtévesztett szemmel ott keresnéd az örömöt

és a tetszést, ahol nincs, hiszen a teremtett dolgokat jobban szeretnéd, mint a Teremtőt, és a teremtett dolgoknak akarnál örülni és az embereknek tetszeni.

A teremtmények iránti szeretet néha a lelki szeretet színe alatt is előfordul. És ha a lélek nem vigyáz, és nem tartja szemét a megfeszített Krisztus vérén, akkor ez a szeretet egészen érzékivé válik. Azután pedig az ördög oda vezeti, ahová akarja; azaz fontossá teszi számára, hogy lelkiek ürügyén emberekkel társalogjon és elhagyja a szent imádság gyakorlatát valamint az erény és az igazság megismerése utáni vágyat. Hamarosan szomorúság és unalom lepi meg a lelkét kétségbeeséssel együtt, annyira, hogy el akar menni az engedelmesség igájából és el akarja hagyni a Rend kertjét, ahol annyi édes és kellemes gyümölcsöt ízlelt, mielőtt elvesztette a szent vágy ízlelő képességét, abban az édes időben, amikor még nagy édességnek érezte a Rend terheit és fáradalmait. Így látod tehát, mennyi rossz származhatna ebből.

És ezért azt akarom, hogy képességed szerint és igaz vágyakozással törekedj a fáradalmak hordozására, hogy soha semmi körülmények között ne történhessék veled ilyen. Soha ne legyen zavar elmédben, hanem emeld szemedet a vérre, s meríts belőle édes és bőséges reményt, eltávolítván magadtól mindent, ami akadálya az igazságnak: és akkor Isten legnagyobb kegyelmében fogsz részesülni, s kezded megkapni fáradságaid gyümölcsét, mert megkapod lelkedben a szeretet bőségét.

Menekülj tehát, drága fiacskám, az önismeret cellájába: öleld át a szentséges kereszt fáját, fürödj meg a szeplőtelen Bárány vérében, menekülj minden társalgástól, ami kárára van üdvösségednek. És ne figyelj a szavakra: „Mit fognak szólni hozzá? Megbántom őket és rosszul esik majd nekik!" Ne engedj (az ilyen kísértésnek), hiszen mi a Teremtő kedvéért teremtettünk és nem a teremtményekéért. Tudnod kell, hogy a legfőbb Bíró előtt senki sem felel érted a halál végső pillanatában, hanem egyedül csak az erény és az isteni irgalmasság. Mennyire szükségünk van tehát az erényre! Az erény nélkül nem élhetünk kegyelmi életet. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak az erényben egészen a halálig. Így tehát nem akarom, hogy bármi miatt is hátra fordítsd a fejedet. Bízom Isten jóságában, hogy meg is teszed ezt, úgy, amint igaz fiúhoz illik. Így azt teszed, ami a kötelességed, és beteljesíted az én vágyamat. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

77. — TISZTELENDŐ ANGLIAI VILMOS BAKKALAUREUS SZERZETESNEK, ÁGOSTONOS REMETÉNEK SELVA DI LAGÓBA[1]

A test a lélek által, a lélek Isten által él. Amint az ige beoltódott Máriába, úgy kell nekünk beoltódnunk a kereszt, az élet fájába. A lélek léte végtelen, ezért csak a végtelen tudja a vágyát kielégíteni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő és drága Atyám Krisztus Jézusban. Én, Katalin, Isten Fia szolgáinak szolgálója és rabszolgája bátorítalak és Istenek ajánllak téged az Ő drága vérében a vággyal, hogy kimondhatatlan szeretetében egyesülten és átalakultan láthassalak, azért, hogy mi, akik terméketlen és minden gyümölcs nélküli fák vagyunk, beoltassunk az élet fájába. Így édes és ízes gyümölcsöt fogunk teremni, nem magunktól, hanem a kegyelem Mestere által, aki bennünk van. Hiszen amint a test él a lélek által, úgy él a lélek Isten által.

Ez a megtestesült Szó mint Ember nem szerezhette vissza számunkra a kegyelem életét; de mint Isten, a szeretet, az Isteni Lényeg által akarta és meg is tehette ezt. Ó tüze, mélysége a szeretetnek! hogy el ne szakadjunk tőled, magadból készítettél oltványt bennem. Akkor tetted ezt, amikor elvetetted a te Szavadat Mária földjébe. Való igaz tehát, hogy általad él a lélek; és az értem ontott bőséges vér váltságának az Isteni Lényeg szerelmétől van értéke.

Nem csodálkozom, drága atya, ha Isten Bölcsessége, a megtestesült Szó ezt mondta: „Ha a magasba emeltetem, mindeneket magamhoz vonzok".[2] Ó megkeményedett szívek és ostoba fiai Ádámnak! Valóban szánalomraméltó nyomorult a szív, ha nem hagyja, hogy magához vonzza az annyira édes atya.[3] Azt mondja: „ha magasba emeltetem" — miért? Csak hogy mi Hozzá fussunk. Nem látom, drága atya, más akadályát ennek, csak a szeretetet és a tudatlanságot, ami önmagunkra vonatkozóan van bennünk, valamint a kevés világosságot és istenismeretet. Aki nem ismer, nem képes szeretni; aki pedig ismer, az szeret. Nem akarom, hogy továbbra is ebben a tudatlanságban legyünk, mint akik nincsenek beoltva az életbe, hanem azt akarom, hogy az értelem szeme önmagunk fölé emelten lássa és ismerje meg ezt a legfőbb és örök életet.

Nem tud mást akarni, csak a mi megszentelésünket: minden időt és minden helyet — akár életre, akár halálra, akár az emberek vagy az ördögök üldözéseinek elviselésére is adja — egyedül csak e célból ad, hogy mi megszentelődjünk. Mondom neked, amint a lélek rányitja az értelem szemét erre, azonnal Isten dicsőségének és a teremtményeknek szerelmese lesz; a szenvedés szerelmese lesz és nem örvendezik másban, csak a keresztben, Övele. Semmi sem nagy dolog számára,

1. A címzettről lásd a 64. levél 1. jegyzetét a 157. oldalon. E levél írásakor, 1376 végén, Selva di Lagóban tartózkodott.
2. Jn. 12, 32.
3. Vö. 41. levél 2. jegyzetével. Az „atya" itt Krisztus, a „második Ádám" (1. Kor. 15, 22. 45).

hiszen látja, hogy Isten jósága nem akarhat mást, csak jót és minden dolog tőle jön: levetette önszeretetét, ami a sötétséget adta és ezért nem látta a világosságot.

Ó atya, ne maradjunk így tovább, hanem oltódjunk bele a gyümölcshozó fába, hogy a Mester ne emeltessék a magasba nélkülünk. Vegyük magunkra a köteléket, az Ő legégőbb szerelmének bilincsét, amely – általverten és átszegezetten – ott tartotta Őt a szentséges kereszten. Verjen, verjen át minket az érzület, mert a végtelen jó végtelen vágyat akar. Ez a lélek természetes állapota, hiszen a léte végtelen, s ezért a vágya is végtelen, és nem tudja más kielégíteni, csak a megérkezés a végtelenhez. Emelkedjék tehát fel a szívünk minden erejével, hogy azt szeresse, aki anélkül szeret, hogy szeretve lenne.

Ó kimondhatatlan szeretet! Üllőt készítettél a testedből, hogy rajta formáld meg a mi lelkünket: így a test elégtételt adott a szenvedéssel, Krisztus lelke pedig utálta a bűnt; és az isteni természet a maga hatalmával...[4]

Nézd, mennyi hűséggel vásárolt vissza minket! És miért? Mert a magasba emelték. Hajtsuk tehát gonosz akaratunkat Isten igája alá aki nem akar mást, csak a mi javunkat, tisztelettel fogadván minden fáradságot, hiszen nem vagyunk méltók ennyi jóra.

A megfeszített Krisztus nevében mondom neked, hogy ne csak hetenként néhányszor mondj misét a kolostorban, amint a prior kérte, hanem ha úgy akarná, mondj minden nap. Mert ha el is veszíted a vigasztalásokat, a kegyelem állapotát nem veszíted el: sőt megszerzed, amikor a saját akaratodat elveszíted. Akarom, annak érdekében, hogy megmutathassuk: a lelkekkel táplálkozunk és felebarátainkat ízleljük, semmit se figyeljünk a vigasztalásainkra; de figyelnünk kell a felebarátok fáradozására, meg kell hallgatnunk őket és részvéttel kell lenni irántuk, különösen azok iránt, akikhez különleges szeretet köt minket.[5] Igen nagy hiba lenne, ha nem így tennél. És ezért azt akarom, hogy legyen füled Antal testvér fáradozásainak és szükségének meghallására; Antal testvértől pedig azt akarom és kérem, hogy ő meg hallgasson meg téged. Krisztus nevében kérem, és az enyémben, hogy így tegyetek. Ily módon megőrzitek magatokban az igaz szeretetet. Ha pedig nem így tesztek, helyet adtok az ördögnek a széthúzás elhintésére. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. A szövegből itt hiányzik.
5. Különleges szeretetről lásd az 51. levél 4. jegyzetét a 135. oldalon.

78. — NICCOLO POVERO DI ROMAGNA REMETÉNEK FIRENZÉBE[1]

Isten jóságát és önmagunk nyomorúságát kell megismernünk ahhoz, hogy egészen Istenre tudjunk hagyatkozni. Isten iránti szeretetünknek a felebaráti szeretet a próbája és bizonyítéka.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy egészen az isteni gondviselésre hagyatkozva, minden földies érzületből és önmagadból is kivetkőzötten láthassalak, azért, hogy magadra ölthesd a megfeszített Krisztust; hiszen más módon nem érheted el életed célját, csak ha követed ennek a szerelmes Igének életét és tanítását. Így tanította nekünk Ő, amikor ezt mondta: „Senki sem mehet az Atyához, csak általam".[2] Nem látom azonban, hogyan hagyatkozhatnál rá egészen és hogyan vetkőzhetnél ki mindenből, ha nem ismered meg előbb az Ő legfőbb és örök jóságát és a mi nyomorúságunkat.

Hol fogjuk megismerni Őt és magunkat? a lelkünk bensejében. Ezért van szükség arra, hogy belépjünk önmagunk megismerésének cellájába és felnyissuk az értelem szemét, eltávolítván az önszeretet minden felhőjét. És meg fogjuk ismerni, hogy mi semmik vagyunk,[3] különösen a sok csata és kísértés idején, hiszen ha volnánk valamik, akkor elhárítanánk magunktól azokat a csatákat, melyeket nem akarunk. Van tehát anyagunk valóban a megalázkodáshoz és önmagunk levetkőzéséhez, mivel semmit sem várhatunk attól, aki nincs.

Meg fogjuk ismerni Isten jóságát magunkban, látván, hogy a saját képére és hasonlatosságára megteremtett — azért, hogy részesedjünk az Ő végtelen és örök javában —, és amikor az első ember bűne által elvesztettük a Kegyelmet, egyszülött Fiának vérében újjáteremtett a Kegyelemre minket.

Ó kimondhatatlan szeretet! Hogy visszaváltsd a szolgát, a saját Fiadat adtad érte![4] Hogy visszaadd az életet, magadra vetted a halált! Jól látjuk tehát, hogy Ő a legfőbb és örök jóság, és kimondhatatlanul szeret minket; hiszen ha nem szeretne, nem adott volna ilyen Megváltót értünk. A vér nyilatkoztatja ki ezt a szeretetet. Azt akarom tehát, hogy egészen benne reménykedj és bízzál, és belé helyezd egész érzületedet és vágyadat.

Figyelj azonban arra, hogy mi semmivel sem lehetünk az Ő hasznára, hiszen Ő a mi Istenünk, akinek nincs szüksége ránk. Akkor hát miben mutathatjuk meg iránta való szerelmünket? Abban a közvetítőben, akit Ő helyezett mellénk, hogy próbára tegye bennünk az erényt, azaz a felebarátunkban, akit úgy kell szeretnünk, mint önmagunkat, és segítenünk kell abban, amiben látjuk, hogy szükséget szenved; azokkal az ajándékokkal kell segítenünk, melyeket Isten az ő szolgálatára adott

1. A címzettről semmit sem tudunk.
2. Jn. 14, 6.
3. Vö. Zsolt. 38, 6.
4. Vö. Nagyszombati szertartás: Exsultet.

és ad nekünk: alázatos könnyeket és szüntelen imádságot kell felajánlanunk Isten előtt az egész világ üdvösségéért, de különösen a szent Egyház misztikus testéért, amely oly nagy romlásra jut, látjuk, ha az isteni jóság nem gondoskodik róla.

Kövesd tehát a megfeszített Krisztus tanítását, aki az Atya dicsőségéért és a mi üdvösségünkért életet adott, és mint egy szerelmes rohant a kereszt szégyenletes halálába. És amint Őt sem a szenvedés, sem a gyalázkodások, sem a mi hálátlanságunk nem tartotta vissza attól, hogy üdvösségünket beteljesítse, úgy kell nekünk is tennünk: semmiféle ok vissza ne tartson attól, hogy lelki és anyagi szükségében segítsünk a felebarátunknak, tekintet nélkül bármiféle haszonra vagy vigasztalásra, amit tőle kaphatunk; egyedül csak azért kell segítenünk és szeretnünk, mert Isten szereti őt. Így fogod beteljesíteni a felebarát szeretetét Isten parancsa és az én vágyam szerint. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

79. — A LIGNAIA MELLETTI HEGYEN LÉVŐ SZENT PÉTER-KOLOSTOR APÁTNŐJÉNEK ÉS NŐVÉREINEK FIRENZÉBE[1]

Az igaz és királyi menyasszony mindenben követi Jegyesét. A lélek hozománya a szabad akarat, amit a szerzetes a fogadalomtételkor ad át a Jegyesnek. A hármas fogadalom három oszlop, amelyek biztonságban tartják a lélek városát. Az a szerzetes, aki az egyik fogadalmat megszegi, megszegi a többit is. Mécses a szív: olaja az alázatosság, világosságát az önmagunk és Isten megismeréséből származó szeretet tüze adja. Ezt a mécsest a szent félelem keze tartja. A szolgai félelem lefelé fordítja; olaja kiömlik, lángja kialszik.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: a megfeszített Krisztus igaz szolgálói és menyasszonyai vagytok, és oly módon követitek az Ő nyomdokait, hogy előbb választjátok a halált, mint hogy áthágjátok édes parancsait és tanácsait, melyekre fogadalmat tettetek. Ó, mennyire édes és kedves a Krisztusnak szentelt menyasszony számára a Szentlélek útjának és tanításának követése!

Mi az Ő útja és tanítása? Nem más, mint a szeretet. Hiszen az összes többi erényt a szeretet teszi erénnyé. Nem a gőg az Ő tanítása, nem az engedetlenség, nem az önszeretet, nem a világ gazdagsága, tisztessége és állásai; nem is a test gyönyörűsége és öröme. Nem a felebarát önmagunkért való szeretése (...[2] a mi hasznunkért szeretett minket és adta értünk életét a szeretet akkora tüzével),

1. A címzettek bencés apácák, akiknek kolostora Firenze S. Frediano kapuja közelében, Legnaia mellett állt. A nővérek nagyon szerették Katalint, féltve őrizték a tőle kapott keresztet.
2. Hiányos szöveg. Valószínűleg ez állt az eredetiben: „hiszen nem".

hanem a mélységes és igaz alázat. Vagy láttak valaha is akkora alázatot, mint az emberré alázódott Isten? Hogy a legfőbb magasság olyan mélységbe szállt alá, mint a mi emberségünk?

Engedelmes volt egészen a kereszt szégyenletes haláláig; türelmes volt akkora szelídséggel, hogy hangos, zúgolódó szavát nem lehetett hallani. Ő, aki a legfőbb és örök gazdagság volt, az önkéntes szegénységet választotta, annyira, hogy az édes Máriának nem volt egy takarója, amibe bepólyálhatta volna; s a végén, amikor meghalt a kereszten, nem volt hová lehajtania a fejét. Ezt az édes és szerelmes Igét a szenvedések lakatták jól, a gyalázatok öltöztették fel; a jogtalanságokban, gúnyolódásokban és sértegetésekben örvendezett; éhséget és szomjúságot viselt az, aki minden éhezőt a szeretetnek akkora tüzével és gyönyörűségével lakat jól. Ő a mi édes Istenünk, akinek nincs szüksége ránk. És nem fáradt bele üdvösségünk munkálásába, hanem kitartott: nem hagyott fel vele sem a mi hálátlanságunk és tudatlanságunk, sem a zsidók ordítozása miatt, akik azt kiabálták, hogy szálljon le a keresztről[3]; nem hagyott fel azzal, hogy üdvösségünket beteljesítse.

Ez az a tanítás és út, amelyet Ő megtett; mi pedig, szánalomra méltó nyomorultak, vétkekkel teli házasságtörők és nem igaz menyasszonyok, egészen az ellenkezőjét tesszük ennek, hiszen keressük az örömöt, az élvezetet, a kedvtelést, az érzéki szeretetet és az önszeretetet, amely szeretetből a széthúzás és az engedetlenség származik. Így a cella ellenség lesz és a világiasan élőkkel való társalgás barát. Az ember bővelkedni akar az időleges javakban és nem szűkölködni, úgy gondolván, hogy ha nincs mindig bőségben, akkor szükséget szenved. Eltávolodik Teremtőjének szerelmétől és elhagyja az imádság-anyát. A kötelező imádságokat végezve — melyekre ti kötelezve vagytok — gyakran elfogja az undor, mert aki nem szeret, annak a kis fáradság nagy szenvedésnek, a megtehető megtehetetlennek tűnik.

És mindez az önszeretetből származik, ami a gőg szülöttje, a gőg pedig az önszereteté, amelynek a sok hálátlanság és tudatlanság, valamint a szent és jó cselekedetekben való hanyagság az alapja.

Nem akarom tehát, szeretett leányaim, hogy ti is ide jussatok, hanem mint igaz menyasszonyok, kövessétek Vőlegényetek nyomdokait, hiszen máskülönben nem tudjátok megőrizni azt, amire ígéretet és fogadalmat tettetek, azaz a szegénységet, az engedelmességet és az önmegtartóztatást. Jól tudjátok, hogy a fogadalomban odaadtátok a szabad akaratotokat hozományként az örök Jegyesnek, hiszen a szív szabadságával tettétek le a mondott fogadalmat. Ez a három oszlop az, amelyek megtartják lelkünk városát és nem engedik romba dőlni; s ha ezek nincsenek, azonnal romlásnak indul.

A menyasszonynak tehát önkéntes szegénységben kell élnie a megfeszített Krisztus szerelméért, aki az útra tanította őt. A szegénység a szerzetesnők gazdagsága és dicsősége: és nagy szégyen, ha van valamijük, amit el tudnak ajándékozni. Tudjátok, mennyi rossz származik ebből? Aki áthágja ezt a fogadalmát, áthágja a többit is, mert aki érzületét a birtoklásba helyezte, az nincs egységben a Nővérekkel (úgy, amint élnetek kell, hogy közösen birtokoljátok a nagyot, mint

3. Vö. Mt. 27, 40.

a kicsit, és a kicsit, mint a nagyot). Ha egységben lenne, nem esne a külső és a benső tisztátalanságba és engedetlenségbe. Engedetlen ugyanis a Rendje iránt és nem akarja, hogy az elöljáró fegyelmezze. Áthágja tehát azt, amit megígért. Ebből következnek a társalgások azokkal, akik rendetlenül élnek: világiakkal, szerzetesekkel, emberekkel, asszonyokkal.

Mivel a társalgás nincs Istenben megalapozva, nem származik másból, csak valami ajándék, élvezet vagy kedvtelés kereséséből, amit a társalgásban találnak. És az ilyen szeretet és barátság addig tart, amíg az ajándék és az öröm tart. És ezért mondom, hogy akinek nincs semmije, amit elajándékozhatna, attól távol van minden rendetlen társalgás.

Miután a társalgás megszűnt, nincs téma, ami elszórakoztatná az elmét, sem ami tisztátalanságba vigye a testet vagy a lelket, hanem a megfeszített Krisztus társaságát keresi és kívánja a lélek, valamint az Ő legédesebb szolgáiét, akik Krisztusért és az erény szerelméért szeretik őt és nem a maguk hasznáért. Megfogan benne a vágy és az éhség az erény után, amit úgy tűnik, nem lehet kielégíteni. És mivel látja, hogy az imádságból, mint anyából és forrásból sugárzik a kegyelem élete és az erények kincse, ezért elhagyja az emberekkel való társalgást, bemenekül a cellába és elrejtőzik ott jegyesét keresve; és ölelkezik Vele a szentséges kereszt fáján. Itt megfürdik a könnyekben és a verítékben, és megrészegül a feláldozott és szerelmes Bárány vérétől: a sóhajokból táplálkozik, melyek édes, izzó vágyakból fakadnak.

Ilyen az igaz és királyi menyasszony, aki valóban követi az ő Jegyesét. S miként az áldott Krisztus, amint mondtuk, semmiféle szenvedés miatt sem hagyott fel üdvösségünk munkálásával, úgy a menyasszony sem hagy fel, és nem is szabad felhagynia semmiféle szenvedés, fáradság, éhség, szomjúság vagy bármi egyéb szükség miatt sem azzal, hogy Isten dicsőségéért munkálkodjék. Sőt megfelel a saját teste gyöngeségének és édesen mondja: „Erősödj meg, lelkem, hiszen amiben hiányt szenvedsz, az visz el az örök életre!" És nem hagy fel a jó cselekedetekkel, meg a szent vággyal sem az ördög kísértései, sem a test gyengesége, sem az ördög tanácsadói miatt, akik gyakran mondják neki: „Szállj le a bűnbánat és a rendezett élet keresztjéről!" Nem is szabad felhagynia a felebarát szolgálatával és üdvösségének keresésével sem hálátlanság, sem tudatlanság miatt, amitől nem ismerik fel az ő szolgálatát. Nem szabad felhagynia, mert ha felhagyna, úgy tűnne, hogy náluk kereste a jutalmat és nem Istennél: ilyesmit pedig nem szabad tenni, hanem előbb kell a halált választani, mint ezt.

Türelemmel hordozzátok, drága leányaim, egymás hibáit; hordozzátok türelemmel és viseljétek el szeretettel egymás hibáit! És így megkötözöttek és egyek lesztek a szeretet kötelékében, amely oly erős, hogy sem az ördög, sem más teremtmény nem képes elszakítani, ha ti magatok nem úgy akarjátok. Legyetek engedelmesek egészen a halálig; így amikor a halál végső pillanatában a Vőlegény szólítani fog titeket, jól megtöltött és nem üres lesz a mécsesetek, mint az okos szüzeké és nem mint a balgáké.[4]

A szíveteknek valóban mécsesnek kell lennie, telve önmagatok és Isten benne-

4. Vö. Mt. 25. f.

tek lévő jósága ismeretének világosságával; annak a szeretetnek világosságával és tüzével, amely az igaz és mélységes alázatosság olajában ég és abból táplálkozik. Ezért nem tud megalázkodni az, akiben nincs meg az önismeret világossága, hiszen a gőg nem alázkodik meg soha. Az alázatosság olajával megtöltött mécsest azonban Istenben kell kézben tartani, szent és igaz szándékkal, azaz a szent félelem kezével, amely rendben tartja érzületünket és vágyódásunkat. Nem a szolgai félelemről beszélek, hanem a szent félelemről, amely semmiért sem akarja megbántani Isten legfőbb és örök jóságát.

Minden értelmes teremtménynek van ilyen mécsese, hiszen az ember szíve mécses: ezért ha a szent félelem egyenesen tartja a kezében és meg van töltve, akkor rendben van; a szolgai félelem kezében azonban lefelé fordul, hiszen önszeretetből, a saját örömeért és nem Isten szerelméért szeret és szolgál a lélek. Az ilyen kioltja a világosságot és kiönti az olajat, hiszen nincs benne sem a szeretet világossága, sem az alázatosság olaja. És ezek azok, akiknek azt mondta a mi Üdvözítőnk: „Én nem ismerlek titeket és nem tudom, kik vagytok".[5] Akarom tehát, hogy ti erősek és okosak legyetek. Őrizzétek a szíveteket és tegyetek róla, hogy a mécses egyenesen álljon. És amint a mécses a lábánál szűk, a fejénél pedig széles, úgy a szívnek és az érzületnek be kell szűkülnie a világ és minden öröme, hiúsága, élvezete, kedvtelése és megelégedettsége számára. A fejnél pedig szélesnek kell lennie, azaz a szívnek, a léleknek és az érzületnek egészen a megfeszített Krisztusban kell lennie és nyugodnia. Öltsétek magatokra a gyalázatot és a szenvedést Őérte; legyetek egyek és szeressétek egymást!

És te, Apátnő asszony, légy anya és pásztor, aki életét adja leányaiért, ha kell. Vond el őket a magánélettől és a társalgástól, mert ezek okozzák a lélek halálát és a tökéletesség elvesztését. Magatartásodban ügyelj arra, hogy az erények tükre légy számukra, annak érdekében, hogy inkább az erény figyelmeztesse őket, mint a szó. Fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

5. Mt. 25, 12.

80. — AZ ÁGOSTONOS REMETÉK RENDJÉBŐL VALÓ III. JÁNOS MESTERNEK[1]

A vér mindenkit megváltott, erejében azonban csak az részesedik, aki kiüresíti a szívét, hogy befogadhassa a vért. A kiüresítés módja. A bűn az egyetlen rossz. Aki ezt felismeri, az a szeretet és a gyűlölet kétélű késével kiirtja az önakaratot, a bűn forrását.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél és megfulladtál a Bárány vérében, amely Vér megmossa és megfojtja, azaz megöli a gonosz önakaratot. Mondom, megmossa a lelkiismeret arcát és megöli a lelkiismeret férgét, hiszen a vér fürdő lett számunkra. S mivel a vér nincs tűz nélkül, sőt az isteni szeretet tüzével van elkeverve (hiszen szeretetből ontatott ki), azért a tűz és a vér együtt mossa le a bűn rozsdáját, ami a lelkiismeretben van, és emészti meg a bűn férgét, ami a lelkiismeretben rág. Innen van az, hogy ha ez a féreg elpusztult és a lélek arca megmosatott, akkor a lélek megszabadul az önszeretettől. Mert amíg önszeretet van benne, addig ez a féreg soha el nem hal, és a lélek arcáról a lepra el nem távozik.

Jóllehet a vér és az isteni szeretet tüze nekünk adatott (mégpedig mindannyiunk megváltására adatott ez a tűz és vér), mégsem részesül belőle mindenki: és ez nem a vér hibájából van, nem is a tűz és nem is az első, édes Igazság hibájából, aki azt nekünk adta, hanem azok hibájából, akik nem üresítik ki az edényt, hogy megtölthessék a vérrel. Mert amíg a szív edénye önszeretettel van tele — akár lelkivel, akár időlegessel[2] —, addig nem képes megtelni az isteni szeretettel és nem részesülhet a vér erejében: és ezért nem tisztul meg az arc és nem pusztul el a féreg. Meg kell tehát találnunk a kiürítés és a megtöltés módját, hogy elérjük azt a tökéletességet, ami az akarat megöléséből származik; hiszen a megölt akarat az elpusztított féreg.

Mi tehát a módja ennek, drága fiam? Megmondom. Az, hogy fel kell nyitnunk az értelem szemét a legfőbb jó és a nyomorúságos rossz megismerésére.

1. Giovanni Tantucci azért kapta a III. melléknevet, mert a leccetói San Salvatore ágostonos kolostorban két János nevű elődje volt a priorságban: Boldog Giovanni Incontri és Boldog Giovanni Chigi. Mindhárman sziénai nemesek voltak. Tantucci teológiai magiszter volt, a Cambridge-i Egyetem doktora. Volterrai Gabriele ferences provinciálissal együtt azért kereste először Katalint, hogy megszégyenítse és leleplezze hírének hamis voltát. Ám amit tapasztaltak, attól Giovanni megtért, sőt, Katalin hűséges tanítványa lett: elkísérte a vignoni útjára, s egyike lett annak a három gyóntatónak, akik XI. Gergely pápa engedélye alapján állandóan ott voltak Katalin közelében, hogy akikben bűnbánat ébred az ő hatására, azokat meggyóntassák. 1381-ben halt meg, október 4-én; a rendben boldogként tisztelik.
2. Az időleges önszeretet: a látható, földi, mulandó dolgokat akarja birtokolni rendetlen ragaszkodással.
A lelki önszeretet: a láthatatlan, mennyei, örök javakat (lelki ajándékokat, kegyelmeket, vigasztalásokat, feladatokat és munkákat) a maga akarata szerint kívánja birtokolni.
Vö. 2. Kor. 4, 18.

A legfőbb jó Isten, aki kimondhatatlan szeretettel szeret minket, amely szeretetet az Ige, egyszülött Fia közvetítésével, a Fiú pedig a saját vére közvetítésével nyilatkoztatott ki nekünk. Innen van az, hogy az ember a vérben ismeri meg Isten szeretetét és a maga nyomorult rosszaságát.

Hiszen a bűn az, ami a nyomorúságos örök szenvedésre vezeti a lelket. És mivel egyedül a bűn az, ami rossz, ami az önszeretetből származik, ezért nincs semmi más dolog, ami rossz lenne, csak ez. És ez volt Krisztus halálának az oka. Ezért is mondtam, hogy a vérben ismerjük meg a legfőbb Jót, Isten szeretetét, amellyel szeret minket, és a magunk nyomorult rosszaságát, hiszen nincs más rossz, csak a bűn, amint mondottuk.

Ezért sem a szorongatások, sem a világ üldözései nem rosszak; sem a jogtalanságok, sem a kínzások, sem a gúnyolódások, sem a sértegetések, sem az ördög kísértései, sem az emberek csábításai (melyekkel Isten szolgáit akarják tőrbe csalni), sem azok a kísértések és zaklatások, melyeket egymásnak okoznak Isten szolgái, nem rosszak. Isten ezt mind megengedi, hogy próbára tegyen és megmutatkozzék, vajon megtalálható-e bennünk az erősség, a türelem és a mindvégig való kitartás, melyek elvezetik a lelket a legfőbb és örök Jó ízlelésére.

Nyilvánvalóan látjuk ezt Isten Fiában, aki Isten volt és Ember, és nem volt képes rosszat akarni és választani, mégsem volt más egész élete, mint szenvedések, gyötrelmek, kínzások és gyalázások, végül pedig a kereszt szégyenletes halála; és viselni akarta mindezt, mert jó volt és meg akarta büntetni a mi bűnünket, az egyetlen dolgot, ami rossz.

Azután ha az értelem szeme jól meglátta és szétválasztotta, hogy mi az oka a jónak és mi az oka a rossznak, s hogy valójában mi a jó és mi a nyomorult rossz; az érzület – mivel az értelem nyomában jár – azonnal a Teremtőjéhez fut és Őt szereti, megismervén a vérben a kimondhatatlan szeretetet. És szereti mindazt, amiről látja, hogy kedvesebb Előtte és jobban egyesíti Vele. Innen van az, hogy a sok szorongatásban örvendezik és az erény érzületéért és szerelméért megfosztja magát a vigasztalásoktól. És nem válogatja a szorongatások eszközeit – melyek az erényt igazolják – a maga módján, hanem annak tetszésére hagyja, aki adja azokat, azaz Istenére; aki nem akar mást, csak hogy mi megszenteltek legyünk Őbenne, és ezért engedi azokat. Így merít szeretetet a szeretetből.

S mivel az értelem szeme a szeretetben meglátta a maga rosszát, azaz bűnét, meggyűlöli azt, annyira, hogy bosszút kíván állni azon, ami a bűnnek oka. A bűn oka az önszeretet, ami táplálója a gonosz akaratnak, amely az ész ellen lázad. És egészen a halálig növeli és sokasítja magában a gyűlöletet az önszeretet iránt. És ezért azonnal türelmes lesz, és nem botránkozik meg sem Istenben, sem önmagában, sem a felebarátjában; hanem megragadja a fegyvert, ami megöli ezt a gonosz érzékiséget, amely oly nyomorúságos rosszba vezeti a lelket: elveszi tőle a kegyelem állapotát és a halált adja neki, mert amikor a semmi felé fordítja, megfosztja Attól, aki Van. Veszi tehát a kést, az ellenségei elől védelmet nyújtó fegyvert, és megöli vele a saját érzékiségét. Ennek a késnek két éle van: a gyűlölet és a szeretet. És a szabad megfontolás kezével forgatja, amely tudja, hogy Isten kegyelemként adta neki ezt a kést és nem tartozásból; és vág és öl vele.

Íme, ily módon részesülünk, drága fiam, a vér erejében és a tűz melegében;

amely vér megmosdat, a tűz pedig elemészti a bűn rozsdáját és megöli a lelkiismeret férgét; nem magát a lelkiismeretet öli meg, ami a lélek őre, hanem a bűn férgét, ami benne van. Más úton és más módon nem juthatunk el a békére és a nyugalomra, és nem ízlelhetjük meg a szeplőtelen Bárány vérét. És ezért mondtam, hogy telve vagyok a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus vérében megfürödve és belefulladva láthassalak.

Kelj fel tehát és hagyd el a hanyagság álmát; és fojtsd bele gonosz akaratodat ebbe a dicsőséges váltságdíjba. És ne tartson vissza sem szolgai félelem, sem önszeretet, sem emberi szó, sem zúgolódás, sem a világ botránkozása, hanem tarts ki férfias szívvel! És vigyázz, hogy ne tégy úgy, mint az esztelenek; nagyon fájlald, ha megbotránkoztál volna Isten szolgáin, vagy cselekedeteik miatt zúgolódtál volna; hiszen ez annak a jele, hogy az akarat még nem halott, vagy ha az időleges dolgokban meg is halt, a lelkiekben még nem halt meg. Azt akard tehát, hogy egészen halott legyen minden saját vélekedésed számára és Isten örök és édes akarata éljen benned: ennek légy ítélője, miként a mai olvasmányunk mondja.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Azt írtad, hogy a fiú nem lehet meg az anya teje és tüze nélkül. Ezért ha vágyódsz utána, ne késlekedj eljönni érte. Azt mondod, hogy nem szeretnél véteni az engedelmesség ellen. Jöjj hát engedéllyel és nem vétkezel. Szükségünk is volna rád, mert Nanni egy jó ügy érdekében eltávozott, így ha el tudnál jönni, nagy öröm lenne. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem! Ajánlj minket a bakkalaureusnak, Antal testvérnek, Máté úrnak, az Apát úrnak és mindenki másnak.

81. — A SZENT DOMONKOS RENDJE RUHÁJÁBA ÖLTÖZÖTT FRANCESCA DI FRANCESCO DI TOLOMEINEK, AMIKOR BETEG VOLT[1]

Az érzékiség szeretete türelmetlenné, Isten szeretete türelmessé tesz. Isten szeretetét a vér nyilatkoztatja ki.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében, telve a vággyal, hogy igaz és szent türelemben láthassalak, azért, hogy mint a megfeszített Krisztus igaz szolgálója és menyasszonya férfiasan viseld a betegséget is, és minden mást is, amit Isten rád bocsát. Így is kell tenned, hiszen a menyasszony soha nem hajolhat el vőlegényének akaratától.

1. Katalin gyóntatója és életrajzírója elmondja a Tolomei család megtérését: a két fiú domonkos szerzetes, a két lány domonkos harmadrendi nővér lett. (Lásd: Legenda. Második rész, 10. fejezet.)

Hanem arra figyelj, drága leányom, hogy akaratod csak úgy lesz összhangban Isten akaratával és csak úgy hajlik meg előtte, ha szemléled a szentséges hit világosságánál, mennyire szeret Ő téged: mert ha látod, hogy szeret, nem tudod megtenni, hogy te ne szeress; szeretvén pedig gyűlölni fogod a saját érzékiségedet, aminek szeretete türelmetlenné teszi a lelket. Innen van az, hogy amint gyűlölni fogod, türelmes leszel. Így világosságban fogod látni magad.

De hol fogod megtalálni ezt a szeretetet? Az alázatos és szeplőtelen Bárány vérében, aki a kereszt szégyenletes halálába rohant, hogy megmossa menyasszonyának arcát; hiszen szeretetének tüzével tisztította meg, megmosván őt a szent Keresztség vizében, amely keresztség a vér erejében értékes számunkra; és a vér ad bíborszínt a menyasszony arcának, amely Ádám bűne miatt egészen megsápadt. Ez mind a szeretet által történt. Látod tehát, hogy a vér megmutatja neked Isten szeretetét, amellyel szeret téged.

Ő az örök Vőlegény, aki nem hal meg soha; Ő a legfőbb bölcsesség, a legfőbb hatalom, a legfőbb jóság és a legfőbb szépség; annyira az, hogy a Nap csodálja szépségét.[2] Ő a legfőbb tisztaság, annyira, hogy minél inkább hozzásimul a lélek, az Ő jegyese, annál tisztább és annál mentebb lesz minden bűntől, és annál inkább megérzi a szüzesség illatát. Ezért a menyasszony, aki látja, hogy a tisztaságban találja Ő az örömét, azzal az eszközzel igyekszik hozzásimulni, amely a legtökéletesebben egyesíti Vele. Mi ez az eszköz? Az alázatos, hivő[3] és szünet nélküli imádság. Alázatos, mondom, azaz önismerettel végzett; szünet nélküli a szüntelen szent vágy miatt; és hivő az istenismeret miatt, hiszen látja, hogy Isten hűséges és elég hatalmas ahhoz, hogy megadja azt, amit kérnek tőle, s Ő a legfőbb bölcsesség, aki tudja, és a legfőbb jóság, aki meg akarja adni azt is, amit kérni se tudunk.[4]

Íme, így leszel a legtökéletesebb türelemben minden helyen, minden időben, és minden állapotban: betegségben és egészségben, csatákban vagy csaták nélkül egyaránt. Nem szeretném azonban, ha azt hinnéd, hogy ezek a csaták tisztátalanná teszik a lelket: bármiféle csata legyen is, csak akkor tesz tisztátalanná, ha az akarat élvezettel fogadja (a bűnt). Ha azonban a lélek érzi, hogy az akarat utálja és nincs tetszésére, akkor fel kell bátorodnia és nem támadhat zavar vagy undor elméjében; hanem látnia kell, hogy Isten azért bocsátja rá ezeket a csatákat, hogy elvigye őt az alázatossághoz, és megőrizze s gyarapítsa benne.

Így akarom, hogy cselekedj! Örülj, örülj, leányom, hogy Isten a maga irgalmassága által arra méltatott, hogy szenvedhetsz érte: tartsd magad méltatlannak erre. Így cselekedvén mindenben édes Jegyesed akarata szerint fogsz formálódni. Ily módon beteljesítenéd Isten akaratát és az én lelkem vágyát, amely, mondtam, az igaz és szent türelemben akar látni téged. És így kérlek és akarom, hogy türelmes légy mindabban, amit legédesebb Jegyesed tetszése történni enged e kicsi időben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Szent Ágnes officiuma: „Jegyese vagyok Annak, kinek az angyalok szolgálnak, kinek szépségét a nap és a hold csodálja".
3. Vö. Mk. 11, 24: „Ha valamit kértek, higgyétek, hogy megkapjátok és megadatik nektek".
4. Vö. Ef. 3, 20.

82. — HÁROM FIRENZEI HÖLGYNEK[1]

Ismernünk kell önmagunkat, Istentől való függőségünket, az idő értékét és Isten jótéteményeit ahhoz, hogy eljussunk a tökéletességre. Hogyan kell előzni a test és a lélek álmosságát. Egy tanácsadót kövessünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban, mivel az isteni jóság kiemelt titeket a világ sarából, ne akarjátok soha hátra fordítani a fejeteket, hogy a felszántottakat figyeljétek,[2] hanem mindig arra figyeljetek, hogy megőrizzétek magatokban a szent princípiumot[3] és szándékot. Mi az, amit látnotok és tennetek kell a jó akarat megőrzése érdekében? Megmondom. Az, hogy mindig önismeretetek cellájában legyetek, megismervén hogy ti nem léteztek és létetek Istentől van. Fel kell ismernetek hibáitokat, valamint az idő rövidségét, amely annyira drága nekünk. Hiszen az időben szerezhetjük meg és veszíthetjük el — tetszésünk szerint — az örök életet; s ha az idő letelt, többé már semmi jót sem tehetünk.

Isten bennetek lévő nagy jóságát is meg kell ismernetek, és azt a kimondhatatlan szerelmet is, amivel szeret titeket; amely szerelmet egyszülött Fia közvetítésével nyilatkoztatott ki, ez az édes és szerelmes Ige pedig a saját vére közvetítésével mutatott meg nekünk. Ezért mi vagyunk az az edény, amely felfogta a vért, és mi vagyunk az a szikla, amelybe a szentséges kereszt zászlaját szúrták. Hiszen sem a kereszt, sem a szegek, sem a föld nem volt elég arra, hogy ezt az alázatos és szerelmes Igét átszegezetten és megfeszítetten tartsa, ha nem a szeretet tette volna ezt; de a szeretet, amely irántunk benne volt, ott fogta és megtartotta Őt a kereszt fáján. És ezért szükséges számunkra, hogy szívünk és érzületünk elvegyüljön Benne a szeretet által, ha részesedni akarunk vérének gyümölcsében. Akkor a lélek, aki ennyire édesen megismerte Istent, szereti azt, amit az Ő jóságából megismert, és gyűlöli azt, amit önmagából, az érzéki részben ismert meg. Innen meríti az igaz alázatosságot, ami dajkája és táplálója a szeretetnek.

S ezáltal megy előre és nem fordul hátra: erényről erényre növekedve edzi magát a virrasztással és az alázatos és szüntelen imádsággal, azaz a szüntelen és szent vággyal valamint a jó és szent cselekedetekkel, amely cselekedetek olyanok, mint egy szünet nélküli imádság, melyre minden értelmes teremtmény kötelezve van, túl azon a konkrét imádságon, amit a köteles és arra rendelt órában kell végeznie. Ezeket a kötelező imádságokat semmiképp sem szabad elhagynia, hacsaknem az engedelmesség vagy a szeretet miatt; másért azonban nem: küzdelmek és a test vagy a lélek álmossága miatt sem. Hanem fel kell ébreszteni a

1. A szokott bevezető formula hiányából arra lehet következtetni, hogy a levél elejét, mely valószínűleg a címzettek személyes vonatkozású ügyeit tartalmazta, a másolók elhagyták. A címzettek személye ismeretlen.
2. Azaz: az eredményeket. Vö. Lk. 9, 62.
3. Itt: akaratot.

testet a testi gyakorlatokkal, véniával[4] vagy más gyakorlatokkal, amelyek előzik az álmot, amikor a test már megkapta belőle a magáét. Az elmének az önmaga iránti gyűlölettel és utálattal kell felébresztenie magát az álomból; és szent önmegtagadással felülvén lelkiismeretetek székébe, korholjátok magatokat: „Hát alszol, én lelkem? alszol, amikor az isteni jóság virraszt feletted?[5] És az idő is elmúlik és nem vár meg téged. Azt akarod, hogy alva találjon a Bíró, amikor majd szólít és számon kéri tőled, mivel is töltötted idődet és hogyan hálláltad meg vérének ajándékát és jótéteményét?" Akkor az elme felébred, s még ha ezt nem is érzi, egészen ébren van és kiirtja a lélekből az önszeretetet. És ily módon halad előre a tökéletlenségből a tökéletességre, amelyre, látom, ti is el akartok jutni. Mert a szeretet nem áll tétlenül, hanem mindig nagy dolgokat művel.

Ha így tesztek, magatokra fogjátok ölteni az igaz türelmet, ami a szeretet veleje, és örülni fogtok a szenvedéseknek, hiszen hasonlóvá formálódhattok a megfeszített Krisztushoz; és örömnek tűnik majd az Ő szenvedéseinek és gyalázatainak viselése. És menekülni fogtok a társalgásoktól és a magány lesz a gyönyörűségtek; s nem fogjátok sokra tartani magatokat, hanem a megfeszített Krisztusban fogtok bízni. És nem a képzelgések töltik majd meg elméteket, hanem az igaz és királyi erények; egyszerű szívvel fogtok szeretni és nem színlelve, szabadon és nem kétszínűen; akkor valóban mindenek felett fogjátok szeretni Istent, a felebarátot pedig, mint önmagatokat. Sem az ördög zaklatásai — aki csúf és gonosz gondolatokat ébreszt bennetek —, sem a test gyengesége, sem az emberek zaklatásai nem keltenek majd undort vagy zavart elmétekben, hanem eleven hittel mondjátok Pál apostollal együtt: „A megfeszített Krisztus által mindenre képes leszek, aki bennem van és megerősít engem!"[6] Tartsátok magatokat méltónak a szenvedésre és alázatosságból méltatlannak a gyümölcsre. Szeressétek, szeressétek egymást Krisztusban, az édes Jézusban az Ő mély, édes szeretetéből merített testvéri szeretettel. Egyebet nem mondok. Isten töltsön el benneteket szentséges kegyelmével.

Egy dolgot még kérek tőletek: ne járjatok sokféle tanács után, hanem fogadjatok el egy tanácsadót, aki egyszerű szívvel ad tanácsot és őt kövessétek. Mert többek után menni veszedelmes dolog. Nem azért, mintha nem lenne jó minden tanács, ami a szeretetben van megalapozva, hanem azért, mert amint Isten szolgái — ámbár mind szeretetben élnek — különböznek egymástól, úgy különböző tanítást adnak. Innen van az, hogy ha az emberek sok tanácsadót keresnek, mindegyikhez igazodni akarnak: és ha jól beléjük néztek, azt találjátok, hogy a lelkük mindenkitől elhagyatott. És ezért a legjobb — amint szükséges is —, ha egyre alapoz a lélek és szerinte törekszik a tökéletességre, és mindazonáltal mások tanítása is tetszik neki. Nem úgy, hogy magáért a tanításért megy és keresgél, hanem a sokféle módban kell örömét találnia, melyekkel Isten a maga teremt-

4. Véniát tesznek a szerzetesek, azaz földre borulnak, főként amikor hibát követnek el. Isten és az elöljárójuk előtt így fejezik ki bánatukat. Egyúttal azonban a bocsánatkérés és az alázatosság megnyilvánulása is.
5. Vö. Mk. 14, 37.
6. Fil. 4, 13.

ményeit vezeti, s tisztelni kell mindegyiket, látván, hogy a mi Atyánk házában mily sok lakás van.[7]

Nos, fürödjetek meg a megfeszített Krisztus, az édes szerelem vérében és fojtsátok bele magatokat. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

83. — A FIRENZEI CONTE DI CONTE SPIRITUÁLISNAK[1]

Aki szeret, az hisz annak, akit szeret és hittel szolgál neki. Miért bocsát ránk Isten küzdelmeket és szenvedéseket. A „boldog bűn". Isten az, aki megőrzi a lélekben a jó akaratot a kísértések és szenvedések idején. A hitetlenség férgét a gyűlölet és a szeretet kétélű kése öli meg.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szentséges hit világosságát láthassam benned, amely világosság megmutatja nekünk az igazság útját; nélküle semmiféle gyakorlatunk, vágyunk és cselekedetünk nem jutna el sem a gyümölcshöz, sem a tökéletességhez, sem ahhoz a célhoz, amely cél miatt ezeket megkezdtük, hanem minden tökéletlen lenne, mi pedig lanyhák lennénk Isten és a felebarát szeretetében. Ennek az az oka, hogy olyan a hit, amilyen a szeretet, és olyan a szeretet, amilyen a hit.

Aki szeret, az mindig hisz annak, akit szeret és hittel szolgál neki egészen a halálig. Ó, drága fiam, ez az a világosság, amely elvezeti a lelket az üdvösség kikötőjébe, kihúzza a nyomorúság sarából és eloszlatja benne az önszeretet minden sötétségét, hiszen benne megismeri a lélek, hogy mennyire utálatos Isten előtt és mennyire árt a saját üdvösségének az önszeretet, és ezért gyűlölettel fölkel és kiűzi magából. Élő hittel felismeri, hogy minden vétek büntetést és minden jó jutalmat kap; és ezért magához öleli az erényt és megveti a víciumot. Nagy szerénységgel állhatatos és kitartó lesz egészen a halálig, annyira, hogy sem az ördög, sem más teremtmény, sem a test gyengesége nem fordítja hátra a fejét, amikor ez a világosság tökéletes a lélekben.

Erre a tökéletességre sok gyakorlással, szomjas vággyal és mélységes alázattal lehet eljutni. Amely alázatot az önismeret házában szerez meg a lélek a szüntelen, alázatos és hivő imádság eszközével, az ördög sok csatája, valamint az emberek és önmaga — azaz a gonosz akarat és a testi gyengeség, amely mindig harcol a

7. Vö. Jn. 14, 2.

1. A „conte" grófot jelent, a címzett esetében azonban családnév. Conte firenzei volt, az adósok börtönének őre. Előbb Don Giovanni delle Celle (lásd a 296. levelet), majd Katalin tanítványa.

lélek ellen – zaklatásai folytán. Mindennek a szentséges hit világosságával áll ellen; amely világossággal az Ige tanításában megszerette (bármely módon bocsássa is rá Isten) a szenvedéseket és a fáradozásokat: nem a maga módján válogatja az időt, a helyet és a küzdelmeket, hanem amint az örök Igazság akarja, aki nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.

De miért bocsátja ránk Isten ezeket a küzdelmeket és lázadásokat? Azért, hogy próbára tegye bennünk az erényt, hogy a világossággal megismerjük a saját tökéletlenségünket és a segítséget, amit Istentől kap a lélek a csatákban és fáradalmakban; és azért is, hogy megismerjük az Ő szeretetének tüzét a jó akaratban, amelyet Ő őrzött meg a lélekben a sötétség, a csaták és a sok fáradság idején.

Ezen megismerés által, melyet a küzdelmek idején szerzett, eltávolítja magából a hit tökéletlenségét és eljut a legtökéletesebb hitre épp a sok tapasztalat által, melyet még a tökéletlenség útját járva szerzett és tapasztalt. Ez a világosság elvesz a lélekből minden zavart: nemcsak a csaták idején, hanem még ha halálos bűn vétkébe esne is az ember, a hit felemeli őt. Hiszen a világossággal beletekint a kegyességbe, Isten szeretetének tüzébe és mélységébe, s kitárván a remény karjait, fogadja és magához szorítja a vér gyümölcsét, amelyben megtalálja ezt az édes és szerelmes tüzet; tökéletes bánattal megalázza magát Isten előtt és Istenért a felebarát előtt, és a legkisebbnek, mindenki másnál hitványabbnak tartja magát. És így lerombolja lelkének bensejében a bűnt a bánat és a vérbe vetett reménység által, amely vért a hit világossága vitt be a lélekbe.

Ily módon akkora tökéletességre és az isteni és szerelmes tűznek akkora szerelmére jut el, hogy az édes Gergellyel együtt mondhatja: „Ó boldog és szerencsés bűn, amely ilyen Megváltót érdemelt!"

Boldog volt Ádám bűne? Nem, hanem a gyümölcs, amit általa nyertünk, az boldog volt. Mert Isten a saját Fiát a mi emberségünkbe öltöztette és rárótta a nagy engedelmességet, hogy állítsa vissza az emberi nemet a kegyelembe: Ő pedig, mint a szerelmes rohant megfizetni a váltságdíjat a saját vérével.

Ugyanezt mondom a lélekről is. A bűne nem boldog, de boldog a gyümölcs, amit a szeretet érzületében a nagy és tökéletes javulás által kapott; amely javulás – mint mondtam – a hit világosságával és azért történt, mert növekedett az önismeretben és az alázatban. Teljes vidámsággal járul az Isten parancsai iránti engedelmességhez, vállaira véve gyűlölettel és szeretettel ezt az igát; és azonnal mint a szerelmes rohan, hogy életét is odaadja, ha szükséges, a lelkek üdvösségéért.

A hit világosságánál ugyanis meglátta, hogy a szeretetet és a kegyelmeket, melyeket Istenben talált, Neki nem képes viszonozni. Viszonozhatja, igaz, a szeretetet, de hasznára nem tud lenni Istennek a kegyelemért, amit Tőle kapott és amivel tartozik neki, hiszen Istennek nincs szüksége ránk; jól viszonozhatja azonban a felebarátnak, hasznára lévén abban, amiben Istennek nem tud hasznára lenni. És valóban így van ez, mert a felebarátunk szeretetteljes szolgálatával mutatjuk meg a szeretetet, amely a legfőbb örök Igazság iránt van bennünk. Ebben a szeretetben bizonyosodik be, hogy az erények igazán a lélekben vannak-e vagy sem. Annyira rohan a lélek, amennyire engedelmes, és amennyire megkötötte a maga akaratát Isten akaratához, hogy ezt teljesítse be a felebarátban; nem hagyván fel ezzel sem szenvedés, sem bármi egyéb dolog miatt egészen a halálig.

E világossággal az örök élet zálogát ízleli: a szeretet érzülete által a megfeszített Krisztus oldalában táplálkozik, gyönyörködik abban, hogy ellopja az erényeket, az életet és az érettséget, melyet az igaz ízlelők, a boldog élet polgárai birtokoltak, míg vándorok és zarándokok voltak ebben az életben. Ezzel a hittel hordozza a vér kulcsát, amellyel megnyitja az örök életet.

A hit nem önmagában bizakodik, hanem a Teremtőjében, hiszen nem fúj már a gőg és az önteltség szele; amely önteltség, gőg, tisztátalanság és minden egyéb hiba és nyomorúság az Isten iránti hitetlenség valamint az önmagunkban való bizakodás gyümölcsei. A hitetlenség férge lelkünk fájának gyökere alatt rejtőzködik; és ha az ember meg nem öli a gyűlölet késével, akkor addig rág, amíg a fa elferdül vagy földre dől; hacsak a lélek nagy szorgalommal és alázattal nem gondoskodik róla.

Gyakran az önszeretet miatt annyira tudatlan az ember, hogy nem veszi észre ezt a férget, ami benne rejtőzik. És ezért Isten sok csatát és üldözést bocsát rá, s azt is megengedi, hogy a fa eldőljön vagy néha ki is dőljön. Nem a rossz akaratot engedi meg, hanem időt ad és hagyja, hogy a szabad megfontolása vezesse az embert, csak azért, hogy magába térjen, és ezzel a világossággal, megalázottan, keresse ezt a férget, vegye kezébe a gyűlölet kését és ölje meg. Nincs hát oka arra, hogy örvendezzen és hálát adjon a kegyelemért, mert Isten megtette, hogy lássa és megtalálja azt, amit nem ismert addig magában? De bizony van! Ezért, drága fiam, bármiképpen és bármilyen állapotban is él az ember, akár igaz, akár bűnös, akár elesett, akár a bűnből felkelt, mindenképpen szüksége van erre a világosságra.

Mennyi káros következménye van annak, ha hiányzik a lélekből! Meg se próbálom elmondani; és nem is mondok többet róla, mert túl hosszú lenne. Ez alkalommal legyen elég az, amit mondtam. Hogy mennyire hasznos és gyönyörűséges a lélek számára, azt se nyelvvel, se tollal ki nem lehet fejezni, de Isten a maga végtelen irgalmassága által majd megtapasztaltatja veled. Akarom, hogy így legyen. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a szentséges hit világosságát láthassam benned.

Nagyon csodálkoztam a levélen, amit Barducciónak küldtél. Azt akarom, hogy semmiféle okból el ne hagyd testvéreid Társaságát[2] (hacsak nem a tökéletesség helyére, szerzetbe mennél); semmi miatt se legyen zavar a lelkedben, hanem teljes alázattal vesd alá magad a legkisebbnek is. Emiatt azonban fel ne hagyj azzal, hogy feltárd előttük az igazságot, amit Isten megismertetett veled. Ragadjuk meg tehát azonnal a fentmondott orvosságokat, hogy a zavar és a szomorúság ördöge meg ne lepje lekünket, mert ez az utóbbi rosszabb lenne, mint az előbbi volt,[3] és súlyosan megbántanánk Istent.

Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. A címzett egy számunkra ismeretlen jámbor laikus társulat tagja volt. Valószínűleg kifejezte Barducciónak azt a szándékát, hogy – mivel az elöljáró nem tetszik neki – elhagyja a társulatot. Ezt tiltja meg Katalin, föltéve, hogy nem szerzetbe akar lépni.
3. Vö. Lk. 11, 24–26.

84. — FILIPPO DI VANNUCCIO ÉS NICCOLO DI PIERO OLIVETÁNUS TESTVÉREKNEK[1]

Aki a tökéletes szeretetben él, annak nem okoz nehézséget az engedelmesség. Az egyetemes és részleges engedelmességről. Aki a szent szerzet hajójában kel át az élet tengerén, azt nem törik össze az ördög, a világ és a test zátonyai. Az engedelmesség himnusza. Az engedetlenség következményei.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes türelemben megalapozottan láthassalak benneteket, mert türelem nélkül nem lesztek kedvesek Isten előtt és nem fogjátok hordozni a szent engedelmesség igáját, hanem türelmetlenül ellenszegültök majd az elöljárónak és a Rendnek. Türelem pedig soha sincs abban, aki nem él tökéletes szeretetben: innen van az, hogy aki szeret, az elveszíti azt a terhet, aminek a Rend szokásainak és a súlyos, olykor meggondolatlan parancsnak viselése látszik. Hanem miután a szeretet miatt eltűnt a teher és türelemmel visel mindent, azonnal aláveti magát és igazán engedelmes lesz. És alázatos, mert soha nem emeli fel a fejét kevélyen az elöljárója ellen. És annyira lesz alázatos, amennyire engedelmes; és annyira engedelmes, amennyire alázatos.

Ó mennyire édes, drága fiaim, a készséges engedelmességnek ez az édes erénye! Amely elvesz minden fáradságot, hiszen szereteten alapszik, szeretet pedig nincs se türelem, se alázatosság nélkül. Mert az alázatosság a szeretet dajkája és táplálója. De lássuk egy kicsit ennek az erénynek, az engedelmességnek gyümölcsét: vajon életet ad-e vagy halált? És lássuk, mi származik az engedetlenségből.

Minden teremtmény, aki ésszel bír, drága fiaim, köteles engedelmeskedni Isten parancsainak. Ez az engedelmesség szabadít meg a halálos bűntől és fogadja be a Kegyelem életét. Más eszköz ugyanis nincs a bűn eltávolítására. Az engedelmesben eltűnik a bűn, mert megtartja a törvényt és a parancsokat; az engedetlen vétkezik, mert áthágja azt, amit neki parancsoltak és azt teszi, amit neki megtiltottak. Ebből halál születik számára, és ő azonnal azt választja, amitől Krisztus menekült, és menekül attól, amit Ő választott. Krisztus menekült a világ élvezeteitől és állásaitól; ő ezeket keresi, átadván a lelkét a ördög kezébe, csakhogy rendetlen vágyai beteljesedjenek, s menekül attól, amit Isten Fia átkarolt, azaz a gúnyt, a kínzásokat és a sértegetéseket, melyeket Ő türelemmel és alázattal viselt egészen a kereszt szégyenletes haláláig, annyira, hogy hangos vagy zúgolódó kiáltását nem lehetett hallani, hanem tűrt egészen a halálig, hogy betöltse az Atya parancsát és a mi üdvösségünket. Aki viszont engedelmes, az ennek az édes és szerelmes Igének nyomdokait követi és keresi Isten dicsőségét és a lelkek üdvös-

1. A címzettekről nem tudunk semmit. Az olivetánusokra vonatkozóan lásd a 8. levél 1. jegyzetét a 36. oldalon. A levél elragadtatásban készült 1379-ben vagy 1380-ban.

ségét. Így tehát látjátok, hogy minden eszes teremtménynek, ha akarja a Kegyelem életét, az engedelmesség igájában kell járnia.

De figyeljetek arra, hogy ez az egyetemes engedelmesség, amit egyetemesen mindenkinek tartania kell, s amire mindenki kötelezve van. Van egy másik is, a részleges engedelmesség, amely azoké, akik megtartják a parancsokat és követik a tanácsokat, mivel gyakorlatilag és lelkileg egyaránt a tökéletesség útján akarnak járni. Ők azok, akik belépnek a szent szerzet kertjébe. De a Rend és az elöljárója iránti engedelmesség annak lesz könnyű, aki megőrizte az egyetemes engedelmességet és abból lépett be a részleges engedelmességbe. Mert ha halott akarattal lépett be, amint kell, akkor örül és édességet érez a keserűségben, békét ízlel háború idején, és a viharos tengeren bátran hajózik, hiszen az engedelmesség szele olyan erővel viszi előre lelkét a Rend hajójában, hogy semmiféle ellenszél sem lehet akadály számára. Nem akadály a kevélység, hiszen ő alázatos: különben nem lenne engedelmes; nem az a türelmetlenség sem, hiszen szeret és szeretetből vetette alá magát a Rendnek és az elöljárónak, sőt, nemcsak az elöljárónak, hanem Istenért mindenkinek: és a szeretet veleje a türelem. Innen van az, hogy nem éri el őt sem a hitetlenség szele, sem a türelmetlenség szele, hiszen megadja a tartozásait igazságosan. Innen van az, hogy megadja magának a gyűlöletet és utálatot a saját érzékisége iránt, amely, ha az ész nem tartaná kezében a gyeplőt, fellázadna az ellenség ellen; és megadja Istennek neve dicséretét és dicsőségét; a felebarátnak pedig a jóakaratot, viselvén és hordozván az Ő hibáit. Akkor már eleven hittel (mert Hitét cselekedetek követik)[2] várja, hogy megérkezzék élete végén a céljába, az örök életbe, miként a fogadalomtételkor ezt az elöljáró megígérte. Mert az elöljáró megígérte, hogy neki adja az örök életet, ha megtartja igazságban a három alapvető fogadalmat, azaz az engedelmességet, az önmegtartóztatást és az önkéntes szegénységet, melyeket igaz engedelmességgel egészen megtart. Ez a kicsi hajó egyenesen megy az örök élet kikötője felé és nem fut zátonyra soha.

Sok zátony van a viharos élet tengerén, melyek mind összetörnének minket, ha nem az engedelmesség kedvező szelével hajóznánk. Micsoda kemény zátonyt jelentenek az ördögök csatái, akik soha nem alszanak, hanem sok és különféle aljas gondolatokkal ostromolják a lelket, különösen abban az időben, amikor a lélek össze akarja szedni és meg akarja kötözni magát ennek az engedelmességnek a szelével és az alázatos imádsággal (amely imádságnak keblén táplálkoznak az erények fiai), csakhogy megakadályozzák ezt. Az ördög gonoszsága egyedül azért teszi ezt, hogy undort keltsen az imádság és a szent engedelmesség iránt és meggyőzze a szívet, hogy lehetetlen lesz kitartania abban, amit megkezdett és képtelen a Rend terheit elviselni; a szalmaszálat is gerendának tünteti fel, és egyetlen szót, amit a csata idején mondtak neki, tőrnek mutat, mondván: „Mit tehetsz ennyi szenvedés között? Jobb lenne, ha más útra térnél." De túl goromba támadás ez annak, akinek egy parányi esze is van, hiszen az ember jól látja, hogy jobb a léleknek, ha állhatatos és kitartó a megkezdett erényben.

Egy másik alkalommal azonban az öngyűlölet és a hibák megismertetésének

2. Vö. Jak. 2, 26.

színével jelentkezik az ördög: feltünteti a lélek előtt azt az őszinte és tiszta szolgálatot, amellyel a Teremtőjének tartozik, mondván elméjében: „Ó nyomorult, tetteidet és imádságaidat őszintén, a szív egyszerűségével és az elme tisztaságával kellene végezned, minden más gondolat nélkül: te pedig egészen az ellenkezőjét teszed; ezért, mivel nem azt teszed, amit tenned kellene, nem vagy kedves Isten előtt. Jobb tehát, ha abbahagyod." Rejtett támadás ez, drága fiaim, mert előbb megmutatja és megismerteti velünk az igazságot, de azután az igazsághoz hazugságot köt, amely a zavarodottság mérgét termi. E zavar miatt a lélek elhagyja gyakorlatait; miután pedig elhagyta a gyakorlatait, minden nyomorúságot hajlandó elkövetni és végül kétségbeesik. És azért készül finom mesterkedéssel ennyire előre és ilyen hosszan arra, hogy eljuttassa a lelket ide, mert nem hiszi, hogy egy csapásra belevihetné a lelket ilyen gondolatokba, azaz a beleegyezésbe. Ki az, aki elkerüli ezeket a zátonyokat és nem ütközik beléjük? Egyedül csak az engedelmes, mert ő alázatos: az alázatos pedig átlépi és lerombolja az ördög minden csapdáját. Így tehát látjátok, hogy az engedelmesnek nem kell félnie szolgai félelemmel az ördög semmiféle zaklatásától vagy gondolatától sem. Csak őrizze szilárdan az akaratot, amely nem egyezik bele, megfojtván akaratát a megfeszített Krisztus vérében és megkötvén az igaz engedelmesség világosságával Isten egyszülött Fiacskája, az Ige iránti tisztelet és szeretet által.

Van még a gyenge és nyomorult test zátonya is, amely mindig a Szellem ellen akar lázadni: magára öltötte az érzéki szeretetet és ez a szeretet árt, mert a test mindig ebben bírja a lázadást, és ez az, ami olykor megrontja. Nem árthatna azonban, ha az akarat nem lenne megkötözve ebben az érzéki szeretetben, hogy beleegyezzék a test gyengeségébe és örüljön önmaga megrontásának. Mert ha az akarat halott az érzéki szeretet és a saját kedvtelései számára, és az engedelmességben van megkötve, mint mondtuk, akkor a test összes lázadásai sem árthatnak a léleknek, és nem akadályozhatják a hajócskát, hanem csak növelik és erősítik azt a szelet, amellyel gyorsabban halad célja felé. Mert a lélek, aki érzi a támadást, fölkel a hanyagság álmából gyűlölettel, önismerettel és igaz alázatossággal. Ha nem érnék e támadások, tovább aludna a hanyagságban tudatlansággal és önhittséggel (amely önhittség a gőgöt táplálná), és önhittségében tartaná magát valakinek. A csaták által tehát csak alázatosabb lesz. És ezért mondtuk, hogy amennyire engedelmes, annyira alázatos. Ha tehát növekszik az alázatosság erénye, vele együtt növekszik az engedelmesség erénye is. Így tehát látjátok, hogy mind gyorsabban halad.

És van még a világ zátonya, amely mint a csábító, sok élvezettel, megtisztelteléssel és ranggal kínálja minden virágát, jóllehet szüntelen keserűség van csak benne minden állandóság és biztonság nélkül. Gyorsan megfogyatkozik minden öröme és kedvtelése, csakúgy mint a virág szépsége, amely míg a mezőn virít, szemre szépnek tűnik és illatosnak, és amint leszakították, azonnal elmúlik szépsége és illata, és léte megszűnik. Így tűnnek virágnak a világ szépsége és állásai; mihelyt azonban a lélek érzülete megragadta a rendetlen szeretettel, üresnek és minden szépség nélkülinek találja őket, miután elveszett az illat, ami bennük volt. Illatuk van annyiban, hogy Isten szent elméjéből jöttek elő; de azonnal elvész ez az illat annak számára, aki rendetlen szeretettel szakítja le és birtokolja e virá-

got.[3] Nem a teremtett dolgok hibája ez, és nem is a Teremtőé, aki adta, hanem azé, aki levágta és nem hagyta a maguk helyén azokat, ahol élniük kell, azaz nem Isten nevének dicséretére és dicsőségére szereti e dolgokat. Ki kerüli el ezt a zátonyt? Az engedelmes, aki megőrzi az önkéntes szegénység fogalmát.

Így tehát látjátok, hogy semmiféle zátonytól sem kell félnie annak, aki a szent engedelmesség szelével hajózik. Az engedelmes örül, hiszen nem a saját, hanem a Rend karjaival hajózik. Nem érez elszomorító szenvedést, mert halott a saját akarata, ami a szenvedést adja: hiszen minden fáradság annyira fáradság csak, amennyire az akarat számára fáradságnak tűnik. Az engedelmes számára azonban, akinek nincs akarata, a fáradság öröm: eledele a sóhajok, itala a könnyek. És az isteni szeretet keblére tapadva magába szívja az isteni édesség tejét a megfeszített Krisztus közvetítésével, követvén az igazságban az Ő nyomdokait és tanítását. Ó engedelmesség, amely mindig egy vagy az Ige békéjével és engedelmességével! Te erősséggel megkoronázott királynő, te hordozod a hosszú kitartás királyi pálcáját, te tartod öledben az igaz és királyi erények virágait; a halandó emberrel te ízlelteted meg a halhatatlan javakat, és az embert te teszed angyallá, az embert földi angyallá. Te békíted ki és egyesíted a széthúzókat, és aki téged birtokol, az mindig aláveti magát a legkisebbnek is, és minél inkább alárendeli magát, annál inkább uralkodik, mert uralkodik a saját érzékiségén; és az isteni szeretet tüzével oltotta ki azt, hiszen szeretetből engedelmes. És a cellájából mennyország lesz, mert nem jön ki önismeretének cellájából, hanem a kereszt asztalánál az alázatos Báránnyal eszi Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét. Benned, engedelmesség, nincs ítélkezés; főképpen az elöljáró akarata felett nem ítélkezel, mert Isten édes akaratának bírája lettél, megítélvén, hogy Isten nem akar mást, csak a te megszentelésedet, és mindent, amit ad vagy rád bocsát, e célból ad. Részvét van benned a felebarát iránt, ítélkezés és zúgolódás nélkül. Nem akarod kutatni annak szándékát, aki neked parancsol, hanem egyszerűen, a szív okossággal fűszerezett egyszerűségével engedelmeskedsz mindabban, amiben nincs a bűn vétke, és soha semmiből sem vonod ki magad. Való igaz tehát, hogy a keserűségben édességet és a halálban a Kegyelem életét ízleled.

Ó, drága fiaim, ki ne szeretné ezeket az édes és ízes gyümölcsöket, melyeket a lélek az engedelmesség erényétől kap? Tudjátok, hogy ki fogja megkapni ezeket? Aki az értelem szemével és a szentséges hit pupillájával lát az Igazságban, megismervén az Igazságban önmagát és Isten benne lévő jóságát, amely jóságban megtalálja ennek az édes és királyi Erénynek kiválóságát.

Ki nem látja ezt az erényt? Az, akinek nincs világossága és ezért nem ismeri; s mivel nem ismeri, nem szereti, s mivel nem szereti, nem ölti magára, hanem leveti az engedelmességet és magára ölti az engedetlenséget. Amely engedetlenség a halál gyümölcsét adja és olyan oldalszél, amely kettéhasítja a hajócskát, mert a mondott zátonyokhoz csapja: azért a lélek belefullad a sok keserűség tengerébe a Kegyelem elvesztése és a halálos bűn vétkének elkövetése miatt. Elviselhetetlen

3. A teremtett dolgok akkor is megőrzik szépségüket és illatukat, ha mi rendetlen ragaszkodással birtokoljuk őket; azaz önmagukban, a Teremtőhöz való viszonyukban nem változnak. Csak annak számára lesznek tehát értéktelenek és üresek, aki nem Isten akarata és terve szerint birtokolja őket.

lesz önmaga számára is, miután elvesztette a testvéri szeretetet; áthágja fogadalmait és nem tartja meg őket. Nem tartja meg az engedelmességet és nem tartja meg az önmegtartóztatást, hiszen az engedetlen nem tudja megtartóztatni magát, és ha külsőleg meg is tudná, bensőleg nem képes rá. És nem tartja meg az önkéntes szegénység fogadalmát, hiszen akiben önszeretet van, az a világ élvezetei után kívánkozik, unja az imádságot és a cellát és a társalgásokat élvezi. Ó mennyi szomorúság származik ebből! Eltékozolja az időt; hátra fordítja a fejét, hogy a barázdát csodálja és nem kitartó; gyenge, mert minden apróság földhöz vágja; meg van fosztva minden erénytől; és mint a gőgös, mindig a mások akaratát akarja kutatni, leginkább pedig az elöljárójáét.

A nyelv, drága fiaim, nem képes elmondani, mennyi rossz származik az engedetlenségből! Mivel türelmetlen, nem tud elviselni egyetlen szót sem. Sok csapda veszi körül, és nem kerüli ki egyiket sem, hanem megízleli a pokol előízét ebben az életben. Mit mondjunk tehát? Azt mondjuk, hogy minden rossz az engedetlenségből származik, mert meg van fosztva a szeretettől és az alázatosság erényétől, melyek mint két szárny az örök életbe röpítik az embert; és meg van fosztva a türelemtől, amely a szeretet veleje, amely szeretet által a lélek engedelmes lesz.

Ezért, megfontolván, hogy más útja nincs annak, hogy megmeneküljünk ennyi rossztól és elnyerjük azt a sok jót, amit az engedelmesség erénye ad nekünk, mondtam, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan vágylak látni titeket, mivel az engedelmességet türelem nélkül birtokolni nem lehet, türelem pedig szeretetből születik; mert szeretetből lesz a lélek türelmes és engedelmes, s az igaz és tökéletes alázatosság olajával megkent.

Rajta hát fiacskáim, miután beszálltatok a szent szerzet hajójába, a szent engedelmesség kedvező szelével rohanjatok mindhalálig, hogy veszély nélkül eljussatok célotokba, az örök életbe. Fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Ajánljatok minket szorgosan a priornak és minden fiának. És legyetek az engedelmesség tükre. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

85. — A FIRENZEI PIETRO DI TOMMASO DE' BARDINAK[1]

Akiben nincs a hit világossága, abban szeretet sincs. A jótettekkel a halálos bűn állapotában sem szabad felhagyni, mert Isten minden jót megjutalmaz. Aki emberben bízik, csalódni fog.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus

1. Pietro a firenzei Bardi családból származott. Ez a család készítette a Santa Croce-templom Szent Ferenc kápolnáját, amelybe Giotto festette a freskókat (1317–1330). Pietro 1395-ben tagja volt a firenzei haditanácsnak, a „Dieci di Balia"-nak.

Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szentséges hit világosságától megvilágosítottan és a legtökéletesebb reménybe öltözötten láthassalak téged. Más módon ugyanis nem leszel Teremtőnk tetszésére és nem részesülsz a Kegyelem életében, mert az eleven hit soha sincs cselekedetek nélkül.[2] Ha cselekedetek nélkül volna, halott volna, és halott fiakat, erényeket szülne, és nem eleveneket. Mert a lélek, akiben nincs meg hit világossága, a szeretettől van megfosztva; szeretet nélkül pedig egyetlen jócselekedet vagy erényes tett sem értékes az örök életre; mindazonáltal semmiféle jót sem szabadna elmulasztani, amit megtehetne az ember, mert minden jó elnyeri jutalmát és minden rossz megkapja büntetését. Nyilvánvaló, hogy az a jó, amit a halálos bűn vétkében tettek (amikor a lélek meg van fosztva a szentséges hit világosságától), az örök életre nézve nem értékes; de értékes sok más dologra nézve, melyeket Isten ajándékaként kap a lélek. Azaz mivel nem akarja az isteni Jóság, hogy bármi jó, amit az ember megtett, jutalom nélkül maradjon, ezért az ilyen tetteket is jutalmazza: időt ad nekünk, amely időben módunk van a javulásra, vagy felénk hajlítja szolgáinak szívét üdvösségünk vágyával kényszerítve őket, mi pedig az ő vágyaikért és értünk végzett imádságaikért elhagyjuk a halálos bűn sötétségét és visszatérünk a Kegyelem állapotába. Vagy mulandó javakkal ajándékoz meg, ha a lélek a saját hibájából nem készült fel a lelkiek befogadására. Így tehát látod, hogy minden jó jutalmat kap. És ezért nem szabad felhagyni a jóval, hanem arra kell törekednünk, hogy Kegyelemben tegyük, azért hogy a hit világosságával történjen; amely hit világosságában az eleven erények fiai születnek, azaz azok, melyek a Kegyelem életét adják a léleknek.

Ó dicsőséges világosság! amely megfosztod a lelket a sötétségtől, kivetkőzteted őt abból a reményből, melyet önmagába, a világba, a fiaiba vagy bárki teremtménybe vetett és felöltözteted az igazi, a megfeszített Krisztusba vetett reménységbe! Ezért nem fél soha attól, hogy bármiben is hiányt szenved, mert a hit világosságával megismerte magában Isten jóságát: innen ismeri, hogy Istennek van hatalma arra, hogy megsegítse őt, a legnagyobb bölcsességgel tudja, hogyan segítse meg, és a legnagyobb kegyességgel meg is akarja segíteni értelemmel rendelkező teremtményét. Aki benne remél, annak semmije sem hiányzik, de Ő olyan mértékben gondoskodik rólunk, amilyennel mi reménykedünk az Ő bőkezűségében. Innen van az, hogy annyira fogjuk érezni a gondviselést, amennyire remélni fogunk benne. És ezért ha az ember a hit világosságával ismeri önmagát, nem magában bízik és nem a maga dolgaiban remél. Hiszen megismerte, hogy ő önmagától nyilvánvalóan nem létezik, mert ha valamije is lenne önmagától, akkor azt birtokolná, amit szeret, a maga módján. Ami nincs így. Sőt, amikor gazdagságot akar, nem egyszer épp elszegényedik; amikor egészséget és hosszú életet akar, megbetegszik és letelik ideje. És ezért ostoba és átkozott az, aki emberben bízik;[3] látván, hogy semmi sincs önmagától, látván, hogy a világ és az ember nem szolgál másért, csak a maga hasznáért. Aki tehát bennük akar bízni, mindig csalódott marad, mert semmi sem lesz hűséges hozzá. Amikor meg akarja őrizni a gazdagságát

2. Vö. Jak. 2, 26.
3. Vö. Jer. 17, 5.

a mulandókban, elszegényíti a lelkét, a magáét is, a gyermekeiét is. Rendetlen és elviselhetetlen lesz önmaga számára, mert arra vágyódik, amire nem szabadna vágyódnia. És az a lélek, aki rendetlenül akarja azt, amije nincs, mindig szenved, mert meg van fosztva a legfőbb Jótól, aki megbékíti, megnyugtatja és jóllakatja a lelket.

Ó drága testvérem és fiam, nyisd fel az értelem szemét a szentséges hit világosságával, hogy megismerd a világ csekély állandóságát és szilárdságát, valamint Isten nagy jóságát, állandóságát és szilárdságát, aki soha nem változik, aki jóllakatja és táplálja a lelket a szeretet gyöngédségével, és felöltözteti a reménybe, hogy édes Teremtőjében reménykedjék. Az ilyen lélek tudja jól, hogy az isteni Jóság látja, mire van szüksége; és ezért fölajánlja Neki vágyát és szükségét, szolgálván őt teljes szívével és teljes érzületével. Testének fáradságát a családjának adja; segíti és támogatja őket, amennyire csak erre képes. Jó és szent lelkiismerettel megtesz mindent, amire képes, a többit pedig az isteni Jóságra bízza, akibe reményét vetette, mert a szent hit világosságával megismerte jóságát és gondviselését.

Nem látom, hogy kikerülhetnéd a világ sarát más módon, mint a hit világosságával, ahonnan a reményt és a lelkes szeretetet meríted, megízlelvén ebben az életben az örök élet előízét, mert akaratod Isten édes akaratába öltözött. És ezért mondtam, hogy a szentséges hit világosságával megvilágosítottan és a legtökéletesebb reménybe öltözötten vágylak látni téged. Kérlek, a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy így cselekedj te is, és a feleséged is, hogy ne a kárhozat állapotában legyetek. És ami nem így történt az elmúlt időben, az legyen így a jelenben, azt akarom. És ne várjatok az időre üdvösségtek keresésével, mert az idő sem vár rátok; nektek sem szabad ezért várnotok rá, úgy cselekedvén, mint a holló, amely azt mondja: krá-krá.[4] Így mondják az idő vesztegetői is mindig: majd holnap megteszem. És így érkeznek el a halálhoz és észre sem veszik. És akkor időt akar nyerni, de ez már nem lesz lehetséges, miután minden idejét eltékozolta nyomorúságában a fösvénységgel és kapzsisággal, tiltott nyerészkedéssel és a test és az elme sok tisztátalanságával, meggyalázván a házasság szentségét; istenné tette a fiait és mint a vak, abba vetette reményét, amibe nem lett volna szabad. És így vakságról vakságra jut, olyannyira, hogy ha nem javul meg, és nem bünteti meg a vétket a szív töredelmével és a szentgyónással, valamint az ereje és képessége szerinti méltányos elégtétellel (és nem lehetetlenségekkel, miket Isten nem vár tőle), bizony mondom, az örök kárhozatra jut. Azt akarom tehát, hogy keljetek fel az álomból, mielőtt még a halál eljön; és azt a vágyat és világosságot, melyet Isten adott nektek, ne vegyétek el magatoktól, hanem kitartóan gyakoroljátok az erények kincsével, a hit világosságával és a tökéletes reménnyel. És ne gondoljátok, hogy az isteni Gondviselés nem lesz veletek, mert segítségtekre lesz, ha minden szükségtekben benne reméltek. Egyebet nem mondok.

Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. Cras-cras (latinul): holnap-holnap.

86. — A FIRENZEI SANTA MARIA DELLI SCALZI-KOLOSTOR APÁTNŐJÉNEK[1]

Másokat csak az táplálhat az erényekkel, aki előzőleg önmagát táplálta velük. A szeretet tejét a megfeszített Krisztus emberségének közvetítésével szívjuk magunkba. A jó vezető a jó és szent élet példájával vezet. Aki igazán engedelmes, az nem kutatja a parancs okát. A jó elöljáró nem hagyja a hibát büntetlenül, nehogy a rábízottak a másik életben bűnhődjenek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz szeretetben megalapozottan láthassalak, azért, hogy báránykáid igaz táplálója és kormányzója légy. Való igaz, hogy nem táplálhatunk másokat, ha előbb a tulajdon lelkünket nem tápláltuk az igaz és királyi erényekkel; az erényekkel pedig csak az táplálkozhat, aki az isteni szeretet keblére tapad, hogy magába szívja e kebelből az isteni édesség tejét. Nekünk, drága anyám, úgy kell tennünk, amint a csecsemő tesz, aki tejhez akarván jutni, fogja és szájába veszi édesanyja emlőit; tehát a test közvetítésével szívja magába a tejet: nekünk is így kell tennünk, ha táplálni akarjuk a lelkünket. A megfeszített Krisztus keblére kell tapadnunk, akiben a szeretet anyja van, és az Ő testének közvetítésével magunkba fogjuk szívni a tejet, lelkünk táplálékát és az erények fiait; azaz Krisztus emberségének közvetítésével tesszük ezt, mivel a szenvedést az Ő embersége hordozta és nem az Istenség.

És mi sem táplálhatjuk magunkat ezzel a tejjel, amit a szeretet anyjából szívunk magunkba, szenvedés nélkül. A szenvedések pedig különfélék. Közülük valók azok a gyakori nagy csaták, melyeket vagy az emberek vagy az ördögök okoznak, sok üldözéssel, rágalmazással, kínzással és szemrehányással. Ezek önmagukban véve szenvedések, de nem szenvedések annak a léleknek, aki ebből az édes és dicsőséges kebelből táplálkozik, melyből a szeretetet szívja magába, látván a megfeszített Krisztusban a kimondhatatlan szeretetet, amely szeretet ennek az édes és szerelmes Igének közvetítése által nyilatkoztattatott ki nekünk. És a szeretetben megtalálja a gyűlöletet a vétke és az ellen a gonosz törvény ellen, amely mindig a lélek ellen tusakodik.

De túl az egyéb szenvedéseken, melyeket az Isten utáni éhségre és vágyakozásra eljutott lélek visel, vannak még a gyötrő és szerelmes vágyak, melyekkel az egész világ üdvösségére vágyakozik. Mert a szeretet tetteként ő együtt gyenge a gyengékkel és egészséges az egészségesekkel, együtt sír a sírókkal és együtt örül az örvendezőkkel; azaz együtt sír azokkal, akik a halálos bűn sírásának idejét élik, és együtt örül azokkal, akik a Kegyelem állapotában vannak. Ekkor már megragadta a megfeszített Krisztus testét, mert szenvedéssel hordozza a keresztet Vele együtt; nem elszomorító szenvedéssel, ami kiszárítja a lelket, hanem azzal a szenvedéssel,

1. A sarutlan apácák kolostora a Santa Croce-templom mögött állt. Ma már nem létezik.

ami gyarapít, mert a megfeszített Krisztus szenvedéseiben örvendezik. És akkor megízlelei az isteni édesség tejét. És mivel issza ezt a tejet? A szent vágyakozás szájával, annyira, hogy ha lehetséges is lenne, hogy szenvedés nélkül legyen övé ez a tej, és a tejjel együtt az erények (mert az erényeknek a szeretet tejétől van életük), nem akarná. Inkább választja a szenvedést a megfeszített Krisztus szerelméért; mert úgy látja, hogy a töviskoronás fő alatt nem lehetnek elkényeztetett tagok, hanem inkább Vele együtt hordozza a töviskoronát, nem válogatván a szenvedést a maga módján, hanem amint a Fő akarja. És így cselekedvén nem ő viseli, hanem a Fő, a megfeszített Krisztus.

Ó milyen édes ez a Szeretet-anya, aki nem keresi a magáét,[2] azaz nem keresi önmagát önmagáért, hanem csak Istenért; és mindent, amit szeret és kíván, Benne szeret és kíván, és rajta kívül semmit sem akar birtokolni; és bármilyen állapotban is van, Isten akarata szerint tölti idejét. Ezért ha világi ember, eme állapotban törekszik a tökéletességre; ha alárendelt szerzetes, tökéletes földi angyal ebben az életben, és nem kívánja és nem szereti sem a világot, sem annak gazdagságát úgy, hogy birtokolni akarná azt, mert látja, hogy ezzel az önkéntes szegénység fogadalma ellen vétene, melynek megtartására ígéretet tett. És nem örül azoknak és nem akarja azok társaságát, akik akadályozni akarnák tisztasági fogadalmának megtartásában; sőt fut tőlük, mint mérges kígyóktól; nem jelentkezik a rács előtt a beszélő szobában, kerüli a „jámborokkal" való bizalmaskodást és igazi törvényes menyasszonyként a cella az ő otthona. És itt, a megfeszített Krisztus keblén megtanulja a virrasztást és a szüntelen alázatos imádságot; és nemcsak a testi szemével virraszt, hanem a lélek szemével meg akarja ismerni önmagát, gyöngeségét és múltja nyomorúságát, valamint Isten édes jóságát magában, látván, hogy Teremtője kimondhatatlanul szereti őt.

Ezért ekkor már kéz a kézben követik egymást az alázatosság erénye és a szent és tüzes vágy, amely az a szüntelen imádság, melyről Pál beszélt nekünk, mondván, hogy mindig, szünet nélkül imádkozni kell.[3] A szent vágyat pedig a jó és szent cselekedetek követik. És aki nem hagy fel az imádsággal, az nem hagy fel a jócselekedetekkel sem. A cellában lakást készít az örök Jegyessel, átölelvén a gyalázatot és a szenvedést (bármi módon engedje azt neki), megvetvén a világ örömeit, állásait és megbecsülését, megfojtván a saját és nyomorult akaratát, s maga elé állítván a megfeszített Krisztus engedelmességét, aki az Atya iránti engedelmességből és a mi üdvösségünkért a kereszt szégyenletes halálába rohant. Így tehát az Ő engedelmességével lett engedelmes és így tartja meg a harmadik fogadalmát, az engedelmességet, és soha nem rugdalózik ellene; nem akarja kutatni annak akaratát, aki parancsol, hanem különleges gonddal megtartja az engedelmességet. Íme, így tesz az igazán engedelmes; ám az engedetlen mindig tudni akarja az okát és a miértjét annak, amit neki parancsoltak. Innen van az, hogy az ilyen sohasem megőrzője a Rendnek, hanem áthágója. Aki azonban engedelmes, az tükörként állítja maga elé és előbb választja a halált, mint hogy áthágja azt; ilyen a tökéletes alattvaló.

2. 1. Kor. 13, 5.
3. 1. Tessz. 5, 17.

Ha pedig kormányoznia kell, akkor lesz tökéletes a kormányzásban, ha előzőleg a megfeszített Krisztus keblén táplálta lelkét az erénnyel. Akkor – miután előzőleg jó alattvaló volt – ha kormányzóvá teszik, jó dajkája lesz a leányainak; és felragyog benne az igazságosság drágagyöngye és a tisztesség illatát árasztja a szent és jó élet példáját adván nekik. És mivel a szeretet nincs igazságosság nélkül (sőt azért igazságos a lélek, mert igazságosan birtokolja a szeretetet[4]), mindenkinek megadja a tartozását. Innen van az, hogy megadja önmagának a gyűlöletet és az utálatot; megadja Istennek a szeretet érzülete által neve dicséretét és dicsőségét; és megadja a felebarátnak a jóakaratot, szeretvén és szolgálván őt mindenben, amiben tudja. Minden egyes alattvalójának úgy adja meg, amint az állapotának megfelel: ezért a tökéletest segíti az erény gyarapításában, a tökéletlent és a hibát elkövetőt javítja és bünteti, kisebb vagy nagyobb mértékben, a vétek súlyossága szerint és aszerint, amint teherbírásukat látja. De a hibát sohasem hagyja büntetés nélkül, hanem szeretetből – és nem indulatból – inkább akar ebben az életben büntetni, mint hogy alattvalói a másik életben bűnhődjenek. Azt azonban gondold meg, hogy ha előzőleg nem táplálta volna a lelkét, amint mondtuk, és nem hordozná az igazságosság drágagyöngyét, hanem nagy igazságtalansággal irányítaná életét, akkor mint a lator, ellopná azt, ami Istené és önmagának adná. És így tenne a felebaráttal is, és nem segítené őt, hacsaknem a maga hasznáért. A leányait pedig a saját vagy a más teremtmények kedve szerint kormányozná, és hogy a kedvükben járjon, úgy tenne, mintha nem látná a hibáikat. És ha szóvá is tenne valamit, nem lenne foganatja, mert nem a szív bátorságával és biztonságával tenné; hiszen, mivel élete nem rendezett, félénkséget és szolgai félelmet terem: és ezért nincs foganatja a figyelmeztetésének. Nem látok tehát más módot, mint hogy a megfeszített Krisztus keblénél helyezkedjünk el, és az Ő közvetítésével szívjuk magunkba (a mondott módon) az isteni szeretet tejét, benne készítve alapot.

Ezért – látván, hogy más orvosság és út nincs számunkra – mondtam, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan vágylak látni téged; és így a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, erre törekedj, annak érdekében, hogy báránykáidat a jó és szent élet példájával vezesd, és annak érdekében, hogy azok a báránykák, akik kívül vannak az erény aklán, visszatérjenek aklukba. Vond el őket a társalgástól és lelkesítsd őket arra, hogy a cellában lakozzanak; és tedd őket szorgossá a kóruson, és a közös ebédlőben étkezzenek és ne külön. És ha nem élsz igazságosan a hatalmaddal, Isten számon fogja kérni tőled; és a saját terheden túl az övékéről is elszámoltat. Ezért hát, drága anyám, ne aludj tovább, hanem kelj fel a hanyagság álmából. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. Azaz Istent Istenért, és a felebarátot és önmagát is Istenért szereti.

87. — PAZZA GIOVANNA ASSZONYNAK[1]

Isten akkor ismer minket a magáénak, ha szeretjük értelmes teremtményeit. A türelem a megfeszített Krisztusban található meg. A Vér himnusza. A megfeszített Krisztus feltárt oldalának borospincéjében megrészegül és megnyugszik a lélek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: királyi módon viseled mindazt, amit édes Üdvözítőnk veled történni enged. És erről fogja megismerni az örök Élet, hogy szereted Őt; mi ugyanis nem adhatjuk más jelét annak, hogy szeretjük Őt, mint hogy irgalmas szívvel szeretünk minden értelmes teremtményt, és igaz és királyi türelemmel elviseljük őket egészen a halálig; nem válogatván az időt és a helyet a magunk módján, hanem Isten módján, aki nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. Túlságosan nagy tudatlanság lenne, ha mi, betegek úgy kérnénk orvosságot orvosunktól, Krisztustól, hogy a mi kedvünk szerint adja és ne a maga akarata szerint, jóllehet Ő látja és ismeri szükségünket. Ezért azt akarom, hogy tudjad, leányom, hogy Isten mindazt, amit ad vagy velünk történni enged ebben az életben, vagy üdvösségünk érdekében adja, vagy a tökéletesség növekedéséért: és ezért mindent alázattal és türelemmel kell viselni és tisztelettel kell fogadni, rányitván az értelem szemét arra, mily nagy szeretettel és a szerelem mily nagy tüzével ad nekünk mindent. És ha látjuk, hogy Ő szeretetből és nem gyűlöletből ad, akkor szeretettel fogunk fogadni Tőle mindent. A türelem erényére pedig annyira szükségünk van, hogy meg kell szereznünk ahhoz, hogy el ne veszítsük fáradozásaink gyümölcsét. És ki kell emelkednünk a hanyagságból és serényen kell igyekeznünk oda, ahol a türelem megtalálható.

És hol található meg? A megfeszített Krisztusban. Mert az Ő türelme akkora volt, hogy zúgolódó kiáltását sohasem lehetett hallani. A Zsidók azt kiáltották: „Feszítsd meg!" — Ő pedig kiáltotta: „Atyám, bocsáss meg azoknak, akik keresztrefeszítenek engem, mert nem tudják, mit cselekszenek!"[2] Ó türelmesség! Aki életet adtál nekünk, azaz, aki türelemmel hordozván gonoszságainkat a saját testedre vetted azokat a keresztfán. Vérével mosta meg lelkünk arcát; igaz türelemmel és a szeretet akkora tüzével hintett vérében teremtett újjá minket a kegyelemre; a vér takarta be mezítelenségünket, hiszen kegyelembe öltöztettél minket; a vér melegében olvadt fel a jég és melegedett fel a langyos ember; a vér nyelte el a sötétséget és adta nekünk a fényt; a vérben emésztődik fel az önszeretet, azaz a lélek, aki meglátja a vérben, hogy szeretik őt, anyagot kap ahhoz, hogy kiemelkedjék a nyomorult önszeretetből és Megváltóját szeresse, aki a szeretet akkora

1. Katalin tanítványi köréhez tartozott, néhány levélben név szerint is találkozunk vele. Nem tudjuk pontosan, hogy a firenzei Pazzi családból való-e, vagy a Pazzi család Sziénába került ágából, akiket Cinughinak hívtak. Cino di Ugo dei Pazzi 1260-ban települt át Sziénába.
2. Vö. Lk. 23. f.

tüzével adta neki az életet, és mint egy szerelmes rohant a kereszt szégyenletes halálába. A vér lett itala és a kenyér eledele azoknak, akik akarják ezt; mert az ember étvágyát semmi más módon nem lehet kielégíteni, s éhségét és szomjúságát másképp elvenni, csak a vérben. Hiszen ha az egész világot birtokolná is az ember, az sem tudná kielégíteni őt, mert a világ dolgai kevesebbek nála: és ami kevesebb, az nem elégítheti ki. Hanem egyedül csak a vérben tud jóllakni, mert a vér az örök Istenséggel van elkeverve és összegyúrva. A végtelen természet nagyobb, mint az ember. És ezért az ember vágya kielégül benne és az isteni szeretet tüzében, hiszen a vér a szeretet tüzével hintetett.

Ez a vér bőséggel adatott nekünk, hiszen születése után a nyolcadik napon, mint kis hordócskából, úgy buzgott elő testéből a vér, amikor körülmetélték, de ez olyan kevés volt, hogy nem elégítette még ki a teremtményt. Amikor azonban a kereszt ideje volt, csapot ütöttek az oldalába és Longinus volt ennek eszköze, mert ő nyitotta meg a szívét. Kiürült a testi életének ez a hordója, amikor a lélek elvált a testtől. A vér átadatott a mi kezünkbe, s az irgalmasság trombitája és a Szentlélek tüzének harsonája meghirdette, hogy aki csak akarja, menjen érte. Hová? Magához a hordóhoz, a megfeszített Krisztushoz, követvén az Ő tanítását és útját. Mi az Ő tanítása? Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének szerelme; és az, hogy szenvedéssel, erőfeszítéssel és érzékiségünk elleni erőszakkal szerezzük meg az erényt.

Milyen úton járjon az, aki el akar jutni a helyhez (ahol a hordó van) és a tanításhoz, hogy övé legyen a vér? És milyen edényre és világosságra van szüksége? Én mondom, a szentséges hit világosságára, amely hit az a pupilla, amely az értelem szemében van. Mert ha a lélek nincs birtokában ennek a dicsőséges világosságnak, eltéveszti az utat, mint a világ emberei teszik, akiknek értelmük szeme megvakult az önszeretet felhőjétől és az önmaguk iránti gyengédségtől, és ezért úgy járnak a sötétben, mint az álomkórosok. Ezek nemcsak nem mennek érte, hanem megvetik és el is kerülik a vért. Szükségünk van tehát a világosságra, mint mondtuk, és önmagunk igaz megismerésének, valamint Isten bennünk levő jósága megismerésének útján kell járnunk a vícium gyűlöletével és az erény szerelmével. Út ez és ház, amelyben a lélek megismeri és megtanulja a megfeszített Krisztus tanítását. Isten és önmagunk megismerésének e házában megtaláljuk a vért: itt találunk rá lelkünk megmosott arcára.

És miféle edényt kell magunkkal vinnünk? Azt mondom én, hogy a szív edényét, annak érdekében, hogy szivacsként vetve a szív érzületét a vérbe, magába szívja a vért és a szeretet tüzét, mellyel az hintetett. És akkor a lélek megrészegül. Azután (mivelhogy van már világossága, és a megfeszített Krisztus tanítását követve az úton jár, s eljutott a helyre is és megtöltötte edényét) megízleli a türelem eledelét, az erény illatát és a szenvedés utáni vágyat, és úgy tűnik, nem tud betelni a megfeszített Krisztusért viselt kereszttel. És úgy tesz, mint a részeg, aki minél többet ivott, annál többet akar inni: ugyanígy ez a lélek is, minél többet visel, annál többet akar viselni. És enyhülete csak a szenvedések; itala a könnyek, melyek a vér emlékezetéből születnek, eledele a sóhajok.

Ez tehát az útja és a módja annak, ahogyan eljuthatunk a Kegyelemre és megszerezhetjük ezt a türelem-királynőt. Akiről azt mondtam, hogy látni vágyom,

amint vele, az igaz és szent türelemmel királyi módon viselsz mindent, amit az isteni Jóság történni enged.

Rajta hát, fiaim, ne aludjunk tovább a hanyagság álmában, hanem az Isten megbántása feletti keserves bánattal és sírással lépjünk be a megfeszített Krisztus megnyitott borospicéjébe, ahol megtaláljuk a vért. Nincs számunkra hely, valóban, ahová lehajthátnánk a fejünket, hacsaknem a vér és a megfeszített Krisztus töviskoronás feje. Innen induljon tehát a tüzes vágy és az alázatos és szüntelen imádság nyila Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

88. — ANGELO DA RICASOLI FIRENZEI PÜSPÖKNEK[1]

A püspöknek jó pásztornak kell lennie. Minden félelem, aggódás és gyengeség az önszeretetből születik. A szeretet az erények anyja; dajkája az alázatosság. A jó pásztorok anyagi és szellemi javaikkal egyaránt a bárányokat szolgálták. A Szent Ágnes kolostor szükséghelyzetéről.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő és drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban, én, Katalin, Istennek, neked és Isten minden szolgájának szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az értünk oly égő szeretettel hintett drága vérben. És jóllehet vakmerőség ez részemről, bocsásd meg nekem és tulajdonítsd annak a szeretetnek és vágynak, amely üdvösséged és minden teremtmény üdvössége iránt van bennem, szánalomra méltó nyomorultban, de különösen a te üdvösséged iránt, aki sok báránykának atyja vagy. És ezért a legédesebben kérlek, hogy ébredj fel és kelj fel a hanyagság álmából, tanulván a szeretet édes Mesterétől, aki mint pásztor életét adta a bárányaiért, azokért, akik szívesen hallgatnak az Ő szavára, azaz megtartják az Ő parancsait.

És ha belépne szívünkbe a gondolat: „Én nem vagyok képes követni ezt a tökéletességet, mert gyengének, törékenynek és tökéletlennek érzem magam; elveszik erőmet az ördög áltatásai, a test törékenysége és a világ hazugságai és hízelgései" — valóban, így is van, tisztelendő atyám, hiszen aki ezeket követi, az gyenge, aggodalmaskodó és félénk lesz a szolgai félelemtől, mert miként a gyermek, fél a saját árnyékától, és még inkább a teremtmények árnyékától; és annyira elhatalmasodik benne ez a félelem, hogy — a teremtmények kedvéért és hogy el ne veszítse állását — nem törődik azzal, hogy megbántja a Teremtőjét és meg is bántja Őt. Ha azonban okos és bölcs, akkor anyjához menekül, és ölében biztonságra talál és elveszít minden félelmet.

1. A címzett először Sora, majd Aversa püspöke volt. A firenzei püspökséget 1370-ben Pietro Corsinitől vette át, amikor az bíboros lett. 1383-ban Faenza, majd Arezzo püspöke. Itt halt meg 1403-ban. A levél Pízában keletkezett 1375-ben.

Mert a kimondhatatlan Jóság orvosságot adott nekünk minden gyengeségünkre a maga kimondhatatlan szeretetével. Hiszen a szeretet az a legédesebb anya, akinek dajkája a mélységes alázat; ő táplálja az erény valamennyi gyermekét, és egyetlen erénynek sem lehet élete, ha nem ez a szeretet-anya foganta és hozta világra. Így mondja a szerelmes Pál, felsorolván a sok erényt, hogy a szeretet nélkül egyik sem ér semmit.[2]

Kövesd tehát azokat az igaz pásztorokat, akik a megfeszített Krisztust követték, mert ők épp olyan emberek voltak, mint te vagy, és Isten hatalmas, mint akkor volt, mert nem változik. Csakhogy ők követték az Ő nyomdokait; és megismervén a saját gyengeségüket, alázatosan futottak, lerombolván a megbecsülés és az önszeretet gőgjét. Az igaz szeretet anyjához futottak, és nála elveszítették minden szolgai félelmüket. És nem féltek javítani alattvalóikat, mert elméjükben tartották Krisztus beszédét, azaz: „Ne azoktól féljetek, akik a testet tudják megölni, hanem engem féljetek!"[3] És ezen nem csodálkozom, hiszen az ő szemük és ízlelésük nem a földből táplálkozott, hanem Isten dicsőségéből és a teremtmények üdvösségéből, mert szolgálni akarták őket anyagi és lelki javakkal egyaránt. És amint ingyen kapták, ingyen adták, nem pénzért vagy simóniával, hanem úgy tettek, mint a szent Egyház kertjének jó kertészei és munkásai. És nem törődtek sem a játékokkal, sem a kövér lovakkal, sem a nagy gazdagsággal; és azt, ami az Egyházé, nem költötték rendetlen életre, hanem egyedül csak a szegényekre. Álltak, mint akiket ez az anya erőssé tett a sok csata vihara és vízáradata ellen a víciumok kiirtására és az erények elplántálására. És mivel elveszítették az önszeretetet, ezért Istent Istenért szerették, és azért, mert Ő a legfőbb jó és méltó a szeretetre; és önmagukat is Istenért szerették, a dicsőséget Istennek, a fáradságot pedig a felebarátnak ajándékozván; és a felebarátot is Istenért szerették, nem tekintvén a haszonra, amit tőle kaphatnak, hanem csak arra, hogy ő bírhassa és megízlelhesse Istent.

Jaj, jaj, jaj, szerencsétlen lelkem! Ma nem így tesznek. Hanem mivel béres szeretettel szeretnek, szeretik magukat önmagukért, és Istent is önmagukért és a felebarátot is önmagukért. És mennyire eláradt ez a gonosz szeretet, melyet inkább halálos gyűlöletnek kellene mondani, hiszen belőle születik a halál! Jaj, sírva mondom, hogy nem törődnek sem a tisztátalansággal, sem a Szentlélek kegyelmének áruba bocsátásával. Jönnek a rablók, hogy elrabolják Isten dicsőségét, ők pedig maguk adják át nekik! Jaj, és nem akasztják fel őket a javítás érdekében! Látja, hogy a pokolbeli farkas elrabolja a báránykát és becsukja a szemét, hogy ne lássa. És ez az oka annak, hogy nem lát és nem javít, azaz az önszeretet, melyből a rendetlen félelem születik; mert azokban ugyanazokat a víciumokat érzi, melyek megkötik az ő nyelvét és kezét és nem engedik javítani, se tisztogatni a víciumot.

Nem akarom tehát, drága, tisztelendő és édes atyám Krisztusban, az édes Jézusban, hogy ez történjék veled, hanem kérlek, légy igaz pásztor és add oda életedet báránykáidért. És ezért mondtam, hogy arra kérlek és arra vágyódom nagy vágya-

2. Vö. 1. Kor. 13. f.
3. Vö. Mt. 10, 28.

kozással, hogy kelj föl a hanyagság álmából, hiszen aki alszik, az nem lát és nem érez. Neked pedig sokat kellene látnod és érezned, mert számot kell adnod róluk és ellenségek vesznek körül, azaz a test, az ördög és a világ örömei. Az üdvösséged miatti aggodalom késztet arra, hogy ébresszelek: kövesd a világossággal az igaz pásztorok életét és szent módját. Keresd meg tehát ezt az édes szeretet-anyát, aki elvesz tőled minden szolgai félelmet és minden hidegszívűséget, és megajándékoz erővel, nagylelkűséggel és a szív szabadságával. Mert Isten a szeretet: és aki szeretetben van, Istenben van és Isten őbenne.[4] Miután tehát láttuk, atyám, hogy a szeretet megerősít és elveszi gyengeségünket, és láttuk, hogy sok ellenség ostromol minket, nem késlekedhetünk belépni ebbe az erősségbe, követvén az Igazság és a többi pásztorok útját. Ne várj a holnapi napra, a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, hanem győzd le az idő rövidségét, hiszen nem tudod, tiéd lesz-e a holnapi nap. Emlékezz rá, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor. Egyebet nem mondok, atyám, csak még annyit, hogy bocsáss meg nekem, szánalomraméltó nyomorultnak.

És mert a szegények atyja vagy, s mert arra kértél, sőt megígértetted velem, hogy az első alamizsnát, amiről gondoskodnom kell, tőled kérem, ezért most bátorkodom hozzád, a szegények atyjához fordulni, hogy megkérjelek és teljesítsem ígéretemet...[5] Ezért tudd meg, hogy igen nagy alamizsnát kell szereznem a szent Ágnes kolostor részére, amely kolostorról más alkalommal már írtam neked. Jó nővérek és igen szent család, de nagy szükségben vannak. Egyebek közt abban, hogy a kolostor a városon kívül fekszik, és mindenféle háborgatások és támadások célpontja. Azért szükséges volna a városba való betelepítése. Ehhez azonban mindjárt kezdetben 50 aranyforintra lenne szükség, a többit a város adná.[6] És ezért írok neked az ő szükségükről. Kérlek és kényszerítelek, hogy feszítsd meg erőidet, amennyire csak képes vagy rá. Isten legyen a lelkedben. Maradj meg Isten szent szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

89. — USIMBARDI BERTALANNAK ÉS FRANCESCO DI PIPINÓNAK FIRENZÉBE[1]

A hála a jámborság forrása és minden erény anyja. Tevékennyé teszi a lelket és az erények megszerzésére készteti.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!
Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szol-

4. 1. Jn. 4, 16.
5. Hiányos szöveg.
6. A montepulciánói Szent Ágnes kolostorról van szó (lásd a 26. levél 1. jegyzetét a 71. oldalon). Az áttelepítés nem történt meg. 1435-ig a város falain kívül volt a kolostor, ekkor áttelepítették Orvietóba, ahol domonkos atyák számára is épült kolostor.

1. Mindketten Katalin kedves tanítványai Firenzében.

gáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: hálával és elismeréssel vagytok Teremtőnk jótéteményei iránt, annak érdekében, hogy a jámborság forrását táplálja ez bennetek. Ez a hála tesz majd serénnyé titeket az erények gyakorlásában; mert amint a hálátlanság lustává és hanyaggá teszi a lelket, úgy ez az édes hála éhessé teszi az időre, olyannyira, hogy nem képes egyetlen percet vagy órát sem tétlenségben tölteni.

Ebből a hálából származik minden erény. Mi adja nekünk a szeretetet? Mi tesz alázatossá és türelmessé? Egyedül csak a hála. És mert látja a lélek a maga nagy adósságát, mellyel Istennek tartozik, igyekszik erényesen élni, hiszen megismerte, hogy Isten semmi egyebet sem vár tőlünk. És ezért, édes fiaim, nagy serénységgel őrizzétek emlékezetetekben a sok jótéteményt, melyeket Istentől kaptatok, annak érdekében, hogy tökéletesen megszerezzétek az erényeknek ezt az anyját. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

90. — LAUDOMIA ASSZONYNAK, A FIRENZEI CARLO DELLI STROZZI HITVESÉNEK[1]

Aki Istennek szolgál, uralkodik a világon és önmaga érzékiségén. Isten és a világ között nincs semmi hasonlóság. A bűn lényege az, hogy az ember azt szereti, amit Isten gyűlöl és azt gyűlöli, amit Ő szeret. Mindent kölcsön és használatra kapunk, ebben az életben egyedül csak a kegyelem egészen a miénk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgálójának láthassalak. Amely szolgaság nem szolgaság, hanem uralkodás:[2] szabaddá teszi a lelket, mert kivonja a bűn szolgaságából; elveszi vakságunkat és nekünk adja a tökéletes világosságot; elveszi halálunkat és nekünk adja a Kegyelem életét, és nekünk adja a békét és a nyugalmat, megfosztván bennünket minden háborútól; felöltöztet minket a szeretet köntösébe és jóllakat minket a Bárány eledelével (amely Bárány a szentséges kereszt fáján sült és főtt meg, az Atya dicsősége és a mi üdvösségünk szerelmének tüzén); és biztonságot ad az embernek, mert elvesz tőle minden szolgai félelmet. Valóban nagy édesség és kimondhatatlan méltóság tehát Isten eme édes szolgálata. Valóban igaz és tökéletes serénységgel kell tehát szolgálnunk Őt: egész szívvel és egész érzülettel.

1. Laudomia asszonyról semmit nem tudunk. A férje, Carlo degli Strozzi jó diplomata volt, 1369-ben kedvező békét kötött a firenzeiek nevében Pízával. Öt évvel később, 1374-ben Sziénába küldték Buonaccorso di Lupo-val, hogy közvetítsen békét a sziénai köztársaság és a Salimbeniek között. Tudjuk, hogy volt egy Maddalena nevű leányuk.
2. Lásd a 29. levél 3. jegyzetét a 84. oldalon.

Hanem figyelj arra, hogy ez az úr nem akar társat maga mellé, és nem azt akarja, hogy közvetve szolgáld, hanem hogy egészen; hiszen lehetetlen volna Istennek és a világnak egyszerre szolgálni. Így mondta az áldott Krisztus is: „Senki sem szolgálhat két úrnak, mert az egyiknek szolgálva a másikat megveti."[3] Nincs ugyanis hasonlóság közöttük. A világ egészen az ellenkezőjét adja mindannak, amiről beszéltünk; hiszen aki önmaga érzékiségének, élvezeteknek, állásoknak és gazdagságnak, megbecsülésnek és érzéki örömöknek, vagy a fiainak, férjének vagy bárki teremtménynek szolgál érzéki szeretettel, azaz a saját érzékisége miatt szereti őket és nem Istenben, annak a világ halált, vakságot és mezítelenséget ad; megfosztja tehát a szeretet köntösétől és megszégyeníti, mert elveszi méltóságát. És miután eladta a szabad megfontolását a világnak, az ördögnek, és megkötözte őt a bűn szolgasága, érzületét és szeretetét olyan dolgokba veti, melyek kevesebbek nála. És ezért vétkezik, megbántván Istent; hiszen a teremtett dolgok mind azért lettek, hogy minket szolgáljanak, és mi, hogy Istennek szolgáljunk. Ha tehát ezek szolgálatára adom magam, Istenen kívül, vétkezvén szolgája és rabszolgája leszek a bűnnek, ami nincs, és magam is megsemmisülök, mivel megfosztottam magam Istentől, attól, aki van.[4]

Egészen le kell tehát mondanunk a világról és Istennek kell szolgálnunk. De miért annyira ellentétes a világ Istennel? Mert az áldott Krisztus arra hív és tanít minket, hogy önkéntes szegénységgel szolgáljuk Őt; mert ha az ember ténylegesen gazdag is, lelkileg, azaz a vágyával nem kell birtokolnia, hanem az érzületnek le kell vetnie magáról minden földi dolgot.

A világ a kevélységet szereti, Isten pedig az alázatosságot; és annyira kedves számára ez az erény, hogy látjuk, hogy Isten hozzánk alázta magát: egyszülött Fiacskája nagy alázattal és türelemmel rohant a kereszt szégyenletes halálába értünk. Ő hív erre minket és várja el tőlünk az igaz türelem erényét a reménnyel és az eleven hittel együtt; Ő várja tőlünk, mondom, hogy türelemmel viseljünk el mindent, amit Isten történni enged, és szeretetből bocsássunk meg azoknak, akik megbántanak minket. A világ egészen az ellenkezőjét akarja ennek; hiszen azt akarja, hogy bosszút álljunk és gyűlölet meg harag legyen bennünk a felebarátunk iránt. Reményünket és hitünket Istenbe kell vetnünk, aki szilárd és állandó, és nem a teremtményekbe; és a megfeszített Krisztusban kell bíznunk és hinnünk, nem a saját érzékiségünkben. És akkor lesz eleven hitünk, amikor majd világra hozzuk az erények eleven gyermekeit, a szent és jó cselekedeteket.

Ezen felül Isten az igazságosságot szereti, a világ pedig az igazságtalanságot. Tegyünk tehát, tegyünk igazságot önmagunkkal szemben: amikor az érzéki rész lázadni akar bennünk a Teremtője ellen, keljünk fel a szeretet érzületével és a lelkiismeret világosságával, vádoljuk őt ura, azaz a szabad megfontolás előtt; és a gyűlölet kötelékével kötözzük meg, s az isteni szeretet késével öljük meg érzékiségünket. Így cselekedjünk tehát, drága nővérem, mert így cselekedvén hűséges szolgák leszünk; és szolgák lévén uralkodni fogunk.

Láttad, mekkora kitüntetés és haszon jön a lélek számára ebből a szent szolgá-

3. Mt. 6, 24. és Lk. 16, 13.
4. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

latból; és nélküle nem érhetjük el a célt, amire teremtve lettünk. Azt is láttuk, mekkora veszedelembe, mekkora hitványságra és nyomorba jut az a lélek, aki a világnak valamint a világ élvezeteinek és örömeinek szolgál. Láttuk az okot is, amiért nincs hasonlóság Isten és a világ között, azaz, hogy miért van oly messze egyik a másiktól. Krisztus szereti az erényt és gyűlöli a bűnt: és annyira szerette és gyűlölte, hogy a mi felöltöztetésünkért levetette magáról az életet, elkészítvén a saját testére a mi gonoszságainkat[5] sok ostorral és szenvedéssel, szégyennel és sértegetéssel, végül pedig a kereszt kínhalálával. Miután tehát Ő ennyire gyűlöli, futnunk kell a bűntől és gyűlölnünk kell egészen a halálig; mert más módon nem vétkezik a lélek, csak ha azt szereti, amit Isten gyűlöl és azt gyűlöli, amit Ő szeret.

Most tehát keljünk fel a szent vágyra, és a szeretet érzületével szolgáljunk Istennek, levetvén a szívről minden hiúságot és minden rendetlen szeretetet gyermekek, férj vagy gazdagság iránt. Úgy szeresd és birtokold őket, mint kölcsönbe kapott dolgokat; hiszen mindent kölcsön és használatra kapunk, és csak addig a miénk, amíg ez tetszésére van Istennek, akitől mindenünk van. Nem illő sajátunkként birtokolni azt, ami nem a miénk; az isteni Kegyelem azonban a miénk, és úgy is kell birtokolnunk, mint a sajátunkat. Valóban csak az a mi igazi sajátunk, amit sem az ördög, sem más teremtmény el nem vehet tőlünk, ha mi nem akarjuk; és valóban tudatlan az, aki megfosztja önmagát ilyen nagy kincstől. Ne csináljunk tehát köményt belőle,[6] miután ily nagy gazdagság rejlik benne. Annak érdekében pedig, hogy jobban birtokolhasd és megőrizhesd, rejtőzz el a megfeszített Krisztus sebeiben és fürödj meg az Ő drága vérében. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

91. — ÁGNES ASSZONYNAK, PIPINO SARTO HITVESÉNEK[1]

Isten akaratával az tud egyesülni, aki magára ölti a szeretetet. Hogy ezt megtehesse, meg kell fürödnie a vérben és serénynek kell lennie az imádságban.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy gyarapodni láthassalak a szent vágyban és az igaz türelemben, oly módon, hogy soha el nem térsz Isten édes akaratától, hanem vidáman tudsz alkalmazkodni

5. Krisztus mint ruhát vette magára gonoszságainkat és bűneinket: ezt a ruhát készítette el a saját testén az ostorcsapások és a kereszt szenvedései által.
6. Valószínűleg régi olasz közmondás van a mondat mögött.

1. A firenzei házaspár, Francesco di Pipino és a felesége, Ágnes asszony, nagyon szerették és tisztelték Katalint, hűséges tanítványai voltak. A hozzájuk írt (és fennmaradt) 14 levél közül öt levél szól Ágnes asszonynak, három a férjének és hat mindkettőjüknek.

hozzá minden időben, amit Isten ad neked, és vidáman fojtod bele maga a megfeszített Krisztus vérébe, és ott el tudod készíteni nyugvóhelyedet és egész lakásodat.

Ebben a dicsőséges vérben meg fogod kapni a világosságot, mert a vér megemészti a sötétséget. A vérben fogod megkapni a kegyelem életét, mert a vérben veszik el tőlünk a halált, és a vérben fogod megízlelni a legégőbb szeretet gyümölcsét. Mert a vért a szeretet hintette; sőt, a szeretet volt az, ami átszegezetten és megfeszítetten tartotta Őt a kereszten, hiszen a szegek nem lettek volna elegendők erre, ha a szeretet ott nem tartja; de a szeretet ott tartotta. Íme, ezt a szeretetet öltsd magadra, azt akarom. És ha magadra akarod ölteni, akkor meg kell fürödnöd a megfeszített Krisztus vérében: és azt akarom, hogy így cselekedj. Légy serény a szent imádságban minden időben és minden helyen, amint képes vagy rá, mert az imádság az az anya, aki az erények fiait táplálja. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

92. — EGY SPIRITUÁLISNAK FIRENZÉBE[1]

Az ördög csapdájától és önmagunk gyengeségétől csak a kereszt és a megfeszített Krisztus erejébe vetett hit ment meg minket. A lélek csak a kiművelt lelkiismeret szavára támaszkodhat. Ítélkezni csak annak van joga, aki eljutott Isten látásának világosságára.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és szeretett Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus haszontalan szolgálója neked ajánlom magam a vággyal, hogy láthassam: átalakultunk és egyesültünk azzal az édes, örök és tiszta Igazsággal, amely Igazság elvesz tőlünk minden hamisságot és hazugságot. Én, drága atya, szívből megköszönöm neked azt a lelkem iránti szent buzgóságot és gondosságot, ami — életemről hallván — úgy tűnik, nagy gyanakvást keltett benned.

Biztos vagyok abban, hogy nem más indít téged, mint Isten dicsőségének és az én lelkem üdvösségének vágya, amikor megszállottságtól és az ördög általtásától féltesz. Ezen a félelmeden, drága atyám, amely különösen az étkezésem miatt van benned,[2] nem csodálkozom, mert megvallom, nemcsak te félsz, hanem én magam is reszketek az ördögök csapdájától félve. Egyedül Isten jóságában bízom és nem magamban, tudván, hogy magamban nem bízhatom.

Mivel azzal a kérdéssel küldtél hozzám, hogy hiszek-e abban, hogy csalódhatom, mondván, hogy ha nem hiszek, akkor ez az ördög csapdája, én válaszolok neked. Mert nemcsak ebben, ami felülmúlja a test természetét, hanem ebben és minden más cselekedetemben is mindig félek a saját törékenységem és az ördög ravaszsága

1. Spirituálisnak, azaz „lelki embereknek" hívták Don Giovanni delle Celle tanítványait (lásd a 296. levél 1. jegyzetét a 659. oldalon).
2. Életének utolsó hat esztendejében egyetlen tápláléka az Oltáriszentség volt. Lásd: Legenda. Második rész, 5. fejezet.

miatt, gondolván arra, hogy rászedhetnek; tudom és látom ugyanis, hogy az ördög a boldogságot elveszítette, de a bölcsességet nem, amely bölcsességgel, mint mondtam, tudom, hogy rászedhetne engem. Én azonban a megfeszített Krisztus szentséges keresztjéhez fordulok, arra támaszkodom és arra akarom szegezni magam, és nem kételkedem abban, hogy ha Vele együtt vagyok általverve és odaszögezve a szeretet és a mélységes alázat által, akkor az ördögök nem árthatnak nekem, nem a saját erőm, hanem a megfeszített Krisztus ereje miatt.

Azt üzented nekem, hogy különösen azért könyörögjek Istenhez, hogy étkezhessem. Én pedig mondom neked, atyám, és Isten színe előtt mondom, hogy mindig és minden módon, amire csak képes vagyok, mindig erőltetem napjában egyszer vagy kétszer, hogy ételt vegyek magamhoz; és szüntelenül könyörögtem, könyörgök és könyörögni fogok Istenhez, hogy adja meg nekem a kegyelmet, hogy az étkezés tekintetében úgy éljek, mint a többi teremtmények, ha ez az Ő akarata, mert az én akaratom az Övé. Mondom neked, nagyon sokszor, amikor megtettem azt, amire képes voltam, és magamba térek, hogy megismerjem a saját gyöngeségemet és Istent, aki egyedülálló kegyelemként megadta nekem, hogy kijavítsam a torkosság víciumát, nagyon fájlalom, hogy nyomorúságomon nem javítottam szeretetből. A magam részéről más orvosságot nem látok, csak azt, hogy megkérjelek téged, imádkozz a legfőbb örök Igazsághoz, adja meg nekem a kegyelmet, ha ez inkább szolgálja az Ő dicsőségét és az én lelkem üdvösségét, hogy magamhoz vegyem az eledelt, ha ez van tetszésére. És biztos vagyok benne, hogy Isten jósága nem fogja megvetni imádságodat. Kérlek, azt az orvosságot, amit jónak látsz, írd meg nekem, és ha Isten dicsőségére szolgál, szívesen meg fogom tenni.

És még arra kérlek téged, hogy ne ítélkezz könnyelműen, míg nem vagy valóban megvilágosított az Isten látásában. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

93. — ORSA ASSZONYNAK, USIMBARDI BERTALAN HITVESÉNEK, ÉS ÁGNES ASSZONYNAK, FRANCESCO DI PIPINO SARTO HITVESÉNEK FIRENZÉBE[1]

Minden támadással szemben a vér emlékezete és az alázatosság védi meg az embert. Ne védjük a hibáinkat, hanem kérjük Istent, hogy javítsa ki azokat.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!
Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus

1. Katalin kedves tanítványa volt a két firenzei házaspár. Ágnesnak szólt a 91. levél, a két férjnek pedig a 89. levél.

szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy kitartónak láthassalak a szent vágyban titeket, azért, hogy hátra ne fordítsátok a fejeteket; máskülönben el fogjátok veszíteni a gyümölcsöt, és át fogjátok hágni Üdvözítőnk szavát, aki azt mondja, hogy ne fordítsuk hátra a fejünket azért, hogy a barázdát csodáljuk.[2] Legyetek tehát kitartóak és ne arra figyeljetek, amit már megtettetek, hanem arra, amit tennetek kell.

És mit kell tennünk? Szüntelenül Isten felé kell fordítanunk az érzületet, megvetvén a világot és minden gyönyörűségét, és szeretvén az erényt; igaz türelemmel viselvén el mindent, amit az isteni Jóság ránk bocsát, megfontolván, hogy amit csak ad, a javunkra adja, azért, hogy megszenteltek legyünk Őbenne. És a vérben fogjuk megtalálni, hogy ez így igazság. Innen van az, hogy ezzel a dicsőséges vérrel, amely kinyilatkoztatja nekünk az annyira édes igazságot, meg kell töltenünk az emlékezetet, hogy soha ne legyünk emlékezete nélkül. És azt akarom, drága leányaim, hogy így tegyetek, mert ily módon kitartóak lesztek egészen a halálig, életetek végén pedig elnyeritek majd Isten örök látását. Nem mondok erről egyebet.

Megdorgállak téged, drága és édes leányom, amiért nem tartottad elmédben azt, amit mondtam neked, azaz, hogy ne válaszolj semmit se annak, aki rólam olyasmit mondana, ami kevésbé tűnik jónak előtted. Nem akarom tehát, hogy továbbra is így tégy, hanem azt akarom, hogy te is, a többiek is ily módon válaszoljatok annak, aki az én hibáimról beszél: „Ne beszélj róla ennyit, mert ennél sokkal többet lehetne róla beszélni!" Mondjátok nekik, hogy szívük bensejében induljanak részvétre irántam Isten színe előtt, úgy, amint a nyelvvel mutatták ezt, nagyon könyörögve értem az isteni Jósághoz, hogy javítsa meg életemet. Azután mondjátok nekik, hogy a legfőbb Bíró az, aki meg fogja büntetni minden hibámat és megjutalmazza mindazt a fáradságot, amit az Ő szerelméért visel valaki.

Nem akarom, hogy Paula asszonnyal szemben bármi neheztelés legyen benned; hanem arra gondolj, hogy olyan ő, mint a jó édesanya, aki próbára akarja tenni leányát, vajon erényes-e vagy sem. Megvallom igazán, hogy bennem kevés értéket találsz, de bízom az én Teremtőmben, aki javítani és változtatni fog ezen.

Erősödjetek meg és ne legyen több szenvedéstek: mert az isteni Szeretet tüze egyesíteni fog bennünket, és ezt az egységet sem az ördög, sem más teremtmény nem fogja elvenni tőlünk. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Lk. 9, 62.

94. — TOLOMEI MÁTÉ DOMONKOS TESTVÉRNEK[1]

A felebarátnak kell hasznára lennünk azzal, amivel Istennek nem lehetünk hasznára. A szolga, a barát és a fiú szeretete. Aki eljutott a fiúi szeretetre, az szolga is, és barát is az igazságban. Az erős szeretet a Szentlélek ajándéka. Krisztus a Szentlélek eljövetelekor tért vissza a tanítványokhoz.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: az igazságban keresed Istent a saját érzékiséged és minden teremtmény közvetítése nélkül, mert közvetítővel Istennek tetszeni nem leszünk képesek. Isten nekünk adta egyszülött Fiát, az Igét, tekintet nélkül a maga hasznára. Az igazság az, hogy mi neki semmiféle hasznot sem hozhatunk, de nem így áll a dolog a mi irányunkban, hiszen még ha nem is a magunk hasznáért szolgálunk Istennek, akkor is hasznunk van belőle. Övé a virág, azaz a dicsőség, és miénk a gyümölcs, a haszon. Ő anélkül szeretett minket, hogy mi szerettük volna Őt, mi pedig azért szeretünk, mert szeretnek minket; Ő ajándékként szeret minket, mi pedig adósságként szeretjük Őt, hiszen tartozunk neki a szeretettel. Így vagyunk tehát a haszonnal, amit Neki nem tudunk nyújtani; mint ahogy szeretni sem tudjuk ajándékként, adósság nélkül. Hiszen mi az Ő elkötelezettjei vagyunk, Ő azonban nem elkötelezettünk; mert mielőtt mi szerettük volna, Ő szeretett minket: és azért teremtett meg bennünket a saját képére és hasonlatosságára. Íme tehát, mi nem tudunk az Ő hasznára lenni és nem tudjuk az első szeretettel szeretni Őt.

És én mondom, Isten elvárja tőlünk, hogy miként Ő minden önmagára való tekintet nélkül szeretett minket, úgy azt akarja, hogy mi is így szeressük Őt. Mi módon tudjuk megtenni azt, amit elvár tőlünk, mi pedig képtelenek vagyunk rá? Megmondom: annak segítségével, akit Ő adott. Szabadon kell Őt szeretnünk, minden tekintet nélkül a magunk hasznára; azaz hasznot kell hoznunk, de nem neki, amire képtelenek vagyunk, hanem a felebarátunk számára. Így, közvetve meg tudjuk tenni azt, amit Ő vár tőlünk nevének dicséretére és dicsőségére: hogy megmutassuk iránta való szerelmünket, szolgálnunk és szeretnünk kell minden értelmes teremtményt, és ki kell terjeszteni a szeretetünket jókra és rosszakra, minden korú és nemzetségű emberre; mind azokra, akik nem szolgálnak minket és botránkoznak bennünk, mind azokra, akik szolgálnak. Isten ugyanis nem a teremtményeket, hanem a szent vágyakat tekinti, és szeretetét kiterjeszti igazakra és bűnösökre egyaránt.

Igaz, hogy az egyiket úgy szereti mint a fiát, a másikat mint a barátját, egyeseket mint a szolgáját, másokat mint azt a személyt, aki elment tőle és Ő arra

1. Lásd a 81. levél 1. jegyzetét a 198. oldalon.

vágyik, hogy visszatérjen Hozzá; és ezek azok a gonosz bűnösök, akik meg vannak fosztva a Kegyelemtől. De nekik miben mutatja meg a szeretetét ez a legfőbb Atya? Abban, hogy időt ad és az időben sokféle módon segiti őket: vagy bűnbánatot ad, vagy elveszi az időt és a helyet, hogy ne tudjanak annyi rosszat elkövetni, amennyit akarnak; vagy sok más módon, mely által meggyűlölik a víciumot és megszeretik az erényt, az erény szeretete pedig elveszi tőlük a bűnös akaratot. És így az idő miatt, amit Isten szeretetből ad nekik, ellenségből barátok lesznek, övék lesz a kegyelem és alkalmasak lesznek arra, hogy övék legyen az atyai örökség.

Fiaiként szereti azokat, akik igazságban szolgálják Őt minden szolgai félelem nélkül; akik megfojtották és megölték a saját akaratukat, és Istenért mindhalálig engedelmesek minden értelmes teremtménynek; és nem béresek, akik a saját hasznukért szeretnek, hanem fiak; és megvetik a vigasztalásokat és a szorongatásokban örvendeznek, és minden módon csak azt keresik, hogyan formálódhatnak hasonlóvá a megfeszített Krisztushoz, és az Ő gyalázataival, fáradozásaival és szenvedéseivel táplálkoznak. Az ilyenek nem azokért a szellemi és időleges vigasztalásokért és édességekért szolgálják Istent, melyeket Istentől vagy a teremtménytől kapnak, hiszen nem önmagukért keresik Istent, és a felebarátot sem; hanem Istent Istenért, amennyiben Ő méltó a szeretetre; és önmagukat is Istenért, nevének dicsőségéért és dicséretéért; és a felebarátot is Istenért, nyújtván neki mindazt a hasznot, amit nyújtani képesek. Az ilyenek követik az Atya nyomdokait, és egészen a felebaráti szeretetben örvendeznek: szeretik Isten szolgáit, mert azok is szeretik a Teremtőjüket; szeretik a tökéletleneket azzal a szeretettel, amely eljuttatja őket a tökéletességre, nekik adván a szent vágyat és a szüntelen imádságot. Szeretik a gonoszokat, akik a halálos bűn halálában hevernek, mert azok Isten értelmes teremtményei, és ugyanaz a vér váltotta meg azokat, mint őket; ezért fájlalják a kárhozatukat és megnyerésükért halálra adnák a testüket. És szeretik üldözőiket, rágalmazóikat és a felettük ítélkezőket és botránkozókat is, azért, mert ők Isten teremtményei, mint mondtuk, és mert eszközei és okai annak, hogy próbára tétessék bennük az erény és eljussanak a tökéletességre; és különösen a türelem királyi erényére, arra az édes erényre, amely nem botránkozik és nem háborodik fel semmin és semmiféle ellenséges szél és semmiféle emberi zaklatás földre nem dönti. Ők azok, akik közvetítő nélkül keresik és igazságban szeretik Istent, mint törvényes és kedves fiak; Isten pedig igaz atyaként szereti őket és kinyilatkoztatja nekik szeretetének titkát, hogy nekik adja az örökkétartó örökséget: ezért rohannak ők úgy, mint akik részegek Krisztus vérétől, s égnek az isteni Szeretet tüzétől, amely tökéletesen megvilágosította őket, Az ilyenek nem a maguk módján rohannak az erények útján, hanem a megfeszített Krisztus módján, követvén az Ő nyomdokait. És ha lehetséges is volna számukra, hogy fáradság nélkül szolgálják Istent és szerezzék meg az erényeket: ők nem akarnák. Nem úgy tesznek ezek, mint a többiek, azaz a barát és a szolga, aki némelykor egyéb szempontok miatt is szolgál. (Innen van az, hogy alkalomadtán a maga hasznára tekint; és azért köti meg a nagy barátságot, mert megismerte a saját szükségét és jótevőjét, akiről látja, hogy tud és akar segíteni rajta). Jóllehet korábban szolga volt, hiszen felismerte a maga baját, amiből a szenvedés következett, ezért a szenve-

déstől félve előzte a víciumot és a szeretettel átölelte az erényt, azaz Urának szolgálatát, akit azelőtt megbántott, és remélni kezdett az Ő jóságában, megfontolván, hogy nem akarja Ő a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen. Ha megmaradt volna csak a félelemben, ez nem volna elegendő ahhoz, hogy éljen és nem is térne vissza Urához a tökéletes Kegyelembe, hanem béres-szolga maradna. A gyümölcsnél és az Urától kapott vigasztalás szeretésénél sem szabad megmaradnia, miután baráttá lett; mert ez a szeretet nem volna erős, hanem megfogyatkozna, amikor Ura megvonná az édességet vagy az elme örömét és vigasztalását, vagy amikor az üldözések és az ördög kísértéseinek valamilyen ellenséges szele jönne, azonnal megfogyatkozna az ördög kísértései és a test zaklatásai miatt. Zavar támadna benne a vigasztalások hiánya és türelmetlenség az üldözések és jogtalanságok miatt, amelyeket a teremtmények követnek el ellene.

Látod tehát, hogy ez a szeretet nem erős; sőt aki ezzel a szeretettel szeret, az úgy tesz, mint Szent Péter, aki a Szenvedés előtt szerette Krisztust az édesség miatt, szeretete azonban nem volt erős, és ezért a kereszt idején megfogyatkozott; miután azonban eltávozott belőle az édesség szeretete, azaz miután eljött a Szentlélek, elvesztette a félelmet és eljutott az erős és a szorongatások tüzében kipróbált szeretetre. Ezért, miután eljutott a fiúi szeretetre, mindent igaz türelemmel hordozott, sőt a megpróbáltatásokkal együtt a legnagyobb vidámsággal rohant, mintha csak menyegző és nem a gyötrelmek felé tartott volna. És ez azért volt, mert fiúvá lett. Ha azonban Péter megmaradt volna egyedül az édességnél és a félelemnél, amely Krisztus Szenvedése idején és Szenvedése után volt benne, nem jutott volna el arra a tökéletességre, hogy a szent Egyház fia és példaképe legyen, és a lelkeket ízlelje és egye. Hanem figyeld csak meg a módját, ahogyan megszabadult Péter a többi tanítvánnyal együtt a szolgai félelemtől, és a vigasztalás szeretésétől; és ahogy elnyerték a Szentlelket, miként az első édes Igazság megígérte nekik. Mert azt mondja a Szentírás, hogy bezárkóztak ők a házba és ott voltak virrasztásban és szüntelen imádságban; ott voltak tíz napig, és akkor eljött a Szentlélek.

Nos, ez az a tanítás, amit minden értelmes teremtménnyel együtt meg kell tartanunk, azaz be kell zárkóznunk a házba, és virrasztásban és szüntelen imádságban kell lennünk: tíz napig kell ott lennünk, és azután meg fogjuk kapni a Szentlélek teljességét, aki miután eljött, megvilágosította őket az igazsággal; és ők meglátták az Ige kimondhatatlan szeretetének titkát az Atya akaratával együtt, aki nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. És ezt annak az édes és szerelmes Igének vére mutatta meg nekünk, aki visszatért a tanítványokhoz a Szentlélek teljességének eljövetele által. És a Szentlélek az Atya hatalmával, a Fiú bölcsességével és a Szentlélek jóságával és kegyességével jön; mert beteljesült Krisztus igazsága, melyet a tanítványainak mondott: elmegyek és visszatérek majd hozzátok.[2] Akkor tért tehát vissza; hiszen a Szentlélek nem jöhetett sem a Fiú, sem az Atya nélkül, mivel egy valóság velük. Eljött tehát, mint mondottam, a hatalommal, amit az Atyának tulajdonítunk, a bölcsességgel, amit a Fiúnak tulajdonítunk és a jóakarattal meg a szeretettel, amit a Szentléleknek tulajdoní-

2. Vö. Jn. 14, 28.

tunk. Jól mutatják ezt nekünk az Apostolok, akik a Szentlélek eljövetele után azonnal elveszítették a félelmet a szeretet miatt. Igaz bölcsességgel megismerték ugyanis az igazságot, és nagy hatalommal mentek a hitetlenek ellen: földre döntötték bálványaikat és kiűzték az ördögöket. Ez nem a világ hatalma volt, sem a test ereje, hanem a lélek ereje és Isten hatalma, melyet isteni kegyelemként kaptak meg.

Így történik mindazokkal, akik kiemelkedtek a halálos bűn hányadékából és a világ nyomorúságából, és ízlelni kezdik a legfőbb Jót és beleszeretnek édességébe. Ha azonban megállnának a félelemnél, miként mondtuk, nem kerülnék el a poklot, hanem olyanok lennének, mint a rabló, aki fél az akasztófától és ezért nem lop; de ha nem félne a büntetéstől, akkor bizony lopna. Így tesznek azok is, akik az édességért szeretik Istent; azaz nem erős és tökéletes a szeretetük, hanem gyönge és tökéletlen. És ezért nem állnak szilárdan, hanem...[3] utat és módot követik és eljutnak a tökéletességre igaz kitartással.

Ily módon jutottak el a tökéletességre a tanítványok, mint mondottuk. Azaz, miként Péter és a többiek bezárkóztak a házba, úgy tettek és úgy kell tenniük azoknak, akik el akarnak jutni oda, hogy fiúként szeressék az Atyát. Ezért akik át akarnak menni ebbe az állapotba, azoknak be kell lépniük és be kell zárkózniuk a házba, azaz önmaguk megismerésének házába, ami az a cella, melyben a léleknek lakoznia kell. Ebben a cellában található egy másik cella, azaz Isten bennünk lévő jósága megismerésének cellája. Ezért önmaga megismeréséből igaz alázatot merít, szent gyűlölettel a megbántás iránt, amit Teremtője ellen követett és követ el: és ezáltal eljut az igaz és tökéletes türelemre. Isten megismerésében pedig (amit önmagában talált meg) megszerzi a legégőbb szeretet erényét, amelyből szent és szerelmes vágyak születnek. És ily módon megtalálja a virrasztást és a szüntelen imádságot; azaz mialatt bezárkózva él az annyira édes és dicsőséges házban, ami az önismerete és Isten megismerése, megtalálja, mondom, nemcsak a testi szem, hanem a lélek szemének virrasztását is, azaz értelmének szeme soha nem csukódhat le, hanem mindig nyitva kell lennie tárgyára, a kimondhatatlan szeretetre, a megfeszített Krisztusra: és benne megtalálja a szeretetet és a saját vétkét. Mert a vétekért adta Ő nekünk a vérét. Akkor a lélek a legnagyobb érzülettel fölkel, hogy szeresse azt, amit Isten szeret, és gyűlölje, amit Ő gyűlöl. És minden cselekedetét Istenre irányítja és mindent az Ő nevének dicsőségére és dicséretére tesz. És ez az a szüntelen imádság, amelyről Szent Pál beszél: „Imádkozzatok szüntelenül".

Nos, ez az útja annak, hogy kiemelkedjünk a csak szolga és barát állapotából, azaz a szolgai félelemből és a vigasztalások szeretetéből és eljussunk az igaz szolga, az igaz barát és az igaz fiú állapotára. Mert aki igaz fiú lett, az nem szűnik meg szolga és igaz barát lenni, hanem szolga és barát az igazságban; s nincs tekintettel, sem önmagára, sem másra, csak egyedül Isten tetszésére.

Mondtuk, hogy tíz napon át voltak a házban és utána jött el a Szentlélek. Ugyanígy annak a léleknek, aki el akar jutni erre a tökéletességre, meg kell maradnia a házban tíz napon át, azaz a törvény tíz parancsolatán át. És a törvény parancsola-

3. Hiányos szöveg.

taival együtt meg fogja tartani a tanácsokat is; hiszen ezek egymáshoz vannak kötve és nem lehet megtartani egyiket a másik nélkül. Az is igaz, hogy akik a világban élnek, azoknak lelkileg, azaz a szent vágy által kell megtartaniuk a tanácsokat, azoknak pedig, akik kiemelkedtek a világból, lelkileg is, gyakorlatilag is meg kell tartaniuk. És így, ha megkapja a Szentlélek bőségét — az igaz és tökéletes világosság és megismerés bölcsességével, valamint az erősséggel és hatalommal — erős lesz minden csatára; és főleg önmaga ellen lesz hatalma, uralkodván a saját érzékiségén. Erre azonban nem lesztek képesek, ha állandóan csavarogtok, sok társalgással messze jártok a cellától és elhanyagoljátok a kórust. Mindezeket megfontolva ezért mondtam neked, amikor elmentél tőlem, hogy törekedj a társalgásoktól való menekvésre és a cella látogatására, és ne hagyd el sem a kórust, sem a közös ebédlőt (amikor erre módod lenne), sem az alázatos imádsággal virrasztást: és így be fogod teljesíteni az én vágyamat, aki azt mondtam, hogy látni vágyom, amint az igazságban keresed Istent minden közvetítő nélkül. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

95. — AZOKNAK A FIRENZEI IFJAKNAK, AKIK DON GIOVANNI LELKI GYERMEKEI VOLTAK[1]

A lélek képességeit a szeretet gyűjti össze. Krisztust a szeretet és a gyűlölet tartotta a kereszten. A lélek ellenségei és barátai. A rossz szerzetesek hibái nem árthatnak a Szentlélek művének.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szeretet édes kötelékében megkötözötten láthassalak benneteket, annyira és oly módon, hogy se az ördög, se más teremtmény el ne választhasson benneteket egymástól.

Ez az az édes kötelék, amely megkötötte az Istent az emberben, és az embert az Istenben, amikor az isteni természet egyesült az emberi természettel; és ez volt az a mérhetetlen szeretet, amely megajándékozta a léttel az embert, akit mintegy önmagából szakított ki Isten, amikor a maga képére és hasonlatosságára megteremtette őt. És mivel a lélek a tiszta szeretet műve, ezért a szeretet hangolja össze a lélek képességeit, és köti meg egymásban őket. Az akarat látásra készteti az értelmet, mert szeretni akar valamit: az értelem, amely érzi, hogy az akarat szeretni akar, ha ez az akarat értelmes, tárgyként állítja elé az örök Atya kimondhatatlan

1. Lásd a 296. levél 1. jegyzetét a 659. oldalon.

szeretetét – melyet Ő egyszülött Fiacskájában, az Igében ajándékozott nekünk –, valamint a Fiú engedelmességét és alázatát, azáltal, hogy szelíden viseli a szenvedéseket, jogtalanságokat, kínzásokat, gúnyt és sértegetéseket, melyeket Ő a legnagyobb szeretettel hordozott.

És így az akarat kimondhatatlan szeretettel megy az után, amit az értelem szeme meglátott. És azt a kincset, amit ebből a szeretetből merít, erős kézzel elhelyezi az emlékezetben, és így hálával és elismeréssel lesz Teremtője iránt a kegyelmekért és ajándékokért, melyekről látja, hogy Istentől kapta őket. Hiszen látja, hogy mindenét, amije csak van, a kegyelemnek köszönheti és nem önmagának; és látja, hogy mi azok vagyunk, akik önmagunktól nem létezünk, s ezért olyan dolgok cselekvői vagyunk, melyek nincsenek, azaz a bűné.[2]

Ó, milyen rettenetes halál a vétek, ami elveszi az életet tőlünk! És ezt látván a lélek szeretetbe és tökéletes alázatosságba öltözik; Isten jóságában megtalálja és megízleli a szeretetet, amelyből részesedni látja magát a sok kegyelem és ajándék által, melyeket szüntelenül kapott és kap. Önmaga és a bűn megismerésében (amely bűnt a gonosz törvényben talál meg, mely mindig a Teremtője ellen lázadt és lázad) megfogan benne a gyűlölet és az utálat az érzékisége iránt: és a gyűlöletben megtalálja a türelmet, amely türelem erőssé teszi a szenvedések, a kínzások, a gúny, a sértegetések, az éhség, a szomjúság, a hideg, a meleg, az ördög kísértéseinek és zaklatásainak viselésére. Fut és menekül a világtól és minden élvezetétől; és megszületik benne az alázatosság ere, ami dajkája és táplálója a szeretetnek. És ezért visel mindent akkora türelemmel, mert a szeretet, a kimondhatatlan szerelem megtalálta a dajkáját, az alázatosságot és szolgáját, az öngyűlöletet, amely a szeretet által tökéletes türelemmel szolgálja őt. Az öngyűlölet maga áll bosszút és szolgáltat igazságot az isteni szeretet ellenségei felett. Ellenségei pedig az önszeretet, amely a maga hasznáért szeret, és mindaz, amit önmagáért és nem Istenért szeret: élvezetek, emberi tetszések, állások, tisztségek és gazdagságok. És mi ez a bosszú? Ez a bosszú az, aminek édességét a nyelv nem elegendő elbeszélni: hiszen az önszeretetből, ami halált ad, elvisz az istenszeretetre, amely életet ad; a sötétségből valamint az erény gyűlöletéből és utálatából fényre és az erény szerelmére visz, annyira, hogy előbb választja a halált, mint hogy elhagyja az erényt. Sőt minden módot és utat megad, hogy megszerezhessük és megőrizhessük az erényt magunkban. És mivel látja, hogy az érzéki örömök, a test gyönyörűségei valamint a rossz és gonosz világiakkal való társalgás mennyire veszedelmes, ezért egész szívével menekül tőlük, és teljes érzületével ellene tesz a testnek és bosszút áll rajta, sanyargatván a vezekléssel, böjtöléssel, virrasztásokkal, imádsággal és fenyítésekkel, amikor különösen is szükségét látja, azaz amikor a test a lélek ellen akar lázadni. Az akaraton halállal áll bosszút, hiszen megöli azzal, hogy alárendeli Isten parancsainak és a tanácsoknak, melyeket Krisztus, Isten egyszülött Fiacskája hagyott ránk a parancsokkal együtt. És így magára ölti Isten édes és örök akaratát, és férfiasan hajózik ezen a viharos tengeren, és valóban követi a megfeszített Krisztus nyomdokait.

Ez tehát az az édes kötelék, amely összeköti a lelket a Teremtőjével. Örök Atya,

2. Vö. 13. levél 2. jegyzete a 46. oldalon.

Te kötötted meg az Istent az emberben, amint mondtuk, és az embert az Istenben, amikor nekünk ajándékoztad a Fiadat, az Igét és egyesítetted az isteni természetet az emberi természettel. Ó, drága fiaim, ez volt az a kötelék, amely az Istenembert megfeszítetten és átszegezetten tartotta a kereszten; mert ha a szeretet nem tartotta volna ott, sem a szegek, sem a kereszt nem tudták volna ott tartani. A szeretet, amely az Atya dicsősége és a mi üdvösségünk iránt volt Krisztusban, valamint a gyűlölet és az utálat, ami a bűn iránt volt Benne; tehát a gyűlölet és a szeretet együtt állt bosszút és büntette meg a saját testén szenvedésekkel és gyötrelmekkel gonoszságainkat.

A lélek tehát, aki a megfeszített Krisztussal van összekötve, Őt követi amikor Isten dicsőségéért és a saját valamint a felebarátja üdvösségéért bosszút áll az érzéki részen, előzi a lélek ellenségeit, a víciumokat, mondom, és az engedetlenséget, amely a Teremtője iránt volt benne, nem engedelmeskedvén az Ő parancsainak; és bebocsátja és befogadja a barátokat. Barátai a szerelemben és a tökéletes szeretetben megszületett igaz és királyi erények. Mert a legfőbb barátja a léleknek az igaz engedelmesség. Annyira alázatos ugyanis, amennyire engedelmesen engedelmeskedik Isten szent parancsainak. A lélek, aki nagyon beleszeretett ebbe az engedelmességbe, azaz a saját akaratának megölésébe és megfojtásába, még ennél is tovább megy, mert Krisztus tanácsai iránt is engedelmes akar lenni, amikor egy jóváhagyott rendben magára veszi az engedelmesség igáját. És nem kétséges, fiaim, hogy ez a legbiztosabb és legkipróbáltabb út. Mert hiszen látunk gyenge szerzeteseket, akik nem tartják meg a Rendet, mindazonáltal a Rend maga nem gyengül meg soha; mert alapjait a Szentlélek készítette és rakta le.

Ezért ha úgy érzitek, hogy Isten engedelmességre hív titeket, válaszoljatok Neki. És ha eszetekbe jutna, hogy az ilyen meggyengült Rendek miatt elégedetlenkedjetek, és kicsiny szeretetetek miatt ez akadályozna benneteket, akkor erre a gondolatra azt felelem, hogy nagyon sok olyan kolostorunk van, amelyből kiveszett minden rossz gyökér; ha tehát az a szándékotok, hogy szerzetbe léptek, akkor nagyon jó lenne és Istennek dicsőségére szolgálna, ha egy olyan szerzetbe mennétek, ahol jó az elöljáró. A többi kolostorok között ajánlhatom nektek a Sant'Antimot, melynek apátja, amint ezt Don Giovanni majd elmondja nektek, az alázatosság, a szegénység és az egység tükre, mert nem a legnagyobb, hanem a legkisebb akar lenni. Isten a maga végtelen jósága szerint úgy rendelkezzék ebben a dologban, amint neki ez nagyobb dicsőségére, nektek pedig nagyobb javatokra van.

Kössön, kössön össze egymással benneteket, fiaim, a szeretet; viseljétek és hordozzátok egymás hibáit, hogy megkötözöttek legyetek Krisztusban, az édes Jézusban, és nem Tőle eloldozottak. Szeressétek, szeressétek egymást, hiszen tudjátok, hogy ezt a jelet hagyta Krisztus a tanítványainak, mondván, hogy Isten fiait nem másról fogják megismerni, mint a szeretet egységéről, melyet az ember a legtökéletesebb szeretetben él meg a felebarátjával.

A legnagyobb vigasztalásomra szolgált az a jó hír, hogy egységben éltek. Gyarapodjatok benne. És ne fordítsátok hátra a fejeteket, hogy én is elmondhassam Szent Pállal együtt, amit ő mondott tanítványairól, hogy azok az ő öröme, vigassága és koronája. Kérlek tehát benneteket, legyetek rajta, hogy ezt én is elmondhas-

sam. Egyebet nem mondok. Fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében és kössön össze egymással benneteket a szeretet köteléke. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

96. — PIETRO CANIGIANINAK FIRENZÉBE[1]

A lélek menyegzős ruhája a szeretet. Önszeretet és istenszeretet nem lehet egyszerre a lélekben. Az önszeretetet a bűn gyűlölete űzi el. A lélek hálájának bizonyítéka az erény, hálátlanságáé a bűn. A lélek képességeit a szeretet rendezi el Istenben.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak, azért, hogy a tökéletes szeretet menyegzős ruhájába öltöztetett légy. Amely ruha nélkül nem léphetünk be az örök élet menyegzőjére, ahová meghívottak vagyunk, hanem a legnagyobb szégyen közepette elűznek és kikergetnek minket az örök életből.[2]

Ó mennyire megszégyenült lesz az a lélek, aki a halál végső pillanatában, a házájába, a menyegzőre való belépéskor úgy találja majd, hogy elűzik és elkergetik onnan, mert életét ezen édes és kedves ruha nélkül fejezte be. Megszégyenül Isten, az angyalok és az emberek színe előtt, és a saját lelkiismeretében (amely féregként rágja szüntelen), valamint az ördögök látásában, akiknek szolgája lett, amikor nekik, a világnak és a saját érzékiségének szolgált. És az érdem, amit így szerzett, a szégyen és a szemrehányás sok kín és gyötrelem közepette. Azt kapja az ördögöktől, amit azok önmagukban bírnak. Ez lesz a sorsa, mivel menyegzős ruha nélkül indult a lakomára.

Mi fosztotta meg őt ettől a ruhától? A saját önszeretete. Mert aki érzéki szeretettel szereti önmagát, az nem képes sem Istent, sem önmagát értelmes szeretettel szeretni, hiszen e két szeretet annyira ellenkezik egymással, hogy semmi hasonlóság sincs közöttük.

Ó drága Atyám, nézd, mennyire különböznek egymástól! mennyire veszedelmes és szenvedést adó az érzéki szeretet, és mennyire édes az isteni szeretet! A különbség ez: aki a világba vetette érzületét, az azokat a dolgokat keresi és szereti, amelyekben érzéki élvezetet talál. A világ megbecsülését, rangját és gazdagságát keresi: azt, amitől Isten szolgája úgy fut, mint a méregtől, hiszen érzületét és szeretetét kiemelte ezekből; szívét megvonta tőlük és egyedül a Teremtőjébe helyezte azáltal, hogy dicsőségnek tartja, ha megfosztják állásától, gazdagságától,

1. Pietro di Donato Canigiani a firenzei köztársaság követeként különböző fejdelmeknél járt 1358 és 1367 között. Katalin tanítványa és nagy tisztelője volt, s minden módon támogatta őt, amikor Katalin Firenzében tartózkodott. A híres 1378-as Ciompi felkelés alkalmával felgyújtották a házát és 2000 arany büntetésre ítélték.
2. Vö. Mt. 17. f.

örömeitől és kedvteléseitől, s nagy üldözések meg szemrehányások érik a világ és követői részéről. Mindent igaz és szent türelemmel visel, mert mindent érzületének lábai alá tiport. Ura lett a világnak, mert egészen elhagyta azt, nemcsak részben, hanem mindenben; ha külsőleg nem is, legalább szent és igaz vágya szerint. Annyira értékeli a világot, amennyit ér és nem többre, és megveti érzékiségét és az ész úrnőjének szolgaságában tartja.

Az önmagát-szerető ellenben istenné teszi a világot, a maga kedvteléseit és önmagát; azaz azt az időt, amit a Teremtője szolgálatában kellene töltenie, üres és mulandó dolgokra fordítja, meg a törékeny testre, ami ma van és holnap nincs, mert férgek eledele, a halál eledele és trágyával teli zsák. Ő a kevélységet szereti, Isten pedig az alázatosságot; ő türelmetlen, Isten pedig türelmet akar; ő szűkszívű, mert nem fogadja be sem Istent, sem a felebarátot a szeretet által, Isten pedig tágas és szabad. És ezért Isten szolgái az isteni Szeretet követői, mert igazságban járnak a megfeszített Krisztus tanítása által: Isten dicsőségéért és a felebarát üdvösségéért életük feláldozására is készek. Az a nyomorult pedig, a világ szolgája, az irigység és a gyűlölet fogaival rágja őt, és haraggal meg utálattal emészti a saját testét bosszúra vágyva. Az ilyen a tisztátalanság sarát élvezi, Isten szolgája pedig a tisztaság és az önmegtartóztatás illatát. Még ha törvényes házasságban él, akkor is arra törekszik, hogy az erény szerelméért megérezze és megízlelje az önmegtartóztatás illatát. Mindezekből úgy találjuk, hogy e két szeretet ellenkezik egymással; ezért nem is lehetnek együtt, hanem egyik előzi a másikat.

Látjuk tehát, hogy amikor az ember megismeri a maga nyomorúságát a világ csekély állandóságát és maradandóságát, valamint a maga állhatatlanságát, azonnal gyűlöl, és a gyűlölettel előzi a szeretetet. Mivel pedig szeretet nélkül a lélek nem élhet, azonnal szereti azt, amit az értelem világosságával meglátott és megismert az isteni szeretet érzületében, megtalálván magában Isten nagy jóságát, az állandóságot és állhatatosságot, amit Tőle kapott: látja magát újjáteremtve a Kegyelemre az alázatos és szeplőtelen Bárány vérében, aki a szeretet által a saját vérében mosta meg lelkének arcát. Innen az, hogy ekkora szeretet láttán nem képes nem szeretni. És ezért nagy szükségünk van arra a világosságra, amelyben megismerjük Isten irántunk való szeretetét, valamint a kegyelmeket és ajándékokat, melyeket Tőle szüntelenül kapunk. Ez a szeretet teszi az embert hálássá és elismerővé Isten és a felebarátja iránt; amint az önszeretet hálátlanná és tudatlanná teszi, mivel a saját tudásának tulajdonítja azt, amije van. És mi mutatja meg, hogy ilyen? A hálátlansága; amely hálátlanság a nap mint nap elkövetett bűneiben mutatkozik meg; amint a hála megmutatja, hogy a lélek egyedül Istennek köszön mindent, amije van, kivéve a bűnt, ami nincs:[3] a hálát pedig az erény mutatja meg. Való igaz tehát, hogy e két szeretet mindenben különbözik egymástól.

Azt mondom, hogy a világ szolgája, önmaga szerelmese, igen nagy és elviselhetetlen terhet visel, mert, amint Szent Ágoston mondja, az Úr megengedte, hogy az ember, aki rendetlenül szeret, elviselhetetlenné váljon önmaga számára. Az ilyen az ördög keresztjét hordozza, mert ha megszerzi az élvezeteket, a szenvedéssel együtt szerzi, és fáradsággal birtokolja a félelem miatt, hogy elveszítheti. Ha

3. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

elveszíti, nagy gyötrelme van a legnagyobb türelmetlenséggel együtt; ha pedig nem képes birtokolni, akkor azért szenved, mert birtokolni akarná. Annyira vak, hogy elveszti a szabadságát, szolgájává és rabszolgájává teszi magát a bűnnek, a világnak és élvezeteinek valamint a saját gyengeségének. Ezek a világot szerető ember általános szenvedései; hogy pedig konkrétan milyen kínokat viselnek, azt jól látjuk egész nap az ördögnek szolgáló embereknél. Jaj nekem! Hogy megszerezzék a poklot, nem törődnek a testi halállal sem és nem kímélnek semmi fáradságot. Én pedig, én, nyomorult, Isten birtoklásáért és Isten megszerzéséért soha nem viselem el a legkisebb dolgot sem! A saját árnyékom félénkké tesz. Igazán megvallom, hogy a sötétség fiai megszégyenítik és zavarba ejtik a fény fiait, mert sokkal nagyobb serénységgel és gyakorlattal, és több fáradozással haladnak a pokol felé, mint a fény fiai az örök élet felé. Mert nagy fáradságot és sok keserűséget ad ez a gonosz és nyomorult önszeretet.

Hanem az igaz és legtökéletesebb szeretet akkora öröm, édesség és enyhület, hogy édességét semmiféle keserűség nem tudja elvenni és semmiféle keserűség nem tudja megzavarni, hanem csak megerősíti az elmét, mert közelebb viszi a lelket Teremtőjéhez és Benne megízleli szeretetének édességét, erős hittel tartván, hogy mindaz, amit Isten ad és megenged, az ő javára és megszentelésére van. Mi mutatja ezt neki? Krisztus vére, amelyben a hit világosságával látja, hogy ha Isten mást akarna, mint a mi javunkat, nem adott volna nekünk olyan megváltót, mint az Ige, az Ő Fiacskája; a Fiú pedig nem adta volna oda az életét, amelyet a szeretet akkora tüzével adott oda, elkészítvén gonoszságainkat a saját testén.[4] Ez a szeretet tölti meg a lelket erősséggel és hosszú kitartással, hogy hátra ne fordítsa fejét a barázdát csodálni. Nem botránkozik meg sem önmagán, sem másokon, hanem jóakarattal és testvéri szeretettel viseli el a hibákat. Nem szenved rangjának elvesztése miatt: ha van, nem szenvedéssel birtokolja, ha nincs, nem keresi és nem fáradozik érte, mert érzülete Isten akarata szerint rendezett és irányított; Isten akaratában megölte a saját akaratát, amely akarat a szenvedést és a fáradságot adja nekünk.

Ez a szeretet vágja le a világról és egyesíti a lelket Istennel a szeretet érzülete által: az emlékezetet elrendezi az Ő jótéteményeinek őrzésére, az értelem szemét megvilágosítja a megfeszített Krisztus tanításában az igazság megismerésére, az érzületet pedig arra irányítja, hogy egész szívvel, szomjas és nagy vággyal szeressen. Elrendezi a test hangszereit is,[5] azaz mind a testi, mind a lelki gyakorlatait Isten dicsőségére és az erény szerelmére irányítja. Ekkor válaszol az igazságban Istennek, aki hívja őt az örök élet menyegzőjére teremtésének kezdete óta mindvégig. Amennyire hálás ez a lélek, annyira öltötte magára a szeretet menyegzős ruháját, hiszen a gyűlölettel levetette magáról az érzéki szeretetet, és Istent is, önmagát is értelmes szeretettel szereti. És így találta meg a szeretet ruháját; más módon ugyanis nem érhette volna el a célját.

Ezért — látván, hogy más út nincs számunkra — mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak téged. És azt aka-

4. Krisztus a kereszten a mi gonoszságainkból készített ruhát vette magára. Vö. a 90. levéllel.
5. Vö. Dialogus 147. fejezetével: a test érzékszervei hangszerekként felelgetnek a léleknek és egymásnak.

rom, hogy így cselekedj, most, ebben a pillanatban, melyet Isten irgalomból őrzött meg számunkra; most kezdd el újra levetni magadat és magadra ölteni a megfeszített Krisztust. Hagyd végre, hogy a halottak temessék a halottakat,[6] te pedig kövesd Őt a teljes igazságban. Hagyd végre a világra a maga baját, hadd legyen serény abban, amiben lennie kell, te pedig lopd el tőle az időt az igaz és királyi erények szent gyakorlására: és ne várj az időre, mert nem lehetünk biztosak abban, hogy a miénk lesz. Szeress, szeress, mert téged is kimondhatatlanul szeretnek. Örvendezz Isten szolgáival[7] és szeresd az ő társaságukat. Igen gyakran gyónjál (bár nem hiszem, hogy ezt mondanom kell) és járulj szentáldozáshoz minden ünnepi pászkán,[8] azért, hogy tökéletesebben megszerezhesd ezt az édes ruhát. És törekedj arra, hogy családod növekedjék a szent istenfélelemben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

97. — A SZIÉNAI PAVOLA NŐVÉRNEK ÉS TANÍTVÁNYAINAK, AMIKOR FIESOLÉBAN VOLTAK[1]

Aki nem él szeretetben, nem képes Istennek tetsző cselekedetre. A kereszt viadalában Krisztus legyőzte a világ fejedelmét. Az Ő Pászkája az Atya akaratának teljesítése volt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Leányom és Nővérem Krisztus Jézusban, én Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked, bátorítalak és megáldalak az Ő drága vérében. Vágyva vágytam arra, hogy egyesítve láthassalak benneteket a legégőbb szeretetben, amely szeretet és szerelem egy valósággá teszi a lelket Istennel.

Ó szeretet! vigasság, öröm és minden biztonság teljessége: benned minden vihar megbékél és elcsendesedik! Ó édes szeretet, legdrágább anya! te szülöd az erények összes fiait.

Tudod, legszeretettebb nővérem, hogy szeretet nélkül egyetlen erénynek sincs élete. Így mondta ezt az az édes és szerelmes Pál, a választott edény: „Ha angyali nyelvem volna és mindenemet a szegényeknek adnám, de szeretet nincs bennem,

6. Mt. 8, 22.
7. Vö. Róm. 12, 15: „Örüljetek az örvendezőkkel, sírjatok a sírókkal".
8. Azaz vasárnap. Minden nap pászka, azaz húsvét van, mondja Katalin a 129. levélben, mert a szentmisét minden nap bemutatják. Innen az ünnepi pászka a vasárnap.

1. A címzett sziénai volt, de Fiesolében tartózkodott, amikor Katalin e levelet diktálta számára. Tanítványai közé tartozott a levél záradékában említett Bartolomea nővér is.

mitsem ér nekem".[2] És valóban így van, hiszen az a lélek, aki nem szeretetben él, nem tud Istennek tetsző dolgot tenni, sőt az erények halott gyermekeit szüli. Miért halottak azok? Mert nincs bennük Isten, aki az életet adja, azaz nincs bennük szeretet; hiszen aki szeretetben él, Istenben él és Isten őbenne.[3] Krisztus menyasszonya azonban, akit megsebzett a szeretetnek ez a nyila, mindig tevékeny, mint a friss seb, amely mindig jobban megdobogtatja a szívünket. Napról napra újabb és újabb nyilak érik, azaz a legégőbb szeretet nyilai; hiszen az idő soha nem múlik el anélkül, hogy Isten jósága ne szórna izzó parazsat a testünkre.[4]

Ha a létünk felé fordulunk, amit Isten jósága adott nekünk, látjuk, hogy Ő tisztán csak szeretetből teremtett meg minket; és azért, hogy örvendezzünk abban a jóban, amit Ő önmagában birtokol, és örök életet adjon nekünk. Ezért is mondja Szent Pál, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. És amit ad, e célból adja, hogy mi megszenteltek legyünk Őbenne. Ő legfőbb és örök Igazság, valóban elénk tártad ezt: mert elveszítvén a kegyelmet, nem részesülhettünk e jóban; ezért Isten – látván, hogy akarata nem teljesülhet a bűn miatt – irántunk való őrült szerelmétől kényszerítve elküldte egyszülött Fiacskáját, hogy elkészítse gonoszságainkat a saját testén.[5] Ezért amint ez az Ige Mária méhében testünkbe oltatott, azonnal a kereszt szégyenletes halálára ítélte Őt; ennek az életnek csataterére állította, hogy megvívjon Menyasszonyáért és kiragadja az ördög kezeiből, aki birtokolta őt, mint házasságtörőt. Innen van tehát, hogy ez az édes lovag, amint Szent Bernát mondja, lóra szállt a szentséges keresztfán, fejére vette a tövisekből jól megfont korona sisakját, kezeibe és lábaiba a szögeket, oldalába pedig a lándzsát, hogy kinyilatkoztassa nekünk a szív titkát. Jaj, szerelem, szerelem! Látod, milyen tökéletesen felfegyverezte magát a mi édes Üdvözítőnk? Erősödjünk hát meg, hiszen Ő értünk harcolt. Így mondta a tanítványainak: „Örvendezzetek, mert én legyőztem a világ fejedelmét!"[6] És Szent Ágoston is azt mondja, hogy átszegezett és átlyukasztott kézzel győzte le Ő az ördögöt.

Nem akarom tehát, szeretett leányaim, hogy bármiféle félelem legyen bennetek akár a látható, akár a láthatatlan ördögök miatt. Hanem ha sok csatát és általtást hozna rátok, vagy a félelmet, hogy nem tudtok majd kitartani megkezdett dolgaitokban, akkor erősödjetek meg, mondván: „A megfeszített Krisztus által mindenre képes leszek, hiszen Ő legyőzte számomra az ördögöt." Ó Jézus, legédesebb szerelem, aki ölre mentél a halállal a kereszten! És a halál legyőzte az életet, és az élet legyőzte a halált, azaz az ő testének halála lerombolta a mi halálunkat, és a mi halálunk lerombolta az Ő testi életét. Ó szeretet kimondhatatlan szeretete! És ez mind a szeretetet, az akaratot és a célt nyilatkoztatja ki nekünk, amiért teremtve lettünk, azaz hogy nekünk adja az örök életet. Ó édes szerelem! miféle tűz óvhatná meg magát attól, hogy ekkora tűzzel együtt ne égjen, látván, hogy az Atya nekünk ajándékozta egyszülött Fiát, a Fiú pedig nekünk ajándékozta az életet akkora vággyal, hogy úgy tűnik, nem tudta kifejezni, amikor ezt mondta nekünk: „Vágyva

2. 1. Kor. 13, 3.
3. 1. Jn. 4, 16.
4. Vö. Lk. 12, 49.
5. Vö. 90. levél 5. jegyzetével a 222. oldalon.
6. Jn. 12, 31 és 16, 33.

vágytam rá, hogy megtegyem veletek a Pászkát, mielőtt meghalok".[7] Ó legédesebb Szerelem, arról a Pászkáról beszélsz nekünk, amelyben áldozatul adod a testedet az Atyának értünk. Ó Szerelem! mekkora szeretettel és mekkora vigassággal mondtad azokat a szavakat, melyekben áldozattá tetted magad, mert közel láttad a célt! Úgy tettél, mint aki a legnagyobb vágyakozással készül a legnagyobb cselekedetre, s amikor közeledni látja azt, örül és vigadozik. És ezzel a vigassággal rohant, mint a szerelmes, a szentséges kereszt gyalázatába.

Arra kérlek tehát téged, nővérem és titeket, leányaim, hogy mi is ebben örvendezzünk, azaz az Ő gyalázatainak viselésében. Tegyétek, tegyétek ajkatokat Isten Fiának oldalához, mert ez az a száj, amelyből a szeretet kicsap és a vér kiárad, hogy lemossa gonoszságainkat. Bizony mondom, az a lélek, aki itt megnyugszik és az értelem szemével a szeretettől megnyílt és beteljesedett szívet szemléli, az annyira hasonlóvá formálódik hozzá ily nagy szeretet láttán, hogy nem képes megtenni azt, hogy ne szeressen. És akkor rendezett lesz a lélek; hiszen szeret, de Istenért szeret és Isten nélkül semmit sem szeret: és így a vágy által az Ő hasonmása lesz, mert nincs más akarata, csak Istené.

Ne legyetek tehát hanyagok, hanem siessetek, lerombolván a saját akaratotokat. Maradjatok meg leányaim, Isten szent és édes szeretetében. Tegyétek meg, hogy beteljesítitek az én vágyamat, hogy Őbenne átalakulva és egyesülve láthassalak benneteket.

Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája.

Bátorítsátok Bartolomea asszonyt és mind a többieket, és mondjátok meg nekik, hogy ne akarják a barázdát csodálni, hanem legyenek mindig kitartóak a szent szándékban; hiszen kitartás nélkül nem lesztek képesek elnyerni a koronát. Dicsértessék a Jézus Krisztus! Édes Jézus! Jézus, Jézus!

98. — DELLA FONTE TAMÁS DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Annyira találja meg a lélek a megfeszített Krisztust, amennyire leveti önmagát. A világosság és a szeretet teszi erőssé az embert. A kedvező és kedvezőtlen dolgok egy forrásból származnak és egy cél érdekében.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy önmagadat egészen levetetten láthassalak, annak érdekében, hogy tökéletesen megtaláld a megfeszített Krisztus öltözetét. És gondold meg, édes atyám, hogy annyi

7. Vö. Lk. 22, 15. Lásd az 52. levél 2. jegyzetét a 136. oldalon.

1. Lásd a 25. levél 1. jegyzetét a 70. oldalon.

hiányzik abból, amennyit mi megőrzünk önmagunkból. Milyen gyökeresen ki kell tehát irtanunk és mennyire meg kell ölnünk és fojtanunk önakaratunkat, miután ez foszt meg minket az annyira gazdag öltözettől, amely megvilágosítja a lelket, felgyújtja és megerősíti. Megvilágosítja az örök igazságban, megmutatván, hogy mindaz, ami ebben az életben velünk történik, a mi megszentelésünkért történik, és azért, hogy általa eljussunk az erényre; felgyújtja benne az égő vágyat, hogy valami nagy dolgot tegyen Istenért és életét adja Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért; és megerősíti, hiszen sem világosság, sem tűz nincs erősség nélkül. Mert a szeretet és a világosság minden nagy terhet elvisel: háborút és békét, vihart és csendes időt, és számára ugyanolyan súlya van a jobb kéznek, mint a balnak, a nehézségeknek, mint a szerencsének, mert látja, hogy egy és ugyanazon forrásból erednek és egy cél érdekében.

Ó milyen férfiasan hajózik az a lélek, aki valóban levetette önmagát, ezért felöltözött. Nem képes mást akarni és másra vágyódni, mint Isten nevének dicsőségére és dicséretére, amit a lelkek üdvösségéért keres. Ez az ő egyetlen eledele, és nem akarja magához venni másutt, mint a szentséges kereszt asztalánál, azaz szenvedéssel, kínzással és rágalmakkal, amint ez Istennek tetszésére van. Annyira örül, amennyire látja, hogy vétek nélkül szenvedhet.

Ebbe a magasságba nem lehet eljutni a saját öltözetünk súlyával. És ezért mondtam, hogy önmagadat egészen levetetten akarlak látni téged: és kérlek, a megfeszített Krisztus szerelméért törekedj arra, hogy így tégy. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

99. — NERI DI LANDOCCIO DE' PAGLIARESINEK[1]

Isten és a világ között nincs semmi hasonlóság. A világtól az öngyűlölet választja el az embert. A lélek a felebaráti szeretetben tisztul meg hibáitól. Fiává fogadja a címzettet.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban, én Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az bátorítalak az Ő drága vérében a vággyal, hogy Krisztus Jézusban egyesülten, Benne átalakultan és hozzá hasonlóvá formáltan láthassalak téged. Amire, édes fiam, mindaddig képtelen a lélek, azaz hogy tökéletesen hasonlóvá formálódjék Krisztushoz, amíg egészen le nem fejtette magáról a világhoz való hasonlóságot. A világ ugyanis ellenkezője Istennek és Isten ellenkezője a világnak, és nincs köztük semmi hasonlóság.

És valóban így van, mert látjuk, hogy az Istenember a tökéletes szegénységet

1. Ez volt az első levél, amit Neri Katalintól kapott, valószínűleg 1372 márciusában vagy 1373 áprilisában, amikor Ascianóban tartózkodott. Lásd a 42. levél 1. és a 24. levél 1. jegyzetét a címzettre és Asciánóra vonatkozóan a 119. és a 68. oldalon.

választotta, a jogtalanságokat, kínzásokat, gúnyolódásokat, sértegetéseket, az éhséget és a szomjúságot; megvetette az emberi dicsőséget és megbecsülést és mindig az Atya dicsőségét és a mi üdvösségünket kereste; mindig kitartó volt igaz és tökéletes türelemmel, és kevélység nem volt benne, csak tökéletes alázatosság. Ó kimondhatatlan, drága szeretet! Valóban az ellenkezőjét tetted, mint a világ! A világ dicsőséget és megbecsülést keres, élvezeteket, kevélységet, türelmetlenséget, fösvénységet, gyűlöletet, haragot és önszeretetet, olyan szűkszívűséggel, ami nem képes befogadni a felebarátot Istenért.

Ó mennyire megcsalják magukat azok az ostoba emberek, akik ehhez a gonosz világhoz válnak hasonlóvá! Hiszen megbecsülést akarván, megszégyenülnek, gazdagságot akarván elszegényednek, mert nem az igazi gazdagságot keresik; örömöket és élvezeteket akarván szomorúak és keserűek, mert meg vannak fosztva Istentől, aki a legfőbb öröm. Nem akarják a halált és a keserűséget, és halálban meg keserűségben hevernek; szilárdságot és állandóságot keresnek, és eltávolodnak az eleven sziklától. Látod tehát, drága fiacskám, mekkora a különbség Krisztus és a világ között.

És ezért Isten igaz szolgái, látván, hogy a világnak semmi hasonlósága sincs Krisztussal, minden erejükkel arra törekszenek, hogy nekik se legyen semmi hasonlóságuk a világgal; sőt felkelnek a gyűlölettel és az utálattal, és annak lesznek szerelmesei, amit Isten szeret, és nincs más vágyuk, mint hogy hasonlóvá formálódjanak a megfeszített Krisztushoz, követvén mindig az Ő nyomdokait, mint az igaz és királyi erények szerelmesei és lángjai. És amiről látják, hogy Krisztus a maga számára választotta, azt akarják ők is a maguk számára, és az ellenkezőjét kapják: mert amikor a szegénységet és a megvetettséget választják, megbecsülésben van részük. Övék a béke és az öröm, a derű, a vidámság és minden vigasztalás, és meg vannak fosztva minden szomorúságtól. És nem csodálkozom ezen, hiszen ők átalakultak és hasonlóvá formálódtak a legfőbb örök Igazsághoz és Isten Jóságához, akiben minden jó megvan, akiben beteljesülnek az igaz és szent vágyak.

Jó tehát a megfeszített Krisztust követni, és egészen kiemelni és levágni magunkat ennek a sötét életnek útjáról. Az önmagatok iránti gyűlölet és megvetés, valamint a tiszta istenszeretet kése fog levágni titeket. Ez a kés és ez a megvetés, mondom neked, drága fiacskám, nem lehet tiéd, ha nem tartod szüntelenül emlékezetedben Istent, különösen Isten Fia vérének bőségét, amelyből fürdő készült számodra, amikor Ő akkora tűzzel és a legégőbb szeretettel feláldozta és megnyitotta magát a szent Keresztnek fáján. Itt fogod tehát megtalálni a gyűlölet kését, hiszen Ő a bűn iránti gyűlöletből és utálatból halt meg. A szeretet tartotta őt megkötözve, mert amint a Szentek mondják, sem a szegek, sem a kereszt nem lett volna elég arra, hogy megtartsa Őt, ha az isteni Szeretet köteléke nem tette volna ezt.

Azt akarom tehát, hogy a keresztre tekints és értelmed szeme mindig ott pihenjen. Ott fogod megtalálni és megszeretni az igaz erényeket; meg fogod találni a kitartást (hogy se az ördög, se más teremtmény el ne szakíthasson az erényektől), valamint az Istenért leigázott és minden teremtménynek alávetett akaratot az igaz és tökéletes alázattal együtt. E vér emlékezetében unalmas és undorító lesz számodra a világ és minden cselekedete; és a lelkeket fogod ízlelni és enni, azaz

Isten szolgáinak eledelét. Kérlek is, és tanácsolom is neked, hogy mindig e táplálékban örvendezz. És amiatt, hogy hibákat látsz magadban, fel ne hagyj ezzel, mert Isten inkább az akaratot, mint a hibáinkat nézi. Sőt, azt mondom neked, hogy az Istenért való felebaráti szeretetben van az a tűz, ami megtisztítja a lelket.

És hogy valóban megtisztított légy, segíts Bertalan testvérnek, amennyire képes vagy erre, amikor ő azon fáradozik, hogy lelkeket vonjon ki az ördög kezeiből. Ha segítségetekre mehetnék, szívesen tenném, de úgy tűnik, nem ez Isten akarata. Most kevés az időnk, mindazonáltal tegyük meg azt, amit Isten tennivalóként tesz elénk. És tudd meg, testvér, hogy amit nem tettem meg látható módon, azt megtettem és meg fogom tenni láthatatlanul.

Kérdezted tőlem, hogy fiammá fogadnálak-e? Ezért én, a valóban méltatlan és szánalomra méltó nyomorult, már fiammá is fogadtalak és fogadlak szíves szeretettel; és mindig kötelezem és kötelezni fogom magam arra, hogy megfizetek érted, minden gonoszságodért, amit elkövettél vagy elkövetsz. Azt azonban kérem tőled, hogy teljesítsd az én vágyamat, azaz válj hasonlóvá a megfeszített Krisztushoz, egészen kiemelkedve a világi életből, mint fentebb mondtuk, mert más módon nem leszünk képesek Krisztushoz hasonlóvá formálódni. Öltsd, öltsd magadra a megfeszített Krisztust, mert Ő az a menyegzős ruha, aki itt meg fogja adni neked a Kegyelmet, azután pedig az örök élet asztalához ültet, hogy az igaz ízlelőkkel együtt étkezz. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Áldd meg Bertalan és Simon testvéreket és erősítsd őket Krisztus Jézusban!

100. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS TESTVÉRNEK[1]

Nagy kegyelemnek tartsa, hogy Istenért és a felebarátaiért fáradozhat.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: Isten dicsőségének és a teremtmények üdvösségének vágyával és érzületével hordozod a teremtmények terheit, és igaz pásztorként gondosan

1. Capuai Rajmund, családi nevén Raimondo delle Vigne, 1333-ban született Capuában, nemesi családból. Katalin születési évében, 1347-ben lépett be a domonkos rendbe. Tanulmányai végeztével 1358–64 között Rómában és Bolognában lektor, 1367-től a római S. Maria sopra Minerva-kolostor priorja volt. 1374-ben a Rend megbízásából vette át Katalin lelkivezetését és gyóntatását, Sziénába költözött és ott lett lektor. 1378-ban VI. Orbán követeként Franciaországba ment V. Károly királyhoz. 1379-ben Lombardia provinciálisa lett, ezért Katalin halálakor (1380) nem volt Rómában. 1390-ben írta meg Katalin életét, a Legenda Maiort, amely minden kritikával szemben hitelesnek bizonyult. 1391-ben a Rend generálisává választották, s a Katalintól kapott lelki örökség birtokában mindent megtett a Rend reformja érdekében. Prágában és Németországban is megfordult emiatt. 1399-ben Nürnbergben halt meg. 1899 óta hivatalosan is a boldogok között tiszteljük.

vezeted a kezeidre bízott báránykákat, azért, hogy az alvilági farkas el ne ragadja őket; mert ha hanyag lennél irántunk, később számot kellene adnod erről. Itt az idő, hogy megmutatkozzék, ki éhezik és ki nem, és ki érzi meg a halált, melyben a Kegyelem életétől megfosztottakat heverni látjuk. Buzgólkodj tehát férfiasan, igaz önismerettel, alázatos és szüntelen imádságban mindhalálig. Tudod, hogy ez az útja annak, hogy megismerjük az örök Igazságot és jegyesei legyünk; és más út nincs számunkra.

És ügyelj arra, hogy ne kerüld el, hanem vidáman fogadd a fáradalmakat; szent vágyakozással siess elébük, mondván: „Isten hozott titeket!" — és mondván: „Mekkora kegyelemben részesít engem a Teremtőm, hogy nevének dicséretére és dicsőségére viselhetlek és elszenvedhetlek titeket!" Ha így teszel, a keserűség édesség és enyhület lesz számodra, azáltal, hogy fölajánlod a szomjas vágy könnyeit és édes sóhajait a nyomorult báránykákért, akik az ördög kezei között vannak. Akkor eledeleddé lesznek a sóhajok és italoddá a könnyek.[2] Ne fejezd be másképp az életedet, mint a megfeszített Krisztussal örvendezve és elpihenve a kereszten. Így cselekedvén fia leszel az édes Máriának és jegyese az örök Igazságnak. Egyebet nem mondok. Add oda életedet a megfeszített Krisztusért, fojtsd bele magad a megfeszített Krisztus vérébe. A lelkek eledelét edd a kereszt fáján a megfeszített Krisztussal együtt. Veszítsd el és fojtsd bele magad a megfeszített Krisztus vérébe. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

101. — GIACOMO DEGLI ORSINI BÍBOROSNAK[1]

A szeretet oltotta bele Krisztust a kereszt fájába. A kereszt az Ő katedrája, ahonnan tetteinek követésére tanít minket. Önismeret és istenismeret kell ahhoz, hogy az ember mindent türelemmel viseljen el. A szeretet ereje mindig egyesíti az embert azzal, amit szeret. Erőt a gyenge csak a nála erősebből meríthet. A főpapoknak az erények tükrévé kell válniuk a világiak számára.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Atyám Jézus Krisztusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy

2. Vö. Zsolt. 79, 6.

1. Giacomo degli Orsini nolai születésű volt, atyja Nola grófja. XI. Gergely (1370–78) 1371-ben nevezte ki bíborosnak. Tituláris temploma a római San Giorgio in Velabro volt, de mivel a pápa Avignonban élt, a bíboros is odaköltözött. Útja közben áthaladt Sziénán is, valószínű ekkor ismerkedett meg Katalinnal. Gergely pápa halála után komoly esélye volt a pápaságra, s mikor Bari érsekét megválasztották, mint legidősebb diákonus-bíboros, VI. Orbánt ő koronázta meg. Később, a szakadás idején mégis határozatlan volt a magatartása, mert nem szakadt el ugyan VI. Orbántól, de nyíltan sem állt ki mellette.

az isteni és legégőbb szeretet kötelékével megkötözötten láthassalak. Amely szeretet arra indította Istent, hogy előhozzon minket önmagából, azaz a maga végtelen bölcsességéből, azért, hogy legfőbb javának részesei és élvezői legyünk.

Ez az a kötelék, amely – miután az ember a bűn elkövetésével elveszítette a Kegyelmet – megkötötte Istent az emberi természetben: egyesítette és belénk oltotta Őt. Az élet azért oltotta bele magát a halálba, hogy nekünk, halottaknak életünk legyen az egyesülés által. És ezért rohant az emberbe oltott Isten, az Istenember, mint egy szerelmes a kereszt szégyenletes halálába. Bele akart oltódni ebbe a fába ez a megtestesült Ige, és nem a kereszt és nem a szögek tartották rajta Őt, hanem a szeretet, hiszen azok nem lettek volna elegendők arra, hogy megtartsák a fán az Istenembert.

Ő az az édes mester, aki fellépett a katedrára, hogy megtanítsa nekünk az igazság tudományát, melyet ha követ a lélek, nem eshet sötétségbe, Ő az út, amely elvisz ebbe az iskolába, azaz az Ő cselekedeteinek követésére. Ő mondta így: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet".[2] És valóban így van, atyám, mert aki ezt az Igét követi jogtalanságokon, kínzásokon, gúnyolódásokon át gyalázatokkal, szenvedésekkel és gyötrelmekkel, igaz és szent szegénységgel, alázattal és szelíden, igaz és jó türelemmel viselve minden jogtalanságot és szenvedést – megtanulván ezt ettől a Mestertől, aki utunk, hiszen önmagában valósította és tartotta meg, amire minket tanított –, az jóval fizet minden rosszért: és ez az Ő tanítása.

Jól látod, mekkora türelemmel viselte és viseli el gonoszságainkat! Úgy tűnik, mintha meg se látná azokat, jóllehet, amikor elérkezik a halál pillanata és végállomása, meg fogja mutatni, hogy mindent látott, hiszen minden bűn megkapja majd a büntetését és minden jó elnyeri jutalmát.

Micsoda türelem! Nem tekint a jogtalanságokra, melyek a kereszten körülveszik Őt; hallgasd a Zsidók kiáltozását, akik egyfelől azt kiáltják: „Feszítsd meg!", másfelől meg, hogy „szálljon le a keresztről" – Ő pedig kiáltja: „Atyám, bocsáss meg nekik!" És kicsit sem mozdult a kiáltásra – hogy szálljon le –, hanem kitartott mindvégig, és nagy örömmel kiáltotta és mondta: „Beteljesedett!"[3] És jóllehet ez a szomorúság szavának tűnhetne, az örvendezésé volt: Isten Fiacskája, a megtestesült Ige beteljesedett és az isteni szeretet tüzében elégett lelkének szava volt. Mintha csak azt akarta volna mondani az édes Jézus: „Beteljesítettem és elvégeztem mindazt, ami rólam írva van. Beteljesült az a kínzó vágy, amely az emberi nem megváltása után volt bennem. Ezért örvendek és ujjongok, hiszen beteljesítettem a szenvedést és beteljesítettem az engedelmességet, amit az Atya helyezett rám, s amelynek beteljesítésére annyira vágytam!"

Ó, édes Mester, valóban megtanítottál minket az útra és a tanításra, és valóban megmondtad nekünk az igazságot, hogy te vagy az Út, az Igazság és az Élet, mert aki követi a te utadat és tanításodat, az nem a halált hordja magában, hanem megkapja az örök életet, amit sem az ördög, sem teremtmény, sem a kapott jogtalanságok el nem vehetnek tőle, ha ő maga nem akarja. Szégyenkezzék, szégyen-

2. Jn. 14, 6.
3. Vö. Jn. 19. f.

kezzék tehát az emberi kevélység, a tetszelgés és az önszeretet, látván, hogy Isten jósága mennyire eláradt felette, mennyi kegyelmet és jótéteményt kap kegyelemből és nem tartozásból: az oktalan ember pedig, úgy tűnik, nem érzi és nem látja a szeretetnek ily nagy hevét és melegét, hiszen ha sziklák lennénk, akkor is meg kellene hasadnunk tőle.

Jaj, jaj, én szerencsétlen! ennek nem látom más okát, mint hogy a megismerés szeme nem akar a kereszt fájára tekinteni, ahol a szeretet ekkora heve megnyilvánul. Édes és szelíd tanítás, amely telve van életet adó gyümölcsökkel; ahol bőkezűség van, annyira, hogy megnyitotta és szétroncsolta a saját testét: bőkezűségében áldozta fel önmagát és készített számunkra fürdőt és keresztséget a saját vérében. Amely keresztséget minden nap használhatunk és használnunk is kell nagy szeretettel és szüntelen megemlékezéssel, mert amint a víz keresztségében megtisztul a lélek az eredeti bűntől és megkapja a kegyelmet, úgy a vérben le fogjuk mosni gonoszságainkat és türelmetlenségeinket és meghal minden jogtalanság és nem fogja őrizni azt az elme, se bosszút nem akar majd állni érte, hanem befogadja a Kegyelem teljességét, amely Kegyelem az egyenes úton fogja vezetni a lelket.

Mondom tehát, ezt (a szeretetet) látván a lélek képtelen arra, hogy meg ne fojtsa és meg ne ölje egészen a saját gonosz, érzéki akaratát, amely mindig a Teremtője ellen lázad: inkább mint Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének szerelmese, önmagára nem tekint, hanem úgy fog tenni, mint az az ember, aki szeret; akinek szíve és érzülete nem önmagáé, hiszen annak adta, akit szeret. A szeretetnek pedig akkora ereje van, hogy az embert, aki szeret, és azt a dolgot, amit szeret, egy szívvé és érzületté teszi: és amit az egyik szeret, azt szereti a másik. Hiszen ha megosztottság lenne közöttük, a szeretet nem volna tökéletes. És gyakran láttam, hogy az a szeretet, amellyel mi némely dolgokat birtokolunk — akár érdekből, akár a bennük talált élvezet vagy kedvtelés miatt — nem törődik sem sértegetéssel, sem jogtalansággal, sem szenvedéssel, amit értük kellene viselni, és nem figyel fáradságra, hanem egyedül csak arra, hogy teljesedjék akarata arra a dologra vonatkozóan, amit szeret.

Ó, drága atyám, ne engedjük, hogy a sötétség fiai megszégyenítsenek minket, mert nagy szégyen lenne ez a fény fiaira, azaz Isten szolgáira nézve, akiket Isten kiválasztott a világból; és különösen azokra nézve, akiket virággá és oszloppá tett a szent Egyház kertjében! Illatos virágnak kell lenned, nem pedig bűzlőnek, magadra öltvén a hófehér tisztaságot a türelem és a legégőbb szeretet illatával, bőkezűen, szabadon és nem szűkkeblűen; megtanulván ezt az első Igazságtól, aki a bőkezűség által adott életet.

Ez tehát az az illat, amelyet Krisztus édes jegyese felé árasztanod kell, aki e kertben pihen. Ó mennyire gyönyörködik ez az édes menyasszony ezekben az édes és királyi erényekben! Törvényes fia az ilyen, és ezért a saját keblén táplálja és neveli őt, megadván neki az isteni Kegyelem tejét, ami alkalmas és elegendő arra, hogy örök életet adjon nekünk Isten örök látásában. Így mondta Krisztus a kicsiny[4] Pálnak: „Elég neked, Pál, az én kegyelmem".

4. A „kicsiny" itt a kishitűségre utal, azaz Pál kételkedéseire. Vö. 2. Kor. 12, 9.

Mondom, őrként elhelyezett oszlop vagy e jegyes helyén. Nem lehetsz tehát gyenge, hanem erősnek kell lenned, mert a gyengét minden kicsi szél, ami csak jönne – akár szorongatás vagy ellenünk elkövetett jogtalanság, akár a jószerencse túláradása vagy a világ gazdagsága: egyik szél épp úgy, mint a másik – elbuktathatja. Azt akarom tehát, hogy erős légy, hiszen Isten oszloppá tett téged szent Egyházában. Van tehát mód arra, hogy megerősítsük gyengeségünket? Van bizony, a szeretet. De nem minden szeretet lenne alkalmas arra, hogy megerősítsen minket. Nem lenne az sem a gazdagság, sem a rang, sem a kevélységünk, sem a harag, sem a gyűlölet (az ellenünk jogtalanságot elkövetők ellen), sem bármi olyasminek a szeretete, ami nincs Istenben. Az ilyen vélt szeretet nemcsak erőt nem ad nekünk, hanem még azt is elveszi tőlünk, amink van; és annyira nyomorúságos és nyomorult ez a szeretet, hogy az embert mindennél gonoszabb szolgaságba vezeti, s szolgájává és rabszolgájává teszi annak, ami nincs, és elveszi méltóságát és nagyságát. És érthető, hogy szenvedéssel jár, hiszen az ember Istentől fosztja meg magát. Nincs tehát más hátra, mint hogy érzületünket, vágyunkat és szeretetünket nálunk erősebbe, azaz Istenbe vessük, akitől minden erősségünk származik.

Ő a mi Istenünk, aki szeretett minket, anélkül, hogy mi Őt szerettük volna. Innen van az, hogy amint a lélek megtalálta és megízlelte az annyira édes szeretetet, amely minden erő feletti erő, nem képes máshoz ragaszkodni, se más után vágyakozni, csak utána: kívüle nem keres és nem akar semmit. Ebből következően az ilyen lélek erős, hiszen olyan erős és maradandó valósághoz kötötte és kapcsolta magát, ami soha nem változik; és mindig annak lépteit követi és annak módján cselekszik, akit szeret, hiszen egy szív és egy akarat lett vele. Lásd meg, hogy Krisztus végtelenül szeretett minden szenvedést és megcsúfoltságot: jóllehet Isten Fia volt, mégis mint alázatos, szelíd és megvetett Bárány élt az emberek között. És ezért örvendeznek az Ő szolgái ezen az úton és menekülnek mindentől, gyűlölnek és utálnak mindent, ami Vele ellentétes. Az ilyenek eggyé válnak Vele, és azt szeretik, amit Isten szeret és azt gyűlölik, amit Isten gyűlöl. Innen nyernek akkora erőt, hogy semmi sem tud ártani nekik. Úgy tesznek az ilyenek, mint az igaz lovagok, akikre soha nem jöhet akkora vihar, hogy törődnének vele; és nem félnek, mert nem önmagukban bíznak, hanem reményüket és hitüket egészen Istenbe vetették, akit szeretnek, mert látják, hogy Ő erős és akar is, tud is segíteni. Nagy alázatossággal mondják tehát Szent Pállal: „Mindenre képes leszek a megfeszített Krisztus által, aki bennem van és megerősít engem".

Ne aludj hát tovább, Atyám, miután te oszlop vagy! Igaz, önmagadtól gyenge, de oltódj bele a kereszt fájába és kötözd magad az érzület valamint a mérhetetlen és kimondhatatlan szeretet által a feláldozott Bárányhoz, kinek teste minden részéből ömlik a vér. Törjenek meg a szívek, ne több keménységet, ne több hanyagságot! hiszen az idő nem alszik, hanem serényen fut a maga útján. Készítsünk lakást Vele a szeretet és szent vágy által és nem kell félnünk többé semmitől.

Ez tehát az édes és szent orvosság; vagyis az, hogy a teremtmény megismerje, hogy önmagától nem létezik, és meglássa, hogy önmaga által mindig olyat tesz, ami nincs, azaz bűnt: minden más dolgot pedig Istentől bír. És miután megismerte önmagát, megismeri Isten jóságát is magában; és megismervén szereti Őt,

önmagát pedig gyűlöli: nem mint teremtményt, hanem mint akiről látja, hogy mindig a Teremtője ellen lázad.

Ezzel a szent és igaz önismerettel jár tehát és nem téved el az úton, hanem megy férfiasan, hiszen eggyé vált és hasonlóvá formálódott Azzal, aki az Út, az Igazság és az Élet, és olyan erőssé tette őt, hogy sem ördög, sem teremtmény el nem veheti erejét, annyira egy valóság lett Vele.

Nos, ez az én vágyam, azaz hogy megkötözve láthassalak ebben az édes és erős kötelékben, és magam is erre fogok törekedni. És ez az egyik legfontosabb jele annak, hogy Krisztus megkötözöttjei és tanítványai vagyunk; azaz, hogy jóval fizetünk a rosszért. Máskülönben a kárhozat állapotában lennénk, ami nagyon utálatos Isten előtt minden teremtményben, de különösen a hozzád hasonlókban, akiket tükörként helyezett a szent Egyházba, hogy a világiak számára tükrök legyetek. És jól meg kellene fontolnunk, hogy nagyobb jogtalanság az, amit mi követünk el Isten ellen, aki végtelen, mint az a jogtalanság, amit ellenünk, a véges teremtmény ellen követnek el: és mi mégis azt akarjuk, hogy Isten bocsásson meg nekünk és adjon békét, és azt akarnánk, hogy úgy tegyen, mintha nem látta volna megbántásainkat. Akkor pedig nekünk is így kell tennünk ellenségeinkkel, és én kérlek és kényszerítelek benneteket a megfeszített Krisztus nevében, hogy így tegyetek Isten dicsőségéért és üdvösségtekért.

Egyebet nem mondok. Bocsásd meg tudatlanságomat, mert a szív bőségéből túl sokat beszélt a nyelv. A kimondhatatlan Szeretetre kérlek, légy a szent Egyházban olyan bajnok, aki mindig Isten dicsőségét és felmagasztalását keresi és nem a magáét: így a lelkek ízlelője leszel és ők lesznek a te eledeled. Törekedj megtenni mindazt, amire képes vagy, kérd a Szentatyát, hogy azonnal jöjjön és ne késlekedjék tovább. Bátorítsd őt, hogy emelje magasba a szent kereszt zászlaját és induljon a hitetlenek ellen annak érdekében, hogy a keresztények ne egymással, hanem inkább velük háborúzzanak. És ne félj semmitől, amit feltűnni látnál, mert az isteni segítség közel van hozzánk. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

102. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Mi vagyunk az a föld, amely megtartotta a keresztet. Mi vagyunk az az edény, amely felfogta a vért. A vér himnusza. Vessen le magáról minden teremtményt, hogy a vérben ölthesse magára őket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal,

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon.

hogy az Igazság igaz jegyesének és az Igazság követőjének és szerelmesének láthassalak. De nem látom annak módját, hogyan ízlelhetnénk meg ezt az Igazságot és hogyan lakhatnánk Vele, ha nem ismerjük magunkat. Hiszen önmagunk megismerésében ismerjük meg igazságban, hogy mi nem létezünk, hanem létünk Istentől való, látván, hogy Ő a saját képére és hasonlatosságára teremtett minket. És önismeretünkben találunk rá újjáteremtésünkre is, amit Isten készített nekünk, újjáteremtve minket a Kegyelemre egyszülött Fiacskájának vérében; amely vér kinyilvánítja nekünk az Atya Isten igazságát. Az Ő igazsága az, hogy nevének dicsőségére és dicséretére teremtett minket, és azért, hogy részesedjünk örök szépségében, miután megszenteltek lettünk Őbenne. Mi mutatja meg nekünk, hogy ez az igazság? A szeplőtelen Bárány vére.

Hol találjuk meg ezt a vért? Önmagunk megismerésében. Mi voltunk az a föld, amelybe a kereszt zászlaját beleszúrták: mi voltunk az az edény, amely felfogta a Bárány vérét, amely a keresztről lecsurgott. Miért voltunk mi a föld? Azért, mert a föld nem volt elegendő ahhoz, hogy megtartsa egyenesen a keresztet, sőt, kivetette volna magából ezt a nagy igazságtalanságot. És a szegek sem lettek volna elegendők ahhoz, hogy megtartsák Őt átszegezetten és megfeszítetten, ha a kimondhatatlan szeretet, ami üdvösségünk iránt volt benne, meg nem tartja Őt. Így tehát az Atya dicsősége és a mi üdvösségünk szeretetének tüze tartotta meg Őt a kereszten.

Mi voltunk tehát az a föld, amely egyenesen tartotta a keresztet, és mi voltunk az az edény, amely felfogta a vért. Aki felismeri ezt és jegyese lesz ennek az Igazságnak, az meg fogja találni a vérben a Kegyelmet és a kegyelem gazdagságát és életét: be fogják takarni mezítelenségét és felöltöztetik a szeretet tüzének menyegzős ruhájába, melyet vér és tűz hatott és itatott át, hiszen a szeretet hintette és egyesítette a vért az Istenséggel. A vér az irgalmassággal fogja táplálni és etetni őt, a vér eloszlatja a sötétséget és megízlelteti a fényt, hiszen a vérben vész el az érzéki önszeretet felhője valamint a szolgai félelem, ami a szenvedést adja, és megkapja a lélek a szent félelmet és a biztonságot az isteni szeretetben, melyet a vérben talált meg. Aki azonban nem lesz az Igazság szerelmese, az nem fogja megismerni az Igazságot önmaga és a vér megismerésében: hogy egyszerű szívvel, tévedések és magyarázkodások vagy szolgai félelem nélkül haladjon és érezze az eleven hit világosságát, nemcsak szavakban, hanem úgy, hogy elegendő legyen minden időre; azaz jósorsban épp úgy, mint balsorsban, és üldözések közepette éppúgy, mint a vigasztalások idején, s így semmi miatt meg ne fogyatkozzék a hit és a világossága. Hiszen az Igazságban ismerte meg az Igazságot, és nemcsak megízlelte, hanem meg is bizonyosodott róla.

Mondom, ha ez a világosság és ez az Igazság nem lesz meg a lélekben, a lélek az az edény lesz, amely befogadja ugyan a vért, de saját ítéletére és zavarára teszi ezt: sötétségben és a Kegyelem ruhájától megfosztottan fogadja az igazságosságot; nem a vér hibájából, hanem mert megvetette a vért, és az önszeretet felhőjétől megvakítottan nem látja és nem ismeri meg a vérben az igazságot: ezért vesztére kapta meg a vért. A nagy keserűség pedig megfosztja a vér örömétől és a vér gyümölcsének édességétől, mivel nem ismerte meg önmagát, sem a vért önmagában, és emiatt nem lett az Igazság hűséges jegyese.

Szükséges tehát – ha az Igazság jegyese akarsz lenni –, hogy megismerd az Igazságot. Hol? Önmagad megismerésének házában, megismervén, hogy léted Istentől való: ajándékként és nem tartozás fejében. És önmagadban ismered meg újjáteremtésedet is, azaz hogy újjáteremtett vagy a Bárány vérében a Kegyelemre; és itt megfürdesz, és megfojtod és megölöd az érzéki akaratot. Másképpen nem hűséges jegyese leszel az Igazságnak, hanem hűtlen. És ezért mondtam, hogy az a vágyam, hogy az Igazság igaz jegyesének láthassalak.

Fojtsd tehát bele magad a megfeszített Krisztus vérébe és fürödj meg a vérben; és részegülj meg a vérben és teljél be a vérrel és öltsd magadra a vért. És ha hitetlen lettél volna, keresztelkedj meg újra a vérben; ha az ördög elhomályosította volna értelmed szemét, mosd meg szemedet a vérrel; ha hálátlan lettél volna az ajándékokért – fel nem ismervén őket –, légy hálás a vérben; ha hanyag pásztor lettél volna és nem lett volna kezedben az igazságosság irgalommal és okossággal átszőtt pálcája, vedd elő azt a vérből: értelmed szemével lásd meg a vérben, a szeretet kezével ragadd meg és a szomjas vággyal szorítsd erősen. A vér melegében felolvad a lanyhaság és a vér világossága előzi a sötétséget. Légy azért az igazság jegyese és a kezeidre bízott bárányokák igaz pásztora és kormányzója; és légy a test és a lélek cellájának szerelmese, amennyire állapotodnál fogva ez lehetséges.

Ha a vérben fogsz élni, meg fogod ezt tenni; ha nem, akkor nem. És ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, hogy tedd meg. Vess le magadról minden teremtményt (és köztük én legyek az első) és öltsd magadra Isten szerelmének érzületét és minden teremtményt Istenért, azaz nagyon szeresd őket, de keveset társalogj velük: csak akkor, ha látod, hogy a lélek üdvösségét munkálod ezzel. Én magam is így fogok tenni, amennyiben Isten megadja hozzá a kegyelmet. Fel akarok öltözni újra a vérben és le akarok vetni magamról mindent, amit eddig magamon viseltem.

Én akarom a vért, és a vérben betelik és mindig is be fog telni az én lelkem. Megcsaltam magam mindaddig, amíg a teremtményekben kerestem a beteljesedést. Azért a serénység idején el akarok merülni a vérben: és így meg fogom találni a vért is, a teremtményeket is, és a vérben fogom inni szeretetüket és érzületüket. És így békét ízlelek majd a háború idején és édességet a keserűségben; és a teremtményektől és atyai gyengédségedtől való megfosztottságomban meg fogom találni a Teremtőt és a legfőbb és örök Atyát. Fürödj meg a vérben és örülj, mert én örülök a szent öngyűlölet által.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

103. — A BELFORTE CSALÁDBÓL VALÓ BENUCCIO DI PIERÓNAK ÉS BERNARDO DI MISSER UBERTÓNAK VOLTERRÁBA[1]

Nem lehet békéje annak, aki gyűlöli a felebarátját. A gyűlöletet a szeretet űzi el a lélekből. A léleknek önmagát kell gyűlölnie hibái és bűnei miatt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek a vággyal, hogy szíveteket, érzületeteket és lelketeket a megfeszített Krisztussal megbékélten láthassam, mivel máskülönben nem fogtok részesülni az isteni Kegyelemben.

Tudjátok, fiaim, hogy egyedül a bűn az, ami háborúba viszi az embert a saját Teremtőjével. Mi módon köthetjük tehát meg ezt a békét, miután halálos vétkeink miatt háborúba keveredtünk Istennel és örök szenvedésre kárhoztatottak vagyunk, ha nincs békénk? Azt akarom, hogy megtaláljuk ennek a biztos módját, hiszen igen nagy veszedelemben van testünk is, lelkünk is; és nem látok erre több módot, csak egyet, azaz azt a szent módot, melyet Isten választott értünk, amikor Ádám bűne miatt az egész emberi nem háborúban állt Istennel. Az isteni Irgalmasság ugyanis — békét akarván kötni az emberrel és méltó bosszút akarván állni az elkövetett bűnön — elküldte az Igét, egyszülött Fiát, mint békénket és közvetítőnket. Isten Fiacskája pedig magára vette és a saját testén büntette meg gonoszságainkat, mint aki békénkké és közvetítőnkké lett. És hol büntette meg? A kereszt fájdalmas, kínos és gyötrelmes halálában. Így tehát látjátok, hogy Isten az Ő Fiának közvetítésével kötött békét az emberrel; és ez a béke annyira tökéletes és annyira teljes, hogy arra az esetre, ha az ember a saját bűnei és hibái miatt ismét háborúba keveredne, itt hagyta a vért. E vérben részesedünk a szentgyónásban és minden nap részünk lehet benne, ahányszor csak akarjuk.

Mivel tehát Isten ekkora kegyelemben és irgalomban részesített minket, nem

1. Volterra városának a XIV. sz-ban hosszú időn át egy Belforte nevű bölcs kormányzója volt. Utódai egészen 1411-ig megtartották a város feletti hatalmat. A Belforte család minden erejével guelf párti volt (azaz a pápa oldalán állt), és szüntelenül harcban állt a ghibellin Allegretti családdal. 1411-ben a családfőt, Bocchinót meggyilkolták. Az ő testvére volt Piero, a levél egyik címzettjének, Benuccionak atyja. Amikor Katalin a levelet küldi, még övék a város. A belháborúk miatt figyelmezteti őket a békére. Hogy az itáliai városok között, és a városokon belül dúló viszálykodásokat jobban megérthessük, itt kell tisztáznunk a guelf és a ghibellin párt mibenlétét: A ghibellin elnevezés a „Waibling" német szó olasz eltorzítása, s a Hohenstauf uralkodóház Wibelingen várának nevéből ered. Itáliában először Firenzében használták a „ghibellin" megjelölést 1215-ben, amikor II. Frigyes császár (1215—1250) a maga római császári hatalma alatt egy birodalomba akarta összefogni az akkor már köztársaságként önálló városokat és fejedelemségeket. A ghibellinek a császár oldalán álltak, mert földbirtokosok voltak, és úgy gondolták, hogy a császár hatalma alatt mentesek lesznek a pápaságtól, amelynek területén és hatalma alatt alakították ki saját kis birodalmaikat.
Az ellentábor guelfnek mondta magát, a német „Welf" szóból, s tagjai a városi polgárok voltak, akik tiltakoztak a császár központosító törekvése ellen és továbbra is fenn akarták tartani köztársasági önkormányzatukat. Később, a XIV. században a városokon belül általában kialakult ez a két párt és a ghibellinek a nemesség, a guelfek a polgárság soraiból kerültek ki.

akarom, hogy hálátlanok és tudatlanok legyünk, hanem azt akarom, hogy a megfeszített Krisztus nyomdokait kövessétek, annak érdekében, hogy békétek legyen az Ő nyomdokainak követésében; máskülönben ugyanis, mint mondtuk, az örök kárhozatban éltek.

Mondtam, hogy Isten az Ő Fiacskájának közvetítésével, a Fiú pedig a vér közvetítésével vette el tőlünk a háborút és adott nekünk békét: ugyanígy — én mondom nektek — ti is az erény közvetítésével fogtok megszabadulni a háborútól és megmenekülni az örök kárhozattól; máskülönben megszégyenültök ebben az életben is, a másikban is.

Hanem azt akarom, hogy tudjátok: sem Isten szeretete, sem erény nem lehet a lelketekben a felebarát közvetítése nélkül. Hogyan? Elmondom nektek. Én magam nem vagyok képes arra, hogy a szeretetet, ami a Teremtőm iránt van bennem, megmutassam Neki, mert Istennek semmivel sem lehetek hasznára. Szükséges tehát, hogy közvetítőként megragadjam az Ő teremtményét, és a teremtménynek legyek segítségére és hasznára azzal, amivel Istennek nem lehetek. Ezért is mondta Krisztus Szent Péternek, megkérdezvén őt: „Péter, szeretsz te engem?"[2] És az ő válaszára: „Igen" — Krisztus felelt és mondta: „Legeltesd bárányaimat. A szeretettel, amellyel engem szeretsz, nekem semmiféle jót sem tudsz tenni: tégy jót tehát a felebarátoddal". Így tehát látjátok, hogy közvetítő által kell megkötnünk a békét a nagy háborúból, amelyben Istennel vagyunk.

És e közvetítőn túl meg fogjátok szerezni az erényt is mint közvetítőt. Mondtam, hogy ez volt az az édes és dicsőséges közvetítő, amely elvett a lélektől minden háborút és sötétséget. Vegyétek azonban elmétekbe: ezt az erényt a felebaráti szeretetben találja és szerzi meg az ember, azáltal, hogy barátokat és ellenségeket egyaránt szeret a megfeszített Krisztusért. Ezáltal pedig kialszik a harag és a gyűlölet tüze, mely az emberben a testvére ellen volt.

A szeretet és az alázatosság erénye egyedül csak abban a szeretetben található és szerezhető meg, amellyel a felebarátot Istenért szeretjük. Az alázatos és békeséges ember ugyanis kiűzi szívéből az ellenség iránti haragot és gyűlöletet. A szeretet pedig el fogja űzni önszeretetét és ki fogja tágítani a szívét azáltal, hogy a feláldozott és beteljesedett Bárányért úgy szeret ellenséget és barátot egyaránt, mint önmagát; és türelmessé teszi minden — szóbeli vagy tettleges — jogtalansággal szemben, és édes erősséget ad neki a tudásban, hogy hordozni és viselni tudja a felebarátja hibáit. Akkor a lélek, aki Üdvözítőjének nyomdokait követve ilyen édesen megszerezte az erényt, mindazzal a gyűlölettel, mellyel korábban a felebarátját gyűlölte, most önmaga ellen fordul, gyűlölvén azokat a víciumokat, hibákat és bűnöket, melyeket Teremtője, a végtelen Jóság ellen követett el. És ezért bosszút akar állni önmagán, és meg akarja büntetni magában az érzéki részt; azaz amint az érzékiség és a világias élet gyűlöletre és bosszúra serkentette a felebarátja ellen, úgy a tökéletes és igaz szeretetben rendezett értelem épp az ellenkezőjére, szeretetre és békeszerzésre készteti. És ugyanígy az összes víciumnak megvan a maga ellentétes erénye. És az erény az, ami kibékíti a lelket Istennel, mert az erény áll bosszút a jogtalanságért, amit elkövetett.

2. Vö. Jn. 21, 15–17.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy szíveteket és érzületeteket megbékélve lássam a Teremtőtökkel. Ez az igaz út: más utunk nincsen. Én tehát, fiacskáim, üdvösségtek után vágyakozva azt akarnám, ha a gyűlölet késével önmagatokat tisztogatnátok, és nem úgy tennétek, mint a tudatlanok és ostobák, akik a mások sebével önmagukat sebzik meg. Ő maga előbb hal meg. Aki ugyanis halálos gyűlöletben él, meg akarván ölni az ellenségét, az előbb önmagát sebzi meg, hiszen a gyűlölet hegye először az ő szívét szúrja át, amely meghal a kegyelem számára. Ne több háborút tehát, a megfeszített Krisztus szerelmére! És ne akarjátok gyötrelemben tartani a testet és a lelket! Féljétek az isteni ítéletet, ami mindig fölöttetek van.

Nem akarok erről többet mondani; egyebekről pedig — üdvösségtekre vonatkozóan — majd élő szóval fogok szólni. Most azonban a megfeszített Krisztus nevében két dologra kérlek és kötelezlek benneteket: az első, hogy azt akarom, béküljetek ki Istennel és ellenségeitekkel (mert nem tudjátok megtenni ezt az első Igazsággal, ha előbb meg nem teszitek a felebarátotokkal). A másik az, hogy ne essék nehezetekre egy kis időre eljönni hozzám, minél előbb, amint tehetitek. Ha nem lenne annyi akadálya, én magam mennék el hozzátok. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

104. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Serénység nélkül se megszerezni, se megőrizni nem lehet az erényt. Istent dicsőítenünk, a felebarátot szolgálnunk kell. A türelem himnusza. A lélek az erények közül egyedül a szeretetet viszi magával a mennybe, de a szeretet valamennyi erény gyümölcsét magában foglalja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Atyám, és hanyag és hálátlan Fiacskám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked a vággyal, hogy láthassam: igaz és tökéletes serénységgel megszerzed és megőrzöd az erényeket, serénység nélkül ugyanis a lélek nem találja meg, s ha birtokolja is, nem őrzi meg őket.

A szeretet az, ami serénnyé teszi a szívet és arra mozdítja az érzület lábait, hogy ott járjanak, ahol az erény megtalálható. A lélek tehát, aki nem serény, jelzi, hogy nem szeret. Szükséges azért, hogy férfias és egyszerű szívvel szeressünk, érzékiségünk vagy bárki értelmes teremtmény közvetítése nélkül; hogy pedig eljussunk erre az édes szeretetre, szükséges, hogy felnyissuk az értelem szemét, s megismerjük és meglássuk, mennyire szeret minket Isten.

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon.

Ahhoz viszont, hogy ezt az ismeretet birtokoljuk, az szükséges, hogy az érzület lábaival az igaz önismeret házában járjunk, mert az önismeretben fogan meg a gyűlölet érzékiségünk iránt és a szeretet Isten kimondhatatlan szeretete iránt, amit önmagunkban találunk meg.

Ezek után a szív azonnal felkel tüzes vágytól ösztökélve és megy, keresvén, hogyan tölthetné idejét minél tökéletesebben. Drágának tűnik számára az idő, hiszen látja, hogy az időben szerzi meg vagy veszíti el a kincset, tetszése szerint. És látja, hogy más módon nem jut el az igaz erényre, csak a felebaráti szeretet közvetítésével (amely szeretet Isten megismeréséből származik, mert Isten jóságában látja és ismeri meg, hogy az Ő kimondhatatlan szeretete nemcsak őrá, hanem minden értelmes teremtményre, barátra és ellenségre egyaránt kiterjed; jóllehet egyeseket jobban szeret mint másokat, aszerint, ahogyan az erény érzülete megvan bennük).

Az erényest az erény szerelméért és teremtmény voltáért szereti; az igazságtalant és a gonosz bűnöst azért szereti, mert ő is Isten teremtménye, s hogy elhagyja a víciumot és kijöjjön az erényre. És így a lelkek ízlelője lesz és belőlük táplálkozik Isten dicsőségére. És hogy kivonja a lelkeket az ördög kezéből, halálra adná magát. És serényen ellopja az időt önmagától — azaz a saját vigasztalásától, bármiféle vigasztalás is legyen az: régi vagy új — és a felebarátjának adja. És ezért Isten ama szolgálóleányának,[2] aki megkérdezte: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem neked?" — Ő így felelt: „Add nekem a dicsőséget, a felebarátodnak pedig a fáradozásaidat".

És milyen fáradalmakat adjak neki? Add neki a test és a lélek fáradozásait. A lélek fáradozásai a szent vágy és a szent, alázatos és szüntelen imádságok felajánlása — örömmel az erényesekért és fájdalommal azokért, akik a halálos bűn halálában hevernek —, igaz türelemmel viselvén a botránkozásokat, rágalmazásokat és a zúgolódásokat, melyeket tőlük kapunk; semmi miatt sem hátrálva meg az imádságban, a szent vágyban és az üdvösségükre éhező serénységben. Így a lélek hasonlóvá formálódik a megfeszített Krisztushoz, azáltal, hogy ezt az eledelt Krisztus vágyának kínzó és gyötrelmes keresztjén eszi, amely kereszt gyötrelmesebb volt, mint a test keresztje.

Mondom, Isten azt is akarja még, hogy a test fáradozásait is adjuk oda a felebarátnak, és ezt akkor tesszük, amikor testileg fáradozunk az ő szolgálatában, mindenféle szolgálattal szolgáljuk őt, testi szenvedéseket és kényelmetlenségeket is vállalva érte. Isten néha azt is megengedi, hogy ütlegeléseket, éhséget és szomjúságot, és sok üldöztetést viseljünk el tőlük, mint a szent mártírok tették, akik kínokat és nagy szenvedéseket viseltek. Mi azonban olyan tökéletlenek vagyunk, hogy nem vagyunk méltók akkora jóban részesülni, hogy Krisztusért üldözöttek legyünk.

Ily módon tehát a felebarátért fáradoznunk, Istent pedig dicsőítenünk kell, és mindent az Ő nevének dicsőségére és dicséretére kell tennünk; máskülönben fáradalmaink nem teremhetik meg az élet gyümölcsét, hanem ebben az életben megízleljük az örök halált. Fogand meg a szeretetet Istenben, az Ő neve dicső-

2. Azaz magának Katalinnak. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét az 52. oldalon.

ségének és a lelkek üdvösségének keresésében, és bizonyítsd a megfogant szeretetet a felebarátban, a türelem erényében.

Ó türelem, mennyire kedves vagy! Ó türelem, mennyi reménységet adsz annak, aki birtokol téged! Ó türelem, királynő vagy, aki uralkodsz és nem uralkodik feletted a harag! Ó türelem, te teszel igazságot érzékiségünk felett, amikor ki akarná dugni a harag fejét. Magaddal hordod a kétélű kést, azaz a gyűlölet és a szeretet kését, hogy levágd és gyökeresen kiirtsd a haragot és a kevélységet, valamint a kevélység velejét, a türelmetlenséget. És a te ruházatod a nap köntöse Isten igaz ismeretének világosságával és az isteni szeretet melegével, ami sugaraival elárasztja azokat, akik jogtalanságokat követnek el ellened és az égő szeretet parazsát hullatja fejükre, ami kiégeti és megemészti szívükben a gyűlöletet. Így tehát, szeretetben megalapozott türelem, te vagy az, aki gyümölcsöt hozol a felebarátban és megadod Istennek a dicsőséget. Ruhádat sok és különféle erény csillaga ékesíti, hiszen a lélekben nem létezhet a türelem az önismeret éjszakájával — ami olyannak tűnik, mint a hold világossága — az összes erények csillagai nélkül. És önmagunk megismerése után eljön a nappal, a nap világosságával és melegével, ami a türelem öltözete, mint mondottuk. Ki ne szeretne meg tehát egy ennyire édes dolgot, mint a türelem, azaz a megfeszített Krisztusért való szenvedés?

Tűrjünk tehát, drága és édes atyám. És ne vesztegesd az időt és törekedj megismerni magadat annak érdekében, hogy ez a királynő szállást vegyen a lelkedben, hiszen nagy szükségünk van rá. És így a kereszten leszel majd a megfeszített Krisztussal és az Ő eledelével fogsz táplálkozni, amelyre Isten meghívott és kiválasztott téged. A tűrésben úgy érzed, a hold világosságában élsz, de a tűrésben fogod megtalálni a nap világosságát. Lelked akkor megújul majd az erényben, te pedig keresni és őrizni fogod az erényt mind nagyobb serénységgel és tökéletességgel, mígcsak el nem jutsz a célodba: és hasonlóvá formálódsz majd a megfeszített Krisztushoz, aki szenvedést, kínokat és gyalázásokat hordozott. Miért? Mert ismerte azt az isteni bölcsességet, hogy az Atyát ért sértést büntetésnek kell követnie. Az ember erejét vesztette és nem tudott elégtételt adni. Ő adott elégtételt a tüzes szeretettel, jóllehet a bűn veleje nem volt benne. Ebben fogod követni az Ő nyomdokait, ha erényes leszel, elviselvén a téged ért igazságtalanságokat; azaz nem attól fogadod a jogtalanságot, aki elkövette ellened, hanem Istentől, akitől mindig igazságosan kapjuk, hiszen mindig megbántjuk Őt.

Azután pedig, amint Krisztus egészen a halálig viselte a szenvedést és feltámadt dicsőségesen, mi is így teszünk majd, és Isten többi szolgái is, akik egészen érzékiségük haláláig viselik a szenvedést. Amikor ugyanis érzékiségünk meghal, a lélek megújulva lép ki a kegyelemre, és mert földre terítette a víciumot, a türelem királynőjének dicsőségébe öltözik. És a türelem ruházatában, melyről fentebb szóltunk, kitart mindvégig, míg csak fel nem száll az égbe. Jóllehet a szeretet kivételével — ami a türelem ruhája — minden erény itt marad lenn a földön, mindazonáltal magával viszi az erények gyümölcseit és különösen a türelem gyümölcsét, hiszen az egészen egybeolvadt a szeretettel, sőt a türelem a szeretet veleje, mivel a türelem mutatja meg, hogy a lélek szeretetbe öltözött és nem meztelen. A türelem ugyanis szeretet nélkül nem is lenne erény.

Igaz és tökéletes szeretet van azonban a lélekben, ha megmutatta ennek jelét, azaz elviselt szenvedést és gyalázatot, gúnyt és sértegetést, az ördög kísértéseit és a test zaklatását, a zúgolódók nyelvét és a kétszínűek hízelgéseit, akiknek más van a szívükben és mást mutat a nyelvük. Mindezeken igaz és szent türelemmel ment keresztül, igaz serénységgel szolgálva Istent és a felebarátját. Önismerete cellájának lakója lett, amely cellában Isten benne levő jósága ismeretének cellája is megtalálható. Itt táplálkozik és itt örvendezik. Szenvedések közepette veszi magához a lelkek eledelét és így asztala a kereszt. Isten neve dicsőségének és dicséretének cellájában nyugszik és az lett az ő ágya. És így megtalálta az asztalt, az eledelt és a felszolgálót, azaz a Szentlelket és az örök Atya dicsőségét, amiben megnyugszik. És miután ilyen édesen megtalálta a belső cellát, a külsőt is keresi, amennyire tőle telik.

Emlékezzél, drága atyám és hanyag fiacskám, Máriának és az első édes Igazságnak tanítására. Tudod, hogy szükséges, hogy önismeretben élj és szüntelen alázatos imádságokat ajánlj fel. És szükséges, hogy tanuld a cellát és megismerd az igazságot, és menekülj minden társalgástól, hacsak nem a lelkek üdvössége – hogy kivond őket az ördögök kezeiből – kényszerít erre. Emiatt tehát szeresd a vámosok és a bűnösök társaságát, a többieket pedig nagyon szeresd, de keveset társalogj velük. Meg ne feledkezz az isteni officium idejéről és órájáról; ne légy hanyag, se lassú, ha Istenért és a felebarát szolgálatában tehetsz valamit. De ha elfáradtál, a celládba menekülj és ne keress társalgásokat az erény látszata alatt, hogy szétszóródj.

Biztos vagyok benne, hogy ha tökéletes serénység lesz benned és éhezni fogod az erényt, meg fogod ezt tenni, és elmédben megőrzöd mindazt, amit mondtam neked. Máskülönben, ha ez a serénység nincs benned, nem fogod megtenni soha és azt sem őrzöd meg, ami most a tiéd. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy igaz és tökéletes serénységben láthassalak téged. Máriában, ebben az édes Anyában van a reményem, hogy beteljesül az én vágyam. Veszítsd el önmagad és egyedül a megfeszített Krisztust keresd és senki más teremtményt.

Könyörögj a dicsőséges Péter és Pál apostolokhoz,[3] hogy eszközöljék ki a kegyelmet számomra és a többi szegény fiacskám számára, akik elmerültünk a megfeszített Krisztus vérében, hogy magunkra öltsük az édes igazságot. Engem pedig – ha ez az Ő akarata – vigyen ki ebből a sötét életből, mert számomra az élet türelmetlenség, a halál pedig nagy vágyakozás. Erősödj meg; és örüljünk és ujjongjunk, mert örömünk teljes lesz a Mennyben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

3. Valószínűleg Rómában tartózkodott Rajmund.

105. — BERTALAN TESTVÉRNEK, AMIKOR ASCIANÓBAN VOLT[1]

Isten Fiának alázata megszégyeníti az emberi kevélységet. Érzéki természetünk szamarát az értelemnek kell irányítania. Tegyünk meg mindent, ami tőlünk telik és a Szentlélek meg fogja tenni azt, amire nekünk nincs lehetőségünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiacskám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: a legégőbb vággyal, mélységes alázattal és serénységgel fogadod a mi Királyunkat, aki alázatosan, szelíden és szamárháton ülve jön hozzánk.

Ó, kimondhatatlanul drága Szeretet! ma megszégyeníted az emberi kevélységet, hiszen látja, amint te, a királyok Királya a teherhordó állat hátán jössz, mi pedig oly nagy gyalázkodások közepette elűzünk magunktól.[2] Szégyenkezzenek tehát azok, akik a világ megbecsülését és dicsőségét keresik.

Lobogjon, lobogjon fel benned, drága fiacskám, a szent vágy tüze és távozzék belőled minden ridegség: szállj fel te is emberségünk szamarára, hogy az ne mozduljon soha, csak ha az ész vezeti, és ne kívánjon mást, csak Isten dicsőségét és a teremtmények üdvösségét. Azt akarom, hogy így cselekedj nagy serénységgel, érezvén a mi Királyunk hevének melegét.

Ily módon uralkodni fogunk érzékiségünkön és ridegségünkön férfias szívvel; és te az édes és szerelmes eledel ízlelője leszel, melyet Isten Fiacskája a szentséges Kereszten evett. Ezt tegyétek Nérivel[3] együtt. És tegyétek meg serényen midazt, amire képesek vagytok — megadván Istennek a dicsőséget és a felebarátnak az érte való fáradozást — azzal a hittel, hogy a Szentlélek majd megteszi azt, ami számotokra lehetetlennek tűnik.

A szüntelen imádság által ott leszek melletted és az egész nép mellett láthatatlanul, de majd láthatóan is, amikor lehetőségem lesz arra, hogy ezt megtegyem, és Isten is így akarja. Most nem látok lehetőséget arra, hogy meglátogassam Szent Ágnest az ő ünnepén,[4] mert nem készültem el azzal, amit ő akart, hacsak Isten gondviselése már el nem készítette.

Ha úgy látod, hogy ott tartózkodásod Isten dicsőségét szolgálja, ne tűnjék neheznek számodra, hogy kissé tovább is maradj. Sőt vidáman tedd azt, ami szükséges és égjen a szíved. Mondd meg Simon testvérnek, fiamnak Krisztus Jézusban, hogy a fiú soha nem fél anyjához menni, de különösen a verések elől fut őhozzá;

1. A címzettnek szólt a 70. levél, amikor Pízában bakkalaureus volt. E levél írásakor Ascianóban prédikált (lásd a 24. levél 1. jegyzetét a 68. oldalon).
2. Valószínűleg Virágvasárnapján készült a levél, amikor a liturgia elénk állítja a Jeruzsálembe szamárháton bevonuló Krisztust, akit elítéltetése után szidalmak és gyalázkodások közepette űznek ki a városból a kereszttel.
3. Katalin egyik írnoka és titkára. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.
4. Montepulcianói Szent Ágnesről van szó. (lásd a 26. levél 1. jegyzetét a 71. oldalon). Ünnepét április 20-án tartották.

anyja pedig karjába zárja és keblén eteti és táplálja. S jóllehet én rossz anya vagyok, mindazonáltal mindig a szeretet keblén fogom őt hordozni. Legyetek serények és nem hanyagok, hogy a lelkem örvendhessen Isten színe előtt. Nem volt arra időm, hogy neki is írjak. Áldd meg őt százezerszer Krisztus Jézus nevében.

Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Alexia és én, és Cecca számtalanszor imáidba ajánljuk magunkat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

106. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

A hanyagság oka a hálátlanság. Aki hálás a Teremtőjének, az szüntelenül imádkozik.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiacskám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam, amint minden hanyagság és hálátlanság kialszik benned. A hanyagság ugyanis nincs hálátlanság nélkül. Mert ha a lélek hálás és van benne elismerés a Teremtője iránt, akkor serény is, és nem hagyja kifutni az időt a kezei közül, hanem inkább ellopja az időt[2] az erény éhségével.

Azt akarom tehát, drága fiacskám, hogy az erényre vágyakozva és a kapott jótétemények iránti hálával mindig alázatos és szüntelen imádságban töltsd az időt.

Egyebet nem mondok. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, és maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

107. — LUIGINAK, A SZIÉNAI LUIGI GALLERANI ÚR FIÁNAK ASCIANÓBA[1]

A kitartás nyer koronát, nem a kezdeményezés. Az erőt a kereszt adja a kitartáshoz. Isten a legfőbb öröm és gazdagság, tökéletes békét ad a ráhagyatkozó léleknek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem Krisztus Jézusban. Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő Fiacskájának drága vérében a vágy-

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.
2. Ugyanezt részletesebben a 104. levélben találjuk meg: az ember önmagától lopja el az időt azért, hogy a felebarátjának szolgáljon.

1. A címzett, előkelő sziénai család tagja, Bartolomeo Dominicivel és Neri di Landoccióval Asciánóban tartózkodott, amikor a levelet kapta.

gyal, hogy férfias lovagnak láthassalak, azaz hogy bátor lovagként haladj előre, aki nem hátrál meg és nem tér ki az ütések elől, hanem mindig igaz és tökéletes kitartással halad. Hiszen tudod, hogy a kitartás nyer koronát és nem a kezdeményezés.

És ha úgy érzed, hogy belefáradtál a kitartásba ezen a harcmezőn, akkor vedd, drága testvérem Krisztus Jézusban, vedd a szentséges kereszt zászlaját, azt a legerősebb oszlopot, amelyen az értünk feláldozott Bárány pihen, és annyira erős, hogy elveszi minden gyengeségünket. Annyira megerősíti az ember szívét, hogy sem az ördög, sem más teremtmény nem képes megingatni őt, ha ő maga nem akarja. És ezen nem is csodálkozom, hiszen a Szeretet ereje tartotta megkötözötten és átszegezetten a szentséges kereszten az Isten Fiát. Kérlek tehát, kötözd magad a keresztre és nem leszel képes hátra fordulni.

Itt meg fogod találni az összes erények alapját. Itt meg fogod találni az Istenembert az emberi természettel való egyesülés miatt. Itt meg fogod találni az isteni Szeretet bőségét, amellyel Ő kiragadta jegyesét, az emberi nemet az ördög kezei közül, aki mint házasságtörőt birtokolta őt.

Ó édes szerelmes Jézus! aki a kereszten fegyvertelen, átszúrt és átszegezett kezekkel átszúrtad az én ellenségeimet!

Úgy jött el, mint a mi békénk, hogy békét szerezzen az embernek az Istennel. Így mondta Szent Pál: „Küldött és megkötözött vagyok a Krisztusban értetek; drága testvérek, engesztelődjetek és béküljetek ki Vele, hiszen Ő úgy jött el, mint békeközvetítő Isten és az ember között".[2]

Ó édes Jézus, való igaz, hogy te vagy számunkra a béke, a csöndesség és a lelkiismeret nyugalma! És semmiféle keserűség, szomorúság vagy szegénység nem lehet abban a lélekben, melyikben Te lakozol a Kegyelem által. Ésszerű is, hogy tökéletes legyen az öröme és teljes a gazdagsága, hiszen Istenben, aki a legfőbb öröm, nincs szomorúság, se keserűség. Ő a legfőbb gazdagság, mely soha nem fogyatkozik, és nincs tolvaj, aki meglophatná Őt.

Éppen ezért a legnagyobb szeretettel arra kérlek, légy serény ebben a még rendelkezésedre álló időben, mert nagy vigasztalás a jó és erényes élet. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy igaz lovag légy, aki soha nem hátrál meg és nem hagyja el szent elhatározását. Az igaz és királyi erényekkel felfegyverezve a szentséges kereszt oszlopára támaszkodj meg, ami meg fog védeni téged az ördög és a teremtmények minden olyan harapásától és zaklatásától, mely visszatartana az erénytől. Ne legyen rá füled, és ne higgy a teremtmények tanácsainak, akik vissza akarnak tartani szent elhatározásodtól, hanem hitedet megvallva gyakran keresd azok társaságát, akik segítenek téged, hogy Isten a kegyelem által a tiéd legyen.

Egyebet nem mondok. Fürdesd meg emlékezetedet a vérben. És bátorítsanak téged Bertalan és Néri testvérek. Őket is, engem is ajánlj Berenghieri úrnak.[3] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Ef. 2, 14. és Kol. 1, 20.
3. Asciano plébánosa.

108. — GIOVANNA DI CAPO ASSZONYNAK ÉS FRANCESCÁNAK SZIÉNÁBA[1]

A szerető lelket a múló idő állandóan gazdagítja. Az isteni szeretet ruháját a szeretet és a gyűlölet adja ránk. Aki megismerte Isten szeretetét, nem keres és nem akar mást, csak Isten akaratának teljesítését.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Leányaim! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az isteni Szeretet tüzétől felgyulladva és megemésztve láthassalak benneteket, annyira és oly módon, hogy a szív minden keménysége és önszeretete, és az elme sötétsége távol legyen tőletek. Ez az állapota az isteni Szeretetnek, amely mindig tevékeny és soha el nem fárad. Éppúgy, mint az uzsorást, őt is gazdagítja az idő: ha alszik, gazdagodik, ha eszik, gazdagodik, bármit is tesz, gazdagabb lesz tőle és soha nem veszti el az időt. Ezt nem az uzsora teszi, hanem az idő kincse.

Így tesz Krisztus szerelmes jegyese is, aki az isteni szeretetben ég: mindig gazdagodik és soha nem tétlen. Ő alszik és a Szeretet dolgozik: akár eszik, akár alszik, akár virraszt. Mindaz, amit tesz, gyümölcsöt terem. Ő vigassággal teljes Szeretet, te vagy az az anya, aki kebleden táplálod fiaidat, az erényeket. Te vagy a minden gazdagság feletti gazdagság, annyira, hogy a lélek, aki beléd öltözött, soha nem lehet szegény. A saját szépségedet adod neki, hiszen magaddal egyesíted; mert amint Szent János mondja: „Az Isten Szeretet: aki szeretetben él, Istenben él és Isten őbenne".[2] Ó drága leányaim, lelkem öröme és vigassága, nézzétek csak méltóságtokat, melyet Istentől ennek a Szeretet-anyának a közvetítésével kaptatok! Mert Isten olyan erővel szerette a teremtményét, hogy a Szeretettől indítva önmagából teremtett meg minket és nekünk adta a saját képét és hasonlatosságát, csak azért, hogy Benne örvendezzünk és megízleljük Őt, s részünk legyen örök szépségében.

Nem értelem és emlékezet nélküli állattá alkotott minket, hanem nekünk adta az emlékezetet, hogy befogadja az Ő jótéteményeit, az értelmet, hogy megértsük legfőbb és örök akaratát, ami nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és az akaratot, hogy szeressük akaratát.

Amint a megismerés szeme megérti az Ige akaratát — aki azt akarja, hogy a szentséges kereszt útján kövessük Őt, elviselvén minden szenvedést, kínzást, gúnyt és gyalázatot a megfeszített Krisztusért, aki bennünk van, aki megerősít minket — az akarat, melyet az a szeretet-anya tüzessé tett, azonnal fölkel és siet, hogy szeresse azt, amit Isten szeret és gyűlölje, amit Ő gyűlöl; annyira, hogy nem akar mást ke-

1. A címzettekről nincsenek biztos adataink. Giovanna valószínűleg a sziénai Capo családból származhatott, amely idővel kihalt. Katalin tanítványa volt, Firenzébe majd Rómába is elkísérte őt. A Legenda tanúsága szerint Katalin meggyógyította a lábfájását. A másik címzett valószínűleg Tolomei Franciska, róla lásd a 81. levél 1. jegyzetét a 198. oldalon. A levél valószínűleg Pizában készült 1375 végén.
2. 1. Jn. 4, 16.

resni, se kívánni, se magára ölteni, csak Isten legfőbb, örök akaratát. Miután megértette és meglátta,[3] hogy Isten nem akar mást, csak a mi javunkat, s látja, hogy Istennek az van tetszésére és azt akarja, hogy a kereszt útján kövessük Őt, megelégedett és örvend mindabban, amit Isten rábocsát akár betegségben, akár szegénységben, jogtalanságban és rágalmakban, akár az elviselhetetlen vagy tapintatlan parancsban. Mindebben örvendezik és ujjong, és látja, hogy Isten a javára és a tökéletesedéséért bocsátja rá ezeket.

Nem csodálkozom azon, hogy az ilyen lélekben nincs szenvedés, hiszen kiirtotta magából azt, ami a szenvedés oka, az önakaratot — ami az önszereteten alapszik — és magára öltötte Isten szereteten alapuló akaratát.

És ha azt mondanátok nekem: „Anyánk, mi módon ölthetjük magunkra akaratát?" — azt felelem erre: „Gyűlölettel és szeretettel". Hiszen a szeretet öltöztet szeretetbe, ugyanúgy, mint amikor valaki öltözködik: mivel meggyűlölte a régi ruháját, leveszi azt és magára ölti szeretettel az újat. Ó leánykáim, vajon a ruha az, ami felöltözteti őt? Nem, hanem a szeretet; hiszen a ruha önmagától nem cserélődik, ha a teremtmény a szeretettől indítva magára nem veszi.

Honnan vehetjük ehhez a gyűlöletet? Egyedül csak önmagatok megismeréséből: annak látása, hogy mi nem létezünk, elvesz minden kevélységet és megalapozza az igaz alázatosságot. E megismerésben találjuk meg Isten jóságának világosságát és bőségét, valamint az üdvösséget és a kimondhatatlan szeretetet. Mindez nincs elrejtve előlünk. Mielőtt az Ige, Isten egyszülött Fiacskája megtestesült volna, rejtve volt a mi természetünk számára: miután azonban Ő a mi testvérünk akart lenni, magára vette emberségünk természetét, megnyilvánult előttünk, majd magasba emeltetett, hogy a szeretet tüze minden teremtmény számára megnyilvánuljon és a szeretet ereje vonzza a szívet.

Való igaz tehát, hogy a szeretet átformál és egy valósággá tesz minket azzal, akit szeretünk. Legyetek tehát serények, leányaim, kiterjesztvén a szeretet karjait, hogy amit értelmetek megértett, azt emlékezetetek megragadja és megtartsa. Ezen a módon betöltitek Isten vágyát és az enyémet, azaz látni fogom, amint az isteni szeretet tüze lángra gyújtott, felemésztett és felöltöztetett titeket. Tegyétek, tegyétek meg, hogy a vérből táplálkoztok, mert hamarosan eljön a mi időnk.[4]

Ne csodálkozzatok azon, hogy még nem jutottunk el hozzátok, de amikor az isteni Jóságnak ez tetszésére lesz, azonnal ott leszünk. Az Egyház érdekében és a Szentatya akaratából kissé elhalasztottam jövetelemet. Kérlek titeket és meg is parancsolom nektek, fiaim és leányaim, hogy könyörögjetek Isten színe előtt és ajánljatok fel imádságokat, és szent és édes vágyakat a szent Egyházért, mert nagy üldözésben van része. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. A megértés következtetés eredménye, az értelmi látás viszont közvetlenül és teljesen a tárgy világosságától valamint az értelem szemének élességétől függ.
4. Vö. Jel. 1, 3.

109. — AZ APOSTOLI NUNCIUS APÁTNAK[1]

A szeretet köteléke köti az Egyház tagjait Krisztushoz és egymáshoz. Ezt a kötelet tűzben találjuk meg. A tűz maga Isten, aki felmelegíti, megvilágosítja és magához hasonlóvá formálja az embert. Válasz a főpap három kérdésére. A legnagyobb kegyetlenség a hibák elnézése és nem javítása.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő Lelkiatya Krisztus Jézusban! Én, Katalin, a te szolgálód és leányod, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, neked ajánlván magam, írok Isten drága vérében a vággyal, hogy igaz papnak és a szent Egyház testében megkötözött tagnak láthassalak.

Ó főtisztelendő és szeretett atyám Krisztus Jézusban, mily boldog lesz a lelked és az enyém is, amikor majd látni fogom, hogy az isteni szeretet tüzében megkötözöttek vagyunk; amely szeretet, tudod, tejet ad fiainak és táplálja őket. És úgy tűnik nekem, hogy e tejhez nem lehet más módon hozzájutni, csak amint a csecsemő szívja magába anyja kebléből; amint ő az emlő közvetítésével szívja magába a tejet és így táplálkozik, úgy a mi lelkünknek sem lehet élete más módon, tudod, csak a megfeszített Krisztus közvetítésével. Így mondta ezt az első Igazság: „Senki sem mehet az Atyához, csak általam"[2]. Más helyen is mondja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet; aki rajtam megy át, az nem sötétségen, hanem a fényen megy át".[3]

Ó kimondhatatlan, legédesebb Szeretet, melyik a te utad, melyet akkora szeretettel választottál? Nem látom, hogy az a megtiszteltetés, az élvezet, az emberi dicsőség vagy az önszeretet volna, hiszen a szeretet nem a magáét keresi,[4] hanem egyedül csak Isten dicsőségét és a teremtmény üdvösségét. Az Ő élete tehát nem volt más, mint megcsúfoltatás, bántalmazás, szemrehányás, szidalmazás, végül pedig a kereszt szégyenletes halála. Ezen az úton követték Őt a Szentek, mint az édes Fővel, Jézussal egybekötött és egyesült tagok. Ő pedig annyira édes, hogy életet és eledelt ad mindazoknak a tagoknak, akik a Fővel egybekötötten élnek.

És ha azt mondjuk: „Mi módon kövessem ezt az édes Főt és mi módon kössem magam hozzá?" — akkor tudd meg, hogy más módon nem kötődhet Hozzá az ember, csak kötelékkel és más módon nem válhat eggyé a tűzzel, csak ha beleveti magát, hogy egyetlen kicsi tagja se maradjon kívül a tűzön. Nos tehát, a szeretet

1. A címzett, Gerardo di Puy, bencés szerzetes volt Cluny-ben, majd apát a Tours melletti marmontieri Szent Márton-kolostorban. 1371-ben Itáliába ment, s mint XI. Gergely vérrokona, Perugia városának vikáriusa és a Szentszék kincstárnoka lett. A címzésben szereplő nuncius megjelölés vagy téves, vagy a szót igen tág értelemben használták (nuncius ugyanis pápai követet jelent). Gerardo 1375-ben bíboros lett, s ott volt a VI. Orbánt megválasztó konklávén is. Később azonban az ellenpápa oldalára állt és mindvégig kitartott mellette. VI. Orbán őt tette felelőssé Perugia lázadásáért és megfosztotta bíborosi rangjától a zsarnoki természetű főpapot. 1389-ben halt meg. A levél Pízában vagy Firenzében készült, 1375. május 17-e után.
2. Jn. 14, 6.
3. Jn. 8, 12.
4. 1. Kor. 13, 5.

az a kötelék, amellyel a lélek Krisztushoz kötözi magát. Ó, milyen édes ez a kötelék, mely a szentséges keresztfán megkötötte Isten Fiacskáját!

És ezt a köteléket, amely megkötözi az embert, a tűzben lehet megtalálni. Az isteni szeretet tüze pedig azt teszi a lélekben, mint az anyagi tűz: felmelegít, megvilágosít és magához formál. Ó édes és vonzó tűz, amely felmelegítesz minden ridegséget és előzöl minden víciumot, bűnt[5] és önszeretetet! Ez a melegség felmelegíti és lángra gyújtja akaratunk száraz fáját; az akarat tüze pedig átterjed az édes és szerelmes vágyakra és lángra gyújtja őket, hogy a lélek azt szeresse, amit Isten szeret és gyűlölje, mit Isten gyűlöl. És amikor a lélek meglátja, hogy milyen mérhetetlenül szeretik, s hogy a keresztfán feláldozott Bárány önmagát adta érte, akkor, mondom, megvilágosítja őt a tűz és nem lesz többé sötétség benne. És így e tiszteletreméltó tűztől megvilágosított lélek egész értelmével mélyebben és szélesebb körben lát. És miután megérezte és befogadta a világosságot, felismeri és meglátja, mi van Isten akaratában, és nem akar mást követni, csak a megfeszített Krisztus nyomdokait, hiszen jól látja, hogy más úton nem járhat: és nem akar másban örvendezni, csak az Ő gyalázataiban. Ekkor már a megfeszített Krisztus testének közvetítésével szívja magába az isteni édesség tejét.

Ó édes világosság, ahol nincs többé sem sötétség, sem szenvedés, sem keserűség, sem szomorúság! Hiszen a világosságban, amit a tűztől kapott, látja a lélek, hogy minden Istentől származik, kivéve a bűnt és a víciumot; és látja, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket; s hogy a Kegyelemnek ezt a megszentelését nekünk adja, az Isten az emberrel egyesült és az emberhez alázta magát.

Ő az a regula, amelyet mindannyiunknak követnünk kell. Ezt látja és szemléli tökéletesen a megvilágosított értelem, amikor szeme Isten jóságának és az isteni szeretetnek szemébe tekint. És hol találja meg ezt a szeretetet és jóságot? Benn önmagában: önmaga megismerésében. Látja ugyanis, hogy ő nem létezik és felismeri, hogy létét Istentől kapta, kegyelemből és szeretetből és nem tartozás miatt. Értelmünk tehát azonnal fel fog figyelni ekkora jóságra, megszületik benne a kegyelem élő forrása, a mélységes alázat olajának ere, amely nem engedi elesni vagy felfuvalkodni sem kevélység sem bármiféle állás vagy dicsőség miatt. Hanem inkább, mint jó pásztor, követni fogja Mesterének nyomdokait, mint ezt a szent és édes Gergely tette, meg a többiek, akik követték Őt; akik a legnagyobb létükre kicsik maradtak, és nem uralkodni, hanem — lelkileg is, anyagiakkal is, és inkább a jó élettel, mint szóval — szolgálni akartak.

Miután tehát az értelem befogadta a tűz világosságát a mondott módon, a tűz magához formálja őt és eggyé válnak. És így az emlékezet egy valóság lesz a megfeszített Krisztussal; ezért van az, hogy nem képes mást őrizni, másnak örülni és másra gondolni, csak ami kedves Annak, akit szeret, és arra a kimondhatatlan szeretetre, amit Istenben önmaga és az egész emberiség iránt lát. Ezért van az, hogy amint az emlékezet ezt őrzi magában, Isten és a felebarát szerelmesévé válik, annyira, hogy ezerszer is odaadná az életét értük. Nem érdekből szereti őt, hanem egyedül csak azért, mert látja, hogy Isten végtelenül szereti a maga teremtményét,

5. A bűn: rossz emberi tett. A vícium: az erény ellentéte. Lásd a 11. levél 3. jegyzetét a 41. oldalon.

és örömét találja abban, hogy azt szeresse, akit Ő szeret. Valóban elmondhatjuk tehát, hogy Ő az a tűz, amely melegít, megvilágosít és magához formál minket.

És ebben a tűzben a lélek három képessége összhangra talál, azaz az emlékezet Isten jótetteményeit hordozza, az értelem Isten jóságát figyeli, az akarat pedig kitárul a szeretetre oly módon, hogy Kívüle semmit sem akar se szeretni, se kívánni. És minden cselekedete Őreá irányul: Istenen kívül semmit sem képes látni, hanem mindig azon gondolkodik, mit tehetne inkább Teremtője kedvére. És mivel látja, hogy Isten előtt semmi sem kedves annyira, mint ha a lelkek ízlelői vagyunk és belőlük táplálkozunk, soha be nem telik velük.

És különösen tőled, atyám, és a hozzád hasonlóktól kívánja meg Isten ezt a buzgóságot és serénységet. Ez a megfeszített Krisztus útja, amely mindig a Kegyelem világosságát adja nekünk. Más úton járva sötétségből sötétségre fogunk jutni és végül az örök halálba.

A tőled kapott levél nagy vigasztalás és öröm volt számomra, meggondolván, hogy még mindig emlékszel erre a hitvány és nyomorult teremtményre. Megértettem, amit mondtál; és a három kérdezett dolog közül az elsőre azt válaszolom, hogy jó lenne, ha a mi földön járó édes Krisztusunk[6] – így hiszem és látom Isten színe előtt – főleg két dolgot szüntetne meg, melyek Jézus Krisztus Menyasszonyát annyira pusztítják. Az egyik a rokonok iránti túlzott gyengédség és a róluk való gondoskodás: különösen ezen a téren kellene egészen halottnak lennie mindenben. A másik a túlzott irgalmasságon alapuló túlzott édesség. Jaj, jaj, ez az oka annak – azaz a javítás hiánya –, hogy a tagok romlottak lesznek. És főleg három gonosz vícium van Krisztus ellenére, azaz a tisztátalanság, a fösvénység és a felfuvalkodott gőg, amely Krisztus Menyasszonyában uralkodik, azaz a főpapokban, akik nem figyelnek másra, csak az élvezetekre, az állásokra és a legnagyobb gazdagságra. Látják, hogy az alvilági ördögök elviszik a rájuk bízottak lelkét és nem törődnek vele, mert farkassá váltak és áruba bocsátói az isteni Kegyelemnek. Erős igazságosságra volna tehát szükség a megjavításukhoz, hiszen a túlzott könyörületesség a legnagyobb kegyetlenség, amikor igazságossággal és irgalommal javítani kellene. Bizony mondom neked, atyám, Isten jóságából remélem, hogy a sok imádság és Isten szolgáinak ösztökélése miatt ki fog szabadulni a rokonok iránti túlzott gyengédség eme hibájából. Nem mondom, hogy Krisztus Menyasszonya ne legyen üldözött; mégis hiszem, hogy eljön majd virágzása, amint el kell jönnie. Annak érdekében, hogy egészen rendbe jöjjön, arra van szüksége, hogy egészen lerombolják. És e mondott leromboláson kívül – melyet jól kell értened, úgy akarom – nincs más mód.

A másik, amiről kérdeztél, a bűneid. Isten ajándékozzon meg irgalmának bőségével. Tudod, hogy Isten nem akarja a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen.[7] Ezért én, a te méltatlan leányod, magamra vállalom és magamra fogom vállalni bűneid tartozását, és a tieidet az enyémekkel együtt fogjuk elégetni az édes Szeretet tüzében, amelyben fölemésztődnek. Épp ezért bízzál és vedd biztosra, hogy az isteni Kegyelem megbocsát neked. Most tehát élj rendezett, jó éle-

6. A pápáról, VI. Orbánról van szó.
7. Ez. 33, 11.

tet, és az erénnyel együtt plántáld el szívedben Isten irántad való gyötrelmes szerelmét, előbb választván a halált, mint hogy megbántsd a Teremtőt vagy szemet húnyj a rádbízottak hibái felett.

A harmadikra ezt mondom: amikor azt mondtam neked, hogy a szent Egyházban fáradozzál, nem arra gondoltam és nemcsak azt mondtam, hogy az anyagi dolgokban fáradozz (jóllehet ez is helyes), hanem hogy a Szentatyával együtt elsősorban azért kell fáradoznotok és megtennetek mindent, amire képesek vagytok, hogy eltávolítsátok a farkasokat és a megtestesült ördögöket, vagyis azokat a pásztorokat, akik nem törődnek mással, csak az evéssel, a szép palotákkal és a kövér lovakkal. Jaj nekem! amit Krisztus a kereszt fáján szerzett meg, azt ők utcanőkre költik! Kérlek, mégha meg is kellene halnod, mondd meg a Szentatyának, hogy orvosolja ezt a nagy gonoszságot! És amikor eljön az ideje, hogy pásztorokat és bíborosokat nevezzen ki, ne tegye ezt sem hízelgésért, sem pénzért, sem simóniával, hanem arra figyeljen és nézzen – kérd őt, amennyire csak képes vagy rá –, hogy megtalálja-e az emberben az erényt, valamint a jó és szent élet hírét; és ne becsülje többre a nemest, mint a bérest, mert az erény az, ami Isten előtt nemessé és kedvessé teszi az embert. Ez az az édes fáradozás, Atyám, amelyre kértelek és kérlek, hogy vedd magadra. És jóllehet a többi fáradozás is jó, ez az a fáradozás, ami a legjobb.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

110. — STRICCA ASSZONYNAK, CIONE DI SANDRO DE' SALIMBENI HITVESÉNEK[1]

A hit szent és jó cselekedeteket követel. Hitünk tárgya Isten és az Ő jósága. Az örök életben minden fáradság elnyeri jutalmát. A szenvedéseket Isten szeretetből bocsátja ránk. Az idő rövidsége miatt minden szenvedésünk kicsi.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy Teremtőnk igaz és szent türelemben megalapozott, hivő szolgáló leányának láthassalak. Gondold csak meg, hogy más módon nem is lehetsz kedves Isten előtt.

Mi zarándokok és útonjárók vagyunk ebben az életben és minden késlekedés nélkül a halál végállomása felé rohanunk; ezért van szükségünk a szentséges hit világosságára ahhoz, hogy eljussunk a célunkba: nélküle megakadályozná ezt a

1. A Stricca név a Baldistricca rövidítése. A címzett férjéről annyit tudunk, hogy nyugtalan természetű ember lévén a saját családjával is háborút folytatott. Gyermekük, Niccolo 1404-ben Chiusi kormányzója volt.

sötétség. Ám az eleven hit életet akar, azaz szent és jó cselekedeteket: ezért mondják a Szentek, hogy a hit cselekedetek nélkül halott.[2]

Mihelyt tehát elhittük, hogy az Isten: Isten, és a saját képére és hasonlatosságára teremtett minket, nekünk adta egyszülött Fiacskáját, az Igét, aki az édes Mária méhéből született és meghalt a szentséges kereszten, hogy elvegye halálunkat és nekünk adja a Kegyelem életét (amit Ádám engedetlensége miatt elveszítettünk; ám az Ige engedelmességéből valamennyien Kegyelmet merítettünk, úgy, amint előbb, az első bűnből valamennyien halált merítettünk); mondom tehát, mihelyt a lélek ilyen édesen megszerzi a hit világosságát és meglátja a kimondhatatlan szeretetet, amellyel Isten szeret minket (s amellyel, hogy feltámadásunk reményét is nekünk adja, melyben az Utolsó Ítéleten lesz részünk, kinyilatkoztatta nekünk a saját feltámadását), a lélek szerelmese lesz ennek a nagy világosságnak és a szeretet ekkora édességének, melyben meglátta, hogy Isten szereti őt. És ugyanezzel a szemmel kezdi látni azt is, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és mindazt, amit ad vagy ránk bocsát ebben az életben, e célból adja: a szorongatásokat és vigasztalásokat, a gúnyt és sértegetéseket, a világ üldözéseit és az ördögök kísértéseit, az éhséget és a szomjúságot, a betegséget és a szegénységet, a jólétet és az élvezeteket és minden egyebet is a mi javunkra bocsát ránk. Azért ad nekünk gazdagságot, hogy tovább adjuk a szegények felé; a világ élvezeteit és állásait nem azért adja, hogy kevélyen fölemeljük a fejünket, hanem inkább meg kell aláznunk magunkat szent hálaadással az isteni Jóság előtt. A szorongatásokat — bárhonnan is jöjjenek — és a szegénységet azért adja, hogy eljussunk az igaz és tökéletes türelemre, s hogy megismerjük a világ csekély maradandóságát és állandóságát annak érdekében, hogy érzületünket és vágyunkat kiemeljük a világból és egyedül Istenbe helyezzük igaz és királyi erényekkel.

És így el fogjuk nyerni fáradozásaink gyümölcsét. Hiszen minden fáradságnak, amit az Ő szerelméért viselünk, jutalma van, és gyümölcsét őrzik számunkra az örök életre, ahol az élet halhatatlan, a fény sötétség nélküli, a jóllakottság undor nélküli és az éhség szenvedés nélküli. Így mondja Szent Ágoston: távol van az undor a jóllakottságtól és a szenvedés az éhségtől.[3] A másik életben minden jó jutalmat és minden vétek büntetést kap.

A lélek tehát, ha megvan benne ez az eleven hit, igaz és szent cselekedeteket szül és valóban türelmesen visel minden szenvedést és fáradságot Istenért és bűnei bocsánatáért. Sőt tisztelettel fogad minden szenvedést, megfontolván, hogy ki az, aki adja, miért adja és kinek adja.

Ki az, aki adja? Isten, a legfőbb és örök Jóság: és nem gyűlöletből, hanem egyedül csak szeretetből adja. Így mondta Ő maga a tanítványainak: „Elküldelek benneteket a világba, hogy üldözöttek és vértanúk legyetek, nem gyűlöletből, hanem egyedül csak a szeretet miatt. Azzal a szeretettel szeretlek én is titeket, amellyel az én Atyám szeret engem. Mert Ő, mivel különleges szeretettel szeretett

2. Jak. 2, 26.
3. Szent Ágoston: Liber Mediationum XXII. PL 40, 917.

engem, elküldött a világba, hogy a szentséges kereszt gyalázatos halálát elviseljem".[4]

Mondom: miért adja ezeket? Szeretetből, miként mondtuk, és a mi megszentelésünkre, hogy szentek legyünk Őbenne.

És kik vagyunk mi, akiknek ezeket a fáradalmakat adja? Mi azok vagyunk, akik nincsenek, de bűneink miatt százezer pokolra vagyunk méltók, ha kaphatnánk ennyit belőle. Mi ugyanis, mivel a végtelen Jót bántjuk meg, végtelen büntetést érdemelnénk; Isten pedig irgalmassága által a véges időben büntet minket, azáltal, hogy véges szenvedést ad nekünk. Hiszen a szorongatások ebben az életben csak addig tartanak, amíg az idő és nem tovább. És ezért minden nagy szenvedés kicsi az idő rövidsége miatt. A mi időnk, mondják a Szentek, csak annyi, mint a tűnek a hegye. Az ember élete semmi, annyira kicsi. Minden nagy szenvedés kicsi tehát: az elmúlt szenvedés már nem a miénk, az eljövendő még nem a miénk, és nem lehetünk biztosak benne, miénk lesz-e hiszen nem biztos, hogy miénk lesz az idő. Egyedül tehát csak a jelen pillanat az, ami a miénk és nem több.

Rajta hát, édes leányom, kelj fel az álomból és ne aludjunk tovább, hanem eleven hittel, igaz és szent türelemmel kövessük a megfeszített Krisztus nyomdokait. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

111. — BIANCINA ASSZONYNAK, GIOVANNI D'AGNOLINO SALIMBENI ÖZVEGYÉNEK[1]

Isten és a világ között nincs semmi hasonlóság. Isten magának teremtette az embert, ezért Istenen kívül semmi sem tudja kielégíteni a lelket. Benne megtalál minden szépséget és gazdagságot.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok neked a vággyal, hogy láthassam: szíved és érzületed levetette magáról a világot és önmagadat; más módon ugyanis nem leszel képes magadra ölteni a megfeszített Krisztust, hiszen a világnak nincs semmi hasonlósága Istennel.

A világ rendetlen érzülete a gőgöt szereti, Isten az alázatosságot. Az keresi a megbecsülést, a rangot és a nagyságot, az áldott Isten pedig megvetette ezeket

4. Vö. Lk. 21, 12–19; Mt. 10, 17 skk.; 23, 34; Jn. 15, 9. 20.

1. Biancina asszony a folignói Trinci családból származott. Férje, a tekintélyes Salimbeni családból való Giovanni 1367-ben baleset áldozata lett: Rocca Val d'Orcia felé vivő útján a lova halálra gázolta. Biancina asszony szerette és tisztelte Katalint, aki nála volt vendégségben, amikor egy ördögtől megszállottat megszabadított (lásd a Legenda Második rész 13. fejezetét).

és átölelte a megszégyenülést, a kínzásokat és sértegetéseket, éhséget és szomjúságot, hideget és meleget, végül a kereszt szégyenletes halálát: és ezzel a halállal megdicsőítette az Atyát és visszaállított minket a Kegyelembe. A világ a teremtmények kedvét keresi, mitsem törődve a Teremtő tetszésével, Ő pedig soha nem keresett mást, csak hogy beteljesítse az örök Atya iránti engedelmességet a mi üdvösségünkért. Átölelte és magára öltötte az önkéntes szegénységet, a világ pedig a nagy gazdagságot keresi.

Valóban különbözik tehát egyik a másiktól, és ezért az Istenből kivetkőzött szív szükségszerűen telve van a világgal. Így mondta a mi Üdvözítőnk: „Senki sem szolgálhat két úrnak, mert ha egyiknek szolgál, a másikat megveti".[2] Ki kell tehát emelnünk nagy serénységgel a szívet és az érzületet a világnak ebből a zsarnokságából és egészen szabadon és egyszerűen, minden közvetítés nélkül Istenbe kell helyeznünk, hogy ne kétszínűen és ne hamisan szeressünk. Mert Ő a mi édes Istenünk, kinek szeme felettünk van és látja a szív rejtett titkát.

Túlságosan nagy a mi együgyűségünk és ostobaságunk, amikor látjuk, hogy Isten lát minket és Ő igazságos Bíró, aki minden vétket megbüntet és minden jót megjutalmaz, és mi, mint a vakok, minden félelem nélkül várunk az időre, ami nem a miénk és nem biztos, hogy a miénk lesz. Mindig hozzá vagyunk tapadva valamihez. Ha Isten levágta az ágat, amibe belekapaszkodtunk, megragadunk egy másikat. Inkább törődünk a teremtményekkel és a mulandó dolgok elvesztésével, melyek eltűnnek, mint a szél, mint Isten elvesztésével. Mindez a rendetlen szeretet miatt van, mellyel Isten akarata ellenére birtokoljuk és tartjuk meg őket. Ebben az életben megízleljük a pokol előízét, mert Isten megengedte, hogy aki rendetlenül szeret, elviselhetetlenné váljon önmaga számára. Mindig háború van testében, lelkében. Szenvedést okoz neki az, amije van, mert fél, hogy elveszíti, és éjjel-nappal fárad, hogy megőrizze és megtartsa javait. És szenvedést okoz neki az, amije nincs, mert birtokolni akarja és ha nem teheti, szenved. És így soha sincs nyugalma a világnak ezen dolgaiban, mert azok kevesebbek nála. Azok lettek értünk és nem mi azokért; sőt, mi Istenért lettünk, hogy az Ő legfőbb és örök javát ízleljük.

A lelket tehát egyedül csak Isten képes betölteni: benne van békéje, benne van nyugalma, hiszen nem kívánhat és nem akarhat olyat, amit ne találna meg Istenben. Megtalálván Istent, megtalálja a bölcsességet, ami meg tud és az akaratot, amely meg is akar adni neki mindent, amire üdvössége érdekében szüksége van. És mi magunk vagyunk a bizonyságai annak, hogy nemcsak azt adja nekünk, amit kérünk, hanem már akkor adott, amikor még nem is léteztünk: hiszen nem kértük, hogy a saját képére és hasonlatosságára megteremtsen, Fiának vérében pedig a Kegyelemre újjáteremtsen minket. Így a lélek benne megnyugszik és másban nem, mert Ő az, aki a legfőbb gazdagság, legfőbb hatalom, legfőbb jóság és legfőbb szépség. Ő a felbecsülhetetlen Jó: senki nem képes felfogni az Ő jóságát, nagyságát és gyönyörűségét, csak Ő maga képes felfogni és felbecsülni önmagát. Ezért Ő be tudja tölteni – képes rá és akarja is – azoknak szent vágyait, akik ki akarnak vetkőzni a világból és magukra akarják ölteni Őt.

2. Vö. Mt. 6, 24.

Nem akarom tehát, hogy tovább aludjunk, drága anyám, hanem ébredjünk fel az álomból, mert a mi időnk szüntelenül a halálhoz közeledik. A földi és mulandó dolgokat, valamint a teremtményeket úgy birtokold, azt akarom, úgy szeresd és tartsd meg őket, mint kölcsönbe és használatra kapottakat és nem mint a sajátodat. Ezt akkor fogod megtenni, ha megvonod tőlük érzületedet, máskülönben nem. Meg kell vonnunk tőlük, ha a megfeszített Krisztus vérének gyümölcsében részesedni akarunk.

Megfontolván, hogy más út nincs számunkra, mondtam, hogy látni vágyom, hogy szíved és érzületed levetette magáról a világot; és úgy tűnik nekem, hogy Isten szüntelenül erre hív téged. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

112. — BENEDETTA GRÓFNŐNEK, A SZIÉNAI GIOVANNI D'AGNOLINO SALIMBENI LEÁNYÁNAK[1]

Aki Istennek szolgál, az egész világ felett uralkodik. A világ dolgai önmagukban jók, de az ember rossz akarata rosszá teszi őket. A világ állhatatlansága elől Istenhez meneküljünk, aki nem változik. Mécses a szív. Nem követheti Krisztust az, aki nem tudja egészen elhagyni a világot.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus szolgálójának és menyasszonyának láthassalak, megfontolván, hogy Istennek szolgálni nem szolgaság, hanem uralkodás.[2]

Nem olyan szolgaság ez, mint a világ gonosz szolgasága, amely lealacsonyítja az embert és szolgájává és rabszolgájává teszi az ördögöknek és a bűnnek, amely bűn semmi, ezért az embert is semmivé teszi.[3] Tudd meg, édes és drága leányom, hogy az a lélek, aki Istenen kívül szolgál a teremtményeknek és a gazdagságnak, azaz rendetlenül vágyakozik és kívánkozik a világ élvezetei és gazdagsága, valamint az öntetszelgéssel társuló hiúságok után (hiszen mindezek üres hiúságok, széltől forgatott falevelekhez hasonlók minden maradandóság és állandóság nélkül), az a halál felé megy, és lealacsonyítja önmagát, mert olyan dolgoknak veti alá magát, melyek kevesebbek nála. Hiszen minden teremtett dolog az értelmes

1. Az előző levél címzettjének, Biancina asszonynak és Giovanni d'Agnolino Salimbeninek három gyermeke volt: egy fiuk, Agnolino (neki szól a 114. levél), és két leányuk, Benedetta és Iza. A 112. és 113. levél Benedetta grófnőnek szól, aki miután rövid időn belül két vőlegényét vesztette el, kolostorba készült lépni. E tervében bátorítja őt Katalin.
2. Lásd a 29. levél 3. jegyzetét a 84. oldalon.
3. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

teremtmény szolgálatára teremtetett, a teremtmény pedig, aki ésszel bír, a Teremtő szolgálatára. Ezért is csaljuk meg mi magunkat: hiszen amennyire kívánja az ember ezeket a mulandó dolgokat, annyira veszíti el azt az édes uralmat, amit Teremtőjének szolgálva megszerezhetne; és aláveti magát annak, ami nincs, mert Istenen kívül, rendetlenül szeretvén ezeket, megbántja Istent. Így tehát való igaz, hogy a világ szolgaságában semmivé leszünk.

Ó milyen őrült és ostoba az, aki olyan uraság szolgálatára adja magát, akinek semmi fölött sincs hatalma, kivéve a bűnt, ami nincs. Az ördögnek nincs hatalma, hacsaknem azok felett, akik gonoszságokat cselekednek. És hogyan gyakorolja felettük a hatalmát? Gyötrelemmel; az örök kárhozat kínjait adva nekik.

És itt van még a világ is: mindazok a rendetlen érzelmek, melyek a világ iránt vannak mibennünk. Mert a világ dolgai önmagukban jók, de annak rossz akarata, aki Isten félelme nélkül él velük, rosszá teszi, mihelyt megragadja és megkívánja őket. És ily módon, én mondom, a világ dolgai az ördög csatlósaivá lesznek, mert az ördöghöz kötöznek minket a gyötrelemben. Én mondom, a halálnak ez a szolgasága elveszi az értelem világosságát és sötétséget ad; elveszi a kegyelem gazdagságát és a vícium szegénységét adja.

Nem akarom, leányom (miután ennyire veszedelmes ez), hogy a világ gonosz szolgaságára add magad, hanem azt akarom, hogy igaz szolgálója légy a megfeszített Krisztusnak, aki drága vérén vásárolt vissza téged. Ő, a mi édes Istenünk, aki a saját képére és hasonlatosságára megteremtett minket, Ő ajándékozta nekünk az Igét, tulajdon egyszülött Fiát, hogy elvegye tőlünk a halált és nekünk adja az életet. A vérével vette el tőlünk a bűn szolgaságát, kihozván minket az ördög uralma alól, aki a sajátjaként birtokolt minket. Sőt a vér tett erőssé és az örök élet birtokosaivá minket, mert a szögek kulccsá lettek és feltárták a kaput, mely az elkövetett bűn miatt zárva volt előttünk. Ez az édes Ige úgy szállt a keresztre, ahogy az igazi lovag száll lovára, legyőzte az ellenségeket, minket pedig az örök élet birtokosaivá tett, annyira és oly módon, hogy sem az ördög, sem más teremtmény el nem veheti azt tőlünk, ha mi magunk nem akarjuk.

Valóban édes tehát ez a szolgaság, és e szolgaság nélkül nem lehet részünk a Kegyelem életében. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy a megfeszített Krisztus szolgálójának és menyasszonyának láthassalak: amint ugyanis szolgáló leszel (mivel Istennek szolgálni nem szolgaság, hanem uralkodás), lépésről-lépésre menyasszony leszel. Azt akarom tehát, hogy hűséges menyasszony légy, aki soha nem távolodik el Vőlegényétől, mert Istenen kívül semmit sem szeret és semmit sem kíván. Szeresd ezt az édes és dicsőséges Jegyest, aki életet adott neked és soha meg nem hal: a többi vőlegények meghalnak és eltűnnek, mint a szél. És gyakran okai a mi halálunknak. Magad is tapasztaltad a világ állandóságát, hiszen rövid idő alatt kétszer is beléd rúgott[4]; és ezt az isteni Jóság azért engedte meg, hogy fuss a világ elől és Hozzá fuss, mint Atyádhoz és Jegyesedhez. Fuss tehát a világ mérge elől, amely virágnak mutatkozik: ifjúnak mutatja magát és öreg, hosszú életnek mutatja azt, ami rövid, úgy tünteti fel, mintha lenne valamiféle állandósá-

4. Mint az 1. jegyzetben már mondtuk, Benedetta rövid időn belül két vőlegényét vesztette el: egyiket közvetlenül az eljegyzés előtt, másikat közvetlenül az eljegyzés után.

ga, és változó, mint a széltől forgatott levél. Jól láttad, hogy semmi maradandót nem adott neked, s ugyanígy gondold meg, hogy ezután is így fog tenni veled, ha bízol benne, hiszen az utolsó épp olyan halandó, mint az első.

Kelj fel tehát minden önmagad iránti gyöngédségből és szeretetből és lépj be a megfeszített Krisztus sebeibe, ahol tökéletes és igaz a biztonság. Ez az az édes hely, ahol a menyasszony megtölti szívének mécsesét, mert a szív valóban mécses. Olyannak kell lennie, mint a mécsesnek, ami a lábánál szűk és a fejénél széles, azaz vágyának és érzületének be kell szűkülnie a világ felé és tágra kell nyílnia felfelé, azaz szívének és érzületének tágra kell nyílnia a megfeszített Krisztusban azáltal, hogy igaz és szent szerénységgel szereti és féli Őt. És akkor meg fogja tölteni ezt a mécsest a megfeszített Krisztus oldalában, amely oldal megmutatja neki a szív titkát: azt, hogy szeretetének műve volt mindaz, amit tett és adott értünk. Itt megtalálja az igaz és mély alázatosságot, azt az olajat, amely Krisztus menyasszonyának szívében a tüzet és a világosságot táplálja. Van-e a szeretetnek nagyobb bősége annál, amely — látod — életét adta érted? És van-e vagy látható-e valaha nagyobb megalázkodás, mint hogy az Isten emberré alázkodik, és az Isten-ember a kereszt gyalázatos halálába rohan? Ez az alázatosság megszégyeníti a világ minden gőgjét, gyönyörűségét és nagyságát; ez az a kicsiny erény, amely dajkája és táplálója a szeretetnek.

Ekkor már elfogadja a Vőlegény a menyasszonyt, és bevezeti a terembe, ahol asztal, étel és felszolgáló van. A terem maga az isteni lényeg, ahol az igaz ízlelők táplálkoznak. Itt ízlelik az örök Atyát, aki az asztal, a Fiút, aki az eledel, és a Szentlelket, aki felszolgál nekünk. És így ízlel és lakik jól a lélek az igazságban Isten örök látásával.

Nos, ne aludj hát tovább, hanem kelj fel a világ élvezeteinek álmából és kövesd a te szerelmedet, Krisztust. És ne várj az időre, mert nem lehetsz biztos abban, hogy a tiéd lesz-e, hiszen az időd elfogy. A halál majd épp akkor veszi el tőlünk az időt, amikor azt hisszük, miénk az élet. És ezért aki bölcs, az nem vesztegeti el azt az időt, ami az övé, azért, ami nem az övé. Válaszolj tehát Istennek, aki hív téged, erős szívvel, és ne higgy se anyádnak, se nővérednek, se bátyádnak, se az emberi testnek, a te akadályaidnak. Hiszen tudod, hogy ebben a dologban nem kell engedelmeskednünk nekik. Üdvözítőnk is így mondja: „Aki nem mond le atyjáról és anyjáról, nővéréről és fivéreiről, sőt önmagáról is, az nem méltó hozzám"[5] Szükséges tehát, hogy lemondjunk az egész világról és önmagunkról is és kövessük a szentséges kereszt zászlaját. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Mondom neked, leányom, hogy ha igaz menyasszonya akarsz lenni a Teremtődnek, akkor hagyd el atyád házát és légy kész arra, hogy jöjj, amint a hely elkészült; a munka megkezdődött már és nagy erővel folyik, t. i. a Santa Maria degli Angeli kolostoré. Ha megteszed ezt, el fogsz jutni az ígéret földjére. Egyebet nem mondok. Isten töltsön be legédesebb kegyelmével.

5. Vö. Lk. 14, 26.

113. — BENEDETTA GRÓFNŐNEK, A SZIÉNAI GIOVANNI D' AGNOLINO SALIMBENI LEÁNYANAK[1]

Szeretet nélkül nem élhet a lélek. Ahhoz, hogy szeretni tudjon, világosságra van szüksége. Akiben nem él a szentséges hit világossága, annak értelmét megtéveszti a dolgok külső, érzéki képe. A lélek a szeretet fája, a szabad megfontolás munkása gondozza. E fát az igaz alázatosság völgyében és az önismeret kertjében kell elültetni, s a felebaráti szeretet harmatával kell öntözni. A fa gyümölcse az erények, virága Isten dicsősége. Az önmagát ismerő lélek zárt, egyedül csak a Teremtő felé nyitott, a Teremtőért szolgál mindenkinek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak, amely szeretet menyegzős ruha: befedi minden mezítelenségünket és elrejti szégyenünket (azaz a bűnt, amely szégyent szül), kioltja és megemészti azt melegével. És e ruha nélkül nem léphetünk be az örök életbe, ahová meghívottak vagyunk.

Mi a szeretet? Az a kimondhatatlan szerelem, amit a lélek a Teremtőjéből merít teljes érzületével és minden erejével. Mondom, a Teremtőjéből meríti, és ez az igazság. De hogyan meríti? Szeretettel. Mert szeretetet nem szerezhetünk csak szeretettel és szeretetből. Te azonban azt fogod mondani, drága leányom: „Mi szükséges ahhoz, hogy megtaláljam és megszerezzem ezt a szeretetet?" Megmondom neked.

Minden szeretet világossággal szerezhető meg: mert amit nem látunk, azt nem ismerjük, s mivel nem ismerjük, nem szeretjük. Világosságra van tehát szükség ahhoz, hogy meglásd és megismerd azt, amit szeretned kell. És mivel világosságra van szükségünk, Isten gondoskodott rólunk e szükségünkben, megadván nekünk az értelem világosságát, amely értelem — belül a szentséges hit pupillájával — a lélek legnemesebb része.

És mondom neked, mégha valaki — tételezzük fel — a Teremtőjét meg is bántja, ez a világosság nem szűnik meg benne, hiszen nem élhet sem szeretet, sem világosság nélkül. A lélek ugyanis — melyet Isten szeretetre teremtett és szeretetből alkotott a saját képére és hasonlatosságára — nem élhet szeretet nélkül és nem szerethet világosság nélkül. Innen van az, hogy ha szeretni akar, világosságra van szüksége.

Hanem tudod-e, milyen a világ embereinek látása és szeretete? Látásuk sötét és homályos, s az éji homály miatt nem látják az igazságot; szeretetük pedig halálos szeretet, mert halált ad a léleknek, megfosztván őt a Kegyelem életétől. De

1. Lásd a 112. levél 1. jegyzetét a 267. oldalon.

miért homályos ez a látás? Mert a világ mulandó dolgainak homályában élnek. Nem Istenben állítják ugyanis maguk elé ezeket a dolgokat, azaz nem Isten jóságában szemlélik őket, hanem egyedül csak az érzéki örömért, amely érzéki öröm és szeretet úgy vezeti az értelmet, hogy az érzéki dolgokat lássa és ismerje meg. Ezért ez az érzület, amely az ilyen értelem világosságával táplálkozik – feltételezvén hogy az érzület mozdította meg az értelmet –, mint mondtuk, halált ad a világ embereinek, amikor a bűn elkövetésével elveszi tőlük a Kegyelem életét. Mert semmit sem lehet látni vagy szeretni Istenen kívül úgy, hogy ne okozza halálunkat; és ezért aki szeret, annak Őbenne és Őérte kell szeretnie, azaz ismernie kell önmagában és minden dologban az Ő jóságát.

Látod tehát, hogy mindenki szeret és lát, mert szeretet és látás nélkül nem lehet élni. Különbség van azonban a világ embereinek szeretete, amely halált ad, és Isten szolgáinak szeretete között, amely életet ad; az a szeretet ugyanis, melyet a legfőbb és örök Szeretetből szerzünk, a Kegyelem életét adja. Az után a világosság után tehát, ami az értelem szemében van, fel kell nyitni ezt a szemet a szentséges hit világosságával és elébe kell helyezni tárgyként Isten kimondhatatlan szeretetét, melyet megmutatott nekünk. Erre az érzület, látván a szeretetet, nem lesz képes megtenni, hogy ne szeresse azt, amit az értelem lát és megismer igazságban.

Ó, drága leányom, és nem látod, hogy mi a szeretet fája vagyunk, mert a szeretet alkotott minket? És ez a fa olyan tökéletesen lett alkotva, hogy semmi sem képes megakadályozni növekedését vagy elvenni gyümölcsét, ha ő maga nem akarja. S mivel Istennek úgy tetszik, adott e fa mellé egy munkást is, hogy gondozza, és e munkás a szabad megfontolás. És ha a léleknek nem volna ez a munkása, akkor nem volna szabad; és ha nem volna szabad, akkor lenne mentsége a bűnre, amire nem lehet mentsége, mivel semmi – sem a világ, sem az ördög, sem a test gyöngesége – nem kényszerítheti őt semmiféle bűnre, ha ő maga nem akarja. Mert ennek a fának esze van (ha a szabad megfontolás használni akarja), és birtokolja az értelem világosságát, amely látja és megismeri az igazságot, ha az önszeretet felhője nem homályosítja el látását.

És ezzel a világossággal látja, hová kell elültenie ezt a fát. Ha nem látna és az értelemnek nem volna meg a látás édes képessége, a munkásnak lenne mentsége és azt mondhatná: „Én ugyan szabad voltam, de nem láttam, hová ültethetem a fámat: magasba vagy mélybe?" Ezt azonban nem mondhatja, hiszen van értelme, ami lát és van esze, ami az értelmes szeretetnek az a kötele, mellyel beleköthetí és beleolthatja magát Krisztus, az édes Jézus életének fájába. El kell tehát ültetnie a fáját – miután az értelem szeme meglátta a helyet és a földet, amiben állnia kell –, ha azt akarja, hogy az élet gyümölcsét teremje.

Drága leányom, ha a szabad megfontolás munkása már elültette a fát oda, ahova el kell ültetnie, azaz az igaz alázatosság földjébe (mert hiszen nem a kevélység hegyén, hanem az alázatosság völgyében kell elültetnie), akkor ez a fa kihajtja illatos virágait, az erényeket, különösképpen pedig a legfelségesebb virágot, Isten nevének dicsőségét és dicséretét: és összes cselekedetei és erényei, melyek édes virágok és gyümölcsök, ettől a virágtól kapják illatukat. Ez az a virág, drága leányom, amely virágzásra készteti erényeidet. Ezt a virágot Isten magának akarja, a gyü-

mölcsöt pedig nekünk szánja. Egyedül csak a dicsőség virágait kéri magának erről a fáról, azaz hogy megadjuk nevének a dicsőséget és dicséretet; a gyümölcsöt pedig nekünk adja, mivel neki nincs szüksége a gyümölcsre, hiszen nem hiányzik semmije, Ő az, aki van. Nekünk azonban, akik nem vagyunk, szükségünk van Őrá. Mi nem önmagunktól, hanem Általa vagyunk, mert Ő az, akitől a létet kaptuk, meg mindazt a kegyelmet, ami a léten túl a miénk, s neki mi nem lehetünk hasznára. És mivel a legfőbb és örök Jóság látja, hogy az ember nem él meg a virágból (a virágtól igyanis meghalunk, a gyümölcstől pedig élünk), ezért elveszi magának a virágot és nekünk adja a gyümölcsöt. És ha a tudatlan teremtmény a virággal akarna táplálkozni, azaz a dicsőséget és dicséretet, melyet Istennek kellene adnia, önmagának adja, akkor elveszíti a Kegyelem életét és az örök halált kapja amikor meghal; hacsak meg nem javult, azaz nem vette el magának a gyümölcsöt és nem adta Istennek a virágot, azaz a dicsőséget.

És miután a mi fánkat ilyen édesen elültették, olyan nagyra nő, hogy teremtmény nem is látja a fa tetejét — azaz a lélek érzületét —, ahol a végtelen Istennel egyesült a szeretet érzülete által.

Ó drága leányom, hogy tévedésbe ne essél, azt is el akarom mondani neked, milyen területen fekszik ez a föld. A föld az igaz alázatosság földje, mint mondtuk, és a hely, ahol az található, az önismeret bezárt kertjében van. Zártnak mondom, mert a lélek, aki önismeretének cellájában él, zárt és nem nyitott: azaz nem gyönyörködik a világ élvezeteiben és nem keres gazdagságot, hanem önkéntes szegénységet; nem keres gazdagságot sem önmaga, sem mások számára és nem szóródik szét a teremtmények kedvének keresésében, hanem egyedül csak a Teremtő számára nyitott. És amikor az ördög különféle csúf és gonosz gondolattal támadja az elme sok küzdelme és rendetlen félelmei közepette, akkor sem nyit ki: nem kutat e gondolatok után, nem akarja tudni, miért jönnek és mégcsak vitába sem száll velük; szíve nem nyílik meg előttük sem a zavar, sem az elme unalma miatt, és nem hagyja el a gyakorlatait. Sőt méginkább magába tér és bezárkózik a reménynyel és a szentséges hit világosságával, valamint az érzékisége iránti gyűlölettel és megvetéssel; méltatlannak tartván magát az elme békéjére és nyugalmára. Igaz alázatossággal méltónak tartja magát a háborúra és méltatlannak a gyümölcsére, azaz méltónak ítéli magát arra a szenvedésre, amelyben e nagy csaták idején van része. Értelmének szeme előtt mindig a megfeszített Krisztus van; örvendezik abban, hogy Vele együtt van a kereszten és e gondolattal elűzi azokat a gondolatokat. Ez tehát az a hely, ahol az igaz alázatosság földje van.

Miután a (fa) teteje, azaz a lélek érzülete, amely mindig az értelmet követi, mint mondtuk, megismerte a megfeszített Krisztust, az Ő szeretete tüzének mélységeit (amit ebben az Igében ismer meg, mert Isten az Ő közvetítésével nyilatkoztatta ki irántunk való szeretetét), ezt az Igét pedig megismerte önismeretében (amennyiben megismerte önmagát, mint értelmes teremtményt, akit Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtett és egyszülött Fia vérében újjáteremtett), akkor az érzület egyesül a megfeszített Krisztus érzületével; és a szeretettel magába szívja a szeretetet, azaz a rendezett szeretettel, ami az érzékies érzelmek fölé emelkedett, magába szívja a megfeszített Krisztus lángoló szeretetét.

Mert a mi szívünk, amikor szerelmese az isteni szeretetnek, úgy tesz, mint a szi-

vacs, ami magába szívja a vizet. Hiszen ha a szivacsot nem dobnák vízbe, nem szívná magába, jóllehet, a maga részéről alkalmas erre. Ugyanígy, mondom neked, ha a mi szívünket, amely alkalmas és kész a szeretetre, az értelem világossága és a szabad megfontolás keze föl nem emeli és bele nem dobja az isteni szeretet tüzébe, soha nem telik meg Isten kegyelmével; de ha egyesült vele, akkor megtelik benne. És ezért mondtam, hogy a szeretettel és a szeretetből szívjuk magunkba a szeretetet.

Miután a szív edénye telve van, meg is öntözi a fát a felebarát iránti szeretet isteni vizével, ami eső és harmatként öntözi a fát és az igaz alázatosság földjét; és kövérré teszi a földet és az önismeret kertjét, hiszen ekkor már önismeretét Isten benne lévő jósága ismeretének fűszere fűszerezi. Jól tudod, hogy ha a fát nem éri bőséges harmat és eső, csak a nap heve égeti, nem terem gyümölcsöt; vagy gyümölcse tökéletlen és nem tökéletes. Ugyanígy a lélek, ami egy fa, mint mondtuk, ha el lenne ültetve és nem érné sem a felebaráti szeretet esője, sem az önismeret harmatja, hanem csak az isteni Szeretet tüze melengetné, nem teremné meg az élet gyümölcsét és gyümölcse nem lenne érett.

Amint azonban a fa megnőtt, szétterjeszti ágait és gyümölcsöt hoz a felebarát számára: a legszentebb, alázatos és szüntelen imádság gyümölcsét a jó és szent élet példájával. És még úgy is kiterjeszti feléje ágait, hogy amikor teheti, segíti őt anyagi javaival; tág és szabad szívvel teszi ezt, őszintén és nem kétszínűen, azaz külső tettei nem mutatnak mást, mint ami a tény, hanem egyszerűen és szives szeretettel szolgálja őt mindenben, amiben csak szolgálhatja és amiben látja, hogy szükséget szenvedhet. A Szeretet nem keresi a magáét: nem keresi önmagát önmagáért, hanem csak Istenért, hogy megadja neki neve dicsőségének és dicséretének virágát; és Istent sem önmagáért, hanem Istenért keresi, amennyiben jósága által Ő méltó arra, hogy szeressük; és a felebarátját sem önmagáért szereti és keresi és szolgálja, hanem egyedül csak Istenért; hogy neki adja meg azt a tartozását, amit Istennek nem tud megadni, mert Istennek nem tud hasznára lenni. Mondtam már neked, hogy Istennek mi nem tudunk hasznára lenni, és ezért aki Istennek szolgál, az a felebarátjának szolgál, akit Isten eszközül adott, hogy általa bizonyítsuk az erényt és mutassuk meg a szeretetet, amely az édes és örök Isten iránt van bennünk.

Ez a Szeretet megízleli az örök életet; megemészti és megemésztette minden gonoszságunkat és nekünk adja a tökéletes világosságot az igaz türelemmel együtt; és erőssé és kitartóvá tesz bennünket, annyira, hogy soha nem akarjuk hátra fordítani a fejünket, hogy a barázdát csodáljuk, hanem kitartunk egészen a halálig, örvendezvén a csatamezőn a megfeszített Krisztusért és szemünk előtt tartva az Ő vérét, hogy mint igaz lovagokat lelkesítsen a csatában.

Mivel tehát annyira hasznos, szükséges és örömhozó ez a szeretet, hogy nélküle szüntelen keserűségben élnénk, a halált fogadnánk magunkba, felfedetne a mi szégyenünk és az utolsó ítéleten megszégyenülnénk az egész világ, az angyali természet és az örök élet összes polgárai előtt (kiknek számára az élet halhatatlan, a fény sötétség nélküli, és a tökéletes és általános szeretetben egymás javából részesedvén egymás javát ízlelik a szeretet érzülete által), azért magunkhoz kell ölelnünk ezt az édes királynőt, e mennyegzős ruháját a szeretetnek, és szomjas és édes

vágyakozással a halálra is készen kell lennünk, hogy megszerezhessük. És ha a miénk már, akkor akarni kell érte minden szenvedést (bárhonnan is jöjjön) egészen a halálig, csakhogy lelkünk kertjében megőrizhessük és gyarapíthassuk. Más utat, más módot nem látok. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak téged.

Kérlek a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy amennyire csak képes vagy rá, törekedj lerakni ezt az alapot. És nem kell szolgai félelemmel félned, sem aggódnod az ördög és az emberek zaklatásának ellenszelétől; ezek az ellenszelek mindig a mi üdvözülésünket akarják megakadályozni. Mivel azonban a völgybe ültetett fának nem képesek ártani, ezért légy szelíd és alázatos szívű. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

114. — AGNOLINO GRÓFNAK, A SZIÉNAI GIOVANNI D'AGNOLINO SALIMBENI FIÁNAK[1]

Lelkünk városát állandóan védenünk kell az ördög, a test és a világ ellen. A kapuba a lelkiismeret kutyáját kell őrként állítani. Ennek eledele a tűz, itala a vér. A lelkiismerettől vezetett értelem felismeri a barátot és az ellenséget. Ne adjon a világ szavára, amikor nővére lelki üdvösségéről van szó.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy igaz harcosnak láthassalak, aki nem tér ki az ütések elől, mint egy semmirekellő lovag. Édes Fiacskám, minket a harcmezőre állítottak és szükséges, hogy mindig harcoljunk, mert lelkünk városát minden helyen és minden időben támadják ellenségeink, azaz a test a rendetlen érzéki kívánságokkal, a világ a megtiszteltetéseivel és élvezeteivel, és az ördög a maga gonoszságával.

Az ördög, hogy megakadályozza a lélek vágyakozását, sok csapdát állít hol önmaga, hol a teremtmények közvetítésével, kiknek nyelvét vagy hízelgő és kedveskedő, vagy fenyegető, zúgolódó és rágalmazó beszédre készteti. És ezt azért teszi, hogy a lélek elszomorodjon és beleunjon a jó és szent cselekedetekbe. Nekünk azonban, férfias lovagoknak, ellent kell állnunk és őriznünk kell ezt a várost és be kell zárnunk a kapukat a rendetlen érzések előtt. És őrségbe kell állítani a lelkiismeret kutyáját, hogy amikor az ellenség arra jár, megérezvén ezt ugasson; és így fel fog nyílni az értelem szeme és meg fogja látni, hogy barát, vagy ellenség, azaz erény vagy vícium közeledik-e.

Ezt a kutyát etetnünk és itatnunk kell: italként a vérre, eledelként a tűzre van

1. Lásd a 111. levél 1. jegyzetét a 265. oldalon. Ő lett a családfő, atyja halála után. Nagyon értelmes és vitéz ember volt. 1375-ben a sziénaiak követe volt Firenzében.

szüksége ahhoz, hogy kiemelkedjék a hanyagság ridegségéből és így serény legyen. Mondom neked, fiacskám, Agnolino, add eledelként lelkiismereted e kutyájának a legégőbb szeretet tüzét, italként pedig a szeplőtelen és a kereszten megnyitott Bárány vérét, kinek teste minden részéből hullott a vér, hogy legyen, mit inni adjunk. És így cselekedvén erőre fogsz kapni és igaz harcos leszel.

És fogd a gyűlölet és a szeretet kését – azaz a vícium gyűlöletét és utálatát, valamint az erény szerelmét – és öld meg ezzel a késsel a minden ellenségünk közül a legrosszabb és leggonoszabb ellenséget, a testet és élvezeteit. És az értelem szeme a lelkiismerettől késztetve lássa meg, mennyire veszedelmes ellenség a test a maga élvezeteivel, hiszen behatol a lélekbe és megöli azt. És szemlélje a megfeszített Krisztus megostorozott testét, hogy elszégyellje magát a saját teste rendetlen élvezetei, kedvtelései és örömei miatt.

Az ördögöt pedig – minden gonoszságával és cselével együtt, amit a léleknek készített – az igaz alázatosság erényével szegezze át. Ugasson a lelkiismeretnek e kutyája és ébressze fel az értelem szemét, az pedig lássa meg, mennyire veszedelmes hinni az ördög hazugságainak: forduljon önmaga felé és ismerje meg az embert, önmagát, aki nincs, azért, hogy gőgössé ne váljon, hiszen az alázatosság az, ami szétrombolja az ördög minden csapdáját.

Valóban szégyenkeznie kell az embernek, ha látja, hogy ő maga nincs, léte Istentől való és nem önmagától: Isten pedig lealázkodott őhozzá. Hiszen mélységes alázatból szállt alá a legnagyobb magasságból abba a mélységbe, ami a mi testünk. Ez az édes és szerelmes Bárány, a megtestesült Ige ad bátorságot nekünk, mert tőle jön minden bátorság. Úgy jött közénk ugyanis, mint a mi kapitányunk és a kereszten fegyvertelen, átszegezett és átlyukasztott kézzel legyőzte ellenségeinket. A vér pedig itt maradt a harcmezőn, hogy bátorítson minket a minden szolgai félelem nélküli, férfias harcra. Az ördög elvesztette hatalmát e Bárány vére miatt, hiszen nem tehet többet, csak amennyit Isten megenged neki; Isten pedig nem engedi meg, hogy nagyobb súlyt helyezzen ránk, mint amekkorát el tudunk vinni. A testet Krisztus megostorozása és kínszenvedése győzte le, a világot az Ő gyalázata, megvetése, kigúnyoltatása és sértegetése, a gazdagságot pedig a megfeszített Krisztus önkéntes szegénysége. Mert a legfőbb gazdagság annyira szegény lett, hogy nem volt hová lehajtsa a fejét a szentséges keresztfán.

Amikor tehát ez az ellenség, a világi rang és megbecsülés be akar jönni, ugasson lelkiismereted kutyája és ébressze fel az értelem őrségét, hogy meglássa, hogy a világ megbecsülésének és rangjainak semmi maradandóságuk és állandóságuk sincs. Bármiről is legyen szó, egyetlen szilárd pont sincs bennük. És ezt te magad is tudod, hiszen láttad és megbizonyosodtál róla.

Azután azt akarom, hogy lásd: abból, hogy az ember rendetlenül átadja magát ezeknek a változékony dolgoknak, melyek eltűnnek, mint a szél, nem megbecsülés következik, hanem megszégyenülés, hiszen nála alacsonyabb dolgoknak veti alá magát és a véges dolognak szolgál ő, aki végtelen. Az ember léte ugyanis soha nem szűnik meg, csak a Kegyelem számára ér véget a halálos bűn miatt. És ezért ha megbecsülést, nyugalmat és beteljesedést akarunk, szükséges, hogy önmagunknál nagyobb dolgot szolgáljunk és szeressünk.

Isten, a mi Megváltónk, Urunk és Atyánk, a legfőbb és örök Jóság, méltó arra,

hogy szeressük és szolgáljuk Őt; és adósságunk miatt meg is kell ezt tennünk, ha részesedni akarunk az isteni Kegyelemből. Ő a legfőbb hatalom és beteljesedés; Ő az, aki jóllakatja és betölti a lelket és elveszi minden gyengeségét; annyira, hogy a léleknek békéje, nyugalma és biztonsága van a beteljesedésben és (Istenen kívül) semmi sem tudja kielégíteni. És ennek az az oka, hogy a teremtett dolgok kevesebbek, mint az ember. A világ megvetése tehát dicsőség és gazdagság az ember számára. Az ostobák és oktalanok azonban nem ismerik ezt az igaz dicsőséget, hanem egészen ellenkezőleg gondolják. Mindazonáltal te igaz harcosként emelkedj érzékies érzelmeid fölé és ismerd meg ezt az igazságot. És ne akarj hinni a gonosz és rossz szándékú embereknek, kiknek szájából az ördög szól, hogy akadályozza életedet és üdvösségedet, és haragra meg az Isten akaratával való ellenkezésre ingereljen téged. És ezért ne higgy az ördög tanácsosainak, hanem higgy és válaszolj a Szentléleknek, aki hív téged. Neveld magad bátorságra és férfias szívvel válaszolj nekik is és mondd, hogy te nem az vagy, aki ellenkezni akar Istennel, mert nem teheted ezt.

Tudom, hogy házad népe és mások is sok rosszat mondtak és mondanak a grófnőről[2] azért, mert Jézus Krisztus szolgálója és menyasszonya akar lenni. Ezek a gonoszok, hogy megakadályozzák őt és téged, félelmet és gyanakvást keltenek benned és hitványságnak és gyalázatnak tüntetik fel azt, aminél nagyobb megtiszteltetésben nem lehet részetek. Mert ez a megtiszteltetés nemcsak a jelenben, hanem a legvégső időkig olyan megtiszteltetést, emléket és ünneplést ad nektek Isten és a világ előtt, amely valamennyi elődödét felülmúlja. Mi balgák és ostobák, akik érzületünket, reményünket és serénységünket csak szalmalángba akarjuk vetni! Nagy tűznek mutatkozott ez a szalmaláng az első eljegyzéskor, de csakhamar megfogyatkozott és nem maradt belőle más, csak a fájdalom füstje. Tűznek mutatkozott a másik is, de nem volt az, mert jött a halál szele és magával vitte. Nagyon oktalan volna tehát tőle is, tőled is, ha nem válaszolna a Szentléleknek, aki hívja. Hiszen látta, hogy a világ visszautasította és a megfeszített Krisztushoz űzte őt.

Az isteni jóság miatt biztos vagyok benne, hogy semmiféle szó nem térít el téged Isten akaratától és ügyet sem vetsz a világ szavára. Zárd be, zárd be alattvalóid száját, hogy ne fecsegjenek annyit; bátor légy velük szemben. Nem kételkedem abban, hogy (ha a lelkiismeret kutyája és az értelem szeme nem alszik) meg fogod ezt tenni; máskülönben ugyanis nem lennél férfias harcos, hanem csak igen hitvány: az én vágyam pedig az, hogy férfiasnak láthassalak. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy igaz harcosnak láthassalak ezen a harcmezőn; és legfőképpen ebben az új harcban, amit most a grófnő érdekében kell megvívnod. Az ördög látja, hogy elveszti őt, és ezért zaklat annyit a teremtmények által. És ezért erősödj meg és halj meg a világ minden véleményének és a megfeszített Krisztus éljen benned. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

2. A testvéréről, Benedetta grófnőről van szó. Lásd a 112., 113. leveleket.

115. — IZA ASSZONYNAK, GIOVANNI D'AGNOLINO SALIMBENI LEÁNYÁNAK[1]

Ne törődjön az emberek véleményével, akik hátráltatni akarják a megfeszített Krisztus útján. Legalább annyi bátorság legyen bennünk a jóra, amennyi adott esetben a világért van bennünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy tántoríthatatlan és hűséges menyasszonynak láthassalak, aki nem forog a szélben, mint a falevél. Nem akarom, hogy a szorongatás vagy az üldöztetés bármiféle ellenséges szele (mellyel a világ támad minket) falevélként forgassa lelkedet vagy szent vágyadat, hanem azt akarom, hogy az erény és a kitartás érzületével, valamint a megfeszített Krisztus emlékezetével férfiasan haladj át mindezeken; ne fogyatkozzék a vágyad semmiféle teremtmény szavára sem, ha beszédükkel és gonosz tanácsaikkal elérnek téged. Így leszel hűséges és tántoríthatatlan menyasszony, aki az eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra épül. Nem fogod elveszíteni erődet és ajkadról nem fog elfogyni a szó, sőt inkább megszerzed azt; hiszen abban, aki meg akarja szerezni az erényt és vágyódik utána, nem csökkennie, hanem növekednie kell az erőnek és a bátorságnak. Emlékszem rá, hogy a világ dolgában milyen bátor voltál, s hogyan tiportad lábbal az emberek minden szavát és véleményét: és ezt a nyomorult világ miatt tetted. Nem szabad tehát, hogy az erénynek kevesebb ereje legyen, hanem egy helyett tizenkét nyelvednek kell lennie és bátran kell felelned az ördög szavára, aki meg akarja akadályozni az üdvösségedet. Ha hallgatni fogsz, az utolsó napon számon kérik tőled és azt fogják mondani neked: „Átkozott légy te, aki hallgattál!"[2] És ezért ne várd meg ezt a kemény feddést. Biztos vagyok benne, hogy ha követni akarod az elhagyott és a kereszten értünk feláldozott Bárányt a szenvedések, kínzások, gyalázatok és kigúnyoltatások útján, akkor nem fogsz hallgatni.

Azt akarom tehát, hogy kövesd a jegyesedet, Krisztust és bátor és szent vágyakozással lépj be ebbe az új harcba, és küzdj kitartóan egészen a halálig, mondván: „A megfeszített Krisztusért mindenre képes leszek, aki bennem van és megerősít engem!"[3] Most a kezdésnél a tövist érzed, de azután tiéd lesz a gyümölcs és meg fogod kapni Isten dicsőségét és dicséretét. Rajta hát férfiasan, igaz és szent kitartással! És ne habozzál egy pillanatig sem!

A szerzetesi ruhát illetően nekem úgy tűnik, azt kell követned, amit a saját szádon át kért a Szentlélek, hiszen senki sem kényszerített; a többiek pedig hadd

1. Az előbbi levelek címzettjeinek testvére. Lásd a 112. levél 1. jegyzetét a 267. oldalon. Iza valószínűleg visszakerült Folignóba, mert Paolo Trinci felesége lett. Harmadrendbe készült lépni, e tervében bátorítja Katalin a levéllel.
2. Iz. 6, 5.
3. Fil. 4, 13.

mondjanak, amit akarnak. Ez nem fogja csökkenteni áhítatodat dicsőséges atyád, Szent Ferenc iránt,[4] sőt, növelni fogja. Szabad vagy; mindazonáltal ha meghátrálnál abban, amit megkezdtél, ez inkább hiba lenne, mint nem.

A grófnőt[5] illetően úgy vélem, ha teheti, menjen Roccába, még mielőtt én is megérkezem. Hiszem, hogy helyesen fogja ezt tenni. Azután majd megtesszük azt, amit a Szentlélek megtétet velünk. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

116. — PANTASILEA ASSZONYNAK, RANUCCIO DA FARNESE HITVESÉNEK[1]

Minden szorongatás, amit ebben az életben viselünk el, üdvösségünk oka és eszköze. Szeretetünk az állapotbeli kötelességek teljesítése közben válik rendezett szeretetté. A szülőknek gyermekeik lelkét is táplálniuk kell, nemcsak a testét.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy önmagad és Isten megismerésének igaz világosságával láthassalak, annak érdekében, hogy megismerd a világ nyomorúságát és törékenységét. Mert az a lélek, aki megismeri a maga nyomorúságát, valóban megismeri a világét is; és aki megismeri Isten jóságát magában (amit a saját létében talál meg, megismervén önmagát, mint értelmes teremtményt, akit Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtett), az mihelyt eljutott erre az igaz és szent ismeretre, azonnal szereti Istent az igazságban, szereti mindazt, amit Ő szeret, és a Teremtőjének tulajdonít minden ajándékot és kegyelmet. És mindig összhangban van az Ő akaratával és elégedett azzal, amit Isten tesz vagy rábocsát, mivel látja, hogy Isten nem akar mást, csak az ő megszentelését. Ezt nyilatkoztatja ki nekünk az Ige, Isten egyszülött Fiacskája; hiszen azért, hogy mi megszenteltek legyünk Őbenne, a kereszt szégyenletes halálába rohant, elviselve a keserves gyötrelmeket, hogy minket az örök haláltól megszabadítson. Miután tehát Krisztus vére és halála kinyilatkoztatja nekünk Isten kimondhatatlan szerelmét és azt, hogy Ő nem akar mást, csak a mi javunkat, igaz türelemmel kell hordoznunk minden fáradságot és szoron-

4. A Trincik kitűntek Assisi Szent Ferenc tiszteletében.
5. Benedetta grófnőről van szó, aki szintén szerzetes rendbe készült lépni.

1. A Farnese család birtokai kezdetben a Bolsenai-tó környékén voltak, s mint földesurak jelentős szerepet játszottak Viterbo és főleg Orvieto életében. Mindvégig a pápa oldalán álltak, azaz a guelf párthoz tartoztak. A családból származott a későbbi III. Pál pápa (1534–49), és sok más jelentős egyházi személyiség is. Házasságok révén rokonságba kerültek a Farnésék a legjelentősebb sziénai családokkal és tiszteletbeli polgárai is lettek Sziénának. Ranuccio felesége, Pantasilea valószínűleg a Salimbeni családból származott.

gatást; és bármi módon is engedi nekünk ezeket, mindig meg kell ragadnunk a szent reményt, hogy Ő előre látja, mire van szükségünk és nem fog többet adni, mint amennyit el tudunk viselni. Mindent mértékkel ad; és ha növekszik a fáradozni való, akkor több erőt ad, hogy el ne lankadjunk. Szükséges tehát, hogy szorongatásokat és fáradalmakat hordozzunk és viseljünk a megfeszített Krisztus tiszteletéért, és azért, mert ezek üdvösségünk okai és eszközei. Hiszen a jelen élet fáradalma és szorongatása alázatossá tesz minket, letöri a kevélységet, kiemel a világ rendetlen érzületéből és elrendezi a szeretetünket Istenben. És hasonlóvá formál minket a megfeszített Krisztushoz és megérezteti velünk az Ő szenvedéseit és gyalázatait. Így tehát nagy szükségünk van ezekre, ha Isten örök látásában akarunk örvendezni. Ezek éreztetik meg velünk tudatlanságunkat és keltenek fel a hanyagság álmából, hogy a szükség idején a megfeszített Krisztushoz meneküljünk, felismervén, hogy Ő tud segíteni rajtunk. És ily módon nagyobb lesz bennünk a hála a múlt és a jövő jótéteményeiért, és jobban megismerjük az Ő jóságát és a saját nyomorúságunkat; hiszen Ő az, aki van, és mi vagyunk azok, akik nincsenek és létünk Tőle való. Valóban nyilvánvalóan látod ezt magad is: hiszen bármennyire akarjuk az életet, meg kell halnunk; egészségesek akarunk lenni és betegek vagyunk; meg akarjuk tartani a fiakat, a világ gazdagságát és élvezeteit, mert gyönyörködtetnek minket, és el kell hagynunk őket. Ez az igazság, akár ők hagynak el minket Isten rendeléséből, akár mi hagyjuk el azokat a halál miatt, kimúlván ebből a sötét életből. Így látod, hogy önmagunktól mi semmik sem vagyunk, hacsak nem a bűn és a nagy nyomorúság teljessége: ez a miénk, minden egyéb pedig Istené.

Ezért hát, drága nővérem, nyisd fel az értelem szemét és szeresd a Teremtődet és mindazt, amit Ő szeret, azaz az erényt és legfőképpen a türelmet az igaz és tökéletes alázatossággal együtt; ne tulajdoníts magadnak semmit, hanem egyedül csak Istennek add meg a dicsőséget és dicséretet, úgy birtokolván a világ dolgait, a férjedet, a gyermekeket, a gazdagságot és minden más élvezetet, mint amit kölcsönbe kaptál és nem mint a sajátodat. Hiszen amint mondtuk, elhagynak és te nem leszel képes megtartani őket a magad módján, csak úgy, amint az isteni Jóság kölcsön adja neked. Így cselekdvén nem fogod Istenné tenni sem a fiaidat, sem bármi más dolgot, hanem Istenért fogsz szeretni mindent és rajta kívül semmit; és meg fogod vetni a bűnt és szeretni fogod az erényt.

Emeld ki, emeld ki érzületedet és vágyadat a világból, és vesd a megfeszített Krisztusba, aki szilárd és állandó és se el nem hagy, se el nem lehet venni tőled, ha te magad nem akarod. Nem azt mondom ezzel, hogy ne élj benn a világban, vagy akaratod szerint házasságban; vagy hogy ne törődj a fiaiddal, vagy a többi családtaggal, amint ezt állapotod megkívánja tőled: hanem azt mondom, hogy rendezetten élj és ne rendetlenül. És bármit teszel, Isten legyen szemeid előtt; a házasság állapotában szent félelemmel és úgy élj, amint a szentséghez illik. És tartsd tiszteletben a szent Egyház parancsait, amennyire csak tőled telik. És fiaidat az erényekre és Isten édes parancsaira neveld; mert nem elég ha az anya és az atya csak a testet táplálja — amit azok a vadállatok is megtesznek, melyek fiaikat táplálják —, hanem a lelket is táplálni kell a Kegyelemben, lehetőség szerint dorgálva és javítva az elkövetett hibákat. Mindig kíván meg tőlük, hogy gyakran

gyónjanak és reggelenként, vagy legalább a szent Egyház parancsolt ünnepein hallgassanak misét. És így anyja leszel a léleknek is, a testnek is. Biztos vagyok benne, hogy ha birtokolni fogod Isten és önmagad igaz ismeretét, amint mondtuk, akkor meg fogod ezt tenni; ezen ismeret nélkül ugyanis nem leszel képes rá.

Ezért, megfontolván, hogy más úton nem részesülhetsz Isten Kegyelmében, mondtam, hogy arra vágyom, hogy Isten és önmagad megismerésének igaz világosságával láthassalak. Kérlek, a megfeszített Krisztus szerelméért és a saját javadért tedd meg ezt; és így be fogod teljesíteni magadban Isten akaratát és az én vágyamat. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

117. — ÉDESANYJÁNAK, LAPA ASSZONYNAK ÉS CECCA ASSZONYNAK A MONTEPULCIÁNÓI SZENT ÁGNES-KOLOSTORBA[1]

Amikor távol kell lennünk a szeretteinktől, tanuljunk Máriától, aki az apostolok szétoszlása után egészen magára maradt. A szülő boldogsága az, hogy gyermeke Istennek él.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az isteni szeretet tüzébe öltözötten láthassalak benneteket annyira és oly módon, hogy minden szenvedést és gyötrelmet, éhséget és szomjúságot, üldözést és jogtalanságot, kínzást, sértegetést és gúnyolódást és minden egyebet igaz türelemmel tudjatok elviselni, megtanulván ezt a feláldozott és elemésztődött Báránytól, aki a szeretet akkora tüzével rohant a kereszt szégyenletes halálába.

Kövessétek tehát a legédesebb anyát, Máriát, aki — annak érdekében, hogy a szent tanítványok Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét keressék édes Fiacskájának nyomdokait követve — beleegyezett abba, hogy a tanítványok elváljanak tőle, noha igen szerette őket; és ő ott maradt egyedül, mint vendég és zarándok. És a tanítványok, akik mérhetetlenül szerették őt, szintén örömmel váltak el tőle, mert Isten dicsőségéért minden szenvedést elviseltek és elmentek a zsarnokok közé, elviselvén a sok üldözést. És ha megkérdeznétek őket: „Miért szenvedtek és miért hagytátok el Máriát ilyen örömmel?" — akkor ők azt felelnék: „Mert már

1. A levél Rocca d'Orciából kelt, a Salimbeni-várból (lásd a 111. levél 1. jegyzetét a 265. oldalon). A két címzett, Lapa asszony, Katalin édesanyja és Cecca, azaz Francesca, Clemente Gori felesége, Montepulciánóban tartózkodnak. Lapa asszonynak két unokája, Cecca asszonynak pedig egy leánya élt e kolostorban. Cecca Katalin hűséges tanítványa és egyik titkárnője volt.

elveszítettük önmagunkat és szerelmesei lettünk Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének".

Így akarom tehát, hogy cselekdjetek, drága anyám és leányom. És ha ezen óráig nem égtetek az isteni szeretet tüzében, azt akarom, hogy mindig Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét keresve benne égjetek. Máskülönben a legnagyobb szenvedésben és szorongatásban lenne részünk, nektek is, nekem is. Tudja meg, drága anyám, hogy én, a maga nyomorult leánya, nem vagyok másért e földön: erre választott ki engem az én Teremtőm. Tudom, hogy boldog, ha engedelmeskedem Neki. Kérem, hogy ha azt látná, hogy tovább vagyok távol, mint szeretné, akkor is legyen elégedett, mert nem tehetek másképp. Hiszem, hogy ha ismerné az esetet, maga küldene ide engem. Azért vagyok itt, hogy egy nagy botránynt orvosoljak, ha képes leszek rá. Nem a grófnő[2] hibájából van ez, és ezért kérjék valamennyien Istent és a dicsőséges Szűzet, hogy fordítsa jóra a dolgokat.

Ti pedig, Cecca és Justina,[3] fojtsátok bele magatokat a megfeszített Krisztus vérébe, mert most van az ideje annak, hogy a lélekben próbára tétessék az erény. Isten ajándékozzon meg valamennyiőtöket édes és örök áldásával. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

118. — CATARINA DELLO SPEDALUCCIO ASSZONYNAK ÉS GIOVANNA DI CAPÓNAK SZIÉNÁBA[1]

Az engedelmesség megemészti a szív rendetlen fájdalmait. Nem kereshetjük a saját vigasztalásainkat Isten dicsősége és a lelkek üdvössége helyett. Távollétét nehezen viselő tanítványait Mária és az Apostolok példájával biztatja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy engedelmes leányoknak láthassalak benneteket, igaz és tökéletes szeretetben egyesülten; amely engedelmesség és szeretet meg fog emészteni minden szenvedést és sötétséget. Az engedelmesség ugyanis elveszi azt, ami a szenvedést adja, azaz a gonosz önakaratot, s az belefullad és belevész az igaz és szent engedelmes-

2. Benedetta grófnőről van szó, akinek a 112 és 113. levelek szóltak.
3. Valószínűleg Cecca édesanyja Justina.

1. Catarináról csak annyit tudunk, hogy a nevét egy korábban a domonkosok kezében levő kórházról (Spedale) kapta, amelyet később a harmadrendi nővérek vettek át. A szenttéavatási per tanúi között is szerepelt.
Giovanna di Capóra vonatkozóan lásd a 108. levél 1. jegyzetét a 258. oldalon.

ségbe. Felemésztődik és eloszlik a sötétség a szeretet egysége és érzülete által, mert Isten az igaz szeretet és a legfőbb, örök világosság. Akit az Ő világossága vezet, az nem tévedhet el az ösvényen. És ezért azt akarom, drága leányaim, hogy miután annyira szükségünk van rá, törekedjetek elveszíteni a saját akaratotokat és birtokolni ezt a világosságot.

Ez az a tanítás, melyre — emlékszem rá — mindig is tanítottak titeket, mégis kevés nyomot hagyott bennetek. Ami eddig nem történt meg, kérlek benneteket, édes leányaim, most tegyétek meg. Ha nem fogjátok megtenni, szüntelen szenvedésben fogtok élni ti is, és én is, én nyomorult, aki minden szenvedést megérdemlek.

Isten dicsőségéért nekünk is úgy kell tennünk, amint a szent Apostolok tettek: miután megkapták a Szentlelket, elváltak egymástól és attól az édes Anyától, Máriától. Jóllehet a legnagyobb öröm volt számukra együtt lenni, mindazonáltal elhagyták a saját örömüket, és Isten dicsőségét meg a lelkek üdvösségét keresték. És bár maga Mária küldte útjukra őket, emiatt sem érzületük, sem szeretetük nem csökkent Mária iránt.

Ez az a regula, melyre nekünk is szükségünk van. Nagy vigasztalás számotokra, tudom, az én jelenlétem: mindazonáltal mint igazán engedelmeseknek, nem szabad Isten dicsősége és a lelkek üdvössége helyett a saját vigasztalástokat keresnetek, se helyt adnotok az ördögnek, aki úgy láttatja veletek, hogy megszűnt az a szeretet, ami lelketek és testetek iránt van bennem. Ha másképp volna, nem volna bennetek igaz szeretet. Én pedig biztos vagyok abban, hogy nem másért, csak Istenért szeretlek titeket.

És miért engedtek helyet magatokban ilyen nagy, rendetlen szenvedésnek olyan dolgok miatt, melyeknek meg kell történniük? Ó, mit teszünk majd akkor, amikor nagy dolgokat kell cselekednünk, ha a kicsik miatt így elcsüggedünk? Aszerint kell együtt lennünk vagy elválnunk egymástól, amint azt az idő hozza magával. Most úgy akarja és engedi a mi édes Üdvözítőnk, hogy az Ő dicsőségéért távol legyünk egymástól.

Ti Sziénában vagytok, Cecca és a Nagymama Montepulciánóban.[2] Bertalan és Máté testvérek[3] is ott vannak és ott is maradnak. Alexia és Bruna asszony a Monte Giovin vannak,[4] Sziénától 18 mérföldnyire, és velük van a grófnő és Iza[5] asszony is. Rajmund és Tamás testvérek, Tomma asszony, Liza[6] és én Roccában vagyunk, megátalkodottak között, és annyi megtestesült ördögöt ettünk meg, hogy Tamás testvér már gyomorfájásról panaszkodik. És mindezzel nem lehet betelni. Még többre vágynak és találnak is munkát jó bér ellenében. Kérjétek

2. A nagymama (ha ez nem elírás) Burlamachi szerint Lapa asszony, Katalin édesanyja, akit a tanítványi kör — Katalin lelki anyasága miatt — nagymamának tekintett. A 117. levél szerint is Monepulcinóban volt Lapa.
3. Dominici Bertalanról és Tolomei Mátéról van szó.
4. Alexia és Bruna mantelláták voltak, Alexia Katalin legbizalmasabb társa volt. A vár a Monte Amiatán állt. Valamikor talán egy Jupiter templom is lehetett itt, s innen kaphatta a Monte Giovi nevet.
5. A grófnő: Benedetta, a 112., 113. levél címzettje, Iza pedig a testvére.
6. Capuai Rajmundról és Della Fonte Tamásról van szó. Liza Katalin sógornője, Tomma pedig egy másik mantelláta volt.

az isteni Jóságot, adjon nekik jókora édes és keserű falatokat. Gondoljátok meg, hogy Isten dicsősége és a lelkek üdvössége mennyire édesen mutatkozik meg. Nem kívánhattok és nem akarhattok mást. Ennél kedvesebbet nem tehettek Isten legfőbb örök akarata és az én akaratom szerint.

Rajta hát, leányaim, kezdjétek áldozatul adni akaratotokat Istennek. És ne akarjatok mindig megmaradni a tejnél,[7] mert illő, hogy vágyakozásunk fogaival a kemény és penészes kenyeret is meg tudjuk őrölni, ha szükséges. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

119. — A SZENT DOMONKOS RUHÁJÁT VISELŐ ALEXIA ASSZONYNAK ROCCA VÁRÁBÓL[1]

Vessünk le magunkról minden teremtményt, hogy követni tudjuk a megfeszített Krisztust. Szavainkat a cselekedeteink igazolják. Bizonyságtétel a szenvedés erejéről.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szeplőtelen Bárány tanításának követésében láthassalak, szabad és minden teremtményből kivetkőzött szívvel, egyedül csak a Teremtőbe öltözötten a szentséges hit világosságával. Világosság nélkül ugyanis nem leszel képes a szeplőtelen és feláldozott Bárány egyenes útján járni. És ezért vágyódik arra a lelkem, hogy téged is, a többieket is egyenesnek és férfiasnak láthassalak, s hogy soha ne forduljatok vissza, bármiféle szél támadna is.

Vigyázz, hogy soha ne fordítsd hátra a fejedet, hanem mindig előre haladj, elmédben tartván a tanítást, amit kaptál. És minden nap lépj be újra lelked kertjébe a hit világosságával, hogy kitépj minden tövist, amely megfojthatná a neked adott tanítás magvait, és megforgasd a földet, azaz minden nap vetkőztesd le a szívedet. A szív e levetkőztetését állandóan tennünk kell, mert gyakran láttam olyanokat, akiknek szíve levetkőzöttnek tűnt, én azonban felöltözöttnek találtam, mert tetteik mást bizonyítottak, mint a szavaik. A cselekedet megmutatta az érzületet, noha a szó ellentétesnek tűnt. Azt akarom hogy te az igazságban vetkőztesd le szívedet, követvén a megfeszített Krisztust. És tedd, hogy a szádban hallgatás legyen. Tudomásomra jutott; alig hiszem, hogy a másik megtartotta volna[2]. Ezt

7. Vö. 1. Kor. 3, 1–2.

1. Lásd a 49. levél 1. jegyzetét a 129. oldalon.
2. A másolás során valami kimaradhatott. Valószínűleg egy társnőjük beszélt valahol feleslegesen és úgy Katalinról, hogy abból neki kellemetlensége származhatott.

nagyon sajnálom. Ha úgy van ez, amint a Teremtőm akarja, elviselem és elégedett vagyok a viselésében, de nem vagyok elégedett Isten megbántása miatt.

Írtad, hogy úgy tűnt neked, Isten arra kényszerít az imádságban, hogy könyörögj értem. Hála legyen az isteni jóságnak, aki az én nyomorult lelkem iránt ilyen kimondhatatlan szeretetet tanúsít. Kérted, írjam meg, voltak-e szenvedéseim és kínoztak-e a betegségeim ebben az időben; erre azt válaszolom, hogy Isten csodálatosan gondoskodott rólam kívül is, belül is. Ebben az Ádventben testileg nagyon gondoskodott rólam: az írással kötött le a szenvedések alatt, melyek, való igaz, a szokásosnál nagyobbak voltak. És ha meg is növelte szenvedéseimet, gondoskodott arról, hogy Liza épp akkor nyerje vissza egészségét, amikor Santi[3] testvér megbetegedett. Már közel járt a halálhoz, de most csodálatosképpen annyira összeszedte magát, hogy gyógyultnak mondható.

Hanem úgy tűnik, az én Vőlegényem, az örök Igazság édesen és királyi módon próbára akart tenni kívül és belül mindazzal, ami látható és mindazzal, ami láthatatlan; mert sokkal, megszámlálhatatlanabbul több az, ami nem látható; de Ő annyira édesen gondoskodott rólam a próbatéttel együtt, hogy nyelv azt el nem beszélheti. Innen van, hogy azt akarom, a szenvedések legyenek eledelemmé, a könnyek italommá és a veríték a kenetemmé. Azt akarom, hogy a szenvedések hízlaljanak, a szenvedések gyógyítsanak, a szenvedések adjanak nekem világosságot, a szenvedések adjanak nekem bölcsességet, a szenvedések öltöztessenek fel mezítelenségemben, a szenvedések vessenek le rólam minden lelki és időleges önszeretetet. Minden teremtmény vigasztalásától meg voltam fosztva, és ez a szenvedés arra késztetett, hogy felismerjem az erényektől való megfosztottságom tökéletlenségét és az édes Igazság legtökéletesebb világosságát, aki a szent vágyak gondviselője és elfogadója, és nem a teremtményeké; s aki nem vonta meg tőlem jóságát hálátlanságom valamint csekély világosságom és ismeretem miatt, hanem egyedül csak önmagára tekintett, aki a legfőbb jó.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, szeretett leányom, ne csökkentsd imádságodat, sőt inkább kettőzd meg (mert nagyobb szükségem van rá, mint látod), és helyettem is adj hálát az Isten jóságának. És kérd Őt, adja meg nekem a kegyelmet, hogy életemet adhassam érte; és ha neki is úgy tetszik, vegye el testem terhét, mert életemnek oly kevés haszna van mások számára: bűneim miatt inkább csak kínt és terhet jelent közelben és távolban minden teremtménynek. Isten a maga jóságával vegye el oly sok hibámat és engedje meg, hogy abban a kicsi időben, amíg élek, az erény szerelme emésszen engem, s hogy a szenvedéssel együtt fájdalmas és gyötrelmes vágyakat ajánlhassak fel az Ő színe előtt az egész világ üdvösségéért és a szent Egyház megújulásáért. Örvendezz, örvendezz velem a kereszten, mert a kereszt ágy, ahol megpihen a lélek, asztal, ahol megízleli az eledelt és az igaz türelem gyümölcsét a békével és a nyugalommal együtt.

Azzal az üzenettel küldtél hozzám...[4] A dolog elsősorban a magam élete miatt vigasztaló, remélvén, hogy általa megjavulok majd, s a legkisebb hiúságot is kiűzöm szívemből, amit mind ez ideig nem tettem meg. De a gyermekek miatt is vigasztal, akiket a szent keresztség világosságához vezettek. Isten adja meg nekik

3. Liza Katalin sógornője és egyik állandó kísérője volt, Santi pedig remete.

legédesebb kegyelmét, és ha idővel rosszá válnának, adja meg nekik inkább a halált. Áldd meg őket; őt pedig bátorítsd Krisztusban, az édes Jézusban, és mondd meg neki, hogy Isten szent és édes félelmében éljen, és ismerje fel a kegyelmet, amit Istentől kapott, s ami nem kicsi, hanem igen nagy. Mert ha hálátlan volna, ez nagyon nem tetszene Istennek és talán meg is büntetné érte.

Neked ajánlom....[4] Arról az új palántáról nincs semmi hírem és ennek nem tudom okát. Legyen meg Isten akarata. Üdvözítőnk egy szigetre[5] helyezett minket és minden felől szelek támadnak ránk. Örvendjünk mindannyian — egymástól távol is — a megfeszített Krisztusban! Zárkózz be önismereted házába. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

120. — RABE ASSZONYNAK, FRANCESCO DE' TOLOMEI HITVESÉNEK[1]

A megfeszített Krisztus lépcsőt készített a testéből, hogy mi Vele egyesülve megtaláljuk a békét. A rendetlen ragaszkodás oka az érzéki szeretet. Az Istennel egyesült lélek nem hallja meg és nem adja tovább a rágalmakat.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: úgy élsz, mint aki meghalt a tulajdon érzékisége számára, hiszen másképpen nem lehet részed a Kegyelem életében. Azt akarom tehát, hogy a legnagyobb érzülettel és vággyal törekedj kiemelkedni a törékeny világból. Nem helyes, ha mi, akik azért lettünk, hogy az erény eledelével táplálkozva a mennyei lakást ízleljük, a földet ízleljük[2] és érzéki önszeretetünkből táplálkozunk, ahonnan az összes vícium származik. Föl kell emelkednünk és föl kell szállnunk az erény magasságába, felnyitván az értelem szemét a kereszt fájának szemlélésére, ahol megtaláljuk a Bárányt, az élet fáját, aki lépcsővé tette a saját testét.

Az első lépcsőfok, melyre föllépni tanított minket, a lábak, azaz az érzület; mert amint a lábak viszik a testet, úgy viszi az érzület a lelket. Föllépvén az elsőre, azaz a kereszten átszúrt és átszegezett lábakhoz, meg fogod találni az önmaga iránti

4. Hiányos a szöveg.
5. Az 1377. esztendő második felét Katalin az Orcia-folyó völgye fölé magasló sziklavárban, Rocca di Tentennanón töltötte Biancina asszonynál (lásd a 111. levelet). Jelképesen emlegeti a helyet több levelében is „sziget"-nek, mivel a rágalmak és szidalmak tengerként vették körül őt.

1. A címzett, teljes nevén Onorabile degli Agazzarri, előkelő sziénai család sarja (Rabe: az Onorabile rövidítése). Öt gyermek közül Ghinoccia és Francesca mint Katalin tanítványai domonkos apácák lettek és boldogként tisztelik őket. A levélben említett Máté testvérnek szól a 94., Francescának a 81. levél.
2. Vö. Fil. 3, 19.

rendetlen szeretetből kivetkőzött érzületet. Eljutván a másodikra, azaz a megfeszített Krisztus megnyitott oldalához, meg fogod látni a szív titkát is: milyen kimondhatatlan szeretettel készített számunkra fürdőt a véréből. Az elsőn fölemelkedik és kivetkőzik magából az érzület, a másodikon megízleli a szeretetet, amit Krisztus megnyitott szívében talál meg. Meglátván a harmadik lépcsőfokot és eljutván rá, azaz Isten Fiacskájának ajkaihoz, a békével táplálkozol. Mert miután a lélek magára öltötte a megfeszített Krisztus szeretetét és kivetkőzött a gonosz érzéki szeretetből, ami háborút ad neki, megtalálja a türelmet, és minden keserűség édesnek tűnik számára, sőt örvendezik a világ üldözéseiben és szorongatásaiban, bármely oldalról is engedje azokat Isten, hiszen megtalálta az ajkak békéjét. Az, aki adja, egyesül azzal, akinek adja. Így az erényekbe öltözött lélek a szeretet érzületével Istent ízleli, és a szent vágy ajkait Isten vágyában egyesíti;[3] és Isten vágyában élve a békével és a nyugalommal egyesül.

Így tehát látod, hogy a megfeszített Krisztus lépcsőt készített a testéből azért, hogy mi felszálljunk az örök élet egének magasságába, ahol az élet halhatatlan, a fény sötétség nélküli, a jóllakottság undor nélküli és az éhség fájdalom nélküli; mert amint Szent Ágoston mondja, távol áll az undor a jóllakottságtól és távol áll a szenvedés az éhségtől, hiszen az örök élet polgárai Isten örök látásában mindazzal betelnek, amire éheznek és vágynak.

Valóban tudatlan és nyomorult az a lélek, aki a saját hibájából elveszít ily nagy jót és méltóvá lesz a sok rosszra. Kelj fel tehát, drága leányom, és ne várj az időre, ami nem a tiéd, hanem a szeretet nagy érzületével emelkedj ki érzéki szereteted gonoszságából, amely elveszi tőled az ész világosságát, és a világ és a gyermekek mértéktelen szeretetére késztet. Más módon ugyanis nem fogod elérni a célt, amire teremtve lettél. Ezért is mondtam, hogy látni vágyom, hogy a saját akaratod és önszereteted számára meghaltan élsz, mert úgy tűnik, még túlságosan eleven vagy. És ezt a levélből vettem észre, amit írtál nekem, mert a vak szeretet kihozott az Istenben rendezett cselekvésmódból.

Azt üzented, hogy Francesca nagyon rosszul van, ezért azt akarod, hogy Máté testvér minden mentegetőzést félretéve azonnal menjen hozzád: és ha nem menne, akkor átkoddal maradhatna csak, s ha mást nem tehetne, vegyen maga mellé egy parasztot.[4] Mondom neked, ostobaságodat és butaságodat le nem tagadhatod. Hagyjuk azt most, hogy ez Isten szerint lenne-e; de még a természettől kapott kicsi ész szerint (ha rendelkeznél vele) sem kérhetted volna ezt. Ha arra vágytál vagy vágynál, vagy lányod megnyugtatása miatt arra volna szükség, hogy Máté testvér elmenjen, akkor küldened kellett volna két testvért, akik közül az egyik őt kísérte volna el, a másik itt maradt volna, hiszen tudod jól, hogy sem az egyik, sem a másik nem távozhat és nem maradhat egyedül. Ám te úgy fecsegsz, mint akit szenvedélyek hajtanak és füled telve van botránkozásokkal.

3. Vö. Én. 1,1: „Csókoljon meg engem az ő szája csókjával". Ebben az életben a lélek a szent vágy által egyesül Istennel. A 26. levélben mondja Katalin, hogy az angyali eledel, az Eucharisztia nem más, mint Isten vágyakozása az ember után, akinek szerelmese lett, s akinek üdvösségének vágya jobban kínozta az Istenembert, mint a testi kínok. Istennek ez a vágya — az ember üdvössége után — Krisztus halálával sem szűnt meg, csak a vágy kínja ért véget. Ez a vágy ébreszti fel a lélek vágyakozását Isten után és ezért a szent vágyban egyesül vele a lélek.
4. A regula szerint a szerzetesek nem járhattak egyedül a világban, csak egy másik társukkal együtt.

Mindez azért van, mert nem emelkedtél fel a föld felszínéről és nem léptél fel a lábak első lépcsőfokára; mert ha majd fölszállsz, akkor egyedül csak arra fogsz vágyakozni, hogy fiad Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét keresse. Ezzel a vággyal te is, a többiek is be fogjátok dugni a füleiteket és ki fogjátok tépni a nyelveteket, hogy ne halljátok meg és nem mondjátok tovább azt, amit mesélnek nektek.

Ne így tovább! Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében; hagyd el a halottak társaságát és az élőkkel légy, az igaz és királyi erényekkel. Egyebet nem mondok. Erősítsd Franciskát...[5] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

121. — A SZIÉNA VÁROSÁT VÉDŐ URAKNAK ÉS A FŐKAPITÁNYNAK SANT' ANTIMÓBÓL[1]

Előbb önmagán kell uralkodni annak, akinek mások felett kell uralkodnia. Az igazságtalanság oka a csekély világosság. Aki halálos bűnben van, nem segíthet sem magán, sem másokon. Isten jó és igaz szolgáinak kell hinni, nem a rágalmazóknak.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Uraim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz urak és férfias szívűek vagytok, azaz uralkodtok érzékiségteken igaz és királyi erénnyel, követvén a Teremtőnket. Máskülönben nem lesztek képesek arra, hogy igazságosan gyakoroljátok a világi hatalmat, amit Isten kegyelemből juttatott nektek.

Szükséges tehát, hogy aki másokon uralkodik és másokat kormányoz, ez előbb önmagán uralkodjék és önmagát kormányozza. A vak hogyan láthatna és vezethetne mást? Hogyan temethetné el az egyik halott a másikat? Hogyan segíthetne a beteg a betegen, szegény a szegényen? Ez lehetetlenség.

Valóban, drága uraim, aki a halálos bűnnel megvakította és elhomályosította értelme szemét, az nem ismeri sem önmagát, sem Istent. Csak rosszul láthatja és javíthatja a rábízottak hibáját. És ha mégis javítja, akkor azzal a sötétséggel és tökéletlenséggel javítja, amit önmagában hordoz. És gyakran láttam és látom, hogy a csekély világosság miatt ott bünteti a hibákat, ahol nincsenek, és nem bünteti azokat a gonoszokat és rosszakat, akik ezer halált érdemelnének. A csekély világosság nem engedi meglátni az igazságot, és ő rágalmazást tételez fel ott, ahol nincs és gyanakszik azokra, akikben bízhatna és hihetne (azaz Isten szolgáiban, akik könnyel és verítékkel, szüntelen és alázatos imádsággal világra hozzák őt, minden veszedelmet, szenvedést és gyötrelmet vállalva Isten dicsőségéért valamint az

5. Hiányos a szöveg.

1. A sziénai köztársaság legfelső vezető testületének szól a levél. A nép kapitánya mellett tizennégy választott férfi alkotta a népet védelmező testületet, akik a város sorsáért felelősek voltak.

egész világ és az ő üdvösségéért), és megbízik azokban, akik önszeretetükben gyökereznek és minden széltől megfordulnak. És mindez az önszeretetből és a sötét bűnből származik. Szükségünk van tehát a világosságra.

Mondom, egyik halott nem temetheti el a másikat, azaz aki a Kegyelem számára halott, annak se bátorsága, se ereje nincs ahhoz, hogy eltemesse a felebarátja hibájának halottját, mert érzi, hogy önmaga ugyanabban a halálban van; és ezért — ugyanabban a halálban látván magát — nem akar és nem tud javítani, és nincs is gondja erre. Nem törődik a rábízottal, pedig látja, hogy beteg. A halálos bűn betegsége pedig annyira súlyos, hogy nincs rá gyógyszer mindaddig, amíg valaki önmagát nem gyógyítja előbb. Azzal a ténnyel, hogy halálos bűnben van, elszegényedett — elveszítette az igaz és királyi erények gazdagságát azáltal, hogy nem követte a megfeszített Krisztus nyomdokait —, és ezért nem tud segíteni a szegényen, miután megfosztatott, mint mondtuk, az isteni Kegyelem gazdagságától. A sötétség miatt elvesztette a világosságot; ezért nem ott látja a hibát, ahol van. És ezért igazságtalanul cselekszik és nem igazságosan. Betegsége következtében elveszíti a szent és igaz vágy — Isten dicsősége és a lelkek üdvössége utáni vágy — életerejét; és betegsége mindig növekszik, ha nem menekül orvoshoz, a megfeszített Krisztushoz úgy, hogy a szentgyónásban kihányja ajkain át a romlottságot. Ha ezt teszi, elnyeri az életet és az egészséget, de ha nem teszi, akkor a halált fogadja magába; és akkor halottként nem tudja eltemetni a halottat, miként mondtuk. És létezhet-e annál nagyobb szegénység, mint az egészség és az élet világosságának hiánya? Nem tudom, van-e ennél rosszabb. Az ilyenek tehát nem jók és nem alkalmasak arra, hogy másokat vezessenek, mert önmagukat sem vezetik.

Illő tehát, hogy a mondott dolgokkal rendelkezzünk; ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy igaz uraknak láthassalak benneteket. Mindazonáltal — megfontolván, hogy igaz úr csak az lehet, aki uralkodik saját magán, azaz ésszel uralkodik az érzékiségén — azért mondom nektek, mennyi szerencsétlenség éri azokat, akik hagyják, hogy önnön nyomorúságuk uralkodjék rajtuk, és nem ők uralkodnak rajta, hogy ti vigyázzatok, így ne járjatok. Akarjátok, akarjátok felnyitni az értelem szemét és ne legyetek ennyire vakok a szolgai félelem miatt! Akarjatok bízni és hinni Isten szolgáiban és nem az ördög gonosz szolgáiban, akik gonoszságukat takargatván azt láttatják meg veletek, ami nincs. Ne akarjatok Isten szolgáival szembe helyezkedni, mert úgy tűnik, Isten minden mást inkább elvisel, mint az Ő szolgáinak bántalmazását, gyalázását, rágalmazását. Amit nekik tesznek, Krisztusnak teszik: túl nagy romlás lenne tehát a szembehelyezkedés. Ne tűrjétek tehát, drága uraim és testvéreim, hogy akár ti, akár mások ezt tegyétek, hanem vágjátok ki a rágalmazók nyelvét, azaz dorgáljátok meg őket és ne adjatok hitelt a rágalmazónak. Ha így tesztek, az erényt fogjátok gyakorolni és elvágjátok a sok botrány útját. De úgy tűnik, mi bűnösök nem érdemlünk meg ennyit. Úgy tűnik, ennek egészen ellenkezője történik: a rosszakat meghallgatják, a jókat pedig megvetik.

Innen van az, hogy amint értesültem róla, Montalcino főpapja vagy valaki más gyanút ébresztett bennetek: és ezt azért teszi, hogy a Szent Antimo apátja ellen elkövetett gonoszságait leplezze; pedig ez az apát Istennek oly tökéletes és nagy szolgája, amilyen már nagyon régóta nem él ezen a vidéken. Ha egy csöppnyi világosságotok volna, nemhogy gyanakodnátok rá, hanem inkább a kellő módon

tisztelnétek. Kérlek tehát a megfeszített Krisztus szerelmére titeket, hogy ne akadályozzátok, hanem támogassátok és segítsétek mindenben, amiben csak szükséges. Egész nap azon siránkoztok, hogy a papok és a többi klerikusok nem egyenesek, és most, amikor valaki javítani akarja őket, megakadályozzátok ezt és siránkoztok.

Gyanakvást és kételkedést ébresztettek bennetek, amint nekem mondták, az én családommal együtt való érkezésem iránt is: nem tudom, vajon így van-e?[2] De ha ti oly sokba kerülnétek magatoknak, mint amennyibe nekem és a családomnak kerültök, sem bennetek, sem más polgárokban nem ébrednének oly könnyelmű gondolatok és indulatok, és a fületeket is bezárnátok, hogy mástól se halljatok ilyesmit. Én magam is, a többiek is szüntelenül lelketek és testetek üdvösségét kerestük és keressük, nem törődve semmiféle fáradsággal édes és szerelmes vágyakat ajánlunk fel Istennek bőséges könnyek és sóhajok közepette, hogy elhárítsuk felőletek az isteni ítéletet, melyet gonoszságainkkal érdemeltünk ki. Én magam nem vagyok olyan erényes, hogy más telne tőlem, mint tökéletlenség, de a többiek, akik tökéletesek és nem figyelnek másra, csak Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére, megtehetik ezt. Polgártársaink hálátlansága a és tudatlansága ellenére sem fognak felhagyni azzal, hogy üdvösségtekért munkálkodjanak. Attól az édes Páltól fogunk tanulni, aki ezt mondta: „A világ gyaláz minket és mi áldást mondunk; üldöz és elűz minket, és mi türelmesen elviseljük".[3] Így teszünk mi is, követni fogjuk az ő reguláját. Az igazság lesz az, ami majd megszabadít minket.[4] Én jobban szeretlek titeket, mint ti saját magatokat, és szeretem a békességet és a társaságtokat. Ezért ne higgyétek, hogy akár én, akár a családomból valaki ellenetek tesz. Minket arra rendelt Isten, hogy az Ő szavát elvessük és a lelkek gyümölcsét összegyűjtsük. Mindenkinek a maga mesterségében kell serénykednie: a mi mesterségünk pedig, melybe Isten állított minket, ez. Szükséges tehát, hogy gyakoroljuk ezt és ne ássuk el a talentumot (amiért nagy dorgálásra lennénk méltók), hanem minden időben és minden helyen és minden teremtményben kamatoztassuk. Isten nem a helyeket és nem a teremtményeket nézi, hanem a szent és igaz vágyakat. Nekünk tehát ezért kell munkálkodnunk.

Látom, hogy az ördög jajgat a veszteségek miatt, ami Isten jóságából érte és még érni fogja. Hiszen nem másért jöttem, mint hogy egyem és ízleljem a lelkeket és kivonjam őket az ördög kezeiből. Oda akarom adni ezért az életemet, ha lehet, ezerszer is. Emiatt fogok odamenni és ott lenni, ahová a Szentlélek vezet engem. Péter majd elmondja azt a legfőbb okot, ami miatt hozzátok megyek és köztetek leszek. Egyebet nem mondok. Fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében, ha élni akartok, máskülönben az örök halálba juttok. Ne essék nehezetekre, hogy elolvassátok és meghallgassátok levelemet, hanem viseljétek el türelemmel, mert a fájdalom és a szeretet szaporítja szavaimat: a szeretet, mondom, üdvösségtek iránt és a fájdalom a tudatlanságtok miatt. Akarja Isten, hogy az isteni ítélet el ne vegye tőlünk az igazság megismerésének világosságát. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Lásd a következő levél 4. jegyzetét.
3. 1. Kor. 4, 12.
4. Jn. 8, 32.

122. — SALVI DI MISSER PIETRÓNAK, SZIÉNAI ARANYMŰVESNEK[1]

Fel kell nyitnunk az értelem szemét, ha látni akarunk vele. Az Atyában nincs szenvedés, ezért csak a megfeszített Krisztus által juthatunk el Hozzá. Válasz egy levélre, amely a sziénaiak gyanakvásáról és rágalmairól értesítette Katalint. Isten szolgái csak az ördög és a bűn ellen szövetkeznek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz, hív szolgája vagy a megfeszített Krisztusnak és soha nem akarod hátra fordítani az arcodat sem jósorsban, sem balsorsban, hanem férfiasan és eleven hittel cselekszel, mert máskülönben — tudod — a hit cselekedetek nélkül halott.

A hit cselekedete az, hogy a szeretet érzülete által megfoganjuk az erényeket és a felebarátunk közvetítésével — hordozván és elviselvén egymás hibáit — világra jönnek a gyümölcsök az igaz türelemmel. Üdvösségünkhöz ugyanis nem elegendő, hogy az isteni Kegyelemmel megkaptuk a hit formáját,[2] amikor megkaptuk a szent keresztséget. Tökéletesen elegendő ez egy kisgyermeknek, aki — ha meghal gyermekkorában — egyedül a Bárány véréért megkapja az örök életet; nekünk azonban, akik elértük a nagykorúságot, nem lenne elegendő a szent keresztség, ha nem gyakorolnánk a hit világosságát a szeretettel. Úgy vagyunk ezzel, mint a testi szemmel. Mert bár az embernek van szeme, mégpedig tiszta és látásra alkalmas, ha nem nyitja fel a szabad akarattal (amivel felnyitható) és a fény szerelmével, elmondható, hogy van szeme és mégsincs szeme. Van szeme a Teremtő jóságából és nincs a szemének ereje a saját akarata hibájából, ami nem nyitja azt fel. Elmondható tehát, hogy halott és nem hoz gyümölcsöt.

Ugyanígy, drága fiam, Isten a maga végtelen jóságából megadta nekünk az értelem szemét, amit betöltött a szentséges hit világosságával és megadta a szabad akaratot azáltal, hogy elvágta az eredeti bűn kötelékét. Most tehát arra hív Isten minket, akik eljutottunk a megismerés felnőtt korára, hogy ezt a szemet, amit Ő adott nekünk, nyissuk fel a szabad akarattal és a fény szerelmével.

Miután tehát a lélek meglátja magában a szemet a látásra, fel kell nyitnia azt a Teremtőjére. És milyen világosság felé kell fordulnia? Egyedül csak az Istenben levő szeretet meglátása felé. Hiszen semmit sem tehet szeretet nélkül: se lelki, se időleges dolgot. Ha ugyanis érzéki dolgot akarok szeretni, a szememet belé kell helyeznem azáltal, hogy gyönyörködöm benne. Ha pedig az ember Istent akarja szolgálni és szeretni, akkor felnyitja az értelem szemét azáltal, hogy a tárgyára irá-

1. A címzettről nem tudunk semmit.
2. Bölcseleti és teológiai értelemben véve a hit forma (szó skolasztikus használata szerint), mert tökéletesíti, alakítja és természetfeletti cselekvésre képesíti az értelmet: arra, hogy higgyen és képességeinket Istenre irányítsa.

nyítja, és a szeretettel magába szívja a szeretetet; azaz amikor látja, hogy Isten végtelenül szereti őt, nem képes megtenni, hogy ne szeressen és ne adja meg a szeretetet. Ekkor veszíti el az érzéki szeretetet; megfogan benne az igaz szeretet, látván hogy Isten a saját képére és hasonlatosságára megteremtette, egyszülött Fiacskájának vérében pedig újjáteremtette a Kegyelemre. Ez a szem megtalálta a világosságot; és megtalálván a világosságot, szerelmese lesz a világosságnak; és ezért szüntelenül keresi a módját annak, hogy fusson az elől és győlölje azt, ami elveszi tőle a világosságot, de szeresse és kívánja azt, ami megadja neki. Akkor felkel eleven hittel és megfoganja az erények fiait azzal a vággyal, hogy magára ölthesse Isten legfőbb és örök akaratát; hiszen a szem és a hit világossága megmutatták érzületének Isten akaratát, ami nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.

Ki nyilatkoztatja ezt ki nekünk egészen világosan? Az Ige, az Ő Fiacskája, aki eljött a mi emberségünk testében, telve a szeretet tüzével, hogy kinyilatkoztatván vérével az Atya akaratát, beteljesítse azt bennünk. Mert ez az édes akarat, amelylyel Ő örök életre teremtett minket — miután bűneinkkel elveszítettük az örök életet — nem teljesedett be bennünk; és ezért elküldte a Fiút, hogy kinyilatkoztassa és megvilágosítsa előttünk akaratát, a kereszt szégyenletes halálára adván Őt. És mindent, amit ad vagy megenged nekünk, egyedül e célból adja csak, azaz hogy részesedjünk az Ő legfőbb és örök szépségében. Innen van az, hogy az okos lélekben, aki felnyitotta a szemét, mint mondottuk, a hit világosságával együtt azonnal megszületik egy szent ítélet: Isten szent akaratát ítéli meg mindenben — aki nem akar mást, csak a mi javunkat — és nem az emberekét.

Tudod, mi jön ebből a világosságból? Békességes, világos, minden makula nélkül való víz; és nem zavarodik fel sem a nehézségekben sem a türelmetlenség, sem az ördög zaklatásai, sem a jogtalanságok, sem az üldözések, sem az emberek zúgolódása miatt. Nem háborog soha, mert meglátta, hogy Isten mindent az ő javára enged megtörténni, csak azért, hogy eljuttassa őt abba a célba, amelyre teremtette. Ez az út és más út nincs számunkra. És sok bogáncson és tövisen kell keresztül mennünk, követvén a megfeszített Krisztust, mert Ő az út. Ő mondta így; azaz hogy Ő az Út, az Igazság és az Élet. Helyesen követi az igazságot az, aki ezen az úton jár, hiszen beteljesedik benne az örök Atya akarata, amely elvezet minket a célba, amiért teremtve lettünk.

Ha lenne más út számunkra, akkor azt mondta volna, hogy senki sem jut el az Atyához, csak az Atya által; Ő azonban nem így mondta, hiszen az Atyában nem lehet szenvedés, a Fiúban azonban lehet, és nekünk a szenvedés útján kell járnunk. Szükséges tehát, hogy a megfeszített Krisztust kövessük, aki utunk és regulánk. Még azt is mondom, hogy aki Őt követi, azt a világi jólét sem zavarja meg rendetlen érzülettel és vággyal; inkább maga alá tiporja azt, elutasítván megvetéssel, hiszen a hit világosságával látja, hogy ezek a dolgok elmúlnak, mint a szél, de elveszik a Kegyelem útját és világosságát attól, aki rendetlen érzülettel kívánja és birtokolja őket.

Az ilyen lélek az eleven hittel eleven fiakat szül Isten dicsőségében és a felebarát üdvösségében. Hiszen a felebarátban bizonyosodik be az a szeretet, ami Isten iránt van mibennünk: Istennek ugyanis semmiképp sem lehetünk hasznára a

szeretetünkkel, de azt akarja, hogy legyünk hasznára a felebarátunknak, akit közvetítőül adott nekünk: viseljük el és részvéttel vigyük Isten színe elé a hibáit, viseljük el a jogtalanságokat, melyeket okoz nekünk és adjuk meg a köteles tiszteletet az Ő szolgáinak. Minden más móddal azt fejezzük ki, hogy hitünk halott, cselekedetek nélküli.

Azért azt nem mondom, hogy az érzékiség önmagában nem érez sok ellenállást, de az ilyen ellenállások nem veszik el a tökéletességet, hanem inkább segítik azt, hiszen a lélek jobban megismeri a maga hibáit, valamint Isten jóságát, ami megőrizte benne az akaratot, hogy ne egyezzék bele érzéki érzelmeibe a gyönyörködés által, és ne kövesse, hanem az önmaga iránti gyűlölettel és utálattal javítgassa őket. Így épp ezekből az érzelmekből meríti — önmaga megismerése által — az alázatosság erényét; Isten benne levő jósága megismerése által pedig a szeretetet.

Látván, hogy az eleven hit annyira kiváló és oly nagy szükségünk van rá, hogy nélküle nem lehet kegyelmi életünk, arra vágyom, hogy az eleven hit világosságában megalapozottan láthassalak. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a megfeszített Krisztus hív szolgájának láthassalak. És ezért kérlek téged, kelj fel igaz és tökéletes serénységgel, ébredj fel a hanyagság álmából és nyisd fel az értelem szemét a szeretetre (mellyel Isten szeret téged), hogy beteljesítsd magadban az Ő akaratát és az én vágyamat. Egyebet nem mondok.

Válaszolok, drága fiam, a levélre, amit nekem küldtél, s amit különös örömmel láttam. Láttam benne egy részletet, melyet Isten egyik szolgálójának ki is nyilatkoztatott,[3] tudniillik azt, hogy akik Isten szolgájának hivatják magukat, megbotránkoztak az ördög általtása következtében. Az ördögök azért vették körül őket, hogy kiszedjék belőlük a magvakat, melyeket a Szentlélek vetett el bennük, ők pedig mint az oktalan és nem az eleven sziklára épülő ember, nem is álltak ellen, hanem amint bennük megfogant a botrány, úgy elvetették azt másokban is, az erény és a szeretet látszata alatt. És ezért én most világosan megmondom neked, hogy Istennek az az akarata, hogy maradjak. Amikor a legnagyobb volt bennem a vágy, hogy meg ne bántsam Istent azzal, hogy itt maradok — annyi zúgolódás és gyanúsítás ellenére, amennyi engem és az én atyámat, Rajmund testvért érte —, az az Igazság, aki nem hazudhat, kijelentette ugyanennek a szolgálójának, mondván: „Tartsatok ki az asztalnál, amely mellé — étkezni — én helyeztelek titeket. A kereszt asztalához ültettelek benneteket, hogy szenvedéstekkel, sok zúgolódás elviselésével egyétek, ízleljétek és keressétek az én dicsőségemet és a lelkek üdvösségét. És ezért azokat a lelkeket, akiket ezen a helyen adtam a kezedbe, hogy kijöjjenek az ördög kezeiből és kiengesztelődjenek velem meg a felebarátaikkal, el ne hagyd mindaddig, amíg be nem teljesedik bennük az, ami elkezdődött. Az ördög ugyanis azért vetett el annyi rosszat, hogy ezt a nagy jót megakadályozza. Ezért vissza ne forduljatok és semmit se féljetek, mert Én vagyok az, aki cselekedni fogok általatok". Erre a beszédre, melyet Isten ama szolgálójának mondott, megbékélt az én lelkem. Igyekszem megtenni mindazt, aminek megtételére képes vagyok Isten dicsőségéért, a lelkek üdvösségéért és városunk javáért, ámbár hanyagul teszem. És örülök, hogy követhetem a Teremtőmet és a jóért rosszat kapok: én tisztelem

3. Magáról Katalinról van szó. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét az 52. oldalon.

őket, ők gyaláznak engem, én az életüket akarom, ők a halálomat. De a tőlük elviselt halál számunkra élet, és a tőlük kapott szégyen számunkra dicsőség. A szégyen ugyanis azé, aki bűnt követ el. Ahol nincs bűn, ott nincs se szégyen, se szenvedéstől való félelem. Én a mi Urunk Jézus Krisztusban bízom: és így fogok cselekedni. És ha gyaláznak meg üldöznek, könnyeket és szüntelen imádságot fogok érte adni, amennyire Isten megadja nekem a kegyelmet. És akár akarja az ördög, akár nem, harcolni fogok az életemmel Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért, az egész világért, és különösen a mi városunkért. Nagy szégyene a sziénai polgároknak, ha azt hiszik vagy azt képzelik, hogy azért vagyunk a Salimbeniek földjén — vagy a világ bármely más helyén —, hogy ellenük szövetkezzünk.[4]

Isten szolgái félik Őt: a gonosz emberek pedig nem félik, hanem prófétálnak anélkül, hogy észrevennék. Úgy prófétálnak, mint Kaifás, aki megmondta, hogy azért hal meg egy a népéért, hogy a nép el ne vesszen. Ő nem tudta, mit mond, a Szentlélek azonban, aki az ő ajkai által prófétált, nagyon jól tudta.[5] Ugyanígy az én polgártársaim azt hiszik, hogy én vagy a velem lévők szövetségeket szövünk: igazat mondanak, de nem tudják ezt és prófétálnak. Hiszen nem akarok mást tenni és nem akarom, hogy a velem lévők mást tegyenek, mint hogy szövetkezzenek az ördög legyőzésére — azon uralmának megszüntetésére, melyet a halálos bűn által szerzett az ember felett —, a szívbéli gyűlölet elűzésére és a megfeszített Krisztussal valamint a felebaráttal való béke megszerzésére. Ilyen szövetkezésekben munkálkodunk és azt akarom, hogy a velem lévők mindenütt ezt tegyék. Fájlalom hanyagságunkat, hogy csak igen lanyhán tesszük. És ezért, édes fiam, kérlek téged — és ezt a többieknek is mondd meg —, imádkozzatok értem Istenhez, hogy valóban serény legyek ebben és minden szent cselekedetben Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért.

Egyebet nem mondok, bár még sokat mondhatnék. Krisztus tanítványát nem arról ismerik meg, hogy mondja: „Uram, Uram!" — hanem arról, hogy követi az Ő nyomdokait. Bátorítsd Ferencet Jézus Krisztusban. Rajmund testvér, a szegény megrágalmazott neked ajánlja magát: imádkozz érte Istenhez, hogy legyen jó és türelmes. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. A nép köréből választott új városi vezetőség a régi vezetők sugallatára gyanakvással nézte, hogy Katalin a nagy ellenségnél, a Salimbeniek földjén Roccában tartózkodik. Arra gyanakodtak, hogy a köztársaság ellen szövetkeznek.
5. Jn. 11, 51.

123. — A SZIÉNA VÁROSÁT VÉDELMEZŐ URAKNAK[1]

Az embernek csak a saját lelke felett van igazi hatalma, minden más hatalmat csak kölcsönkap. Az igazságtalanság oka a szolgai félelem. Krisztus előbb megbocsátja azt a sértést, amelyik Őt éri, mint amelyik a szolgáit. Anyagi javainkat is csak az erényes élet őrzi meg.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim és időleges uraim[2] Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a saját városotok és a kölcsönkapott város[3] férfias és nem félénk kormányzójának láthassalak titeket, megfontolván, hogy a szolgai félelem akadályozza a szívet, elsilányítja és nem engedi úgy élni és cselekedni, mint eszes ember, hanem csak mint az esztelen állat.

A szolgai félelem ugyanis az önszeretetből származik. És hogy mennyire veszedelmes, azt urakban és alárendeltekben, szerzetesekben és világiakban és mindenféle emberben látjuk, mert mással nem törődnek, csak önmagukkal. Innen van az, hogy ha alárendelt ő, akkor nem engedelmes soha, és nem tartja meg, amit ura parancsolt; ha úr, akkor soha nem tesz ésszerűen igazságot, hanem érzéki vágya szerint sok igazságtalanságot követ el, hol a maga haszna, hol az emberek tetszésének keresése miatt, ugyanis mások akarata és nem az igazság szerint ítélkezik. Vagy attól fél, hogy nemtetszést vált ki és elveszíti uralmát. Innen van az, hogy minden félelmet és gyanakvást kelt benne; a nagy vakság miatt ugyanis ott fél, ahol nem kellene, és nem fél, ahol félnie kellene.

Ó önszeretet és szolgai félelem! te vakítod meg az értelem szemét és te nem engeded megismerni az igazságot! Te veszed el a Kegyelem életét és a hatalmat a saját és a kölcsönkapott város felett. Te teszed elviselhetetlenné az embert önmaga számára, hiszen arra vágyódik, ami nem lehet övé, ami pedig övé, azt szenvedéssel birtokolja, mert fél, hogy elveszíti; mindig szenved tehát a szükség és a félelem miatt, mert nem teljesül akarata. Ezért már ebben az életben egyenesen a poklot ízleli. Ó önszeretet vaksága, ó rendetlen félelem! akkora vakságra jutottál, hogy nemcsak nem kárhoztatod a közönségességet és a gonosz embereket — akiket igazságosan kárhoztatnod kellene és hamisságuktól félned kellene —, hanem gonoszul féled az igazat és őt kárhoztatod, megvetvén Isten szegény szolgáit, akik Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét valamint a város békéjét és nyugalmát keresik azáltal, hogy soha fel nem hagynak az édes vágyak, a szüntelen imádság, a sóhajok és a könnyek felajánlásával az isteni Jóság színe előtt. Hogyan tűrheted tehát, önszeretet és szolgai félelem, hogy azoktól félj és azok felett ítélkezz,

1. Lásd. 121. levél 1. jegyzetét a 287. oldalon.
2. Időleges uraim: arra utal, hogy a Sziéna feletti hatalmat időlegesen, azaz kölcsönbe kapták csak az örök Úrtól.
3. Mint később a levél maga is mondja: *kölcsönkapott város* a világ javai, jelen esetben maga Sziéna, a *saját város* pedig a lelkünk városa, amit örökre kaptunk.

akik készek a halálra is üdvösségedért és azért, hogy megőrizzenek és gyarapítsanak téged a békében és a nyugalomban? Mindazonáltal ez a gonosz félelem és szeretet volt az, ami megölte Krisztust, hiszen Pilátus attól félve, hogy elveszíti a hatalmát, megvakult és nem ismerte fel az igazságot, és ezért ölte meg Krisztust. És mégis utolérte az, amitől félt: hiszen később, az Isten tetszése szerinti időben (mert nem a veszte tetszett Istennek) elvesztette a lelkét is, a testét is és a hatalmát is.[4] Nekem tehát úgy tűnik, a világ tele van ilyen pilátusokkal, akik vak félelmükben nem törődnek azzal, hogy Isten szolgáit üldözik, szavakkal, rágalmakkal és üldözéssel kövezik meg őket. És annyira vakok, hogy nem vigyáznak arra, hogyan és kivel bánnak így, hanem hagyják, hogy érzékiségük vezesse őket, mint a vadállatokat, és Isten szolgáit is olyan törvények szerint ítélik meg, melyek csak azokra vonatkoznak, akik a világra figyelnek. Bizony mondom tehát, valahányszor, amikor csak ilyen ítélkezésbe esünk, azaz gyalázzuk és kárhoztatjuk Isten szolgáinak cselekedeteit, szokásait és életmódját, jaj, jaj, félnünk kell az isteni ítélettől, hogy le ne sújtson ránk. Isten ugyanis a magáénak számítja azt, amit a szolgáinak tettek. Ez tehát nem volna más, mint kihívni önmagunk ellen Isten haragját.

Számunkra szükséges, drága testvéreim és uraim, hogy szent félelemmel közeledjünk Istenhez és az Ő szolgáihoz; és ne öljük őket a sok zúgolódással és gyanakvással, hanem hagyjuk őket élni és járni a világban mint zarándokokat, úgy, amint a Szentlélek vezeti őket Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének keresésében és munkájában, hogy kivonják őket az ördög kezeiből, valamint a ti javatok, békétek és nyugalmatok érdekében. Senki se legyen tehát annyira tudatlan, hogy regulát akarjon szabni a Szentléleknek és az Ő szolgáinak. Mert nekem úgy tűnik, hogy Krisztus türelmesebben fogadta az ellene elkövetett jogtalanságot, mint az apostola, Szent Tamás ellen elkövetettet, hiszen a sajátját nem akarta megbosszulni, hanem jóságosan válaszolt annak, aki arcul ütötte Őt, mondván: „Ha rosszul szóltam, bizonyítsd be, hogy rosszul szóltam; de ha helyesen szóltam, miért ütsz engem?"[5] Nem így tett azonban Tamás esetében, akit az asztal mellett arcul ütött valaki, hanem még mielőtt felkeltek volna az asztaltól, bosszút állt érte: egy vadállat megfojtotta a vétkest, letépte a kezét és odavitte Szent Tamás elé az asztalra.[6] Isten tehát minden más bűnünket inkább eltűri, mint ezt. Mert igen sok a mi bűnünk, ezzel pedig valamennyit betetőzzük és a legnagyobb romlást várhatjuk miatta. Mindez a vakság a szolgai félelem önszeretetéből származik. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy férfias embernek láthassalak benneteket és ne félénknek.

Arra azonban vágyódik a lelkem, hogy Isten szent és igaz félelmében megalapozottan láthassalak titeket, amely félelem az isteni szeretetet táplálja a lélekben. Ez a szent félelem Istent tartja a szeme előtt és előbb választja a halált, mintsem megbántsa Istent vagy a felebarátját, vagy igazságtalanságot kövessen el, vagy olyan igazságot tegyen, ami nem minden oldalról látszik jónak. Erre a szent féle-

4. A hagyomány szerint Pilátus száműzetésben halt meg Galliában.
5. Jn. 18, 23.
6. A népi hagyomány sokáig őrizte Szent Tamásról ezt a történetet.

lemre van tehát szükségetek, s így majd birtokosai lesztek a saját városotoknak és a kölcsönkapott városnak is, és sem az ördög, sem más teremtmény nem fogja elvenni tőletek.

A saját város a lelkünk városa, melyet – az Istennel és a felebarátunkkal megélt békében és egységben valamint a testvéri szeretetben megalapozott – szent félelemmel birtokolunk igaz és királyi erényekkel. De nem birtokolhatja az, aki gyűlöletben, haragban és széthúzásban él, telve önszeretettel és életét a bujaság vezeti annyi tisztátalansággal, hogy semmiben sem különbözik a disznóétól. Az ilyen nem uralkodik a saját városa felett, hanem a víciumok és a bűnök uralkodnak rajta, és annyira lealacsonyítja önmagát, hogy hagyja, hogy az uralkodjék rajta, ami nincs[7] és elveszíti a Kegyelemből fakadó méltóságát. És megveti Krisztus vérét, az értünk fizetett váltságdíjat, ami kinyilatkoztatja nekünk az isteni irgalmat és az örök és legfőbb Igazságot: a kimondhatatlan szeretetet, amely megteremtett minket és visszavásárolt a saját vérén (és nem aranyon vagy ezüstön), és kinyilatkoztatja nekünk lelkünk nagyságát és nemességét. Ezért valóban vak az, aki nem látja a szeretet oly nagy tüzét és a maga nyomorúságát – melybe a halálos bűnök sötétsége vezette – és nem ura önmagának, mint mondtuk. És rosszul fogja birtokolni a kölcsönkapott dolgait is, ha előbb nem ura és kormányzója önmagának.

Kölcsönkapott hatalom az, amit a városok és más időleges javak fölött gyakorolunk mi vagy más világi emberek, mégpedig annyi ideig, amint ez az isteni jóságnak tetszésére van és oly módon, amint az egyes helyeken szokás. Ebből következően ezek az időleges javak elmúlnak tőlünk: vagy még az életünkben vagy a halálunkban. Így tehát bárhogyan legyen is, valójában csak kölcsönkapott hatalmunk van felettük. Aki ura önmagának, az szent félelemmel fogja birtokolni ezt a hatalmat: rendezett szeretettel és nem rendetlennel, kölcsönkapott dologként és nem a sajátjaként. A neki juttatott hatalom kölcsönzésének tényére azzal a szent félelemmel és tisztelettel tekint, amely a kölcsönadót illeti meg. Egyedül Istentől birtokoljátok e hatalmat; annyira, hogy amikor az Úr visszakéri a kölcsönkapott dolgokat, az örök halál veszedelme nélkül visszaadhatjuk Neki. Nos tehát azt akarom, hogy szent és igaz félelemmel birtokoljátok. És mondom nektek, a lelki és anyagi javak megőrzésére sincs más módja az embernek a világban, mint az erényes élet; javaink ugyanis csak a bűneink és hibáink miatt fogyatkoznak meg. És ezért szüntessétek meg a vétket, s vele együtt megszűnik majd a félelem is: erős lesz a szívetek és nem félénk, és nem fogtok a saját árnyékotoktól is félni.

Egyebet nem mondok. Bocsássátok meg vakmerőségemet. A szeretet, ami irántatok és összes polgártársatok iránt van bennem, és a fájdalom, amit Istennek aligha tetsző erkölcseitek és szokásaitok miatt érzek, mentsen ki Előtte és előttetek engem. Sírni akarok a vakságunk miatt, mivel úgy tűnik, meg vagyunk fosztva a világosságtól. Isten a maga végtelen jósága és irgalmassága által vegye el tőletek a tudatlanság minden sötétségét és világosítsa meg értelmetek szemét, hogy megismerjétek és meglássátok az igazságot, és így nem tévedhettek el. Egyebet most nem mondok, jóllehet sokat mondhatnék.

7. Azaz a bűn. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

Válaszolok, drága testvéreim és uraim, a leveletekre, melyet Tommaso di Guelfuccio által küldtetek nekem. Megköszönöm a szeretetet, amely polgártársaitok iránt van bennetek amikor békéjüket és nyugalmukat keresitek, s amit irántam, nyomorult iránt éreztek, aki nem vagyok méltó arra, hogy jövetelemre vágyakozzatok, semhogy megkérjetek a békeközvetítésre, mert elégtelen vagyok erre is és minden más, legkisebb dologra is. Mindazonáltal engedni fogom, hogy Istentől megjöjjön az alkalmasság és a képesség, és meghajtom a fejemet előttetek az engedelmességre úgy, amint azt majd a Szentlélek adja nekem, hogy tetszéstek szerint induljak vagy maradjak Isten akaratát mindig elébe helyezvén az emberek akaratának. Ezért nem látom, hogy hamarosan, vagyis ezekben a napokban indulhatnék, mert bizonyos ügyeket el kell még intéznem a Szent Ágnes kolostor számára és találkoznom kell Spinelli úr unokáival a Lorenzo fiúk békekötése érdekében. Tudjátok, hogy jó ideje elkezdték már a tárgyalásokat, de mindmáig nem jutottak a végére. Nem szeretném, ha az én hanyagságom vagy hirtelen távozásom miatt nem jutnának célhoz, mert félek, emiatt szemrehányást kapnék Istentől. De mihelyt képes leszek rá, szabaddá teszem magam, amint Isten megadja a kegyelmét. Ti pedig a többiekkel együtt legyetek türelemmel és ne engedjétek, hogy a sok gondolat és töprengés betöltse elméteket és szíveteket, mert ezek mind az ördögtől származnak azért, hogy megakadályozzák Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét, valamint a ti békéteket és nyugalmatokat. Sajnálom, hogy annyit aggódnak és fáradoznak miattam a polgártársaim, annyit gondolnak rám és a nyelvükre is vesznek, hogy úgy tűnik, nincs más dolguk, mint hogy fát hasogassanak a fejünkön. Rám vonatkozóan igazuk van, mert én tele vagyok hibával, a többiek azonban nincsenek. De mi győzni fogunk a türelemmel, mert a türelmet soha nem lehet legyőzni, hiszen ő királynő és mindig is az marad. Sajnálom, hogy az ütés annak fejére fog visszahullni, aki elindította, mivelhogy gyakran jár együtt a bűn és a büntetés. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

124. — MÁTÉ MESTERNEK, A CASA DELLA MISERICORDIA REKTORÁNAK SZIÉNÁBA[1]

A vérben el kell vesznie minden akaratunknak és véleményünknek. A pásztor nem hagyhatja el a bárányait még akkor sem, ha azok zúgolódnak ellene. Mindent az isteni Gondviselésre kell hagyni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél és megfojtottad magad a megfeszített Krisztus vérében,

1. Lásd az 57. levél 1. jegyzetét a 145. oldalon.

amely vér megrészegíti a lelket úgy és annyira, hogy az egészen elveszíti önmagát. Az ilyen lélek nem akarja, hogy akár a legkisebb része is kívül maradjon a véren, azaz sem az időt, sem a helyet, sem a vigasztalásokat, sem a szorongatásokat, sem a jogtalanságokat, sem a kínzásokat, sem a sértegetéseket, sem a rágalmazásokat, sem bármi egyebet, ami csak jöhet, nem akarja sem a maga, sem másvalaki kedve szerint megválogatni, hanem mindezt alárendeli Isten akaratának, melyet Krisztus vérében talált meg.

A vér ugyanis kinyilvánítja az Ő édes akaratát, amely nem akar és nem keres mást, csak a mi megszentelésünket; és amit csak ad vagy reánk bocsát, e célból adja: szeretetből adja, hogy mi megszenteltek legyünk Őbenne. Így teljesül az Ő igazsága. Az Ő igazsága pedig ez: nevének dicsőségére és dicséretére teremtett minket, hogy részesedjünk az Ő boldogságában és kimondhatatlan szeretetében, amelyet tökéletesen ízlelünk és megkapunk az Ő látásában. Nos, ezt ismerte meg a lélek, és az örök Atyának ezt az akaratát látta meg az értelem szemével a Fiú vérében. És ez a magyarázata annak, hogy az a lélek, aki belefojtotta magát a vérbe és megvilágosodott Isten édes akaratától — amit a vérben talált meg —, soha nem szenved és soha nem jár a maga módján, s nem akar senkit, sem önmagát, sem másokat, a maga kedve szerint irányítani. És azért nem szenved, mert nem él...[2] mert egészen elvesztette önmagát.

De mire kell figyelnie? Ugyanarra, amit a vérben talál meg. Mit talál meg a vérben? Az örök Atya dicsőségét és a lelkek üdvösségét. Hiszen ez az Ige sem figyelt soha semmi másra: elhelyezkedett a kereszt asztalánál, hogy a lelkek eledelével táplálkozzon, el nem kerülve a szenvedést.

Mi tehát, tagok, tiporjuk meg önmagunkat és táplálkozzunk a feláldozott és megölt Bárány vérével. Ha így teszünk, életünk lesz és megízleljük az örök élet előízét; világosságunk lesz és elveszítjük a világosságban a sötétséget: elveszítünk minden botránkozást és zúgolódást, mert nem ítélkezünk sem a rossz színezete, sem a jó színezete alatt; hanem amint mi magunk belefulladtunk és elvesztünk a vérben, ugyanúgy belefojtunk és elveszejtünk benne másokat is, szilárdan tartván, hogy a Szentlélek vezeti őket.

Ennek épp az ellenkezőjét teszik azok, akik bár némely dolgokban jónak bizonyultak, nem veszítették el magukat teljesen: gyakran van részük nagy szenvedésben, miközben megítélik Isten szolgáinak viselkedését és szokásait, botránkoznak és zúgolódnak és gyakran másokat is belevonnak a zúgolódásba, megosztván velük a szenvedésüket és véleményüket. Ezeknek a véleményeknek — a személlyel együtt — egészen el kell emésztődniük a vérben, még mielőtt bárki mással közölve lennének. Ha a lélek megvilágosodott volna és belefulladt volna a vérbe, ezt tenné; mivel azonban a vérbe belefulladt akarat e nagy tökéletességére még nem jutott el — amit pedig Isten elvár az Ő szolgáitól —, jóllehet a világ számára már teljesen elvesztette önmagát, a lelkiekben még őrzi a véleményeit. És mivel ezt teszi, tudatlan marad és tudatlanságában sok hibát követ el és sok kellemetlenségben van része.

Siessünk tehát, drága és édes fiacskám, vessük bele magunkat egészen Krisztus

2. Hiányos szöveg. A másolás során valami kimaradt.

dicsőséges és drága vérébe, és egyetlen ponton se maradjunk ki belőle. Kellő tisztelettel és türelemmel hordozz minden fáradságot, igazságtalanságot, rágalmat és minden egyebet, szeretettel és tisztelettel fogadván Isten szolgáinak tanácsait, zúgolódás és a saját véleményed védelmezése nélkül. Ily módon okai és eszközei leszünk annak, hogy a zúgolódások megszűnjenek és ne terjedjenek. Így cselekedjünk tehát: ezt azonban nem lehet megtenni másképp, csak a vérben. Nem látom, hogy másképp meg tudnánk tenni; és ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a megfeszített Krisztus vérétől megrészegülve láthassalak, mert úgy tűnik, igen nagy szükséged és okod van erre.

Akarom, hogy így cselekedjünk. És különösen téged kérlek és kényszerítelek, hogy imádkozz értem az első Igazsághoz (mert szükségem van rá), hogy fojtson meg és merítsen el a mondott módon, hogy megkapjam a tökéletes világosságot a báránykáim megismeréséhez és meglátásához; az elveszettek és a megtaláltak meglátásához. Így majd vállaimra veszem őket és visszatérek velük az akolba. Nagy tudatlanság a bárányka részéről, ha nem ismeri fel a saját pásztorának hangját. Annyi ideje halljátok már a pásztor hangját, hogy mintegy mesterei kellene lennetek; de úgy tűnik, ennek ellenkezőjét teszitek: a saját hangotok után mentek tévelyegve és nem tudva, hogyan is szóljatok. Emberi tanácsok és ítéletek után mentek: úgy tűnik, egészen elvesztettétek a hit világosságát, mintha csak a pásztor, aki hallatta szavát és életét akarja adni üdvösségtekért, az emberek hangján szólna és nem a maga hangján, azaz isteni hangon és Isten édes akaratával, amely akarattól el nem térhet a lélek sem a teremtmények szava, sem a bárányok tudatlansága miatt, hanem teljesítenie kell azt önmagában is, másokban is. Így tett a legédesebb Jézus is, aki sem a Zsidók botránkozása és zúgolódása, sem a mi hálátlanságunk miatt nem hagyott fel az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek munkálásával. Így kell tennie annak is, akit Isten ennek a Báránynak követésére választott ki: nem szabad hátra fordítani a fejét semmi miatt sem. És ha betegek is a báránykák – bár egészségesnek kellene lenniük – és zúgolódnak mint betegek, a pásztornak nem szabad emiatt elhagynia sem a haldoklókat –, látván, hogy életet adhat nekik –, sem az egészen vakokat azok miatt, akiknek csak a látásuk rossz. Nem szabad így tennetek, hanem tanulnotok kell a szent tanítványoktól, akik hol tovább mentek, hol maradtak, aszerint, hogy miben látták Isten nagyobb dicsőségét. Hinnünk kell, hogy azok is, akik elmentek, azok is, akik maradtak, végnélküli zúgolódást váltottak ki: emiatt azonban az, aki elment, nem hagyott fel Isten dicsőségének munkálásával, és az, aki maradt nem vesztette el türelmét és a hit világosságát, és nem feledkezett meg arról, hogy emlékezetében őrizze és megtartsa Pásztorának hangját. Sőt, megerősödtek a vidámságban, mert minél nagyobb a botrány, annál nagyobb tökéletességű a mű, amit végrehajtanak. Legyetek tehát igaz báránykák és ne féljetek a saját árnyékotoktól. Ne higgyétek, hogy én elhagytam a kilencvenkilencet az egy miatt.[3] Annyit mondok csak, hogy ez az egy a kilencvenkilenc helyett másik kilencvenkilencet fog hozni, akiket most még nem lát más, csak az isteni Jóság, nem ismer más, csak a teremtetlen Szeretet[4],

3. Vö. Lk. 15, 4.
4. Azaz a Szentlélek.

aki e rejtett gyümölcs miatt viselteti velünk a vándorlás fáradalmait, a betegség kínjait és a botránkozások és zúgolódások terhét. Mindezért legyen dicsőség és dicséret Isten nevének. Így tehát a távozás is, a maradás is az Ő akarata szerint volt és nem az emberek akarata szerint.

A test korábbi és jelenlegi nehézkessége, valamint — és leginkább — Isten akarata volt az, ami visszatérésemet eddig akadályozta. Amint lehetőség lesz rá és a Szentlélek engedi, vissza fogunk térni. Örüljetek annak is, ha megyünk, annak is, ha maradunk és minden gondolatotok az ég felé irányuljon, tudván, hogy mindent az Isteni Gondviselés tesz és fog tenni. Ha csak én gonoszságaim sokaságával le nem rombolom azt, amit Ő tesz és művel, és így nem okozok kárt sem nektek, sem a világnak. Kérlek, amennyire csak képes vagyok erre, imádkozz értem Istenhez, adja meg nekem a tökéletes világosságot, hogy holtan járjak az igazság útján.

Egyebet nem mondok. Erősödj meg Krisztusban, az édes Jézusban. Ajánlj minket mindenkinek, különösen a Bakkalaureusnak[5] és Antal testvérnek. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

125. — NERA ASSZONYNAK, SZENT DOMONKOS MANTELLÁTÁI PERJELNŐJÉNEK ROCCA D'AGNOLINÓBÓL.[1]

A hibákat mindig javítani kell. Az elöljáró ne a saját véleményét vagy a rágalmazók tanácsait kövesse a javításban. Tiszteletben kell tartani a különféle utakat és módokat, melyekkel Isten az Ő szolgáit vezeti.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: úgy cselekszel, mint a jó pásztor, aki életét adja a bárányaiért. Így kell cselekedned, drága anyám, azaz Isten dicsőségére és a kezeidre bízott báránykák üdvösségére kell figyelned, mégpedig nem hanyagul, mert Isten megdorgálna érte, hanem jó serénységgel elveszítvén minden önszeretetet és a teremtmények tetszésének keresését.

Tudod, drága anyám, hogy aki érzéki módon szereti önmagát, az ha elöljáró, soha nem javít, mert mindig fél; és ha javít is, a teremtmények tetszését keresve

5. Angliai Vilmosról van szó (lásd a 64. levél 1. jegyzetét a 157. oldalon).

1. A domonkos mantelláta nővérek eredetéről Rajmund bőségesen beszél a Legenda Maior első részének negyedik fejezetében. Sziénában 1325-ben száz körül volt a számuk, 1386-ban azonban — valószínűleg a pestisjárványok következtében — már csak ötvenen voltak. Priorájuknak, Nérának 1377-ben küldte Katalin ezt a levelet a Salimbeniek várából, Val d'Orciából.

teszi ezt és gyakran nem az igazságnak megfelelően; olykor pedig a saját tetszésének megfelelően, mivel sokszor nem tetszik neki a többiek viselkedése. Nem szabad így cselekednünk (mert sok útja és módja van annak, ahogy Isten a szolgáit vezeti: legyen elég nekünk az, ha látjuk, hogy a megfeszített Krisztust akarják követni), ez ugyanis inkább igazságtalanság, mint igazságosság volna. Hiszen nem a mi tetszésünk szerint kell javítanunk őket, hanem a bennük talált hibák szerint: édesen fel kell emelnünk érzületünket Isten dicsőségéhez, az értelem szemét pedig rá kell nyitnunk alattvalóinkra és mindegyiküknek azt kell adnunk, amire szüksége van. Innen van az, hogy másként kell viselkednünk a kevésbé tökéletesekkel, és másként a tökéletesebbekkel; és tudnunk kell megértéssel lenni a szükségeik iránt, szilárdan tartva, hogy a hibát, amikor látod, mindig javítani kell és nem hagyhatjuk, hogy bármi is javítás nélkül maradjon. Isten végtelen és kimondhatatlan szeretetében bízom, hogy így fogsz cselekedni.

Nyisd fel az értelem szemét és lásd meg a kereszten átszegezett és átszúrt szeplőtelen Bárány érzületét: és meg fogod látni, hogy ez az igaz Mester életét adta a bárányaiért, s hogy mily nagy szeretettel és örömmel élt közöttünk, míg a mi nyomorúságunkat hordozta és viselte, mindig az Atya dicsőségére és a mi üdvösségünkre figyelve. És üdvösségünk munkálásban nem hátráltatta Őt sem a mi hálátlanságunk, sem az emberek zúgolódása, sem az ördögök gonoszsága. Ez a szerelmes Bárány nem hagyta abba, hanem tökéletesen beteljesítette az Atya dicsőségét és a mi üdvösségünket.

Így az Ő jóságából remélem, hogy te is így fogsz tenni, legédesebb anyám, és nem fogod hagyni, hogy a te nyomorult leányod és egész csapatának hálátlansága, vagy az emberek zúgolódása és mendemondái, vagy az ördög gonoszsága (aki ott ül a nyelvükön, hogy azt mondják, amit nem kellene és ezáltal megakadályozzák Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét) hátráltassanak téged. Tégy meg tehát mindent, ami tőled telik és mindezeken minden félelem nélkül lépj át. Értelmed és érzületed soha ne térjen el az igazságtól, hiszen nincs más vágyad, mint Isten dicsőségét akarni, s hogy leányaid az erény tükrei legyenek.

Akkor Isten be fogja teljesíteni vágyadat és te vigasztalást találsz majd bennük és magadban, mert ahányszor csak valaki erényesen cselekszik, örömödre és vigasztalásodra lesz. Így cselekedj tehát a megfeszített Krisztus szerelméért. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

126. — ALEXIA ÉS CECCA ASSZONYOKNAK[1]

Az ember kétféle módon fordítja hátra a fejét. Vagy úgy, hogy visszatér a világ elhagyott élvezeteihez, vagy úgy, hogy nem adja fel akaratát a lelki dolgokban, s ezáltal véleményeket alkot és zúgolódik.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy kitartónak és állhatatosnak láthassalak benneteket az erényben, oly módon, hogy soha ne akarjátok hátra fordítani a fejeteket, hogy a barázdát figyeljétek. E figyelés kétféle módon értendő: egyik az, amikor a személy, aki elhagyta már a világ erkölcstelenségét, visszafordítja a fejét azáltal, hogy értelme szeme elé helyezi a világ dolgait és akarata örömét találja bennük. Az ilyen nem halad előre, hanem visszafordul a hányadékhoz és azt eszi, amit előzőleg kihányt. Ezért is mondta Krisztus, hogy senki se akarjon visszafordulni, hogy a barázdát figyelje, azaz ne akarjon az előbbi élvezetekre figyelni, és bármiféle cselekedetet önmagának tulajdonítani, hanem mindenben Isten jóságát ismerje meg. Így tehát nem szabad hátra fordulni, hanem a kitartás erényével kell előrehaladni belül, önmagunk megismerésében, ahol megtaláljuk Isten jóságának bőségét. Ez az ismeret vetkőzteti ki a lelket az önszeretetből és öltözteti a szent gyűlöletbe és az isteni szeretetbe, úgy, hogy egyedül a megfeszített Krisztust keresse, és nem a teremtményeket, a teremtett dolgokat vagy érzéki önmagát, hanem egyedül a megfeszített Krisztust, szeretvén és kívánván az Ő gyalázatait. Ha ezt már begyakorolta és kitépte magából az önszeretet gyökereit, akkor előre halad és nem fordítja hátra a fejét. De ha lelkileg nem irtaná ki egészen, akkor visszaesne és hátra fordítaná a fejét a mulandó dolgokhoz.

És tudod, mikor van ez a második fajta visszafordulás? Nem a világ élvezetei között, hanem akkor, amikor a lélek már rátette a kezét a nagy tökéletesség ekéjére. Amely tökéletesség leginkább abban áll, hogy mindenben megölte és megfojtotta a maga akaratát; és a lelki dolgokban méginkább, mint a mulandókban, hiszen ha a mulandókat el is vetette már magától, a lelkiekkel még van gondja. Ebben a tökéletességben a lélek az igazságban szereti a Teremtőjét, a teremtményeket pedig Érte: többé vagy kevésbé, aszerint, amilyen mértékkel ők szeretik Istent.

Mondom tehát, ha nem irtja ki magából egészen az önszeretetet, a második módon fog hátra nézni; és vétени fog a tökéletessége ellen. Mert vagy azáltal vétkezik, hogy mértéktelenül szereti a teremtményt és nem mértékkel (amilyen mértéktelenül és módfelett csak egyedül Istent szabad szeretnie, a teremtményt

1. Katalin társnői és tanítványai. Alexiára vonatkozóan lásd a 49., Ceccára nézve pedig a 117. levél első jegyzetét a 129. és a 280. oldalon. Miután Cecca özvegy maradt, három fia domonkos lett, leánya Justina pedig belépett a montepulciánói kolostorba. A fiai aránylag fiatalon, de erényekben gazdagon haltak meg. Maga Cecca 1383-ban, Rómában halt meg.

pedig csak a Teremtőtől kapott mértékkel[2]) vagy azáltal, hogy megfogyatkozik a szeretete az iránt a teremtmény iránt, akit korábban különleges szeretettel szeretett. A szeretetnek ez a megfogyatkozása – ha nem is vezet a szeretett személy elleni bűnre – elkerülhetetlenül csökkenti az Isten iránti szeretetet is; ha pedig botránkozásra vagy rágalmazásra indít a szeretett személy távolléte és a tőle kapott vigasztalás elmaradása miatt, akkor már nincs hiba nélkül. Az ilyenek úgy fordítják hátra a fejüket, hogy megfogyatkozik bennük a felebaráti szeretet.

A helyes út tehát nem ez, hanem a kitartás. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy kitartónak és állhatatosnak láthassalak titeket az erényben: látom ugyanis, hogy a sok zúgolódás farkasai közé tévedtetek, és úgy tűnik, egyiktek sem elég erős ahhoz, hogy el ne lankadjatok. Mert láttam én már visszafordulni azt is, akiről úgy gondoltam, minden ellenszélre felkészült és semmi sem árthat neki mindhaláláig: nem hittem, hogy akár egyetlen ponton is hátra akarná fordítani az arcát, és ő hátrafordította, nemcsak az arcát, hanem szemének tekintetét is.

Valójában ez annak a jele, hogy a gyökér még nincs kiirtva; mert ha ki lenne irtva akkor úgy cselekednénk, amint cselekedniük kell Isten igaz szolgáinak (akik sem a tövisek, sem a bogáncsok, sem a zúgolódások, sem az emberek tanácsai, sem a fenyegetések, sem a szülőktől való félelem miatt nem akarnak hátra fordulni soha) és igazán követnénk a megfeszített Krisztust a börtönbe és a halálba; követnénk az Ő nyomdokait, de nem a Rend iránti igaz és szent engedelmesség igája nélkül.

Arról a dologról nem beszélek, mert ha ő akarná is, én nem akarok;[3] azonkívül fájlalom is a dolgot, nem magam miatt, hiszen nekem jót tesznek, hanem a bűn miatt, amivel a lélek tökéletességét sértik. Ő és a többiek anyagot szolgáltatnak nekem ahhoz, hogy megismerjem tudatlanságomat és hálátlanságomat, hogy mennyire nem ismertem és nem ismerem fel az időt és a kegyelmeket, melyeket a Teremtőmtől kaptam. Bennem tehát az erényt növelik. Hallgatni azonban nem akartam, mert egy anyának kötelessége szólnia a fiainak arról, amire szükségük van. Sok könny és veríték között szültem őt és a többieket; és szülni fogom őket egészen a halálig, amint Isten megadja majd nekem a kegyelmet a munkálkodásnak ebben az édes idejében, melyet az első és édes Igazság adott nekem és ennek a szegény családnak. És úgy tűnik, az én Teremtőm (akitől egyedül kapok elégtételt) újra fel akarja szerelni lelkem hajócskáját az édes Igazság keresésének és megismerésének gyakorlatával, az Isten színe előtt az egész világ üdvösségéért szüntelenül kiáltó imádsággal. Isten adja meg nekünk a kegyelmet, nekem és nektek és mindenkinek, hogy nagy serénységgel tegyük ezt.

Ajánljatok minket Teopentónak, hogy imádkozzon értünk most, hogy van ideje a cellában; mert vándorok és zarándokok vagyunk ebben az életben és a megfe-

2. A Teremtőtől kapott mérték: szeresd a felebarátodat, mint önmagadat.
3. Katalint sokszor és sokféleképpen megrágalmazták, mint Rajmund elmondja a Legendában. Itt is ilyesmiről van szó, anélkül, hogy a rágalmazót konkrétan ismernénk. A címzettek viszont nyilván ismerték, s a levél tartalmából arra lehet következtetni, hogy Katalin tanítványa lehetett, aki visszafordult a tökéletesség útján.

szített Krisztus tejét és töviseit ízleljük. És mondd meg neki, hogy olvassa el ezt a levelet: és akinek van füle, halljon, akinek van szeme, lásson, és akinek van lába, járjon és ne fordítsa hátra a fejét, hanem előre haladjon a megfeszített Krisztust követve; kezével pedig vigyen végbe igaz és jó tetteket, melyek a megfeszített Krisztusban vannak megalapozva. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

127. — DOMINICI BERTALAN ÉS D'ANTONIO TAMÁS DOMONKOS RENDI TESTVÉREKNEK, AMIKOR PÍZÁBAN VOLTAK[1]

Az értelmes lélek, ha elveszíti az uralmat önmaga felett, állattá válik. A gyűlölet és a szeretet lábaival fel kell lépnünk emberségünk, azaz érzékiségünk szamarára, ha be akarunk vonulni a mennyei Jeruzsálembe.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Ama legédesebb Szentség iránti tiszteletből szeretett és drága Atyáim és ama legédesebb és legbőségesebb vérben drága testvéreim! Drága atyátok[2] és testvéreitek százezerszer üdvözölnek titeket, bátorítván és megáldván benneteket abban a legégőbb szeretetben, amely megkötözötten és átszegezetten tartotta Krisztust a kereszten.

Ó szeretet mélységes tüze! te vagy az a tűz, amely örökké ég és soha nem hamvad el; telve vagy vigasággal, örömmel és enyhülettel. A szívnek, melyet megsebzett a szeretetnek ez a nyila, minden keserűség édesnek tűnik és minden nagy teher könnyűvé lesz. Ó édes szeretet! Lelkünk táplálója és gyarapítója! S minthogy azt mondtam, hogy ég és nem hamvad el, most azt mondom, hogy ég és elhamvaszt: elpusztít és megsemmisít minden hibát, tudatlanságot és hanyagságot, ami a lélekben volt. Hiszen a szeretet soha nem tétlen, hanem mindig nagy dolgokat cselekszik.

Én, Katalin, a haszontalan szolgáló, elepedek a vágytól, amint lelkem benseje felé fordulok a fájdalommal és a sírással, látván és ízlelvén a mi tudatlanságunkat és hanyagságunkat, s azt, hogy nem ajándékozzuk Istennek a szeretetet, jóllehet Ő annyi kegyelemmel és oly nagy szeretettel ajándékozott meg minket. Drága testvéreim, ne legyetek tehát se hálátlanok, se tudatlanok, különben hamarosan kiszáradhat bennetek a jámborság forrása. Ó hanyagok, hanyagok! ébredjetek fel ebből a gonosz álomból! Menjünk és fogadjuk a mi Királyunkat, aki alázatosan és szelíden jön hozzánk!

1. Dominici Bertalanra vonatkozóan lásd a 70. és 105. levél 1. jegyzetét a 172. és a 255. oldalon. A másik címzett teljes neve: Tommasso di Antonio di Naccio Caffarini, szentéletű és tudós domonkos páter, a rendben a boldogok között tisztelik. A levél Svéd Szent Brigitta halálát követő év Virágvasárnapja, tehát 1374. március 26. körül keletkezhetett.
2. Valószínűleg Rajmundról van szó.

Ó mi kevés yek! Íme a mi Mesterünk, aki a szamár hátán ül és jön közénk! Ezért mondta a mi Üdvözítőnk, hogy többek között azért jött a szamár hátán ülve, hogy megmutassa nekünk: emberi természetünkkel, melyet Ő a bűn miatt vett magára, ugyanúgy kell bánnunk, mint Ő bánt a szamárral, azaz meg kell nyergelnünk és uralkodnunk kell rajta. És valóban, nincs semmi különbség köztünk és az állat között, hiszen a bűn következtében az értelem állattá válik. Ó ős-Igazság! aki megtanítottál minket arra, hogyan kell cselekednünk! „Azt akarom, szállj fel erre a szamárra, és légy alázatos és szelíd ura önmagadnak!"[3] De miféle lábakkal szálljunk fel, legédesebb Szerelem? A hanyagság gyűlöletével és az erény szerelmével. Ne is mondjuk tovább, mert túl sok mondanivalónk van. Nem mondhatok többet, de így cselekedjünk, drága fiaim és testvéreim. A csatorna megnyílt és árad: ezért, szükségünk lévén arra, hogy lelkünk hajócskáját felszereljük, járuljunk ehhez az édes csatornához, hogy felszereljük, azaz Jézus Krisztus szívéhez, lelkéhez és testéhez. Itt akkora áradását fogjuk találni az érzületnek, hogy könnyen megtölthetjük majd a lekünket. És ezért azt mondom nektek, ne késlekedjetek szemeteket e nyílásra emelni. Mert mondom nektek, a legfőbb Jóság kinyilvánította számunkra az Érte véghezvitt nagy tetteknek idejét és módját. Ezért is mondtam, hogy legyetek serények a szent vágy gyarapításában. És ne elégedjetek meg a kicsiny dolgokkal, mert Ő nagyokat akar tőletek.

És annyit még mondok, hogy a pápa elküldte az egyik helyettesét — a Rómában meghalt grófnő lelkiatyját, aki az erény szerelméért mondott le a püspökségről[4] —, és ő eljött hozzám a Szentatya nevében, mondván, hogy különösen kell imádkoznom érte és a szent Egyházért, és ezért szent búcsúban is részesített. Örüljetek tehát és ujjongjatok, mert a Szentatya hozzáfogott, hogy Isten és a szent Egyház dicsőségére irányítsa tekintetét.

Egy ifjú viszi ezt a levelet hozzátok. Adjatok hitelt a szavának, mert szent vágya felkeresni a szent Sírt, és ezért most a Szentatyához megy önmaga és néhány más világi és szerzetes érdekében.

Írtam egy levelet a Szentatyának[5] és elküldtem neki, könyörögvén, hogy a legédesebb vér szerelméért adjon engedély arra, hogy minden gyötrelemnek odaadhassuk a testünket. Kérjétek a legfőbb örök Igazságot, hogy — amennyiben ez a legjobb — tegye meg azt az irgalmasságot velünk és veletek, hogy a mi szép csapatunk minden tagja életét adhassa Érte. Biztos vagyok benne, hogy ha ez a legjobb, akkor meg is fogja adni nekünk.

Egyebet nem mondok. Alexia százezerszer nektek ajánlja magát a vággyal, hogy a legégőbb szeretetben találjon és láthasson viszont benneteket; és nagyon csodálkozik azon, hogy ti sohasem írtok nekünk. Isten vezessen el minket oda, ahol majd Vele együtt színről-színre láthatjuk egymást.

A hanyag Alexia legszívesebben belegöngyölné magát ebbe a levélbe, csakhogy hozzátok mehessen. Johanna asszony sokszorosan küldi áldását és kéri, emlékezzetek meg róla Isten színe előtt.

3. Egy látomásában hallotta ezeket a szavakat Katalin a z Úrtól.
4. Pecha Alfons az andalúziai Jaen püspöke volt 1359–1368-ig. Lemondott a püspökségről és Svéd Szent Brigitta kísérője és gyóntatója lett. Brigitta halála után (1373) remeteségbe vonult.
5. A levél elveszett.

Jézus, Jézus, Jézus! Én, Katalin, Jézus Krisztus haszontalan szolgálója, százezerszer bátorítalak és megáldalak benneteket. Katalin Márta[6] nektek ajánlja magát, hogy imádkozzatok érte Istenhez. Ajánljatok minket Tamás testvérnek, a priorotoknak és mindenki másnak. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

128. — GABRIELE DI DAVINO PICCOLOMININEK[1]

Egyedül a kitartás nyer koronát. A lélek fegyverzete a szeretet és a gyűlölet kétélű kardja, a szeretet páncélja és Krisztus vérének bíborszínű ruhája. A világ szégyelli Krisztus szolgájának vallani magát, de nem szégyelli a saját gonoszságát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy állhatatosnak és kitartóak láthassalak az Erényben, annyira és oly módon, hogy soha nem fordítod hátra a fejedet, hiszen máskülönben nem lehetsz kedves Isten előtt és nem kaphatod meg az alázatos és szeplőtelen Bárány vérének gyümölcsét. Mert egyedül a kitartás az, ami koronát nyer. Szükségünk van tehát a kitartásra.

És ha azt mondanád nekem, drága fiam: „Mi módon szerezhetem meg ezt az állhatatosságot és kitartást, mikor oly sok akadály és ellenség vesz körül, azaz a világ és a teremtmények a sok üldözéssel, jogtalansággal és zúgolódással, valamint a saját érzékiségem, mely gyakran lázad és harcol az ész ellen?!" — akkor azt válaszolom, hogy ellenséget másképp legyőzni nem lehet, csak fegyverrel és félelem nélkül. Nem győzi le más, csak aki szívesen száll harcba, a halálra is kész és szereti a dicsőséget, ami a harc után következik.

Ily módon mi, akiket a csatatérre helyeztek, hogy harcoljunk ellenségeink, azaz a világ, a test és az ördög ellen, fegyver nélkül sem harcolni, sem az ütéseket felfogni, sem támadni nem leszünk képesek. Miféle fegyverre van tehát szükségünk? Kardra. Emellett még szükségünk van az igaz szeretet páncéljára is, hogy felfogja az ütéseket, melyeket a világ ad nekünk különféle módokon, valamint az ördög sok

6. A két név között semmiféle írásjel sincs. Elképzelhető, hogy a sok külső tevékenység miatt önmagát nevezi így Katalin. Ma tehát kötőjellel írnánk: Katalin-Márta.

---

1. Személyéről csak annyit tudunk, hogy családos ember volt, és Katalin tanítványi köréhez tartozott. Volt egy Giovanni nevű fia, aki Katalin hatására domonkos szezetes lett, és 1410. augusztus 20-án szentség hírében halt meg. A boldogok között tartják számon.
A Piccolomini család Itália híres nemzetségei közé tartozik. Rómából települtek át Sziénába, s először a 11. században említik őket oklevelekben. E családból való volt két pápa: II. Pius (1458–64), aki szentté avatta Katalint, valamint III. Pius (1503), továbbá négy bíboros, tizennégy érsek, huszonegy püspök, húsz hadvezér és tíz boldog. A család egyik tagja, Ambrogio, társa volt Tolomei Bernardónak, s együtt alapították a Monte Oliveto Maggiore — (l. a 8. levél 1. jegyzetét a 36. oldalon.) kolostort, melynek második apátja volt. 1348-ban halt meg és boldogként tisztelik a rendben.

kísértését, és a saját gyengeségünk ütéseit, amely mindig a szellem ellen lázad, mint mondva van.[2] És szükséges, hogy a páncélt beborítsa egy bíborszín ruha, azaz a megfeszített Krisztusnak az isteni szeretet tüzével egyesült, átitatott és áthatott vére.

Az pedig nem illő, hogy ezt a vért valami eltakarja, azaz valld meg őt minden teremtmény előtt és ne rejtsd el; valld meg a jó és szent cselkedetekkel és ha szükséges, beszéddel. Ne tégy úgy, mint sok ostoba, akik szégyellik a világ előtt a megfeszített Krisztus emlékezetét és szégyellik magukat az Ő szolgáinak vallani. Az ilyenek nem akarják magukra venne e bíborruhát. Ó világ szégyene! Szégyellik Krisztus emlékezetét és az Ő vérét, amely a szeretet akkora tüzével vásárolta vissza őket! És nem szégyellik a saját gonoszságukat, amely akkora nyomorúsággal fosztotta meg őket a vér gyümölcsétől, elvette lelkük szépségét és méltóságát, vadállattá tette őket és szolgájává és rabszolgájává a bűnnek: és mégcsak észre sem veszik. Elvesztették ugyanis az értelem világosságát és mennek, mint a vakok és megszállottak, odatapadván a világ dolgaihoz, melyeket nem tudunk megtartani, mert eltűnnek, mint a szél. Hiszen vagy ezek hagynak el minket, vagy mi ezeket, amikor elválik a lélek a testtől, hogy számadásra menjünk a legfőbb Bíró elé. És ha nem javulnak meg ebben az életben vagy a halál pillanatában (bár senki sem lehet annyira tudatlan, hogy halogassa a megtérést, mert nem tudhatja mi módon, milyen állapotban és mikor hal meg), mondom, ha nem javulnak meg, elveszítik a föld és az ég javait, és az örök kárhozatra jutnak.

Nem akarom tehát, fiacskám, hogy te azok között légy, akik ily nagy veszedelemben vannak, hanem fegyverkezz fel a mondott módon, s légy állhatatos és kitartó a csatában egészen a halálig, minden félelem nélkül. És szükséges, hogy a kezedben legyen a kés, amellyel megvéded magad, s hogy a kardodnak két éle legyen: azaz a gyűlölet és a szeretet, az erény szeretete és a vícium gyűlölete. És ezzel meg fogod verni a világot, gyűlölvén a rangjait, élvezeteit, pompáját és hiúságát és a végtelen kevélységét. És meg fogod verni üldözőidet is az igaz türelemmel, melyet az erény szerelméből fogsz megszerezni. Meg fogod verni az ördögöt is, mert egyedül a szeretet az, ami megverheti őt; ő pedig menekül az ilyen lélektől, mint a légy a forró fazéktól. És meg fogod verni a saját érzékiségedet és gyöngeségedet a gyűlölettel (mely gyűlölet a szent önismeretedből merítettél) és a Teremtőd iránti szeretettel (mely szeretetet a benned élő Isten megismeréséből szereztél, és e szeretettel szálltál a harcba).

És a megfeszített Krisztust kell értelmed szeme elé állítanod és az Ő gyalázataiban és fáradalmaiban kell dicsekedned. Benne meg fogod látni a dicsőséget, melyet neked készített és mindazoknak, akik szolgálni fogják Őt. Ebben a dicsőségben meg fogod találni és meg fogod kapni a gyümölcsét mindazoknak a fáradalmaknak, melyeket az Ő nevének dicsőségéért és dicséretéért viseltél el.

Ez tehát a módja annak, drága fiam, hogy eljuss a tökéletes erényre, legyőzd a gyengeséget és kitartó légy mindhalálig. Kitartás nélkül a mi fánk nem teremhet gyümölcsöt. Ezért is mondtam, arra vágyom, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak, hogy soha hátra ne fordítsd a fejed.

2. Vö. Gal. 5, 17.

Egyebet nem mondok neked. A fegyverzetet azért említettem, hogy szerezd be arra, amikor majd a szentséges kereszt zászlaja felemeltetik: ezért akarom, hogy tudd, miféle fegyverrel kell rendelkezned. És ezért szerezd be és kezdd használni most, a keresztények között, hogy ne legyen rozsdás, amikor majd a hitetlenek ellen kell menni. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

129. — BERTALAN DOMONKOS TESTVÉRNEK FIRENZÉBE[1]

Az új ember a Szentlélek tüzébe öltözik. Az Atya a mi ágyunk, a Fiú az eledelünk, a Lélek a ruhánk. Minden nap húsvét van. Aki nem halad előre, az már vissza is fordult.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az Ő Fiának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfulladtál és elégtél Isten szeretetének lángoló tüzében. Levetetted gonosz önmagad ruháját és magadra vetted és felöltötted a Szentlélek tüzét, amely öltözet annyira erős és annyira kemény, hogy a szív, amely magára vette, soha nem puhul és nem nőiesedik el, hanem inkább alkalmas és erős lesz arra, hogy felfogja a világ, az ördög és a saját teste sok üldözésének legnagyobb ütéseit is; így azok nem hatolhatnak belé, hiszen a szeretet ruhája megakadályozza ezt.

Mert a szeretet, aki maga a Szentlélek, mindent elvisel. Ő az a világosság, amely minden sötétséget elűz, Ő az a kéz, amely tartja az egész világot. Ő mondotta így kevéssel ezelőtt: „Én vagyok az, aki fenntartom és létében megőrzöm az egész világot. Én vagyok az a közvetítő, aki az isteni természetet az emberivel egyesítettem; én vagyok az az erős kéz, amely a kereszt zászlaját tartotta, és ágyat készített belőle, amely átszúrtan és átszegezetten tartotta az Istenembert". Az Istenember annyira erős, hogy ha a szeretet lánca, a Szentlélek tüze nem tartotta volna a kereszten, a szegek nem lettek volna elegendők arra, hogy ott tartsák Őt. Ó édes szerelem és felfoghatatlan Szeretet! te a leghitványabb teremtménynek is szolgálsz és felszolgálsz! Mely szív fogja tehát visszatartani magát attól, hogy levesse az önszeretet régi emberének ruháját és magára öltse sietve az új emberét, ezt a nagy meleget. Bizonyára csak a langyos, a hideg és a hanyag szívek fogják visszatartani magukat ettől: és mindez az önszeretet gonosz gyökeréből származik. És azért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a Szentlélek eme erősségébe és teljességébe belefulladva és beleöltözve láthassalak, mert az a lélek, aki önmaga fölé

1. Lásd a 70. levél 1. jegyzetét a 172. oldalon. Bertalan a levél írásakor Firenzében tartózkodik. A levél valószínű Pízából kelt, 1375 első hónapjaiban.

emelte az érzületét és Isten beteljesedett vágyában átszegezte azt, nem esik ebbe a hibába, hanem elkerüli.

Ezért hát arra kérlek, fiam Krisztus Jézusban, hogy férfiasan viseljük ezt a ruhát, miután Ő maga mondta, hogy ez az erős öltözet minden ütést felfog. Ó szeretet! Az Ige eledelként adta magát; az Atya ágy, ahol megnyugszik a lélek a szeretet által. Nincsen hiányunk tehát semmiben. Van ruhánk tűzből a hideg ellen, van eledelünk az éhhalál ellen és van ágyunk a kimerülés ellen. Légy, légy szerelmese Istennek! Lelked és lelkiismereted Benne örvendezzék; és ne szűkítsd be a szívedet, amikor oly nagy bőkezűség áll előttünk: nekünk, zarándokoknak, ez a megtestesült Ige lett a társunk a zarándokságban, és az eledelben önmagát adta oda, hogy mi férfiasan futhassunk. És annyira édes társa Ő a léleknek, aki követi Őt, hogy Ő maga az, aki a halál végállomásánál elpihentet minket az ágy, az isteni Lényeg csendes óceánjában, ahol elnyerjük Isten örök látását. Úgy tűnik, ezt akarta mondani az Igazság édes ajka a kereszten, amikor ezt mondta: „In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum!"[2] Ó édes Jézus, te az Atyában vagy, de mi nem, hiszen mi mint romlott tagok, a bűn miatt meg voltunk fosztva a kegyelemtől; értünk hangzottak tehát e szavak, mert Ő annyira szoros társa lett az embernek, akivel egy valósággá vált, hogy magáénak tekintette azt, ami a miénk volt. Ó szeretet tüze! Nem akarok többet mondani, mert a halálig sem hagynám abba, mígcsak nem látnának ketté fűrészelten.[3]

Megkaptam leveledet és megértettem kétségedet, amiről szóltál: Isten kegyelméből hamarosan együtt fogjuk eloszlatni. Biztos vagyok abban, hogy az isteni gondviselés nem fog gyümölcs nélkül hagyni téged (nem hagyja, hogy a lelkiismereted, megfosszon tőle), hanem bőséges gyümölcsöd lesz a tökéletes alázatosságban.

Azt akarom tehát és arra kérlek, gyengéden, mint fiamat, hogy így cselekedj; én pedig, mint nyomorult és szánalomra méltó anya, Istennek, az örök Atyának foglak ajánlani és színe előtt foglak tartani imádságaimban. És ha valaha éheztem a lelkedet, ma különösképpen éhezem. Ezen a húsvéton észrevehetted ezt: és minden nap ez a húsvét van. Innen van az, hogy nem lehetsz egyedül, mert a szent vágy által szüntelenül veled vagyok.

Remélem, amikor majd Rómába mégy, Isten kegyelme hozzám is elvezet, mert úgy látom, erre hajlik Tamás testvér akarata is. A mi földi Krisztusunk[4] azonnal megérkezik, amint hallom. Emiatt kérlek és kényszerítelek, hogy azonnal gyere, amint teheted.

Üzented, hogy Miklós úr és Lippa asszony meghalt. Nagy örömmel fogadtam ezt is, meggondolván, hogy minden Isten gondviselése szerint történik. Tudd meg, Lippa asszony hagyott-e hátra végrendeletileg valamit. És ha lehetséges, juttass belőle a Szent Ágnes-kolostornak, mert nagy szükségben vannak.

Írtam Pilia asszonynak és Magdolnának. A püspök[5] soha nem válaszol nekem.

2. Lk. 23, 46: „A te kezedbe ajánlom, Uram, az én lelkemet".
3. Azaz vértanúként meghalni. A kettéfűrészelés gyakori kivégzési mód volt a törököknél, sok keresztény lett vértanú ily módon.
4. A pápára, XI. Gergelyre gondol, akinek Avignonból való visszajövetelét várták.
5. A püspök Angelo da Ricasoli, Firenze püspöke 1370–1383-ig. Lásd a 88. levél 1. jegyzetét a 217. oldalon.

És ezért arra kérlek, menj el hozzá és sürgesd, hogy tegye meg, amiről írtam neki, és adja át neked a tőle telhető legnagyobb összeget, mert igen nagy szükség van rá. Mondd meg ezt Niccolo Soderininek is.[6] Amint teheted, azonnal hozd magaddal az adományt. Erzsébetnek, Kristófnak és az összes többieknek azt üzenem, erősödjenek meg ezerszeresen a Krisztus Jézusban és férfiasan siessenek az édes jegyes, Krisztus Jézus után. Erzsébettől kérj számomra bocsánatot, mert megfeledkeztem a gyógyszerről, amit ígértem. Mondd meg Niccolino delli Strozzinak, hogy gyarapodjék erényről erényre. Mert aki nem gyarapodik, az már vissza is fordult. Erősítsd őt nagyon az én nevemben.

Tudod, hogy azon a napon, melyen Isten eljegyezte magával az emberi nemet a testével együtt, mi újra megmosottak és a testtel együtt jegyesek lettünk. Fojtsd bele magad a szent vágy tüzébe és égj el benne. Maradj meg Isten szent szeretetében.

Alexia, Katalin és én, az ostoba Cecca, sokszorosan neked ajánljuk magunkat.[7]

Jézus, Jézus!

Katalin, Isten szolgáinak haszontalan szolgálója.[8]

Rajmund és Tamás testvér neked ajánlják magukat.

130. — A FIRENZEI IPOLITO DEGLI UBERTININEK[1]

A világ kötelékeit nem oldozgatni kell, hanem el kell vágni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked a vággyal, hogy láthassam: férfias a szíved, miután levetettél magadról minden szenvedélyt és érzéki gyengédséget, amely gyengédség, mivel az önszeretetből származik, akadálya minden szent vágynak és végrehajtója minden rossznak.

Aki önmagát szereti, az langyos szívű. Hívja egyfelől Isten: elébe tárja életünk rövidke idejét, a világ nyomorúságát és törékenységét, kicsiny állandóságát és szilárdságát, valamint azt, hogy a legkisebb élvezet és buzgóság, amit nem Istenben, hanem rendetlenül ragad meg az ember, nyomorult büntetést kap. Gyűlö-

6. Niccolo Soderiniről lásd a 131. levél 1. jegyzetét.
7. A levelek záradékaiban gyakran előfordul, hogy a jelenlévők, (vagy esetleg az írnok) beleírják a saját üzeneteiket is.
8. Azon kevés levelek egyike, melynek végén Katalin megnevezi magát.

1. Az Ubertino család tekintélyes, gazdag firenzei család volt, egykor Chitignano urai voltak A család egyik ága Sziénában élt. Ipolito kifejezte Katalinnak azt a gondolatát, hogy belép a karthauziak közé. A levélben erre kap választ.

letes és utálatos lesz előtte a világ és szeretne eltávolodni tőle, látván, hogy aki elhagyja a világot, az az egész világ ura; azaz nevetségesnek tartja a világ állásait, pompáját és élvezeteit, látván, hogy mindenki jutalmat kap és egy helyett százat fognak visszaadni neki. Magában fel is készül arra, hogy egészen elhagyja a világot. Ha azonban az önszeretet ott él még a lélekben, akkor ez a vágy kihűl, és az önmaga iránti gyengédség miatt csak az időt halogatja.

Nem szabad így tennünk, hanem meg kell ölnünk minden önszeretetet, megfontolván, hogy nem lehetünk biztosak abban, mennyi időnk van még. Mert ha biztosak lehetnénk, azt mondhatnánk: „Ki fogom oldozni a világnak ezt a kötelékét és miután kioldoztam, a megfeszített Krisztushoz kötözöm magam az engedelmesség igájával". Drága testvérem, mivel nem lehetsz biztos az időben, tiporj meg minden önszeretetet és érzéki gyengédséget, és ne oldozgass, hanem vágj! Vedd a szabad megfontolás kezébe a kést, melynek két éle van, azaz a gyűlölet és a szeretet: az erény szeretete és a vícium, a világ, valamint a saját érzékiségünk gyűlölete és megvetése. Ily módon meg fogod mutatni, hogy férfias ember vagy, és nem langyos vagy hanyag.

Válaszolj, válaszolj Istennek, aki a szent és jó sugallatokkal hív téged! Szent és áhitatos hely készíttetett számodra — az egész világtól elkülönített — egy jó és szent családdal és egy atyával, azaz a gorgonai Priorral, aki egyenesen angyal, az erény tükre. Ne állj ellen az isteni kegyelemnek, amely akkora jósággal akar lakást kérni szívedben és érzületedben.

Amint hozzám küldött leveledből értesültem, úgy tűnik, jó és szent szándék van benned, de túlságosan halogatod a megvalósítását, amikor két évet kérsz. Az ördög teszi ezt — csakhogy megakadályozza békédet és nyugalmadat, mert bántja a te javad —, hogy lányod szükségét állítja eléd. Nekem úgy tűnik, sokkal jobban tennéd, ha férjhez adnád a leányodat, amint csak teheted és leraknád ezt a terhet, minden egyéb elrendezését pedig másra hagynád. Olyasvalakire, akiről látod, hogy jó és alkalmas arra, hogy Isten dicsőségéért és érted fáradozzék; a leányodról azonban magad gondoskodj. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, azonnal cselekedj és ne várj az időre, mert az idő sem vár rád. Menj el a gorgonai Priorhoz, és mondd el a szándékodat teljes egészében. Határozd el magad szilárdan, igazán és végérvényesen, s ha már döntöttél (e szent és áhitatos hely mellett, amely lelked élete lesz, vagy bármely más hely mellett), amikor szétosztod a vagyonodat a szegényeknek, juttass belőle a gorgonai kolostornak is. E helyet ugyanis a karthauzi rend szokásai szerint rendbe kell hozatni.

Rajta hát férfiasan! Isten jóságában remélem, hogy megfürödvén a megfeszített Krisztus vérében ezt is, és minden egyebet is az idő halogatása nélkül meg fogsz tenni. Egyebet nem mondok. Ajánlj engem Leonardo és Niccolo Soderininek. Áldd meg Antonia asszonyt és az egész családot Krisztusban, az édes Jézusban. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

131. — NICCOLO SODERININEK FIRENZÉBE[1]

Az Atya ránk bízta a szabad akarat és az idő kincsét, hogy gazdálkodjunk vele. E kinccsel vagy az örök életet, vagy a világ hiúságait vásároljuk meg. A keresztes-háborúra buzdít.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Igen tisztelt és szeretett Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, bátorítalak és megáldalak téged az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus igaz fiának és szolgájának láthassalak téged és egész családodat; olyannak, amilyen az Isten Fia vérén visszavásárolt szolga, aki mint szolga mindig ügyel arra, hogy Ura színe előtt álljon, akit fél megbántani vagy megharagítani.

Azt akarom, hogy így cselekedj, és lásd, hogy az Úr, akinek szolgálni kötelesek vagyunk, mindig rajtunk tartja a szemét; ezért mindig félni kell attól, hogy megbántsuk ezt az annyira édes és drága Urat. Ez az a szent félelem, amely mint szolga lép be a lélekbe és kiűz onnan minden víciumot és bűnt és minden cselekedetet, ami Ura akarata ellenére lenne.

Arra is vágyom, hogy fia légy a mennyei Atyának, aki a saját képére és hasonlatosságára teremtett téged és úgy tett veled és minden teremtménnyel, mint egy atya, aki letesz valami nagy kincset a fia kezeibe, s hogy naggyá és gazdaggá tegye őt, elküldi a maga városából. Így tett ez az édes Atya: hiszen amikor megteremtette a lelket, neki ajándékozta az idő és az akarat szabad megfontolásának kincsét, hogy meggazdagodjék. Így vagy te is, lásd meg; hiszen ebben az életben mi idegenek és zarándokok vagyunk, és az idő és a szabad megfontolás kincsével gazdálkodunk. Bizony megfojthatja a teremtmény ebben az időben a maga akaratát és megfontolását és vele együtt megfojthatja a gonosz hiúságot, a tetszést és nemtetszést, a világ gondjait és élvezeteit. Ezek olyan áruk, melyek mindig elszegényítik az embert, mert nincsen bennük semmi állandóság vagy szilárdság, és bár kívül mást mutatnak, belül romlottak és sok bűntől bűzlenek; és a látszat teszi azt, hogy az ember vásárt csinál velük.

Éppen ezért drága és tisztelendő testvérem, nem akarom és nem kívánom azt, hogy e nagy kincset, melyet az Atya isteni kegyelemből és irgalomból adott nekünk, ilyen hitvány árura költsük, mert akkor az Atya igazságosan vetne el minket. Tehát igaz fiakként tökéletes serénységgel költsük ezt a kincset tökéletes árura, amely épp ellenkezője az előbbinek, hiszen látszatra sápadt, szegény és hitvány, belül azonban olyan kincs, amely gyarapít és gazdagít minket a Kegyelem által, majdan pedig elvezet az Atya örök életébe, hogy az Ő örökségében örvendezzünk.

Lássuk tehát, mi az a kincs, ami gazdaggá teszi a megvásárlóját? Ez a kincs a megvetés minden megbecsülés, élvezet, gazdagság és emberektől kapott vigasztalás, felüdülés és szórakozás iránt, valamint a vágy az igaz és királyi erények

1. A címzett a város vezetői közé tartozott: 1371-ben az Igazságosság Zászlósura, e levél írásakor pedig a Művészetek Priorja volt. Szerette és tisztelte Katalint, firenzei házában vendégül is látta. A levél 1375. július 1. után készült.

után, melyek a világ szemében kicsiségnek és semmiségnek látszanak, de a Kegyelem kincse bennük van. Valóban kicsinek tűnik a világ szemében az, aki a gúnyt, bántalmakat, sértegetéseket, szidalmakat választja, meg az önkéntes szegénységet (amely elűzi a földről az emberi kevélységet, a világ nagyságát és rangját), aki igen nagy, de az erényért kicsinnyé alázza magát. És nem akar mást, csak atyjának nyomdokait követni, aki rábízta a szabad akarat kincsét, mellyel meggazdagodhat és elszegényedhet akarata szerint és a vásárolt áru értéke szerint.

Ó erényeknek édes és szent kincse! mindenütt biztonságban vagy, tengeren és szárazföldön, és ellenségek között sem kell félned semmitől, hiszen benned van a rejtőzködő Isten, aki maga az örök biztonság! Sem az emberek, sem a jogtalanságaik el nem veszik tőle a tökéletes türelmet, mert nincs számára senki a világon, aki jogtalanságot akarna,[2] és a jogtalanságokban és nehézségekben bizonyítja a türelmet, csakúgy, mint az égő és szerelmes szeretetet, tehát mindig az ellentéte által. Az önszeretet önmagát keresi, a szeretet gazdagságától kitágult és leigázott szív pedig örömöt, vigasságot és teljes biztonságot akar. És nem tekinti és nem keresi önmagát önmagáért, hanem csak Istenért, és a felebarátot is csak Istenért. És röviden: minden cselekedete egyenesen Istenre irányul, nem a maga haszna miatt, hanem hogy megdicsőítse az Atyát, amikor visszatér a házába.

Rajta hát, ne aludjunk tovább a hanyagság ágyában, mert itt az idő, hogy ezt a kincset édes árura fordítsuk: és tudod-e, mire? Arra, hogy életünkkel fizessünk Istenünkért, és ezzel véget érjen minden gonoszságunk. Annak a virágnak illatáért mondom ezt, amely most kezd virágozni: a szent átvonulás érdekében, amely végett a Szentatya, a mi földi Krisztusunk elrendelte, hogy kutassák fel a Keresztények szent készségét és akaratát, azaz hogy oda akarják-e adni az életüket a Szentföld visszaszerzéséért. Azt is mondta, hogy ha készséges akaratra fog találni, minden segítséget meg fog adni és serényen felhasználja majd a lehetőségeit. Így mondja ezt az a bulla, melyet provinciálisunknak, a minorita testvérek miniszterének[3] valamint Rajmund testvérnek küldött, megbízván őket, hogy törekedjenek megvizsgálni az emberek akaratát, nemcsak egész Toszkánában, hanem mindenütt. Nevüket, számukat és akaratukat írásban kívánja látni, hogy azután rendelkezzék és cselekedjék.

Meghívlak tehát az örök élet menyegzőjére: gyújtson fel a vágy, hogy vérrel fizess a vérért; és amennyire teheted, hívj másokat is, mert menyegzőre nem akar egyedül menni az ember. És azután nem fordulhatsz már vissza. Egyebet nem mondok.

Szíves szeretettel megköszönöm a szeretetet, amit tanúsítottál, amint a levél és a Mester által értesültem róla. Nem vagyok elegendő arra, hogy viszonozzam érzületedet, de imádkozni és könyörögni fogok szüntelenül a legfőbb örök Jósághoz, hogy jutalmazzon meg Ő önmagával téged. Imáidba ajánlom magam és százezerszeres áldásodat kérem Krisztus Jézusban. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

2. Azaz a jogtalanságot elkövetőkben nem a rossz akaratra figyel, hanem úgy tekinti őket, mint akik próbára akarják tenni benne a türelem erényét, hogy ezáltal gyarapítsák és növeljék azt.
3. A minoriták rendfőnökét hívták így.

132. — GIOVANNA ASSZONYNAK ÉS A TÖBBI LEÁNYÁNAK SZIÉNÁBA[1]

Krisztus az életével tanít minket arra, hogy az Atya akaratát mindenben csendes és szelíd szívvel fogadjuk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája és a ti anyátok Krisztusban, írok nektek és bátorítalak titeket Isten Fiacskájának drága vérében, aki szelíd és szeplőtelen Bárányként feláldoztatott, nem a szegek és a lándzsa erejéből, hanem annak a szerelemnek és mérhetetlen szeretetnek erejéből, ami az ember iránt volt és van benne.

Ó Istenünk kimondhatatlan szeretete! Te tanítottál engem, legédesebb Szerelem, és te mutattad az utat, nemcsak szavakkal (hiszen te mondod, hogy nem leled örömödet a sok beszédben), hanem cselekedetekkel is, melyekről azt mondod, hogy gyönyörködtetnek téged és elvárod a szolgáidtól. És mire tanítottál engem, teremtetlen Szeretet? Megtanítottál arra, hogy miként a bárány, türelmesen viseljem el nemcsak a kemény szavakat, hanem a kemény és durva ütéseket, jogtalanságokat és károkat is. És ezzel azt akarod, hogy ártatlan és szeplőtelen legyek, azaz egyetlen felebarátomnak vagy testvéremnek se ártsak: nemcsak azoknak ne ártsak, akik nem üldöznek engem, hanem azoknak sem, akik jogtalanságot követnek el ellenem; és azt akarod, hogy úgy imádkozzam értük, mint különleges barátokért, akik javunkra és nagy hasznunkra vannak. És azt akarod, hogy ne csak az anyagi károk és jogtalanságok vonatkozásában legyünk szelídek és türelmesek, hanem általában minden vétek iránt, ami akaratod ellenére van, miként te sem kerested semmiben sem a magad akaratát, hanem mindenben csak Atyádét. Hogyan is emelhetnénk fel tehát fejünket Isten jósága ellen, úgy akarván, hogy a mi gonosz akaratunk és ne Isten akarata teljesedjék?

Ó Jézus, legédesebb Szerelem! Tedd, hogy mindig a Te akaratod teljesedjék bennünk, mint az égben az angyalokban és a Szentjeidben! Szeretett leányaim Krisztusban, ez az a szelídség, melyet édes Üdvözítőnk meg akar találni bennünk, azaz hogy egészen békés és csendes szívvel, elégedetten fogadjunk mindent, amit Ő intéz és tesz velünk kapcsolatban, és ne a magunk módján akarjuk a helyet és az időt, hanem egyedül csak az övén. És ekkor a lélek, aki így levetette a saját akaratát és magára öltötte Isten akaratát, nagyon kedves Isten előtt. Mint a szilaj paripa, szabadon vágtat kegyelemről kegyelemre és erényről erényre; nincs fék, ami visszafoghatná futását, hiszen levetette a saját akaratának minden rendetlen kívánságát és vágyát, mindazokat a fékeket és köteleket, melyek nem hagyják a lelket a szellemiekben vágtatni.

1 A címzett Giovanna di Capo. Lásd a 108. levél 1. jegyzetét a 258. oldalon. A levél 1375 november után keletkezett.

A kereszteshábórú ügye egyre jobban halad előre és Isten dicsősége minden nap növekszik. Gyarapodjatok szüntelenül az erényben és szereljétek fel lelketek hajócskáját, mert elközelgett a mi időnk. Bátorítsátok és áldjátok meg Francescát[2] Jézus Krisztus nevében és az enyémben; és mondjátok meg neki, hogy legyen serény, hogy az erényben gyarapodottnak találhassam, amikor visszatérek. Áldjátok meg és bátorítsátok minden gyermekemet Krisztusban. Most, ezekben a napokban érkezett meg Ciprus királynőjének[3] követe és beszélt velem. A Szentatyához, a földi Krisztushoz megy, hogy a kereszteshábórúra buzdítsa. És a Szentatya is küldött követeket Genovába, hogy e dologban buzdítsa őket.

Édes Üdvözítőnk adja rátok örök áldását. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

133. — NÁPOLY KIRÁLYNŐJÉNEK[1]

Aki eljutott már a fiúi szeretetre, az azért szeret, mert természete szerint erre rendeltetett. A kereszteshábórú támogatására buzdítja a királynőt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Tiszteletreméltó és drága Anyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy Isten igaz és tökéletes leányának láthassalak.

2. Valószínűleg Francesca di Tolomeiről van szó (l. a 81. levél 1. jegyzetét a 198. oldalon).
3. Eleonóra, Antiochia fejedelmének leánya. I. Péter király özvegye, aki II. Péter helyett uralkodott. Követe Avignonban találkozott XI. Gergellyel, útja közben azonban felkereste Katalint is Pízában.

---

1. Johanna, Nápoly királynője az Anjou-házból származott, de a történelemben Nápolyi Johanna néven ismerős. Élesszű, művelt, szép nő volt, de erkölcsileg rossz, és sokat ártott az Egyháznak a XIV. század folyamán. 1326-ban született. Apja, Károly, calábriai herceg már két évvel később, 1328-ban meghalt. Édesanyja Valois Margit volt. A kislányt a nagyapa, Róbert nápolyi király udvarában nevelték. Róbert (+1343) testvére volt Martell Károly (+1296), Károly Róbert atyja, aki 1308-tól magyar király lett, s három korán meghalt felesége után házasodott össze Lokietek Ulászló krakkói herceg leányával, Erzsébettel (róla lásd a 145. levél első jegyzetét). Házasságukból öt fiú született: Róbert (1321), László (1324), Lajos (1326), András (1327) és István és két leány: Erzsébet és Katalin.
„Amikor Károly, calábriai herceg 1328-ban meghalt, a tarantói és durazzói hercegekkel szemben Károly két leányának Johannának és Máriának kezével a magyar Anjou-hercegek számára akarta biztosítani a nápolyi trónt. László magyar trónörökös 1329-ben meghalt, tehát csak Lajos és András jöhettek számításba. 1331-ben már minden elő volt készítve, s XXII. János pápa felmentését is megszerezték a másodfokú unokatestvérek házasságához. 1322 júniusában a király orvosa, Piacenzai Jakab megkötötte az egyezséget Róbert királlyal. Az egyezség értelmében a hatéves Lajosnak szánták Johannát, s vele a nápolyi trónt; az ifjabb herceg, András pedig apja magyar trónjára maga mellé emeli a fiatalabb nápolyi hercegnőt. Ha Lajos előbb halna meg, András kapja meg Johanna kezét, Johanna halála esetén Lajos vagy András Mária kezével együtt megkapja Róbert örökségét."
A minden lehetőségre számító terv azonban nem valósult meg, mert Lengyelországban olyan változások történtek, amelyek lehetővé tették, hogy Lajos számítson a trónra. Ezért módosítva az eredeti elgondolást, Andrást vitték Nápolyba, hogy Johanna férje legyen.

Jól tudod, hogy a szolga soha nem bántja meg Urát az ő színe előtt, mert fél a büntetéstől, ami az elkövetett vétket követi; innen van az, hogy e félelemtől késztetve jól és szorgalmasan igyekszik szolgálni. Ugyanígy, bizony mondom, aki igaz fiú, az inkább a halált választja, mintsem megbántsa atyját: nem a büntetéstől fél, nem is az atyától, hanem egyedül csak az atya iránti tisztelet és szeretet miatt nem bántja meg őt. Ilyen fiúé lesz az örökség, mert ő nem utasította el az atya végrendeletét, hanem megőrizte és követte annak nyomdokait.

Ugyanígy kérlek téged, tisztelendő anyám Krisztus Jézusban, hogy igaz fiú és szolgaként cselekedj te is, mert tudod, hogy mindig az Úr színe előtt járunk, és az Ő szeme a rejtekben is lát és mindig felettünk van; és jól látja a legfőbb és örök Igazság, ki az, aki szolgál Neki és ki az, aki nem. A léleknek tehát félnie kell attól, hogy megbántsa a Teremtőjét, mert Ő az az igaz úr, aki minden bűnt megbüntet és minden jót megjutalmaz. És senki — sem hatalma, sem gazdagsága, sem nemesi származása miatt — el nem kerülheti és el nem mulaszthatja azt, hogy ennek az úrnak, az édes Jézusnak szolgáljon.

Ó mennyire édes és szent ez az édes szolgaság, amely megfékezi és rendbeszedi a lelket, és nem engedi, hogy a bűn gonosz szolgaságában éljen; sőt, megfutamít mindent, ami bűnre vihetné. Gyűlöl mindent, amiről látja, hogy Ura akaratával ellenkezik, mert tudja, hogy ha ilyesmiket szeretne, Ura ítélete alá esne. Azután pedig, hogy a lélek fölkelt a félelemmel és meglátta, hogy ő szolga és ura szeme elől nem képes elrejtőzni, kezdi kitépni magából a világ rendetlen érzületét és szeretetét, és ura akarata szerint rendezi és alakítja ezeket, mivel máskülönben nem tetszhet Neki. Mert amint Krisztus mondta, senki sem szolgálhat két úrnak, hiszen amíg az egyiknek szolgál, a másikkal ellenkezik. Így tehát, miután fölkelt a félelemmel a lelkünk, tökéletes serénységgel siet és kiűz magából minden bűnt és hibát. Ez a szolga pontosan azt teszi, amit a szolga tesz a házban, akit a szennyes edények kitisztítására rendeltek.

Miután azonban a lélek eljutott oda, hogy fiúvá lett, azaz tökéletes szeretetben él, úgy tesz, mint az igaz fiú, aki atyját örökké szereti; és nem béres szeretettel szereti, azaz nem a haszonért, amit atyjától merít, és nem a büntetés miatt fél megbántani atyját, hanem a természete szerint (s e természetet az Atya adta

---

1343-ban meghalt Róbert, nápolyi király, de utódául nem Andrást, hanem Johannát jelölte meg, „Endrére pedig a királynő férjének másodrendű szerepe maradt. Lajos mindent megtett öccse érdekében, de diplomáciai akcióit nem követte siker." Erzsébet, András édesanyja ekkor szánta rá magát, hogy Nápolyba megy. Felmérve az ottani helyzetet, haza akarta hozni a fiát, „s közben követei az avignoni pápai udvarban erőltették Endre koronázását. A botránytól tartó Johanna 1344 februárjában engedett a rábeszélésnek. A várható erélyes férfiuralomtól rettegő kegyencei azonban egyre jobban behálózták, s az Aversa várába csalt Endrét, Johanna tudtával és közreműködésével szeptember 14-én meggyilkolták."

Az idézett részek a „Magyar Anjou Legendárium" (Magyar Helikon 1973.) bevezetéséből, Levárdy Ferenc tanulmányából valók. A Legendárium András tulajdona volt, Nápolyba is magával vitte, talán maga Johanna is forgatta!

Nagy Lajos 1347–51 között hadjáratot vezetett Nápoly ellen, Johanna azonban, miközben Lajos tarantói herceg felesége lett, francia földre, Provence-ba menekült, és ügyét rábízta VI. Kelemen pápára (1342–52). A pápa megvásárolta Johannától Avignont, és felmentette a férjgyilkosság vádja alól. Johanna ekkor visszatért Nápolyba. Férje 1362-ben meghalt, s ekkor hozzámént III. Aragóniai Jakab mallorcai királyhoz. Ez a férje 1375-ben halt meg. Ezen év júliusában írta Katalin ezt a levelet.

neki szeretetből) és egyedül csak az Atya jósága miatt. Így tehát a természet adja neki az erőt és a szeretet kényszeríti arra, hogy szeresse és szolgálja az Atyát. Ezért róla elmondható, hogy igaz fiú. Azt mondom tehát, hogy a mi szeretetünk a mennyei Atya iránt az, hogy nem a haszon miatt szereted, amit belőle meríthetsz, nem is a büntetéstől félve, amit viselned kellene, hanem egyedül csak azért, mert Ő a legfőbb, igaz és örök Jó, és végtelen jósága miatt méltó arra, hogy szeressük; és Istenen kívül semmi sem méltó a szeretetre, hanem Őbenne és Őérte kell szeretnünk és szolgálnunk minden teremtményt.

Ez tehát az Atyát megillető szeretet. És amint a félelem dolga az volt, hogy megtisztítsa az edényeket, úgy ennek a szeretetnek meg kell töltenie a lélek edényét az erényekkel és ki kell vetnie belőle a hiú dicsőség minden nagyzolását és pompáját, minden türelmetlenséget és jogtalanságot, és a világ minden hiúságát és nyomorúságát; ki kell vetnie az elszenvedett jogtalanságok emlékét is, hogy ne maradjon benne más, mint Isten jóságának és jótetteményeinek emlékezete a tökéletes és igaz alázatossággal együtt, s az édes Jézusért minden szenvedést türelemmel viseljen el, azzal a szent igazságossággal, amely mindenkinek megadja azt, amivel tartozik.

És ügyelj arra, hogy kétféle módon kell gyakorolnod az igazságosságot. Azaz először önmagad iránt, úgy, hogy igazságosan megadod Istennek a dicsőséget és dicséretet, elismervén, hogy Tőle és Általa kaptál minden kegyelmet; és magadnak tulajdonítod azt, ami a tiéd, azaz a bűnt és a nyomorúságot a bűn igaz látásával és utálatával. Mert a bűn tartotta Isten Fiacskáját átszúrtan és átszegezetten a szentséges keresztnek fáján.

A másik a teremtmények iránti igazságosság, melyet meg kell tartanod és tartatnod a királyságodban rangodnál fogva. Emiatt arra kérlek Krisztus Jézusban, hogy ne tűrd el, hogy igazságtalanság történjék, hanem méltányos igazságossággal kapja meg mindenki azt, ami neki jár: a kicsi éppúgy, mint a nagy. És vigyázz arra, hogy ettől senki teremtmény kedve vagy félelme el ne térítsen, máskülönben nem leszel igaz leány. Ha tehát igazságosan Isten dicsőségére irányítod a szemeidet, készebb leszel a halálra, minthogy áthágd az igazságosságot.

Miután a lélek edénye megtisztult a víciumoktól és bűnöktől és megtelt az erényekkel, nem lehet se visszatartani, se megvédeni a szívét a szeretettől, hiszen megtalálta magában Isten jóságának benne működő ütőerét; de a hasonlóság miatt sem, ami a teremtmény és a Teremtő között van. Mert a Teremtő a saját képére és hasonlatosságára teremtette őt, és nem azért tette ezt, mert tartozott így tenni, vagy mert kérték rá, vagy haszna származott volna ebből, hanem egyedül a szeretet mélysége és ereje és a maga kimondhatatlan szeretete indította erre. Ez volt az a szeretet, amely Istent lealacsonyította az emberhez és egyesítette vele. Ó édes és tiszteletreméltó anyám, mennyire kell szégyellnie a teremtménynek azt a gőgöt, ami az állása és a nagysága miatt van benne, látván, hogy a Teremtője mennyire megalázott és milyen égő szeretettel rohan a kereszt szégyenletes halálába. Nos tehát, ebbe a legédesebb szeretetbe öltözz, erre vágyódik az én lelkem, mivel enélkül nem lehetsz Isten tetszésére és nem lehet tiéd a kegyelem élete.

Édes és jó híreket tudatok veled, mert a mi édes földi Krisztusunk, a Szentatya

küldött egy bullát három kiváló szerzetesnek, azaz a Prédikátor testvérek provinciálisának, a Minorita testvérek miniszterének,[2] és a mi egyik testvérünknek, Isten szolgájának.[3] Megparancsolta nekik, hogy vegyék tudomásul és másokkal is tudassák egész Itáliában és minden más országban, hogy kereshetik és meg kell keresniük azokat, akik készek és hajlandók meghalni Krisztusért a tengeren túl és a hitetlenek ellen menni. Össze kell írni és be kell mutatniuk őket a Szentatyának, aki azt mondja, hogy ha megtalálja a szent készséget és a lobogó vágyat a keresztényekben, akkor segíteni és erősíteni fogja őket a maga hatalmával, hogy a hitetlenek ellen mehessenek. És ezért arra kérlek és kényszerítelek, a megfeszített Krisztus nevében, hogy készülj fel, és gyújtsd fel a vágyadat, hogy amikor elkövetkezik az édes pillanat, minden erőt és segítséget megadhass, amire szükség lesz, annak érdekében, hogy édes Üdvözítőnk szent helye kiragadtassék az ördög kezeiből, és a hitetlenek is részesedjenek Isten Fiának vérében, mint mi.

Alázatosan kérlek, anyám, ne vonakodj attól, hogy válaszolj nekem: van-e benned szent és jó vágy ezen jó cselekedet iránt. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus, Jézusom, Szerelmem!

134. — A PÍZAI CAMPO SANTÓN REMETÉSKEDŐ BERTALANNAK ÉS JAKABNAK[1]

Szent Lőrinc példája. Isten leginkább értelmes teremtményeit szereti. A lélek sas: a gyűlölet és a szeretet szárnyaival röpül. Tekintetét a napra, Krisztus isteni természetére szegezi, eledelét a földön, Krisztus emberi természetében keresi.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében

2. Azaz: rendfőnökének.
3. Rajmundnak (lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon).

1. Píza a 14. században Firenze és Sziéna mellett Toszkána harmadik legjelentősebb városa volt. Katalin idejében már készen álltak ma is megcsodált épületei: a dóm (1063–1118), a baptisztérium (1153) és a ferde torony (1173–1350). Ubaldo Lanfranchi, pízai érsek 52 hajóból álló flottával kísérte Barbarossa Frigyest 1188-ban a szentföldi hadjáratra, s visszatérőben — így mondja a pízai hagyomány — néhány hajórakomány földet hozott a Golgotáról, hogy szétterítsék a pízai temetőben. E földnek állítólag olyan hatása volt, hogy a halottakból 24 óra alatt csak a csontváz maradt. A 13. század második felében a város elhatározta hogy megnagyobbítják és ékessé teszik a temetőt. 1278-ban a falak mentén befelé nyitott folyosóval vették körül a temetőkertet, és a védett falakra hatalmas freskókat festettek. A temető, a Camposanto mellett remeték is éltek, köztük a levél két címzettje. Katalin pízai tartózkodása alatt (1375 februárjától kb. nyolc hónapig) személyesen is felkereste ezt a temetőt. A 18. sz. közepe óta csak a város leghíresebb embereit temették ide, de a művészet kedvelőinek is zarándokhelye volt. A freskók a második világháborúban bombázás áldozatai lettek. A levél Rómában kelt, 1378-ban.

a vággyal, hogy láthassam: feláldozzuk és megnyitjuk a testünket Jézus édes nevéért. Ó mennyire boldog lesz a lelkünk, ha megkapjuk azt az irgalmat, hogy odaadhatjuk Őérte azt, amit Ő a szerelem és a szeretet akkora tüzével adott értünk! Ó tűz, amely ég és nem emésztődik el, de elemészt a lélekben mindent, ami nem Isten akarata szerint való! Ez volt az a tűz, melynek igaz hevében megsült a szeplőtelen Bárány a szentséges kereszten.

Ó megkeményedett és hitvány szívek, miként tudjátok megállni, hogy föl ne olvadjatok ettől a tűztől? Bizony nem csodálkozom azon, hogy a Szenteket nem vakította el az önszeretet, hanem egészen belefulladtak Isten jóságának ismeretébe és az Ő lobogó szerelmének tüzébe. Rohantak, hogy a vér emlékezetével vérüket ontsák. Amikor látom Lőrinc mérhetetlen tüzét, aki a tüzes rostélyon tréfálkozott a zsarnokkal...[2] „Jaj, Istenem! Lőrinc, nem elég neked a tűz?" Ő azt válaszolná nekünk: „Nem". Mert a szeretetnek akkora lángja van belül, hogy eloltja a külső tüzet.

Érzületetek és vágyatok, drága fiaim Krisztusban, az édes Jézusban ne legyen hát halott mindhalálig: ne aludjatok, ébredjetek fel! És nem látok más segítséget az ébredésünkhöz, mint a szüntelen gyűlöletet: gyűlöletből születik az igazságosságnak az a nagy éhsége, amely azt szeretné, ha állatok állnának rajta bosszút.[3] Amint bosszút állt önmagán, megtisztul a lélek ebben az édes tűzben, amelyben formát ölt Isten bennetek lévő jósága.

A legfőbb jóság megismerése által, amelyben a lélek belefullad a szeretet mélységébe — hiszen meglátja, hogy Isten mennyire szereti őt —, a szív és az érzület kitágul; innen van az, hogy a megismerés szeme megnyílik annak megértésére, az emlékezet annak megtartására, az akarat pedig annak szeretésére, amit Isten szeret. És a lélek felkiált és mondja: „Ó édes Istenem, mit szeretsz jobban?" S a mi édes Istenünk válaszol: „Nézz magadba és meg fogod találni azt, akit én szeretek".

Nézzetek tehát magatokba, drága fiaim, és meg fogjátok látni, hogy azzal a jósággal és kimondhatatlan szeretettel, mellyel titeket szeret Isten, ugyanazzal a szeretettel szereti minden értelmes teremtményét. Ezért a lélek, mint a szerelmes fölkel és kitárul arra, hogy szeresse, amit Isten leginkább szeret: azaz a mi édes testvéreinket. És akkora vággyal kel fel és akkora szeretet fogan meg benne, hogy szívesen odaadná az életét üdvösségükért és azért, hogy visszanyerjék a Kegyelem életét.

Így lesznek a lelkek ízlelői és így lesznek eledelükké a lelkek; és úgy tesznek, mint a sas, amely mindig a napkorongra tekint és magasra száll, majd a földre tekint és megragadván az eledelt, mellyel táplálkoznia kell, a magasban eszi meg. Így tesz a teremtmény is: a magasba tekint, ahol az isteni szeretet napja van, azután a földre tekint, azaz Isten Fiának megtestesült emberségére: és miközben szemléli ezt az Igét és Emberséget (mely az édes Mária méhéből vétetett), látja ezen az asztalon az eledelt és megeszi; és nem csupán a földön eszi, amely föl-

2. Hiányos szöveg. Vagy Lőrinc szavai maradhattak ki, vagy talán csak ennyi: „Megkérdezném:". Legendája szerint Szent Lőrinc így szólt a hóhérjához a tüzes rostélyon: „Ez az oldalam már megsült. Fordíts meg és ha akarod, ehetsz belőlem!".
3. Vértanúságra vágyik.

det Krisztus emberségében talált meg, hanem fölemelkedik az eledellel a magasba, az ajkakhoz, és fölemelkedvén belép Isten Fiának szeretettől égő és beteljesedett lelkébe. És ezt a gyöngéd szeretetet tűznek találja, amely az Atya hatalmából származik: ennek hevében adta Ő nekünk Fiának bölcsességét és a Szentlélek tüzének erejét. És akkora lett az erő és az egység, hogy sem a szögek, sem a kereszt nem tudta volna fogva tartani az Igét, ha a szeretet köteléke nem tette volna meg ezt; és akkora lett az egység, hogy sem a halál, sem bármi más el nem választhatta az isteni természetet az emberitől.

Azt akarom tehát, hogy ezt az édes eledelt egyétek. És ha azt mondanátok „Milyen szárnyakkal repüljek?" — a gyűlölet és a szeretet szárnyaival, a megfeszített Krisztusért elviselt kínzások, sértegetések és gyötrelmes rágalmak szenvedésével. És ne akarjatok másról tudni, mint a megfeszített Krisztusról: benne legyen a ti dicsőségtek, enyhületetek és minden megnyugvástok. A vér legyen táplálékotok és eledeletek. Isten tekintsen vágyaitokra. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!!

135. — PIETRO DEL MONTE ŐRGRÓFNAK[1]

Előbb önmaga felett ítélkezzék az, aki mások igazságos bírája akar lenni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szenátor uram, Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked Isten Fiacskájának drága vérében üdvözölvén téged a vággyal, hogy igazságos kormányzónak láthassalak előbb a magad dolgaiban, azután a másokéban, annyira, hogy nyugodt arccal jelenhess majd meg a legigazságosabb Bíró előtt. Aki ugyanis nem gyakorolja az igazságosságot önmaga felett, az mások felett sem képes jó szívvel gyakorolni. Mert annyiban igazságos egy cselekedet, amennyiben igazságosságból és tiszta akaratból származik.

Ó legédesebb testvérem Krisztus Jézusban, végy példát a drága Bárányról, aki mások bűnéért önmagán szolgáltatott igazságot. Mennyivel inkább bosszút kell állnunk tehát nekünk a saját bűneinkért önmagunkon! Nos hát, szállj fel az ész székébe, hogy az értelem vádolja a rossz tetteidet, rossz szavaidat és rossz gondolataidat, az akarat fájlalja a Teremtő megbántását és kérjen igazságot, az értelem pedig ítélje meg a büntetést, amit a szívnek és a testnek el kell viselnie, és hajtsa is végre nagy elszántsággal és határozottsággal. Ez tetszeni fog az igazságos Bírónak, és nemcsak a bántást fogja megbocsátani, hanem arról is tesz, hogy aki igazságosan ítélkezett önmagán, az másoknak is igazságos bírája legyen. És így igaz kormányzók leszünk, alávetvén magunkat az igazságosság regulájának.

1. A del Monte család Itália nagy nemzetségei közül való, a Castello városa melletti Monte a S. Maria őrgrófság urai voltak. Pietro 1375 februártól 1376 augusztusáig volt szenátor Sziénában. A levél 1375. szeptember 2-án készült.

Egyebet most nem mondok. Kérlek, serényen intézd el Máté úrral azt, amit az üdvösséged miatt kell megtenned, és ne késlekedj! Máskülönben tuskóra teszik a kezed, és nem emelheted föl onnan, míg nem fizetsz.[2] Ha nincs más mód, add át az összeget neki vagy egy banknak, hogy rendelkezhessen vele, s ő majd megtalálja a megfelelő módot.

Most nincsenek mellettem a társnőim, akik írni szoktak, ezért kénytelen voltam Rajmund testvérrel iratni, aki imáidba ajánlja magát és egész szívével üdvözöl téged Krisztus Jézusban. És buzdít arra, amit Máté úrral kell elintézned.

Ha Néri ide szeretne jönni, kérlek, engedjétek. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében.

Kelt Pízában szeptember 2-án.

A mondottak után neked ajánlom azt, aki e levelet viszi: jó és egyenes ember, és Isten szerint él. Test szerinti sógornőmnek, de Krisztusban nővéremnek testvére ő. Ha valamiben szüksége lenne a segítségtekre, adjátok meg neki a megfeszített Krisztus szerelméért. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

136. — ANGELO DA RICASOLINAK[1]

Krisztus a kereszten üdvösségünkre szomjazott. Amint az Ő testét (a lándzsa) megnyitotta értünk, úgy kell nekünk is feláldoznunk magunkat felebarátainkért. Krisztus emberi természete volt az a hordó, amely magába rejtette az isteni természet borát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok és neked ajánlom magam az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: a szent vágy felfeszített és rászegezett a tisztelendő és szentséges keresztnek fájára, ahol meg fogjuk találni az isteni szeretet tüzén megsült szeplőtelen Bárányt.

Ezen a fán megtaláljuk az erény forrását, mert a szeretet az a gyümölcsfa, amely keresztté és szeggé lett, hogy megkötözve tartsa Isten Fiacskáját, mivel más kereszt és más kötelék nem lett volna képes fogva tartani Őt. Itt megtalálod az Atya dicsőségével és a mi üdvösségünkkel táplálkozó, feláldozott Bárányt. És oly nagy volt az Ő érzülete, hogy a testi kínok azt nem fejezhették ki. Ó felbecsülhetetlen, édességes és gyönyörűséges Szeretet! A mi üdvösségünk iránti éhséged és szomjúsá-

2. Máté úr a sziénai Casa della Misericordia rektora volt. Valószínűleg valamilyen adományt ígért a kórháznak a címzett és ígéretét nem váltotta be. Szokás volt, hogy az adós kezét egy fatönkre feszítették, míg nem fizetett; ha pedig egyáltalán nem tudott fizetni, akkor levágták.

1. A címzettre vonatkozóan lásd a 88. levél 1. jegyzetét a 217. oldalon.
A levél akkor íródott Pízában, amikor Rajmund a keresztesháború ügyében fáradozott, valószínű az 1375. július 1-én kelt bulla után.

god miatt kiáltottad, hogy szomjazol! És jóllehet tested szomjúsága a sok szenvedés után igen nagy volt, lelked sokkal jobban szomjazott a mi üdvösségünkre. Jaj nekem, jaj nekem! nincs senki, aki mást adna neked inni, mint a sok gonoszság keserűségét! Adnak ugyan szabad akarattal szíves szeretetet is inni, de az ilyenek mily kevesen vannak!

Kérlek tehát, édes, drága és tisztelendő atyám, kelj fel a hanyagság álmából, mert az alvásra nincs már több idő: a nap ugyanis fölkelőben van.[2] Itasd Őt, miután annyira édesen kér téged! És ha azt mondanád: „Leányom, nincs mit adnom" — akkor mondtam már neked, hogy arra vágyom, hogy légy átszegezve és felfeszítve a kereszten, ahol a feláldozott Bárányt találjuk, akinek egész testéből hullott a vér, s aki számunkra hordó, bor és csaplár lett. Így látjuk mi, hiszen az Ő embersége volt az a hordó, amely elrejtette az isteni természetet, a csaplár pedig, a Szentlélek keze és tüze megcsapolta ezt a hordót a szentséges kereszt fáján.

Ez a Bölcsesség — megtestesült Szó és legédesebb bor — léprecsalta és legyőzte az ördög gonoszságát, mert a mi emberi természetünkkel megfogta őt. Nem mondhatjuk tehát, hogy nincs mit adnunk (inni), hanem vennünk kell az Ő üdvösségünk iránti szomjas és kimondhatatlan vágyának borát és ezt kell a felebarátunk közvetítésével Neki adnunk.

Téged tehát, mint igaz atyát, arra kérlek, add oda életedet alattvalóidért és báránykáidért. Nyisd fel az értelem szemét és lásd meg az éhséget, mellyel Isten a lelkek eledelét éhezi; és akkor be fogja tölteni lelkedet a szent vágy tüze, annyira, hogy ha lehetséges volna, ezerszer is odaadnád az életedet értük. Légy, légy a lelkek ízlelője, mert ez az az eledel, melyet Isten kíván. Én pedig azért könyörgök a legfőbb, örök Igazsághoz, hogy részesítsen kegyelmében és irgalmában, hogy Isten dicsőségéért és e szent eledelért feláldozva és megnyitva lássam a testünket, amint az övét is megnyitották értünk. És akkor majd boldog lesz a lelked, tisztelendő és édes atyám.

Tudd meg, atyám, hogy Rajmund testvér azért nem engedelmeskedett neked, mert nagyon el volt foglalva és nem távozhatott el. Néhány nemesemberre kellett ugyanis várnia a szent Hadjárat ügyében. És még sokat kell várnia, de amint megteheti, elmegy és engedelmeskedni fog neked. Bocsáss meg neki, és nekem is a vakmerőségemért. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Róm. 13, 11 sk.

137. — MÁTÉ MESTERNEK, A SZIÉNAI CASA DELLA MISERICORDIA REKTORÁNAK PÍZÁBÓL[1]

Amint az égő fa tűzzé válik, úgy az Istennel egyesült lélek magába fogad minden értelmes teremtményt és gyümölcsét megosztja velük.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szerelmes tűztől egészen felgyúltnak láthassalak, annyira és oly módon, hogy egy valósággá válj az első édes Igazsággal. És valóban, az a lélek, aki Vele egyesült és Benne átformálódott, úgy tesz, mint a tűz, amely fölemészti magában a fa nedvességét; és miután jól átmelegítette a fát, lángra lobbantja és tűzzé alakítja, átadván neki a saját színét, hevét és erejét. Ugyanígy a lélek, aki a Teremtőjére és az Ő kimondhatatlan szeretetére tekint, érezni kezdi az önismeret melegét (amely ismeret fölemészti az önszeretet minden nedvességét), s amint növekszik a meleg, tüzes vággyal veti bele magát Isten mérhetetlen jóságába, melyet önmagában talál meg. Ekkor Isten melegéből és erejéből részesedik, mert azonnal a lelkek ízlelője lesz és a lelkekből táplálkozik, és a szeretet és a vágy által minden értelmes teremtményt magába fogad... Részesedik[2] az erő színéből és ízéből is, és ezt az erőt a szentséges kereszt fájából meríti: abból a tiszteletreméltó fából, melyen az Istenember, a szeplőtelen Bárány gyümölcse nyugszik.

Ez tehát az a legédesebb gyümölcs, melyet a lélek a felebarátjának akar adni, hogy őt is részesítse benne. És valóban így van: hiszen nem adhat és nem teremhet más gyümölcsöt, csak olyat, amit az élet fájából merített, miután a szeretet és a vágy ráoltotta erre a fára, mert meglátta és megismerte az Ő mérhetetlen szeretetének bőségét.

Ó, édes és drága fiam Krisztus Jézusban! arra vágyik az én lelkem, hogy ezt láthassam benned, annak érdekében, hogy beteljesedjék Isten vágya és az enyém. Igen, arra kérlek, hogy mindig törekedj fölemészteni magadban minden nedvességét az önszeretetnek, a hanyagságnak és a tudatlanságnak. Növeld az Isten Fiacskájának vérétől megrészegült, szent és mérhetetlen vágy tüzét! Rohanjunk, mint Isten dicsőségének és a teremtmény üdvösségének éhezői! Vegyük merészen a kötelet, mely a szentséges kereszthez kötötte Őt és kössük meg vele az igazságosság kezét. Most van a sírás, a kiáltozás és a bánat ideje. Ez a mi időnk, fiacskám, hiszen Krisztus menyasszonyát a keresztények, a hamis és rothadt tagok üldözik. Te azonban légy bátor, mert Isten nem veti meg a könnyeket, a sóhajokat és a ve-

1. A címzettre vonatkozóan lásd az 57. levél 1. jegyzetét a 145. oldalon. A levél Pízában kelt, ahol Katalin a keresztesháború ügyében tárgyalt. Az egyház elleni lázadásra való hivatkozása szerint az 1375-ös év második felére kell tennünk a dátumot.
2. Hiányos szöveg. A jelölt szó nincs a szövegben, csupán az előbbiekből következtettük.

rítéket, melyeket színe elé viszünk. Lelkem ujjong a fájdalomtól, mert a tövisek között a nyíló rózsa illatát érzem. Az első édes Igazság azt mondja, hogy ez az üldözés be fogja teljesíteni az Ő akaratát és a mi vágyainkat. Abban az édes gyümölcsben is ujjongok, és örvendek, amely a földi Krisztusban a szent Hadjárattal kapcsolatban megérlelődött; és abban is, ami itt történt és történni fog az isteni jóság kegyelméből. Segíts nekem, fiacskám, részegülj meg a Bárány vérétől.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében azáltal, hogy mindig a szentséges kereszt igaz ágain készítesz nyugvóhelyet. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

138. — NÁPOLY KIRÁLYNŐJÉNEK[1]

A lélek olyan, mint a megművelésre váró föld. Munkása az ész és a szabad akarat meg tudja fékezni az érzéki részt. A bűn miatt elvadult kertet a megváltás tette ismét termővé.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és igen tisztelendő Anyámnak és Nővéremnek Krisztus Jézusban! Királynő asszonyom, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked a vággyal, hogy a Szentlélek kegyelmének bőségével eltelve láthassalak, annak érdekében, hogy mint gyümölcshozó föld, jó és édes gyümölcsöt teremj, ne pedig tövist, szedret és bogáncsot.

Tudod, drága anyám, olyanok vagyunk mi, mint a szántóföld, melybe Isten a maga irgalmasságából elvetette a magvát, azt a szeretetet és érzületet, amellyel önmagából megteremtett minket egyedül a szeretet miatt és nem azért, mert tartozott ezt tenni. Nem mi kértük Őt, hogy megteremtsen minket, hanem szeretetének tüze késztette erre: megteremtett minket, hogy az Ő örök szépségét ízleljük és Benne örvendezzünk. És annak érdekében, hogy a magból gyümölcs legyen, és a palánták növekedjenek, nekünk adta a szent keresztség vizét. Valóban édes és ízes tehát ez a gyümölcs; csakhogy nekünk szükségünk van egy kertészre, aki megőrzi a maga gyümölcsét.

Ó Jézus, legédesebb szerelem, te adtad nekünk azt a kertészt, akinél erősebb és kedvesebb kertészünk nem lehet: az észt és a szabad akaratot. Annyira erős ő, hogy sem ördög, sem ember nem képes egyetlen halálos bűnre sem késztetni vagy kényszeríteni, ha ő maga nem akarja. Erről beszélt, úgy tűnik, az a szerelmes Pál, amikor ezt mondta: „Ki fog elszakítani engem Krisztus szeretetétől? sem éhség, sem szomjúság, sem üldözések, sem angyalok, sem ördögök". Mintha ezt mondta volna: „Lehetetlen, hogy valaha elszakadjak az isteni szeretettől, ha én magam nem akarom". Valóban erős tehát ez a kertész!

1. A királynőre vonatkozóan lásd a 133. levél 1. jegyzetét a 315. oldalon. A levelet Katalin 1375 augusztusában, vagy szeptemberében diktálta, a firenzeiek lázadása után.

Emellett az időt is nekünk adta, hiszen idő nélkül ez a munkás semmit sem tudna tenni, az időben azonban, azaz addig, amíg élünk, meg tudja forgatni a földet és be tudja gyűjteni a gyümölcsöt. A szent és igaz vágy szeretetének kezével megragadja tehát a gyümölcsöt és elhelyezi a raktárában, azaz Istenben, azáltal, hogy minden cselekedetét Isten dicsőségére és dicséretére irányítja.

És ha azt mondanád nekem: „Ennek a kertésznek van egy társa, azaz az érzéki rész, amely gyakran meglopja és akadályozza őt: az ördög magvát veti és gyűjtögeti azáltal, hogy elénk állítja a világ rendetlen örömeit és kedvteléseit, az állásokat, a gazdagságot, a megtiszteltetést; az önszeretet pedig..."[2] Az önszeretet veszedelmes férge megrágja és megrontja minden cselekedetünket, hiszen aki nem Istenben szereti önmagát és csak a saját dicsőségére figyel, az nem tesz semmi jót. Ezért ha úr ő, akkor soha nem tesz jól és egyenesen igazságot, hanem a teremtmények kedve szerint cselekszik; és ezt önszeretete miatt teszi.

Nem akarom tehát, hogy ez a féreg bennünk legyen, hiszen ha egyedül csak Isten dicsőségére és a teremtmény üdvösségére figyelsz, értelmesen és igazságosan teszel majd igazságot és minden mást is; a már mondott szabadság ereje pedig azonnal el fogja csendesíteni az érzékiséget. Erősödj tehát meg, drága anyám, mert az az oltás, melyet Isten rajtunk, terméketlen gyümölcsfákon végrehajtott, azaz az isteni természetnek az emberi természettel való egyesítése, annyira megerősítette az elmét (és az Isten iránti szeretetünket), hogy a szeretet ereje szeretetre készteti; az érzékiség pedig annyira meggyengült, hogy ha használni akarjuk az eszünket, akkor semmit sem tehet. Jól látjuk, drága anyám, hogy a mi testünk, azaz Krisztus embersége, mely Ádám anyagából való, azért viselt ostorozást és gyötrelmeket annyi kínnal, gúnyolódással és sértegetéssel egészen a kereszt szégyenletes haláláig, mert a mi testünknek leigázottnak kell lennie, hogy soha föl ne lázadjon és föl ne emelje fejét Isten és az ész ellen.

Ó kimondhatatlan szeretet, legédesebb Jézus! Hogyan is tudja megtenni a teremtmény, hogy ne semmisüljön meg és ne olvadjon fel érted? Ó kedves oltvány, Isten Fiacskája, megtestesült Ige, aki kivetted Ádám ősi bűnének férgét és eltávolítottad a vad gyümölcsöt! Mert az elkövetett bűn miatt a mi kertünk annyira elvadult, hogy egyetlen olyan gyümölcsöt sem teremhetett, mely életet adott volna. Ó édes és szerelmes tűz, amely beoltottad és belekötözted az Istent az emberbe és az embert az Istenbe, úgy és oly módon, hogy a terméketlen tűz, amely halált adott nekünk, jó és termékeny lett, annyira, hogy mindig életet ad valahányszor az értelem erejét használni akarjuk.

Figyelj, figyelj Isten kimondhatatlan szeretetére és a szeplőtelen Bárány ízes gyümölcsének édességére: Ő volt az az édes mag, aki Mária édes földjébe elvettetett. Ne aludjék tehát tovább a mi munkásunk és ne legyen hanyag, miután ideje is és ereje is van: erős a természete szerint, és erős, mert erőssé tette az egyesülés, melyet Isten az emberben vitt végbe. Kérlek tehát Krisztusban, az édes Jézusban, hogy szereteted, érzületed és vágyad emelkedjék fel, ragadja meg a szentséges kereszt termőfáját és ültesse el a lelked kertjében, mert ez az a fa, amely az igaz és királyi erények gyümölcseivel teljes. Hiszen jól látod, hogy azon az egyesülésen

2. Hiányos szöveg.

túl, melyben Isten a teremtménnyel egyesült, a szentséges keresztre is felszállott Ő, és elvárja és azt akarja, hogy mi is ezen a fán egyesüljünk vele a szeretet és a vágy által; és akkor a mi kertünkben nem teremhet majd más, csak ízes és édes gyümölcs. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy gyümölcstermő föld légy.

Láttuk tehát, mi módon terem a gyümölcs és mi módon lehet megszerezni; azaz tudnunk kell felhasználni az ész és a szabad akarat jó munkásának erejét és lehetőségeit, megfékezvén az érzéki részt a feláldozott Bárány emlékezetével. Rajta tehát férfiasan, legédesebb nővérem! Nincs több idő az alvásra, mert az idő sem alszik, hanem szalad mindig, mint a szél. Állítsd fel lelkedben a szeretet által a szentséges kereszt zászlaját, mert azonnal fel kell állítanunk; értesüléseim szerint ugyanis úgy tűnik, a Szentatya meg fogja hirdetni a Háborút a törökök ellen. És ezért kérlek, készülj fel, hogy valamennyien együtt, szép csapattá egyesülve menjünk meghalni Krisztusért. Most a megfeszített Krisztus nevében arra kérlek és kényszerítelek, légy segítségére a Menyasszonynak e szükségében vagyonoddal, emberekkel és jótanáccsal, és mindennnel, amire csak képes vagy, hogy megmutasd: hűséges leánya vagy az édes és szent Egyháznak. Hiszen jól tudod, hogy ő az az anya, aki a keblén táplálja gyermekeit a legédesebb tejjel, mely életet ad nekik. Valóban ostoba tehát az a gyermek, aki nem segíti anyját, amikor a rothadó tag ellene lázad és tör. Egyebet nem mondok. Bocsásd meg tudatlanságomat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Neked ajánlom Péter testvért, aki e levelet viszi, mint atyámat és fiamat.

139. — DELLA FONTE TAMÁS DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK SZIÉNÁBA[1]

Nem méltó az ember arra, hogy az üldözéseknek és a rágalmaknak ugyanazt a ruháját viselje, amelyet Krisztus viselt. Az érzékenykedés földjéről fel kell emelkednünk a kereszt magasságába.

Dicsértessék a mi édes Üdvözítőnk!

Szeretett és drága Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, a haszontalan szolgáló és a te méltatlan leányod, neked ajánlom magam Isten Fiacskájának drága vérében. Vágyva vágyom arra, hogy a legédesebb és legszeretettebb Kereszten megfeszítve láthassalak, de nem nélkülem. Más enyhületet nem látok számunkra, drága Atyám, mint hogy ott fenn gyötrődjünk a legégőbb Szeretetben. Ott sem a látható, sem a láthatatlan ördögök el nem vehetik tőlünk a Kegyelem életét, mert magasba emelten a föld nem tud akadályozni minket. Így mondta ezt az Igazság ajka: „Majd ha magasba emelnek, mindeneket magamhoz vonzok". Mert Ő az, aki minden erejével vonzza a szívet, a lelket és az akaratot.

1. Lásd a 25. levél 1. jegyzetét a 70. oldalon.
A levél az 1375-ös év végén készült Pízában, közvetlenül azelőtt, hogy Katalin útra kelt Lucca felé.

Legyen tehát, legédesebb atyám, a kereszten a mi ágyunk. Ezért én örvendek és ujjongok abban, amit üzentél nekem. Meggondolván, hogy a világ ellenünk van, ezt mondtam: nem vagyok méltó arra a nagy irgalmasságra, hogy nekem ajándékozzák azt a ruhát, mely a mi édes örök Atyánké volt.[2] Valóban, drága atyám, kicsiny dolog ez; annyira kicsi, hogy egyenlő a semmivel. Ó édes örök Igazság, adj nekünk nagy falatokat enni! Én többet nem tehetek, mint hogy meghívlak téged, szereld fel lelkednek hajócskáját a hittel és az éhséggel.

Amint a Mester[3] meghallotta leveledet, válaszolt a társának.

Lukácsra vonatkozóan, ami engem illet, azt válaszolom, hogy úgy tűnik, jobb lenne, ha testvérré fogadnád, így erősebb kötelék fogná. Mindazonáltal nagyon megelégszem azzal, ami neked meg a priornak jobbnak tűnik. Mondd meg neki, ne halogassa tovább a beöltözést. Arra kérem édes Üdvözítőnket, hogy azt tétesse veletek, ami Őt inkább megdicsőíti. Tudd meg, attól félek, véteni fogok az engedelmesség ellen, mert az érsek[4] azt a kegyet kérte a generálistól,[5] hogy néhány napig még maradhassak. Kérd a tiszteletreméltó Spanyolt,[6] esdje ki számunkra a kegyelmet, nehogy üres kézzel térjünk vissza. Bár Isten kegyelméből hiszem, hogy nem fogunk üresen visszatérni. Add áldásodat mindnyájunkra: és mindannyian imáidba ajánljuk magunkat. Bátorítsd és áldd meg Jézus Krisztus és mindnyájunk nevében Lapa asszonyt, Liza asszonyt[7] és összes fiainkat és leányainkat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Katalin, a haszontalan szolgáló

140. — JÁNOS ÚRNAK, AZ ÉHSÉG IDEJÉN ALAKULT CSAPAT FEJÉNEK ÉS VEZÉRÉNEK[1]

Szabaduljon meg az ördög szolgaságától, mely csak szenvedést és küzdelmet ad az embernek, és egész csapatával álljon a szent kereszt szolgálatába.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvéreim Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal,

2. Az örök Atya itt Krisztus. Vö. 41. levél 2. jegyzetével a 117. oldalon.
3. Giovanni Tantucci ágostonos remete Lásd a 80. levél 1. jegyzetét a 196. oldalon.
4. Píza érsekéről, Francesco Maricotti di Vicóról van szó. 1363-tól Píza érseke. 1378-ban VI. Orbán nevezte ki bíborossá. 1394-ben halt meg.
5. Toulouse-i Illés.
6. Lásd a 127. levél 4. jegyzetét a 305. oldalon.
7. Az édesanyja illetve a sógornője.

1. A 13–14. század itáliai belháborúiban sok zsoldos vett részt. E háborúk az egyes városok, illetve a császár és a városok, a pápa és a városok, valamint a pápa és a császár között folytak. Főleg angol és német katonákat fogadtak fel, kik a békés időszakokban, vagy miután elbocsátották őket, nem

hogy Krisztus igaz fiának és lovagjának láthassalak, annyira és oly módon, hogy szükség esetén ezerszer is kész légy életedet adni az édes és jó Jézus szolgálatában. Ezzel letörlesztenéd összes gonoszságainkat, melyeket Üdvözítőnk ellen követtünk el.

Ó legdrágább és legédesebb testvérem Krisztus Jézusban, de nagy dolog lenne, ha magadba térnél egy kicsit és meglátnád, mennyi szenvedést és küzdelmet okozott neked az ördög kemény zsoldja és szolgasága! Most tehát arra vágyik az én lelkem, hogy változtass életeden és vedd a megfeszített Krisztus zsoldját és keresztjét minden követőddel és társaddal együtt: Legyetek Krisztus csapata azáltal, hogy a hitetlenek ellen indultok, kik a mi Szent Földünket birtokolják, ahol az első édes Igazság szenvedett és meghalt értünk.

Éppen ezért kérlek Krisztus Jézusban, hogy miután Isten és a Szentatya is elrendelte a hadjáratot a hitetlenek ellen, te, akinek oly nagy kedve van a harchoz és a háborúhoz, ne háborúzz tovább a keresztények ellen, mert ez Isten megbántása, hanem indulj a hitetlenek ellen. Mert nagy kegyetlenség az, hogy mi, akik keresztények és a szent Egyház testében egymáshoz kötözött tagok vagyunk, üldözzük egymást. Nem szabad így tennünk, hanem tökéletes serénységgel felkelve még a gondolatától is meg kell szabadulnunk ennek.

Nagyon csodálkozom azon, hogy te, aki értesülésem szerint megígérted, hogy e szent Hadjárat által a halálba mész Krisztusért, most itt akarsz háborúzni. Ez nem az a felkészülés, melyet Isten elvár tőled, ha az annyira szent és tisztelendő helyre akarsz indulni. Nekem úgy tűnik, hogy most, ebben az időben az erényben kellene nevelődnöd, míg el nem jön az idő számunkra és mindazok számára, akik készek odaadni az életüket Krisztusért. És így fogod megmutatni, hogy férfias és igaz lovag vagy.

Az én atyám és fiam, Rajmund testvér fog elmenni hozzád és átadja ezt a levelet. Adj hitelt a szavának mindabban, amit mond, mert ő Isten igaz és hűséges szolgája, és semmi olyat nem fog se mondani, se tanácsolni, ami ne lenne Istennek dicsőségére és a lelkeknek üdvösségére és dicsőségére. Egyebet nem mondok. Kérlek, drága testvérem, tartsd emlékezetedben időd rövidségét. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Katalin, a haszontalan szolgáló.

---

mindig hagyták el Itáliát. A 14. sz. közepére úgy megszaporodott a számuk, hogy egy-egy merészebb katona csapattá szervezve a kóborló katonákat, kapitánnyá tette magát, azután vagy a városok és a fejedelem szolgálatába szegődtek, vagy megzsarolták a városokat. Ezen önállósult zsoldosvezérek között a leghíresebb volt a címzett, az angliai származású John Hawhwood gróf, akit az olaszok Giovanni Agutónak hívtak. Több ezer ember gyűlt köréje, ismételten feltűntek Toszkánában, így 1374-ben is, amikor éppen éhínség sújtotta a vidéket. V. Orbán pápa és a fejedelmek eredménytelenül próbálkoztak elűzésükkel. Katalin ezzel a levéllel Rajmundot küldte a címzetthez, akit arra kért, ne Itáliát pusztítsák, hanem szenteljék életüket a Szentföld visszaszerzésére a pápa szolgálatában. Aguto végül Firenze szolgálatába szegődött (azaz a pápa ellen harcolt) és ott is halt meg 1394-ben. A hagyomány szerint idegennek soha nem volt akkora temetése, mint Agutónak. Paolo Uccello megfestette képét a firenzei dómban. A levél röviddel 1375. június 27. előtt kelt.

141. — A BOLOGNÁBÓL VALÓ DON GIOVANNI DE'SABBATINI KARTHAUZI SZERZETESNEK A SZIÉNA MELLETTI BELRIGUARDÓI KOLOSTORBA PÍZÁBÓL[1]

Az önismeretben találja meg a lélek az alázatot és Isten jóságát, mely erőt ad neki és felkészíti a vértanúságra.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám és Fiam, akit Isten Fia édes Testének legédesebb Szentsége iránti tiszteletből hívlak és mondalak atyámnak; fiamnak pedig azért, mert a szüntelen vágy és imádság által úgy hozlak világra Isten színe előtt, amint az anya szüli meg fiát. Így tehát mint anyád bátorítalak Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfulladtál és elégtél az Ő legégőbb szeretetének tüzében, amely szeretetben a szeplőtelen Bárány feláldozta magát és fürdőt készített az emberi nem számára. Lobbanjon fel tehát lelkünkben a vágy, hogy vérünket adjuk a vérért, mert közeledik a mi időnk, amikor próbára tesznek minket, mint igaz lovagokat. Ó mennyire boldog lesz a lelkem, amikor látom, hogy te is és a többiek is, mint a szerelmes siettek életeteket adni, és nem fordítjátok hátra a fejeteket.

Kérlek tehát a megfeszített Krisztus szerelmére, annak érdekében, hogy erős légy arra, amikor eljön a te időd,[2] most ebben az időben nyisd fel a megismerés szemét. Mert nem látok más lehetőséget arra, hogy a lélek birtokolja ezt az ismeretet, melyet a szeretet édes anyjától kap, mint hogy a megismerésnek ezt a szemét szüntelenül önmagán tartsa: ezáltal válik alázatossá és találja meg Isten jóságának ismeretét, amely ismeretből megszületik a szeretet tüze és melege, annyi édességgel, hogy minden keserűség édessé és minden gyengeség erővé válik tőle; és az önszeretetnek minden jege felolvad (hiszen már nem önmagáért, hanem Istenért szereti magát), és a könnyek patakja árad belőle. És kiterjeszti szerelmes vágyait a testvérei felé, akiket tisztán szeret és nem béres szeretettel. És Istent Istenért szereti, amennyiben Ő a legfőbb és örök jóság és méltó a szeretetre.

Ne késlekedjünk tehát tovább fiam és drága atyám Krisztus Jézusban: végy lakást önismeretünknek eme szent hajlékában, melyre annyira szükségünk van, s mely annyira édes. Itt találjuk meg ugyanis, mint mondtuk, Isten végtelen jósá-

1. Sziéna közelében három karthauzi kolostor volt: a pontignánói (lásd a 39. levél), a maggianói és a belriguardói. Ez utóbbit Niccolo Cinunghi alapította röviddel Katalin születése előtt. Ebben a kolostorban élt a bolognai származású Giovanni Sabbatini, egy ősi, híres család sarja. Azokban a hónapokban, amikor nagyon közelinek látszott már a keresztes hadjárat előkészülete, Katalin ír Giovanni szerzetesnek Pízából, s kifejezi forró vágyakozását a Szentföld visszaszerzése iránt. Gherardo Buonconti házában vendégeskedett, a Szent Krisztína templom közelében, s maga Gherardo írta le a levelet.
2. A „mi időnk": amikor átmegyünk az örök életbe (Vö. Jel. 1, 3 és 22, 10). Itt most a vértanúságra utal.

gát. Azt akarom tehát, hogy öltsük magunkra ezt a fegyverzetet, nehogy fegyvertelenek legyünk a harc idején, amikor majd életet adunk az életért és vért a vérért. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

A szegény Gherardo[3] és Rajmund testvér, az ő atyja imáidba ajánlják magukat.

142. — SANO DI MACÓNAK PÍZÁBÓL[1]

Fogságba esik az, aki hátra tekint a harcmezőn. A kitartáshoz a kereszt vándorbotja adja az erőt. Isten a kicsi dolgokban mutatja meg gondviselését, hogy a nagyokban is rá tudjunk hagyatkozni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, bátorítalak téged Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy igaz lovagnak láthassalak, aki bátran harcol az ördög minden általtása ellen, mígcsak itt állunk a harcmezőn ellenségeinktől körülvéve, kik szüntelenül támadnak minket. Mint igaz és férfias lovag (új palánta) kelj fel a vággyal, hogy ellenük mész, hátra nem fordítván a fejedet, különben halottak vagy foglyok leszünk.

Akkor mondják fogolynak az embert, amikor úgy van egy helyen, hogy nem mehet onnan el. Ugyanígy mi, ha hátra fordítjuk akaratunk fejét — elhagyva szent elhatározásunkat és beleegyezve az ördögtől sugallt gondolatokba — a leggonoszabb fogságba esünk, ami csak lehetséges: elveszítjük a szabadságot és a bűn szolgái és rabszolgái leszünk.

Ha azt mondod, édes fiacskám: „gyenge vagyok én ennyi ellenséggel szemben" — mondom neked, mi önmagunktól valamennyien gyöngék és törékenyek vagyunk; de lelkünkben működik az isteni Gondviselés és megerősít minket, eltávolítván minden gyöngeségünket. Így higgyed és reméljed, hogy a lélek, aki Benne remél, mindig az Ő gondviselésében él, és az ördögnek semmiféle ereje sem lehet felette, mert az édes és szentséges kereszt elveszi erejét, ezért elgyengül velünk szemben. Az ember azonban Isten felbecsülhetetlen jósága által egészen megerősödik a keresztből és megszabadul minden gyengeségtől és erőtlenségtől. A szentséges kereszt emlékezetével az erény szerelmesei és a vícium megvetői leszünk. És mivel mi vagyunk az a szikla, melybe a kereszt zászlaját felállították, nem mondhatjuk, hogy nincs erőnk, hiszen a kereszt bennünk rögzíttetett. Tudod, hogy sem a szegek, sem a kereszt, sem a szikla nem tarthatta volna a kereszten átszúrtan az

3. A házigazda. Lásd az 1. jegyzetet.

1. Lásd a 62. levél 1. jegyzetét a 153. oldalon.
A levél 1375-ben, Pízában kelt.

Istenembert, ha a szeretet, amely az ember iránt volt Benne, fogva nem tartotta volna Őt. Mi vagyunk tehát azok, akikért a vér váltságdíját adta. Ennek emlékezetében vetjük meg a megbecsülést, és kívánjuk a gúnyt, a kínzásokat és a sértegetéseket. Ennek emlékezetében vágyódik a gazdag önkéntes szegénység után, szerzi meg a tisztátalan az önmegtartóztatást és a tisztaságot: minden bűn és rendetlen vágy kivettetik a lélekből és nem marad meg más, csak az igaz és királyi erények ruhája. Nem örvendezik másban, csak a megfeszített Krisztusban, nem akar mást becsülni és ismerni, csak a megfeszített Krisztust. Sőt azt mondja: „Nem akarok másban örvendeni és dicsekedni, csak a mi Urunk Jézus Krisztusban, kinek szerelméért megvetem a világot és a világ megvet engem".

Ocsúdjunk fel tehát, fiam, miután annyira édes ez, hogy elvesz tőlünk minden keserűséget és a halottaknak visszaadja az életet: ragadd meg a szent keresztet azon a vándorúton, melyen a zarándok és átutazó embernek szüksége van a szent fa e vándorbotjára mindaddig, míg el nem jutunk a célunkba, ahol a lélek békében elpihen. Ó mennyire édesek azok a fáradalmak, melyeket útközben viselt! Ó béke, ó nyugalom, ó békesség, melyet a kikötőjébe eljutott lélek kap és élvez, amikor megtalálja a feláldozott Bárányt, akit a kereszten keresett, s aki számára asztal, eledel és felszolgáló lett. És megtalálja az isteni Lényeg ágyát, melyben a lélek elpihen és elalszik; azaz véget ér és megszűnik az a gonosz törvény, mely szüntelenül, mígcsak úton volt, Teremtője ellen lázadt.

Örüljön és ujjongjon tehát a lélek, lobogó vágyakozással ragadván meg a szentséges kereszt igaz zászlaját. Semmit se féljen attól, hogy nem tud kitartani a megkezdett életben, hanem mondja: „A megfeszített Krisztusért mindenre képes leszek és mindent megteszek egészen a halálig".

Üzenetet küldtél nekem, mondván, Isten megmutatta neked édes gondviselését az apró dolgokban, hogy megerősítsen és föllelkesítsen minden csatára és az Ő gondviselésében való teljes bizalomra. Ez alapot ad neked ahhoz, hogy vissza ne vond szent elhatározásodat, bármi is történne. Azt hiszem, nem ettél eleget az édes eledelből. Félek, nem estél a torkosság bűnébe.

Erről nem mondok egyebet. Áldd meg egész családodat Krisztus Jézusban. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

143. — NÁPOLY KIRÁLYNŐJÉNEK[1]

Hűséges leánya legyen Istennek, hogy e földi élet nyomorúságos uralkodása után a másik életben mindörökké uralkodhasson.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Dicséretes és drága Anyám, Királynő Asszonyom! A te méltatlan Katalinod, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, ír neked az Ő drága vérében a vággyal,

1. Lásd a 133. levél 1. jegyzetét a 315. oldalon. A levél 1375. augusztus 4-én kelt.

hogy édes Istenünk igaz leányának és fölszentelt menyasszonyának láthassalak. Az első édes Igazság hívott meg erre, hiszen Ő teremtett minket és tőle jöttünk ki. Így mondta Ő: „Alkossunk embert a saját képünkre és hasonlatosságunkra". Jegyes akkor lett az értelmes teremtmény, amikor Isten magára vette az emberi természetet.

Ó édes és szerelmes Jézus! Annak jeléül, hogy menyasszonyoddá fogadtad az embert, a nyolcadik napon, szent Körülmetéltetésed napján legédesebb és legszentebb kezed gyűrűvel ajándékozta meg őt. Hiszen tudod, tisztelendő anyám, hogy a nyolcadik napon annyit vettek el a testéből, mint egy gyűrű; és ezzel megkezdte a foglaló lefizetését abban a reményben, hogy a teljes fizetséget is megadja értünk. Ezt kaptuk meg tőle a szentséges kereszt fáján, amikor ez a Jegyes, a szeplőtelen Bárány feláldoztatott és minden részéből hullott a vér bősége, mellyel lemosta jegyesének, azaz az emberi nemnek tisztátalanságát és bűneit. És figyelj arra, hogy az isteni szeretet tüze nem arany gyűrűt adott nekünk, hanem az Ő tisztaságos húsából valót; és ez az édes Atya menyegzős lakomát készített nekünk nem állatokból, hanem az Ő drága testéből: és ez a kenyér és ez a Bárány a szeretet tüzén sült meg a szentséges keresztfán.

Ezért a legédesebben kérlek Krisztus Jézusban, hogy szíved és lelked minden érzületével, erejével és serénységével kelj fel, hogy szeresd és szolgáld az annyira édes és kedves Atyát és Jegyest, Istent, a legfőbb, örök Igazságot, aki valóban anélkül szeretett minket, hogy mi szerettük volna. Ne legyen tehát olyan teremtmény, Állam, nagyság, hatalom vagy bármiféle emberi dicsőség (melyek hiábavalók és eltűnnek, mint a szél), amely visszatarthatna attól az igaz szeretettől, mely a léleknek dicsősége, élete és boldogsága: és ezzel meg fogjuk mutatni, hogy hűségesek vagyunk. És azzal is, hogy a lélek nem szeret mást, csak a Jegyesét és nem vágyódik rajta kívül semmire sem, hanem mindent Érte tesz és szeret, amit tesz; és minden olyan dolgot, amiről látja, hogy ellenkezik az Ő akaratával (ilyenek a víciumok és a bűnök, minden igazságtalanság és minden más hiba), gyűlöl, annyira, hogy a szent gyűlölettel, mely a bűn iránt fogant meg benne, előbb választja a halált, minthogy megszegje örök Jegyese iránti hűségét. Legyünk, hűségesek, követvén a megfeszített Krisztus nyomdokait: vessük meg a víciumot és öleljük át az erényt, azáltal, hogy megteszünk és véghez viszünk minden nagy tettet Érte!

Tudd meg, tisztelendő anyám, hogy örül és ujjong a lelkem, mert megkaptam a leveledet.[2] Nagy vigasztalásomra szolgált szent és jó elhatározásod, miszerint úgy tűnik, odaadod életedet és vagyonodat Jézus Krisztus nevének dicsőségéért. Nagyobb szeretetet és nagyobb áldozatot nem mutathatnál annál, hogy kész vagy odaadni az életedet érte, ha szükséges. Ó milyen édes lesz majd, ha látom, hogy vért adsz a vérért, és látom, hogy növekszik benned a szent vágy tüze Isten Fia vérének emlékezete által. Amint jeruzsálemi királynőnek hívnak,[3] úgy légy feje és alapja ennek a szent Hadjáratnak, hogy az a szent hely ne legyen továbbra is

2. A királynő megígérte, hogy támogatni fogja a kereszteshábort.
3. A „Jeruzsálem királya" címet először II. Frigyes vette föl, később átszállott Anjou Károlyra és leányára, Johannára is.

a leggonoszabb Hitetlenek birtokában, hanem olyan tisztelettel birtokolják a Keresztények – így te is –, mint a sajátjukat.

Tudd meg, hogy a Szentatyának igen nagy vágya ez. Így tehát nyilvánítsd ki előtte akaratodat, melyet a szent Jegyes ültetett el lelkedben: szeretném, ha üzenetet küldenél neki erről, hogy erősödjék a vágya. És azt akarom, hogy kérd őt erre a szent Hadjáratra, leginkább te kérd, meg a többi keresztények, akik készséggel fognak követni téged. Mert ha te magad fölemelkedtél e szent elhatározáshoz és kész vagy a megvalósítására, a Keresztények nagy készséggel fognak követni téged. Kérlek tehát a megfeszített Krisztus szerelmére, légy serény ebben! Én pedig kérni fogom – amennyire csak törékenységem engedi – Isten legfőbb és örök jóságát, hogy adja meg ehhez és minden cselekedetedhez a legtökéletesebb világosságot és növeljen benned minden vágy feletti vágyat. Így a szeretet tüzében égve el fogsz jutni e nyomorult és esendő élet uralkodásából abba az örök városba, Jeruzsálembe, a béke látomásába, ahol az isteni jóság királlyá és uralkodóvá tesz mindannyiunkat; és meg fogja jutalmazni mindazok fáradságát, akik az Ő legédesebb szerelméért minden fáradságot elviseltek. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Készült augusztus negyedikén.

144. – PAVOLA ASSZONYNAK FIESOLÉBA[1]

*Az Ige magva Mária szántóföldjébe vettetett el. A mag héja, Krisztus akarata megmaradt Máriában, aki, ha szükséges, lépcső lett volna Fia számára a keresztre. A kereszteshábor*ú*ra buzdít.*

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Nővérem Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy átformálódva és egyesülve láthassalak az isteni tűzzel, amely tűz az emberrel egyesítette Istent és átszúrtan és átszegezetten tartotta a kereszten.

Ó kimondhatatlan és édes Szeretet, mennyire édes az az egység, melyre az emberrel léptél! Valóban megmutattad ezt a kimondhatatlan szeretetet a sok kegyelem és jótétemény által – melyekkel megajándékoztad a teremtményt – és különösen Fiad megtestesülésének jótéteménye által. Látod tehát, hogy a legfőbb Magasság abba a mélységbe szállt alá, ami a mi emberségünk. Az emberi kevélység ugyancsak szégyellheti magát, amikor látja az édes Mária méhében annyira megalázott Istent: Mária volt az az édes szántóföld, melybe az Igének, Isten megtestesült Szavának magva elvettetett.

Valóban, édes nővérem, Máriának ebben az áldott és édes földjében ugyanazt tette a testbe oltott Ige, mint a földbe hintett mag, mely a nap melegére kihajt

1. Lásd a 97. levél 1. jegyzetét a 236. oldalon.

és virágot és gyümölcsöt hoz, a héja pedig benn marad a földben. Valóban, ugyanez történt az isteni szeretet melege és tüze által, amikor Isten ember iránti szeretete elvetette Szavának magvát Mária szántóföldjébe. Ó boldogságos és édes Mária! te ajándékoztad nekünk az édes Jézus virágát! És mikor hozott gyümölcsöt ez az édes virág? Amikor ráoltatott a szentséges kereszt fájára: hiszen ekkor kaptuk meg a tökéletes életet.

És miért mondjuk azt, hogy a mag héja benn maradt a földben? mi volt ez a mag? Isten egyszülött Fiacskájának akarata, aki mint ember az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek vágyába öltözött; és annyira erős volt ez a mérhetetlen vágy, hogy szerelmesként rohant — viselvén szenvedést, szégyent és sértegetéseket — egészen a kereszt szégyenletes haláláig.

Fontold meg tehát, drága nővérem, hogy Mária ugyanezt teszi, azaz ő sem tud másra vágyakozni, mint Isten dicsőségére és a teremtmény üdvösségére; ezért mondják a tudósok, Mária mérhetetlen szeretetéről beszélve, hogy ha más mód nem lett volna, önmagát adta volna lépcső gyanánt, hogy Fia a keresztre léphessen. És mindez azért volt, mert a Fiú akarata megmaradt benne.

Tartsd elmédben, drága nővérem, és soha ne távozzon szívedből, emlékezetedből és lelkedből, hogy Máriának vagy ajánlva és ajándékozva te is és összes fiaid is. Kérd tehát őt, hogy mutasson be és ajándékozzon a Fiának, az édes Jézusnak titeket: és ő ezt meg is fogja tenni, mint édes és jóságos anya, mint az Irgalmasság Anyja. Legyetek tehát hálával és elismeréssel iránta, mert ő nem tér ki kéréstek elől, hanem kegyesen elfogadja. Legyetek mindnyájan hűségesek, ne figyeljetek az ördög semmiféle áltatására és senki teremtmény szavára, hanem férfiasan fussatok Mária édes érzületével, azaz mindig Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét keressétek. Erre kérlek téged. És amennyire csak képes vagy rá, keresd lelked és tested celláját. Ott törekedj — a szeretet és a szent vágy által Isten színe előtt — enni és világra hozni a lelkeket. És ha valakinek a megpróbáltatásaiban szüksége van rád, tökéletes serénységgel törekedj kiragadni őt az ördögök kezeiből. És ez legyen az igaz jele annak, hogy igaz fiak vagyunk, hiszen ily módon követni fogjuk az Atya nyomdokait.

Tudd meg azonban, hogy e nagy és mérhetetlen vágy nem tud beteljesülni a szentséges kereszt közvetítése nélkül, azaz Isten Fiacskájának gyötrelmes és gyöngéd szeretete nélkül: mert a kereszt az a csendes óceán, mely inni ad mindazoknak, akik éheznek és szomjaznak és vágyakoznak Isten után, és béke mindazoknak, akik háborúban voltak, de meg akarnak békélni Istennel. Ez a tenger tűz, amely felmelegíti a hideg szívet, és olyan erővel hevíti, hogy kivész abból minden szolgai félelem és nem marad benne más, csak a tökéletes szeretet meg a Teremtője megbántása miatti szent félelem.

Azt akarom, hogy ne félj, ne félj az ördög cselvetéseitől és támadásaitól, melyekkel lelked városát jön kirabolni és bevenni! Ne félj! Hanem mint a harcmezőre állított igaz lovag, harcolj az isteni szeretet fegyverével és kardjával, mert ez az a fegyver, ami megveri az ördögöt.

És tudd meg, ha nem akarjuk elveszíteni ezt a fegyvert, mellyel meg kell védenünk magunkat, akkor el kell rejtenünk azt az igaz önismeret által a lélek házában. Mihelyt ugyanis a lélek felismeri, hogy önmaga által ő nem létezik és mindig

azt teszi, ami nincs,[2] azonnal megalázkodik Isten előtt és Istenért minden teremtmény előtt: elismeri, hogy minden kegyelem és minden jótétemény tőle való és látja, hogy Isten jósága mennyire túlárad benne. És ez a szeretet által akkora igazságosságot növel benne önmaga iránt, hogy nemcsak maga áll bosszút szívesen önmagán, hanem arra vágyik, hogy valamennyi teremtmény álljon bosszút rajta; és mindenkit jobbnak ítél önmagánál. Ekkor megszületik a türelem illata, hiszen semmi sem lehet számára annyira súlyos, sem annyira keserű, hogy el ne viselné a keresztre ráoltott szerelmes Bárány szerelméért.

Fel tehát, drága leányaim! E szép csapatból mindnyájan rohanjunk és oltódjunk bele ebbe az Igébe: meghívlak titeket ennek az Oltványnak a menyegzőjére, azaz arra, hogy véreteket adjátok érte, amint Ő hintette a vérét értetek; azaz a szent Sírhoz hívlak benneteket, hogy ott hagyjátok az életeteket érte.

A Szentatya levelet küldött a saját pecsétjével a Minoriták provinciálisának és a miénknek, valamint Rajmund testvérnek, hogy írassák össze mindazokat, akiknek az a vágyuk és akaratuk, hogy a szent Sír visszaszerzésére induljanak, és meghaljanak a szent Hitért. Azt akarja, hogy mindenki írásban jelentkezzék. És ezért meghívlak téged, hogy készülődj erre. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Az ostoba Cecca, Alexia és Giovanna Pazza bátorít téged, és te is bátoríts mindenkit a megfeszített Krisztus nevében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

145. — MAGYARORSZÁG KIRÁLYNÉJÁNAK, AZAZ A KIRÁLY ANYJÁNAK[1]

*Az uralkodóknak is tudniuk kell, hogy mindent Istentől kaptak ajándékba. Az alázatosság teszi őket alkalmassá a kormányzásra. A szent Egyház kertjében áll a szent kereszt fája, mely eledelt ad minden kereszténynek. A kereszteshábor*ú*ra buzdít.*

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és tiszteletreméltó Anyám Krisztus Jézusban! A te méltatlan Katalinod, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, ír neked azzal a vággyal

2. Azaz bűnt. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

1. Erzsébet, Ulászló lengyel király leánya 1320-ban lett Károly Róbert (1307–1342) felesége. Házasságukban a nápolyi Anjou és a lengyel királyi család találkozott. Két fia közül Lajos magyar király lett, Endre pedig Nápolyi Johanna férje, abban a reményben, hogy Nápoly királya lesz. Ám Johanna nagyapjának végrendelete ezt megakadályozta, s ettől kezdve Endrét állandó zaklatás és megalázás érte Johanna udvarában. Ezért Erzsébet 1343-ban Nápolyba utazott, hogy rendezze Endre sorsát. Útja sikeresnek látszott, de visszatérése után hamarosan meggyilkolták Endrét. Nagy Lajost mindenben támogatta, s amikor testvére, III. Kázmér lengyel király 1370-ben gyermektelenül halt meg, kivitte, hogy Nagy Lajos kerüljön a lengyel trónra. Lajos király anyját bízta meg Lengyelország kormányzásával, amit az immár hetvenéves

hogy a Szentlélek édes és szerelmes tüzétől felgyújtottan és lángolóan láthasson téged; megfontolván, hogy Ő az a szeretet, amely elvesz minden sötétséget és tökéletes fényt ad, elvesz minden tudatlanságot és tökéletes megismerést ad. Az a lélek ugyanis, aki telve van a Szentlélekkel, azaz az isteni szeretet tüzével, mindig tudja, hogy önmaga által nem létezik, és mindig felismeri magában azt, ami nincs, azaz a bűnt. És mindent, ami van, minden kegyelmet, lelki és időleges ajándékot a Teremtőjének tulajdonít, látván, hogy ajándékként kapott és kap tőle mindent, s nem azért, mert Isten az ő adósa vagy mert ő valamit tett a Teremtőjének.

Ez az az igaz ismeret, tisztelendő anyám, amely gazdaggá teszi a lelket, mert akkora gazdagságot ad neki, melynél nagyobbat nem kaphat: azt az ismeretet ugyanis, hogy ő önmaga által nem létezik, lépésről lépésre követi Isten benne levő jóságának megismerése. Ebben az ismeretben születik meg a mélységes alázat ere, az a kellemes víz, amely kioltja a kevélység tüzét, és lángra lobbantja az isteni és legégőbb szeretet tüzét, melyet Isten benne levő jóságának megismerése táplál. Hiszen a lélek, aki látja, hogy Isten milyen mérhetetlenül szereti őt, nem képes nem szeretni. És mivel a szeretetnek az a természete, hogy az ember azt szereti, amit az szeret, akit ő szeret, és azt gyűlöli, amit ő gyűlöl, ezért mihelyt megláttuk magunkat és megláttuk az isteni jóságot, azonnal gyűlölünk és szeretünk: és e megismerés nélkül nem részesülhetünk az isteni Kegyelemben. Aki ugyanis nem ismeri önmagát, kevélységbe esik és minden más hibába. És mivel a kevélység megvakítja a lelket, elszegényíti és kiszárítja — hiszen elveszi tőle a Kegyelem életét —, ezért az ilyen nem alkalmas arra, hogy másokat kormányozzon.

És azért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a Szentlélek tüzével eltelve láthassalak téged, mert látom, hogy törekszel önmagad és alattvalóid helyes kormányzására. Úgy tűnik, ehhez nagy világosságra van szükséged, valamint nagy és égő szeretetre Isten dicsősége és a lelkek üdvössége iránt, annak érdekében, hogy se önszeretet, se szolgai félelem ne legyen bennünk, hanem — amint látni és érezni akarom — te is, a fiad is kivetkőzzetek önmagatokból és ebben a szerelmes tűzben égjetek; és így, miután gyűlöljük az érzéki részünket, amely mindig a Teremtője ellen lázad, az erény és az édes és jó Jézus szerelmesei leszünk.

Ám ezt a szeretetet, tudod, nem tudjuk közvetlenül megmutatni, csak a felebarát közvetítésével, mert a törvény parancsai ezen a szereteten alapszanak; azaz azon, hogy szeresd Istent mindenek felett, a felebarátot pedig, mint önmagadat: tisztán és nem béres szeretettel. Azaz Istent Istenért kell szeretni, azért, mert Ő a legfőbb jó, aki méltó a szeretetre, és a felebarátot is Istenért. És valóban, drága anyám, amikor a lélek a szentséges keresztfán feláldozott Bárányra tekint, a kimondhatatlan szeretet miatt, melyet Ő a teremtményei iránt hordozott, ak-

királynő kevés sikerrel folytatott, s 1375-ben vissza is tért Magyarországra. E levelet Katalin ebben az évben, július–augusztusban írta neki. A királynő utolsó éveiben gazdag ajándékokkal támogatta az Egyházat, s amikor a szakadás 1378 szeptemberében bekövetkezett VI. Orbán pápa mellett állt. Ennek bizonyságaként 1379-ben 20 000 aranyforint értékű tiarát és egyéb egyházi ruhákat küldött a pápának. E tiarával azért ajándékozta meg VI. Orbánt,mert az addigi koronát Arles érseke elvitte Rómából az ellenpápa, VII. Kelemen számára. Erzsébet Katalin halálának évében, 1380-ban halt meg, Budán temették el.

kora szeretet fogan meg benne a lelkek üdvössége iránt, hogy százezerszer halálra adná magát csak azért, hogy egyetlen lelket kimentsen az örök kárhozatból. És senki sem adhat ennél kedvesebb áldozatot Istennek. Hiszen tudod, hogy annyira kedves volt számára ez az eledel, hogy miatta nem törődött semmi keserűséggel: sem szenvedéssel, sem halállal, sem kínzással, sem gúnnyal, és a mi hálátlanságunk sem tartotta vissza attól, hogy üdvösségünk szerelmétől megrészegülve a szentséges kereszt szégyenletes halálába rohanjon.

Meghívlak tehát téged is, a fiadat is erre az eledelre. És miután megtaláltuk, a helyet is meg fogjuk találni, ahol magunkhoz vehetjük. Ennek ideje már itt van, a gyümölcs megérett, a hely pedig a szentséges Egyház kertje. Ebben a kertben legelésznek az összes keresztények, hiszen itt van elültetve a szentséges kereszt fája, melyen a Bárány gyümölcse nyugszik, aki a szeretetnek akkora tüzével áldozta magát értünk, hogy minden szívnek lángra kellene gyúlnia tőle.

Ó ízes gyümölcs! Örvendezéssel, vigassággal és vigasztalással teljes! Mely szív ne hasadna meg a szeretettől erre az édes és zamatos gyümölcsre, azaz az édes és jó Jézusra tekintve, akit az Atya Isten adott a szent Egyház jegyeséül? Fussunk tehát, mint a szerelmes, és a megfeszített Krisztus szerelméért legyünk a szent Egyház szerelmesei! Légy segítségére ennek a Bárány vérében megfürdött Menyasszonynak, hiszen látod, hogy mindenki árt neki: keresztények és hitetlenek egyaránt. És tudod, hogy a szükség idején kell megmutatnunk a szeretetet.

Az Egyház szűkölködik, és te is szűkölködsz. Neki a te emberi segítségedre van szüksége, neked pedig az ő isteni segítségére. És tudd meg, hogy minél inkább megajándékozod őt a segítségeddel, annál inkább részesülsz az isteni Kegyelemben, a Szentlélek tüzében, mely a kegyelemben rejtőzik. Ó, te Krisztus drága vérén visszavásárolt édes Menyasszony, oly nagy a te kiválóságod, hogy egyetlen tőled elszakadt tag sem vehet, sem táplálkozhat a fent mondott gyümölcsből! Valóban szükségünk van tehát — neked és nekem és minden teremtménynek — arra, hogy szolgáljuk és szeressük őt minden időben, de különösen a szükség idején. Én, szánalomra méltó nyomorult, nem tudom mivel segíteni, de ha valami segítség lenne számára a vérem, szívesen föláldoznám és megnyitnám a testemet érte. Ám így fogok tenni: odaadom majd azt a kevesett, amit Isten fog nekem adni, hogy avval legyek hasznára és javára; önmagamban ugyanis nem találok mást, amit adhatnék, csak a könnyeket, a sóhajokat és a szüntelen imádságot.

Te azonban, anyám, és a fiad, a király, tudtok rajta segíteni a szent vágy imádságával is, de azon kívül — szívesen és szeretetből — emberi segítséggel is. Ne térjetek tehát ki, az Isten szerelméért ezen fáradság elől, hanem öleljétek magatokhoz a megfeszített Krisztusért, a magatok javára és felmagasztalására, hogy megvalósuljon üdvösségtek. Kérd sürgetve kedves fiadat, hogy ajánlja fel magát szeretetből a szent Egyház szolgálatára. És ha majd a mi földi Krisztusunk hozzá fordul, hogy megterhelje ezzel a fáradsággal, kérd, hogy hittel fogadja a felszólítást és kérést, bátorítván ezzel a Szentatyát és növelve szent elhatározását a szent és édes Hadjárat megszervezésére a hitetlen kutyák ellen, akik a miénket birtokolják és még sok mást is. Értesüléseim szerint terjeszkednek, amint tudnak. Bizony nagy szégyen a keresztényekre nézve, hogy a birtokukban hagyják azt a szent és tisztelendő helyet, mely jog szerint a miénk. Nem lehet tehát becsukva továbbra

is a szemünk, hanem mint az Atya dicsőségére éhezőknek föl kell kelnetek, hogy visszaszerezzük a miénket az ő lelkük üdvösségére[2] és a szent Egyház felmagasztalására. Képzeld el azt, hogy elvették egyik városodat és vissza akarod szerezni: biztos vagyok benne, hogy lehetőségeid és erőd szerint mindent megtennél érte egészen a halálig. Ugyanígy kérlek, siessetek segítségére annak, akitől elvették a sajátját. És annál inkább és annál serényebben kell figyelnetek erre, amennyiben itt a lelkek és a szent Hely segítéséről van szó, városotok esetében pedig csak a földet szereznétek vissza. Azt hiszem, ti is értesültetek arról, hogy a törökök minden erővel üldözik a kereszténveket és elveszik a szent Egyház területeit; ezért a Szentatya elhatározta és kész arra, hogy szent háborút indítson ellenük. Én pedig Isten jóságáért hiszem, hogy a többiekkel együtt ti is készen álltok arra, hogy lehetőségeitek szerint támogassátok és bátorítsátok őt; és a megfeszített Krisztus nevében kérlek és kényszerítelek, hogy ne légy hanyag ebben, hanem légy serény, hogy így elnyerd a Szentlélek tüzét és az isteni kegyelemnek abban a teljességében élhess, melyben a lelkem látni akar téged.

Tudd meg, drága anyám, hogy ebben a dologban, melyre téged is kérlek, Nápoly királynőjének is írtam, valamint sok más úrnak is. Valamennyien kedvesen válaszoltak, és készen állnak arra, hogy anyagilag is, emberekkel is segítséget nyújtsanak, mert valamennyiüket felgyújtotta a nagy vágy, hogy életüket adják Krisztusért; közben nekem ezer esztendőnek tűnik, míg a Szentatya kibontja a szentséges kereszt zászlaját. Isten felbecsülhetetlen szeretetében remélem, hogy nemsokára ki fogja bontani. És ezért kérlek, kövessétek őt.

Dicsértessék a megfeszített Jézus Krisztus, Ő töltsön el benneteket legszentebb kegyelmével. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

146. — DOMINICI BERTALAN TESTVÉRNEK, AMIKOR FIRENZÉBEN BIBLIKUS VOLT[1]

A szeretet műve minden. Ne az ajándékra, hanem az ajándékozóra figyeljünk. Minden történés mögött Isten szeretetét lássuk, mert mindenben az Ő szeretete nyilvánul meg.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és szeretett Atyám az édességes Szentség iránti tiszteletből, és Fiam Krisztus Jézusban, én Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszol-

2. Itt most a hitetlenek üdvösségéről van szó.

1. Lásd a 70. levél 1. jegyzetét a 172. oldalon. A címzett a levél írásakor Firenzében szentírástudományt tanít a domonkos teológusoknak. A levél minden valószínűség szerint 1375 első hónapjaiban készült.

gája, írok neked és bátorítalak az Ő drága vérében a vággyal, hogy az Ő legégőbb szeretetében meggyulladva, égve és elemésztődve láthassalak; tudván, hogy aki ettől a szeretettől ég és emésztődik, az nincs tekintettel önmagára. Azt akarom tehát, hogy ezt tedd. Meghívlak arra, hogy e legégőbb szeretet által lépj be egy csendes óceánba, egy mélységes óceánba. Ezt én most újra megtaláltam (nem mintha az óceán lenne új, hanem számomra új az érzés a lelkemben), ebben a szóban: „Szeretet az Isten".[2] És ebben a szóban – úgy, amint az ember arca megjelenik a tükörben és a nap fénye a föld felett – megjelent az én lelkemben, hogy az összes cselekedet sem más, mint szeretet, hiszen szeretetből történnek. Ezért is mondja Ő: „Én a szeretet Istene vagyok". Ebből világosság születik a megtestesült Ige felbecsülhetetlen misztériumában, aki a szeretet erejéből oly nagy alázattal adta oda önmagát, hogy megszégyenítse az én kevélységemet és megtanítson minket arra, hogy ne a cselekedeteire tekintsünk, hanem a nekünk ajándékozott Ige égő érzületére. És azt mondja, úgy cselekedjünk, mint aki szeret: hiszen amikor az a barátjával találkozik, nem a kezére figyel a hozott ajándék miatt, hanem a szeretet szemét nyitja fel és szívére, meg az érzületére tekint. Azt akarja tehát, hogy így tegyünk akkor is, amikor Isten legfőbb, örök és mindennél édesebb jósága látogatja meg a lelkünket. Hiszen mérhetetlen jótéteményekkel látogatja meg.

Tégy róla azonnal, hogy az emlékezet befogadja azt, amit az értelem észrevesz az isteni szeretetben, az akarat pedig a legégőbb vággyal keljen fel az édes és jó Jézus beteljesedett szívének, az ajándékozónak fogadására és szemlélésére; és így égni fogsz a tűz öltözetében és meg fogod találni Isten Fia vérének ajándékát; és megszűnik benned minden önszeretet és rosszakarat. Ez vette el a szent tanítványoktól is a szenvedést, amikor el kellett hagyniuk Máriát és egymást; és hogy Isten Szavát elvethessék, szívesen elviselték az elválást. Rohanj tehát, rohanj, rohanj!

Amíg nem vagyok Sziénában, addig Benincasa ügyeivel kapcsolatban nem tudok válaszolni. Köszönd meg Miklós úrnak a szeretetet, amit irántuk tanúsított.

Alexia és én, Cecca, a koldusok, százezerszer neked ajánljuk magunkat.

Isten legyen mindig a lelkedben. Jézus, Jézus!

Katalin, Isten szolgáinak szolgálója

2. 1. Jn. 4, 16.

147. — SANO DI MACÓNAK, AMIKOR KATALIN ELŐSZÖR VOLT PÍZÁBAN[1]

Úgy kell szeretnünk magunkat és testvéreinket, ahogyan Krisztus szeretett minket. Nem lehet más eledelünk, csak a lelkek üdvössége.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem és Fiacskám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az Ő drága vérében, amely vért egyedül csak a teremtménye iránti legégőbb szeretet kötelékétől kényszerítve hullatta a szentséges kereszt fáján.

Így mondja az első édes Igazság édes ajka, hogy a mérhetetlen szeretet miatt, mellyel Isten az emberi természetet szerette, elküldte a mennyei Atya az Ő szeretett és egyszülött Fiát, hogy teremtménye el ne vesszen, hanem Általa üdvözüljön a világ.[2] Ó Isten kimondhatatlan és felbecsülhetetlen szeretete! hogy a lázadó és engedetlen teremtményt üdvözítse, önmagát adta a teremtményi létre: megvetésre, rágalmakra, sértegetésekre, kínzásokra végül pedig a gonosztevők szégyenletes halálára! Ő ugyanis soha nem tett és nem mondott semmit, ami büntetésre lett volna méltó, hanem mi voltunk azok, akik elkövettük a bűnt, melyért Ő szenvedett irántunk való szerelmében.

Valóban szerettél engem, Jézus, legédesebb szerelem! És ebben tanítasz arra, hogy annyira kell szeretnem önmagamat és a testvéreimet, amennyire te szerettél engem, te, akinek nincs szüksége ránk, mint nekünk tereád.

És ezért, szeretett és drága fiacskám Krisztus Jézusban, illő, hogy a mi lelkünk mindig egye és ízlelje a testvéreink lelkét. És soha nem szabad más eledelben örvendeznünk: mindig nagy serénységgel kell segítenünk a testvéreinket, örömmel viselvén el a tőlük kapott szenvedéseket és szorongatásokat az ő szeretetük által, hiszen ez volt édes Üdvözítőnk eledele is. Bizony mondom neked, édes Üdvözítőnk engem is ezzel az eledellel etet. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 62. levél 1. jegyzetét a 153. oldalon. A levél 1375-ben készült.
2. Vö. Jn. 3, 16–17.

148. — PIETRO DEL MONTE ŐRGRÓFNAK[1]

Isten a mi segítőnk, ezért nem kell félnünk ellenségeinktől. Ő ajándékozta nekünk a szabad akarat fegyverét. Az ember legnagyobb ellensége önmaga.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Igen tiszteletreméltó és drága Atyám és Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked a vággyal, hogy férfias lovagnak láthassalak és ne félénknek, hiszen az embernek nem kell félnie, ha látja, hogy erős fegyverei vannak.

Ó drága fiam, látjuk, hogy Isten annyira erős fegyverrel fegyverezte fel az embert, hogy sem ördög, sem teremtmény nem árthat neki: és ez a fegyver az ember szabad akarata. E szabadság miatt mondja Isten: „Én megteremtettelek téged nélküled, de nem foglak üdvözíteni nélküled!"

Isten tehát azt akarja, hogy használjuk a fegyvert, amit nekünk adott, és fogjuk fel vele a csapásokat, melyeket ellenségeinktől kapunk. Három különleges ellenségünk van: azaz a világ, a test és az ördög, de ne féljünk tőlük, mert az isteni Gondviselés olyan jól felfegyverzett minket, hogy nincs okunk félelemre. A fegyver jó, a segítőnk a legjobb: Isten az, aki olyanná lett, hogy senki sem állhat neki ellen; annyira nem, hogy amikor a lélek erre az édes és erős segítőre tekint, el nem veszítheti erejét, bármiféle gyöngeséget is érezne magában. Úgy tűnik, erről beszél az édes és szerelmes Pál is, amikor ezt mondja: „Mindenre képes leszek a megfeszített Krisztus által, aki bennem van és megerősít engem!" Mert amikor Pál érezte a test zaklatását és ösztökéjét, nem önmagában bízott, akit gyengének látott, hanem a Krisztus Jézusban, valamint a jó és erős fegyverben, melyet Isten adott neki: az erős szabadságban. Ezért is mondja: „Mindenre képes leszek. Hiszen sem ördög, sem teremtmény nem kényszeríthet engem halálos bűnre, ha nem akarom."

Ha ugyanis az ember nem veszi ki ezt a fegyvert a tokjából, hogy átadja az ördög kezébe, azaz akarata nem egyezik bele a bűnbe, soha nem lesz legyőzött. Mert jóllehet az ördög, a világ és a test kísértései és csapdái jönnek és kilövik mérgezett nyilaikat (a test a gonosz indulatokat és gondolatokat, az ördög a sokféle kísértést, csapdát és cselvetést, a világ a maga pompájának, hiúságának és kevélységének nyilait), ha a szabadság, a lélek úrnője, nem egyezik bele ezekbe a rendetlen törekvésekbe, akkor a lélek soha nem vétkezik, mert a bűn csakis az akaratban van. És Isten ezt a szabadságot kegyelemből adta nekünk, és nem azért, mert tartozott adni.

Nem akarom tehát, édes fiam Krisztus Jézusban, hogy bármitől is félj, amit magadban érzel, miután Isten oly nagy kegyelemben részesített minket — Ő a mi segítőnk, aki jó fegyvert adott nekünk —, miután holtan és győztesként maradt a harcmezőn (halott volt és győztes a szentséges keresztfán haldokolva, mert a halállal adott nekünk életet) és visszatért az örök Atya városába jegyesének, azaz a mi lelkünknek győzelmével; hiszen Isten eljegyzett minket, amikor magára vette

1. Lásd a 135. levél 1. jegyzetét a 320. oldalon. A levél 1375 júniusa után készülhetett.

emberi természetünket. Valóban meg kell tehát indulnia az embernek, hogy kinyissa a megismerés szemét és szemlélje a szeretetnek ekkora tüzét. Legyőzettek ellenségeink és mi kiszabadultunk az ördög kezeiből, aki fogva tartott és a sajátjaként birtokolt minket. Legyőzetett a világ és a kevélység, mert Isten emberré alázta magát. Legyőzetett a test, mert Ő elviselt értünk halált, szenvedést, gyalázatot, vádakat, jogtalanságot, gúnyt, kínzást és sértegetést. Valóban felbátorodhatunk tehát, miután Ő legyőzte ellenségeinket.

Kövessük tehát az Ő nyomdokait, előzvén a víciumot az erénnyel, a gőgöt az alázatossággal, a türelmetlenséget a türelemmel, az igazságtalanságot az igazságossággal, a tisztátalanságot a tökéletes alázattal és megtartóztatással, a hiú dicsekvést Isten dicsőségével és tiszteletével; azaz mindaz, amit teszünk és cselekszünk, legyen a mi Jézusunk nevének dicsőségére és dicséretére és tiszteletére. Viseljünk édes és szent háborút e víciumok ellen! És amennyire szemléli a lélek a mi édes Urunkat, annyira fog mindinkább fellelkesülni a mind nagyobb harcra, látván, hogy a bűn miatt maradt holtan a mi Atyánk[2] (a csatatéren). És úgy fog tenni, mint az a fiú, akiben atyja vérét látva növekszik a gyűlölet az ellenség iránt, aki halálát okozta; ugyanígy tesz a lélek, aki Teremtője vérét szemléli; megfogan és növekszik benne a gyűlölet és az utálat ellenségei iránt, akik halálát okozták.

És ha megkérdeznél: „Ki okozta az Ő halálát?" – akkor látni fogjuk, hogy Krisztus halálát egyedül a bűn okozta és az ember, aki elkövette a bűnt. Elmondható tehát, hogy mi vagyunk azok, akik Isten Fiacskáját megöltük, és valahányszor halálosan vétkezünk, elmondhatjuk ezt. Bosszút kell tehát állnunk önmagunkon, azaz a gonosz gondolatokon, víciumokon és bűnökön, mert a legnagyobb ellensége az embernek önmaga. Amikor a lélek szemléli az Atyát és a saját érzékiségét, amely megölte Őt, nem tud betelni a bosszúval; úgyhogy csak akkor elégedett, ha látja, hogy minden szenvedést és gyötrelmet elvisel érzékisége, mint halálos ellensége.

Most tehát azt akarom, hogy te is ezt tedd; és annak érdekében, hogy valóban megtedd, azt akarom, vedd elő emlékezetedből Isten Fiának vérét, melyet a szeretet akkora tüzével hintett értünk. Ez a vér szüntelen tűzkeresztség lesz számunkra, mely mindig megtisztítja és felmelegíti lelkünket, mert elveszi tőle a bűn minden ridegségét.

Tekints, fiam, a keresztre, az édes Bárányra, aki eledeled, asztalod és felszolgálód lett. Túlságosan nagy tudatlanság lenne részünkről, ha hanyagságból nem ennénk ebből az édes eledelből. Ha valaha ebbe a hanyagságba estünk volna, most meghívlak a tökéletes serénységre.

Édes és kellemes hírekről értesített Arborea[3] bírája, azaz a szent vágyról, mely által kész odaadni vagyonát és életét Krisztusért; örülök és ujjongok a szent készséget és az idő közelségét látva. Egyebet nem mondok. Bocsásd meg tudatlanságomat.

Nagyon köszönöm a szíves szeretetet és a Jakab testvérnek adott alamizsnát. Isten jutalmazzon meg érte önmagával! Áldd meg és bátorítsd Nérit és az összes többieket. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Az Atya itt Krisztus. Lásd a 41. levél 2. jegyzetét a 117. oldalon.
3. Szicíliai város.

149. — PIETRO GAMBACORTI ÚRNAK PÍZÁBA[1]

A bűn megkötözi az embert. A szeretet láncai mindennél édesebbek. Isten és a világ között nincs semmi hasonlóság.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Tisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban, a te méltatlan leányod, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, ír neked, ajánlván magát Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: érzületed és vágyad leoldotta és levetette magáról a világ romlott gyönyöreit és rendetlen örömeit, melyek előidézői és okai annak, hogy a lélek eltávolodik és elszakad Istentől. A megfeszített Krisztushoz, a legfőbb és örök Jósághoz kötözött léleknek ugyanis arra van szüksége, hogy a világtól eloldozott és eltávolodott legyen. És akinek érzülete a világban van megkötözve, az el van vágva Krisztustól, mert a világnak nincs semmi hasonlósága Krisztussal, amint az első Igazság mondta: „Senki sem szolgálhat két ellentétes úrnak, mert ha egyiknek szolgál, a másikat megveti".

Ó drága atyám, mennyire gonosz ez a kötelék! Biztos, hogy az az ember, akit megkötöz a bűn gonoszsága, olyan, mint akinek megkötözték kezét és lábát, és mozdulni se tud. Ugyanígy van megkötözve a lélek keze, mert nem tud semmit se tenni Krisztusban; de érzületének lába sem mozdul semmi olyan jócselekedetre, mely a Kegyelemben van megalapozva. Jaj, mennyire veszedelmes dolog a bűn a lélekben! Mennyi jótól fosztja meg a teremtményt és mennyi rosszra teszi méltóvá! Méltóvá teszi a halálra és elveszi tőle az életet; elveszi tőle a világosságot és sötétséget ad neki; elveszi tőle az uralmat és szolgaságba ejti. Mert aki bővelkedik a bűnben, az a bűn szolgája és rabszolgája: elveszíti az uralmat önmaga felett, és hagyja, hogy a harag meg egyéb hibák uralkodjanak rajta. Mit érne az, atyám, ha az egész világon uralkodnánk és nem uralkodnánk a víciumokon és bűnökön, melyek bennünk vannak?

A bűn veszi el tőlünk az értelem világosságát, mert nem engedi, hogy meglássuk, mennyire a kárhozat állapotában vagyunk, és mennyire biztonságban van az édes Jézushoz kötözött lélek. Ez veszi el a Kegyelem életét: miként a szőlővessző, melyet levágtak a tőről, elszárad és nem hoz gyümölcsöt, ugyanígy az igaz szőlőtőről levágott lélek elszárad és elrohad, és az örök tűzre lesz méltó. Jaj, fájdalom, micsoda vakság ez, hogy amikor sem ördög, sem más teremtmény nem képes az embert egyetlen halálos bűnnel sem megkötözni, ő maga megkötözi magát!

Keljünk fel tehát a hanyagság és a tudatlanság álmából! Vágd el ezt a gonosz köteléket! Mindez abból következik, hogy a bűnnek és a világnak nincs semmi hasonlósága a megfeszített Krisztussal; hiszen a világ megbecsülést, kényelmet, él-

1. Pietro Gambacorti a pízai köztársaság feje, a város teljhatalmú ura volt. Családjából két leány lett domonkos apáca: Katalin, aki a pízai Szent Domonkos kolostort alapította, és Tora (l. a 194. levelet). Katalint a boldogok között tisztelik a domonkos rendben. Pietrót 1393-ban a fiaival együtt meggyilkoltatta Giacomo Appiani és hatalmába kerítette a várost. A levél Katalin első pízai útja előtt kelt, amikor visszatért Firenzéből Sziénába, 1374 második felében.

vezeteket és uralkodást keres, az áldott Krisztus pedig a megcsúfoltatást, a kínzásokat és sértegetéseket választotta, végül pedig a kereszt szégyenletes halálát. Szolga és engedelmes akart lenni, nem akarta megszegni sem a törvényt, sem az Atya akaratát, hanem mindig az Ő dicsőségét és a mi üdvösségünket kereste. Az Ő nyomdokait kövessük tehát.

Azt akarom és arra kérlek, hogy ezzel az édes és igaz kötelékkel legyünk megkötözve. És annak érdekében, hogy ezt jobban megtehesd, nyisd fel önmagad megismerésének szemét és lásd meg, hogy önmagadtól nem vagy semmi, csak minden gonoszság és nyomorúság művelője. És így meg fog születni benned a szent igazságosság ere az igaz és mély alázatossággal: igazságosan meg fogod adni Istennek azt, ami az övé, és magadnak azt, ami a tiéd. Ezután meg fogod látni az Ő mérhetetlen szeretetének mélységét abban, hogy a feláldozott Bárány milyen türelemmel és szelídséggel hordozta a mi gonoszságainkat. Ó felbecsülhetetlen Szeretet! mekkora türelemmel adtad az életet és az időt, várva a teremtményre, hogy javítson életén! És ebben megismerve Isten benned lévő jóságát – azt, ahogyan Ő cselekszik benned – megkötözött és egyesített leszel a szeretet láncaiban, melyek édesek, minden édességnél édesebbek lesznek számodra. Ne késlekedj, mert az idő rövid és a halál pillanata eljön úgy, hogy észre sem vesszük.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, állásodban egyenesen a szent és isteni igazságosságon tartsd a szemed. Ne a teremtmények kedve és ne a gyűlölet irányítson, hanem igazságosan büntess, amikor hibát találsz. És különösen a saját bűnödet büntesd meg, amikor rátalálsz. Szégyenítsd meg, amennyire csak tudod, és vigyázz nehogy szándékosan szemet hunyj felette, mert Isten nagyon meg fog dorgálni érte. Légy, légy serény, amennyire csak telik tőled szíves szeretettel. Minden tetted Krisztus Jézusban legyen megkötözve. Erre a kötelékre vágyik az én lelkem, megfontolván, hogy nélküle nem lehet tiéd a Kegyelem élete.

Egyebet itt nem mondok. Megkaptam egy leveledet, melyet őszinte szeretettel láttam; ebből tudom, hogy egyedül csak a te szereteted és jóságod, meg az ottani asszonyoké (és nem az én erényem és jóságom, hiszen én telve vagyok bűnnel és nyomorúsággal) arra indított, hogy alázattal írj és megkérj, menjek el hozzátok. Emiatt én teljesíteném is szívesen a vágyatokat, de most mégis ki kell mentenem magam, mert a testem tehetetlensége nem engedi; és azt is látom, hogy most botrány tárgya lennék.[2] Isten jóságában azonban remélem, hogy ha majd Ő úgy látja, hogy ez az Ő dicsőségére és a lelkek üdvösségére szolgál, akkor meg fogja adni, hogy elmenjek hozzátok békében, nyugalomban és botránykeltés nélkül; és én készen leszek arra, hogy a legfőbb Igazság parancsának és a ti parancsotoknak is engedelmeskedjem.

Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Krisztus jutalmazzon meg legédesebb kegyelmével. Ajánlj engem szíves szeretettel azoknak az asszonyoknak, hogy kérjék Istent, tegyen engem az én Teremtőm alázatos alattvalójává. Amen. Dicsértessék a megfeszített Jézus Krisztus!

2. A Legendából tudjuk, hogy részben a betegsége, részben a sziénaiak botránkozása miatt (akik nem nézték jó szemmel Katalin utazásait) a kért időben nem mehetett.

150. — FRANCESCO TEBALDI TESTVÉRNEK, A GORGONA SZIGETÉN LÉVŐ KARTHAUZI KOLOSTORBA[1]

Isten csak azért engedi meg a megpróbáltatásokat és kísértéseket, hogy kitartásunkat növelje és erősítse. Az ördög a jó látszatával támaszt bizalmatlanságot az elöljárók iránt. Az ember önmaga elől nem menekülhet el, ezért nem szabad elmenekülni a nehézségek elől.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked a vággyal, hogy az erényben mindhalálig kitartónak és állhatatosnak láthassalak, mert a kitartás az az erény, amely elnyeri a koronát. Ő hordozza az ember életének virágát és dicsőségét, ő az összes erények teljessége, és minden erény hűséges hozzá. Soha nem hagyja el a szerzet hajócskáját, hanem abban hajózik mindaddig, mígcsak el nem éri az üdvösség kikötőjét.

A kitartás nincs egyedül, hanem kísérete van: kísérete az összes erények, de különösen kettő, azaz az erősség és a türelem. És a kitartás hosszú és állhatatos. Miért mondjuk hosszúnak a kitartást? Azért, mert attól kezdve, hogy a lélek akarni kezdte Istent, kitart mindvégig, és soha nem hagyja megrövidíteni magát, bármi is jöjjön. Nem rövidíti meg a szerencse a rendetlen vidámsággal, vagy a szív könnyelműségével, vagy lelki vigasztalással, vagy bármi mással, ami vigasztalás lehet; de nem rövidíti meg a szorongatás sem, a jogtalanság sem, a kigúnyolás és a sértés sem (akár szóban, akár tettleg érje őt); nem árt neki a teher: sem a Rend, sem az engedelmesség terhe. Mindezek nem rövidítik meg a türelmetlenséggel, hanem türelemmel kitart a fáradozásban. Nem rövidítik meg az ördög csatái és zaklatásai különféle hamis gondolatokkal, rendetlen félelemmel és bizalmatlansággal, amit elöljárója ellen támasztana az ördög, hiszen nem nélkülözi a világosságot, hanem a hit világossága mindig előtte jár. Ezért a kitartás megfelel a rendetlen félelemnek, mondván: „Én a megfeszített Krisztusért remélem, hogy mindenre képes leszek és mindvégig ki fogok tartani hűségesen". A lélek érzületének is megfelel a kitartó hittel: „Semmiféle akaratod és képzelgésed miatt nincs szándékomban csökkenteni azt a tiszteletet, melyet az elöljáróm iránt kell tanusítanom és éreznem".

Isten édes akaratát látja mindenben, azért, hogy ne a teremtmény akarata felett ítélkezzen; megmutatta ugyanis neki a hit világossága, hogy ha másképp csele-

1. A címzett nemrég tette le szerzetesi fogadalmát, s még nem szentelték pappá, ezért mondja Katalin, hogy „Francesco testvér". Nemes firenzei családból származott, Katalin nagyon szerette erényessége miatt. A karthauzi rendben boldogként tisztelik.
Gorgona szigete Pízától délnyugatra, kb. ötven kilométernyire van a tengerben. A prior meghívására Katalin maga is járt a szigeten, amint ezt Rajmund a Legendában, a második rész 14. fejezetében (317–318. o.) elbeszéli.

kedne, azonnal megrövidülne és nem lenne hosszan kitartó sem az engedelmességben, sem a szeretetben. És azért mutatja ezt meg neki a világosság, hogy amikor az ördög a több jócselekedet és a nagyobb béke ürügyén rá akarja venni, hogy kivonja magát elöljárója és mindazok társaságából, akiket nem szeret, el ne lanyhuljon a szeretete, hanem inkább önmagát legyőzve és a saját hamis vélekedését megtiporva többet keresse azok társaságát és közelségét, annak érdekében, hogy a bizalmatlanság ne érlelődjék a lelkében és a hosszú kitartásra méltatlanná ne tegye.

Ó édes, szeretett és drága fiacskám, drága, mint a saját lelkem! Nyelv nem képes elbeszélni, mennyi rejtett csele van az ördögnek a jó látszata alatt, csak azért, hogy a hosszú kitartás útját megrövidítse! És leginkább ezzel az utóbbi csellel él, melyről most beszéltünk, mert akit ezzel megfogott, azt minden másra is ráveheti. Ha az alárendelt – bármilyen engedelmességben is éljen – elveszti a hitét az iránt, aki vezeti őt, azaz azt kezdi követni, amit a hitetlenség mond neki, akkor az ördög megszerezte azt az alapot, melyre az erényeknek kellene ráépülniük, és maga telepszik meg rajta. Mert aki tudatlansága miatt nem áll neki ellen, s hagyja, hogy elvegye tőle ezt az alapot, az az engedelmesség készségét is elveszíti: alkalmas lesz arra, hogy a tetteket és cselekedeteket a maga gyöngesége és ne az igazság szerint ítélje meg, gyakran türelmetlen és haragos, és általában unottan és kedvetlenül végzi minden cselekedetét. Valóban méreg ez a hitetlenség, mely annyira megrontja a lélek izlését, hogy a jó dolgok rossznak és a keserűek édesnek tűnnek számára, a világosságot sötétségnek látja, és ami jónak tűnt előbb, azt most rossznak látja. Így tehát egyenesen méreg ez.

Hanem azt fogod mondani erre, fiam: „Ki fogja megmenteni ettől a lelket? és hogyan? Mert ha lehetséges, én el akarom kerülni ezt". Megmondom neked. Az igaz alázatosság kicsinyke erénye az, ami összetöri és lerombolja mindezeket a csapdákat, és a lelket nem megfogyatkozva, hanem gyarapodva emeli ki belőlük. A világosság ugyanis megmutatja neki, hogy az isteni Jóság azért enged meg mindent, hogy alázatossá tegye őt és növelje az erényben; ebből következően a lélek a szeretet érzületével fogad mindent és szüntelenül érzülete lábai alá tiporja a saját véleményeit. Ily módon szüntelenül ellenáll.

Igaz, az ellenállásnak van egy másik módja, mely nem független az előzőtől: és ez az, hogy soha nem menekül el az ember a helyéről, hiszen a belső érzései elől úgysem tudna elmenekülni, hanem csak elevenebbnek találná azokat, mert nem futni kell előlük, hanem csatázni velük. És ezért az állhatatos, aki a világossággal meglátta ezt, szilárdan és kitartóan áll a harcmezőn, ki nem térve semmiféle csapás elől. Megragadja a szüntelen és hívő imádság jó fegyverét, amely imádság az a tűzbe öltözött és vértől megrészegült anya, aki keblén táplálja fiait, az erényeket. Ezért szükséges, hogy az erényes lélek ugyanebbe a tűzbe öltözzön, belőle részesüljön és érzülete megrészegüljön a vértől. Vajon miféle ördög vagy teremtmény, vagy miféle ördögünk, azaz érzékiségünk állhatna ellen ilyen fegyvernek? Miféle hurok tudná megkötni az alázatosságot? Semmi sem árthat nekünk, mert a kitartás a mondott módon elég lesz az utolsó pillanatig, amikor a szeretet majd az örök élet birtokosává teszi az embert: annak az életnek birtokosává, melyben a jó minden rossz nélkül való. Ott minden fáradozás megkapja a gyümölcsét. Ez az erény erőssé teszi a lelket és ő soha többé el nem gyengül, kitágítja a szívet (nem beszű-

kíti) és ő minden teremtményt magába fogad Istenért, annyira, hogy mindenki olyan lesz számára, mint a tulajdon lelke.

Kelj fel hát, fiam, tapadj ennek az imádság-anyának kebléhez, ha kitartó akarsz lenni igaz alázatossággal. És soha el ne hagyd őt, hogy így beteljesítsd Isten akaratát magadban, aki megteremtett téged, hogy neked adja az örök életet, és kivont a világ sarából, hogy holtan fuss a tökéletesség útján. Ó mennyire boldog lesz a lelkem, amikor hallani fogom, hogy van nekem egy fiacskám, aki holtan él, és akaratának és véleményeinek halálában kitart egészen a test haláláig! Ha ez nem történne meg, nem tartanám magam boldognak, hanem eltelnék sok fájdalommal. És ezért e fájdalom elől nagy serénységgel Isten színe elé menekülök, hogy a szüntelen imádságban ott tartsalak előtte téged. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy az erényben állhatatosnak és kitartónak láthassalak mindhalálig. És így kérlek és kényszerítelek, hogy soha ne vesztegesd az időt, hanem mindig fojtsd bele magad az alázatos Bárány vérébe. A keserűséget érezd tejnek és a magad vigasztalásainak tejét — az önmagad iránti szent gyűlölet által — érezd keserűnek. Menekülj a tétlenségtől, mint a haláltól. Emlékezeted teljék meg Isten jótéteményeivel és az idő rövidségével, értelmed a megfeszített Krisztus tanítását vizsgálgassa, akaratod pedig szeressen teljes szívvel, egész érzülettel és minden erejével, annak érdekében, hogy érzületedet és minden cselekedetedet Isten nevének dicsősége és dicsérete valamint a lelkek üdvössége irányítsa és rendezze el. Az Ő végtelen irgalmasságában remélem, hogy meg fogja adni a kegyelmet neked is, nekem is, hogy ez így legyen.

Leveled nekem is, a többieknek is nagy vigasztalást jelentett, mivel nagyon vágytunk arra, hogy hírt kapjunk felőled. Nekem úgy tűnik, az ördög nem aludt és nem alszik feletted, ami nagy örömmel tölt el, mivel látom, hogy Isten jóságából a harc nem a halálodra, hanem életed javára van. Hála, hála legyen az édes örök Istennek, aki ily nagy kegyelemmel ajándékoz meg minket! Most kezded megismerni, hogy léted és minden kegyelem, ami a létre épül, Istentől való, aki van. Neki kell megadnunk a hálát és a dicséretet, mert úgy akarja, hogy neki adjuk a virágot és a gyümölcs legyen a miénk. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

151. — NELLA ASSZONYNAK, A PÍZAI NICCOLO BUONCONTI ÚR HITVESÉNEK[1]

Türelem nélkül nem tetszhetünk Istennek. Az erény a felebarátaink szolgálatában bizonyosodik be. A türelmetlenség nem szünteti meg a fáradságot, inkább csak növeli, mert a fáradságot az Isten akaratával ellenkező akarat okozza.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus

1. Katalin három hűséges követőjének édesanyja.

szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes türelemben megalapozottan láthassalak, mivel más módon nem leszünk Isten tetszésére, hanem már ebben az életben a pokol előízét ízleljük.

Ó igaz és édes türelem! te vagy a soha le nem győzött, hanem mindig győztes erény. Egyedül te mutatod meg, hogy a lélek szereti-e a Teremtőjét vagy sem. Te adod nekünk a Kegyelem reményét, te oldod fel a szívben a gyűlöletet és a haragot, te veszed el a lélektől a felebarát megvetését, te fosztod meg a lelket a szenvedéstől; általad a sok szorongatás nagy terhe könnyűvé lesz, általad a keserűség édessé válik; benned, türelem igaz erénye, melyet a megfeszített Krisztus vérének emlékezetével szerzünk meg, megtaláljuk az életet.

Ó drága anyám, az összes erények közül a türelemre van leginkább szükségünk. Hiszen e tengeren nem kelhetünk át sok megpróbáltatás nélkül, bármerre is fordulunk, hullámok verdesnek minket: az ördög sok kísértéssel, sőt, amit ő maga nem tud megtenni, azt a teremtmények által teszi, elhelyezkedvén az ő szolgáinak nyelvén és szívében. És az értelem szeme elé állítja azt, ami nincs és így a szívben különféle gondolatok és ellenszenvek fogannak meg a felebarát iránt, gyakran még az iránt is, akit szeret e lélek. És ezután, ami megfogant belül, azt nyelvére veszi és világra hozza a szavakban, a szavak pedig hatni kezdenek és elválasztják őt attól, akit szeret. Ebből jön azután a türelmetlenség, a gyűlölet és a harag, és megfosztanak minket a szeretet életétől.

Nem kell tehát hinni az ördögnek, hanem fel kell ülni a lelkiismeret székébe és ítélkezni kell. E veszedelmes hullámok ellen pedig az önmagad iránti gyűlölettel és megvetéssel kell felkészülni, felnyitván az értelem szemét Isten jóságának és örök akaratának megismerésére, amely akarat nem akar és nem keres mást, csak a mi megszentelésünket, és csak azért engedi meg, hogy az ördög szorongasson és az emberek üldözzenek minket, hogy próbára tegye bennünk a szeretet és az igaz türelem erényét, és a tökéletlen szeretet tökéletessé váljék. Mert az erény szerelme a felebarátunk közvetítésével erősödik és próbáltatik meg. Mi pedig megtanuljuk Istent Istenért szeretni, amennyiben Ő a legfőbb és örök jóság, aki méltó a szeretetre; és önmagunkat is, a felebarátot is Istenért szeretni és nem a benne talált élvezetért, örömért vagy haszonért, hanem azért, mert ő a legfőbb örök Jóság által teremtett és szeretett teremtmény: és ezért szolgáljuk és segítjük őt mindabban, amiben Istent nem szolgálhatjuk. Hiszen Istennek mi nem lehetünk hasznára, ezért a felebarátunknak kell hasznára lennünk. Ily módon bizonyosodik tehát be a szeretet tökéletessége.

És amikor a lélek eljutott erre a tökéletes szeretetre, nem hagy fel a szeretettel és a szolgálattal sem a jogtalanságok, sem a felebaráttól kapott megvetés miatt; és ha semmi örömöt és élvezetet nem talál a szolgálatban, akkor sem hagy fel vele, mert egyedül csak Isten tetszésére figyel.

Isten tehát minden szorongatást e cél miatt enged meg: az ördög azonban épp ellenkezőleg cselekszik, azért, hogy a szeretet érzületétől megfosszon minket. De mi, mint az okosak, ellene mondunk az ördögnek és Isten édes akaratát követjük; és ellene mondunk a világnak is, amely lehetőségei szerint sok ostorcsapással valamint a maga csekély szilárdságával, állhatatlanságával és szegénységével üldöz minket: annyira szegény ugyanis, hogy nem képes betölteni érzületünket, hiszen

a világ dolgai kevesebbek nálunk és a mi szolgálatunkra vannak teremtve; mi pedig Istenért vagyunk teremtve. Egyedül csak Istennek szolgáljunk tehát teljes szívvel és teljes érzülettel, mert Ő az a jó, amely megbékíti és betölti a szívet.

Mivel pedig a türelem ennyire szükséges és hasznos, illő, hogy megszerezzük. De mi módon fogjuk megszerezni? Megmondom: világossággal, felnyitván az értelem szemét annak megismerésére, hogy önmagunktól nem létezünk és létünket Isten felbecsülhetetlen szeretetének kell köszönnünk. És így – azaz a lét, valamint az összes többi kegyelem által, ami a létre épül – megismerjük az Ő jóságát.

Miután a lélek meglátta, hogy Isten szereti őt, azt is látja, hogy szeretetből adta nekünk egyszülött Fiacskáját, az Igét, a Fiú pedig az életét. És miután Ő a szeretetnek akkora tüzével adta értünk az életét, szilárdan kell tartanunk, hogy minden fáradság, bárhonnan is jöjjön (és a jó és a balsors is egyaránt), szeretetből és nem gyűlöletből adatik nekünk: a javunkat szolgálják, azt ugyanis, hogy elérjük a célt, amire teremtve lettünk.

És emellett látnunk kell azt is, hogy mekkora a fáradság; és úgy fogjuk találni, hogy kicsi. Hiszen a fáradság akkora, amekkora az idő, a mi időnk pedig csak annyi, mint a tű hegye, melynek nincs se szélessége, se hosszúsága. Így tehát a mi fáradságaink kicsinyek és végesek. Az a fáradság, ami már elmúlt, nem a miénk, hiszen elmúlt az ideje is; ami következik, még nem a miénk, mert nem lehetünk biztosak abban, hogy lesz-e rá időnk.

Miután tehát láttuk, hogy fáradságunk milyen rövid, látnunk kell azt is, hogy mennyire hasznos. De erről kérdezzük meg azt az édes és szerelmes Pált, aki ezt mondja: „Ennek az életnek szenvedései nem méltók az eljövendő dicsőséghez, melyet Isten azoknak készített, akik félik Őt és jó türelemmel viselik a szent fenyítéket, mely által az isteni Jóság vezeti őket".[2]

Az ilyen lélek a türelme által ebben az életben megízleli az örök életet. És ha gyengeségünk a türelmetlenséggel fel akarná emelni fejét a Teremtője ellen és nem akarna fáradozni, tekintsen csak önmagába és lássa meg, hová vezet a türelmetlenség. Kezdetben ugyanis a pokol előízét adja, a végén pedig az örök kárhozatba visz. És soha nem láttam, hogy a türelmetlenség bármilyen fáradságot is megszüntetett volna, sőt inkább csak növeli azt. Hiszen annyira fáradságos valami, amennyire az akarat fáradságossá teszi. Távolítsd el az érzéki akaratot, öltsd magadra Isten édes akaratát és megszűnik a fáradság.

Ezek tehát az útjai és a módjai annak, hogy eljussunk az igaz és tökéletes türelemre. És ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, ne halogasd ezen édes és szelíd módjait annak, hogy megszerezd a türelem erényét, mert tudom, hogy nagy szükséged van rá neked is, és mindenki másnak is. Ezt a nagy szükséget felismervén mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes türelemben megalapozottan láthassalak. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Róm. 8, 18.

152. — A LUCCAI GIOVANNI TRENTÁNAK ÉS HITVESÉNEK, GIOVANNA ASSZONYNAK[1]

Az alázatos és szegény Jézus példája tartsa össze és egyesítse a családot.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és Fiam, Giovanni, Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, megáldalak és bátorítalak téged az Ő Fiacskájának drága vérében. Vágyva vágytam arra, fiam, hogy az erénynek abban az egységében és kötelékében láthassalak egész családoddal és különösen a hitveseddel együtt, melyet sem az ördög, sem a teremtmény szét nem rombolhat és titeket egymástól el nem választhat. Ó drága fiam és leányom, ne tűnjék számotokra fáradságosnak és keménynek, hogy egy kicsiny dolgot megtegyetek a megfeszített Krisztusért!

Ó mily nagy tudatlanság, nyomorúság és hidegszívűség lenne, ha látván a legfőbb örök nagyságot, Krisztust olyan mélységig alászállva, mint a mi emberségünk, nem alázkodnánk meg! Vagy talán nem látjátok a szegény Krisztust, a megalázottat a jászolban két élőlény között, minden pompáról és emberi dicsőségről lemondva? Ezért mondja Szent Bernát, Krisztus mélységes alázatáról és szegénységéről beszélve a mi kevélységünk megszégyenítésére: „Szégyenkezzél, kevély ember, aki a világ megbecsülését, élvezeteit és pompáját keresed! Azt hiszed talán, hogy Királyodnak, a szelíd Báránynak nagy palotája volt és nemesekből álló népe? Az első édes Igazság nem akart ilyesmit, hanem hogy példánk és regulánk legyen a születésében, olyan nyomorúságos szegénységet választott magának, hogy nem volt egy elfogadható pólyája, amibe bele lehetett volna csavarni; és hideg lévén az idő, állatok lehelték kisded testét. Életének végén pedig annyira szegény lett és ágya a kereszten annyira nyomorúságos volt, hogy mint elpanaszolta: a madaraknak van fészkük, a rókáknak vackuk, és a Szűz Fiacskájának nincs hová lehajtania a fejét".[2] Ó mi szánalomraméltó nyomorultak! Vajon visszatarthatjátok-e a szíveteket, drága testvérem és nővérem, hogy meg ne induljon és át ne lépjen az ördögnek minden csapdáján és a teremtmények mindenféle mendemondáján, megsemmisítvén mindezeket a csapdákat?

Férfiasan, tökéletes békében és egységben adjátok tehát magatokat Üdvözítőnk nyomdokainak követésére, aki felénk is ki fogja mondani ezt az édes szót: „Jertek, fiaim, akik az én legédesebb szerelmemért elhagytátok a rendetlen földi kívánságotokat. Én foglak betölteni titeket: égi javakkal ajándékozlak meg benneteket, és egyért százat adok nektek, és az örök életet fogjátok birtokolni".[3] És mikor ad egyet a százért az első és édes Igazság? Amikor legégőbb szeretetének ajándékát elárasztja a lélekben. Ez az az édes „száz", ami nélkül nem birtokolhat-

1. A Trenta család ősi, luccai család volt.
2. Vö. Lk. 9, 58.
3. Vö. Mt. 19, 28.

juk az örök életet; de ha ez az egy bennünk van, akkor nem lehet elvenni tőlünk a határtalan életet.

Édesen kérlek tehát benneteket, hogy erősödjön és meg ne fogyatkozzon bennetek a szent elhatározás és a jó vágy, mellyel Isten ajándékozott meg titeket. Arra vágyik a lelkem, hogy így cselekedjetek. Egyebet nem mondok. Isten ajándékozzon meg titeket édes és örök áldásával. Én, a haszontalan szolgáló, mindnyájatok imáiba ajánlom magamat.

Én is, Giovanna Pazza, és a többiek is azért imádkozunk, hogy valamennyien a szeretet tüzében égve haljunk meg.

Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

153. — CATARINÁNAK, ORSOLYÁNAK ÉS MÁS PÍZAI ASSZONYOKNAK[1]

Az önismeret edényében találja meg a lélek a vért, melyet a szeretet és az igazság hintett az emberért. Az ellentétek csak érlelik bennünk az erényt és az egységet.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a feláldozott Bárány vérében megfürödve és megfulladva láthassalak benneteket, mert látom, hogy a vérben van életünk. És ezért azt akarom, drága leányaim, hogy nyissátok fel az értelem szemét és tekintsetek önismeretetek edényére.

Ebben az ismeretben úgy fogjátok találni, hogy ti vagytok az az edény, amely befogadta azt a dicsőséges és drága vért; hiszen a vérben van egyesítve a szeretet tüzétől áthatott isteni természet az emberivel. És ezért a lélek, aki önismeretének edényét szemléli, megtalálja ezt a vért, melyet Isten a saját Fia közvetítésével adott nekünk. És mivel a vér egyedül csak a bűn miatt hintetett, ezért megtalálja benne önmaga megismerését; s hibáit látva látja az isteni igazságosságot is, hiszen az elkövetett bűn miatti igazságszolgáltatás hintette a vért. És ekkor megismeri a lélek, hogy Isten örök Akarata nem akar és nem keres mást, csak az ő megszentelését; mert ha mást akarna, mint a mi javunkat, nem adta volna értünk az életét. Tekintsetek tehát a vérbe, melyet önmagatok edényében találtok meg.

Nyissátok, nyissátok fel az értelem szemét az örök Atya hatalmának meglátására, melyet megtaláltok ebben a vérben az isteni természetnek az emberi természettel való egyesülése miatt! Meg fogjátok találni benne a Fiú bölcsességét is, amely bölcsességben meg fogjátok ismerni az Ő legfőbb és örök jóságát — valamint a mi nyomorúságunkat —, megtalálván a Szentlélek kegyességét, azt a köteléket, amely egyesítette az Istent az emberrel és az embert az Istennel, és átszúrtan és átsze-

1. A címzettekről nem tudunk semmit.

gezetten tartotta Isten Fiacskáját a szentséges kereszt fáján. És így majd betelik akaratotok szeretettel és kitágul benne; és ezáltal a megfeszített Krisztushoz lesztek kötözve, oly módon, hogy sem az ördög, sem a teremtmény soha el nem választhat tőle titeket, hanem minden ellentét csak erősíteni fogja bennetek a szeretetet és az egységet Istennel és a felebarátotokkal. Mert az erény az ellentétében bizonyosodik be; és minél inkább bebizonyosodott a lélekben, annál tökéletesebb a lélek és a Teremtőjének egyesülése.

Ha olykor úgy is tűnik nektek, hogy a szorongatások kiszakítanak az Istennel és az erénnyel való egységből, nem így van ez, hanem inkább növelik az erényt és az egységet; hiszen a megfeszített Krisztus vérébe öltözött bölcs lélek minél inkább látja, hogy üldözi és megtiporja a világ, annál inkább kiemelkedik a világ érzületéből. Azok a csaták pedig, amelyek az ördögtől származnak, alázatossá tesznek minket, kiemelnek a hanyagság álmából és eljuttatnak a tökéletes serénységre.

Dobjatok el magatoktól minden tudatlanságot, ha bölcsek és okosak vagytok, és foganjon meg bennetek a világosság és az ismeret; és ily módon be fogjátok fogadni a Kegyelmet, ami nemcsak nektek ad majd világosságot, hanem a többi teremtményeknek is azáltal, hogy az erény tükrei és példái lesztek. És így teljesítitek édes Üdvözítőnk szavát, mely szerint égő mécsesnek kell lennünk,[2] mely világosságot ad és nem sötétséget.

Rajta hát, szeretett leányaim, tegyetek róla, hogy ne érezzem többé, hogy alusztok és ne az önszeretet sötétségében lássalak titeket, hanem a kimondhatatlan szeretetben, amely szeretetben Istenért keresitek magatokat; és a felebarátot is Istenért, és Istent is Istenért, amennyiben Ő a legfőbb és örök Jóság, méltó a szeretetre és nem a megbántásra. Egyebet nem mondok. Szeressétek, szeressétek egymást, drága leánykáim, és az igaz és legégőbb szeretet köteléke kössön össze benneteket! Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Mt. 5, 16: „Úgy világoskodjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket..."

154. — A FIRENZEI FRANCESCO TEBALDINAK GORGONA SZIGETÉRE[1]

A világosság vezet el minket önismeretünk házába és az imádság őriz meg benne. E ház legfőbb ellensége az érzékiség, melynek cinkosai a világ és az ördög. Az ellenük folytatott harcban az isteni szeretet tüze segíti a lelket. Isten szeretetének legfőbb bizonysága, hogy megteremtett, majd a Bárány vérében újjáteremtett minket. Az imádság három fajtája. Az isteni szeretet tüzében sírt könnyek. Aki igazán engedelmes, annak semmi sem okoz szenvedést, hiszen nem a saját akaratát keresi.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és szeretett Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy önismereted cellájában lakozva láthassalak, amely ismeretben minden erényt meg fogsz szerezni, nélküle pedig minden rosszban és értelmetlenül élnél.

Hanem te azt fogod mondani nekem: „Mi a módja annak, hogy belépjünk oda? És hogyan tudok majd benn is maradni?" Megadom erre a feleletet. Tudod, hogy világosság nélkül mindenütt csak sötétben járhatunk, a sötétség pedig árt nekünk; és a sötétségben nem ismerhetnéd fel, mire van szükséged útközben.

Mi valamennyien útonjárók és zarándokok vagyunk a megfeszített Krisztus tanításának útján. Vannak, akik az általános szeretetben járnak a parancsokkal, vannak, akik a tökéletes szeretetben a tanácsok által, melyek nem függetlenek a parancsoktól. Ezen az úton senki sem járhat világosság nélkül, hiszen világosság nélkül nem ismerhető fel a hely, ahol meg kell pihennünk és ahol szétválasztható, mi van ártalmunkra és mi van segítségünkre.

Ez a hely a szent önismeret háza, és a lélek a szentséges hit világosságával látja meg, hogy ez a ház a megfeszített Krisztus tanításának útján áll. Aki tehát Őt akarja követni, az azonnal belép önmagába. E házban megtalálja legfőbb ellenségét, aki árthat neki, azaz az önszeretet köpenyébe burkolózó tulajdon érzékiségét. Ennek az ellenségnek van két cinkosa és sok csatlósa. Egyik cinkosa a világ — a maga hiúságaival és élvezeteivel —, melynek barátja lett az érzéki vágyóképesség a rendetlen vágyakozással. A másik az ördög a maga csalárdságával, a különféle hamis gondolatokkal és zaklatásokkal, melyek felé hajlik az érzéki akarat, mert szívesen gyönyörködik az ilyen gondolatokban, bármi módon is állítsa elébe az ördög. Ezeknek a főellenségeknek sok szolgájuk van, s ezek mind a lélek ártalmára vannak, ha az a világossággal nem veszi észre a számunkra letett segítséget. És ezért az ész előveszi a szentséges hit világosságát, belép a házba és uralma alá hajtja a tulajdon érzékiségét, hiszen meglátta már, hogy az nem keres és nem akar mást, csak az ő halálát; ezért is kísérik a hamis ellenségek. Megismerte ezt a világossággal, és ezért nagy indulattal fölkel ellene: előveszi az érzékiség gyűlöletének valamint az igaz és királyi erények szeretetének kardját és megöli az érzékiségét.

1. Lásd a 150. levél 1. jegyzetét a 345. oldalon. A levél a Dialógus befejezése, azaz 1378 októbere után készült.

Ennek halálával az összes többi ellenséget is legyőzte, mert senki sem tud ártani neki, ha ő maga nem akarja. Ezzel a világossággal meglátja, mi az, ami segítette őt és megszabadította a haláltól, és visszavezette az életbe: látja, hogy az isteni szeretet tüze tette ezt, hiszen Isten a szeretet által adta a léleknek az erőt, és a hatalmat, hogy az ész erejével felszálljon a lelkiismeret székébe és az Ige bölcsességével — melyből részesedett — kimondja az ítéletet, hogy az érzékiségnek meg kell halnia. Az akarat, mely a Szentlélek kegyességéből és Isten édes akaratából részesedett, a fent mondott karddal és a szabad megfontolás kezével öli meg.

Látván, hogy Isten az ő segítsége, támogatója és gyógyítója, az önismeretnek eme házában gyarapszik a lélek az igazság világosságában valamint a felbecsülhetetlen, felfoghatatlan és kimondhatatlan tűzben, mely ég és elemészt mindent, ami ellenkezne az ésszel: az istenszeretet és a felebaráti szeretet kohójában elemészti az időleges és lelki önszeretet vizét, annyira, hogy a lélek érzülete nem keres mást, csak a megfeszített Krisztust, Őt akarja követni, és nem a maga módján, hanem Isten akarata szerint: egészen szabadon hagyja magát vezetni Isten édes akaratától.

Ekkor az ellenségek már nem tudnak ártani. Azt ugyan megengedi az igazságos Úr, hogy a kapukat döngessék, és azért engedi meg, hogy serényebb legyen az őrség, ne aludjék a hanyagság ágyában, hanem okosan virrasszon. És azért is megengedi, hogy a lélek megtapasztalhassa, vajon elég erős-e a háza, és ha nem találná erősnek, legyen anyaga a megerősödéshez és a hit világosságával lássa meg, mi teszi őt erőssé és kitartóvá; és miután meglátta, szorítsa magához nagy serényen.

Mi az, ami erőssé és kitartóvá tesz minket? A szüntelen és alázatos imádság, melyet önmagunk és Isten bennünk levő jósága megismerésének házában végzünk. Ha e házon kívül végeznénk, a léleknek kevés gyümölcse lenne.

Ennek az imádságnak alapja az alázatosság, melyet a fentmondott házban lehet megszerezni, öltözete pedig az isteni szeretet tüze, melyet Isten megismerésében talál meg a lélek, amikor a világossággal meglátja, milyen kimondhatatlanul szereti Isten. E szeretet első bizonysága a saját teremtése, melyben látja, hogy Isten szeretetből teremtette őt a maga képére és hasonlatosságára; másik bizonysága pedig az, hogy a szeplőtelen Bárány vérében újjáteremtette a kegyelemre. Ez a két alapvető kegyelem foglalja magába az összes többi kegyelmet: lelkit és időlegest, részlegest és egyetemest egyaránt.

És így ezzel a világossággal tűzbe öltözik a lélek. Ezt követik lassan-lassan a könnyek, hiszen a szem, amikor érzi a szív fájdalmát, eleget akar tenni neki és gyöngyözni kezd, amint a nedves fa vízcseppeket gyöngyöz a nagy hőségtől a tűzben. Ugyanígy a lélek, aki érzi az isteni szeretet tüzét, érzületével és vágyával e tűzben van, és szeme sírni kezd, hogy a számára lehetséges módon valami keveset megmutasson kívül is abból, ami belül van.

A könny különféle belső érzésekből származik, attól függően, hogy mi van a lélek érzületében; úgy amint ezt a könnyekről szóló Tractátusból tudjátok, ezért erről most nem mondok többet.[2]

2. A Dialógus 87–96. fejezetéről beszél.

Nagyon röviden visszatérek az imádsághoz: röviden, mondom, hiszen bőséges ismeretetek van róla.[3] Az „imádság" szót háromféleképpen érthetjük: Az első a szüntelen imádság, melyre minden értelemmel rendelkező teremtmény kötelezve van. Ez az a tüzes és igaz vágy, mely Isten és a felebarát szeretetén alapszik; általa lesz a lélek minden önmagáért és a felebarátjáért végzett cselekedete Isten dicsőségére. Ez a vágy mindig imádkozik, azaz a szeretet érzülete szüntelenül imádkozik a Teremtője színe előtt, minden helyen és minden időben, bármit is tesz az ember. Milyen gyümölcsöt kap ebből? Megkapja lelkében az észnek alávetett és vele összhangban lévő akarat derűs nyugalmát, amely semmin sem botránkozik meg. Nem kemény számára az engedelmesség igája, akkor sem, ha nehéz súlyt raknak rá, vagy kétkezi munkát végeztetnek vele, vagy a testvérének kell szolgálnia, amint az idők és az esetek változása megkívánja; ezért nem jön sem szomorúság, sem unalom elméjébe és nem hagyja megcsalni magát a lélek vágyától sem, mely a saját békéje és vigasztalása miatt a cellába kívánkozik. De akkor sem, ha imádkozni akar és valami mást kell ehelyett tennie; mondom, nem hagyja megcsalni magát e vágytól és nem unalommal, szenvedéssel és gyötrelemmel végzi a teendőjét, hanem az igaz alázatosság illatával és a felebaráti szeretet tüzével.

Erre az imádságra hív minket Pál apostol, amikor azt mondja, hogy megszakítás nélkül imádkoznunk kell.[4] És akiben ez nincs meg, annak senki sem tud életet adni. Aki pedig el akarja hagyni ezt a békéjéért, az elveszíti a békét.

Egy másik imádság, azaz a szóbeli imádság az, amikor az ember szavakkal mondja az isteni Officiumot vagy bármi mást, amit mondani akar. Ennek az a rendeltetése, hogy elvezessen a szemlélődő imádsághoz, ahhoz a gyümölcshöz, melyet akkor kap a lélek, ha van alapja a szüntelen imádságban és kitartóan gyakorolja a szóbeli imádságot, mindig erőfeszítéseket téve arra, hogy elméje inkább Isten szeretetének érzületével foglalkozzék — ezt állítsa maga elé és fogadja magába —, mint a szavak hangzásával. És okosan halad: azaz, amikor érzi, hogy Isten meglátogatja elméjében, elhagyja a szavakat, kivéve az Officiumot, melynek elmondására kötelezve van.

És így jut el a harmadik imádsághoz, azaz a szemlélődőhöz, elméjét és vágyát önmaga fölé emelvén, hogy Isten szeretetének érzületét és önmagát szemlélje; itt ismeri meg az igazság tanítását, megízlelvén az isteni édesség tejét, amely tej a szeretet emlőiből jön a meggyötört és szenvedő Krisztus közvetítésével. Azaz nincs másutt öröme, csak a kereszten Övele. Ekkor jut el és kapja meg az egyesülés állapotának gyümölcsét, melyben a lélek olyan egységre jut, hogy már nem önmaga által látja magát, hanem Isten által; és a felebarátot is Isten által, és Istent is az Ő végtelen jósága által. Látja, hogy Ő az, aki méltó arra, hogy szeressük és szolgáljuk; és ezért mértéktelenül szereti, és minden gonosz akarat számára meghaltan, gyötrődve rohan. Gyönyörűség számára, hogy jegyesének nászházában és hálókamrájában lehet, ahol Isten kinyilatkoztatja önmagát, s ahol látja azt a sokféle

3. Lásd a Dialógus 65–87. fejezetét.
4. 1. Tessz. 5, 17.

lakást, melyek az örök Király házában vannak. És ezért örül és tiszteletben tart minden különbséget, amit az Ő teremtményeiben lát, mert mindenben Isten akaratát látja és nem az emberekét. Így megszabadul a hamis ítélkezéstől, mert nem ítélkezik és nem botránkozik sem Isten tetteiben, sem a felebarátéban.

Azt az örömöt és örök életet, melyet az ilyen lélek ízlel, Isten tapasztaltassa meg veled a maga végtelen irgalmassága által, mert én nyelvvel és tintával nem tudom és nem akarom elmagyarázni.

Így tehát tudod, mi tesz bennünket szilárdan kitartóvá önismeretünk házában, mi vezet el ehhez a házhoz és hol találjuk meg. Mondtuk, hogy a világosság vezet oda – amit a megfeszített Krisztus tanításában találunk meg, mint mondtuk – és az imádság őriz és tart meg benne. És ez az igazság. Azt akarom tehát, drága és édes fiam, hogy annak érdekében, hogy teljesíteni tudd a szent engedelmesség fogadalmát, melyet épp most tettél le, légy mindig önismereted házában, mert máskülönben nem leszel képes megtartani azt. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy az ismeretnek ebben a házában láthassalak.

Ezt a házat, miután az ellenségeket kiűztük és a főellenséget, azaz az érzékiséget megöltük, betölti és feldíszíti az erények ékessége. Erre törekedj, azt akarom, hiszen nem volna elegendő, ha a ház üres lenne és nem betöltött. Azt akarom, hogy mindig ebben az önismeretedben élj, és ismerd meg magadban Isten szeretetének jóságát és tüzét. Azt akarom, hogy ezt a cellát mindig magaddal hordozd, akár a szigeten, akár másutt vagy; és ne hagyd el soha, akár kóruson, akár az ebédlőben, akár társaságban vagy, akár dolgozol: bármit teszel, mindig ebben a házban tedd. Azt is akarom, hogy amikor ténylegesen imádkozol, értelmed mindig Isten szeretetének érzületére irányuljon inkább, mint arra az ajándékra, amit tőle remélsz, azért, hogy szereteted tiszta legyen és ne béres szeretet. És azt is akarom, hogy mindig légy a tényleges celládban, amikor csak az engedelmesség engedi, és nagyobb öröm legyen számodra a harc a falain belül, mint a béke a falain kívül. Az ördög ugyanis azt a csapdát használja, csakhogy megutáltassa a magányossal a cellát, hogy több sötétséggel, zaklatással és harccal támad a cellán belül, mint a cellán kívül; annak érdekében teszi ezt, hogy az ember rettegjen a cellától, mintha az lenne a gondolatok felkeltője. Éppen ezért nem akarom, hogy hátra fordítsd a fejed, hanem légy állhatatos és kitartó: soha ne tétlenkedj, hanem használd ki az időt imádsággal, szent olvasmánnyal vagy kétkezi munkával. Emlékezeted mindig Istennel legyen tele, nehogy kiürüljön a tétlenségben a lelked.

És azt akarom, hogy mindenben Isten akaratát ítéld meg, amint mondtam, annak érdekében, hogy ellenszenv vagy zúgolódás ne támadjon benned a tesvéreid ellen. Azt is akarom, hogy a készséges engedelmesség egészen beragyogjon, nem részben, ne csak félig, hanem tökéletesen. Semmiben át ne hágd a Rend akaratát, sem az elöljáródét, légy a Rend szokásainak és szabályainak tükre. Törekedj erre mindhalálig azáltal, hogy megveted és semminek tartod magad, megölöd a saját akaratodat és öldökölöd a testedet mindazzal, amit a Rend helyez rád. Azt is akarom, hogy törekedj szeretettel elviselni mások szokását és beszédét, olyankor is, amikor az ördög áltatása vagy a saját gyengeséged miatt elviselhetetlennek tűnnek vagy esetleg azok is. Akaratod egészen álljon ellen ennek is és minden másnak is,

hogy így megtartsd Krisztus szavait, aki azt mondta, hogy a mennyek országa azoké, akik erőt vesznek magukon az erőszakkal.[5]

Azt akarom, hogy emlékezetedet töltse be a megfeszített Krisztus vérének, Isten jótéteményeinek és a halál emlékezetének teljessége, annak érdekében, hogy gyarapodj a szeretetben, a szent félelemben és az idő éhségében; az értelem szeme a szentséges hit világosságával szemlélje ezeket, annak érdekében, hogy az akarat készségesen rohanjon minden köteléke nélkül a rendetlen szeretetnek, mely Istenen kívül birtokolja a dolgokat. Azt is akarom, hogy valahányszor a láthatatlan vagy látható ördögök, vagy a test gyengesége fellázadna és támadást indítana a lélek ellen, bármiről is legyen szó, nyilvánítsd ki ezt feltárván a szívedet az elöljáródnak, ha ott van; ha pedig nincs, akkor valaki másnak, akiről úgy érzed, hogy a legalkalmasabb arra, hogy megnyílj előtte és látod, hogy segíteni is tud. Azt is akarom, hogy vigyázz a harag indulatára, nehogy nyelvedre üljön és szitkozódó szavakban törj ki, botrányt és zavart keltve: a szemrehányással és a gyűlölettel önmagad ellen fordulj inkább.

Ezek azok a dolgok, melyeket Isten (és az a tökéletesség, melyet választottál) megkövetel. Én pedig, a te méltatlan és nyomorúságos anyád, oka minden rossznak és nem oka semmi jónak, arra vágyom, hogy ezt láthassam lelkedben. Kérlek tehát és kényszerítelek a megfeszített Krisztus, az édes és jó Jézus nevében, hogy mindhalálig törekedj ezek megtartására, annak érdekében, hogy dicsőségem légy és megkapd a boldogság koronáját a hosszú kitartásért, ami egyedül nyeri el a koronát.

Egyebet nem mondok. Tégy róla, hogy ne sírjak és panaszkodjam rád Isten előtt. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

155. — NIERA ASSZONYNAK, GHERARDO GAMBACORTI HITVESÉNEK PÍZÁBA[1]

Nem lehet egyszerre két ellentétes szeretetben élni. Minden vicium a kevélységből születik. Az istenszeretet tölti meg a lelket az erényekkel.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy

5. Mt. 11, 12: „A mennyek országa erőszakot szenved és az erőszakosok ragadják el azt".

1. Niera, teljes nevén Raniera volt az édesanyja Lottonak, aki 1382-ben Píza érseke lett, és Giovannino, aki 1405-ben átvette a város kormányzását. Neki szól még a 224. levél. Férje, Gherardo (lásd a 141. levél 1. jegyzetét a 329. oldalon) édestestvére volt Píza urának, Pietro Gambacortinak, akinek a 149. levél szól.

az igaz és tökéletes szeretet, az isteni Szeretet köntösébe öltözötten láthassalak, annyira és oly módon, hogy minden más szeretet eltávozzék a szívből és az érzületből, mivel a lélek két szeretetbe egyszerre nem öltözhet. Így tehát ha a világba öltözött, nem öltözhet Istenbe, mert e kettő nagyon ellentétes egymással. A világba vetett érzület és szeretet érzéki szeretettel szereti önmagát, mindig megtiszteltetést, rangot és gazdagságot, örömöket, élvezeteket és érzéki vigasztalásokat keres; ezek az örömök az örök halálba vezetik a lelket. Aki ugyanis rendetlenül szereti a világot és a világ örömeit, az mindig kevélységben gyökerezik, és a kevélységből születnek az összes víciumok.

Ó, mekkora nyomorúságot hordoz az ilyen szív! Egészen belefullad a világ gonosz gondjaiba, és nem szerez ebből magának mást, csak halált és elveszti a Kegyelem életét; sötétségben jár és elveszti a világosságot; a bűn gonosz szolgaságába esik és így szolgája és rabszolgája lesz annak, ami nincs, és ennél rosszabb nem érhetné őt. Az ilyen lélek fogja és egyenesen az ördög kezeibe adja magát.

Nem akarom tehát, hogy így legyen, szeretett leányom és Gherardo fiam! Hanem azt akarom, hogy igaz és szent serénységgel vessétek le szívetekről és érzületetekről ezt a gonosz szeretetet, és öltsétek magatokra a megfeszített Krisztus szeretetét a tökéletes és legégőbb szeretettel azáltal, hogy mindig szeretitek és kedvelitek a felebarátaitokat. Ez a szeretet telve van örömmel, vigassággal és minden jóval; ez hízlalja és tölti be a lelket az erénnyel; felnyitja az értelem szemét és elébe állítja a tárgyát, a megfeszített Krisztust, hogy szemlélje az Ő kimondhatatlan szeretetét, mellyel minket szeretett. Így telik el a lélek a szeretettel és kezdi követni azonnal annak nyomdokait, akit szeret: és mivel Krisztust szereti, Krisztus nyomdokait követi, mindig az erényekben örvendezvén. És a fáradalmakban hasonlóvá formálódik hozzá a türelem által, a jósorsban, a világ örömei, állásai és nagyságai között pedig a megvetés által; azaz miként Krisztus megvetette a világ örömeit, úgy a szeretetbe öltözött lélek is szent és igaz serénységgel megveti ezeket.

Ezt teszi a szent és isteni szeretet. Ez az a menyegzős ruha, melyet illő viselnünk, mivelhogy hivatalosak vagyunk az örök élet menyegzőjére. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes szeretetbe öltözötten láthassalak, annak érdekében, hogy beteljesíthesd Isten akaratát és az én vágyamat, amely nem akar és nem keres mást, csak a te megszentelődésedet.

Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. A vérben fogod megtalálni a szeretet tüzét, a vérben mossák le gonoszságainkat. Ezt Krisztus helyettese teszi, amikor feloldozza a lelkünket, miután megvallottuk bűneinket: nem mást tesz, mint Krisztus vérét hinti a fejünkre. Mondd meg Gherardonak, hogy most, amíg él, van az alkalmas ideje annak, hogy ne vesse meg a vért, hiszen nem lehet biztos abban, mikor kell meghalnia, sem abban, meddig kell élnie. Vedd rá, hogy jó és gondos szentgyónással hányja ki bűnei undokságát, mivel máskülönben nem lehet része a Kegyelem életében.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek benneteket, leányom és fiam, hogy sem a gyermekeitek, sem az egymás iránti szeretet, sem a világ élvezetei vissza ne tartsanak titeket ettől, amit kötelességtek megtenni. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

156. — GIOVANNI PEROTTI TÍMÁRNAK LUCCÁBA[1]

Mi elvadult gyümölcsfák vagyunk. Rá kell oltódnunk a keresztre, hogy a türelem és a szeretet gyümölcseit megteremjük magunknak is, másoknak is.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és szeretett Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz atyaként a szent istenfélelemmel táplálod, vezeted és irányítod a családodat, hogy az a gyümölcsfa légy, amely jó és erényes gyümölcsöt terem.

Tudod, fiam, hogy mielőtt a fa gyümölcsöt hozna, előbb neki magának kell jónak és valóban rendben tartottnak lennie; ugyanígy kell rendben tartanod, mondom, a lelkedet Isten szent és igaz félelmével és szerelmével. És ha azt mondanánk: „Én képtelen vagyok magamat rendbeszedni" — íme itt van Isten Fiacskája, az Ige, aki vezetőnk lett. Így is mondta: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet".[2] Aki ezen az úton jár, nem tévedhet el, hanem megtermi az élet gyümölcsét. Ez a gyümölcs fogja táplálni a lelked gyermekét, de a testi gyermekeid is kapnak majd illatából és húsából.

Milyen úton járt ez az édes mester, a szeplőtelen Bárány? A mélységes és igaz alázatosság útján, hiszen Isten lévén emberré alázta magát. Útja a gyötrelmek, kínzások és rágalmazások, szenvedések és fáradalmak viselése, egészen a kereszt szégyenletes haláláig. Megvetvén minden örömet és élvezetet, mindig a legalázatosabb és lenézettebb utat akarta járni. És milyen gyümölcsöt termett, utat készítvén nekünk? Olyat, amelyet bárki követhet, aki csak akarja. Hallottad Őt a szentséges kereszt fáján: vajon termett-e valaha az övéhez hasonló gyümölcse a türelemnek, mely a Zsidók kiáltására: „feszítsd meg!", ezt kiáltja: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!"[3] Ó Isten mérhetetlen jósága, amely nemcsak megbocsát, hanem mentegeti őket az Atya előtt! Szelíd Bárány, akinek kiáltását semmiféle zúgolódás miatt nem lehetett hallani. A szeretet gyümölcsét is megtermette, hiszen a kimondhatatlan szeretet — mely Istenben van az ember iránt — tartotta Őt átszúrtan és átszegezetten a kereszten. Sem a szegek, sem a kereszt nem tudta volna fogva tartani, ha a szeretet köteléke nem teszi ezt. Engedelmes volt Atyja iránt, nem tekintvén önmagára, hanem egyedül csak az Atya dicsőségére és a mi üdvösségünkre.

Nos, ez az az út, édes fiam, melyen akarom, hogy járj, azért, hogy igaz atyaként tápláld a saját lelkedet és a fiaidét — akiket Isten adott neked — mindig gyarapodván erényről erényre. És tudd meg, hogy mi önmagunktól soha nem birtokolhatjuk az erények eme gyümölcseit, mivel mi elvadult fák vagyunk, ha csak rá nem

1. A címzettről nem tudunk semmit.
2. Jn. 14, 6.
3. Lk. 13, 34.

oltódunk az Isten iránti szeretet és vágyakozás által erre az édes fára, a megfeszített Krisztusra. Látván ugyanis, hogy Ő annyira szeret minket, hogy életét adta értünk, nem tudjuk megtenni, hogy ne legyünk egyek Vele. Ekkor pedig a szeretettől megrészegült lélek nem akar más úton járni, csak mestere útján: fut a világ minden öröme és élvezete elől, mert Ő is futott ezektől; és szereti azt, amit Isten szeret és gyűlöli, amit Isten gyűlöl. Szereti az erényt és gyűlöli a víciumot, és előbb választja a halált, minthogy megbántsa a Teremtőjét. És azt sem fogja eltűrni, hogy a fiai vagy a családja megbántsa Őt, hanem mint igaz atya javítgatja őket, s atyai hatalmához illően megkívánja, hogy az ő nyomdokait kövessék. Kérlek tehát, ügyelj erre!

Bátorítsd és áldd meg egész családodat, és nagyon ajánlj engem anyád és feleséged imáiba; és különösen az én leánykámat áldd meg, akinek azt kívánom, hogy Krisztus menyasszonya legyen és neki szentelten éljen. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

157. — VANNINAK ÉS FRANCESCÓNAK, NICCOLO DE' BUONCONTI FIAINAK PÍZÁBA[1]

A lélek méltóságáról. Megtérésre és keresztes háborúra buzdít.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvéreim Krisztus Jézusban, én Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok és bátorítalak titeket az Ő Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz fiak vagytok és mindig Isten szent és igaz félelmében éltek, annyira és oly módon, hogy nem vetitek meg Krisztus vérét, hanem undorító és utálatos számotokra a halálos bűn rothadása, amely oka volt Isten Fiacskája halálának. Valóban méltó tehát az ítéletre az, aki ekkora gonoszságra és tisztátalanságra adja a testét. És gondoljunk csak arra a tökéletes egységre, melyet Isten hozott létre az emberben! Nem akarom tehát, drága testvéreim, hogy ilyesmi legyen bennetek!

És különösen tőled akarom, Vanni, hogy más módon élj, mint az elmúlt időben; legyen szemed előtt a lelked és az idő rövidsége, meggondolván, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor. Ó milyen sötét dolog lenne, ha a halál halálos bűnben találna téged, és egy szomorú gyönyör miatt elveszítenénk oly nagy jót és örömöt, hogy a Kegyelem által Istent birtokolhatjuk a lelkünkben, a vég után pedig az örök életet, melynek soha nem lesz vége.

És lássátok: mindannyiatokat meghívlak arra, hogy áldozatul adjátok a testeteket és készek legyetek a halálra a megfeszített Krisztusért, ha szükség lesz rá. És

1. A 151. levél Niccolo Buonconti feleségének, ez a levél a fiainak szól. Vanni és Francesco mellett még két fia volt: Tommaso és Gherardo. Katalin náluk szállt meg, amikor Pízában járt (l. a Legenda második részének 14. fejezetében, a 276–278. o.). Francesco, Tommaso és Gherardo elkísérték Avignonba is. A Dialógus nyilvánosságra hozatalát Katalin Tommasora bízta.

addig is, míg eljön ennek az ideje, azt akarom, hogy szent erényben és gyakori szentgyónásban éljetek, mindig örvendezvén Isten beszédének hallgatásában. Hiszen amint a test nem képes meglenni eledel nélkül, ugyanúgy a lélek sem képes Isten beszédének eledele nélkül, azaz a szentgyónás nélkül élni. Őrizkedjetek a gonosz társaságtól, mert nagy akadály lenne az szent elhatározástok számára.

Egyebet nem mondok. Drága és édes testvéreim Krisztus Jézusban, maradjatok meg Isten szent és édes félelmében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

158. — NINO PAPNAK PÍZÁBA[1]

A szeretet érzülete a szent vágy. Általa a lélek megismeri az Atya hatalmát, a Fiú bölcsességét és a Szentlélek kegyességét.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus vérében megfürödve és megfulladva, és az Ő oldalába elrejtőzve láthassalak. A vérben ugyanis meg fogod találni a tüzet (hiszen a szeretet hintette értünk), az oldalban pedig meg fogod találni a szívbéli szeretetet, hiszen minden cselekedete, amit értünk tett, megmutatja, hogy a szív mily nagy szeretetével cselekedett. Ettől fog felgyulladni lelkedben a szent vágy tüze, amely vágy, a szeretet érzülete, nem öregíti soha, hanem mindig megfiatalítja azt a lelket, aki belé öltözött: fölfrissíti az erényben és megerősíti, megvilágosítja és egyesíti a Teremtőjével. Hiszen a szent vágy tárgyában, a megfeszített Krisztusban megtalálja az Atyát és részesedik az Ő hatalmából; megtalálja Isten egyszülött Fiacskájának bölcsességét, amely megvilágosítja az értelmet; megízleli és látja a Szentlélek kegyességét, megtalálván azt az érzületet és szeretetet, mellyel Krisztus nekünk ajándékozta szenvedésének jótéteményét, fürdőt készítvén a véréből, mely lemosta gonoszságainkat, oldalából pedig lakást és menedéket, ahol a lélek elpihen és megtalálja és megízleli az Istenembert.

Azt akarom tehát, drága atyám, hogy így cselekedjünk, azaz értelmünk szeme soha ne legyen csukva, hanem mindig lássa és szemlélje Isten szeretetét, amely szeretetet egyszülött Fiacskája közvetítésével nyilatkoztatott ki nekünk. Az akarat mindig szeressen és soha bele ne fáradjon Teremtője szeretésébe; ne szűnjön meg szeretete sem öröm, sem szenvedés, sem bármi egyéb miatt, ami akár szóban, akár tettleg érhetne minket, hanem ha minden testi tevékenység és gyakorlat is elmaradna, ez soha meg ne fogyatkozzon. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Nino, azaz Giovannino, Pistoia közelében született, apját Puccetto di Spazzaventónak hívták. Pap lett és Pízában az érsekségen káplánként dolgozott. Erényes életet élt, Katalin nagyon kedvelte. A karthauziakat minden módon támogatta, s nekik ajándékozta mindenét, beleértve a sógorától, Pietro Mirante Virginistől örökölt vagyont is. Később, Katalin halála után megalapította a Szent Stigmák nevű jámbor társulatot Pízában, Szent Ferenc és Katalin tiszteletére.

159. — KRISZTUSBAN RANIERI TESTVÉRNEK, A PÍZAI SZENT KATALIN DOMONKOS ZÁRDA SZERZETESÉNEK[1]

Szent Pál fegyverzetében harcoljon három ellensége ellen. Váljon hasonlóvá a megfeszített Krisztushoz.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Az édességes Szentség tiszteletéért tisztelendő Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy igaz lovagnak és harcosnak láthassalak, aki a megfeszített Krisztusért minden víciummal és kísértéssel szemben igaz és szent kitartással harcol. Mert a kitartás az, ami koronát nyer.

Tudod, hogy kitartással és harccal szerezzük meg a győzelmet. Úgy vagyunk mi ebben az életben, mintha harcmezőn volnánk, és férfiasan kell küzdenünk: nem szabad kitérnünk a csapások elől és nem szabad hátra fordítanunk a fejünket, hanem mindig kapitányunkra, a megfeszített Krisztusra kell tekintenünk, aki nem hátrált meg sem a Zsidók szava miatt (amikor azt mondták: „szállj le a keresztről"), sem az ördögök, sem a mi hálátlanságunk miatt. És nem hagyott fel az Atya iránti engedelmesség és a mi üdvösségünk beteljesítésével, hanem kitartott egészen a végig, amikor visszatért az Atyához a győzelemmel: kihozta az emberi nemet a sötétségből és visszavezette a Kegyelem fényére, legyőzvén az ördögöt és a világot minden gyönyörűségével együtt. Ezért is halt meg. Ez a Bárány halálra adta magát, hogy nekünk életet adjon: halálával rombolta le halálunkat. Ennek a Kapitánynak vére lelkesítsen minket minden harcban, hogy elviseljük a szenvedéseket, kínzásokat, rágalmakat és sértegetéseket az Ő szerelméért, önkéntes szegénységben, a szív alázatában és teljes és tökéletes engedelmességben. Ily módon a lélek, amikor majd szétoszlik testének felhője, győzelmesen fog visszatérni az örök élet városába, hiszen legyőzte az ördögöt, a testet és a világot, a három gonosz ellenséget.

És különösen a testet kell böjtöléssel, virrasztással és imádsággal sanyargatnunk és megzaboláznunk, mert állandóan a lélek ellen lázad és csatázik; a felmerülő gondolatokat pedig szüntelen és szent képekkel kell előznünk, elképzelvén és meggondolván, milyen a lángoló Szeretet tüze, és mit tett értünk kegyelemből és nem adósságként. Hiszen az Atya nekünk adta egyszülött Fiacskáját, az Igét, a Fiú pedig az életét; és a szeretet miatt áldozta fel és nyitotta meg a testét, melynek minden részéből áradt a vér. Gonoszságaink szennyét vérrel mosta le. Amikor a lélek ezt a nagy szeretetet szemléli, elemészti a szeretet és úgy tűnik számára, hogy képtelen eleget cselekedni vagy szenvedni ezért a szeretetért, noha minden szenvedésnek és gyötrelemnek átadja a testét. Lehetetlennek tűnik számára, hogy

1. A mai érseki szeminárium eredetileg Alexandriai Szent Katalinról nevezett domonkos kolostor volt. A levélből is kiderül, hogy Ranieri fiatal domonkos testvér, aki a minap szentelte életét Istennek.

megfelelően viszonozzon annyi szeretetet és jótéteményt, amennyit a Teremtőjétől kap. Ő a mi édes Istenünk, aki szeretett minket anélkül, hogy mi szerettük volna. Ily módon űzd el tehát az ördög gondolatait.

Hanem azt mondhatod nekem: „Miután azt akarod, hogy férfias lovag legyek és a harcmezőn állok sok ellenségtől támadva, fegyverre van szükségem. Mondd meg nekem, milyen fegyvert ragadjak meg?" Megfelelek erre, mert nem akarom, hogy fegyvertelen légy, hanem azt akarom, hogy tiéd legyen a kedves Pál fegyverzete, aki ugyanolyan ember volt, mint te; azaz tiéd legyen az igaz és mélységes alázat páncélja, melyet a legégőbb szeretet ruhája borít. Mert amint a páncélra rásimul a felső ruha és a páncél tartja azt, ugyanúgy a szeretet dajkája és táplálója az alázatosság és a szeretet táplálja az alázatosságot. Ezt a fegyverzetet adom én neked, mert ez felfogja azokat a csapásokat, melyekkel az ördög, a világ és a test támad (s melyek nagyon mérgezettek), és egyik sem sebez meg téged; hiszen a megfeszített Krisztusba szerelmes lélek nem fogadja magába a halálos bűn nyilát, azaz akarata nem egyezik bele a bűnbe. Annyira erős ugyanis, hogy sem az ördög, sem a teremtmény nem képes erre kényszeríteni, ha ő maga nem akarja.

Ezen kívül illő, hogy kard legyen a kezedben, hogy megvédd magad ellenségeid ellen, és a kardnak két éle legyen. Egyik éle a gyűlölet és a megvetés önmagunk iránt az eltelt idő miatt, mely gyakran telt el úgy, hogy alig törődtél az erénnyel, és sok gonoszsággal és nyomorúsággal bántottad meg Üdvözítőnket. Gyűlölnünk kell ezt a megbántást és önmagunkat, akik elkövettük, hiszen az a személy, akiben megfogant ez a gyűlölet, bosszút akar állni az elmúlt életért és minden szenvedést el akar viselni a megfeszített Krisztus szerelméért; s bűnei fizetségeként bosszút áll a kevélységen az alázatossággal, a sóvárgáson és a fösvénységen a szeretettel és a bőkezűséggel, akaratának szabadosságán pedig az engedelmességgel. Erre a szent bosszúra van szükségünk, amikor miénk már a gyűlöletnek és szeretetnek e kardja.

Én azonban örvendek és ujjongok a dicsőséges hírek miatt, melyeket felőled hallottam, mert úgy látom, a szabadosságon már bosszút álltál, magadra véve a szent engedelmesség igáját. Nem tehettél volna jobbat ennél, hogy ellene mondtál a világnak, örömeinek és élvezeteinek valamint a saját akaratodnak. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, szent kitartással állj ezen a harcmezőn és hátra ne fordítsd a fejed, hogy kitérj valamilyen csapás, zaklatás vagy kísértés elől, hanem szilárdan állj a mondott fegyverekkel felfegyverkezetten: a fegyverzettel viseld el a csapásokat és készülj fel rájuk, amikor jönnek; a gyűlölet és a szeretet kétélű kardjával pedig védd magad ellenségeid ellen. Szívedben és lelkedben legyen elültetve a kereszt fája, azt akarom.

Válj hasonlóvá a megfeszített Krisztushoz, rejtőzz el a megfeszített Krisztus sebeiben, fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, öltsd magadra a megfeszített Krisztus vérét és részegülj meg tőle; amint Pál mondja, dicsekedj a megfeszített Krisztus keresztjében, telj el gyalázatokkal, szégyennel és rágalmakkal, elviselvén ezeket a megfeszített Krisztus szerelméért. Szegezd a szívedet és érzületedet a keresztre Krisztussal, hiszen a kereszt hajó lett számunkra és kikötő, mely elvezet minket az üdvösség kikötőjébe, a szegek pedig azok a kulcsok, amelyek megnyitják a mennyek országát.

Rajta hát, drága atyám és testvérem, ne aludj tovább a hanyagság ágyában, hanem mint férfias és nem félénk lovag, harcolj minden ellenség ellen, mert Isten meg fogja adni neked a Kegyelem teljességét. Így miután beteljesedik életed, eljutsz a nyugalomba és Isten legfőbb örök szépségének és látásának szemlélésére, melyben a lélek megnyugszik és elpihen; minden szenvedés és rossz véget ér számára, megkap minden jót, jóllakik undor nélkül és éhezik szenvedés nélkül. A kereszten fejezd be életedet! Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

160. — GIOVANNI PEROTTI LUCCAI TÍMÁRNAK ÉS HITVESÉNEK, LIPPA ASSZONYNAK[1]

Krisztus mint tűzszekér jött el, hogy elvegye tőlünk a bűn ridegségét és felöltöztessen a szeretet menyegzős ruhájába. A menyegzőre a kereszten hívott meg bennünket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy beteljesülve láthassam benned az édes Pál apostol beszédét, aki ezt mondta: „Öltsétek magatokra Urunk Jézus Krisztust!"[2] Azaz vessétek le a régi embert és öltsétek magatokra az újat, azaz a megfeszített Jézus Krisztust. Ez az az igaz öltözet, amely betakarja az ember mezítelenségét és felöltözteti az erénybe.

Ó felbecsülhetetlen és gyönyörűséges Szeretet, aki öltözetünkké lettél, miután mi elveszítettük a Kegyelem életét! Jött, mint az isteni szeretet tüzétől kényszerített szerelmes: miután mi elveszítettük a Kegyelem mondott ruháját, az isteni szeretet melegét, Ő, mint a tűz, elvette ridegségünket, azáltal, hogy magára vette emberségünket. Ekkor kaptuk vissza a Kegyelem ruháját, melyet nem tud elvenni tőlünk sem ördög, sem teremtmény, ha mi magunk nem akarjuk.

Kérlek tehát benneteket, drága testvérem és nővérem, serényen öltsétek magatokra ezt a szent és édes öltözetet, nehogy hozzátok is szóljon az ítélet eme beszéde: „Légy átkozott, aki hagytad, hogy meghalj a hidegtől és az éhségtől!" — miután Krisztus a te öltözeted és eledelként adta magát neked. Jaj nekem, mennyire kemény és megátalkodott lenne a szív, amely nem kelne föl, hogy levessen magáról minden tudatlanságot és hanyagságot és magára öltse ezt a szent és édes ruhát, amely életet ad a halottaknak! Ó milyen édes és boldog lesz a lelkünk, amikor eljön a mi időnk és az első édes Igazság számadásra hív minket a halál édes ide-

1. A férjnek szólt a 156. levél. A házaspárról semmit nem tudunk, csak a levél tartalmából világlik ki, hogy egy Kisjézus szobrot öltöztettek fel jámborságuk jeleként, erre válaszol Katalin.
2. Róm. 13, 14.

jén! Akkor majd örül és ujjong a lélek, mert látja, hogy az isteni Kegyelem ruhája van rajta. Olyan ruha ez, melynek nem árthat az ördög, hiszen a Kegyelem elvesz és erőssé tesz minden gyöngeséget: egyedül csak a bűn az, ami elgyöngíti a lelket.

Ó milyen veszedelmes és gonosz a bűn ruhája! Bizony futnunk kell gyűlölettel és utálattal előle, miután annyira veszedelmes számunkra és annyira megvetett és utálatos Isten számára.

Lángoló és heves vággyal keljetek föl, hogy magatokra öltsétek és övezzétek az isteni szeretetnek ezen édes menyegzős ruháját, melyet azért vesz magára a lélek, hogy ki ne űzzék az örök élet menyegzőjéről, ahová Isten a szentséges keresztfáról hívott és hív minket. Kérem a legfőbb örök Igazságot, tegye meg nektek, hogy férfiasan haladjatok, és eljussatok a célotokba, melyre teremtve lettetek. És amint ti szeretetből és szerelemből felöltöztettétek a Kisdedet, úgy öltöztessen Ő önmagába, az új emberbe, a megfeszített Krisztusba titeket. Nagyon hálás vagyok nektek. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

161. — NELLA ASSZONYNAK, A PÍZAI NICCOLO DE'BUONCONTI HITVESÉNEK ÉS A MENYÉNEK, CATARINA ASSZONYNAK, GHERARDO DI NICCOLO DE'BUONCONTI HITVESÉNEK[1]

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám, Nella asszony, és drága Leányom, Katalin, Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy egyesítve és megkötözve láthassalak benneteket a szeretet láncával, amely átszúrtan és átszegezetten tartotta Isten Fiacskáját a kereszten.

Ó felbecsülhetetlen és legédesebb szeretet, mennyire erős az a kötelék, amely a széttépett és sebekkel borított Istenembert ott fogta a keresztfán! Ott viselte gonoszságaink terhét, ott kalapálták ki rajta, mint üllőn a mi gonoszságainkat: és így készült el a lélek Krisztus szenvedésében a szeretet tüzén. Ó édes és tökéletes egység, melyet te hoztál létre az emberrel, Isten!

Azt akarom tehát, hogy keljetek föl tökéletes serénységgel és alkossatok olyan egységet, melyet sem az ördög, sem a teremtmény nem képes megbontani. Hiszen Isten azért hagyta ránk ezt az egységet és ezt a parancsot, mert ennél drágábbat nem hagyhatott volna ránk. Vajon lehet-e drágább kincsünk, mint Istent birtokolni és az istenszeretet e tökéletes egységében élni? Mert szeretet az Isten; aki

1. Lásd az 157. levél 1. jegyzetét a 360. oldalon.

szeretetben él, Istenben él, és Isten őbenne.[2] Így mondja ezt az első Igazság: „Aki megtartja szavamat, abban élni fogok és ő énbennem, és ki fogom neki nyilatkoztatni magamat".[3]

Ó legédesebb Szeretet, mi vagyunk mi, hogy az embernek fogod kinyilatkoztatni magadat? Mi az, amit kinyilatkoztatsz a lélekben? Nem más az, mint a kimondhatatlan szeretet: az az anya, amely az erény illatát foganja. És amint az anya a keblén táplálja a fiait, úgy táplálja a Szeretet a maga fiait, az erényeket, és az örök élet gyümölcsét hordozza magában.

Éppen ezért a legtökéletesebb serénységgel keljetek fel, drága anyám és leányom, hogy az erényeket kövessétek és a szeretet eme dicsőséges keblén pihenjetek. És ha azt mondanátok nekem: „Mi módon találhatok rá erre a dicsőséges anyára?" – megmondom nektek. A tisztelendő és szentséges kereszten, melybe Isten megtestesült Fiacskája, a szeretet oly nagy tüzével hintett Ige beoltatott. És ha figyelmetek szemét az isteni Szeretetre fordítjátok, mely szüntelenül rajtatok pihen, nem tudjátok majd visszatartani a szívet attól, hogy ne szeressen, amikor ily nagy szeretetet lát. A szeretetet követi az önmagatok iránti gyűlölet és megvetés, és ezért meg fogjátok vetni az élvezeteket és a megtiszteltetést, és át fogjátok ölelni a jogtalanságokat és a megszégyenülést és szívesen fogjátok viselni ezeket a Teremtőtöket ért jogtalanságok és kínzások láttán. Ó mennyire tudatlan és hitvány az a szív, amely más úton akar járni, mint Mestere, jóllehet aki akarja az örök életet, annak az Ő nyomában kell járnia. Ő mondta így: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Aki rajtam megy át, nem jár sötétségben, hanem eljut a fényre".[4] És egy másik helyen mondja: „Senki sem mehet az Atyához, csak általam".[5]

Miután tehát láttuk, hogy mily nagy szeretet az alapja a mi lelkünknek és a szükség is arra kényszerít minket, hogy kiemeljük érzületünket és vágyunkat a világból, mely telve van sötétséggel és keserűséggel minden szilárdság és állandóság nélkül és semmi hasonlósága sincs a megfeszített Krisztussal (hiszen Krisztus az élet, a világ pedig a halál), keljünk fel férfiasan, drága anyám és leányom. Hagyjátok el a világ pompáját és hiúságát, és, fájlalván az elvesztegetett időt, most, ebben a pillanatban – és a hátra levő időben – akarjátok visszaadni azt Istennek.[6] Gondoljátok meg, hogy a halál végső pillanatában számon fogják kérni tőletek az időt. Ó mennyire meg fog akkor szégyenülni az, aki hanyagságban és gonoszságban töltötte idejét!

Nem akarom tehát, hogy erre a szégyenre várjunk, hanem éljünk olyan erényesen, hogy amikor beteljesedik a mi időnk, az erény tüzével és a Szeretet édesanyával az igaz városban, Jeruzsálemben találjuk magunkat és megpihenjünk a béke látomásában, ahol az élet halál nélküli, a fény sötétség nélküli, a jóllakottság

2. I. Jn. 4, 16.
3. Jn. 14, 21.
4. Jn. 14, 6.
5. Uo.
6. A megtérésben az ember mindig kifejezi azt is, hogy az idő Istené (tőle kölcsön és ajándékba kapta), és nem a világé. Ezzel az beismeréssel és az idő szent célra való használásával adja vissza az időt Istennek.

undor nélküli és az éhség szenvedés nélküli. Ó mennyire jóságos és édes a mi Istenünk, aki a véges dolgok elhagyásáért a végtelennel ajándékoz meg minket!

Tehát ne több hanyagságot, ne több hálátlanságot! Kövessük inkább a megfeszített Krisztus nyomdokait: szeressétek, szeressétek egymást, drága anyám és nővérem! Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

162. — FRANCESCHINA ASSZONYNAK ÉS CATARINA ASSZONYNAK ÉS KÉT LELKI BARÁTNŐJÉNEK LUCCÁBA[1]

Aki részesedik Krisztus szenvedésében, az az Ő dicsőségében is részesedni fog.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Leányaim és Nővéreim Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok és megerősítelek mindnyájatokat Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz leányai és fölszentelt menyasszonyai vagytok az örök Jegyesnek, aki a szeretet akkora tüzével adta értünk az életét. Így cselekedjetek tehát: férfiasan és a legégőbb vággyal kövessétek a szentséges kereszt zászlaját, azaz kövessétek az Ő nyomdokait a szenvedések és a gyötrelmes, szerelmes vágyak útján. A fiúnak ugyanis mindig örvendeznie kell atyja követésében és a jegyesnek jegyese követésében: innen van az, hogy ha az egyik szenved, akkor a másik hasonlóvá formálódik hozzá a szenvedésben, és ha örül, akkor hasonlóvá formálódik hozzá az örömben. Úgy, amint a szerelmes Pál apostol mondta önmagáról: „Együtt örülök azokkal, akik örvendeznek és együtt sírok azokkal, akik sírnak".[2]

Ezt teszi az a lélek, aki a tökéletes szeretetben él, és ezzel beteljesedik benne Pál apostol beszéde; azaz, aki részesedik a szorongatásban (azaz Krisztus keresztjében), az részesedni fog a vigasztalásokban is, azaz együtt lesz Krisztussal a dicsőségben. Érthető módon az Atya nekik fogja adni örökségét, hiszen ők a szeretetért hagyták el a világ gondját és örökségét; elhagyták a világ örömeit és vigasztalásait és a megfeszített Krisztus keresztjét követvén, magukhoz ölelték a szenvedéseket, a gyalázatokat és a sértegetéseket az Ő szerelméért.

Ez tehát az a tűz, drága leányaim, melyhez el kell jutnia a léleknek az égő és szerelmes vágyak által, és másban nem szabad örvendeznie; hiszen minden más út sötét és homályos és az örök halálba vezeti a lelket. Ne legyetek hát hanyagok, hanem legyetek serények ezen az édes és egyenes úton, Krisztus Jézuson. Ő maga mondta így: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Aki rajtam jár, nem

1. A címzettekről nincs adatunk.
2. Róm. 12, 15.

sötétben, hanem fényben jár és elérkezik az igaz életre, mely nem vétetik el tőle soha".[3] Ne legyen bennetek sem tudatlanság, sem önszeretet, mert ezek azok az okok, melyek nem hagyják futni a lelket, hanem megkötözik az úton és hátra fordítják a fejét, hogy a barázdát csodálja. De az igaz menyasszony és leány, aki serény, nem fordul hátra soha, hanem mindig előre siet az igaz alázatosság olajával és a legégőbb szeretet tüzével. Ez minden törekvése és mindig ezzel áll és szolgál édességes Jegyese színe előtt.

Kérlek tehát benneteket a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy miután a mi édes és jó Jézusunk annyira figyelmes és bőkezű hozzánk, ne késlekedjünk tovább, hanem tartsuk emlékezetünkben időnk rövidségét, és fájdalommal és szent keserűséggel emlékezzünk az elvesztegetett és kevés serénységgel töltött időkre: és ily módon vissza fogjuk szerezni az elvesztett időt is.

Egyebet nem mondok. Kérem az első Igazságot, hogy gyarapítson benneteket erényről erényre mindaddig, míg elérkeztek célotokba, ahol az élet halhatatlan, a jóllakottság undor nélküli, az éhség szenvedés nélküli, a vigasság szomorúság nélküli; ahol minden jó megvan minden rossz nélkül. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

163. — FRANCESCHINA ASSZONYNAK LUCCÁBA

Aki látja Isten szeretetét, az viszonozni is akarja azt. E viszonzás közben válik hasonlóvá a megfeszített Krisztushoz és ízleli meg az örök élet javát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Nővérem és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az Ő drága vérében a vággyal, hogy az édes és jó Jézus igaz szolgálójának és leányának láthassalak, Isten Fiacskájának vérében megfürödve és felöltözve, annak érdekében, hogy az önszeretet minden öltözete, minden hanyagság és tudatlanság elmúljék belőled. Ezért azt akarom, hogy kövesd azt az édes és szerelmes Magdolnát, aki soha nem szakadt el a szentséges kereszt fájától, hanem a kitartás által megrészegült és megfürdött Isten Fiacskájának vérében; és emlékezetét, szívét és figyelmét annyira betöltötte ez a vér, hogy soha nem tudott mást szeretni, csak Krisztust. Azt akarom, hogy így cselekedj, gyarapodván erényről erényre életed végső pillanatáig és fel nem hagyva a kitartással egyetlen napig sem, mint igaz zarándok, aki semmiféle fáradság miatt vissza nem fordul. És le ne ülj a hanyagság által, hanem ragadd meg a szentséges kereszt vándorbotját, mert benne

3. Jn. 14, 6; 8, 12 skk.

vannak elültetve és megalapozva az összes erények: tekints a Bárányra, aki a szeretet akkora tüzével áldozta magát értünk, hogy el kellene égnie és emésztődni tőle a szív minden ridegségének és keménységének és önszeretetének.

Ó, hogyan tudná megtenni a menyasszony, hogy ne kövesse jegyesének nyomdokait, azaz ne szeretettel fáradozzon és járjon a szenvedések útján, bármily módon engedje is ezt Isten! Kelj fel tehát igaz türelemmel és alázattal, hogy szabad, tágas és szerető szívvel kövesd a szelíd Bárányt; és hagyd el érte önmagadat, megtanulván ezt Jézustól, aki – hogy nekünk adja a Kegyelem életét – elvesztette a saját teste iránti szeretetét. És bőkezűségének jeleként egészen megnyitotta önmagát; szeretetének jeleként pedig, miután meghalt, fürdőt készített az oldalából. Akarod, hogy biztonságban légy? Rejtőzz el ebben az oldalban. És vigyázz, hogy soha el ne hagyd ezt a szívet, azaz kívül ne légy rajta; bár ha belépsz oda, oly nagy örömöt és édességet fogsz találni, hogy soha többé nem akarod majd elhagyni. Hiszen ez a szív olyan, mint egy nyitott bolt, telve az irgalmasság bőségének fűszereivel, amely irgalmasság a Kegyelmet adja és elvezet az örök életre, ahol az élet halhatatlan, a jóllakottság undor nélküli, az éhség szenvedés nélküli, a tökéletes és beteljesedett vigasság minden keserűség nélküli. Ott jóllakik a teremtmény étvágya és kívánsága. Ó felbecsülhetetlen és kimondhatatlan szeretet, ki kényszerített arra, hogy nekünk add ezt az igaz jót? egyedül csak a te mérhetetlen szerelmed, mellyel megteremtetted a teremtményedet, nem azért, mert tartoztál ezzel, hiszen mi tartozunk neked és nem Te nekünk.

De gondold meg, szeretett nővérem Krisztusban, az édes Jézusban, hogy a lélek nem juthat ekkora jó birtokába, azaz Isten látására, ha nem ízleli meg Őt az égő és tüzes szeretetben, amely szeretet magába zárja és magához vonja az összes erényeket. Nem kiányzik az erény abból a lélekből, akit megsebzett az isteni szeretet nyila; amely szeretetet a szentséges kereszt asztalánál szerez meg, ahol megtalálja a szeplőtelen Bárányt, aki asztal, eledel és felszolgáló.

Hogyan tudná tehát megtenni a lélek, hogy ne szeresse ezt az édes Üdvözítőt, látván az Ő nagy szeretetét? Az a szeretet törvénye és szokása, hogy mindig szeretetet ad a szeretetért, és hasonlóvá formálódik ahhoz, amit szeret. Ugyanígy a Krisztusnak eljegyzett lélek, aki látja az Ő szeretetét, megmutatja, hogy viszonozni akarja azt, szeretetet adván a szeretetért; azaz a szeretet miatt akar szenvedéseket és gyalázatokat viselni érte, és így hasonlóvá formálódik és egy valóság lesz vele a szeretet és a vágy által; és szereti azt, amit Isten szeret és gyűlöli, amit Isten gyűlöl, mert látja, hogy az édes Jézus legfőbb öröme az volt, hogy a sok fáradság keresztjét hordozta az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek szerelméért, mint a lelkek ízlelője és falója. És ily módon kell nekünk megízlelnünk Őt és hasonlóvá formálódnunk Hozzá.

Fussunk tehát, és ne aludjunk tovább a hanyagság ágyában, hanem járuljunk ehhez az igaz jóhoz. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

164. — MELLINA ASSZONYNAK, BARTOLOMEO BALBANI HITVESÉNEK LUCCÁBA[1]

Isten felé az egyetlen közvetítő a szeretet. A teremtmények és minden más akadályként állnak közénk, ha nem Istenben birtokoljuk és szeretjük őket. A tanítványok is elhagyták egymást és Máriát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Leányomnak Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az Ő drága vérében a vággyal, hogy az isteni szeretet tüzével egyesülten és benne átformálódtan láthassalak, annyira és oly módon, hogy se teremtmény, se bármi más el ne szakíthasson a szeretettől téged.

Tudod, szeretett és drága leányom, hogy ha két dolgot egyesíteni akarunk, semmi nem állhat közéjük, mert ha igen, akkor az egység nem lesz tökéletes. Nos, gondold meg, hogy Isten ugyanígy, az önszeretet és bárki teremtmény közvetítése nélkül akarja a lelket, mert Isten minden közvetítő nélkül szeret minket, tágasan és szabadon, kegyelemből és nem tartozás miatt: szeret anélkül, hogy szeretve lenne. Ezzel a szeretettel az ember nem képes szeretni, hiszen ő mindig adósa a szeretetnek, mindig részesedvén Isten jótéteményeiben és jóságában. Egy másik szeretettel kell tehát szeretnie Őt, és ennek a szeretetnek tisztának és szabadnak kell lennie, hogy ne szeressen Istenen kívül senkit és semmit, se lelkileg, se testileg.

És ha megkérdezel: „Mi módon birtokolható ez a szeretet?" — azt mondom neked, leányom, hogy nem birtokolható és nem meríthető ez máshonnan, csak az első Igazság forrásából. E forrásnál meg fogod találni lelked méltóságát és szépségét, meg fogod látni az Igét, a feláldozott Bárányt, aki az eledelben és a váltságdíjban önmagát adta neked, egyedül csak szeretetének tüzétől késztetve és nem az embertől remélt szolgálat miatt, hiszen az ember csak bántotta Őt.

Mondom tehát, amint a lélek az erény éhségével és szomjúságával beletekint e forrásba, azonnal inni kezd, és nem lát, és nem szeret többé semmit — sem önmagát, sem mást — önmagáért, hanem mindent Isten jóságának forrásában lát, és amit szeret, érte szereti és kívüle nem szeret semmit.

Hogyan is tehetné meg tehát a lélek, hogy Isten mérhetetlen jósága láttán ne szeressen? Úgy tűnik, erre hívott meg minket az első édes Igazság, amikor szívének hevével felkiáltott a templomban, mondván: „Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék, mert az élő víz forrása én vagyok!"[2] Lássad tehát, drága leányom, hogy a szomjazók a meghívottak. Nem mondja, hogy aki nem szomjazik, az is jöjjön,

1. Amikor Katalin 1375-ben elhagyta Pízát, Luccába ment. Itt Mellina asszony fogadta be városon kívüli villájába. Katalin távozása után levelet küldött utána, hogy mennyire fájlalja, hogy elment. Erre válaszol Katalin, és beszél Mellina asszonynak a teremtményektől való elszakadásról.
2. Vö. Jn. 7, 37.

hanem azt mondja, hogy a szomjazó jöjjön. Isten tehát elvárja, hogy a szabad megfontolás edényét szomjasan és szeretni akarással hordozzuk. Menjünk tehát Isten jóságának ehhez az édes forrásához, amint mondva van. Ebben a forrásban meg fogjuk találni önmagunk és Isten megismerését, amiből az ember — megmerítvén edényét — az isteni Kegyelem vizét fogja inni, és ez elég lesz számára az örök élethez.

Gondold meg azonban, hogy fölösleges súllyal nem járhatunk utunkon. És ezért nem akarom, hogy Isten szeretetén kívül akár az enyém, akár valaki más szeretete legyen rajtad. Ezt azért mondom, mert abból, amit írtál, hallom, hogy szenvedtél a távozásom miatt. Ezért azt akarom, hogy tanulj az első édes Igazságtól, aki nem hagyta, hogy Anyjának vagy a tanítványai közül bárkinek is a szeretete visszatartsa abban, hogy mint a szerelmes, a kereszt szégyenletes halálába rohanjon, elhagyván Máriát és a tanítványait. És bár mérhetetlenül szerette őket, Isten nagyobb dicsőségéért és a teremtmények üdvösségéért elváltak egymástól, mert nem voltak tekintettel önmagukra; mint akik a lelkeket ízlelik és eszik, elvetették maguktól a vigasztalást Isten dicséretéért és dicsőségéért. El kell hinnünk, hogy abban az időben, amikor annyi szorongatásban volt részük, szívesen maradtak volna Máriával, akit leginkább szerettek, és mégis valamennyien elhagyták őt. Mert nem önmagukért szerették sem magukat, sem a felebarátot, sem Istent; hanem Istent azért szerették, mert Ő méltó a szeretetre, Ő a legfőbb jó; és mindent, a felebarátot is Istenben szerettek.

Azt akarom tehát, hogy így szeressetek, te is, a többiek is: egyedül csak arra figyeljetek, hogy megadjátok Istennek a szeretetet és a felebarátnak a fáradozást. Nehéznek tűnik elválni attól, akit szeret az ember, mégis szenvedés nélkül teszi ezt az, akiben igaz, Isten dicsőségére épülő szeretet van, és inkább figyel a lelkek üdvösségére, mint önmagára. Tedd, tedd, hogy ne lássalak többé szenvedni, mert ez olyan akadály lenne, ami nem engedné, hogy a megfeszített Krisztusban élj, és hozzá hasonlóvá formálódj; látom ugyanis, hogy Isten ugyanazt a mindentől való szabadságot kívánja tőlünk, amellyel Ő adta magát nekünk.

Ezért is mondtam, hogy azt akarom, te is, a többi leánykám is egyesüljetek és formálódjatok hasonlóvá Istenhez, eltávolítván minden olyan közvetítőt, ami akadályozna benneteket abban, hogy egyedül csak az isteni szeretet közvetítésével éljetek. Mert ez az az édes és dicsőséges közvetítő, amely soha el nem választ, csak egyesít. És valóban, úgy tűnik, olyan ez, mint amikor a mester falat épít: összehord sok követ és egymáshoz illeszti őket, és az egészet együtt kőfalnak mondja; és ezt a mész segítségével teszi, mert ha nem használná a meszet, a kövek leesnének, összetörnének, a fal pedig előbb vagy utóbb leomlana. Most tehát gondold meg, hogy lelkünknek ugyanilyen egységben kell lennie minden teremtménnyel; az üdvösségük iránti vágy és szeretet által egyesülnünk kell velük, azért, hogy részük lehessen a Bárány vérében. Akkor ez a fal meg fog maradni, mert bár sokan vannak a teremtmények, mégis egyek. Úgy tűnik, erre hív minket Szent Pál, amikor azt mondja, hogy sokan futnak a pályán, de csak egyé a korona: azé, akinél az isteni szeretetnek e foglalója van.

De mondhatnád nekem azt is, amit Krisztus mondott a tanítványainak, amikor így szólt: „Egy kis idő és nem láttok engem; és ismét egy kis idő és újra látni fog-

tok engem"[3]. Erre azok így beszéltek egymás között: „Mit fog ez tenni? Mit mond? Egy kis idő és láttok engem, egy kis idő és nem láttok engem?" Ugyanígy mondhatnád te is: „Te mondod, hogy Isten nem akar közvetítőt, és most mégis azt mondod, legyen közvetítőnk!" Megfelelek erre. Bizony mondom, járj csak az isteni szeretet tüzének közvetítésével, mert ez az a közvetítő, ami nem közvetít, hanem egy valósággá tesz Ővele, úgy, mint amikor a fát tűzbe vetik. Erre azt fogod mondani: a fa ettől fa marad? Nem, hanem egy valóság lesz a tűzzel. Ha azonban az önszereteted áll közötted és Isten között, akkor ez az a közvetítő lenne, amely elvenné tőled Istent, jóllehet az önszeretet semmi, mert a bűn semmi, a bűnöknek pedig nincs más alapjuk, mint az önszeretet és az Istenen kívüli örömök és élvezetek. Mert amint minden erény a Szeretetből származik és az ad nekik életet, úgy minden vícium az önszeretetből származik, amely megöl és megemészt minden erényt a lélekben. És ezért mondtam, hogy Isten nem akar közvetítőket; és minden szeretet, ami nem az igaz közvetítőre alapszik, elmúlik.

Siessetek tehát, szeretett leánykáim, és ne aludjatok tovább! Részvét ébredt bennem a szenvedéstek iránt és ezért adom nektek ezt az orvosságot, hogy minden közvetítő nélkül szeressétek Istent. És ha engem, szánalomra méltó nyomorultat mégis közvetítőként akartok, megtanítalak rá benneteket, hol fogtok megtalálni. Annak érdekében, hogy el ne hagyjátok ezt az igaz szeretetet, menjetek az édes-séges és tisztelendő kereszthez az édes, szerelmes Magdolnával: ott fogjátok megtalálni a Bárányt és ott fogtok megtalálni engem, ahol a ti vágyaitok is legelészhetnek, növekedhetnek és betelhetnek. Azt akarom, hogy így keressetek engem és minden más teremtményt is: ez legyen zászlótok és enyhületetek. És ne gondoljátok, hogy amiért a test eltávolodott tőletek, az üdvösségtek iránti érzület és serénység is eltávolodott volna, sőt, erősebb a test távollétében, mint jelenlétében. Nem tudjátok, hogy a szent Tanítványok is jobban megismerték és megszerették a Mestert a távozása után, mint előtte? Annyira örültek ugyanis emberségének, hogy a jelenlétében nem kerestek többet. Miután azonban eltávozott tőlük, megadta, hogy megismerjék és megértsék az Ő jóságát is. Ezért mondta az első Igazság: „Szükséges az, hogy elmenjek, különben a Vigasztaló nem jön el hozzátok".[4] Így mondom én, hogy szükséges volt elmennem tőletek, azért, hogy igazságban keressétek Istent és ne közvetítővel. Mondom nektek, most sokkal inkább tiétek Isten, mint korábban, mert magatokba szállván elgondolkoztok a szavakon és tanításon, amit kaptatok; és ily módon elnyeritek a Kegyelem teljességét Isten ajándékaképpen. Egyebet nem mondok, mert nincs több időm az írásra.

Főleg neked üzenem ezeket, Mellina, továbbá Katalinnak és Klára asszonynak, Bartolomea asszonynak, Legina és Kolomba asszonynak. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Jn. 16, 16–18.
4. Jn. 16, 7.

165. — BARTOLOMEA ASSZONYNAK, A LUCCAI SALVATICO ÖZVEGYÉNEK[1]

A szabad akarat az a kincs, amelyen megvásárolható az örök élet. A gyűlölet, a szeretet és a türelem pajzsa minden támadás ellen megvédi a lelket. Isten szolgái mindig örülnek. Magdolna példája.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Nővérem Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: mindig az édes Szeretet-anya keblén élsz és táplálkozol, mert látom, hogy e tej nélkül, melyet ez a dicsőséges anya ad nekünk, senkinek sem lehet élete.

Annyira édes és ízes ez a tej annak a léleknek, aki megízleli, hogy benne minden keserűség édes és minden teher könnyű lesz. Nem csodálkozom azon, hogy ez így van, hiszen aki ebben a szeretetben és szerelemben él, Istenben él. Így mondja Szent János: „Az Isten szeretet, aki szeretetben él, Istenben él és Isten őbenne."[2] Ha tehát Istenben él, nem lehet semmi keserűsége, hiszen Ő a legfőbb öröm, a legfőbb édesség és boldogság.

És ez a magyarázata annak, miért örvendeznek Isten szolgái szüntelen: innen van az, hogy ha betegek, örülnek; ha éhesek, szomjasok, szegények, ha kínozzák, üldözik és szorongatják őket a teremtmények (akik mindig a nyelvükre veszik Isten szolgáit), nem törődnek vele, hanem mindezekben örülnek és ujjonganak, hiszen övék Isten, aki a teljes nyugalmuk, és megízlelték az isteni szeretet tejét. És amint a csecsemő anyja keblének közvetítésével szívja magába a tejet, ugyanúgy az Istenbe szerelmes lélek a megfeszített Krisztus közvetítésével szívja magába: mindig az Ő nyomdokait akarja követni a gyalázatok, szenvedések és jogtalanságok útján, nem akar másban örvendezni csak a megfeszített Krisztusban és nem fut attól, hogy ne legyen más dicsősége, csak a kereszt. Az ilyenek Szent Pállal mondják: „Én a szorongatásokban dicsekszem a mi Urunk Jézus Krisztus szerelméért, aki által megfeszíttetett nekem a világ és én a világnak".[3] Ekkor a lélek átöleli a szentséges kereszt fáját és a szent vágy fejét feléje fordítva szemléli a beteljesedett és legégőbb szerelmet, melyet iránta hordozott az a test, melynek a szeretet miatt minden részéből áradt a vér. Nem csodálkozom tehát azon, ha a lélek ekkor már türelmes a szorongatásokban, hiszen szeretetből és szabad akarattal utasította el magától a világ vigasztalásait, és nagy barátja lett a fáradalmaknak és üldözéseknek, mert meglátta, hogy ezekből volt Isten Fiacskájának ruhája, melyet Ő választott magának, s melynél drágább és dicsőségesebb ruhát nem találhatna. Ez az az édes drágagyöngy, melyről édes Üdvözítőnk azt mondja, hogy az ember miután megtalálta, eladja mindenét, amije van és megvásárolja ezt.[4]

1. A levél címzettje és a záradékban említett asszonyok az előbbi levélben is szerepelnek. Valószínűleg lelki családot alkothattak Luccában, közelebbit azonban nem tudunk róluk.
2. I. Jn. 4, 16.
3. Róm. 5, 3.
4. Vö. Mt. 13, 45–46.

Vajon mi az, ami a miénk, amit Isten adott nekünk, hogy se az ördög, se teremtmény el ne vehesse tőlünk? Az akarat. Kinek fogjuk eladni ezt az akaratot e kincsért? A megfeszített Krisztusnak. Azaz önkéntesen és jó türelemmel ellene mondunk a saját gonosz akaratunknak, amely akkor, ha Istenbe helyeztük, kincset jelent. És ezzel a kinccsel megvásároljuk a szorongatások drágagyöngyét, mely a türelem erénye által gyümölcsöt terem számunkra, melyet az örök élet asztalánál fogunk majd enni.

Most tehát ehhez az eledelhez, asztalhoz és tejhez hívlak téged, legédesebb leányom, és kérlek, légy serény a megragadásában. Kelj fel a hanyagság álmából, miután nem akarom, hogy alva találjon az első Igazság, amikor számadásra szólít. Ó édes és szelíd szólítás, mely elveszed testünk nehézkességét, azt a gonosz akadályt, amely mindig a Teremtője ellen lázad rendetlen örömeivel és élvezeteivel, melyekből istent készítünk magunknak a rendetlen szeretet által. És akkora a vakságunk, hogy nem látjuk, hogy mi nem létezünk, hanem mint a kevélyek azt hiszszük, át tudunk menni a szűk kapun a világ gonosz szeretetének és érzületének terhével, ami a lelkünk halála.

Azt akarom tehát, hogy szabaduljunk meg a világ hiúságának és önszeretetünknek terhétől. Tudod-e, miért mondja, hogy szűk a kapu, amelyen át kell mennünk? mert szűkre kell fognunk a szeretetünket és vágyainkat a világ minden öröme és vigasztalása iránt, és át kell formálódnunk az édes Szeretet-anyában, amint mondtuk. Mondom, meg kell hajtanunk a fejünket, mert a kapu alacsony, ezért aki magasan hordja, betöri fejét. Akarnunk kell meghajtani a szent és igaz alázatosság által, látván, hogy Isten is lealázkodott hozzánk. Mindenki között a leghitványabbnak kell tartanod magad, azt akarom. És vigyázz, hogy semmiért hátra ne fordítsd a fejed, sem az ördög általtása, sem a férjed vagy bárki más teremtmény szava miatt.

Tarts ki férfiasan a megkezdett szent elhatározásban. Hiszen tudod, hogy Krisztus ezt mondja: „Ne akarjatok hátra fordulni, hogy a barázdát csodáljátok". Mert a kitartás az, ami koronát nyer. Gyöngéd szeretettel fordulj az édes és szerelmes Magdolnával együtt a tisztelendő és édes keresztfához, hogy átöleld: és rajta meg fogod találni az édes és királyi erényeket, hiszen megtaláljuk rajta az Istenembert. Gondold meg, hogy a szeretet tüze annyira összepréselte ezt a tisztelendő és édes testet, hogy minden részéből áradt a vér; és akkora szeretettel és türelemmel áradt, hogy e Báránynak egyetlen zúgolódó kiáltását sem lehetett hallani. Alázatos volt és megvetett, és gyalázatokkal teljes. Szívednek és lelkednek meg kell hasadnia a szeretet hevétől...[5] e szeretet kebléhez a megfeszített Krisztus testének közvetítésével. Más módon nem leszel képes se megízlelni, se birtokolni az erényt, hiszen Ő az út, az igazság és az élet, és aki rajta jár, nem tévedhet el.

Képzeld el, hogy ellened van az egész világ, te pedig bátor és királyi szívvel nem fordítod hátra a fejed, hanem kezedben a pajzzsal kész vagy az ütések fogadására. Tudod, hogy a pajzsnak három sarka van: ugyanígy neked három erénnyel kell rendelkezned. A gyűlölettel és az utálattal a megbántás iránt, melyet Teremtőd ellen követtél el, különösen abban az elmúlt időben, amikor ördög voltál, mert az

5. Hiányos szöveg. Más hasonló helyekkel összevetve úgy tűnik, ez maradhatott ki: „Tapadj tehát".

ördög nyomdokait követted. Azután szükséged van, mondom, a szeretetre: Isten jóságát szemlélvén látnod kell, mennyire szeret téged, kegyelemből és nem adósságból; és egyedül kimondhatatlan szeretetétől késztetve nem vette ki testedből a lelkedet abban az időben, amikor lázadtál ellene, hanem az édes Jézus által kivett téged az ördög kezeiből és a Kegyelemre vezetett. És mondom neked, mihelyt birtokában leszel e tökéletes szeretetnek és gyűlöletnek, meg fog születni benned a harmadik, azaz a türelem, ami nemcsak arra tesz képessé, hogy ne indulj türelmetlenségre se a sértő szó, se a jogtalan tett, se bármi egyéb miatt, amit el kell viselned, hanem arra is, hogy örömmel viseld és tisztelettel fogadd mindezeket, méltatlannak tartva magad ennyi kegyelemre. Sem ördög, sem teremtmény nem tud olyan csapást mérni rád, ami árthatna neked, ha birtokodban van a szeretetnek, a gyűlöletnek és a türelemnek e pajzsa, mert ez az a három erős oszlop, melyek megtartják a lelket és elveszik gyengeségét.

Ezt a pajzsot ragadta meg az az édes Magdolna is oly módon, hogy nem volt tekintettel önmagára, hanem királyi szívvel magára öltötte a megfeszített Krisztust; nem akart többé sem állást, sem nagyságot, sem a korábbi hiúságait, a világ minden öröme és élvezete elveszett számára. Nem volt más gondja, se gondolata, csak az, hogyan tudná követni Krisztust. És amint érzületét Belé vetette és megismerte önmagát, magához ölelte és megragadta a gyalázatok útját, s megvetette magát Istenért, mivel látta, hogy más úton nem követheti Őt és nem lehet tetszésére. Minden teremtmények között a leghitványabbnak ítélte magát. Mint aki megrészegült, nem látta többé, egyedül van-e vagy társaságban, hiszen ha látta volna ezt, nem maradt volna ott Pilátus katonái között; de ő nem ment el, és a sírnál is egyedül maradt. A szeretet nem engedte, hogy ilyeneken gondolkozzék: „Mit fognak rólam gondolni? Meg fognak szólni, hiszen szép vagyok és gazdag is." Nem gondolt erre, hanem egyedül csak azzal törődött, mi módon tudná megtalálni és követni a Mesterét.

Íme őt adom neked társul, és azt akarom, hogy őt kövesd, mert ő olyan jól tudta az utat, hogy mesternőnk lett. Rohanj, leányom, rohanjatok, leányaim, ne aludjatok tovább, mert az idő rohan és nem vár rátok.

Nem akarok többet mondani. Bátorítsd Kolomba asszonyt, mert én küldöm neki a bátorítást épp úgy, mint neked és Giovanna d'Azzolino nővérnek. Áldd meg helyettem Mellina asszonyt, Katalint és Legina asszonyt, valamint az összes többi leányomat Krisztus Jézusban! Ne csodálkozzanak azon és ne vegyék sértésnek, hogy nem írtam nekik. Valamennyiükből egy testet formáltam. Azért tettem ezt, mert a fiatal palántáknak nagyobb segítségre van szükségük. Mindannyiunk nevében bátorítalak benneteket Krisztus Jézusban. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

166. — KOLOMBA ASSZONYNAK LUCCÁBA[1]

Korának és állapotának megfelelően kell élnie az embernek. Aki az emberek tetszését keresi, elveszíti Istent. Mária és Szent Jeromos tanítása.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett Nővérem és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: gyümölcshozó termőföld vagy, azaz Isten beszédének magvát befogadva gyümölcsöt hozol magadnak is, másoknak is azáltal, hogy te, aki a világban már öregasszonynak számítasz és megszabadultál a világ kötelékeitől, az erények tükre vagy a fiatalasszonyok számára, akiket még a világhoz köt az a kötelék, mely a férjeikhez köti őket.

Jaj, jaj nekem, úgy látom, mi gyümölcstelen termőföldek vagyunk, mert hagyjuk, hogy a rendetlen világi vágyak és érzületek tövisei és tüskéi megfojtsák bennünk Isten beszédének magvát, hiszen a világ élvezeteinek és örömeinek útján járunk azáltal, hogy inkább törekszünk a teremtményeknek tetszeni, mint a Teremtőnek. És ami ennél is nagyobb nyomorúság, az az, hogy nem elég, hogy mi magunk rosszak vagyunk, hanem ahol az erény és a tisztesség példájává kellene lennünk, ott a bűn és a hiúság példájává tesszük magunkat. És úgy tűnik, hogy amint az ördög nem akar egyedül bukni, hanem nagy társaságot akar magával vinni, ugyanúgy hívogatunk mi is másokat ugyanarra a hiú tetszelgésre és örömre, ami bennünk van. Vissza kell vonulnod a világ hiú örömeitől és lakomáitól (miután állapotod már nem kötelez erre), és törekedned kell rá, hogy az erény és az üdvösséged szerelméért azokat is visszatartsd e lakomáktól, akik még ott akarnak lenni. És ne beszélj rosszul azokhoz a fiatalokhoz, akik az erény szerelméért vissza akarnak vonulni ezektől, mert látják, hogy ez Isten megbántása, hanem hívogasd őket magad után. Mert nem csodálkozom azon, hogy nem mutatkozik termés, ha a magot elfojtják a mondott módon.

Erre talán így fogod mentegetni magad: „A rokonaimhoz és barátaimhoz csak el kell mennem és vendégeskedéseikben részt kell vennem, mert ha nem, haragudni fognak és megbotránkoznak ezen". Íme a gonosz félelem és tetszés, amely elveszi tőlünk az életet és gyakran okozza halálunkat, mert elveszi tőlünk azt a tökéletességet, amelyre Isten kiválasztott és meghívott minket. Isten nem fogadja el ezt a mentegetőzést, mert nem kell engednünk az embereknek olyan dolgokban, melyek megsértik Istent és a lelkünket: se szeretnünk, se szolgálnunk nem szabad másképp, csak Isten akaratának és a saját állapotunknak megfelelően.

Jaj én, szánalomra méltó nyomorult! Hát a szülők, a barátok vagy valamelyik teremtmény vásárolt vissza minket? Nem: egyedül a megfeszített Krisztus volt az a Bárány, aki kimondhatatlan szeretetével megnyitotta és feláldozta a testét; fürdőnk, orvosságunk, eledelünk, öltözetünk és nyugvóhelyünk lett, ahol megpihenhetünk. Nem volt tekintettel sem önszeretetre, sem érzéki örömökre, hanem

1. A címzett a luccai lelki család tagja lehetett (lásd az előző levél 1. jegyzetét és záradékát).

szenvedéssel hordozván a gyalázatokat és megcsúfoltatásokat, megalázta önmagát az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek kereséséért. Nem illő tehát, hogy mi, szánalomra méltó nyomorultak, más úton járjunk, mint amelyen az első édes Igazság járt.

Tudod, hogy a gyönyörökben és élvezetekben nem található meg Isten. Látjuk, hogy amikor – fölmenvén az Ünnepre – Üdvözítőnk elveszett a Templomban, Mária nem tudta megtalálni Őt sem a rokonok, sem a barátok között, de megtalálta a Templomban a tanítókkal disputálva:[2] és ezt azért tette, hogy példát adjon nekünk, hiszen Ő a mi regulánk és utunk, melyet követnünk kell. Hallod, azt mondja (az Írás), hogy fölmenvén az Ünnepre, elveszett Ő. Tudd meg, legszeretettebb nővérem, hogy amint mondtam, Istent nem lehet megtalálni sem ünnepélyeken, sem bálokon, sem lakomákon, sem élvezetekben. Sőt, valahányszor részt veszünk ezeken, okot adunk arra, hogy elveszítsük Őt azáltal, hogy sok hibába és bűnbe, valamint a rendetlen örömök tetszelgésébe esünk. Mert ezek azok az okok, melyek miatt elveszítjük Isten kegyelmét. Mi módon találjuk meg újra? Így: Máriához kell társulnunk. És ővele kell keressük, azaz keserűséggel, fájdalommal és undorral a Teremtőnk ellen elkövetett bűn miatt, mellyel a teremtmények akaratát követtük. Föl kell tehát mennünk a Templomba és ott megtaláljuk Őt. Keljen föl szívünk, érzületünk és vágyunk a keserűséggel együtt, és menjen föl lelkünk templomába, és ott ismerje meg önmagát. Akkor – megismervén, hogy önmagában nem létezik – meg fogja ismerni Isten jóságát is magában; Istenét, aki van. Akkor fel fog kelni majd az akarat serényen és azt fogja szeretni, amit Isten szeret és azt fogja gyűlölni, amit Ő gyűlöl. Akkor perbe fog szállni önmagával és vádolni fogja az emlékezetet, amely magába fogadta a világ örömeit és élvezeteit, és nem fogadta magába és nem őrizte meg Isten kegyelmeit, ajándékait és nagy jótétemányeit, melyekben a szeretet akkora tüzével adta önmagát nekünk. Vádolni fogja az értelmet, amely inkább figyelt a teremtmények akaratára és a világ véleményére, mint a Teremtője akaratára, és emiatt az akarat és az érzéki szeretet azoknak az anyagi és érzéki dolgoknak a szeretésére fordult, melyek úgy tűnnek el, mint a szél. Nem szabad így tenni, hanem Isten akaratát kell figyelni és megismerni, mert Ő nem akar és nem keres mást, csak a mi megszentelésünket, ezért is adott nekünk életet.

Isten nem azért oldott el a világtól téged, hogy érzületeddel és rendetlen vágyaiddal elmerülj és belefulladj a világba. Vajon egy másik lelked is van? Nincs. Ha kettő lenne, egyiket Istennek adhatnád, másikat a világnak. Tested is csak egy van, és az minden apróságtól elfárad.

Tedd meg nekem, hogy szétosztod vagyonodat a szegények között. Vesd alá magad a szent és igaz engedelmesség igájának. Öld meg, öld meg akaratodat, hogy ne kötődj annyira a rokonokhoz, öldököld a testedet is, és ne akard annyira kényeztetni! Légy megvetéssel önmagad iránt: ne tekints se nemesi származásodra, se gazdagságodra, mert egyedül az erény tesz minket gazdaggá, ennek az életnek gazdagsága pedig a leggonoszabb szegénység, ha nem Istenben, rendetlen

2. Vö. Lk. 2. 46.

szeretettel birtokolod. Emlékezz rá, mit mondott a dicsőséges Jeromos[3] (amit úgy tűnik, nem lehet eleget hallani), amikor megtiltotta az özvegyeknek, hogy halmozzák az örömöket, szépítgessék az arcukat és finom és válogatott ruhákban járjanak. Nem kereshetik a fiatalok hiú és kötetlen társalgásait, hanem a cellájukban tartózkodjanak: úgy kell tenniük, mint a gerle, amely, ha elpusztult a társa, sír szüntelen, visszahúzódik és nem keres társat magának.

Húzódj vissza a megfeszített Krisztussal, szeretett és drága nővérem; vesd érzületedet és vágyadat az Ő követésébe a gyalázatok és az igaz alázat útján, és a szelídség kössön össze a Bárránnyal a szeretet kötelékében.

Erre vágyik az én lelkem, hogy így Krisztus igaz leánya és felszentelt menyasszonya légy, nem terméketlen, hanem gyümölcstermő föld: a királyi erények édes gyümölcsével teljes. Siess, siess, mert az idő rövid, az út pedig hosszú. És ha minden világi javadat odaadod, az idő akkor sem vár rád, hogy ne tegye a maga futását.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsáss meg nekem, ha túl sokat beszéltem; az üdvösséged iránti szeretet és buzgóság mondatta ezeket velem. Tudd meg, hogy inkább tenném, mint mondanám mindezt. Isten töltsön be legédesebb kegyelmével. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

167. — NELLA ASSZONYNAK, A PÍZAI NICCOLO BUONCONTI HITVESÉNEK[1]

A lélek a vérben találja meg a szeretetet, ami hálássá és erényessé teszi őt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél a szent vágy által a megfeszített Krisztus vérében, amely vér megtisztítja a lelket a bűn minden vétkétől. Benne találja meg a lélek az isteni szeretet hevét, látván, hogy a szeretet hintette azt. Ettől a szeretettől a lélek megrészegül és megérzi a türelem illatát; és a vérben megtalált szeretettel levet magáról minden önszeretetet és szelíden visel minden nehézséget, igaz türelemmel lépve át a világ szorongatásain. Átlép a világ örömein és szerencséjén, az állásokon és a gyermekek szeretetén is, és igaz és szent félelemmel úgy szereti ezeket, mint kölcsönbe kapott dolgokat és nem mint a sajátjait. És így kell tennie mindenkinek, aki értelemmel bír.

Aki így tesz, nem bántja meg Istent és ebben az életben megízleli az örök élet előízét a felebarát iránti testvéri szeretettel. És mindezt a lélek a vér emlékezetében

3. Epistola LIV. ad Furiam. De viduitate servanda PL. 22, 550–560.

1. Lásd a 151. és 161. levél 1. jegyzetét a 347. és a 365. oldalon.

találja meg. És valóban így van: mert mindaddig, amíg elménkben tartjuk gyötrődő vággyal a vér emlékezetét, hálásak és elismerők leszünk azáltal, hogy megadjuk a szeretet érzületének és az igaz és királyi erényeknek adósságát. Mert nem másért vétkezik a teremtmény, csak azért, mert nem tartja emlékezetében a vért és a többi jótéteményt; és ezért hiányzik a hála is belőle, s mivel nem hálás, nem törődik az erényekkel sem.

Éppen ezért, drága anyám, miután ennyire szükségünk van a vér emlékezetére, fűzd magad szorosan az alázatos szeplőtelen Bárányhoz, megfürödvén az Ő vérében. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

168. — LUCCA VÁROS VÉNEINEK[1]

Minden államot és várost az igazságosság tart fenn. Az igazságosság útján a megfeszített Krisztus a tanítónk és vezetőnk. Minden erősség Istentől származik.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az isteni Kegyelem és a Szentlélek világosságának teljességében láthassalak benneteket, megfontolván, hogy e világosság nélkül nem járhatunk.

Tudjátok, drága testvéreim, hogy zarándokok és útonjárók vagyunk ebben a sötét életben. Önmagunktól vakok vagyunk: hogyan járhatna tehát vezető nélkül a vak (egy olyan úton, amely nagyon bizonytalan) anélkül, hogy el ne essék? Szükségünk van tehát a világosságra és egy vezetőre, aki tanít minket. De bátorodjatok fel, drága testvéreim, mert nem kell bizonytalankodnunk; Isten ugyanis a maga végtelen jóságából megadta nekünk a megismerés világosságát, ezért az ember tudja, hogy az erény és a Teremtője szolgálata életet ad neki, míg a vícium, a bűn és az önszeretet, a gőg, a világ dolgainak keresése, megszerzése és birtokolása, valamint a hivatása betöltésében elkövetett igazságtalanságok, azaz Isten csekély félelme és tisztelete, halált ad neki és méltóvá teszi őt, látja, az örök kárhozatra.

Vezetőt is kaptunk, mondom, Isten megtestesült Fiacskáját, az Igét, aki megtanít minket arra, hogyan kell járnunk ezen a fénnyel teli úton. Tudjátok, hogy Ő

1. A Vének – nemes polgárok – alkották a luccai köztársaság legfelső vezetését egészen a XVII. századig. Élükön a polgármester állott. Amikor a firenzeiek a pápa ellen fordultak, komolyan lehetett attól tartani, hogy a luccaiak is csatlakoznak hozzájuk, mert Firenze fenyegetően fel is szólította őket erre. Katalin személyesen is (1375 késő őszén járt Luccában), levelében is a pápa iránti hűségre buzdít. Ám amikor a levél íródott, Luccában (1376 január 14-én) már lényegében eldőlt, hogy csatlakozni fognak a pápaellenes szövetséghez. Március 12-én ez meg is valósult. A levél nem sokkal január közepe után kelt, valószínű Sziénából.

mondja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Aki rajtam jár, nem sötétségben, hanem fényben jár." Ő az igazság, akiben nincs hazugság. És milyen utat tett meg ez az édes Mester? A gyűlölet és a szeretet útját. Gyűlölte és megvetette a bűnt, annyira és oly módon, hogy a saját testén állt bosszút érte sok szenvedéssel, kínzással, gúnnyal és rágalmakkal, halállal és gyötrelemmel. Nem maga miatt tette ezt, hiszen benne nem volt a bűnnek mérge, hanem egyedül csak azért, hogy a teremtménye szolgájaként elégtételt adjon az elkövetett bűnért, visszaadja teremtményének a Kegyelem világosságát és elvegye a sötétséget, ami a bűn miatt lépett a lélekbe. Tehát a vícium, a bűn és az önszeretet gyűlöletével és utálatával tanít minket az úton járni, mert ezekből jön minden testi és lelki sötétség. Aki önmagáért szereti magát, az nem törődik sem a testvére kárával, sem Isten gyalázásával és megbántásával, mivel érzéki és nem értelmes szeretetével nincs tekintettel másra, csak önmagára. Ez az oka annak is, hogy a világ Államai nem maradnak fenn, hiszen nincsenek tekintettel Isten dicsőségére és a szent igazságosságra, hanem csak önmagukra van gondjuk.

Eljött tehát ez az édes Jézus és megtanított minket az annyira veszedelmes önszeretet gyűlöletére és utálatára. Nekünk adta igazsága szeretésének világosságát, hiszen Isten szeretete és az erény olyan világosság, amely elveszi a tudatlanság minden sötétségét; elveszi a halált és életet ad, biztonságot és erősséget ad minden ellenfelünkkel és ellenségünkkel szemben. Mert amint Szent Pál mondja: „Ha Isten velünk van, ki lesz ellenünk?"[2] Sem ördög, sem teremtmény nem veheti el tőlünk ezt a jó és igaz világosságot, amely megőrzi számunkra a lélekben a kegyelmet, sőt az állásunkat és hatalmunkat is. Van hatalma a mi édes Istenünknek arra, és akarja is azt, hogy kivonjon minket ellenségeink kezeiből, csak ti törődjetek az Ő dicsőségével és a szent Egyház felmagasztalásával: ez a felmagasztalás a mi felmagasztalásunk, mert nincs máshol élete a léleknek, csak a szent Egyházban.

Ez az édes Jézus, aki utunk, tanítónk és vezérünk lett, soha nem figyelt másra, csak az Atya dicsőségére és a mi üdvösségünkre, és menyasszonyává fogadta az Anyaszentegyházat. Itt tette le vérének gyümölcsét és hevét, mintegy orvosságként betegségeinkre. Ezek az Egyház szentségei, melyeknek a szeretet akkora tüzével hintett vérben van életük. És gondoljátok meg, hogy szeretetének tüzében annyira szilárddá tette ezt a Menyasszonyt és mindazokat, akik hozzá tartoznak és törvényes fiaivá lesznek, hogy százezerszer inkább választják a halált, mint hogy csak mozdulnának is nélküle. Mert sem az ördög, sem a teremtmény nem lesz képes elvenni az Egyháztól, hogy mindörökké megmaradjon, mint örök, tisztelendő és édességes Menyasszony.

És ha azt mondanátok nekem: „Úgy tűnik, pusztulóban van most, és nem képes segíteni sem önmagán, sem a fiain" – akkor mondom nektek, nem így van, de külső látszatra valóban így tűnik. Ó, tekintsetek csak a bensejébe és meg fogjátok találni az erőt, ami ellenségeinek nincs birtokában.

Jól tudjátok, hogy egyedül Isten erős, és minden erősség és erő tőle származik. Ez az erősség nem vétetett el a Menyasszonytól, de az erős és szilárd segítség sem. Ellenségei, azonban, akik ellene tesznek, elvesztették ezt az erőt és segítséget,

2. Róm. 8, 31.

hiszen olyanok, mint a testről levágott rothadó tagok, ezért mint levágott tagok, elerőtlenednek. Ostoba és őrült tehát az, aki kicsiny tag létére a hatalmas Fő ellen akar cselekedni. Különösen akkor, amikor látja, hogy előbb elmúlik ég és föld, mint e Főnek megfogyatkozna ereje.

És ha azt mondanátok: „Én nem tudom! mégiscsak úgy látom, hogy e tagok szerencsések és előre jutnak", – várj csak egy kicsit, mert nem szabad és nem lehet így gondolkodni. A Szentlélek ugyanis azt mondja a Szentírásban: „Hiába fárad az, aki őrzi a várost, hogy el ne pusztuljon, ha Isten nem őrzi azt".[3] Nem lehet tehát megőrizni a pusztulástól és a megfogyatkozástól se a lelket, se a testet, ha meg vannak fosztva Isten kegyelmétől, az őrtől, mert a Menyasszony ellen cselekedtek, aki Istent, a legfőbb erősséget birtokolja. Ne tévesszen meg tehát minket semmiféle szolgai félelem, mert a szolgai félelem tette azt, hogy Pilátus, attól félve, hogy elveszti a hatalmát, megölte Krisztust, és e tudatlansága miatt elvesztette a hatalmát is, és a lelkét is. Ha azonban Isten félelme élt volna benne, nem jutott volna ily nagy szerencsétlenségre.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek tehát benneteket, drága testvéreim és a szent Egyház fiai, hogy legyetek mindig szilárdak és kitartóak abban, amit megkezdtetek. És ne ingassanak meg titeket sem az ördögök, sem azok a teremtmények, akik rosszabbak az ördögöknél; azok, akik egyenesen átvették az ördögök dolgát, mert nem elég nekik a maguk rosszasága, hanem azokat is visszahívják és hátráltatják, akik az Egyház fiai, vagy azok akarnak lenni. Meg ne ingasson benneteket a félelem, hogy elvesztitek békéteket vagy állástokat, és bármi más sem, amivel ezek az ördögök fenyegetnek titeket, mert nem kell félnetek. Hanem inkább bátorodjatok fel szent és édes hálaadással, mert Isten kegyelmet és irgalmasságot cselekszik veletek, hiszen nem vagytok eloldozva a Főtől, akié az erősség, és nem vagytok a gyenge és az erősségtől levágott rothadó taghoz kötözve. Óvakodjatok, óvakodjatok e köteléktől! Válasszátok inkább az összes szenvedést, és valamennyi szenvedésen túl is csak Isten megbántásától féljetek: és más félelemre nem lesz szükségtek.

Én azonban örülök és ujjongok eddigi szilárdságtok miatt, mivel bátrak, kitartóak és engedelmesek vagytok a szent Egyház iránt. Most ennek ellenkezőjéről hallván nagyon elszomorodtam és a megfeszített Krisztus nevében meg kellett mondanom nektek, hogy ennek semmi miatt sem szabad megtörténnie. És tudjátok meg, hogy ha önmagatok békéjének megőrzése miatt is tennétek ezt, a lehető legnagyobb háborúba és romlásba jutna testetek és lelketek. Ne essetek tehát ily nagy tudatlanságba, hanem legyetek igaz fiak és kitartóak. Jól tudjátok, hogy ha egy atyának sok fia van, de csak egy marad hűséges hozzá, neki fogja adni az örökséget. Ezt azért mondom, hogy ha egyedül is maradnátok, álljatok szilárdan ezen a mezőn, és ne akarjátok hátra fordítani a fejeteket, mert Isten kegyelméből van még, aki hűséges marad. Ezek a ti szomszédjaitok, a pízaiak, akik abban, amiben ti állhatatosak és szilárdak akartok lenni, soha nem fognak meghátrálni, hanem segíteni és védeni fognak benneteket egészen a halálig minden jogtalanság ellen. Jaj, édes testvéreim, melyik ördög akadályozhatná azt a két tagot, amely a

3. Zsolt. 126. 1

szeretet kötelékében Isten megbántása ellen szövetkezett, szorosan egymáshoz kötődve az Ő testében? Egyik sem.

Keresnünk kell tehát a világosságot; én pedig kérni fogom a legfőbb és örök Jóságot és Igazságot, hogy töltse el vele és öltöztesse e világosságba lelketeket. Mert ha e világosság bennetek lesz, nem félek attól, hogy ellenkezőjét teszitek annak, amit a megfeszített Krisztus nevében kérek és mondok nektek, azaz hogy mást tesztek a jövőben, mint eddig tettetek. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

169. — A SZIÉNAI TOLOMEI MÁTÉ DOMONKOS TESTVÉRNEK RÓMÁBA, ÉS NICCOLO DI FRANCIA KARTHAUZI SZERZETESNEK BELRIGUARDÓBA[1]

Amíg csak élünk, harcolnunk kell a saját gyengeségünk és az ördög ellen. A lélek fegyvere az erősség, a türelem és a szeretet. A harcokban ismerjük meg jobban önmagunkat és Isten jóságát, aki nem rak ránk nagyobb terhet annál, mint amekkorát el tudunk viselni. Az akarat beleegyezésétől lesz valami erényes vagy bűnös cselekedet.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy ezen a csatatéren igaz harcosnak láthassalak, aki soha nem fordítja hátra a fejét bármi is történjék, hanem mint férfias lovag szolgai félelem nélkül állja az ütéseket, melyek nem árthatnak neki, hiszen fel van fegyverkezve ellenük.

Szükséges, hogy fölfegyverezzük magunkat a legégőbb szeretettel egyesített erősség fegyverével, mert a legfőbb és örök Jóság szerelméért készen kell lennünk minden fáradság és szenvedés önkéntes viselésére. Ez a fegyver annyira örömteli és erős, hogy sem az ördög a kísértéseivel, sem a teremtmények a maguk gúnyolódásaival és jogtalanságaikkal nem tudják elvenni azt az örömöt és erősséget, amit a lélek a szeretet édességében kap. Sőt az ilyen édesen felfegyverkezett lélek meg is veri az ördögöt. Az ördög ugyanis, amikor az erősség fegyverzetében találja a lelket, látja, hogy a lélek a csatákat, melyeket ő okoz neki, örömmel fogadja az önmaga iránti szent gyűlölet által és a vágy miatt, hogy hasonlóvá formálódhasson a megfeszített Krisztushoz, és szenvedéseket meg fáradalmakat viseljen az Ő szerelméért. Látja, hogy Teremtője szerelmének szeretetével megveti ezeket a csatákat, azaz akarata nem egyezik bele semmiféle általtásába. Az ördög ettől az erősségtől, amit a lélekben lát és talál, szenved és a saját vereségét látja benne; a lélek pedig telve marad isteni Kegyelemmel, egészen felizzik a szeretettől és

1. Tolomei Mátéra vonatkozóan lásd a 81. levél 1. jegyzetét a 198. oldalon. Niccolo di Francia pap volt és karthauzi szerzetes Belriguardóban.

fellelkesedik a megfeszített Krisztusért való harcra. Így tehát látod, drága fiam, hogy az erősséggel meg fogod verni az ördögöt. És bizony mondom, meg fogod verni a világot is minden gyönyörűségével együtt, és a teremtményeket is – bármi módon is akarjanak üldözni – azáltal, hogy a szeretet szerelmével igaz és szent türelemmel viselsz el mindent. A szeretettel és a türelemmel a szeretet izzó parazsát hinted a fejükre,[2] hiszen a szeretet ereje elcsendesíti majd haragjukat és üldözésüket. Igen nagy szükségünk van tehát e fegyverre, mivel nélküle nem tudunk ellenállni.

A csaták elől nem tudunk elfutni, míg ebben a halandó testben élünk, bármilyen állapotban is éljen az ember; és mindenki más módon viseli a harcot, úgy, amint Isten jóságának tetszik, hogy adja nekünk ezeket. Ezért ha az ember fegyvertelen, megsebzi a türelmetlenség csapása, és megsebzi a felkínált örömbe való beleegyezés csapása is; és nem fogadja felkészülten a sok harc csapásait, melyeket az ördög ad neki. És így a halálos bűn csapásától holtan marad a csatatéren. Ha azonban fel van fegyverkezve, semmiféle csapás sem árthat neki, mint mondtuk.

És ha azt mondanád erre: „Nekem nem lehetnek ilyen fegyvereim", vagy: „Mi módon szerezhetném meg ezt?" – akkor azt felelem neked, hogy nincs az az értelemmel rendelkező teremtmény, aki ha akarja, ne birtokolhatná azt az isteni Kegyelem segítségével. Hiszen a vétket is, az erényt is az akarat teszi vétekké és erénnyé; mert amennyire az ember akarata beleegyezik egy bűnbe vagy egy erényes cselekedetbe, annyira bűn vagy erény valami. Akarat nélkül ugyanis sem a bűn nem volna bűn, sem az erény nem lenne erény, mert a lélek nem kapná meg a bűnös tett vagy gondolat halálos csapását, ha az akarat nem egyezne bele a bűnbe; de ugyanígy sem a jó gondolat, sem az erényes cselekedet nem adhatná a Kegyelem életét a léleknek, ha az akarat nem egyezne bele a befogadásába a szeretet érzülete által. És az embernek ez az akarata annyira erős, hogy sem az ördög, sem a teremtmény, sem más teremtett dolog nem képes se megmozdítani, sem arra kényszeríteni, hogy jobban beleegyezzék valamibe (legyen az bűn vagy erény), mint akarja.

Ezt bizonygatja Szent Pál is, amikor ezt mondja: „Sem éhség, sem szomjúság, sem üldözés, sem tűz, sem kard, sem a jelenlevők, sem az eljövendők, sem az angyalok, sem az ördögök nem tudnak elszakítani Isten szeretetétől, ha én nem akarom!"[3] Ezekben a szavakban a dicsőséges Pál apostol megmutatja, mekkora az akarat ereje, melyet Isten irgalmassága adott nekünk. Így tehát senki nem mondhatja: „Én nem vagyok rá képes", és senkinek sincs mentsége a bűnre. Valóban sok és csúf gondolat jöhet a szívbe, és senki sem tudja megakadályozni, hogy ne jöjjenek, de jövetelük nem bűn, hanem az akarattal való elfogadásuk a bűn, és ennek a bele nem egyezéssel ellen lehet állni.

Miután tehát ily nagy kincsünk van, amely fölött senki sem győzedelmeskedhet, ha mi nem akarjuk, nem kell kitérnünk a csapások elől, hanem örülnünk kell annak, hogy mindig harcban állunk, amíg csak élünk. Aki látja, mennyi gyümölcse van a harcnak, az vágyakozik utána. Aki nem harcol, nem győz, aki pedig nem győz,

2. Vö. Róm. 12, 21.
3. Vö. Róm. 8, 35–39.

az megszégyenül. Tudod, mennyi jó származik a csatából? Az embernek a nagy csaták idején van oka ahhoz, hogy felkeljen a hanyagságból, nagyobb serénységben töltse az időt és ne tétlenségben; és különösen a szent imádságban gyakorolja magát, amely imádságban alázatosan Istenhez fut, akiről látja, hogy az ő erőssége, és segítséget kér tőle. És anyagot kap ahhoz is, hogy megismerje a saját érzéki szenvedélyeiből fakadó gyengeségét és törékenységét: ebből gyűlölet fogan meg benne az önszeretet iránt és igaz alázatossággal és önmegvetéssel méltónak ítéli magát a szenvedésre és méltatlannak a gyümölcsre, ami a szenvedésből származik. És megismeri magában Isten jóságát is, látván, hogy a jó akaratot, amely nem egyezik bele a bűnbe, Isten adta neki; és ezért az Ő jóságából szeretet fogan meg benne szent hálaadással, mivel tudja és érzi, hogy Isten őrizte meg a jó akaratban.

A nagy erényeket valóban harcokban szerzik meg, mert minden erény a szeretettől kapja életét, a szeretetet pedig az alázatosság táplálja; és amint mondtuk már, hogy a csaták idején van anyaga a léleknek ahhoz, hogy jobban megismerje magát és Isten benne levő jóságát, úgy most is mondom, hogy megismeri magában a saját gyöngeségét és ezért megalázkodik; a jóakaratban pedig, amelyet megőrzöttnek talál, megismeri Isten benne lévő jóságát, és innen eljut a szeretetre és a szerelemre.

Valóban örvendeznünk kell tehát a harcok idején és soha nem szabad zavarba jönnünk. Az ördög ugyanis olykor — ha az élvezetek horgával nem tudott megtéveszteni minket — a zavar horgával akar megfogni: úgy láttatja velünk, hogy a csaták idején Isten elvetett minket, s imádságaink és egyéb szent gyakorlataink nem érnek semmit. Így beszél elménkben: „Amit teszel, nem ér semmit. Imádságaidat és a többi dolgodat egyszerű és nyugodt lélekkel kellene végezned és nem e sokféle és ocsmány gondolat közepette. Jobb lesz tehát, ha abbahagyod." És mindezt azért teszi az ördög, hogy földre dobjuk a szent gyakorlatokat és az alázatos imádságot, azt a fegyvert, amellyel megvédjük magunkat, vagy helyesebben mondva, azt a köteléket, amely megköti és megerősíti akaratunkat Istenben, és égő szeretettel növeli azt az erősséget, amellyel a lélek ellenáll a csapásoknak, mint mondtuk. Ezért is törekszik arra az ördög, hogy eldobassa velünk ezt a fegyvert, mert miután elveszítettük, azt tesz velünk, amit akar. Tehát soha semmiféle harc miatt sem szabad zavarba jönnünk, sem bármilyen gyakorlatot elhagynunk. Még ha bűnt követtünk el, akkor sem szabad zavarba jönnünk, mert hinnünk kell abban, hogy amint az ember beismeri az elkövetett bűnt és fájdalommal undorodik tőle, Isten visszafogadja irgalmába. Inkább eleven hittel és reménnyel hinnünk kell az igazságban, hogy Isten nem rak rád nagyobb terhet, mint amekkorát el tudsz viselni; mert csak annyira zaklatnak minket az ördögök, amennyire ezt Isten megengedi, és nem jobban. Bizonyosnak kell lennünk abban, hogy Isten tudja a szabadítás módját, meg tud és meg is akar szabadítani minket, amikor úgy látja, hogy üdvösségünk érdekében eljött az ideje annak, hogy a kísértéseket és az összes fáradalmakat levegye rólunk; hiszen amit csak ad vagy megenged, mind üdvösségünk érdekében és azért teszi, hogy gyarapítsa tökéletességünket.

A hitnek ezzel a világosságával és igaz reménységgel lépj át tehát az ördögnek ezen a cselén és a többin is, meghajtván a fejedet mélységes alázattal, hogy átme-

hess a szűk kapun: a megfeszített Krisztust követve meg fogod szerezni az erősség és a szeretet ajándékát, amelyről azt mondtuk, hogy olyan fegyverzet, mellyel megvédjük magunkat. Mivel szerezhető meg ez a fegyverzet? Mint mondtuk, a szentséges hit világosságával. Így tehát a hit az erős reménnyel és a szeretettel (ami nélkül nem volna eleven a hit), megadja nekünk a világosságot, hogy megismerjük erősségünket, Krisztust, az édes Jézust és az ellenségek gyöngeségét. A remény bizonyossá tesz abban, hogy minden bűn megkapja büntetését és minden fáradság elnyeri jutalmát. A szeretet pedig megerősít minden nehézséggel szemben.

Fel tehát a harcra, drága fiam! Álljon előttünk az alázatos és szeplőtelen Bárány vére, hogy lelkesítsen és erősítsen a harcban. Más módon nem fogunk győztesen visszatérni a mi városunkba, Jeruzsálembe, azaz az örök életbe. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy igazi harcosnak láthassalak és férfias lovagnak, míngcsak ezen a harcmezőn vagyunk; és kérlek, így cselekedj. És a szent engedelmesség királyi pálcája mindig legyen veled.

Ó, drága fiam, úgy tűnik nekem, az örök Jegyes azt akarja, hogy a dicsőséges Pállal együtt dicsekedjél, aki a sok szorongatásban dicsekedett, többek között azzal a nagy tövissel, hogy a Zsidók oly sokszor elfogták és megverték. Vele együtt te is tartsd dicsőségnek és fogadd tisztelettel a szorongatásokat, méltatlannak ítélvén magad a gyümölcsre és méltónak a szenvedésre. Most van az ideje annak, hogy Isten nevének dicsőségéért és dicséretéért szenvedjünk. Ne kételkedj! Nem akarom, hogy Isten édes fenyítéke alatt elcsüggedj! Erősödj meg, mert hamarosan eljön a hajnal. Te hívni fogod és Ő válaszolni fog neked. Fojtsd bele, fojtsd bele magad a megfeszített Krisztus édes vérébe: benne minden keserűség édessé és minden nagy súly könnyűvé lesz. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Kiáltozz a celládban és az örök Igazság meg fogja hallani kiáltásodat. Én pedig, a te méltatlan és nyomorult anyád, ugyanígy teszek, és így leszek segítségedre szükségedben. Fel ne hagyj a reménnyel, mert az isteni Gondviselés nem fog elhagyni téged.

170. — PIETRO DEL MONTE ŐRGRÓFNAK, SZIÉNA POLGÁRMESTERÉNEK[1]

El kell hagynunk a test érzéki kívánságait, mielőtt eljön a halál és a test hagy el minket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, neked ajánlom magam Isten Fiacskájának

1. Lásd a 135. levél 1. jegyzetét a 320. oldalon. A levél Sziénában íródott, 1376 első hónapjaiban, még mielőtt Rajmund elindult volna Avignonba.

drága vérében a vággyal, hogy Krisztus igaz szolgájának és lovagjának láthassalak, aki mindig férfiasan harcol a víciumok és a bűnök ellen: nem hanyagul, hanem igaz és szent serénységgel; így amikor majd eljön a halál édes pillanata, győzelmesen fogunk visszatérni Jeruzsálem igaz városába, a béke látomásába, ahol már nem lesz helye annak a testnek, amely mindig a szellem ellen akar lázadni.

Arra azonban ügyelj, atyám, hogy ha az örök életet akarjuk, akkor el kell hagynunk a testet, mielőtt eljön a halál és a test hagy el minket, azaz el kell hagynunk az érzéki kívánságokat, vágyakat és érzelmeket. Jaj, ne kéresd magad, hiszen nincs erre időnk! És nincs semmi, ami annyira állattá tenné az embert, mint ez a gonosz vícium. Az pedig nagy ostobaság a teremtmény részéről, ha elveti nagy méltóságát és egy ilyen szomorú dologért vadállattá lesz.

Irtsuk ki tehát és harcoljunk ellene — és az összes többi vícium ellen is — a tisztesség és a szent önmegtartóztatás illatával; fogjuk fel csapásait a szentséges kereszt pajzsával. Légy azért igaz bíró és úr abban az állapotban, amelybe Isten helyezett téged, és egyenesen add meg adósságodat szegénynek és gazdagnak egyaránt, amint a szent Igazságosság elvárja, melyet mindig fűszereznie kell az irgalmasságnak. Erről nem mondok többet.

Értesítelek egy esetről, amely a vicoi Szent Márta kolostorban történt. Egy ifjú, kinek nevét majd levélben közli veled a mondott kolostor apátnője, jó ideje zaklatja a kolostor lakóit, és annyira jutott már a merészségben, hogy kibontotta a kolostor egyik ablakát és most ki-be jár rajta, kedve szerint. A nővéreket, akik nem hajlandók a rosszra, azzal fenyegeti, hogy felgyújtja a kolostort, amint maguk a nővérek panaszolták nekem. Ezért kérem és követelem tőled, hogy belátásod szerint a legmegfelelőbb módon mielőbb vess véget ennek az állapotnak és orvosold e szörnyűséget. Azt nem akarom, hogy az ifjú elveszítse az életét, de minden más büntetés nagy vigasztalásomra szolgálna. Nem mondok többet a fenti dologról. A Szentlélek világosítson meg ebben és minden más ügyedben. Dicsértessék a Jézus!

171. — A FIRENZEI NICCOLO SODERININEK[1]

Aki háborút kezd a pápával, Krisztussal fordul szembe és elveszti kapcsolatát a Fővel. Isten maga ítéli meg az Ő szolgáit, ne ítélkezzünk helyette. Krisztus tanítványait arról lehet megismerni, hogy békében és a szeretet kötelékében élnek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiam és Testvérem Krisztus Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében

1. Lásd a 131. levél 1. jegyzetét a 312. oldalon. Firenze 1375-ben szövetséget kötött Milánóval és a pápa ellen fellázadt városokkal. Katalin valószínűleg ekkor küldte ezt a levelet Niccolo Soderininek, aki részt vett a város vezetésében. Mint a Legenda elmondja, lelkes híve volt Katalinnak, de a vezetőség többségével szemben nem sokat tehetett.

a vággyal, hogy az igaz Szeretet kötelékében megkötözött és egyesített tagnak láthassalak annyira és oly módon, hogy részesülhess ebből az igaz szeretetből, hiszen – miután fej lettél és hatalmat bíztak rád – olyan eszközzé kell lenned, amely városod összes polgárait e kötelékbe segíti, hogy ne fenyegesse annyi veszedelem se testüket, se lelküket.

Tudod, hogy az a tag, amely elszakadt a fejétől, nem élhet tovább magában, mivel nincs kötelékben azzal, amitől élete lehetne; ugyanígy van, én mondom, a lélek is, amely elszakadt Isten szeretetétől és szerelmétől, azaz így vannak azok, akik nem követik a Teremtőjüket, hanem inkább üldözik a sok jogtalansággal és halálos bűnnel, melyeket nyilvánvalóan mutatnak a különféle jelek és cselekvési módok: nap mint nap látjuk megnyilatkozásaikat és tetteiket. És te érted, mit akarok mondani ezzel.

Dehát mi vagyunk mi, nyomorultak, szánalomra méltó nyomorultak, gonoszok és kevélyek, hogy a fejünk ellen cselekszünk? Jaj, jaj nekem! Kevélységünk és nagyságunk a vak látással az Állam és a hatalom virágzását mutatja nekünk: és nem látjuk a férget, mely rágja ezt a virágot adó növényt, és az el fog pusztulni, ha nem lesz éltetője. Szüksége van tehát arra, hogy az ész világossága gyógyítgassa az igaz és édes alázatossággal, azzal az erénnyel, melynek birtokosai mindíg felmagasztaltatnak, és így ennek ellentéteként, amint Jézus Krisztus mondta, a kevélyek mindig megaláztatnak. Az ilyenek nem birtokolhatják az életet, mert olyanok, mint a Szeretet édes kötelékéről levágott tagok.

Vajon mi lehet számunkra rosszabb annál, hogy elveszítjük Istent? Mit ér a sok várossal és teremtménnyel megkötött szövetség, ha Isten nem segítőnk és vele nem vagyunk kötelékben? Tudod, hogy hiába fárad, aki őrzi a várost, ha Isten nem őrzi azt.[2]

Mit tegyünk mi szerencsétlenek, vakok és hibáinkban megátalkodottak, miután Isten az, aki őrzi a várost és az egész mindenséget, én pedig föllázadtam ellene, aki Van? És ha azt mondanám: „Én nem teszek Isten ellen!" – azt mondom magamnak: „Bizony ellene teszel, amikor a Vikáriusa ellen teszel, aki az Ő helyettese! Látod, mennyire elgyengültél e lázadás miatt, mintha nem lenne semmi erőnk, hiszen a mi Erősségünktől fosztottuk meg magunkat".

Ó drága testvérem és fiam, nyisd fel a szemed, hogy meglásd, mekkora veszedelemben és mekkora kárhozatban van a lélek és a test. Kérlek, ne várd meg az isteni ítélet romlását. Mert annyira megnövekedhet a féreg, hogy földre hull a virág. E virág illata már elveszett, mivel föllázadtunk Krisztus ellen. Tudod, hogy a Kegyelem illata nem maradhat meg abban, aki Teremtője ellen él.

Van azonban orvosságunk, ha meg akarjuk ragadni : és ezért kérlek, amennyire csak tőlem telik és képes vagyok rá, ragadd meg te is, a polgártársaid is. És tegyetek meg mindent, ami rajtatok áll. Alázkodjatok meg és béküljön meg szívetek és elmétek, mert az alacsony kapun nem lehet magasra tartott fejjel átmenni, mert betörjük a fejünket. Nekünk a megfeszített Krisztus kapuján kell átmennünk, aki lealázta magát hozzánk, ostobákhoz és csekély ismerettel rendelkezőkhöz. És ha majd ti megalázzátok magatokat, akkor békével és szelídséggel fogtok békét

2. Zsolt. 126, 1.

kérni fejetektől, a földi Krisztustól. Bizonyítsátok be, hogy fiai vagytok, megkötözött és nem levágott tagok, és meg fogjátok találni az irgalmasságot és a jóságot, valamint a test és a lélek felmagasztaltatását. Tudod, hogy a szükségnek kell erre kényszerítenie titeket, ha a szeretet nem kényszerít rá. A kisgyermek nem élhet atyja segítsége nélkül, mert se ereje, se semmiféle hatalma sincs önmagától, hanem mindene, amije van, Istentől van. Szüksége van tehát arra, hogy az atya szeretetében éljen, mert ha gyűlöletben és haragban él, elveszíti az ő segítségét, és ha azt elveszíti, szükségszerűen ő maga is el fog veszni.

Serényen menjünk tehát segítségért az Atyához, azaz Istenhez, akinek segítségét az Ő Vikáriusától kell kérnünk, mert Isten az ő kezébe tette le az ég kulcsait, és ezért e kapus előtt nekünk fejet kell hajtanunk. Amit ugyanis ő megtesz, az megtörtént, amit nem tesz, az nem történt meg. Így mondta Krisztus Szent Péternek: „Amit meg fogsz kötni a földön, az meg lesz kötve a mennyben, és amit feloldasz a földön, az fel lesz oldozva a mennyben".[3] Miután tehát annyira erős ez a Vikárius és annyi ereje és hatalma van, hogy zárja és nyitja az örök élet kapuját, mi, rothadó tagok, Atya ellen lázadó fiúk, annyira ostobák vagyunk, hogy ellene cselekszünk? Jól látjuk, hogy nélküle tehetetlenek vagyunk. Ha szembe fordulsz a szent Egyházzal, hogyan fogsz részesülni Isten Fiának vérében? amikor az Egyház nem más, mint Krisztus? Ő ajándékozza és szolgáltatja ki a szentségeket, amely szentségek életet adnak nekünk az élet által, melyet Krisztus véréből merítenek. Hiszen mielőtt a vér nekünk adatott, semmiféle erény és semmi egyéb dolog sem volt elegendő az örök élethez. Hogyan merészkedhetünk tehát arra, hogy megvessük ezt a vért?

És ha azt mondanád: „Én a vért nem vetem meg" – mondom neked, nem így van. Mert aki megveti ezt az édes Vikáriust, a vért veti meg, hiszen amit az egyiknek teszel, azt a másiknak teszed, mivel ők egymáshoz vannak kötve. Hogyan mondhatod te, aki bántasz egy testet, hogy nem bántod a vért, ami a testben van? Nem tudod, hogy ő magában őrzi Krisztus vérét? Az atya és a fiú kapcsolatából kell ezt megérteni: ha a fiú megbántja az atyát, lehet-e igaza vele szemben? Soha nem bánthatja meg (és nem szabad megbántania), különben halálveszedelemben és a kárhozat állapotában van. A fiú mindíg adósa az atyának a lét miatt, amit tőle kapott; és a fiú soha nem kérte az atyát, hogy adjon neki testének mivoltából, mindazonáltal az atya szeretetből adott neki, mert szerette a fiát, mielőtt az lett volna. Ó mennyivel inkább iszonyodnunk kell attól, amikor mi, tudatlanok, hálátlanok és érzéketlenek, az igaz Atyánkat bántjuk meg! Hiszen szeretett minket anélkül, hogy mi szerettük volna: szeretetből teremtett meg minket és még újjá is teremtett a Kegyelemre a vérében, a szeretet akkor tüzével adván életet nekünk, hogy ezt meggondolva a teremtmény előbb elszenvedne éhséget és szomjúságot, és minden nehézséget, még a halált is, mintsem hogy az Ő Vikáriusa ellen lázadjon és cselekedjen, hiszen nála van Krisztus vérének gyümölcse; és mindezt kegyelemből és nem adósság miatt adta nekünk.

Ó ne tovább, testvéreim! Ne aludjatok ilyen csekély világosságban és ismeretben! Húzzuk ki a kevélység és az önszeretet férgét és öljük meg a gyűlölet és a sze-

3. Mt. 16, 19.

retet késével: Isten szeretetével és a szent Egyház tiszteletével, valamint az Isten és az Ő Vikáriusa ellen elkövetett bűn és vétek gyűlöletével és utálatával. Akkor majd oltványok lesztek, beültetve és beleoltva az élet fájába, amely fa elveszti halálotokat és visszaadja az életet. Elveszi gyengeségteket, hiszen amint mondtuk gyengék lettetek: elvesztettétek ugyanis Istent, a mi erősségünket a jogtalanság miatt, melyet Menyasszonya ellen követtünk el. Ha tehát ismét egységben lesztek a korábbi szakadás gyűlöletével és utálatával, megerősödtök majd a lelki kegyelmekben, melyekben részesednünk kell, ha akarjuk a kegyelem életét, és megerősödtök a földi dolgaitokban is, annyira és oly módon, hogy senki sem tud majd ártani nektek.

Jobb tehát nektek, ha egységben vagytok, nem csupán a főtökkel, hanem minden teremtménnyel. Hiszen mi nem Zsidók vagyunk, sem Szaracénok, hanem Keresztények, akiket Krisztus vére vásárolt vissza és fürdetett meg. Mi ostobák, akik a nagyságra áhítozva ide-oda forgolódunk, és a félelem miatt, hogy elveszítjük állásunkat, az ördögök feladatát vesszük és vállaljuk magunkra, a többi teremtményeket is arra hívogatva, hogy ugyanazt a rosszat tegyék, amit ti tesztek. Az ördögök cselekedtek így, amikor mint bukott angyalok szövetkeztek egymással és fellázadtak Isten ellen: magasba akartak törni és mélybe süllyedtek. Nem akarom, hogy ezt tegyétek, és így kérlek benneteket, ne cselekedjetek hozzájuk hasonlóan azáltal, hogy Krisztus Menyasszonya ellen fordultok egymással szövetkezve. Mert így cselekedvén, amikor azt hiszitek majd, hogy szövetségben vagytok és magasba törtök, jobban szétestek és mélyebbre zuhantok, mint valaha. Ne tegyetek így többé, drága testvéreim! Hanem az égő szeretet kötelékében szövetkezzetek és kérjétek, hogy visszatérhessetek a békébe és az egységbe a főtökkel, hogy ne legyetek levágott tagok. Olyan jóságos atyátok van, aki javulástokat akarván nemcsak megbocsát nektek, hanem minden elkövetett sértés ellenére békére hív benneteket; ámbár számotokra talán úgy tűnik, a sértést ti kaptátok. Ha így vélekedtek, akkor ez a kevés világosságtok miatt van. Ez pedig nagy veszedelem, és oka annak, hogy az ember nem javul és nem változik meg, hiszen nem látja a vétkét, s mivel nem látja, nem érzi a súlyát, és nem gyűlöli és utálja a bűnt. Látnunk kell tehát ahhoz, hogy felismerjük hibáinkat és felismervén megjavuljunk. Nem a víciumokat kell szeretnünk, melyeket a teremtményekben látunk, hanem a teremtményt kell szeretnünk és tisztelnünk, és a tekintélyt, melyet Isten adott az Ő szolgáinak; és Istenre kell hagynunk, hogy megbüntesse bűneinket és megtisztítsa tőlük őket, hiszen Ő a legfőbb bíró, aki közvetlenül ítéli meg övéit és mindegyiknek érdeme szerint igazságosan megfizet. Nagyon helytelen lenne, ha mi akarnánk ítélkezni felettük, akik ugyanabban a hibában vagyunk. Kérlek tehát benneteket, ne engedjétek magatokat ekkora ostobaságtól vezettetni, hanem férfias és erényes szívvel kötözzétek össze magatokat a főtökkel, hogy amikor eljön a halál pillanata, amikor az ember már nem mentegetheti magát, részünk lehessen Krisztus vérének gyümölcsében.

Arra a kimondhatatlan szeretetre kérlek, Niccolo, amellyel Isten megteremtett és oly édesen visszavásárolt téged, hogy lehetőségeid szerint törekedj rá (hiszen nagy misztérium az, hogy Isten épp téged helyezett erre a posztra), hogy létrehozd az egységet és a békét a szent Egyházzal, hogy ne legyetek veszedelemben

egész Toszkánával együtt. Nem látom, hogy a háború olyan édes dolog lenne, hogy akkor is folytatnunk kell, amikor befejezhetjük. Vajon édesebb számunkra a háború, mint a béke? Bizonyára nem! Ez volt az az édes testamentum és lecke, amelyet Jézus Krisztus hagyott a tanítványaira. Így mondta: „Nem arról fogják megismerni, hogy az én tanítványaim vagytok, hogy csodákat műveltek, tudni fogjátok a jövendőt, vagy az életszentség nagy tetteit mutatjátok kifelé, hanem arról, hogy szeretet, béke és jóakarat van közöttetek".[4]

Azt akarom tehát, hogy az angyalok feladatát vedd magadra, akik annak eszközei, hogy mi kibéküljünk Istennel. Tégy meg mindent, amire képes vagy és ne törődj se tetszéssel, se nemtetszéssel, hanem egyedül csak Isten dicsőségére és az üdvösségedre figyelj. Még ha oda kellene adnod érte az életedet, akkor se hátrálj meg soha abban, hogy kimondd az igazságot, minden attól való félelem nélkül, hogy mit szólnak vagy mit tesznek majd ellened a teremtmények. De legyen pajzsod és oltalmad az istenfélelem; látván, hogy Isten szeme mindig fölöttünk van és szemléli az ember szándékát és akaratát, hogyan irányulnak ezek feléje. Így cselekedvén be fogod teljesíteni az én vágyamat, aki azt mondtam, arra vágyom, hogy a szeretet kötelékében megkötözött és egyesített tagnak láthassalak; és nem csupán téged, hanem általad mindenki mást is. Láttasd meg velük, amennyire csak képes vagy rá, a veszedelmes, rossz állapotot, amelyben vannak, mert én ígérem, hogy ha nem győzöd meg őket, hogy ki kell békülniük és jóságosan békét kell kérniük, akkora romlásra juttok, mint soha máskor. Félek, hogy nektek, szánalomra méltó, ily nagy jótéteményt föl nem ismerő nyomorultaknak is el lehetne mondani azokat a szavakat, melyeket Krisztus mondott, amikor a kereszt szégyenletes halálába ment, mondván: „Jeruzsálem leányai, ne miattam sírjatok, hanem magatokat sirassátok és a fiaitokat!"[5] És azt is, amit Virágvasárnap mondott, amikor lejött a hegyről: „Jeruzsálem, te örülsz, mert ma a te napod van; de jön majd idő, amikor sírni fogsz".[6] Az Isten szerelmére, ne akarjátok megvárni ezt az időt, hanem adjatok helyt szívetekben az igaz örömnek, azaz a béke és az egység örömének. Ily módon igaz fiai lesztek az örök Atyának és részetek lesz az Ő örökségében.

Egyebet nem mondok, mert oly nagy a szenvedésem és a fájdalmam lelketek és testetek kára miatt, hogy annak érdekében, hogy ez ne legyen, ezerszer is odaadnám az életemet, ha lehetne. Kérem az isteni Gondviselést, adja meg, fiam, neked és a többieknek a megismerést és a világosságot, Isten szent szerelmét és félelmét; és vegyen el tőletek minden sötétséget és önszeretetet és szolgai félelmet, mert ezekből származik minden rossz.

Levelemet azzal a minoritával küldöm, Isten jó és igaz szolgájával, aki ebben az évben prédikálni fog nálatok; tanácsaival segíteni és irányítani fog az igazság útján, személyes dolgaidban éppúgy, mint a város ügyeiben. Kérlek, fogadd meg tanácsát és ne legyen semmiféle titkos és rejtett ügyed, amit meg ne beszélnél vele vagy föl nem tárnál előtte. Isten kegyelméből remélem, hogy a szeretet és érzület

4. Vö. Jn. 13, 35.
5. Lk. 23, 28.
6. Vö. Lk. 19, 41-44.

által, mely üdvösséged és minden teremtmény üdvössége iránt van benne, meg fogja kapni Istentől a világosságot ahhoz, hogy helyes tanácsot adjon neked. Úgy tekintsd őt, mintha a második énem volna. Áldd meg és bátorítsd Constanza úrnőt és az egész családot. Maradj meg Isten szent és igaz szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

172. — NICCOLO DE'FRATI OLIVETÁNUS TESTVÉRNEK A FIRENZEI KOLOSTORBA[1]

Az Ószövetség igaz embereiben erősebb volt a szent vágy a Megváltó után, mint bennünk az Ő követésére. Az ördög elmenekül a szeretet tüzében égő lélektől, mint a légy a forró fazéktól.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő és drága Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok és neked ajánlom magam az Ő Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: fölemelted szívedet, érzületedet és vágyadat az édes Főhöz, Krisztus Jézushoz, azzal a pokol tornácáról kihozott csapattal együtt, akik hosszú időn át a legnagyobb sötétségben várták megváltásukat.

Emeljük fel tehát hozzá a szívünket és szemléljük a beteljesedett és gyöngéd szeretetet, melyet Isten minden tettében megmutat az embernek; azután szemléljük az édes vágyat, mely a szent és tiszteletreméltó Atyákban volt, akik egyedül csak Isten Fiacskájának eljövetelére vártak. Szégyenkezzünk tehát és tűnjön el belőlünk a tudatlanság, a ridegség és a hanyagság, miután mi már, mondom, megízleltük, láttuk és éreztük az isteni szeretet tüzét. Ó milyen csodálatos ez a szeretet! Ők már a puszta gondolatára örvendeztek, mi pedig — akik látjuk már a testünkbe oltódott és az emberrel egy valósággá lett Istent — érzéketlenek vagyunk. Ó édes és igaz Oltvány! A gyümölcstelen embert, aki nem részesedhet a Kegyelem vizében, azért tetted gyümölcsözővé, hogy kibontsa a szent vágy szárnyait és felszálljon a szentséges keresztre, ahol megtalálja ezt a szent és édes oltványt, Isten megtestesült Fiacskájának Igéjét. Itt meg fogjuk találni az erények gyümölcseit, melyek a Bárány értünk feláldozott és beteljesedett testén érlelődtek meg. Emeljük fel tehát szívünket és érzületünket, és tökéletes, igaz serénységgel vegyünk ezekből a kellemes gyümölcsökből; és szégyelljük hanyagságunkat, hogy nem Ősatyáink vágyával vágyakozunk utánuk.

Melyek azok az édes gyümölcsök, melyekből vennünk kell? Szüksége van az embernek, mondom, az igaz türelem gyümölcsére, mert ez a gyümölcs annyira érett volt Őbenne, hogy meg sem rezdült a türelmetlenségtől sem a jogtalanságok, sem a mi tudatlanságunk miatt, hanem mint a szerelmes hordozta és viselte go-

1. A címzettről nem tudunk semmit.

noszságainkat a szentséges kereszt fáján. Itt meg fogod találni azt a gyümölcsöt, amely életet ad a halottaknak, világosságot a vakoknak és egészséget a betegeknek. Ez a legszentebb Szeretet gyümölcse, az a kötelék, amely fogva tartotta Istent a kereszten: hiszen sem a szegek, sem a kereszt nem tarthatta volna átszegezetten a kereszten, ha a Szeretet köteléke nem köti meg.

Valóban érettek tehát ezek a gyümölcsök. Ne késlekedjék tovább a szívetek, hanem serényen keljen fel annak a kimondhatatlan szeretetnek a szemlélésére, amellyel Isten szerette az embert. És mondom neked, ha így teszünk, sem ördög, sem ember nem akadályozhatja igaz és szent vágyunkat, hiszen az ördögök elfutnak a Szeretet tüzében égő szívtől és vágytól, ugyanúgy, amint a légy menekül a zubogva forró fazéktól és nem száll le rá, mert érzi, hogy vesztét okozná a tűz forrósága és heve. Amikor azonban a fazék langyos, úgy mászkálnak benne, mint saját házukban és belőle táplálkoznak. Semmi langyosság tehát, az Isten szerelmére, hanem fussunk az isteni szeretet melegéhez, követvén a megfeszített Krisztus nyomdokait és lépjünk be az Ő sebeibe, hogy lelkesen viseljünk érte mindent és áldozatul adjuk a testünket.

Egyebet nem mondok. Szereld fel a hajócskádat, mert az idő rövid. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

173. — EGY TESTVÉRNEK, AKI KILÉPETT A RENDBŐL[1]

Világosság nélkül nem lehet megismerni az igazságot. Aki nem ismeri az igazságot, nem adja meg adósságát Istennek, önmagának és a felebarátjának. A megkülönböztetés erénye a lélek igaz ismerete Istenről és önmagáról. Isten készebb a megbocsátásra, mint mi a bűnre. Az önismeret sírjáról a gyűlölet és a szeretet angyalai hengerítik el a követ, hogy a lélek megtalálja a feltámadt Krisztust.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igazságtól megvilágosítottnak láthassalak annak érdekében, hogy megismerhesd és megszerethesd az igazságot. Mert ha szereted, magadra fogod ölteni; és gyűlölni fogod azt, ami ellenkezik vele, és szeretni fogod azt, ami az igazságban van és szereti az igazságot.

Ó drága fiacskám, mennyire szükségünk van erre a világosságra! Hiszen benne van a mi üdvösségünk. Ó drága fiam, nem látom, hogy az értelem mondott világossága miénk lehetne a szentséges hit pupillája nélkül, ami a szemben van. És ha ez a világosság elhomályosul vagy elsötétedik önszeretetünk miatt, akkor a szem-

1. A címzettet nem ismerjük. A levél elragadtatásban készült.

nek nincs világossága és ezért nem lát; innen van az, hogy nem látván nem ismeri meg az igazságot. El kell tehát távolítanunk ezt a felhőt, hogy látásunk tiszta maradjon. De mi tudja eloszlatni és eltávolítani ezt a felhőt? az önmagunk iránti szent öngyűlölet, miután megismertük vétkeinket és az isteni Jóság bőkezűségét, mellyel értünk cselekszik.

Ebben a megismerésben szerezzük meg a türelem erényét. Hiszen aki megismerte a saját hibáit és az érzéki törvényt, amely mindig a szellem ellen lázad, meggyűlöli önmagát és megelégedéssel fogadja, ha nemcsak az értelemmel bíró emberek, de még az állatok is bosszút állnak rajta. Az ilyeneket csak gyarapítják a jogtalanságok, a kínzások, a sértegetések és a rágalmak, és a sok üldözésben és szenvedésben van örömük és enyhületük. Ebből az önismeretből hajt ki a mélységes alázat, amely soha nem emeli fel kevélyen a fejét, hanem mindjobban megalázkodik. És Isten jóságának megismerése által növekszik és erősödik benne a gyöngéd szeretet, melyet az alázatosság táplál, s melynek fia az igaz megkülönböztetés. Ezzel a helyes megkülönböztetéssel megadja Istennek az adósságát, megadván neki neve dicséretét és dicsőítését és megadja magának érzékisége utálatát és gyűlöletét; és a felebarátnak is megadja a jóakaratot, úgy szeretvén őt, mint szeretnie kell, testvéri szeretettel, szabadon és rendezetten, s nem hamisan és rendetlen szeretettel.

A megkülönböztetés erénye ugyanis a szeretetben gyökerezik és nem más, mint a lélek igaz ismerete Istenről és önmagáról. Következményeként a lélek lépésről lépésre megadja mindenkinek azt, amivel adósa. De nem világosság nélkül, mert ha nem volna világossága, minden kezdeményezése és cselekedete tökéletlen volna. Világossága pedig nem lehet önmaga igaz ismerete nélkül, melyből gyűlöletet, és Isten igaz ismerete nélkül, melyből szeretetet merít. Amikor azonban megtalálta a világosságot, hűséges szolgája lesz a Teremtőjének. És e sötét élet éjszakájában is világosságban jár és a viharos tengeren békét talál és ízlel. És kitartással és állhatatosan siet a tökéletesség felé mindhalálig, és erősséggel lép át az ördög csapdáin, és nem csügged el a csatákban, bármilyen állapotban él is. Ha a világban él, jó világi, ha szerzetes, tökéletes szerzetes és az igaz engedelmesség hajójában hajózik és nem hagyja el azt soha. Tükre a Rend: ennek szokásaiban és szabályaiban nézi magát, és mindig a megtartásukra törekszik. Nem ad helyet az ördögnek, amikor a szolgai félelemmel küzdelmeket akar neki okozni, mondván: „Nem leszel képes elviselni a Rend szenvedéseit, a testvérek üldözéseit, a vezekléseket, miket kirónak majd rád, és a súlyos engedelmességet sem!" Akiknek azonban van világosságuk, mindezt kinevetik és mint akik meghaltak a saját akaratuknak és megvilágosodtak a szentséges hit világosságától, megfelelnek az ördögnek, mondván: „Mindent el fogok viselni a megfeszített Krisztus által, mert igazán tudom, hogy nem rak Ő nagyobb súlyt a teremtményeire, mint amekkorát el tudnak viselni. Ezért a terhek kimérését reá hagyom, és igaz türelemmel akarom viselni, amit kimér, mert ismerem az igazságot, hogy amit Ő ad és megenged, azt javamra teszi, azért, hogy megszentelődjem Benne."

Ó mennyire boldog az a lélek, aki az igazság édes megismerése által eljutott arra a nagy világosságra és tökéletességre, hogy látja és meg van győződve róla, hogy amit Isten történni enged, azt csakis különleges szeretete által engedi meg-

történni. Hiszen Ő, aki a Szeretet, nem tudja nem szeretni értelmes teremtményeit. Szeretett minket mielőtt lettünk volna, mert részesíteni akart bennünket a legfőbb és örök Jóban. És ezért mindent, amit ad, e célból adja nekünk.

Azok a nyomorultak azonban, akik meg vannak fosztva a szentséges hit e világosságától, nem ismerik meg az igazságot. És miért nem ismeri meg a nyomorult ezt az igazságot? Azért, mert az önszeretet felhője nincs eltávolítva: ebből következően nem ismeri és nem is gyűlöli magát, és nem ismeri az isteni jóságot sem, és így nem is szereti. Ha pedig szeret valamit, szeretete tökéletlen, hiszen csak annyira szeret, amennyi örömöt és vigasztalást merít Istenből és hasznot a felebarátból. És mivel nem erős és nem kitartó a jóban, amit megkezdett, azért ha a nagy vigasztalás tejét megvonják ajkaitól, lassan-lassan ellankad és hátra fordítja a fejét, hogy a barázdát figyelje. Ha azonban igazán megismerte volna az Igazságot, nem történne ez vele.

De ha valaki tökéletlen lévén vissza is fordult, az esésében tapasztalatot szerez ahhoz, hogy amit nem tett meg addig, azaz a hit világosságával nem teremtett rendet magában, azt most meg kell tennie. És meg is kell tennie, mert Isten előtt utálatosabb, számára pedig kárhozatosabb a bűnben való hosszú kitartás, mint maga a bűn. Vétkezni ugyanis emberi dolog, de a bűnben kitartani ördögi. Nem szabad tehát idő előtt a holtak közé vesse magát az ember, se a lelkiismeret ösztökéjét hordoznia, mely kiabál és szüntelenül rág. Nem szabad ezt mondania: „Még várok. Talán nem elég érett még ez a keserű körte."

Ó mennyire ostoba és őrült az, aki az időre vár, ami nem az övé, és nem válaszol (Istennek) abban az időben, ami az övé, és úgy tesz, mintha többé-kevésbé biztos lehetne az időben. Ó micsoda szenvedés és fájdalom, amikor ekkora ostobaságot látnak Isten szolgái! Ó mennyire rosszul cselekszik az ilyen! Megbántja Istent, aki a legfőbb és örök Igazság; megsérti a saját lelkét az elkövetett bűnnel; és elszomorítja Isten szolgáit, akik Teremtőjük dicsőségére és a lelkek üdvösségére éheznek.

Ó drága fiam, erőltesd meg egy kicsit fejedben az emlékezetet, és nyisd fel az értelem szemét, hogy beismerd a vétkeidet az irgalmasságban reménykedve. Lásd meg, lásd meg ezt az Igazságot: térj vissza az akolba, mert más módon nem ismerheted meg, hiszen bűnnel az igazság meg nem ismerhető. Mivel az aklon kívül a halálos bűn vétkével és a kiközösítés terhével élsz, nem ismerheted meg ezt az igazságot, de visszatérvén a Rendbe, meg fogod ismerni, mert meg leszel fosztva a bűntől. Tágítsd ki akaratodat: szeresd a Teremtődet és a szent szerzetet, amely bárka számodra, és vágyakozz utánuk! És nem gondolod, hogy minden más mellett a legfájdalmasabb az, ami veled történt? Hiszen látszatra azt mutattad, hogy nagyon szereted és ismered Istent, és úgy tűnt, a legnagyobb gyönyörűséged az imádság tejének ízlelése és az édes, szerelmes vágyak felajánlása; de a valóság és az igazság az, hogy úgy látszik, nem az eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra épültél, azaz nem azzal a szeretettel szeretted Őt, amely nem tekint sem a saját vigasztalásaira, sem az emberek tetszésére vagy véleményére. Mert ha igazán a megfeszített Krisztusban és önismeretedben vetettél volna alapot, miként mondtuk, nem történhetett volna veled ily nagy szerencsétlenség. Csakis akkor esünk el, ha az alapot nem jól raktuk le az igaz alázatosság völgyében és nem az

eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra alapoztunk, azáltal, hogy az Ő nyomdokait akarjuk követni, nem válogatván sem az időt, sem a helyet a magunk módján, hanem egyedül csak az örök Igazság tetszése szerint.

Ó, drága fiacskám, azt akarom, hogy amit eddig nem tettél meg, azt most tedd meg az elme minden zavara és kétségbeesés nélkül igaz reménységgel és a szentséges hit világosságával. Amely világossággal meg fogod ismerni az Ő irgalmasságát és ez az irgalmasság enyhíteni fogja a nagy szégyent, amit azért érzel, mert látod, hogy az ég magasából a legmélyebb és legfőbb nyomorúságba estél le. Emelkedj tehát fel a szent gyűlölettel, méltónak tartván magad a megszégyenülésre és a gyalázatra, és méltatlannak a gyümölcsre és a kegyelemre; rejtőzz el Isten irgalmasságának szárnyai alá, mert Ő készebb a megbocsátásra, mint te a bűnre. Fojtsd bele magad Krisztus vérébe: ott hízni fog a lelked a reménységtől. És ne várj tovább az időre, mert az idő sem vár rád, hanem végy erőt és tégy erőszakot magadon és mondjad: „Lelkem, ismerd el Teremtődet és az Ő irgalmasságát, amely megőrzött és időt adott neked, arra várva irgalmasságában, hogy visszatérj az akolba!"

Ó édességes szeretet! mennyire sajátod ez az irgalmasság! Mert ha jól meggondoljuk, ki tartotta vissza Istent attól, hogy első elbukásunk után parancsoljon a földnek, hogy nyeljen el és a vadállatoknak, hogy faljanak fel minket? Ehelyett időt adott nekünk és türelemmel várt. Mi késztette Őt arra, hogy ekkora kegyelmet kapjunk tőle? A mi erényeink, melyek nincsenek? Nem; hanem egyedül csak az Ő végtelen irgalmassága. Ha tehát abban az időben, amikor a halálos bűn sötétségében hevertünk, ekkora kegyelmet tett velünk, sokkal inkább reménykednünk kell az eleven hittel, hogy megteszi ezt most is, ha beismerjük vétkeinket és visszatérünk a szent engedelmesség bárkájába. És ott megöljük és megtiporjuk akaratunkat és nem alszunk tovább.

Jaj, jaj nekem, úgy hiszem, az én bűneim az okai ezeknek a vétkeknek! Ne tovább, kérlek, ne tégy a saját károdra és Isten gyalázatára, ne szomorítsd tovább testvéreidet, hanem ragadd meg a szent engedelmesség igáját és Krisztus vérének kulcsát, amely kulcsot bedobtad egy mély kútba és most nem tiéd és nem használhatod bűn nélkül,[2] mivel eltávoztál a szent szerzet kertjéből, ahová azért ültettek el, hogy ilatos virág légy, erős és kitartó mindhalálig. Ragadd meg tehát ismét szívbéli töredelemmel, az elkövetett bűn utálatával és az érzékiség gyűlöletével; eleven hittel nézz a legfőbb és örök Igazságba, és szilárdan reméld, hogy Isten és a Rend visszafogad irgalmába és megbocsátja elkövetett vétkedet: és az örök Atya kegyelmének bőségével és teljességével jön majd eléd. Legyen számodra a szent szerzet az a Jeruzsálem, melyet követsz, s amelybe el akarsz jutni: és meg fogod találni a béke látomását, Jeruzsálemet, mert ott majd megbékél a lelkiismereted.

Lépj be önismereted sírjába és kérdezd Magdolnával együtt: „Ki fogja elhengeríteni a követ a sírról? Mert a kő oly nagy és súlyos (azaz a bűnöm), hogy én magam nem tudom megmozdítani". Ez a kő bevallja és megmutatja tökéletlen-

2. Azaz nem járulhat a szentségekhez. A lélek a szentgyónásban nyitja meg Krisztus vérének kulcsával a mennyek kapuját.

ségünket és bűnünk súlyát. Látni fogsz akkor két angyalt, akik elhengerítik a követ; azaz az isteni segítség elküldi hozzád Isten félelmének és szent szeretetének angyalát (és ez a szeretet nem jön egyedül, hanem hozzá társul a felebarát szeretete), és a gyűlölet angyalát, melynek kísérete az igaz türelem és alázatosság. Ezért a lélek az igaz reménnyel és az eleven hittel el nem távozik önismerete sírjától, hanem kitartó mindaddig, míg meg nem találja magában a kegyelem által feltámadt Krisztust. És miután megtalálta, megy és hírül viszi a testvéreinek; és testvérei az igaz, édes és királyi erények, melyekkel együtt akar lakást készíteni magának. Akkor Krisztus érezhető módon jelenik meg a lélekben és megengedi, hogy az alázatos és szüntelen imádsággal megérintsük Őt. Ez tehát az út, és más út nincs számunkra.

Bizonyos vagyok benne, hogy ha tiéd lesz a szentséges hit világossága, és igazán meg fogod ismerni az igazságot, oly módon, mint beszéltünk róla, hanyagság nélkül fogsz járni ezen az úton és egy pillanatra sem fogsz leállni, hanem kihasználsz minden időt, ami a tiéd. Máskülönben mindig sötétben leszel, mert távol vagy a fénytől, szomorú leszel, mert a kegyelem öröme nem él benned, hanem a szent Egyház misztikus testéről levágott tag vagy. És ezért mondtam, miután más út nincs számunkra, hogy arra vágyom, hogy az igazságtól megvilágosítottan láthassalak a szentséges hit világosságával, melynek pupillája az értelem szemében van, hogy megismerje az igazságot. Ezért a megfeszített Krisztus szerelméért és üdvösségedért kérlek, teljesítsd az én vágyamat.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Ha melletted lettem volna, tudnám, ki hálózta be az én báránykámat és miféle kötelék tart fogva, hogy ne térj vissza a többi közé a nyájba. De törekedni fogok rá, hogy a szüntelen imádsággal meglássam és ezzel a késsel elvágjam a köteléket, mely fogva tart téged; és akkor boldog lesz a lelkem. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

174. — ÁGNES ASSZONYNAK, A FIRENZEI FRANCESCO SARTO HITVESÉNEK[1]

Az alázatosság dicsérete. Aki beteg ne böjtöljön, csak a szent vágy növelésére figyeljen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes alázatosságba öltözötten láthassalak, mert ez az a kicsiny erény, amely naggyá tesz minket Isten édes színe előtt. Ez az erény késztette és hajlította Istent arra, hogy megtegye, hogy édességes Fia megtestesüljön Mária

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

méhében. Amint a kevélység megaláztatik, úgy az alázatosság fölmagasztaltatik: fölragyog Isten és az emberek színe előtt, megköti a gonoszság kezét és Istennel egyesíti a lelket, mert lemossa vétkeink szennyét, megtisztít vagy Istenhez kiált irgalomért.

Akarom tehát, édes leányom, hogy törekedj átölelni ezt az erényt, annak érdekében, hogy e világ viharos tengerén minden vihar és veszedelem nélkül tudj átkelni. Bátorítson hát ez az édes és királyi erény, és fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. És kérlek, tedd meg, hogy amikor csak tudod, imádságban töltöd az időt. Igaz szeretettel szeress minden értelmes teremtményt. Azután kérlek és megparancsolom, hogy ne böjtölj, kivéve amikor a Szent Egyház parancsolja, akkor is csak ha képes vagy rá. És ha érzed, hogy egészséged nem engedi, ne böjtölj. És máskor ne böjtölj, csak szombaton, ha képes vagy rá. Amikor ez a meleg elmúlik, csak Szűz Mária napjain böjtölj, ha teheted, és máskor ne. És soha ne igyál csupán vizet. Arra tégy erőfeszítéseket, hogy a szent vágy növekedjék benned, és minden mást hagyj immár. Miattunk ne legyen gondod, se bánatod, mert mi valamennyien egészen jól vagyunk. Amikor az isteni Jóságnak tetszik, látni fogjuk egymást. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bátorítsd az én édes leányaimat, Orsolyát és Ginevérát. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

175. — EGY NŐI KOLOSTORNAK[1]

Éljenek szeretetben egymással és Istennel. Ennek feltétele az alázatosság és az önismeret.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Leányaim és Nővéreim Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: levetettétek a régi ruhát és magatokra öltöttétek az újat, amint az édes Pál apostol mondja, amikor ezeket mondja: „Öltsétek magatokra a mi Urunk Jézus Krisztust!"[2] — és legyetek kivetkőzve a régi ruhából, azaz a bűnből, és a rendetlen félelemből, amely a régi törvényben volt, mely egyedül csak a szenvedéstől való félelmen alapult.

Isten nem így akarja, azaz nem akarja, hogy az Ő jegyesei a félelemben legyenek megalapozva, hanem a szeretet szent és új törvényében, mert ez az új ruha. Nos, kérlek tehát benneteket, ez legyen szívetek és lelketek alapja, hiszen az a lélek, aki a szeretetben van megalapozva, nagy dolgokat cselekszik és nem tér ki a fáradalmak elől: nem keresi a magáét, hanem azt keresi, mi módon egyesülhetne jobban azzal, akit szeret. Innen van az, hogy Isten szolgái ezt teszik.

1. A címzettekről nincs adat.
2. Róm. 13, 14.

Az első, amit megtesznek azért, hogy jobban egyesülhessenek Krisztussal, az hogy kiemelkednek abból a gonosz dologból, ami elveszi tőlünk a világosságot és sötétséget ad nekünk; elveszi Isten társaságát és az ördögökét adja nekünk; elveszi tőlünk az életet és halált ad nekünk.

Nem ezt teszi Isten és a felebarát igaz és tiszta szeretete, hanem inkább világosságot ad, életet és tökéletes egyesülést Istennel, annyira, hogy a szeretet és a vágy által a lélek az Ő hasonmása lesz, és nem képes Istenen kívül semmit sem szeretni vagy akarni. Hanem ami Őbenne van, azt szereti, és mindazt, ami kívül van rajta, gyűlöli; azaz gyűlöli a víciumot és a bűnt, és szereti az erényt, annyira, hogy az édes Pállal együtt mondja: „Amit korábban nyereségnek tartottam, azt most Krisztusért kárnak tartom; és amit kárnak tartottam, az most nyereség nekem".[3] Azaz, mondja Pál, amikor az ember önszeretetben él és a lélekben rendetlen kívánságok vannak, akkor a világ élvezetei, vigasztalásai és örömei jónak tűnnek számára; ezért szereti azokat és gyönyörködik bennük. Amint azonban a lélek kivetkőzik ebből a régi emberből és a megfeszített Krisztust akarja követni, azonnal meglátja a maga kárát, mely az állapotával jár, és ezért meggyűlöli a korábbi állapotát; ebből következően azonnal szerelmese lesz Istennek és nem akar mást, csak az erényt szeretni önmagában is, a felebarátjában is. És van két dolog, amiben jobban örömét találja, mint bármi másban, mert ezeket Krisztus Jézusban is inkább megtalálja: és ez a kettő az alázatosság és a szeretet erénye. Látja ugyanis, hogy Isten emberré alázta magát és hogy megtörje kevélységünket, menekült az emberi dicsőség és tisztesség elől és átölelte a megszégyenülést, a jogtalanságokat, a gúnyolódásokat és a sértegetéseket, a szenvedést, éhséget, szomjúságot és üldözéseket. Így a Krisztusnak szentelt menyasszony, aki egyenesen és szabadon Istennek adta magát, ezen a módon akarja Őt követni és nem az élvezetek által; és így megmutatja, hogy birtokolja az alázatosság erényét. Mondtuk azt is, hogy az ilyen menyasszony a szeretetben gyönyörködik, abban mutatva meg szeretetét a felebarátja iránt, hogy szívesen odaadná a testi életét is azért, hogy a felebarát lelkének életet adhasson. És ez a vágy akkor fogan benne, amikor a kereszten feláldozott, átszúrt és átszegezett Jegyesére tekint, akiből bőségesen árad a vér, nem a szegek és nem a kereszt erejéből, hanem annak a szeretetnek és szerelemnek erejéből, mely az Atya dicsősége és a mi üdvösségünk iránt volt benne. Mert a szeretet volt az a kötelék, amely az Istenembert átszúrtan és átszegezetten tartotta a kereszten.

Keljetek fel tehát és ne aludjatok tovább a hanyagságban, Krisztus felszentelt menyasszonyai, hanem amint a test el van zárva a falak mögé, ugyanúgy érzületetek és vágyaitok is legyenek elzárva és elrejtve a megfeszített Krisztus értünk feláldozott és megnyitott szívébe. Itt fog meghízni és betelni lelketek az erényekkel, és azonnal megtalálja azt a két szárnyat, azaz az alázatosságot és a szeretetet, melyek elröpítik az örök életre, a fent mondott módon bizonyítván, hogy birtokoljátok ezeket.

Kérlek tehát téged Magdolna leányom (s titeket is, összes leányaim), hogy serényen munkálkodj üdvösségükön, félelem és szomorúság nélkül, azzal a biz-

3. Vö. Fil. 3, 7.

tos tudattal, hogy a megfeszített Krisztusért mindenre képes leszel. Gondolj arra, hogy Isten kertésszé tett, hogy irtsd a víciumot és plántáld az erényt. És így kérlek, ezt tedd és ne légy ebben hanyag. Őket pedig arra kérem, hogy alattvalókhoz illően fogadják a javítást, tudván, hogy jobb nekünk, ha ebben az életben javítanak minket, mint a másik életben.

Mindannyiatokat arra kérlek, drága nővéreim Krisztus Jézusban, hogy váljatok mind eggyé és alakuljatok át Isten jóságában; és ismerje meg mindenki önmagát és a maga hibáit. És így őrizzétek a békességet és az egységet, a széthúzások ugyanis nem születnek másból, mint hogy a mások hibáit látjuk és a magunkét nem, s egyik sem tudja és nem is akarja hordozni a másik hibáit. Ne így tegyünk tehát, hanem a szeretet láncai kötözzenek egymáshoz titeket; szeressétek és viseljétek el egymást, sírjatok együtt a tökéletlenekkel és örüljetek együtt a tökéletesekkel. És így magatokra öltitek majd a menyegzős ruhát, és eljutunk Jegyesünkkel az örök élet menyegzőjére. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Isten békéje legyen lelketekben.

176. — FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK FIRENZÉBE[1]

Aki többet kapott, attól többet követelnek. A gyarapodáshoz világosság és szeretet szükséges.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy növekedni lássam benned a szent vágy tüzét, mert ha nem növekszik, akkor hátrafelé tartasz, ha pedig hátrafelé tartasz, akkor nagyobb ítéletet érdemelsz, mintha el sem indultál volna.

Mert aki többet kapott, attól többet követelnek. Azt akarom tehát, hogy férfiasan emelkedj ki a hanyagság álmából, és minden serénységeddel arra törekedj, hogy növekedjék benned a világosság, mert a világosság növekedésével növekedni fog a szeretet is; a szeretet növekedésével pedig növekedni fognak az erények és a jótettek is mindhalálig. És így meg fogod adni azt, amit követelnek tőled, azaz szeretni fogod Istent mindenek felett és a felebarátot, mint önmagadat.

Neked is ezt mondom, Ágnes. Tedd, hogy érezzem: növekszik benned az éhség Isten dicsősége és a lelkek üdvössége után, és patakként áradjanak könnyeid a szüntelen és alázatos imádsággal Isten színe előtt az egész világ üdvösségéért és különösen Krisztus édes Menyasszonyának megújulásáért, melyre, látjuk, oly nagy sötétség és oly nagy romlás jön. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét. Neki is szólt a 89. levél.

177. — PÉTER, PORTÓI BÍBOROSNAK[1]

A szelídségben és az alázatosságban olyan legyen, mint a bárány, a szeretet erejében pedig, mint az oroszlán. Jeromos példája. Sürgesse a pápát a keresztesháború megkezdésére.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és igen tisztelt Atyám és Testvérem Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy alázatos és szelíd báránynak láthassalak, megtanulván ezt a szeplőtelen Báránytól, aki annyira alázatos és szelíd volt, hogy zúgolódó kiáltását nem lehetett hallani, hanem mint a bárány, mely nem védekezik, hagyta, hogy a szentséges és kemény kereszt vágóhídjára vezessék.

Ó szeretet felbecsülhetetlen tüze! Testét adta nekünk eledelként és a vérét italként! Az a bárány vagy, mely a szeretet legégőbb tüzén sült meg.

Más módját nem látom az erény megszerzésének, atyám, csak azt, hogy ezt a Bárányt állítsuk elménk szeme elé tárgyként, mert benne meg fogjuk találni az igaz és mélységes alázatot a nagy szelídséggel és türelemmel együtt. Ő — jóllehet Isten Fia — nem úgy jön és él közöttünk, mint király; kevélység és önszeretet ugyanis nem volt benne, és ezért úgy jön, mint a hitvány szolga; és nem keresi önmagát önmagáért, hanem egyedül csak az Atya dicsőségére és tiszteletére tekint és arra, hogy visszaadja nekünk az életet, melyet a bűn miatt elvesztettünk. És ezt egyedül szeretetből teszi, azért, hogy beteljesítse bennünk az Atya akaratát. Isten ugyanis azért teremtette az embert a saját képére és hasonlatosságára, hogy Őt ízlelje és élvezze az örök életben; az ember pedig Isten ellen lázadva elvágta maga előtt az utat, így Isten édes akarata, mellyel arra teremtette az embert, hogy örök élete legyen — mert nem másért, csak e célból teremtette — nem teljesült.

Akkor az a tiszta és mérhetetlen szeretet, mellyel megteremtett minket, arra indította, hogy nekünk adja egyszülött Fiacskáját, az Igét. Isten Fiacskája pedig nincs tekintettel magára, csak arra, hogy ezt az édes akaratot teljesítse. Közvetítő lett tehát Isten és ember között és a nagy háborúból békét teremtett, mert alázatosságával legyőzte a világ kevélységét. Ezért mondta: „Örvendezzetek, mert én legyőztem a világot"[2] — azaz az ember kevélységét. Mert nincs az a felfuvalkodottság, kevélység és türelmetlenség, mely alázatossá és szelíddé ne válna, amikor a szeretet ilyen mélységét és nagyságát nézi és szemléli a hozzánk, emberekhez alázkodott Isten látásában. És ezért Isten szent és igaz szolgái mindig megalázzák

1. A firenzei származású Pietro di Tommaso Corsini előbb Volterra, majd Firenze püspöke volt. V. Orbán pápai legátusként Germániába küldte, és 1370-ben (ekkor lett utóda a firenzei püspökségben Angelo Ricasoli, akinek a 88. levél szólt) Porto és Santa Rufina bíborosává tette; ezért mondják a címzésben portói bíborosnak. Az egyházszakadás idején a francia bíborosok hatására VI. Orbán ellen fordult: a 319. levél három itáliai bíborosnak szól, akik nem hűségesek az igazi pápához. Pietro egy közülük. Ebben a levélben Katalin mintha megjövendölné a majdani hűtlenségét. A levél valószínűleg 1376 február–márciusban készült.
2. Jn. 16, 33.

magukat, viszonozni akarván ezt: minden dicsőséget és dicséretet Istennek adnak, elismerik, hogy mindenük, amijük van, Istentől van, látván, hogy ők önmaguk által nincsenek. És amit szeretnek, Istenben szeretik, bármiféle állásuk vagy rangjuk legyen is. Mert minél nagyobb valaki, annál inkább meg kell alázkodnia és tudnia kell, hogy nem létezik; hiszen az önismeretben alázkodik meg a lélek, s nem emeli fel a fejét és nem fuvalkodik fel a gőg által, hanem lehajtja a fejét és elismeri, hogy Isten jósága munkálkodik benne. És így megszerzi a szeretet és az alázatosság erényét, melyek dajkálják és táplálják egymást, s melyek nélkül nem lehet életünk.

Jaj, jaj, ki lesz az az ostoba vadállat, aki látván, hogy szeretik, nem szeret, és nem vágja és nem veti ki magából egészen a gonosz önszeretetet, amely kezdete és gyökere minden bajunknak? Nem tudom elhinni, hogy valaki annyira kemény legyen, hogy ne szeressen, amikor látja, hogy szeretik őt; hacsak az önszeretet el nem vette tőle a világosságot. Mi a jele annak, hogy valaki szeret? A jel az, ami kívülről látszik. Kérdezd meg és lásd meg Jeromost, aki hozzád hasonlóan bíboros volt: testét böjtöléssel, virrasztással és imádsággal öldökölte, megvetett ruhákban járt, és nagy gonddal — nem kereste, hanem — menekült a világ minden megbecsülésétől és rangjától. És Isten, aki felmagasztalja azokat, akik megalázzák magukat...[3] az ilyen lélek nem veszíti el az erényt a méltóság birtokában sem, hanem kifinomodik az benne, mint arany a tűzben, amikor eljut a szeretet erényére. A lelkek ízlelője lesz és belőlük táplálkozik: nem fél attól, hogy elveszíti a testi életét, mert magára öltötte a Bárány, az édes Jézus formáját és öltözetét. Nem önmagáért szereti ugyanis önmagát, sem a felebarátját, sem Istent, hanem mindent Istenben szeret. Nem törődik sem élettel, sem halállal, sem üldözéssel, sem bármi egyéb szenvedéssel, amit el kell viselnie, hanem egyedül a legfőbb, örök Igazság dicsőségére figyel.

Nos, ezek azok a jelek, melyekről Isten szolgái felismerhetők. Kérlek és akarom, hogy te is ilyen légy, atyám. Az igaz alázatosság jelét hordozd, nem figyelvén állásodra, hanem megvetvén azt. Ne légy türelmetlen semmiféle szenvedés vagy jogtalanság miatt, amit viselned kell, hanem a türelem erős erényével hordozz mindent a szent Egyház testében mindhalálig, hirdetvén és kimondván az igazságot — akár tanácsot adsz, akár más módon mondhatod ki — minden szolgai félelem nélkül, egyedül csak Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére figyelve, valamint a szent Egyház felmagasztalására: igaz fia légy ennek az édes anyának, aki táplál téged. Így fogod megmutatni a türelemmel együtt az édes isteni szeretetet is. Légy bőkezű, szeretetteljes adakozó lelkileg is, anyagilag is, mint mondtuk. Gondold meg, hogy a szegények keze segít téged abban, hogy osztogasd és elnyerd az isteni Kegyelmet.[4] Azt akarom, hogy kezdj új életet és élj új emberként. Ne aludj tovább a hanyagság és a tudatlanság álmában.

3. Hiányos szöveg. Talán: „bíborossá emelte őt". Ebben az időben Szent Jeremost bíborosnak tartották, ezért ábrázolták bíborosi kalappal. Valójában titkára volt Damasus pápának
4. Azaz a szegények segítik az embert abban, hogy az Istentől kapott ajándékokat szétoszthassa és a nekik nyújtott segítségért magát Istent nyerhesse el lelkében. Vö. Mt. 25, 40.: „amit a legkisebbek közül egynek megtettetek, nekem tettétek".

Légy, légy igaz bajnok! Mondtam, hogy arra vágyom, hogy bárány légy és kövesd az igaz Bárányt. Most pedig azt mondom, hogy oroszlán légy, melynek erős bömbölését az egész Egyházban hallani: hangod és erényed akkora legyen, hogy feltámassza az Egyház halott fiait. És ha azt kérdezed: „Honnan vette a Bárány az erős hangot és kiáltást?" – azt felelem, hogy embersége szerint nem kiáltott, hanem szelíden hallgatott. De az istenség hatalmat adott a Fiúnak arra, hogy a mérhetetlen szeretet hangján kiáltson; így az isteni lényeg és szeretet (mely Istennel egyesítette az embert) hatalmából és erejéből ezen erény által[5] a Bárányból oroszlán lett, és a kereszt katedráján állva olyan erősen rákiáltott az emberi nemre, hogy elvette ezzel tőle a halált és életet adott neki. Tőle fogunk tehát erőt nyerni, mert a szeretet, melyet az édes Jézusból merítünk, az Atya hatalmában fog részesíteni minket. Jól látod, hogy ez így van, hiszen sem ördög, sem teremtmény nem képes egyetlen halálos bűnre sem kényszeríteni minket: az ember ugyanis szabad lett és hatalmat kapott önmaga fölött. A szeretetben fogunk részesedni a Szentlélek világosságából és erejéből, mert Ő az a közvetítő, aki összeköti a lelket a Teremtőjével, megvilágosítja értelmét és megismerését, és ebben a világosságban a lélek Isten Fiának bölcsességéből részesedik. Ó, drága atyám, hasadjon és nyíljon meg a szívünk, látván, hogy az isteni jóság mekkora méltóságba helyezett minket azáltal, hogy a teremtésben a saját képmását adta nekünk, a megváltásban pedig az isteni természetet az emberivel egyesítette. Nem adhatott volna többet, mint hogy önmagát adta azoknak, akik a bűn által Isten ellenségei lettek. Ó kimondhatatlan, beteljesedett szeretet, valóban szerelmese lettél a teremtményednek! Mivel te, Isten, nem vagy képes a szenvedésre, de békét akartál kötni az emberrel, és az elkövetett bűn is bosszút követelt, nem lévén elegendő az ember arra, hogy elégtételt nyújtson az elkövetett jogtalanságért, te, örök Atya, irántunk való szerelmedben megtaláltad a módot: a mi testünkbe öltöztetted az Igét, és így egyszerre visszakaptad a dicsőséget, és kiengesztelődött a haragod azáltal, hogy Ő abban a testben szenvedett, mely Ádám anyagából való és a bűn elkövetője volt. Hogyan lehetséges tehát, ember, hogy te nem vagy képes elveszíteni magadat? Látod, hogy viadalra megy a kereszten és hagyja, hogy legyőzzék, győztesként. Mert a halál győzte le a halált: megvívtak egymással és a halál egészen legyőzetett, az élet pedig föltámadt az emberben. Ezek után fuss tehát és ne tartsd vissza a szívedet! Adja meg magát lelked városa: ha másért nem, azért kell megadnia magát, mert minden felől lángok borítják, hiszen akármerre fordulsz – mind lelkiekben, mind a mulandókban –, mindenütt a szeretet tüzét találod.

Azt akarom tehát és arra kérlek, hogy szeresd a földi Krisztust. Sürgesd, hogy jöjjön és amilyen gyorsan csak lehet, tűzze ki a szentséges kereszt zászlaját a hitetlenek fölé. És ne törődjetek azzal sem te, sem a többiek, hogy a Keresztények fölkeltek és fölkelnek mint rothadó és édes főjük ellen lázadó tagok, mert ezen a módon ő meg fogja békíteni és vissza fogja téríteni a fiait. Kérjed magad is, de mások által is, hogy azonnal tegye ezt meg.

Bocsásd meg tudatlanságomat, hogy ennyit merészeltem beszélni. Mentsen ki előtted a szeretet és a vágy, ami üdvösséged és a szent Egyház felmagasztalása

5. Az alázatosság és szelídség által.

iránt van bennem, mely annyira megsápadt, hogy úgy tűnik, a szeretet szíve egészen megfogyatkozott benne. Hiszen mindenki megrabolja: elveszik arcának színét és elsápasztják őt, azaz csak önmagukat szeretik, holott egyedül csak a szent Egyház javával és felmagasztalásával kellene törődniük. Ez a kevélyek jele: azért, hogy ők nagyok és felfuvalkodottak legyenek, nem törődnek az Egyház romlásával, sem hogy az ördög elragadja a lelkeket. E ragadozó farkasok jele épp ellenkező, mint Isten szolgáié, akik bárányok és a Bárányt követik. És ezért vágyódik a lelkem arra, hogy báránynak láthassalak.

Egyebet nem mondok, ám a saját akaratom szerint még nem hagynám abba. Nagyon ajánlj engem Krisztus Jézusban a mi földi Krisztusunknak, és bátorítsd őt, ne féljen, bármi is jön. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

178. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

Hibáink megismerése ne zavart keltsen a lélekben, hanem alázatunkat és önismeretünket növelje. Így a világosság is növekedni fog bennünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz világossággal láthassalak, annak érdekében, hogy e világossággal megismerd a Teremtőd igazságát.

Az Ő igazsága ez: megteremtett minket, hogy örök életet adjon nekünk; a lázadás miatt azonban — melyet az ember követett el Isten ellen — ez az igazság nem teljesülhetett, és ezért leszállt a legnagyobb mélységbe, melynél mélyebbre nem szállhatott, azaz az Istenség magára öltötte a mi emberségünket. És így ezzel a dicsőséges világossággal látjuk, hogy Isten emberré lett, és ezt azért tette, hogy az Ő igazsága beteljesüljön bennünk; a szerelmes Ige vérével pedig tökéletesen kinyilatkoztatta ezt nekünk, annyira, hogy abban, amit hittel vallunk, bizonyossá tesz minket a vér váltságdíja. És a teremtmény, aki ésszel bír, nem tagadhatja, hogy ez így van.

Azt akarom tehát, hogy zavarod emésztődjék meg és tűnjön el a vérbe vetett reményben és Isten felbecsülhetetlen Szeretetének tüzében, és ne maradjon benned más, csak igaz önismeret, amely ismerettel majd megalázkodsz és ezáltal növelni és táplálni fogod a világosságot. Vajon Isten nem készségesebb-e a megbocsátásra, mint mi a bűnre? Vajon nem Ő a mi orvosunk, mi pedig az Ő betegei vagyunk? Nem Ő a mi gonoszságaink hordozója? Vajon nem rosszabb-e előtte a lélek zavartsága, mint bármi más hiba? De bizony! Tehát, drága fiam, nyisd fel az értelem szemét a szentséges hit világosságával és lásd meg, mennyire szeret

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.

téged Isten. De szeretetének és a te tudatlanságodnak és hidegszívűségednek látása ne zavart keltsen benned, hanem a szent vágy tüzét növelje a megismeréssel és az alázattal, amint mondtuk. És minél inkább látod, hogy nem vagy méltó annyi jótéteményre, amennyiben a Teremtőd részesített és részesít téged, annál inkább alázkodj meg és szent elhatározással mondjad: „Amit a mai napig nem tettem meg, most meg fogom tenni!"

Tudod, hogy a zavar egészen ellenkezik azzal a tanítással, amit mindig is kaptál. Olyan lepra ez, ami kiszárítja és szüntelen gyötrelemben tartja a lelket és a testet, megkötözi a szent vágy kezeit és nem engedi azt tenni, amit akarna. Elviselhetetlenné teszi a lelket önmaga számára, csatákkal és különböző fantáziaképekkel terheli meg az elmét, elveszi a természetfölötti világosságot és elhomályosítja a természetes világosságot. És így nagy hitetlenségre jut a lélek, mert nem ismeri Isten igazságát, amire teremtve lett, azaz hogy Isten örök életet ad neki az igazságban. Győzd le tehát a zavar ördögét az eleven hittel, a szent vággyal és a vérbe vetett szilárd reménységgel.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Kérem Istent, ajándékozzon meg édes áldásával. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

179. — A FIRENZEI FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK ÉS HITVESÉNEK, ÁGNES ASSZONYNAK[1]

Meg kell szerezni az erényeket, ha kegyelmi életet akarunk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az erény szerelmeseinek láthassalak benneteket, mivel más módon nem lehet tiétek a kegyelmi élet és nem részesülhettek Isten Fiacskájának vérében. Miután tehát ily nagy szükségünk van erre, ki kell irtanunk egészen a víciumokat és el kell ültetnünk az erényt; erőszakot kell vennünk érzéki szenvedélyeinken és így kell szólnunk önmagunkhoz: „Előbb akarok meghalni, mintsem megbántani a Teremtőmet és eldobni lelkem szépségét!" Azt akarom, hogy így tegyetek, drága gyermekeim. Legyetek számomra az erény tükre, tiporjátok meg a világot minden élvezetével együtt és kövessétek a megfeszített Krisztust. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

180. — PIETRO DEL MONTÉNAK, S. MARIA ŐRGRÓFJÁNAK, AMIKOR SZIÉNAI SZENÁTOR VOLT[1]

Isten törvényei alól semmiféle méltóság sem menti fel az embert. A parancsok foglalata a szeretet.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Igen tisztelendő és drága Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok és neked ajánlom magam a vággyal, hogy láthassam: mindig megtartod Isten szent parancsait, melyek nélkül egyetlen teremtményenek sem lehet kegyelmi élete. És sem nemesség, sem gazdagság, sem hatalom, sem jólét, sem rang nem ment fel az alól és nem tesz alkalmatlanná senkit arra, hogy szolgálja és megtartsa ezeket az édes parancsokat, melyeket az első és édes Igazság adott nekünk, aki a mi regulánk, utunk és életünk lett. Ő maga mondta így: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet".

Ó tisztelendő atya, tekints édes Üdvözítőnkre, aki úgy adta nekünk a törvényt, hogy ő maga tökéletesen megtartotta. Nagy szégyen tehát és ugyancsak szégyenkeznie kell az embernek, ha látja az emberré alázkodott Istent. Innen van az, hogy ha az Értelem ennek szemlélésére adja magát, soha nem fogja felemelni a fejét Isten ellen sem a kevélység, sem az állása miatt, amit betölt.

Ó édes és felbecsülhetetlenül kedves Szeretet, aki szolga lettél, hogy minket szabaddá tégy, halálra adtad magad, hogy nekünk életet adj! Megcsúfolt lettél egészen a kereszt szégyenletes haláláig, hogy visszaadd a mi becsületünket, melyet az engedetlenség bűne miatt vesztettünk el. Jaj nekem, a halált találtuk a lázadásban, mellyel megszegtük Isten parancsait, és minden nap ebbe az örök halálba esünk, valahányszor megszegjük Isten édes akaratát! A szeplőtelen, a szentséges keresztfán feláldozott, az isteni szeretet tüzében elégett Bárány jött el és szent engedelmességével visszaadta és megerősítette bennünk a kegyelmet.

Édesen kérlek tehát, Krisztusban, az édes Jézusban, hogy kövessük az igaz és szent parancsoknak ezt az útját és reguláját; Isten Fia vérének emlékezetével őrizzük őket egészen a halálig, hogy lelkesebbek legyünk a megőrzésükben. Ó, milyen édes szolgaság az, amely megszabadítja az embert a bűn szolgaságából!

E parancsokat kettőben foglaljuk össze: azaz Isten szeretetében és szerelmében és a felebarátéban. És ezt a szeretetet a tisztelet szent félelmében alapozzuk meg, és előbb válasszuk a halált, mintsem megbántsuk azt, akit szeretünk, nem a szenvedéstől félve, hanem azért, mert Ő méltó a szeretetre, hiszen Ő a legfőbb és örök Jó. És minél inkább fogod szeretni Istent, annál szélesebbre tárul majd szereteted a felebarát felé, segítvén őt lelkileg és anyagilag, amint az alkalom és az idő hozza, hogy szolgáljunk a felebarátunknak. És így teljesedni fog bennünk Isten akarata, aki nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.

1. Lásd a 135. levél 1. jegyzetét a 320. oldalon.

Egyebet nem mondok. Mint a lelkemet, úgy ajánlok a figyelmedbe két pert, melyekről Francesco úr, aki a levelet viszi, beszélni fog neked. Az egyik a Santa Marta kolostor[2] ügye, ahol Isten igen tökéletes szolgálói élnek. A másik Tommasa úrnőé, aki nagy szolgálója Istennek, nekem pedig a legdrágább anyám. Igazán mondom, ha nem lenne indokolt, nem kérném ezt tőled: szeretettel kérlek, amilyen gyorsan csak teheted, intézd el ügyüket, hogy ne menjen az idő.

Egyebet nem mondok. Szeress bele Isten Fiacskájának vérébe és fürödj meg benne. Áldd meg külön is az én szeretett fiamat és az összes többieket. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

181. — OSIMÓI MIKLÓSNAK[1]

Lelkünk épületének az eleven sziklán kell alapulnia. Ezt az épületet a Szentháromság építette és tartja fenn. Az erényeknek csak Krisztus vérében van erejük. A pápa visszatérését és a kereszteshábort sürgeti.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Atyám Krisztus Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az édes és erős sziklára, Krisztus Jézusra alapozott erős sziklának láthassalak. Tudod, hogy az a szikla és az az épület, mely földre vagy homokra van helyezve, minden kicsi széltől vagy esőtől leomlik. Ugyanígy a lélek is, ha e sötét és esendő élet mulandó dolgaiban van megalapozva — melyek eltűnnek, mint a szél és a por, melyet elhány a szél a föld színéről —, minden kicsi nehézségtől elbukik. Így van ez akkor is, ha önszeretetünkben vagyunk megalapozva, amely a leggonoszabb lepra és seb, melyet csak viselhetünk. Olyan lepra ez, amely minden erényt megront és megöli bennünk az életet, mert megfosztja őket anyjuktól, a szeretettől: ezért nem élnek, hiszen nincs kapcsolatuk az élettel. Arra vágyik tehát a lelkem, hogy téged az eleven sziklában megalapozottnak láthassalak.

Ó, drága atyám, van-e jobb és gyönyörűségesebb dolog, mint hogy lelkünk épületét kell építenünk? Édes dolog az, hogy megtaláltuk a sziklát, az építőmestert és a szolgát, akire szükség van ennél az építésnél. Ó, milyen édes mester az örök Atya, akiben ott pihen minden bölcsesség és tudás és végtelen jóság! Ő a mi Istenünk, aki az, aki Van. Minden, ami részesedik a létből, annyiban van, amennyiben tőle van. Az az építőmester Ő, aki azt teszi, ami szükséges és nem akar mást, csak

2. Ágoston rendű szerzetesnők laktak a kolostorban. Lásd a 30. levelet.

1. A címzett, családi nevén Niccolo Romani, Osimo városából való pap volt. Osimo Ancona közelében van, Szinénától keletre, az Adriai tenger mellett. Miklós V. Orbán és XI. Gergely titkára volt. Így tudta elérni, hogy V. Orbán visszaállította az osimói püspökséget, amelyet XXII. János (1316–34) megszüntetett. Miklós 1406-ban halt meg. A levél valószínűleg Sziénában, 1375. december 20. és 1376. március 12. között íródott.

a mi megszentelésünket. És mindent a javunkra ad és enged megtörténni, azaz azért, hogy megtisztuljunk bűneinktől, vagy hogy növekedjünk a tökéletességben és a kegyelemben. Valóban édes tehát ez a mi mesterünk, aki annyira tudja, mit szükséges építeni és megtenni bennünk.

És többet is tett: látván, hogy az édes és királyi erények sziklájának lehelyezéséhez nem elegendő, ha vízzel oltja a meszet, nekünk ajándékozta egyszülött Fiának vérét. Tudod, hogy Isten Fia eljövetelének bizonysága előtt egyetlen erény sem volt elég értékes ahhoz, hogy visszaadja az embernek az életet, melyet a bűn miatt veszített el. Ó atyám, tekintsünk a mi építőmesterünk felbecsülhetetlen szeretetére, aki (látván, hogy a szent Próféták vize nem volt élő víz), hogy életet adjon nekünk, elküldte egyszülött Fiacskáját, a megtestesült Igét; kezébe adta a saját hatalmát és erejét, és alapkővé tette a mi épületünkben, amely alapkő nélkül nem lehet életünk. És annyira édes Ő (hiszen ez a Fiú egy valóság az Atyával), hogy édességében minden keserűség édessé lesz. Benne tehát eleven mész van és nem föld vagy homok.

Ó szeretet tüze, te adtad nekünk szolgának és építőmunkásnak a legkegyesebb és legbőségesebb Szentlelket, aki maga a szeretet: Ő az az erős kéz, amely a kereszten fogva tartotta az átszúrt és átszegezett Igét. Ő préselte ki ezt a legédesebb testet és Ő csorgatta ki a vért, amely már alkalmas arra, hogy életet adjon és minden sziklát megalapozzon. Minden erény akkor értékes és életadó számunkra, amikor Krisztusban van megalapozva és az Ő vérével van átitatva.

Hasadjon meg tehát szívünk a szeretettől, látván, hogy amit a víz nem tett meg, azt megtette a vér. Nos, ki akarhatna jobbat ennél? Ki lesz az, aki elmegy kutat ásni vizet keresvén a világ rendetlen és szomorú szeretetében? Olvadjon fel megkeményedett szívünk sziklája ettől!

Az Atya tehát (mily nagy dolog ezt látni!) a maga bölcsességével, hatalmával és jóságával építőmesterünkké lett (hiszen a mester az, aki a saját erejével dolgozik, azaz emlékezetével, amely őrzi, értelmével, amely megismeri és akaratának kezével, amely végrehajtja azt, amit tennie kell) megteremtvén és felépítvén a lelkünket a saját képére és hasonlatosságára. Miután pedig az elkövetett bűn miatt elvesztettük a kegyelmet, eljött és velünk egyesülve beleoltotta magát emberi természetünkbe, és mindent nekünk adott, mert a saját erejét odaadta a Fiúban. És ezzel együtt mesterré is tette Őt, mint mondtuk, átadván neki a hatalmat, és sziklává is, mert amint Szent Pál mondja,[2] a mi sziklánk Krisztus; de az épület szolgájává és építőmunkásává is Őt tette meg, mert az Ő kimondhatatlan Szeretete és szerelme volt az, mellyel életet adott nekünk és vérével beoltotta a meszet. Így tehát nincsen hiányunk semmiben.

Örvendjünk hát és ujjongjunk, hogy ennyire édes mesterünk, sziklánk és munkásunk van, és a vérével készítette el falainkat, és olyan erőssé tette, hogy sem ördög, sem teremtmény, sem jégeső, sem vihar, sem szélvész meg nem ingathatja ezt az épületet, ha mi nem akarjuk. Keljen fel tehát az emlékezet és őrizze ezt a nagy jótéteményt. Keljen fel az értelem és a megismerés, hogy meglássa az Ő szeretetét és jóságát, mely nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket,

2. Vö. 1. Kor. 10, 4.

és nem tekinti önmagát önmagáért, hanem csak az Atya dicsőségéért és a mi üdvösségünkért. Ekkor, ha majd az emlékezet őrizni, az értelem érteni és ismerni fogja ezt, nem lehet és nem is szabad visszatartani az akaratot attól, hogy a Szeretet hevétől felhevült vággyal ne fusson szeretni azt, amit Isten szeret és gyűlölni, amit Ő gyűlöl. Semmi sem zavarhatja, se nem akadályozhatja szent elhatározásában, hanem igazán türelmes lesz, mert az eleven sziklára, Krisztusra fog épülni.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a mondott sziklában légy megalapozva; és így a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, hogy mindig növekedj és tarts ki a szent elhatározásban. Soha meg ne inogj és le ne lassulj, bármi jönne is. Légy a szent Egyház testében megalapozott erős szikla, mindig Isten dicsőségét és a szent Egyház felmagasztalását és megújulását keresvén.

Kérlek, hogy lankadatlan vággyal és serénységgel kérleld a Szentatyát, azonnal jöjjön és ne késlekedjék tovább a keresztény hivők seregét felállítani. Ne törődj az imént történt botránnyal.[3] Ő se féljen, hanem tartson ki férfiasan, és azonnal fogjon hozzá jó és szent elhatározásának megvalósításához. Hallottam a csapásokról, melyek mind az ördögök, mind az emberek részéről értek: légy tehát az az eleven szikla, melynek alapja Krisztus jegyesében (az Egyházban) van, hirdetvén mindig az igazságot, ha az életedbe kerülne is. Soha ne tekints magadra önmagadért, hanem egyedül csak Isten dicsőségére figyelve. Oly sokáig elnéztük nevének gyalázatát, hogy most már készen kell lennünk életünk odaadására nevének dicséretéért és dicsőségéért. Serényen tehát, atyám, semmi késlekedés! Most van a mi időnk, amíg van időnk: adjuk fáradozásainkat a felebarátunknak, és a dicséretet Istennek. Az Ő jóságából remélem, hogy ezt fogod tenni; bocsásd meg vakmerőségemet, mert a szeretet és az érzület a vétkes ebben.

Nagyon megörültem a Szentatya jó elhatározásának és vágyának, hogy visszatér és elindítja a szent és dicsőséges Hadjáratot. Isten szolgái már nagyon várják mindkettőt. Egyebet nem mondok.

Arról értesültem, hogy a Szentatya Rendünk magiszterére új hivatalt akar bízni. Kérlek, ha valóban így van ez, kérleld a földi Krisztust, hogy jó helyettest állítson, mert nagy szükségünk van rá. Ha jónak látod Stefano magisztert, aki rendi prokurátor volt abban az időben, amikor Rajmund testvér az udvarnál tartózkodott, kérlek, ajánld őt.[4] Azt hiszem, jó és férfias embernek ismered. Remélem, ha ő lenne a magiszterünk, Isten kegyelme által és általa megújulna a Rend. Írtam erről a Szentatyának, de neki nem ajánlottam senkit, csupán arra kértem, beszéljen veled és az otrantói érsekkel. Amennyiben akár ebben, akár más ügyben szükséges lenne, hogy az Anyaszentegyház javáért Rajmund testvér elmenjen hozzád, írd meg, atyám. Ő mindig engedelmeskedni fog neked. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Valószínűleg a firenzeiek lázadására gondol.
4. A domonkosok generálisáról, Toulousi Illésről az a hír járta, hogy a pápa magasabb méltóságba akarja emelni. Ebben az esetben a következő általános Káptalanig helyettest, vikáriust kellett volna a Rend élére állítani. Katalin Stefano della Cimára gondol, aki 1367–74-ig a Rend generális prokurátora volt.

182. — BARTOLOMEA DELLA SETA NŐVÉRNEK, A PÍZAI SANTO STEFANO-KOLOSTORBA[1]

A szeretet menyegzős ruhájába öltözött lélek mindent el tud viselni, mert a szeretet elvette önszeretetét.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

...[2] Mondom, megemészti a ridegséget, azaz önszeretetünk ridegségét, amely szeretet megvakítja a lelket és nem engedi megismerni sem önmagát, sem Istent, elveszi tőle a Kegyelem életét és türelmetlenné teszi. És ekkor a kevélység gyökere felszínre hozza hajtásait.

Innen van az, hogy megbántja Istent és megbántja a felebarátot a rendezetlen érzülettel, elviselhetetlenné válik önmaga számára is, és mindig lázad az engedelmesség ellen. És mindezt az önszeretet teszi. Az igaz öltözet azonban, melyről beszéltünk, elveszi és megemészti mindezt. És a lélek megmarad az isteni Kegyelem világosságában és nem jár sötétben, hanem igazságban jár a szeplőtelen és beteljesedett Bárány útján, és a megfeszített Krisztus kapuján át belép az örök Atya menyegzőjére. Itt megszilárdul és megerősödik Istenben és nem fél attól, hogy a világ, a test vagy az ördög elszakíthatja őt Tőle; és életet talál halál nélkül, jóllakottságot undor nélkül, és éhséget szenvedés nélkül.

Hát ne tovább! Viseld, viseld, vedd vállaidra a terhet és le ne tedd, ha nyertes akarsz lenni a végén. Nagyon helytelen lenne ugyanis, ha a menyasszony más úton akarna járni, mint az ő Jegyese.

Más módon nincs elég akaratunk ahhoz, hogy elviseljük a terhet, csak ha magunkra vettük a mondott ruhát. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy menyegzős ruhába, azaz az örök Király szeretetének mélységébe öltözötten[3] láthassalak. Egyebet nem mondok. Rejtőzz el a megfeszített Krisztus oldalában, fürödj meg édességes vérében és fojtsd bele magad. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Bartolomea nővér bencés apáca volt, a della Seta nemesi családból származott. Pízában, a Luccai kapun kívül állt egy templom, amelyet Szent István és Szent Lőrinc vértanú diákonusok tiszteletére szenteltek. E templom mellett áll a bencés apácák kolostora, egészen 1458. dec. 18-ig, amikor a nővérek elhagyták.
2. A levél első részét lásd a 220. levélben a 500–501. oldalon. Bevezetésében a szeretet menyegzős ruhájáról van szó, amely „elveszi a ridegséget, azaz..."
3. Vö. Zsolt. 103, 6: „A mélység öltözet gyanánt vette körül".

183. — OTRANTO ÉRSEKÉNEK[1]

A jó pásztornak Krisztus útján kell járnia. Nem tarthatják őt vissza sem az ördög áltatásai, sem a test tövisei, sem a teremtmények, akik útközben rablóként támadják meg. Az embert csak a saját fegyverével lehet legyőzni. Itália és az Egyház baja csak újabb ok a Gondviselésbe vetett reményre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és tisztelendő Atyám Krisztus Jézusban, a te méltatlan leányod, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy jó és Jézus Krisztushoz hűséges pásztornak láthassalak az Ő jóságának világosságával és ismeretével.

Tudod, hogy aki éjszaka világossággal jár, nem sérül meg; ugyanígy nem sérülhet meg az a lélek sem, akit megvilágosított Isten, hiszen megismerésének és értelmének szeme kinyílt és látja az utat, melyen édes Mestere járt. És amint meglátta, mivel vágya és akarata az, hogy kövesse Őt, azonnal serényen és hanyagság nélkül fut ezen az úton, s nem fordítja a fejét hátra, azaz önmagára. Hibáinak és bűneinek ismeretében jól látja magát: megvallja, hogy önmaga által nem létezik és megismeri magában Isten jóságát, akitől egész létét kapta. És ehhez az ismerethez mindig vissza kell térnie és benne kell élnie, de, mondom, nem a tetszelgés vagy az önszeretet miatt kell önmaga felé fordulnia és nem is a teremtmények tetszését keresve. Mondom, az a lélek, akit megvilágosított az igaz világosság, nem ezek miatt fordul önmaga felé, hanem miután meglátta magát és megismerte Isten jóságát, az út miatt figyel magára, azaz keresi mindazokat az utakat és módokat, melyeket az édes Jézus tartott és a Szentek, akik Őt követték. Keresésének tárgya Jézus, és akkora a vágy és a szeretet benne, hogy az utat tartva eljusson egyenesen e tárgyához, édes céljához, hogy bár tövisekkel, bogáncsokkal és latrokkal találkozik, akik meg akarják rabolni őt, nem törődik velük és nem fél semmitől: nincs semmi olyan dolog, ami vissza tudná fordítani. A szeretet ugyanis elvette tőle a szolgai félelmet és azoknak nyomában jár, akik Krisztust követték: látja jól és tudja, hogy azok ugyanúgy embernek születtek, mint ő, ugyanúgy ettek és táplálkoztak, mint ő, és Isten jósága és bőkezűsége most is ugyanaz, mint akkor volt.

Ezt az igaz világosságot és ismeretet kívánja neked a lelkem, pásztorom és atyám: töltsön el a szeretet legbőségesebb tüze, hogy se a világ örömei és élvezetei, rangja és megbecsülése ne tudja elhomályosítani ezt a világosságot, se a tövisek, bogáncsok és latrok ne akadályozhassanak abban, hogy ezen az édes úton fuss, hanem mindig Isten egyszülött Fiára, a megtestesült Igére nézzünk, aki az az út és regula lett számunkra, melyet ha megtartunk, mindig életet fog adni nekünk.

1. Az érsek Jacopo d'Itri. A nevét a Rómától kb. 120 km-re, délkeletre levő Itri váráról kapta, itt született. Előbb Ischia püspöke lett (sziget Nápolytól nyugatra), majd 1363-ban Otranto érseke (Otranto Itália délkeleti sarka, Baritól még délebbre van). Ezen érsekség megtartása mellett címzetes Konstantinápolyi pátriárka lett XI. Gergely jóvoltából. A szakadásban az ellenpápa, VII. Kelemen oldalára állt, aki bíborosává tette. A levél 1375. december 20. és 1376. március 12. között készült.

Jaj, atyám, nem akarom, hogy az ördög kísértései és áltatásai akadályozzanak minket: olyanok ezek, mint a tövisek, melyek akadályozzák járásunkat. Ne akadályozzon a testünk sem, amely mindig csatázik és lázad a szellem ellen, mint egy gonosz ellenség, akit nem lehet elhagyni, hanem mindig velünk jön; és ne akadályozzanak minket a latrok és a megtestesült ördögök, azaz azok a teremtmények sem, akik oly gyakran el akarják venni tőlünk a szeretetet és a türelmet a sok jogtalansággal és üldözéssel, melyeket ellenünk követnek el. Gyakran átveszik az ördögök feladatát azáltal, hogy meg akarják akadályozni a jó és szent elhatározásokat, melyekkel az ember Isten dicsőségéért munkálkodik. Ezeknek nem elég az a rossz, amit egyedül tesznek, hanem még másokat is társaikká akarnak tenni. Férfiasan tartsunk ki tehát utunkon és erősödjünk meg, hiszen a megfeszített Krisztus által mindenre képesek leszünk.

Örvendek és ujjongok, amikor meggondolom, milyen erős a fegyver, melyet Isten adott nekünk és milyen gyengék ellenségeink. Jól tudod, hogy sem ördög, sem teremtmény nem kényszerítheti az akaratot a legkisebb bűnre sem. Erős kéz ez az akarat, mely a kétélű kardot, azaz a gyűlölet és a szeretet kardját tartja, és nincs az az ellenség, aki megvédhetné magát ellene, akit meg ne verne és földre ne teperne. Ó, kimondhatatlan, égő és édességes Szeretet! annak érdekében, hogy a lovagok, kiket te állítottál erre a csatamezőre és különösen a pásztorok, akikre több ütés és nagyobb munka vár, mint másokra, férfiasan küzdhessenek, olyan páncélzatot készítettél, azaz akaratot, hogy nincs az az ütés, ami árthatna neki, hiszen felkészülhet a csapásra és megvédheti magát. Csak arra ügyelj, hogy a kardot, melyet Isten adott neked, azaz a gyűlöletet és a szeretetet át ne add az ellenségednek: akkor az akarat páncélja kicsi lenne számunkra, azaz ahol erős a lélek, ott gyengülne el. Észrevettem ugyanis, hogy sem az ördög, sem a teremtmény nem ölhet meg engem mással, csak a tulajdon kardommal, azzal, amivel vagy én ölöm meg őt, vagy átadván neki, ő öl meg engem.

Mi öli meg a víciumot és a bűnt? Egyedül csakis a gyűlölet és a szeretet: a megvetés, ami megfogant bennem a vícium iránt, és a szeretet, ami az erény iránt fogant meg bennem Istenért. Ha az ördög és az érzékiség meg is akarja fordítani ezt a gyűlöletet és szeretetet, hogy azt gyűlöld, ami Istenben van és szeresd az érzékiségedet, mely mindig Isten ellen lázad (hiszen az ördög mindig erre törekszik), nem tudja megtenni, míg az akarat erős keze nem adja át neki a kardot. Ám ha átadná, a tulajdon fegyverével ölnék meg. Látjuk tehát, mennyire utálatos lenne ez Isten előtt és mennyire káros volna számunkra; mert (tudod, atyám, hiszen pásztor vagy) nemcsak számodra lenne káros, hanem mindazokra, akik rád vannak bízva; a munkádat is akadályozná, mindazt, amit magadért és Krisztus édes Menyasszonyáért, a szent Egyházért teszel.

Fel hát! Ne aludj tovább! Tűzzük ki a szentséges kereszt zászlaját! Tekintsünk az értünk megnyitott Bárányra, kinek teste minden részéből árad a vér. Ó édes Jézus, miféle prés csorgatja ilyen bőségesen a véred? Ő mondja: „Az irántatok való szeretet és a bűn gyűlölete". Szeretete tüzével elkevert vért adott nekünk. Támaszkodjunk tehát e fára és vele járjuk a fent mondott utat.

Valóban van okunk az örömre, hiszen minden ellenségünk elgyengült és erejét vesztette Mária édes Fiától, Isten egyszülött Fiacskájától. Elgyengült az ördög,

mert nem tarthatja tovább hatalmában az embert: elvesztette a hatalmát. A mi testünk, melyet Isten Fia magára vett, megostoroztatott gyalázatokkal, kínokkal, sértegetésekkel és rágalmakkal: ezért a léleknek, amikor az Ő testét szemléli, azonnal el kell hagynia és el kell veszítenie lázadását. Dicsőséget vagy jogtalanságokat adnak nekünk az emberek? mindezekre nem figyel a lélek, ha az édes Jézus áll előttünk, aki sem a jogtalanságok, sem a mi hálátlanságunk, sem a hízelgések miatt nem hagyott fel az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek beteljesítésével: így a lélek Isten dicsőségének szerelmével és vágyával meg fogja tiporni a világ dicsőségét.

Siess tehát előre ezen az úton! Légy, légy a lelkek ízlelője, belőlük táplálkozz, megtanulván ezt az első és édes Igazságtól, a Jó Pásztortól, aki életét adta a bárányaiért. Légy, légy serény a szent Egyház dicsőségéért és felmagasztalásáért munkálkodva; és ne félj semmitől, bármi történt vagy ezután történne, mert minden, ami akadályozza a jó és szent elhatározásainkat, az ördög általtása, aki annak érdekében, hogy ne vigyük véghez azt, amit elkezdtünk, úgy tünteti fel a dolgot, hogy bajunk származik belőle. Te azonban légy bátor és bátorítsd a Szentatyánkat is, és ne félj semmitől: légy férfiasan bátor és ne hátrálj meg. Tedd, hogy szilárd oszlopnak lássalak és érezzelek, melyet semmiféle szél meg nem ingat. Bátran és minden félelem nélkül hirdesd és mondd ki az igazságot, amiről látod, hogy Isten dicsőségét és a szent Egyház megújulását szolgálja. Van-e több fejünk, mint egy? És ezt az egyet százezerszer oda kell adnunk halálra, minden szenvedésre és ostorra Krisztus szerelméért, aki a szeretetnek oly nagy tüzével nem önmagára tekintett, hanem az Atya dicsőségére és a mi üdvösségünkre.

Egyebet nem mondok, atyám, mert sohasem hagynám abba. Nagyon megörültem a jó híreknek, melyeket a Szentatya jöveteléről és a szent Hadjárat megindításáról küldtél. Az azóta történtek miatt ne vegyen erőt se rajtad, se a Szentatyán csüggedés vagy lanyhaság, mert ezzel együtt — amit mi akadálynak látunk — fog megtörténni minden.[2]

Úgy hallottam, Rendünk Magiszterét a Szentatya magasabb méltóságba akarja helyezni. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, vedd gondjaidba a Rendet és kérd a földi Krisztust, hogy jó helyettest adjon nekünk.[3] Szeretném, ha beszélnél neki Stefano della Cumba mesterről, aki korábban a toulouse-i provincia prokurátora volt. Hiszem, hogy ha őt adná nekünk, Istennek nagy dicsőségére, Rendünknek pedig megújulására válna, mert úgy tűnik, erényes és bátor ember, minden félelem nélkül. És nekünk most olyan orvosra van szükségünk, akiben nincs félelem és a szent és egyenes igazságosság kését használja; mert mindeddig annyi kenetet használtak, hogy a tagok csaknem mind elrothadtak. Írtam erről a Szentatyának, de neki nem mondtam, kit adjon nekünk, csak arra kértem, jó helyettest adjon és beszéljen veled és Osimoi Miklós úrral.

Ha úgy látnád, hogy akár ez ügyben, akár más miatt hasznos vagy szükséges

2. Valószínűleg a firenzeiek lázadásáról van szó.
3. Lásd a 181. levél 4. jegyzetét a 408. oldalon.

volna, hogy Rajmund testvér elmenjen hozzátok, írd meg és ő engedelmeskedni fog neked azonnal. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Sokszor neked ajánlja magát, mint drága atyának a te méltatlan szolgád, Gherardo Buonconti, és anyám is. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

184. — A SZŰZ MÁRIA TÁRSASÁGA PRIORJÁNAK ÉS TAGJAINAK[1]

Krisztus az ellenségeiért halt meg. Érzékiségünket a halál gondolatával fékezhetjük meg. Mindig csak a jelen pillanat a miénk. Mária mint tűzszekér hozta el nekünk az isteni szeretet tüzét. Krisztus követőit a szeretetről lehet megismerni. A kitartó imádságot mindig teljesíti Isten.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szeretet kötelékében megkötözve láthassalak benneteket, amely kötelék az átszúrt és átszegezett Istenembert fogva tartotta a szentséges kereszt fáján. Tudjátok, hogy sem a szegek, sem a kereszt nem lett volna elegendő arra, hogy fogva tartsák Őt, ha a szeretet nem tartotta volna ott. Ez az az édes és szelíd kötelék, amely megkötötte az isteni természetet az emberi természetben. És mi volt ennek az oka? Egyedül a szeretet. A szeretet volt az, amely előhozott minket Istenből, azáltal, hogy Ő a saját képére és hasonlatosságára megteremtett minket. És szeretetből küldte el nekünk Isten az Igét, az Ő egyszülött Fiát, miután mi elveszítettük a kegyelmet, Ő pedig vissza akarta adni és helyre akarta állítani bennünk azt, amit mi a saját bűnünk és hibánk miatt vesztettünk el. Fia vérével akart minket ismét a Kegyelem birtokosaivá tenni; a Fiú pedig engedelmesen rohant a kereszt szégyenletes halálába, mint üdvösségünk szerelmese. Így tehát szeretetből van mindaz, amit Isten tett és tesz értünk; és ezért a lélek, aki meglátta ezt a mérhetetlen és kimondhatatlan szeretetet, felnyitja az értelem és a megismerés szemét a maga tárgyára, a megfeszített Krisztus vérére, amely vér jobban meg-

1. A Társulatnak több neve is volt: Compagnia della Disciplina della Virgine Maria dello Spedale, Compagnia della Madonna dei disciplinati, Compagnia della Madonna della Scala. Nagyon régi sziénai közösségről van szó, tagjai kezdetben közösen imádkoztak és az irgalmasság cselekedeteit közösen végezték. Szent Bonaventura (1217–1274) adott nekik szabályokat. Katalin nagyon szerette és tisztelte a társaságot, mert sokat enyhítettek a város szegényeinek, betegeinek, árváinak nyomorán. A társulat utódjaként ma nagy kórház működik; házuk ma is a Dóm tér déli oldalán áll. Egykori templomát kiállítási csarnoknak használják. Katalinnak külön kis szobácskája volt a Házban, ahol néha megpihent. Ez ma a város tulajdonában van, kápolnává alakították át és egy 14. sz. végi szoborról – mely az alvó vagy inkább az extasisban levő Katalint ábrázolja – az alvó Szent Katalinról nevezték el.

mutatja a kimondhatatlan szeretet bőségét, mint bármi más. Így mondta Ő is: nagyobb szeretetet senki sem mutathat annál, aki életét adja a barátjáért.[2]

Ó felbecsülhetetlen szeretet, ha te dicséred azt, aki életét adja a barátjáért, s akinek szereteténél nagyobb szeretet nem lehet, akkor mennyivel nagyobb és méltóbb a dicséretre a te szereteted, aki értünk adtad az életedet, akik ellenségeid voltunk és véreddel fizettél váltságdíjat értünk! Ez minden szeretetet meghalad. Ó édes és szerelmes Ige, Istennek Fiacskája, te lettél a közvetítő: haláloddal békét szereztél Isten és ember között, mert a szegek lettek azok a kulcsok, melyek megnyitották számunkra az örök életet, mégpedig úgy nyitották meg, hogy senki be nem zárhatja az ember előtt, ha ő maga nem akarja; hiszen az ember nem kényszeríthető egyetlen bűnre sem, ha ő maga nem akarja.

A bűn az, ami bezárja a kaput és elveszi a célt, amiért teremtve lettünk; a bűn veszi el az életet és adja a halált. Elveszi a fényt és sötétséget ad, mert elhomályosítja az értelem szemét és nem engedi meglátnia sem a Napot, sem a sötétséget (sötétségnek mondom a lélek önismeretét, melyben meglátja és megtalálja a sötét érzékiséget, mely mindig a Teremtője ellen harcol és lázad) és mivel nem látja a saját sötétségét, ezért nem ismerheti meg az isteni Jóság szeretetét és világosságát sem.

Mondtam, hogy abban a lélekben, aki meglátta ezt a mérhetetlen szeretetet, megfogan a kimondhatatlan szeretet, hiszen akaratát egyesítette és megerősítette Isten akaratával. Megítéli és jól látja, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és mindent, amit ad és ránk bocsát (szorongatásokat és vigasztalásokat, üldözéseket, kínzásokat, gúnyt és sértéseket), mindent azért ad, hogy megszenteltek legyünk Őbenne. A megszentelődést ugyanis nem lehet erények nélkül birtokolni; az erényeket pedig csak az ellentéteik által lehet birtokolni.[3] És ezért az a lélek, aki megismerte ezt a szeretetet, nem nyugtalankodik és nem szomorodik el semmi miatt sem, bármi is jöjjön; hiszen a saját java miatt szomorkodna és Isten jósága miatt, aki rábocsátotta azt. Az igaz, hogy az érzékiség érzi, mi nem tetszik neki, az ész azonban legyőzi őt és alávetettként tartja, miként kell.

És hogyan lehet alávetettként tartani az érzékiséget, hogy ne lázadjon a Teremtője ellen? Megmondom: az élvezetekben és szorongatásokban Isten édes emlékezetével fékezzük meg, azaz úgy, hogy szüntelenül a halálon szemlélődünk, melyet önmagunkban ismerünk meg. Látjuk, drága fiaim és testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban, hogy mi mindnyájan halandók vagyunk: mióta csak megteremtettünk anyánk méhében, halálra vagyunk ítélve és meg kell halnunk és nem tudjuk, mikor és hogyan. És lesz-e valaki, aki látván, hogy életünk annyira rövid, hogy napról napra a halált várjuk (hiszen a mi életünk csak annyi, mint a tű hegye), nem fékezne meg és nem vetne el magától minden rendetlen örömöt, melyet a világ ostoba és hiú élvezetei adnak? Én mondom, meg fogja fékezni magát, és nem fog keresni se megbecsülést, se rangot, sem állást. Nem fösvénységgel fogja birtokolni a gazdagságot, hanem Krisztus gondnoka lesz a szegények számára; és nem fogja kevéllyé tenni a gazdagság, hanem igaz és mélységes alá-

2. Vö. Jn. 15, 13.
3. Azaz a türelmet a türelmetlenség, a szelídséget a harag leküzdésével.

zattal látni fogja és megismeri, hogy ebben a sötét életben számunkra semmi sem szilárd és állandó, hanem minden eltűnik, mint a szél. Ha szorongatásban van része, türelemmel viseli, látván, hogy minden szorongatás kicsi, amit ebben az életben viselhetünk. Azért kicsi, mert kicsi az időnk is. Hiszen a fáradság, ami elmúlt, már nem a tiéd, ami jön, nem lehetsz benne biztos, tiéd lesz-e, mert nem tudod, nem jön-e a halál és nem foszt-e meg minden fáradalmadtól. Az időnek tehát csak az a pillanata tiéd, ami jelenleg tiéd. Így a halálra való emlékezés elveszi a türelmetlenséget a szorongatásokban és a rendetlen örömöt a vigasztalásokban.

Igaz viszont az is, hogy a halál emlékezete nem lehet egyedül a lélekben, mert ez nyugtalanságot keltene: társat kell azért adni mellé, és társa az Isten szent félelmével rendezett szeretet lesz, azaz a tartózkodás a víciumoktól és a bűnöktől, hogy meg ne bántsuk a Teremtőt. A bűn nem Istenből való, és ezért nem méltó arra, hogy szeressük és vágyakozzunk utána mi, akik Isten saját képére és hasonlatosságára teremtett teremtményei és fiai vagyunk. Azt kell szeretnünk, amit Ő szeret és azt kell gyűlölnünk, amit Ő gyűlöl. Akkor felnyílik az értelem szeme és meglátja mennyire hasznos megvetni a víciumokat és szeretni az erényeket, és milyen káros ennek az ellenkezője; mert a bűnökben és víciumokban való alvás a halál hirtelen jövetelével (mert nem biztos, hogy nem így lesz) az örök kárhozatot hozza, ahol azután már semmi menekvés sincs; az erényes élet viszont mindig örömöt ad és békességet Istennel meg a felebaráttal. Aki kiemelkedett minden haragból, az testvéri szeretettel szereti a felebarátját, úgy, mint önmagát. És így kell szeretnünk barátainkat és ellenségeinket egyaránt, mivel ők értelmes teremtmények: vágyakoznunk kell üdvösségük után, s képességeink szerint törekednünk kell arra, hogy viseljük és hordozzuk hibáikat, gyűlölvén a víciumaikat, ha van bennük, de nem őket magukat. Sírjatok azokkal, akik sírnak, és örüljetek azokkal, akik örülnek. Azaz sírjatok azokkal, akik halálos bűnben vannak, akikről elmondható, hogy a sírás és a sötétség idejét élik: sírjatok velük a részvét miatt és ajánljátok őket a szent vágy által Istennek; és örüljetek azokkal, akik erényesen élnek: örüljetek velük, nem irígykedve a jóságukra, hanem szent hálát adva az isteni Jóságnak, aki kihozta őket a sötétségből és elvezette őket a Kegyelem fényére. És ily módon egységben él a lélek és megtartja Isten parancsát, azaz szereti a felebarátját, mint önmagát. Ez az a jel, amit Krisztus adott, hogy felismerjék az Ő fiait és tanítványait, amint tanítványainak is megmondta: „Szeressétek, szeressétek egymást, mert erről fogják megismerni, hogy az én tanítványaim vagytok".[4] Aki ezen az édes és szelíd úton jár, kegyelemben él, élete végén pedig Isten örök látásában találja magát.

De mindenek felett arra kérlek és kényszerítelek benneteket, fiaim, hogy szeressétek egymást, mert a mi szívünknek és érzületünknek a megfeszített Krisztus szerelmébe kell beoltódnia. És amint látjuk, hogy Ő végtelenül szerette az embert, úgy kell magunkba szívnunk ezt a szeretetet; és szorosan össze kell kötöznünk magunkat a felebarátunkkal, annyira és oly módon, hogy sem az ördög, sem a jogtalanságok (melyeket a felebarát követ el esetleg ellenünk), sem önszeretetünk

4. Vö. Jn. 13, 35.

soha ki ne oldozhasson és ki ne mozdíthasson a szeretet eme kötelékéből minket. Látom ugyanis, hogy más módon a lélek a kárhozat állapotában él: ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy a szeretet kötelékével megkötözötteknek láthassalak benneteket.

Minden okotok megvan rá, hogy eggyé legyetek, hiszen mindannyian Isten teremtményei vagytok, mindannyiatokat ugyanaz a vér vásárolt vissza, de eggyé kell válnotok a szent és édes Társaság miatt is, amit az édes Mária nevében alapítottatok, aki nekünk szószólónk, kegyelmes és irgalmas anyánk. Mária nem hálátlan azok iránt, akik neki szolgálnak, hanem inkább nagyon elismerő és hálás. Ő az a közvetítő, aki valóságos tűzszekérként — megfoganván magában az Igét, Isten egyszülött Fiacskáját — elhozta és nekünk ajándékozta az isteni szeretet tüzét: hiszen az ő Fia maga a szeretet. Szolgáljátok tehát teljes szívvel és érzülettel, mert ő a ti legédesebb Anyátok.

Kérlek azért benneteket, gyűlöljétek és utáljátok a tisztátalanság bűnét és minden más bűnt is, mert nem volna illő, ha tisztátalansággal szolgálnátok Máriának, aki a legfőbb tisztaság. Ne aludjatok tovább, drága atyáim, testvéreim és fiaim, hanem keljetek fel az erény szerelmével és a bűn utálatával. Lássátok meg, menynyire utálatos Isten előtt a bűn, ha megengedte, hogy a Fiú halált és szenvedést viseljen miatta, a Fiú pedig akkora szeretettel hordozta a szenvedést, a kínzásokat, gúnyolódásokat és sértegetéseket és a végén a kereszt szégyenletes halálát! Fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében; rejtőzzetek el sebeiben a szeretet érzülete által. Nagyobb szeretet nem mutatható egy barátnak, mintha életét adja érte a barátja: és Ő életét adta értetek, feláldozván és megnyitván a testét. Lágyuljon meg tehát a szívetek most, ebben a szent időben, amely megjeleníti számunkra a szeplőtelen Bárányt, aki a kereszten a legégőbb szeretet tüzén sült meg és az Úrnepben[5] oly édesen adja eledelül magát. És ezért arra kérlek benneteket, valamennyien készüljetek a szentáldozásra, feltéve, hogy nem vontatok magatokra olyan köteléket, mely csak úgy oldozható fel, ha Rómába mentek.[6]

Egyebet nem mondok. Szeressétek, szeressétek egymást. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Én, a ti méltatlan szolgálótok imáitokba ajánlom magam, bár tudom, hogy enélkül is megteszitek. A megfeszített Krisztus nevében kérlek és kényszerítelek titeket, ajánljátok fel Istennek minden imádságtokat és szent cselekedeteteket — melyeket csak Isten tenni enged — Krisztus Menyasszonya, a szent Egyház megújulásáért és az összes keresztények egységéért és békéjéért, különösen pedig városunkért. Könyörögjetek azért, hogy Isten igaz és szent egységet küldjön nekünk és eltávozzon minden bántás, amit Üdvözítőnk és a szent Egyház ellen követtek el. Nagyon imádkozzatok azért, hogy a romlást, mely a firenzeiek pápaellenes háborújából a mi bűneink miatt jött ránk, Isten a maga atyai jóságából fordítsa igaz békére. Bizony mondom, ha mi nem segítünk magunkon a sok és szüntelen imádsággal Isten irgalmáért kiáltozva, olyan rossz sorsra jut testünk is, lelkünk is, amilyenben soha nem volt részünk. Kopogtassunk irgalmasságánál az imádsággal és a béke vágyával, mert Ő jóságos és nem fogja

5. Húsvétkor készülhetett a levél.
6. Azaz nem követtek el olyan bűnt, ami miatt kiközösítést vagy interdiktumot vontak magukra.

megvetni népe szavát, amikor hozzá kiált. Hallgassátok az édes és jó Jézust, aki arra tanít minket, hogy a hit világosságával kopogtassunk és kiáltozzunk Előtte, azaz higgyük, hogy meghallgatott minket, máskülönben az imádság nem érne semmit. Azt mondja az első édes Igazság: „Kopogtassatok és megnyitnak nektek, kérjetek és adatik nektek, kiáltsatok és felelnek nektek".[7] Miután Ő maga tanítja nekünk a módot, ragadjuk meg azt jó és szent serénységgel, hosszú és tökéletes kitartással, mert amint Ő mondja, ha másért nem, az alkalmatlankodó kitartásáért meg fogja adni, amit kérünk.[8]

Egyebet nem mondok. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem! Mária!

185. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Akiben önszeretet van, az nem javítja a rábízottak hibáit, és ezzel a legnagyobb kegyetlenséget követi el ellenük. Bele kell oltódnunk a keresztbe, hogy az isteni szeretet tüze kioltsa önszeretetünk tüzét A pápa visszajövetelét és a kereszteshábórút sürgeti

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Legszeretettebb és leginkább tisztelt Atyám Krisztus Jézusban, a te méltatlan, nyomorult és nyomorúságos leányod, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája ír neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy édes és ízes gyümölcsökkel teli gyümölcsfának láthassalak, mely gyümölcshozó földben, azaz az igaz önismeret földjében van elültetve (hiszen kiszáradna és nem hozna gyümölcsöt, ha nem lenne benn a földben).

Az a lélek ugyanis, aki ismeri önmagát, megalázkodik, mivel látja, hogy nincs semmije, amire büszke lehetne, és a legégőbb szeretet édes gyümölcsét érleli azáltal, hogy megismeri Isten mérhetetlen jóságát magában; és megismervén, hogy ő önmaga által nem létezik, mindent, amije van, Istennek tulajdonít, aki Van. Ebből következően kényszerítőnek tűnik számára, hogy azt szeresse, amit Isten szeret és azt gyűlölje, amit Ő gyűlöl.

Ó édes és igaz ismeret, mely magaddal hordod a gyűlölet kését, és e gyűlölettel — kinyújtván a szent vágy kezét — kihúzod és megölöd az önszeretet férgét, amely

7. Vö. Mt. 7, 7.
8. Vö. Lk. 11, 8.

---

1. XI. Gergely, családi nevén Pierre-Roger de Beaufort 1329-ben született Maumontban. 19 éves korában bíboros lett, 1370. december 30-án pedig Péter utódává választották. Uralkodása idején békét közvetített Nagy Lajos és V. Károly között, megkísérelte összefogni a keresztény erőket a terjeszkedő törökök ellen, elítélte Wicklif 18 tételét és ő volt az, akivel véget ért a pápák ún. babiloni fogsága. 1376. szept. 13-án indult útnak Avignonból és 1377. január 17-én érkezett meg Rómába. A város nyomorúsága és rendezetlensége láttán azonban Anagniba húzódott vissza, s már arra gondolt, hogy ismét visszatér Avignonba, de e szándékában megakadályozta a halála: 1378. március 27-én halt meg Rómában. Ez az első levél, melyet Katalin a pápának írt. V. Orbánnal nem volt ilyen kapcsolata, XI. Gergely viszont ismételten tanácsot kért tőle, s Avignonban is, Rómában is fogadta. A levél valószínűleg 1376 januárjában készült.

féreg megrágja és tönkreteszi gyümölcsfánk gyökerét, annyira és oly módon, hogy az életnek semmiféle gyümölcse sem teremhet meg rajta, hanem elszárad és lombozata elhervad. Hiszen aki önmagát szereti, abban gonosz kevélység él (ami minden rossznak feje és princípiuma) legyen bármilyen állapotú, elöljáró vagy alárendelt.

Aki önmaga szerelmese, azaz amit szeret, csak önmaga miatt szereti és nem Istenért, az nem tud mást tenni, csak rosszat; és minden erény halott benne. Olyan, mint az az asszony, aki halott gyermekeket szül. És valóban így van, hiszen nincs benne a szeretet élete, és csak a maga dicséretére és dicsőségére figyel és nem Isten nevének dicséretére és dicsőségére.

Mondom tehát: ha elöljáró ő, csak rosszat tesz, mert önszeretete miatt (azaz attól félve, hogy nemtetszést vált ki a teremtményekben, kiknek rabja lett az öntetszelgés és az önszeretet miatt), meghal benne a szent igazságosság. Látja ugyanis alattvalói hibáit és bűneit, de úgy tesz, mintha nem látná és nem javítja azokat; vagy ha javítja is, annyira langyos és rideg szívvel teszi ezt, hogy valójában nem tesz semmit, legfeljebb csak takargatja a víciumokat és mindig attól fél, hogy összeütközésbe ne kerüljön és visszatetszést ne váltson ki. Mindez azért van, mert önmagát szereti. És ha néha akar is valamit tenni, csak békés úton akar: én mondom, ez a legnagyobb kegyetlenség, ami csak elképzelhető. Ha egy sebet, amikor szükséges, nem égetnek tűzzel és nem vágnak fel késsel, hanem mindig csak kenegetik, az nemhogy meggyógyulna, hanem egészen elrohad és gyakran halált okoz.

Jaj, jaj édes Atyácskám! ez az oka annak, hogy az alattvalók egészen megromlottak a tisztátalanságtól és a gonoszságtól. Jaj, sírva mondom: mennyire veszedelmes ez a mondott féreg, mely nemcsak a pásztort öli meg, hanem mindenki mást is megbetegít és megöl! Miért használ annyi kenetet? Azért, hogy ne legyen kellemetlensége, mert ha kenetet rak a betegekre, nem vált ki sem visszatetszést, sem rosszakaratot, hiszen nem tett akaratuk ellen: aki kenetet akart, kenetet kapott. Ó emberi nyomorúság! Vak az a beteg, aki nem ismeri föl, mire van szüksége, és vak az a pásztor és orvos, aki nem tekint másra, csak a beteg tetszésére és a maga hasznára; s hogy azt el ne veszítse, nem használja sem az igazságosság kését, sem a legégőbb szeretet tüzét. Ám az ilyenek csak úgy tesznek, amint Krisztus mondta: ha egyik vak vezeti a másikat, mindketten verembe esnek.[2] És a beteg is, az orvos is a pokolba megy. Az ilyen pásztor egyenesen béres, hiszen nemhogy kihúzná báránykáit a farkas kezéből, de még ő maga falja fel a bárányokat. És mindennek az az oka, hogy Isten nélkül csak önmagát szereti: innen van az, hogy nem követi az édes Jézust, az igaz pásztort, aki életét adta a báránykáiért. Valóban veszedelmes tehát — önmagára és másokra nézve is — ez a gonosz szeretet, és valóban futnunk kell előle, hiszen annyi rossz oka minden népnél és nemzedéknél. Isten jósága miatt remélem, tisztelendő Atyám, hogy kioltod magadban ezt, és nem fogod önmagadért szeretni sem önmagadat, sem a felebarátot, sem Istent, hanem Őt azért fogod szeretni, mert Ő a végtelen és örök Jóság, és méltó a szeretetre, magadat és a felebarátodat pedig Jézus édes nevének dicséretéért és dicsőségéért fogod szeretni. Azt akarom tehát, hogy az a jó és igaz pásztor légy, aki

2. Vö. Mt. 15, 14.

ha ezer élete lenne, mind kész lenne odaadni Isten dicsőségéért és a teremtmények üdvösségéért.

Ó Atyácskám, édes földi Krisztus, kövesd az édes Gergelyt,[3] mert ami neki lehetséges volt, az számodra is az lesz, hiszen ő sem volt más húsból, mint te, és Isten ma ugyanaz, mint akkor volt: semmi más nem hiányzik számunkra, csak az erény és az éhség a lelkek üdvössége iránt. Erre azonban van orvosságunk, Atyám, azaz emelkedjünk ki a fent mondott szeretetből, mellyel magunkat és a teremtményeket nem Istenben szeretjük. Ne figyelj többé sem barátokra, sem rokonokra, sem anyagi szükségleteidre, hanem csak az erényre és a lelkiek felmagasztalására. Hiszen nem másból származik az anyagi kár, mint hogy elhagyjuk a lelkiek gondozását.

Akarjuk-e tehát, hogy miénk legyen az a dicsőséges éhség, amely a régi szent és igaz pásztorokban volt, és ki akarjuk-e oltani az önszeretet tüzét? Cselekedjünk úgy, mint ők, akik tűzzel oltották a tüzet, mert a kimondhatatlan és legégőbb szeretet tüze akkora lánggal égett szívükben és lelkükben, hogy éhezték, ették és ízlelték a lelkeket. Ó édes és dicsőséges tűz, melynek annyi ereje van, hogy kioltja az önszeretet lángját, minden rendetlen tetszelgéssel, örömmel és szeretettel együtt, és az önszeretet eltűnik, mint a vízcsepp, melyet azonnal megemészt a kemence! És ha megkérdeznéd, miként jutottak hozzá ehhez az édes tűzhöz és éhséghez (minthogy önmagunktól mi csak terméketlen fák vagyunk), akkor azt mondom, hogy beleoltódtak a legszentebb és legédesebb kereszt termőfájába, ahol megtalálták a feláldozott Bárányt, akiben oly nagy üdvösségünk szerelmének tüze, hogy úgy tűnik, nem tud betelni. Kiáltja is, hogy szomjas, mintha csak azt mondaná: nagyobb bennem üdvösségtek lángja, szomjúsága és vágya, mintsem a véges szenvedéssel megmutathatnám nektek. Ó édes és jó Jézus! Szégyenkezzünk valamenynyien, főpapok, pásztorok és minden teremtmények, tudatlanságunk, kevélységünk és tetszelgéseink miatt, látván Teremtőnk kimondhatatlan szerelmét és bőkezű jóságát! Édes és ízes gyümölcsökkel teljes termőfa gyanánt mutatkozott meg emberségünkben, azért, hogy mi, akik terméketlen fák vagyunk, belé tudjunk oltódni.

Nos, ezt tette tehát a szerelmes Gergely és a többi jó pásztor: felismervén, hogy önmaguktól semmire sincs erejük, meglátták az Igét, a mi termőfánkat és beléoltották magukat a szeretet kötelékétől leláncoltan és megkötözötten. Mivel a szem számára az kedves, ami szép és jó, ők láttak; és látván megkötözték magukat annyira és oly módon, hogy többé már nem magukat látták, hanem Istenben láttak és ízleltek mindent. És nem volt olyan szélvihar, jégeső, ördög vagy teremtmény, aki megakadályozhatta volna, hogy nemes gyümölcsöt teremjenek, mert velejéig beleoltódtak a mi termőfánkba, Jézusba. És a gyümölcsöket az édes szeretet velejéből teremték, mellyel egyesültek. És számunkra sincs más mód.

És ez az, amit látni akarok benned. És ha mindeddig nem lettél volna szilárd, igazán akarom és kérlek, hogy ettől a perctől kezdve maradj az, férfiasan és bátor szívvel követvén Krisztust, akinek Vikáriusa vagy. És ne félj semmit, atyám, azoktól a viharos szelektől, melyek mostanában támadnak téged, azaz azoktól a rothadó tagoktól, akik ellened lázadnak. Ne félj, mert közel az isteni segítség. Gondoskodj

3. Nagy Szent Gergely pápáról van szó.

csak a lelkiekről, arról, hogy városaidnak jó pásztorai és vezetői legyenek, mert a rossz pásztorok és vezetők miatt van minden lázadás. Adj tehát orvosságot nekünk, és légy bátor Krisztus Jézusban és ne félj! Haladj előre és igaz és szent buzgósággal vidd végbe azt, amit szent elhatározással elkezdtél: azaz jöjj vissza és indítsd el a szent és édes Hadjáratot.

Ne késlekedj már tovább, mert sok baj történt a késlekedés miatt, meg az ördög miatt is, aki felkelt és felkel, hogy megakadályozza dolgainkat, mivel látja előre a maga kárát. Fel hát, atyám! Többé semmi hanyagság! Állítsd fel a szentséges kereszt zászlaját, mert a kereszt illatával fogjuk megszerezni a békét. Kérlek, hogy mindazokat, akik ellened lázadtak, hívd meg a szent békére, hogy minden háború a hitetlenek ellen irányuljon. Isten végtelen jóságától remélem, hogy azonnal elküldi segítségét. Légy erős, légy erős és jöjj, jöjj Isten szolgáinak, szegényeinek és a te fiaidnak vigasztalására! Gyöngéd és szerető vágyakozással várunk rád. Bocsáss meg, atyám, hogy annyit beszéltem. Tudod, hogy a szív bőségéből szól a nyelv. Biztos vagyok benne, hogy ha az a termőfa leszel, melynek látni akarlak, semmi sem fog akadályozni téged.

Kérlek, küldj követséget (úgy, mint Atya és úgy, amint Isten mutatja neked) Pízába és Luccába: segíts rajtuk, amiben csak tudsz és szólítsd fel őket a szilárdságra és kitartásra. Magam is voltam Pízában is, Luccában is, és mindeddig biztattam őket, hogy ne kössék magukat a rohadt tagokhoz, akik fellázadtak ellened, de súlyos gondjaik vannak, mert tőled nem kapnak bátorítást, az ellenkező oldalról pedig állandóan biztatják és fenyegetik őket. Azonban mind e napig még nem adták beleegyezésüket.[4] Kérlek azért, írj nekik, különösen Pietro úrnak;[5] sürgősen tedd meg ezt és ne késlekedj tovább.

Egyebet nem mondok. Itt értesültem róla, hogy új bíborosokat neveztél ki. Hiszem, hogy Istennek dicsőségére válna és nekünk is jobb lenne, ha mindig erényes férfiakat választanál. Ha az ellenkezőjét teszed, Isten szégyenére és a szent Egyház romlására lesz. Utána ne csodálkozzunk, ha Isten fenyítést és ostorokat küld ránk, mert így igazságos ez. Kérlek, férfiasan és Isten félelmével tedd, amit tenned kell.[6]

Értesültem arról, hogy Rendünk magiszterét más tisztségbe akarod emelni. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, ha valóban így van, jó és erényes helyettest adj nekünk, mert erre van szüksége a Rendnek, nagyon elvadult ugyanis. Beszélhetnél erről Osimoi Miklós úrral és az otrantoi érsekkel; nekik is írni fogok erről.[7] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Alázattal kérem áldásodat. Bocsásd meg vakmerőségemet, hogy írni merészeltem neked. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. Katalin 1375-ben volt Pízában és Luccában. Sokat tett azért, hogy e két város ne csatlakozzék a pápa ellen fellázadt firenzeiekhez. Lucca eleinte bizonytalankodott, de végül is kitartott a pápa mellett, Piza azonban a firenzeiekhez csatlakozott.
5. Pietro Gambacorti.
6. XI. Gergely az 1375. december 20-án tartott konzisztoriumon 9 bíborost kreált: hét franciát (köztük három rokonát), egy olaszt és egy spanyolt, aki később ellenpápa lett. Ő volt a híres Pietro di Luna (Luna Péter), aki a XIII. Benedek nevet vette fel. Katalin tehát nem ok nélkül figyelmezteti levelében a pápát a körültekintőbb választásra.
7. Lásd a 181. és 183. leveleket.

186. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

A léleknek mindig készülnie kell a kegyelem befogadására. Ennek módja az érzékiség állandó öldöklése, alapja a teremtésben kapott alapvető felkészültségünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy szíved és lelked edénykéjét felkészítve láthassam annak befogadására, amit Isten az imádság közvetítésével akar neked adni.

Miért akarom, hogy felkészülj erre? Mert más módon nem leszel képes befogadni. Miként ugyanis Isten mindig kész az ajándékozásra, úgy a léleknek mindig készítenie kell magát a befogadásra. És mivel készíti magát? Azzal a felkészültséggel, amit Istentől kapott akkor, amikor az Ő képére és hasonlatosságára alkottatott. Mert akkor kaptuk meg felkészültségünk edénykéjét és a világosságot: azaz az emlékezetet, azt az edénykét, amely őriz, az értelmet, amely a szent keresztségben megkapja a hit világosságát, és az akaratot, amely alkalmas és felkészített a szeretetre, hiszen szeretet nélkül nem lehet élni.

Így tehát a szeretet készségét Istentől a léttel együtt kaptuk, hiszen szeretetből lettünk. És ezért a szabad megfontolással Isten színe előtt kell tartanunk és Neki kell ajánlanunk ezt a szeretetből kapott létet, és a szeretettel kell fogadnunk a szeretetet: azt az egyetemes szeretetet is, mondom, mellyel minden értelmes teremtményét szereti Isten, és azokat a különleges ajándékokat és kegyelmeket is, melyeket ki-ki önmagában tapasztal Tőle.

Hívjuk azért Istent, hogy áradjon túl felettünk felbecsülhetetlen szeretetének tüze és mélysége a természetfeletti világossággal, a kegyelem teljességével és az erények ékeivel azáltal, hogy megmossa a lélek arcát az alázatos és szeplőtelen Bárány vérében. És Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhségével fusson a gyötrelmes vágy keresztjének asztalához a lélek, és ott egye ezt az édes és ízes eledelt olyan bőséggel, hogy megrepedjen és szétszakadjon érzékisége, és így halott maradjon akarata minden önszeretet és érzéki kívánság számára. És így készül fel, mint az Igazság hűséges jegyese akár a halálra is, és ezerszer is odaadná életét az Igazságért, ha lehetne.

Most van itt az ideje annak, hogy odaadd az életedet, és akkor leszel alkalmas erre, ha mindig a mondott felkészültségben élsz. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.

187. — A BOLOGNAI DON GIOVANNI SABBATINI ÉS A SZIÉNAI DON TADDEO DE'MALAVOLTI KARTHAUZI SZERZETESEKNEK BELRIGUARDÓBA[1]

A szenvedések és fáradalmak csak ahhoz adnak anyagot, hogy megerősödjünk az erényben és növekedjünk a tökéletességben. Ne ragaszkodjunk a megszokott vigasztalásokhoz, hogy Isten közvetlenül adhassa magát nekünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy minden félelem nélküli férfias lovagoknak láthassalak benneteket. Úgy akarja a mi édes Üdvözítőnk, hogy tőle féljünk és ne a világ embereitől. Így mondta: „Ne féljetek azoktól, akik a testet tudják megölni, hanem tőlem féljetek, aki a lelket is, a testet is a pokolba küldhetem".[2] És ezért azt akarom, hogy az isteni szeretet tüzében égve fojtsátok bele magatokat Isten Fiacskájának vérébe, mert ez elvesz minden szolgai félelmet, és nem marad más vissza, csak a tiszteletteljes félelem.

Mit árthat a világ, az ördög és az ő szolgái annak, aki ebben a mérhetetlen szeretetben él és értelme szeme elé a vért helyezte tárgyként? Semmit. Inkább csak eszközei lesznek annak, hogy bebizonyosodjék bennünk az erény, mert az erény mindig az ellentéte által bizonyosodik be. És ezért a léleknek örömmel és ujjongással mindig a megfeszített Krisztust kell keresnie a szenvedésben, és Érte kell — önmagáról megfeledkezve és önmagát lekicsinyítve — mindig a keresztben és a szenvedésben gyönyörködnie. Ha a szenvedést akarod, gyönyörűségben van részed; ha az örömöt akarod, szenvedsz.

Jobb tehát nekünk, ha belefojtjuk magunkat a vérbe és megöljük benne a gonosz akaratunkat szabad szívvel a Teremtőnk és minden részvét nélkül önmagunk iránt. Akkor az öröm és vidámság teljes lesz bennetek.

Gyötrelmes szenvedés nélkül várakozzatok. Semmiféle parancs ne okozzon nektek szenvedést, hanem örüljetek neki, mert nincs az az emberi parancs, amely elvehetné tőlünk Istent, inkább csak okot ad a türelem erényének gyakorlására, és arra késztet, hogy serényebben fussunk magunkhoz ölelni a kereszt fáját a cellában, a láthatóban keresvén a láthatatlant, amit nem lehet tőlünk elvenni; hiszen a Szeretet és az érzület, ha mi nem akarjuk, soha nem vész el. Ó milyen édes gyönyörűség lenne, ha üldözöttek lennénk a megfeszített Krisztusért! Azt akarom tehát, hogy örüljetek, bármilyen módon is adja Isten a keresztet: ne válogassátok a szenvedést a magatok módján, hanem fogadjátok úgy, amint Ő küldi,

1. Mindketten papok, karthauzi szerzetesek. Giovanninak szólt a 141. levél. Ez a levél Pízában kelt, 1375-ben.
2. Vö. Mt. 10, 28.

méltatlannak tartván magatokat arra a nagy kegyelemre, hogy üldözöttek legyetek a megfeszített Krisztusért.

Tudjátok meg, édes fiaim Krisztus Jézusban, hogy ez a Szentek útja, akik Krisztus útját követték: más út nincs számunkra, ami az életre vezetne. Ezért is akarom, hogy egész serénységtekkel valamint az önmagatok iránti szent gyűlölettel törekedjetek követni ezt az édes és egyenes utat. Buzgók és kitartóak legyetek az imádság szent helyén, mígcsak a Szentlélek ott tart titeket, és ne kerüljétek és ne meneküljetek tőle. Ha az élet nem teszi szükségessé, hogy mást tegyetek, el ne hagyjátok soha, se kényelemből, se a test iránti gyöngédségből, hiszen az ördög semmi mást nem akar, csak azt, hogy megfosszon minket az imádságtól, vagy a testünk iránti gyengédség, vagy az elme unalma által. Éppen ezért a mondottak közül egyik miatt sem szabad felhagyni az imádság gyakorlatával, hanem Isten jóságának gondolatával és a saját hibáink ismeretével űzzük el az ördögi gondolatokat és az önmagunk iránti gyengédséget. Rejtőzzetek el a megfeszített Krisztus sebeibe, szeressétek egymást a megfeszített Krisztusért és ne féljetek, bármi is jön. Mindent el fogtok tudni viselni a megfeszített Krisztusért, aki bennetek lesz és megerősít titeket.[3]

Legyetek engedelmesek mindabban, amit rátok raktak, még ha nagyon nehéz lenne is. Ne veszítsétek el a gyümölcsöt a fáradság elől menekülve, jóllehet az ördög némelykor az erény színezete alatt erre késztet, mondván: „Ez szolgált lelkem vigasztalására és az erény növekedésére bennem". Ne higgyetek az ördögnek! Bízzatok és higgyetek inkább abban, hogy amit Isten annak a vigasztalásnak közvetítésével adott, azt meg fogja majd adni közvetlenül is, pusztán önmaga és a maga Jósága által. Jól tudjátok, hogy egyetlen levél sem esik le Gondviselés nélkül a fáról:[4] így tehát mindaz, amit Ő megenged a teremtményeknek, vagy az ördögnek, hogy velünk tegyenek, gondviseléssel történik és azért, mert szükségünk van rá üdvösségünk vagy a tökéletességünk gyarapodása végett. Tiszteljétek tehát a Gondviselést, azt akarom. Vessétek le szívetekről és érzületetekről a mulandó dolgokat (kivéve, amire szükségtek van), öltsétek magatokra a megfeszített Krisztust és részegüljetek meg az Ő vérétől: benne meg fogjátok találni az örömöt és a teljes békét.

Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Szeressétek, szeressétek egymást! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Vö. Fil. 4, 13.
4. Mt. 10, 29–30.

188. — BARTOLOMEA DELLA SETA NŐVÉRNEK, A PÍZAI SANTO STEFANO-KOLOSTORBA[1]

A természetfeletti világossággal jutunk el minden tökéletességre. Az önszeretetet az istenszeretet űzi el.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és legtökéletesebb világossággal láthassalak, amely világosság elveszi a sötétséget és az igazság útján vezet minket; megismerteti velünk tökéletlenségünket és a kárt, ami belőle származik, és megismerteti a tökéletesség kiválóságát és azt, hogy az számunkra mennyire hasznos, Istennek pedig mennyire kedves. És ezért ezzel a világossággal eljutunk érzékiségünk és tökéletlenségünk tökéletes gyűlöletére, és eljutunk az erény szerelmére, annyira, hogy nem tud mást keresni, akarni és kívánni a lélek, csak azt, ami előbbre viszi az erényben. Nem kerüli ki a szenvedéseket és a fáradalmakat, hanem inkább átöleli ezeket és örömét találja bennük, mert jól látja, hogy más úton nem teljesülhet a vágya és nem szerezheti meg az erényt, amit szeret. A megfeszített Krisztus tanításának útján jár, követvén Őt a gyötrelmes vággyal és nem akar másról tudni, csak a megfeszített Krisztusról. Akarata már nem övé, mert meghalt és belefulladt Isten édes akaratába, amely akaratban Istennel egyesült a szeretet érzülete által és vele készített lakást; mert ekkor a kegyelem által Isten a lélekben és a lélek Istenben van. Önmaga fölé emelkedett, azaz érzéki és érzelmi világa fölé, és az örök Igazság édességét ízleli, amely Igazságban a hit világosságával megismerte Isten édes akaratát, a Bárány vérében pedig látja, hogy az Ő akarata nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.

Az Ő igazsága ez: megteremtette az embert a saját képére és hasonlatosságára, hogy örök életet adjon neki és nevének dicséretet és dicsőséget szerezzen. Ádám bűne miatt ez az igazság nem teljesedhetett be, és ezért nekünk ajándékozta Isten az Igét, az Ő egyszülött Fiacskáját, megterhelvén Őt azzal a nagy engedelmességgel, hogy a vérével vásárolja vissza az emberi nem fiúcskáját, és Ő, mint egy szerelmes, a kereszt szégyenletes halálába rohant, és nem tagadta meg az engedelmességet sem a halál, sem a szenvedés, sem a rágalmazások, sem a hízelgések miatt, hanem mint egy férfias és határozott kapitány, üllővé tette a testét. Még a mi hálátlanságunk sem tartotta vissza ettől.

Így tesz az a lélek, aki a világossággal megismerte ezt az igazságot: nem hátrál meg sem a zúgolódások, sem az ördög csatái, sem az elme sötétsége, sem a törékeny és mindig a szellem ellen lázadó test miatt, hanem mindezeket érzületének

1. Lásd a 182. levél 1. jegyzetét a 409. oldalon.

lábai alá tiporja. Állhatatos és kitartó, és annyi az öröme, amennyi az elviselnivalója.

Valóban keresnünk kell tehát ezt az igaz és tökéletes világosságot és gyűlölettel ki kell emelkednünk minden olyan dologból, ami elvenné tőlünk, azaz az önszeretetünkből. Erre a gyűlöletre fogunk eljutni, amikor bezárkózunk önismeretünk házába: ott meg fogjuk találni Isten irántunk való kimondhatatlan szeretetét, amely szeretettel el fogjuk űzni az önmagunk iránti szeretetünket. Mert a lélek, aki szeretetet lát, nem tud nem szeretni. Ekkor értelmünk szemét elárasztja a természetfeletti világosság, és ezzel a világossággal eljutunk minden tökéletességre; világosság nélkül azonban soha nem jutunk el. Ezért is mondtam, hogy az igaz és tökéletes világossággal akarlak látni téged. Azt akarom, hogy törekedj a birtoklására, amennyire csak tőled telik...[2] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

189. — A CERVAIAI SZERZETESEKNEK, VALAMINT GIOVANNI DI BINDO, NICCOLO DI GHIDA ÉS MÁS FIAINAK A SZIÉNA MELLETTI OLIVETÁNUS KOLOSTORBA[1]

A keresztség két fajtája: a vízkeresztség és a tűz- és vérkeresztség. Az utóbbiban a Szentlélek által szüntelenül részesedik az ember. A sötétség és küzdelmek idején Istent a jó akaratban találjuk meg, mert ha nem élne bennünk a kegyelem, nem tudnánk ellene mondani az ördögnek és a bűnnek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvéreim Krisztus Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek és megerősítelek titeket az Ő drága vérében, amely vér a szeretet akkora tüzével volt hintve, hogy az ember egész szívét és érzületét magához kellene vonzania. És nem is nagy dolog az, hogy Isten szolgáinak szívében él a vér emlékezete, hiszen ez a vér tűzzel van elkeverve.

2. Hiányos szöveg.

1. A levelet először a cervaiai bencések kapták, majd az olivetánusok. A cervaiai bencésekkel közeli kapcsolatba akkor került Katalin, amikor a vidéken átutazott. Kolostoruk Genovától délre, a Rapallói-öböl partján, S. Margherita és Portofino között volt, és Szent Jeromos nevét viselte. A kolostort 1360-ban alapította Guido Scettem, genovai érsek, s hamarosan a szigorúbb szerzetesi irányzat központja lett. Maga XI. Gergely pápa is Róma felé utaztában itt szállt meg. A kolostor Napóleon áldozata lett, aki feloszlatta a bencéseket. 1901 óta karthauziak élnek az épületben. A levelet Katalin Genovából küldte Cervaiába, valószínű 1376 októberében. Niccolo di Ghidára vonatkozóan lásd a 37. levél 1. jegyzetét a 103. oldalon.

Így mondta ezt, emlékszem, az első Igazság egyik szolgálójának,[2] aki megkérdezte tőle, mondván: „Miután meghaltál, miért akartad, hogy megnyittassék az oldalad és akkora bőséggel áradjon a vér?" – akkor Ő ezt mondta: „Sok oka van ennek, de a két legfontosabbat meg fogom mondani neked. Az egyik az, hogy úgy akartam, hogy az oldal megnyitása nyilatkoztassa ki nektek a szív titkát, mert nagyobb volt lelkemben az érzület, mintsem a test külső tettei kifejezhették volna azt. A másik ok a keresztség volt, amely az én vérem érdeméért adatott az emberi nemnek."

Tudjátok, hogy az Ő oldalából vér és víz folyt ki. A víz a szent keresztség miatt, ami a keresztényeknek adatott. Ez adja nekünk a Kegyelem életét és formáját, és e keresztséggel – melynek a Bárány véréből van ereje – gondoskodott az örök isteni Jóság a mi tudatlanságunkról és nyomorúságunkról. Azoknak pedig, akiknek nem lehet részük a vízkeresztségben, megadta a vér- és a tűzkeresztséget, mert a vérük, amely Istenért ontatott ki, keresztségnek számít, így az Aprószenteké is. És mindez Isten Fia vérének érdeméből értékes számunkra, mert a vértanúk vére a Fiú vére miatt értékes Isten előtt.

Mi azonban, nyomorult és nyomorúságos keresztények, akik megkaptuk a Kegyelmet, miért nem emeljük fel rideg, önszeretettel és tudatlansággal teli szívünket, hogy meglássuk a szeretet ily nagy tüzét és az Ő felbecsülhetetlen gondviselését? Amely gondviselés, látván, hogy bűneink miatt elveszítjük a kegyelmet és azt a tisztaságot, melyet a lélek a szent keresztségben kap (amely keresztségnek akkora kiválósága van, hogy nem lehet felvenni többször, csak egyszer), elrendelte a vér- és a tűzkeresztséget, melyet szüntelenül felvehetünk.

Bátorodjunk tehát fel, testvéreim és ne csüggedjünk se az elkövetett bűn miatt, se az ördög általtása vagy kísértése következtében, bármilyen szennyes és undok is az ő útja. Hiszen a mi orvosunk, Krisztus minden betegségünkre megadta az orvosságot, azaz a vér- és a tűzkeresztséget, amely megtisztítja a lelket és lemossa minden bűnét, megemészti és felégeti az ördög minden illúzióját és kísértését, mert a tűz vérrel van elkeverve. Való igaz tehát, hogy a vér szeretettől ég és a Szentlélek benne a tűz. Mert a szeretet volt az a kéz, amely Isten Fiacskáját általverte és egész testét vérrel borította; így a kettő egyesült és olyan erős ez az egység, hogy nem részesedhetünk a vérben a tűz nélkül, sem a tűzben a vér nélkül. És mivel az ember, mígcsak romlandó testének börtönében él (és a test gonosz törvénye mindig a bűnre hívja és hajlítja)...[3] ezért az édes és jóságos Isten letette számunkra azt az állandóan ható orvosságot, amely megerősíti az ember értelmét és szabadságát, azaz letette a Szentlélek tüzének szüntelen orvosságát, amelyet senki sem vehet el tőlünk, hanem szüntelenül hatnak az Ő kegyelmei és ajándékai. Annyira így van ez, hogy mindennap hat és hatnia is kell ennek az édes keresztségnek, melyet ajándékként kaptál és nem tartozás fejében.

Amikor tehát a lélek meglátja és szemléli magában a Szentlélek tüzét és ily nagy kiválóságát, annyira megrészegül a Teremtője szerelmétől, hogy egészen elveszíti

2. Magának Katalinnak. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét az 52. oldalon.
3. A másolás folyamán itt valami kimaradt. A hasonló helyekből következtetve talán ez: „minden nap megbántja a Teremtőjét".

önmagát és bár él, holtan él és nem érzékeli már a teremtmények szeretetét vagy tetszését. Hiszen emlékezete megtelt Teremtőjének érzületével; értelme érzéketlenné vált arra, hogy bármi teremtett dolgot Istenen kívül lásson, mert nem figyel és nem lát mást, csak a maga nem-létezését és Isten jóságát, amely végtelen jóság nem akar mást, látja, csak az ő javát. És ekkor szeretete tökéletessé válik Isten iránt, és mivel nincs benne más, csak Isten, és nem figyel másra, csak Őrá, ezért semmi sem lassítja vágyának gyors futását, hanem minden teher és kötöttség nélkül fut, mivel levágott és eltávolított magától minden terhet, ami akadályozhatná ezt a futását. És az ilyenek Krisztus igájában vannak megkötözve, mert Istenért szeretik önmagukat is, a felebarátjukat is, és Istent is.

Erre a tökéletességre hívott meg titeket, drága testvéreim, a Szentlélek, amikor a világi állapotból a szent szerzetesi állapotba vonzott benneteket: meg vagytok kötözve a szent és igaz engedelmesség zsinórjával, hogy lépesmézet egyetek a szent Egyház kertjében. Kérlek azért titeket, soha hátra ne fordítsátok a fejeteket ily nagy gyönyörűségtől semmiféle fáradság és az ördög semmiféle kísértése miatt sem; de szomorúság vagy zavar se legyen lelketekben, mert az ördög nem is akar mást, csak ezt. Innen vannak a gyakori, nagy zaklatásai és a különféle csatái, melyekkel arra akar rávenni titeket, hogy hamisan ítélkezzetek a rátok kirótt engedelmességről. És ezt nem azért teszi, mert azt hiszi, elesünk az első csapástól, hanem azért, hogy rendetlen szomorúságot és zavart keltsen a lélekben. Mert ha a lélekben megtelepedett a szomorúság és a zavar az unalom miatt, abbahagyja és elveszíti a lelki gyakorlatait, amiket addig tett, mivel úgy tűnik számára, hogy tettei nem kedvesek és nem elfogadottak Isten előtt. Úgy tűnik számára, hogy szívének ily nagy sötétségében és ridegségében meg van fosztva a szeretet melegétől, és jobbnak látja mindent elhagyni, amit addig tett. Akkor az ördög örül, mert látja, hogy rávezette őt a kétségbeesés útjára; más módon ugyanis nem szerezhette volna meg őt magának, csak így.

Nem szabad tehát így tennünk, mert még ha az összes bűn nehezedne is rá egyetlen emberre, akkor is megmaradna számunkra a végtelen irgalmasságba vetett eleven hit és igaz reménység: nem lehet elvenni tőlünk azt, hogy részesedjünk Isten Fia vérének gyümölcsében, mert az édes Jézus azért ontotta a vérét, hogy beteljesítse az Atya iránti engedelmességet és a mi üdvösségünket. És minthogy nem volt benne más akarat, csak az, hogy az Atya akaratát teljesítse, minden szenvedés, gúny, kínzás és halál a legnagyobb édességre fordult benne, annyira, hogy a szenvedésekhez megérkezve úgy tűnt számára, hogy Pászkához érkezett. Ez mutatkozott meg a vacsorán, amikor így szólt a tanítványaihoz: „Vágyva vágytam arra, hogy megtegyem ezt a pászkát".[4] Az volt az Ő pászkája, hogy beteljesedni látta az időt és eljött az, amire annyira vágyott: azaz hogy áldozatul adja a testét az Atyának értünk a szentséges kereszt fáján.

Azt akarom tehát, hogy ti is így tegyetek, mert így tesz az Istenbe szerelmes lélek, azaz nem tér ki a fáradalmak elől, akár az ördög, akár az engedelmesség adja neki, hanem annyi az öröme, amennyi az elviselnivalója. És annál inkább örül, minél inkább látja, hogy elöljárója szorosan fogja az engedelmesség gyeplő-

4. Lásd az 52. levél 2. jegyzetét a 136. oldalon.

jét, mert látja, hogy minél inkább megkötött az akarat és az érzület itt, e világban, annál tágabb Krisztusban, és annál inkább kötődik Krisztushoz. És ha azt mondjátok: „Hogyan viselkedjem, amikor az elme sötétségét és vakságát érzem, és nincs egy pontnyi világosság, amiből reményt meríthetnék?" — megmondom, testvéreim és fiaim. Tudjátok, hogy a bűn egyedül csak a gonosz és rossz akaratban van. És ezért a lélek, amikor látja a jóakaratot magában, amely előbb választja a halált, mintsem megbántsa ténylegesen a Teremtőjét, hagyjon fel a zavarral és járjon abban a világosságban, hogy a Kegyelem elrejtve, de ott van a lelkében, mert az őrzi meg benne a jóakaratot. Ennél az asztalnál kell tehát táplálkoznia, gyakorolván magát minden szent cselekedetben. És feleljen az ördög zavarára és mondja: „Ha az isteni kegyelem nem volna bennem, nem volna meg a jóakaratom, hanem követném a te gonoszságodat és a magam rossz gondolatait. Én azonban a mi Urunk Jézus Krisztusban bízom, aki meg fog őrizni engem életem utolsó pillanatáig."

Azt akarom tehát, testvéreim, hogy nyissátok fel az értelem szemét és ismerjétek meg magatokat, mert az önismeretben a lélek megalázkodik. Ezt az ismeretet az ördög sok zaklatása és kísértése közepette szerzi meg, miközben serénysége is és szeretete is növekszik Isten iránt, mert látja, hogy nélküle nem tudná megvédeni magát: és megtalálja magában Istent a szent és jó akaratban.

Így tehát láttuk, miként találja meg a lélek Istent a sötétség idején, s hogyan talál édességet a keserű dolgokban a gyöngéd és beteljesedett szeretet által, amely szeretet a Szentlélek tűz- és vérkeresztsége révén szüntelenül megfogan és jelen van a lélekben. A Szentlélek a mi princípiumunk, regulánk, közvetítőnk és célunk, amely célba megérkezve a lélek többé már nem útonjáró és nem zarándok ebben az életben, hanem szilárd és változatlan Isten örök látásában: ott elnyeri minden fáradozásának gyümölcsét.

Fussunk tehát, szeretett fiaim; meg ne hátráljunk és el ne meneküljünk semmiféle fáradságtól sem, hanem kövessük a mi Főnket, Krisztus Jézust. Egyebet nem mondok. Röpüljetek a mélységes alázat és a lángoló szeretet szárnyain. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

190. — A FIRENZEI FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK ÉS HITVESÉNEK, ÁGNES ASSZONYNAK[1]

Az elbizakodottság minden rossznak a forrása. Isten szolgái erősítik egymást.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Gyermekeim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal,

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

hogy az igaz világosságtól megvilágosítottan láthassalak benneteket, annak érdekében, hogy az erényben mindhalálig kitartóak legyetek. Világosság nélkül, drágáim, sötétségben járunk és nem ismerjük meg az igazságot, és az édes dolgok keserűnek, a keserűek pedig édesnek tűnnek. Ha azonban van világosságunk, akkor óvatosak vagyunk és menekülünk mindentől, ami csökkentené bennünk az erényt és azt az egyszerű szeretetet, amellyel a Teremtőnknek tartozunk. Ezzel a világossággal látni fogjuk, mennyire veszedelmes azok társasága, akik nem félik az Istent: mert ez az alapja minden romlásunknak. Ez durvítja el a lelkiismeretünket, ez veszi el tőlünk anyánkat, az imádságot; megakadályozza a böjtöt és a buzgóságot, kitágítja az érzületet a világ hiú örömei felé, ellopja a szent alázatosságot, megfoszt a becsülettől, utat nyit a test érzékei számára és megvakítja az értelem szemét, annyira, hogy elfelejti a lélek, mint kezdte megismerni a Teremtőjét, és így lépésről-lépésre, anélkül, hogy észrevenné, a földi angyalból megtestesült ördög lesz. Hová is lett a tisztaság, melyben éltél? Hol a vágyad, mely Istenért akart szenvedni? Hol vannak könnyeid, melyeket Isten előtt hullattál szüntelen és alázatos imádságban? Hol a minden értelmes teremtmény iránti testvéri szeretet? Semmi sem maradt ezekből, mert az ördög megrabolt téged a szolgái közvetítésével.

Nem akarom édes és drága gyermekeim, hogy veletek is ez történjen, hanem ti mindig olyanokkal társalogjatok, akik igazságban félik és szeretik Istent. Az ilyenek felmelegítik szívünk fagyosságát és ridegségét és feloldják keménységét Isten édes gondolatával, azaz irántunk való nagy jóságának és szerelmének gondolataival. És világosságot adnak egymásnak, miközben a megfeszített Krisztus tanításáról és a Szentek életéről beszélgetnek. Valamennyien gyűlölik a test érzékeit és megvetvén önmagukat szent szerénységgel ölelik át az alázatosságot és ennek nővérét az igénytelenséget. És így röviden szólva: Isten szolgáinak társasága sok jónak forrása, míg a világ szolgáié minden rossz forrása. Ezért mondja a Szentlélek a Próféta ajkaival: „A szenttel szent leszel, az ártatlannal ártatlan, a választottal választott és a gonosszal gonosz".[2]

Azt akarom tehát, hogy nagy gondot fordítsatok arra, hogy mindig Isten szolgáival és szolgálóival társalogjatok, és mindenki mástól meneküljetek, mint a tűztől. És soha ne bízzatok magatokban, mondván: „Én erős vagyok és nem félek attól, hogy elesem miattuk!" Ne így, az Isten szerelmére, ne így, hanem igaz alázatossággal ismerjük el, hogy ha Isten meg nem tartana minket, megtestesült ördögök lennénk. Erre olyan példát kaptunk, hogy mindig rettegnünk kell tőle.[3]

Biztos vagyok benne, hogy ha tiétek lesz az igaz világosság, ebben is és minden más dologban is teljesíteni fogjátok Isten akaratát és az én vágyamat, máskülönben nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz világosságtól megvilágosítottan láthassalak benneteket.

Sietségemben most nem mondok egyebet, Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Zsolt. 17, 29.
3. Valószínűleg egy közismert esetre utal, amire ma már nincs adatunk.

191. — ALVIÁNÓI TAMÁS KAPITÁNYNAK[1]

Az Egyházban háromféle szolgálat van : az imádság, a szentségek kiszolgáltatása és az Egyház védelme. A katona az Egyház javaiért harcoljon és ne a maga hasznáért. A papok bűnei miatt nem csökken a kiszolgáltatott szentségek ereje, ezért a papokat megillető tisztelet sem csökkenhet.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szent Egyház hűséges szolgájának láthassalak, Krisztus eme édes Menyasszonyának oszlopa- és védelmezőjeként. Mert aki halála pillanatában hűségesnek találtatik, az nem lát örök szenvedést.

Minden Krisztus-hivőnek hűséggel kell szolgálnia a szent Egyházat, éspedig mindenkinek a maga állapota szerint. Isten küldi az Ő munkásait ebbe a dicsőséges kertbe, és mi vagyunk azok a munkások, akiknek háromféle módon kell szolgálniuk. A szolgálat első módja érinti általában az összes kereszténytt, akiknek alázatos és szüntelen imádsággal valamint igaz engedelmességgel kell dolgozniuk; azaz tisztelettel és engedelmességgel tartoznak a szent Egyháznak, amely a keresztények gyönyörűséges kertje[2]: itt szívják magukba a Kegyelem életét, ha nem vetik meg a vért, azaz nem vetik meg a halálos bűnben a tiszteletlenséggel és engedetlenséggel, hanem igaz munkásokként dolgoznak, amint kell.

A szolgálat második módja azoké, akik a szent Egyház szent Szentségeinek kiszolgáltatására rendeltettek ebben a kertben, hogy legeltessenek és tápláljanak minket a lelkiekben a tanítással és a példával. És ha példájuk nem is volna az erény tükre, ettől még az az élet, amit mi a Szentségekből szívunk magunkba, nem fogyatkozik meg, ha mi méltón fogadjuk e Szentségeket. És a pásztorok semmiféle hibája vagy rossz példája miatt sem csökkenhet a tisztelet, mellyel nekik tartozunk, hiszen a Szentségek ereje sem csökken semmiféle hibájuk miatt sem, és nekünk a Szentség ereje miatt kell tisztelnünk őket. És azért is, mert őket mondja az Írás Felkenteknek és Krisztusoknak, akiket — akár jók, akár rosszak — nem illethet a világiak keze.[3] És ezért Isten előtt nagyon utálatos és undorító az a bűn, ha gonosz emberek, mint az ördög tagjai, ítélkezni akarnak fölöttük és meg akarják büntetni hibáikat, üldözvén ezzel az Anyaszentegyházat.

E rosszindulatú és gonosz üldözés miatt gondoskodott Isten a harmadik szolgálati módról, azaz a kertben munkálkodók harmadik csoportjáról: azokról, akik ideig tartó javaikkal, vagyonukkal és személyükkel segítik és szolgálják hűségesen az Egyházat. Úgy tűnik, Isten ezek közé választott ki téged, hogy hűséges

1. A címzett a pápa oldalán a firenzeiek ellen harcoló zsoldos kapitány.
2. Vö. Én. 6. f.
3. Vö. Zsolt. 104, 15: „Ne illessétek az én krisztusaimat, és prófétáim ellen ne gonoszkodjatok".

szolgálatoddal állj mostani nagy szükségében az Egyház mellé. Ez a szolgálat Isten előtt annyira kedves, hogy nyelvünk azt nem képes elmondani; különösen akkor van ez így, ha az ember nemcsak a saját kedve és haszna miatt szolgál, hanem inkább a szent Egyház iránti buzgóságból, azaz az ő gyarapodásáért és felmagasztalásáért. Annyira kedves ez a szolgálat Isten előtt, hogy még ha nincs is meg valakiben ez az egyenes és szent szándék, akkor is megkapja jutalmát minden szolgálatért, amit csak ennek az édes Menyasszonynak tett. És Isten azokkal lesz, akik Egyházáért fognak fáradozni: ha pedig Isten velük lesz, ki lesz ellenük?

És ezért meghívlak téged, drága testvérem, hogy egész csapatoddal együtt férfiasan fáradozva igaz és szent szándékkal fáradozz Krisztus édes Menyasszonyáért. Ez a fáradság édesebb és hasznosabb, mint a világ bármely fáradalma. Olyan küzdelem ez, melyben ha veszítetek, győztesek lesztek, azaz elveszítvén a testi életet, tiétek lesz az örök élet. Mert a szent Egyházért ontott vérben megtisztultok minden bűntől és gonoszságtól, melyet korábban követtetek el. Ha pedig győztök és anyagiakhoz juttok, jogosan lesz az a tiétek, miután felajánlottátok életeteket Isten előtt a halált is vállalva. És ki ne volna kész, drága testvérem minden gyötrelemre és szenvedésre csak azért, hogy hűséges szolgája lehessen ennek az édes Menyasszonynak? Csak az, aki vak és megveti Krisztus vérét és üldözi az Egyházat: és ezért egyszerre veszti el testét és lelkét, s emésztődik el minden vagyona. Ó, mekkora kegyelmet adott Isten nektek, akik szolgálói és nem üldözői vagytok az Egyháznak! Ezért mondom én: ha egész testeteket odaadnátok égő áldozatul, akkor sem adnátok eleget ennyi kegyelemért!

És ezért kérlek, kimondhatatlan szeretettel válaszolj Istennek és hivatásod szerint légy az erény tükre annak érdekében, hogy szent és jó szándékkal cselekedj és szilárd oszlop és hűséges szolga légy. A szentséges kereszt zászlaja soha ne távozzon szívedből és elmédből, mert ha nem tisztítod meg lelkiismeretedet a szentgyónással, nem leszel hűséges sem Istenhez, sem az Ő Egyházához, és nem leszel jó munkás ebben a szent kertben.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a szent Egyház hűséges szolgájának láthassalak. A megfeszített Krisztus nevében kérlek téged is, a többieket is, hogy így cselekedjetek. És az igazságosság erényét mindig fűszerezzétek az irgalmassággal, máskülönben az nem lesz erény. Fürödjetek meg a megfeszített Krisztus vérében és szent szándékkal és jó serénységgel tegyétek, amit tennetek kell. Én pedig fel fogom emelni kezeimet és elmémet az Éghez, és szüntelenül imádkozni fogok érted és a többiekért, könyörögve, hogy Isten őrizzen meg téged minden rossztól és adja meg nekünk a kegyelmet, hogy az Egyházban édes béke legyen; s miután békénk van, valamennyien együtt szép csapatként induljunk a hitetlenek ellen. Ez lesz az én legnagyobb örömöm, amint most a legnagyobb kínom, hogy látom: annyira jutottunk, hogy egyik keresztény a másikkal csatázik, és a fiú az atya ellen lázad, üldözvén a megfeszített Krisztus vérét. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

192. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

Semmi miatt se aggódjék. Ölje meg akaratát, hogy megszerezze az erényeket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: erényről erényre gyarapszol mindaddig, míg meg nem érkezel a csendes óceánhoz, melyben már soha nem kell attól félned, hogy elszakít valami Istentől. Hiszen akkor a gonosz törvény bűze, mely mindig a szellem ellen lázad, visszaadatik a földnek és a föld meg fogja kapni azt, ami neki jár.

Azt akarom, édes fiacskám, hogy mígcsak ebben az életben élsz, törekedj egészen meghalni a saját akaratodnak: és ezzel a halállal meg fogod szerezni az erényeket. Ha ily módon élsz, vissza fogod adni a földnek a gonosz törvényt, az akaratot. És így nem fogsz szenvedni a gondolattól, hogy Isten megengedi, hogy veled is megtörténjék az, ami azzal a másikkal történt;[2] de amiatt sem fogsz szenvedni, hogy testileg távol vagy tőlem és a közösségtől hosszú ideig. Erősödj meg és legyen elmédben mindig az Igazság szava, azaz hogy az Ő kezéből nem fognak kiragadni senkit. Mondom: az Ő kezéből, mert minden az övé. És én tudom, hogy te kevés szóból is megértesz engem.[3] Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom! Szerelmem!

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetéta 119. oldalon.
2. Katalin sohasem említi név szerint azokat, akik valamilyen bűn miatt elestek. Talán az illető távol került egy időre Katalin családjától és ez keltette fel az aggodalmat a címzettben, hogy neki sem lesz elég kitartása. Katalin világosan kimondja, hogy nem az ő közelsége, hanem az önakarat kiirtása tesz kitartóvá.
3. Vö. Jn. 18, 9: „Kiket nekem adtál, azok közül senkit sem vesztettem el". Katalin egy látomásban ígéretet kapott az Úrtól, hogy azok közül sem fog elveszni senki, akiket az Úr neki adott. Neri, mint Katalin egyik legszeretettebb írnoka és titkára, tudhatott e látomásról, erre vonatkoznak e szavak.

193. — A BOLOGNAI LORENZO DEL PINO ÚRNAK, AZ EGYHÁZJOG TUDÓSÁNAK[1]

Hivatása betöltésében legyen atyja a szegényeknek. Csak a rendetlen ragaszkodás okoz fájdalmat az embernek. Aki megismerte az igazságot, az a tényleges szegénységre vágyik, azaz nemcsak a parancsokat, hanem a tanácsokat is megtartja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igazság követőjének és szerelmesének, és a hazugság megvetőjének láthassalak. De ezt az igazságot nem lehet se szeretni, se birtokolni, ha nem ismerjük. Ki az Igazság? Isten a legfőbb, örök Igazság. Kiben ismerjük meg Őt? Krisztusban, az édes Jézusban, mert Ő nyilatkoztatta ki nekünk a saját vérével az örök Atya igazságát.

Az Ő ránk vonatkozó igazsága ez: megteremtett minket a saját képére és hasonlatosságára, hogy örök életet adjon nekünk és az Ő javából részesedjünk és benne örvendezzünk. Az ember vétke miatt azonban nem teljesedhet be ez az igazság az emberben, és ezért Isten nekünk adta az Igét, az Ő egyszülött Fiacskáját és megterhelte Őt azzal az engedelmességgel, hogy állítsa vissza az embert a Kegyelembe: sok szenvedéssel önmagán tisztítsa meg őt, és a tulajdon vérében nyilatkoztassa ki igazságát. Innen van az, hogy az ember a megfeszített Krisztus vérének közvetítésével ismeri meg, hogy a kimondhatatlan szeretet, mely Istenben van az ember iránt, nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. E célból lettünk teremtve és mindazt, amit Isten ebben az életben ad vagy megenged nekünk, a megszentelésünkért adja.

Aki ezt az igazságot megismeri, nem felejti el soha, hanem a megfeszített Krisztus nyomdokait követve mindig szereti és követi. És amint ez az édes és szerelmes Ige, a mi példánk és tanítónk, megvetette a világot és minden élvezetét és szenvedni akart éhséget és szomjúságot, gyalázatokat és rágalmakat egészen a kereszt szégyenletes haláláig az Atya dicsőségéért és a mi üdvösségünkért, ugyanúgy ezeket az utakat és nyomokat követi az igazság szerelmese is, aki az igazságot a szentséges hit világosságával ismerte meg. E világosság nélkül ugyanis nem tudná megismerni; a világossággal azonban megismeri, és megismervén megszereti, és szerelmese lesz mindannak, amit Isten szeret és gyűlöli mindazt, amit Isten gyűlöl.

Ez a különbség az igazság szerelmese és az igazság gyűlölője között: aki gyűlöli az igazságot, az a halálos bűn sötétségében hever. Az ilyen gyűlöli azt, amit

1. Lorenzo 1365–1391 között a bolognai egyetemen a jog tanára volt. Komoly hivatalokat is töltött be a városban. 1380-ban tagja volt annak a küldöttségnek, amely VII. Kelemen küldötteivel tárgyalt, akik a várost az ellenpápa oldalára akarták állítani. Bologna azonban szilárdan kitartott VI. Orbán mellett.

Isten szeret, és azt szereti, amit Isten gyűlöl. Isten gyűlöli a bűnt és a világ rendetlen örömeit és kedvteléseit, ő pedig szereti ezeket a világ nyomorúságából táplálkozván, és bármilyen állapotban is él, megromlik. Innen van az, hogy ha olyan hivatala van, amely révén valamivel szolgálhatna a felebarátjának, csak akkor teszi ezt, ha látja, hogy ebből valamilyen haszon származik az ő számára, másképp nem; csak önmagát szereti. Az áldott Krisztus életét adta értünk, ő pedig egyetlen szóval sem szolgál, ha nem látja érte a fizetést vagy a túlfizetést. És ha egy szegényről van szó, aki nem tud fizetni, jól megvárakoztatja, mielőtt igazságot tenne, sőt gyakran nem is tesz igazságot, hanem nevetségessé teszi a szegényt; és ahol a szegények jóságos atyjává kellene lennie, ott kegyetlen a saját lelkéhez, mert bántja a szegényeket. De a nyomorult nem látja, hogy a legfőbb Bíró sem tesz vele majd mást, mint amit a másik kapott tőle, hiszen igazságosan megkapja minden bűn a büntetését és minden jó a jutalmát.

Krisztus magához ölelte az önkéntes szegénységet és az önmegtartóztatást szerette, az a nyomorult ember pedig, aki a hazugságot szereti és követi, pontosan az ellenkezőjét teszi, mert nemhogy elégedett lenne azzal, amije van, vagy az erény szerelméért lemondana a vagyonáról, hanem még a másét is elveszi. És nemhogy elégedett lenne a házasságában, melyben — ha úgy él, amint kell — jó lelkiismerettel élhetne, hanem mint rendetlen és féktelen vadállat minden nyomorúságban megfordul, és amint a disznó forog a sárban, úgy forog ő a tisztátalanság sarában.

Hanem azt mondhatnánk: „Mit tegyek, ha gazdag vagyok és házasságban élek, ha ezek okozzák lelkem kárhozatát?" Ó, drága testvérem, bármilyen állapotban él is az ember, megmentheti a lelkét és befogadhatja a kegyelem életét, de amíg a halálos bűn vétkében van, addig soha. Hiszen minden állapot kedves Isten előtt, és Ő nem az állapotokat, hanem a szent vágyakat tekinti. Ezért megtarthatjuk javainkat, ha rendezett akarattal birtokoljuk azokat, mert minden, amit Isten alkotott, jó és tökéletes, kivéve a bűnt, ami nem tőle való és ezért nem méltó a szeretetre. Ha az ember meg akarja tartani a vagyonát és a rangját, megtarthatja, és nem sérti meg ezzel sem Istent, sem a saját lelkét; de ha elhagyja ezeket, nagyobb tökéletességre jut, mert nagyobb tökéletesség az elhagyásuk, mint a megtartásuk. De ha ténylegesen nem is akarja elhagyni, a szent vágy által el kell hagynia és vissza kell utasítania ezeket, mert alapvető érzületét nem helyezheti másba, csak Istenbe; minden mást pedig csak a saját és a családja szükségletei szerint birtokolhat, mint kölcsönbe kapott dolgokat és nem mint a sajátjait. Ha így tesz, semmi sem fog neki fájdalmat okozni, mert amit nem rendetlen szeretettel birtokol, az nem okozhat fájdalmat. Ezért látjuk, hogy a világ szolgái és a hazugság szerelmesei a legnagyobb szenvedéseket hordozzák ebben az életben, végül pedig gyötrelmes kínokat. És mi ennek az oka? Az a rendetlen szeretet, amellyel önmagukat és a teremtett dolgokat Istenen kívül szeretik. Az isteni jóság ugyanis megengedte, hogy a rendetlen érzület elviselhetetlenné váljon önmaga számára.

Az ilyen ember mindig elhiszi a hazugságot, mert nincs meg benne az igazság ismerete. És azt hiszi, megtarthatja a világ dolgait és megmaradhat az élvezetekben — istenné téve a testét és a többi dolgokat, melyeket rendetlenül, Istenen kívül szeret —, pedig el kell hagynia mindent. Látjuk ugyanis, hogy vagy mi hagyjuk el a halálban, vagy Isten megengedi, hogy a halálunk előtt elveszítsük a világ dol-

gait. És ezt minden nap látjuk, mert az ember meggazdagodik és azonnal elszegényedik; ma felmegy a világ ranglétráján és holnap visszaesik; ma egészséges és holnap beteg lesz. És minden ugyanígy változik és akkor tűnik el előlünk — vagy akkor lesz számunkra a halál miatt nem birtokolható —, amikor azt hisszük, jól megragadtuk.

Így tehát látod, hogy elmúlik minden. Ennek láttán módjával és az ész világosságával kell birtokolnunk mindent: úgy szeretvén, ahogyan kell. És így nem bűnben fogjuk birtokolni dolgainkat, hanem kegyelemben, a szív bőségével és nem fösvényen, jósággal és nem kegyetlenséggel a szegények iránt, alázattal és nem kevélységgel, hálával és nem hálátlanul, a Teremtőnknek tulajdonítván mindent és nem önmagunknak. És akkor ugyanezzel a rendezett szeretettel fogja szeretni az ember a gyermekeit, a barátait és a szüleit, és minden értelmes teremtményt is. És megmarad a rendezett házasság állapotában, de a rendezettben, mint a Szentséghez illik és tiszteletben fogja tartani a szent Egyház által parancsolt napokat[2]. Emberként fog élni, és nem úgy, mint egy állat, és ha addig nem volt önmegtartóztató, most az lesz és rendbeszedi akaratát. Az ilyen termő gyümölcsfa lesz, melyen az erények gyümölcsei teremnek. És illatozni fog, mert a bűzben is megmarad illata,[3] és magja jó lesz és erényes.

Így tehát látod, hogy minden állapotban birtokolhatod Istent, mert nem az állapot az, ami elveszi Őt tőlünk, hanem egyedül csak a rossz akarat, amely akarat a hazugság szeretetében gyökerezik és rendezetlen. És ez a romlott akarat az, ami minden tettet megront.

Ha azonban az akarat az igazságot szereti, akkor az igazságot követi, és ebből következően gyűlöli azt, amit az igazság gyűlöl, és szereti, amit az igazság szeret. És ekkor jó és tökéletes lesz minden cselekedete. Más módon lehetetlen, hogy a Kegyelem életében részesedjen és tettei az élet gyümölcsét teremjék.

Ezért mondtam — más utat nem ismervén —, hogy arra vágyom, hogy az igazság szerelmesének és követőjének és a hazugság megvetőjének láthassalak téged. Arra vágyom tehát, hogy gyűlöld az ördögöt, a hazugság atyját és a saját érzékiségedet — mely ezt az atyát követi —, és szeresd a megfeszített Krisztust, aki út, igazság és élet. Mert aki rajta jár, eljut a fényre és magára ölti a szeretet ragyogó ruháját, minden erények alapját. Ha ez a szeretet és kimondhatatlan szerelem a lélekben van, hívni fogja a lelket, hogy ne elégedjék meg az általános állapottal, hanem többre vágyakozzon. Innen van az, hogy a lélek a lelki szegénységből a tényleges szegénységbe, a lelki önmegtartóztatásból a tényleges önmegtartóztatásba vágyakozik, azaz meg akarja tartani Krisztus parancsait és tanácsait is; és kezdi unni a világ undokságát. És mivel nagyon rossznak tűnik számára az állapota — hiszen sárban van és nem akar beszennyeződni —, szomjas vággyal és égő szeretettel vágyakozik arra, hogy eloldja magát a világtól, amennyire csak teheti. És ha a tényleges elszakadásra nincs is módja, törekszik rá, hogy a maga állapotában ez az elszakadás tökéletes legyen, vagy legalábbis a vágya ne csökkenjen.

Ne aludjunk tehát tovább, drága testvéreim, hanem keljünk fel az álomból!

2. Bizonyos napokon az Egyház önmegtartóztatást kívánt a házasoktól.
3. Azaz a világ bűzében is.

Nyisd fel az értelem szemét annak az igazságnak megismerésére, megszeretésére és követésére, amelyet az alázatos és szerelmes Ige vérében fogsz megismerni. A vért pedig önismeretedben fogod megismerni, mert a lélek arcát a vér mossa meg: és a vér a miénk és senki sem veheti el tőlünk, ha mi nem akarjuk. Ne légy tehát hanyag, hanem mint edényt töltsön be a megfeszített Krisztus vére. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

194. — TORA ASSZONYNAK, PIETRO GAMBACORTI ÚR LEÁNYÁNAK, PÍZÁBA[1]

A világnak semmi hasonlósága sincs Istennel. A lelket csak Isten töltheti be és elégítheti ki. Az imádság-anya jótéteményei.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: szíved és érzületed egészen levetette magáról a világot és önmagadat. Más módon ugyanis nem leszel képes magadra ölteni a megfeszített Krisztust, mert a világnak nincs semmi hasonlósága Istennel.

Innen van az, hogy a világ rendetlen érzülete a kevélységet szereti, Isten pedig az alázatosságot; a világ keresi a megbecsülést, a gazdagságot és a rangot, az áldott Krisztus megvetette ezeket és átölelte a szégyent, a kínzásokat és sértegetéseket, éhséget, szomjúságot, hideget és meleget egészen a kereszt szégyenletes haláláig, amely halállal megdicsőítette az Atyát és visszaállított minket a Kegyelembe. Ez a rendetlen érzület a teremtmények tetszését keresi és nem törődik a Teremtő megbántásával, Krisztus pedig soha nem keresett mást, mint hogy beteljesítse az örök Atya iránti engedelmességet a mi üdvösségünkért. Átölelte és magára öltötte az önkéntes szegénységet, a világ pedig a nagy gazdagságot keresi. Valóban különbözik tehát egyik a másiktól, és ezért szükségszerű az, hogy ha a szív kivetkőzik a világból, beteljék Istennel és ha kivetkőzik Istenből, beteljék a világgal. Így mondta a mi Üdvözítőnk: „Senki sem szolgálhat két úrnak, mert ha az egyiknek szolgál, a másikat megveti".

Azért ki kell emelnünk nagy serénységgel a szívet és az érzületet a világ eme zsarnokságából és Istenbe kell helyeznünk egészen szabadon és egyszerűen, bárki teremtmény közvetítése nélkül, nem megosztottan és nem hamisan, mert Ő a mi

1. A Tora név valószínűleg a Teodora vagy a Vittoria rövidített formája. A szülők a címzettet már gyermekkorában eljegyezték az előkelő pízai Massa Simonnal, akinek tizenötévesen lett a felesége. Két év múlva, 1377-ben meghalt a férje, ekkor Tora, aki nagy tisztelője volt Katalinnak, domonkos apáca lett. Szerzetesi neve Klára volt. Pízában kolostort is alapított, melyet Szent Domonkosról nevezett el. 1830 óta a boldogok között tisztelik a domonkosok és a pízaiak. Amikor e levelet kapja, férje még életben van. Apjára vonatkozóan lásd a 149. levél 1. jegyzetét a 343. oldalon.

édes Istenünk, akinek szeme felettünk van és látja szívünk rejtett titkát. Igen nagy a mi együgyűségünk és ostobaságunk, ha – tudván, hogy Isten lát minket és Ő igazságos Bíró, aki minden vétket megbüntet és minden jót megjutalmaz – vakon és minden félelem nélkül élünk, várva arra az időre, ami nem a miénk és nem biztos, hogy a miénk lesz. Mindig valamibe belekapaszkodva járunk és ha Isten levágja az egyik ágat, mi megragadunk egy másikat. És jobban törődünk a teremtmények és a mulandó dolgok elvesztésével, mint Isten elvesztésével. Mindez azért van, mert rendetlenül szeretjük önmagunkat és Isten akarata ellenére birtokoljuk és tartjuk meg javainkat. Innen van az, hogy már ebben az életben megízleljük a pokol előízét, mert Isten igazságosan megengedte, hogy aki rendetlenül szeret, elviselhetetlenné legyen önmaga számára is. Mindig háborog lelkében is, testében is, hiszen szenvedéssel birtokolja javait a félelem miatt, hogy elveszíti azokat, és éjjel nappal fáradozik, csak hogy megtartsa és megőrizze őket; és szenvedést okoz neki az is, ami nem az övé, mert azt akarja, hogy az övé legyen. És így a világ dolgaiban soha sincs nyugalma a léleknek, mivel azok mind kevesebbek nála. Azok lettek értünk és nem mi azokért: mi Istenért lettünk, azért, hogy az Ő legfőbb és örök javát ízleljük. Egyedül csak Isten tudja tehát betölteni a lelket; Benne megbékél és Benne elpihen.

Ezért a lélek nem akarhat és nem kívánhat semmi olyat, amit Istenben nem talál meg. Ő meg tudja adni – képes rá és akarja is – mindazt, ami üdvösségünkhöz szükséges, s amit mi kérni sem tudunk. És ennek mi magunk vagyunk bizonyságai, mert nemcsak akkor ad, amikor kérünk, hanem előbb adott, mint kérhettünk volna: hiszen soha nem kértük Őt, hogy teremtsen meg minket a saját képére és hasonlatosságára, egyszülött Fia vérében pedig teremtsen újjá a Kegyelemre. Így tehát a lélek Benne találja meg a békét és nem másban, mert Ő a legfőbb gazdagság, legfőbb bölcsesség, legfőbb jóság, és legfőbb szépség; annyira az, hogy senki sem tudja felbecsülni az Ő jóságát, gazdagságát és örömét, csak Ő maga. Ő be tudja tölteni és ki tudja elégíteni azoknak szent vágyait, akik kivetkőztek a világból és magukra öltötték Őt: hatalma is van erre és akarja is ezt.

Azért azt akarom, hogy ez legyen minden törekvésünk, azaz szívünk és érzületünk vessen le magáról minden földi dolgot és minden teremtményt, hogy minden embert Istenben és Istenért szeressünk és kívüle semmit. Erre hívlak meg téged, legédesebb leányom, azaz szívedet és elmédet a megfeszített Krisztusba vesd és tartsd szilárdan: Őt keresd és róla gondolkodj, szüntelen és alázatos imádságban örvendezvén Isten színe előtt. Legfőbb tennivalóként adom neked, hogy amennyire csak képes vagy rá, minden idődet imádságban töltsed, mert az imádság az az anya, amely Isten szeretetében megfoganja az igaz erényeket, a felebaráti szeretetben pedig megszüli őket. Az imádságban tanulja meg a lélek levetni önmagát és magára ölteni Krisztust. Benne ízleli meg az önmegtartóztatás illatát, benne olyan erőt talál, hogy nem fél többé az ördög csatáitól, sem a gyenge test lázadásától, sem a teremtmény szavaitól, mellyel el akarják őt téríteni szent elhatározásától. Mindezekkel szemben erős lesz, állhatatos és kitartó mindhalálig. Az imádságban lesz a szenvedések szerelmese, csak hogy hasonlóvá formálódjék a megfeszített Krisztushoz. Az imádságban találja meg a természetfölötti világosságot, mellyel az igazság útján járhat.

Sok mást is lehetne még mondani erről az imádság-anyáról, de az idő rövidsége nem engedi. Gyakorold tehát csak magad benne. És mindig törekedj rá, hogy megismerd önmagadat és a hibáidat, valamint Isten benned lévő jóságát és szeretetének érzületét és végtelen jótetteményeit. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

195. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK[1]

Az ember szellemi természete szerint erős, gyöngeség csak az érzéki részben van. Ezt a gyöngeséget az isteni szeretet tüze veszi el, melyet a vérben lehet megtalálni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked a vággyal, hogy kitartónak láthassalak a csatában annak érdekében, hogy elnyerd a dicsőség koronáját. És jól tudod, hogy egyedül a kitartás nyer koronát és kapja meg fáradozásainak gyümölcsét.

Hanem azt fogod mondani erre: „Mi módon lesz elég erőm ehhez, tudván, hogy oly gyönge vagyok, hogy a legkisebb dolog is földre dönt?" Válaszolok én erre és megvallom, hogy az érzéki rész szerint valóban gyönge és törékeny vagy, de az értelem és a szellem erőssége szerint ez nem így van, hiszen Krisztus vérében megerősödtünk, gyöngeség csak az érzéki részben van. Megláthatjuk tehát a módját annak, hogy ezt az erősséget megszerezzük, miután minden gyöngeség az érzékiségben van.

Megmondom, melyik az a mód, amellyel meg fogjuk szerezni az erősség és a hosszú kitartás dicsőséges erényét: miután az értelem megerősödött Krisztus vérében, bele kell fojtanunk magunkat ebbe az édes és dicsőséges váltságdíjba, szemlélvén ezt a vért az értelem szemével és a szentséges hit világosságával lelkünk edényében, s megismervén, hogy létünk Istentől való, aki egyszülött Fiának vérében teremtett újjá minket a Kegyelemre, s benne elvétetik minden gyengeségünk. Ó édes fiacskám, lásd meg és örvendj, hogy te lettél az az edény, amely felfogta a megfeszített Krisztus vérét, ha a szeretet érzületével ízlelni akarod Őt.

Ó jóságos Vér! Általad hullott ránk a jóságos Irgalmasság! Te vagy az a dicsőséges Vér, melyben a tudatlan ember megismerheti és megláthatja az örök Atya igazságát, amely igazsággal és kimondhatatlan szeretettel Isten képére és hason-

1. A Maconi család harcban állt két másik sziénai családdal: a Tolomeiekkel és a Rinaldinikkel. Stefano maga is részt vett fiatal korában ebben a családi háborúban, Katalin hatására azonban megtért. A leghűségesebb tanítványa lett, titkárként állt mellette és kísérte útjain; Rajmund nagy elismeréssel ír róla a Legenda harmadik részének első fejezetében. Katalin halála után, ahogyan Katalin meghagyta neki, belépett a karthauziak rendjébe, és nagyon jó szerzetes lett. Egy időre rendi generálissá is megválasztották. Katalin levelei közül sokat ő írt le, s a Dialogus leírásában is része volt. 1424-ben halt meg, a karthauziak boldogként tisztelik. A levél valószínű Pízában készült, 1376 októberében.

latosságára lettünk teremtve – ez az Ő igazsága –, hogy részesedjünk és boldogok legyünk abban a legfőbb jóban, amit Ő önmagában ízlel. A vérben nyilatkoztatta ki nekünk ezt az igazságot, és erre a célra teremtette az embert.

Ó Vér, te oszlattad el a sötétséget és adtad meg az embernek a fényt, hogy megismerje az igazságot és az örök Atya szent akaratát. Te töltötted meg a lelket kegyelemmel, melyből életet merített és megszabadult az örök haláltól. Te hízlalod a lelket Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének eledelével, te táplálod a gyalázatokkal, melyeket a megfeszített Krisztus szerelméért kíván elviselni. Te égeted és emészted az isteni Szeretet tüzével, azaz te emésztesz meg mindent a lélekben, ami Isten akarata ellen van. És nem gyötröd meg és nem szárítod ki a halálos bűn vétkével. Ó édes Vér, te vetkőzteted ki a lelket az érzéki önszeretetből, amely elgyengíti azt, aki magán viseli, és te öltözteted fel az isteni Szeretet tüzébe, mert téged, Vér, senki sem ízlelhet meg anélkül, hogy ne öltöztetnéd őt tűzbe, amint megérinted a lelkét, hiszen a szeretet tüze hintett téged. Azért a szeretet nincs erősség nélkül, az erősség pedig nincs kitartás nélkül, és ezért te megerősíted és minden nehézséggel szemben bátorrá teszed a lelket.

Látod tehát, édes fiacskám, ez a módja annak, hogy eljuss a tökéletes erősségre: azaz egyesülnöd kell az isteni szeretet tüzével, melyet a vérben fogsz megtalálni. És a vérben megfojtod és megölöd minden önakaratodat. Ekkor – megérintvén a legfőbb Erősséget – erős leszel és kitartó, és meg fogod ölni érzékiséged gyöngeségét, és a keserűségben édességet ízlelsz és a háborúban békét.

Erősödj meg, fiam és ne csüggedj a fenyíték alatt, amit Isten helyezett rád, mert ez csak annyit jelent, hogy eljött a te órád. Gondold meg, hogy a legnagyobb fáradság mindig az alapok kiásása: ha az alap megvan, könnyen megy az építés. Te most a legfontosabbakat teszed, ha ezt megtetted, minden más dolgot könnyedén fogsz tenni. Nem akarom, hogy keménynek tűnjék ez számodra, hanem a keménységet oldd fel a vér emlékezetével. Viselj, viselj el mindent! Annyit azonban mondok neked...[2] Ebben a dologban tehát tedd azt, amit a Szentlélek tétet veled. De én csak szenvedések árán tudom visszatartani a szót, amit Krisztus mondott.[3] Remélem, hogy a maga helyén és idejében meg fogod tenni. És törekedj arra, hogy lelked hajócskáját fölszereld és szíved edényét megtöltsd a vérrel. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. A levél másolói itt kihagytak valamit.
3. Valószínűleg a szerzetbe lépésről lehet szó, (lásd az 1. jegyzetet) s talán ezeket a szavakat fogta vissza Katalin: „Menj, add el mindenedet, amid van, add a szegényeknek és kövess engem!"

196. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Mint jó pásztor, bocsásson meg az ellene lázadóknak. Felajánlja magát arra, hogy a pápa rajta büntesse meg testvérei bűnét. Foglalja el Péter székét és kezdje meg a kereszteshábort.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és leginkább tisztelt Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, a te méltatlan és nyomorult leányod, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy jó pásztornak láthassalak, mert látom, édes Atyácskám, hogy a farkas elhordja a báránykáidat és nincs, aki visszaváltsa őket. Hozzád folyamodom tehát, atyánk és pásztorunk, a megfeszített Krisztus nevében kérlelve téged, tanulj Tőle, aki a szeretet oly nagy tüzével adta magát a szentséges kereszt szégyenletes halálára, hogy az emberi nem elveszett báránykáját kivonja az ördögök kezeiből; mert a lázadás miatt, melyet az ember Isten ellen követett el, a sajátjukként bitorolták őt.

Eljön tehát Isten végtelen jósága és látja e bárányka baját, kárhozatát és romlását, és azt is, hogy haraggal és háborúval nem tudja megmenteni őt. Ezért nem volt ellenére, hogy jogtalanság essen (hiszen a lázadásért, amit az ember az engedetlenséggel Isten ellen követett el, jogosan végtelen büntetést érdemelt). A legfőbb és örök Bölcsesség nem akarta a végtelen büntetéssel büntetni, hanem egy kedvére való módot talált, a legédesebbet és legszeretetteljesebbet, ami csak létezhet. Látta ugyanis, hogy az ember szívét semmi sem vonzza úgy, mint a szeretet, hiszen szeretetből lett. És úgy tűnik, ez az oka annak, hogy annyira szeret, hiszen teste is, lelke is szeretetből lett megalkotva. Isten ugyanis szeretetből teremtette őt a saját képére és hasonlatosságára, és az atya és az anya is szeretetből ad gyermekének a saját testéből a nemzés és a fogamzás által. És ezért Isten, aki látja, hogy az ember mennyire alkalmas a szeretetre, szinte kiveti eléje a szeretet horgát, nekünk ajándékozván az Igét, egyszülött Fiacskáját, hogy magára véve emberségünket, nagy békét teremtsen.

Az igazságosság azonban bosszút követel a jogtalanságért, ami Istent érte: jön tehát az isteni irgalmasság és a kimondhatatlan szeretet, és hogy eleget tegyen az igazságosságnak is, és az irgalmasságnak is, halálra ítéli a saját Fiát, beleöltöztetvén Őt a mi emberségünkbe, azaz Ádám anyagába, amely vétkezett. Így halála kiengesztelte az Atya haragját, lévén, hogy a Fiú személyében megtörtént az igazságszolgáltatás; és Ő így eleget tett az igazságosságnak is, és az irgalmasságnak is, kivonván az emberi nemet az ördög kezéből.

Ez az édes Ige viadalra ment a szentséges keresztfán, melyen a halál küzdött az élettel és az élet a halállal; így halálával rombolta le a mi halálunkat, és hogy nekünk életet adjon, elemésztette a saját testi életét. Így tehát szeretettel vont

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon. A levél Sziénában kelt, röviddel azelőtt, hogy megérkezett volna a hír: a pápa kiközösítette Firenzét. A kiközösítés 1376. március 31-én történt.

magához minket és jóságával győzte le rosszaságunkat, annyira, hogy minden szívnek éreznie kellene vonzását, mert nagyobb szeretetet nem lehet mutatni annál (Ő maga mondta így), aki életét adja a barátaiért. És ha Ő így magasztalja azt a szeretetet, amely életét adja a barátaiért, akkor mit kell mondanunk arról az égő és beteljesedett szeretetről, amely ellenségeiért adta életét? Hiszen a bűn miatt mi Isten ellenségei lettünk. Ó édes és szerelmes Ige, aki a szeretettel találtad meg a báránykát és vezetted vissza az akolba, és a szeretettel adtál neki életet, azaz adtad vissza neki a Kegyelmet, amelyet elveszített.

Ó szentséges, édes atyácskám, én nem látok más módot és lehetőséget arra, hogy visszanyerd a báránykáidat, akik mint lázadók elhagyták a szent Egyház aklát és nem engedelmeskednek neked, az atyának, csak ugyanezt az irgalmasságot. Ezért a megfeszített Krisztus nevében arra kérlek és kényszerítelek, hogy így cselekedj, azaz jóságoddal győzd le az ő rosszaságukat. A tieid vagyunk, ó atyám! Én elismerem és tudom, hogy valamennyien rosszat tettek, és tegyük fel azt is, hogy nincs mentség a bűnükre, mindazonáltal a sok szenvedés, jogtalanság és méltánytalanság, amiben a rossz pásztorok és vezetők miatt volt részük, úgy tüntette fel előttük, hogy nem tehetnek mást. Megérezték ugyanis a sok vezető életének bűzét — akikről te is tudod, hogy megtestesült ördögök —, és annyira erőt vett rajtuk a gonosz félelem, hogy megtették azt, amit Pilátus tett, aki, hogy uralmát el ne veszítse, megölte Krisztust; így tettek ők is: hogy el ne veszítsék állásukat, üldözni kezdtek téged.

Irgalmat kérek tehát számukra, atyám! Ne nézd gyermekeid tudatlanságát és kevélységét, hanem szereteted és jóságod kenyerével édesen fenyíts és jóságosan dorgálj minket, amint Szentségednek tetszik, de adj békét nekünk, a te nyomorult gyermekeidnek, akik megbántottunk téged! Én mondom neked, édes földi Krisztus, az égi Krisztus nevében, ha így teszel, azaz indulat és bosszú nélkül bánsz velünk, mindannyian a megbántás miatti fájdalommal fognak visszatérni hozzád és öledbe hajtják a fejüket. Akkor örülni fogsz és mi is örülni fogunk, hiszen a szeretettel visszavezetted az eltévedt báránykát a szent Egyház aklába. És akkor teljesíteni fogod, édes atyácskám, szent vágyadat és Isten akaratát, azaz elindítod a szent Hadjáratot, melynek érdekében — Isten nevében hívlak meg erre — azonnal és hanyagság nélkül cselekedj. Ők pedig nagy érzülettel készen vannak és készen lesznek arra, hogy életüket adják Krisztusért.

Jaj nekem! Istenem, édes szerelmem! Azonnal bontsd ki a szentséges kereszt zászlaját, atyácskám, és látni fogod, hogy a farkasok báránnyá változnak. Béke! Béke! Béke, hogy ne halogassa tovább a háború azt az édes időt.

Ha pedig bosszút akarsz állni és az igazságossághoz ragaszkodsz, akkor büntess engem, szánalomra méltó nyomorultat, minden szenvedéssel és gyötrelemmel, ami csak tetszésedre van, mindhalálig! Hiszem, hogy az én gonoszságaim bűze miatt van ez a sok bűn, sok szerencsétlenség és széthúzás. Tehát rajtam, a te nyomorult leányodon állj bosszút mindenért, ahogy csak akarod. Jaj, atyám, a halál fájdalmát érzem és nem tudok meghalni! Jöjj, jöjj és ne állj tovább ellen Isten akaratának, aki hív téged: éhes báránykák várnak rád, várják, hogy elfoglald végre elődöd és bajnoktársad, Péter apostol helyét. Hiszem, hogy mint Krisztus helyettesének, a saját helyeden kell lenned. Jöjj tehát, jöjj és ne késlekedj

tovább. Légy bátor és ne félj semmitől, ami érhet téged, mert Isten veled lesz. Alázattal kérem áldásodat a magam és minden gyermekem számára; és kérlek, bocsásd meg vakmerőségemet. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

197. — AZ ORVIETÓI MATTEO DI TOMUCCIÓNAK[1]

Három gonosz szél támadja a lelket: az ördög, a világ és a test. Ne ítélkezzünk a magunk beteg látása szerint. A gyanakvás és a féltékenység férgét az ész világos ítéletei űzik ki. A lélek gyógyszerei az imádság, a virrasztás és a vezeklés.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy szilárd kősziklának láthassalak, és ne minden széltől forgatott falevélnek. Az a lélek ugyanis, melynek alapja nem az eleven szikla, Krisztus, az édes Jézus (azaz érzülete és vágya nem egyedül Istenben van megalapozva, hanem a világ mulandó dolgaiban, melyek mind elillannak, mint a szél), elpusztul, mert meg van fosztva az isteni Kegyelem életétől. Attól a Kegyelemtől, amely megőrzi a lelket, életet ad neki és tökéletes világosságot, megfosztja a sötétségtől és megalapozza az igaz és tökéletes türelemben, valamint az igaz és szent istenfélelemben, a tökéletes alázatosságban és a felebarát testvéri szeretetében. És a lélek nem lesz türelmetlen a szorongatások szelében, s nem ragadja el a rendetlen öröm a vigasztalások szelében; és nem fuvalkodik fel a gőgtől sem a gazdagság, sem a világtól kapott megbecsülés szelében.

És mindez azért van, mert alapja a megfeszített Krisztusban van. Innen van az, hogy nem törődik azzal a három legfőbb gonosz széllel, melyből az összes többi szél jön. Azaz nem törődik az ördöggel, kinek szájából sok és különféle gondolatok és támadások jönnek; olykor a hiúsággal támad (ami könnyelművé és éretlenné teszi a szívet, s növeli étvágyát és kívánságát a világi állások iránt), olykor pedig az erény színe alatt. És ez a leggonoszabb szél, amit csak ismerünk és csak az alázatos ismeri fel és nem esik csapdájába.

Az erény látszatának csapdája, amit az ördög állít fel, ez: ha az ördög egy tudatlan lelket talál, akiben nincs meg az alázatosság erénye vagy az igaz önismeret — jóllehet kezdett már vágyódni Isten után és kezdi mutatni az erény jeleit, de még tökéletlen és nincs elég önismerete —, ráveszi, hogy a felebarátja tetteivel foglalkozzon, lelkiekkel és külső cselekedeteivel egyaránt. Ekkor tehát az ördög a hamis ítélkezés szelét fújja, és a lélek megítéli a felebarátját, Isten szolgáit és a

1. A címzettről nem tudunk semmit.

világ gonosz szolgáit; igazságtalan és nem is veszi észre. Az ilyen ugyanis ki akarja venni az ítélkezés hatalmát Isten kezéből, pedig egyedül Ő az, aki ítélkezik. Miért nem veszi ezt észre a lélek? Mert az ördög beburkolta ezt az ítéletet az erény köpönyegével, s ezért ő azt hiszi, jót tesz. És annyira kettős a látása, hogy gyakran még azt is hiszi, áldozatot mutat be ezzel Istennek. De megcsalja önmagát a kevélység miatt, mert ha igazán alázatos lenne és igaz önismeretben volna megalapozva, akkor szégyenkezve látná, miféle ítélkezésbe bocsátkozott: látná ugyanis, hogy Istennek akart regulát szabni. Mert Istennek akar regulát szabni akkor, amikor az Ő szolgáin botránkozik, s a maga módján akarja irányítani a teremtményeket és nem úgy, amint Isten hívja őket. És ezért aki az eleven sziklaban, Krisztusban lesz megalapozva, az ellenáll majd az ilyen szeleknek és nem fog egyetérteni velük, hanem igaz alázatossággal arra fog törekedni, hogy örvendjen és dicsőítse Istent szolgáinak különféle szokásai és viselkedései miatt, a vétkesek iránt pedig részvét legyen benne, könyörögvén Istenhez, hogy fordítsa rájuk irgalmassága szemét, ragadja ki a bűnből és vezesse el az erényre őket. És így rózsát szed a tövisek közül. És elméje egyszerű és nem képzelődik, mert nem tölti meg emlékezetét sem a lelki dolgok különféle fantáziaképeivel (melyekkel megajándékozottnak véli magát), sem a mulandó dolgokkal, mint azok az együgyűek, ostobák és vakmerők teszik, akik, miután nem látják a magukét, mások tetteit akarják vizsgálgatni a jó színezetével, és hagyják, hogy ez az annyira veszedelmes szél tépázza őket. Ó, átkozott száj, mennyire megmérgezed a világot azokban is, akik a világban élnek, és azokban is, akik már nem ott, mint mondtuk! És miután ítélkezett a szívében, a zúgolódás bűzét árasztja, elméje pedig üres marad és megbotránkozik Istenben is, a felebarátjában is. Azért valóban igaz és szent serénységgel kell menekülnünk ettől.

A másik veszedelmes és gonosz szél a világ, amely a rendetlen önszeretettel tetszeleg és a maga örömeit és vigasztalásait keresi: az értelem szeme elé helyezi a maga szépségét — jónak és szépnek mutatva magát — és ezzel elpalástolja a maga sötétségét és nyomorúságát, valamint csekély állhatatosságát és szilárdságát. És így megtéveszti a lelket, amikor hosszúnak mutatja az életet, pedig az rövid; maradandónak tünteti fel a világ minden örömét, gazdagságát és vigasztalását, mintha ezek a lélek sajátjai volnának, pedig csak mulandók, és kölcsönbe, használatra és a szükségletek kielégítésére adattak. Ezért szükségszerű, hogy vagy az ember hagyja el azokat, vagy azok hagyják el az embert. Akkor hagynak el minket, amikor elveszítjük, vagy mások rabolják el tőlünk őket, vagy valami más esemény miatt mások tulajdonába kerülnek; de el is fogyhatnak és tönkre is mehetnek. Mi akkor hagyjuk el a világ dolgait, amikor az első édes Igazság szólít minket és a lélek elválik a testtől, elhagyva a testet is, a világot is minden élvezetével együtt; és ettől az elválástól senkit sem ment meg sem a gazdagság, sem a megbecsülés.

A gyenge és elvakult lélek tehát, aki nem emelte fel tekintetét a világ földjéről, hanem értelmének ez a tárgya, úgy forog a rendetlen önszeretet és a világ szelében, mint a falevél. Ebből az átkozott szájból jön ki az irigység és a zúgolódás a felebarát iránt önmaga nagyratartásával együtt. És nem egyszer a gyűlölet is, és a harag is. És gyakran elveszi a mások javait és megszerzésükért esküdözéshez, esküszegéshez és hamis tanúsághoz folyamodik. És odáig jut, hogy a felebarátja

halálát kívánja, és akit úgy kellene szeretnie, mint önmagát, annak elemészti testét és vagyonát. Nincs benne semmi szilárdság: ha elkezd egy erényes dolgot, nagyon ritkán fejezi be. Az ilyen lélek homokra van alapozva, amelyre nem lehet építeni, mert azonnal leomlik az épület. Az ilyen lélek meg van fosztva a Kegyelem életétől, és elveszítette az ész világosságát: úgy él, mint egy állat és nem mint egy értelmes teremtmény.

Illő és szükséges tehát számunkra, hogy az eleven sziklában legyünk megalapozva, mert akiknek ez a szikla van értelmük szeme előtt és akik szent vágy által ebbe vetették érzületüket, azok nem inoghatnak meg és azok nem engedik, hogy ez a gonosz szél tépázza őket, hanem ellenállnak és megvédik magukat a világ és minden hiúságának és élvezetének megvetésével; megtörvén a kevélységet a mélységes alázatossággal és az önkéntes szegénység utáni vággyal. És akinek van rangja és gazdagsága, megtartja, de nem rendetlen szeretettel, Isten akarata ellenére birtokolja azt, hanem szeretettel és szent félelemmel; és mint Krisztus gondnoka, segíti a szegényeket és táplálja Isten szolgáit, akiket tisztel, megfontolván, hogy ők mindig imádságokat és égő vágyakat, verítéket és könnyeket ajánlanak fel Isten színe előtt minden teremtmény üdvösségéért. Az ilyenek minden időben és helyen örvendeznek, hiszen megszabadultak az önszereteten alapuló rendetlen akarat keserűségétől. Miután tehát ennyire gyönyörűséges ez az alap, ne várjunk megszerzésével az időre, mert nem lehetünk biztosak abban, hogy az idő a miénk lesz.

A harmadik alapvető szélnek a testet mondom, amely annyira nyomorúságos bűzt áraszt, hogy nemcsak Isten előtt utálatos, hanem az ördögök számára is, és egyenesen állattá teszi az embert, mert ugyanolyan szégyentelen lesz, mint az állat. Úgy tesz az ilyen, mint a disznó, mely a sárban hempereg: ugyanígy forog ő is a becstelenség sarában. És bármilyen állapotban éljen, megrontja magát. Ha házasság kötelékében él, a rendetlen szeretettel bemocskolja állapotát, és ahol a szentséghez illő istenfélelemben kellene járnia, ott rendetlen és csekély tisztelettel jár. És az ilyen nyomorultak nem látják azt a nagy méltóságot, melyre emberi természetük jutott azáltal, hogy Isten a mi nyomorúságos testünkben egyesült velünk; mert ha értelmük szeme felnyílna ennek látására, előbb választanák a halált, mint hogy ily nyomorúságra adják magukat.

És tudod, mi az a bűz, mely ebből a szájból árad és megmérgez mindenkit, aki csak feléje közeledik? A gyanakvóvá vált szív és a zúgolódva rágalmazó nyelv. Az ilyen ugyanis azt hiszi, a másikban is ugyanaz van, mint őbenne. Miként a beteg — aki elrontotta a gyomrát, és mivel ő maga romlott, rossznak tűnik számára az eledel, és nemcsak általában az eledel, hanem különösen az, amit az orvos orvosság gyanánt ad neki — rosszalja azt, hogy az egészséges ízlésű eszik és ezt látván hihetetlennek tűnik számára, hogy a másik mást ízlel az eledelben, mint ő; ugyanígy azok az ostobák, akik átadták magukat a testi élvezeteknek, annyira megrontják étvágyukat, hogy nemcsak általában tartanak rossznak mindent, azaz nemcsak azokon botránkoznak meg, akikben ugyanazok a hibák vannak mint őbennük, hanem a feleségükön, azon a külön nekik szánt eledelen is, akit Isten azért adott, hogy támaszuk legyen törékenységükben. Ezért ez az eledel is árt nekik, mert rendetlen életet élnek, mint mondtuk, és gyakran fogan meg ben-

nük a gyanakvás és féltékenység, mivel a jó dolgokat rossznak ítélik; és gyűlölet meg harag van bennük ott, ahol szeretniük kellene. Az ilyeneknek rendezetlen a látásuk, és ez azért van, mert beteg a szemük; hiszen ha egészséges volna, nem lenne ez így.

Ó mennyi nyomorúságos hibát és szerencsétlenséget hoz ez a nyomorúságos szél! Mindig önmagát mardossa az ilyen. És miután bűzt áraszt az ajka és odáig jutott, hogy a felesége felett ítélkezik, egy másik bűnbe is beleesik: ha ugyanis isteni sugallatra felébredne benne a vágy, hogy kiemelkedjék ebből az állapotból és a tökéletes állapotban éljen, a gyanakvás férge, amely befúrta magát a testébe, kioltja benne az erény illatát, és ő visszatér előbbi hányadékához; és ami az előbb még tetszett neki (azaz a tökéletes élet), azt most megveti. Az erényben nem állhatatos és nem kitartó, hanem hátra fordítja a fejét, hogy a barázdát csodálja; és nem azért tekint önmagára, hogy megismerje a bűnét és a betegségét. És mindez azért van, mert nem az eleven sziklára alapozott: ezért támadt rá és döntötte le ez a gonosz szél. Arra van tehát szüksége, hogy kiemelkedjék a romlott test nyomorúságos alapjából és az eleven sziklában, Krisztusban alapozódjék meg. Akkor, ha jön is a szél, nem árthat neki, hanem ellenáll a tisztaság és az önmegtartóztatás igaz erényével, megfenyítvén rendetlen akaratát az ész és Isten szent félelmének fenyítékével. Így szól magához: „Szégyelld magad, lelkem, hogy be akarod mocskolni arcodat és meg akarod rontani a testedet a tisztátalansággal! Hiszen te, én lelkem, Isten képére és hasonlatosságára teremtettél; és te, test, akkora méltóságra jutottál az isteni és emberi természet egyesülése révén, hogy magasabbra emeltettél az összes angyali karoknál!" És akkor majd megérzi a tisztaság illatát és a vágyat, hogy meggyógyuljon az imádság és a virrasztás eszközével, a vícium gyűlöletével és utálatával, és más külső eszközökkel, azaz a test sanyargatásával, a vezekléssel, amikor teste a lélek ellen akarna lázadni. Ezzel a víciummal szemben minden más orvosságnál hatásosabb az állhatatos imádság és a virrasztás, valamint a tökéletes önismeret. Soha senki ne úgy harcoljon ellene, hogy elméje belebonyolódik azokba az erős gondolatokba és gerjedelmekbe, melyeket jönni érez, hanem ezeknek az orvosságoknak megragadására figyeljen, és az orvosságból merített gondolatokkal űzze el az erős gondolatokat és képeket, mert ezzel a vízzel fogja kioltani a rendetlen gerjedelmek tüzét. Akkor nem fog félni, hanem férfiasan megragadja a szentséges kereszt zászlaját: ennek segítségével és a mondott orvosságokkal hajóznak mindazok, akik az eleven sziklában vannak megalapozva, és szilárdak és kitartóak mindhalálig. Jól látják ugyanis, hogy egyedül a kitartás az, ami koronát nyer, a kezdés soha.

Azt akarom tehát, drága testvérem és fiam, hogy emelkedj ki állhatatlanságodból és kezdj magadba térni, mert nekem úgy tűnik, legalábbis az isteni Jóság színe előtt, hogy jó messzire kiléptél önmagadból. És mindez azért van, mert a kezdetet és az alapot nem az igazságban helyezted el, és nem az eleven sziklára építettél. Máskülönben ugyanis Isten szolgái soha nem lehetnek állhatatlanok, csak ha tökéletlenül vannak megalapozva, és ezért gyengék lévén elbuknak, amikor a legerősebb szelek jönnek — azaz az ördög, a világ és a test —, és minden erősség nélkül találják őket. Ezért, megfontolván, mi az orvosság a te bukásodra és menynyire szükséged van erre az orvosságra, valamint a tökéletesebb kezdésre, a mé-

lyebb alázatra és önmegvetésre, mondtam, hogy arra vágyom, hogy szilárd kősziklának láthassalak, amely az eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra van megalapozva és nem homokra. Isten végtelen jóságában remélem, hogy ha kész vagy megalázni és megismerni magadat, teljesíteni fogod az Ő akaratát és az én vágyamat, és meg fogod kapni a Kegyelem életét és a tökéletes világosságot és távol lesz tőled a sötétség. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

198. — DOMINICI BERTALAN DOMONKOS TESTVÉRNEK ASCIANÓBA[1]

A szent Tanítványok bátorságát kövesse. A kereszt legyen az ő szószéke is.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam benned a Szentléleknek azt az erejét, bőségét és teljességét, mely a szent Tanítványokra szállott, azért, hogy ezzel önmagadban is, a felebarátodban is gyarapíthasd és gyümölcsöztethesd Isten édes beszédét.

Miután a Szentlélek tüze leszállott rájuk, a Tanítványok felléptek a lángoló kereszt szószékére, és ott megérezték és megízlelték azt az éhséget és szerelmet, amely Isten Fiacskájában volt az ember iránt; ezért volt az, hogy a beszéd úgy hagyta el ajkukat, mint izzó kard a kemencét, és ezzel a hévvel nyitották meg hallgatóik szívét és űzték az ördögöt. És miután már elveszítették magukat, nem láttak mást, csak Isten dicsőségét és dicséretét és a mi üdvösségünket.

Édes fiacskám, azt akarom és arra kérlek Krisztus Jézusban, hogy ugyanígy neked is a kereszt legyen a szószéked és ott egészen veszítsd el és fojtsd meg önmagad a betölthetetlen vággyal: vedd elő az izzó kardot és verd meg vele a látható és láthatatlan ördögöket, akik oly gyakran akarják megszomorítani a lelkiismeretedet, hogy megakadályozzák a gyümölcsöt, amit az emberben teremnél. Ne figyelj tehát erre a gonosz ördögre! És különösen most ne figyelj, amikor a begyűjtés és vetés ideje van. Mondd meg az ördögnek, hogy velem csináljon számvetést és ne veled. Rajta hát, férfiasan! és ne aludjunk tovább, mert az idő közel van. Igen nagy öröm számomra, hogy úgy tűnik, sok gyümölcsöt hozol.

És van még egy jó hírem, amit Rajmund testvér hallott Osimoi Miklós úrtól[2] a Hadjáratra vonatkozóan. Örülj és ujjongj, mert vágyaink teljesülnek!

Nincs időm az írásra. Nanni nagyon jól van és boldog. Áldd meg fiamat, Simon testvért, és mondd neki, tátsa ki a vágyakozás száját és igya a tejet, mert

1. Lásd a 70. és 105. levél 1. jegyzetét a 172. és a 255. oldalon. A levél 1374 előtt kelt, talán 1372 márciusában, vagy 1373 áprilisában.
2. A 181. levél címzettje.

a mamája küldi neki. Ne feledkezz meg a végrendelettel rád bízott kislányról és az én Szent Ágnesem kolostoráról sem, ha volna valami alamizsnád vagy más egyéb ajándékoznivalód. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Alexia és az időt tékozló leány sokszor-sokszor imáidba ajánlja magát. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

199. — NICCOLO DI VEZZANO BOLOGNAI KANONOKNAK[1]

Minden erényt világossággal szerzünk meg. Ehhez szeretetre és gyűlöletre van szükségünk: mindkettőt önismeretünkből merítjük. A dolgok annyira mulandók, amennyire az érzület mulandókká teszi őket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak az erényben, mely után Isten a maga végtelen irgalmasságából felébresztette a vágyat benned; Nem látom azonban, hogy eljutott volna bárki is a tökéletes erényre csak a kitartással, az egyszerű és szabad, minden közvetítéstől mentes szeretet nélkül, azaz úgy, hogy a maga módján és csak részben akarta szolgálni Istent és nem egész szívvel, egész lélekkel és minden erejével, minden érzékiség nélkül. Amely érzékiség gyűlöletre méltó és nem szeretetre, hiszen mindig rugdalózik és lázad a Teremtője ellen. Ezt a részt mindig gyűlölnünk kell magunkban, háborúznunk kell vele és ellenkezőjét kell adnunk neki, mint amit kér.

De azt mondhatjuk: „Mi módon szerezhetjük meg ezt a gyűlöletet és szeretetet, ha más úton nem juthatunk el az erényre, és a megkezdett jóban sem tudunk kitartani?" Erre azt felelem, hogy világossággal fogunk eljutni a gyűlöletre és a szeretetre, hiszen amit nem látunk, azt nem tudjuk megismerni — erényét sem, hibáit sem —, s mivel nem ismerjük, se nem gyűlöljük, se nem szeretjük. Ezért van szükségünk világosságra, azaz arra, hogy az értelmet megvilágosítsa a szentséges hit világossága.

Van szemünk — ez a lélek egyik képessége —, a hit pecsétjét pedig megkaptuk a szent Keresztségben. Ha azonban ezt a világosságot a megkülönböztetés idejéhez[2] érkezve nem gyakoroljuk az erénnyel, hanem elhomályosítja az önszeretet és a világ öröme, akkor nem leszünk képesek látni. Ám ha ezt a felhőt eltávolítják,

1. Burlamacchi a bolognai Vezzano családban nem talált kanonokot akinek a levél szólhatott. Úgy gondolja ezért, hogy a másolás során a címzett nevét elírták, s eredetileg Ozzano volt. Ozzano ugyanis a bolognai püspök általános helynöke, és a Szent Péter bazilika kanonokja volt.
2. Az az idő, amikor a gyermek eljut értelme használatának idejére és választani tud jó és rossz között. Általában a 6–7. év.

a szem lát. Ha pedig a szabad akarat felnyitja ezt a szemet és elébe helyezi tárgyként a megfeszített Krisztust és az Ő tiszta, egyszerű és édes szerelmét (mert Ő nem a maga hasznára szeret minket, hiszen mi semmi olyan sem tehetünk neki, amire szüksége lenne, hanem egyedül csak a mi hasznunkra szeret azért, hogy megszenteltek legyünk Őbenne), akkor a lélek, mondom, látván ezt az egészen tiszta szeretetet, ugyanilyen tisztán be fogja fogadni érzületébe és akaratába. És ugyanezzel a szeretettel, melyet az édes és szerelmes Igéből merített, szeretni fogja a felebarátját, tisztán és hűségesen, üdvösségét keresve és képességeihez mérten segítve őt mindazzal, amit Isten adott neki a felebarátja szolgálatára. És ugyanazzal a tökéletességgel szereti és szolgálja őt, amelyet az isteni szeretet megismeréséből merített, mert a felebarát szeretete Isten szeretetéből származik. Azért szereti és törekszik szolgálni a felebarátját, mert szereti Istent: megismerte ugyanis Isten igazságát, látván az Ő kimondhatatlan szerelmét, melyet Fia vérének közvetítésével nyilatkoztatott ki nekünk.

És mivel látja, hogy Isten jósága soha nem szűnik meg — azaz jósága és nagysága nem szűnik meg munkálkodni benne és más teremtményekben —, azért úgy tűnik számára, hogy ő sem szűnhet meg szeretni a Teremtőjét, mígcsak ebben az ismeretben él; mert a szeretetnek az a természete, hogy mindig szeret, amikor szeretetet lát. És a szeretet soha nem tétlen, hanem mindig nagy dolgokat cselekszik. Ezért a lélek eljut az erősségre és a tökéletes kitartásra, és Isten jóságának nagy ismerete által a legtökéletesebben megismeri a maga nyomorúságát — hiszen minden jobban megismerhető az ellentéte által —, látván, hogy önmaga által ő nem létezik, hanem léte Istentől való, s ugyanígy minden kegyelem is, ami a létre épül, mert lét nélkül semmiféle kegyelmet sem tudnánk befogadni. És látja, hogy Isten újjáteremtette őt a Kegyelemre egyszülött Fiacskájának vérében; és mindezzel együtt látja, hogy ő mindig Isten ellen lázad. Ebből következően van tehát anyaga ahhoz, hogy megfoganjon benne a legszentebb gyűlölet, és gyűlölje a gonosz törvényt, amely mindig csatázik a szellemmel.

És gondold meg, hogy nemcsak néha-néha kell gyűlölni, azaz akkor, amikor a lélek látja a test támadását és zaklatását, hanyagságát és aluszékonyságát, hanem minden időben gyűlölnie kell; számára minden idő a gyűlölet ideje kell hogy legyen, jóllehet egyik órában jobban kell gyűlölnie, mint a másikban, aszerint, ahogy a támadások jönnek, s amilyen felkészültséget érez magában ellenük. És ha úgy érzi, hogy alábbhagyott benne a tűz és kezd kialudni, akkor nem szabad engednie, hogy megszűnjön, hanem a béke idején is legyen gondja rá, mert nem szabad bíznia magában, hanem igaz és mélységes alázattal kell gyűlöletét táplálnia. A gyűlölettel és az alázatossággal hamarabb támadjon az érzékiség ellen, mint az érzékiség őellene, mert ha nem így tesz, felébred a szenvedélye, amely már szunnyadni látszott, de halottnak mutatva magát rosszabb, mint valaha. Mert amíg élünk, az érzékiség nem hal meg. De elalszik: kiben mélyebben, kiben könnyebb álommal a gyűlölet és az erény szerelmének mértéke szerint. A gyűlölet fenyíti, a szeretet elaltatja. És mi az oka ennek? A világosság. Mert ha nem látta és nem ismerte volna meg a maga törékenységét, nem fordult volna gyűlölettel ellene; de mivel megismerte hitványságát, gyűlöli az érzéki részt és szüntelenül szembe száll vele. Ezért, látván, hogy az érzékiség soha nem szűnik meg csatázni,

ő sem akarja abbahagyni a háborút (és nem is akarhatja), és nem akar békét kötni vele.

Nos ez az a kiindulópont és tényleges alap, melyről az ember eljut minden erényre, s cselekedete tökéletes lesz, akár lelkiekben, akár a mulandó dolgokban tevékenykedik. Mert minden annyira mulandó, amennyire az érzület mulandóvá teszi, és nem jobban.

Az ilyen lélek állhatatos és kitartó és nem forog minden szélben, hanem szilárdan áll. És ugyanannyit ér számára a bal kéz, mint a jobb kéz, azaz ugyanolyan számára a szorongatás, mint a vigasztalás. Ha világi, akkor jól tölti be állását, ha főpap, akkor jó és igaz pásztor, ha pedig klerikus, akkor illatozó virág a szent Egyházban és az erény illatát árasztja; Istennek adja a dicséretet és a dicsőséget, a felebarátnak pedig a fáradozást: neki adja az alázatos és szüntelen imádság gyümölcseit és bőségesen osztogatja azokat a kegyelmeket, melyeket Isten bízott rá, hogy szétossza. A földi javakat is szétosztja, melyeket Krisztus véréért kapott, de nem bűnös módon, nem hiúsággal és nem a rokonainak; hacsak rá nem szorulnak szegénységükben, egyébként azonban nem. Igaz lelkiismerettel adja meg tartozását a szegényeknek, azután az Egyháznak, és végül önmagának a szükségletei szerint. És ha nem így tenne, a legsúlyosabb bűnnel kellene vádolnia magát.

Az ilyen lélek nem botránkozik meg és nem visel háborút a felebarátjával (a bűnnel igen, de nem a felebarát személyével), hanem inkább úgy szereti őt, mint önmagát és gyöngéden keresi üdvösségét. És mivel önmagával és a saját érzékiségével háborúzik, azért nem háborúzik sem Istennel, sem a felebarátjával; hiszen minden bántás, ami Istent vagy a felebarátot éri, onnan származik, hogy az ember nem gyűlöli, hanem érzéki szeretettel szereti önmagát. Emiatt aztán semmiféle megkezdett jóban sem tart ki, hiszen a kitartás a gyűlöletből és a szeretetből jön, mint mondtuk, a szeretetet pedig a szentséges hit világosságával szerzik meg. Ez a hit az értelem szemének pupillája, amely értelmet a szabad akarat gyakorlatoztat abban, hogy az igazságban akarja megismerni önmagát és Isten benne lévő jóságát, és minden kegyelmet a Teremtőjének tulajdonítson és minden hibát és vétket a maga érzékiségének.

Más út nincs számunkra. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy kitartónak és állhatatosnak láthassalak az erényben, megfontolván, hogy nem birtokolhatjuk az erényt másképp, csak a mondott módon. Ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, használjuk fel azt az időt, ami a miénk (s ami a virrasztás és a megismerés ideje), hogy gyümölcsös és érdemszerző megismerésünk legyen, mert ha az idő letelt, tudod, hogy ez már többé nem lehetséges. Ne aludj tovább, hanem virrassz szüntelenül! És ne csak a tested virrasszon, hanem az értelmed is, mert ebből a virrasztásból következik a szüntelen imádság, azaz a lélek égő vágya és szerelme a Teremtője iránt, hiszen mindig Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért imádkozik. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében és ott minden tetszelgés és emberi vélemény meghal: így, a magad akaratának egészen megholtan rohanj az igazság útján! Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

200. — DOMINICI BERTALAN DOMONKOS TESTVÉRNEK ASCIANÓBA[1]

A pap akkor él Krisztus akarata szerint, ha a Szentlélek világossága, bölcsessége és szeretetének tüze betölti őt. Betegségében egészen Istenre hagyatkozik.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem és Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az Ő Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy beteljesülve láthassam benned Üdvözítőnk beszédét, amint a tanítványoknak mondta, azaz: „Ti vagytok a világ fénye és a föld sója".[2] Arra vágyódik az én lelkem a legnagyobb vággyal, hogy olyan fiam légy, akit megvilágosított a Szentlélek világossága és heve, s akit az igaz ismeret és igaz bölcsesség sója fűszerez, hogy így tökéletes serénységgel űzd a bűnt és a teremtmények sötét lelkének ördögét. De amint látom, ezt a jót csak akkor lehet elérni és birtokolni, azaz csak úgy teljesülhet az én vágyam, ha minden hanyagság nélkül, szüntelen és égő szeretettel szüntelenül közeledünk hozzá és egyesülünk vele az isteni Szeretet igaz világosságában, bölcsességében, tüzében és melegében, amely Szeretetet Isten az emberrel történt egyesülése által nyilatkoztatott ki. És én mondom, édes fiacskám, nem lesz olyan lélek, aki — látván az emberré lett Istent, amint a szentséges kereszt szégyenletes halálába rohan és bőséggel árasztja vérét — ne merítene és ne részesedne ebből az igaz szeretetből és ne telne el vele. És így abban az eledelben fog gyönyörködni, amelyben Isten gyönyörködött, és a lelkek ízlelője és falója lesz. Ez az édes és ízes eledel, amely felhizlalja a lelket és az másban már nem is tud gyönyörködni. Bizony mondom neked, a gyenge fogaid meg fognak erősödni tőle, és így a nagy falatokat és a kicsiket egyaránt meg tudod majd enni.

Férfiasan tedd tehát minden dolgodat, űzd a sötétséget és készíts helyet a fénynek; ne nézz a mi gyengeségünkre, hanem arra gondolj, hogy a megfeszített Krisztus által minden lehetséges. Én melletted fogok állni és soha nem távozom oldaladról azzal a láthatatlan látással, amit a Szentlélek ad; arra ugyanis, hogy most láthatóan elmehessek hozzád, nem látok lehetőséget, hacsak Isten másképp nem rendelkezik. Szívesen mentem volna, ha Isten engedte volna az Ő dicsőségére és a te újjászületésedre, meg az enyémre, mert nagy kegyelem lenne ez számomra. Mivel azonban az idő nagyon elromlott a sok eső miatt, a testem pedig annyira elnehezült már több mint tíz napja, hogy csak fáradsággal tudok elmenni vasárnap is a templomba, ezért Tamás testvérben[3] részvét ébredt irántam és úgy látta jónak, hogy ne menjek, jóllehet nem is lettem volna rá képes. Láthatatlanul fogom megtenni tehát azt, amire képes vagyok. És gondold meg, hogy ha Isten úgy rendelkezett volna, hogy menjek, én nem ellenkeztem volna, és a jövőben

1. Lásd a 70. és 105. levél 1. jegyzetét a 172. és a 255. oldalon.
2. Mt. 5, 13–14.
3. Della Fonte Tamás. Lásd a 25. levél 1. jegyzetét a 70. oldalon.

sem fogok. Kérjed tehát Istent, hogy azt tegye velem, ami nagyobb dicsőségére szolgál.

Légy rajta, hogy megköttessék a béke azok között, akikről írtál, mielőtt eljössz onnan. Áldd meg és bátorítsd Krisztus Jézusban mind az éhező és szomjazó bárányokat; és Biringhieri urat is, és a másik családot is, és mondd meg nekik, hogy ne késlekedjenek azonnal elhagyni a világ sötét aggodalmait és gondjait, valamint a halálos bűnöket, melyek tönkre teszik az életet, hanem szerezzék meg a Szentlélek kegyelmét és világosságát. Áldd meg Simon testvért, az én fiamat Krisztus Jézusban. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Mondd meg Nerinek, hogy serényen kövesse a megfeszített Krisztus nyomdokait. Alexia, Liza és Cecca imáidba ajánlják magukat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

201. — DON GIOVANNI KARTHAUZI SZERZETESNEK, RÓMÁBA, AKI SZERETETT VOLNA ELMENNI A SZENT PATRIK PURGATÓRIUMBA, S MIVEL NEM KAPOTT RÁ ENGEDÉLYT, LELKÉBEN SOKAT KESERGETT.[1]

Az értelem természetes világosságát a hit természetfeletti világossága tökéletesíti. Az első meglátja, a második megvalósítja az erényeket. A két legfőbb erény, az engedelmesség és a türelem bizonyítja, hogy a lélekben él a természetfeletti világosság. Ne keressük a különleges utakat, hanem maradjunk meg Isten szolgáinak közös útján.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes világosságban megalapozottan láthassalak, mert világosság nélkül nem leszünk képesek meglátni az igazságot.

De figyelj fel arra, hogy két világosság van és egyik nem akadálya a másiknak,

1. Szent Patrik purgatóriuma írországi hiedelem volt. A sziget északnyugati részén, a Donegali-öböl közelében volt egy barlang, s benne egy kénnel gőzölgő kút. A hagyomány azt tartotta, hogy Szent Patrik (+465) a megtérni nem akaró pogányoknak itt mutatta meg a kárhozottak kínjait és az üdvözültek boldogságát. Attól fogva bűnösök zarándokoltak ide, megtérést keresve, mert úgy vélték, hogy a kútból a kárhozottak jajgatása hallatszik és a barlangban a Jelenések könyvében említett kénköves tó bűzét lehet érezni.
A középkor irodalmában sokat szerepel ez a Purgatórium. Két oda zarándokló magyarról is tudunk, s az egyik — Nagy Lajos György nevű vitéze — éppen ebben az időszakban járt ott. (További irodalmi hivatkozásokat lásd Bálint Sándor: Ünnepi Kalendárium I. 281. o. 3. és 4. jegyzet.) A másik magyar „pokoljáró" Tar, vagy Tary Lőrinc, 1411-ben járt Szent Patrik Purgatóriumában (nevét a Heves megyei Tar községről nyerte), Zsigmond király hűséges vitéze volt. Pásztón ma is látható a kápolna, melyet ő építtetett gótikus stílusban a plébániatemplomhoz.

hanem a kettő egyetlen egységet alkot; miként az új törvény sem szüntette meg a régit, hanem csak elvette tökéletlenségét. A régi Törvény ugyanis egyedül a félelemre alapozott, ezért tökéletlen volt; de miután eljött az új Törvény, amely a szeretet törvénye, a régi Törvény az újhoz formálódott.

Ugyanígy van egy tökéletlen világosság és egy tökéletes világosság. A tökéletlen világosság az, amit Isten természetes világosságként adott nekünk, hogy megismerjük vele a jót. Igaz, a saját gyöngeségétől elhomályosult ember nem ott keresi a jót, ahol keresnie kell, hanem a mulandó dolgokban, melyekben nincs tökéletes jó, és nem keresi Istenben, aki a legfőbb és örök Jóság. Amikor azonban erénnyel fogja gyakorolni ezt a természetes világosságot, ott keresvén a jót, ahol van, azaz megismeri Teremtője jóságát és irántunk való kimondhatatlan szerelmét (amely szerelmet és jóságot önismeretében fog megtalálni), akkor ily módon – serénységben és nem hanyagságban gyakorolva életét – meg fogja szerezni a lélek a második világosságot, a természetfelettit. És úgy szerzi meg, hogy nem veszíti el az elsőt, hanem csak megszünteti tökéletlenségét és tökéletessé teszi a tökéletes természetfeletti világossággal.

Mit tesz ez a világosság a lélekben? és miről lehet megismerni, hogy a lélek birtokolja-e? Az első világosság látja az erényeket (mennyire kedvesek Isten előtt és mennyire hasznosak a lélek számára) és látja, mennyire utálatos és ártalmas a vícium, amely megfosztja a lelket a Kegyelemtől. A második világosság átöleli az erényeket és világra hozza őket elevenen a felebaráti szeretetben. A második világosság megszerzése azt bizonyítja, hogy az első világosságot nem akadályozta az önszeretet, és ezért kapta meg a lélek a természetfelettit.

Mi bizonyítja azt, hogy ez a világosság elárasztotta a lelket? A királyi erények, s közülük is a két legfőbb, melyek mindennél biztosabban megmutatják, hogy a szentséges hit világossága vezeti a lelket, mert a világosságban szerezhetők meg. Olyan ez a két erény, mint két nővér, akik az erősség és a hosszú kitartás ruhájába öltöztek.

Kettőjük közül ami először megszületik a Szeretetből a hit világosságával, az az igaz és tökéletes engedelmesség. Az engedelmesség veszi el a vétket és a tökéletlenséget, hiszen megöli az önakaratot, ahonnan a bűn születik; mert annyira vétek vagy erény valami, amennyire az akaratból származik. Innen van az, hogy a lélek, ha egészen betöltik is a sok és különféle gondolatok, az ördög vagy a teremtmények okozta csaták, vagy a gyenge test indulatai támadják, akarata azonban szilárd és kitartó és nemcsak beleegyezését nem adja, hanem megveti ezeket egészen a halálig, nem vétkezik, inkább még érdemeket szerez és nagyobb tökéletességre jut – oda, ahová az igazság megismeréséért el akart jutni – azáltal, hogy meglátja: Isten azért bocsátja rá ezeket, hogy jobban megismerje önmagát és az Ő benne levő jóságát. Amely ismerettel együtt szeretete és alázata is növekszik. Így tehát a cselekedet önmagában még nem bizonyít erényt, csak ha önként, egyenes és jó szándékkal művelték. Mivel pedig az akarat az, ami vétkezik, ezért az engedelmes, aki megölte a saját akaratát, elvágta a bűn útját is, amikor megölte azt, ami a bűnt elköveti.

Az engedelmes soha nem bízik önmagában, mert ismeri a maga gyengeségét és alacsony látását, és ezért halottként veti magát a Rend és elöljárójának karjaiba,

eleven hittel és természetfeletti világossággal tartván, hogy Isten felismerteti elöljárójával, mire van neki szüksége üdvössége érdekében. Még ha az elöljáró tökéletlen és ostoba lenne is minden világosság nélkül, ő akkor is eleven hittel hinné, hogy Isten megvilágosítja őt annyira, amennyire számára szükséges. És mivel a világosságban meglátta a világosságot, aláveti magát.

Mi bizonyítja ezt a világosságot? Az igaz engedelmesség. Ez az engedelmesség hosszú és kitartó, és nem rövidül; azaz aki igazán engedelmes, az nemcsak bizonyos módon, bizonyos helyen és bizonyos időben engedelmes, hanem minden módon, minden helyen és minden időben, amint elöljárójának tetszik. Nem keresi a maga lelki vigasztalásait, hanem csak azt, hogy megölje a saját akaratát. Az engedelmesség adja kezébe a kést, hogy megölje, hiszen a világosságban meglátta, hogy ha nem ölné meg akaratát, állandó szenvedésben élne és megsértené azt a tökéletességet, amelyre Isten meghívta; és a természetfeletti világosság gazdagságától is megfosztottan látná magát, amely világosság birtoklását az engedelmesség bizonyítja a lélekben.

Melyik a másik erény, amely ezt a világosságot bizonyítja? A türelem, ami bizonyító jele annak, hogy az igazságban szeretünk, mert a türelem a szeretet veleje. Ő az engedelmesség nővére. (Sőt maga az engedelmesség teszi türelmessé a lelket, mert nem botránkozik meg, bármit is parancsol neki az elöljárója.) Erősségbe öltözött és ezért türelemmel viseli a Rend szokásait és fenyítéseit. Ha irányítják akaratát, nem méltatlankodik, hanem örül és ujjong nagy vidámsággal. Nem úgy tesz, mint az engedetlen, aki mindent szenvedések árán és nagy türelmetlenséggel tesz és visel el, annyira, hogy olykor, ha kér valamit elöljárójától és nem kapja meg azt, amit oly erősen akar, nemcsak szenved, hanem még testileg is betegnek látszik tőle. Jobb volna, ha a szent gyűlölettel megölné a saját akaratát, amely ekkora gyötrelmet okoz neki.

Ez a türelem az erősség fegyverzetében áll a csatatéren és a szentséges hit pajzsával fogja fel a csapásokat; és mindent elviselvén győz, és a gyűlölet és a szeretet kardjával megveri ellenségeit. Elsőként a legfőbb ellenséget öli meg, azt a gonosz törvényt, amely mindig a Lélek ellen lázad; és vele együtt megöli a világi örömöket és kedvteléseket is, melyeket a Teremtője szerelméért gyűlöl; és megöli az ördög gondolatait is, melyekből sok és különféle fantáziakép származik: az igaz és szent gondolatokkal űzi el ezeket magától, megőrizvén a szent és jó akaratot, mely nem követi az ördög gondolatait.

Ez a világosságtól vezetett türelem nem akar bizonytalan helyeken csatázni abban a reményben, hogy így egyszer s mindenkorra megszabadul minden csatától.[2] Nem így akarja, hiszen örömét találja a harcban. A harc teszi ugyanis próbára őt, és a megpróbáltatás után kapja meg a dicsőséget, más módon pedig nem. Nem tesz úgy, mint az ostoba, aki még tökéletlen ebben a természetfeletti világosságban és a kevés világosság miatt nagy szenvedéllyel érzi, hogy el kell távolítania magától a küzdelmeket és a megbántástól való félelmet, s emiatt olyan veszedel-

2. Lásd az előbbi jegyzetet. Bizonyára arról értesült Katalin a későbbiekben említett Vizitátortól, hogy a címzett azért akarta felkeresni a Purgatóriumot, hogy megszabaduljon a különféle kísértések és zaklatások okozta szenvedéseitől.

mes dolgokba kezd, melyekre rámehetne a teste is, a lelke is; és az ördög általtása meg a saját akarata miatt — amely szenvedés nélkül akar élni — mindenféle képzelgések születnek benne. Innen származik a szenvedése, hiszen az, aki a vezetésével van megbízva, nem követheti ezt a fantáziát. És ha nem kap rá engedélyt, hogy megtegye, amit tenni akar, undor és zavar fogja el elméjét, türelmetlen lesz és gyakran kétségbe is esik. Ez a jele annak, hogy amit tenni akar, nem Isten akarata szerint való. Mert ha az volna, akkor így beszélne: „Uram, ha akaratod szerint való ez, akkor add meg a világosságot elöljárómnak, hogy megengedje, ha pedig nincs akaratod szerint, akkor mutasd meg ezt". És az eleven hit megbékítené elméjét, mert látná, hogy az engedély is, a megtagadása is Isten akaratából származik.

Nem akarom, édes és drága fiam, hogy te is ilyen légy, hanem azt akarom, hogy a világossággal — mint az igazán engedelmes és türelmes — állj a csatatéren, mint mondtuk, ahol Isten szolgái közösen harcolnak, és ne akarj új és különleges harcokba bocsátkozni, melyek sötétek és bizonytalanok. Ragadd csak meg azt, ami ragyogó világosságú és általános. Mindenben fojtsd meg akaratodat, de most kiváltképpen arra értem ezt, amiről a Vizitátor[3] beszélt nekem. Hagyd, hogy elöljáród akarata vezessen, mert az nem az ő akarata, hanem Istené. A te akaratod ugyanis, hiszem, hogy az ördög csapdája, aki a jó horgával akar megfogni téged. Biztos vagyok benne, hogy ezzel a világossággal meg fogod ismerni az igazságot, s megismervén hálát fogsz adni a legfőbb és örök Atyának, aki kimentett téged ebből a veszedelemből. Máskülönben nem. És ezért, megfontolván, mennyire szükséged van erre a világosságra, mondtam, hogy arra vágyom, hogy e világosságtól megvilágosítottan láthassalak.

Az engedelmesség és a türelem mutatja meg, benned van-e ez a világosság, azaz nem rugdalózol az elöljáród akarata ellen, hanem türelmesen viseled, mint az igazán engedelmes, aki a saját akarata megtörésében örvendezik.

És ha nem lenne benned ez a világosság úgy, amint lennie kellene, akkor menj be szent gyűlölettel önmagad és a benned lévő Isten megismerésének cellájába. És az édes és szerelmes Ige vérében meg fog részegülni a lelked. Ebben az ismeretben szerzik meg az összes nagy tökéletességet a hittel, a szeretet oly nagy tüzével hintett vérbe vetett reménnyel, az elme minden szenvedése vagy unalma nélkül. Édes Fiacskám, hajtsd fejedet a szent engedelmesség igájába és maradj a cellában, átölelvén a szentséges kereszt fáját.

Egyebet nem mondok. Vigyázz arra (amennyiben drága neked a lelked élete és félsz megbántani Istent), hogy ne kövesd a magad akaratát. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. A rendházak látogatója, ellenőre, aki a szabályok megtartását vizsgálja, s a Rend szellemének megőrzésére figyel. Az ő feladata az egyes tagokkal kapcsolatos problémák tisztázása is.

202. — JAKAB MESTERNEK, AKI ORVOS VOLT ASCIANÓBAN[1]

Tartson ki jó elhatározása mellett, mert a kitartás nyer koronát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Igen tisztelt és drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy Isten igaz lovagjának láthassalak, aki mindig az erények útját követi, azaz nem fordul hátra, hogy a barázdát figyelje, hanem mindig arra néz, amit tennie kell; aki ugyanis hátra fordul, az annak adja jelét, hogy elfáradt. Nekünk pedig, drága testvérem, soha nem szabad belefáradnunk az igaz és szent cselekedetekbe. És valóban úgy van, hogy aki elindul, de nem kitartó, az nem méltó a koronára. Így mondta édes Üdvözítőnk, hogy a kitartóké és az erőszakosoké a mennyek országa, azaz azoké, akik erősek és erőszakosak a gonosz gondolatokkal szemben.[2]

Mondom tehát, drága testvérem és fiam, hogy sem a kitartás eme erényét, sem Istent nem leszel képes birtokolni a lelkedben, ha a látható és a megtestesült ördögök társaságában forogsz, azaz olyan emberek között, akik el akarnak vonni szent és jó elhatározásodtól azáltal, hogy kicsalnak önmagadból. Mert tudnod kell, hogy az ördög sem akar mást, mint hogy kilépj önmagadból. Az a lélek ugyanis, aki kilépett önmagából, elhagyja gyakorlatait és a kevélység gonosz víciumába esik; s mivel ellentétbe került az alázatosság édes kicsinyke erényével, ezért sem önmagát, sem a másik embert nem tudja türelemmel elviselni. És aki nem alázatos, az nem is engedelmes Isten iránt. Ó mennyire helytelen volna, ha te, aki arra vagy kiválasztva, hogy mindig Istent dicsérd, az emberek gonosz akaratát követnéd, lévén az embereknek és nem Istennek szerelmese! Ó, nem más lennél így, mint az ördög tagja!

Kérlek azért a megfeszített Krisztus szerelmére, ne légy kegyetlen, hanem légy jóságos a tulajdon lelkedhez: és akkor fogod bizonyítani jóságosságodat, amikor kiirtod lelkedből a halálos bűnök bűzét és elülteted az igaz és királyi erényeket, mint férfias ember. Ne úgy cselekedjünk tehát, mint az állatok, melyek a saját akaratukat követik minden értelem nélkül, hanem mint egy bátor férfi. És ne késlekedj és ne mondd: „Majd holnap megteszem" —, mert nem lehetsz biztos abban, hogy lesz rá időd, amint édes Üdvözítőnk mondta: „Ne gondoljatok a holnapi napra, elég a napnak a maga gondja".[3] Ó milyen édesen fejezte ki, hogy kevés ideje van az embernek! Mi pedig, szánalomra méltó nyomorultak, minden serénységünkkel és sok aggodalommal csak azon törjük magunkat, miként tékozolhatnánk el minél haszontalanabbul legdrágább kincsünket, az időt! Ébredjünk fel

1. A címzettről nincs adatunk. Ascianóra vonatkozóan lásd a 24. levél 1. jegyzetét a 68. oldalon.
2. Vö. Mt. 11, 12.
3. Vö. Mt. 6, 34.

tehát még ma az álomból, és keljünk fel, mert ez nem az alvás ideje! Keljünk fel a hanyagság és a tudatlanság álmából!

Értesültem róla, hogy Sozzo úrral együtt a Szent Sírhoz akartok zarándokolni. A terv nagyon tetszik nekem; és ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek téged is, Sozzo urat is, hogy készüljetek fel: mielőtt elindulnátok a szent útra, rendezzétek el dolgaitokat és a szentgyónással könnyítsetek lelkiismereteteken, úgy, mintha a halálra készülnétek. Ne várjatok evvel az út miatt. Ha pedig nem teszitek ezt meg, jobb, ha egyetlen lépést sem tesztek. Kérlek titeket, atyáim és testvéreim Krisztus Jézusban, ne engedjétek megcsalni magatokat sem az emberi gyengeségtől, sem a bírvágy súlyos leprájától, mert sem a vagyon, sem egy másik teremtmény nem fog felelni értetek, hanem egyedül csak a férfias erény és a jó lelkiismeret lesz pártotokra.

Egyebet nem mondok. Mindig Isten legyen szemetek előtt. Szüntelen imádságtokba ajánlom magam. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

203. — A PERUGIAI OLIVETÁNUS KONVENT NÉHÁNY NOVICIUSÁNAK[1]

A hálát az engedelmesség fejezi ki. Istennek semmivel sem lehetünk hasznára, ezért a felebarátunknak kell hasznára lennünk. Az imádság-anya egyesíti Istennel a lelket. A szüntelen vágy imádságáról.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: hálával és elismeréssel vagytok Teremtőtök iránt a tőle kapott végtelen jótéteményekért, annak érdekében, hogy a jámborság forrását ki ne szárítsa bennetek a hálátlanság, hanem a hála táplálja.

Arra azonban vigyázzatok, hogy a csak szavakkal kifejezett hála nem elegendő, hanem jó és szent cselekedetekre van szükség. Miben mutassátok meg hálátokat? Abban, hogy megtartjátok Isten édes parancsolatait. És a parancsolatokon túl tartsátok meg a tanácsokat is, lelkileg és ténylegesen egyaránt. Ti a tanácsok tökéletes útját választottátok, és ezért illő, hogy megtartsátok azokat mindhalálig, különben meg fogjátok bántani Istent. A hálás lélek ugyanis mindig megtartja.

Tudjátok, hogy fogadalmatokban engedelmességet, tisztaságot és önkéntes szegénységet fogadtatok.[2] És ha ezeket nem tartjátok meg, ki fogjátok szárítani

1. Az olivetánus kolostor Perugia közelében, a városon kívül állt, a Monte Marcinón. A kolostort Niccolo Capoccio bíboros építtette 1366-ban.
2. Nemcsak azok számítanak noviciusnak, akik az első próbaévet töltik, hanem azok is, akiknek ideiglenes fogadalmuk van, tehát még nem végleges tagjai a szerzetesközösségnek.

magatokban a jámborság forrását. Igen nagy szégyen egy szerzetesre nézve, ha olyan dolgok után vágyakozik, melyeket egyszer már megvetett. Mert nemcsak kívánnia és birtokolnia nem szabad a mulandó javakat, hanem még az emlékezetet is meg kell tisztítania a világ gazdagságának és örömeinek emlékétől, hogy betöltse a szegény, alázatos és szeplőtelen Bárány, és a lélek a testvéri szeretet gyengédségében éljen.

Így tehát használni akar a felebarátjának: mert amikor a lélek szemléli és látja, hogy Istennek semmivel sem tud használa lenni — hiszen neki nincs szüksége ránk — és meg akarja mutatni, hogy valóban ismeri a kegyelmeket, melyeket Tőle kapott és kap, akkor ezt az értelmes teremtményben mutatja meg és mindenben arra törekszik, hogy a felebarátjában megmutassa háláját. Innen van az, hogy minden erényt a hála miatt gyakorol, azaz a Teremtője iránti szeretet teszi hálássá, hiszen a világossággal megismerte magában a kegyelmeket, melyeket Teremtőjétől kapott és kap. Mi teszi képessé arra, hogy türelemmel viselje el a jogtalanságokat, kínzásokat, rágalmakat és sértegetéseket az emberektől, a zaklatásokat és a harcokat az ördögtől? A hála. Mi készteti arra, hogy megfojtsa és a szent engedelmesség igájába hajtsa a saját akaratát, s mindhalálig megőrizze az engedelmességet? A hála. Mi teszi képessé arra, hogy megtartsa harmadik fogadalmát, az önmegtartóztatást? A hála, mely a megtartás érdekében virrasztással, böjttel és hűséges és szüntelen imádsággal öldökli a testet. És az engedelmességgel megöli akaratát is, nnnak érdekében, hogy halott testtel és halott akarattal megtarthassa fogadalmát, és megtartásában megmutathassa háláját.

Így tehát az erények bizonyító jelek, melyek azt bizonyítják, hogy a lélek tudja, hogy Isten képére és hasonlatosságára teremtetett, s az alázatos, édes, meggyötört és szerelmes Bárány vérében újjáteremtetett a Kegyelemre, melyet a bűn miatt elveszített. És ugyanígy ismeri az összes többi kegyelmeket is, melyeket kapott (lelki és időleges, általános és különleges kegyelmeket egyaránt), de mindezekért hála és elismerés is van benne a Teremtője iránt.

Akkor megnövekedik a legszentebb vágy tüze a lélekben, melyet Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének keresése táplál a szenvedések mindhalálig tartó viselésével. Ha hálátlan volna, nemcsak hogy örömét nem találná a szenvedésben, melyeket Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért viselhet el, hanem egy szalmaszál átlépése is lehetetlenségnek tűnne számára; tiszteletet követelne magának a halál eledelével, azaz az önszeretettel táplálkozván. Ebből sarjad ki az a hálátlanság, amely megfosztja a lelket a Kegyelemtől.

Ezért, megfontolván, mennyire veszedelmes ez az eledel, mely halált ad nekünk, mondtam, hogy arra vágyom, hogy hálát és elismerést láthassak bennetek annyi kegyelemért, amennyit Teremtőnktől kaptatok; és leginkább azért a mérhetetlen kegyelemért, mellyel kiemelt benneteket a világ nyomorúságából és a szent szerzet kertjébe helyezett, hogy földi angyalok legyetek ebben az életben. Ez az a kegyelem, amelyért Isten elvárja, hogy az igaz és szent engedelmességgel bizonyítsátok hálátokat. Mert egy szerzetes annyira mutatja meg, hogy tudatában van állapotának, amennyire engedelmes; és ugyanígy mutatja meg — ennek ellentéteként — az engedetlen a maga hálátlanságát.

Az igazán engedelmes minden serénységével valóban arra törekszik, hogy meg-

tartsa a rendi szokásokat és az összes szertartásokat.[3] Vidáman engedelmeskedik elöljárójának, anélkül, hogy szándékát kutatná vagy ítélkezne felette. Nem mondja: „Miért terhel engem jobban, mint a másikat?" Hanem egyszerűen engedelmeskedik, békés, nyugodt és csendes elmével. És nem is nagy dolog ez számára, hiszen megszabadult önakaratától, amely háborúkba vitte.

Nem így tesz az engedetlen, aki előtt nem áll más, csak a saját akarata, valamint az, hogy mi módon teljesíthetné kívánságait. Az ilyen nem megtartója, hanem megszegője a Rendnek: elöljárója akaratának bírájává teszi magát. Ezzel a pokol előízét ízleli, mindig keserűségben él és készen áll minden rosszra. Nem állhatatos és nem kitartó, hanem hátra fordítja a fejét, hogy a barázdát csodálja. Keresi a társaságot és menekül a magánytól; a saját akaratának békéjét keresi, ami halált hoz rá, és menekül attól, ami életet adna neki, azaz a lelkiismeret békéjétől, a cellától és a kórus örömétől. Számára ugyanis a kórus mérges kígyónak és halálthozó elednek tűnik, annyi undorral és szenvedéssel van ott, hiszen a kevélység, az engedetlenség és a hálátlanság megtöltötte a gyomrát és megrontotta a lélek ízlését.

Hanem az engedelmes számára a kórus kert lesz; a zsolozsmából édes és ízes gyümölcsök teremnek, a cellája mennyország lesz (örömét találja a magányban, ami által közelebb juthat Teremtőjéhez, hiszen nem áll közöttük senki), és szíve Istennek lesz a temploma. A szentséges hit világosságával szemléli, hol tudná jobban megtalálni az engedelmesség erényét, és ha megtalálta, hogyan tudná mind jobban megtanulni. Mivel pedig keresi, meg is találja az alázatos, a szeretet miatt feláldozott és beteljesedett, édes Bárányban, aki az Atya iránti engedelmességből és a mi üdvösségünk miatt a szentséges kereszt szégyenletes halálába rohant, akkora türelemmel, hogy egyetlen zúgolódó kiáltását sem lehetett hallani. Piruljanak és szégyenkezzenek kevélységükben mind az engedetlenek, akik nem látják Isten Fiacskájának engedelmességét!

Miután megtalálta, hogyan szerzi meg a lélek az engedelmességet? Az imádság közvetítésével, mert ez az az anya, aki megfoganja és világra hozza a lélekben az erényeket. Hiszen minél inkább közeledünk Istenhez, annál inkább részesedünk az Ő jóságából és annál inkább érezzük az erények illatát, mert egyedül Ő az erények mestere és Tőle kapjuk az erényeket: és az imádság az, ami a legfőbb Jóval egyesít minket. Tehát az imádság közvetítésével szerezzük meg az igaz engedelmesség erényét.

Az imádság tesz minket erőssé és kitartóvá a szent szerzetben, hogy semmi miatt hátra ne fordítsuk a fejünket. Ő adja a világosságot ahhoz, hogy megismerjük önmagunkat és Isten szeretetének érzületét, valamint az ördög cseleit. Ő tesz minket annyira alázatossá, hogy a lélek az alázatosság által a szolgák szolgálóleánya lesz. Egészen feltárja magát annak kezében, aki nagyobb nála: ha a múltban vagy a jelenben az ördög elhomályosította volna a lelkiismeretét a támadásaival, vagy ténylegesen halálos bűnbe esett volna, alázatosan feltárja betegségét, mint egy orvosnak, ahányszor csak megtörtént ez vele, és nem tartja vissza a szégyen. És nem is szabad visszatartania, hanem türelemmel kell fogadnia az orvosságot és az intel-

3. A szerzetesi életet naponta egészen átszövő szertartásokról van itt szó, melyek a közönséges napot teljes egészében szüntelen istentiszteletté, azaz természetfelettivé alakítják át.

meket, amit lelki orvosától kap, eleven hittel tartván, hogy Isten ad annyi világosságot az orvosának, amennyire annak az ő üdvössége miatt szüksége van. Így kell tennünk annak érdekében, hogy elvágjuk az ördög útját, aki nem akar mást, mint hogy szemünk előtt tartsa a megszégyenülést, azért, hogy megtartsuk a lelkünkben a bűnöket és a gondolatokat és ne mondjuk ki azokat. Ez az imádság-anya elveszi ezt a szégyent, mint mondtuk. Oly nagy az ő édessége, hogy nyelv azt nem képes elbeszélni. Serényen kell tehát gyakorolnunk magunkat benne, megnyugodva az ő keblein és soha el nem hagyva őt. És ha olykor az ördög a zsolozsma vagy más imádság közben elhomályosítaná elménket a gonosz és csúf gondolatok sötétségével, emiatt sem szabad sohasem abbahagyni imádságunkat, hanem ki kell tartanunk benne és a szent gondolatokkal kell elűzni az ocsmány gondolatokat; és meg kell őrizni a szent és jó akaratot, mely nem egyezik bele azokba a gondolatokba. Aki így tesz, soha nem fog megszégyenülni, hanem Istenben reménykedve türelemmel fogja viselni az elmének ezt a küzdelmét. Megalázván magát ezt fogja mondani: „Én Uram, beismerem, hogy nem vagyok méltó az elmének arra a békéjére és nyugalmára, mely a többi szolgáidé. Csak a jó és szent akaratot őrizd meg bennem, hogy soha meg ne bántsalak." Akkor Isten, aki látja szolgáinak kitartását és alázatát, megajándékozza a lelket az erősség ajándékával, betölti az igazság világosságával és a szív derűjével és megnöveli vágyát az erény után; és a léleknek úgy tűnik, elolvad szíve az Isten és a felebarát iránti szeretettől.

Annyi kegyelmet és ajándékot kapunk Istentől az imádság közvetítésével, hogy a nyelvünk nem elegendő elbeszélésére. De az imádságnak alázatosnak, hűségesnek és szüntelennek kell lennie, azaz a szent vágynak szüntelennek kell lennie. Ezzel a szent vággyal kell végeznünk kétkezi és lelki cselekedeinket egyaránt: ha így teszünk egyetlen szüntelen imádság lesz minden cselekedetünk, mert Isten színe előtt a szent és igaz vágy imádkozik. Miatta örvendeztek majd a fáradalmakban és ölelitek át a sértegetéseket: örvendezni fogtok azokban az önmegtagadásokban, melyeket elöljárótok kíván meg tőletek.

Nem nyújtom tovább ezt az anyagot, mert túl sokat mondhatnék még. De kérlek benneteket, részegüljetek meg a megfeszített Krisztus vérében, ahol meg fogjátok találni az engedelmesség tüzét. Ragadjátok ki ebből a vérből az imádság horgával az engedelmességet, hogy megmutathassátok: hálával és elismeréssel vagytok Isten iránt, úgy, amint Ő elvárja a kegyelemért, melyet tőle kaptatok. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

204. — DOMINICI BERTALAN DOMONKOS TESTVÉRNEK, AMIKOR ASCIANÓBAN PRÉDIKÁLT[1]

Isten teremtő szeretetének szemével kell látnunk magunkat és egymást. A szeretet erejével éljen a kiközösített nép között.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett Testvérem Krisztus Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak Isten drága vérében a vággyal, hogy láthassam: annyira megfulladtál és elégtél Krisztus Jézusban, hogy egészen elveszítetted önmagadat.

Hanem úgy látom, ezt csak akkor teheted meg, ha az értelem szeme igaz vágyakozással önmaga fölé emelkedik, hogy az isteni Szeretet kimondhatatlan szemébe tekintsen, mellyel Isten szemlélte (és szemléli) a saját teremtményét, mielőtt megteremtette volna. Önmagába tekintve szemlélte őt és mérhetetlenül megszerette: annyira, hogy a szeretet miatt teremtett meg minket, úgy akarván, hogy ugyanabban a jóban részesedjünk és örvendezzünk, amit Ő önmagában birtokol. Ádám bűne miatt azonban nem teljesült a vágya. Azért az isteni szeretet tüzétől kényszerített Isten elküldte megtestesült Fiát, az édes Igét, hogy vásárolja vissza az embert és hozza ki a szolgaságból; a Fiú pedig rohant és a kereszt szégyenletes halálára adta magát, és a bűnösök és vámosok, a kitaszítottak és a nép mindenféle emberei között élt. A szeretetnek ugyanis nem lehet sem törvényt, sem mértéket szabni, mert nem látja önmagát és nem keresi a magáét. És mivel az első ember a Kegyelem magasságából az önszeretet miatt esett le, ezért szükségszerű volt, hogy Isten ezzel ellentétes módot válasszon: és ezért küldte el ezt a szeplőtelen Bárányt, aki a tágas és kimondhatatlan szeretettel nem önmagát kereste, hanem egyedül csak az Atya dicsőségét és a mi üdvösségünket. Ó édes és szerelmes lovag, te nem nézed sem halálodat, sem életedet, sem gyalázatodat, hanem a kereszten megvívsz a bűn halálával! És a halál legyőzi tested életét, és halálod lerombolja halálunkat. A szeretet volt ennek oka, láthatod, hiszen az Ő szeme nem nyugodott máson, csak az Atya dicsőségén; és ebben teljesül ránk vonatkozó vágya is, tehát az, hogy Istenben legyünk boldogok, mert e célból teremtettünk.

Ó édes és drága Fiacskám, azt akarom, hogy ehhez az Igéhez válj hasonlóvá, aki regulánk nekünk és a Szenteknek, akik Őt követték. És így majd eggyé válsz Vele, és részesedni fogsz az Ő tágasságából és nem fogsz beszűkülni. Mondom tehát, amint már mondtam: ha a lélek nem emelkedik fel és nem nyitja rá az értelem szemét Isten mérhetetlen jóságának és teremtménye iránti szerelmének tárgyára, akkor soha nem lesz övé ez a nagy bőség és tökéletesség, hanem annyira beszűkül, hogy sem önmagát, sem a felebarátot nem képes megérteni. Ezért is mondtam,

1. Lásd a 70. és a 105. levél 1. jegyzetét a 172. és a 255. oldalon.

hogy azt akarom: légy olyan, mint aki megfulladt és elégett Őbenne, azáltal, hogy mindig az Ő szeretetének édes szemével látsz, mert akkor tökéletesen azt fogod szeretni, amit Ő szeret, és azt fogod gyűlölni, amit Ő gyűlöl. Kelj fel tehát és vágd el az útját a hitvány szívnek meg a rendetlen és beszűkült lelkiismeretnek; és ne a gonosz ördög szemével lássa, aki meg akarja akadályozni ezt a nagy jót és nem akarja, hogy kiűzzék a városból.

És azt akarom, hogy férfias szívvel és tökéletes serénységgel tedd meg ezt, látván, hogy más a Szentlélek törvénye és más az embereké. Légy hasonló az édes, szerelmes Pálhoz; légy te is a szeretetnek az az edénye, mely Jézus nevének hordozására és hirdetésére választatott ki. Valóban úgy tűnik, hogy Pál ebben a szemben nézte és veszítette el önmagát.[2] És itt kapta meg azt a nagy bőséget, hogy a testvéreiért Istentől elválasztott és elszakított akart lenni.[3] A szerelmes Pál annak szerelmese volt, amit Isten szeretett, és látta, hogy a szeretet nem vétkezik és nem szégyenül meg. Mózes is csak Isten dicsőségére vigyázott és ezért akarta, hogy inkább legyen kitörölve az élet könyvéből, mint hogy a nép meghaljon.[4]

Ezért akarom és kényszerítelek, hogy Krisztus Jézusban szilárdan állj neki a víciumok irtásának és az erények elültetésének, követvén az első Igazságot, mint mondtuk, és a Szenteket, akik az Ő nyomdokait követték: ne szabj se regulát, se mértéket a vágynak, amely mértéktelen akar lenni. Tartsd észben, hogy egy hitetlen, kiközösített és gonoszsággal teljes nép között vagy, illő tehát, hogy a szeretet erejével légy közöttük. Mert én tudatom veled, hogy ily módon leszel közösségben velük, azaz a szeretet által, ami üdvösségük iránt van benned. Hiszen ha önszeretetünkkel lennénk közöttük, vagy olyan — akár lelki, akár időleges — öröm miatt, ami nem üdvösségük éhségéből származik, akkor menekülnünk és félnünk kellene a társaságuktól. Vess el magadtól minden keserűséget, ami csak hátráltatna és inkább higgy másoknak, mint magadnak. És ha az ördög zaklatni akarná a lelkiismeretedet, mondd neki, hogy velem csináljon számadást ebben a dologban is, és minden másban is; hiszen az anya dolga az, hogy számot adjon a fiáról. Nos, így tehát azt akarom, hogy légy serény, mert nem lesz olyan eset vagy oly nehéz ügy, amit a szeretet meg ne oldana; és téged is az fog megerősíteni.

Áldd meg fiamat, Simon testvért és mondd neki, hogy rohanjon a szent vágy, azaz a szentséges kereszt vándorbotjával. Küldj nekem választ arra vonatkozóan, hogyan áll lelked nyugalma és Isten dicsőségének ügye.

Azt mondja a kövér Alexia, hogy imádkozz Istenhez érte és értem, és az időt tékozló Ceccáért. Imádkozz Istenhez Lizáért. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. T.i. a levél elején említett isteni szeretet szemében.
3. Vö. Róm. 9, 3.
4. Vö. Kiv. 32, 32.

205. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK, MINDEN ERÉNYEK KOLDUSÁNAK[1]

A bennünket megkötöző kötelékeket vágni kell és nem oldozgatni. Válaszoljon Isten hívására!

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy olyan világosságban és ismeretben láthassalak, melyben meglátod, hogy vágnod kell és nem oldozgatnod (a köteléket). Mert aki nem vág, az mindig megkötözött, és aki nem menekül, az mindig fogoly marad.

Ne állj ellen többé a Szentléleknek, aki hív téged, mert kemény dolog lesz ellene rugdalóznod, s ugyanakkor arra vigyáznod, hogy szíved lanyhasága meg ne kötözzön a részvétteljes, nőies szeretettel, mely gyakran az erény színeiben jelentkezik. Légy férfias ember, aki kimegy férfiasan a csatatérre; állítsd értelmed szeme elé a vért — melyet a szeretet oly nagy tüze hintett értünk —, hogy megszabadulj és lelkes légy a csatában. Válaszolj, válaszolj (a Szentléleknek), hanyag fiacskám; tárd ki szíved kapuját, mert nagy hitványság az, hogy Isten áll lelked kapujában és nem nyitasz meg neki! Ne légy béres, hanem hűséges légy!

Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében: benne meg fogod találni a gyűlölet és a szeretet kését, és ez majd elvág minden olyan köteléket, amely kívül van Isten akaratán és akadálya a tökéletességnek. És meg fogod találni benne a világosságot, mellyel meglátod majd, mennyire szükséges számodra az, hogy vágj. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

206. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Ne tűrje meg a gonosz pásztorokat, mert miattuk jött minden baj az Egyházra. Térjen vissza Rómába és kezdje meg a kereszteshábort.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és drága és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban, a te méltatlan leányod, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, ír neked az Ő drága vérében: vágyva vágytam arra, hogy az isteni Kegyelem teljességét lát-

1. Lásd a 195. levél 1. jegyzetét a 438. oldalon. Ferretti szerint a címszésben szereplő kiegészítés („minden erények koldusának") magától Maconitól származik. Akkor írta a levélre, amikor tovább adta azt a levelek összegyűjtőinek.

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon. A levél 1376-ban készült.

hassam benned, annyira és oly módon, hogy az isteni Kegyelem segítségével eszköze és oka légy az egész világ megbékélésének. És ezért kérlek téged, édes atyám, hogy serénységgel valamint a békére, Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére éhező vággyal használd hatalmadat és erődet. És ha azt mondanád, atyám: „A világ túlságosan felkavarodott. Hogyan is találhatná meg a békét?" — akkor én a megfeszített Krisztus nevében mondom neked, hogy hatalmadat főleg három dologra kell felhasználnod.

Azaz ne tűrd meg a szent Egyház kertjében a tisztátalansággal, bírvággyal és felfuvalkodott gőggel teljes bűzlő virágokat, azaz a gonosz pásztorokat és vezetőket, akik megmérgezik és elrothasztják ezt a kertet. Jaj, mi kormányzónk, használd végre a hatalmadat és tépd ki ezeket a virágokat! Szórd ki őket a kertből, hogy ne kormányozzanak minket! Kényszerítsd őket, hogy önmagukat törekedjenek a jó és szent életre kormányozni.

Illatozó virágokat ültess el ebben a kertben: olyan pásztorokat akik Krisztus Jézus igaz szolgáiként nem figyelnek másra, csak Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére, és akik atyái a szegényeknek. Jaj nekem, milyen nagy szégyen látni, hogy akiknek az önkéntes szegénység tükrének és alázatos bárányoknak kellene lenniük, a szent Egyház vagyonát pedig a szegényeknek kellene szétosztaniuk, azok százszor inkább kényelemben, fényűzésben és pompában élnek, mintha a világban lennének! Sok világi megszégyeníti őket jó és szent életével! De úgy tűnik, a legfőbb és örök Jóság erőszakkal viszi végbe azt, amit mi szeretetből nem teszünk meg: úgy tűnik, megengedi, hogy Menyasszonyától elvegyék a méltóságokat és élvezeteket, mintha csak így akarná megmutatni akaratát, hogy a szent Egyház térjen vissza az ősi szegénységhez, alázatossághoz és szelídséghez, és olyan legyen, mint abban a szent időben, amikor nem keresett mást, csak Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét, s a lelki dolgokkal törődött és nem a mulandókkal. Mert azután jött rá egyik baj a másik után, hogy jobban kezdett törődni a világi javakkal, mint a lelkiekkel. Lásd meg azért, hogy Isten ítélete bocsátotta rá a sok megpróbáltatást és szorongatást.

Te azonban erősödj meg és ne félj semmitől, ami történt vagy ezután történhet, mert Isten azért tesz mindent, hogy visszaadja Egyházának a tökéletességet, és ebben a kertben báránykák legelésszenek és ne a dicsőség ragadozó farkasai, akik elrabolják és önmaguknak adják azt, ami Istent illeti meg. Légy erős Krisztusban, az édes Jézusban, mert én bízom abban, hogy az Ő segítségével az isteni Kegyelem teljessége és az isteni segítség és oltalom közel lesz hozzád, ha megteszed az eddig mondottakat. A háborúból el fogsz jutni a legnagyobb békére, az üldözésekből a legnagyobb egységre: nem emberi hatalommal, hanem a szent erővel fogod legyőzni a látható örödögöket, a gonosz teremtményeket és a láthatatlan ördögöket, akik soha nem alszanak felettünk.

Azt azonban gondold meg, édes atyám, hogy nehezen tudod ezt megtenni, ha nem teszed meg előbb a másik két dolgot, melyeknek meg kell előzniük a fent mondottakat. És ez a kettő a visszajöveteled és a szentséges kereszt zászlajának kitűzése. És ezek szent vágya meg ne fogyatkozzon benned bármi botrányról vagy lázadásról értesülnél is, hanem ellenkezőleg, ez csak élessze a szent vágy tüzét, hogy azonnal cselekedj. Ne higgy az ördögnek, aki látja a maga kárát és

ezért igyekszik botrányt kelteni: azt akarja, hogy elveszítsd a szeretetet és szerelmet a tieid iránt és így akadályozva légy jöveteledben. Én mondom neked, atyám Krisztus Jézusban, hogy jöjj azonnal, mint szelíd bárány! Válaszolj a Szentlélek-nek, aki hív téged! Én mondom: jöjj, jöjj, jöjj! És ne várj tovább az időre, mert az idő sem vár rád.

Tégy úgy, mint az a feláldozott Bárány tett, akinek helyettese vagy, s aki fegyvertelen kézzel győzte le ellenségeinket: szelíd báránykent jött közénk, egyedül csak a szeretet erényének fegyverét használva, s nem volt más gondja, csak a lelki dolgok és nem figyelt másra, csak hogy visszaadja az embernek a Kegyelmet, amit a bűn miatt elveszített.

Jaj, édes atyám, könyörgök és mondom: jöjj és ezzel az édes kézzel győzd le ellenségeinket! A megfeszített Krisztus nevében mondom: ne higgy az ördög tanácsosainak, akik meg akarják akadályozni szent és jó elhatározásodat. Légy bátor és ne légy félénk! Válaszolj Istennek, aki hív, hogy jöjj, és foglald el és vedd birtokodba a dicsőséges pásztornak, Szent Péternek helyét, mert te az ő helyettese vagy. És tűzd ki a szentséges kereszt zászlaját, mert miként a kereszt által szabadultunk meg (így mondja Pál[2]), úgy felemelvén ezt a zászlót — amit én a Keresztények enyhületének látok — mi meg fogunk szabadulni a háborútól, a pártoskodásoktól és a sok gonoszságtól, a hitetlen nép pedig a hitetlenségtől. És így fogod elérni a szent Egyház megújulását a szent és jó pásztorokban. Add vissza neki a legégőbb szeretet szívét, mert a gonosz ragadozók annyira kiszívták már a vérét, hogy egészen belesápadt.

Légy bátor, atyám és jöjj! és ne várakoztasd tovább Isten szolgáit, akik gyötrődnek a vágyakozástól. Én pedig, szánalomra méltó nyomorult, nem tudok már többet várni: élek, de a halált érzem, amikor látom, mennyi gyalázat éri Istent. Ne halogasd a békét amiatt, ami Bolognában történt[3], hanem jöjj, mert én mondom neked, a ragadozó farkasok szelíd báránykent fogják öledbe hajtani fejüket és irgalmat fognak kérni tőled, atyám.

Egyebet nem mondok. Kérlek, atyám, hallgasd és szívleld meg azt, amit Rajmund testvér és a többi fiam mond majd neked: a megfeszített Krisztus nevében és az én nevemben szólnak hozzád, mert Krisztus igaz szolgái és a szent Egyház hűséges fiai ők. Bocsásd meg, atyám, tudatlanságomat; és mentsen ki jóságod előtt a szeretet és a fájdalom, ami szólni késztetett. Add rám áldásodat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Gal. 4, 31.
3. Bologna 1376-ban lázadt fel a pápa ellen.

207. — FIRENZE URAINAK[1]

Aki visszautasítja a békét, amit Krisztus végrendeletileg hagyott ránk, az elveszíti az örök élet örökségét. Az Egyházban a rossz szolgák iránt is engedelmességgel tartozunk. A jólét alatt Isten fenyítése rejtőzhet.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, megemlékezvén Üdvözítőnk szavairól, amint a tanítványainak mondta: „Vágyva vágytam arra, hogy megtegyem veletek ezt a Pászkát, mielőtt meghalok".[2] Hosszú ideje együtt étkezett ekkor már velük, milyen pászkáról beszél tehát most a mi Üdvözítőnk? Az utolsóról; és ezen önmagát adta eledelül.

Jól megmutatta ezzel, hogy mintegy szerelmese volt üdvösségünknek. Innen van az, hogy nem azt mondta: „Vágyom arra...", hanem ezt: „Vágyva vágytam arra...". Mintha csak ezt mondta volna: „Hosszú ideje vágyom arra, hogy beteljesítsem megváltástokat és nektek adjam magam eledelként; és halálra adjam magam azért, hogy nektek visszaadjam az életet!" Ez tehát az a Pászka, amely után vágyakozott. És ezért örül és ujjong és ünnepet ül a lelkében, hiszen be kell teljesednie most a vágyának, azaz annak, amire oly nagyon vágyakozott: és azért beszél Pászkáról, hogy jelezze, mekkora az öröme.

És ezután rájuk hagyja a békét és az egységet, és azt, hogy szeretniük kell egymást: és ezt végrendeletként és jelként hagyta, hogy erről ismerjék fel Krisztus fiait és igaz tanítványait. Mondom, végrendeletként hagyta ezt ránk ez az igaz Atya; mi tehát, akik az Ő fiai vagyunk, nem utasíthatjuk vissza az atyai végrendeletet, mert aki visszautasítja, az nem örökölhet.

És ezért a legnagyobb vággyal vágyódom arra, hogy Atyátok igaz fiainak láthassalak benneteket és ne lázadóknak: ne olyanoknak, akik visszautasítják a béke végrendeletét, hanem olyanoknak, akik beteljesítik a békét, azaz (Atyjukkal) kötelékben és egységben és a legégőbb szeretetben élnek. És ha ebben a szeretetben éltek, Ő nektek fogja adni magát az eledelben, és meg fogjátok kapni Isten Fia vérének gyümölcsét, melynek közvetítésével kapjuk meg az örök élet örökségét.

Mielőtt ugyanis a vér kiontatott, az örök élet zárva volt előttünk, és senki sem juthatott el a céljába, amely nem más, mint az Isten. Pedig az ember erre teremtetett. Mivel azonban nem járt az engedelmesség igájában, hanem engedetlen volt és fellázadt a törvény ellen, ezért eljött hozzá a halál. Azért Isten — a maga isteni szeretetének tüzétől késztetve — nekünk adta egyszülött Fiacskáját, az Igét, aki Atyjának engedelmeskedve a szeretet akkora tüzével adta nekünk a vért, hogy minden gőgös és tudatlan szívnek szégyenkeznie kell, amikor nem ismeri fel ezt a mérhetetlen jótéteményt.

1. A levél közvetlenül Húsvét előtt készült, azaz 1376. április 13. előtt. Valószínű még Sziénából, de lehet, hogy magából Firenzéből küldte Katalin a várost kormányzó uraknak.
2. Vö. Lk. 22, 15. Lásd az 52. levél 2. jegyzetét a 136. oldalon.

A vér tehát fürdő lett számunkra, hogy lemossa betegségeinket, a szegek pedig kulcsok lettek, hogy feltárják az ég kapuját. Nem akarom tehát, testvéreim és fiaim, hogy hálátlanok vagy tudatlanok legyetek, miután Isten ilyen kimondhatatlan szeretetet mutatott irántunk; mert tudjátok jól, hogy a hálátlanság szárítja ki a jámborság forrását. És ezért arra vágyakozik a lelkem, hogy Pászkát üljön veletek, azaz, hogy megbékélt fiak legyetek és ne lázadjatok a főtök ellen, hanem alávetettek és engedelmesek legyetek mindhalálig.

Jól tudjátok, hogy Krisztus itt hagyta a helyettesét lelkünk gyógyulására, és ezért nem lehet üdvösségünk, csak a szent Egyház misztikus testében, melynek Krisztus a feje és mi vagyunk a tagjai, és aki nem engedelmeskedik a földi Krisztusnak, aki az égi Krisztus helyettese, az nem fog részesedni Isten Fia vérének gyümölcsében, mert Isten rendelte úgy, hogy az ő kezei által adassék és szolgáltassék ki nekünk ez a Szentség, és a szent Egyház összes többi szentségei is, melyeknek a vérből van életük. És nem járhatunk más úton és nem léphetünk be más kapun, mert az első Igazság ezt mondta: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet". Aki tehát ezen az úton jár, igazságban jár és nem hazugságban. És ez az út a bűn gyűlöletének útja és nem az önszereteté, amely szeretet minden rossznak oka. Ez az út adja nekünk az erények szeretetét, melyek életet adnak a léleknek, ezek egyesítik a felebarátjával a szeretetben annyira, hogy előbb választja a halált, mintsem megbántsa felebarátját. És jól látja, hogy amikor a teremtményt megbántja, a Teremtőt bántja meg. Tehát valóban az igazság útja ez. És Ő a kapu is — úgy tűnik —, melyen utunk végén át kell lépnünk. Ő maga mondta így: „Senki sem mehet az Atyához, csak általam".[3]

Látjátok tehát, édes fiaim, hogy aki rothadó tagként fellázad a szent Egyház és atyánk, a földi Krisztus ellen, a halál számkivetésébe kerül, mert amit neki teszünk, az égi Krisztusnak tesszük, akár tiszteljük, akár gyalázzuk őt. Jól látjátok, hogy mivel engedetlenek vagytok és üldözitek őt (higgyetek nekem, testvéreim, mert a szív fájdalmával és sírva mondom ezt nektek), a halál állapotában vagytok, gyűlöletesek és utálatosak Isten előtt, és rosszabb már nem érhetne titeket annál, hogy meg vagytok fosztva az Ő kegyelmétől. Nem sokat segítene rajtunk az emberi hatalom, ha az isteni nem lenne velünk. Jaj, hiába fárad, aki a várost őrzi, ha Isten nem őrzi azt! Ha tehát Isten háborúzik veletek a jogtalanság miatt, amit atyánk és az Ő helyettese ellen követtetek el, akkor, én mondom, erőtlenek vagytok, mert elvesztettétek Isten segítségét. Bizonyára sokan vannak, akik nem hiszik, hogy megbántják ezzel Istent, hanem úgy tűnik számukra, áldozatot mutatnak be Neki, amikor üldözik Egyházát és pásztorait, és védekezve mondják: „Hiszen rosszak és minden gonoszságot elkövetnek!" Én pedig mondom nektek, Isten úgy akarja és parancsolja, hogy még ha a pásztorok megtestesült ördögök lennének is, és a földi Krisztus is az volna, nem pedig jóságos és kegyes atya, nekünk akkor is engedelmeskednünk kellene és alá kellene vetnünk magunkat neki; nem mint embernek, hanem mint Krisztus helyettesének az Isten iránti engedelmességből, Isten ugyanis azt akarja, hogy így tegyünk. Tudjátok, hogy a fiúnak soha nem lehet igaza atyjával szemben, bármilyen rossz is és bármennyi

3. Jn. 14, 6.

jogtalanságot követ is el az atya, mert akkora jótétemény a lét, amit a fiú az atyától kapott, hogy semmivel sem lehet megfizetni érte. Nos, gondolato meg, hogy ugyanígy a kegyelmi létért és a jótéteményekért, melyeket a szent Egyház misztikus testéből kapunk, semmiféle tisztelettel vagy cselekedettel – bármit is tettünk vagy tennénk érte – sem tudunk eleget adni. Jaj, jaj, fiaim, sírva mondom és a megfeszített Krisztus nevében kérlek és kényszerítelek benneteket, engesztelődjetek ki és kössetek békét!

Ó, ne háborúzzatok már tovább, ne várjátok meg, amíg Isten haragja eljön rátok! Mert én mondom nektek, Isten ezt a jogtalanságot úgy tekinti, mint amit ellene követtetek el. És így igyekezzetek elrejtőzni az istenszeretet és az istenfélelem szárnyai alá, megalázván magatokat, és békét és egységet keresve atyátokkal. Nyissátok, nyissátok fel a megismerés szemét és ne járjatok ekkora vakságban! Hiszen nem vagyunk mi sem Zsidók, sem szaracénok, hanem Krisztus vérével megkeresztelt és visszavásárolt keresztények vagyunk. Semmiféle jogtalanság miatt sem indulhatunk tehát a saját főnk ellen (és keresztény a keresztény ellen sem), hanem a hitetlenek ellen kell háborúznunk. Mert ők követnek el jogtalanságot, amikor azt birtokolják, ami nem az övék, hanem a miénk.

Ne aludjatok hát tovább, az Isten szerelmére, ekkora tudatlanságban és megátalkodottságban! Keljetek föl és fussatok atyánk karjaiba, aki jóságosan fogad majd titeket. Ha megteszitek, külső és belső béke és nyugalom lesz bennetek és egész Toszkánában; és az egész háború, ami most itt folyik, a hitetlenek ellen fordul, amikor a szentséges kereszt zászlóját kitűzik. Ha azonban elutasítjátok a békét, rosszabb idők következnek rátok is, és egész Toszkánára is, mint amilyet őseink valaha is láttak. Ne higgyétek, hogy Isten alszik és nem tud a jogtalanságról, melyet Menyasszonya ellen követtetek el, mert Ő virraszt! És abból, hogy a jólétet növekedni látjuk, ne gondoljuk, hogy ez nem így van, mert a jólét alatt Isten hatalmas kezének fenyítéke rejtőzik.

Testvéreim, miután Isten kész az irgalomra, ne legyetek többé megátalkodottak, hanem alázzátok meg magatokat most, amíg van még idő erre. Mert az a lélek, aki megalázza magát, mindig felmagasztaltatik (Krisztus mondta így), és aki felmagasztalja magát, az megaláztatik Isten fenyítéke, ostora és csapása alatt.

Éljetek tehát békében és egységben. És ez az a pászka, melyet megülni vágytam veletek, megfontolván, hogy nincs más hely, ahol megülhetnénk ezt a pászkát, csak a szent Egyház teste, mert itt van Isten Fia vérének fürdője, melyben lemoshatjuk bűneink undokságát. Itt van az eledel, amely táplálja és jóllakatja a lelket, és itt van a menyegzős ruha, melyre szükségünk van, ha be akarunk lépni az örök élet menyegzőjére, ahova meghívott minket a kereszten értünk áldozott és elhagyott Bárány. Ez a ruha, a béke köntöse, megbékíti a szívet és betakarja meztelenségünk szégyenét, azaz azt a sok nyomorúságot, hibát és széthúzást, melyek elválasztanak minket egymástól, és okai és eszközei annak, hogy elveszítjük a Kegyelem ruháját. Miután tehát Isten édes jósága visszaadta nekünk a ruhát, ne legyetek hanyagok, hanem serényen és bátran járuljatok a mi főnk elé, nehogy a halál mezítelenül találjon benneteket. Hiszen meg kell halnunk és nem tudjuk mikor. Ne várjatok az időre, mert az idő sem vár rátok. Nagy ostobaság volna

arra várni és abban bízni, amiben nem lehetek biztos és amivel nem rendelkezhetem.

Egyebet nem mondok. Bocsássátok meg vakmerőségemet, és a szeretetet hibáztassátok érte, mely lelketek és testetek üdvössége iránt van bennem, valamint a fájdalmat, amelyet külső és belső károtok miatt érzek. És gondoljatok arra is, hogy szívesebben mondtam volna el mindezt élő szóval, mint levélben. Ha általam történhetne valami, ami Isten dicsőségét, valamint a szent Egyház és a köztetek lévő egységet szolgálná, az életemet is kész lennék odaadni, ha szükséges. Maradjatok meg a mi Urunk Jézus Krisztus szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

208. — DOMINICI BERTALAN DOMONKOS TESTVÉRNEK, ASCIANÓBA[1]

Aki másokat akar táplálni, előbb maga üljön le a szentséges kereszt asztalához. Részegüljön meg a vértől, hogy a felebarát fejére hányhassa.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, megáldalak és bátorítalak téged Jézus Krisztus drága vérében. Vágyva vágytam arra, hogy megtegyem veled a Pászkát, mielőtt meghalok.[2] A Pászka, amit veled együtt akarok megtenni, az, hogy ott lássuk magunkat a szeplőtelen Bárány asztalánál, aki eledel, asztal és felszolgáló.

Ezen az asztalon vannak az igaz és királyi erények gyümölcsei: minden más asztal gyümölcstelen, de ezen tökéletes gyümölcs van, hiszen életet ad. Átszúrt asztal ez, telve erekkel, melyek vért gyöngyöznek, és közöttük van egy csatorna, mely tűzzel kevert vért és vizet árasztott; és a szemnek, ha megpihen e csatornában, kinyilatkoztatja a szív titkát.

Ez a vér az a bor, amely megrészegíti a lelket, s amelyből minél többet iszol, annál többet akarsz inni és soha be nem telsz vele, mert a vér és a test a végtelen Istennel egyesült.

Ó édes fiacskám, Krisztus Jézusban, serényen fussunk ehhez az asztalhoz! Teljesítsd az én vágyamat, hogy úgy ülhessem meg a Pászkát, amint mondtuk. És tégy úgy, mint aki sokat ivott és megrészegült, és elveszítette önmagát és nem is lát, de mivel szereti a bort, tovább iszik belőle, annyit, amennyit a bortól felhevült gyomor már nem tud magában tartani, és így kihányja.

Valóban, fiacskám, ezen az asztalon meg fogjuk találni ezt a bort, azaz Isten Fiának megnyitott oldalát. Itt van az a vér, amely felmelegít és előz minden rideg-

1. A levél közvetlenül Húsvét előtt készült, valószínű az 1372-es évben. A címzettre vonatkozóan lásd a 70. és 105. levél 1. jegyzetét a 172. és a 255. oldalon.
2. Vö. Lk. 22, 15. Lásd az 52. levél 2. jegyzetét a 136. oldalon.

séget, kitisztítja a hangját annak, aki iszik belőle és megvidámítja a lelket és a szívet. Ezt a vért ugyanis az isteni szeretet tüze hintette és ezért annyira felhevíti az embert, hogy kihányja önmagát; és miután kihányta, többé nem önmagán keresztül látja önmagát, hanem Istenen keresztül; és Istent is és a felebarátot is Istenen keresztül látja. És amikor már jól beivott, akkor a testvérei fejére hányja a bort; és attól tanulta ezt, aki szüntelenül árasztja az asztalra a bort, nem a maga hasznáért, hanem a mi javunkra.

Mi tehát, akik az említett asztalnál étkezünk, váljunk hasonlóvá az eledelhez:[3] mi se a magunk hasznáért cselekedjünk, hanem Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére. Erre kaptad a küldetésedet is. Erősödj meg tehát, mert ez a tűz el fogja venni rekedtségedet és meghozza majd a hangodat.

Ha képes leszek rá, nagyon szívesen elmegyek hozzátok. Panaszkodj Krisztusnál, hogy vigyen oda engem. Mondd meg Biringhieri úrnak, hogy legyen bátor: vegye figyelembe az idő rövidségét és a váltságdíjat, amit értünk fizettek. Meg fogom látogatni, ha tehetem. Simon testvérnek mondd, hogy magammal viszem a szeretet kötelékét és úgy odakötözöm a szeretet kebléhez, mint anya a fiát. Ez a pap vigasztalásomra volt, mert úgy tűnik, jóakaratú; irányítsd őt az olivetánus testvérekhez. A lehető leggyorsabban intézkedj, hogy a helyén legyen. Légy, légy serény! Giovanna asszony megáld és bátorít téged. Emlékezz meg az oktalan és a csodálatos Bárány tüzétől elragadott Giovannáról. Liza, Alexia asszony és Cecca százezerszer imáidba ajánlják magukat. Dicsértessék a Jézus Krisztus! Jézus! Jézus! Jézus!

209. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Béküljön ki fiaival. Krisztus nem a városokért, hanem a lelkekért fizetett a vérével. A pápa a szeretet pásztorbotjával harcoljon és ne fegyverekkel. A háború oka az erények hiánya. Jó és igaz vezetőket adjon az Egyháznak.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és leginkább tisztelt Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! A te méltatlan leányod, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, ír Szentségednek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: eljutottál a békére, miután kiengesztelődtél a fiaiddal és azok is veled. Isten várja tőled ezt a békét, és azt akarja, hogy mindent tégy meg érdekében, amire csak képes vagy. Jaj nekem! nem látom, hogy azt akarná, hogy annyira az anyagi javakra és uralkodásra figyeljünk, hogy ne lássuk: a lelkeknek mekkora kára és Istennek mekkora gyalá-

3. Az eucharisztikus táplálék abban különbözik a közönséges eledeltől, hogy nem mihozzánk alakul, hanem minket alakít magához.

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon.

zata következik a háborúból, hanem azt akarja, úgy tűnik, hogy nyíljék rá az értelem szeme a lélek szépségére és az Ő Fiának vérére, melyben megmosta lelkünk arcát, s melynek te a szolgája vagy. A lelkek eledelét éhezni hívott tehát téged. Aki ugyanis Isten dicsőségét és a báránykák üdvösségét éhezi, az nemcsak az anyagi javait, hanem a testi életét is veszni hagyja, csakhogy kimentse és kivezesse a báránykákat az ördögök kezei közül.

Igaz, Szentséges Atyám, azt mondhatod: „Lelkiismeretbeli kötelességem, hogy megőrizzem és visszaszerezzem a szent Egyház tulajdonát". Jaj, én is vallom, hogy ez így igaz, de úgy tűnik, arra kell jobban vigyázni, ami értékesebb. Az Egyház kincse Krisztus vére, melyet Ő váltságdíjként a lelkekért adott, hiszen a vér kincsével nem a mulandó javakért fizetett, hanem az emberi nem üdvösségéért. Így tehát, jóllehet köteles vagy visszaszerezni és megőrizni azoknak a városoknak kincsét és a felettük való hatalmat, melyeket az Egyház elveszített, sokkal inkább köteles vagy visszaszerezni a sok bárányt, akik az Egyház kincsei, és ha elvesznek, nagyon elszegényedik az Egyház. Nem lényege szerint szegényedik el, hiszen Krisztus vére nem fogyatkozik meg soha, de veszít a dicsőség ékességéből, melyet erényes és engedelmes alattvalóitól kap. Jobb tehát veszni hagyni a mulandó dolgok aranyát, mint a lelkiekét. Tedd meg azért, amire képes vagy és ha megtetted, mentséged lesz Isten és a világ emberei előtt. De sokkal inkább a jóság, a szeretet és a béke pásztorbotjával harcolj, mint a háború vesszejével: és lelkiekben is, földiekben is vissza fogod kapni azt, ami a tiéd.

Lelkem a szent Egyház megújulásának, lelkünk üdvösségének és az egész világ javának nagy éhségétől Isten és önmaga között megfeszítetten nem látja, hogy Isten más lehetőséget mutatna (és a világban sem látok más lehetőséget), mint a békét. Béke tehát, béke, a megfeszített Krisztus szerelméért! És ne nézz fiaid tudatlanságára, vakságára és kevélységére! A békével meg fogod szüntetni a háborút, a szív haragját és a megoszlást és egységet fogsz teremteni. Az erénnyel űzöd el tehát az ördögöt.

Nyisd fel, nyisd fel jól az értelem szemét a lelkek üdvösségének vágyával és éhségével, hogy megláss két bajt: egyik azoknak a földi javaknak, nagyságnak és uralomnak elvesztése, melyeket úgy tűnik, vissza akarsz szerezni, a másik a Kegyelem és a Szentséged iránti köteles engedelmesség kiveszése a lelkekből. És látni fogod, hogy sokkal inkább kötelességed a lelkek visszaszerzése. Miután pedig az értelem szeme meglátta és felismerte a kisebb rosszat, neked, Szentséges Atyám a két rossz közül a kisebbet kell választanod; és ha a kisebbet választod, a nagyobbtól menekülve meg fogsz szabadulni mindkét rossztól, és mindkettő jóra fog fordulni, azaz megbékélsz a fiaiddal és visszakapod azt, ami a tiéd.

Én vétkem! Mindezt nem azért mondom, hogy kioktassalak, hanem azért, mert az első, édes Igazság kényszerít erre, meg az a vágy édes atyácskám, hogy békében és nyugalomban láthassam testedet-lelkedet. Mert ezekben a háborús rossz időkben nem hiszem, hogy egyetlen jó órád is lehet. Ami a szegényeket illetné meg, azt felemésztik a katonák, akik felfalják az emberek testét és lelkét. És annak a szent vágynak is akadálya a háború, amely Menyasszonyod megújítása iránt van benned. A jó pásztorokkal és vezetőkkel történő megújításáról beszélek. És tudod, hogy ezt háborúban aligha lehet megtenni, mert amíg úgy tűnik neked,

hogy szükséged van a fejedelmekre és az uralkodókra, addig a pásztorokat az ő kívánságuk szerint kényszerülsz kiválasztani és nem a magadé szerint. Márpedig bármilyen kényszer követelné is, a legrosszabb megoldás az, ha olyan pásztorok és más vezetők kerülnek az Egyház élére, akik nem erényesek, s akik Istent nem Istenért, hanem önmagukért keresik, a saját nevük dicséretét és dicsőségét keresve. Aki vezet, az nem lehet sem felfuvalkodott a kevélységtől, sem disznó a tisztátalanságtól, sem falevél, melyet a saját gazdagságának és a világ hiúságának szele forgat.

Jaj nekem! Ne így, Jézus Krisztus szerelmére és a lelkek üdvösségére! Távolítsd el az útból a háború okát, amennyire csak lehetőséged van rá, hogy ne az emberek akarata szerint kényszerülj cselekedni, Isten akarata és a magad vágya ellenére. A megfeszített Krisztus segítségére van szükséged: belé vesd tehát érzületedet és vágyadat, és ne az emberbe vagy az emberi segítségbe. Krisztusban, az édes Jézusban van a te segítséged, akinek helyettese vagy és aki, úgy tűnik, azt akarja, hogy az Egyház visszatérjen első édes állapotába. Ó mennyire boldog lesz a lelkem és a tiéd is, amikor kezed elkezdi szeretetből tenni azt a nagy jót, amit Isten most az erőszak által enged megvalósulni. Ennek módja pedig az lesz, hogy békét kötsz és olyan igaz és erényes pásztorokat adsz, akik Isten alázatos szolgái: akiket meg fogsz találni, ha Szentségednek tetszésére lesz keresni őket. Mert két oka van annak, ha az Egyház elveszti és elvesztette a mulandó javakat: a háború és az erény hiánya. Mert ahol nincs erény, ott mindig háborúznak a Teremtővel. Így tehát a háború ebből következik.

Most azért azt mondom, ha vissza akarod szerezni, amit elveszítettél, nincs más megoldás, mint az ellenkezője annak, amivel elvesztettük, azaz békével és erénnyel visszaszerezni, mint mondtuk. Ily módon be fogod teljesíteni szent vágyadat és Isten szolgáiét is, és az enyémet, szánalomra méltó nyomorultét is; azaz vissza fogjuk szerezni azokat a boldogtalan, hitetlen lelkeket, akik még nem részesültek a feláldozott és beteljesedett Bárány vérében.

Látod tehát, szentséges Atyám, mennyi jó származik abból, ha befejezed a háborút és mennyi rossz, ha nem teszed ezt. Isten jóságában és Szentségedben bízom, hogy amennyire csak képes vagy rá, törekedni fogsz a mondott orvosság, a béke megszerzésére. És az édes Jézus nevében mondom neked, hogy erről és minden egyéb teendődről Isten igaz szolgáival tanácskozz, mert ők az igazságban fognak tanácsot adni. És örülj nekik, mert szükséged van rájuk. És ezért jó lesz (és ez nagyon szükséges), ha magad mellett tartod őket, mint oszlopokat a szent Egyház misztikus testében.

Hiszem, hogy F. J. da P., aki ezt a levelet viszi, Isten igaz és kedves szolgája: mint ilyet, neked ajánlom őt, és amennyiben Szentségednek is úgy tetszik, tartsd őt is, és a többieket is mindig közeledben.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsásd meg vakmerőségemet. Alázattal kérem áldásodat. Édes Jézus! Jézusom Szerelmem!

210. — MÁTÉ ÚRNAK, A SZIÉNAI CASA DELLA MISERICORDIA REKTORÁNAK[1]

A vér emlékezetében találja meg a lélek a jámborság erényét, hiszen a megváltás az atyai jóság műve volt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfulladtál és elégtél az Ő vérének bőségében. A vér emlékezete adja vissza a meleget és a világosságot a rideg és sötét léleknek, ez ajándékozza neki a bőséget és veszi el szűkszívűségét; ez veszi el a kevélységét és árasztja el alázatossággal, ez veszi el kegyetlenségét és teszi jámborrá őt.[2]

Ó Szeretet felbecsülhetetlen szerelme! nem csodálkozom azon, hogy véredben megtalálom a jámborság erényét, hiszen látom, hogy Isten atyai jósága miatt áldoztad magad értünk és álltál bosszút azon a kegyetlen és legrosszabb kegyetlenségen, melyet az ember önmaga ellen követett el, amikor a bűn miatt méltóvá tette magát a halálra; és nem azért tetted ezt, mert adósunk voltál. Arra vágyom tehát, hogy belefulladj ebbe a folyóba, annak érdekében, hogy jámbor könyörületességet meríts belőle, mivel hivatásod miatt mindig szükséged van erre a munkádban.

És jóllehet arra vágyom, hogy ezt az erényt Krisztus szegényei felé az anyagi dolgokban gyakorold, ezzel nem elégszem meg, hanem meghívlak arra, amint Isten hívja az én lelkemet, hogy terjeszd ki az égő és szerelmes vágyakat az egész világra: jámbor és könnyes szemmel mutass iránta együttérzést Isten atyai jóságának színe előtt. Nagyon jól megtanítja ennek a módját Ő, aki mintha megrészegült volna a szerelemtől és a vágytól, hogy azonnal cselekedhessék, mondja: „Ragadjátok meg a szent Egyház testét, a megkötözött és a levágott tagokat egyaránt, és helyezzétek az én testemre!" Arra a testre, amelyen kikalapálták minden gonoszságunkat.[3] Hiszen Ő volt az, aki a szenvedéssel elfoglalta lelkünk városát, és az Atya volt az, aki elfogadta áldozatát.

Együk tehát, együk a lelkeket Isten édes Fiacskája testének ezen az asztalán! És így, amikor majd elmúlnak a kínos és gyötrelmes vágyaink a fáradságos várakozással együtt, és helyükbe lépnek a beteljesedett, édes és szerelmes vágyak (melyekben a lélek megbékél, hiszen teljesedve látja azt, amire oly hosszú ideje vágyott), édes és szelíd hangon kiáltjuk majd az Atya felé, amit a szent Egyház mond: Irgalmasságot cselekedtél velünk a mi Urunk Jézus Krisztus által, mert kiirtottad belőlünk a farkasokat, és elültetted bennünk a bárányokat.[4]

1. Lásd az 57. levél 1. jegyzetét a 145. oldalon.
2. A pietas erényéről van szó.
3. Vö. Zsolt. 128, 3. Krisztus minden ember gonoszságát magára vette, tehát az Egyház tagjaiét is, és az Egyháztól elszakadtakét is.
4. A víciumok és a bűnök a farkasok, az erények a bárányok.

Ébredjünk fel, ó atyám, testvérem és fiam Krisztus Jézusban, a hanyagság álmából, hogy minél előbb megszabaduljunk a farkasok kezeitől és eljuthassunk erre a vigasságra: nem magunk miatt, hanem egyedül csak Isten dicsőségéért. Ez az a jámborság erénye, amit birtokolnunk kell, így akarom. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy Isten Fiacskájának vérében elégve láthassalak, mert ennek emlékezete táplálja a jámborság és a könyörületesség forrását a lélekben.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

211. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Az erényeket a víciumok teszik próbára, melyeket a kísértésekben és megpróbáltatásokban ismerünk meg magunkban.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Tisztelendő Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy menyegzős ruhába öltözötten láthassalak téged is, többi fiaimat is. Ez a menyegzős ruha betakarja minden mezítelenségünket. Olyan fegyver, mely távol tartja az ördög halálos csapásait és nemhogy gyengülne, hanem inkább erősödik a csapásoktól, akár az ördög, akár a test (amely mindig a szellem ellen lázad), akár a teremtmények zaklatnak vagy kísértenek minket. Mondom, ezek a csapások nemcsak ártani nem tudnak, hanem fel is díszítik a legégőbb szeretet e menyegzős ruháját, mint gyöngyök és drágakövek.

Mivé is lenne a lélek, ha nem viselné a sok fáradalmat és kísértést, bárhonnan és bármi módon is engedje azokat Isten! Nem lenne kipróbált benne az erény, mert az erényt az ellentéte teszi próbára. Mi teszi próbára a tisztaságot és mi szerzi meg számunkra? Az ellentéte, azaz a tisztátalanság zaklatásai. Mert aki tisztátalan, azt nem zaklatják a tisztátalan gondolatok; ha azonban az akarat mentes minden gonosz beleegyezéstől és a Teremtője tetszését kereső szent és igaz vágyban megtisztult minden szeplőtől, akkor zaklatást okoz neki az ördög, a világ és a test. Így tehát a viciumokat a velük ellentétes erényekkel űzzük el.

Látod, hogy a kevélység miatt szerezzük meg az alázatosságot. Amikor ugyanis az ember érzi a kevélység víciumának zaklatását, azonnal megalázkodik, beismervén, hogy bűnös és kevély: ha nem érné ez a zaklatás, nem ismerné meg ilyen jól magát. Miután pedig meglátta magát és megalázkodott, megfogan benne az a gyű-

1. Rajmund a magiszteri címet csak 1379-ben nyerte el, ezért szólítják testvérnek. A 206-os számú levéllel Rajmund Avignonba ment, hogy előkészítse Katalin oda érkezését. Ezt a levelet Katalin akkor írta, amikor Rajmund már Avignonban van, de ő maga még nem érkezett oda. Mivel Katalin 1376. június 18-án érkezett meg, a levél előtte, valószínű még május folyamán készült.

lölet, mely által örül és ujjong minden szenvedésnek és jogtalanságnak, amit elviselhet. Úgy tesz, mint a férfias lovag, aki nem tér ki a csapások elől. Sőt méltatlannak tartja magát akkora kegyelemre, melynek azt látja, hogy szenvedést, kísértést és zaklatásokat viselhet el a megfeszített Krisztusért. Mindez az önmaga iránti gyűlölet és az erény iránti szeretet következménye.

Látod tehát, hogy a sötétség idején se jajgatni, se menekülni nem kell, hiszen a sötétségből születik a fény. Ó Istenem, édes szerelmem, mennyire édes tanítást adtál abban, hogy az erény ellentétével szerezzük meg az erényt! A türelmetlenségből szerezzük meg a türelmet, mert a lélek, aki érzi magában a türelmetlenség víciumát, türelmes lesz a kapott jogtalanságok elviselésében és türelmetlen a türelmetlenség víciumával szemben; és jobban fájlalja azt, hogy fáj neki a jogtalanság, mint bármi mást. És így az ellentétek által megszerzi a tökéletességeket. És anélkül, hogy észrevenné, a sok viharban és kísértésben eljut a tökéletességre. És más módon nem juthat el soha a tökéletesség kikötőjébe.

Így tehát gondold meg, hogy a lélek nem vágyódhat az erényre és nem birtokolhatja azt, ha nincs meg az a vágya, hogy a megfeszített Krisztus szerelméért igaz és szent türelemmel viselje a zaklatásokat és kísértéseket. Örülnünk és ujjonganunk kell tehát a csaták, a zaklatások és a sötétségek idején, miután általuk növekszik az erény és az öröm. Jaj, fiacskám, akit édesanyámtól, Máriától kaptam, nem akarom, hogy zavar vagy undor fogjon el, bármiféle zaklatást is éreznél elmédben, hanem azt akarom, hogy őrizd a jó, szent, igaz és hűséges akaratot, melyet Isten a maga irgalmasságából, tudom, megadott neked. Tudom, hogy inkább meghalsz, mint hogy halálos bűnnel megbántsd Istent. Így tehát az akarom, hogy a sötétségből minden zavar nélkül szülessék meg önismereted, a jó akaratból szülessék meg Isten végtelen jóságának és kimondhatatlan szeretetének ismerete, és ebben az ismeretben gyarapodjék a lelkünk. Gondold meg, hogy a szeretet által Ő őrzi meg benned a jó akaratot és nem engedi, hogy az beleegyezzék az ördög gondolataiba és utánuk fusson, örömét találva bennük. Ugyanígy szeretetből bocsátja rád, rám és az összes többi szolgáira is az ördög, a teremtmények és a test sok zaklatását és cselét, csak azért, hogy felkeljünk a hanyagságból és eljussunk a tökéletes serénységre, az igaz alázatosságra és a legégőbb szeretetre. Az alázatosságra az önismerettel, a szeretetre pedig Isten jóságának megismerésével jutunk el. Benne a lélek megrészegül és elemésztődik a szeretettől.

Örülj, atyám, és ujjongj; légy bátor minden szolgai félelem nélkül és ne félj semmitől, amit jönni látnál vagy már el is jött. Erősödj meg, mert a tökéletesség közel van hozzád. És felelj meg az ördögnek, mondván: „Ez az erény nem általam cselekedett, hiszen bennem nincs meg; egyedül csak Isten végtelen kegyességének és irgalmának kegyelméből cselekedett". Így a megfeszített Krisztus által mindenre képes leszel. Eleven hittel tedd minden cselekedetedet és ne csodálkozz, ha olyan ellentéteket látsz feltűnni, melyek akadályozzák a munkádat. Légy bátor légy bátor, mert az első édes Igazság megengedte, hogy beteljesedjék a te kívánságod és az enyém. Égő vággyal áldozd fel magad a feláldozott és beteljesedett Bárránnyal együtt: nyugodj meg a kereszten a megfeszített Krisztussal, örvendezz a megfeszített Krisztusban, örvendezz a szenvedésekben, telj el gyalázattal a megfeszített Krisztusért, szívedet és érzületedet oltsd bele a szentséges kereszt fájába

a megfeszített Krisztussal együtt és az Ő sebeiben legyen lakásod. És bocsáss meg nekem, aki minden szenvedésednek és tökéletlenségednek oka és eszköze vagyok, mert ha én az erény eszköze lennék, akkor te is, a többiek is az erény illatát éreznétek. És ezt nem azért mondom, hogy szenvedést okozzak neked, hiszen a te szenvedésed az enyém, hanem azért, hogy te és a többi fiam részvéttel legyetek nyomorúságom iránt. Remélem és biztosra veszem a Szentlélek kegyelme által, hogy elmúlik és véget ér minden, ami Isten akarata ellen van.

Gondold meg, hogy én, szánalomra méltó nyomorult, testben vagyok, és szüntelenül arra vágyom, hogy elhagyjam a testemet. Jaj nekem! Édes és jó Jézus! Meghalok és nem tudok meghalni, meghasadok és nem tudok meghasadni a vágytól, melyet a szent Egyház megújulása, Isten dicsősége és minden ember üdvössége iránt érzek; s amely miatt téged is, a többieket is a tisztaság ruhájába öltözötten és Isten legégőbb szeretetében égve és elemésztődve akarlak látni.

Mondd meg a földi Krisztusnak, hogy ne várakoztasson tovább engem. És amikor meglátom azt (amire várok),[2] én is énekelni fogom az édes öreg Simeonnal együtt: „Most bocsátod el szolgádat, Uram, igéd szerint békességben".[3]

Egyebet nem mondok, pedig ha a magam akaratát követném, csak most kezdenék beszélni. Tegyétek meg, hogy láthassam és érezhessem: mindnyájan megkötözöttek és átszegezettek vagytok Krisztussal, az édes Jézussal, annyira és oly módon, hogy sem az ördög, sem más teremtmény nem tud soha kivonni és kiszakítani titeket ebből az édes és könnyű kötelékből. Szeressétek, szeressétek egymást! Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

212. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

Minden nap növekednünk kell az erényben.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy növekedni láthassam benned a szent és jó vágyat az édes és igaz kitartással együtt mindhalálig. Gondold meg, fiacskám, hogy az erényben való növekedésre minden nap törekednünk kell, mert aki nem halad előre, az már vissza is fordult. Az isteni Jóságban remélem, hogy teljesülni fog benned ez a vágyam és a többi is.

Az idő rövidsége és más elfoglaltságaim miatt, melyekre figyelnem kell, most nem mondok egyebet. Erősítsen meg a megfeszített Krisztus jó türelemmel. Bá-

2. A pápa visszajöveteléről és a kereszteshábórú megkezdéséről van szó.
3. Lk. 2, 29.

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.

torítsd és nagyon sokszor áldd meg a nevemben Mone[2] testvért, és imádkozz Istenhez itteni testvéreidért, akik sokszor üdvözölnek téged; és különösen ezért a hanyag Stefanoért.[3] Barduccio és Francesco jól vannak és sokszor bátorítanak téged. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

213. — A SZENT DOMONKOS RUHÁJÁBA ÖLTÖZÖTT DANIELLA NŐVÉRNEK, AKI SOKAT GYÖTRŐDÖTT AMIATT, HOGY NEM FOLYTATHATTA KEMÉNY VEZEKLÉSÉT[1]

A megkülönböztetés erénye regulát ad a léleknek is, a testnek is. A lelket tartozásainak megadására készteti, a test tagjait pedig elrendezi, hogy engedelmes eszköze legyen a léleknek az erények megszerzésében. A vezeklést csak eszköznek szabad tekinteni, célnak nem. Aki igazán meg akarja ölni a maga akaratát, az mindig jobban figyel mások véleményére és tanácsaira, mint a magáéra.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megkülönböztetés szent erényét láthassam benned, amely erényre szükségünk van, ha üdvözülni akarunk.

Miért van rá annyira szükségünk? Azért, mert önmagunk és Isten megismeréséből származik: e házban vannak a gyökerei. Egyenesen a szeretet szülötte, mert, a megkülönböztetés valójában világosság és a lélek ismerete Istenről és önmagáról, mint mondtuk. Legfontosabb tevékenysége az, hogy amint a lélek a megkülönböztetés világosságával meglátta, hogy kinek tartozik és mivel tartozik, azonnal meg is adja tartozását tökéletes megkülönböztetéssel. Ezért megadja Istennek neve dicséretét és dicsőségét, és minden cselekedetét ezzel a világossággal végzi, azaz mindent e célból tesz. Így tehát megadja Istennek az Őt megillető tiszteletet, és nem tesz úgy, mint a megkülönböztetni nem tudó tolvaj, aki magának akarja a tiszteletet, és a saját dicsőségét és kedvét keresve nem törődik Isten gyalázatával és a felebarát kárával. És mivel a megkülönböztetés hiánya megrontotta érzületének gyökerét, ezért romlott minden cselekedete, akár önmagára irányul, akár másokra. Másokra, mondom, hiszen megfontolatlanul terheket és parancsokat ró ki világiakra és lelki emberekre egyaránt. Ha dorgál vagy tanácsot ad, megkülönböztetés nélkül teszi, és ugyanazt a terhet akarja mindenkire rakni, amit ő maga visel.

2. Mone a Simone rövidítése.
3. Stefano Maconi, aki a levelet írta.

1. Lásd a 65. levél 1. jegyzetét a 160. oldalon.

Ellenkezőképpen tesz a megfontolt lélek, aki a megkülönböztetés erényével látja a saját és a mások szükségét. Ezért amint megadta Istennek a dicsőítés tartozását, magának is megadja azt, amivel tartozik, azaz a vícium és a saját érzékisége gyűlöletét. És mi az oka ennek? Az erény szeretete, amely megvan benne. Ugyanazzal a világossággal, mellyel megadja magának a tartozását, megadja a felebarátjának is. Ezért is mondtam, hogy (tettei) önmagára és másokra irányulnak. Megadja tehát a felebarátnak a jóakaratot, amint kötelessége ez, szeretvén benne az erényt és gyűlölvén a víciumot. És szereti őt, mint a legfőbb és örök Atya által teremtett teremtményt. És többé vagy kevésbé tökéletesen adja meg neki a Szeretet szeretetét, aszerint, amint saját magában birtokolja.[2] Így tehát ez a legfontosabb hatás, amit a megkülönböztetés erénye létrehoz a lélekben, miután a világossággal meglátta, mivel tartozik és kinek.

A szeretet fájából sarjadó dicsőséges hajtásnak, a megkülönböztetés erényének ez a három legfőbb ága. E három ágon megszámlálhatatlan és sokféle gyümölcs terem, mind kellemes és igen-igen édes: a kegyelem életével táplálják a lelket, amikor a szabad megfontolás keze és a szent és égő vágy szája megragadja őket. Bármilyen állapotban él is az ember, ha birtokában van a megkülönböztetés világosságának, ízleli ezeket a gyümölcsöket a különböző állapotoknak megfelelő különböző módokon.

Aki a világban él ezzel a világossággal, az az Isten parancsai iránti engedelmesség és a világ megvetésének gyümölcsét szedi, jóllehet a világból csak lelkileg vetkőzött ki, mert ténylegesen a világba van öltözve. Ha gyermekei vannak, akkor az istenfélelem gyümölcsét szedi és azzal táplálja őket. Ha uralkodó, akkor az igazságosság gyümölcsét ragadja meg, mert megkülönböztetéssel akarja megadni mindenkinek a tartozását; ezért az igazságosság szigorával bünteti a rosszat és jutalmazza az igazat, miközben az értelem gyümölcsét ízleli, hiszen sem hízelgés, sem szolgai félelem el nem téríti erről az útról. Ha alárendelt, akkor az Ura iránti engedelmesség és tisztelet gyümölcsét szedi, kerülvén mindent, amivel megbánthatná őt. Ha nem a világosságban látna, nem tudná ezt megtenni. A szerzetesek és elöljárók rendjük megtartásának édes és ízes gyümölcsét szedik, viselvén és hordozván egymás hibáit, átölelve szégyent és megvetést és magukra véve a szent engedelmesség igáját. Az elöljáró Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhségét ragadja meg, kivetvén a lelkek elé a tanítás és a példaadó élet horgát. Ó mily sokféle módon és mily sokféle ember szedi ezeket a gyümölcsöket! Túlságosan hosszú volna elbeszélni, nyelv nem tudja kifejezni.

Most azonban lássuk, drága leányom (és most a részlegesről lesz szó, de a részlegessel az egyetemesről is beszélek), hogy a megkülönböztetés erénye miként ad regulát a léleknek. Úgy tűnik, azokban, akik nemcsak lelkileg, hanem ténylegesen is a szellem életét akarják élni, a testnek és a léleknek egyaránt regulát ad; ámbár regulát ad mindenkinek, bármilyen formában vagy állapotban éljen is. De most magunkról beszéljünk.

Az első regula amit a lélek elé állít az, amiről már beszéltünk: adja meg Istennek

2. Azaz a másik emberben Isten képmását szereti, annyira, amennyire ezt a képmást önmagában hordozza.

a dicsőséget, a felebarátnak a jóakaratot, önmagának pedig a vícium és az érzékisége gyűlöletét. Ez rendezi el a felebarátja iránti szeretetét: nem adja oda a lelkét a felebarátjáért, azaz nem akarja megbántani Istent azért, hogy a felebarátjának használjon vagy kedvében járjon, hanem megfontoltan menekül a bűntől; testét azonban minden szenvedésre, gyötrelemre és halálra odaadja azért, hogy kimentsen egy lelket az ördög kezei közül. És felebarátja anyagi megsegítésére kész feláldozni a maga anyagi javait. Mindezt a szeretet teszi a megkülönböztetés világosságával, mert a megkülönböztetés erénye regulát ad a felebaráti szeretetnek.

Épp ellenkezőjét teszi a megkülönböztetés hiánya. Aki nem birtokolja a megkülönböztetés erényét, az nem törődik sem Isten megbántásával, sem a saját lelke meggondolatlan kiszolgáltatásával: olykor bűnös helyekre kíséri a felebarátját, máskor hamis tanúbizonyságot tesz mellette, és sok más módon jár kedvében, amint az alkalmak kínálják. Ez a megfontolatlanság regulája az önszeretet gonoszságából születik, amely miatt az ember nem ismeri sem önmagát, sem Istent.

Miután pedig a megkülönböztetés erénye megregulázta a felebaráti szeretetet, regulát ad annak is, ami őrzi és növeli a szeretetet, azaz az alázatos, hűséges és szüntelen imádságnak; betakarja a lelket az erény köntösébe, hogy megvédje a lanyhaság és a testi-lelki önszeretet ellen. Azért adja rá az erények eme köntösét, hogy érzülete semmi olyasmihez ne vonzódjék, ami megtéveszthetné.

Ezeken túl a megkülönböztetés erénye rendbeszedi és megregulázza az ember testét is, ily módon: a lélek, aki kész Isten akaratának követésére, Istent teszi a maga princípiumává; mivel azonban a test edényében él, szüksége van arra, hogy ez a világosság regulát adjon testének, mint olyan eszköznek, melynek segítségével a léleknek növekednie kell az erényben. A regula az, ami elvonja őt a világ örömeitől és inyencségeitől, valamint a világiakkal való társalgásoktól és Isten szolgáit adja társaságául; kiemeli őt a szórakozó helyekről és olyan helyekre viszi, melyek áhítatot keltenek benne. A test összes tagjait rendbeszedi, hogy szerények és mértéktartók legyenek: a szemek ne tekintsenek oda, ahová nem kell, hanem csak az Égre és a Földre; a nyelv meneküljön az üres és hiú fecsegéstől és legyen fegyelmezett: Isten beszédét hirdesse a felebarát üdvösségére és vallja meg a bűneit; a fülek meneküljenek a tetszetős, hízelgő, szabados és megszóló beszédtől, ha ilyeneket kellene hallaniuk, és arra figyeljenek, hogy meghallják Isten szavát és a felebarát szükségét, azaz szívesen hallják meg, mire van szüksége. Ugyanígy szabályozza a kezet a tapintásban és a lábat a járásban; mindennek regulát ad. És annak érdekében, hogy a gonosz törvény, amely miatt a test a szellem ellen harcol, ne zavarhassa meg e tagok rendezettségét, regulát ad a testnek azáltal is, hogy megfenyíti virrasztásokkal, böjttel és más olyan gyakorlatokkal, melyek mind arra szolgálnak, hogy megfékezzék a testünket.

Arra azonban figyelj fel, hogy mindezt nem megfontolatlanul teszi, hanem a megfontoltság édes világosságával. És miben mutatja ezt meg? Abban, hogy nem tekinti elsődleges céljának a vezeklés egyetlen cselekedetét sem. És annak érdekében, hogy e hibát elkerülje, azaz hogy elsődleges célja ne a vezeklés legyen, gondoskodik a megkülönböztetés világosságáról, ami betakargatja a lelket az erény érzületével. A vezeklést helyesen, azaz eszközként kell használnia, a megfelelő helyen és a megfelelő időben, amint szükség van rá. Ha a testnek felesleges ereje

van és ezért rugdalózik a szellem ellen, akkor veszi a vezeklés pálcáját, a böjtöt, a sok drágakővel ékes ciliciumot[3] a hosszú virrasztással, és annyi terhet rak a testre, hogy ereje megtörjön. Ha azonban a test gyenge vagy beteg, akkor a megkülönböztetés regulája nem kívánja, hogy így tegyünk. Ilyenkor nemcsak a böjttel kell felhagyni, hanem húst is kell enni, és ha nem elég napjában egyszer, akkor négyszer kell enni. Ha nem tud a földön aludni az ember, akkor ágyba kell feküdni, ha nem tud térdelni, akkor üljön vagy feküdjön, amint szüksége van rá. Ezt kívánja a megkülönböztetés, mert mindezt eszköznek tekinti csak és nem főcélnak.

És tudod, miért akarja így? Azért, hogy a lélek azzal szolgáljon Istennek, amit nem lehet tőle elvenni, és nem véges, hanem végtelen, azaz a szent vággyal (amely végtelen, mert Isten végtelen vágyával egyesült) és az erénnyel, melyet sem ördög, sem teremtmény, sem betegség nem képes elvenni tőlünk, ha mi magunk nem akarjuk. Sőt a betegségben megmutatkozik a türelem erénye; az ördög csatái és zaklatásai közepette megmutatkozik az erősség és a hosszú kitartás; azokban a nehézségekben pedig, melyeket az emberek okoznak, megmutatkozik az alázatosság, a türelem és a szeretet. És ugyanígy Isten megengedi, hogy az összes többi erény is megmutatkozzék a maga ellentéte által, de soha nem veszítünk el egyetlen erényt sem, ha nem akarjuk.

Ebben kell alapot vetnünk és nem a vezeklésben. Két alapot nem vethet a lélek: vagy egyiket vagy a másikat el kell dobnia. És azt, amelyik nem céltermészetű, eszközként kell használnia. Ha a vezeklést tekintem célomnak, lelkem városát homokra építem, melyet a legkisebb szél is elhord a földről és semmiféle épület sem állhat fenn rajta. Ha azonban az erényre építek és alapom az eleven sziklában, Krisztusban, az édes Jézusban van, akkor nincs olyan nagy építmény, mely szilárdan meg ne állna és nincs olyan szél, ami földre dönthetné.

Ezek miatt (és sok más szerencsétlenség miatt, melyek ezekből következnek) nem akarom, hogy a vezeklést másként gyakorold, mint eszközként. Láttam én már sok vezeklőt, akik nem voltak sem türelmesek, sem engedelmesek, mert arra törekedtek, hogy megöljék a testüket, de nem az akaratukat. Ezt tette a meggondolatlanság regulája. Tudod, mi következett ebből? Az, hogy minden vigasztalásukat és érzületüket a vezeklésbe vetették, mégpedig a maguk módján és nem úgy, amint mások meghatározták számukra. Az ilyenek csak a saját akaratukat hizlalják: mindeközben telve vannak vigasztalással és örömmel, és úgy tűnik számukra, hogy Isten tölti be őket és minden beteljesedett részükre; és nem veszik észre, hogy a saját vélekedésük és ítélkezésük áldozatai. Aki nem azon az úton jár, mint ők, arról úgy vélekednek, hogy a kárhozat és a tökéletlenség állapotában van. Különbségtétel nélkül minden testet a maguk mércéjével akarnak mérni, azzal, amivel önmagukat mérik. És ha valaki ki akarná mozdítani őket innen, vagy meg akarná törni akaratukat, vagy szükséghelyzetbe kényszerítené őket, keményebbnek találná akaratukat a gyémántnál. A kísértés és a jogtalanságok idején azonban e gonosz akarat miatt gyengébbek a szalmaszálnál is.

A megkülönböztetés hiánya úgy mutatta nekik, hogy a vezeklés megfékezte bennük a haragot, a türelmetlenséget és a víciumok más indulatait, melyek elő-

3. A szenvedések drágakövei díszítik.

fordulnak a szívben; pedig nem így van. A megkülönböztetés dicsőséges világossága megmutatja, hogy a víciumot önmagad gyűlöletével és megvetésével, a bűn miatti súlyos szemrehányással, annak megfontolásával, hogy ki az Isten, akit megbántottál és ki vagy te, aki megbántottad Őt, a halálra való emlékezéssel és az erények érzületével fogod megölni és gyökeresen kiirtani a lélekből. A vezeklés levágja a víciumot, de a gyökerét mindig megtalálod; az pedig mindig kész arra, hogy kihajtson, ha az előbb mondottak ki nem irtják. A föld pedig, melybe a víciumokat elültették, mindig kész arra, hogy hajtásait táplálja, ha az akarat a szabad megfontolással erre készteti; máskülönben nem, hiszen a gyökér eltávolíttatott.

És ha véletlenül úgy adódik, hogy a test betegsége miatt el kell hagynia a saját szokásait, azonnal zavar és unalom fogja el elméjét és minden vidámságot elveszít, megszégyenültnek és kárhozottnak érzi magát, és nem találja az imádságban azt az édességet, amit a vezeklés idején vélt megtalálni. Miben is élt? A saját akaratában, mert arra alapozott. Ez az akarat most nem teljesülhet, s mivel nem teljesülhet, szenved és szomorú. És miért jutott ekkora zavarba és szinte kétségbeesésbe? És hol a remény, amellyel Isten országát várta? Elveszett a célnak tekintett vezeklésben, amelyről azt remélte, hogy általa lesz örök élete: mivel nem vezekelhet tovább, úgy tűnik számára, hogy az örök élettől is megfosztották.

Ezek a megfontolatlanság gyümölcsei. Ha a lélek birtokolná a megkülönböztetés világosságát, látná, hogy egyedül csak az erények hiánya veszi el tőle Istent, és az erények segítségével, Krisztus vérének közvetítésével van örök élete. Keljünk fel tehát minden tökéletlenségből és vessük érzületünket az igaz erényekbe, mint mondtuk, melyekben annyi öröm és vidámság van, hogy nyelv azt nem képes elbeszélni. Nincs senki, aki szenvedést okozhatna az erényben megalapozott léleknek, vagy elvehetné tőle az égi reményt, hiszen akarata halott lelki és mulandó dolgokra vonatkozóan egyaránt; és ezért célja nem a vezeklés, nem is a saját vigasztalódásai vagy a kinyilatkoztatások, hanem az, hogy a megfeszített Krisztusért és az erény szerelméért mindent elviseljen. Ezért türelmes és hűséges: Istenben bízik és nem magában vagy a maga tetteiben. Alázatos és engedelmes és inkább hisz másnak, mint önmagának, mert nem becsüli túl önmagát. Kitágul az irgalmasság karjaiban[4] és ezzel űzi el elméjének zavartságát.

A sötétségben és a harcokban veszi a hit világosságát és férfiasan gyakorolja az igaz és mélységes alázatosságot; a vidámságban pedig önmagába száll, hogy szívét ne lepjék meg a hiú örömök. Erős és kitartó, mert meghalt a saját akarata, ami gyengévé és állhatatlanná tette. Minden idő az ő ideje és minden hely az ő helye. Ha a vezeklés idejét éli, számára ez a vigasztalás és a vidámság ideje, mert eszköznek tekinti a vezeklést; és ha abba kell hagynia – akár engedelmességből, akár más kényszerűségből –, örül, hiszen érzületének elsődleges alapját, az erényt nem vehették és nem is vették el tőle; s annak is örül, hogy megfojtani látja a saját akaratát, melyről a világossággal meglátta, hogy mindig szorgalmasan és nagy gonddal meg kell tipornia. Minden hely az imádság helye számára, mert

4. Az Isten irgalmára való hagyatkozás mindig a saját elgondolásaink, ítéleteink feladását is jelenti, azaz a saját szűklátókörű elménk kitágulását a szeretetben, melyben meglátjuk, hogy Isten számára minden lehetséges.

mindig magával viszi azt a helyet, ahol Isten lakik a kegyelem által, s ahol imádkoznunk kell, azaz lelkünk házát, amelyben a szent vágy szüntelenül imádkozik. Amely vágy az értelem világosságával felkel, hogy szemlélje önmagát és az isteni szeretet felbecsülhetetlen tüzét, melyet a szeretet bőségével hintett vérben talál meg, a vért pedig a lélek edényében. Ennek megismerésére figyel és kell figyelnie, annak érdekében, hogy a vérben megrészegüljön és a vérben elégjen és elemésztődjön a saját akarata; és ne csak szám szerint szaporítsa imádságait.

Így végezzük a hűséges és szüntelen imádságot, hiszen az isteni szeretet tüzében megismerjük, hogy Istennek van hatalma ahhoz, hogy megadja azt, amit kérünk; Ő a legfőbb Bölcsesség, aki meg tudja ítélni, mire van szükségünk; és Ő a kegyes és jóságos Atya, aki többet akar adni nekünk, mint amire vágyunk, és többet, mint amit szükségeinket ismerve kérni tudunk. Az ilyen imádság alázatos, hiszen a lélek megismerte a maga hibáit és azt, hogy ő nem létezik. Ez az az imádság, amelynek segítségével eljutunk az erényre és megőrizzük magunkban az erény érzületét.

Mi az alapja ennek a sok jónak? A szeretet leánykája, a megkülönböztetés, mint mondtuk. És a maga javából szívesen ad a felebarátjának is. Innen van az, hogy az alapot, amit önmagában bír, valamint a szeretetet és a tanítást, melyet ő megkapott, tovább akarja adni és tovább is adja a teremtményeknek: élete példájával és tanítással adja tovább, azaz tanácsot adva, amikor ennek szükségét látja vagy amikor erre kérik. Bátorítja a felebarátja lelkét, és nem szégyeníti meg, se kétségbeesésbe nem vezeti, ha az bűnt követett el, hanem szíves szeretettel hozzá hasonlóan gyengének mutatja magát, orvosságot ad neki, ha tud, és kiszélesíti reményét a megfeszített Krisztus vérében.

Ezeket és megszámlálhatatlanul sok más gyümölcsöt ajándékoz a megkülönböztetés erénye a felebarátnak. Éppen ezért, mivel ennyire hasznos és szükséges ez az erény, drága és szeretett leányom és nővérem Krisztusban, az édes Jézusban, meghívlak téged és magamat annak megtételére, amit az elmúlt időben, megvallom, nem tettem meg olyan tökéletesen, mint köteles lettem volna. Rád nem vonatkozik ez annyira, mint rám, azaz te nem voltál és nem vagy annyira bűnös, mint én, és nem éltél könnyelmű és elpuhult életet, mint én a saját hibámból; de te, mint olyan lélek, aki meg akarja törni testének ifjúságát, hogy ne lázadjon a lélek ellen, annyira kemény vezeklést kezdtél, hogy úgy tűnik, átlépted a megkülönböztetés rendjének határait, annyira, hogy úgy tűnik, a meggondolatlanság akarja megéreztetni veled a gyümölcseit, hogy önakaratodat táplálja velük. Amikor pedig elhagytad megszokott gyakorlataidat, az Ördög úgy láttatta veled, hogy a kárhozat állapotában vagy. Ez nagyon nem tetszik nekem, és azt hiszem Istennek is nagy megbántása. És ezért azt akarom és arra kérlek, hogy alapunk és célunk igaz megkülönböztetéssel az erény érzületében legyen. Öld meg a magad akaratát és tedd, amit mások tétetnek veled, és jobban figyelj másokra, mint a magad véleményére. Ha testedet gyöngének és betegnek érzed, minden nap vedd magadhoz azt az eledelt, amire szükséged van, hogy egészséged helyreálljon. Ha pedig elmúlt a betegség és a gyengeség, kezdj rendezett életet: mértékkel és ne mértéktelenül élj. Ne akard a vezeklés kicsiny jóságával megakadályozni a nagyobb jót: ne öltsd magadra a vezeklést, mint alapvető érzületet, mert meg

fog csalni téged, hanem az erények kitaposott útján fussunk királyi módon, így akarom, és akaratunkat darabokra törve és összezúzva vezessünk erre másokat is. Ha bennünk lesz a megkülönböztetés erénye, akkor így fogunk tenni: máskülönben nem. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy a megkülönböztetés szent erényét láthassam benned.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsáss meg nekem, ha vakmerően túl sokat beszéltem: üdvösséged szeretete és Isten dicsősége késztetett erre. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

214. — CATARINA DELLO SPEDALUCCIÓNAK ÉS GIOVANNA DI CAPÓNAK[1]

Ez az élet a fáradalmak és szenvedések ideje. Magát hibáztatja a sok üldözésért, ami a keresztény népet éri. Intelmek egy megtérőnek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz türelemben és a mélységes alázatosságban megalapozottan láthassalak benneteket, annak érdekében, hogy követni tudjátok az édes és szeplőtelen Bárányt; más módon ugyanis nem lesztek képesek követni Őt.

Most van annak az ideje, leányaim, hogy megmutassuk, megvannak-e bennünk az erények vagy sem, s hogy gyermekek vagytok-e vagy sem. Türelemmel kell elviselnetek az emberektől minden üldözést és rágalmazást, megszólást és zúgolódást, mélységes alázattal és nem botránkozással vagy türelmetlenséggel; és senki ellen sem szabad kevélyen fölemelnetek a fejeteket. Jól tudjátok, hogy ez a tanítás adatott nekünk, azaz fenn a kereszten kell magunkhoz vennünk Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének eledelét igaz és szent türelemmel. Jaj, édes leánykáim, az első édes Igazság nevében hívlak titeket: keljetek fel a hanyagság és az önmagatok iránti szeretet álmából, és ajánljátok fel az alázatos és szüntelen imádságot sok virrasztással és önmagatok megismerésével, mert a világ elvész azoknak a gonoszságoknak és tiszteletlenségeknek sokasága miatt, melyeket Krisztus édes jegyese ellen követnek el. Mi tehát adjunk Istennek tiszteletet és a felebarátnak fáradozást. Jaj nekem, ne akarjátok se ti, se Isten többi szolgái, hogy másként fejeződjék be életünk, mint könnyekben és sóhajokban: másként ugyanis nem engesztelhető ki Isten haragja, amelyet nyilvánvalóan közeledni látunk.

Ó én szerencsétlen! Leányaim, úgy hiszem, én vagyok az a nyomorult, aki a Teremtőm ellen elkövetett sok hálátlanságommal és más bűneimmel oka vagyok ennek a sok bajnak! Jaj nekem, jaj nekem! Ki az Isten, akit a saját teremtménye

1. A címzettekről lásd a 108. és 118. levelek 1. jegyzetét a 258. és a 281. oldalon. E levél 1378. szeptember 20. (az egyházszakadás bekövetkezte) előtt készült.

megbánt? Ő a legfőbb és örök Jóság, aki szeretete által teremtette az embert a saját képére és hasonlatosságára, a bűn után pedig újjáteremtette a kegyelemre egyszülött Fiacskájának, az ártatlan és szerelmes Báránynak vérében. És kicsoda az ember, a béres és tudatlan, aki megbántja a Teremtőjét? Mi vagyunk azok, akik önmagunktól nem létezünk, hanem csak annyiban, amennyiben Istenből lettünk, de telve vagyunk minden nyomorúsággal. És úgy tűnik, semmi mást sem keresünk, csakhogy mi módon tudjuk megbántani Istent és egymást, megvetvén a Teremtőt. Nyomorult szemeinkkel látjuk, hogy ez a vér üldözése Isten szent Egyházában, pedig ez a vér életet ad nekünk. Hasadjon meg tehát a szívünk a szomjas és gyötrelmes vágytól: ne éljünk tovább a testben, hanem haljunk meg, mielőtt meglátnánk Isten ekkora gyalázását! Nekem az élet halál és halálért könyörgöm a Teremtőmhöz és nem tudok meghalni. Jobb lenne meghalni, mint élni és látni azt a sok romlást és azt, ami még ezután jön a keresztény népre.

Vegyük elő tehát a szent imádság fegyverét, mert más lehetőséget nem látok számunkra. Eljött Isten szolgáira az üldözés ideje, és el kell rejtőzniük önmaguk és Isten megismerésének sziklahasadékába, hogy irgalomért kiáltozzanak Istenhez Fia vérének érdemeiért. Nem akarok többet mondani, leányaim, mert ha akaratom szerint járnék el, nem hagynám abba, míg Isten ki nem visz ebből a világból.

Most tehát azt mondom neked, Andrea, hogy sohasem az nyeri el a dicsőség koronáját, aki kezd, hanem az, aki kitart mindhalálig. Ó leánykám, te elindultál, hogy kezedet az erények ekéjére tedd, amikor elhagytad a halálos bűnök hányadékát: kitartóan kell tehát fogadnod a fáradalmak gyümölcseit, ha meg akarod fékezni ifjúságodat, hogy ne fusson az ördög tagjává tenni téged. Jaj, leánykám, nem látod, hogy az ördög tagja voltál, amikor a tisztátalanság hányadékában aludtál és Isten a maga irgalmasságából kivonta testedet és lelkedet abból a nagy nyomorúságból, melyben voltál? Nem lehetsz tehát hálátlan és tudatlan, mert nagy bajod származna belőle: visszatérne az ördög hét társával együtt erősebben, mint azelőtt.[2] Akkor fogod tehát megmutatni, hogy a kapott kegyelemért hála és elismerés van benned, amikor erős leszel az ördög támadásaival, a világgal és a testeddel szemben, melyek zaklatnak téged, és kitartó leszel az erényben. Ha meg akarsz szabadulni a sok zaklatástól, tapadj, leányom, a szentséges kereszt fájához a test megtagadásával, a virrasztással és az imádsággal, megfürödvén a szent vágy által a megfeszített Krisztus vérében. És így meg fogod szerezni a kegyelem életét és beteljesíted magadban Isten akaratát és az én vágyamat, amely vágy nem akar mást, csak hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgálója légy. És ezért arra kérlek, ne légy többet kislány és válaszd jegyesedül Krisztust, aki a vérével vásárolt vissza téged. És ha mégis a világot választod, akkor várnod kell mindaddig, amíg oly módon birtokolhatod, amint az Istennek dicsőségére, neked pedig javadra válik. Légy alávetett és engedelmes mindhalálig és ne bújj ki Catarina és Giovanna akarata alól, mert ők nem mondanak és nem tanácsolnak neked mást, csak ami Isten dicsőségére és tested-lelked javára van. És ha nem így teszel, az nagyon nem fog tetszeni nekem és nagyon kevés hasznodra lesz

2. Vö. Mt. 12, 43–45.

neked. Isten jóságában remélem, hogy úgy fogsz cselekedni, hogy az Istennek dicsőséget, neked pedig gyümölcsöt terem: és ez az én legnagyobb vigasztalásom lesz.

Nektek, Catarina és Giovanna, azt mondom, hogy Isten dicsőségéért és az ő üdvösségéért mindhalálig munkálkodjatok. Édes leányaim, most a fáradalmak ideje van, melyekben a megfeszített Krisztus által vigasztalódnunk kell. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

215. — BOLOGNA EGYIK KOLOSTORÁNAK[1]

A keresztségben megkapja minden lélek a meghívást és a menyegzős ruhát az örök élet menyegzőjére. A törvények és a tanácsok megtartásáról. A tisztaszívű és a romlott szerzetes. Tanácsok a priorának.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővéreim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak titeket. Ez a szeretet az a menyegzős ruha, melyet viselnie kell az örök élet menyegzőjére meghívott léleknek, e ruha nélkül ugyanis kizárnának minket az örök élet menyegzőjéről. Az áldott Krisztus mindannyiunkat meghívott és mindegyikünknek átadta Kegyelmének ruháját, melyet a szent keresztségben kaptunk meg. A keresztségben egyszerre kaptuk meg a meghívást és a menyegzős ruhát, mert benne megszabadultunk az eredeti bűn szennyétől és megkaptuk a kegyelmet; ezért ha egy megkeresztelt gyermek meghal, a maga ártatlanságában elnyeri az örök életet a megfeszített Krisztus vérének erejéből, mert ez a vér teszi értékessé a keresztséget. De ha az értelmes teremtmény életben marad és eléri a megkülönböztetés korát,[2] akkor őrizni tudja a meghívást, amit a keresztségben kapott, és ha nem őrzi meg, akkor a menyegző Ura elveti és kiűzik, mert menyegzős ruha nélkül találtatott.

Miért nincs menyegzős ruhája? Azért, mert nem tartotta meg azt, amit a szent keresztségben megígért, azaz hogy ellene mond a világnak és minden gyönyörűségének, az ördögnek és önmagának, azaz a saját érzékiségének. Ezt minden teremtménynek meg kell tennie, aki ésszel bír, bármilyen állapotban is éljen, mert Isten nem az állapotokat, hanem a szent vágyakat tekinti. És ezért aki nem adja meg Istennek ezt a tartozását, amelynek megőrzésére és megadására ígéretet tett, az tolvaj, mert ellopja azt, amit nem kellene, és ezért Isten igazságosan űzi

1. A címzettekről nem tudunk közelebbit. A levél elragadtatásban készült.
2. Aetas discretionis: a jó és a rossz megkülönböztetni tudásának, azaz az értelem használatának kora. Általában a 6–7. év.

el, megparancsolván, hogy kötözzék meg kezét és lábát és vessék ki a külső sötétségre.[3] Megkötözöttek érzületének lábai, mert nem tud Isten után vágyakozni; de megkötözöttek a kezei is annak, aki a halálos bűn halálában van és a kárhozat állapotára jutott, mert nem szedheti az örök élet gyümölcsét, mely megadatik az igaz harcosoknak, akik az erény szerelméért küszködnek a víciummal, hanem azt a gyümölcsöt szedi, amely gonosz cselekedeteinek gyümölcse és a halál eledele.

Ó drága nővéreim, ha ily kegyetlenül kemény büntetés vár általában mindazokra, akik nem adták meg ezt a tartozásukat, akkor mit mondjunk magunkról mi, nyomorult és tudatlan menyasszonyok, akik amellett, hogy meghívottak vagyunk az örök élet menyegzőjére, a szent szerzet kertjében élünk, amely kert telve van illatos, édes és ízes gyümölcsökkel, s amely kertben a menyasszony — ha megtartja azt, amit ígért — már ebben az életben földi angyallá válik? Mert amint a többiek, a világiak az általános szeretetben élve igaz emberek, de ha halálos bűnben vannak, akkor vadállatok, ugyanígy azok, akik megtartják a szüntelen önmegtartóztatás állapotát és belépnek a szent szerzet kertjébe, angyalok lesznek; de ha nem tartanák meg azt, amit ígértek, rosszabbak lennének az ördögnél. És az ilyenek a mondott ruhát sem birtokolnák.

Ó milyen kemény és keserű lesz az a feddés, amiben Krisztus menyasszonyának lesz része a legfőbb Bíró előtt! Bezárják előtte az örök Jegyes kapuját. Ó, micsoda szégyen lesz látni, hogy a saját bűne miatt meg van fosztva Istentől, s az angyalok társaságától! Ó drága testvéreim, aki ezt megfontolja, előbb választja a halált, mint hogy a saját tökéletessége ellen vétsen. Nemcsak Isten megbántását, hanem, én mondom, a saját tökéletessége megsértését is kerülni fogja. Mert más dolog halálos bűnben lenni, ami Isten megbántását jelenti és más dolog a tökéletesség ellen véteni, melynek elérésére fogadalmat tett a lélek, azaz megfogadta, hogy Isten parancsolatain túl megtartja a tanácsokat is, lélekben és a gyakorlatban egyaránt.

Azok az emberek, akik az általános szeretetben élnek, megtartják a törvényeket is, és a tanácsokat is — mert ezek egymásba vannak kötözve és egyiket sem lehet megtartani a másik nélkül —, de a tanácsokat csak lélekben tartják meg. Aki azonban ígéretet tett a tökéletes élet megélésére, az lélekben is, gyakorlatban is megtartja a tanácsokat. Ezért mondom, hogy ha a gyakorlatban nem tartja meg azokat, akkor vét a tökéletessége ellen, hiszen ígéretet tett arra, hogy lélekben is, gyakorlatban is meg fogja tartani.

Mit is ígértünk meg, drága nővéreim? Megígértük, amikor letettük a hármas fogadalmat, hogy megtartjuk a tanácsokat, hiszen önkéntes szegénységet, engedelmességet és önmegtartóztatást fogadtunk. Ha nem tartjuk meg ezeket, az ígéret és a fogadalom megszegésével megbántjuk Istent és megsértjük azt a tökéletességet, amelyre kiválasztattunk. Aki ugyanis a tanácsok megtartására nem tett ígéretet és a gyakorlatban nem tartja meg őket, az nem követ el bűnt, csak vét a saját tökéletessége ellen, melyet a szíve szándéka szerint el akar érni; aki azonban fogadalmat tett, az bűnt követ el.

És mi az oka annak, ha az, aki fogadalmat tett, nem tartja meg? Az önszerete-

3. Vö. Mt. 22, 13.

tünk, amely elveszi tőlünk a menyegzős ruhát; elveszi a fényt és sötétséget ad nekünk, elveszi az életet és halált ad nekünk meg a változékony és esendő, hiú dolgok utáni vágyat, és elveszi tőlünk az Isten utáni szent vágyakozást. Ó, milyen nyomorúságos ez a szeretet! Hiszen eltékozoltatja az időt, ami oly drága számunkra! Eltávolít minket az angyalok eledelétől és a vadállatok eledele elé vezet, azaz az emberből vadállatot csinál a rendetlen élet által, melynek eledele a víciumok és a bűnök, amint a földi angyalok eledele az igaz és királyi erények. Mekkora a különbség közöttük? Amekkora az élet és a halál, a véges és a végtelen között.

Most tehát lássuk, miben gyönyörködik Krisztus igaz menyasszonya, aki ezt az édes és szerelmes eledelt ízleli, és miben gyönyörködik az, aki vadállat lett.

Krisztus igaz menyasszonya Jegyesének keresésében gyönyörködik: nem a társaságokban, hanem a szent önismeretben keresve Őt, ahol meg is találja, azaz megismeri és megízleli önmagában az örök Jegyes jóságát, s szeretvén Őt teljes szívével, teljes lelkével és minden erejével, gyönyörűségét találja abban, hogy a szentséges kereszt asztalánál áll; mert inkább akarja szenvedéssel és harcok árán megszerezni az erényt — hogy hasonlóvá formálódhasson a megfeszített Krisztushoz, kinek nyomdokait követi —, mint békében és szenvedés nélkül. Olyannyira így van ez, hogy ha lehetséges lenne számára, hogy szenvedés nélkül. szolgáljon, akkor sem akarná ezt, hanem mint igaz lovag az önmaga elleni erőfeszítéssel és erővel akarja szolgálni Őt, mert levetette magáról az önszeretetet és felöltötte a természetfeletti szeretetet. És a megfeszített Krisztus szűk kapuján megy át: ezért is tett ígéretet (és figyel) arra, hogy megtartsa az önkéntes szegénységet, az engedelmességet és az önmegtartóztatást. Földhöz vágta a világ gazdagságának, gyönyörűségeinek és állásainak terhét és súlyát, és minél inkább látja hogy megszabadul ezektől, annál inkább örül. És mivel alázatos, készségesen engedelmes és nem rugdalózik az engedelmesség ellen. Soha nem tölti úgy az időt, hogy ne állnának szemei előtt a Rend szokásai és fogadalmai. A virrasztást és az imádságot gyakorolja, cellájából mennyország lesz az édes zsoltározástól. A zsolozsmát nemcsak ajkaival mondja, hanem a szívével is; és mindig elsőnek akar belépni a kórusra, és utolsónak kilépni onnan. Iszonyodik a rácstól, a beszélő szobától és tisztelőinek bizalmaskodásaitól. Nem törekszik arra, hogy átépítse és sok dísszel ékesítse a celláját, arra azonban törekszik, hogy szívének celláját körülfalazza — annak érdekében, hogy az ellenségek ne tudjanak belépni oda — és felszerelje az erények ékességével. És a külső cellában nemcsak a diszítéseket kerüli, hanem ha bármije is lenne, megszabadulna tőle a szegénység utáni vágy miatt és azért, hogy a nővérek szükségén enyhítsen. És ezáltal testét is, lelkét is megőrzi az önmegtartóztatás állapotában, hiszen eltávolította az okokat, melyek megakadályozhatnák ezt. És testvéri szeretetben él, szeretvén minden teremtményt, aki ésszel bír, és igaz és szent türelemmel hordozza a felebarátja hibáit. Az igaz háborúban olyan a saját érzékiségével szemben, mint egy sündisznó: mint aki fél megbántani a Jegyesét. Elveszíti a hazája iránti rendetlen szeretetet és elfelejti a rokonságát: csak azokkal van kapcsolata, akik megteszik Isten akaratát a szeretet érzületének igájában. Ó mennyire boldog a lelke! Egy valósággá vált a Jegyesével és nem tud mást akarni és más után vágyakozni, csak arra, amit Isten

akar. Ekkor — miközben ő ilyen édesen kel át a viharos tengeren és a szent szerzet kertjében az erény illatát árasztja — ha valaki megkérdezné a megfeszített Krisztustól: „Ki ez a lélek?" — Ő azt mondaná: „A másik énem, aki a szeretet érzülete által egy lett velem".

Az ilyen léleknek van menyegzős ruhája, ezért nem űzik ki a menyegzőről, hanem örömmel és vidáman fogadja őt az örök Jegyes. Az ilyen lélek nemcsak Isten színe előtt ontja magából az erény illatát, hanem a világ gonosz emberei előtt is, hiszen akár akarja a világ, akár nem, kellő tisztelettel van iránta.

Ennek ellenkezője történik azokkal, akik érzéki önszeretetükben megalapozottan oly nagy nyomorúságban élnek: valamennyien vakok, ezért életük bűzt áraszt Isten és a teremtmények színe előtt, és bűneik miatt fogyatkozik meg a tisztelet a világiakban a szent szerzet iránt. Jaj nekem! Hol a szegénységi fogadalmuk? Hiszen rendetlen serénységgel, szeretettel és vággyal keresik a világ gazdagságát, hogy a felebarát iránti fösvénységgel és kegyetlenséggel birtokolják azt, ami számukra tilos. Látják, hogy nagy szükségben van a kolostor és a nővérek betegek, de nem törődnek vele, mintha csak egy sereg gyerekről kellene gondoskodniuk és számukra örökséget hagyniuk. Ó nyomorúság! Nincs neked ilyen kötelezettséged, hanem csak a saját érzékiségedet akarod örökösöddé tenni; tisztelőket akarsz, ajándékokkal táplálván a barátságtokat és társalgásaitokat: naphosszat tereferélsz és mesélsz, és a hiábavaló és felszínes beszéddel elvesztegeted idődet. És nem veszed észre magad, vagy ha észre veszed, úgy teszel, mintha semmit sem láttál volna, és így beszennyezed elmédet és lelkedet. A test zaklatásai és támadásai között őrült módra cselekszel, mert beleegyezésedet adod gonosz és megfontolt akarattal. Ó nyomorult! Hát ezt kell tennie Krisztus menyasszonyának? Ó te gyalázatos, Isten és a világ előtt! Amikor az officiumot mondod, szíved érzéki öntetszelgéssel van tele és azokkal a teremtményekkel foglalkozik, akiket ugyanazzal a szeretettel szeretsz, mint önmagadat! Ó drága nővérem, az ilyen az ördög szolgálatában fáradozik és egész nap a rácsnál és a beszélő szobában van az áhítat színe alatt. Ó átkozott szó, amely ma királynő Isten Egyházában és a szent szerzetben! Áhítatosnak és önfeláldozónak nevezik azokat a férfiakat és nőket, akik az ördög dolgát végzik! Megtestesült ördög és megtestesült démon az ilyen. Jaj, jaj, mire jutott az a kert, amelyben a tisztátalanság bűzét vetették el! A testet, melyet böjttel és virrasztással, vezekléssel és sok imádsággal kellene öldökölni, gyönyörűségek közepette díszítgetik: fürösztgetik, rendetlenül táplálják és ágya nem Krisztus jegyeséhez, hanem az ördög jegyeséhez és a nyilvános bűnös nőhöz illő. Becstelenségének bűzével megrontja a teremtményeket, ellensége lett a tisztességnek és Isten szolgáinak, és megszegője az engedelmességnek; nem tűr se törvényt, se elöljárót maga fölött, hanem az ördögöt és a saját érzkiségét tette meg elöljárójának: nekik engedelmeskedik és az ő szolgálatukat keresi nagy serényen.

Az ilyen halált és szenvedést kíván arra, aki ki akarná menteni a halálos bűn halálából. És akkora a nyomorúsága, hogy fékevesztetten és az értelem minden fékje néikül rohan bele minden rosszba. Értelmét kifinomította arra, hogy beteljesíthesse rendetlen vágyait: az ördög nem tudna annyi érvet kitalálni, mint egy ilyen megtestesült ördög. Semmitől sem riad vissza, csak hogy rendetlen szeretetet ébresszen maga iránt, olyannyira, hogy gyakran látható, hogy a halálos bűn elkö-

vetésével istállóvá teszi azt a helyet, amely Istené. Házasságtörővé lett és sok nyomorúságával Jegyese ellen lázadt. Ezért az egek magasából a pokol mélységébe zuhan.

Úgy menekül a cellától, mint halálos ellenségtől, elmulasztja az officiumát; nem okoz neki örömöt, ha az ebédlőben a szegény nővérekkel együtt étkezik, hanem a bőségesebb és válogatottabb eledelek kedvéért külön étkezik: kegyetlen önmagához és ezért kegyetlen másokhoz is.

Honnan születik ennyi rossz? Az érzéki önszeretetből, amely elhomályosította az értelem szemét: ez nem engedi megismerni és meglátni a bajt, amiben van, de azt sem, ami vár rá, ha meg nem javul. Mert ha látná, hogy a bűn annak szolgájává és rabszolgájává teszi, ami nincs[4] és az örök kárhozatba vezeti, akkor előbb választaná a halált, mint hogy megbántsa a Teremtőjét és a tulajdon lelkét. Önszeretete miatt azonban megszegi és nem tartja meg a fogadalmát, hiszen önszeretete miatt vágyódik a világ gazdagságára és megbecsülésére, miatta birtokolja ezeket, melyek elszegényítik a szerzetet és szégyenére vannak. Tudjátok, mi következik abból, ha valaki a fogadalma és a Rend szokásai ellenére birtokol valamit? Becstelenség és engedetlenség. Miért becstelenség? Mert a birtokolt javakból társasági élet következik: ha ugyanis nem volna mit adnia, akkor nem tudna másokkal barátkozni, mint Isten szolgáival, akik nem a maguk haszna miatt szeretik őt, hanem egyedül a megfeszített Krisztusért. És ha nem volna mit adnia a világ szolgáinak – akik csak a maguk hasznát keresik, azaz csak az ajándék reményében és a rendetlen öröm és élvezet miatt keresik – és nem akarna másnak tetszeni, csak Istennek, akkor a világ szolgái sohasem jönnének hozzá. Innen van az, hogy magával a ténnyel, hogy elméje romlott és kevély, azonnal engedetlen is lesz és nem akar hinni másnak, csak önmagának. És így a rosszból mindig a rosszabb felé halad, annyira, hogy Isten templomából az ördög temploma lesz, mert levetette a szeretet ruháját.

Miután tehát annyira veszedelmes az, drága nővéreim, ha nem tartjuk meg a fogadalmi ígéretünket, törekedjünk arra, hogy lerójuk adóját, és meglássuk, mekkora nyomorúság a mi mezítelenségünk és meggyűlöljük; és látván, hogy a menyegzős ruha mennyire hasznos számunkra és mennyire kedves Isten előtt, öltsük egészen magunkra. És mivel nem látok erre más módot, ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak benneteket; és a megfeszített Krisztus szerelméért kérlek és kényszerítelek titeket, hogy így cselekedjetek. Keljetek fel az álomból és vessünk véget immár nyomorúságunknak és tökéletlenségünknek, hiszen nincs időnk. Elhangzott a kárhoztató parancs és kimondatott a végzés, hogy meg kell halnunk és nem tudjuk, mikor. A fejsze fánk gyökerére tétetett már. Ne várjunk tehát az időre, ami nem biztos, hogy a miénk lesz, hanem most e jelen pillanatban fojtsuk meg akaratunkat és haljunk meg önmagunknak az erény szerelméért sóvárogva.

Neked azt mondom, Priora, adj példát a szent és tisztességes élettel, hogy az igazságban taníthasd leányaidat és alárendeltjeidet; és dorgálj és büntess, amikor szükséges: tiltsd meg nekik a világiakkal való bizalmaskodást és az ájtatos lelkekkel

4. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

való társalgást; zárd el előlük a rácsot és a beszélő szobát, hogy csak szükség esetén és a rendeltetésüknek megfelelően használhassák. Szólítsd fel őket, hogy ürítsék ki cellájukat, hogy ne legyen mit ajándékozniuk, szabaduljanak meg a díszes függönyöktől, a tollas ágytól és a lenge és fényűző ruháktól, ha vannak ilyen ruháik, mert félek, hogy vannak. És te légy ebben az első, drága anyám, hogy példád másokat is erre késztessen. Ugasson és harapjon a lelkiismereted kutyája, meggondolván, hogy Isten színe előtt számadással tartozik. És be ne húnyd a szemed, hogy ne láss, mert Isten lát téged és előtte nem lesz mentséged, hiszen tizenkét szemmel kell virrasztanod a rádbízottak felett. Biztos vagyok benne, hogy ha magadra öltöd a mondott ruhát, így fogsz tenni. Erre kérlek téged. Magamat viszont arra kötelezem, hogy mindig imádkozom értetek és segítek nektek a terheket hordozni a szeretetnek azzal az érzületével, amelyet Isten ad majd nekem. Legyetek rajta, hogy jó híreket kapjak felőletek.

Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

216. — NIGI DI DOCCIO ARZOCCHINAK[1]

Alázatosan, az iskolás gyermekek kicsinységével kell figyelnünk a megfeszített Krisztus tanítására. Isten szolgáinak imádságai és szent vágyai miatt fog könyörülni a világon.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus nyomdokait követőnek láthassalak, mert más utat követve nem lehet életünk. Mi az Ő útja? Ez: kínzások, gyalázások, jogtalanságok, sértegetések és megcsúfoltatások, és mindezek igaz és tökéletes türelemmel való viselése egészen a halálig. És nem szabad hátra fordulni semmiféle jogtalanság vagy zúgolódás miatt, ami a világ részéről érne minket, és lassulnunk sem szabad, hanem igaz kitartással jóval kell fizetnünk annak, aki rosszat tesz velünk. Ez volt az Ő útja és erre Ő maga tanított minket: azaz az édes és szerelmes Bárány. Így mondta Ő maga, hogy Ő az Út, az Igazság és az Élet. És valóban életet ad azoknak, akik ezen az úton járnak, hiszen nekünk adta a tanítást, amely ebben az életben az örök élet ízlelőivé tesz minket, a Kegyelem életében részesülőket. Ez az édes Mester a kereszt katedrájára lépett fel, hogy nekünk adja az igazságban megalapozott tanítást.

Nekünk tehát az iskolások kicsinységével kell tanulnunk tőle, azaz az igaz alázatosság kicsinységével, mert kevélységgel nem lehet tanulni. A kevélység ugyanis

1. A Nigi név a Dionigi rövidítése. Az Arzocchi család nagy tiszteletben tartotta Katalint, s valószínű, hogy Dionigi rokonságban volt Biringherivel, az ascianói plébánossal, akinek a 24. levél szólt.

eltompítja az ember értelmét és alkalmatlanná teszi arra, hogy megismerje Istent. Az alázatos azonban nem ilyen: hanem értelmének szeme megtisztult és kivetett magából minden önszeretetet és érzéki gyöngédséget. És önmaga igaz megismerésében van megalapozva, amely ismeretben a legjobban meglátja és a legárnyaltabban megismeri Isten legfőbb örök jóságát. Innen van az, hogy minél inkább megismeri, annál inkább szereti, és minél inkább szereti, annál tökéletesebben megszerzi az alázatosságot és a türelmet. Mert az alázatosság dajkája és táplálója a szeretetnek. Így tehát látod, drága fiacskám, hogy szükségünk van arra, hogy alacsonyan üljünk, mint az igaz iskolások, és ily módon meg fogjuk tanulni a tanítást és minden önakarat számára megholtan fogunk rohanni az édes igazság útján, és a keresztben fogunk örvendezni, szomjas és heves vággyal keresvén Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét.

Itt az ideje, drága fiacskám, hogy felkeljünk a hanyagság és a hálátlanság álmából és serények, hálásak és elismerők legyünk azáltal, hogy szolgálunk a felebarátunknak és szeretjük őt. Mert a hálánkat Istennek nem tudjuk megmutatni — hiszen neki nem tudunk használni —, de a felebarát szolgálatában nagyon jól megmutathatjuk.

Mikor volt olyan idő, amikor Isten jobban megkívánta volna, hogy dicsőségére és a lelkek üdvösségére vágyakozzunk, mint most? Minden időben megkívánja ezt Isten, hiszen a felebaráti szeretet nélkül nem lehet örök életünk, hanem amikor nagyobb szükség van rá, akkor jobban megköveteli. Mivel tehát látjuk, hogy a keresztények most olyan szükséget szenvednek, mint még soha, nekünk soha nem szabad felhagynunk a könnyek és az alázatos imádság szüntelen felajánlásával; és erről fogjuk felismerni, vajon igaz szolgái vagyunk-e Istennek és az igazság útján járunk-e, és tudjuk-e jól az Ő tanítását? Jaj, nincs több időnk arra, hogy önmagunkat önmagunkért keressük, hanem a megfeszített Krisztusért kell keresnünk; és nem fogyhatnak el könnyeink azokért a nyomorult lelkekért, akiket az ördögök kezei között látunk, míg Isten rájuk nem fordítja irgalmasságának szemeit és haragja meg nem engesztelődik irántunk, nyomorultak iránt. Jaj nekem, elvész a világ a sok nyomorúság, tiszteletlenség és üldözés miatt, melyet a szent Egyház ellen követnek el! Én, nyomorult, minden rossznak oka, a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek téged és összes többi fiaimat, hogy könnyekkel, sóhajokkal és szent és alázatos imádsággal könyörögjetek az édes és szerelmes Bárányhoz: méltasson minket arra, hogy irgalmasságot cselekszik velünk és megajándékoz minket Menyasszonyának megújulásával; s nekünk, nyomorult keresztényeknek adjon világosságot, megismerést, engedelmességet és igaz tiszteletet a szent Egyház iránt, hogy békében, nyugalomban és egységben éljünk, mint igaz gyermekeknek kell élniük atyjukkal, és ne legyünk többé olyanok, mint az ördög tagjai. Jaj nekem, meghasad a szív a megfeszített Krisztus szerelméért és nem tud meghasadni!

Most, amikor ennek van ideje, adjátok meg Istennek a dicsőséget és a felebarátnak a fáradozást; és így látni fogom, igaz fiak vagytok-e, vagy sem. Mert én megígérem nektek: ha nem így teszünk, igen nagy szemrehányások közepette fogja számon kérni tőlünk ezt az első Igazság.

Isten azt akarja, hogy bizalommal forduljunk Hozzá. Így mondta Ő maga is egy szolgálójának: „Szolgáim sok-sok imádsága, szomjas és szerelmes vágyai miatt

fogok irgalmasságot cselekedni a világgal".[2] Ne legyetek tehát fösvények, hanem a szeretet bőségével imádkozzatok, mert a szeretet ad életet minden erénynek és nélküle egyetlen cselekedet sem termi számunkra a Kegyelem gyümölcsét. Ily módon jó és tökéletes leszel, és elvétetik tőled minden tudatlanság, hálátlanság és hanyagság, az alázatosság földjében fogsz ülni[3], mint mondtuk, és követni fogod a megfeszített Krisztus nyomdokait. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Ajánlj engem összes fiaid és leányaid imájába, és mondd meg nekik, hogy most a Krisztus édes Menyasszonyáért és az egész keresztény népért sírt imádságok és sóhajok ideje van, hiszen annyi nyomorúságot látunk a bűneink miatt. Bátorítsd Krisztusban, az édes Jézusban Tommaso di Corradinot és mondd meg neki, hogy mindig Isten legyen a szemei előtt, annak érdekében, hogy bármit tesz, Isten szent félelmével tegye, igaz türelemmel viselvén mindent, amit Isten rábocsát; vesse meg a világ vigasztalásait és szent és igaz vággyal ölelje magához az üldözéseket mindhalálig. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

217. — A SANTA MARIA DELLE VIRGINI PRIORÁJÁNAK ÉS NŐVÉREINEK, VALAMINT A SAN GIORGIO PRIORÁJÁNAK ÉS NŐVÉREINEK PERUGIÁBA[1]

A szeretet egyesít Istennel és a felebaráttal. A szerzetes hármas fogadalma három oszlopként tartja lelkének városát. A szegénység és az engedelmesség dicsérete.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyáim és Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és legégőbb szeretet kötelékében megkötözötten és egyesülten láthassalak benneteket, amely kötelék átszegezetten és általverten tartotta az Istenembert a szentséges kereszt fáján. Ez a kötelék egyesítette az Istent az emberrel és az embert az Istennel; ez egyesíti a lelket a Teremtőjével és teszi az igaz és királyi erények szerelmesévé.

Miféle kötelék ez? Egy olyan szeretet, amely egyesít és elvág és elválaszt. Amint

2. Magának Katalinnak mondta ezt Isten (lásd a 16. levél 2. jegyzetét). Vö. a Dialogus első fejezetével.
3. Azaz az iskolás padban.

1. A Santa Maria delle Virgini kolostor valószínűleg azonos a klarisszák S. Maria di Montelucekolostorával. A San Giorgo kolostor egy mérföldnyire volt Perugia falaitól. Domonkos nővérei később beköltöztek a városba, a Szent Tamás-kolostorba. A levél tehát egy ferences és egy domonkos kolostornak szól.

ugyanis egyesíti és összeköti a lelket Istennel, ugyanúgy elválasztja és elvágja a bűntől és érzéki önszeretetétől, ahonnan minden rossz és megosztottság származik; és elveszi a halott vizet és a Kegyelem élő vizét adja a léleknek. Elkülöníti a sötétségtől és nekünk adja a világosságot, amely világosság megláttatja és megízlelteti velünk az igazságot.

Ó szeretet legédesebb tüze, mely minden édességgel és gyönyörűséggel betöltöd a lelket! Hiszen sem szenvedés, sem keserűség nem lehet abban az elmében, amely ebben az édes és dicsőséges tűzben ég. A szeretet nem ítél rosszul: nem emberek akarata felett ítélkezik, hanem Isten akaratát ítéli meg mindenben, látván és tudván, hogy Ő nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. Miután tehát Ő nem akar mást, csak a mi javunkat, és minden Tőle származik — a szorongatások és a kísértések is, és minden zaklatás, szenvedés és gyötrelem, és Isten mindezt a mi javunkra engedi meg —, semmi sem okoz szenvedést a léleknek, csak egyedül a bűn, ami nincs[2]; mert bűn Istenben nincs, és ezért nem méltó a szeretetre, sőt, gyűlölnünk kell, és előbb kell a halált választanunk, mint hogy megbántsuk a Teremtőnket.

Ó édességes szeretet! Hogyan is tudná visszafogni szívét a Te menyasszonyod, hogy ne szeressen téged, látván, hogy Te vagy az élet jegyese? Te, örök Isten, megteremtettél minket a saját képedre és hasonlatosságodra, egyedül a szeretet miatt, és amikor mi a nyomorult bűn miatt elveszítettük a Kegyelmet, nekünk ajándékoztad egyszülött Fiacskádat, az Igét; a Fiú pedig nekünk adta az életet és a saját testén büntette meg gonoszságainkat, megfizetvén az adósságot, ami Őt soha nem terhelte. Jaj, jaj, mi nyomorultak! Mi vagyunk a latrok és Őt függesztették a fára értünk! Szégyenkezzék, szégyenkezzék a tudatlan, keményszívű és megvakult menyasszony, aki nem szeret, miután látja Isten ily nagy szerelmét és ezt az annyira édes és gyönyörűséges köteléket!

A szeretet ismertetőjele ez: aki értelemmel szereti Istent, az követi az Ő egyszülött Fiának, az Igének nyomdokait. Aki nem szereti, az az ördögöt és a saját érzékiségét követi, és a világ szokásai szerint alakul, melyek ellentétesek Istennel. Ezért a halált ízleli és nem is veszi észre; sötétségben hever, mert elveszítette a világosságot; és szüntelen szenvedésben él, a folytonos viták és széthúzások közepette, mert nem köti össze a felebarátjával a szeretet köteléke. És az ördög kezeibe adta magát, mert nem úgy él, mint a megfeszített Krisztus menyasszonya, hanem mint a házasságtörő, aki elhagyta örök Jegyesét. Hiszen nem másért mondják házasságtörőnek a menyasszonyt, csak azért, mert felhagyott Jegyesének szeretésével, és azt szereti, és azzal egyesül, amivel nem kellene. Így tehát valóban nagyon veszedelmes dolog ez. Szolgalelkű, aki látja, hogy szeretik őt és nem szeret.

Szeressétek, tehát, szeressétek egymást, mert erről ismerhető meg, hogy menyasszonyai és leányai vagytok-e Krisztusnak, vagy sem! Nem ismerhető ez fel másról, csak arról, hogy az Isten és a felebarát iránti szeretetben vagytok megalapozva. A felebaráti szeretetnek kell elvezetnie minket végső célunkba, azáltal, hogy a megfeszített Krisztus nyomdokait követjük: nem az Atya nyomdokait, hanem a Fiúét, mert az Atya nem ismeri a szenvedést, de a Fiú igen.

2. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét.

A szentséges kereszt útját kell tehát követnünk, elviselvén gyalázatot, kínzást és sértegetést, megvetvén a világot minden élvezetével és rangjával együtt, elviselvén éhséget és szomjúságot önkéntes szegénységben és szilárd engedelmességben, kitartóan, az elme és a test tisztaságával. A cella magányát keressük vagy azok társaságát, akik igazságban félik Istent, és meneküljünk mint a méregtől a beszélő szobától és a világiakkal meg az ájtatoskodókkal való beszélgetésektől, mert nem ez illik Krisztus menyasszonyához; és ne a csuklyás álbarátokkal,[3] hanem Isten igaz szolgáival társalogjunk. Nem helyes az, hogy a töviskoronás Fő alatt elkényeztetett tagok éljenek, mint azok az ostobák teszik, akik eltávolodnak a fejüktől, Krisztustól és nem keresnek mást, csak a test örömeit és inyencségeit.

És különösen nekünk kell illatos virágoknak lennünk, akiket kiemeltek a világból és a szent Szerzet kertjébe helyeztek, mint Krisztusnak szentelt menyasszonyokat. És ha valóban megtartjátok, amit ígértetek — azaz jó ilattal illatoztok —, akkor részesedni fogtok Isten jóságában, míg a Kegyelemben éltek, és örök látásában meg fogjátok ízlelni Őt. Ha nem így tesztek, nagy gyalázat bűzét fogjátok árasztani, és ebben az életben megízlelitek a poklot, a végén pedig az ördögök látását.

Krisztus követéséért hagytátok el a világot: ellene mondtatok a gazdagságának és igaz szegénységet fogadtatok; és ellene mondtatok a saját akaratotoknak, igaz engedelmességet fogadván; elhagytátok az általános állapotot (azaz nem akartatok a világ menyasszonya lenni), hogy megőrizzétek az igaz önmegtartóztatást és szüzességet, azt az illatot, melyben Isten és az angyalok gyönyörködnek, mert kedves nekik abban az elmében lakozni, melyet a tisztaság illata tölt be. Összegyűltetek, nem azért, hogy a gyűlölet, a harag és az ellenszenv elválasszon benneteket egymástól, hanem azért, hogy a szeretet kötelékében egyek és megkötözöttek legyetek; máskülönben ugyanis nem lehettek Isten tetszésére és egyetlen erény sem lehet tökéletes bennetek.

Micsoda szégyenben és micsoda zavarban van és lesz része annak az elmének és annak a léleknek, aki ígéretet tett és nem tartotta be, hanem épp az ellenkezőjét teszi ígéretének! Az ilyen nem Krisztust követi és nem a kereszt útján jár, hanem az élvezetek útján akar járni. Nem ez a mi utunk, hanem nekünk az alázatos Krisztust kell követnünk, a szeplőtelen Bárányt, a szegény Bárányt, aki annyira szegény, hogy nincs ahová lehajtsa tisztaságos fejét. És mivel a bűnnek mérge nem volt benne, és üdvösségünkért engedelmes volt Atyja iránt egészen a kereszt szégyenletes haláláig, ezért a szentek és a mi dicsőséges Atyánk, Szent Domonkos is, Rendjeiket e három oszlopra alapozták, azaz a szegénységre, az engedelmességre és az önmegtartóztatásra, csak azért, hogy jobban hasonlóvá formálódhassanak a megfeszített Krisztushoz és követhessék az Ő tanítását és tanácsait. Mert ebből a háromból származik minden erény és az ellentéteikből származik minden vícium.

A szegénységben vész el a kevélység, a világias társalgás és a gonosz barátság, ami csak az ajándékok miatt áll fenn; mert ha nincs mit ajándékozni, akkor nincsenek más barátok, csak Isten igaz szolgái, akik lelked ajándékát szeretik. A sze-

3. Szerzetes ruhában szélhámoskodó, nőcsábító eretnekekről van szó.

génység fosztja meg a szívet a hiúságtól, s az elmét a könnyelműségtől, hogy a cellában lakozzék és az imádság-anyát ízlelje, amely megőrzi és növeli benned az erényeket. És elvezet a tökéletes tisztaságra és így megőrzi az önmegtartóztatás fogadalmát; és nemcsak egy bűntől, hanem valamennyitől visszatart az érzékiség megtiprásával, öldöklésével és a test érzéki élvezetektől való távol tartásával; öldöklés alatt a böjtöt, a virrasztást és az imádságot értve. És így a lélek alázatos és szeretetteljes lesz: viseli és hordozza a felebarátja hibáit, és a szeretet Istennel egyesíti, és Isten a felebarátjával; és elvisel minden szenvedést és testi kényelmetlenséget, azért, hogy gazdagíthassa a lelkét. És miután ilyen édesen elszakadt a kevélységtől, megízleli a szent alázatosság illatát; és amennyire engedelmes, annyira alázatos, és amennyire alázatos, annyira engedelmes. Aki nem kevély, az következésképpen alázatos, aki pedig alázatos, az igazán engedelmes. És így mindhárom oszlopot birtokolja, s azok megtartják lelkének városát. Mert aki engedelmes, az megtartja a Rendet és a szokásait: akaratának fejét nem emeli fel engedetlenül az elöljárója ellen, nem vitatkozik vele, hanem az első szóra engedelmeskedik és azonnal igába hajtja a fejét. És nem mondja: „Miért épp nekem parancsolja és mondja ezt és miért nem a másiknak?" – hanem azon gondolkodik, mi módon lehet készséggel engedelmes.

Ó édes engedelmesség, amely soha nem szenvedsz! Te teszed, hogy az élő ember halottként rohan, mert megölöd önakaratát. És minél inkább halott valaki, annál gyorsabban rohan, mert az az elme és az a lélek, amely meghalt a gonosz érzéki akarat önszeretetének, sokkal könnyebben fut és egyesül örök Jegyesével a szeretet érzülete által; és az elme olyan magasságára és édességére jut, hogy halandó létére a Halhatatlanok illatát és gyümölcseit kezdi ízlelni.

Legyetek tehát engedelmesek, legyetek engedelmesek mindhalálig! Szeressétek, szeressétek egymást: kössön össze benneteket a szeretet köteléke, mert másképp nem tudunk eljutni a célunkba, és nem érjük el azt, amiért teremtve lettünk. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és legégőbb szeretet kötelékében megkötözött menyasszonyoknak láthassalak benneteket. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom. Szerelmem!

218. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Jóságával győzze le lázadó fiai rosszaságát, mert Krisztus is ezt tette. Térjen vissza és indítsa meg a keresztes háborút.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!
Szeretett és tisztelendő Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon. E levél Katalin avignoni tartózkodása alatt, tehát 1376. június 18. és szeptember 13. között készült.

szolgáinak szolgálója és rabszolgája, a te méltatlan, nyomorúságosan nyomorult leányod, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy igaz pásztornak láthassalak, megtanulván ezt az Atyától, Krisztustól, kinek helyén állsz, s aki életét adta a báránykáiért, nem tekintve hálátlanságunkra, sem azokra az üldözésekre, jogtalanságokra, gúnyolódásokra és sértegetésekre, melyeket azoktól kapott, akiket megteremtett és jótéteményeivel elhalmozott; és nem hagyott fel ezek miatt üdvösségünk munkálásával, hanem mint az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek szerelmese, nem nézte a maga szenvedéseit, hanem bölcsességével, békéjével és jóságával legyőzte gonoszságainkat.

A megfeszített Krisztus nevében kérlek és mondom, édes atyácskám, te is így cselekedj, azaz jósággal és türelemmel, alázatossággal és szelídséggel győzd le fiaid gonoszságát és kevélységét, akik fellázadtak ellened, atyjuk ellen. Tudod, hogy az ördög nem űzi ki az ördögöt: de az erénnyel ki fogod űzni. Jóllehet a legsúlyosabban megsértettek, gyaláztak és elvették a tieidet, mindazonáltal arra kérlek, atyám, ne az ő gonoszságukra, hanem a te jóságodra tekints, és ezért ne hagyj fel üdvösségünk munkálásával. Üdvösségük lesz az, ha kibékülsz velük, hiszen a fiú, aki atyjával háborúzik, amíg a háború tart, meg van fosztva az örökségétől. Jaj nekem, atyám, béke, béke, hogy oly sok fiad el ne veszítse az örök élet örökségét! Hiszen tudod, hogy Isten rád bízta ezt az örökséget, hogy add és vedd vissza, amint jóságodnak tetszik. Nálad vannak a kulcsok, és akinek te megnyitsz, annak megnyittatik, akinek bezársz, az előtt bezáratik. Így mondta ezt az édes és jó Jézus Péternek, akinek a helyén állsz: „Amit te feloldasz a földön, fel lesz oldva a mennyben is; és amit megkötsz a földön, az meg lesz kötve a mennyben is".[2]

Tanulj tehát az igaz Atyától és Pásztortól, hiszen látod, hogy most van az ideje annak, hogy életünket adjuk a báránykákért, akik elhagyták a nyájat. Meg kell tehát keresni és vissza kell őket vezetni türelemmel és a hitetlenek ellen indított háborúval, magasba emelvén a legédesebb és legégőbb kereszt zászlaját: nem szabad tovább aludnunk, hanem bátran magasba kell emelnünk. Isten mérhetetlen jóságában bízom, hogy vissza fogod szerezni a hitetleneket és javítasz a keresztények rosszaságán, mert a kereszt illata után mind futni fognak, még azok is, akik föllázadtak ellened.

Ó, micsoda öröm volna, ha láthatnánk, hogy a keresztény nép átadja a hit sóját a hitetleneknek.[3] Mert miután megkapták a világosságot, nagy tökéletességet érhetnének el, mint új palánták, akik elveszítették a hitetlenség ridegségét és a szentséges hit által befogadták a Szentlélek melegét és világosságát: a szent Egyház misztikus testében az erények virágait és gyümölcseit teremnék, olyannyira, hogy erényeik illata segítene kioltani azokat a víciumokat, bűnöket, kevélységeket és tisztátalanságokat, amelyek manapság annyira eláradtak a keresztény népben és különösen a szent Egyház főpapjaiban, pásztoraiban és kormányzóiban, akik pusztítják és felfalják a lelkeket; mondom: nem táplálják, hanem pusztítják őket. És mindezt önszeretetük miatt teszik, amelyből a kevélység, az élve-

2. Mt. 16, 19.
3. Vö. Mt. 5, 13.

zetvágy, a fösvénység és testi-lelki tisztátalanság származik. Látják, hogy jönnek a pokolbéli farkasok, hogy elragadják a rájuk bízottakat, és nem látszik, hogy törődnének vele, annyira csak a világ örömeinek, élvezeteinek, dicsőségének és kedvteléseinek megszerzésével törődnek. És mindez az önszeretetből származik, mert ha Istenért szeretnék magukat és nem önmagukért, akkor Isten dicsőségére figyelnének, és nem a magukéra, és a felebarát hasznára lennének és nem a saját érzékiségük hasznára.

Jaj, édes atyácskám, legyen gondod és ügyelj rájuk! Keress jó és erényes embereket és rájuk bízd a bárányok gondját, mert az ilyenek nem farkasok lesznek majd, hanem bárányok, akik a szent Egyház misztikus testét fogják táplálni. Ez nekünk hasznunkra, neked pedig nagy békédre és vigasztalásodra lesz: ők majd segíteni fognak azoknak a nagy terheknek hordozásában, melyekkel, tudom, hogy fáradoznod kell. Úgy tűnik nekem, jó Atyám, hogy úgy élsz, mint bárány a farkasok között. De légy erős és ne félj, mert Isten gondviselése és segítsége mindig feletted lesz. Ne törődj azzal, ha sok ellenállással találkozol és az emberi segítség megfogyatkozott, s akiknek segíteniük kellene, azok nincsenek melletted, sőt, ellened vannak. Ne félj, hanem annál inkább bízzál; és szent és édes vágyad meg ne fogyatkozzon, hanem napról napra mind jobban lángoljon.

Föl hát, atyám, váltsd valóra elhatározásodat visszajöveteledre és a szent Hadjárat megkezdésére vonatkozóan, amely Hadjáratra, látod, a hitetlenek hívnak, hiszen egyre közelebb jönnek és elveszik azt, ami a tiéd. Fel hát, hogy életünket adjuk Krisztusért! Vagy mi egyebünk van a testünkön kívül? Miért ne adnánk oda az életünket, ha szükséges, ezerszer is Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért? Ő így tett, és te, aki az Ő helyettese vagy, köteles vagy az Ő feladatát tenni. Az a szokás, hogy az utódul hagyott helyettes kövesse ura szokásait és nyomdokait. Jöjj tehát, jöjj, jöjj és ne késlekedj tovább, hogy mielőbb harcba indulhass a hitetlenek ellen; és ne akadályozzanak meg ebben azok a rothadó tagok, akik fellázadtak ellened. Kérlek és akarom, hogy szent csellel élj velük szemben, azaz légy jóságos, mint mondtuk, mert ezzel a szeretet tüzét és izzó parazsat hullatsz a fejükre[4] és magad mellé állítod őket, személyüket is és anyagi javaikat is, úgyhogy segítségedre lesznek a hitetlenek elleni igaz háborúban. Így tett a mi édes Üdvözítőnk is, mert a szeretetnek akkora tüzét és hevét árasztotta azok fejére, akik üldözték Őt, hogy lassan-lassan követőivé lettek és Isten nevét kezdték hordozni és segíteni. Amint Pál, az édes hírnök is tette, aki farkas volt és báránnyá változott és édes választott edénnyé; hiszen azt a tüzet, mellyel Krisztus töltötte meg az Ő edényét, elvitte az egész világra: a keresztényekből kiirtotta a víciumokat és elültette bennük az erényeket, a hitetlenekből pedig kiirtotta a tévedést és a hitetlenséget és elhelyezte bennük a szentséges hit világosságát. Nos az első és édes Igazság azt akarja és azt mondja, hogy te is így cselekedj: abból adj, amit magad is kaptál.

Béke, béke, béke, édes atyácskám, és ne több háborút! Ellenségeink ellen induljunk inkább és a szentséges kereszt fegyvereit hordozzuk, Isten szent és édes beszédének kardját. Jaj nekem, adj enni kiéhezett szolgáidnak, akik a legégőbb

4. Vö. Róm. 12, 20.

és legnagyobb vággyal várnak rád és erre az időre! Erősödj meg, erősödj meg atyám, és ne legyen benned gyötrő keserűség, hanem csak erőt adó keserűség, azon keseregvén csak, amiben Isten nevének gyalázását látjuk. Bátorítson a remény, hogy Isten gondoskodni fog minden szükségedről és szorult helyzetedről.

Nem mondok egyebet, mert ha a magam akarata szerint járnék el, nem hagynám abba, míg csak ebben a testben élek. Bocsásd meg vakmerőségemet: a szeretet és a fájdalom, ami Isten dicsősége és a szent Egyház felmagasztalása iránt van bennem, mentsen ki engem jóságod előtt. Szívesebben beszélnék élő szóval, mint írásban, mert hiszem, hogy úgy jobban átadhatnám lelkem hevét. Így többre nem vagyok képes. Indítsanak könyörületre az édes és szerelmes vágyak, melyeket szüntelen sírás és imádság közepette ajánlanak fel érted és a szent Egyházért. Ne hátráltasson hanyagság, hanem serényen cselekedj, mert úgy tűnik, az első Igazság gyümölcsöt akar teremni. Hamarosan megérnek a gyümölcsök, hiszen a virágzás ideje közel van. Férfias szívvel kövesd a kereszten értünk feláldozott és beteljesedett Bárányt, és ne légy félénk! Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Kérlek, tisztelendő atyám, ha lehetséges és magad is úgy akarod, add meg és engedélyezd azt, amiről Néri, aki ezt a levelet viszi, beszél majd neked.[5] Kérlek, hallgasd meg és adj hitelt a szavának. És mivel néha nem írhatjuk le azt, amit szeretnénk, én mondom, ha valamit titokban akarnál nekem üzenni, nyugodtan mondd el neki, mert rábízhatod azt, amit nekem mondanál. Ha szükséges lenne, szívesen odaadnám az életemet Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

219. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK, III. JÁNOS MESTERNEK, AZ ÁGOSTONOS REMETÉK GENERÁLISÁNAK ÉS ÖSSZES TÁRSAIKNAK, AMIKOR AVIGNONBAN VOLTAK[1]

A szent vágy tüzét az önismeret fája táplálja. Az üldözésekből az Egyház felmagasztalása fog megszületni. A bűn misztériumáról. Egy látomásának elbeszélése.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!
Szeretett Fiaim Krisztus Jézusban! Én, a ti nyomorult anyátok a vajúdás gyöt-

5. Neri di Landoccio. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.

1. Rajmundról lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon. Amikor a 206. levéllel Rajmund Avignonba ment, vele ment III. János ágostonos remete (lásd a 80. levél 1. jegyzetét a 196. oldalon) és több szerzetes. A levél valószínűleg 1376 áprilisának elején készült.

relmével vágyva vágyom arra, hogy szíveteket és érzületeteket a keresztre szegezve láthassam: azzal a kötelékkel megkötözve és egyesítve, amely belekötötte és beleoltotta az Istent az emberbe, és az embert az Istenbe. Arra vágyakozik a lelkem, hogy szíveteket és érzületeteket az Igébe, az édes Jézusba beoltva láthassam, annyira és oly módon, hogy se ördög, se teremtmény el ne választhasson titeket Tőle. Afelől ugyanis semmi kétség sincs bennem, hogy ha megkötözöttek lesztek az édes Jézusban és lángra gyúltok Benne, akkor a pokol minden ördöge összes gonoszságaival együtt sem lesz képes arra, hogy eltávolítson titeket ettől az édes szeretettől és egyesüléstől. Miután tehát oly nagy erő ez, és oly nagy szükségünk van rá, azt akarom, hogy a szent vágy tüzét mindig több fával tápláljátok, azaz az önismeret fája mindig növekedjék bennetek. Mert ez az a fa, amely az isteni szeretet tüzét táplálja, azt a szeretetet, amelyet Isten megismeréséből és kimondhatatlan szeretetéből szereznek meg, s amely a felebaráttal egyesíti a lelket. És minél több fával táplálják a tüzet, azaz minél jobban ismeri magát a lélek, annál nagyobb lesz a Krisztus és a felebarátja iránti szeretetének heve. Rejtőzzetek tehát el önismeretetekbe és ki ne lépjetek belőle, hogy a Malatasca[2] rá ne szedjen benneteket általtásaival és egymás ellen irányított gondolataitokkal, melyekkel az isteni szeretet egységéből akar kivonni titeket. És ezért én azt akarom és parancsolom, hogy vessétek alá magatokat egymásnak és hordozzátok egymás hibáit, megtanulván ezt az első édes Igazságtól, aki a legkisebb akart lenni és alázatosan elviselte minden gonoszságunkat és bűnünket. Azt akarom, drága fiaim, hogy ti ugyanígy tegyetek: szeressétek, szeressétek, szeressétek egymást! És örvendjetek és ujjongjatok, mert eljön a nyáridő.

Április elsejének éjszakáján ugyanis Isten egészen különlegesen feltárta előttem a titkait, kinyilvánítván csodálatos dolgait annyira és oly módon, hogy úgy tűnt, lelkem nincs a testemben, és olyan teljességét és örömét kaptam a kegyelemnek, aminek elbeszélésére a nyelv nem elegendő. Lépésről lépésre feltárta és megvilágította előttem annak az üldözésnek misztériumát, melyben most van része a szent Egyháznak, de a megújulást és a felmagasztalást is, melyben az eljövendő időkben kell részesülnie, mondván, hogy a mostani időket azért engedi meg, hogy az Egyház visszanyerje eredeti állapotát. Az első édes Igazság két mondást idézett a szent Evangéliumból: „Szükséges, hogy a világban botrány történjen", – és utána hozzátette – „de jaj annak, aki által a botrány történik"[3]. Mintha csak azt mondta volna: „Az üldözéseknek ezt az idejét azért engedem meg, hogy megtisztuljon Menyasszonyom azoktól a tövisektől, melyek egészen elborították őt; de az emberek gonosz gondolatait nem akarom. Tudod, hogyan teszem ezt? Úgy, mint akkor tettem, amikor a világban voltam és ostort fonván kikergettem azokat, akik adtak és vettek a templomban, mert nem akartam, hogy Isten házát rablók barlangjává tegyék. Bizony mondom, most is így teszek. Mert ostorrá teszem a teremtményeket és kiűzöm általuk a tisztátalan, kéjvágyó, fösvény és kevélységtől felfuvalkodott kereskedőket, akik adják és veszik a Szentlélek ajándékait".

2. Toszkán nyelvjárásban az ördög neve (rossz-zsák).
3. Vö. Mt. 18, 7.

Így tehát az emberi üldözések ostorával űzi ki őket, azaz az üldözések és szorongatások révén erőszakkal veszi el tőlük a rendetlen és becstelen életmódot.

És miközben a tűz egyre növekedett bennem, csodálkozva láttam, mint lépnek be a megfeszített Krisztus oldalába keresztények és hitetlenek egyaránt; és a szeretet érzülete és vágya engem is közébük vitt és velük együtt beléptem Krisztusba, az édes Jézusba, atyám, Szent Domonkos és az én kiváltképpen atyám, János,[4] valamint összes fiaim társaságában. És akkor egy keresztet adott a nyakamba és egy olajágat a kezembe — minthacsak akaratomat teljesítette volna — és azt mondta, hogy vigyem el ezeket egyik néptől a másikig. És mondta nekem: „Mondd nekik: Nagy örömöt hirdetek nektek!"[5]

Akkor az én lelkem egészen betelt: a szeretet érzülete és egyesülése által belefulladt az isteni Lényegbe az igaz ízlelőkkel együtt. És akkora volt lelkem öröme, hogy megszűnt számomra az a szenvedés, melyet Isten megbántása láttán éreztem, sőt, így szóltam: „Ó boldog és szerencsés bűn!"[6] Akkor az édes Jézus elmosolyodott és mondta: „Szerencsés tehát a bűn, ami nincs? Tudod te, mit mondott Szent Gergely, amikor ezt mondta: »Boldog és szerencsés bűn«? Mit gondolsz, vajon miért boldog és szerencsés? Mit mondott tulajdonképpen Szent Gergely?" Én válaszoltam, amint megadta nekem a választ és mondtam: „Jól látom és jól tudom, édes Uram, hogy a bűn nem méltó a szerencsére és önmagában se nem szerencsés, se nem boldog, de a gyümölcs az, ami a bűnből származik. Nekem úgy tűnik, azt akarta mondani Gergely, hogy Ádám bűne miatt adta nekünk Isten az Igét, az Ő egyszülött Fiacskáját és az Ige Ádám bűne miatt adta nekünk a vért: azért adta értünk az életét, hogy a szeretet nagy tüzével visszaadja nekünk az életet. Így tehát a bűn szerencsés: nem a bűn miatt, hanem a gyümölcs és az ajándék miatt, melyet a bűnből kaptunk".

Bizony így van. Így tehát abból a bűnből, amit a gonosz keresztények Krisztus Menyasszonyát üldözve követnek el, felmagasztalás, világosság és az erények illata születik ebben a Menyasszonyban. És ez annyira édes volt, hogy úgy tűnt nekem, nem lehet összehasonlítani a bűnt Istennek azzal a mérhetetlen jóságával és jótékonyságával, melyet Menyasszonya felé tanúsított. Akkor örültem és ujjongtam és oly nagy bizonyossága öltöztem a jövőt illetően, hogy úgy tűnt, máris benne élek és azt ízlelem. És ekkor Simeonnal együtt mondtam: „Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace"[7]. Olyan misztérium ez, melynek elbeszélésére nem elegendő a nyelv, elgondolására nem elegendő a szív, látására a szem.

Miféle nyelv volna elegendő arra, hogy elbeszélje Isten csodás tetteit? Az

4. Az olasz szövegben Giovanni Singularis áll. Tommaseo szerint a Singularis a Silenziario (hallgatag) elírása. Valószínűbb azonban, hogy Katalin Rajmundot nevezi itt Jánosnak (lásd a Legenda Maior második előszavát, amelyben maga Rajmund mondja, hogy Katalin az evangelistára utalva csak Jánosnak nevezte őt), és azért mondja őt Singularis (egyetlen, kiváltképpen való) atyjának, mert Rajmund volt a lelki atyja. Az imádsággal egymás lelkét formáljuk, egymás lelkét hozzuk a világra, ezért mond Katalin a leveleiben mindenkit atyjának és fiának (anyjának és leányának egyszerre). Rajmundot azonban mint gyóntatóját és lelkiatyját ezen felül, különösen is atyjának vallotta.
5. Vö. Lk. 2, 10.
6. A nagyszombati szertartás Húsvéti gyertyát köszöntő énekének, az Exsultetnek szavai.
7. Lk. 2, 29: „Most bocsátod el szolgádat, Uram, igéd szerint békességben".

enyém, ez a nyomorúságos nyomorult bizonyára nem. És ezért én hallgatni akarok és egyedül csak Isten dicsőségét, a lelkek üdvösségét és a szent Egyház felmagasztalását akarom keresni; és azt, hogy a Szentlélek erősségével és kegyelmével kitartsak mindhalálig. És ezzel a vággyal kiáltottam és fogok kiáltani nagy szeretettel és együttérzéssel a mi földi Krisztusunkhoz és hozzád, atyám, valamint összes drága fiamhoz, és ezzel imádkozom értetek és ügyetekért. Örüljetek tehát, örüljetek és ujjongjatok. Ó szeretet édes Istene, teljesítsd azonnal szolgáid vágyát!

Egyebet nem mondok, és valójában nem mondtam semmit. A halál kínjait érzem a vágytól. Legyetek részvéttel irántam. Kérjétek az isteni Jóságot és a földi Krisztust, hogy azonnal cselekedjék. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Fojtsátok bele magatokat a megfeszített Krisztus vérébe, és semmi miatt ne csüggedjetek, hanem legyetek mind erősebbek. Örvendezzetek az édes fáradozásban. Szeressétek, szeressétek, szeressétek egymást! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

220. — MADDALENA NŐVÉRNEK, ALEXIA LEÁNYÁNAK A SZIÉNA MELLETTI SANTA BONDA-KOLOSTORBA[1]

A szeretet menyegzős ruhája megszabadít a bűn szégyenétől. Az engedelmesség hajócskáját a szeretet és a gyűlölet szele viszi előre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy királyi ruhába öltözötten láthassalak, azaz a legégőbb szeretet ruhájába, amely ruha betakarja a mezítelenséget, elrejti a szégyent, felmelegít és elemészti a ridegséget.

Mondom, betakarja a mezítelenséget, azaz az Isten képére és hasonlatosságára teremtett és léttel bíró lélek az isteni Kegyelem nélkül nem érné el a célt, amiért teremtetett. Alapvető szükségünk van tehát a kegyelem ruhájára, melyet a szent keresztségben kapunk meg Krisztus vérének közvetítésével. Ezért a ruháért a kisdedek, akik csecsemőkorukban meghalnak, megkapják az örök életet; nekünk azonban, jegyeseknek, magunkra kell öltenünk az örök Jegyes iránti szeretet ruháját azáltal, hogy megismerjük az Ő kimondhatatlan szeretetét, különben azt a Kegyelmet, amit a keresztségben kaptunk, mezítelennek mondhatnánk. És ezért fel kell emelnünk érzületünket és vágyunkat, hogy igaz önismerettel felnyitván az értelem szemét, megismerjük Isten bennünk levő jóságát és a ki-

1. A Santa Bonda-kolostorra vonatkozóan lásd a 73. levél 1. jegyzetét a 179. oldalon. Maddalena nővér Alexia (lásd 49. levél 1. jegyzet a 129. oldalon) leánya, bencés apáca volt.

mondhatatlan szeretetet, mellyel szeret minket. Mert ha az értelem ismeri és látja, akkor lehetetlen, hogy az érzület ne szeresse és az emlékezet ne őrizze Isten jótéteményeit. És így szeretetet merít a szeretetből, amely felöltözteti őt és betakarja mezítelenségét.

Mondom, elrejti szégyenét, mégpedig kétféle módon. Az egyik az, hogy a bűn utálata miatt eldobja magától a lélek a bűn miatti szégyenkezést: amint felébred benne a Teremtő megbántása miatti szégyen, azonnal újra magára ölti ruhaként az erény szeretetét és eljut oda, hogy Istennek dicsőséget, önmagának pedig gyümölcsöt terem. Mert valamennyi cselekedetünk és vágyunk virágát, a dicsőséget Isten magának akarja, de a gyümölcsét nekünk hagyja. Így tehát látod, hogyan rejti el ez a ruha a bűn szégyenét.

De mondom, egy másik szégyent is elvesz, azaz elveszi azt a szégyent, amelyet az érzékiség érez az önszeretet és a világ véleményével való törődés miatt. Az az akarat, amely meghalt önmaga és minden mulandó dolog számára, nem lát szégyent. Sőt, örömét találja a megszégyenülésben, a kigúnyoltatásban, a sértegetésekben, a kínzásokban és a rágalmakban, és minél inkább látja, hogy megtiporja a világ, annál boldogabb. Ebből következően megelégedéssel viseli Isten dicsőségéért az üldözéseket: a világ sok jogtalanságát, az ördög sok kísértését és zaklatását, és a testet, amely a szellem ellen akar lázadni. Mindezek közepette örül, mert bosszút állhat önmagán az öngyűlölettel, s mert hasonlóvá formálódhat a megfeszített Krisztushoz, méltatlannak tartván magát az elme békéjére és nyugalmára. És nem szégyenkezik azon, hogy ez a három ellensége, azaz a világ, az ördög és a test gúnyt űz belőle és nevetségessé teszi, mert érzéki akarata halott. Magára öltötte Isten legfőbb és örök akaratának ruháját és mindent köteles tisztelettel és szeretettel fogad, mert látja, hogy Isten mindent szeretetből bocsát rá és nem gyűlöletből. Amilyen érzületet látunk az ajándékozóban, azzal az érzülettel fogadjuk a dolgokat. Édes tehát a megszégyenülésre vágyakozni, mert vele űzzük el a megszégyenülést.

Ó mennyire boldog az a lélek, aki megszerezte ezt az édes világosságot! Hiszen egyszerre gyűlöljük meg vele a magunk indulatait és a másokét, és szeretjük meg a szenvedést, melyet ezek az indulatok okoznak. A mi indulatunk a saját érzékiségünk, a mások indulata pedig az, amit a világ üldözésének mondunk; tehát bűn gyűlölni azt, aki üldöz minket. Tartsd azért magad méltónak, drága leányom, a szenvedésre, és méltatlannak a gyümölcsre, ami a szenvedésből következik. Ezek lesznek azok az ékszerek, melyeket királyi ruhádon fogsz viselni. Jól tudod, hogy az örök Jegyes is hasonlóan cselekedett, mert ruhájára rakta a sok szenvedést, ostorozást, kínzást, gúnyolódást és sértegetést és végül a kereszt szégyenletes halálát.

Mondom, ez a ruha felmelegít és elemészti a ridegséget. Felmelegít a legégőbb szeretet tüzével, amely az Isten dicsősége és a felebarát üdvössége utáni nagy vágyban mutatkozik meg, azáltal, hogy viseli és hordozza a felebarát hibáit. Együtt örül Isten szolgáival, akik örülnek, és együtt sír azokkal a gonoszokkal, akik a sírás idejét élik: részvéttel van irántuk és kesereg a bűnük miatt, amellyel Istent bántják. Minden szenvedésre és gyötrelemre odaadja magát, csakhogy visszavezesse őket azok közé, akik örülnek és az édes királyi erények szerelmeseiként élnek.

Mondom, elemészti a ridegséget, azaz az önszeretet ridegségét, amely önszeretet megvakítja a lelket, mert nem engedi megismerni sem önmagunkat, sem Istent; elveszi a Kegyelem életét és türelmetlenséget szül, és a kevélység gyökere felszínre hozza hajtásait. Istent is, a felebarátját is megbántja rendetlen érzületével, és elviselhetetlen önmaga számára is. Mindig lázad az engedelmesség ellen; és mindezt azért teszi, mert önmagát szereti.

És ezért azt akarom, édes és szeretett leányom, hogy veszíts el minden érzéki önszeretetet – mert nem áll jól Krisztus menyasszonyának, ha mást szeret, mint a Jegyesét – és az értelem világosságával öleld át az erényeket. Máskülönben nem hajózhatsz e sötét élet viharos tengerén, azaz nem hajózhatsz a szent engedelmesség hajócskája nélkül, melybe beléptél. Nélküle nem fogsz megérkezni az örök élet kikötőjébe, ahol az örök Jegyessel fogsz egyesülni. Gondold meg, hogy ha összetörik a hajócskád az engedetlenség kőszirtjén, akkor te megfulladsz és elveszíted a kincsedet, azaz a szent elhatározásod gyümölcsét, melynek megszerzését a fogadalom letételekor határoztad el, amikor engedelmességet ígértél.

Emelkedj ki tehát ebből a szeretetből, nehogy elvessz, és férfiasan, mint igaz jegyes, tűzd ki hajócskádban a szeplőtelen és alázatos Bárány, a te Jegyesed árbocát, azaz a szentséges kereszt fáját az Ő engedelmességének vitorlájával. Mert jól látod, hogy az Atya iránti engedelmesség vitorláját bontotta Ő ki és a szeretetnek valamint a bűn és az érzéki szeretet gyűlöletének gyors szelével rohant egészen a szentséges kereszt szégyenletes haláláig.

Nos, így tégy te is: készséges engedelmességgel, igaz alázatossággal, Isten és a felebarát iránti szeretettel szeresd és viseld el a nővéreidet, az elme minden botránkozása és a nyelv minden zúgolódása nélkül. Hordozd és viseld el azt, amit láttál vagy hallottál a felebarátodról; és tisztelettel fogadd a feddéseket, megfontolván, hogy szeretetből mondják és teszik, és nem gyűlöletből. Ily módon meg fogsz szabadulni minden szenvedéstől és méltatlankodástól; szeretni fogod az erényeket és gyűlölni és utálni fogod a víciumokat és a saját rendetlen szeretetedet, megtanulván ezt az édes és jó Jézustól, aki számodra regula, út és tanítás. A regulát és a tanítást az engedelmességével adta neked, nem kerülve el a szenvedéseket, hanem gyalázatok, kínzások és sértegetések, jogtalanságok és rágalmak és sok zúgolódás közepette teljesítette be engedelmességét a szentséges keresztfán.

Ő a te utad, mert amint Ő a kereszt útján járt, ugyanúgy neked és minden értelmes teremtménynek Őt kell követnetek, elviselvén az Ő szerelméért minden szenvedést, gyötrelmet és zaklatást, kibontván a kereszt árbocán a megfeszített Krisztus vitorláját, azaz a szeretet és a vágy érzületének vitorláját a szüntelen imádsággal. Ez az imádság visz és hoz. Viszi, mondom, az öngyűlölettel teljes vágyainkat és a felebaráti szeretetben bizonyított szeretetünket. Hozza, mondom, Isten vágyát és akaratát, és meghozván szent és jó cselekedetekre készteti kezeinket.

Akkor ki fogsz vetkőzni önszeretetedből és magadra fogod ölteni a menyegzős ruhát. Máskülönben nem leszel igaz menyasszony és nem leszel képes ellenállni a sok rágalomnak, miket rólunk hallottál, tudom, s melyek szenvedést okoznak neked. Nem akarom tehát, hogy tovább szenvedj, mert ez az az út, melyen Isten igaz szolgáinak járniuk kell. És mivel megfontoltam, hogy aki megteszi azt, amit mondtam, megszabadul minden szenvedéstől és békében és nyugalomban él, ezért

mondtam neked, hogy arra vágyom, hogy láthassam: kivetkőztél az érzéki önszeretetből és magadra öltötted a királyi ruhát, annak érdekében, hogy megszabadulj attól a szenvedéstől, melyet az engedetlenség okoz és ezek a rágalmak. Élj békében és nyugalomban, Istent ízlelvén a kegyelem által; így a végén elnyered majd Isten örök látását, melyben véget ér a szenvedés, és elnyered az erény gyümölcsét, mely kicsiny fáradalmainkat követi. Isten ajándékozzon meg téged és a többieket édes és örök áldásával. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

221. — BARTOLOMEA DELLA SETA NŐVÉRNEK, A PÍZAI SANTO STEFANO-KOLOSTORBA[1]

Egyedül az akarat az, ami vétkezik. Hogyan van jelen Isten a lélekben a kísértések és a sötétség idején. Egy látomásának tanítása.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az örök Jegyes igaz, felszentelt menyasszonyának láthassalak. A menyasszonyra az jellemző, hogy egy akaraton van a vőlegényével: nem akar többet, mint ő akar és nem is gondol mást, mint ő.

Most tehát gondold meg, leányom, hogy te, aki a megfeszített Krisztus menyasszonya vagy, ugyanígy nem gondolhatsz és nem akarhatsz mást, mint Ő, azaz nem egyezhetsz bele a rossz gondolatokba. Hogy a gondolatok ne jöjjenek, ezt nem mondom, mert ezt nem tudod megakadályozni sem te, sem más teremtmény. Az ördög ugyanis sohasem alszik, és Isten ezt azért engedi meg, hogy az Ő menyasszonya tökéletes serénységben járjon és növekedjen az erényben. Emiatt engedi meg néha Isten, hogy az elme terméketlen és sötét legyen, és sok gonosz gondolat forogjon benne, olyannyira, hogy a lélek számára képtelennek látszik az, hogy Istenre gondoljon vagy nevéről megemlékezzék.

Vigyázz, ha ilyesmit érzel magadban, hogy se zavar, se rendetlen szégyen meg ne lepjen és el ne hagyd gyakorlataidat és szóbeli imáidat, ha az ördög ezt mondaná: „Mit ér az az imádság, amit nem vággyal és érzülettel mondasz? Jobb volna, ha nem tennéd!" Ne hagyd abba emiatt és ne jöjj zavarba, hanem férfiasan felelj meg neki: „Inkább akarok szenvedések árán küzdeni a megfeszített Krisztusért — sötétségben és harcokban —, mint nem küzdeni érte és nyugalomban élni!" És gondold meg, hogy ez a tökéletesek állapota, akik, ha lehetséges is lenne, hogy az ember élvezetek között töltve ezt az életet elkerülje a poklot és elnyerje az örök

1. Lásd a 182. levél 1. jegyzetét a 409. oldalon.

életet, ők akkor sem akarnák ezt, annyira csak a megfeszített Krisztussal való hasonlóságban örvendeznek. Ezért inkább a kereszt és a szenvedés útját akarják, mint a szenvedés nélküli utat. Vajon lehet-e nagyobb öröme a menyasszonynak, mint hogy hasonlóvá formálódhat a vőlegényéhez és az övéhez hasonló ruhát viselhet? Így tehát, mivel a megfeszített Krisztus a földi életében nem választott mást, mint a keresztet és a szenvedést, ezért az ő menyasszonya is boldognak mondja magát, amikor az Ő ruháját látja magán; és mivel látja, hogy Jegyese mérhetetlenül szerette ezt a ruhát, ezért ő is oly nagy szeretettel és vággyal fogadja, hogy nyelv azt nem képes elbeszélni.

És ezért az örök és legfőbb Jóság, hogy eljuttassa őt erre a legtökéletesebb szeretetre és alázatosságra, megengedi, hogy elméjének sok csatában és szárazságban legyen része, annak érdekében, hogy a teremtmény megismerje önmagát és meglássa, hogy önmagától ő semmi, mert ha valami is volna, úgy akkor szabadítaná meg magát a szenvedéstől, amikor akarja; mivel azonban nem létezik, képtelen erre. Ezért, megismervén és megalázván önmagát a maga nem-létezésében, megismeri Isten jóságát, aki kegyelemből adta neki a létet, és minden más kegyelmet, ami a létre épül.

Erre azonban azt fogod mondani: „Amikor annyi szenvedés és támadás és sötétség vesz körül, hogy nem látok mást, csak szégyent, képtelen vagyok bármiben is remélni, annyira nyomorultnak látom magam." Megfelelek neked, leányom, mert ha keresni fogod Istent, meg is fogod találni Őt a jó akaratban. Mert jóllehet sok csatát érzel, azt nem érzed, hogy elvesztetted volna azt az akaratot, amely Istent akarja. Sőt épp az okozza a szenvedést és a fájdalmat, hogy ez az akarat fél Isten megbántásától. Látván tehát, hogy Isten megőrzi a jó akaratot és megadja, hogy utáljuk a halálos bűnt, örülni és ujjongani kell és nem szabad zavarba jönni a csaták miatt.

Emlékszem, hallottam, hogy beszélt erről az első édes Igazság Isten egyik szolgálójának,[2] aki a legnagyobb szenvedésekben és kísértésekben volt akkor, és többek között a legnagyobb sötétségben, annyira, hogy az ördög ezt mondta neki: „Mit fogsz tenni, ha egész hátralévő életed ebben a szenvedésben fog eltelni, utána pedig a pokolba jutsz?" Akkor ő férfias szívvel, minden félelem nélkül és szent öngyűlölettel válaszolt, mondván: „Nem fogok kitérni a szenvedések elől, mert én a szenvedéseket választottam enyhületül. És ha végül a pokol adatna nekem, akkor sem fogok felhagyni a Teremtőm szolgálatával. Hiszen én az vagyok, aki méltó a pokolra, mert megbántottam az első és édes Igazságot, ezért ha Ő a poklot adná nekem, nem történne semmi méltánytalanság, mert én az Övé vagyok." Akkor a mi Üdvözítőnk ebben az édes és igaz alázatosságban eltüntette a sötétséget és az ördögi zaklatásokat, és – mint amikor felszáll a köd és kisüt a nap – megjelent a szolgáló előtt. Erre az a szeretet édes melegétől patakként omló könnyek között mondta: „Ó édes és jó Jézus, hol voltál, amikor a lelkem annyira gyötrődött?" Az édes Jézus, az ártatlan Bárány válaszolt: „Itt voltam melletted. Mert Én változatlan vagyok és soha nem távozom a teremtménytől, ha a teremtmény nem távozik el tőlem a halálos bűn által." Akkor a szolgáló édes párbeszédet kezdve

2. Magáról Katalinról van szó. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét az 52. oldalon.

mondta: „Ha velem voltál, miért nem éreztem ezt? hogyan lehetséges, hogy tűz mellett nem éreztem a tűz melegét? Nem éreztem mást, csak jeges hideget, szomorúságot és keserűséget, és úgy tűnt, telve vagyok halálos bűnökkel." Ő édesen válaszolt és mondta: „Akarod-e, leányom, hogy megmutassam, miként lehetséges az, hogy a csaták miatt nem estél halálos bűnbe és Én melletted voltam? Mondd meg nekem: mi az, ami a halálos bűnt elkövetí? Egyedül csak az akarat. Hiszen a bűn is, az erény is az akarat belegyezésétől függ; máskülönben nincs se bűn, se erény, csak ha az akarat hozzájárul. Ilyen akarat nem volt benned, mert ha lett volna, kedvedet és örömödet találtad volna az ördög gondolataiban; mivel azonban akaratod nem járult hozzá, bánkódtál és szenvedtél attól, hogy megbántasz engem. Lásd meg tehát, hogy az akaratban van a bűn is, és az erény is. Ezért azt mondom neked, hogy nem szabad zavarba jönnöd az ilyen támadások miatt. Hanem ebből a sötétségből, így akarom, meríts fényt önmagad megismeréséhez, hogy ebben a megismerésben megszerezd az alázatosság erényét, a jó akaratban pedig örvendezve és ujjongva ismerd meg, hogy Én elrejtőzve benned lakom. Ez az akarat jelzi, hogy benned vagyok, mert ha rosszat akarnál, nem volnék benned a Kegyelem által.

Hanem tudod-e, miként vagyok ilyenkor benned? Oly módon, miként a keresztfán voltam. És oly módon vagyok veled, miként akkor Atyámmal voltam. Gondold meg, leányom, hogy a kereszten egyszerre voltam boldog és fájdalmas. Boldog voltam az isteni és az emberi természet egysége miatt, mindazonáltal a test szenvedett, mert az örök Atya elrejtette hatalmát és megengedte, hogy szenvedjek, de nem vonta vissza az egyesülést, mellyel örökre egy velem. Gondold meg, hogy ugyanígy lakom a lélekben: gyakran megvonom tőle az érezhető jelenlétemet, de nem vonom meg a kegyelmet, a kegyelem ugyanis soha nem veszíthető el, csak a halálos bűn által, mint mondtam.

De tudod-e, miért teszem ezt? Azért, hogy a lelket igaz tökéletességre vezessem. Tudod, hogy a lélek nem lehet tökéletes, csak ha két szárnya van: azaz az alázatosság és a szeretet. Az alázatosságot az önismeretből szerzi meg, amely önismeretre a sötétség idején jut el; de a szeretetet is megszerzi, mert látja, hogy én szeretetből őriztem meg benne a jó és szent akaratot. Ezért én azt mondom, hogy a bölcs lélek, látván, hogy mennyi erény származik belőle, biztonságosabbnak és drágábbnak tartja a kísértések idejét (és én nem is másért engedem meg az ördögnek, hogy kísértsen benneteket), mint bármi más időt.

Most tehát elmondtam, miként vagyok melletted. És gondold meg, hogy üdvösségtek miatt nagy szükségetek van az ilyen időkre, mert ha a sok kísértés miatt nem serkenne fel a lélek, a legnagyobb hanyagságba esne és elveszítené a szüntelen vágy és imádság gyakorlatát. A harc idején ugyanis — ellenségektől félve — sokkal éberebb, és hozzám menekülve, aki az ő erőssége vagyok, felszereli lelkének sziklavárát. Az ördög szándéka azonban nem ez: Én azért engedem meg neki, hogy kísértsen benneteket, hogy eljussatok az erényre, ő pedig azért kísért, hogy kétségbeessetek.

Gondold el, hogy amikor az ördög megkísért egy olyan lelket, aki már szolgál nekem, nem azért teszi ezt, mintha hinne abban, hogy ténylegesen bűnbe tudja ejteni, hiszen az ördög látta, hogy az a lélek inkább meghal, minthogy ténylege-

sen megbántson engem; hanem miért teszi? Azért, mert zavart igyekszik kelteni a lélekben, mondván: »Ezektől a gondolatoktól és indulatoktól semmi jót sem várhatsz.« — Lásd tehát, mekkora az ördög gonoszsága, aki az első támadással nem tudott győzni, de a másodikkal az erény színe alatt gyakran győz! Ezért azt akarom, hogy soha ne kövesd az ő gonosz akaratát, hanem az enyémet ragadd meg, amint mondtam. És ezt regulaként adom neked, és azt akarom, hogy másokat is taníts meg erre, amikor szükséges."

Nos tehát, ugyanígy mondom én neked, drága leányom, hogy azt akarom, így cselekedj. És legyünk az erények tükre azáltal, hogy a megfeszített Krisztus nyomdokait követjük. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, és ne akarj és ne keress mást, csak a Megfeszítettet, amint ez a megfeszített Krisztus vérén visszavásárolt igaz menyasszonyhoz illik. Lásd meg, hogy valóban menyasszony vagy: Ő jegyzett el téged és minden teremtményt, és nem ezüst gyűrűvel, hanem testének gyűrűjével. Lásd meg azt az édes Kisdedet, aki a nyolcadik napon, amikor körülmetélték, egy gyűrűnyit adott a testéből. Ó szeretetnek felbecsülhetetlen mélysége és magassága! mennyire szeretted ezt a menyasszonyodat, az emberi nemet! Ó élet, aki által mindenek élnek! Te vontad ki az embert az ördög kezeiből, aki a sajátjaként birtokolta őt: kivontad az ördög kezeiből — az alázatosság horgával fogván meg az ördögöt — és a tulajdon testeddel jegyezted el. A véredet adtad foglalóul, és végül feláldozván a testedet, lefizetted a váltságdíjat.

Részegülj meg hát, leányom és ne légy hanyag, hanem kelj fel igaz serénységgel. Törje össze ez a vér szíved keménységét, oly módon, hogy soha többé be ne zárja szívedet se tudatlanság, se hanyagság, se senki teremtmény szava. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

222. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK[1]

A világ kötelékeit nem oldozgatni, hanem vágni kell.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: kiléptél a sötétségből és minden késlekedés nélkül egyenesen a fény felé haladsz, mert az időnk elfogy és mi vakságunk miatt nem vesszük észre. Ha azonban eloszlik a felhő, előttünk áll az igazság tárgya.

Az igazság ez: Isten nem akar és nem keres mást, csak a mi megszentelésünket. Ezért teremtett minket a saját képére és hasonlatosságára és ezért akarta az édes és szerelmes Ige a szeretet akkora tüzével nekünk adni az életet. Így nyilatkoztatta ki nekünk az igazságot. Az a lélek, aki látja ezt a világosságban, nem alszik, hanem

1. Lásd a 195. levél 1. jegyzetét a 438. oldalon.

felkel az álomból nagy serénységgel keresvén annak útját és módját, helyét és idejét, hogy ez az igazság teljesedhessék benne. Nem bízik abban, hogy a holnapi napra várhat, mert látja, hogy nem lehet biztos a holnapban.

Azt akarom, hogy így cselekedj. Űzz el minden sötétséget, hogy ne legyen benned akadálya ennek a világosságnak. Tudod, hiszen Isten megmutatta neked miután kiléptél a sötétségből, hogy kiválasztott téged ennek az igazságnak megismerésére. Nagy feddésre lennél méltó, ha ellenállnál neki. Akkor leszel ellenálló, ha hanyagságból oldozgatnád és nem vágnád a köteléket. És mivel Ő azt akarja, hogy vágj, ezért megadta neked a kegyelmet, hogy megtedd azt, amit megtettél, ami miatt engem igen nagy öröm töltött el.

Rajta hát, fiam, serényen, mint aki az időt éhezi, tedd meg azt, amit még meg kell tenned, hogy teljesülhessen benned Isten akarata. Egyebet nem mondok. Mondd meg Péternek, hogy hanyagság nélkül tegye szabaddá magát, hogy minden köteléktől mentesen és ne megkötözötten fusson a megfeszített Krisztus tanításának útján. Ami N. úr dolgát illeti...[2]

Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, szerelmem!

223. — GIACOMO DEGLI ORSINI BÍBOROSNAK[1]

Az erősség alapja az alázatosság. A lélek önmagában találja meg azt a sziklát, azt a szeretetet, amely megtartotta a szentséges keresztet. Legyen a béke közvetítője a pápa és az ellene lázadó városok között.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy erős és szilárd oszlopnak láthassalak a sok ellenséges széllel szemben, miután mások táplálására helyeztek téged a szent Egyház kertjébe. Ha az oszlop nem lenne jól megalapozva a sziklában, ledőlne. Szükséges, hogy alapja jó mélyre legyen ásva, mert enélkül gyengének bizonyulna.

Ó atyám, Krisztus Jézusban, te alázatosságban megalapozott oszlop vagy, amely alázatosságot az önismeretben szerzünk meg. Az ember azért kevély, mert nem ismeri önmagát. Mert ha tudná, hogy önmagától nem létezik, nem esne kevélységbe. Léte azonban egyedül Istentől való, mert mi soha nem kértük Istent, hogy megteremtsen minket. Egyedül isteni Szeretetének tüze késztette tehát erre: az a szeretet, amellyel a teremtményét szerette, mert önmagába tekintve szerelmese lett keze—alkotása szépségének.

A lélek, aki magába tekint, lassan-lassan eljut oda, hogy megtalálja magában

2. A másolók itt kihagytak egy részt a 242. oldalon.

1. Lásd a 101. levél 1. jegyzetét.

Isten jóságát; és annyira megnövekszik benne a szeretet tüze, hogy nem képes mást szeretni, se mást kívánni, csak Istent, akinek mérhetetlen jóságát megtalálta. Meglátja ugyanis magában azt a sziklát, amely egyenesen tartotta a szentséges kereszt zászlaját; mert sem a szikla nem tudta volna megtartani, sem a szegek nem verhették volna át, ha nincs az a szeretet, amellyel Isten az embert szereti.

Emlékszem, mit mondott erről egy alkalommal egyik szolgálójának,[2] aki mérhetetlen vágyában ezt mondta: „Ó Uram, mily nagy kegyelem lett volna számomra, ha én lehettem volna az a szikla és az a föld, amelybe a te Keresztedet felállították! Mert akkor befogadhattam volna a véredet, mely a keresztről hullott alá". Felelvén az első édes Igazság, mondta: „Drága leányom, te voltál az a szikla, amely fogva tartott engem: te és a többi teremtmény, aki értelemmel bír, azaz a szeretet, amely bennem van irántatok. Mert semmi más nem lett volna elegendő arra, hogy fogva tartson engem, az Istenembert."

Szégyenkezzenek tehát a nyomorúságosan nyomorult, kevély szívek, melyek e sötét élet nyomorúságára és anyagiasságára, a világ nagyságaira, állásaira és élvezeteire adják magukat! Az ilyen az önszeretettel annyira felszínes alapot vet, hogy sem tartósan fáradozni, sem a gyalázatoknak, megvetésnek és önkéntes szegénységnek azon az útján járni nem akar, melyen az édes és jó Jézus járt. Mondom, az ilyen nem erős, hanem minden kicsi szél földre dönti, hiszen alapja, azaz szeretete és érzülete az üres, könnyelmű és változékony dolgokba van helyezve, melyek úgy eltűnnek, mint a szél.

Jól látod, hogy Istenen kívül semminek sincs szilárdsága önmagában. Ami él, elmúlik. Az életből a halálba megyünk, az egészségből a betegségbe, a megbecsülésből a megvetésbe, a gazdagságból a szegénységbe. Minden elmúlik és elrohan. Ó, milyen együgyű az, aki egészen a változó dolgokba veti érzületét! Azért teszi ezt, mert önmagát szereti érzéki szeretettel, és azt szereti, ami ahhoz a kicsi, érzéki részhez hasonló: nem értelmes, az erényben megalapozott szeretettel szereti önmagát. Mert ha értelmesen szeretné önmagát, azaz mindent, amit szeret, ésszel szeretne és erénnyel (és nem a saját érzéki szeretetének, a világ élvezeteinek és örömeinek, és inkább a teremtményeknek, mint Istennek a kedvéért), akkor ha valamije megfogyatkozna, nem vesztene semmit, és semmiféle szenvedést sem érezne, hiszen a szeretetét nem érte veszteség. Csakis az okoz ugyanis szenvedést, amit Isten akarata ellenére szeret az ember; aki Istenben elrendezett szeretettel szeret, hiszen önmagát és mindent a Teremtőben megalapozott igaz ismeret meggondoltságával szeret, az Benne soha nem érez szenvedést.

Jól látja, hogy Isten semmit sem ad és semmit sem vesz el tőlünk — sem lelkiekben, sem a mulandó dolgokban — más célból, csak hogy megszenteljen minket, és nem akar mást, csak a mi javunkat. Akkor ezzel a világossággal és ismerettel, melyet önmagáról és Isten jóságáról valamint felbecsülhetetlen szeretetéről szerzett, megalázkodik, kiásva magából a gyűlöletet és a megvetést önmaga iránt. Megszületik benne a türelem a szenvedések, jogtalanságok, kínzások és sértegetések viselésére: elégedett a szenvedésekben, mert megfontolta, hogy lázadó volt a Teremtőjével szemben.

2. Magáról Katalinról van szó. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

Miután elkészítette az alapot, és erős és szilárd sziklává vált, mely Krisztus Jézus sziklájára épül és támaszkodik azáltal, hogy az Ő nyomdokait követi, nem tud másban örvendezni, csak abban, amit Isten szeret, csak azt szereti és keresi; és gyűlöl mindent, amit Ő gyűlöl. Így akkora örömöt, erősséget és vigasztalást fogad be, hogy nincs senki, sem ördög, sem teremtmény, aki elgyengíthetné és elkeseríthetné őt, mert ahol Isten van, ott minden jó jelen van. Szívünket ily nagy szeretettől már semmi sem tudja elvonni.

Ne több hanyagságot és tudatlanságot! Kövesd a szentséges keresztfán feláldozott és megnyitott Bárányt! Máskülönben, drága atyám, te, akit oszloppá tettek, hogy segíts és támogasd mindenben, amiben csak tudod ennek a Báránynak édes Menyasszonyát...[3] Isten nem a te jóságodért, hanem a maga jósága miatt tett oszloppá téged, hogy megadd neki a tiszteletet és a felebarátodnak a fáradozást. Légy, légy a lelkek ízlelője és belőlük táplálkozz, mert ez volt az Ő eledele is.

Jól látod, hogy miután első atyánk bűne miatt elveszítettük a kegyelmet, az örök Atya akarata nem teljesedhetett bennünk, mert Ő nem más célból teremtett minket, csak azért, hogy örök szépségét és halhatatlan életét ízleljük és benne örvendezzünk. Ez az akarat nem teljesült. Miután szeretetének tüzétől késztetve, mely szeretettel a saját teremtményeit szerette, meg akarta mutatni, hogy nem más célból teremtett minket, megtalálta a módját, hogy beteljesedjék ez az akarata: a szeretet által nekünk adta egyszülött Fiacskáját, az Igét és rajta büntette meg gyengeségünket és gonoszságunkat.

Ó szeretet édes tüze, te két célt érsz el egy csapással: egyszerre büntetted meg önmagadon a bűnöst — elviselvén halált és szenvedést, eltelve gyalázattal, sértegetésekkel és szégyennel, hogy visszaadd nekünk azt a tisztességet, amit a bűn elkövetésével vesztettünk el — és engesztelted ki ezzel Atyád haragját. Magadon szolgáltatva igazságot elégtételt adtál a jogtalanságért, melyet örök Atyád ellen én követtem el. Így a nagy háborúból békét készítettél.

Bizony jól mondja az igazságot az édes és szerelmes Pál, hogy Krisztus a mi békénk és közvetítőnk; mert azért jött, hogy békét tegyen Isten és ember között.[4] Ez volt az az édes és szelíd mód, amellyel Isten visszaadta nekünk a célt, amire teremtve lettünk. Tetteivel és cselekedeteivel a legnagyobb szeretetet mutatta nekünk, és mutatja mindig is szüntelenül. És mindezt megtalálja a lélek, ha önmagába tekint, mert Isten mindent érte tett. Adjuk fel, adjuk fel lelkünk városát, ha másért nem, ezért a tűzért! Jaj, jaj, ne aludj tovább sem te, sem a szent Egyház többi bajnoka! Ne figyeljetek többé a mulandó dolgokra, de figyeljetek a lelkek üdvösségére! Hiszen látjátok, hogy az ördög szüntelenül felfalja az édes váltságdíjon visszavásárolt bárányokat; és mindez a pásztorok gondatlansága miatt van, akik maguk is a lelkek pusztítói.

Törődj velünk, az Isten szerelmére! Tégy meg mindent, amire csak képes vagy, az édes földi Krisztus segítségével, hogy jó pásztoraink és kormányzóink legyenek! Jaj, az Isten szerelmére! Ne légy többé halálára és szívük meghasadására Isten szolgáinak, hanem légy serény mindabban, amit megtehetsz, annak bizonysága-

3. Hiányos szöveg.
4. Vö. Ef. 2,14.

ként, hogy szereted Isten dicsőségének, és a lelkek üdvösségének éhségét. És annak bizonyságaként, hogy nemcsak a keresztény nép, hanem a hitetlenek üdvösségére is éhezel, kérd a földi Krisztust, hogy azonnal tűzze ki felettük a szentséges kereszt zászlaját. És ne félj semmiféle háborútól vagy botránytól, ami jöhetne, hanem légy férfiasan bátor, mert így fogsz eljutni a békére.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, szüntessétek meg a háborút, amit azok ellen a rothadó tagok ellen viseltek, akik fellázadtak a saját főjük ellen: kérd a Szentatyát, hogy engesztelődjék ki és kössön békét velük. Mert jobb azon a köteles módon eljutni a békére, amit a szent Egyház java megkíván, mint háborúval. Jóllehet jogtalanságot követtek el ellened, mégis világosan látnod kell, mi a nagyobb jó. Erre kérlek, amennyire csak tudlak; és ezután majd elindulhatunk férfiasan, hogy életünket adjuk Krisztusért.

Egyebet nem mondok. Légy erős oszlop: megerősített és megszilárdított az erős sziklán, Krisztuson. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsásd meg vakmerőségemet, hogy írni merészeltem neked. Mentsen ki engem a szeretet, amely Jézus Krisztus édes Menyasszonya és a te üdvösséged iránt van bennem. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

224. — NIERA ASSZONYNAK, GHERARDO GAMBACORTI ÚR HITVESÉNEK PÍZÁBA[1]

Az ember abban hisz, amit szeret. Az élő hit gyümölcsei a türelem, a szeretet és az alázatosság.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az örök Atya hivő szolgálójának és leányának láthassalak. Tudod, hogy a szeretet az, ami hivővé tesz minket. Azt szereti az ember, amiben hisz. Ezért látjuk, hogy Isten igaz szolgái, a szeretet miatt, mellyel a Teremtőjüket szeretik, elveszítik minden önmagukba vetett hitüket és reményüket, mert nem bíznak a saját erejükben, sem tudásukban, hiszen tudják és látják, hogy nem léteznek: létüket Istennek tulajdonítják, aki ajándékba adta nekik és nem azért, mert tartozott ezzel. Amint a lélek hittel szeret, eleven reménye nem önmagára irányul, hanem arra, aki Van. Az ilyeneknek élő hite van — és nem halott — szent és igaz cselekedetekkel.

Melyek azok a cselekedetek, amelyek megmutatják, hogy az eleven hit igaz szereteten alapszik? A türelem, amely a szenvedés vagy a jogtalanság elviselésében mutatkozik meg, bármilyen formában is bocsássa ránk azokat Isten; az isteni szeretet önmagunk érzéki szeretetével szemben; az alázatosság a felfuval-

1. Lásd a 155. levél 1. jegyzetét a 357. oldalon.

kodott kevélységgel szemben, mellyel az ember világi állásokat, élvezeteket, gyönyörűségeket és megbecsülést szerez magának. Ez az alázatosság megveti a világot minden pompájával együtt. De csak az lehet alázatos, aki ismeri önmagát és a hibáit, tudja, hogy nem létezik, és látja a hozzá lealázkodott Istent. Amint a lélek meglátja a legfőbb Felséget olyan mélységbe leszállottan, mint a mi emberségünk, elszégyelli magát kevélysége miatt, látván az ennyire megalázkodott Istent.

Ezek tehát azok a gyümölcsök, amelyek az egyedül a Teremtőbe vetett eleven hitből születnek. Az ilyenek az igazságban örvendeznek és ízlelik Istent. Nem szenvednek semmiféle szenvedés vagy gyötrelem miatt, amit viselnek, mert erősen hiszik, hogy Isten nem akar és nem keres és nem enged meg mást, csak ami megszentel minket. És mindez a szeretetből származik, mert ha nem szeretne, nem volna hite.

Ugyanígy lásd meg, hogy épp az ellenkezőjét teszik azok, akiknek érzülete és serénysége a világra irányul, akik minden hitüket és reményüket önmagukba és a világba vetették. És ezért szüntelen szenvedésben és keserűségben élnek, hiszen szeretetüket olyasmibe helyezték, ami nem szilárd és nem maradandó és így állandóan csalódnak benne. Miféle állandósága van egy atyának vagy anyának, egy rangnak, gazdagságnak vagy uralkodásnak? Semmilyen. Mert minden eltűnik, mint a szél. Ma él és holnap halott, most egészséges és a következő pillanatban beteg, ma gazdag és holnapra elszegényedik; most együtt örül a fiaival és holnap egyedül marad. És ezért szenved a rendetlen vágy és szeretet miatt, hiszen nem tud kielégülést találni abban és nem tudja megtartani azt, amit szeret.

És ezért azt akarom, legédesebb leányom, hogy érzületed, hited és reményed ne önmagadra és a romlandó dolgokra irányuljon, hanem azt akarom, hogy egészen Krisztus, az édes Jézus szolgálatában örvendezz, akiben minden örömöt és vigasztalást megtalálsz. Őbenne megrészegül a lélek a szeplőtelen Bárány vérétől, felgyúl és elolvad a legégőbb szeretet tüzében; akkora ereje lesz, hogy sem az ördög, sem a teremtmény el nem veheti tőle e jót.

Rejtőzz el tehát a megfeszített Krisztus sebeibe, érzületedet, hitedet és reményedet a megfeszített Krisztusba vesd. Ezzel az édes, igaz Báránnyal menj végig ezen a sötét életen és érkezz meg az örök életre, ahol az igaz és édes ízlelők legelésznek. Egyebet nem mondok.

Amit fiad megházasítása felől kérdeztél, arra azt felelem, hogy ne a vagyonra és a nagy rokonságra figyelj, hanem egyedül a leány jó természetére és erényeire. Ha ezt megtalálod, biztonsággal cselekedhetsz. És amit teszel, Isten félelmével tedd, azaz mindig Ő álljon szemeid előtt.

Áldd meg és bátorítsd Gherardót Krisztusban, az édes Jézusban. És mondd meg Gherardónak, hogy panaszkodni fogok miatta a megfeszített Krisztusnál, mivel nem tette meg azt, amit minden hívő kereszténynek meg kell tennie.[2] Mondd meg neki, hogy ne várja meg életének utolsó pillanatát, mert nem tudja, mikor jön el az és milyen lesz. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Valószínűleg az évi szentgyónásról van szó (Lásd a 155. levelet).

225. — A PÍZAI LAZZARINO MINORITA TESTVÉRNEK[1]

Aki ebben az életben a szenvedések türelmes elviselésében nem ízleli meg Istent, az nem látja meg Őt az örök életben.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Atyám és Testvérem és Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, a haszontalan szolgáló, írok neked, emlékezetemben hordozván Krisztus édes szavait, azaz: „Vágyva vágytam arra, hogy megtegyem veletek ezt a Pászkát, mielőtt meghalok".[2] Ettől a szent vágytól égve, amint az isteni Kegyelem késztet rá (hiszen én magam által nem vagyok, hanem egyedül Isten az, aki van), amennyire tehát Isten megsebezte a lelkemet, annyira égve mondom én is, amit Krisztus mondott: „Vágyva vágytam arra, hogy megtegyük a Pászkát mielőtt meghalok".

Az lesz a mi szent és édes Pászkánk, amiről Dávid a Zsoltároskönyvben beszél: „Ízleljétek és lássátok"[3]; de úgy tűnik, nem láthatjuk meg addig Istent, míg meg nem tettük ezt a szent Pászkát, azaz meg nem ízleltük Őt; amíg meg nem ízleltük Őt, mondom, az Ő kimondhatatlan szeretetének szerelme által megismervén és megízlelvén, hogy Isten jósága nem akar mást, csak a mi javunkat, amint a szerelmes Pál is mondja: „Isten a mi megszentelődésünk és megigazulásunk és minden nyugalmunk"; és: „Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket".[4]

Ó felbecsülhetetlen szeretet és szerelem! Te mutatod meg ezt a tüzes vágyat, és mint a vak és a részeg rohansz a kereszt gyalázatába! A vak nem lát és a részeg sem, amikor teleitta magát a borral: olyan, mint a halott, aki elvesztette önmagát. Ugyanígy vak és részeg Ő a mi üdvösségünktől. És nem tartotta vissza sem a mi tudatlanságunk, sem hálátlanságunk, sem önszeretetünk, amellyel magunkat szeretjük. Ó Jézus, legédesebb szerelmem! hagytad, hogy megvakítson a szeretet és ne lásd meg gonoszságainkat! És önmagad érzékelését is elvesztetted. Ó édes Uram, úgy látom, édességes testeden akartad látni és megbüntetni a bűnt, ezért adtad magad a kereszt gyötrelmére; és a kereszten függve megmutattad, mint a szerelmes, hogy nem a magad hasznáért szeretsz minket, hanem a mi megszentelésünkért.

Úgy áll Ő előttünk, mint a mi regulánk, mint a mi utunk és mint az írott könyv, melyből minden tudatlan és vak ember tud olvasni. A könyv első sora a gyűlölet

1. A pízai származású Lazzarino ferences volt, a sziénai ferences kolostorban filozófiát tanított. Giovanni Tantuccihoz és a szintén ferences Volterrai Gabrielehez hasonlóan (lásd a 80. levelet) először ő sem hitt a Katalinnal kapcsolatos dolgokban. Tapasztalatai azonban úgy meggyőzték, hogy egyik leglelkesebb tanítványa lett. Ezért kapta a „Caterinato" jelzőt, azaz Katalinos Lazzarino lett belőle.
A levél 1375 Húsvétján kelt, Pízában.
2. Vö. Lk. 22, 15. Lásd az 52. levél 2. jegyzetét a 136. oldalon.
3. Zsolt. 33, 9.
4. Vö. 1. Kor. 1, 30. és 1. Tessz. 4, 3.

és a szeretet, azaz az Atya tiszteletének szeretete és a bűn gyűlölete. Szeressünk tehát, édes és drága testvérem és a Szentség tisztelete által[5] atyám; kövessük ezt az édes könyvet, mely annyira édesen mutatja nekünk az utat. És ha történetesen szembetalálkozunk az úton a mi három ellenségünkkel, azaz a világgal, az ördöggel és a testtel, akkor ragadjuk meg a gyűlölet fegyverét, amint atyánk, Szent Ferenc is tette. Hiszen ő, hogy a világ meg ne rontsa ízlését, az igaz és szent szegénységet választotta.

Azt akarom, hogy mi is így cselekedjünk. És ha a test ördöge a szellem ellen akarna lázadni, akkor megvetéssel sanyargassuk és törjük meg testünket, úgy, amint atyánk tette, aki mindig serényen és hanyagság nélkül futott ezen a szent úton. És ha az ördög sok általtásával, különböző fantáziaképekkel és szolgai félelemmel akarná megtölteni elménket és lelkünket, ne féljünk, mert ezek mind hatalmukat vesztik a kereszt erejétől (ó legédesebb szerelmem!), mert nem képesek többre, csak amennyit Isten enged meg nekik. És Isten nem akar mást, csak a mi javunkat, tehát nem bocsát ránk többet, csak amennyit el tudunk viselni.

Erősödj, erősödj meg és ne térj ki a szenvedés elől! Őrizd a szent akaratot, amelynek nincs másban nyugalma, csak abban, amit Krisztus szeret és abban, amit Ő gyűlöl.[6] És így a gyűlölettel és szeretettel felfegyverzett akaratunknak akkora ereje lesz, mint szent Pál mondja, hogy sem a világ, sem az ördög, sem a test nem képes őt eltéríteni az útról. Viseljünk, viseljünk el mindent, drága testvérem, mert minél többet szenvedünk itt a megfeszített Krisztussal, annál nagyobb lesz a dicsőségünk. És egyetlen szenvedésnek sem lesz akkora jutalma, mint a szív küzdelmének és a lelki szenvedésnek: ezek a legnagyobb szenvedések és ezért a legnagyobb gyümölcsre méltók.

Ily módon kell tehát megízlelnünk Istent, hogy megláthassuk Őt. Egyebet nem mondok neked, csak annyit, hogy egyesüljünk és alakuljunk át Isten édes akaratában. Fussunk, fussunk, édes testvérem, mint akiket egészen a megfeszített Krisztushoz láncolt a szeretet a keresztfán.

Én, Katalin, Jézus Krisztus haszontalan szolgálója, neked ajánlom magam és kérlek, imádkozz értem Istenhez, hogy az igazságban járjak. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

5. Lásd a 2. levél 1. jegyzetét a 22. oldalon.
6. Azaz akkor nyugodt, ha azt szereti, amit Krisztus szeret és azt gyűlöli, amit Ő gyűlöl.

226. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Isten szolgái a megfeszített Krisztus iskolájába járnak. Szent Pál példája. A lélek Istenben találja meg a maga képmását és önmagában találja meg Isten képmását. Egy látomásának elbeszélése.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Atyám és Fiacskám Krisztus Jézusban, akit Édesanyámtól, Máriától kaptam, én Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: Isten megtestesült Fiacskája szavának igaz gyermeke és hirdetője vagy, nemcsak szóval, hanem cselekedetekkel is; megtanulván ezt az igazság Mesterétől, aki előbb megtette az erényt és utána prédikált róla. Ha így teszel, gyümölcsöt teremsz és olyan csatorna leszel, amelyen át Isten fogja árasztani a kegyelmet a hallgatók szívébe.

Tudjátok, fiacskáim, hogy életünk nem lehet jó és nem éhezhetünk Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére, és másokat sem tudunk erre tanítani, ha nem járunk az Ige, a kereszten feláldozott és elhagyott Bárány iskolájába, mert nála van az igaz tanítás. Maga mondta így: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet"; és senki sem juthat az Atyához, csak általa. Nyíljék meg értelmetek szeme a látásra, fületek a hallásra, és halljátok meg a tanítást, amit Ő ad nektek. Lássátok meg magatokat, mert magatokat Őbenne, Őt pedig magatokban fogjátok megtalálni. Azaz Benne fogjátok megtalálni, hogy Isten — kegyelemből és nem tartozásból — a saját képére és hasonlatosságára teremtett minket; és magatokban fogjátok megtalálni az Ő mérhetetlen szeretetét, amellyel hasonlóvá lett hozzánk az isteni és az emberi természet egyesülése által. Hasadjon meg tehát és nyíljék meg a szívünk a szeretet akkora tüzének és lángjának látásában, amely beoltotta az Istent az emberbe és az embert az Istenbe! Ó mérhetetlen szeretet! Ha az ember ezt felfogná, önmagában elég volna neki. Fel tehát, ebbe az édes iskolába, fiaim! Hiszen ez a szeretet és érzület vezet majd oda és éltet majd ott titeket.

Mondom, nyissátok ki a fületeket, hogy meghalljátok az Ő tanítását, ami ez: önkéntes szegénység, a jogtalanságok türelmes elviselése, jóval fizetni azoknak, akik rosszat tesznek velünk; kicsinek, alázatosnak, megvetettnek és elhagyottnak lenni a világban; kínzások, sértegetések, jogtalanságok, csúfolások, rágalmak, zúgolódások, szorongatások és üldözések elviselése a világ, a látható és láthatatlan ördögök és a saját bűzlő testünk részéről, amely mint lázadó mindig a Teremtője ellen akar lázadni és a Szellem ellen akar csatázni. Ez tehát az Ő tanítása: türelemmel elviselni mindent, és a gyűlölet és a szeretet fegyverével ellenállni mindennek.

Ó édes és szelíd tanítás! Ez az a kincs, amit Ő magának választott és a tanítványaira hagyott. És úgy hagyta rájuk, mint a legtöbbet, amit adhatott. Ha az

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon. A levél az Avignonban tartózkodó Rajmundnak és a vele lévőknek szól. 1376 nyarán vagy később íródott.

isteni Jóság jónak látta volna az önszeretet örömeit, élvezeteit, kedvteléseit és a szívbéli hiúságot és könnyelműséget, akkor maga is ezt választotta volna. Mivel azonban a megtestesült Ige bölcsessége látta és tudta, melyik a legjobb rész, ezért azonnal azt szerette és öltötte magára. És így tesznek az Ő fiai és szolgái, akik Atyjuk nyomdokait követik.

Nem akarom tehát, hogy tudatlanok legyetek és távol maradjatok ettől az édes és gyönyörűséges úttól és szelíd iskolától, hanem mint igaz fiak, öltsétek magatokra ezt a ruhát, annyira és oly módon, hogy összenőjjön veletek és csak akkor hagyjon el titeket, amikor majd elhagyjátok ezt az életet: akkor el fogjuk hagyni a szenvedés ruháját és nem marad más ruhánk, csak az öröm ruhája, és a Bárány asztaláról fogjuk enni azt a gyümölcsöt, amely a fáradalmainkra következik.

Így tett Pál is, az édes hírnök, aki magára öltötte a megfeszített Krisztust és megfosztotta magát az isteni Lényeg örömétől.[2] Magára öltötte az ember-Krisztust, azaz a megfeszített Krisztus szenvedéseit és gyalázatait, és másban sem akart dicsekedni, sőt, azt mondja: „Menekülök attól, hogy másban dicsekedjem, mint a megfeszített Krisztus keresztjében".[3] És annyira örömét találta benne, hogy amint egyszer maga az Apostol mondta egyik szolgálójának: „Édes leányom, az említett öröm annyira megkötözött engem a szeretet és az érzület kötelékével, hogy soha nem szűnt meg és nem fogyatkozott meg bennem, míg csak el nem vették tőlem az életet".

Az édes Pál jónak látta megtanulni ezt a tanítást. Tökéletesen megtanulta, olyannyira, hogy a lelkek ízlelője lett és belőlük táplálkozott. Mint a szivacs, amely magába szívja a vizet, úgy szívta ő magába a gyalázatok útján járva Istennek azt a felbecsülhetetlen jóságát és szeretetét, amellyel végtelenül szereti a teremtményt. És látta, hogy az Ő akarata a mi megszentelésünket, az örök Atya dicsőségét és a lelkek üdvösségét akarja, és halálra adta magát, hogy beteljesítse megszentelésteket. Pál felfogta és megértette ezt. És amint megértette, azonnal Isten dicsőítésére és a felebarátért való fáradozásra adta magát: férfias bátorsággal hirdette az igazságot és nem késlekedett hanyagság miatt, hanem serény volt. A szeretet választott, tűzzel teli edénye lett, hogy Isten szavát hordozza és prédikálja.

Most tehát arra vágyódik az én lelkem – mivel nagy és tüzes vággyal vágyakoztam arra, hogy megtegyem veletek ezt a Pászkát –, hogy teljesülve és betelve láthassam vágyamat. Ó mennyire boldog lesz a lelkem, amikor látni fogom, hogy ti mindenki másnál szilárdabban és erősebben magatokra öltöttétek a megfeszített Krisztust, és a lelkek eledelét eszitek és ízlelitek. Mert az a lélek, aki önmagát nem önmagáért, hanem Istenért látja, és Istent is Istenért, amennyiben Ő a legfőbb és örök Jóság, aki méltó a szeretetre, az – meglátván Benne a tüzes és beteljesedett szeretet hatását – megtalálja Benne a teremtmény képmását, és megtalálja önmagában Isten képmását. Azaz meglátja, hogy az a szeretet, amellyel Isten őt szereti, kiterjed minden teremtményre; és ezért azonnal kényszerítve érzi magát arra, hogy szeresse a felebarátját, mint önmagát, mert – az isteni

2. Vö. Fil. 1, 21–24.
3. Gal. 6, 14.

Lényeg tengerének forrásában szemlélve önmagát – látja, hogy Isten végtelenül szereti őt. Akkor a vágy felkészíti arra, hogy önmagát Istenben szeresse és Istent önmagában, hasonlóan ahhoz, aki a forrásba tekintve meglátja a maga képmását, és meglátván megszereti és örömét találja benne. És ha bölcs, akkor előbb szereti meg a forrást, mint önmagát. Hiszen ha nem látta volna meg önmagát, akkor nem örülne és nem szeretne; és nem javítaná arcának hibáját, melyet a forrásban látott meg.

Így tehát gondoljátok meg, édes fiaim, hogy más módon nem láthatjuk meg sem a méltóságunkat, sem a hibáinkat, melyek elveszik lelkünk szépségét, csak ha megyünk és beletekintünk az isteni Lényeg csendes óceánjába, amely megjelenít minket. Hiszen belőle jöttünk ki, mivel Isten Bölcsessége a saját képére és hasonlatosságára teremtett minket. Benne találjuk meg az egységet az emberségünkbe oltott Igével: megtaláljuk, meglátjuk és megízleljük szeretetének tüzét, mely arra késztette, hogy megajándékozzon minket önmagunkkal, majd fölvéve emberi természetünket, egyesítse az Igét velünk és minket az Igével. A szeretet volt az az erős kötelék, amely fogva tartotta Őt a kereszten átszegezetten és általverten. És mindezt azáltal fogjuk látni, hogy önmagunkat Isten jóságában látjuk. Nem ízlelhetjük meg Őt az örök életben és nem láthatjuk meg színről-színre más módon, csak ha előbb az érzület, a szeretet és a vágy által megízleljük a mondott módon ebben az életben.

És ezt az érzületet nem tudjuk megmutatni neki azáltal, hogy valamit az Ő hasznára teszünk, mert neki nincs szüksége a mi javainkra; de megmutathatjuk és meg is kell mutatnunk a testvéreink felé azáltal, hogy Isten nevének dicsőségét és dicséretét keressük bennük. Ne több hanyagságot tehát! Ne aludjatok tovább a tudatlanság álmában, hanem felgyúlt és égő szívvel terjesszétek ki az édes sé szerelmes vágyakat arra, hogy Isten dicsőségéért és a felebarátért való fáradozásért éljetek, soha el nem távolodva célunktól, a megfeszített Krisztustól. Tudjátok, hogy Ő az a sziklafal, amelyen megnyugodva beletekinthetünk a forrásba. Fussatok, hogy elérjetek hozzá és zárkózzatok be a megfeszített Krisztus sebeibe. Örüljetek, örüljetek és ujjongjatok, mert közel az idő, mely meghozza a tavasz illatos virágait. És akkor se csodálkozzatok, ha ennek az ellenkezőjét látjátok történni, sőt, biztosabbak legyetek, mint valaha.

Jaj nekem, jaj nekem, én szerencsétlen lelkem! Nem akarok megnyugodni addig, míg nem látom, hogy egy kés közeledik torkomhoz és átvágja azt Isten dicsőségére, hogy visszaadhassam véremet a szent Egyház misztikus testének! Jaj, jaj, meghalok és nem tudok meghalni! Egyebet nem mondok. Atyám, bocsásd meg tudatlanságomat. És hasadjon és olvadjon meg a szíved a szeretet akkora hevétől!

Nem írok nektek Isten műveiről, melyeket tett és tesz, mert kevés arra a nyelv és a toll. Azt üzented, hogy örüljek és ujjongjak és olyan híreket küldtél, melyeket, különleges örömmel fogadtam, jóllehet az első és édes Igazság, miután elbúcsúztam tőled, olyan örömmel ajándékozott meg – úgy akarván tenni velem az örök Jegyes, mint atya tesz a lányával, vagy vőlegény a menyasszonyával, kinek semmiféle keserűségét sem képes elviselni, ezért mindig újabb módot talál arra, hogy megörvendeztesse őt –, gondold meg atyám, az Ige, a végtelen, örök és fönséges

Istenség akkora örömben részesített, hogy még testem tagjai is úgy érezték, szétolvadnak és eltűnnek, mint viasz a tűzben. A lelkem három lakást készített: egyet az ördöggel önmagam megismerése és a sok zaklatás, harc és fenyegetés által, melyek annyira támadtak, hogy egy pillanatra sem hagytak fel lelkiismeretem kapujának döngetésével. Ekkor én felkeltem az önmagam elleni gyűlölettel és ezzel a gyűlölettel léptem be a pokolba, vágyakozva arra, hogy elvégezzem a szentgyónást nálad. Hanem az isteni Jóság többet adott nekem, mint amennyit kértem, mert téged kértelek és Ő önmagát adta: Ő maga oldozott fel engem és adott bocsánatot az én bűneimre és a tieidre, megismételvén a más alkalmakkor mondott leckéket és a szeretetnek oly nagy tüzével, és az elmének oly nagy biztonságával és tisztaságával árnyékozván be engem, hogy a nyelv azt el nem beszélheti. És hogy teljessé tegye a vigasztalást, megadta nekem, hogy a földi Krisztus házában lehettem; úgy járkálván ott, mintha csak az utcán járnék, úgy tűnt, mintha az örök Háromság legfőbb magasságából indulna egy út, melyen Isten jóságának olyan megismerését és világosságát kaptam, hogy azt nem lehet elmondani. Megnyilvánultak előttem a jövő dolgai, miközben az igaz ízlelők között jártam és a földi Krisztus kicsinyke családjával társalogtam. Láttam, hogy ujjongással és békével teljes új hírek jönnek és hallottam, az első és édes Igazság szavát, aki ezt mondta: „Leányom, én nem vetem meg az igaz és szent vágyakat, hanem beteljesítem őket. Légy tehát bátor és légy jó és férfias eszköz az igazság hirdetésére, mert én veled leszek" – és ekkor úgy tűnt, hogy érsekünk felmagasztalásáról hallok.[4] És amikor ugyanezt hallottam tőled, amint megírtad nekem, örömre öröm következett.

Ó édes fiacskám, feltárom előtted megátalkodott és kemény szívemet annak érdekében, hogy kérd Istent, tegyen igazságot és álljon bosszút rajtam, amiért nem hasadt meg és nem olvadt el a szívem a szeretet ekkora melegétől! Jaj nekem, mert csodálatos módon ez a három lakás nem zavarta egymást, hanem az egyik fűszerezte a másikat. Amint a só fűszerezi az olajat és tökéletessé teszi az ételt, ugyanúgy az ördögök társasága az alázat és a gyűlölet által, valamint a szent Egyház társasága és éhsége a szeretet és a vágy által megtette, hogy az örök életet ízleljem az igaz ízlelőkkel. Egyebet nem mondok. Gondold el, hogy meghasad a szívem és nem tud meghasadni.

Atyámról, Tamás testvérről[5] azt a hírt kaptam, hogy Isten kegyelméből legyőzte az ördögöt az erénnyel. Egészen más ember lett, olyan, amilyen soha nem volt: nagy érzületben és szeretetben nyugszik a szíve. Kérlek, írj neki néha magadról. Üljetek ünnepet, mert megtaláltam eltévedt fiaimat: kijöttek a sötétségből és visszatértek a nyájhoz. Nincs senki, aki ellene mondana annak, amit tenni akarok.

Én, Katalin, a te méltatlan leányod, áldásodat kérem. Neked ajánlom összes fiaimat és leányaimat, legyen gondod rájuk, nehogy egyet is elragadjon a pokolbéli farkas. Azt hiszem, Néri[6] el fog menni hozzátok, mert jónak tűnik őt az ud-

4. Nem tudjuk, kinek a bíborossá választásáról van szó.
5. Katalin első gyóntatója, Della Fonte Gamás. Lásd a 25. levél 1. jegyzetét a 70. dolalon.
6. Neri di Landoccio. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.

varba küldeni. Tájékoztasd, mit kell tennünk ama romlott tagok békéje érdekében, akik fellázadtak a szent Egyház ellen, mert nem látok édesebb orvosságot a test és a lélek békéjére, mint ezt. Ebben és minden más szükséges dologban serényen járj el, és ne figyelj semmi másra, csak Isten dicsőségére. Mindazonáltal, függetlenül attól, amit én mondtam, azt tedd, amit Isten tétet veled és amit a legjobbnak látsz, akár üzensz Nérivel, akár nem. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

227. — VILMOS TESTVÉRNEK LECCETÓBA, AMIKOR KATALIN FIRENZÉBEN VOLT[1]

A teremtés és a megváltás igazságát a vér nyilatkoztatja ki számunkra. Az igazság megismerésének útja. A békéért való imádságra buzdít.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél és megfulladtál az alázatos és édes és szeplőtelen Bárány vérében, amely vér elvette halálunkat és nekünk adta az életet, elvette a sötétséget és nekünk adta a fényt. Mert a megfeszített Krisztus vérében ismerjük meg Isten legfőbb, örök Igazságának fényét; Istenét, aki a saját képére és hasonlatosságára teremtett minket, mégpedig szeretetből és kegyelemből és nem tartozás fejében. Az Igazság ez: nevének dicsőségére és dicséretére teremtett bennünket és azért, hogy az Ő legfőbb és örök javát ízleljük és benne örvendezzünk. Mivel azonban ez az igazság Ádám vétke miatt nem teljesedhetett be, azért az a kimondhatatlan szeretet, amely arra késztette Istent, hogy előszólítson minket önmagából, azaz megteremtsen a saját képére és hasonlatosságára, ugyanaz a szeretet arra indította (nem mintha Isten önmagában megmozdulna, hiszen Ő a mi mozdulatlan Istenünk, hanem az irántunk való szeretete mozdult arra), hogy nekünk adja az Igét, egyszülött Fiacskáját, megparancsolván neki, hogy önmagán büntesse meg a mi bűneinket és vérében mossa meg a lélek arcát, melyet Ő oly nagy szeretettel annyira nemesnek teremtett; és az Ő vérében akarta kinyilatkoztatni nekünk igazságát. Tökéletesen kinyilatkoztatva látjuk, hogy ha nem az lenne az igazság, hogy Ő az örök életre teremtett minket, hogy legfőbb és végtelen javában örvendezzünk, akkor nem adott volna nekünk ilyen Megváltót, és nem adta volna nekünk önmagát, az egészen Istent és egészen Embert. Való igaz tehát, hogy Krisztus vére kinyilatkoztatja és megvilágítja az Ő édes akaratának igazsá-

1. Lásd a 64. levél 1. jegyzetét a 157. oldalon. Katalin 1376-ban a pápával való békekötésről tárgyalt a firenzeiekkel. Többek között az interdiktum fegyelmének betartására kérte őket, hogy ez legyen első lépésük a pápa iránti engedelmesség felé.

gát. És ha jól meggondolom, egyetlen erénynek sincs élete, ha nem az igazságnak ezzel a világosságával születik meg és növekszik a lélekben.

Ó ősi és új igazság! A lélek, aki birtokol téged, megszabadult a sötétség szegénységétől és a fény gazdagsága az övé. Nem a lelki látomások vagy más vigasztalások fényéről beszélek, hanem az igazság fényéről; azaz arról az igazságról, melyet a vérben ismert meg a lélek, s amelytől megrészegült, megízlelvén Isten szeretetének érzületét a szentséges hit világosságával. Amely hitnek minden cselekedetünket fűszereznie kell, miközben a szentséges kereszt asztalánál a lelkek eledelében örvendezünk Isten dicsőségére. Nem az örömök és nem a testi-lelki vigasztalások asztalánál, hanem a kereszten: kiirtván és lerombolván minden akaratunkat, elviselve kínzást, gúnyt, sértegetést és gyalázatot a megfeszített Krisztusért, és azért, hogy minél inkább eggyé váljunk édes akaratával.

Akkor boldog a lélek, amikor látja, hogy a szeretet érzülete által egy valósággá vált vele és az Ő ruháját látja magán. És annyira az Ő nevének dicsőségéért és dicséretéért elviselt szenvedésekben van az öröme, hogy ha lehetséges is lenne számára, hogy szenvedés nélkül eljusson Isten birtoklására és a lelkek eledelét ízlelje, akkor is inkább akarná ezt szenvedéssel a Teremtője szerelméért. Honnan ez a vágya? Az igazságból. Mivel látta és ismerte meg az igazságot? A hit világosságával. Hol keresték szemei az igazságot? A megfeszített Krisztus vérében. Milyen edényben találta meg? A saját lelkében, amikor megismerte önmagát. Ez az igazság megismerésének útja és más utat nem látok. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: megfürödtél és megfulladtál az alázatos és szeplőtelen Bárány vérében.

Ebben a vérben örvendezünk. És benne reméljük, hogy Isten a vér szerelméért irgalmasságot fog cselekedni a világgal és édes Menyasszonyával, el fogja oszlatni az emberi elmék sötétségét. És nekem úgy tűnik, egy kissé már hajnalodik, azaz Üdvözítőnk megvilágosította ezt a népet, hogy kiemelkedjék annak a bűnnek gonosz vakságából, amellyel kikényszerítették a szentmise bemutatását.[2] Most Isten kegyelméből betartják az interdiktumot és kezdenek engedelmeskedni Atyjuknak. Ezért a megfeszített Krisztus szerelméért kérlek, hogy te, Antal testvér, a Mester, Félix testvér[3] és a többiek végezzetek különleges könyörgéseket, kényszerítvén az isteni Jóságot, hogy a vér szerelméért küldje el fölénk irgalmassága napját, hogy azonnal megkössék a békét: az valóban édes és kedves nap lesz. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Az interdiktum miatt tilos volt Firenzében a szentmise bemutatása.
3. Nizzai Antal, Giovanni Tantucci Mester, és Massai Félix ágostonos remeték. Lásd a 51. levél 1. jegyzetét a 133. oldalon.

228. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

Lépjen be az isteni szeretet tűzkemencéjébe, hogy lángjával másokat is felgyújthasson.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: annyira eggyé váltál és eggyé formálódtál a legégőbb szeretet tüzével, hogy a szeretet edényeként hordozod Isten Igéjének nevét és az Ő nagy misztériumait az édes földi Krisztus színe előtt, és gyümölcsöt teremsz felgyújtván az ő vágyát.

És ezért azt akarom, édes fiacskám, hogy nyisd fel a megismerés szemét a megfeszített Krisztus tárgyában, mert Ő az a forrás, amelyben megrészegül a lélek: belőle meríti azokat az édes és szerelmes vágyakat, melyeket ki kell terjesztened, így akarom, a szent Egyház testén túl Isten dicsőségéért minden teremtmény üdvösségére. Ha így teszel, cselekedeteid és szavaid olyanok lesznek, mint a tűzből kivett, jól felizzított nyíl, amely mindent felgyújt, ahová csak elér, mert nem tudja megtenni, hogy ne adja át a tüzet, ami benne van. Ugyanígy fog téged, gondold meg, fiam, a szeretet izzó ereje arra kényszeríteni — amikor majd belépsz az isteni szeretet tűzkemencéjébe —, hogy hintsd és átadd azt, amit a tűzből merítettél.

És mit merítettél megismerésed tárgyából, Istenből? Önmagad gyűlöletét és utalatát, és az erény szerelmét, s a lelkek üdvösségének és az örök Atya dicsőségének éhségét; mert más ebben az édes Igében nincs. És úgy látod Őt, mint aki az éhségbe hal bele. És nagy éhségében verítékezik; de nem vizet, hanem a szeretet erejéből vércseppeket. Hogyan lehet annyira kemény és megátalkodott egy szív, hogy ne érezze meg e tűz hevét és melegét és ne hasadjon meg tőle? Mint a tűzbe vetett kanócnak, úgy kellene égnie, amikor beletekint. Mert amint a tűznek az a természete, hogy felgyújt és tűzzé tesz mindent, ami hozzá közeledik, ugyanígy a lélek, aki Teremtője érzületébe tekint, azonnal szeretni kezd és érzülete átalakul a Teremtőjében. Benne eltűnik az önszeretet minden nedvessége és a lélek átveszi a Szentlélek tüzének hasonlóságát. És ez a jele annak, hogy megkapta ezt a tüzet: azonnal azt szereti, amit Isten szeret és azt gyűlöli, amit Ő gyűlöl. És ezért vágyódik arra a lelkem, hogy ebben az egyesülésben, azaz Szeretetének tüzével eggyé válva és eggyé formálódva láthassalak téged. Törekedj erre a képességeid szerint, drága fiam, hogy beteljesítsd Isten akaratát és az enyémet, a te szomorú és nyomorúságos anyádét. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Mondd meg Nanninak és Pápinak, hogy kiáltozzanak, de úgy, hogy én is halljam a hangjukat. Gherardo fiamnak mondd meg, hogy válaszoljon anyja szavára, aki hívogatja őt, és azonnal tegye meg, amire várok. Vannit, Francesco

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon. A címzettet Katalin küldte Avignonba. Éppen hajóra várt Pízában amikor megkapta ezt a levelet.

urat, Nella és Katalin asszonyokat áldd meg és öleld meg az én nevemben, magatok közé állítván a szentséges keresztet. És papácskával is ezt tedd.[2] Édes Jézus! Jézus!

Francesco, aki kívül van e köteléken,[3] ezt mondja: „Francesco, a rossz és lusta is mondja, hogy ajánld őt ezerszer Rajmund testvérnek és kérd, hogy imádkozzék érte Istenhez". Jézus! Jézus!

Tudod, hogy amikor a Szentatyától bűnbocsánatot és búcsút nyertem, arra kötelezett, hogy minden pénteken imádkozzam el harminchárom Miatyánkot és harminchárom Üdvözlégyet, és ezután még hetvenkét Üdvözlégyet. Most ha jónak látod, szeretném, ha megkérnéd őt, hogy írna elő ezek helyett inkább minden pénteken kenyéren és vizen való böjtölést.[4] Ne feledkezz meg erről, ha magad is jónak látod. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

229. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Veszítse el minden félelmét és önszeretetét, és térjen vissza mielőbb. Ne sereg élén, hanem kezében a kereszttel szelíd bárányként jöjjön.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Tisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, a te méltatlan leányod, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy férfias embernek láthassalak, minden szolgai félelem nélkül, megtanulván ezt az édes és jó Jézustól, kinek helyettese vagy. Mert akkora volt az Ő kimondhatatlan szeretete irántunk, hogy a kereszt szégyenletes halálába rohant: nem törődött kínzással, gyalázattal, sértegetésekkel és szidalmakkal, hanem átlépett mindezeken és egy pillanatig sem félt, akkora vággyal éhezett az Atya dicsőségére és a mi üdvösségünkre. Minden olyan szeretetét elveszítette ugyanis, amellyel az ember önmagáért szeret.

Nos, azt akarom, hogy te is így tégy, atyám. Veszíts el minden önszeretetet: ne szeresd se magadat, se a teremtményt magadért, hanem magadat is, a felebarátodat is Istenért szeresd, és Istent is Istenért, amennyiben Ő méltó a szeretetre, mert Ő a legfőbb és örök Jó. Álljon előtted a feláldozott Bárány, mert e Bárány vére minden küzdelemre fellelkesít. A vérben majd elveszítesz minden szolgai félelmet, jó pásztorrá válsz és az is maradsz, és életedet fogod adni a báránykáidért.

Rajta hát, atyám, ne késlekedj tovább! Égjen benned a legnagyobb vágy az

2. A pízai Bucoconti család tagjainak üzen itt Katalin. A papa: Niccolo Buonconti (lásd a 157. levél 1. jegyzetét).
3. Azaz nem a Bucoconti család tagja. Talán ő írta le a levelet.
4. Mint Rajmund a Legendában elmondja, a szóbeli ima ebben az időben már igen nagy nehézséget jelentett Katalinnak, mert szóbeli imája azonnal szemlélődésbe vagy extázisba ment át.

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon. A levél 1376-ban keletkezett, közvetlenül azelőtt, hogy Katalin Avignonba indult a pápához.

isteni segítségre és gondviselésre várva. Mert nekem úgy tűnik, eljött az isteni Jóság és a nagy farkasokat bárányokká változtatta. És ezért hamarosan eljövök hozzád, hogy öledbe helyezzem a megalázkodottakat.[2] Biztos vagyok benne, hogy atyaként fogadod majd őket, meg nem emlékezve arról, hogy megsértettek és üldöztek; amint ezt az első és édes Igazságtól tanultad, aki azt mondja, hogy a jó pásztor, miután megtalálta az elveszett bárányát, vállára veszi és visszaviszi az akolba. Így tégy, atyám: minthogy megtaláltad elveszett báránykádat, vedd a szeretet vállaira és vidd vissza a szent Egyház aklába. Utána pedig tűzd ki azonnal a szentséges kereszt zászlaját a hitetlenek fölött, így akarja és parancsolja édes Üdvözítőnk, és minden háborút ellenük viselj és irányíts. A sereget, melyet zsoldosként azért fogadtál, hogy ide küldd, tartsd vissza és ne engedd ide őket, mert inkább rombolni fognak, mint használni.

Édes atyám, kérdeztél engem jöveteled felől, és én azt válaszolom és mondom a megfeszített Krisztus nevében, hogy jöjj azonnal, amint teheted. Ha lehetséges, már szeptember előtt jöjj;[3] ha nem lehetséges, akkor se halogasd jöveteledet szeptemberen túl. És ne törődj semmiféle ellenkezéssel, hanem mint bátor férfi, minden félelem nélkül jöjj! És vigyázz, ha kedves az életed, ne sereggel jöjj, hanem a kezedben kereszttel, mint szelíd bárány. Így cselekedvén teljesíteni fogod Isten akaratát; ha másként, akkor megszeged és nem teljesíted. Örvendj atyám és ujjongj: jöjj, jöjj!

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem! Bocsáss meg nekem atyám. Alázattal kérem édes áldásodat.

230. — A FIRENZEI KÖZTÁRSASÁG ÁLTAL MEGVÁLASZTOTT NYOLCTAGÚ HÁBORÚS BIZOTTSÁGNAK, MELYNEK KÉRÉSÉRE KATALIN ELMENT XI. GERGELY PÁPÁHOZ[1]

Ne fordítsák hátra a fejüket, hanem tartsák meg ígéreteiket, melyekkel őt Avignonba a pápához küldték. Ne pusztítsák el azt, amit a Szentlélek kegyelméből ő elvetett.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett Atyáim, és Testvéreim Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal,

2. A firenzeiek Katalin által kértek békét a pápától, amiatt ment ő Avignonba. Nem annyira a vezetőség, mint inkább a firenzei nép követelése volt a békekötés.
3. A pápa szeptember 13-án indult el Avignonból.

1. A levél tíz nappal azután készült, hogy Katalin megérkezett Avignonba, tehát 1376. június 28-án. Azoknak szól, akik felkérték őt erre az útra, a firenzeiek nyolctagú haditanácsának. Az előző évben választották meg ezt a tanácsot, hogy a pápa elleni háborút irányítsa.

hogy atyátok igaz, alázatos és engedelmes fiainak láthassalak benneteket, olyanoknak, akik soha nem fordítják hátra a fejüket, hanem igaz fájdalom és keserűség van bennük az atya megbántása miatt. Mert aki nem érez fájdalmat az elkövetett sértés miatt, az nem méltó az irgalomra. Meg is hívlak benneteket a szív igaz alázatára: ne fordítsátok hátra a fejeteket, hanem előre haladjatok és váltsátok valóra szent elhatározástokat, minden nap közelebb jutva a beteljesítéséhez, ha azt akarjátok, hogy atyátok karjaiba vegyen titeket. Mint halott fiak[2] kérjétek az életet, és én Isten jósága miatt remélem, hogy meg fogjátok kapni, csak legyetek készek arra, hogy megalázkodjatok és beismerjétek bűneiteket.

Ha azonban igaz az, amit itt beszélnek, hogy egyházi személyekre is adót vetettetek ki, akkor nagy az én panaszom ellenetek. Ha ez igaz, akkor ez két okból is nagyon rossz. Először azért, mert ezzel megbántjátok Istent, hiszen ezt nem tehetitek jó lelkiismerettel. De nekem úgy tűnik, hogy elvesztettétek a lelkiismeretet és vele minden jót; és úgy tűnik, nem figyeltek másra, csak az anyagi és mulandó javakra, melyek eltűnnek, mint a szél. Nem látjuk, hogy meg kell halnunk és nem tudjuk, mikor? Nagy ostobaság tehát elveszíteni a Kegyelem életét és a halált választani. Nem akarom, hogy ezután is így tegyetek, hiszen így hátra fordítanátok a fejeteket, és ti tudjátok, hogy nem az a méltó a dicsőségre, aki elindult, hanem az, aki mindvégig kitart. Ugyanígy mondom nektek, hogy nem fogjátok elnyerni a békét, ha nem tartotok ki az alázatosságban, hanem jogtalanul és botrányosan bántok a szent Egyház szolgáival és papjaival.

És ez a második, amiért azt mondtam, hogy rossz és ártalmas, amit tesztek. Mert azon túl, hogy megbántjátok Istent, mint mondtuk, megkadályozzátok a béke megkötését is. Mert ha a Szentatya ezt megtudja, felháborodása csak növekedni fog ellenetek. És ezt azok a bíborosok is mondják, akik akarják és keresik a békét. Most, erről értesülve mondják: „Úgy tűnik, ezek nem akarnak igazán békét kötni, mert ha igazán erre törekednének, akkor óvakodnának a legkisebb dologtól is, ami a Szentatya akaratával és a szent Egyház szokásaival ellenkezik". Azt hiszem, hasonlóképpen vélekedhet és beszélhet az édes földi Krisztus is, és ha így beszél, igaza van és okkal teszi.

Azt mondom nektek, drága atyáim és arra kérlek titeket, hogy ne akarjatok ellenállni a Szentlélek kegyelmének, melyet Ő nem érdemeitek, hanem a maga kegyessége miatt kész megadni nektek. És ne szégyenítsetek meg és ne űzzetek gúnyt belőlem. Mert abból, hogy mást mondtatok és mást tesztek, nem jöhet ki más, mint szégyen és gyalázat. Kérlek benneteket, hagyjatok fel ezzel! Arra törekedjetek inkább, hogy szóval is, tettel is bizonyítsátok: békét akartok és nem háborút.

Beszéltem a Szentatyával. Meghallgatott engem Isten és a maga jósága miatt, kegyesen kifejezvén ezzel, hogy szereti a békét. Úgy tett, mint jó atya, aki nem annyira a sértést nézi, amit fia elkövetett ellene, hanem azt, hogy megalázkodott-e, hogy teljes irgalmasságot gyakorolhasson. Nyelv el nem mondhatja, mennyire örült. Hosszú ideig beszélgettünk és a végén azt mondta, hogy ha a dolgok úgy

2. Vö. Lk. 15, 32. A visszatért tékozló fiúról mondja az atya: „A te öcséd meghalt, de feltámadt, elveszett, de megkerült".

állnak, amint én rólatok szólva elmondtam, akkor ő készen áll arra, hogy fiaiként fogadjon titeket és megtegye, amit javasoltam.

Egyebet nem mondok. Úgy látom, míg követeitek ide nem érkeznek, semmi esetre sem szabad az érdeketekben lépnem. Csodálkozom azon, hogy még nem érkeztek meg. Amint megérkeznek, megkeresem őket és együtt megyünk a Szentatyához, és meg fogom írni, milyennek találom a helyzetet. Ti azonban az adóztatással és a rólatok szóló hírekkel elpusztítjátok azt, amit én elvetettem. A megfeszített Krisztus szerelmére és a ti javatokra kérem, hagyjatok fel ezzel! Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Kelt Avignonban, 1376. június 28-án.

231. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Ne hallgasson a rossz tanácsadókra, hanem azonnal induljon. Ha Isten vele, senki sem lesz ellene.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, a te méltatlan és nyomorult leányod, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy szilárd kősziklának láthassalak, megerősödve szent és jó elhatározásodban: így nem árthat neked az a sok ellenszél, mellyel a világ emberei az ördögök gonoszságának és áltatásainak szolgálva verdesnek téged, mert meg akarják akadályozni azt a nagy jót, mely érkezésedet fogja követni.

A levélből, amit küldtél, megtudtam, hogy a bíborosok azzal tartanak vissza, hogy IV. Kelemen pápa, amikor valamit tenni készült, mindig előbb a bíboros testvéreivel tanácskozott.[2] S jóllehet gyakran a saját véleményét jobbnak látta, mint az övékét, mégis bíborosai tanácsait követte. Jaj, szentséges atyám, IV. Kelemen pápára hivatkoznak ők: bezzeg nem hivatkoznak V. Orbánra, aki olyan ügyekben, melyek kétségesek voltak számára, kikérte a bíborosai tanácsát, de olyan dologban, ami biztos és nyilvánvaló volt számára — amilyen számodra a jöveteled, melyben biztosnak kell lenned —, nem kérte ki a tanácsukat, hanem megtette, amit jónak látott, és azzal sem törődött, ha valamennyien ellene voltak. Úgy tűnik nekem, hogy akik jó tanácsot adnak, azok egyedül csak Isten dicsőségére, a lelkek üdvösségére és a szent Egyház felmagasztalására figyelnek és nem önszeretetükre. Azt mondom, hogy az ilyenek tanácsát követni kell, de azokét nem, akik csak

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon. Katalin Avignonban tartózkodva is írt levelet a pápának, mert nem akart túl sűrűn megjelenni a pápai udvarban.
2. A pápa 26 bíborosa közül 21 francia volt. Ezek makacsul ragaszkodtak ahhoz, hogy a pápa Avignonban maradjon.

a saját életüket, rangjukat és örömeiket szeretik, mert az ilyenek tanácsa onnan való, ahonnan a szeretetük.

A megfeszített Krisztus nevében kérem Szentségedet, legyen kedves előtted az azonnali cselekvés! Szent csellel élj: úgy tüntesd fel, mintha későbbre halasztanád utadat, aztán hirtelen és azonnal cselekedj, hogy minél előbb megszabadulj ezektől az aggodalmaktól és izgalmaktól.

Úgy látom, a vadakkal is példálóznak előtted, mondván, hogy azok sem térnek vissza a csapdába, ha egyszer kiszabadultak belőle. Végül is az ő tanácsaik csapdájából fogsz kikerülni, amelybe akkor estél bele, amikor elhalasztottad jöveteledet ezt a csapdát az ördög állította, hogy ne következzék be számára az a rossz és kár, ami érkezésedet követi. Te, aki bölcs vagy a Szentlélek sugallatától, ne ess többé bele. Induljunk azonnal, atyácskám, minden félelem nélkül! Ha Isten veled van, senki sem lesz ellened. Isten az, aki indít téged: Ő tehát veled van. Jöjj azonnal Menyasszonyodhoz, aki egészen sápadtan vár rád, hogy színt adj neki!

Nem akarlak több beszéddel terhelni; bár sokat mondhatnék még. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsáss meg nekem, vakmerőnek. Alázatosan kérem áldásodat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

232. — SANO DI MACÓNAK SZIÉNÁBA[1]

Az eleven sziklában legyen az alapja, hogy semmi ne árthasson lelkének. Az ördög a rosszak nyelvét használja eszközül.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem és Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked és bátorítalak az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztusba, az igaz alapba beépülten és vele egyesülten láthassalak. Ő az az eleven szikla, amelyen minden épület biztonságban és szilárdan áll; nélküle pedig semmiféle erősség sincs. Így mondta az a szerelmes Pál: „Senki sem alapozhat biztonságosan más alapra, mint az eleven sziklára, aki a megfeszített Krisztus; mert Isten nem tett le más alapot, csak Őt".[2] És valóban úgy tűnik, drága testvérem és fiam, hogy ez az igazság, mert ha a lélek valóban Krisztusban van megalapozva, akkor a hiúságnak vagy kevélységnek semmiféle szele sem tudja földre dönteni őt, hiszen abban a mélységes alázatban van megalapozva, amelyben az üdvösségünkért emberré alázódott Istent látja. Ugyanígy a világ és a test örömeinek és fösvénységének árja sem tudja ledönteni ezt a lelket, bármekkora legyen is a zápor, mert biztosan és szilárdan áll abban a sziklában, melyet semmiféle testi öröm vagy vigasztalás sem lágyított el, hanem minden ereje a szenvedésekben és a fájdalmakban volt.

1. Lásd a 62. levél 1. jegyzetét a 153. oldalon.
2. Vö. 1. Kor. 3, 11.

Innen van az, hogy az Ő szerelmese sem képes mást akarni, mint vele együtt szenvedni gyalázatokat, gúnyt, éhséget, szomjúságot és hőséget, igazságtalanságokat és rágalmakat, és végül még a testi életét is odaadni az Ő szerelméért. Sőt akkor örül és hízik a lelke, amikor látja, hogy méltónak találtatott arra, hogy a világ kigúnyolja, kínozza és csúffá tegye őt az édes és jó Jézus szerelme miatt. Így olvassuk a szent Apostolokról is, hogy örvendeztek, amikor Jézus nevéért megvetettek és kigúnyoltak kezdtek lenni.

Ily módon arra vágyik a lelkem, hogy a megfeszített Krisztusban annyira megalapozottaknak láthassam magunkat, hogy sem a szorongások árja, sem a kísértések szele, sem az ördög a maga ravaszságával, sem a világ a hízelgéseivel, sem a test a tisztátalanságaival el ne választhasson Krisztus és a felebarát szeretetétől minket. És meg ne zavarjanak az ördög beszédei, melyeket a teremtmények által hint el, hogy megzavarja a lelkedet és a többiekét, akik az én leányaim és fiaim Krisztus Jézusban. Mert ősi mesterkedése az, hogy a rosszak nyelvét használja eszközül. És gyakran – Isten engedélyével – még Isten szolgáinak nyelvét is, hogy megzavarja Isten többi szolgáit.

Édes Üdvözítőnk kegyelméből már huszonhat napja megérkeztünk Avignonba; beszéltem a Szentatyával és más bíborosokkal meg világi urakkal. És édes Üdvözítőnk kegyelme már sokat megtett azokból, melyek miatt ide jöttünk...[3] Örvendjetek és ujjongjatok a mi Urunk Jézus Krisztusban. Erősödj meg...[3]

Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1376. június 18-án érkeztünk Avignonba.

233. – XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Ne féljen semmitől, ha megteszi Isten akaratát,

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és boldogságos Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! A te méltatlan és nyomorult leányod, Katalin bátorít téged az Ő drága vérében a vággyal, hogy minden szolgai félelem nélkül láthassalak. Megfontolván, hogy a félénk ember elveszti a szent és jó elhatározás erejét, kértem és kérni fogom az édes és jó Jézust, hogy vegyen el tőled minden szolgai félelmet és egyedül a szent félelem maradjon meg benned. Égjen benned a szeretet annyira és oly módon, hogy ne halld meg a megtestesült ördögök szavát és ne kövesd az önszeretetükben megalapozott gonosz tanácsadók tanácsait, akik, mint értesültem róla, félelmet akarnak kelteni benned, hogy megakadályozzák jöveteledet, mondván: „meg fogsz halni!" Én pedig azt mondom neked a megfeszített Krisztus nevében, édes és szentséges

3. A másolás során itt valami kimaradt.

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon. A levél 1376 júliusának végén vagy augusztusában készült.

atyám, hogy semmitől se félj, bármi is történne. Biztonságban jöjj: bízzál Krisztusban, az édes Jézusban, mert ha megteszed, amit meg kell tenned, Isten veled lesz, és nem lesz senki, aki ellened lehetne!

Fel, atyám, férfiasan! Mert én mondom, nem kell félned! Ha nem azt teszed, amit tenned kell, akkor kell félned. Neked jönnöd kell, tehát jöjj! Jöjj édesen, minden félelem nélkül. És ha valaki a házadnépéből akadályozni akarna, mondd neki nagyon határozottan azt, amit Krisztus mondott Szent Péternek, amikor gyengédségből vissza akarta Őt tartani attól, hogy a szenvedésbe menjen. Krisztus feléje fordult, mondván: „Távozz tőlem, sátán! Botránkoztatsz, mert az emberek dolgait keresed és nem az Istenét! Nem akarod talán, hogy beteljesítsem Atyám akaratát?"[2] Így tégy te is, édességes atyám: kövesd Őt, mint az Ő helyettese, s elhatározván és erősen tartván magadban, mondd ki előttük: „Ha ezerszer is rámenne az életem, akkor is teljesíteni akarom Atyám akaratát!" Jóllehet nem fog rámenni az életed, hanem inkább megnyered az életet, és anyagot kapsz ahhoz, hogy szüntelenül növekedjék benned a Kegyelem élete.

Légy tehát bátor és ne félj, mert nem kell félned. Ragadd meg a szentséges kereszt fegyverét, ami a keresztények biztonsága és élete. Hagyd csak, hadd mondják, amit akarnak, és tarts ki szilárdan elhatározásodban. Atyám, Rajmund testvér azt mondta nekem a te nevedben, hogy könyörögjek Istenhez, mondja meg, van-e valamilyen akadálya a jövetelednek; és én imádkoztam ezért a Szentáldozás előtt és után, és nem láttam sem halált, sem más veszedelmet, melyekről a tanácsadóid beszélnek neked. Higgy és bízzál Krisztusban, az édes Jézusban. Én remélek abban, hogy Isten nem veti meg a sok imádságot, melyeket oly égő vággyal, s annyi könnyel és verítékkel ajánlanak fel neki.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsáss meg, bocsáss meg nekem! A megfeszített Jézus Krisztus legyen veled! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

234. — BUONACORSO DI LAPÓNAK FIRENZÉBE AVIGNONBÓL[1]

Akinek a szavai nem egyeznek meg tetteivel, az nem talál irgalomra. Alázattal fogadják a Szentatya dorgálását, amiért nem tartották meg ígéreteiket és béküljenek meg atyjukkal.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!
Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus

2. Vö. Mt. 16, 23.

1. A legelőkelőbb firenzei polgárok egyike. 1375-ben járt először Sziénában. Carlo Strozzival együtt, azon fáradoztak, hogy a Salimbeni család és a sziénai köztársaság közötti nézeteltéréseket tisztázzák. Katalin ekkor ismerte meg. A levél 1376 szeptember első napjaiban készült Avignonban, közvetlenül a pápa elindulása előtt.

szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az Ő édességes vérében megbékélt szívvel és lélekkel láthassalak téged is, a többi uraitokat is. Ez a vér kiolt minden gyűlöletet és háborút és megszelidít minden emberi kevélységet, hiszen a vérben meglátja az ember a hozzánk lealázkodott Istent. A mi emberségünket vette Ő magára, amely emberséget a kereszten megnyitottak, átszegeztek és átvertek, így a megfeszített Krisztus testének sebeiből hullik és árad el felettünk az a vér, melyet a szent Egyház szolgái szolgáltatnak ki.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek benneteket, fogadjátok el a vér kincsét, melyet Krisztus Menyasszonya ad nektek! Béküljetek meg, béküljetek meg vele a vérben, ismerjétek be a bűnt és a sértést, amit ellene követtetek el. Mert aki beismeri a vétkét és a tettével is megmutatja, hogy beismeri, azaz megalázkodik, az mindig irgalmat kap. Aki azonban csak a szavaival teszi ezt és nem megy tovább a tettekkel, az sohasem talál irgalomra. Ezt nem annyira neked mondom, mint inkább a többieknek, akik ebbe a hibába estek. Jaj, jaj, drága testvérem, igen fájlalom, hogy oly módon kérték a békét a Szentatyától, hogy inkább csak szavakkal, mint tettekkel bizonyították szándékukat. Ezt azért modom, mert amikor nálad és uraitoknál jártam, szavaikkal azt bizonygatták, hogy megtisztultak az elkövetett bűntől, és úgy mutatták, készek megalázkodni és irgalmat kérni a Szentatyától. Akkor azt mondtam nekik: „Nézzétek, uraim, ha megvan a szándékotok arra, hogy egészen megalázzátok magatokat tetteitekben és szavaitokban, és akarjátok, hogy mint halott fiakat vigyelek titeket atyátok elé, úgy szívesen vállalom ezt a fáradságot. Másként azonban nem megyek." — És ők azt felelték, hogy beleegyeznek ebbe.

Jaj, jaj, drága testvérem, ez volt az az út és kapu, melyen be kellett volna mennetek és más nincs számotokra. És ha ugyanazt az utat követtétek volna a tetteitekkel, mint a szavaitokkal, akkor a legdicsőségesebb békében lenne részetek, amit csak ember valaha elnyert. És ezt nem ok nélkül mondom, mert én tudom, mi volt a Szentatya szándéka. Miután azonban kezdtünk letérni az útról, követvén a világ álnok módját, azaz mást tettünk, mint amit korábban mondtunk, ezzel nem a megbékélésre adtunk okot a Szentatyának, hanem a nagyobb felháborodásra. Amikor ugyanis megérkeztek a követeitek, nem úgy viselkedtek Isten szolgáival, amint kötelesek lettek volna. Ti a magatok módján viselkedtetek. Soha nem lett volna szabad másképp tárgyalnotok, csak úgy, amint megegyeztünk akkor, amikor a megbízólevelet kértem, azaz úgy, hogy mindent együtt tárgyalunk meg. Akkor ezt mondtátok: „Nem hisszük, hogy ezt valaha is megtehetnénk Isten szolgáinak keze nélkül". És épp az ellenkezője történt.[2]

Mindez azért van, mert még mindig nincs bennünk hibáink igaz ismerete. Úgy látom, az alázatos szavak inkább félelemből és kényszerűségből származtak, mint a szeretet vagy az erény érzületéből; mert ha valóban felismertük volna az elkövetett bűnt, akkor a tett egybehangzott volna a szóval, és gondjaitokat és mindazt, amit a Szentatyától akartok, Isten igaz szolgáinak kezébe tettétek volna le, akik

2. A firenzeiek békekövetei először sokat késtek, majd amikor megérkeztek, eredeti ígéreteiket megszegve nem voltak hajlandók Katalin és az általa ajánlott emberek közvetítésével tárgyalni, mert már nem akartak egészen meghajolni a Szentatya előtt.

a ti igényeiteket és a Szentatyáét úgy egyeztették volna, hogy jó összhang alakuljon ki. Nem ezt tettétek. És ezért nagy keserűség van bennem Isten megbántása és a mi kárunk miatt.

Ti azonban nem látjátok, mennyi baj és mennyi szerencsétlenség származik a megátalkodottságtokból és abból, hogy nem vagytok szilárdak elhatározástokban. Jaj nekem, jaj nekem, oldozzátok ki a kevélység kötelékét és kötözzétek magatokat az alázatos Bárányhoz, és ne vessétek meg az Ő vikáriusát és ne tegyetek ellene! Ne így tovább! Ne vegyétek semmibe az Ő vérét! Amit nem tettetek meg a múltban, tegyétek meg a jelenben! Ne legyen bennetek keserűség és méltatlankodás, ha a Szentatya olyasmit kérne, amit túlságosan keménynek és lehetetlennek tűnne megtenni. Mert ő nem kér mást, csak amit megtehettek. Úgy tesz ellenben, mint az igaz atya, aki megveri vétkes fiát: erősen megdorgálja, hogy megalázkodjon és beismerje vétkét. A jó fiú pedig nem méltatlankodik atyjával szemben, mert látja, hogy amit tesz, szeretetből teszi; és ezért minél inkább elűzi magától őt az atya, annál inkább hozzá tér, mindig irgalomért könyörögve. Ugyanígy, a megfeszített Krisztus nevében mondom nektek, hogy valahányszor megdorgál benneteket atyánk, a földi Krisztus, mindannyiszor meneküljetek hozzá. Engedjétek csak, hadd tegye, mert igaza van.

Íme, most eljön Jegyeséhez, azaz Szent Péter és Szent Pál helyére. Fussatok hozzá azonnal igaz, szívbéli alázattal és vétketektől megtisztultan, követvén azt a szent kezdetet, amellyel elindultatok. Így cselekedvén békétek lesz testben is, lélekben is. Ha másként jártok el, annyi romlásban lesz részünk, amennyit őseink sohasem láttak, mivel kihívjuk magunk ellen Isten haragját és nem fogunk részesedni a Bárány vérében.

Egyebet nem mondok. Most, hogy a Szentatya Rómában lesz, légy serény, amennyire csak teheted. Én megtettem és meg fogok tenni mindent, egészen a halálig Isten dicsőségéért, a ti békétekért, és azért, hogy eltávozzék az útból a szent és édes Hadjáratnak ez az akadálya. Ha semmi más bajt nem okoznátok, ezért önmagában is ezerszer méltók vagyunk a pokolra.

Erősödjetek meg Krisztusban, az édes Jézusban, mert az Ő jóságától remélem, hogy úgy fogtok cselekedni, amint cselekednetek kell, és jó békétek lesz. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

235. — FRANCIAORSZÁG KIRÁLYÁNAK[1]

Országát ne tekintse a saját tulajdonának, tartsa meg a szent igazságosságot, béküljön meg a felebarátaival és támogassa a keresztes háborút.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Uram és Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megtartod Isten szent és édes parancsait, megfontolván, hogy más módon nem részesülhetünk a szeplőtelen Bárány vérének gyümölcseiben. Ez a Bárány, az édes Jézus tanította nekünk az utat és így mondta: „Ego sum via, veritas et vita".[2] Ő a mi édes Mesterünk, aki a szentséges kereszt katedrájára lépve tanított minket.

Tisztelendő atyám, mi az a tanítás és az az út, melyet Ő adott nekünk? Az Ő útja ez: szenvedések, gyalázatok, sértegetések, kínzások, és gúnyolódások; igaz türelemmel való elviselése éhségnek és szomjúságnak gyalázatokkal eltelten, általverten és átszegezetten a szentséges kereszten az Atya dicsőségéért és a mi üdvösségünkért. Szenvedésével és meggyalázottságával elégtételt adott a mi bűneinkért és gyalázatunkért, amely a bűn elkövetése miatt elesett ember gyalázata volt. A saját testén büntette meg és tette jóvá gonoszságainkat: és csakis a szeretet miatt tette ezt és nem azért, mert tartozott vele.

Ez az édes Bárány, a mi utunk, megvetette a világot minden örömével és rangjával együtt; és gyűlölte a víciumot és szerette az erényt. Te, mint a megfeszített Krisztus hűséges fia és szolgája, kövesd az Ő nyomdokait és azt az utat, melyet tanított nekünk, azaz viselj igaz türelemmel minden szenvedést gyötrelmet és szorongatást, melyet Isten megenged, hogy a világ adjon neked. Mert a türelmet nem győzi le semmi, de a türelem legyőzi a világot. Légy, légy az erény szerelmese — igaz és szent igazságosságban megalapozva — és a vícium megvetője! Kérlek a megfeszített Krisztus szerelmére, főleg három dolgot tegyél meg.

Az első, hogy vesd meg a világot és önmagadat, minden örömével együtt, úgy birtokolván királyságodat, mint amit kölcsön kaptál és nem úgy, mint a sajátodat. Mert jól tudod, hogy nem tiéd sem az élet, sem az egészség, sem a gazdagság, sem a megbecsülés, sem a rang, sem az uralkodás. Ha tiéd volna, a magad módján birtokolhatnád. Csakhogy az ember egészséget akar, és beteg; élni akar és meghal; gazdagságot akar és elszegényedik; uralkodni akar és szolga lett és béres. És mindez azért van, mert semmi sem a sajátja és semmit sem tarthat meg tovább, mint Annak tetszik, aki kölcsönözte őket. Nagyon ostoba tehát az, aki a sajátjaként birtokolja azt, ami a másé. Valójában tolvaj az ilyen és méltó a halálra. És ezért

1. A címzett, V. Károly, akit Bölcs Károlynak neveztek, 1337-ben született, s 1364-ben lett király; bár amikor atyja, II. Jó János (1350–64) angol fogságba esett, 1356–60 között már ő kormányozta az országot. Az angolok ellen sikerrel harcolt, de az Egyháznak sokat ártott: nagy része volt a nyugati egyházszakadás bekövetkeztében, mert ő támogatta VII. Kelemen ellenpápát. A levél 1376 augusztusában kelt Avignonban.
2. Jn. 14, 6: „Én vagyok az út, az igazság és az élet".

kérlek téged, hogy te, aki bölcs vagy, jó gondnokként birtokold a kölcsönbe kapott javaidat, mint az Ő gondnoka.

A másik dolog az, hogy őrizd meg a szent és igaz igazságot, és ne véts ellene se önszereteted, se hízelgések miatt és emberek tetszését keresve sem; és ne húnyj szemet afölött, ha hivatalnokaid pénzért igazságtalanságokat követnek el és elveszik a szegények javait. Hanem légy a szegények atyja, mint azoknak osztogatója, miket Istentől kaptál. És légy azon, hogy a királyságodban található hibák megkapják büntetésüket, az erény pedig felmagasztaltassék. Mert mindez az isteni igazságossághoz tartozik.

A harmadik dolog az, hogy tartsd meg a tanítást, amit a kereszten adott ez a Mester: ez az, amit leginkább akar látni a lelkem benned, azaz a szeretetet és a jóakaratot a felebarátod iránt, akivel oly régóta háborúzol. Hiszen jól tudod, hogy a szeretet e gyökere nélkül lelked fája nem hozna gyümölcsöt, hanem kiszáradna, mert gyűlöletben élve nem szívhatod magadba a Kegyelem éltető nedvét.

Jaj, drága atyám, az első édes Igazság tanította és hagyta meg parancsként, hogy szeressük Istent mindenek fölött és a felebarátot, mint önmagunkat. Példát adott erre neked a szentséges keresztfán függve. Azt kiáltották akkor a Zsidók: „Feszítsd meg!" – és Ő azt kiáltotta alázatosan és szelíden: „Atyám, bocsáss meg azoknak, akik keresztre feszítenek engem, mert nem tudják, mit cselekszenek!"[3] Figyelj az Ő kimondhatatlan szeretetére, mely nemcsak megbocsát, hanem még mentegeti is őket az Atya előtt. Micsoda példa és tanítás ez! Az Igaz, akiben nem volt a bűnnek mérge, az igaztalantól szenved, hogy megbűnhődjék gonoszságainkért!

Ó mennyire szégyenkeznie kell az embernek, aki az ördög és a saját érzékiségének tanítását követi azáltal, hogy inkább törődik a világ gazdagságának megszerzésével és megtartásával (amely egészen hiábavaló és eltűnik, mint a szél), mint a maga és a felebarátja lelkével! Amikor a felebarátját gyűlöli, önmagát gyűlöli, mert a gyűlölet megfosztja az isteni Szeretettől. Valóban ostoba és vak, hiszen nem látja, hogy a felebarát gyűlöletének késével önmagát öli meg.

És ezért arra kérlek és azt akarom, hogy a megfeszített Krisztust kövesd és légy a felebarátod üdvösségének szerelmese: hogy ezzel bizonyítsd azt, hogy a Bárányt követed, aki az Atya dicsősége és a mi lelkünk üdvösségének éhségében a testi halált választotta. Így tégy, én uram. Ne törődj azzal, hogy elveszíted a világi javakat, mert azok elvesztésétől fogsz meggazdagodni, hiszen lelked akkor majd kibékülhet a felebarátoddal. Csodálkozom azon, hogy anyagi javaidon túl miért nem adod oda, ha lehetséges, az életedet is, látván azt a sok testi-lelki pusztulást, amivel a háború jár. Mennyi szerzetest, asszonyt és fiatal leányt gyaláztak meg és űztek el ebben a háborúban! Ne tovább, a megfeszített Krisztus szerelméért! Nem gondolsz arra, hogy ha nem teszed meg azt, amit megtehetsz, mennyi bajnak leszel oka? Bajt okozol a kereszténveknek és a hitetleneknek egyaránt, mert a te viszálykodásod akadályozta és akadályozza meg a szent Hadjárat misztériumát. Ha semmi más bajnak nem lennénk oka, csak ennek, úgy tűnik, akkor is felkészülhetünk az isteni ítéletre.

3. Lk. 23, 21–34.

Kérlek, ne légy továbbra is ennyi bajnak okozója és annyi jónak megakadályozója, amennyit a Szentföld és azoknak a nyomorult lelkeknek a visszaszerzése jelent, akik nem részesülnek Isten Fiacskájának vérében. Szégyenkezned kell emiatt neked is és a többi keresztény uraknak is, mert nagy szégyen az az emberek előtt és nagyon utálatos Isten előtt, ha az ember a testvérével háborúzik és nem törődik az ellenségével; és a másét akarja elrabolni és nem a magáét visszaszerezni. Ne több ilyen ostobaságot és vakságot! A megfeszített Krisztus nevében mondom: ne halogasd tovább e béke megkötését. Köss békét és minden háborút a hitetlenek ellen indíts. Segíts nekünk és állj mellénk, hogy felemelhessük a szentséges kereszt jelét: Isten számon fogja kérni tőled is, a többiektől is a halál végső órájában azt a nagy tudatlanságot és hanyagságot, amely ezen ügy iránt volt és van bennetek a mai napig. Ne aludj tovább (a megfeszített Krisztus szerelméért és a saját javadért!) abban a kevéske időben, ami még hátra van; hiszen az idő rövid, és meg kell halnod és nem tudod, mikor.

Növekedjék benned a szent vágy tüze a szentséges kereszt követésére és a felebarátoddal való békekötésre. És ily módon fogod követni a kereszten feláldozott és elhagyatott Bárány útját és tanítását; és meg fogod tartani a parancsokat. Követni fogod az utat, mert türelemmel viseled a jogtalanságokat, melyeket elkövetnek ellened, a tanítást, mert kiengesztelődsz a felebaráttal. És szeretni fogod Istent, azzal mutatván meg szeretetedet, hogy követed a szentséges keresztet a szent és édes Hadjáratban. Testvéred, Anjou herceg úr,[4] úgy tűnik, részt kíván venni és fáradozni akar ebben a szent munkában: lelkiismereted terhelné, ha miattad kimaradna ebből a szent és édes misztériumból.

Nos, ily módon követni fogod a megfeszített Krisztus nyomdokait, teljesíteni fogod Isten akaratát és az enyémet, aki azt mondtam, hogy Isten parancsainak megtartójaként akarlak látni, és meg fogod tartani Isten szent parancsait. Egyebet nem mondok. Bocsáss meg vakmerőségemért. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

236. — USIMBARDI BERTALANNAK FIRENZÉBE[1]

Értesít egy búcsúról, melyet fiai számára kapott a Szentatyától. Isten akarata szerint rendezze el életét és higgyen a kapott búcsúban.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy

4. A címzett édestestvére, Anjou herceg a törökök elleni hadjárat vezére akart lenni.

1. Kedves firenzei tanítványának írja ezt a levelet Katalin Avignonból, 1376 július és szeptember között. Lásd a 89. és a 248. leveleket.

az isteni Szeretet kemencéjében égve láthassalak, annak érdekében, hogy minden önszeretet elhamvadjon benned és csak a Teremtőd tetszését keresd, nem törődve az emberek beszédeivel, rágalmaival, sértegetéseivel, sem az ellened elkövetett jogtalanságokkal, hanem alázattal meghajtván fejedet mindaz előtt, amit az isteni Jóság bocsát rád; és annak érdekében, hogy erős légy az ördögök sok és különféle gondolatai és támadásai ellenében, szilárdan őrizvén azt az akaratot, amely nem egyezik bele ezekbe, hanem egyedül csak a Teremtőjét akarja szeretni és szolgálni. És így cselekedvén kitartó leszel mindhalálig és a végén meg fogod kapni fáradozásaid gyümölcsét, amely, mint Szent Pál mondja, összehasonlíthatatlanul nagyobb e jelen élet minden szenvedésénél.[2]

Örvendezzél, édes fiam, mert Jézus Krisztus vérében most újra bőséges ajándékot nyertetek: a Szentatyától megkaptam fiacskáim számára a halál órájára szóló búcsút, köztük számodra és Francesco meg a felesége számára. Egyszerűség kedvéért egész családom számára közösen kértem ezt a privilégiumot, és ha nem is kapnátok meg írásban, az sem lesz károtokra, mert elég annyi, hogy Krisztus Vikáriusának ajka kimondta. Halálotok óráján kérjétek a paptól a bűnök és a büntetések alól való feloldozást, amint ő adhatja és kötelessége adni. Eleven hittel és szilárd reménnyel higgyed, fiam, hogy ha bűneid megbánása és megvallása után ezzel a búcsúval távozol ebből az életből, lelked oly megmosottan, tisztán és szépen fog belépni az örök életbe, mint azon a napon volt, amikor megkaptad a szent keresztséget.

Azt akarom tehát, hogy változtasd meg életedet és mindenben Isten akarata szerint rendezd el: egész szívedet és érzületedet Istenbe vesd, a világot pedig nevesd ki és csak annyit ragadj meg belőle, amennyi szükséges. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

237. — ANJOU HERCEGNEK[1]

A világ gazdagságának és lakomáinak keresése közben éhen hal a lélek. Emlékezzék mindig a világ mulandóságára. Még a pápa visszatérte előtt emelje fel a szentséges kereszt zászlaját.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Uram és Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy

2. Vö. Róm. 8, 18.

1. A címzett V. Károly francia király testvére (lásd a 235. levél 1. jegyzetét). Nagy vágya volt, hogy a török ellen indítandó keresztes háború élére állhasson. A levél 1376. augusztus végén vagy szeptember elején készült Avignonban.

átszegezetten és átszúrt szívvel láthassalak a kereszten, annyira és oly módon, hogy egyre inkább növekedjék benned a vágy azután, hogy készséggel és nagy serénységgel azonnal magasba emelhesd a szentséges kereszt zászlaját. Biztos vagyok abban, hogy ha a szeretet által beteljesedett Bárányt fogod szemlélni, aki azért áldozta fel magát a kereszten, hogy elvegye halálodat és visszaadja neked a Kegyelem életét, az Ő emlékezete fel fogja gyújtani vágyadat az azonnali cselekvésre és meg fogja fékezni szívedet és lelkedet a világ örömei és hiúságai között, melyek eltűnnek, mint a szél, és halált hagynak maguk után abban a lélekben, aki birtokolta őket; a végén pedig, ha nem javul meg, az örök halálba vezetik. Így tehát a lélek a saját hibája miatt veszti el Isten látását és teszi méltóvá magát az ördögök látására és társaságára.

Igazságos és illő is, hogy végtelen szenvedésben legyen része annak, aki Istent bántja meg, aki a végtelen Jó. Arról mondom ezt, aki egész életét élvezetekben tölti és fényűzőn él a sok ékszert, nagy lakomákat és megtiszteltetéseket keresve; egész vagyonát ilyesmikre költi, a szegények pedig éhen halnak. A nagy és népes lakomákat keresik, fontos számukra, hogy az edények szépek, az asztalok drágák, a ruhák díszesek legyenek, de nem törődnek a nyomorult lelkükkel, mely éhen hal, hiszen elvették tőle az erény és a szentgyónás, valamint Isten szent szavának, azaz egyszülött Fiacskájának, a megtestesült Igének eledelét. Azt az eledelt, amelyet az Ő nyomdokainak követésében kell megtalálnunk a szeretet és az érzület által, szeretvén azt, amit Ő szeretett és keresvén, amit Ő keresett: azaz szeretve az erényt és megvetve a víciumot, és keresve Isten dicsőségét és a saját és a felebarátunk üdvösségét. És ezért mondta Krisztus, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Isten Igéjével is.[2]

Azt akarom tehát, drága és édes uram és testvérem, hogy igaz erénnyel kövesd ezt az édes Szót, a megfeszített Krisztust, és ne hagyd, hogy a világ vagy ifjúságod ereje megcsaljon. Mert ha a világot követnénk, akkor nekünk is szólnának azok a szavak, melyeket az áldott Krisztus mondott a zsidóknak: „Hasonlók ők a sírokhoz, melyek kívülről szépek és fehérre meszeltek, belül azonban telve vannak csontokkal és a halál bűzével".[3] Ó milyen jól mondja ezt az édes és első Igazság! És valóban így van: mert akik kívülről minden ékességgel feldíszítve szépek, azoknak szíve és érzülete ezekkel a halott és változékony dolgokkal van tele és a becstelenség bűzét és undokságát árasztja testük is, lelkük is.

Én azonban az isteni Jóság miatt remélem, hogy törekedni fogsz életed megjavítására, azért, hogy mindez rád ne vonatkozzék, és a szeretet legnagyobb tüzével meg fogod ragadni a keresztet, amely legyőzte és lerombolta a halálos bűn halálát és életet adott nekünk. Veled is így fog tenni. Amikor felemeled a keresztet, el fog távozni tőled minden bűn, amit Isten ellen elkövettél, a végén pedig Isten ezt mondja majd neked: „Jöjj, szerelmes fiam, aki értem fáradoztál. Én megvigasztallak és bevezetlek téged az örök élet menyegzőjére, ahol a jóllakottság undor nélküli, az éhség szenvedés nélküli és az öröm botrány nélküli". Ez a menyegző nem olyan, mint a világ lakomái, melyek sokba kerülnek minden ha-

2. Vö. Lk. 4, 4.
3. Mt. 23, 27.

szon nélkül, és minél inkább eltelik velük az ember, annál üresebb lesz, s az örömből szomorúságba jut.

A minap ezt magad is jól láthattad, mert nagy ünnepi lakomát rendeztél és nagy keserűségedre fordult.[4] Isten ezt a lelked iránti legnagyobb szeretete miatt bocsátotta rád, és nyilvánvalóvá akarta tenni számodra is, a többiek számára is, mit érnek a mi hiú örömeink. Meg akarta mutatni azt is, hogy az ilyen cselekedetek, szavak, szokások és tanácskozások mennyire nem kedvesek és nem elfogadottak előtte. Jaj nekem! Én valóban félek attól, hogy akkora a mi ostobaságunk, hogy nem engedi felismerni az isteni ítéletet!

A megfeszített Krisztus nevében mondom neked, mindig legyen emlékezetedben a tegnapi nap, annak érdekében, hogy rendezetten végezd dolgodat, erényesen, istenfélelemben és nem istenfélelem nélkül. Légy bátor, légy bátor, mert én Isten jóságában remélem, hogy Ő megerősít majd téged. És a történtek miatt ne legyen benned gyötrő keserűség, hanem szent önismerettel gyógyító büntetésként fogadd. Legyen ez szent fék számodra, mely megfékezi minden rendetlen hiúságodat, miként a vágtató lovat a kantár, hogy el ne hagyja a maga pályáját.

Rajta hát, édes fiam Krisztusban, az édes Jézusban, öleld át a szentséges keresztet: válaszolj Istennek, aki ezzel a kereszttel hív téged, és így teljesíteni fogod Isten akaratát és az én vágyamat. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy szívedet és vágyadat átszúrtan és átszegezetten láthassam a kereszten.

Tégy róla, hogy növekedjék benned a szent vágy: még mielőtt a Szentatya innen elindul, ragadd meg a szentséges keresztet Őszentsége színe előtt;[5] és minél előbb teszed ezt, annál jobb lesz a keresztény népnek is, a hitetleneknek is. Tedd meg azonnal, minden hanyagság nélkül és ne halogasd az időt! Inkább a mulandó dolgokra hiányozzék az idő, mint a lelkiekre, különösen ebben a szent és édes feladatban, melyet Isten bízott a kezeidre és jóságával Ő tett méltóvá arra, amire nagy szolgáit szokta felhasználni.

Egyebet nem mondok. Emlékezz rá, uram, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor.[6] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsásd meg vakmerőségemet. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. Néhány nappal e levél megírása előtt a herceg estélyt adott, s egy leomló fal több vendégének halálát okozta.
5. Azaz még mielőtt a pápa elhagyná Avignont, keresse őt fel és tárja fel előtte a vágyát (lásd az 1. jegyzetet).
6. A herceg nyolc év múlva, 46 éves korában meghalt.

238. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Anjou herceget ajánlja a keresztes háború vezérének. Az Istentől kapott erő csak növekszik a nehézségekben. Írtsa a főpapok víciumait és indítsa el a keresztes háborút.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges Atyám Krisztusban, az édes Üdvözítőben! A te méltatlan és nyomorult leányod, Katalin neked ajánlja magát Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy láthassam: beteljesíted Isten akaratát és a te vágyadat, hogy a szentséges kereszt jelét és zászlaját magasba emelve láthassuk. Isten édes akarata, úgy tűnik, az, hogy fölemeld ezt a jelet; és én tudom, szentséges atyám, hogy ez neked is igen nagy vágyad. Mivel tehát Isten akarja és benned is megvan rá a jó akarat, a megfeszített Krisztus szerelmére kérem és mondom, ne légy hanyag, hanem ha az édes és jó Jézus megadta az utat és a módot a szent elhatározásod valóra váltásához, akkor tedd ezt meg! Ha megteszed, Isten szerencsésséé teszi Menyasszonyát és így a háborúból békére fogsz jutni az isteni segítséggel.

Amikor Szentséged előtt voltam, úgy tűnt nekem, mintha azt mondtad volna, hogy szükséged lenne valakire, aki jó vezér lenne; különben nem látod a kezdés módját. Íme, itt a vezér, Szentatyám. Anjou herceg a megfeszített Krisztus iránti szeretetből és a szentséges kereszt iránti tiszteletből szerető és szent vágyakozással kész vállalni ezt a fáradságot, melyet a szent háború iránti szerelmében csekélységnek lát: a legédesebbnek fogja látni, csak te, szentséges atyácskám, magad is akard ezt.

Jaj, Isten édes szerelmére, ne halogasd tovább a te vágyad és az Ő édes akaratának valóra váltását! Tudod, tudod, hogy addig kell Krisztus kincseivel és ajándékaival élni, míg idő van rá!

Úgy tűnik, az isteni Jóság három dolgot vár el tőled. Az első miatt hálát adok Istennek és Szentségednek, hiszen Isten megerősítette és megszilárdította szívedet, hogy bátor légy azokkal szemben, akik meg akarták akadályozni utadat, vagyis azt, hogy birtokba vedd és elfoglald a helyedet. Örülök és ujjongok a jóban való kitartásod miatt, mellyel megvalósítod Isten akaratát és szent vágyadat.

Most arra kérlek, légy serény a másik kettő teljesítésében. Amikor ugyanis megbízásból édes Üdvözítőnkhöz imádkoztam érted, Ő kinyilatkoztatta, hogy el kell indulnod; én pedig mentegetőzve — hiszen méltatlan vagyok ily nagy misztérium közlésére — mondtam: „Uram, kérlek téged, ha az az akaratod, hogy elinduljon, akkor gyújtsd és növeld nagyobbra benne a vágyat". Akkor édes Üdvözítőnk ezt mondta jóságában: „Mondd csak meg neki nyugodtan, mert a legbiztosabb jelét fogom adni akaratomnak: minél több akadállyal és minél több ellenkezéssel találkozik majd, annál biztosabban fogja érezni magában azt az erősséget, amit ember el nem vehet tőle, mert nem az ő természetének sajátja. Mondom tehát neked: azt akarom, hogy emelje a szentséges kereszt zászlaját a hitetlenek fölé és alárendeltjei fölé, akik a szent Egyház kertjében legelésznek és táplálkoznak

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon. A levél 1376 szeptember elején készült Avignonban.

és az én vérem szolgái. Mondom, azt akarom, hogy emelje föléjük a keresztet, azaz üldözze víciumaikat és hibáikat. Irtsa a víciumot és ültesse az erényt azáltal, hogy jó pásztorok és kormányzók kezébe helyezi ezt a keresztet a szent Egyházban. És ha most nincsenek ilyenek, legyen rajta, hogy ezután jó és erényes vezetőket adjon nektek, akik nem félnek a haláltól sem.

Isten nem akarja, hogy a világ gazdagságára, pompájára és rangjaira figyeljenek, mert ezeknek semmi hasonlóságuk sincs Krisztussal: egyedül csak az erény ben való nagyságra és gazdagságra törekedjenek. Ily módon a jók a kereszt érzületével el fogják üldözni a rosszak víciumait."

Kérlek szentséges atyám, a kereszten feláldozott és beteljesedett és elhagyott Bárány szerelmére, hogy te, mint az Ő vikáriusa, teljesítsd ezt az édes akaratot, megtéve azt, amit meg tudsz tenni; és így mentséged lesz Őelőtte és nyugodt lesz a lelkiismereted. Ha nem tennéd meg azt, amit megtehetsz, Isten nagyon megdorgálna ezért. Az Ő jósága és szentséged jósága miatt remélem, hogy meg fogod tenni; miként megtetted az elsőt, azaz eldöntötted, hogy visszatérsz, ugyanígy tedd meg a másik kettőt is: indítsd el a szent Hadjáratot és üldözd a víciumokat, melyek a szent Egyház testében vannak.

Egyebet nem mondok. Bocsásd meg vakmerőségemet. A herceg úr el fog menni hozzád, úgy tudom, hogy tárgyaljon veled, mert nagy vágy van benne a szent Hadjárat iránt, amint mondtam. Az Isten szerelmére, hallgasd meg és teljesítsd a vágyát. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Alázattal kérem áldásodat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

239. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Isten szolgáit arról lehet megismerni, hogy testi életüket nem tartják többre a saját és a rájuk bízottak lelkének üdvösségénél. Ne hagyja, hogy az üldözések keserűsége távol tartsa az isteni kegyelem édességétől. Térjen vissza Rómába mielőbb.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és főtisztelendő édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! A te méltatlan és nyomorult leányod, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, ír Szentségednek az Ő drága vérében a vággyal, hogy erősnek és kitartónak láthassalak jó és szent elhatározásodban, annyira és oly módon, hogy semmiféle ellenszél sem akadályozzon téged: sem ördög, sem teremtmény. Úgy tűnik, ezek — miként Üdvözítőnk mondja a szent Evangéliumban — báránybőrbe öltözve akarnak hozzánk jönni, hogy bárányoknak tűnjenek, holott ragadozó farkasok. Üdvözítőnk mondja, hogy óvakodnunk kell az ilyenektől.[2] Úgy tűnik nekem, édes atyám, hogy egy levéllel már el is indultak hozzád; és a levélben egy

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét.
2. Mt. 7, 15.

személy jövetelét is közlik, mondván, hogy akkor fog megérkezni a kapuhoz, amikor nem tudod. Ez alázatosan hangzik, mondván: „Ha megnyitnak nekem, bemegyek és tárgyalni fogok vele". De csak azért ölti magára az alázatosság ruháját, hogy higgyenek neki.[3] Dicsőséges erény az, amellyel a kevélység takarózik!

Abban a levélben, mint értesültem róla, úgy járt el az az ember Szentséged felé, amint az ördög tesz gyakran, amikor az erény és a részvét színezetével hinti a mérget. És különösen Isten szolgáival tesz így, mivel látja, hogy a puszta vícium-mal nem tudná lépre csalni őket. Úgy tűnik, így tett az a megtestesült ördög, aki a részvét színezetével és szent formában írt neked; azaz úgy tüntette fel, hogy az a levél szent és igaz embertől jött, pedig gonosz emberektől és az ördög tanácsosaitól jött, akik a keresztények közös javának és a szent Egyház reformjának tönkretevői: önmaguk szerelmesei és egyedül csak a maguk javát keresik.

Te azonban, atyám, azonnal kikutathatod, hogy az a levél igaz embertől jött-e vagy sem. És Isten dicsősége szempontjából úgy látom, ezt meg is kell tenned. Amennyire én láthatom és megérthetem, a saját szavaiból ítélve nem tartom őt Isten szolgájának, hanem hamisságnak látom az egészet. Úgy tűnik azonban, a mesterségét sem érti jól az, aki ezt tette. Iskolába kellene még járnia, mert úgy látom, kevesebbet tud, mint egy iskolás gyermek.

Lásd meg tehát, szentséges atyám, hogy ez az ember azt állította eléd, ami a leggyengébb rész az emberben, és különösen azokban, akik nagy gyengédséggel és részvéttel vannak a saját testük iránt: az ilyenek ugyanis minden másnál drágábbnak tartják az életet. Azért is beszélt legelőször erről. Én azonban Isten jóságában remélem, hogy te inkább fogsz figyelni Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére, mint önmagadra: miként a jó pásztor teszi, akinek életét kell adnia a bárányaiért.

Úgy látom tehát, hogy ez a méregkeverő egyrészt ajánlja jöveteledet, mondván, hogy ez jó és szent dolog, másrészt azonban azt mondja, hogy elkészítették már a mérget; és azt tanácsolja, hogy küldj magad előtt megbízható embereket, s ők meg fogják találni a mérget az asztalokon, azaz úgy tűnik, azt akarja mondani, hogy a palackokban; és ez a méreg úgy van elkészítve, hogy lassan öljön, napok, hónapok vagy évek múlva. Ezért igazán megvallom, hogy az ilyen méregből ugyanannyi van Avignonban, mint más városokban és Rómában, és ugyanúgy adagolják hónapra vagy évekre, vagy még hosszabb időre, amint a vásárlónak tetszik; és minden helyen van belőle.

És ezért számára jónak tűnne, ha másokat küldenél magad előtt és elhalasztanád a jöveteledet; és azt bizonygatja, hogy várj arra az időre, amikor az isteni ítélet eléri azokat a gonosz embereket, akik az ő szavai szerint a halálodat keresik. De ha bölcs lenne, akkor önmaga számára várná ezt az ítéletet, mert ő a leggonoszabb méreg magvát hinti, melyet már régóta nem hintettek a szent Egyházban, amennyiben meg akar akadályozni téged abban, amit Isten vár tőled és amit meg kell tenned.

3. Szeptember első napjaiban a pápa egy levelet kapott, melyben arra „figyelmeztették", hogy Itáliában vagy Rómában meg akarják mérgezni, halassza el tehát utazását. A levél írója a Jelenések könyvének szavaiba burkolta mondanivalóját, (vö. Jel. 3, 20), és azt állította, hogy ha a pápa fogadja őt, részleteket is mond a dologról. Katalin a dolog hamis voltát bizonyítja a pápa előtt.

És tudod, mivel hinti ezt a magot? Azzal a jó tanáccsal, hogy te ne menj, de másokat küldj magad helyett: ezzel pedig botrányt és testi-lelki felháborodást váltanál ki, hiszen hazugnak bizonyulnál te, aki az igazság helytartója vagy. Hiszen meghirdetted és elhatároztad, hogy hazatérsz: ha most az ellenkezőjét tennéd, azaz nem jönnél, túl nagy volna a botrány, a zavar és a tévelygés a szívekben. Így tehát ő valóban az igazat mondja: úgy prófétál, mint Kaifás, aki ezt mondta: „Szükséges, hogy meghaljon egy ember, annak érdekében, hogy a nép el ne veszszen".[4] Ő maga nem tudta, mit mondott, de nagyon jól tudta a Szentlélek, aki ajkain át az igazságot mondta; az ördögöt azonban nem az igazmondás szándéka vezette. Ugyanígy akar ez az ember egy második Kaifás lenni. Azt prófétálja, hogy ha embereket küldesz magad előtt, meg fogják találni a mérget. Valóban így van; mert ha maradnál és mások mennének helyetted, a benned bízó embereknek úgy tűnne, hogy mérget találnak a szívük palackjában és a szájukban. És nem volna elég egy nap vagy egy hónap, de még egy év sem, hogy a mérget megemésszék.

Igen csodálkozom ennek az embernek beszédén: jó és szent cselekedeteket ajánl, azután pedig azt akarja, hogy a testi félelem miatt hagyd el a szent cselekvést. Nem szokása Isten szolgáinak, hogy anyagi vagy testi kár miatt, vagy akár életük elvesztése miatt elhagyják a lelki cselekedeteket és gyakorlatokat; így cselekedvén ugyanis senki sem jutna el a céljába. Mert a szent és jó vágyban meg a jó cselekedetekben való kitartás az, ami koronát nyer és dicsőséget érdemel, nem megszégyenülést.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, Tisztelendő Atyám, hogy erősnek és állhatatosnak láthassalak jó elhatározásodban (mert ezt fogja követni a fiaiddal való megbékélés és a szent Egyház megújulása), s hogy teljesítsd Isten szolgáinak vágyát, akik látni akarják, amint kitűzöd a szentséges kereszt zászlaját a hitetlenek fölött. Akkor majd kiszolgáltathatod a Bárány vérét azoknak a szegény Hitetleneknek, miután te vagy e vér kulcsára és nálad vannak a kulcsok.

Jaj nekem, atyám, a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, élj azonnal a hatalmaddal, mert a te hatalmad nélkül ez nem tehető meg. Nem azt tanácsolom ezzel, édes atyám, hogy hagyd el törvényes fiaidat, akik Krisztus Menyasszonyának keblén táplálkoznak, azokért a törvénytelen fiakért, akik még nem nyerték el a törvényesítést a szent keresztséggel, hanem Isten jósága miatt remélem, hogy ha a törvényes fiaid elmennek értük a te tekintélyeddel és a szent beszéd kardjának isteni erejével, valamint az emberi erővel és erénnyel, azok a törvénytelenek vissza fognak térni az Anyaszentegyházba és te törvényesítheted őket. Úgy tűnik, ez inkább szolgálná Isten dicsőségét és a te javadat, valamint Krisztus édes Jegyesének dicsőségét és felmagasztalását, mint ama igaz ember ostoba tanácsának követése, aki azt állítja, hogy jobb volna neked is, és Isten Egyháza többi szolgájának is a hitetlen szaracénok között lakni, mint Rómában vagy Itália népei között. Tetszik nekem az az éhség, ami a hitetlenek üdvössége iránt van benne, de nem tetszik az, hogy el akarja vágni az atyát a törvényes fiaktól és a pásztort az akolban összegyűlt báránykáktól. Úgy látom, úgy akar tenni veled, mint az anya tesz a kisdeddel, akit

4. Vö. Jn. 18, 14.

el akar választani az anyatejtől, és ezért valami keserűt tesz a keblére, hogy a kicsi előbb ízlelje meg azt, mint a tejet, és így a keserűtől félve elhagyja az édeset; mert a kicsit semmivel sem lehet úgy félrevezetni, mint a keserűvel. Ugyanezt teszi ő veled, amikor eléd állítja a sok üldözés és a méreg keserűségét, hogy félrevezesse az érzéki szeretet kisdedét, annak érdekében, hogy a félelem miatt elhagyd a tejet: az isteni Kegyelemnek azt a tejét, mely édes jöveteled után következik majd. És ezért a megfeszített Krisztus nevében kérlek, ne légy félénk kisded, hanem légy férfi! Nyisd ki a szádat és nyeld le a keserűt az édes kedvéért. Nem volna Szentségedhez illő, ha a keserűség miatt elhagynád a tejet. Isten végtelen és felbecsülhetetlen jósága miatt remélem, hogy ha akarod, meg fogja adni a kegyelmet neked is, és nekünk is, és erős leszel és állhatatos, és nem fog megingatni semmiféle szél: sem az ördögök általtása, sem a megtestesült ördögök tanácsai, hanem Isten akaratát, a saját jó vágyadat és a megfeszített Krisztus igaz szolgáinak tanácsát fogod követni.

Egyebet nem mondok. Azzal fejezem be, hogy a hozzád küldött levél nem Istennek attól a szolgájától jött, akit neked megneveztek és nem is olyan messzi helyen írták; hanem azt hiszem, egészen a közeledben született és az ördög szolgái írták, akik nagyon kevéssé félik Istent. Ha úgy hinném, hogy a megnevezettől származik és mást nem látnék tőle, nem tartanám Isten szolgájának. Bocsásd meg, atyám, hogy túlságosan vakmerően beszéltem. Alázattal kérlek, bocsáss meg nekem és add rám áldásodat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Kérem az Ő végtelen jóságát, adja meg nekem a kegyelmet, hogy az Ő dicsőségéért megláthassam, amint azonnal átlépsz a küszöbön a lélek és a test békéjével, nyugalmával és megnyugvásával. Kérlek, édes atyám, amennyiben tetszésére van Szentségednek, fogadj engem, mert meg akarnék jelenni előtted, mielőtt távozom innen. Az idő rövid, így ha neked is tetszésedre van, szeretném, ha ez mielőbb megtörténhetne. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

240. — ÉDESANYJÁNAK, LAPA ASSZONYNAK, MIELŐTT VISSZATÉRT VOLNA AVIGNONBÓL[1]

Tanuljon Máriától igaz anyaként élni. Isten akaratát követi, amikor távol van anyjától.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban, méltatlan és nyomorult leánya, Katalin bátorítja magát Isten Fiacskájának drága vérében. Vágyva vágytam arra, hogy igaz anyámnak láthassam, nemcsak test szerint, hanem lélekben is, megfon-

1. Lásd az 1. levél 1. jegyzetét a 21. oldalon. A levél Avignonból hazatérőben, Genovában kelt (1376 őszén). Neri (lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon) és társainak betegsége miatt közel egy hónapig kellett a városban időzniök.

tolván, hogy ha jobban szereti majd a lelkemet, mint a testemet, akkor ki fog halni magából minden rendetlen gyengédség és nem fog nehezére esni, ha testi jelenlétem hiányát kell elszenvednie, hanem inkább vigasztalására lesz ez, és Isten dicsőségéért akarni fogja minden fáradságomat, megfontolván, hogy Isten dicsőségéért fáradozom. Isten dicsőségéért pedig nem lehet anélkül fáradozni, hogy a kegyelem és az erény ne növekedjen a lelkemben. Így tehát való igaz, legédesebb anyám, hogy ha jobban fogja szeretni a lelkemet, mint a testemet, akkor megvigasztalódik és nem lesz vigasz nélkül.

Azt akarom, hogy tanuljon Máriától, attól az édes Anyától, aki Isten dicsőségéért és a mi üdvösségünkért nekünk ajándékozta a szentséges keresztfán meghalt Fiát. És miután Krisztus felment az égbe, Mária magára maradt a szent tanítványokkal; és jóllehet nagy vigasztalást jelentett számára a tanítványok közelsége, mindazonáltal Fia dicsőségéért és dicséretéért valamint az egész világ javáért beleegyezett abba és akarta, hogy a tanítványok elhagyják őt. És inkább választotta a búcsú szenvedését, mint a közelségük vigasztalását, egyedül csak Isten dicsőségéért és a mi üdvösségünkért.

Most tehát azt akarom, hogy tőle tanuljon, legdrágább anyám. Tudja, hogy nekem Isten akaratát kell követnem, és én tudom, hogy maga akarja, hogy kövessem. Isten akarata volt, hogy én elmenjek, és távozásom nem volt misztérium és gyümölcs nélküli. Az Ő akarata volt, hogy itt időzzem és nem emberi akarat volt: és aki az ellenkezőjét mondaná, az hamisat mond és nem igazat. És így nekem mennem kell és követnem kell az Ő nyomdokait oly módon és abban az időben, amikor és ahogyan tetszésére lesz az Ő felbecsülhetetlen jóságának.

Magának, mint jó és édes anyának, elégedetten és örömmel kell elviselnie minden fáradságot Isten dicsőségéért és mindkettőnk üdvösségéért. Emlékszem, megtette ezt földi javak miatt, amikor fiai azért búcsúztak el magától, hogy földi gazdagságot szerezzenek: most ugyanez az örök élet megszerzéséért akkora fáradságnak tűnik, hogy azt mondja, belepusztul, ha azonnal nem küldök választ. Mindez azért van, mert jobban szereti bennem azt a részt, ami magából való, mint azt, ami Istenből, azaz jobban szereti a tulajdon testét, amelybe felöltöztetett engem. Emelje, emelje fel egy kicsit a szívét és az érzületét ahhoz az édes és szentséges kereszthez, amelyben eltűnik minden fáradság; viseljen el egy kevéske véges szenvedést azért, hogy megmeneküljön a végtelen szenvedésől, melyet bűneinkkel kiérdemeltünk. Erősödjék meg tehát a megfeszített Krisztus szerelme által, és ne higgye elhagyottnak magát se Istentől, se tőlem. Sőt, vár magára a vigasztalás, a vigasztalás teljessége, és nincs akkora szenvedés, amekkora az öröme lesz.

Isten kegyelméből hamarosan megjövök majd; és nem is lennénk már itt, ha nem akadályozna minket Neri súlyos betegsége. Sőt János testvér is beteg, és még mások is..[2]

Egyebet nem mondok. Ajánljon minket...[2] Maradjon meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. A másolók kihagyták a szövegből.

241. — GIOVANNA DI CORRADO ASSZONYNAK[1]

Az önismeret cellájában tanulunk meg helyesen szeretni. Örüljön annak, hogy Isten szerzetesi életre hívta meg a fiát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: lakást készítesz magadnak önismereted cellájában, annak érdekében, hogy eljuthass a tökéletes szeretetre, megfontolván, hogy aki nem szereti a Teremtőjét, az nem lehet az Ő tetszésére, hiszen Ő maga a szeretet és mást sem akar, csak szeretetet. Ezt a szeretetet találja meg a lélek, amikor megismeri önmagát. Amikor ugyanis meglátja, hogy ő maga önmagától nem létezik, hanem létét kegyelemből birtokolja (és nem adósság fejében), s hogy minden kegyelmet, ami ezen a léten alapszik a kimondhatatlan szeretet adott nekünk, akkor úgy találja, hogy Isten annyira szereti őt, hogy nyelv azt nem képes elmondani; és miután meglátta, hogy Isten ennyire szereti őt, képtelen megtenni, hogy ő maga is ne szeressen. Szereti magában az észt és Istent, és gyűlöli az érzékiséget, ami rendetlenül akarja élvezni a világot (vagy úgy, hogy a rangban és a gazdagságban gyönyörködik, vagy úgy, hogy a saját véleményeiben megalapozottan inkább akar tetszeni a teremtményeknek, mint Istennek), s a világ örömeit, véleményeit vagy kívánságait követi.

Így tesznek azok, akik túlságosan érzéki, rendezetlen szeretettel szeretik a gyermekeiket, a jegyesüket, atyjukat vagy anyjukat: ez a szeretet akadály Isten és a lélek között, mert nem engedi jól megismerni az igaz és természetfölötti szeretet igazságát. Ezért is mondta az első édes Igazság: „Aki nem hagyja el atyját, anyját, nővéreit és fivéreit és önmagát is, nem méltó hozzám".[2] Jól látták és látják ezt Isten igaz szolgái, akik azonnal kivetkőztetik szívüket, érzületüket és lelkűket a világból, annak minden pompájából és gyönyörűségéből, valamint a teremtmény minden nem Istenben való szeretéséből. Nem mintha nem szeretnék a teremtményt, de egyedül csak Istenért szeretik őt: azért, mert Isten mérhetetlenül szereti a teremtményét. Hanem miként gyűlölik magukban az érzéki részt, amely mindig Isten ellen lázad, ugyanúgy gyűlölik a felebarátban is, látván, hogy sérti a legfőbb és örök Jóságot.

Azt akarom, hogy így cselekedj, drága anyám Krisztusban, az édes Jézusban: szeresd magadban Isten jóságát és az Ő mérhetetlen szeretetét, melyet önismereted cellájában fogsz megtalálni. Ebben a cellában fogod megtalálni Istent. Mert amint Isten magába foglal mindent, ami részesedik a létből, úgy meg fogod találni magadban az emlékezetet, amely magába fogadja (és alkalmas arra, hogy megtartsa) Isten jótéteményeit; meg fogod találni az értelmet, amely Isten Fiacskájának bölcsességében részesít minket azáltal, hogy megérteti és megismerteti veled az

1. A címzett Stefano Maconi édesanyja (lásd a 195. levelet). Maga is igen jámbor asszony és Katalin tanítványa volt. A levél Avignonban kelt, 1376. július 13-án.
2. Vö. Mt. 10, 37.

Ő akaratát, amely nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. Látván ezt, a lélek nem bánkódhat és nem jöhet zavarba semmi miatt sem, bármi is történjék, mert megismerte, hogy mindent Isten gondviselése és mérhetetlen szeretete művel.

A feláldozott Bárány szerelmére kérlek és akarom, hogy ezzel az ismerettel orvosold azt a keserűséget és rosszkedvűséget, mely Stefano távozása miatt van benned. Örülj és ujjongj, mert nem lesz ez a kegyelem növekedése nélkül sem a te lelkedben, sem az övében. Isten kegyelméből hamarosan látni fogod ezt.

Önismeretedben meg fogod találni még, mondom, a Szentlélek édes kegyességét is: azt a részt, amely nem más, mint a szeretet és nem ajándékoz mást, csak szeretetet, és mindent, amit tesz és véghezvisz, szeretetből tesz. Ezt az érzületet meg fogod találni a lelkedben, mert az akarat nem más, mint szeretet: minden érzülete és megmozdulása szeretetből való. Szereti és gyűlöli mindazt, amit a megismerés szeme megértett és meglátott. Való igaz tehát, drága anyám, hogy lelked cellájában meg fogod találni a teljes Istent, aki annyi édességet, enyhületet és vigasztalást ad a léleknek, hogy nincs semmi, ami megzavarhatná őt, hiszen alkalmassá vált Isten akaratának befogadására.

Ekkor a lélek egyenesen olyanná válik, mint a szent vágy illatos virágaival teli kert: közepén el van ültetve a szentséges kereszt termőfája, melyen a szeplőtelen Bárány nyugszik, aki vérével öntözi és fürdeti ezt az édes és dicsőséges kertet és az igaz és királyi erények érett gyümölcseit őrzi. Ha türelmet akarsz: Benne van, akkora szelídségben megalapozottan, hogy a Bárány kiáltását semmiféle zúgolódás miatt nem lehetett hallani. Ha mélységes alázatot akarsz, látni fogod az emberhez alázódott Istent, a kereszt szégyenletes haláláig alázódott Igét. Ha ...[3] szeretetet akarsz: Ő maga a Szeretet, hiszen inkább a szeretet és a szerelem ereje tartotta Őt átszúrtan és átszegezetten a kereszten, mint ...[3]. Sem a kereszt, sem a szegek nem lettek volna elegendők arra, hogy fogva tartsák az Istenembert, ha a szeretet ereje nem teszi ezt. Nem csodálkozom azon, ha a lélek, aki önismeretének kertjévé változott, erős az egész világgal szemben is, hiszen hasonlóvá és egy valósággá lett a legfőbb erősséggel. Valóban ízlelni kezdi az örök élet előízét ebben az életben; uralkodik a világon, mert kineveti azt. Az ördögök félnek közeledni ahhoz a lélekhez, aki az isteni szeretetben ég.

Rajta hát, drága anyám! Nem akarom, hogy tovább aludj a hanyagságban és az érzéki szeretetben! Kelj fel tehát a legégőbb és mérhetetlen szeretettel: fürödj meg Kriszus vérében és rejtőzz el a megfeszített Krisztus sebeiben. Egyebet nem mondok. Biztos vagyok benne, hogy ha a cellában fogsz lakozni, mint mondtuk, meg fogod találni a megfeszített Krisztust, és nem fogsz mást keresni. És mondd meg Corradónak, hogy ő is ezt tegye. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Hiányos szöveg.

242. — ANGELO DA RICASOLINAK[1]

A szolgai félelem és az önszeretet minden jócselekedetet megakadályoz. Mi a szelíd és alázatos szívű Bárány iskolájába járunk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és tisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy férfias embernek láthassalak és ne félénknek, annak érdekében, hogy férfiasan szolgáld Krisztus édes Menyasszonyát, miközben a lelkiekben munkálkodsz Isten dicsőségéért úgy, amint ennek az édes Menyasszonynak a mai időkben erre szüksége van. Biztos vagyok abban, hogy ha felemeled értelmed szemét, hogy meglásd az Ő szükségét, serényen és minden hanyagság vagy félelem nélkül fogsz munkálkodni.

Az a lélek, aki szolgai félelemmel fél, egyetlen cselekedetében sem tökéletes, és bármilyen állása legyen, kicsiny és nagy dolgokban egyaránt meghátrál, és nem viszi el a maga tökéletességéig azt, amit megkezdett. Ó mennyire veszedelmes ez a félelem! Levágja a szent vágy karjait és megvakítja az embert, mert nem hagyja se meglátni, se megismerni az igazságot. Ez a félelem ugyanis az önszeretet vakságából származik. Mert az értelmes teremtmény, amint érzéki szeretettel szereti önmagát, azonnal félni kezd; és félelmének az az oka, hogy szeretetét és reménységét ingatag dologba vetette, melynek önmagában nincs semmi állandósága vagy erőssége, hanem eltűnik, mint a szél.

Ó gonosz szeretet! Mennyire káros vagy a léleknek is, a testnek is, vezetőkben és alárendeltekben egyaránt! Ha elöljáró az ilyen, akkor soha nem javít, mert fél, hogy elveszíti elöljáróságát és alattvalóinak tetszését. És ugyanígy az alárendelt is. Mert nincs alázat abban, aki ilyen szeretettel szereti önmagát, sőt meggyökeresedett kevélység van benne.

A kevély sohasem engedelmes. Ha úr az ilyen, sohasem tartja meg az igazságosságot, hanem gonosz és hamis ítéleteket hoz a maga és a teremtmények tetszése szerint. És így, mivel nem javít és nem tartja meg az igazságosságot, az alárendeltek egyre rosszabbakká válnak, víciumaikban és rosszaságukban gyarapodván.

Miután az önszeretet és a rendetlen félelem ennyire veszedelmes, meneküljünk előlük és nyissuk fel az értelem szemét a szeplőtelen Bárány tárgyában, aki regula és tanítás számunkra. Őt kell követnünk, mert Ő az igazság és a szeretet, és sohasem keresett mást, csak az Atya dicsőségét és a mi üdvösségünket. Ő nem félt sem a Zsidóktól, sem üldözésüktől, sem az ördögök gonoszságától, sem a rágalmaktól, sem a kínzásoktól, sem a sértegetésektől, és végezetül nem félt a kereszt szégyen-

1. Angelo érsekről lásd a 88. levél 1. jegyzetét a 217. oldalon. Amikor XI. Gergely pápa 1376 márciusában interdiktum alá helyezte a várost, megkívánta, hogy az érsek és minden főpap vonuljon vissza hivatalától. Egy évvel később a köztársaság megparancsolta a főpapoknak – tízezer líra büntetés terhe mellett! – hogy térjenek vissza korábbi helyükre. Angelo azonban a pápa szavához tartotta magát, s ezzel nem kis veszedelemnek tette ki életét. Ezért is hagyta el 1383-ban Firenzét és ment Faenzába, majd Arezzóba.

letes halálától sem. Mi iskolások vagyunk, kiket az Ő édes és szelíd iskolájába járatnak. Azt akarom tehát, drága és édes atyám, hogy a legnagyobb serénységgel és édes okossággal nyisd fel az értelem szemét az életnek erre a Könyvére, aki oly édes és szelíd tanítást ad neked, és ne figyelj másra, csak Isten dicsőségére, a lelkek üdvösségére és Krisztus édes Menyasszonyának szolgálatára. Ezzel a világossággal ki fogsz vetkőzni az önszeretetből és az isteni szeretetbe fogsz öltözni: keresni fogod Istent végtelen jósága miatt, mert méltó arra, hogy keressük és szeressük. Istenért fogod szeretni önmagadat és az erényt, és Érte fogod gyűlölni a víciumot. És ugyanezzel a szeretettel fogod szeretni a felebarátodat.

Jól látod, hogy az isteni Jóság a szent Egyház misztikus testébe helyezett: ennek az édes Menyasszonynak keblén táplál csak azért, hogy a szentséges kereszt asztalánál Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét edd. Nem akarja, hogy másutt egyél, mint a kereszten, viselvén sok testi fáradságot sok szomjas vággyal, mint Isten Fiacskája tette, aki egyszerre hordozta a test gyötrelmeit és a vágy szenvedését; és a vágy keresztje nagyobb volt számára, mint a test keresztje. Vágya ez volt: megváltásukra éhezett, hogy beteljesítse az örök Atya iránti engedelmességet; és ez mindaddig kínozta, mígcsak teljesedni nem látta. De ezen felül, mint az örök Atya Bölcsessége, látta azokat, akik részesülnek az Ő vérében és azokat is, akik a saját hibájuk miatt nem részesülnek benne. Ő mindenkiért adta a vért, és ezért fájt neki azok tudatlansága is, akik nem akarnak részesedni benne. Ez volt a vágynak az a gyötrelme, melyet kezdettől fogva mindvégig viselt. Mikor odaadta az életét, e vágya nem szűnt meg, de megszűnt a vágy keresztje.

Ugyanígy kell tenned neked is, és minden teremtménynek is, aki ésszel bír: át kell adnunk magunkat a testi szenvedésre és a vágy szenvedésére, fájlalván Isten megbántását és annak a sok léleknek kárhozatát, akiket elveszni látunk. Úgy tűnik, drága atyám, itt az ideje, hogy megadjuk Istennek a dicsőséget és a felebarátnak az érte való fáradozást. Nem láthatjuk többé sem érzéki önszeretettel, sem szolgai félelemmel magunkat, hanem igaz szeretettel és szent istenfélelemmel kell munkálkodnunk. És ha arra van szükség, hogy életünket adjuk Isten dicsőségéért, akkor oda kell adnunk azt is és nemcsak a földi javainkat. Isten végtelen jósága miatt remélem, hogy férfias emberként fogsz cselekedni és kitartani mindabban, amit megkezdtél, azaz a szent Egyház hűséges fia leszel. És az erényeket gyakorolván nagy tökéletességre fogsz jutni.

Nagy örömöt okozott nekem a jóban való kitartásod és állhatatosságod, melyről hallottam. Kérlek, egészen a halálig se akard hátra fordítani a fejed: úgy cselekedj és élj, mint az az erényes ember és az az illatos virág, melynek lenned kell a szent Egyház misztikus testében; megfontolván, hogy akik nem erényesek az Egyházban, azok nem állhatatosak.

Azt mondtam, arra vágyom, hogy férfias embernek láthassalak, és ne félénknek, annak érdekében, hogy jobban teljesíthesd Isten akaratát és az én üdvösséged iránti vágyamat. Szegődj az alázatos és szeplőtelen Bárányhoz és meg fogod találni a mi Királyunkat, aki alázatosan és szelíden jött hozzánk az úton.[2] Szégyenkezzék tehát érzékiségünk, ha fölemeli a fejét a türelmetlenség által, hiszen látja mennyire

2. Virágvasárnapra utal, azaz Krisztus Jeruzsálembe való bevonulására.

megalázta magát Isten, aki, hogy minket naggyá tegyen, kicsi lett. Az első és édes Igazság is azt tanítja nekünk, hogy nagyok legyünk. Hogyan? Az igaz alázatosság kicsinységében. És ezért mondtam, hogy tanuljunk Tőle kicsinynek és alázatos-szívűnek lenni.

Fel hát, drága Atya, ébredjünk fel a hanyagság álmából és férfiasan fussunk, követvén az Igazság tanítását. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

243. — PÍZA ÉRSEKÉNEK[1]

A jó orvos nemcsak kenetet használ, hanem ki is égeti a sebet. Testi életünket az elvesztenivalók között kell számon tartanunk, hogy ne legyen bennünk szolgai félelem.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Tisztelendő és drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy jó pásztornak láthassalak, felgyulladva és égve a vágytól, annyira és oly módon, hogy kész légy életedet adni a báránykáidért, megtanulván ezt az első édes Igazságtól, Krisztus Jézustól, aki az Atya dicsőségéért és a mi üdvösségünkért a szentséges kereszt szégyenletes halálába rohant. Kövesd, drága atyám, az Ő nyomdokait azáltal, hogy javítod a víciumokat és elülteted az erényeket a rádbízottak lelkében, nem törödve sem szenvedéssel, sem gyalázattal, sem kínokkal, sem sértegetésekkel, sem éhséggel, sem szomjúsággal és semmiféle üldözéssel sem, mit csak a világ vagy az ördög adhat nekünk, hanem férfiasan, éhes vággyal javítod a rádbízottakat. Tartsd, tartsd rajtuk a szemedet és tégy meg mindent, amire lehetőséged van! És ne tégy úgy, mint aki nem látott semmit, mert nem szabad úgy tenni; sőt akarnunk kell meglátni a magunk hibáit és a felebarátaink hibáit, nem azért, hogy zúgolódjunk és hamisan ítélkezzünk, hanem azért, hogy szent és igaz együttérzéssel, sírva és sóhajtozva Isten színe elé vigyük őket, fájlalván Isten megbántását és az Őt megbántó lélek kárhozatát. Ezzel minden értelmes teremtmény tartozik a felebarátjának, de sokkal inkább tartozol ezzel te és a szent Egyház többi főpapjai. Elvárják tőled és kötelezve is vagy arra, hogy megfigyeld a rádbízottakat az együttérzés és a büntetés miatt: annyira kell büntetned, amennyire vétkeseknek találod őket.

Jaj nekem, ne késlekedj tovább, mert javítás híján meghal az erény és a Kegyelem élete a lélekben, a vícium és az önszeretet él és a világ elvész! Szüntelen halálos betegségben fekszik, hiszen olyan, mint a különféle sebektől és betegségektől sebzett ember, és orvosai (ezek a főpapok) annyi kenetet használnak, hogy sebe

1. Píza érseke Francesco Moricotti di Vico Pisano. VI. Orbán nővérének a fia, azért de'Prignani nevet is viselte. 1363-ban lett Píza érseke, és egészen 1387-ig kormányozta a pízai egyházat, amikor bíborossá és az Egyház vicekancellárjává tette VI. Orbán (1378–89). Francesco bíboros 1395. február 6-án halt meg Assisiben.

már egészen elrohadt. Ne több kenetet, az Isten szerelmére! Használd már egy kissé az égetést, szent és igaz igazságossággal – melyet mindig irgalmasság fűszerez – égetve és pirongatva a víciumot; és az lesz a legnagyobb irgalmasság, amikor megbünteted és megdorgálod a hibáikat. Mert nincs nagyobb kegyetlenség annál, mint amikor a beteg az ápolótól épp az ellenkezőjét kapja annak, amire rászorul.

Ó, a megfeszített Krisztus szerelmére, ne aludj tovább, ébredj fel a szeretet valamint az Isten megbántása iránti gyűlölet és megvetés tüzétől! Tedd meg azt, amire lehetőséged van: és ha megtetted, mentséged lesz Isten előtt. És jól tudom, hogy egyedül nem láthatsz mindent, de tedd Isten szolgáit felderítőkké, hogy segítsenek neked a látásban, mert mindhalálig meg kell tennünk mindent, amit Üdvözítőnk szerelméért megtehetünk. Ne legyen bennünk szolgai szeretet vagy félelem, mert ha volna, lelkünk nagy veszedelemben volna és kételkednünk kellene üdvössége felől. Szükséges tehát, hogy számoljunk a testi élet elveszítésével, és az elvesztenivalók között tartsuk számon. És így cselekedvén meg fogod mutatni, hogy a megfeszített Krisztus szerelmese és követője vagy.

Te aki pásztor vagy, regulát és tanítást a jó Pásztortól tanulsz, aki életét adta értünk. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy jó pásztornak láthassalak: más útját és módját nem látom ugyanis sem a te, sem a rádbízottak üdvösségének. Erről a témáról nem mondok többet, csak még annyit, hogy rejtsd el őket az igaz alázatosság, a bűn gyűlölete és utálata, valamint a legégőbb szeretet szárnyai alá: tápláld a lelküket lelki ajándékokkal és kegyelmekkel, a testüket testi eledellel, táplálván a szegényeket szükségleteik szerint. Tudod, hogy Atya vagy, tápláld tehát, mint Atya, a gyermekeidet.

Értesültem róla, amint a Szent Katalin (kolostor) priorja írja, hogy újítást vezettél be a beöltöztetéssel kapcsolatban a Szent Katalinban, és azt akarod, hogy ők is tartsák be az interdiktumot, mondván, hogy a kiváltságuk nem érvényes. Én pedig azt mondom neked, hogy érvényes. Bemutattam ugyanis a másolatát a Szentatyának, amikor Avignonban voltam, és ő megerősítette, sőt kiegészítette azzal a kiváltsággal, amit nekem adott. Így tehát a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, ne vidd őket ekkora vigasztalanságba. Arra figyelj, hogy azt tedd meg, ami a kötelességed, s amit meg kell tenned; és ilyesmivel, az Isten szerelmére, ne akard terhelni magad! Higgy nekem, drága atyám, mert ha másképp állna a dolog, nem kérnélek erre, hiszen én a legkevésbé sem akarom, hogy megszegd a Szentatya iránti engedelmességet, hanem inkább veled együtt igyekszem megőrizni azt. Kérlek, add meg nekem ezt a kegyelmet és irgalmasságot! Nem kérek, soha nem fogok olyan dolgot kérni tőled, ami kívül esne a kötelességeden. Egyebet nem mondok. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, hogy a szeretet tüze, melyet megtalálsz a vérben, felmelegítse és megemésszе szíved és lelked minden ridegségét. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

244. — FRANCESCO MESTERNEK, SZIÉNA HÍRES ORVOSÁNAK[1]

Világosság nélkül nincs megismerés. A világosságot az önszeretet veszi el az embertől. Az istenszeretet elrendezi az ember képességeit.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megveted a halálos bűnt, másképpen ugyanis nem élhet lelkedben az isteni Kegyelem. Azt azonban nem látom, hogy az ember — akár te, akár mások — birtokolhatná a kegyelmet, ha nincs világossága, amely világossággal megláthatja és megismerheti a bűn súlyát és az erény javát. Mert amit az ember nem ismer, azt nem szeretheti — mármint azt, ami méltó a szeretetre —, és nem gyűlölheti, amennyiben az gyűlöletre méltó: világosság nélkül nincs megismerés. Íme tehát szükségünk van a világosságra, amely világosság megvan az értelem szemében a szentséges hit pupillája által, ha az önszeretet felhője el nem homályosítja.

És ha volna bennünk önszeretet, meg kellene tőle szabadulnunk, nehogy akadályozza a látásunkat: a szent szeretettel kell előznünk érzékiségünk gonosz szeretetét, amely szeretet elemészti és elveszi az isteni Kegyelmet és a lélek minden cselekedetét megrontja. Mint a rossz fa, melynek minden gyümölcse romlott, olyan az az ember, aki érzéki szeretetben él, melyből csak a halálos bűn terhét meríti. És ezért minden cselekedete romlott: önszeretete elvette tőle a fényt és sötétséget adott helyette, ily módon nem látja és nem ismeri az igazságot. Sőt megrontja a lélek ízlését és étvágyát is, ezért a jó dolgok rossznak tűnnek és a rosszak jónak, s a lélek megveti az igaz erényeket, menekül Isten szerelmétől és a felebarát szeretetétől, és minden örömét a világ élvezeteiben és kedvteléseiben találja. És ha szereti is a felebarátot, nem Istenért szereti, hanem a saját hasznáért.

Aki azonban igazán megszabadult az érzéki szeretettől, az mindenek felett szereti a Teremtőjét, a felebarátját pedig úgy, mint önmagát. Ezt a szeretetet nem lehet birtokolni addig, míg a lélek nem ismerte fel az értelem világosságával, hogy ő nem létezik, és nem Istennek tulajdonítja létét és minden kegyelmet, ami a létre épül. Ekkor, miután ilyen édesen megismerte önmagát, a maga hibáit és Isten jóságát, meggyűlöli a hibáit és hibáinak okát, az önszeretetet, és megszereti az erényt. És az erény szerelmeseként — minthogy az erényt a Teremtője szerelméért szereti — minden szenvedést kész elviselni, csak hogy meg ne bántsa Istent és be ne mocskolja az erényt; és minden cselekedete, lelkiek és időlegesek

1. A Casini családból származó Francesco doktor előbb a sziénai, majd a firenzei és perugiai egyetemen tanította az orvostudományt. XI. Gergely pápa meghívta Avignonba, udvari orvosának, Katalin itt találkozott vele 1376-ban. A pápával együtt visszatért Rómába, utódának is orvosa volt. Befolyását gyakran használta fel arra, hogy Katalint támogassa. VI. Orbán halála után (1389) visszatért Sziénába, ahol 1390-ben meghalt.

egyaránt, Istenhez igazodnak. És bármilyen állapotban él is, szereti és féli a Teremtőjét. Ezért ha gazdagsága, világi rangjai, fiai, rokonai és barátai vannak, úgy birtokolja őket, mint kölcsön kapott dolgokat és nem mint a sajátjait; és módjával él velük és nem szertelenül. Ha a házasság állapotában él, házasságát rendezetten, a szentséghez illő módon éli, tiszteletben tartva a szent Egyház által parancsolt napokat. Ha emberek között forog és szolgál nekik, egyszerű szívvel teszi ezt; nem színleléssel, hanem szabadon, mert egyedül csak Istenre tekint.

Rendben tartja lelke képességeit és testének minden érzékét. Emlékezetét tehát arra rendeli, hogy Isten jótéteményeit őrizze; értelmét, hogy megértse az Ő akaratát, amely nem akar mást, csak a mi megszentelésünket; akaratát pedig felkészíti arra, hogy Teremtőjét mindenek felett szeresse. Miután elrendezte lelkének képességeit, elrendeződnek testének érzékei is.

Arra kérlek, drága testvérem, hogy te is így cselekedj. Rendezd el életedet: nyisd fel az értelem szemét, hogy megismerd a bűn súlyosságát és Isten jóságának bőségét. Ha így teszel, bármilyen állapotban élsz is, kedves leszel Isten előtt: termékeny fa leszel, és az élet gyümölcseit fogod teremni azaz az igaz és szent erényeket, és ebben az életben ízlelni kezded az örök élet előízét. Mivel azonban látom, hogy semmiképp sem fogadhatjuk be a békét, a nyugalmat és a Kegyelmet a szentséges hit világosságával való megismerés nélkül (amely világossággal megismerjük önmagunkat, a halálos bűn súlyosságát, Isten jóságát és az erények kincsét), ezért mondtam neked, hogy arra vágyom, hogy láthassam: megveted a halálos bűnt. És kérlek, így cselekedj!

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

245. — EGY GENOVAI FERENCES HARMADRENDI TESTVÉRNEK, AKINEK SOK SZENVEDÉST OKOZOTT EGY NŐVEL FENNTARTOTT LELKI ISMERETSÉGE[1]

Az önszeretet elgyengíti az embert és megerősíti ellenségeit. A felebaráti szeretet nek az istenszeretetben kell mértéket találnia, különben az ördög a szeretet és az áhítat horgával megfogja az embert.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal,

1. Nem tudjuk, ki volt ez a ferences harmadrendi testvér.
Magát a konkrét kapcsolatot Katalin csak érintőlegesen említi, de pontosan kifejti az ilyen „lelki kapcsolatok" veszedelmes voltát.

hogy igaz harcosnak láthassalak; aki, mint igaz harcos, férfiasan, a szentséges hit világosságával és pajzsával felfogja az ütéseket, és a világosságban felismeri, mi az, ami az ellenségeket erősíti, minket pedig elgyengít, annak érdekében, hogy átöleld az orvosságot, ami az ellenségeket gyengíti el, és menekülj attól, ami megerősíti őket. Mi az, ami erősíti őket? Az önakarat, mely az önszeretetben alapszik.

Ez a szeretet gyengíti el az akaratot és forgatja úgy, mint szél a falevelet. Amit az érzéki szeretet szeret, az után rohan az akarat (szívesen beleegyezvén abba az örömbe, melyet a szeretett dologban talál), és ebben az akaratban van a bűn, és nem azokban a gerjedelmekben, melyekkel az érzéki szeretet jelzi, hogy olyan dolgokat akar szeretni, melyek ellenkeznek Isten akaratával és az ésszel. Ezek csak akkor bűnösek, ha az akarat beleegyezett a bűnbe. És ezért az az akarat, mely az önszeretetet követi, erősíti az ellenségeket és gyengíti önmagát, mint mondtuk.

Mi az, ami erősíti a lelket és elgyengíti az ellenségeket? Az az akaratunk, amely a szeretet érzülete által magára öltötte Isten édes akaratát, amely akaratnak akkora ereje van, hogy sem ördög, sem teremtmény el nem gyengítheti, ha ő maga nem akarja. És miért erős? Mert önként egyesült Istennel, aki a legfőbb és örök erősség. Szilárd és állhatatos, mert a mi Istenünk, akiben a lélek lakást készített magának, változhatatlan; ezért a lélek sem mozdul másban, csak Őbenne.

És honnan szerzi meg a lélek ezt az erősséget? Az édes és szerelmes Ige tanításából, melyet a szentséges hit világosságával szemlél: ebben a tanításban és az Ő vérében megismeri, hogy Isten akarata nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. És ezért megszereti és magára ölti ezt az akaratot azáltal, hogy a saját akaratát belefojtja Isten akaratába.

Ez az akarat okossá teszi a lelket, aki nem ostobán és világosság nélkül, hanem bölcsességgel és nagy megfontoltsággal rendezi el életét, mindig ügyelvén arra, hogy fusson azoktól a dolgoktól, melyek elvennék tőle Istent. És mivel látja, hogy az érzéki szeretet az, ami elveszi Őt tőle, ezért győlöli a saját érzékiségét és szereti az értelmet. Innen van az, hogy az értelem világosságával tesz mindent. Teremtőjét mértéktelenül és minden közvetítő nélkül szereti, és nemcsak azt nem akarja, hogy a teremtett dolgok vagy a teremtmények ne álljanak közte és Isten között, hanem azt sem akarja, hogy önmaga, azaz a saját gonosz akarata álljon közöttük. És amint megtagadja önmagát, ugyanúgy elutasít magától minden teremtményt és minden teremtett dolgot, azaz nem szeret semmit Isten akaratán kívül, hanem valóban Istenért szeret mindent, ezért szeretete rendezett. Ha teremtményt szeret, a Teremtő szerelméért szereti őt: módjával és nem mód felett, mértékkel és nem mértéktelenül.

És milyen mértékkel szereti? Azzal, amit az istenszeretet ad. Nem máshonnan veszi a mértéket, nehogy megcsalja magát, mint sok tökéletlen személy teszi, akik hagyják, hogy az ördög megfogja őket a szeretet horgával. Isten szeretetének mértékével indulnak el, azaz eleinte Érte szeretik a teremtményeket, de később elhagyják ezt a helyes mértéket és a saját érzékiségük mércéjébe esnek. Az ilyen vak láthatná, hogy az áhítat horgára akadt és elvesztette Istent, valamint a szent imádságot, ami pedig édesanyja volt; láthatná, hogy földre dobta a fegyvert, amivel megvédhette volna magát, akarata meggyengül és ellenségeit erősíti, és a

végső romlás vár rá. Megfogant már benne a halál és nincs más hátra, csak az, hogy világra is hozza. És nem érzi ezt, és nem menekül a teremtménytől, mint a méregtől, hanem követi és megy a méreg után. A mérgezett gondolatok és gerjedelmek jövetelét nem tudjuk megakadályozni (hiszen a test mindig készen áll a lélek elleni harcra, s az ördög sem alszik soha, hanem tanít minket, hanyagokat a serény virrasztásra[2]), a szabad megfontolás azonban meg tudja kötni az akaratot, hogy ne egyezzék bele és szándékosan ne fogadja házába ezeket, és el tud menekülni az elől, amit nem akar magába fogadni. Ő azonban vakságában, úgy tűnik, arra vár, hogy látni lehessen, amint egy angyal lezuhan az égből és a pokol mélyére jut.[3]

Ó átkozott áhítat, mennyire túllépted a mértékedet! Ó te alattomos horog, mely úgy jössz a lélekbe, mint tolvaj, azután otthonossá leszel a házban, s csak miután megvakítottad az értelem szemét, mutatod meg, hogy mi vagy! Látható nem vagy, de bűzöd nagyon is érezhető. Ó drága és édes testvérem Krisztusban, az édes Jézusban, szívbéli töredelemmel és a bűn utálatával emeljük fel a gyűlölet kezét és e kézzel vegyük ki a szálkát a szemből, hogy tiszta legyen és felismerjük ezt a hamis ellenséget! Meneküljön az akarat, hogy bele ne egyezzék a szív gondolataiba, vonuljon vissza a test, hogy egészen elkerüljön minden olyan helyet, ahol az a teremtmény megjelenik!

Jaj, jaj, kapaszkodjunk a kereszt fájába és szemléljük az értünk feláldozott Bárányt; és szerezzük meg Tőle a szent vágy tüzét, hogy újra megtaláljuk anyánkat, a szent, alázatos, hűséges és szüntelen imádságot. Máskülönben ez az anya tej nélkül lenne és nem táplálná édességével az erények fiait a lélekben. Hamarosan azután, hogy újra megtaláltuk ezt az anyát, visszakapjuk Isten szeretetének mércéjét, mellyel mérnünk kell azt az érzületet és akaratot, mellyel az értelmes teremtménynek tartozunk: így erősek leszünk, elvétetik minden gyöngeségünk, és férfiasak leszünk, mert kialszik bennünk minden nőies tetszelgés, ami kislelkűvé teszi a szívet. Megszabadulunk a sötétségtől és fényen megyünk át, követvén a megfeszített Krisztus tanítását.

Egészen megerősödve fogunk állni a harcmezőn a szentséges hit pajzsával; nem utasítjuk vissza a fáradalmakat és nem fordítjuk hátra a fejünket, hanem hosszú kitartással, minden szolgai félelem nélkül szent félelemmel látni fogjuk, hogy ellenségeink gyengék, mi pedig erősek vagyunk a legfőbb erősségtől. És a kitartásban látni fogjuk majd a dicsőség koronáját, mely nem azoknak készül, akik csak elindulnak, hanem azoknak, akik kitartanak egészen a célig. Ha tehát a lélek erősségbe öltözött, kitartó, máskülönben nem.

Emiatt mondtam neked, hogy arra vágyom, hogy igaz harcosnak láthassalak, annak érdekében, hogy jobban teljesíthesd Isten akaratát és az én vágyamat, és segíthess magadon szükségedben. Állítsd értelmed szeme elé Krisztus vérét, hogy lelkesítsen a harcban. Fojtsd bele akaratodat ebbe a dicsőséges vérbe, azért, hogy meghaljon, és mint halott, ne egyezzék bele sem a törékeny test, sem az emberek,

2. Azaz az ördög serényebb a rosszban való virrasztásban, mint a jóban.
3. Vö. Jel. 6, 13: „Akkor egy csillagot láttam leesni az égből". Itt a bűnbeesett emberről van szó, aki Isten igaz szolgájaként az angyali természetben élhetne.

sem az ördögök gonoszságába. És menekülj arról a helyről, ha kedves a lelked élete! Ha ezt megtetted, utána ne törődj az ördög csatáival és zaklatásaival és ne fogja el zavar elmédet, hanem türelemmel hordozd a szenvedést és utáld a bűnt, ami a beleegyezést követné és cselekedetté válna. Ne légy hanyag, hanem serény! Tanuld meg az erények és az igaz és szent szegénység illatát megérezni az alázatos és szegény Bárány szerelméért. Miután kezedet az ekére tetted, ne fordítsd hátra a fejed.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Menekülj önismereted cellájába, ahol meg fogod találni Isten szeretetének és jóságának azt a bőségét, mellyel kimentett téged a pokolból. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

246. — A GENOVA KÖZELÉBEN FEKVŐ CERVAIA-KOLOSTOR PRIORJÁNAK[1]

Gyengeségeinkre Isten szeretete az orvosság. Ez a szeretet adja nekünk orvosság gyanánt a nehézségeket és a szorongatásokat.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Legszeretettebb és legdrágább Atyám és Fiam; Atyám ama legédesebb Szentség tisztelete által, és Fiam az igaz és szent vágy által, amely vágy, mondom, a legszentebb imádsággal úgy szüli lelkedet Isten színe előtt, amint anya szüli a fiát. Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak nyomorultnál is nyomorultabb szolgálója és rabszolgája, írok és neked ajánlom magam, és bátorítalak téged az Ő drága vérében a vággyal, hogy szívedet és érzületedet az Ő égő és emésztő szerelmében elemésztve láthassam. Az Ő szerelme emésztette, égette és rombolta le minden gonoszságunkat szentséges és tisztelendő keresztjének fáján. És soha nem aludt ki és nem alszik ki ez az édes tűz, mert ha kialudna irántunk való érzülete, megszűnnénk létezni. Hiszen az aludna ki, ami a létet adja nekünk, mert egyedül a Szeretet tüze késztette arra, hogy önmagából előhívjon minket. Sőt úgy tűnik, Isten felbecsülhetetlen szeretete előre látta az ember nyomorúságát és törékenységét, ezért — lévén az ember mindig kész és hajlamos arra, hogy megbántsa teremtő Istenét — gondoskodott orvosságról gyengesége ellen.

Gyengeségünkre nem más az orvosság, mint maga a szeretet tüze, amely szeretetet te soha nem fogsz kioltani. Ez az az orvosság, melyet akkor fogad magába a lélek, amikor meglátja a szentséges kereszt zászlaját a saját lelkében elültetve. Mi voltunk ugyanis az a szikla, amelybe belszúrták és amely megtartotta ezt a

1. A cervaiai bencés kolostorra vonatkozóan lásd a 189. levél 1. jegyzetét a 425. oldalon. A pápa Avignonból hajóval indult el, és itt, a cervaiai kolostor közelében szállt partra, 1376. november 1-én.
A levelet Katalin Genovából írta, október—november folyamán.

keresztet; hiszen sem a szeg, sem a fa nem tarthatta volna fogva ezt az édes, szeplőtelen Bárányt, ha a szeretet és az érzület nem teszi ezt.

Nem lehet tehát hanyag a lélek, miután meglátta ezt az annyira édes és drága gyógyszert, hanem fel kell kelnie érzületével és vágyával, hogy kitárja kezeit az önmaga iránti gyűlölettel és utálattal, és úgy tegyen, mint a beteg, aki gyűlöli a betegségét és szereti az orvosságot, amit orvosa adott neki.

Ó fiam és atyám Krisztus Jézusban, keljünk fel a legégőbb szeretet tüzével, a gyűlölettel és a mélységes alázattal, s felismervén, hogy mi nem létezünk, helyezzük betegségeinket az orvos, Krisztus Jézus elé! Tárd ki kezedet, hogy elvedd az orvosságot, amit Ő adott nekünk. Ez az orvosság nem más, mint azok a keserűségek, melyek gyakran elérik az embert, azaz az elme sok sötétsége, kísértése és zavara, vagy más szorongatások, melyek kívülről jönnek: mindezek igen keserűnek tűnnek, de a legnagyobb édességgé változnak, ha úgy teszünk, mint a bölcs beteg. Azaz, ha az édes Jézus érzületére figyelünk, aki ezeket adja nekünk és meglátjuk, hogy nem gyűlöletből teszi ezt, hanem különleges szeretetből, hiszen nem tud mást akarni, csak a mi megszentelésünket.

Látván az Ő jóságát, látni fogjuk a magunk szükségét is; mert nagy szükségben vagyunk, hiszen nélküle elvesznénk. Ezek az orvosságok azonban megismertetnek minket önmagunkkal, felkeltenek a hanyagság álmából és elveszik tudatlanságunkat, hiszen kihányatják velünk a kevélység tetteit. Ebből igazságosság születik, mely szent és édes türelemmel visel minden szenvedést és gyötrelmet, méltatlannak tartván magát a lélek békéjére és nyugalmára.

Így tesz tehát az Istenbe szerelmes lélek, akiben megfogant az önmaga iránti tökéletes gyűlölet. Aki felnyitotta a megértés szemét, és meglátta magában Isten kimondhatatlan jóságát és szeretetét, annak a szenvedések annyira édesnek és ízesnek tűnnek, hogy úgy tűnik, nincs más, amiben gyönyörködhetne; és mindig azon gondolkodik, mi módon viselhetne több szenvedést a gyűlölet szerelméért.

Azt akarja tehát és arra vágyódik a lelkem, hogy így láthasson téged, azért, hogy ha Isten arra vezet minket és megadja a kegyelmet, hogy fáradozzunk és ha szükséges, életünket adjuk érte, lelkünk hajócskája föl legyen szerelve a vérrel és az isteni szeretet tüzével, miután a fent mondott módon megkerestük és megszereztük.

Egyebet nem mondok. Szemed legyen mindig a rádbízottakon és semmi fölött be ne hunyd! Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

247. — GIOVANNA DI CORRADO ASSZONYNAK[1]

Isten és a világ között nincs semmi közös. A jó anya Istenért szereti a gyermekeit.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem és Leányom Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy menyegzős ruhába öltözötten láthassalak, megfontolván, hogy e ruha nélkül nem tetszhet a lélek a Teremtőjének és nem juthat be az örök élet menyegzőjére. Azt akarom tehát, hogy felöltözött légy, és annak érdekében, hogy felöltözhess, azt akarom, vess le magadról minden érzéki önszeretetet, melyet önmagad, a gyermekeid vagy bármi egyéb teremtett dolog iránt hordozol.

Sem önmagadat, sem a teremtett dolgokat nem szeretheted Istenen kívül, mert lehetetlenség az, hogy az ember két úrnak szolgáljon: ha ugyanis az egyiknek szolgál, a másikat megveti. És senki sem szolgálhat egyszerre Istennek és a világnak, mert semmi hasonlóság sincs közöttük. A világ megtiszteltetést, rangot, gazdagságot, magas állású gyermekeket, előkelő származást, valamint gonosz kevélységben megalapozott és meggyökeresedett érzéki örömöket és kedvteléseket keres; Isten pedig mindezek ellenkezőjét keresi és akarja. Isten az önkéntes szegénységet, a szívbéli alázatot, valamint önmagunk és a világ minden örömének és élvezetének megvetését akarja, azt, hogy ne önmagunk, hanem Isten dicsőségét és a felebarát üdvösségét keressük, azaz egyedül csak azt keressük, hogyan ölthetjük magunkra a legégőbb szeretet tüzét az igaz és királyi erények ékességével, igaz és szent türelemmel. Azt akarja, hogy semmiféle jogtalanságért se álljunk bosszút másokon, hanem türelemmel viseljünk el mindent és önmagunkon álljunk bosszút, látván, hogy megbántottuk az első és édes Igazságot. És amit szeretünk, azt Istenben szeressük és Istenen kívül ne szeressünk semmit.

És ha azt mondanád: „Mi módon kell szeretni?" — azt válaszolom neked, hogy a gyermekeket és minden más dolgot Annak szerelméért kell szeretnünk, aki teremtette azokat, és nem önmagukért vagy önmagunkért; és miattuk soha nem szabad megbántani Istent. És nem tekinthetsz ebben a szeretetben a saját érdekeidre; és sem a gyermekeidet, sem más egyebet nem tekinthetsz a sajátodnak, hanem csak kölcsön kapott dolognak, hiszen mindazt, amit ebben az életben kaptunk, használatra és kölcsönbe kaptuk, és minden, csak addig a miénk, amíg tetszésére van ez az Isteni Jóságban, akitől mindent kaptunk. Úgy kell tehát élned mindennel, mint a megfeszített Krisztus gazdasszonyának, akár anyagi javakról van szó (amennyiben lehetőséged van rá, gondoskodj a szegényekről, kiknek személyében Isten kér tőled),[2] akár a gyermekeidről, azaz mindig Isten félelmében kell nevelned és táplálnod őket, és inkább kell akarnod a halálukat, mint azt, hogy megbántsák Istent. Áldozd, áldozd fel magadat is, őket is Istennek! És ha látod, hogy Isten hívja őket, ne állj ellen az Ő édes akaratának, hanem ha ők az

1. Lásd a 241. levél 1. jegyzetét az 524. oldalon. A levél valószínű Pízából, 1376 szeptember 29. körül íródott.
2. Vö. Mt. 25, 40: „Amit egynek megtettetek a legkisebbek közül, nekem tettétek."

egyik kezüket nyújtják, akkor te, mint igaz és jó anya, az ő üdvösségük szerelmese, nyújtsd mind a két kezedet. Ne akard megválasztani állapotukat a magad módján (mert ez annak jele volna, hogy Istenen kívül szereted őket), hanem légy elégedett azzal az állapottal, amelybe Isten hívja őket. Gyakran mondja az olyan anya, aki gyermekeit a világ gonoszságában szereti: „Nagyon örülök annak, hogy gyermekeim Isten kedvében járnak, de úgy szolgálhatják Őt a világban, mint bármely más állapotban". Ám gyakran megtörténik ezekkel az együgyű anyákkal, akik mégiscsak a világba akarják belefojtani a gyermekeiket, hogy gyermekeik nem lesznek övék sem Istenben, sem a világban. És igazságos is, hogy lelkileg is, testileg is elveszítsék gyermekeiket, miután akkora kevélység és tudatlanság uralkodik bennük, hogy törvényt és regulát akarnak szabni a Szentléleknek, aki gyermeküket hívja. Az ilyenek nem Istenben szeretik a gyermekeiket, hanem Istenen kívül, érzéki szeretettel, hiszen jobban szeretik a testüket, mint a lelküket. Legszeretettebb leányom és nővérem Krisztusban, az édes Jézusban, soha nem öltheti magára a megfeszített Krisztust az, aki nem vetette le előbb ezt az érzéki szeretetet. Isten jósága miatt remélem, hogy ez rád nem vonatkozik, hanem mint igaz és jó anya, oda fogod adni magadat is, őket is Isten nevének dicsőségére és tiszteletére, és így magadra fogod ölteni a menyegzős ruhát.

Hanem annak érdekében, hogy jobban magadra ölthesd, azt akarom, emeld ki vágyadat és érzületedet a világból és annak minden dolgából és nyisd fel az értelem szemét Isten irántad való szeretetének megismerésére: mert szeretetből adta nekünk az Igét, egyszülött Fiát, a Fiú pedig a szeretet tüzével adott neked életet és áldozta fel a testét, fürdőt készítvén a vérből. Mi tudatlanok és nyomorultak, akik nem ismerjük és nem szeretjük ezt a nagy jótéteményt! De mindez azért van, mert csukva van a szemünk; ha ugyanis nyitva volna és előtte lenne a tárgya, a megfeszített Krisztus, akkor nem volna se tudatlan, se hálátlan ennyi jótéteményért! És ezért mondom neked, tartsd nyitva mindig ezt a szemet: szilárdítsd és rögzítsd meg a beteljesedett Bárányban, nehogy valaha is tudatlanság legyen benned.

Rajta hát, édes leánykám, ne késlekedjünk tovább; szerezzük vissza az eltékozolt időt igaz és tökéletes szeretettel. Így, magunkra öltve ebben az életben a mondott ruhát a kegyelem által, örvendeni és ujjongani fogunk az örök élet menyegzőjén férjeddel és fiaiddal együtt. És erősödj meg édesen és légy türelmes; és ne háborodj fel azon, ha túlságosan sokáig távol tartottam Stefanot; nagy biztonságot merítettem belőle, hiszen a szeretet és az érzület által eggyé váltam vele, és ezért úgy vettem kölcsön a tiédet, mintha nekem kölcsönözték volna. Hiszem, hogy nem vetted ezt túlságosan rossz néven. Érted és érte egészen a halálig meg akarok tenni mindent, amire csak képes vagyok. Te, az édesanya, egyszer szülted meg őt: én pedig őt, téged és egész családodat a szüntelen imádság és üdvösségtek vágya által akarlak megszülni.

Egyebet nem mondok. Ajánlj engem Corrado imádságaiba, és áldj meg egész családommal együtt, és különösen azt a zsenge palántámat, aki most eredt meg a szent Egyház kertjében. Fogadd imáidba és neveld őt az erényben, hogy a többi virág között illatozzék ő is. Isten töltsön el édességes kegyelmével. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

248. — USIMBARDI BERTALANNAK ÉS HITVESÉNEK, ORSOLYA ASSZONYNAK, VALAMINT FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK ÉS HITVESÉNEK, ÁGNES ASSZONYNAK FIRENZÉBE[1]

Aki megismerte Isten iránta való szeretetét, nem tudja megtenni, hogy maga is ne szeressen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim és Leányaim Krisztusban, és édes Jézusban!

Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy az isteni szeretet tüzében égve és emésztődve láthassalak benneteket, amely tűz éget, de nem emészt el, hanem gyarapítja a lelket: egyesíti önmagával és hasonlóvá formálja önmagához, az isteni szeretet tüzéhez. Ekkor a lélek meglátja, hogy léte van; majd ezután meglátja azt is, hogy Isten szeretetből adott neki minden ajándékot és kegyelmet, melyek a létre épülnek, sőt később azt is látja, hogy az örök Isten szeretetből ajándékozta nekünk az Igét, egyszülött Fiacskáját, hogy megfizesse értünk a tartozást, amelyre mi voltunk kötelezve, és kivonjon minket az ördög tömlöcéből és szolgaságából, ahonnan az ember nem tudott kijönni. Az isteni Ige pedig — azáltal, hogy halandó emberré lett — csatatérre lépett értünk, és legyőzvén az ördögöt, lerombolta a tömlöc sötétségét és kivont minket a nyomorúságos szolgaságból, amelyben oly régóta volt az egész emberi nem; és a Kereszttel megnyitotta számunkra az örök életet. És mindezt szeretetből tette. Miután tehát megmutatta az utat és feltárta a kaput, egyedül rajtunk múlik, hogy elindulunk-e az úton, hiszen bátran és nagy bizalommal járhatunk a kereszt eme dicsőséges zászlaja alatt. Ellenségeink ugyanis vereséget szenvedtek és rettegnek a kereszttől, a mi édes Istenünk pedig nagy szeretettel vár és hív minket, hogy menjünk és élvezzük Őt, a legfőbb és örök Jót.

Ó felbecsülhetetlen szeretet, ó mérhetetlen szeretet, ó isteni szeretet tüze! Vajon van olyan szív, amely látva, hogy a szeretet ekkora tüzével szeretik, nem olvad fel és nem alakul egészen át a szeretetben? Túlságosan kemény, a gyémántnál is keményebb lenne az a szív, amely nem olvadna fel ebben a nagy tűzben! Azt akarom tehát, drága leányaim, Orsolya asszony és Ágnes asszony, hogy ébredjetek fel a hanyagság álmából és keljetek fel, hogy az értelem szemével meglássátok a szeretet ily nagy tüzét. Ugyanezt mondom neked is, Francesco fiam. És miután megláttátok, kényszerítve lesztek a szeretetre; ha pedig szerettek, minden nagy terhet könnyen fogtok elviselni Istenért. És azonnal meg fogtok nyílni a felebarátotok felé, mert ő az, akit Isten leginkább szeret: és így beteljesítitek majd az istenszeretetet és a felebaráti szeretetet.

1. Mindkét család Katalin firenzei tanítványai közé tartozott.

Egyebet most az idő rövidsége miatt nem mondok, csak még annyit, hogy bátorítsátok egymást a megfeszített Krisztusban és fürödjetek meg az Ő édességes vérében! Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

249. — FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK ÉS HITVESÉNEK, ÁGNES ASSZONYNAK FIRENZÉBE[1]

Mindannyian az Ige tanításának útján zarándokolunk. Se öröm, se szorongatás ne késleltessen az úton minket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy igaz zarándokoknak láthassalak benneteket. Minden teremtmény, aki ésszel bír, zarándok ebben az életben, mert nem itt van a mi célunk, hanem a végcél, ahová el kell jutnunk, s amiért teremtve lettünk, az örök élet. És ezért azt akarom, hogy induljunk el, mivel elkészült az út, azaz a megfeszített Krisztus tanítása: aki rajta jár, nem jár sötétben, hanem eljut a legtökéletesebb fényre Illő tehát, hogy úgy éljünk, mint a zarándok, aki nem fordul vissza sem az út mostohasága, sem a rajta talált öröm miatt, és nem is késlekedik, hanem kitartóan halad mindvégig, míg csak el nem jut a céljába.

Drága fiaim, így kell tehát tennünk! Ráléptünk az édes és szerelmes Ige tanításának erre az útjára, hogy eljussunk az örök Atyához, és találkozunk az ördögök csatáinak és a teremtmények jogtalanságainak és gúnyolódásainak rossz és nehéz szakaszaival. És nem szabad ezek miatt se leülnünk, se hátra fordítani a fejünket a türelmetlenség által, hanem férfiasan, a hit világosságával kell áthaladnunk mindenen, és igaz alázatossággal kell fejet hajtanunk Isten édes akarata előtt, aki a mi hasznunkra engedi meg ezeket a sötét szakaszokat, azért, hogy minél inkább megjutalmazhasson minket.

Hiszen, amint a dicsőséges Szent Jakab apostol mondja: „Boldog az az ember, aki állja a kísértést, mert miután próbára tétetett, elnyeri az élet koronáját."[2] És Szent Pál is mondja: „Nem nyer az koronát, aki nem harcol szabályszerűen".[3] Örvendjetek tehát, ha látjátok, hogy az ördögök vagy a teremtmények sok zaklatását fogadhatjátok, mert ezek készítik számotokra a koronát, és igaz kitartással járjatok az igazság útján. De ugyanígy a sok öröm, megtiszteltetés és élvezet — amit

1. Lásd. a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.
2. Jak. 1, 12.
3. Vö. 2. Tim. 2, 5.

a világ mutat vagy ígér nektek, s ami után törékeny testünk vágyakozik is — ne állítson meg benneteket az öröm miatt, hanem mint igazi zarándokok, észre se vegyétek őket, járván utatokat erősséggel mindhalálig, annak érdekében, hogy eljussatok a végső célotokba. Így tegyetek tehát, a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek titeket.

Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

250. — A SANT'ANTIMO APÁTJÁNAK[1]

Ne ítélkezzünk az erény és a szeretet buzgóságának színe alatt. A tökéletes világosságra csak a saját akaratunk és véleményeink megfojtásával juthatunk el.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és legédesebb világossággal láthassalak téged, amely világosságra szüksége van a léleknek; azaz nyisd fel az értelem szemét, hogy meglásd, szemléld és megítéld Isten reád vonatkozó legfőbb és örök akaratát.

Ez az az édes látás, ami okossá teszi az embert és nem tudatlanná; óvatossá, hogy ne ítélkezzék könnyelműen az emberek akarata felől, amint ezt gyakran megteszik Isten szolgái az erény látszatával és a szeretet buzgóságával. Ez a világosság erőssé teszi az embert és nem félénkké. És kellő tisztelettel ítélkezik Isten akaratáról, azaz arról, amit Isten rábocsát: szorongatást vagy vigasztalást, emberek vagy ördögök részéről. Látja, hogy minden a mi megszentelésünkért történik, és örül Isten mérhetetlen szeretetének, remélvén az Ő gondviselésében, amely minden szükségünkről gondoskodik, mindent mértékkel ad, és ha növekszik a mérték, növekszik az erő is. Ezt látja és ismeri fel a lélek, miután az értelem megvilágosodott szemével meglátta Isten akaratát és ezért szerelmese lett.

Mondom, ez a világosság nem ítélkezik sem Isten szolgáinak, sem bárki más teremtménynek akarata felől, hanem kellő tisztelettel úgy ítéli, hogy a Szentlélek vezeti őket, és ezért nem zúgolódik, hiszen nem az emberek, hanem egyedül csak Isten akaratát látja bennük. Jóllehet megkérdezhetnénk: Van Isten szolgái között olyan, aki annyira megvilágosodott, hogy senki sem láthat nála többet? Nem, ilyen nincsen. Sőt Isten nagyságának kinyilvánulásához és a szeretet rendjének érvényesüléséhez szükséges, hogy Isten szolgái kölcsönösen éljenek és részesedjenek egymás ajándékaiból, a kegyelmekből és világosságból, melyeket Istentől kapnak. De azért sincs, hogy magának az édes Igének világossága és nagysága vég-

1. A Sant'Antimo-kolostorra vonatkozóan lásd a 12. levél 1. jegyzetét a 43. oldalon. Az apát, Fra Giovanni di Gano Katalin tanítványa volt. Rómában volt amikor Katalin meghalt, ő vitte neki utoljára az Úr szent Testét. A levél valószínűleg Genovában készült 1376. szeptemberében.

telennek mutatkozzék, amint az is, és ne végesnek, továbbá, hogy Isten világosságát és kegyelmét az Ő szolgáiban felismerve megalázzuk magunkat.

Isten az Ő szolgáit forrásoknak szánta, és az egyiknek vize ilyen, a másiké olyan: ebben az életben arra rendeltettek, hogy életet adjanak maguknak és vigasztalást meg enyhületet Isten többi szolgáinak, akik szomjaznak erre a vízre, azaz az ajándékokra és kegyelmekre, melyeket Isten ad a szolgáinak. És így segít minket szükségünkben.

Így tehát igaz, hogy nincs senki, aki annyira megvilágosodott volna, hogy ne lenne szüksége egy másik világosságára; ám akit megvilágosított Istennek ez az édes akarata, az a hit világosságát adja, Nem ítélkezik zúgolódva és botránkozva azon, akinek tanácsot akar adni, hanem oly módon teszi ezt, amivel nem jár szenvedés. Innen van az, hogy ha a másik megfogadja a tanácsát, örül, ha nem fogadja meg, akkor is örül: ha nem fogadja meg, akkor édesen úgy ítéli, hogy Isten előtte rejtett akarata és gondviselése miatt szükséges, hogy ez így legyen. És ezért megmaradt békéje és nyugalma, és nem szenved, hiszen magára öltötte ezt az akaratot. És nem aggályoskodik a szavak miatt, amikor tanácsot ad a másiknak, hanem arra törekszik, hogy megfojtsa és megölje a saját szavait Isten édes szavaiban, Istennek ajánlván minden kétségét és félelmét. Szabadon ajánlja fel önmagát és a kétséget, ami Isten színe előtt a felebarátja miatt van benne. Nos, ezzel az édes okossággal járnak és élnek azok, akiket megvilágosított ez az igaz világosság, és ezért ebben az életben az örök életet ízlelik.

Ennek ellenkezője van azokkal, akik tudatlanok, jóllehet Istennek szolgálnak: akik megőrizték ítéleteiket és véleményeiket az erény és a szeretet buzgóságának látszata alatt. És ezért gyakran nagy hibákba, és sok botránkozásba meg zúgolódásba esünk. És ezért szükséges számunkra az igaz és egyszerű világosság. Nem tudom azonban, hogyan birtokolhatnánk azt, ha nem veszítjük el önmagunk felhőjét és sötétségét, hogy a véleményünk ne merev, hanem megtiport legyen.

Ó dicsőséges világosság! Ó lélek, amely belefulladtál és belevesztél ebbe a világosságba, hiszen nem önmagad által látod magadat, hanem egyedül csak a világosságot látod magadban és ebben a világosságban látod és ítéled meg a felebarátodat! Így a világosságban látod, szereted és tiszteled a felebarátodat és nem a saját véleményed vagy a szeretet buzgóságával alkotott hamis ítélet alapján. Jó tehát felnyitnunk az értelem szemét és megfojtott és elveszített akarattal vizsgálódnunk. És így az igaz szeretet világosságával, valamint Isten akarata és az Ő szolgái iránti tisztelettel meg fogjuk szerezni a világosságot és el fogunk jutni a tökéletes és igaz tisztaságra. És nem fogunk botránkozni Isten szolgái miatt, hiszen nem ítélkezünk felettük, hanem inkább vigasztalásunkra fog szolgálni az életük és a viselkedésük, és minden cselekedetükben örömmel fogjuk látni és megítélni, Isten rájuk vonatkozó akaratát.

Rajta hát, drága atyám és fiam, helyezzük magunkat az isteni Szeretet keblére és ott ízleljük ezt az édes és ízes tejet, amely el fog juttatni minket a Szentek tökéletességére és a Bárány nyomdokainak és regulájának követésére. El fogjuk veszíteni a félelmet, és tövisek és bogáncsok között fogunk járni; és nem térünk ki a tennivalók elől, hanem fájlalván az emberek zúgolódásának és botránkozásának bűnét, nagy részvéttel fogjuk Isten színe elé vinni. És tenni fogjuk azokat

a szent cselekedeteket, melyeket Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért kezdtünk meg, és az Ő édes akaratában fogunk célba érni. Erről a dologról nem mondok többet, csak még annyit, hogy fojtsuk bele magunkat, mondom neked, a megfeszített Krisztus vérébe minden félelem nélkül, tudván, hogy ha Isten velünk van, senki sem lehet ellenünk.

Nem tudom, mikor lesz lehetőség a jövetelemre. Nem tudhatom, mikor, hogyan leszek. Amint tehetem, azonnal útra kelek, mindig Isten akaratát teljesítvén – akár megyek, akár maradok – és nem az emberekét. Megmondom neked is, a többieknek is, hogy annyi szenvedést és gondolatot hagytatok a szívbe hullani, hogy én nem a saját örömömre fáradozom a sok betegséggel, hanem egyedül csak azért, mert Isten kényszerít erre az Ő dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért. Innen van az, hogy ha a beteg szívek a jóból nem is ragadnak meg mást, csak rosszat, azért én nem tehetek másként. Emiatt nem szabad hátra fordulnom, sem elhagynom az ekét, hiszen akkor úgy tűnhetne, hogy az emberek kérésére szántunk, amiből csak konkoly származnék és megfojtaná a búzát. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

251. — ÁGNES ASSZONYNAK, FRANCESCO DI PIPINO SARTO HITVESÉNEK[1]

Az erényeket a természetfölötti szeretetben találjuk meg és a szentséges kereszt fájáról szedjük.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és királyi erényekbe öltözötten láthassalak, mert erény nélkül nem tetszhetünk Istennek. Hanem ezeket az erényeket máshol nem találhatod meg, csak a Szeretet érzületében; a Szeretet érzülete pedig az édes és szerelmes Igében található. Ezek az erények a szentséges kereszt fájáról táplálkoznak. Te azért, mint igaz leány, ragaszkodj ehhez a fához, hogy megszerezhesd gyümölcseit. Tőle majd megrészegülsz és magadra öltöd az igaz és királyi erényeket.

Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében és rejtőzz el oldalában: készíts ott magadnak édes lakást a szent önismeret és az Ő jóságának és bőkezűségének megismerése által. Ott megfogan benned a szeretet Isten dicsősége és a lelkek üdvösséges iránt, s ezáltal édes és szerelmes vágyakat fogsz felajánlani értük Isten színe előtt.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

252. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Erények nélkül senki sem szolgálhat Istennek. A szeretet fájának csúcsán az erősség, a türelem és a kitartás gyümölcsei vannak. Békére törekedjen, a szeretet horgával fogja meg lázadó fiait. Mielőbb folytassa útját Róma felé.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és igen tisztelt Atyám Krisztusban, az édes Jézusban, a te méltatlan és nyomorult leányod, Katalin, neked ajánlja magát az Ő drága vérében a vággyal, hogy szilárdnak, állhatatosnak és a szent és igaz türelemben megerősödöttnek láthassam a szívedet, megfontolván, hogy a gyenge, állhatatlan és türelem nélküli szív nem alkalmas arra, hogy Isten nagy dolgait végrehajtsa.

Minden értelmes teremtménynek szüksége van erre az állhatatosságra, erősségre és türelemre, ha szolgálni akar Istennek, máskülönben Isten soha sincs a lélekben. Nélkülük ugyanis az embert vagy a jósors forgatná a rendetlen örömök — az élvezetek az öntetszelgés meg a világnak való tetszés — által, vagy a jogtalanságok és szorongatások forgatnák a türelmetlenség által, és elhagyná az erények érzületét, amely erények megfogantak a lelkében a szent vágy miatt, és ő meg akarja szerezni őket. Jól kell látnia, hogy az erényt nem lehet megszerezni és tökéletesíteni ellentétek nélkül. Aki kitér az ellentétek elől, az következésképp menekül az erénytől is, amely erénnyel ellen kellene állnia és meg kellene harcolnia a víciummal, ami az erény ellentéte: alázatossággal kell elűzni a kevélységet, önkéntes szegénységgel a világ gazdagságát, örömeit és állásait. A béke űzi el és győzi le a háborút a saját lelkében és a felebarátéban, a türelem győzi le a türelmetlenséget Isten tiszteletének és az erénynek szerelméért. És az öngyűlölet és önmegvetés erős türelmével kell hordozni a kínzásokat, jogtalanságokat, gúnyolódásokat és sértegetéseket, a testi szenvedéseket és az anyagi károkat. Így kell állhatatosnak, erősnek, szilárdnak és türelmesnek lennie a léleknek, különben nem volna Krisztus szolgája, hanem a saját érzékiségének szolgájává és rabszolgájává lenne, amely érzékiség elveszi az ember állhatatosságát és kicsinyhitűvé, szűk és ingatag szívűvé tesz. De nem szabad így tennünk, hanem az első édes Igazságnak kell szemünk előtt állnia, aki szenvedéssel — a mi hibáink hordozásával és viselésével — adott nekünk életet.

Ó szentséges atyám, édes atyácskám, nyisd fel az értelem szemét és lásd meg az értelemmel, hogy ha minden embernek ennyire szüksége van az erényre saját maga, a saját lelke üdvössége miatt, akkor mennyivel inkább szükséged van neked, akinek táplálnod és kormányoznod kell menyasszonyodat, a szent Egyház misztikus testét, erre az állhatatosságra, erősségre és kitartásra! Tudod, hogy amikor új palántaként beléptél az Egyház szent kertjébe, fel kellett vértezned magad az erénnyel, hogy ellen tudj állni az ördögnek, a testnek és a világnak, e három fő

1. A pápa Corneto városában (1922 óta Tarquinia) tartózkodott, amikor megkapta ezt a levelet Katalintól, aki útja gyors és bátor folytatására bíztatja. A levél Sziénában készült 1376. december 5. és 1377. január 13. között.

ellenségnek, melyek éjjel és nappal támadnak minket, mert sohasem alszanak. Az isteni Jóságban remélem, hogy ellenállóvá tett és tesz ezekkel az ellenségekkel szemben mindenben, hogy elérd azt a célt, amire megteremtett; azaz mivel megadod nevének a dicséretet és dicsőséget, ezért az Ő jóságában fogsz örvendezni, részesülven örök látásában, amiben áll a mi boldogságunk.

Most Krisztus vikáriusa vagy, s mint ilyen elfogadtad, hogy a szent Egyház megújításáért, a lelkek üdvösségéért és Isten dicsőségéért fogsz harcolni és dolgozni. Ez a három, túl azokon az általános harcokon, melyeket mindenkinek, amint mondtuk, meg kell harcolnia, aki szolgálni akar Istennek, számodra különleges munkát és terhet jelent. És mivel nagyobb a terhed, férfiasabb és izzóbb szívre van szükséged, amely nem fél bármi történjen is. Hiszen tudod jól, szentséges atyám, hogy amint menyasszonyoddá fogadtad a szent Egyházat, úgy elfogadtad azt is, hogy érte dolgozol, annak ellenére, hogy látod a sok szenvedés és szorongatás ellenszelét, amelyek az Egyház miatt támadnak rád. Te azért, mint férfias ember, szállj szembe ezekkel a veszedelmes szelekkel, erősséggel, türelemmel és hosszú kitartással, soha ne fordítsd hátra a fejedet sem szenvedés, sem megfélemlítés, sem félelem miatt, hanem tarts ki és örvendezz a harcokban és viharokban. Örvendjen a szíved, mert a sok ellenkezés, amiben részed volt és van, valójában Isten tetteit viszi végbe, s más módon azok nem is mennének végbe. Hiszen látjuk, hogy az Egyház üldözésének és minden szorongatásnak, amiben az erényes lélek részesül, a vége a béke megszerzése, mégpedig a türelemmel és a kitartással együtt: azaz a dicsőség koronájával koronázottan kerül ki belőlük a lélek.

Ez tehát a gyógyszer. És ezért mondtam, szentséges atyám, hogy arra vágyom, hogy a szent és igaz türelemben megerősödött, szilárd és állhatatos szívvel láthassalak téged. Azt akarom, hogy a szeretet termőfája légy, amely a megfeszített Krisztusba, a szeretet Igéjébe van beoltva. Ez a fa Isten dicsőségéért és báránykáid üdvösségéért a mélységes alázatba bocsátja gyökereit. Ha te a szeretet ilyen édesen gyökerező termőfája leszel, meg fogod találni magadban a szeretet termőfájának csúcsán a türelem és az erősség gyümölcsét, és közöttük a megkoronázott kitartást; és meg fogod találni a szenvedésekben a békét, a nyugalmat és a vigasztalást, látván, hogy a szenvedésben hasonlóvá formálódsz a megfeszített Krisztushoz. És így a megfeszített Krisztus szerelméért tűrve, örömmel fogsz eljutni a sok háborúból a nagy békére.

Béke, béke, szentséges Atyám! Fogadja vissza Szentséged a fiait, akik megbántottak téged, az Atyát! Jóságod győzze le az Ő rosszaságukat és kevélységüket. Nem szégyenedre fog válni, ha lehajolsz, hogy kiengesztelődj a rossz fiúval, hanem a legnagyobb dicsőségedre Isten és a világ embereinek színe előtt. Jaj, atyácskám, ne több háborút, semmiképp se többet! Ha a lelkiismeretedet követed, békéd lehet. A háborút irányítsd a hitetlenek ellen, ott kell folynia. Kövesd a szeplőtelen Bárány, Krisztus, az édes Jézus (akinek helyettese vagy) szelídségét és türelmét! A mi Urunk Jézus Krisztusban bízom, hogy úgy fog munkálkodni benned, hogy beteljesíti a te vágyadat és az enyémet, mert ebben az életben nincs más vágyam, csak hogy láthassam Isten dicsőségét, a te békédet és s szent Egyház megújulását, valamint a kegyelem életét minden értelmes teremtményben.

Erősödj meg, mert az itteniek, amint én ismerem őket, csak téged akarnak Atyának. És különösen ez a nyomorult város, amely mindig Szentséged leánya volt, s amelyet a szükség arra kényszerített, hogy olyat tegyen, ami valójában nincs tetszésére.[2] Úgy tűnik, a szükség kényszerítette őket. Te magad mentsd ki őket Szentségednél, és így a szeretet horgával fogd meg őket. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, amilyen gyorsan csak teheted, igyekezz a dicsőséges Szent Péter és Pál helyére, ami a te helyed is. Tégy meg mindent a magad részéről, hogy biztonságban menj, és Isten a maga részéről gondoskodni fog mindenről, amire neked és az Ő Menyasszonyának szüksége lehet.

Egyebet nem mondok. Bocsásd meg vakmerőségemet. Légy bátor és bízzál Isten igaz szolgáinak imádságaiban, akik sokat imádkoznak és könyörögnek értünk. Én és a fiaim alázattal kérjük áldásodat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

253. — A FOLIGNÓI TRINCIO DE'TRINCI ÚRNAK ÉS A TESTVÉRÉNEK, CORRADÓNAK[1]

Az emberi kevélységet Isten alázata szégyeníti meg. Krisztus az ember közvetítésével az egész teremtett világot magához vonzza. Isten előtt a legkedvesebb szolgálat az, amit az Egyháznak teszünk. Állapotbeli kötelességekre vonatkozó intelmek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgáinak és a szeretet édes kötelékeivel megkötözötteknek láthassalak benneteket. Ez a kötelék kötötte meg az Istent az emberben és az embert az Istenben, és tette ezt az egyesülést olyan tökéletessé, hogy sem a halál, sem bármi egyéb nem képes megbontani.

Ó édes és igaz kötelék, nagy a te erőd, olyannyira nagy, hogy az átszúrt és általvert Istenembert fogva tartottad a szentséges kereszten, hiszen sem a szegek, sem más vas nem lett volna elegendő, hogy ott tartsa Őt, ha az Atya

2. Sziénáról van szó. A város mint Firenze és Bologna szövetségese, csatlakozott a lázadókhoz.

1. A Trinci család hosszú időn át uralkodott Foligno városában. A két testvér közül Trincio volt az idősebb, de túl kevélyen és zsarnoki módon kormányzott. Egy Tamás nevű ferences testvér azt jövendölte neki, hogy csak addig marad életben, amíg a város harangjai épek, s ha borjak kerülnek a templom tornyára, Trinci meg fog halni. Így is történt: A város háborúba keveredett Firenzével, s mikor hírét vették a firenzei csapatok közeledésének, olyan kétségbeeséssel verték félre a harangokat, hogy az egyik megrepedt. A firenzei kapitány pedig, Lucio di Lando győzelme jeleként feltétette címerét a templom tornyára, a címerében pedig két borjú volt! Ekkor Trinci már halott volt. Mindez még Katalin életében, 1377-ben történt. A meggyilkolt Trinci felesége volt Jacoma asszony, akinek a 264. levél szól. Ez a levél 1376 végén, vagy 1377 elején készült.

dicsőségének és a mi üdvösségünknek szerelme fogva nem tartja! Olyan erős volt, drága testvéreim, ez a szeretet és olyan kitartó, hogy sem az ördög, sem más teremtmény nem volt képes lelassítani és állhatatlanná tenni. Nem lassították és nem lassítják a teremtmények igazságtalanságai, melyeket elkövettek és elkövetünk ellene, sem a hálátlanságok és hálátlanságaink, és az ördögök sem; hiszen az ördögök hiába zaklatnak minket, az Ő szeretetét nem tudják akadályozni. Nem hagyott fel az Atya iránti engedelmességgel, hanem kitartott egészen a kereszthalálig.

Ez az édes és szerelmes Ige, Isten egyszülött Fiacskája, nagy kitartásával és türelmével örök Atyjának édes igazságát és akaratát nyilatkoztatja ki nekünk. Az Ő akarata a mi megszentelésünk: ez az igazság és e célból teremtett minket Isten, hogy megszentelődjünk benne nevének dicséretére és dicsőségére, s hogy az Ő örök látásában örvendezzünk és azt ízleljük. Ó édes és drága testvéreim, azt akarom, hogy az Ő szeretetének mélységét és bőségét szemléljétek: hiszen amikor az ember a saját bűne miatt megvakult és tudatlan lett, s nem ismerte föl Istennek ezt az édes igazságát és édes akaratát, Ő emberré akarta alázni magát. Ó nyomorult kevélység! Valóban szégyenkezhet a kevélykedő lélek, látván, hogy Isten megalázkodott és nekünk ajándékozta az emberségünkbe öltözött és emberségünkkel elfátyolozott Igét. Vajon ki képes eljutni ennek szemléléséreʔ Isten fölsége ilyen mélységbe száll alá, hogy megkötözi magát az emberben és az embert az Istenben! Nyissátok fel, nyissátok fel az értelem szemét és lássátok Isten Fia vérének bőségét, hiszen Ő a saját testének megnyitásával nyilatkoztatta ki nekünk, hogy Isten kimondhatatlanul szeret minket és nem akar mást, csak a mi javunkat; ha ugyanis mást akarna, nem adott volna nekünk ilyen Megváltót.

Ó kimondhatatlan és édességes szeretet! Tested barlangját üdvösségünk szerelmének tüzes heve tárta fel! Te, örök Isten, láthatóvá lettél és látható váltságdíjat fizettél értünk, azért, hogy a mi alacsony értelmünknek ne legyen mentsége az, hogy nem képes hozzád felemelkedni, hiszen Te lealacsonyodtál hozzánk és a mélység a magassággal egyesült. Így tehát a szeretet erejéből felemelkedik az ember értelme és érzülete azáltal, hogy megismeri a te alázatod mélységét és megismeri, örök Istenség, a te szereteted magasságát és kiválóságát. Így mondtad ezt, édes és szerelmes Ige: „Ha majd a magasba emelnek, mindent magamhoz fogok vonzani".[2] Mintha ez az édes, örök Igazság ezt akarná mondani: „Amikor majd alászállok a Kereszt szégyenletes halálának alázatába, magamhoz fogom vonzani az emberi szíveket az istenség és a teremtetlen szeretet magasságába". Mert ami az ember szívét vonzza, arról elmondható, hogy a lélek egész érzületét és minden képességét vonzza az összes testi-lelki cselekedetekkel együtt. Sőt, mivel minden teremtett dolog az emberért lett, ezért ami az embert vonzza, az mindent vonz. Ezért is mondta: „Ha majd a magasba emelnek, mindent magamhoz fogok vonzani".

Jó tehát kinyitnunk az értelem szemét és észrevennünk Teremtőnk érzületét. Azt akarom tehát, drága testvéreim, hogy gondoljátok meg, hogy ha az értelem szemét elhomályosítja az érzéki önszeretet, képtelen megismerni ezt az igazságot. Amint ugyanis a beteg szem, telve földdel és testtel, nem láthatja meg a nap

2. Jn. 12, 32.

fényét, ugyanígy nem láthat az értelem szeme sem, ha eltakarja a rendetlen szeretet és a világ érzületének földje, azaz a mulandó dolgoké, melyek eltűnnek, mint a szél, és ha eltakarja a testies érzület, mert nem tisztességesen él, hanem tisztességtelenül a testiség sarában forog; abban a nyomorúságban, amely vadállattá teszi az embert és elveszi tőle a világosságot és a megismerést. Az ilyenek, mondom, nem ismerhetik meg ezt az igazságot, sőt a hazugság szeretői lettek, és atyjuk nyomdokait követik, azaz az ördögét, aki a hazugság atyja.

Azt akarom tehát, hogy emeljétek ki az értelem szemét és a szeretetet ezekből a mulandó dolgokból és minden testi víciumból, és tisztítsátok meg lelketeket a szentgyónással. Nem mondom, hogy jobban hagyjátok el (világi) állapototokat mint amennyire a Szentlélek ezt sugallja, azt azonban akarom, hogy Isten szent félelmében éljetek, erényes emberként és férfiasan, és nem úgy, mint az ostobák, és az állatok; igazságosak és jóságosak legyetek alattvalóitokhoz. És őrizzétek a házasság szent állapotát. És ne akarjátok meggyalázni, azaz rendetlen kívánságok miatt ne törjetek házasságot, hanem fékezzétek meg érzékeiteket a Krisztus vérére, valamint az emberi természettel egyesült isteni természetre való emlékezéssel. Akkor majd szégyellni fogja nyomorult testetek, hogy ily nyomorúságba jusson, és e szent megfontolás birtokában megérzi majd a tisztaság illatát, és Isten félelmével és tiszteletével él a szent házasságban. És tartsátok tiszteletben a szent Egyház által parancsolt napokat. Így cselekedvén gyümölcstermő fák lesztek és gyümölcsötök jó lesz és Isten nevének dicséretet és dicsőséget fog adni; és bele lesztek oltva az élet fájába, Krisztusba, az édes Jézusba, aki a szeretetnek azzal az erős kötelékével fog megkötözni titeket, amely átszúrtan és általverten tartotta Őt a kereszten. És így – ezzel az édes kötelékkel Istenhez és a felebaráthoz kötözötten – részetek lesz abban az erősségben, amelyből sem ördög, sem teremtmény nem tud kivonni titeket és nem tudja megakadályozni, hogy erősek és kitartóak legyetek mindhalálig. Sem azoknak az embereknek jogtalanságai, akiknek szolgáltok és akik hálátlanok irántatok, sem a szív sok és különféle gondolata, melyeket az ördög küld a szívetekbe, hogy gyűlöljétek és utáljátok a felebarátotokat, nem fogja lassítani szeretéteteket és nem fogja elvenni erőtöket, hiszen a szeretet köteléke egyesít és kötöz meg titeket, mint mondtuk. Hanem inkább a megfeszített Krisztus igaz szolgái lesztek a magatok állapotának megfelelően. Más módon nem részesülhettek a kegyelem életében. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgáinak és a szeretet édes kötelékeivel megkötözötteknek láthassalak benneteket. Isten jóságában remélem, hogy teljesítitek az Ő akaratát és az én vágyamat: és ez az Ő jósága és azon szolgálat által fog megtörténni, melyet az Ő édes Menyasszonyának tesztek. Mert a mi Istenünk hálás és elismerő azok iránt, akik neki szolgálnak. Nagyon kedves előtte minden szolgálat, amit neki teszünk, de valamennyi között a legkedvesebb előtte az, amit a szent Egyházért teszünk, bármily módon és bármily állapotban is tesszük. Igaz, hogy minél egyszerűbb szívvel és minél inkább bármi másra való tekintet nélkül szolgálja az Egyházat az ember, annál kedvesebb Isten előtt, mindazonáltal mindenki kedves előtte és mindenkit a szeretet mércéjével mér. És amint megjutalmazza a szolgálatot, úgy megbünteti a bántást; és amint több jutalmat kap az, aki többet szolgál, ugyanúgy több büntetést kap az, aki többet vét. Miért van ez?

Mert aki szolgál, Krisztus vérének szolgál, aki nem szolgál, Krisztus vérének nem szolgál; ezért is kap több jutalmat vagy több büntetést.

Legyetek tehát, édes testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban, hűséges szolgái a megfeszített Krisztusnak és az Ő Menyasszonyának; és így megízlelitek és megismeritek majd Isten örök akaratát, amely nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és amint mondtuk, ezt a mi emberségünk alacsonyságával és a szeretete oly nagy tüzével hintett édes vérével bizonyította.

Mossátok meg tehát magatokat a hit és a remény által a megfeszített Krisztus vérében, és ezzel a tanítással tápláljátok családotokat. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

254. — PIETRÓNAK, JACOMO ATTACUSI DE'TOLOMEI ÚR FIÁNAK SZIÉNÁBA[1]

Tartozunk Istennek a szeretettel. Aki Istennek szolgál, uralmat kap önmaga és a világ felett. Isten iránti szeretetünket a felebaráti szeretet bizonyítja. Közbenjár Rajmund testvér öccsének szabadon bocsátásáért.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és szeretett Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus szerelmesének és szolgájának láthassalak, mert más módon nem tetszhetünk Istennek. Ezt kell tennünk, mert tartozunk ezzel: ugyanis minden teremtmény, aki ésszel bír, köteles és tartozik szeretni Őt, mivel Istentől nem kaptunk mást, csak szolgálatot, örömöt és kedvességet, és szeretett minket anélkül, hogy mi szerettük volna Őt. Hiszen, amikor még nem voltunk, a saját képére és hasonlatosságára megteremtett minket; amikor pedig Ádám engedetlenségének bűne miatt elveszítettük a kegyelmet, nekünk ajándékozta egyszülött Fiacskáját, az Igét, csupán szeretetből, hiszen mi nem szolgáltuk, hanem megbántottuk Őt. A megbántás miatt estünk háborúba Istennel, Isten pedig, akit megbántottunk, nekünk ajándékozta egyszülött Fiacskáját, az Igét, és közvetítővé és összekötővé tette, hogy a Bárány dicsőséges vérével békét teremtsen a nagy háborúból. Az Ő engedelmessége győzte le tehát Ádám engedetlenségét, és amint az engedetlenség által valamennyien szövetségre léptünk a bűnnel, úgy Isten Fiacskájának engedelmessége által valamennyien szövetségre léptünk a Kegyelemmel. És végtelen a kegyelem, amit az Ige közvetítésével kaptunk. Mert bármekkorát is vét az ember, és megtér Krisztus véréhez a bűne miatti kesergéssel és töredelemmel, irgalmat nyer és a szentgyónásban kiszolgál-

1. A címzett az előkelő sziénai család, a Tolomeiek sarja. Nem tudjuk, hogy miért kapta az Attacusi melléknevet is.

tatják nekünk a vért. Amikor ugyanis ajkainkkal kihányjuk gonoszságaink undokságát, azaz jól és pontosan gyónunk a papnak, akkor ő feloldozván minket, nekünk adja Krisztus vérét, és a vér lemossa a bennünk lévő bűnök és hibák lepráját. Isten mindezt szeretetből ajándékozta nekünk és nem azért, mert tartozott ezzel. Mi tehát tartozunk neki a szeretettel és szeretnünk kell Őt, ha nem akarjuk az örök kárhozatot.

Egy dologra azonban figyelj fel: aki ez ellen a vér ellen cselekszik, vagy azokkal tart, akik üldözik a vért, azaz jogtalansággal, gúnnyal és gyalázattal üldözik Jézus Krisztus Menyasszonyát, az, ha meg nem javul, soha nem részesül a vér gyümölcsében.

És nem lesz mentségükre, ha a vér szolgáinak hibáival takaróznak, mondván: „Mi a gonosz pásztorok hibáit üldözzük!" Mi, hamis keresztények, odáig jutottunk, hogy azt hisszük, áldozatot mutatunk be Istennek, amikor üldözzük az Ő Menyasszonyát. Mert ha a szolgák megtestesült ördögök volnának is, mi nem lehetünk Krisztus kínzói és hóhérai. A szolgák ugyanis az Ő Felkentjei, és a felettük való ítélkezést magának tartotta fenn és azoknak, akire bízta. És ezért világi úr vagy civil törvény nem avatkozhat bele ebbe anélkül, hogy ne okozná a saját lelki halálát, mert Isten nem akarja ezt. Az ilyen nem annak adja jelét, hogy szereti a Teremtőjét, hanem annak, hogy gyűlöli Őt. Valóban nyomorult és tudatlan az, aki látja, hogy ennyire szeretik és Ő nem szeret. És nagy az Isten türelme, hogy ekkora gonoszságot eltűr.

Ne feledkezzünk tehát el szolgálni és szeretni a Teremtőnket, mert tartozunk azzal, hogy szeressük Őt, miként mondtuk. És szolgálni nem szégyen, mert aki Istennek szolgál, az nem szolgál, hanem uralkodik. És minél tökéletesebb a szolgálat és minél inkább alávati magát az ember Istennek, annál szabadabb és annál inkább ura önmagának, és nem uralkodik rajta az, ami nincs, azaz a bűn. Nagyobb nyomorúság ugyanis nem érheti az embert, mint hogy a bűn szolgájává és rabszolgájává teszi magát, mert elveszti a Kegyelem életét és a semminek szolgálva maga is semmivé lesz.

Valóban nyomorúságos tehát annak az embernek helyzete, aki vak és ostoba minden világosság nélkül; aki nem szolgál a Teremtőjének, de szolgál az ördögnek, a világ gyönyörűségeinek (melyeknek semmi szilárdságuk sincs) és a tulajdon érzékiségének; és elhagyja a végtelen Jóság szolgálatát, aki oly felbecsülhetetlenül szereti őt, és elhagyja az édes és dicsőséges Urat, aki nem aranyon és ezüstön, hanem egyszülött Fiacskájának drága vérén vásárolt vissza minket. És nincs senki, aki ellene rugdalózhatna. Hiszen mi visszavásároltak vagyunk és nem adhatjuk el újra magunkat sem az ördögnek, sem a teremtményeknek azáltal, hogy nem Istenben szolgálunk nekik. Tartozunk és kötelesek vagyunk szolgálni a teremtményeket, de nem olyan szolgálattal, amely Isten akaratával ellenkezik.

Ó milyen dicsőséges az az uralkodás, melyet a lélek a Teremtőjének szolgálva szerez meg! Hiszen ez a lélek az egész világ felett uralkodik és kineveti a világot meg a szokásait; és önmaga felett is uralkodik és nem uralkodik rajta sem a harag, sem a tisztátalanság, sem más vícium, hanem mindezeken uralkodik ő az erény szerelmével és érzületével. Sokan uralkodnak városok és várak felett, és önmaguknak nem urai; enélkül pedig minden uralkodás szánalmas és nem maradandó.

És mindig tökéletlen, hiszen kevés ésszel és még kevesebb igazságossággal gyakorolják, mert az érzékiség meg az önszeretet, valamint az emberek kedve és akarata vezeti a gondolkodást és tesz igazságot. Ez pedig már nem igazságosság, hanem igazságtalanság, mert az igazságosság nem tűri, hogy önszeretettel, hízelgéssel, hazugságokkal vagy emberi kedvtelésekkel meggyalázzák. És ezért aki az igazságot szereti, az inkább meghal, mint hogy megbántsa Istent ezekkel vagy bármi mással. Emiatt hűséges szolga lesz, aki ura önmagának, mert uralkodik az ésszel az érzékiségen és a szabad megfontoláson.

Mivel tehát a szeretet és Isten szolgálata ily nagy méltóság és ennyire szükséges üdvösségünkhöz, az ellentéte pedig oly nagy nyomorúság, és annyira veszedelmes, azt akarom és kérem tőled, drága testvérem, hogy Istent szolgáld egész szíveddel és egész érzületeddel. És ne várj az időre, mert nem lehetsz biztos benne, hogy a tiéd lesz; hiszen mi halálra vagyunk ítélve és nem tudjuk, mikor halunk meg. És ezért nem szabad elvesztegetnünk azt az időt, ami a miénk, azért az időért, amiben nem lehetünk biztosak.

És mivel azt mondtuk, hogy tartozunk szeretni Istent, azt is mondom, hogy aki szeret, annak szolgálnia kell azt, akit szeret, és hasznára kell lennie. Azt azonban látom, hogy Istennek nem lehetünk hasznára, hiszen a mi jóságunkból neki nem lesz haszna és rosszaságunkból nincs kára. Mit kell tehát tennünk? Meg kell adnunk nevének a dicsőséget és a dicséretet, és olyan életet kell élnünk, amelyet az erények illata tölt be; a gyümölcsöt és a fáradozást pedig a felebarátnak kell adnunk, azaz fáradozásainkkal neki kell használnunk és szolgálnunk azokban a dolgokban, melyek Isten szerint valók, és viselnünk és hordoznunk kell a hibáit igaz szeretettel, amely rendezett és nem rendetlen. Rendetlen szeretet az, ami bűnt követ el a felebarát megmentéséért vagy kedvéért. Ezt nem szabad megtenni, mert az Istenben rendezett szeretet az egész világ megmentéséért sem adná oda a saját lelkét. És ha lehetséges volna az, hogy egyetlen bűn elkövetésével az ember minden értelmes teremtményt bejuttasson az örök életbe, akkor sem szabadna azt a bűnt elkövetnie. A testi életet azonban oda kell adni a felebarát lelkéért, az anyagi javakat pedig a testének megmentéséért.

Nos, ily módon és a felebarátnak ezzel a közvetítésével kell szeretnünk Istent: és így meg fogjuk mutatni, hogy szeretjük Őt. Tudod, hogy így mondta ezt Krisztus Szent Péternek, amikor megkérdezte: „Péter, szeretsz engem?"; és Péter válaszára — jól tudja, hogy szereti Őt — háromszor mondta: „Ha szeretsz engem, legeltesd a báránykáimat!"[2] Mintha ezt mondta volna: erről fogom látni, hogy szeretsz engem, azaz arról, hogy — mivel nekem nem tudsz hasznomra lenni — segíted a felebarátodat, táplálván őt a szent és igaz tanítással és neki adván a fáradalmaidat.

Nekünk is segítenünk kell tehát a felebarátainkat képességeink szerint: kinek a tanítással, kinek az imádsággal, kinek a vagyonával. És aki nem tud segíteni anyagiakkal, az segítsen a barátságával, hogy mindig a felebaráti szeretetben éljünk és hasznára legyünk annak a közvetítőnek, akit Isten adott nekünk. Ezért most a kegyelem és irgalmasság által újra kérdezlek téged és így értelmezem

2. Jn. 21, 15.

Krisztus szavát: „Péter, szereted a Teremtődet és engem? Nos, szolgálj nekem a nélkülöző és szükséget szenvedő felebarátodban, képességeink szerint és mindig Isten dicsőségét tartva szemed előtt, minden bűn nélkül!"

Arról értesültem, hogy a capuai Luigi Della Vignét, Rajmund testvér öccsét, aki a királynő katonái között volt, a prefektus katonái elfogták és négyezer forint váltságdíjat követelnek tőle, amit ő nem tud kifizetni, hiszen szegény.[3] Kérlek azért téged és kötelezlek abban a legégőbb szeretetben, amelyet Isten az Ő Fiának vére által mutatott meg neked és minden teremtménynek, hogy kérd meg a prefektust a magad és az irgalmasság nevében – mert úgy értesültem róla, hogy megteheted –, hogy a megfeszített Krisztus szerelméért gyakoroljon irántunk irgalmasságot és kegyelmet azáltal, hogy szabadon bocsátja és nem követel olyat tőle, amit nem tud megtenni. És mondd, hogy alamizsna ez, és azért tegye meg, hogy Isten időt adjon neki életének megjobbítására és ő eljusson az igaz erényre, a lélek és a test békéjére és nyugalmára, és különösen – szolgaként és hű keresztényként – a szent Egyház iránti tiszteletre és engedelmességre. Mert ezután következik csak számára az örök élet, amelyben halál nélkül van az élet, sötétség nélkül a fény, undor nélkül a jóllakottság és szenvedés nélkül az éhség. Én pedig kötelezem magam, hogy amíg csak élek, mindig felajánlom érted és érte, a ti üdvösségtekért szüntelen imádságomat, könnyeimet és vágyaimat, amint az isteni Kegyelem engedni fogja. Egyebem nincs, amit adhatnék. Úgy tedd meg ezt neki, mintha nekem tennéd a megfeszített Krisztus szerelméért, és azért, hogy megmutasd a szeretetet, ami Iránta és irántam, valamint Rajmund testvér iránt van benned, aki az én lelkiatyám.

Ajánlj engem a prefektusnak és mondd, hogy kövesse a megfeszített Krisztus nyomdokait és fojtsa bele magát a megfeszített Krisztus vérébe. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

255. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Élnie kell azzal a hatalommal és erővel, amit Isten bízott rá, ha nem akarja Isten szemrehányó szavait hallani. Béküljön ki fiaival és indítsa el a keresztes háborút.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és édes Atyám, a te méltatlan és nyomorult leányod, Katalin, Krisztusban, az édes Jézusban neked ajánlja magát az Ő drága vérében a vággyal,

3. Rajmund testvérét a pápaellenes római prefektus katonái fogták el, amikor Nápolyi Johanna katonájaként szolgált.

1. A levél keletkezési idejét nem lehet egész biztosan meghatározni. A legújabb kutatások szerint még Avignonban készült, 1376 nyarán.

hogy láthassa: férfias ember vagy és nincs benned testi önszeretet sem önmagad, sem egyetlen test szerinti rokonod iránt sem; mert Isten édes színe előtt megfontolván látom, hogy semmi sem akadályozza úgy szent és jó vágyadat, és semmi sem oka annyira Isten dicsősége és a szent Egyház megújítása és felmagasztalása akadályoztatásának, mint ezek. Ezért vágyódik kimondhatatlan szeretettel arra a lelkem, hogy Isten a maga irgalmasságában vegye el tőled a szív minden szenvedélyét és lanyhaságát, és formáljon téged más emberré, azaz újítson meg a tüzes és legégőbb vágy: más módon ugyanis nem teljesítheted Isten akaratát és az Ő szolgáinak vágyát.

Jaj nekem, jaj nekem, édes atyácskám, bocsásd meg vakmerőségemet amiatt, amit mondtam és mondok: az első édes Igazság kényszerít arra, hogy mondjam! Az Ő akarata ez, Atyám, és Ő kér így téged! Ő kér, hogy tégy igazságot a sok gonoszság áradatában — amit azok követnek el, akik a szent Egyház kertjében legelésznek és táplálkoznak —, mondván, hogy az állatok nem ehetik az emberek eledelét.[2] Miután hatalom adatott a kezedbe és te elfogadtad, használnod kell erődet és hatalmadat, és ha nem akarod használni, jobban tennéd, ha lemondanál róla, mert ez jobban szolgálná Isten dicsőségét és a te lelked üdvösségét.

A másik, amit akar és kér tőled, az, hogy békülj ki egész Toszkánával, mellyel háborúzol: vond magadhoz valamennyi gonosz fiadat, akik fellázadtak ellened, vond magadhoz őket amennyire csak lehetséges, háború nélkül, de büntetve, amint az atyának meg kell büntetnie a fiát, ha az megbántotta őt.

Ezen túlmenően azt is kéri tőled Isten édes jósága, hogy adj teljhatalmat azoknak, akik a szent Hadjárat megindítását várják, ami neked lehetetlenségnek tűnik, Isten édes jóságának azonban lehetséges: Ő rendelte el és Ő akarja, hogy így legyen. Vigyázz rá, ha kedves az életed, hogy ne kövess el hanyagságot és ne vedd semmibe a Szentlélek működését, mert olyasmiket kér tőled, amiket megtehetsz. Ha igazságot akarsz, igazságot tehetsz. Békét köthetsz, ha megszabadulsz a világ gonosz élvezeteitől és pompájától, nem törődvén mással, csak Isten dicsőségével és a szent Egyház jogaival. Hatalmadban van megkötni a békét azokkal, akik ezt kérik tőled. Miután tehát nem vagy szegény, hanem gazdag vagy — hiszen kezedben vannak az Ég kulcsai és akinek megnyitod, az előtt megnyílik, aki előtt bezárod, az előtt bezárul —, ha nem teszed ezt meg, Isten meg fog dorgálni érte. A helyedben én félnék attól, hogy az isteni ítélet lesújt rám. És ezért a legédesebben kérlek a megfeszített Krisztus nevében, hogy engedelmeskedj Isten akaratának, hiszen tudom, hogy nem akarsz és nem kívánsz mást, csak hogy megtedd az Ő akaratát, annak érdekében, hogy ne érjen ez a kemény szemrehányás: „Átkozott légy, mivel nem használtad fel az időt és az erőt, ami neked adatott!" Isten jóságában hiszem és Szentségedtől remélem, Atyám, hogy úgy fogsz cselekedni, hogy nem ér ez a szemrehányás.

Egyebet nem mondok. Bocsáss meg, bocsáss meg nekem, mert az üdvösséged iránti nagy szeretet és az ellenkezőjének láttán ébredt nagy fájdalom mondatta velem mindezt. Szívesen beszéltem volna személyesen veled, hogy lelkiismeretemen könnyítsek. Amikor tetszésére lesz Szentségednek a jövetelem, szívesen

2. Vö. Mt. 15, 26.

megyek. Tégy róla, hogy ne kelljen bepanaszolnom téged a megfeszített Krisztusnál: máshoz nem fordulhatok, mert nálad nincs nagyobb a földön. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Alázattal kérem áldásodat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

256. — M. MIKLÓSNAK, A TOSZKÁNAI TARTOMÁNY PRIORJÁNAK[1]

A szeretet fegyverével harcoljon, mint Krisztus tette a kereszten. A saját lelkéért mindenkinek meg kell harcolnia a testtel és az ördöggel; a hitetlenek lelkéért azok harcolnak, akiket Isten különleges kegyelemből választott ki erre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy férfias lovagnak láthassalak, aki levetette magáról az önszeretetet és az isteni szeretetbe öltözött. Hiszen a lovagnak, akit a harcmezőre állítottak harcolni, szüksége van a szeretet fegyverére, ami a legerősebb fegyver. És nem elég, ha az embert egyedül a vért és a páncél fegyverezi fel, mert ha nem lenne övé a szeretet fegyvere, a dicsőség utáni vágy és a tudat, hogy miért harcol, az ellenség láttán azonnal megijedne és hátra fordítaná a fejét. Ugyanígy, mondom neked, az a lélek, aki harcmezőre lép, hogy harcolni kezdjen a víciumokkal, a világgal, az ördöggel és a saját érzékiségével, ha nem fegyverzi fel magát az erény szerelmével és nem hordja kezében a gyűlölet és az isteni szeretetben megalapozott szent lelkiismeret kését, soha nem fog harcolni, hanem meghátrál, és mint a hanyag személy, aki a saját érzékiségével fegyverezte fel magát, leheveredik és elalszik a bűnökben és víciumokban.

A szeretet az a dicsőséges fegyver, amely kimenti az embert az örök halálból, világosságot ad neki és elveszi sötétségét. És az állati állapotból emberi állapotba vezeti. Mert az, aki víciumokban, bűnökben és sok tisztátalanságban él, az az állatok szokásait és formáját veszi magára: amint ugyanis az állatban nincs értelem, hanem az ösztön kívánságait követi, ugyanúgy az ember, aki állattá lett, elvesztette az értelem világosságát, és a test indulataitól meg más rendetlen, feltörő kívánságoktól hagyja vezettetni magát; és nincs másban öröme, csak becstelenségben, jó ételekben és italokban, ínyencségekben, valamint a világ élvezeteiben, állásaiban és megbecsülésében, amelyek mind eltűnnek, mint a szél. Az ilyen nem igaz lovag és nem alkalmas arra, hogy felfogja a csapásokat, hiszen a halál fegyvereit vette magára és állati természete van.

1. A címzett a Toszkánában tartózkodó Johannita lovagok priorja volt. Lovagjai elég sok kárt okoztak Sziénában 1375-ben. Zömében franciák voltak, és a keresztes háborúra készülődve tartózkodtak Sziéna környékén. A levél 1376 után készült.

Nem akarom, hogy ez rád is vonatkozzon, hanem azt akarom, hogy férfias és királyi módon légy ember; és ne csak ember, hanem az erényben növekedve és megharcolva a víciumokkal, mint mondtuk, juss el az angyali állapotba te is, a társaid is, amint Isten meghívott erre titeket. Mert tudod, hogy az emberi állapot a házasság állapota, a te állapotod pedig, ugyanúgy, mint a többi szerzetesé is, akik az önmegtartóztatás állapotában élnek, az angyalok állapota. Nem lenne illő, sőt visszatetsző lenne Isten előtt és utálatos a világ előtt, ha ti, akiket a legnagyobb tökéletességre hívtak meg és afelé is haladtok — hiszen nemcsak emberi vagy angyali állapotban kell élnetek, hanem arra vagytok rendelve, hogy a dicsőséges vértanúk állapotának megfelelően életeteket adjátok a megfeszített Krisztusért —, az állatok állapotában élnétek. Nagyon visszatetsző volna e nagy kincset összekeverni az állati és nyomorult sárral.

Fel tehát férfiasan, minden szolgai félelem nélkül arra a két csatára, melyekre Isten rendelt téged! Az első az az általános harc, amelyet minden teremtménynek, aki értelemmel bír, meg kell harcolnia: amint ugyanis elérjük az erény és a vícium megkülönböztetni tudásának korát, azonnal körülvesznek minket ellenségeink, azaz az ördög, a test és a gonosz érzékiség, amely mindig a szellem ellen lázad. Hanem az erény szerelmével és a vícium gyűlöletével le fogod győzni őket.

A másik harc különlegesen a tiéd, egy olyan kegyelemből, amelyre nem mindenki volt méltó. Ehhez a harchoz sem csak a testi fegyverek szükségesek, hanem a lélek fegyverei is. Mert ha nem volna veled az Isten dicsősége iránti szeretet fegyvere és a vágy, hogy megszerezd a szerencsétlen hitetlenek lelkének városát, akik nem részesülnek a Bárány vérében, a testi fegyverekkel csak kevés gyümölcsöd lenne. És ezért azt akarom, drága atyám és fiam, hogy te is, és egész csapatod is, állítsátok szemetek elé a megfeszített Krisztust, azaz az Ő drága és édességes vérét — melyet a szeretet oly nagy tüze hintett, hogy elvegye halálunkat és nekünk adja az életet —, annak érdekében, hogy tökéletesen megvalósulhasson az, amiért elindultatok, és megkapjátok a legnagyobb gyümölcsöt, azaz az élet és Kegyelem gyümölcsét, mert Kegyelemből jutunk el az örök életre.

Tanulj ettől a feláldozott és beteljesedett Báránytól, aki a kereszt asztalánál helyezkedett el, hogy — a saját szenvedésére és keserveire nem tekintve — az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek gyönyörűséges eledelét a szégyenletes kereszt asztaláról egye. És, mint aki szerelmese lett az örök Atya dicsőségének és az emberi nem üdvösségének, rendíthetetlen és állhatatos, és nem inog meg sem fáradság, sem kínzás, sem sértegetések, sem gúnyolódások, sem megszégyenítés miatt; de még a mi hálátlanságunk miatt sem, pedig látta, hogy hálátlan emberekért adja oda az életét, akik nem ismerik fel nagy jótéteményét. A mi Királyunk úgy tesz, mint az igaz lovag, aki kitart a csatában, mígcsak le nem győzi az ellenségeket.

És magához véve ezt az eledelt, megostorozott testével legyőzte testünk ellenségét; igaz alázatával (azzal, hogy az Isten emberré alázta magát), a szenvedéssel és a megszégyenüléssel legyőzte a világ kevélységét, élvezeteit és állásait; bölcsességével legyőzte az ördög gonoszságát. Így tehát fegyvertelen, a kereszten átszúrt és átszegezett kézzel győzte le a világ fejedelmét. Lova a szentséges kereszt volt. A mi lovagunk páncélja a Mária testéből vett test; ezzel a testtel fogta fel

a csapásokat, hogy kijavítsa gonoszságainkat. Sisakja a fájdalmas, egészen az agyvelőig hatoló töviskorona; kardja az oldalán lévő seb, amely feltárja előttünk a szív titkát. Olyan kard ez, amelynek villogó hegyével, a szeretet érzületével át kell járnia szívünket és bensőnket. Nádszál van a kezében, hogy nevetség tárgya legyen. Kezén a kesztyű és lábán a sarkantyú az édes és szerelmes Ige kéz- és lábsebei.

És mi fegyverezte Őt így fel? A szeretet. És mi tartotta átszúrtan és átszegezetten, szilárdan a kereszten? Nem a szegek és nem a kereszt: nem a föld és nem a szikla tartotta egyenesen a keresztet, mert ezek nem lettek volna elegendők arra, hogy fogva tartsák az Istenembert, ha nem kötözi meg Őt az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek szerelme. Az irántunk való szeretet volt az a szikla, amely magasba emelve egyenesen tartotta. Ki volna olyan hitvány szívű, hogy látván ezt a kapitányt és lovagot, aki egyszerre lett halott és győztes, ne vetné el a szív gyengeségét és ne válna férfias lovaggá minden ellenséggel szemben? Senki. És ezért mondtam, hogy állítsátok magatok elé tárgyként a megfeszített Krisztust.

Mártsd bele a köpenyt a megfeszített Krisztus vérébe, és e vérrel le fogod győzni az első ellenségeket (akiket az elsőként mondott csatában kell legyőzni), hiszen ez a vér már legyőzte őket és mi szabadok lettünk és kijöttünk az ördög gonosz szolgaságából. És ha ismét támadni akarna minket, meneküljünk Isten Fiacskájának fegyvereihez. Miután meghaltak a víciumok, az ő eledelével fogsz táplálkozni te is, és Isten dicsőségének és a felebarátod üdvösségének ízlelője leszel. És ezzel az éhséggel követni fogod a Bárányt, hogy tiéd lehessen az az édes zsákmány, melyet a szeretet érzülete által már a magadénak kell tartanod. Ne hagyd, hogy akár szenvedés, akár halál, vagy bármi egyéb, ami jöhet, hátra fordítsa a fejedet!

Ó milyen dicsőséges ez a harc! A győztes azáltal győz, hogy legyőzik; és soha nem veszít, hacsak meg nem futamodik gyáván. De aki kitart, az mindig győz, és úgy tesz, mint Isten Fiacskája, aki a kereszten a halállal vívott csatát, és az élet legyőzte a halált és a halál az életet. Odaadván a testi életét lerombolta a bűn halálát: halállal győzte le a halált, a halál pedig legyőzte az életet, mert a bűn volt az oka Isten Fia halálának.

Ó édes viadal, harci torna, melyet Ő vívott meg! Nektek, akik ugyanerre lettetek kiválasztva, Isten dicsősége és a hitetlen lelkek megmentése utáni vágy keresztjén kell megvívnotok a hitetlenek halálával, és a hit világosságának életével kell harcolnotok. Ha meghaltok, a lehető legjobb részt nyeritek el, mert halálotok le fogja győzni a halált, amint látjuk, hogy a vértanúk vére életet adott a hitetleneknek és a gonosz zsarnokoknak. És aki vér nélkül győz, az is győztes lesz; azaz, akinek Isten nem engedi meg, hogy odaadja az életét, annak sem lesz kisebb a győzelme, sőt nagyon is dicsőséges lesz.

De semmi dicsősége sem lesz azoknak az ostoba és együgyű embereknek, akik csak a saját érzéki hasznuk és a világ füstje miatt mennének harcolni. Az ilyenek nagyon keveset tennének, és kicsiny zsákmányért igen nagy árat fizetnének: életüket adnák a világ szánalomra méltó füstjéért. Az ilyenek megkapják jutalmukat ebben a veges életben. Önszeretetük ruhája fegyverzi fel őket, és nem a

tettek, hanem a szél emberei: úgy forognak mint a falevél, minden szilárdság és állandóság nélkül, mert tárgyuk nem a megfeszített Krisztus és nem ragadták meg az élet fegyverét.

Az én vágyam az, hogy igaz lovag légy te is, a társaid is. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy férfias lovagnak láthassalak ezen a dicsőséges harcmezőn. Isten végtelen jóságában remélem, hogy beteljesíted az Ő akaratát, amit elvár tőled, és így az én vágyamat is. Egyebet nem mondok. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében és rejtőzz el édességes sebeiben; és legyen pajzsod a szentséges kereszt. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

257. — CONTÉNAK, ÁGNES ASSZONY FIÁNAK ÉS TÁRSAINAK FIRENZÉBE[1]

Ebben az életben mindenkinek harcolnia kell a három ellenséggel. Krisztus, a mi kapitányunk mindhármat legyőzte a kereszten. A vér fegyverzetéről. A keresztes háborúra buzdít.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy igaz lovagnak láthassalak benneteket, úgy és annyira, hogy életeteket adjátok a megfeszített Krisztusért. E sötét élet harcmezejére helyeztek titeket, ahol szüntelenül ellenségekkel harcolunk. A világ gazdagsággal, állásokkal és megtiszteltetésekkel üldöz minket: szilárdnak és állandónak mutatja ezeket, pedig mindezek megfogyatkoznak és eltűnnek, mint a szél. Az ördög sok kísértéssel és azzal támad, hogy a felebarátainkat jogtalanságokra készteti, és gyakran elvéteti velük azt, ami a miénk, csak azért, hogy kivonjon minket a felebaráti szeretetből; mert ha elveszítettük a szeretetet, elveszítettük az életet is. A test sok gyengeségével és gerjedelmével zaklat minket, hogy elvegye tőlünk a tisztaságot; mert ha elveszítjük a tisztaságot, magával e ténnyel elveszítjük Istent is, aki a legfőbb és örök tisztaság.

Ellenségeink soha nem alszanak, hanem mindig készek üldözni minket; Isten pedig ezt azért engedi meg, hogy mindig legyen anyaga az érdemszerzésünknek, s hogy felkeltsen minket a hanyagság álmából. Tudjátok, hogy amikor az ember érzi, hogy ellenségek támadják, serényen megragadja azt az eszközt, amivel megvédheti magát; látja ugyanis, hogy ha elaludna, halálveszedelembe kerülne. Ezért is érezteti meg ezt velünk Isten, hogy felébredjünk és megragadjuk a gyűlölet

1. A Conte itt is személynév, mint a 83. levélnél láttuk. Nem tudjuk, hogy a címzett Pízában, vagy Sziénában élt-e. A levél 1375 december 8. után készült.

és szeretet fegyverét. A gyűlölet bezárja a víciumok kapuját, azaz a beleegyezés kapuját, mert amennyire csak képes rá, minden utálatával ellenáll nekik; és feltárja az erények kapuit, kiterjesztvén a szeretet karjait, hogy a legnagyobb vággyal és érzülettel lelkébe fogadja őket.

Így tehát látjátok, hogy számunkra csak jó, a legjobb, hogy ellenségeink felkelnek ellenünk. Nem szabad félnünk és nem is félhetünk (ha nem akarunk), hanem felbátorodva mondjuk: „A megfeszített Krisztus által mindenre képes leszek". Mitől is kellene félnie a léleknek, ha bízik a Teremtőjében? Látjuk ezen a csatatéren a kapitányunkat, Krisztus Jézust, és Ő legyőzte ellenségeinket a vérével. A világ örömeit és gazdagságait igénytelenségével és önkéntes szegénységével győzte le, elviselvén éhséget, szomjúságot és üldözéseket. Az ördögöt és az ő gonoszságát bölcsességével győzte le, horog és csalétek gyanánt használván a mi emberségünket az isteni és az emberi természet egyesülése révén. Testünket megostorozott, meggyötört és gyalázatokkal borított testével győzte le a szentséges kereszt fáján; végezetül Isten Fiacskájának feltámadásában a test az Angyali karok fölé emeltetett. Nincs az a test és az a megromlott elme, amely látván, hogy az isteni természettel egyesült emberi természet mily nagy méltóságra jutott, ne tisztulna meg és ne választaná inkább a halált, mintsem bemocskolja lelkét és testét. Miután megtaláltuk a segítőt, a mi kapitányunkat, Krisztust — aki legyőzte helyettünk ellenségeinket, elgyengítette és annyira megkötözte őket, hogy nem győzhetnek le minket, ha mi nem akarjuk —, ne féljünk, hanem harcoljunk férfiasan, követvén a szentséges kereszt jelét: ragadjuk meg a gyűlölet és szeretet kardját és verjük meg vele ellenségeinket.

Ez általános harc; mert minden embernek, aki megszületett és elérte a teljes kort,[2] ezen a harcmezőn kell állnia. Úgy tűnik nekem, hogy Isten felbecsülhetetlen jósága választott ki minket arra, hogy mint lovagok, királyi módon harcoljunk a víciumok és a bűnök ellen, az erény kincsének és gazdagságának megszerzéséért. Most pedig, úgy tűnik nekem, arra hív titeket — a hitetlenek üdvössége iránti éhség felébresztésével —, hogy gyarapítsátok és valósítsátok meg a tökéletességet. És úgy tűnik, azt akarja, hogy az elsők között legyetek, akik sebet ütnek rajtuk hiszen most indul a szent Hadjárat. A Szentatya a lovagrendieket küldi és azokat, akik követni akarják őket.

Kérlek benneteket, lépjetek kapcsolatba János úrral és beszéljetek meg vele mindent, amiről ezek az ifjak szóban beszámolnak nektek, s velük Leonardo is. Azt tegyétek — János úr tanácsára —, amire a Szentlélek késztet titeket. A magam részéről hiszem, hogy Üdvözítőnk most csak a kezdetet műveli, hogy később a teljes művet végrehajtsa. Minden félelem nélkül vegyétek magatokra, édes fiaim, a páncélt, azaz a vért, vegyüljön el a mi vérünk a Bárány vérében. Ó milyen édes és kedves páncél lesz ez, ami ellenáll majd minden csapásnak! A gyűlölet és a szeretet kardjával legyőzitek és megveritek ellenségeiteket, a vér páncéljával elviseltek mindent. Ó édes fiaim, lássátok meg, mennyi örömöt ad ez a fegyverzet, amely a tűréssel győz és azzal vág vissza, hogy elviseli az ütést! Mert belétek hatolnak

2. Más helyeken a „megkülönböztetés kora"-ként emlegeti Szent Katalin azt az életkort (6–7. életév), amikor az ember különbséget tud tenni a jó és a rossz között.

nyilaik, melyek láthatatlanok: láthatatlanok, de láthatókká lesznek. Sebeik ugyanis virágot és gyümölcsöt teremnek, Isten neve dicsőségének és dicséretének virágait, melyeknek illata kioltja a hitetlenség bűzét. A virágokra pedig gyümölcs következik, mert megkapjuk fáradozásaink gyümölcsét: itt a kegyelemben élünk és gyarapodunk, az örök életben pedig meglátjuk Istent.

Ne legyetek hanyagok, hanem serények legyetek; a kicsiny fáradság miatt el ne fussatok a gyümölcs elől, máskülönben nem lehettek férfias lovagok. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy férfias lovagoknak láthassalak benneteket. És ezért arra kérlek titeket, annak érdekében, hogy beteljesítsétek Isten akaratát és az én vágyamat, hogy fojtsátok bele magatokat a megfeszített Krisztus vérébe: vesszetek el és részegüljetek meg benne, mert a vérben erősödik meg a szív. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

258. — RISTORO DI PIETRO CANIGIANINAK FIRENZÉBE[1]

A házasságban élő ember életének regulája. Szent elhatározásainkhoz ragaszkodnunk kell.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak az erényekben, mert nem a kezdő nyeri el a koronát, hanem csak az, aki kitart. A kitartás az a királynő ugyanis, akinek koronája van: erősség és igaz türelem jár vele, de a dicsőség koronáját egyedül ő kapja meg. Így tehát azt akarom, édes testvérem, hogy állhatatos és kitartó légy az erényben, hogy minden fáradozásod gyümölcsét megkapd. Isten nagy jóságától remélem, hogy meg fog erősíteni téged annyira, hogy sem ördög, sem teremtmény nem tud majd rávenni, hogy visszafordítsd a fejedet ahhoz, amit egyszer már kihánytál.

Abból, amit írtál, úgy tűnik nekem, hogy jól indultál; és ennek üdvösséged miatt nagyon örülök, látván szent vágyadat. Először is annak, hogy mint mondod, megbocsátasz mindenkinek, aki megbántott vagy meg akart bántani téged. Olyan dolog ez, amire igen nagy szükséged van, ha azt akarod, hogy a kegyelem által lelkedben lakjék Isten és világi életedben nyugalmad legyen. Aki ugyanis gyűlöletben él, az meg van fosztva Istentől és a kárhozat állapotában van, és ebben az életben a pokol előízét ízleli, mert mindig rágódik magában és bosszúra vágyik, és mindig fél. És amikor azt hiszi, megöli az ellenségét, előbb öli meg önmagát,

[1] A címzett Katalin egyik titkárjának, Barduccio Canigianinak testvére. Nagy tisztelője volt Katalinnak. A levél 1378–79 között készülhetett.

hiszen a gyűlölet késével már megölte a saját lelkét. Az ilyenek tehát, akik azt hiszik, hogy megölik az ellenségüket, önmagukat ölik meg.

Aki valóban megbocsátott a megfeszített Krisztus szerelméért, annak békéje és nyugalma van és nem háborog, hiszen a haragot, ami felkavarja a lelket, kiölte a lelkéből; Isten pedig, aki minden jó megjutalmazója, megadja neki kegyelmét és végül majd az örök életet. Hogy akkor mily nagy örömöt és nyugalmat talál a lélek, és mekkora lesz lelkiismeretének nyugalma, azt nyelv nem képes elmondani. De még a világban is a legnagyobb megbecsülés illeti azt, aki az erény szeretetéből és nagylelkűségből nem akar bosszút állni ellenségén. Így tehát én arra hívlak és bátorítalak téged, hogy légy kitartó ebben a szent elhatározásban.

Jó lelkiismerettel megteheted, hogy kéred és megköveteled azt, ami jog szerint megillet téged; aki akarja, megteheti ezt, mert nem köteles az ember elhagyni a maga javait jobban, mint akarja: aki azonban elhagyja őket, nagyobb tökéletességgel cselekszik. Az, hogy nem járs a püspökségre és a palotákba, az jó, sőt a legjobb; élj békében a házadban. Mert ha az ember mindenbe beleavatkozik, mi, akik gyengék vagyunk, gyakran fogjuk megkárosítottnak találni a lelkünket azáltal, hogy igazságtalan és értelmetlen dolgokat követünk el: ki azért, hogy mutassa, hogy többet tud a másiknál, ki pénz utáni vágyból. Így tehát jobb távol maradni az ilyen helyektől.

Egy dolgot azonban hozzáfűzök: amikor olyan szegény emberekkel vagy asszonyokkal találkozol, akiknek nyilvánvalóan igazuk van, de nincs senki, aki mellékük állna és bizonyítaná az igazukat, igen nagy dicsőségére lenne Istennek, ha te a szeretet érzületével fáradoznál értük, mint Szent Ivó tette, aki a maga korában a szegények szószólója volt.[2] Gondold meg, hogy az irgalmasság cselekedete és a szegények szolgálata – azzal az erővel, amit Isten adott neked – nagyon kedves Isten előtt és lelked üdvösségére szolgál. Ezért mondja Szent Gergely, hogy lehetetlen, hogy az irgalmas ember elvesszen a halálban, mármint az örök halálban. Ez tehát nagyon tetszik nekem, és kérlek is, hogy tedd ezt.

És minden tettedben Isten álljon szemeid előtt, mondván magadnak, amikor a rendetlen vágy fel akarná emelni a fejét elhatározásod ellen: „Gondold meg, lelkem, hogy Isten szeme fölötted van és látja szíved rejtekét. És halandó vagy, mert meg kell halnod és nem tudod, mikor; és számot kell adnod tetteidről a legfőbb Bíró előtt, aki minden bűnt megbüntet és minden jót megjutalmaz". És ily módon, ha féken tartod magad, nem fog megtörténni, hogy elszakadsz Isten akaratától.

Tégy eleget a lelkednek – ezt meg kell tenned azonnal, amint csak tudod – és könnyíts a lelkiismereteden mindabban, ami terheli. Könnyíts a lelkeden és tégy eleget neki azzal, hogy visszaadod az anyagi javakat, amiket esetleg másoktól elvettél, vagy jóváteszed a kellemetlenségeket, amiket másoknak okoztál. És kérj bocsánatot mindenkitől fenntartás nélkül, annak érdekében, hogy mindig megmaradj a felebaráti szeretetben.

Hogy eladd-e a fényűző dolgaidat és pompás ruháidat (amelyek, drága testvé-

2. Talán ügyvéd volt a címzett is, mint Szent Ivó, Bretagne szentje, aki ingyen képviselte a szegények ügyeit.

rem, nagyon ártalmasak és annak eszközei, hogy a szív kiüresedjék és a gőg táplálkozzék benne azáltal, hogy másoknál többnek és nagyobbnak tűnik önmaga előtt és abban dicsekszik, amiben nem szabad dicsekednie; amiért is nagy szégyen ránk, hamis kereszténye kre nézve, hogy meggyötört Főnket látván mi annyi kényelemben élünk, hiszen amint Szent Bernát mondja, helytelen az, hogy a tövis-koronás Fő alatt kényeztetett tagok éljenek), erre gyógyulásunk érdekében mondom, hogy nagyon jól teszed. Az öltözködésben a szükség és a tisztesség vezessen és ne keresd a drága ruhákat: és nagyon kedves leszel Isten előtt. És amennyiben teheted, ugyanezt kívánd meg a feleségedtől és a fiaidtól is; magad légy számukra a regula és a tanítás, amint egy atyának lennie kell, hogy fiait az erény szavaival és tetteivel nevelje.

Még egy dolgot hozzáfűzök: a házasság állapotában istenfélelemmel és a szentséghez illő tisztelettel élj és ne rendetlen vágyakkal. Tartsd tiszteletben a szent Egyház által parancsolt napokat, mint eszes emberhez — és nem egy vadállathoz — illik. Akkor te is, a feleséged is, mint jó termőfák, jó gyümölcsöt fogtok teremni.

Nagyon helyesen teszed, ha visszautasítod a tisztségeket: ezekben ritkán kerüli el az ember a bűnt. Még az emlegetésük is untasson téged. És ezért hagyd, hogy a halottak temessék a halottaikat, te pedig szabad szívvel arra törekedj, hogy kedves légy Isten előtt, szeretvén Őt az erény vágyával mindenek felett, és a felebarátodat, mint önmagadat, s menekülj a világtól és örömeitől. És mondj ellent a bűnnek és a saját érzékiségednek: tartsd mindig emlékezetedben Isten jótéteményeit, különösen a vér jótéteményét, amelyet a szeretet oly nagy tüzével hintettek értünk.

Ezen kívül, ha meg akarod őrizni a kegyelmet és gyarapítani akarod lelkedet az erényben, akkor arra van szükséged, hogy gyakran gyónj és örülj annak, ha megmoshatod a lélek arcát Krisztus vérében. Mivel minden nap bemocskoljuk, legalább egy hónapban egyszer gyónj! Ha többször akarsz, tedd többször, de kevesebbszer, nekem úgy tűnik, nem szabad. És találd örömödet Isten szavának hallgatásában. És amikor eljön az az idő, hogy kibékül velünk a mi Atyánk, tedd meg, hogy Húsvét ünnepén vagy legalább egy évben egyszer áldozzál.[3] Szeresd az officiumot és minden reggel hallgass misét; és ha nem tudod ezt megtenni minden nap, akkor legalább a szent Egyház által parancsolt napokon tedd meg: törekedned kell arra, hogy megtedd azt, amire képes vagy.

Nem szükséges, hogy imádságod hosszúra nyúljék. De a kellő és arra rendelt órában, amikor csak teheted, térj kicsit magadba, hogy megismerd magadat, az Isten ellen elkövetett bűneidet és az Ő jóságának bőségét, amellyel oly édesen működött és működik benned. Nyisd fel az értelem szemét a szentséges hit világosságával, hogy meglásd, Isten milyen kimondhatatlanul szeret minket; szeretetét egyszülött Fiacskájának vére által nyilatkoztatta ki nekünk. És kérlek, ha még nem mondanád, mondd el minden nap Szűz Mária officiumát, hogy Ő legyen menedéked és szószólód Isten előtt. Tedd meg ezeket életed elrendezése végett. És szombatonként böjtölj a Mária iránti tiszteletből. Azokon a napokon, melyeken az Egyház parancsolja a böjtöt, soha ne hagyd el, ha csak a szükség nem kényszerít rá. Menekülj a rendetlen lakomáktól; rendezetten élj, mint olyan

3. Firenze épp interdiktum alatt volt a pápa elleni lázadása miatt.

ember, aki nem akar Istent csinálni a hasából, hanem a szükségletek szerint veszi magához az eledelt, és nem nyomorult élvezettel. Mert lehetetlen, hogy aki rendetlenül étkezik, megőrizze magát az ártatlanságban.

Hanem biztos vagyok abban, hogy Isten végtelen jósága ebben is, és minden másban is megtartja veled azt a regulát, ami üdvösségedhez szükséges. Én pedig imádkozni fogok, és másokat is kérni fogok erre, annak érdekében, hogy Isten halálig tartó tökéletes kitartást adjon neked és világosítson meg, mit kell tenned üdvösségedért. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

259. — ALVIÁNÓI TAMÁSNAK[1]

A hit világossága nélkül Isten nem ismerhető meg. Krisztus, az igaz sas. A lélek képességeinek összegyűjtése nélkül Isten nincs jelen a lélekben. A félelem és a szeretet törvényéről. Isten előtt legkedvesebb szolgálat az, amit az Egyháznak teszünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy Teremtőnk hűséges szolgájának láthassalak, mert ez a szolgaság biztosít az embernek örök uralkodást. De csak annak ad életet, aki hisz, azaz rendelkezik a szentséges hit világosságával, melyet az értelem szemével szerez meg a lélek, amikor Isten kimondhatatlan szeretetét szemléli, azaz látja, hogy Isten mekkora szeretettel ajándékozta nekünk a létet. És az Igében, az Ő egyszülött Fiacskájában is megtaláljuk a kimondhatatlan szeretetet, hiszen az Ő vérében találunk rá a Kegyelemre való újjáteremtettségünkre, amely Kegyelmet az ember a saját bűne miatt veszített el. Így tehát szeretetből teremtett minket Isten a saját képére és hasonlatosságára, és szeretetből ajándékozta nekünk a Fiát, annak érdekében, hogy újjáteremtsen minket: a Fia vérében való újjáteremtésünk által akarta megmutatni nekünk Isten az Ő igazságát és édes akaratát, amely nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.

Az Ő igazsága az volt, hogy igazságban teremtette az embert, azért, hogy az Ő örök látásában részesüljön és örvendezzen, mert ebben kapja meg a boldogságot a lélek. Ádám bűne miatt azonban ez az igazság nem teljesedhetett be az emberben. Isten tehát, mivel be akarta teljesíteni ezt az igazságot, önnön szeretetétől kényszerítve nekünk ajándékozta azt, akit leginkább szeretett, azaz egyszülött Fiacskáját; és kirótta rá a parancsot, hogy állítsa helyre az embert és a halálból vigye vissza az életre.

Isten azt akarja, hogy az emberi nem fiúcskája a vérben születtessen újjá, amint mondtuk; és senki sem birtokolhatja a vér gyümölcsét a hit világossága nélkül.

1. Alviánói Tamás zsoldoskapitány a pápa oldalán harcolt a firenzeiek ellen. Lásd a 191. levelet.

Ezért is mondta Krisztus Nikodémusnak: „Senki sem mehet be az örök életbe, aki nem születik újjá".[2] Krisztus tehát azt akarta kinyilatkoztatni, hogy az örök Atya megadta neki, hogy a szeretet érzülete által megfoganja magában az emberi nem fiúcskáját, és a szentséges keresztfán világra hozza az igaz engedelmesség, valamint az Atya ellen elkövetett bűn utálata és gyűlölete által.

Jól látható, hogy ez az édes Ige úgy tett, mint a sas, amely a napkorongba tekint és mindig felülről, a magasból látja meg az eledelt, amit meg akar ragadni; és meglátván azt, lecsap rá és megragadja, és azután a magasban eszi meg. Ugyanígy az édes Jézus, a mi sasunk, az örök Atya akaratának napjába tekintett és látta a bántást és lázadást, melyet a teremtmény követett el ellene. Így a teremtmény földjében, akit az Atya magasságában talált meg, látta meg az eledelt, amit meg kellett ragadnia. Az Ő eledele az volt, hogy ezt a nyomorult földet, amely nyomorult engedetlenségével Isten ellen lázadt és vétkezett, megragadja a saját engedelmességével – amely be akarta teljesíteni az emberben az örök Atya igazságát – és visszaadja neki a Kegyelmet; és kivezesse az ördög szolgaságából (amely szolgaság az örök halált adja), és visszaállítsa a Teremtője szolgálatába. Miután tehát meglátta és megragadta az eledelt, amit az örök Atya adott neki enni, látta, hogy lenn a földön nem eheti meg, ha vissza akarja vezetni az embert az ősi engedelmességbe; és ezért fölemelkedik a zsákmánnyal a szentséges kereszt magasságába és ott eszi meg kimondhatatlan és szomjas vággyal; és a testi szenvedéssel és az akarat elégtételével – utálva és gyűlölve a bűnt – önmagán büntette meg gonoszságainkat. A benne működő isteni akarat erejével mutatta be a saját vérének áldozatát az Atyának, és így az elfogadott volt Atyja előtt.

Így tehát ott látod Őt a magasban, szenvedés és gyalázat, kínzások, jogtalanságok, sértegetések és gúnyolódások közepette, gyötrelmekkel eltelve és szomjúságtól kínozva, olyannyira, hogy üdvösségünk iránti szomjúságába hal bele. És így étkezett ez az édes és szerelmes Bárány. És ezért mondta: „Majd ha a magasba emelnek, mindeneket magamhoz vonzok". Az újjászületésben ugyanis, ami a megfeszített Krisztus vérében megy végbe, a szeretet vonzása alá kerül az ember; feltéve, hogy az ember az eszét követi és nem hagyja, hogy az érzéki önszeretet kioltsa ezt a vonzást. Ha pedig a szív a Jótevője szeretésének vonzása alatt van, akkor minden vonzás alatt van, azaz a szív, a lélek és az érzület, az összes lelki cselekedetekkel együtt: hiszen a léleknek mint szellemi valóságnak képességeit vonzza a szeretet.

Az emlékezetet tehát vonzza az örök Atya hatalma, és az Ő jótetteményeinek befogadására és megtartására készteti, hogy a lélek a szeretet érzülete által őrizve azokat, elismerő és hálás legyen. Az értelem felemelkedik e szeplőtelen Bárány bölcsességében az Ő szeretete tüzének szemlélésére, amelyben Isten minden ítéletét igazságosnak látja: mert mindaz, amit Isten rábocsát, szeretetből történik és nem gyűlöletből, bármiről is legyen szó, kedvező vagy kedvezőtlen dolgokról; és ezért az értelem mindent szeretetből származónak fogad és ismer meg. Ha ugyanis Isten bölcsessége, azaz az Ő Fiacskája mást akart volna, nem adott volna nekünk életet.

2. Jn. 3, 5.

És ezért az a lélek, akit megvilágosított ez az igaz világosság, semmiféle fáradságot sem sajnál, bármit is kelljen elviselnie; és ha érzékisége sajnálkozni akarna önmagán, az ész világosságával elcsendesíti azt. És nemcsak nem sajnálkozik, hanem inkább tisztelettel fogadja a fáradalmakat, és elégedett, hogy megbűnhődhet a bűnei miatt és megerősödhet a megfeszített Krisztus szenvedései által. És ha jó sora, állása és hatalma van a világban, nem rendetlenül, hanem rendezetten birtokolja, igaz buzgósággal és szent igazságossággal minden szolgai félelem nélkül, hiszen értelmének szeme felemelkedett Isten Fiacskájának bölcsességében, és ott olyan túláradó igazságosságot látott, amely – hogy ne maradjon büntetlenül – a tőlünk magára vett emberségében büntette meg a bűnt.

Ezért van az, hogy felemelkedik az érzület és futva siet ahhoz a szeretethez, amit az értelem szeme Istenben meglátott; és így megszerzi és megízleli a Szentlélek kegyelmét és kegyességét. Miután az érzület betelt az Isten iránti szeretettel és vággyal, kiterjeszti szeretetét a felebarátja felé: jóakaratú, testvéri szeretettel szereti őt és nem önszeretettel; mert ha önszeretet lenne még benne, nem az értelmet követné és nem lenne igazságos sem önmagához, sem a felebarátjához. Mivel azonban a Szentlélek kegyelme megfosztotta az önszeretettől, és felemelte, hogy érzületét Istenbe helyezze, ezért igazságos lett és hűségesen szolgálja a Teremtőjét. És így mindent, amit szeret, a magasba emel, hiszen mindent Istenért szeret. És így bármilyen állapotban is él – akár a világ gazdagságában, rang, dicsőség és hatalom között, akár önmegtartóztatásban vagy házasságban, gyermekekkel vagy gyermekek nélkül – mindenképpen kedves Isten előtt, hiszen azzal az érzülettel szeret, amely Istenben van megkötve. Így mutatta ezt nekünk az első édes Igazság. Miután ugyanis az ember elrendezte a szellemi lélek három képességét (felemelte a szeretet érzülete által és összegyűjtötte őket Isten nevében), azaz összeszedte emlékezetét arra, hogy Isten ajándékait és kegyelmeit őrizze, amint mondtuk, az értelmét, hogy megértse Isten akaratát Fiának bölcsességében, és az akaratát, hogy szeresse a Szentlélek édes kegyességét, akkor Isten a kegyelem által lakóhelyet vesz a lélekben.

Ezt kell értenünk azon, amit édes Üdvözítőnk mondott, amikor ezt mondta: „Ha ketten vagy hárman vagy többen összegyűlnek az én nevemben, én ott leszek közöttük".[3] Innen érthetjük meg, hogy ezt Ő éppen úgy mondta a lélek képességeinek előbb mondott összegyűjtéséről, mint Isten szolgáinak tiszta összejöveteléről.

De figyeld meg, hogy kettőről vagy háromról vagy többről beszél. A háromról már szóltunk; a kettőn az Isten utáni vágyat és a szeretetet kell értenünk, mert a szeretet az összegyűjtő. Mert ha az ember nem szeretne, semmi sem késztetné az emlékezetet arra, hogy befogadjon és megtartson, az értelmet, hogy lásson és figyeljen, az akaratot, hogy az isteni szeretetet táplálja magában. Miután a kincs összegyűlt, szent félelem őrzi, amely nem engedi belépni a lélek városába a halálos bűn ellenségeit.

A védelemben segít Isten szent törvénye is, amely Mózesnek adatott, és bár a félelmen alapult, első indítéka a szeretet volt (hiszen Isten szeretetből adta, hogy megfékezze az embert gonosz tetteiben). Azután eljött az édes és szerelmes Ige

3. Mt. 18, 20.

a szeretet törvényével, nem azért, hogy feloldja a korábban adottat, hanem hogy beteljesítse azt (hiszen a félelem nem adott nekünk életet): a félelem törvényét egyesítette a szeretet törvényével, amely annyira tökéletes volt, hogy a tökéletlent tökéletessé tette. Meg kell tehát tartanunk egyiket is, másikat is, hiszen ezek oly tökéletes egységet alkotnak, hogy aki nem akar elszakadni Istentől, az nem tarthatja meg az egyiket a másik nélkül, mert ezek egymáshoz vannak kötözve (hiszen mindig a Tízparancsolatról van szó) és együtt adják a Kegyelem életét: aki szét akarná választani őket, annak számára lehetetlen volna, hogy Isten a kegyelem által jelen legyen a lelkében. Ezért is mondta: ha *ketten* lesznek; és nem azt mondta, hogy ha *egy* lesz. Mert az *egy* mindig *egy* marad, a *háromhoz* pedig nem lehet eljutni a *kettő* nélkül. De szükséges, hogy a lélekben előbb jelen legyen a kettő, azaz az istenszeretet és az istenfélelem, és lépésről lépésre jusson ezekből tovább. És ezek között találhatók a lélek képességei, melyek *egyetlen* lélekhez tartoznak; és ez az *egy*, aki a lélek, a szeretet tökéletességével ékesen annyira tökéletes, hogy megvan benne a *kettő*, a *három* és a *több*. És miért mondja: „Ketten vagy hárman, vagy *többen*"? Ezek az értelmes teremtmény szent és jó cselekedetei. Mert minden cselekedete, bármit tesz (még ha a világhoz tartozónak is tűnne, vagyis nagy állása és hatalma, felesége és fiai lennének, vagy bármi más, ami világinak tűnne), egyenesen Istenre irányul, mert az lett a lélek princípiuma, hogy minden erejét Isten nevében gyűjti össze és regulázza meg.

Ekkor valóban megismeri az igazságot, azaz megismeri, hogy Isten semmi olyat nem adott neki ebben az életben, ami — hacsak ő maga nem akarja másképp — akadálya lenne üdvösségének; hanem inkább minden arra alkalmas eszköz csak, hogy gyakorolja magát az erényben és jobban megismerje a maga nyomorúságát és Isten jóságát.

És ezért nem panaszkodik és nem is panaszkodhat sem a Teremtőre, sem a teremtményekre, csak önmagára, aki a halálos bűn bűzével a Teremtője ellen lázad. Istenre nem panaszkodhat, hiszen Ő annyira erőssé tette őt, hogy sem ördögök, sem teremtmény nem veheti el tőle Istent. Sőt a jogtalanságok, amelyeket a világi emberek követnek el ellene, gyakran csak tökéletesebben egyesítik őt Istennel (feltéve, hogy nem akarja érzékiségét követni a harag által), hiszen megbizonyosodhat arról, birtokolja-e a türelem erényét és megláthatja, valóban szereti-e a Teremtőjét vagy sem; és lelkének edényét jobban betöltheti a Kegyelem. Így tehát még akkor sem panaszkodhat, ha egy teremtmény miatt tisztátatlan gerjedelmei támadnának, és hajlana a tisztességtelen életre vagy tettre. Mondom, még emiatt sem panaszkodhat, mert sem a saját törékenységéből eredő, sem a mások által okozott gerjedelmek — bármily tömegesen jöjjenek is — nem kényszeríthetik a bűnre, ha ő maga az értelemmel ellen akar állni és a tisztaság illatát akarja érezni.

De amikor ennek vagy egy másik víciumnak támadását érzi, vegye elő Isten szeretetét és szent félelmét, és az értelem szemével tekintsen a saját emlékezetébe, ahol Isten jótéteményeit őrzi és érzületével szeresse ezeket, és adjon értük hálát és dicséretet Istennek. És ezzel a szent hálaadással ki fogja oltani a harag, a tisztátalanság, az igazságtalanság és minden más hiba tüzét; és különösen az igazságtalanságét. Mert ha valakinek rangja és hatalma van és nem erénnyel gyakorolja azt, igen sok méltánytalanságot követ el; hiszen csupán azzal a ténnyel hogy nem

Istenre irányított szemmel él, mindent, amije van, rendetlen önszeretettel birtokol, amely szeretet megmérgezi a lelket és elveszi tőle a világosságot, s ezután nem figyel másra és nem lát mást, csak a mulandó és érzéki dolgokat, és Isten akaratát, de a sajátját és a másokét is mindig rosszra értelmezi; és elveszi a Kegyelem életét és halált ad helyette. És egyetlen cselekedete sem irányul másra, csak a bűn halálára, mert az igazságosságot nem az értelem szerint, hanem az emberek véleménye szerint gyakorolja, azzal a szolgai félelemmel, hogy állását el ne veszítse.

Ó milyen veszedelmes ez a gonosz szeretet! Ez az ördög törvénye, amit a kezdet kezdetén Évának adott át az ördög, Ádám pedig követte és végrehajtotta. Ez volt a szeretet és a félelem ördögi törvénye. Az első édes Igazság azonban megszabadított minket és eltiporta ezt a gonosz törvényt, ezért az embert semmi sem kényszerítheti a követésére. A szabad megfontolásával, ha akarja, igazodhat hozzá, de semmiféle erőszak sem kényszerítheti jobban, mint ő maga akarja. Valóban szégyenkeznie kell tehát a teremtménynek, aki ésszel bír, és olyan Megváltója van, aki megerősítette őt és kimentette a bűn törvényének szolgaságából, s ő mégsem követi Őt tökéletes szeretettel, teljes szívvel, teljes érzülettel és az élő hit világosságával, melyet az értelem szemével talál és ízlel meg, és az érzülettel hoz világra az eleven és nem halott cselekedetekben. És ezért élő a hit, mert cselekedetek nélkül halott. Máskülönben nem lehetünk a megfeszített Krisztus szolgái. Ez a szolgálat teszi uralkodóvá az embert az örök életben, és ez teszi úrrá önmaga fölött. Mivel önmagán uralkodik, ura lett az egész világnak, hiszen nem törődik semmivel és nem fél semmitől, csak Istentől, akit szolgál és szeret. Sokan uralkodnak városok és várak felett, és semmijük sincs, mert nem az erény érzületével birtokolnak: elvesztik Istent is, a világot is, az életben is, a halálban is.

Megfontolván tehát, hogy a hit világossága nélkül nem juthatsz el erre a tökéletességre, mondtam, hogy arra vágyom, hogy Teremtőnk hűséges szolgájának láthassalak; és kérlek, drága testvérem, tégy így, azaz szolgáld Őt férfiasan. Igaz, hogy neki semmivel sem szolgálhatsz és semmiféle hasznot sem hozhatsz, hiszen nincs szüksége a mi szolgálatunkra, de közvetítőül adta nekünk a felebarátot, és amit neki teszünk, magának számítja be; azaz a felebarátnak tett szolgálat az Ő nevének dicsősége és dicsérete.

A többféle szolgálat közül, melyekkel kedveskedhetünk neki, leginkább az kedves előtte, amit édes Menyasszonyának teszünk. Szolgáld azért őt szabad szívvel, mert akár lelkiekkel, akár anyagiakkal szolgálsz neki, egyformán kedves az előtte, csak egyenes és jó szándékkal tedd. Ha így teszel, Isten hálás lesz és elismerő, és megadja neked fáradozásaid gyümölcsét: ebben az életben a kegyelem által, a másik életben pedig meg fogod kapni Isten örök látását, és világos és tökéletes fényben, minden homály nélkül fogod látni az örök Atya szeretetét és igazságát; mert itt lenn tökéletlenül látjuk, ott fenn azonban minden tökéletlenség nélkül.

Egyebet nem mondok. Kérem az Ő jóságát, adja meg neked a tökéletes világosságot, hogy tökéletesen szolgálhasd Őt. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

260. — A FOGLYOKNAK NAGYCSÜTÖRTÖKÖN SZIÉNÁBA[1]

Isten szeretetét és a mi bűneinket Krisztus vérében ismerjük meg. Krisztus a mi dajkánk és orvosunk, aki a mi betegségeinket hordozta, és értünk harcolt az ördögökkel a kereszten. A kereszt fegyverzete.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: szent vággyal megfürödtetek a megfeszített Krisztus vérében. Állítsátok értelmetek szeme elé ezt a vért, és így cselekedvén meg fogjátok szerezni az igaz türelmességet. Krisztus vére ugyanis megjeleníti előttünk a mi gonoszságainkat és megjeleníti előttünk Isten végtelen irgalmát és szeretetét, és ezzel együtt meggyűlölteti és megutáltatja velünk a bűneinket és hibáinkat, és eljuttat a tökéletes erényre.

És ha megkérdeznétek tőlem, drága fiaim, hogy miért látszanak a vérben jobban a hibáink és az Ő irgalmassága, akkor azt válaszolnám: mert Isten Fiacskája a mi bűneink miatt adta magát halálra. A bűn volt az oka Krisztus halálának. Isten Fiacskájának ugyanis nem volt szüksége arra, hogy a kereszt útján menjen be a Dicsőségbe, hiszen a bűnnek mérge nem volt benne és övé volt az örök élet. Mi azonban, nyomorultak, bűneink miatt elveszítvén azt, a legnagyobb háborúban voltunk Istennel.

Az ember a Teremtője ellen lázadva beteg lett és erőtlen, és nem volt képes bevenni a keserű orvosságot, ami a bűn elkövetését követte. Arra volt tehát szükségünk, hogy Isten nekünk ajándékozza egyszülött Fiacskáját, az Igét. És így a kimondhatatlan szeretet az isteni természetet az emberi természettel egyesítette, és a Végtelen a mi nyomorult, testi végességünkkel egyesült. Beteg orvosként és lovag orvosként jött közénk. Mondom, a vérével gyógyította gonoszságainkat, és eledelül adta nekünk a testét és italul a vérét. Ez a vér annyira édes és szelíd, és annyi erő van benne, hogy minden betegséget meggyógyít, és a halálból életre visz. Elveszi a sötétséget és fényt ad.

Mert a halálos bűn miatt jön a lélekre mindez a szerencsétlenség: a bűn veszi el a Kegyelmet, az veszi el az életet és ad nekünk halált; az homályosítja el az értelem világosságát és az teszi az értelmet az ördög szolgájává és rabszolgájává; az veszi el az igaz biztonságot és kelt rendetlen félelmet, mert a bűn mindig fél. Elvesztette az uralmát az, aki hagyja, hogy a bűn uralkodjék rajta.

Jaj nekem, mennyi rossz következik ebből! Mennyi bűnt, szorongatást és vesződséget enged Isten egyedül a bűn miatt! Mindezek a hibák és rosszak kialszanak a megfeszített Krisztus vérében, mert a vérben lemossa magáról a lélek a tisztátalanságot, amikor szentgyónáshoz járul. A vérben megszerzi a türelmet. Mert

1. A levél 1377. április 9-én kelt.

amikor az Isten ellen elkövetett bűneinket és a gyógyszert szemléljük, amit Isten adott, hogy visszavezessen minket a Kegyelem életébe, igaz türelemre jutunk. Így tehát való igaz, hogy orvos Ő, aki a vérét ajándékozta nekünk gyógyszerként.

Betegnek mondom, mert magára vette a mi betegségünket, amikor magára vette halandóságunkat és halandó testünket, és édességes testében megbüntette bűneinket. Úgy tett, mint a dajka, aki a kicsit szoptatja, s amikor az beteg, ő maga veszi be helyette az orvosságot, mert a kicsi még gyenge ahhoz, hogy bevegye a keserű orvosságot, hiszen nem táplálkozik mással, csak tejjel.

Ó Jézus, legédesebb Szerelem, te vagy az a dajka, aki bevetted a keserű orvosságot azáltal, hogy elviselted a szenvedéseket, gyalázásokat, kínzásokat és sértegetéseket, megkötözötten, ütlegek között, az oszlopnál megostorozottan, a kereszten megfeszítetten és átszegezetten, eltelve kínnal és gyalázattal, szomjúságtól emésztődve és epedve, minden enyhület nélkül! És amikor a legnagyobb gyalázások közepette epével elkevert ecettel itatták, Ő türelemmel viselt mindent és imádkozott azokért, akik megfeszítették.

Ó felbecsülhetetlen szeretet! Nemcsak imádkozol azokért, akik megfeszítettek, hanem mentegeted is őket, mondván: „Atyám, bocsáss meg azoknak, akik nem tudják, mit cselekszenek!" Ó minden türelem feletti türelmesség! Vajon volt-e még valaha valaki, akit ütöttek, vertek, gyaláztak és megöltek, s ő megbocsátván imádkozott a bántalmazóiért? Egyedül csak te vagy ez, én Uram! Való igaz tehát, hogy te vetted be a keserű orvosságot helyettünk, beteg gyermekek helyett, és haláloddal életet, a keserűséggel édességet adtál nekünk. Úgy tartasz minket a kebleden, mint egy dajka, és az isteni kegyelem tejével táplálsz: te veszed be a keserűséget és mi gyógyulunk tőle. Így tehát látjátok, hogy Ő beteg lett értünk.

Lovagnak is mondtam, hiszen eljött erre a harcmezőre és megharcolt az ördögökkel, és legyőzte őket. Szent Ágoston mondja: „A mi lovagunk fegyvertelen kézzel győzte le ellenségeinket, lóra szállván a szentséges kereszten". A töviskorona volt a sisak, megostorozott teste a páncéling, átszúrt kezei a lemezekből álló kesztyű, az oldalát átütő lándzsa volt a kard (amely levágta és lehasította a halált az emberről), átszegezett lába a sarkantyú. Valóban követnünk kell tehát Őt és erősnek kell lennünk minden nehézség és szorongatás ellenére.

És ezért mondtam, hogy Krisztus vére mutatja meg a bűneinket és mutatja meg a gyógyszert és az isteni irgalom bőségét, melyet a vérben kapunk meg. Füröd-jetek meg a megfeszített Krisztus vérében, mert másképp nem részesülhetünk kegyelmében, és sem a célt nem érhetjük el, amelyre teremtettünk, sem szorongatásainkat nem tudjuk türelemmel viselni. Mert a vér emlékezetében válik minden keserűség édessé és minden nagy teher könnyűvé.

Egyebet nem mondok, mert kevés időm van. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. És emlékeztetlek benneteket, hogy meg kell halnotnk és nem tudjátok, mikor. Tegyétek meg, hogy felkészültök a szentgyónásra és szentáldozáshoz járul, aki teheti, annak érdekében, hogy feltámadhassatok Jézus Krisztussal kegyelemben. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

261. — M. MARIANÓNAK, AZ IRGALMASSÁGRÓL NEVEZETT TÁRSULAT TAGJÁNAK MONTICCHIELLÓBA[1]

A szeretet fegyverzetében harcoljon ellenségei ellen. Az ördögöt az alázatosság és a türelem űzi el. Legyen jó gondnoka a szegényeknek.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és drága Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: férfias lovag vagy, azaz férfiasan harcolsz ezen a harcmezőn, és nem akarsz meghátrálni a csapások elől, mert akkor dicstelen lovag lennél. Ragadd meg tehát férfiasan a fegyvert, a szentséges kereszt fegyverét, hogy a csapás ne hatolhasson beléd, mert a kereszt az a fegyver, amely a látható és láthatatlan ördögök minden csapásától és kísértésétől megvéd minket. A vér emlékezetével tiéd lesz a győzelem.

Ó drága fiam, mennyire boldog lesz a lelkem és a lelked, amikor ezen a harcmezőn, ezen a viharzó tengeren a szeretet fegyverzetében fogsz állni, melyet a kereszt emlékezetében fogsz megszerezni, azáltal, hogy megragadod a kardod, mellyel védekezni tudsz ellenségeid ellen, akik körülvettek téged! Azaz megragadod a félelem és a szeretet kardját, amikor látod, hogy sok ellenséges gondolat támad vagy a teremtmények a példájukkal bűnre csábítanak. Tartsd tehát erősen emlékezetedben a vér váltságdíját, amely oly édesen vásárolt vissza téged, és sújts le a mondott karddal, Isten szent félelmével, látván, mennyire utálatos előtte a bűn — ezért adta halálra magát — és mennyire kedves az erény. És ezzel minden ellenségedet meg fogod verni.

Emlékezz arra a szent Atyára, aki tűzpróbának tette ki magát, mondván: „Gondold meg, lelkem, hogy ez az örök tűz kezdete. Tapasztald csak meg ezt a tüzet, és ha el tudod viselni, akkor kövesd el a bűnt."[2] Így dorgáld magad, mindig vigyázva, mert Isten szeme fölötted van, és nincs olyan elrejtett dolog, amit ne látna: megfizet Ő jóért és rosszért, és nincs senki, aki ítéletével szemben megvédhetné magát. Kelj fel tehát serényen és emlékezz rá, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor. A jó, amit Isten megjutalmaz, a szeretet. Ezért szeretetből viselj el mindent, a rossz pedig keltsen félelmet benned, és ezzel a félelemmel vágj el és fékezz meg minden gonosz gondolatot.

Így tehát, a mondott fegyverzetben a kísértések csapásai nem fognak bajt okozni neked, és ha kitartóan forgatod a kardot, te maradsz győztes és meg fogod verni ellenségeidet. Amikor pedig eljön a halál órája, elmondhatod az édes szavakat,

1. A címzett a Sziénától mintegy 30 km-re fekvő hegyi falucskának, Monticchiellónak papja, a sziénai Irgalmasságról nevezett Társulat tagja volt.
2. A Vita Patrumban olvasható a történet, mely szerint az egyik atya a kísértésekben tüzet vett a a kezébe, hogy így bátorítsa magát a harcra.

amint Pál mondja: „A pályát megfutottam, a hitet megtartottam Uram. Most tőled kérem az igazságosság koronáját".[3] Jó tehát, ha kitartunk.

Isten Fiacskájának oldalánál legyen a helyed és fürödj meg vérének bőségében. És alázattal tedd, amit teszel, mert az ördögöt nem ördöggel, hanem a türelem erényével és alázattal űzik. Légy jó gondnoka a szegényeknek, akiknek szükségük van rád. Azzal a néppel mindig Isten szent félelmével érintkezz. Ha meg tudod védeni azokat a szegényeket alázatosan, akkor tedd ezt, ha nem tudod — minthogy a Kapitány parancsától függsz és nem rendelkezel az idővel —, tedd meg azt, amire képes vagy.

Erősödj meg! És maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

262. — TORA ASSZONYNAK, A PÍZAI PIETRO GAMBACORTI ÚR LEÁNYÁNAK[1]

Isten azért szólította magához a férjét, hogy a világtól eloldozva csak az Ő menyasszonya legyen. Aki Istennek szolgál, az egész világ ura.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgálójának és menyasszonyának láthassalak, annyira és oly módon, hogy az Ő szerelméért untat téged a világ minden gyönyörűségével együtt, hiszen nincs bennük semmi állandóság és szilárdság. És te jól látod, leányom, hogy ez az igazság.

A világ nagyon szépnek és élvezetesnek mutatta magát neked; de most bebizonyította, hogy minden öröme és élvezete üres és esendő, és nagyon keserű szomorúságot érlel abban a lélekben, aki rendetlenül birtokolja őket: elveszi tőle a Kegyelem életét és halált ad helyette, és a lélek a legfőbb nyomorúságba és szegénységbe jut. Valóban menekülnünk kell tehát a világtól és gyűlölnünk kell a saját érzékiségünket meg a világ összes örömeit: teljes szívvel és teljes érzülettel meg kell vetnünk ezeket, és egyedül csak édes Teremtőnknek kell szolgálnunk.

Az Ő szolgálata nem szolgaság, hanem uralkodás, hiszen valamennyiünket úrrá tesz az örök életben és szabaddá ebben az életben, mert kioldoz a halálos bűn, valamint a világ és az érzékiség iránti szeretet kötelékéből és az észt teszi úrrá. Ha pedig az ész uralkodik a lélekben, akkor a lélek az egész világ ura, hiszen kineveti a világot: csakis az birtokolhatja az egész világot, aki tökéletesen megveti.

3. Vö. 2. Tim. 4, 7–8.

1. Lásd a 194. levél 1. jegyzetét a 436. oldalon. E levél a címzett férjének halála után, 1377-ben keletkezett. Tora ekkor tizenhét éves volt.

És nem volna valóban ostoba és esztelen az a lélek, aki szabad lehetne és menyasszony, és szolgává és rabszolgává teszi magát azáltal, hogy eladja magát az ördögnek és házasságtörő lesz? És ezt egy olyan lélek teszi, akit kiszabadítottak az ördög szolgaságából, visszavásároltak a megfeszített Krisztus vérén, nem aranyon vagy ezüstön, hanem véren; ő pedig semmibe veszi a vért és nem ismeri a saját méltóságát: megveti és semmibe veszi a vért, amely a szeretet akkora tüzével vásárolta őt vissza. Isten az Igének, az Ő Fiának menyasszonyává tette őt, az édes Jézus pedig eljegyezte a saját testével (hiszen amikor körülmetélték, egy gyűrűnyit vettek el a testéből annak jeleként, hogy el akarta jegyezni az emberi nemet); és ő házasságtörő lesz azáltal, hogy nem Istenben szereti atyját, anyját, nővérét, testvéreit vagy rokonait, a világ gazdagságát és rangját, és nem hűséges menyasszonya a Vőlegényének. Az igazi menyasszony ugyanis nem szeret mást, csak a vőlegényét, azaz semmi olyat nem szeret, ami az Ő akarata ellenére volna. Krisztus igaz menyasszonyának is így kell tennie, azaz egyedül Őt kell szeretnie teljes szívével, teljes lelkével és minden erejével. És gyűlölnie kell azt, amit Ő gyűlöl, azaz a víciumot és a bűnt (amit Ő annyira gyűlölt, hogy üdvösségünkért a saját testén akarta megbüntetni), és azt kell szeretnie, amit Ő szeret, azaz az erényeket, melyek a felebaráti szeretetben bizonyosodnak be, abban, ahogy lehetőségei szerint a felebarátnak szolgál.

És ezért azt akarom, hogy hűséges szolgáló légy, és nem akarom, hogy ne legyen vőlegényed. Értesültem róla, hogy Isten magához szólította a férjedet, amely dolgot, amennyiben jól fel volt készülve az ő lelke, megelégedéssel fogadtam, hiszen elérte azt az igaz célt, amire teremtetett. Ezek után, minthogy Isten eloldott téged a világtól, azt akarom, hogy Hozzá kösd magad, és lépj jegyességre a megfeszített Krisztussal a hit gyűrűje által. És ne barnába öltözz, azaz az önszeretet és a világ feketeségébe, hanem a tisztaság fehérségébe, megőrizvén elmédet és testedet az önmegtartóztatás állapotában. E tisztaság fölé vedd magadra az Isten és a felebarát iránti szeretet bíborköntösét, melynek összetartó kapcsa a tökéletes alázatosság, csipkéje pedig az igaz és királyi erények az alázatos és szüntelen imádsággal; mert az imádság közvetítése nélkül egyetlen erényre sem jutsz el. Gyakori gyónással és szívbéli töredelemmel mosogasd lelked arcát: ez lesz az az illatos kenet, amely kedvessé fog tenni Jegyesed, az áldott Krisztus előtt.

És így felékesítve járulj az oltár asztalához — hogy vedd az élő kenyeret, amely életet ad és az angyalok eledele — úgy, amint ideje van, Húsvétkor, az édes Mária ünnepein és amennyiben Isten felkészít rá, a többi ünnepen. És örvendezz abban, hogy szüntelenül a szentséges kereszt asztalánál állsz, és itt rejtőzz el és zárkózz be az Ő szobájába, azaz a megfeszített Krisztus oldalába, ahol meg fogod találni a vér fürdőjét, amely azért készíttetett, hogy lemossa lelkedről a leprát. És meg fogod találni szívének titkát, mert a megnyitott oldal megmutatja majd neked, hogy milyen kimondhatatlanul szeretett és szeret Ő téged.

És gondold meg, hogy ez az édes Vőlegény nagyon féltékeny; hiszen menyasszonya legkisebb eltávolodását sem nézi méltatlankodás nélkül, és anélkül, hogy kegyelmét és édességét meg ne vonná a lélektől. Azt akarom tehát, hogy amennyire csak tudsz, menekülj a világi férfiakkal és nőkkel való társalgastól, hogy semmivel

ne adj okot arra, hogy Vőlegényed eltávozzon tőled. És ezért légy a cella lakója. És vigyázz, ne vesztegesd az idődet, mert most sokkal többet követelnek tőled, mint ezelőtt: az időt mindig imádsággal, olvasással vagy kétkezi munkával töltsd, hogy tétlenségbe ne ess, mert ez veszedelmes dolog lenne. És férfiasan állj ellen, minden félelem nélkül, felkészülvén a csapásokra a szentséges hit pajzsával, és bízván a Jegyesedben, aki megharcolt érted.

Tudom, hogy most be fogsz lépni (vagy jobban mondva talán már be is léptél) az ördög és a teremtmények sok csatájának mezejére, hogy harcolj az ördöggel, aki sok ötletet és gondolatot ébreszt elmédben, valamint a teremtményekkel, kikkel a csata nem könnyebb, hanem nehezebb.[2] Tudom, hogy azzal az ellenvetéssel jönnek majd, hogy kislány vagy még, és ezért nem való neked ez az állapot; mintha csak az együgyű és tudatlan lelkek a kevés világosság birtokában szégyennek tartanák, ha nem kötnek ismét a világhoz téged. Hanem te az eleven szikláben megalapozottan légy erős és állhatatos; és gondold meg, hogy ha Isten veled van, senki sem lehet ellened. Ne higgy sem az ördögnek, sem a teremtményeknek, amikor olyasmit tanácsolnak neked, ami ellenkezik Isten akaratával vagy a magadéval, vagy az önmegtartóztatás állapotával. Bízzál a megfeszített Krisztusban, hogy átvisz téged ezen a viharos tengeren és eljuttat a csendes óceánhoz, ahol a béke van minden háború nélkül. Ezért, hogy valóban biztonságosan vezethessen egészen az örök élet kapujáig, azt tanácsolom neked a te érdekedben, hogy lépj be a szent engedelmesség hajócskájába, mert ez a legbiztonságosabb és legtökéletesebb út, és rajta a lélek nem a saját karjaival, hanem a Rend karjaival hajózik.

És ezért kérlek, foglalkozz ezzel a gondolattal, hogy mihamarább a megfeszített Krisztus szolgálója és menyasszonya lehess, kinek szolgálata nem szolgaság, hanem uralkodás, mint mondtuk. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy uralkodva és Kegyelemben élve, azaz a megfeszített Krisztus igaz szolgálójának és menyasszonyának láthassalak téged. Legyen benned jó és szent türelem ezekhez a mostani dolgokhoz is, és minden máshoz is, ami még jöhet. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Torát a szülei erőszakkal másodszor is férjhez akarták adni, ezért először a pízai klarisszákhoz menekült; atyja azonban hazahozatta onnan és a saját házuk egy kis szobájában fogva tartotta. Öt hónap alatt egyszer hallgathatott misét. Végül Szent Brigitta egykori gyóntatója, Pecha Alfons, aki Katalinnak is nagy tisztelője volt (lásd a 127. levél 4. jegyzetét a 305. oldalon), rábeszélte a szülőket, hogy engedjék lányukat kolostorba vonulni.

263. — ISTEN NAGY SZOLGÁLÓJÁNAK, MONTAGNA ASSZONYNAK CAPITONÁBA[1]

Az isteni szeretet tűz, amely magához hasonlóvá alakítja a lelket. Ezt a szeretetet önmagunkban találjuk meg, mert Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és szeretett Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgalója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az isteni szeretet tüzében égve és emésztődve láthassalak. Ez a szeretet nem keresi a magáét,[2] azaz nem keresi sem önmagát, sem a felebarátot, sem Istent önmagáért, hanem önmagát és a felebarátot Istenért keresi, és Istent is Istenért, amennyiben Ő — mint a legfőbb és örök Jóság — méltó a szeretetre.

Ez a tűz éget és emészt, és nem emészt el, azaz nem gyötri és nem szárítja ki a lelket, hanem hizlalja, megkenvén az igaz és tökéletes alázatossággal, ami dajkája és táplálója a szeretetnek; de elhamvaszt minden lelki és időleges önszeretetet, és minden mást, amit Isten édes akarata ellenére talál a lélekben.

Mondom, elhamvaszt minden időleges javakhoz kapcsolódó önszeretetet, hiszen a világossággal felismerte, hogy önmaga valamint az időleges és változékony dolgok a halál eszközei, melyek megölik azt a lelket, aki rendetlenül birtokolja őket; és ezért gyűlölni kezdi és kiveti ezeket a szívéből és elméjéből. És mivel a lélek szeretet nélkül nem élhet, ezért érzületét és szeretetét azonnal az erények gazdagságára irányítja. Innen van az, hogy a szeretetnek ez a tüze minden más szeretetet elhamvaszt hevének erejével.

Miután ezeknek a dolgoknak szeretete elhamvadt a lélekben, a lélek még nem tökéletes, hanem mindaddig, míg el nem éri a tökéletességet, megmarad benne a lelki önszeretet, vagy a teremtmények, vagy a Teremtő iránt; ámbár egyik sincs a másik nélkül, hiszen amilyen tökéletességgel szeretjük Istent, ugyanazzal szeretjük az értelmes teremtményt is. Miből látható, hogy ez a lelki önszeretet még megvan a lélekben? Abból, hogy az ember a saját lelki vigasztalásait szereti, és miattuk felhagy a felebarátja üdvösségének munkálásával, vagy azokkal a cselekedetekkel, melyekben megfogyatkozni látja elméjének békéjét és nyugalmát; vagy abból, hogy amikor lelki szeretettel szeret valakit és úgy látja, hogy az szorosabb kapcsolatban van másokkal és több szeretetet mutat mások iránt, mint iránta, akkor igen nagy szenvedések közepette méltatlankodik, ellenszenv ébred benne és gyakran ítélkezik elméjében az alázatosság színe alatt, és eltávolodik attól a teremtménytől, hogy nagyobb békéje legyen: ez az az önszeretet, amellyel a lélek önmagát szereti. Ezek azok a jelek, amelyek megmutatják, hogy a teremtmények iránti lelki önszeretet még nem hamvadt el egészen a Teremtő iránti tökéletes szeretetben. És az is, amikor az elme sötétsége, a csaták és a szokott

1. A címzettről nincs adatunk. Capitona Umbriában van, Narni közelében.
2. 1. Kor. 13, 5.

vigasztalások elmaradása zavart és unalmat kelt a lélekben, amely zavar és unalom miatt gyakran elhagyja az imádság édes gyakorlatát (amit nem szabadna megtennie, hanem minden módon ragaszkodnia kellene anyjához, az imádsághoz és nem szabadna elszakadnia tőle). Mert ha az ember elhagy egy erényes cselekedetet, vagy különösen ha az imádságot hagyja el, annak adja jelét, hogy szeretete a béres szeretete: csak a saját vigasztalódása miatt szeret és még ott gyökerezik lelkében a lelki önszeretet, melyet, mondom, az isteni szeretet tüze emészt fel, amikor kiemeli a lelket a tökéletlenségből és tökéletessé teszi a felebaráti és az Isten iránti szeretetben.

Akkor Isten dicsősége és a lelkek üdvössége miatt nem törődik többé a saját vigasztalásainak elvesztésével, és nem utasítja vissza a munkát, sőt örül annak, hogy a gyötrelmes vágy asztalánál állhat a szeplőtelen és alázatos Báránnyal együtt. Együtt sír azokkal, akik sírnak, és gyenge azok között, akik gyengék, mert mások bűnét önmagának tulajdonítja. Együtt örül azokkal, akik örülnek, mert szíve kitágult a felebaráti szeretetben, annyira, hogy szinte nagyobb megelégedéssel látja mások javát, békéjét és vigasztalását, mint a sajátját. Azt akarja, hogy mindenki szeresse azt, akit ő szeret. Nem botránkozik azon, ha úgy látja, felebarátja másokat jobban szeret, mint őt, hanem igaz alázatossággal elégedett, hiszen önmagát hibákkal telinek, a többieket ellenben erényesnek tartja. Azt pedig igazságosnak és méltányosnak tartja, hogy akiben több az erény, azt jobban szeressék.

Ez a szeretet egyesíti a lelket Istennel, azáltal, hogy megfojtja a saját akaratát és Isten örök akaratába öltözteti; és annyira egyesíti az Ő akaratával, hogy semmi miatt sem léphet be elméjébe a botránkozás vagy a zavar, hacsaknem Isten megbántása és a lelkek kárhozata miatt.

Ez a szeretet az a tűz, amely mindent magához alakít, és a lélek érzületét önmaga fölé emeli: az elme fölemelése által olyan fokon egyesíti a lelket az isteni Szeretettel, hogy testének edénye elveszíti minden érzékelését, azaz látván nem lát, hallván nem hall, beszélvén nem beszél, járván nem jár és tapintva nem érzékel. A test összes érzékei megkötözöttnek tűnnek és úgy tűnik, elvesztették erejüket, hiszen az érzület elvesztette önmagát és Istennel egyesült. Mivel Isten a maga erejével és szeretetével magához vonta a lélek érzületét, ezért hiányzik a test érzékelése; tökéletesebb ugyanis az az egység, ami Isten és a lélek között jött létre, mint az, ami a test és a lélek között van.

Isten magához vonja a lélek képességeit az összes cselekedetekkel együtt: az emlékezetet azért betölti Isten jótéteményeinek és az Ő nagy jóságának emléke, az értelem maga előtt tartja a megfeszített Krisztus tanítását, ami szeretetből adatott nekünk, az akarat pedig a legnagyobb érzülettel siet e tanítást szeretni. Ekkor a lélek minden cselekedete rendezett és Isten nevében van összegyűjtve. A lélek az isteni édesség tejét ízleli és megrészegül a megfeszített Krisztus vérétől; s mint részeg, nem akar betelni mással, mint gyalázatokkal, átölelvén a sértéseket, rágalmazásokat és gúnyolódásokat, hideget és meleget, éhséget és szomjúságot, az emberek üldözését és az ördögök zaklatásait; mindezzel a dicsőséges Pállal együtt dicsekszik Krisztusban, az édes Jézusban.[3]

3. Vö. Gal. 6, 14.

Azt mondtam, hogy a szeretet nem keresi a magáét; nem keresi ugyanis a maga módján az időket és a helyeket, hanem úgy fogad mindent, amint az isteni Jóság engedi neki. És ezért minden hely az ő helye és minden idő az ő ideje. A szorongatás épp annyit ér számára, mint a vigasztalás, mert Isten dicsőségét a lelkek üdvösségében az igaz és királyi erények érzületének megszerzésével és növelésével keresi. Ezt tette önmaga princípiumává és nem a lelki vigasztalásokat vagy kinyilatkoztatásokat. Nem a testet öli meg, hanem a saját akaratát, hiszen meglátta a világosságban, hogy a lélek tökéletessége nem a test, hanem a lelki és időleges akarat[4] megölésében áll. És ezért szabadon veti magát az isteni szeretet kemencéjébe. Ha pedig már benne van, akkor szükségszerű, hogy a mondott módon égjen és emésztődjön.

Nos, miután láttuk, hogy (ahhoz képest, ami van) nem semmi az, amit ez az szeretet-édesanya ad, lássuk, hol és mivel szerzik meg? Röviden megmondom: a szentséges hit világosságával szerzik meg, amely hit az értelem szemének pupillája. Ezzel a világossággal látja meg a lélek, mit kell szeretnie és mit kell gyűlölnie: mivel lát, megismer, mivel megismer, szeret és gyűlöl. Szereti azt, mondom, amit Isten jóságaként megismert és gyűlöli azt, amit a saját rosszasága és nyomorúságaként látott meg: látja, hogy üdvösségének szüksége van Isten jóságára. Mi ennek az oka? A világosság, amellyel eljutott a megismerésre és a megismerésből a szeretetre. Amit ugyanis nem ismerünk, azt nem szerethetjük. A világosság vezet tehát minket e tűzhöz, és ezek egyesítve vannak egymással: a tűz nincs világosság nélkül, és a világosság nincs tűz nélkül.

Hol találjuk meg ezt a tüzet? Önismeretünk házában. Önmagunkban találjuk meg ezt az édes és szerelmes tüzet, hiszen Isten szeretetből adott nekünk létet a saját képére és hasonlatosságára. Szeretetből lettünk újjáteremtve a megfeszített Krisztus vérében, mert a szeretet tartotta Őt átszúrtan és általverten a kereszten. Mi vagyunk azok az edények, akik befogadtuk a vér bőségét, és minden lelki és testi kegyelem, amit a léten túl kaptunk, szeretetből való. Így tehát a lélek önmagában találja és ismeri meg ezt az édes tüzet. Menjünk be tehát önismeretünk házába és ott az isteni szeretettel fogunk táplálkozni (látván, hogy Isten felbecsülhetetlenül szeret minket), amely szeretet keblén táplálja fiait, az erényeket, és elevenné teszi a lelket a Kegyelemben. Nélküle terméketlenek volnánk és élettelenek.

Ezeket megfontolván mondtam, hogy arra vágyom (és a magam számára ezt ugyanúgy kívánom, mint számodra), hogy az isteni szeretet kemencéjében égve és emésztődve láthassam magunkat. Könyörgök a Szentlélekhez, tegye meg ezt velünk kegyessége által, annak érdekében, hogy az isteni Jóság megdicsőüljön bennünk, azaz életünk az Őt ért megbántások feletti kesergésben valamint a szent Egyházért és minden értelmes teremtményért való alázatos, hűséges és szüntelen imádságban teljen el. Fojtsuk bele magunkat a Bárány vérébe. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Alázattal ajánlom magam imáidba. Édes Jézus. Jézusom, Szerelmem!

4. A lelki akarattal a lelki dolgokhoz (vigasztalásokhoz, lelki örömökhöz), az időleges akarattal az anyagi, mulandó javakhoz ragaszkodik az ember.

264. — JACOMA ASSZONYNAK, A FOLIGNÓI TRINCI ÚR ÖZVEGYÉNEK[1]

A türelmetlenség önszeretetből és érzékiségből származik. Isten mindent a javunkra enged meg. Minden szenvedés kicsi az idő rövidsége miatt. A Vér himnusza. Miután megismerte a világ csekély állhatatosságát, csak a megfeszített Krisztusnak szolgáljon.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes türelemben megalapozottan láthassalak, megfontolván, hogy a türelem erénye nélkül a lélek nem tetszhet Istennek és nem élhet Kegyelemben. Hiszen magával a ténnyel, hogy türelmetlen, már el is vesztette a Kegyelmet és általa Istent; a türelmetlenség ugyanis az érzéki önakaratba öltözött önszeretetből származik, Istenben pedig sem önszeretet, sem érzékiség nincs. Látod tehát, hogy a lélek, aki türelmetlen, meg van fosztva Istentől.

Lehetetlenség, Krisztus mondja, hogy az ember egyszerre két úrnak szolgáljon, mert ha egyiknek szolgál, a másikat megveti, hiszen ellentétei ők egymásnak. Isten és a világ között nincs semmi közös: ezért is annyira ellentétesek egymással a világ szolgái és Isten szolgái. Aki a világnak szolgál, nem örvendezik másban, csak a saját érzékiségében és a rendetlen szeretetben, az élvezetekben, a gazdagságban, az állásokban, megbecsülésben és rangokban, melyek mind eltűnnek, mint a szél, mert semmi állandóságuk és szilárdságuk nincsen.

A teremtmény a rendetlen szeretettel hosszú életet kíván, és az élet rövid; egészséges akar lenni és gyakran beteg. A világ örömeinek állandósága is oly csekély, hogy szükségszerűen vagy azok vétetnek el tőlünk, vagy mi hagyjuk el azokat. Mert Isten olykor megengedi, hogy azok vétessenek el tőlünk. Ez akkor történik, amikor elveszítjük földi javainkat, vagy azok testi életét, akiket szeretünk. Vagy mi hagyjuk el mindezeket, és ez akkor van, amikor Isten magához szólít minket a testi halálban. Mondom tehát, a rendetlen szeretet miatt, amellyel a világ szolgái önmagukat szeretik, és amely rendetlen szeretettel minden teremtményt — a fiaikat, házastársukat, testvéreiket, atyjukat és anyjukat — és a világ minden örömét szeretik, amikor elveszítik ezeket, elviselhetetlen szenvedést éreznek, és türelmetlenek és elviselhetetlenek önmaguk számára is. És ezen nincs mit csodálkozni, mert mindent akkora fájdalommal veszít el a lélek, amekkora szeretettel birtokolja érzülete. Ezért van az, hogy ebben az életben megízleli a pokol előízét, és ha nem ismeri fel a vétkét és nem szenved igaz türelemmel — megfontolván, hogy Isten a javunkra enged meg mindent —, akkor az örök kárhozatba jut.

Ó drága nővérem és leányaim, mennyire ostoba az, aki a világ e nyomorult urának szeretésére adja magát, amely úrban nincs semmiféle hűség, hanem inkább telve van csalárdsággal, és csalódott marad, aki benne bízik! Szépnek mutatja magát és undorító; szilárdnak és állandónak akar mutatkozni és változékony. Való-

1. A levelet Katalin a férj halála után, 1377-ben írta. (Lásd a 253. levelet.)

ban nyilvánvalóan látjuk ezt, hiszen ma gazdagok vagyunk és holnap szegények, ma urak és holnap alárendeltek, ma élünk és holnap meghalunk. Így tehát látjuk, hogy semmi sem maradandó. Úgy tűnik, ezt akarta mondani a dicsőséges Pál, mondván: „Őrizkedjetek azoktól, akik önmagukban és a világban bíznak, mert amikor azt hiszed, valóban biztos lehetsz bennük, akkor veszíted el őket".[2] És ez az igazság.

Meg kell tehát szabadulnunk a világba vetett szeretettől és bizalomtól, miután minden oldalról annyi rosszat, bűnt és szenvedést juttat nekünk. A világ dolgai, mondom, zaklatást és botrányt adnak csak annak, aki nem Istenben birtokolja őket. Istenben kell szeretnünk mindent, amit szeretünk: az Ő nevének dicséretére és dicsőségére. Nem akarom, hogy azt higgyétek, Isten nem akarja, hogy szeressük a világ dolgait, mert Ő azt akarja, hogy szeressük azokat, hiszen minden, amit teremtett, méltó a szeretetre, mivelhogy Isten, aki a legfőbb Jó, mindent jónak alkotott és nem tud mást alkotni, csak jót. Egyedül attól válnak rosszá, hogy nem az Istenben rendezett szeretettel és nem igaz alázatossággal szeretjük ezeket (el nem ismervén, hogy minden Istentől való): és ebben áll a bűn rosszasága. Ez a bűn tehát, ami valójában nem más, mint a mi rendetlen akaratunk, mellyel szeretünk, nem méltó a szeretetre, sőt méltó a gyűlöletre és a szenvedésre, mivel nem Istenben van.

A világnak e nyomorúságos ura valóban nagyon különbözik Istentől. Isten erényt akar, a világ víciumot; Istenben teljes a türelem, a világban a türelmetlenség. A megfeszített Krisztusban teljes a kegyesség, és Ő szilárd és állandó, aki nem változik, kinek ígéretei nem csalnak meg soha, mert Ő az élet, és benne van életünk. Ő az igazság, mert megtartja ígéreteit és minden jót megjutalmaz és minden rosszat megbüntet. Ő a fény, aki világosságot ad nekünk; Ő a mi reménységünk, gondviselőnk és erősségünk, és aki benne bízik, azt Ő soha nem hagyja el, mert annyira gondoskodik Ő a lélekről, amennyire az bízik a Teremtőjében. Ő elvesz minden gyengeséget és megerősíti a háborgó szívet, amely alázattal és bizalommal kéri segítségét, csak mi fordítsuk az értelem szemét igaz világossággal az Ő kimondhatatlan szeretetére; amely világosságot a megfeszített Krisztus vérében fogunk megszerezni. Világosság nélkül ugyanis nem fogjuk meglátni, hogy menynyire nyomorúságos dolog a világ szeretete, mennyire jó és hasznos Isten szeretete és félelme; mert ha nem látjuk, nem tudjuk szeretni azt, ami méltó a szeretetre, és nem tudjuk megvetni a víciumot és a bűnt, ami a gyűlöletre méltó.

Most tehát azt akarom, hogy ennek az édes Úrnak szolgáljatok igaz türelemmel. Megbizonyosodtatok arról, mennyi szenvedéssel jár a világ szolgálata és mennyi szenvedést okoz a hirtelen elvesztése. Közeledjetek tehát a megfeszített Krisztushoz és kezdjetek el neki szolgálni teljes szívvel és teljes lélekkel; és igaz türelemmel viseljétek a szent fenyítéket, melyet nem gyűlöletből, hanem szeretetből rótt ki rátok: férjed üdvösségét szeretve engedte meg oly nagy irgalmassága által, hogy a szent Egyház szolgálatában haljon meg; mert ha más módon halt volna meg, a világ sok bonyodalma és a rokonok és barátok gyengédsége közepette (amely gyakran akadálya üdvösségünknek), sok törleszteníválója volna. Isten

2. Vö. 1. Kor. 10, 12.

azért, aki különleges szeretettel szerette őt, gondoskodott az üdvösségéről és megengedte, hogy elérkezzen ahhoz a ponthoz, amely lelke számára a legédesebb volt. Neked pedig inkább kell szeretned a lelkét, mint a testét, mert a test véges és mulandó, a lélek pedig halhatatlan és végtelen. Így tehát látod, hogy a legfőbb Gondviselés gondoskodott az ő üdvösségéről; és gondoskodott rólad is, hogy a szenvedések hordozásáért jutalmat nyerhess az örök életben. Már mondtuk, hogy minden jó jutalmat és minden bűn büntetést kap; azaz minden türelemmel viselt szenvedés és szorongatás jutalmat és minden türelmetlenség, zúgolódás és gyűlölet – Isten, a felebarát és önmaguk iránt – büntetést kap. De ezen túlmenően az édes Jézus azt akarta, hogy ismerd meg, mi a világ, és milyen nyomorúságos dolog Istenné tenni a fiainkat, a házastársunkat, az állásunkat vagy bármi mást.

És ha azt mondanád nekem: „Ez a szenvedés oly nagy, hogy képtelen vagyok elviselni", akkor azt felelem neked, drága nővérem, hogy a szenvedés kicsi és el lehet viselni. Kicsinek mondom az idő rövidsége és csekélysége miatt, hiszen a szenvedés akkora, amekkora az idő. Amikor ugyanis elmúlik ez az életünk, elmúlnak a szenvedéseink is. És mennyi a mi időnk? A Szentek mondják, hogy annyi, mint a tű hegye, aminek a szélessége, is a hosszúsága is semmi. Ilyen a mi testi életünk, mert amikor az isteni Jóságnak úgy tetszik, hogy kivonjon minket ebből az életből, azonnal elmúlik.

De amiatt is elviselhetőnek mondom, mivel a türelmetlenség senkit sem szabadít meg tőle. Tehát hiába mondja: „Én nem tudom elviselni" –, mert el kell viselnie. És ha nem akarja elviselni, akkor a szenvedésre csak szenvedést halmoz a saját akaratával, mert minden szenvedés az akaratban van. Hiszen mindig akkora a fáradság, amekkorává az akarat teszi. Vedd el tehát az akaratomat és megszűnik minden szenvedés.

És mi veszi el ezt az akaratot? A megfeszített Krisztus vérének emlékezete. Ez a vér annyira gyönyörűséges, hogy emlékezetében minden keserűség édessé és minden teher könnyűvé lesz; Krisztus vérében ugyanis megtaláljuk a kimondhatatlan szeretetet, amellyel szeret minket, hiszen szeretetből adott nekünk életet és vezetett vissza a Kegyelembe, amelyet a bűn miatt veszítettük el. A vérben találjuk meg irgalmának bőségét és itt látjuk meg, hogy Isten nem akar mást, csak a mi javunkat. Ó édes Vér, amely megrészegíti a lelket! Te teszel türelmessé és öltöztetsz fel abba a menyegzős ruhába, mellyel be kell lépnünk az örök létbe! A szeretet ruhája ez: nélküle elűznek minket az örök élet lakomájáról.

Valóban, drága nővéreim, e vér emlékezetében vétetik el tőlünk az érzéki akarat, amely türelmetlenné tesz; és a vér emlékezete öltöztet minket Isten akaratába, amelyben a lélek akkora türelemmel visel mindent, hogy semmi sem tudja felkavarni, sőt jobban fájlalja azt, hogy a fáradalmak szenvedést okoznak neki, és ő Isten akarata ellen lázad, mint magát a fáradalmat. Neked is így kell tenned, azaz fájlalnod kell érzéseidet: azt, hogy fájdalmat érzel. És ily módon meg fogod ölni a harag és a türelmetlenség víciumát és el fogsz érkezni a tökéletes erényre.

És ha megfontolod magadban, mennyi szenvedést viselt értünk Krisztus, mennyi szeretettel bocsátotta ezt rád, csak azért, hogy megszentelődj benne, mennyire kicsi a szenvedés az idő rövidsége miatt, mint mondtuk és mennyi jutalmat kap minden fáradozásunk, mennyire jó az Isten és az Ő jósága nem akar mást,

csak a mi teljes javunkat, mondom, ha mindezeket megfontolod, e szent megfontolás birtokában minden szorongatást könnyedén fogsz viselni hibáink igaz ismeretében – melyekkel minden szenvedést kiérdemeltünk – és Isten bennünk lévő jóságának ismeretében, melyben oly nagy irgalmasságot találunk. Hiszen mi a vétkeinkkel végtelen szenvedést érdemelnénk, Ő pedig ezekkel a véges szenvedésekkel büntet minket, melyekkel egyszerre fizetünk meg a bűneinkért és szerzünk érdemeket az örök életre az Ő kegyelméből, ha igaz türelemmel szenvedve szolgáljuk Őt. És ez a szolgálat az Ő oly nagy jósága miatt nem szolgaság, hanem uralkodás. Mindannyiunkat királlyá és szabad urakká tesz, hiszen kiszabadít minket az ördög szolgaságából, a világ gonosz zsarnokságából és a szolgaság sötétségéből.

Rajta hát, szeretett leányaim, miután oly keserű dolog rendetlen szeretettel szeretni és szolgálni a világot, a teremtményeket és önmagunkat, és oly édes dolog félni és szeretni édes Üdvözítőnket, a mi természetes Urunkat, aki szeretett minket végtelen Szeretetével, mielőtt lettünk volna, ne vesztegessük tovább az időt! Hanem igaz világossággal és eleven hittel bízván abban, hogy gondoskodik rólunk minden szükségünkben, szolgáljunk neki teljes szívvel, teljes érzülettel és minden erőnkkel, királyi türelemmel, amely minden édességgel teljes.

Ez az erény mindig királynő, mindig győz és soha le nem győzik, hiszen nem engedi, hogy a harag uralkodjék rajta. Innen van az, hogy aki birtokolja őt, az nem lát örök halált, hanem ebben az életben megízleli az örök élet előízét. Nélküle pedig halottak vagyunk és meg vagyunk fosztva mind az ég, mind a föld javaitól. És ezért – látván a nagy veszedelmet és értesülve az esetről, ami történt veled –, mivel igen nagy szükséged van arra, hogy el ne veszítsd fáradozásaid gyümölcsét, mondtam és mondom, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes türelemben megalapozottan láthassalak. És így kell tenned annak érdekében, hogy amikor az első édes Igazság a halál pillanatában számadásra szólít, elmondhasd: „Én Uram, a pályát megfutottam, ezt az életet a beléd vetett hittel és reménységgel fejeztem be, türelemmel viselvén a fáradalmakat, melyeket a javamra bocsátottál rám. Most kérlek a te kegyelmedre és véred érdemeiért, ajándékozd nekem magadat, aki a halál nélküli élet, a sötétség nélküli fény, az undor nélküli jóllakottság és a szenvedés nélküli, örömteljes éhség vagy, telve minden jóval, annyira, hogy sem a nyelv elmondani, sem a szív elgondolni, sem a szem meglátni nem képes, mekkora az a jó, melyet nekem készítettél és a többieknek, akik a te szerelmedért minden fáradságot szívesen viselnek".

Ígérem neked, drága nővérem, ha így teszel, Isten vissza fog vezetni téged az ideigtartó házadba is, a végén pedig vissza fog vezetni hazádba, Jeruzsálembe, a béke látomásába, miként Jóbbal is tette, akinek próbára tette a türelmét. Jób elveszített mindent, amije volt, meghaltak a fiai és elveszítette az egészségét, annyira, hogy férgekették a testét, és csak a felesége maradt meg neki ösztöke gyanánt, aki mindig háborgatta őt; és mindezek közepette Jób nem siránkozik, hanem ezt mondja: „Isten adta mindezeket nekem, és Ő vette el tőlem; mindenben dicsőíttessék az Ő neve!"[3] Isten pedig látván, mekkora türelem van Jóbban,

3. Vö. Jób 1, 21.

mindent kétszeresen visszaadott neki, megadván neki a Kegyelmét, a végén pedig az örök életet.

Nos, így cselekedj. És ne engedd, hogy megcsaljon az érzéki szenvedély, a világ, az ördög, vagy bárki teremtmény szava. És vigyázz, nehogy gyűlölet legyen szívedben a felebarátod iránt, mert ez a lehető legrosszabb lepra. A gyűlölet úgy tesz a lélekkel, mint aki meg akarja ölni az ellenségét: amikor a kard hegyét a másik ellen fordítja, előbb öli meg önmagát, mint a másikat. Így tesz a gyűlölet, mert előbb öli meg a saját lelkét, mint azt, akit meg akart ölni.

Isten jóságában remélem, hogy megteszed ezt. És annak érdekében, hogy tökéletesebben megtedd, gyakran gyónj és szívesen találkozz Isten szolgáival. És örvendezz az imádságban, melyben a lélek jobban megismeri önmagát és Istent. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

265. — A FIRENZEI FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK ÉS HITVESÉNEK, ÁGNES ASSZONYNAK[1]

Erőszakkal és erőfeszítéssel győzhető le a test gonosz törvénye. Minden gyakorlatunkat szent megfontolás vezesse.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Gyermekeim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: kivetkőztetek önmagatokból és magatokra öltöttétek a megfeszített Krisztust, meghaltatok minden önakarat, minden emberi tetszés és vélemény számára és egyedül az Ő édes igazsága él bennetek. Más módot ugyanis nem látok arra, hogy kitarthassatok az erényben, ha pedig nem tartotok ki, nem fogjátok elnyerni a boldogság koronáját, és így elveszítitek majd fáradozásaitok gyümölcsét.

Azt akarom tehát, édes gyermekeim, hogy törekedjetek mindenben megölni ezt a gonosz érzéki akaratot, amely mindig lázadni akar Isten ellen. Megölésének módja pedig ez: üljetek fel a lelkiismeretetek székébe és ítélkezzetek önmagatok felett, és a legkisebb Istenen kívüli gondolatot se hagyjátok elmenni nagy fenyítés és javítás nélkül. Válassza szét magában az ember a két részt, azaz az érzékiséget és az értelmet, az értelem pedig vegye elő a kétélű kardot, azaz a vícium gyűlöletét és az erény szeretetét, és tartsa szolgaságban vele az érzékiséget, gyökeresen kiirtva a lélekből minden víciumot és a vicium minden jelentkezését. És soha ne adja meg ennek a szolgának azt, amit kér, hanem az erény szeretetével tiporja egészen az érzület lábai alá.

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

Ha aludni akar, te virrassz alázatos imádságban; ha enni akar, te böjtölj; ha bűnös vágy van benne, fenyítsd meg; ha hanyag akar lenni, végezz szent gyakorlatokat; ha akár a saját törékenysége, akár az ördög általtatása miatt hiú és becstelen gondolatok vannak benne, kelj fel ellene dorgálással és megszégyenítéssel, félemlítsd meg a halálra való emlékezéssel, és szent gondolatokkal űzd el a becstelen gondolatokat; és így végy erőt magadon mindenben.

De mindezt megfontoltsággal tegyétek, megadván a testnek azt, amire természete szerint szüksége van, annak érdekében, hogy eszközként segítse a lelket és dolgozzon Istenért. Ily módon, sok erőszak és erőfeszítés árán, melyet testetek gonosz törvénye és a saját akaratotok ellen tesztek, le fogtok győzni minden víciumot és meg fogtok szerezni minden erényt. Nem látom azonban, hogy meg tudnátok ezt tenni addig, amíg önmagatokba vagytok öltözve; ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy önmagatokból kivetkőzötten és a megfeszített Krisztusba öltözötten láthassalak benneteket. És sürgetve kérlek titeket, törekedjetek így tenni, azért, hogy az én dicsőségem legyetek.[2]

Legyetek rajta, hogy Isten színe előtt az erény két tükrének láthassalak benneteket. És keljetek fel végre abból a hanyagságból és tudatlanságból, amit bennetek érzek, és ne a sírásra, hanem az örömre adjatok okot. Isten jóságában remélem, hogy vigasztalást ad még nekem bennetek. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

266. — RISTORO CANIGIANI ÚRNAK[1]

A Szentáldozáshoz szükséges felkészültségről. A lélek méltatlansága és méltósága.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam, Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy minden önszeretettől megfosztottan láthassalak, annak érdekében, hogy el ne veszítsd a világosságot és az ismeretet, amely Isten irántad való kimondhatatlan szeretetének látásából való. És mivel a világosság az, ami a megismerést adja és az önszeretet az, ami elveszi a világosságot, ezért a legnagyobb vággyal vágyom arra, hogy láthassam: kialudt benned ez a szeretet.

Ó mennyire veszdelmes üdvösségünk számára ez az önszeretet! Megfosztja a lelket a kegyelemtől, mert elveszi tőle az istenszeretetet és a felebaráti szeretetet, márpedig a szeretet éltet minket a kegyelemben. Megfoszt minket a világosságtól, mint mondtuk, mert elhomályosítja az értelem szemét; és ha elvesztettük a világosságot, sötétségben járunk és nem ismerjük meg azt, amit meg kell ismernünk.

2. Vö. Fil. 4, 1.

1. Lásd a 258. levél 1. jegyzetét az 576. oldalon.

Mit kell megismernünk? Isten nagy jóságát és irántunk való kimondhatatlan szeretetét, valamint a gonosz törvényt, amely mindig a szellem ellen lázad és a magunk nyomorúságát. Ebben az ismeretben kezdi megadni a lélek Istennek a maga tartozását, azaz a dicsőséget és a dicséretet az Ő nevének azáltal, hogy szereti Őt mindenek felett, a felebarátját pedig, mint önmagát az erények éhségével és vágyával. És megadja önmagának a gyűlöletet és az utálatot, azaz gyűlöli magában a víciumot és az érzékiséget, ami minden vícium oka. Önmaga megismerésében minden erényt és kegyelmet megszerez a lélek a világossággal, mint mondtuk. Hol fogja megtalálni a lélek vétségeinek gazdag töredelmét és Isten irgalmának bőségét? Önismeretének ebben a házában.

Most tehát lássuk, megtaláljuk-e vagy sem. Beszéljünk meg ezzel kapcsolatban néhány dolgot, mert mint írtad, vágyódsz a vétkeid feletti töredelem után és mivel nem tudod elérni, elhagytad a Szentáldozást. De lássuk csak, vajon el kell-e ezért hagyni?

Tudod, hogy Isten végtelenül jó és szeretett minket, mielőtt lettünk volna; Ő az örök Bölcsesség, és ereje és hatalma felbecsülhetetlen: innen van az, hogy biztosak lehetünk abban, hogy Ő képes, meg tud és meg akar adni nekünk mindent, amire szükségünk van. És jól látjuk, mert tapasztaltuk, hogy Ő többet ad nekünk, mint amennyit kérni tudunk és azt is adja, amit nem kértünk. Kértük mi valaha tőle, hogy inkább értelmes teremtménynek teremtsen minket, a saját képére és hasonlatosságára, mint esztelen állatnak? Nem. És azt kértük, hogy teremtsen minket újjá a Kegyelemre egyszülött Fiacskájának, az Igének vérében, és Ő eledelül hagyja önmagát, az egészen Istent és egészen embert, a húst és a vért, a testet és a lelket az Istenséggel egyesülten? Mindezeken a legfőbb ajándékokon túl – melyek oly nagyok és a szeretetnek akkora tüzéről tanúskodnak, hogy nem lehet annyira kemény a szív, hogy ezeket szemlélve fel ne oldozná keménységét és ridegségét – megszámlálhatatlanok azok az ajándékok és kegyelmek, melyeket a kérésünk nélkül adott nekünk.

Ha tehát annyi mindent ad kérés nélkül, mennyivel inkább beteljesíti majd azokat a vágyainkat, melyekkel igaz dolgokra vágyakozunk? Sőt ki az, aki a vágyat és a kérést felkelti bennünk? Egyedül Ő. Ha tehát Ő kelti fel a kérést, akkor ezzel azt is jelzi, hogy teljesíteni is akarja és meg akarja adni azt, amit kérünk tőle.

Hanem azt mondod majd nekem: „Megvallom, Ő az, akinek te mondod; de akkor honnan van az, hogy sokszor kérek tőle valamit, töredelmet vagy valami mást, és úgy tűnik, nem adja meg?" Erre azt felelem, hogy ez vagy azért van, mert hibásan kér az, aki kér: oktalanul, csak szóval és nem érzülettel (az ilyenekről mondta édes Üdvözítőnk, hogy nem fogja megismerni őket, mert csak azt kiáltják: „Uram, Uram..."; nem mintha Ő nem ismerné őket, hanem irgalmassága nem fogja megismerni őket hibáik miatt); vagy azért nem kapod meg a kért dolgot, mert ha megkapnád, ártana az üdvösségednek. Így azáltal, hogy a kérés nem teljesült, valójában teljesült, hiszen aki kér, azt kéri, amit jónak hisz a maga számára, de ha megkapná azt, a rosszat kapná meg; és azzal, hogy nem kapta meg a rosszat, megkapta a jót, és így Isten beteljesítette a szándékot, amely vezette őt. Így tehát Isten részéről a kérésünk mindig teljesül, de úgy, hogy Isten

tudja a rejtett és a nyilvánvaló dolgokat, és ismeri a mi tökéletlenségünket: látja tehát, hogy ha azonnal megadná a kegyelmet, amit kérünk tőle, mi úgy tennénk, mint a tisztátalan állat,[2] mely a mindennél édesebb mézről felemelkedve gondtalanul leszáll a bűzös, rothadó dologra. Isten látja, hogy mi gyakran ugyanígy teszünk: miután részesedtünk kegyelmeiben és jótéteményeiben, megérezvén szeretetének édességét, minden gond nélkül visszatérünk a nyomorúságainkba, visszafordulván a világ hányadékának undokságához. És ezért Isten olykor nem adja meg nekünk a kért dolgot olyan gyorsan, amint szeretnénk, azért, hogy növelje bennünk az éhséget és a vágyat, mert gyönyörűséges, azaz kedves előtte, ha teremtményének éhségét láthatja.

Máskor megadja a kegyelmet, de nem érezhető módon. Így tesz gondviselésével, mert tudja, hogy ha érezhető módon kapná meg az ember, akkor vagy lazítana a vágy kötelékén, vagy elbízná magát; és ezért megvonja az érzést, de nem a kegyelmet. Mások viszont megkapják és ezt érzik is, amint az Ő édes jóságának, a mi orvosunknak tetszik, aki nekünk, betegeknek úgy adja kegyelmét, amint kinek-kinek szükséges a betegsége szerint. Látod tehát, hogy amit a teremtmény érzülete kér, az mindig és mindenképpen teljesül. Most tehát lássuk, mit és milyen okossággal kell kérnünk.

Úgy tűnik, az első édes Igazság megtanított minket arra, mit kell kérnünk, amikor a szent Evangéliumban – megdorgálván az embert a rendetlen aggodalmai miatt, melyekkel a világ gazdagságának és állásainak megszerzésével törődik – ezt mondta: „Ne akarjatok a holnapi napra gondolni. Elég a napnak a maga gondja". Itt megmutatja nekünk, hogy okosan az idő rövidségére kell figyelnünk. Majd hozzáteszi: „Kérjétek előbb a mennyek országát, mert a mennyei Atya ismeri jól a legkisebb dolgot is, amire szükségetek van".[3]

Mi ez az ország? És hogyan kérjük? Ez az ország az örök élet országa és a lelkünk országa, mely utóbbit ha nem az értelem ural, soha nem megy be Isten országába. És mivel kérjük? Nem csupán szóval (már mondtuk, hogy az ilyeneket Isten nem ismeri meg), hanem az igaz és királyi erények érzületével. Az erény az, ami kéri és birtokolja az Ég országát; az erény teszi okossá az embert, hogy okosan és éretten dolgozzék Isten dicsőségéért, önmaga és a felebarátja üdvösségéért. Okosan viseli és hordozza a saját hibáit, okosan rendezi el a szeretet érzületét, azáltal, hogy szereti Istent mindenek fölött, a felebarátját pedig, mint önmagát. A szeretetnek ebben a rendjében kész odaadni a testi életét a lelkek üdvösségéért, anyagi javait pedig a felebarát testének megmentéséért. Ezt a rendet tartja az okos szeretet. Ha oktalan volna, épp az ellenkezőjét tenné, amint sokan tesznek, akik ostoba és buta szeretettel a felebarát megmentéséért (nem a lelkéről, hanem a testéről beszélek) elveszítik a saját lelküket azáltal, hogy nem kerülik a hazugságot és hamis tanúbizonyságot tesznek. Az ilyenek elveszítik a szeretetet, mert nem fűszerezi azt okosság.

Miután láttuk, hogy okosan a mennyek országát kell kérnünk, most megmondom, miképpen kell vélekednünk a Szentáldozásról és hogyan kell benne része-

2. Azaz a légy.
3. Vö. Mt. 6, 33–34.

sülnünk. Nem ostoba alázattal, amint a világi emberek teszik. Én azt mondom, hogy magunkhoz kell vennünk ezt az édes Szentséget, mert ez a lélek eledele, amely eledel nélkül nem élhetünk Kegyelemben. Ezért semmiféle kötelék sem lehet annyira erős, hogy ne tudjuk és ne legyünk kötelesek elvágni azért, hogy ehhez az édes Szentséghez járulhassunk. Meg kell tennie az embernek a maga részéről azt, amire képes, és ez elég. Hogyan kell magunkhoz vennünk? A szentséges hit világosságával és a szent vágy szájával. A hit világosságával meg fogod látni ebben az ostyában az egészen Istent és egészen embert. Akkor az érzület, amely az értelem után jár, gyengéd szeretettel, valamint hibáinak és bűneinek szent szemlélésével veszi magához: innen eljut a töredelemre és Isten szeretetének azt a felbecsülhetetlen bőségét szemléli, amely szeretettel önmagát adta eledelül nekünk. És amiért úgy látja, nem olyan tökéletes a felkészültsége és a töredelme, mint akarná, emiatt nem szabad az áldozást elhagynia, mert elég a jó akarat és az a felkészültség, amit a maga részéről megtett.

Még azt is mondom, hogy ezt a Szentséget úgy kell magunkhoz vennünk, amint az Ószövetség előképe mutatja, amikor törvény volt rá, hogy a bárányt sütve és ne főzve egyék, egészben és ne feldarabolva süssék meg, felövezetten, állva és bottal a kézben egyék, és a bárány vérével kenjék meg az ajtó szemöldökfáját.[4] Ily módon kell magunkhoz vennünk ezt a Szentséget: sülve kell ennünk és nem főzve, mert ha főzve ennénk, akkor föld és víz keveredne hozzá, azaz a földies érzület és az önszeretet vize. Ezért akarja, hogy sütve legyen, hogy semmi se legyen közte és közöttünk. Akkor vesszük magunkhoz sülve, amikor az édes isteni szeretet tüzével fogadjuk. És fel kell öveznünk magunkat a lelkiismeret övével, mert nagyon helytelen volna, ha ily nagy tisztasághoz és szeplőtelenséghez tisztátalan elmével és testtel járulnánk. Egyenesen kell állnunk, azaz szívünk és elménk egészen Istenben legyen, kezünkben a szentséges kereszt botjával, ahonnan a megfeszített Krisztus tanítását merítjük. Ez az a bot, amelyre megtámaszkodunk, s amely megvéd minket ellenségeinktől, azaz a világtól, az ördögtől és a testtől. És egészében kell ennünk, nem részeiben, azaz a hit világosságával látnunk kell ebben a Szentségben nemcsak az emberséget, hanem a megfeszített Krisztus Istenséggel átjárt és egyesült testét és lelkét, az egészen Istent és egészen embert is. Vennünk kell ennek a Báránynak a vérét és meg kell jelölnünk vele a homlokunkat, azaz meg kell vallanunk Őt minden értelmes teremtmény előtt és nem szabad soha megtagadnunk sem halál, sem szenvedés miatt. Ilyen édesen kell tehát magunkhoz vennünk ezt a kereszt fáján a szeretet tüzén megsült Bárányt. Így leszünk a TAU jelével megjelöltek, és nem fog ártani nekünk a pusztító Angyal.[5]

Mondtam már, hogy nem szabad úgy tennünk, és azt akarom, hogy te se tégy úgy, mint sok oktalan világi, aki áthágja a szent Egyház e parancsát, mondván: „Én nem vagyok méltó". És így hosszú időt töltenek a halálos bűnben lelkük eledele nélkül. Ó ostoba alázat! Ki nem látja, hogy nem vagy rá méltó? Milyen időre vársz, amikor méltó leszel rá? Ne várj az időre, mert a végén is csak annyira

4. Vö. Kiv. 12, 7–11.
5. Vö. Kiv. 12, 7. Ez. 9, 4–6.

leszel méltó, mint az elején, hiszen mi minden igazságosságunkkal együtt sem vagyunk méltók. Isten az, aki méltó, és az Ő méltósága tesz minket méltóvá. Az Ő méltósága nem fogyatkozik meg soha. Mit kell tehát tennünk a magunk részéről? Fel kell készülnünk és meg kell tartanunk az édes parancsot. Mert ha nem így teszünk, és elhagyjuk az áldozást abban a hiszemben, hogy elkerüljük a bűnt, bűnbe esünk.

És ezért azt akarom és azzal fejezem be, hogy ilyenfajta ostobaság ne legyen benned, hanem hivő kereszténykent készülj fel a Szentáldozásra a mondott módon. Olyan tökéletességgel fogod ezt tenni, amennyire igaz önismeretedben élsz, többel nem. Mert önismeretedben mindent tisztán fogsz látni. Ne lassítsa szent vágyadat se szenvedés, se kár, se azok jogtalansága és hálátlansága, akiket szolgálsz, hanem férfiasan, igaz és hosszú kitartással tarts ki mindhalálig. És kérlek, tedd is meg ezt a megfeszített Krisztus szerelméért. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

267. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

A külső és belső támadások türelmes viselésében az imádság a támaszunk. Figyelmeztesse a Szentatyát a teendőire. Az Egyházat ért bajok okaként a saját hanyagságát és engedetlenségét jelöli meg.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy igaz harcosnak láthassalak az ördög támadásaival és zaklatásaival, az emberek gonoszságaival és üldözéseivel, valamint a saját érzéki önszeretetteddel szemben, amely olyan ellenség, hogy ha az ember nem távolítja el magától erénnyel és szent gyűlölettel, soha nem lehet erős a többi csatában, melyeket naponta meg kell harcolnunk. Az érzéki szeretet elgyengít bennünket, ezért meg kell szabadulnunk tőle az erény erejével, melyet abban a kimondhatatlan szeretetben fogunk megszerezni, amelyet Isten egyszülött Fiacskája vérének közvetítésével nyilatkoztatott ki.

Ez az isteni szeretetből merített szeretet világosságot és életet ad nekünk: világosságot az igazság megismeréséhez, melyre üdvösségünk és a nagy tökéletesség megszerzése miatt van szükségünk, és azért, hogy igaz türelemmel és erősséggel állhatatosan viseljünk mindent egészen a halálig. És az erősséggel, melyet abból a világosságból szerzünk meg, amely megismerteti velünk az igazságot,

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon. A levél 1377. január 17. után készült, amikor a pápa, s vele Rajmund is, visszatért már Rómába, Katalin pedig Sziénába.

meg fogjuk szerezni az isteni Kegyelem életét. Részegülj meg tehát a szeplőtelen Bárány vérétől és légy hűséges és nem hűtlen szolgája a Teremtődnek. És ne bizonytalankodj és ne fordítsd hátra a fejed, bármilyen harc vagy sötétség jönne is, hanem tarts ki a hittel mindhalálig, mert jól tudod, hogy a kitartás fogja megadni neked fáradozásaid gyümölcsét.

Megtudtam Isten egyik szolgálójától,[2] aki a szüntelen imádság által Isten színe előtt tart téged, hogy igen súlyos harcaid voltak, és elmédet körülvette a sötétség az ördög áltatása és cselvetése miatt, aki az igazat hamisnak, a hamisat igaznak akarta láttatni veled; és azért teszi ő ezt, hogy lassabban haladj és ne juss el a célodba. Te azonban erősödj meg, mert Isten gondoskodott és gondoskodni fog rólad, és gondviselése nem fog hiányozni mellőled. Minden ügyedben folyamodj Máriához, átölelve a szentséges keresztet és ne engedd, hogy zavar fogja el elmédet, hanem a viharos tengeren az isteni irgalmasság hajócskájában hajózz. Tudom, hogy szerzetesek és világi emberek részéről, sőt a szent Egyház misztikus testének tagjai[3] és Krisztus vikáriusa részéről is üldözésben, megnemértésben és szemrehányásban volt részed magad miatt is, és miattam is; ha ilyesmiket kell elviselned, ne szállj szembe, hanem viseld türelmesen, és miután meghallgattad őket, térj be azonnal önismereted cellájába szent szemlélődéssel meggondolván, hogy Isten méltóvá tett arra, hogy az igazság szerelméért szenvedj és üldözés érjen az Ő nevéért: igaz alázatossággal tartsd magad méltónak a szenvedésre és méltatlannak a gyümölcsére. És okosan tégy mindent, amit teszel, Istenre emelvén a szemeidet, és mindent, amit mondanod vagy tenned kell, előbb Isten és önmagad előtt mondd és tedd meg a szent imádság közvetítésével. Itt meg fogod találni a Szentlélek szent kegyességének tudományát, mely a bölcsesség világosságát árasztja beléd és megadja, hogy lásd és ki tudd választani azt, ami az Ő dicsőségére lesz. Ez az a tudomány, melyet az első édes Igazság adott neked, mérhetetlen szeretettel gondoskodván szükségünkről.

Ha úgy adódna, drága atyám, hogy Őszentsége, a mi édes és szentséges atyánknak, Krisztus vikáriusának színe elé kerülsz, ajánlj engem alázattal neki: beismerem, hogy sok tudatlansággal és hanyagsággal vétkeztem Őszentsége és Isten ellen, és sok engedetlenséggel a Teremtőm ellen, aki meghívott arra, hogy szomjas vággyal és imádsággal kiáltozzam az Ő vikáriusáért, és testben is, szóban is legyek mellette. Mérhetetlenül sok hibát követtem el mindenféleképpen, és azt hiszem, az én gonoszságaim miatt igen sok üldözésben volt része neki és a szent Egyháznak. Ha emiatt panaszkodik rám, igaza van és meg kell büntetnie bűneimet. De mondd meg neki, hogy én képességeim szerint törekedni fogok arra, hogy bűneimből megjavuljak és egészen engedelmes legyek Isten iránt. Mert Isten jóságában remélem, hogy irgalmassága szemét Krisztus Menyasszonya és az Ő vikáriusa felé fogja fordítani – és felém is, azáltal, hogy elveszi hibáimat és tudatlanságomat –, azaz megadja Menyasszonyának sok szenvedés árán a béke és a megújulás enyhületét (mert másképp, szenvedés nélkül nem lehet kiirtani a sok

2. Alázatosságból fogalmaz így, hogy elrejtse a különleges kegyelmet, mely által Isten az imádságban nyilatkoztatta ki neki a címzett belső és külső harcait. Lásd még a 16. levél 2. jegyzetét.
3. Szent Katalin szóhasználatában az Egyház egyetemes testét a hívek, misztikus testét a papok alkotják.

bűn töviseit, melyek a szent Egyház kertjét fojtogatják), vikáriusának pedig megadja a kegyelmet, hogy bátor ember legyen ott, ahol van, és ne fordítsa hátra a fejét semmiféle fáradság vagy üldözés miatt, mellyel gonosz fiai támadnák, hanem állhatatosan és kitartóan, a munka elől ki nem térve mint egy bárány vesse magát a farkasok közé Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének vágyával és éhségével, elhagyván és eltávolítván magától a földies dolgok gondját és csak a lelkiekkel törődve. Ha így tesz (mert az isteni Jóság ezt várja tőle), a bárány uralkodni fog a farkasok között és a farkasok bárányokká fognak változni; és így meg fogjuk látni Isten nevének dicsőségét és dicséretét, és a szent Egyház javát és békéjét. Más módon, háborúval ez nem lehetséges: békével és jósággal kell cselekedni, és azzal a szent lelki büntetéssel, melyet az atya köteles kiróni a fiára, amikor az vétkezett.

Jaj, jaj, jaj nekem, szentséges Atyám![4] Ha ezt tetted volna az első naptól kezdve, hogy megérkeztél! Isten jóságában és Szentségedben remélem, hogy amit nem tettél meg eddig, azt meg fogod tenni ezután. Ily módon fogod megszerezni a lelkieket és a földieket egyaránt. Isten elvárja tőled, hogy megtedd ezt (hiszen tudod, megmondta neked), azaz gondoskodj a szent Egyház megújulásáról; azáltal gondoskodj, hogy megbünteted a bűnös pásztorokat és elülteted az erényeseket, és békét kötsz gonosz fiaiddal — az Isten előtt legjobb és legkedvesebb módon, amire csak lehetőség van —, annak érdekében, hogy fegyvereddel, a szentséges kereszt zászlajával a hitetlenek ellen készülődhess. Én hiszem, hogy a mi hanyagságunk és tehetetlenségünk (azaz, hogy nem tesszük meg azt, amit megtehetnénk, nem kegyetlenséggel és háborúval, hanem békével és jósággal, mindig megbüntetvén azt, aki vétkezett, de nem annyira, amennyire megérdemli, mert azt nem képes elviselni, hanem gyengesége és teherbírása szerint) az oka annak, hogy annyi kár, tiszteletlenség és romlás jött a szent Egyházra és a szolgáira, amennyit látunk. És félek attól, hogy ha nem orvosoljuk a bajokat az elmulasztottak megtételével, bűneink további és nagyobb szerencsétlenségeket hoznak ránk: én mondom, olyan bajokat, melyek nagyobbak a földi dolgok elvesztésénél. Mindezen szenvedéseidnek és bajaidnak én, nyomorult vagyok az oka a kevés erényemmel és a sok engedetlenségemmel.

Szentséges atyám, az értelem és az igazság világosságával tekints irántam érzett nehezteléseidre, nem azért, hogy ne büntess meg, hanem azért, hogy nehezteléseid megszűnjön. Kihez is folyamodjam, ha te elhagysz engem? Ki fog segíteni rajtam? Kihez meneküljek, ha te elűzöl? Üldözők üldöznek engem, én pedig hozzád és Isten többi fiához és szolgájához menekülök. És ha te elhagysz a nehezteléseid és a méltatlankodásod miatt, én el fogok rejtőzni a megfeszített Krisztus sebeiben, akinek te Vikáriusa vagy, és Ő hajlékába fogad majd engem, mert nem akarja a bűnös halálát. Ha pedig Ő befogadott, akkor te sem fogsz elűzni, hanem férfiasan harcolunk majd helyünkön Krisztus édes Menyasszonyáért az erény fegyverzetében. Az Egyházban akarom befejezni az életemet, érte adván az életemet és a csontom velejét is, könnyekkel, sóhajokkal és verítékkel. És ha az egész világ üldözne is, nem fogok törődni vele, hanem a sírással és a szenvedéssel elrejtőzöm az édes Jegyes keblében.

4. A következő sorokban a pápához beszél.

Szentséges Atyám, bocsásd meg minden tudatlanságomat és bűnömet, melyet Isten és Szentséged ellen követtem el. Az igazság mentsen ki és tegyen szabaddá engem: az örök igazság. Alázattal kérem áldásodat.

Neked, drága atyám,[5] azt mondom, hogy amikor lehetőséged lesz rá, jelenj meg Őszentsége előtt minden szenvedés vagy szolgai félelem nélkül. Előzőleg légy a cellában Mária és a szentséges kereszt előtt, szent és alázatos imádságban, igaz önismerettel, eleven hittel és tűrni kész akarattal, és azután bizonytalankodás nélkül indulj. És tégy meg mindent, amit Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért megtehetsz, mindhalálig. És jelentsd neki azt, amit ebben a levélben írok, úgy, amint a Szentlélek adja majd neked. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

268. — A VÉNEKNEK, A KONZULOKNAK ÉS A ZÁSZLÓS URAKNAK BOLOGNÁBA[1]

A jó vezetés alapja az igazságosság. Nem kormányozhatja jól a várost az, aki önmagát nem tudja kormányozni, mert még nem vetette le a bűn régi ruháját.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: levetettétek a régi embert és magatokra öltöttétek az újat, azaz levetettétek a világot és a saját érzéki szereteteteket, ami Ádám régi bűne, és magatokra öltöttétek az új embert, Krisztust, az édes Jézust és az Ő gyengéd szeretetét. E szeretet birtokában a lélek nem keresi a magáét, hanem szabadon és bőségesen megadja Istennek a tartozását, azaz a mindenek feletti szeretetet. És megadja érzékiségének a gyűlöletet és az utálatot, és önmagának a szeretetet Istenért, azaz az Ő nevének dicsőségéért és dicséretéért; a felebarátnak pedig megadja a jóakaratot a testvéri és rendezett szeretettel. A szeretet ugyanis rendezettséget kíván, azaz nem követhet el az ember bűnt azért, hogy egy lelket megmentsen, sőt, ha lehetséges lenne, hogy az egész világot üdvözítse, akkor sem, mert a legkisebb bűnt sem szabad elkövetni egyetlen erényes, nagy cselekedetért sem. És nem szabad megölnünk a testünket azért, hogy a felebarát testét megmentsük, de a lelki üdvösségéért oda kell adnunk az életünket, anyagi javainkkal

5. Ismét Rajmundhoz, a címzetthez szól.

1. A pápa ellen fellázadt Bologna, miután előzte a pápai legátust, új vezetőséget választott: ezekhez szól a levél. Amikor a város 1377. július 4-én megkövette a pápát Avignonban, XI. Gergely elfogadta az új vezetőséget, csak az egyházhűséget követelte meg tőlük. Bologna később, 1379-ben ismét fellázadt a pápa (VI. Orbán) ellen; ez a levél azonban még XI. Gergely uralkodása idején készült, válaszként a vezetőség levelére.

pedig segítenünk kell a felebarát életét és boldogulását. Így tehát látjátok, hogy ez a szeretet rendezett és rendezettséget kíván a lélekben.

Hanem akikben nincs ez a szeretet és telve vannak az önmaguk iránti szeretettel, azok épp az ellenkezőjét teszik: és amilyen rendezetlen a szívük és a szeretetük, ugyanolyan rendezetlenek az összes cselekedeteik. Ezért látjuk, hogy a világ emberei erény nélkül és bűnnel szolgálják a felebarátjukat; és a felebarát szolgálatáért és tetszésének kereséséért törődnek Isten szolgálatával és tetszésének elvesztésével, és kárt okoznak a saját lelküknek. Ez az a gonosz szeretet, amely gyakran megöli a lelket is, a testet is, elveszi a világosságot és sötétséget ad nekünk, elveszi az életet és halált ad helyette, megfoszt a Boldogok társaságától és az alvilágét adja nekünk. És ha az ember nem javul meg, míg ideje van, kioltja az igazságosság drágagyöngyének fényét és elveszíti az igaz szeretet és engedelmesség melegét.

Bármerre is fordulunk, azt látjuk, hogy az eszes teremtmény viselkedéséből az érzéki szeretet gonosz öltözéke miatt hiányzik minden erény. Ha a főpapok felé fordulunk: ők nem törődnek mással, csak önmagukkal és az élvezetek keresésével; s úgy tűnik, akkor sem törődnek alattvalóikkal, ha azok az ördögök kezei között vannak. És az alattvalók se jobbak, se rosszabbak náluk: nem törődnek azzal, hogy engedelmeskedjenek akár a világi, akár az egyházi törvényeknek; nincs gondjuk másra, csak a saját hasznukra. Ezért nem tartós ez a szeretet, sem azok egysége, akiket ez az érzéki és nem az igaz szeretet egyesít: az ilyenek barátsága csak olyan tartós és csak olyan szilárd, amilyen szilárd az örömük, a kedvtelésük és a hasznuk, amit belőle merítenek. Innen van az, hogy az ilyen, ha úr, nincs benne szent igazságosság; és ennek az az oka, hogy fél az állásának elvesztésétől és a nemtetszésének kimondásától, ezért palástolja és rejtegeti a hibákat, és kenetet rak a sebre, amikor fel kellene vágnia és tűzzel ki kellene égetnie. Jaj az én nyomorult lelkemnek! Amikor az isteni szeretet tüzét kellene használnia és szent büntetéssel és javítással kellene égetnie, szent igazságot téve, akkor ő hazudik és úgy tesz, mint aki nem lát semmit! Ezt teszi azok felé, akikről úgy látja, árthatnak neki az állásában; hanem a szegények felé, akik kicsik és akiktől nem fél, a legnagyobb buzgósággal szolgáltat igazságot, és minden könyörület és irgalom nélkül a legkisebb bűnt a legnagyobb súllyal méri. Mi az oka ennek a nagy igazságtalanságnak? Az önszeretet. A világ emberei azonban, mivel nincs bennük igazság, nem ismerik meg Isten igazságát sem önmaguk, sem a rájuk bízottak üdvösségére vonatkozóan, hogy megőrizhessék hatalmi állásukat. Mert ha ismernék az igazságot, látnák, hogy egyedül az istenfélő élettel lehet megőrizni az állást és a várost békességben: azaz úgy, hogy szent igazságossággal megadják mindenkinek azt, ami jár. Akinek irgalomra van szüksége, ahhoz irgalmasnak kell lenni, nem a szenvedély, hanem az igazság miatt; aki felett igazságot kell szolgáltatni, afölött igazságot kell szolgáltatni, de nem emberi mende-monda és szenvedélyes harag szerint, hanem az irgalmassággal fűszerezett szent és igaz igazságossággal, és a közjóra figyelve és nem a részlegesre. Olyan szolgákat és vezetőket kell választani, akik nem pártoskodva, nem is elfogultsággal, hízelgéssel vagy nyerészkedve vezetik a várost, hanem erénnyel és ésszel: érett és jó embereket és nem gyermekeket; istenfélőket, akik a közjót szeretik és nem a saját részleges javukat. Nos,

ily módon megőrizhetik állásukat és városukat békében és egységben. Ugyanakkor az igazságtalanság és a megoszlás, valamint az olyan kormányzók és vezetők megválasztása, akik nem tudják kormányozni sem önmagukat, sem a családjukat, s igazságtalanok, lobbanékonyak, haragvók és önmagukat szeretők, mind a kegyelmi javak, mind a mulandó javak elvesztését hozza magával. Ez utóbbiaknak elmondható: Hiába fáradsz, hogy megőrizd a városodat, ha Isten nem őrzi azt,[2] azaz ha nem féled az Istent és nem Ő áll előtted a tetteidben.

Így tehát látjátok, drága testvéreim és uraim, hogy az önszeretet a lélek városát is, a földi várost is lerombolja és felforgatja. Ezért akarom, hogy tudjátok, hogy sohasem osztotta meg más a világot és a népeket, mint az önszeretet, amelyből minden igazságtalanság született és születik.

Úgy tűnik, drága testvéreim, hogy városotok jó állapotát őrizni és növelni akarjátok, és ez a vágy indított arra titeket, hogy írjatok nekem, méltatlan, nyomorult és bűnökkel teli teremtménynek. Leveleteket szíves szeretettel láttam: megértettem és eleget akarok tenni kéréseteknek, ezért arra törekszem, hogy amint Isten megadja hozzá a kegyelmet, városotokat és titeket Istennek ajánljalak a szüntelen imádságban. Ha igaz emberek lesztek, és úgy fogtok kormányozni, mint fentebb mondtuk, és nem szenvedély vagy önszeretet, de nem is az egyéni érdek vezet titeket, hanem az egyetemes jó, azaz az eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra alapozva szent félelemmel és imádsággal teszitek minden dolgotokat, akkor meg fogjátok őrizni városotok egységét és békéjét. És ezért kérlek titeket a megfeszített Krisztus szerelmére, mivel más mód nincs, Isten szolgáinak imádságától segítve tegyétek meg mindazt, amit részetekről megtenni szükséges. Mert ha hanyagok volnátok, az imádság akkor is segítene, de csak abban, hogy a közeli romlást elkerülhessétek; ezért nektek is segítenetek kell e teher viselésében.

Ezért, megfontolván, hogy az érzéki és részrehajló szeretet ruhájában nem segíthettek Isten szolgáinak, s hogy aki nem segít önmagán az erény ruhájával és a szent igazságosság buzgóságával, az nem tud segíteni a testvérén, a városán sem, mondom, hogy szükségetek van arra, hogy magatokra öltsétek az új embert, Krisztust, az édes Jézust, azaz az Ő felbecsülhetetlen szeretetét. De nem tudjuk addig magunkra ölteni, amíg le nem vetettük a régit, és nem tudjuk addig levetni azt, amíg nem látjuk, mennyire ártalmas a régi bűn megtartása, és mennyire hasznos az isteni szeretet új ruhája. Mert ha az ember látja ezt, akkor meggyűlöli a bűn régi ruháját és leveti magáról; és megszereti és a szeretet által magára ölti az erények ruháját, amely az új ember szeretetében van megalapozva.

Ez tehát az út. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: levetettétek a régi embert és magatokra öltöttétek az újat, a megfeszített Krisztust. Ily módon meg fogjátok szerezni és őrizni a kegyelem állapotát és városotok jó állapotát, és mindig köteles tisztelettel lesztek a szent Egyház iránt; meg fogjátok adni a tartozástokat (Istennek, önmagatoknak és a felebarátnak) és meg fogjátok őrizni állástokat. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Zsolt. 126, 2.

269. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

Az Igazságban szemlélje magát, hogy legyen ereje mások hibáinak elviseléséhez és a mennyek országának megszerzéséhez.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: minden önmagad iránti gyengédség meghalt benned, annak érdekében, hogy elmédet és vágyadat soha ne szennyezze be szenvedély, hanem az erény akadálytalanul növekedhessék benned. Ezt akkor fogod megtenni, ha az értelem szemével az örök Igazságban látod magad, más módon ugyanis nem lehet gyökérteleníteni.

Azt akarom tehát, édes fiam, hogy a legfőbb, örök Igazságban szemléld magad és ne vesztegesd az időt, hanem képességeid szerint, amennyire csak megteheted, törekedj arra, hogy elviseld és eltűrd mások hibáit. Ne légy hanyag a szent imádságban, és tégy minden vasárnapot húsvéttá a szentáldozással. És ne törődj azzal, hogy test szerint most távol vagyok tőled, mert a szent vágy és a szent imádság által mindig melletted leszek.

Légy bátor, légy erős és erőszakos, hogy elragadhasd a mennyek országát.[2] Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Köszöntenek téged Liza és Alexia asszony, Francesco, Barduccio és a többiek. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

270. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Krisztust kövesse a megpróbáltatásokban. Kössön békét minden áron. A szent vágy keresztjéből merítsen erőt. Az Egyház megújulása sok szenvedés árán fog megvalósulni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és édes Atyám Krisztus Jézusban, a te méltatlan és nyomorult leányod, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája ír Szentségednek az Ő drága vérében a vággyal, hogy minden félelem nélküli, férfias őrnek láthasson téged. Isten pincéjének őre vagy, azaz az Ő egyszülött Fiacskájának véréé, kinek te vagy helyettese a földön, és más kezekből nem lehet miénk Krisztus vére, csak a tiédből. Te legelteted és te táplálod vele a keresztény híveket, te vagy az az

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.
2. Vö. Mt. 10, 12.

1. Lásd a 185. levelet. A levél a pápa Rómába érkezése után kelt a Sziéna melletti Belcaróból.

anya, aki az isteni szeretet emlőin táplálsz minket, hiszen a vér nem tűz nélkül és a tűz nem vér nélkül adatott nekünk. A vért ugyanis a szeretet tüzével hintették értünk.

Ó kormányzónk, én mondom, hosszú ideje vágyom arra, hogy férfias és minden félelem nélküli embernek láthassalak, megtanulván ezt az édes és szerelmes Igétől, aki férfiasan rohant a szentséges kereszt szégyenletes halálába, hogy beteljesítse az Atya akaratát és a mi üdvösségünket. Ez az édes Ige hozta meg nekünk a békét, mert Ő lett közvetítő Isten és közöttünk. Ez az édes és szerelmes Ige nem hagyott fel ezzel sem a mi hálátlanságunk, sem a kínzások, sértegetések, sem a gúnyolódások miatt, hanem üdvösségünk szerelmeseként rohant a kereszt szégyenletes halálába: más módon ugyanis nem lehetett volna miénk a béke érzülete.

Ó szentséges atyánk, a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, kövesd az Ő nyomdokait! Jaj, béke, béke, az Isten szerelméért! Ne tekintsd a mi nyomorúságunkat, hálátlanságunkat és tudatlanságunkat, sem fiaid lázadását, akik üldöznek téged! Jaj nekem, győzze le jóságod és türelmed az ő gonoszságukat és kevélységüket! Könyörülj a sok pusztuló lelken és testen! Ó pásztor és a Bárány vérének őre, ne tartson vissza se szenvedés, se szégyen, se az, ha sértegetések érnének, se szolgai félelem, sem az ördög gonosz tanácsadói, akik nem tanácsolnak mást, csak háborút és nyomorúságot! Mindez vissza ne tartson, szentséges atyám, attól, hogy a kereszt szégyenletes halálába rohanj, követvén Krisztust mint az Ő helyettese, azaz elviselvén szenvedést, gyalázatot, gyötrelmet és megszégyenülést. A szent vágy keresztjét hordozd; a vágyét, mondom, az Isten dicsősége és a fiaid üdvössége utáni vágyét. Éhezz, éhezz ezekre! Értelmed szemével emelkedj fel a szent vágy keresztjére és lásd meg, mennyi baj következik ebből a gonosz háborúból és mennyi jó következne a békéből.

Jaj, atyácskám, jaj az én szerencsétlen lelkemnek, mert az én gonoszságaim okoznak minden bajt! Úgy tűnik, az ördög átvette az uralmat az egész világ felett, nem a maga erejéből, mert önmagától semmire sem képes, hanem mi adtuk át neki. Bármerre fordulok, azt látom, hogy mindenki átadta neki gonosz akarattal a szabad megfontolás kulcsát: világiak, szerzetesek, klerikusok sok tisztátalansággal, nyomorúsággal és gőggel rohannak a világ élvezetei, állásai és rangjai után. De amit mindezek fölött utálatosnak látok Isten előtt, az az, hogy a szent Egyház misztikus testében elültetett virágok, akiknek illatos virágoknak kellene lenniük azáltal, hogy életük az erény tükre, maguk pedig Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének ízlelői és szerelmesei, minden nyomorúságtól bűzlenek, csak önmagukat szeretik és egymást bűnre csalogatják, és különösen arra, hogy Krisztus édes Menyasszonya és Szentséged ellen lázadjanak. Jaj nekem, halálraítéltek vagyunk és háborúzunk Istennel!

Ó atyácskám, téged közvetítőnek rendeltek, hogy megteremtsd ezt a békét! Nem látom azonban, hogy megtehetnéd ezt, ha nem hordozod a szent vágy keresztjét, mint mondtuk. Háborúban állunk Istennel, lázadó fiaid pedig háborúban állnak Istennel is és Szentségeddel is; és Isten azt akarja és várja tőled, hogy hatalmadnak megfelelően vedd ki az uralmat az ördögök kezéből. Mozduljon meg kezed, hogy megszűntesd a szent Egyház szolgáinak bűzét: tépd ki a bűzlő virágokat és ültesd el az illatos virágokat, az erényes embereket, akik félik az Istent.

Azután arra kérlek, legyen tetszésére Szentségednek, hogy békét teremtsen és kössön bármi módon, ami lehetséges, megőrizvén mindig ezt az édes Egyházat és a saját lelkiismeretedet. Isten akarja, hogy inkább a lélekre és a lelki dolgokra figyeljünk, mint a mulandókra. Férfiasan cselekedj, mert Isten veled van. Félelem nélkül munkálkodj, és ha sok fáradoznivalót és szorongatást látsz, ne félj, hanem erősödj meg Krisztusban, az édes Jézusban. Mert tövisek között születik a rózsa, és sok üldözés között születik a szent Egyház megújulása — a fény, ami eltávolítja a sötétséget a keresztényekből és a hitetlenek életéből —, valamint a szentséges kereszt felmagasztalása.

Te mint eszköz és közvetítő, serényen, hanyagság és minden félelem nélkül tedd meg azt, amit megtehetsz. Ily módon leszel igaz felszolgáló és teljesíted Isten akaratát és az Ő szolgáinak vágyát, akik — látván a sok megbántást, ami a Teremtőjük, és a megvetést, ami Isten Fiacskájának vére ellen irányul — meghalnak a fájdalomtól és nem tudnak meghalni.

Többre nem vagyok képes. Bocsásd meg szentséges atyám, vakmerőségemet: a szeretet és a fájdalom mentsen ki előtted. Egyebet nem mondok. Add oda életedet a megfeszített Krisztusért; gyomláld a víciumokat és plántáld az erényeket; légy bátor és ne félj! Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Nagyon vágyom arra, hogy megjelenhessek Szentséged előtt. Sok dolgot kellene megbeszélnem veled. Nem jöttem a sok jó és hasznos elfoglaltság miatt, amit itt kellett elintéznem. Béke! Béke a megfeszített Krisztus szerelmére! Ne több háborút, mert más gyógyszer nincs számunkra! Neked ajánlom hűséges szolgádat, Hannibált.

Ez a levél az általad engedélyezett új kolostorunkban, a Santa Maria degli Angeli-ben készült. Alázattal kérem áldásodat. Hanyag fiacskáid, János mester és Rajmund testvér Szentségednek ajánlják magukat. A megfeszített Krisztus legyen veled! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

271. — ALEXIA ASSZONYNAK[1]

A szenvedés viselésével válik alkalmassá a lélek a közbenjáró imádságra. Megcsalja magát, aki az Atyát és nem a Fiút akarja követni. Segítse imáival a Szentatyát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy Teremtőd hűséges szolgálójának és menyasszonyának láthassalak, annak érdekében, hogy soha el ne szakadj az igazságtól, hanem az igazság szerelme miatt vágyódj a szenvedés mindhalálig tartó, bűn nélküli viselésére. Mert a szenvedésekben és fáradalmakban — érzéki önakaratunk megfojtása által — a lélek mind

1. Lásd a 49. levél 1. jegyzetét a 129. oldalon. A levél Firenzében kelt, 1378-ban.

közelebb kerül a Teremtőjéhez és akarata egy lesz az Övével. Szükségünk van tehát a szenvedésekre és önmagunk elvesztésére. Így leszünk alkalmasak arra, hogy sírjunk és alázatos, szüntelen imádságokat ajánljunk fel színe előtt az Ő dicsőségére és a lelkek üdvösségéért. Nekünk ugyanis ezt az édes és dicsőséges eledelt kell ízlelnünk.

De arra ügyelj, leányom, hogy meg ne csald magad, mert az önámítás lenne, ha az örök Atya asztalánál akarnál táplálkozni, és kitérnél a Fiú asztala elől; nekünk az Ő asztaláról kell táplálkoznunk. Mert szenvedés nélkül ez nem lehetséges, az Atyában pedig nem lehet szenvedés, hanem csak a Fiúban. Mivel ugyanis szenvedés nélkül nem kelhetünk át ezen a viharos tengeren, azért ez az édes és szerelmes Ige, aki tudja, mi a szenvedés, utunk és regulánk lett és a vérével tört előttünk utat.

Mi tehát, Krisztus vérén visszavásárolt szolgálók, ne aludjunk, ha hűséges menyasszonyok akarunk lenni, hanem keljünk fel a hanyagság álmából és rohanjunk gyötrő és szomjas vággyal a megfeszített Krisztusnak ezen az útján. Nem az alvás ideje ez, hiszen látjuk, hogy a világ nagyobb szükségben van, mint valaha. És ezért felszólítalak és megparancsolom neked, hogy újítsd meg sírásodat és vágyadat sok imádsággal az egész világ üdvösségéért és a szent Egyház megújulásáért, hogy Isten a maga jóságában adja meg a kegyelmet Atyánknak, hogy befejezhesse, amit megkezdett. Abból ugyanis, amit Rómából írtak nekem, úgy tűnik, férfiasan hozzáfogott a dolgokhoz, mert úgy tűnik, a lelkek visszaszerzésével akar törődni. És mivel ismerem szent vágyát, reménykedem abban, hogy — ha az én bűneim meg nem akadályozzák — hamarosan béke lesz.

Egyebet nem mondok, csak még annyit, hogy hangosan és eleven hittel kiáltozz Isten színe előtt. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

272. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Isten négy kérésre válaszolva irgalmasságáról és gondviseléséről beszél a léleknek. Egyházát szolgáinak szenvedései, imái és könnyei fogják megújítani. A Fiú híd lett, hogy általa az Atyához juthassunk. A lélek különféleképpen indul el és jár a hídon. Az önszeretettől megvakult lelket megtévesztik a világ örömei. Beszámol arról, hogy Isten megadta neki az írás képességét.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét. A fennmaradt levelek között ez a leghosszabb. Tommaseo szerint „teológiai értekezés, óda és dráma egyszerre, magas szárnyalású, mint Dante Paradicsoma, csak a szeretet tüze hevesebb benne". 1377-ben készült, általában a Dialógus vázlatának tekintik.

a vággyal, hogy az igazság követőjének és szerelmesének láthassalak, annak érdekében, hogy igaz fia légy a megfeszített Krisztusnak, aki maga az igazság, és illatos virág légy a szent Rendben és a szent Egyház misztikus testében. És ilyennek is kell lenned. És nem szabad sem engedni, sem hátrafordítani a fejet a sok üldözés tövisei miatt, mert igen ostoba lenne az, aki a tövisektől félve otthagyná a rózsát. Az az én vágyam, hogy férfiasnak láthassalak minden teremtménytől való félelem nélkül. Biztos vagyok benne Isten végtelen jósága miatt, hogy be fog teljesülni a vágyam.

Erősödj meg, drága atyám, mert minél inkább elárad a szorongatás és a keserűség Krisztus édes Menyasszonyában, annál inkább túlárasztja majd – ígérete szerint – az isteni Igazság az Ő édességét és vigasztalását. És az Ő édessége a szent és jó pásztorok reformja lesz, akik a dicsőség virágai, azaz megadják Istennek az erény illatát és a dicsőséget. Ez az Ő szolgáinak és pásztorainak, azaz a virágnak megújulása. E Menyasszony gyümölcsének azonban nincs szüksége reformra, mert az nem fogyatkozik és nem romlik meg soha a szolgák bűne miatt. Így tehát örvendezz a keserűségben, miután az Igazság megígérte nekünk, hogy enyhületet ad a keserűség után...[2] Vigasztalásomra volt a levél is, melyet tőled és édes atyácskámtól[3] kaptam; mert nagy keserűség volt bennem az Egyház kára és a te keserűséged miatt, melyet bensőmben mélyen átéreztem Szent Ferenc napján, de leveled megvidámított és sok gondolatot megszüntetett bennem. Ezért, miután elolvastam a levelet és megértettem mindent, megkértem Isten egyik szolgálóját, hogy ajánlja fel Isten előtt könnyeit és verítékét a Menyasszonyért és atyácska gyengesége miatt.

Az isteni Kegyelem azért vágyat és mindent felülmúló vidámságot keltett benne.[4] Ő pedig várta, hogy eljöjjön a reggel és misére mehessen, mert az a nap Mária napja volt; és amikor eljött a mise órája, elfoglalta a helyét, igaz önismerettel szégyenkezvén Isten előtt a tökéletlenségéért. És epedő vággyal önmaga fölé emelkedvén és az értelem szemével az örök Igazság tükrében szemlélődvén négy kérést terjesztett elő, önmagáért és atyjáért, és mindenekelőtt az Igazság Menyasszonyáért.

Először is a szent Egyház megújulását kérte. Akkor Isten, engedvén, hogy kényszerítsék a könnyek és megkötözze a vágy, mondta: „Lásd meg, legédesebb leányom, mennyire bemocskolta arcát a tisztátalanság és az önszeretet, és mennyire felfuvalkodottak a kevélységtől és a fösvénységtől azok, akik a keblén táplálkoznak. Hanem te fogd a könnyeidet és a verítéket, melyeket Isteni szeretetem forrásából merítesz, és mosd meg vele ezt az arcot. Mert megígérem neked, hogy visszaadom az Ő szépségét, de nem karddal, kegyetlenséggel vagy háborúval, hanem békével, alázatos és szüntelen imádsággal, valamint az én szolgáim gyötrő vágytól hullatott könnyeivel és verítékével. És így, sok szenvedéssel be fogom teljesíteni a vágyadat, és gondviselésem semmiben sem fog hiányozni mellőletek."

És jóllehet ebben már benne foglaltatott az egész világ üdvössége, kérését most

2. Hiányos a szöveg.
3. Azaz a pápától.
4. A továbbiakban, mint az egész Dialógusban is, Katalin harmadik személyben beszél magáról alázatosságból. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét és a Dialógus 1. fejezetét.

az a lélek konkrétan az egész világ üdvösségére irányította. Akkor Isten megmutatta, mily nagy szeretettel teremtette az embert, majd mondta: „Most pedig lásd, mindenki ostoroz engem! Lásd, leányom, mily sokféle bűnnel ostoroznak, és különösen a nyomorúságos és utálatos önszeretetükkel, melyből minden rossz származik, s amely megmérgezte az egész világot. Ti tehát, én szolgáim, legyetek készen a sok imádságra és így enyhíteni fogjátok az isteni ítélet haragját. És tudd meg, hogy kezeimből senki sem tud kimenni. És ezért nyisd fel az értelem szemét és nézz a kezeimbe!" És föltekintvén meglátta Isten markába zártan az egész világot. Azután Isten mondta: „Akarom, hogy tudd, hogy senkit sem lehet a kezeimből kivenni, mert mindenkit vagy az igazságosság, vagy az irgalmasság tart fenn, így tehát mind az enyémek. És mivel mind tőlem valók, kimondhatatlanul szeretem őket és irgalmasságot gyakorolok velük szolgáim által."

Akkor a vágy növekvő tüzében a lélek mintegy boldogan és fájdalmasan állt ott, és hálát adott az isteni jóságnak, mintha csak felismerte volna, hogy Isten azért nyilatkoztatta ki neki a teremtmények bűneit, hogy több serénységgel és nagyobb vággyal kényszerítse őt felkelni. És a szent és szerelmes tűz annyira megnövekedett benne, hogy semmibe véve testének víz-veríték cseppjeit, nagy vággyal vágyott arra, hogy vérrel verítékezve láthassa a testét, mondván magának: „Én lelkem, életed minden idejét elvesztegetted! És ezért jött annyi baj és kár a világra és a szent Egyházra, általában is, konkrétan is. Ezért most azt akarom, hogy vérverítékkel orvosold ezt!"

Akkor az a lélek a szent vágytól hajtva még sokkal inkább felemelkedett, felnyitotta az értelem szemét és az isteni szeretetben szemlélte magát; ezért meglátta és megízlelte, mennyire kötelesek vagyunk és tartozunk keresni Isten nevének dicsőségét és dicséretét a lelkek üdvösségében. És erre hívott és szólított fel téged is az örök Igazság, amikor a harmadik kérésre, azaz üdvösséged éhségére válaszolt, mondván: „Leányom, azt akarom, hogy ő minden buzgóságával ezt keresse! De ezt sem ő, sem te, sem bárki más nem teheti meg sok üldözés viselése nélkül, úgy, amint Én majd engedem nektek. Mondd meg neki: annyira fog vágyódni az Én dicsőségem után a szent Egyházban, amennyire megfogan benne a szeretet a szenvedés igaz türelemmel való viselése iránt. És ebből fogom látni, hogy ő és a többi szolgám az én dicsőségemet keresik valóban. És akkor ő az Én drága fiam lesz és megnyugszik egyszülött Fiacskám keblén, akit híddá tettem, hogy valamennyien eljussatok fáradozásaitok gyümölcsének befogadására és ízlelésére. Tudjátok, fiacskáim, hogy az út Ádám engedetlensége miatt annyira tönkrement, hogy senki sem juthatott el végső céljába, és így nem teljesülhetett az én igazságom, az, hogy az embert a saját képemre és hasonlatosságomra azért teremtettem, hogy örök élete legyen, és belőlem részesedvén engem ízleljen, aki a legfőbb és örök Jóság vagyok. Ez a bűn a sok szorongatás töviseit és bogáncsait hajtotta, egy olyan folyóval együtt, amely hullámaival mindig ütlegelte az embert; és ezért Én nektek adtam hídként a Fiamat, hogy miközben átkeltek a folyón, bele ne fulladjatok. Nyissátok fel azonban az értelem szemét és lássátok meg, hogy ez a híd az égből a földig ér, mivel a földből nem lehet olyan hidat készíteni, amely elég jó volna ahhoz, hogy átkelhessetek a folyón és nektek adja az életet. Így tehát az ég magasa, azaz az isteni természet egyesült a földdel, a ti emberségtekkel. Át kell

tehát mennetek ezen a hídon azáltal, hogy keresitek nevem dicsőségét a lelkek üdvösségében, és sok fáradságot és szenvedést viseltek az édes és szerelmes Ige nyomdokait követvén. Ti vagytok az én munkásaim, akiket a szent Egyház szőlejébe küldtem dolgozni, mert irgalmasságot akarok cselekedni a világgal.

Vigyázzatok azonban, nehogy a híd alatt menjetek, mert az nem az igazság útja. Tudod, kik járnak a híd alatt? Azok a gonosz bűnösök, akikért kértem, hogy imádkozzatok, és akikért könnyeket és veritéket várok tőletek, mert a halálos bűn sötétségében hevernek. Ők a folyóban járnak és az örök kárhozatba jutnak, hacsak meg nem fogják és magukra nem veszik az én igámat. Némelyek közülük a szenvedéstől félve elhagyják a folyót és kijönnek a halálos bűnből: érzik a sok szorongatás töviseit és ezért kijönnek a folyóból. És ha nem hanyagok, és nem alszanak el önszeretetükben, elérik a hidat és kezdenek rajta járni, megszeretvén az erényeket. Ha azonban megmaradnak önszeretetükben és a hanyagságban, minden dolguk rosszra fordul. És nem lesznek kitartók, hanem az első ellenszélre visszafordulnak ahhoz, amit kihánytak."

Miután a lélek látta, hányféleképpen fulladnak bele a folyóba, Isten ezt mondta: „Nézd azokat, akik a megfeszített Krisztus hídján mennek át!" És látott sokakat, akik minden szenvedés nélkül futottak, mert nem hordták magukkal önakaratuk terhét: és ők voltak azok az igaz fiak, akik elhagyták önmagukat, és epedő vággyal jártak, nem keresvén mást, csak Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét. És érzületük lábai alatt (melyekkel a hídon, a megfeszített Krisztuson jártak és éltek) rohant a víz; és a töviseket eltiporták lábaik és ezért nem árthatott nekik a rossz, azaz érzületükben nem törődtek sem a sok üldözés töviseivel, sem a világ javaival (melyek tövisként gyötrik azt a lelket, aki rendetlen szeretettel birtokolja őket), hanem igaz türelemmel viseltek mindent. Megvetették a világ örömeit, mint a mérget, és semmi másra nem figyeltek, csak arra, hogy a kereszten örvendezzenek Krisztussal együtt, mert Ő volt a céljuk.

Voltak mások, akik lassan haladtak. És miért lassan? Mert értelmük szeme előtt nem a megfeszített Krisztus állt, hanem a vigasztalások, melyeket a megfeszített Krisztustól kaptak: és ez a tökéletlen szeretetük miatt volt. És gyakran lelassították járásukat, mint Péter tette a Szenvedés előtt: csak a Krisztussal való együttlét örömét látta maga előtt és amikor elvétetett tőle vigasztalásának tárgya, ő meghátrált. Amikor azonban megerősödött, mert elvesztette önmagát, nem akart mást ismerni és keresni, csak a megfeszített Krisztust. Ugyanilyen gyengék ezek és ugyanígy lelassítják a szent vágy járását, amikor látják, hogy eltávozik elméjükből örömük és vigasztalásuk tárgya. Mikor tehát szúrások érik őket — akár az ördög kísértései, akár a teremtmények, akár az önmaguk iránti lelki gyengédség által —, látván, hogy meg vannak fosztva attól, amit szeretnek, megtorpannak és elgyengülnek a megfeszített Krisztus útján. A megfeszített Krisztusban ugyanis az Atyát akarták követni és a sok vigasztalás édességét akarták ízlelni, hiszen az Atyában nem lehet szenvedés, de a Fiúban igen. Ezért is mondtam, hogy az Atyát követték.

És ez a szolgáló látta, hogy gyengeségükre nincs más orvosság, csak a Fiú követése. Így mondta az örök Igazság is: „Én mondom, senki sem jöhet Hozzám, csak az én egyszülött Fiam által, mert Ő lett az az út, melyet követnetek kell.

Ő az Út, az Igazság és az Élet. És akik ezen az úton járnak, megismerik és megízlelik az igazságot; és megízlelik az én kimondhatatlan szeretetemet, melyet az Ő értetek viselt szenvedésében mutattam meg nektek. Tudod jól, ha nem szerettelek volna benneteket, nem adtam volna ilyen Megváltót. Mivel azonban öröktől fogva szerettelek titeket, ezért a kereszt szégyenletes halálára adtam és küldtem az én egyszülött Fiacskámat, aki engedelmességével és halálával megsemmisítette Ádám engedetlenségét és az emberi nem halálát. És így megismerik az én igazságomat, és megismervén követik és megkapják az örök életet, mert a megfeszített Krisztus útján járnak és eljutnak az igazság kapujához; és átmennek rajta és a csendes óceánban találják magukat az igaz ízlelőkkel együtt. Így tehát látod, leányom, hogy másképp nem erősödhetnek meg. Ő[5] sem válhat másképp az én Igazságom jegyesévé és nem érheti el másképp azt a tökéletességet, amelyre kiválasztottam, csak ezen az úton. Minden más út tökéletlen és csak szenvedéssel járható, de ez nem: mert a szenvedésnek nem más az oka, mint az önakarat, akár lelki, akár mulandó dolgokhoz is kötődik. Ezért akiben nincs már önakarat, annak gyötrő szenvedése sincs, és csak az én megbántásom miatti elviselhetetlen szenvedés marad meg benne, amely szenvedés rendezett és mértéktartó, mert szeretet fűszerezi, amely okossá teszi a lelket, hogy semmiféle szenvedés miatt el ne térjen édes akaratomtól."

Voltak mások, akik miután felléptek a hídra, jóllehet azok közül valók voltak, akik csak a bűnt követő szenvedéstől félve kezdték beismerni bűneiket és kiemelkedni belőle (azaz a félelem miatt, amely félelem tökéletlen félelem), a tökéletlen félelemből sietve, eljutottak a tökéletesre, és ők, látta ez a szolgáló, nagy serénységgel haladtak a második állapotban és az utolsóban.[6]

De voltak olyanok is, akik hanyagul leültek a híd feljárójánál ezzel a szolgai félelemmel; és kezdésük is annyira aprólékoskodó és langyos volt, hogy nem jutottak el oda, hogy lángra lobbanjon bennük az önmaguk és Isten bennük levő jósága megismerésének tüze, hanem megmaradtak a maguk langyosságában. Ezekről mondta az édes Igazság: „Lásd, leányom, lehetetlen, hogy az ilyenek, akik nem haladnak előre az erényt gyakorolván, meg ne hátráljanak. És ennek az a magyarázata, hogy a lélek nem élhet szeretet nélkül, és amit szeret, azt törekszik megismerni és szolgálni. Ha pedig nem arra törekszik, hogy megismerje önmagát, akkor hol ismerné meg az én szeretetem tágasságát és bőségét? Ha nem ismeri, nem szereti, és ha nem szereti, nem szolgál nekem. Ebből következően csupán azzal a ténnyel, hogy meg van fosztva tőlem (mivel nem élhet szeretet nélkül), visszatért önmaga nyomorúságához. Az ilyenek úgy tesznek, mint a kutya, amely miután kihányta azt, amit megevett, a maga tisztátalanságában visszatér a szeme előtt lévő hányadékhoz és újra megeszi, és így tisztátalanul táplálja magát. Ugyanígy tesznek ezek a hanyagok nagy lanyhaságukban: a büntetéstől félve kihányják a bűnök undokságát a szentgyónásban és kezdenek kissé az igazság útján járni. Mivel azonban nem haladnak előre, szükségszerűen hátra-

5. Azaz a címzett, Rajmund.
6. Vö. a Dialógus tanításával, miszerint a lélek három állapoton át érkezik meg az örök élet kapujához.

fordulnak. Visszafordítják az értelem szemét ahhoz, amit előzőleg kihánytak, s nem tekintenek már a büntetésre, hanem ismét az érzéki örömöt látják, és ettől elveszítik a félelmet. És ezért megragadják a hányadékot és a saját tisztátalanságukkal táplálják érzületüket és vágyaikat. Ezért az ilyenek nagyobb büntetésre és feddésre méltók, mint a többiek.

Nos, ilyen gonoszul bántanak engem az én teremtményeim. És ezért azt akarom, drága gyermekeim, hogy ne lanyhuljanak vágyaitok, hanem növekedjenek, miközben a szent vágy asztalánál táplálkoztok. Keljenek fel az én igaz szolgáim és tanuljanak tőlem, az Igétől, hogy vállaikra vegyék az elveszett bárányokat, sok virrasztással, és szenvedéssel és imádsággal hordozván őket. És így átmentek majd rajtam, aki a híd vagyok, és jegyesei és fiai lesztek az én Igazságomnak; Én pedig bölcsességet árasztok belétek a hit világosságával, amely megadja nektek az igazság tökéletes ismeretét és ebből megszerzitek a teljes tökéletességet."

És ezután, hogy Isten jóságának és kegyességének tetszésére volt kinyilatkoztatnia önmagát és az Ő rejtett dolgait (mely dolgok előtt, édes atyám, a nyelv elnémul, az értelem pedig mintha homályba veszne, annyira gyenge a látása), abban a szolgálóban olyan gyötrelmes vágy éledt, hogy lelkének összes képességei egy hangon kiáltottak a földtől való elszakadás után (hiszen itt annyi a tökéletlenségünk), hogy megtalálhassák és elérhessék a céljukat, azaz együtt ízlelhessék az igaz polgárokkal a legfőbb, örök Háromságot ott, ahol — ő látta — megadják Istennek a dicsőséget és a dicséretet; ahol felragyognak az igaz szolgák és a tökéletes szerzetesek erényei, éhségük és vágyuk, amely vágy által ebben az életben mint lámpatartóra helyezett égő lámpások álltak a szent Egyházban, hogy világosságot adjanak az egész világnak. Jaj nekem, atyácskám, mily nagy volt a különbség közöttük és azok között, akik ma élnek! E maiak miatt nagy igazságossággal panaszkodott, mondván: „Az ilyenek hasonlóvá váltak a légyhez, ahhoz az utálatos állathoz, amely miután elhagyta az édes és illatos dolgokat, többé nem gondol velük, hanem leszáll az undorító és tisztátalan dolgokra. Ugyanígy ezek a gonoszok, akiket arra rendeltem, hogy vérem édességét ízleljék, miután elhagyták az oltár asztalát, nem gondolnak többé arra, hogy az én Testem szentségének, valamint a szent Egyház többi szentségének őrzői és kiszolgáltatói (melyek annyira telve vannak édességgel, ízekkel és illatokkal, hogy életet adnak annak a léleknek, aki az igazságban ízleli őket és nem tud élni nélkülük), mondom, nem törődnek ezzel, hanem annyi tisztátalanságnak adják át elméjüket és testüket, hogy nemcsak előttem bűzlik a gonoszságuk, hanem még az ördögök is kitérnek ez elől a nyomorúságos bűn elől."

Miután az isteni Jóság, drága atyám, válaszolt e három kérésre, felelt a negyedikre is, amely Isten segítségét és gondviselését kérte egy bizonyos teremtmény érdekében,[7] akiről most nem írhatok, de élő szóval majd elmondok mindent; hacsak nem cselekszik velem Isten akkora kegyelmet és irgalmasságot, mielőtt láthatnálak, hogy eltávozik a lelkem ebből a nyomorúságos testből, amely gonosz törvényével mindig a lélek ellen lázad. És te tudod jól, hogy az igazat mondom, így tehát kegyelem volna számomra, ha megszabadulhatnék tőle.

7. Niccolo di Tuldoról van szó. Lásd a következő levelet, illetve a levél 3. jegyzetét.

Mondtam és mondom, hogy az örök Igazság arra méltatta őt, hogy válaszoljon a negyedik, szomjazva vágyott kérésre, mondván: „Leányom, az én gondviselésem sohasem fog hiányozni azok mellől, akik kérik, akik tökéletesen remélnek bennem. Ők azok, akik igazságban hívnak engem: nemcsak szóval, hanem érzülettel és a szentséges hit világosságával. Sem engem, sem az én gondviselésemet nem fogják megízlelni azok, akik csupán a szó hangján hívnak: Uram, Uram! — mert nem fogom megismerni őket (hacsak nem hívnak az erénnyel is), és ők sem fogják megismerni irgalmasságomat, csak igazságosságomat. Ezért mondom, hogy gondviselésem a bennem remélők mellől nem fog hiányozni. De azt akarom, hogy te ezzel a türelemmel jöjj hozzám és hordozd őket és a többi teremtményemet, kiket a magam képére és hasonlatosságára teremtettem a szeretet akkora édességével."

Ezért felnyitván az értelem szemét, hogy engedelmeskedjék az Ő parancsának, beletekintett szeretetének mélységébe; akkor meglátta, hogy amint Isten a legfőbb és örök Jóság, úgy csakis szeretetből teremtett és váltott meg Fiának vérével minden teremtményt, aki ésszel bír; és ugyanezzel a szeretettel adott mindent, amit adott. Szorongatásokat és vigasztalásokat, mindent szeretetből adott és azért, hogy gondoskodjék az ember üdvösségéről. Isten pedig mondta: „Az értetek hintett vér nyilatkoztatja ki, hogy ez az igazság. Ők azonban önszeretetüktől megvakultan sok türelmetlenséggel botránkoznak, rossznak és gyűlöletből származónak, kárukra és romlásukra valónak ítélvén azt, amit Én szeretetből és az ő javukra adtam, hogy megszabadítsam őket az örök szenvedéstől és gyümölcsként nekik adhassam az örök életet. Miért panaszkodnak tehát rám? Miért gyűlölik azt, amit tisztelniük kellene? És miért akarnak ítélkezni rejtett végzéseimről, melyek mind egyenesek? De ők olyanok, mint a vak, aki a keze tapintásával, máskor az érzett íz vagy a hang zengése alapján akar ítélni jó és rossz felől a maga beteg és sekély megismerése szerint; és nem akarja követni azt, akinek van világossága, hanem mint az ostoba, a kéz tapintását követi, amely megtéved az érzékelésben, mert nincs világossága, hogy elkülönítse a színeket. És ugyanígy megtéved az ízlelésben, mert nem látja a tisztátalan állatot az eléje tett eledelben. A fület megcsalja a hang kedvessége, mert nem látja azt, aki énekel, s aki — mivel ő az élvezet miatt nem vigyáz magára — a halálát okozhatja. Ugyanígy tesznek ezek is, mintha csak vakok volnának: elveszítvén az értelem világosságát, az érzéki érzület kezével tapogatják a világ örömeit és jónak vélik azokat.

Mivel azonban az ilyen nem lát, nem veszi észre, hogy a világ olyan, mint a tövisekkel, sok nyomorúsággal és fájdalommal átszőtt posztó; annyira olyan, hogy önmaga számára is elviselhetetlen az a szív, amely a világot birtokolja. Ugyanígy a vágy szája, amely rendetlenül szeret, édesnek és ízesnek találja a világ eledelét; pedig a sok halálos bűn tisztátalan állata van előtte, amely tisztátalanná teszi a lelket. Ezért ha a hit világosságával nem tisztítja meg a lelkét, az örök halál lesz az övé. A hallás az önszeretet édes hangjait hallja, mert a lélek a saját érzéki önszeretete után fut; mivel azonban nem lát, megtéveszti a hang és a bűntől megkötözötten verembe esik ellenségei kezei közé. Hiszen önszeretetükben megvakulva nem jutnak el Hozzám — aki az ő útjuk és vezérük vagyok, világosság és élet, és aki rajtam jár nem tévedhet el és nem járhat sötétben —, mert bizalmukat

önszeretetükbe és a saját tudásukba vetették. Nem bíznak bennem, aki nem akarok mást, csak az ő megszentelésüket, és mindent szeretetből adok és bocsátok rájuk. És mindig botránkoznak bennem, Én pedig türelemmel viselem ezt és várok, mert szeretem őket anélkül, hogy ők szeretnének engem. Sok türelmetlenséggel, gyűlölettel és zúgolódással üldöznek mindig, a maguk vak látásával akarják vizsgálgatni az én rejtett ítéleteimet, melyek igazságban és szeretetben születtek. És nem ismerik még önmagukat, ezért hamis a látásuk. Aki ugyanis nem ismeri önmagát, az nem tud megismerni sem engem, sem az én igazságaimat igazságban. Akarod-e, leányom, hogy megmutassam neked, mennyire megcsalja magát a világ az én misztériumaimmal kapcsolatban? Nos, nyisd fel az értelem szemét és tekints belém!" A lélek szomjas vággyal engedelmeskedett, Ő pedig megmutatta annak a léleknek kárhozatát, akivel az az eset történt és akiért a lélek imádkozott, mondván:

„Akarom, hogy tudd, hogy azért engedtem ezt vele megtörténni, hogy kimentsem őt az örök kárhozatból, amelyben most láttad, és a vére által élete legyen az én véremben; nem feledkeztem meg ugyanis arról a szeretetről és tiszteletről, amely az én édességes Anyám, Mária iránt volt benne. Így tehát irgalmasságból tettem azt, amit a tudatlanok kegyetlenségnek tartanak. És mindez az önszeretetük miatt van így, amely elveszi tőlük a világosságot és ezért nem ismerik meg az igazságot. Ha azonban el akarnák távolítani a felhőt, akkor ismernének és szeretnének engem; és így mindent tisztelnének, és a maga idejében leszedhetnék a gyümölcsöt. De Én ebben az esetben is, és minden más esetben is a ti vágyaitokat teljesítem, fiaim, sok szenvedéssel; és gondviselésem velük lesz, többé vagy kevésbé, aszerint, ahogy ők bíznak bennem. Ha pedig a saját mértéküket meghaladva gondoskodom róluk, ezt szolgáim imádságaiért fogom tenni, hogy teljesítsem vágyaikat. Mert nem vetem meg azokat, akik alázatosan könyörögnek hozzám magukért vagy másokért. Ezért is hívtalak meg arra, hogy irgalmasságot kérj számukra és az egész világ számára. Foganjátok meg és hozzátok világra, fiaim, az emberi nem fiúcskáját a bűn gyűlöletével és utálatával, valamint a tüzes és gyötrelmes szeretettel!"

Ó drága és édes atyám, akkor ez a szolgáló, aki ennyit látott és hallott az édes első Igazságtól, úgy érezte, hogy meghasad a szíve. Meghalok és nem tudok meghalni! Légy részvéttel nyomorult leányod iránt, aki oly nagy gyötrelemben él Isten megbántása miatt, és nincs kinek feltárja magát, hacsaknem a Szentléleknek, aki gondoskodott rólam a kegyessége által bensőleg, külsőleg pedig úgy, hogy módot adott az írásra. Erősödjünk meg valamennyien Krisztusban, az édes Jézusban, és legyen számunkra enyhület a szenvedés; és fogadjuk hanyagság nélkül, nagy serénységgel az édes meghívást. Örvendezz, édes atyám, miután ennyire édesen hívott meg Isten, és türelemmel, nagy örömmel és gyötrő szenvedés nélkül viselj el mindent, ha az Igazság jegyese és az én lelkem vigasztalása akarsz lenni. Más módon ugyanis nem lehet részed a kegyelemben, és engem igen nagy keserűségben tartanál. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy az Igazság követőjének és szerelmesének láthassalak.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Áldd meg Máté testvért Krisztusban, az édes Jézusban! Ezt a levelet és egy másikat,

amit nektek küldtem, saját kezűleg írtam fenn Rocca szigetén[8] sok sóhaj és bőséges könnyek közepette. Annyit sírtam, hogy a szemem nézvén nem látott. Ugyanakkor telve voltam csodálattal önmagam és Isten jósága iránt, mert előttem volt az értelmes teremtmények felé megmutatkozó irgalmassága és a gondviselése, amely túláradt felettem, hiszen megadta nekem enyhületként a vigasztalást, melynek hiányát tudatlanságomban nem is érzékeltem: gondoskodott rólam az írás képességének megadásával, azért, hogy visszatérvén a magasból, feltárhassam kissé a szívem, nehogy meghasadjon. Mivel nem akar még elvinni ebből a sötét életből, csodálatos módon megszilárdította elmémben az írás képességét, úgy, amint ezt a tanító teszi a kisgyermekkel, akit példájával tanít. Ezért amint eltávoztál, azonnal tanítani kezdett álmomban a dicsőséges János evangélista és Aquinói Szent Tamás. Bocsáss meg nekem a sok írásért, de a kéz és a nyelv a szívvel van összhangban. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

273. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Egy halálraítélt lelkének hazatérése Istenhez. A vértanúk vérének Krisztus vére által van értéke. Szeretet-áldozatra biztat.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett és legdrágább atyám és drága Fiacskám Krisztus Jézusban, én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok és neked ajánlom magam Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy égve és megfulladva láthassalak az Ő édességes vérében, amely vért az Ő legégőbb szerelme járta át. Ez az én lelkem vágya, azaz hogy ebben a vérben láthassalak téged, fiacskám, valamint Nannit és Jacomót is.[2] Nem látok más lehetőséget arra, hogy eljussunk azokra a fő erényekre, melyekre szükségünk van. Édes atyám, lelked, amely az én eledelem lett (és egyetlen pillanat sem múlik el anélkül, hogy ne venném magamhoz ezt az eledelt a szeretet oly égő tüzével feláldozott édes Bárány asztalánál), mondom, nem juthatna el az alázatosság kicsiny erényére, ha nem lenne belefulladva a vérbe. Ez az erény a gyűlöletből fog megszületni, a gyűlölet pedig a szeretetből. És úgy születik meg a lélek a legtökéletesebb tisztasággal, amint a megtisztított vas jön elő a kemencéből.

Azt akarom tehát, hogy zárkózz be Isten Fiacskájának megnyitott oldalába, amely olyan, mint egy illatokkal teli, nyitott bolt; benne még a bűn is illatossá válik. Itt pihen az édes Jegyes a vér és a tűz ágyán. Itt látszik és itt mutatkozik meg Isten Fiacskája szívének titka. Ó megcsapolt hordó, aki megitatsz és megré-

8. Lásd a 119. levél 5. jegyzetét a 285. oldalon.

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon.
2. Minden bizonnyal Katalin családjának tagjai, pontosan nem tudjuk, kik.

szegítesz minden szerelmes vágyat! Megvidámítasz és megvilágosítasz minden értelmet; annyira betöltöd az emlékezetet, amely benned fáradozik, hogy nem képes mást megtartani, másra figyelni, mást szeretni, mint az édes és jó Jézust! Vér és tűz, felbecsülhetetlen szeretet! Milyen boldog lesz a lelkem, amikor ennyire belefulladva lát téged! Azt akarom, hogy tégy úgy, mint aki vizet merít kannával, hogy valami másra árassza; te is így áraszd a szent vágy tüzét a testvéreid fejére, akik az édes Jegyes testében hozzánk kötözött tagjaink. És vigyázz, hogy az ördög általtásai (melyek tudom, sok kellemetlenséget okoztak és okoznak neked), vagy valamely teremtmény szava meg ne hátráltasson, hanem tarts ki a leghidegebb órában is, mindaddig, míg meg nem látjuk, hogy odaadhatjuk a vérünket édes és szerelmes vágyainkkal együtt.

Föl, föl, édes atyám, ne aludjunk tovább! Mert olyan híreket hallok, hogy én többé nem kívánok sem ágyat, sem kényelmet. Kezeim között tarthattam egy fejet, és ez oly nagy édesség volt számomra, hogy azt nem képes elgondolni a szív, elbeszélni a nyelv, látni a szem és hallani a fül. Teljesült Isten vágya, sok más misztériuma között, melyekről most nem beszélek, mert túl hosszú lenne.

Elmentem meglátogatni azt, akiről tudsz,[3] s ebből ő oly nagy vigasztalást és erőt merített, hogy meggyónt és nagyon jól felkészült. És megígértette velem az Isten szerelmére, hogy ott leszek mellette, amikor eljön az igazságosság ideje. Megígértem és így is tettem. Reggel még a harangszó előtt elmentem hozzá, amit nagy vigasztalásként fogadott. Elvezettem, hogy szentmisét hallgasson és fogadta a szentáldozást, amiben már soha többé nem lesz része. Akarata megegyezett Isten akaratával, alávetette magát neki és már csak az a félelem volt benne, hogy nem lesz elég erős abban a pillanatban. De Isten mérhetetlen és izzó jósága megfogta őt, hiszen akkora szeretetet és érzületet ébresztett benne a vágy Isten után, hogy nem tudott létezni sem nélküle, mondván: „Állj mellettem és ne hagyj magamra! És így nem érhet rossz, és nyugodtan halok meg." És fejét a keblemre hajtotta. Akkor ujjongás járt át és megéreztem vérének illatát, de ebben benne volt az én vérem illata is, melyet édes Jegyesemért, Jézusért szeretnék kiontani. És amint növekedett lelkemben a vágy és éreztem az ő félelmét, mondtam: „Légy bátor, édes testvérem, mert hamarosan megérkezünk a menyegzőre! Isten Fiacskájának édes vérében megfürödve fogsz ott megjelenni és Jézus édes nevével, akiről soha meg ne feledkezz, azt akarom! És én várok rád az igazságszolgáltatás helyén."

És gondold csak el, atyám és fiam, akkor eltűnt a szívéből minden félelem, arcán a szomorúság örömre változott és örömmel ujjongva mondta: „Honnan jön ez a nagy kegyelem, hogy az én lelkem édessége fog várni engem az igazságszolgáltatás szent helyén!" Látod, oly nagy világossághoz jutott, hogy szentnek mondta az igazságszolgáltatás helyét! Majd ezt mondta: „Örömmel és bátran megyek, és úgy tűnik, ezer esztendő telik el, míg odaérek, ha arra gondolok, hogy ott te vársz engem!" És olyan édesen beszélt, hogy szívem majd meghasadt Isten jóságától.

3 Niccolo di Tuldo perugiai ifjúról van szó, akit koholt vádak alapján halálra ítéltek. A börtönben szinte őrültként káromolta Istent és átkozta az embereket. Katalin megtérítette őt.

Vártam tehát őt az igazságszolgáltatás helyén, és szüntelen imádságban, Mária és Katalin szűz és vértanú[4] jelenlétében várakoztam. Mielőtt azonban ő odaért volna, letérdeltem és nyakamat rátettem a tuskóra. Magamra egyáltalán nem gondoltam, hanem könyörögtem és kényszerítően mondtam: „Mária!" Azt a kegyelmet kértem, hogy az utolsó pillanatban kapjon világosságot és szívbéli békét, s én láthassam, amint megérkezik a céljába. Akkor a kapott ígéret annyira betöltötte a lelkem, hogy bár nagy népsokaság vett körül, én nem láttam senkit.

Aztán megérkezett ő, mint egy szelíd bárány, és amikor meglátott, mosolyogni kezdett és azt akarta, jelöljem meg a kereszt jelével.

És miután megkapta a jelet, azt mondtam: „Rajta, édes testvérem, menj a menyegzőre! Mert mindjárt ott leszel az örök életben." Nagy szelídséggel térdre ereszkedett, én pedig kinyújtottam a nyakát, lehajoltam hozzá és a Bárány vérére emlékeztettem. Ajkai nem mondtak mást, csak: *Jézus* és *Katalin*. Ezeket mondván kezeim közé hullott a feje, én pedig lezártam szemeit az isteni jóságban, mondván: „Akarom!"

Akkor láthatóvá lett az Istenember, amint a nap ragyogása látható; és nyitott oldalába, a saját vérébe fogadta a vért; és a vérrel együtt isteni szeretetének tüzébe fogadta a szent vágy tüzét, melyet az Ő kegyelme gyújtott és rejtett el abban a lélekben. Miután befogadta a vérét és a vágyát, befogadta a lelkét is; bebocsátotta irgalommal telt, megnyitott oldalának fogadójába, és ezzel kinyilatkoztatta az első Igazság, hogy egyedül kegyelme és irgalmassága által fogadta őt be, és nem valamiféle cselekedetéért.

Ó milyen kimondhatatlan és édes dolog volt látni Isten jóságát! Mennyi édességgel és szeretettel várta ezt a testből eltávozó lelket! Feléje fordította irgalmas szemeit, mikor az vérében megfürödve – amely vérnek Isten Fiacskájának véréből van értéke – belépett az oldalba. Így fogadta őt az Atya hatalma, aki az erőt adta ahhoz, hogy ezt megtegye; a Fiú, a megtestesült Ige Bölcsessége, aki abból a gyötrelmes szerelemből részesítette és ajándékozta meg őt, mellyel Ő fogadta a szégyenletes kínhalált az Atya iránti engedelmességből az emberi természet és emberi nem javára; valamint a Szentlélek keze, aki megőrizte őt a halálban. Ő pedig egy olyan édes tettet vitt végbe, amely ezrek szívét vonja majd maga után. És ezen nem csodálkozom, hiszen ő megismerte már az isteni édességet.

Mint a menyasszony teszi, aki jegyesének küszöbéhez érkezett és egy pillanatra visszafordul, hogy tekintetével és fejének meghajtásával kifejezze a háláját annak, aki odáig kísérte őt, úgy fordult vissza ő is felém. Amint elnyugodott, az én lelkem is nyugalomban és békében pihent el a vér oly erős illatában, hogy nem voltam képes eltávolítani a vért, ami reám hullott.

Jaj nekem, szánalomra méltó nyomorultnak! Nem akarok mást mondani. Itt maradtam a földön a legnagyobb irigységgel! És nekem úgy tűnik, az első kő már letétetett. És ezért ne csodálkozz azon, ha nem akarok mást, csak azt, hogy az Isten Fiának oldalából áradó vérbe és tűzbe belefulladva láthassalak. Nos tehát, ne több hanyagságot, édes fiaim, mert a vér elkezdett áradni, hogy életet adjon. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

4. Alexandriai Szent Katalin.

274. — A FIRENZEI FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK ÉS HITVESÉNEK, ÁGNES ASSZONYNAK[1]

A szent félelem dicsérete. Minden tökéletességnek ez az erény az alapja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Gyermekeim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy Isten szent félelmében megalapozottan láthassalak titeket, mert e félelem nélkül nem részesülhettek a Kegyelem életében. Ez a szent félelem elűz minden szolgai félelmet a lélekből, és olyan biztonságot ad, hogy a lélek nem törődik azzal és nem fél attól, hogy Isten akaratát teljesítve az emberek nemtetszésével találkozik. Nem törődik rágalommal, sértegetéssel és gúnyolódással; nem fél elveszíteni anyagi javait, sőt az életét sem, mert látja, hogy kötelessége megadni Isten nevének a dicsőséget és a dicséretet; szemeit ugyanis fölemelte a földről a Teremtőjére azáltal, hogy a megfeszített Krisztus nyomdokait követi. Összes cselekedetei Istenre irányulnak és az Ő akarata szerint rendezettek. Minden értelmes teremtménnyel a szeretet szeretetében él. Minden jó, minden pihenés, béke és nyugalom ebből a szent és édes félelemből következik, és az igazságban megalapozott lélek minden tökéletessége belőle származik.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy Isten szent félelmében megalapozottan láthassalak benneteket; és kérlek titeket, tegyetek így a megfeszített Krisztus szerelméért. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

275. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Az önszeretet teszi igazságtalanná az embert. Semmi sem árthat annak a léleknek, aki a szentséges kereszt hajócskájában kel át ezen a viharos tengeren.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal,

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon.

hogy szívedet és érzületedet minden önszeretetből kivetkőzötten láthassam, annak érdekében, hogy az önszeretet meg ne akadályozza azt, hogy az Igazság jegyese légy; és ne tegyen félénk pásztorrá és a félelem miatt fel ne hagyj a szent igazságosság buzgóságával sem önmagad, sem a rádbízottak felé. Aki ugyanis önszeretetben él, abban nem ragyog igazságosság: az sem önmagának nem adja meg azt, ami az övé, azaz az önismeretének megfelelő gyűlöletet és utálatot, sem Istennek nem adja meg neve dicsőségét és dicséretét, sem a rábízottaknak nem adja a szent és tökéletes élet példáját; a hibázót nem dorgálja és a jót nem bátorítja, segíti és támogatja jó akarattal a szent Rendben. Így tehát akiben önszeretet van, az igazságtalanságokat követ el és nem tesz igazságot.

És ezért szükségünk van arra, hogy kivetkőzzünk önmagunkból és magunkra öltsük a megfeszített Krisztust, beszálljunk a szentséges kereszt hajócskájába és félelem nélkül hajózzunk ezen a háborgó tengeren. Mert ebben a hajóban senkinek sem kell szolgai félelemmel félnie, hiszen a hajó el van látva minden eledellel, amit csak a lélek akar. És ha ellenszelet látnánk, amely vág minket és késlelteti vágyaink azonnali beteljesülését, ne törődjünk vele, hanem álljunk eleven hittel, mert eledelünk van, a hajó erős, annyira és oly módon, hogy semmiféle szél nem fogja soha szirthez vágni és összetörni. És bár való igaz, hogy gyakran elborítják a tenger hullámai, de ez nem azért van, hogy mi megfulladjunk, hanem azért, mert jobban és tökéletesebben megismerjük magunkat a viharos, mint a békés időkben; és azért is, hogy a békés időben ne bízzunk rendetlenül önmagunkban, hanem szent félelemmel, alázatos és szüntelen imádsággal, szent és tüzes vággyal keressük Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét a kereszt e hajócskájába térve. Ezért engedi tehát meg Isten, hogy az ördög, a test és a világ a sok üldözéssel mint hullámokkal elborítson minket. Ha azonban a lélek, aki e hajón van, nem áll meg a fedélzeten, hanem behúzódik a hajó mélyére, a megfeszített Krisztus gyötrelmes és izzó szerelmének mélységébe, akkor semmi sem árthat neki, hanem inkább sokkal bátrabban és férfiasabban fog felkelni, hogy bűn nélkül viselje a szenvedéseket, fáradalmakat és a világ rágalmait, hiszen a hullámokban megízlelte és megtapasztalta az isteni gondviselést.

Kérlek tehát és akarom, hogy kivetkőzvén az önszeretetből és magadra öltvén a megfeszített Krisztus tanítását, szállj be a szentséges kereszt e hajócskájába és benne hajózz ezen a viharos tengeren az eleven hit világosságával, valamint az önmagad és a rádbízottak felé megmutatkozó szent és igaz igazságosság drágagyöngyével. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

276. — EGY BŰNÖS NŐNEK PERUGIÁBA A TESTVÉRE KÉRÉSÉRE[1]

Elfeledkezett a méltóságáról és a Teremtőjéről. Béres szeretetben él. Gondoljon a pokol elmondhatatlanu kínjaira. Isten előtt csak az erények felelnének érte. Tanuljon Magdolnától.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: részesülsz Isten Fiacskájának vérében, mert e vér nélkül nem lehet életed.

Kik részesülnek a vérben? Azok, akik Isten szent és édes félelmében élnek. Aki féli Istent, az inkább meghal, mintsem halálos bűnt kövessen el. Ezért, leányom, sírok és bánkódom miattad, akit Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtett és drága vérén visszavásárolt; te pedig nem vagy tekintettel sem méltóságodra, sem a nagy váltságdíjra, melyet érted fizetett, hanem úgy tűnik, úgy teszel, mint a disznó, amely a sárban hempereg: ugyanígy forogsz te a tisztátalanság sarában. A bűn szolgája és rabszolgája lettél, uraddá tetted az ördögöt és őt szolgálod éjjel és nappal.

Gondold meg, hogy az úr csak abból adhat a szolgájának, ami a sajátja. Ha te az ördögnek szolgálsz, abból részesülsz, ami az ördögé. Vajon mije van az ördögnek, leányom? Sötétsége, vihara, keserűsége, szenvedése, gyötrelmei és ostorai. Ahol ő van, ott nekünk sírásban és fogcsikorgatásban van részünk Isten látásától megfosztottan, amely látásban áll a lélek boldogsága. Ettől a boldogságtól az az ördögöket a saját kevélységük fosztotta meg; és ugyanígy megfosztják magukat ettől a látástól azok, akik az ördög akaratát követik. Íme, ezek azok az elviselhetetlen szenvedések, melyeket az a lélek kap, aki a halálos bűnök gonoszságát követi. Nincs nyelv, amely elbeszélhetné ezeket.

Jaj, jaj nekem, ha arra gondolok, hogy elveszítetted a Teremtőd emlékezetét, és nem látod, hogy olyan vagy, mint a testről levágott tag, amely — mivel levágták — hamarosan elszárad; ugyanígy te is, mivel a halálos bűn levágott és elválasztott Krisztustól, olyan lettél, mint a minden gyümölcs nélküli elszáradt és kiaszott fa. Ebben az életben megízleled a pokol előízét. Hát nem gondolsz arra, leányom, hogy milyen súlyos és nyomorúságos a te szolgaságod? Hogy már ebben az életben a pokolban és a rettenetes ördögök társaságában vagy? Gyere, gyere ki ebből a veszedelmes szolgaságból és sötétségből, amelybe jutottál!

Jaj nekem, ha nem teszed meg Isten szerelméért, legalább a világ előtti megszégyenülés és restelkedés elkerüléséért meg kell tenned! Vagy nem látod, hogy magad vagy az, aki az emberek kezébe adod magad, hogy kigúnyolják, megszégyenítsék és meggyalázzák a testedet? Vagy nem látod, hogy a béres szeretetével

1. A címzettről nincs adat.

szeretnek és szeretsz, és ez halált hoz rád? Csak annyira szeretnek és te is csak annyira szeretsz, amennyi öröm és haszon meríthető ebből a szeretetből. Ha megfogyatkozik az öröm és az ajándék, megfogyatkozik a szeretet is, mert nem Istenben volt megalapozva, hanem az Ördögben.

Gondold meg, leányom, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor. Ezért mondta édes Üdvözítőnk: „Legyetek készen, mert nem tudjátok sem az órát, sem a napot, amikor számon kérnek titeket!"[2] Szent János pedig azt mondja: „A fejsze már a fa gyökerére tétetett, hogy kivágják".[3] Gondold meg, hogy ha most számoltat el a legfőbb Bíró, akkor az ördög kezei között és a kárhozat állapotában talál. Meg kellene jelenned és nincs senki, aki felelne érted, mert akik felelhetnének érted, segíthetnének és támogathatnának (ezek az erények), nincsenek a birtokodban. Ellenben vannak barátaid, akik az igaz Bíró előtt kárhoztatni fognak: ezek az ördög, a világ és a test, melyeknek te oly nagy serénységgel szolgáltál. Ezek vádolni fognak téged, feltárván nagy szégyenedre és gyalázatodra azokat a megbántásokat, melyeket Isten ellen követtél el: örök halálra fognak kárhoztatni és magukkal visznek oda, ahol lobogó tűz, kén bűze, fogak csikorgatása, hideg és forróság van, valamint a lelkiismeret férge, amely mindig mardos és vádol, mert látja, hogy a saját hibájából vesztette el Isten látását és lett méltó az ördög látására.

Nos, ezt érdemled azért, hogy oly fáradságosan és keményen szolgáltál a világnak, az ördögnek és a testnek: sőt ebben az életben megízleled a poklot. Mivel tehát látod, hogy ezek ennyi rosszra tesznek méltóvá és annyi jótól fosztanak meg, végy szent erőt és erőszakot magadon, kelj fel ebből a nagy nyomorúságból és undokságból, menekülj a Teremtődhöz, aki befogad téged, ha te el akarod hagyni a halálos bűnt és vissza akarsz térni a Kegyelem állapotába. Én mondom neked, édes leányom, ha te ki fogod hányni a bűn undokságát a szentgyónás által, erősen fogadván, hogy többé nem esel el és nem térsz vissza a hányadékhoz, Isten édes jósága ezt fogja mondani neked: „Én ígérem neked, hogy soha nem fogok emlékezni arra, amivel megbántottál engem!"[4] És valóban így van, mert aki a töredelemmel és a bűn utálatával bünteti magát, azt Isten nem akarja büntetni a másik életben.

Ne tűnjön ez számodra fáradságosnak. Fuss ahhoz az édes Máriához, aki a kegyesség és irgalmasság Anyja. Ő majd elvezet téged Fiacskájának színe elé, feltárja érted a keblét, mellyel táplálta Őt és irgalmasságra fogja indítani irántad. Te mint a vérén visszavásárolt leány és szolgáló, be fogsz lépni Isten Fiacskájának sebeibe, ahol a kimondhatatlan szeretet akkora tüzét fogod találni, mely elégeti és megemészti minden bűnödet és nyomorúságodat. Látni fogod, hogy fürdő készült számodra a vérből, hogy lemossa rólad a halálos bűn lepráját és a tisztátalanságot, amelyben annyi ideig éltél! Nem fog kitérni előled a te édes Istened.

Kövesd az édes és szerelmes Magdolnát és tanulj tőle, aki mihelyt meglátta a bűnét és rosszaságát, és látta, hogy a kárhozat állapotában van, azonnal felkelt

2. Vö. Lk. 12, 40.
3. Vö. Mt. 3, 10. Lk. 3, 9.
4. Vö. Zsid. 10, 17.

az Istent megbántó bűn legnagyobb gyűlöletével és az erény szerelmével, és ment keresni, hol találhatja meg az irgalmat. Jól látta, hogy nem találhat máshol irgalmat, csak Krisztusban, az édes Jézusban, és ezért elment Hozzá; és nem törődött sem megbecsüléssel, sem megszégyenüléssel, hanem alázatosan a lábaihoz borult. Ott tökéletes alázatával szeretetéért, fájdalmáért és keserűségéért megkapta bűneinek bocsánatát. Kiérdemelte, hogy hallja ezt az édes szót: „Mária, menj békével és ne vétkezz többé!"[5]

Ugyanígy tégy te is, édes leányom, menekülj Hozzá! Figyeld meg Magdolna alázatát, amellyel a lábaihoz borult, kifejezvén ezzel azt az érzületet, amely szívbéli töredelemre indította és nem tartotta magát méltónak arra, hogy Mestere színe előtt megálljon. Ugyanígy gyere ki te is szíveddel, érzületeddel és testeddel a bűnből, és ne aludj tovább, mert az idő nem a tiéd. Ha pedig nem tiéd, akkor ne várj az időre!

Válaszolj a megfeszített Krisztusnak, aki alázatos hangon hív téged: fuss keneteinek illata után! Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, mert ily módon fogsz részesülni a vérben. Arra vágyódik a lelkem, hogy részesülni láthassalak a vérben és a kegyelem által a Fődhöz, a megfeszített Krisztushoz kapcsolt tag légy.

És ha azt mondanád nekem: „Visszatart az, hogy nincs miből megélnem!" —, akkor én mondom neked, Isten gondoskodni fog rólad. Én magam is hallottam a testvéredtől, hogy mindenben segítségedre akar lenni, amiben szükséget szenvedsz. Ne akard tehát megvárni az isteni ítéletet, amely lesújt rád, ha nem teszed ezt meg.

Ne akarj továbbra is az ördög tagja lenni, aki csalétekként használ arra, hogy a teremtményeket megfoghassa. Nem elég az a baj, amit magadnak okozol, gondold meg azt is, hányan kerülnek miattad a pokolba!

Egyebet nem mondok. Szeresd a megfeszített Krisztust, és gondold meg, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem! Mária, édes Anyám!

277. — ALEXIA ASSZONYNAK, AMIKOR KATALIN FIRENZÉBEN VOLT[1]

A közeli békekötés reményében imádságukat kéri, hogy Isten megdicsőüljön és az Egyházban egység legyen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal,

5. Vö. Jn. 8, 11.

1. Lásd a 49. levél 1. jegyzetét a 129. oldalon. A levél röviddel azelőtt készült, hogy VI. Orbán pápa és Firenze békét kötött, azaz 1378. július 18. előtt.

hogy a megfeszített Krisztus hűséges menyasszonyának és szolgálójának láthassalak téged is, a többieket is, annak érdekében, hogy mindig megújuljon a sírástok Isten dicsőségéért, a lelkek üdvösségéért és a szent Egyház reformjáért.

Most annak van az ideje, hogy bezárkózzatok önismeretetekbe szüntelen virrasztással és imádsággal, hogy mielőbb felkeljen a nap, miután a hajnal már hasadni kezdett. Eljött a hajnal, mert eltűnt a halálos bűnök sötétsége, amely bűnöket azzal követtek el, hogy nyilvánosan mondták és hallgatták az officiumot, és — annak ellenére, hogy volt, aki meg akarta ezt akadályozni — az interdiktumot most betartják. Hála, hála legyen édes Üdvözítőnknek, aki nem veti meg szolgáinak alázatos imádságát, könnyeit és tüzes vágyait! És nemcsak nem veti meg, hanem el is fogadja őket; és ezért meghívlak titeket, hogy könyörögjetek és kérjétek az isteni Jóságot, küldje el nekünk azonnal a békét, hogy Isten megdicsőüljön, a sok rossz eltávozzon, és valamennyien együtt hirdessük Isten csodálatos műveit.

Fel tehát! És ne aludjatok tovább, ébredjetek fel valamennyien a hanyagság álmából! Mondassatok a kolostorokban külön imádságokat, és mondjátok meg a priorának, végeztessen ő is külön imádságokat összes leányaival a békéért, hogy Isten tegyen irgalmasságot velünk és ne béke nélkül térjünk vissza. És imádkozzanak értem, nyomorult leányért, hogy adja meg nekem Isten a kegyelmet, hogy az igazság szerelmese és hirdetője legyek és az igazságért hallhassak meg. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

278. — BARTOLOMEA DI DOMENICO ASSZONYNAK RÓMÁBA[1]

Zarándokok vagyunk valamennyien. Célunk az örök élet, vándorbotunk a kereszt. Minden búcsút Krisztus véréért nyerünk el.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: jó és igaz zarándok vagy, azaz úgy élsz ebben az életben, mint zarándok és útonjáró. És mivel mi a halál végállomása felé rohanunk, azt akarom, férfias bátorsággal úgy cselekedj, mint egy bölcs zarándok, aki nem figyel sem fáradságra, sem örömökre, melyekkel az úton találkozik, hanem csak a végső célra tekint, ahová el akar jutni. Ugyanígy nekünk, útonjáróknak sem szabad hátra fordulnunk a szorongatások, bántalmazások és gyalázások miatt, melyek szóban vagy tettlegesen érhetnek minket ebben az életben. Ne fordulj hátra türelmetlenül,

1. A címzett Katalin tanítványi köréhez tartozott. Zarándokként ment Rómába, hogy búcsút nyerjen.

hanem igaz és szent türelemmel élj úgy, mint aki nem szándékozik itt maradni. De, mondom, a vigasztalások és örömök felé sem fordulhatunk rendetlen vággyal és kívánsággal, hanem férfiasan át kell lépnünk rajtuk és a felkínált öröm nem tarthat vissza minket.

Szükséges az is, hogy bot legyen a kezünkben ezen az úton, hogy megvédhessük magunkat a vadállatok és ellenségeink ellen. Ez a bot, drága anyám és leányom, a szentséges kereszt legyen, amelyen meg fogod találni a szeretetből feláldozott Bárányt, aki megvéd minket ellenségünktől, az érzékiségtől. Mert a lélek a szeretet e nagy tüzét szemlélve megöli és kiirtja a saját gonosz akaratát. Mondom, megvéd minket az ördögi gondolatoktól, a világ hamis hízelgéseitől, valamint a gyermekek és minden teremtmény iránti rendetlen szeretettől. Ó milyen édes és dicsőséges fa ez, mely a lélek támasza, s amely elviszi és eljuttatja őt a céljába! A mi célunk és végállomásunk az örök élet. Ez a cél legyen elméd szeme előtt, azt akarom, és így igaz zarándok leszel és el fogsz jutni az üdvösség kikötőjébe.

Fürödj meg, fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében; a megfeszített Krisztus vérét ízlelve keresd a Búcsút; mert nem mást tesz az ember, amikor búcsúért jár, mint a vért gyűjtögeti, hiszen mi a szeplőtelen Bárány véréért kapunk búcsút. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

279. — RISTORO CANIGIANI ÚRNAK[1]

A szeretet himnusza. A szeretet leánya a tökéletes tisztaság. Házasságát az önmegtartóztatás állapotában igyekezzék élni. Ne várja meg ezzel az öregkort.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak, amely szeretet az összes erények anyja és dajkája. Ez a szeretet teszi állhatatossá és kitartóvá az embert az erényekben, annyira, hogy sem ördög, sem teremtmény nem foszthatja meg az erénytől, ha ő maga nem akarja. Annyi édesség van benne, hogy gyötrő keserűséget nem enged a lélek közelébe, de édes keserűséget terem, amely hízlalja a lelket az igaz önismeretben, hogy megismerje a múlt és a jelen bűneit, melyeket Teremtője ellen követett el. E megismerés által kesereg, fájlalván, hogy annyira megbántotta a legfőbb és örök Jóságot és bemocskolta lelkének arcát és szépségét, melyet az alázatos és szeplőtelen Bárány vére megmosott. Ebben a vérben megismeri a Bárány szeretetének tüzét és mélységét, és ezen ismeret által eljut a szeretetre: más módon nem juthatna ide el. Mert annyira szereti a teremtmény a Teremtőjét, amennyire a Teremtője iránta való szeretetét látja. Szívünk minden

1. Lásd a 258. levél 1. jegyzetét az 576. oldalon.

ridegsége onnan származik ugyanis, hogy nem látjuk, mennyire szeret minket Isten. És miért nem látjuk? Mert az önszeretet felhője elhomályosítja az értelem szemét, ahol a szentséges hit világosságának pupillája van.

Ezzel a világossággal jutunk el a legtökéletesebb istenszeretetre. És ezzel jutunk el a felebaráti szeretetre. Amikor ugyanis a lélek szereti a Teremtőjét, szeretni akarja azt is, akit Ő nagyon szeret: és ezért látván, hogy Ő nagyon szereti a teremtményt, szeretetének tüze arra készteti, hogy ő is szeresse és szolgálja nagy gonddal és szorgalommal őt. És mindazzal, amivel Istennek nem tud használa lenni, mert neki nincs szüksége ránk, használa akar lenni a felebarátjának, szolgálván őt azokkal a lelki és anyagi javakkal és kegyelmekkel, melyeket Istenétől kapott. És minden szolgálatában lelki szándék vezeti, hiszen az egyszerű és szabad szeretet nem keresi a magáét, azaz nem önmagáért szereti Istent, a felebarátját és önmagát, hanem mindent Istenért szeret.

A szeretet nem színlel és nem kétszínű: nem mutat mást kifelé, mint amit belül hordoz. Alázatos és nem kevély, sőt az alázatosság táplálja a lélekben a szeretetet. Nem hitetlen, hanem hivő, mert hittel szolgálja Istent és a felebarátot, nem önmagában, hanem Istenben remélve. Nem oktalan, éppen ezért minden cselekedetében nagy okossággal jár el. Igazságos, mert mindenkinek megadja a magáét: megadja Istennek neve dicsőségét és dicséretét a szent erényekkel, a felebarátnak a jó akaratot, önmagának pedig bűnei gyűlöletét és gyengeségének megvetését. Erős, mert nem gyengíti türelmetlenség a nehézségekben, sem rendetlen öröm a szerencsés időkben. Megbékíti a viszálykodókat, megfékezi a haragot, és megtiporja a lustaságot és az irigységet, hiszen a felebarát javának úgy örül, mint a sajátjának és úgy is szereti, mint a saját javát. Újra felöltözteti a lelket a Kegyelem ruhájába, amely annyira erős, hogy semmiféle bűn át nem hatolhat rajta, hanem nyila visszatér arra, aki kilőtte. Ezért látjuk azt, hogy ha a felebarát jogtalansággal ver minket és mi türelmesen viseljük, a bűn mérges csapása a támadót sebzi meg; és ha a világ a maga állásaival, örömeivel és kedvteléseivel támad, mi pedig megvetéssel fogadjuk, a csapás visszatér hozzá a gyűlölettel; és ha az ördög ver minket a sok különféle és változatos kísértésével, mi az akarat erejével visszaverhetjük őt azáltal, hogy erősek, állhatatosak és kitartók vagyunk mindhalálig és nem egyezünk bele az ő gondolataiba és gonoszságába.

Amíg őrizzük ezt a sziklavárat, semmiféle csapás sem árthat nekünk, hiszen egyedül az akarat az, ami elköveti a bűnt vagy erényesen cselekszik, tetszése szerint. Ha a tisztátalanság csapása akarna verni minket, visszaverjük a tisztaság illatával, amely tisztaság és önmegtartóztatás angyalivá teszi a lelket és a szeretet leányává. És ez az édes anya, a szeretet annyira szereti őt, hogy nemcsak attól a tisztátalanságtól óvja meg, amely halált okoz a léleknek, azaz azok tisztátalanságától, akik a testiség sarában forognak, mint a vadállatok, hanem azt is elkerülteti vele, ami megengedett és nem jár halálos bűnnel, azaz a házasság állapotát; és ezért az ember amennyire csak teheti, menekül tőle, mert jól látja, hogy nem jöhet ki a sárból anélkül, hogy be ne piszkolódna. Teljesen lehetetlenség sarat dagasztani és be nem mocskolódni. És ezért az a lélek, aki tökéletes szeretetben él, az önmegtartóztatás illatát ízleli és menekülni akar mindentől, ami vele ellentétes. Ó mennyire édes és elfogadott áldozat lenne az Isten előtt, drága fiam és

leányom, ha ezzel az édes és szelíd illattal ajánlanátok föl magatokat Istennek, és a leprát meghagynátok a leprásoknak, ti pedig követnétek immár az angyali állapotot! Ne várjátok meg az öregkort, amikor a világ hagy el minket: keveset érne Isten előtt, ha azt hagynátok el, amit úgysem tudtok megtartani. Adjátok neki az ifjúság virágát, amit a legnagyobb szeretettel fogad majd, és nagyon kedves és drága lesz számára.

Ne aludjunk tovább a megfeszített Krisztus szerelmére! Oly hosszú ideig tettük istállóvá testünket és elménket, hogy ideje lesz kertté változtatni! És nem várhatunk az időre, mert az idő sem vár ránk. Hívjátok és késztessétek egymást erre az édes tisztaságra, amely illatot áraszt Isten és a teremtmények színe előtt! Biztos vagyok benne, hogy ha él bennetek ez a szeretet-édesanya, akkor meg fogjátok ezt tenni képességeitek szerint: harcoljatok törékenységtek ellen, amikor rugdalózni akar az ész ellen, más módon nem fog menni.

És ezért, arra vágyva, hogy ebben a tökéletes és páratlan állapotban láthassalak titeket, megfontolván, hogy másképp nem lehet ide eljutni, csak a szeretet útján, mondtam és mondom a legnagyobb vággyal, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan akarlak látni benneteket; amely szeretet magához ölel minden jót és elkerüli és megfutamítja a bűn minden rosszaságát. Miután pedig ennyire édes és gyönyörűséges, nem szabad hanyagul vesztegetni az időt, hanem fel kell kelni nagy serényen a szentséges hit világosságával, amely világossággal meg fogjuk látni, hogy szeretnek minket. Ezt látva meg fogjuk ismerni Isten jóságát, s miután megismertük, megszeretjük és ezzel a szeretettel elűzzük az önszeretetet, amely elveszi a Kegyelem életét. Töltsétek meg az emlékezetet a megfeszített Krisztusra való szüntelen emlékezéssel. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

280. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

A hit, a remény és a szeretet gazdagságával hirdessék az igazságot. Könyörögjenek a gyümölcsért : a békéért, az Egyház reformjáért és a keresztes háború megindításáért.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: a szeretet edénye vagy, azaz tűzzel hordozod és bátran hirdeted az igazságot és hinted Isten igéjének magvát minden emberbe, különösen most, a mi édes földi Krisztusunk előtt.

Rajta, drága atyám és drága fiaim, úgy járjatok, mint akik szegényekként, a hit

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon.

és a remény gazdagságával, és a szeretet erejével és kötelékével hirdetitek Őt. Emlékezzetek a szavakra, melyeket az első édes Igazság mondott: „Úgy fogod küldeni a fiaidat, mint bárányokat a farkasok közé. Menjenek nyugodtan, mert én velük leszek. És ha az emberi segítség megfogyatkozna, az isteni segítség mindig velük lesz."

Ó atyám és fiacskáim, ki akarna más örömöt és erősséget? Kinek van oka félelemre? Annak, aki nem bízik; de nem annak, aki meghal Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhségétől és az isteni szeretet tüzében emésztődik, mert megfürdött a feláldozott Bárány vérében, és megfojtotta és elemésztette magát benne.

Jaj, jaj az én szerencsétlen lelkemnek! Meg akarok halni és nem tudok meghalni! A szív meghasad, a csontok szétesnek, mert nem jön a vágyott idő! Jóllehet az első Igazság akarata szerint kinyílnak a virágok, de ez nekem nem elég, mert nem a virágból élünk, hanem a gyümölcsből. Mondom, atyám és fiaim, segítsetek rajtam, nyomorulton, mert éhen halok. Könyörögjetek az első édes Igazsághoz, hogy késlekedés nélkül ajándékozza nekünk a gyümölcsöket. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

281. — NERI DI LANDOCCIÓNAK[1]

Isten minden rendelkezését köteles tisztelettel fogadja. Fojtsa meg a maga véleményét.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szentséges hit világosságát láthassam benned, annak érdekében, hogy soha ne botránkozz, bármit is látnál, hanem Isten minden titokzatos rendelésében megbékéljen elméd, szemlélvén azt a kimondhatatlan szeretetet, melytől késztetve, előhívta önmagából értelmes teremtményeit, nekünk adta a saját képét és hasonlatosságát, és az alázatos és szeplőtelen Bárány vérében megváltott minket.

Így cselekedvén köteles tisztelettel fogadsz majd mindent, ami veled történik, és igaz alázatossággal megfojtod minden véleményedet, ha az ördög általtása folytán olykor úgy látnád, hogy a dolgok nem a maguk rendje szerint mennek a sok szellemi elfoglaltság vagy a sok édes testi gyötrelem miatt.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Az áldott Jézus ajándékozzon meg örök áldásával. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 42. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.

282. — OSIMÓI MIKLÓSNAK[1]

A főpap legyen az Egyház oszlopa. A kitartás fáradalmai és kísértései. Az egyetemes Egyház javának és a papság megújulásának vágyával fáradozzon Isten dicsőségéért. Sürgesse a Szentatyát a béke érdekében.

A megfeszített Jézus Kriszuts és az édes Mária nevében!

Drága és Főtisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy szilárd oszlopnak láthassalak — amely soha meg nem mozdul, csak Istenben — azáltal, hogy nem kerülöd és nem hagyod abba a munkát és a fáradozást Krisztus édes Menyasszonyáért a szent Egyház misztikus testében sem azok tudatlansága és hálátlansága miatt, akik ebben a kertben legelésznek, sem az undor miatt, ami azért támad benned, mert a szent Egyház ügyeinek intézésében kevés rendezettséget látunk. Gyakran megtörténik ugyanis, hogy amikor az ember valamiért fáradozik és az eredmény nem olyan, amilyennek kívánná, az elmét undor és szomorúság tölti be, és így gondolkodik magában, mondván: „Jobb lesz, ha felhagysz ezzel a munkával, amit megkezdtél és amivel ennyi időt vesztegettél és nem jutottál végére; keresd inkább elméd békéjét és nyugalmát!"

Bátran kell felelnie erre a léleknek Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhségével és a saját vigasztalásának elutasításával, mondván: „Én nem akarom elkerülni és abbahagyni a fáradozást, mert nem vagyok méltó arra, hogy elmémnek békéje és nyugalma legyen. Sőt, ki akarok tartani abban az állapotban, amit választottam, és fáradozásaimmal férfiasan meg akarom adni Istennek a dicsőséget és a felebarátomnak a fáradozást."

Máskor az ördög kelt undort bennünk a teendőink iránt azáltal, hogy amikor kevés békéje van elménknek, elénk állítja az elmének ezt az állapotát, mondván: „Többet vétkezem így, mint amennyi érdemet szerzek. És ezért szívesen elfutnék e munka elől, nem a fáradság miatt, hanem mert nem akarok vétkezni." Ó drága atyám, ne higgy se magadnak, sem az ördögnek, amikor ilyen gondolatokat ébreszt a szívben és az elmében, ne adj helyt ilyen gondolatoknak, hanem vidáman, szent és izzó vággyal öleld át a fáradalmakat minden szolgai félelem nélkül.

És ne félj attól, hogy ezzel vétkezel, mert a vétek a rendetlen és gonosz akaratban nyilvánul meg. A bűn ugyanis az, amikor az akarat nincs Istennek alárendelve. Ezért ha a lélek meg van fosztva a vigasztalástól, az Officium végzésétől és a sok zsoltártól, és nem a maga helyén és idejében, és nem olyan nyugodt lélekkel mondja ezeket, mint szeretné, ettől az időt még nem vesztegeti el, hanem nagyon is Istenért tölti. Nem szabad tehát szenvedni emiatt, és különösen akkor nem, ha Krisztus Menyasszonyának szolgálatában fáradozik és dolgozik. Mert bármivel és bármi módon is fáradozunk az Egyházért, annyira kedves és érdemszerző ez Isten előtt, hogy értelmünk nem elegendő ennek meglátására vagy elképzelésére.

1. Lásd a 181. levél 1. jegyzetét a 406. oldalon.

Emlékszem, édes atyám, Isten egyik szolgálója[2] kinyilatkoztatást kapott arról, mennyire kedves Isten előtt ez a szolgálat; és ezt azért mondom el neked, hogy lelkes légy ebben a fáradozásban. Egy alkalommal, miként máskor is, Istennek ez a szolgálója tudomásom szerint a legnagyobb vággyal vágyva arra, hogy életét és vérét adja és egész önmagát föleméssze és föláldozza Krisztus Menyasszonyáért, azaz a szent Egyházért, fölemelte értelmének szemét önmaga és Isten benne levő jóságának megismerésére, azaz annak szemlélésére, hogy nem önmaga által létezik, hanem létét és a létre épülő összes ajándékokat és kegyelmeket Isten adta neki szeretetből; és a Szeretetnek ily nagy mélységét látva és ízlelve nem látta, mi módon válaszolhatna Istennek, ha nem a szeretettel. Mivel azonban neki nem tudott semmi hasznosat tenni, nem tudta megmutatni iránta való szerelmét sem; és ezért körülnézett, lát-e és talál-e valakit, akinek közvetítésével megmutathatná szerelmét. Azért meglátta, hogy Isten a saját értelmes teremtményét szereti leginkább: azt a szeretetet, amelyet önmagában megtalált, megtalálta mindenkiben, mert mindannyian Isten szeretettjei vagyunk. És megtalálta azt a közvetítőt (aki által megmutathatta, szereti-e Istent vagy sem), akinek tudott hasznosat tenni. Akkor fölserkent felebarátainak szeretetében égve és oly nagy szeretet fogant benne az üdvösségük iránt, hogy szívesen odaadta volna életét az üdvösségükért. Így tehát azt, amivel Istennek nem tudott használa lenni, a felebarátjának akarta megtenni. És miután meglátta és megízlelte, hogy a felebarát közvetítésével illő válaszolnia Istennek, és így kell szeretetet adnia a szeretetért — mert abból, hogy Isten az Ige, az Ő Fiacskája közvetítésével mutatta meg irántunk való szeretetét és irgalmát, látható, mennyire kedves előtte a lelkek üdvössége utáni vágy közvetítése, amely vággyal Istent dicsőítjük és a felebarátért fáradozunk —, azt kutatta, milyen kertben és milyen asztalon ízlelik a felebarátot.

Akkor a mi Üdvözítőnk kinyilatkoztatta ezt neki, mondván: „Legszeretettebb leányom, az én Menyasszonyom kertjében kell enned őket, a szentséges kereszt asztalánál, azaz szenvedéssel, gyötrelmes vággyal, virrasztásokkal, imádságokkal és minden gyakorlattal, amire csak képes vagy, minden hanyagság nélkül. És tudd meg, hogy nem vágyódhatsz a lelkek üdvössége után, ha vágyad nem a szent Egyházé, mert az Egyház azoknak a teremtményeknek egyetemes teste, akik részesülnek a szentséges hit világosságában, és senkinek sem lehet élete, ha nem engedelmeskedik az én Menyasszonyomnak. És ezért arra kell vágyakoznod hogy keresztény felebarátaidat, a hitetleneket és minden értelmes teremtményt ebben a kertben láss legelészni: a szent engedelmesség igájában, az eleven hit világosságának öltözetében, azaz szent és jó cselekedetekben, mert a hit cselekedetek nélkül halott. Ez az az általános vágy és éhség, amely az egyetemes testre irányul. Neked azonban most azt mondom és azt akarom, hogy növekedjék benned a részleges vágy és éhség, amely az Egyház misztikus testére irányul az én Menyasszonyom megújulásáért; az életedet is légy kész odaadni ha szükséges. Mert

2. Katalin maga. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét az 52. oldalon.

ezek[3] megújulását az egész világ haszna követi majd. Miért? Mert a sötétség, a tudatlanság, az önszeretet, a tisztátalanság és a felfuvalkodott kevélység miatt született és születik alárendeltjeik lelkében sötétség és halál. Ezért felszólítalak téged és többi szolgámat, hogy fáradozzatok a vágy, a virrasztás és az imádság, és minden más gyakorlat által a tőlem kapott képességtek szerint; mert bizony mondom neked, annyira kedves előttem az Egyházért viselt fáradság és szolgálat, hogy nemcsak azokban a szolgáimban jutalmazom meg, akik egyenesek és jó szándékúak, hanem még a világ szolgáiban is meg fogom jutalmazni, akik gyakran csak önszeretetük miatt szolgálják, sőt néha azért a tiszteletért, amelyben a szent Egyház szolgáiként részesülnek. Mondom tehát, senki sem marad jutalom nélkül, aki tisztelettel szolgálja az Egyházat, és mondom neked, nem fog örök halált látni. Amint nem hagyom büntetlenül azok bűnét sem, akik nem szolgálják az én Menyasszonyomat, és akár így, akár más módon tiszteletlenek iránta."

Akkor, látván Isten jóságának ezt a mérhetetlen nagyságát és bőségét, valamint azt, hogy mit kell tennünk annak érdekében, hogy kedvesebbek legyünk előtte, annyira megnövekedett benne a vágy tüze, hogy ha lehetett volna, napjában ezerszer is odaadta volna az életét a szent Egyházért, és az ítélet utolsó napjáig tette volna ezt, mert kevesebbnek tűnt ez számára, mint egy cseppnyi bor a tengerben. Amint ez így is van.

Akarom tehát és felszólítalak, hogy fáradozz az Egyházért, mint mindig is tetted: légy oszlop, amely ennek a Menyasszonynak támaszául és segítésére rendeltetett. És úgy kell azzá lenned, hogy sem vigasztalás, sem szorongatás meg nem rendít soha. Sem a sok ellenszél miatt, melyek azért jönnek, hogy akadályozzák az igazság útján járókat, sem bármi más miatt nem szabad hátra fordítanunk a fejünket. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy szilárd oszlopnak láthassalak.

Rajta hát, édes és drága atyám, mert ez a mi időnk, amikor megadhatjuk Istennek a dicsőséget és fáradozhatunk ebben a Menyasszonyban érte. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, kérleld a Szentatyát, hogy minden lehetőséget, amire csak módja van lelkiismeretének megőrzése mellett, ragadjon meg a szent Egyház megújulása és a béke érdekében, hogy véget érjen a háború, melyben annyi lélek kárhozatát látjuk! Teljes serénységgel és hanyagság nélkül tegyen meg mindent, mert Isten keményen meg fogja dorgálni minden hanyagságért, és lanyhaságért, és számon fogja kérni tőle a lelkeket, akik miatta vesztek el. Ajánlj neki engem alázattal és kérd rám áldását. Egyebet nem mondok. Maradj, meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Szent Katalin szóhasználatában az egyetemes test az Egyház egésze, a misztikus test a papság. Itt tehát a szent és igaz pásztorok és vezetők kiválasztásával járó megújulásról van szó. (Vö. a Dialógus 3. részének tanításával és a pápákhoz írt levelekkel, melyekben állandóan a jó és szent életű papok és vezetők kiválasztását sürgeti.)

283. — DELLA FONTE TAMÁS DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Egy látomásról, melyben megízlelhette a vértanúság gyümölcsét. Szent Lucia követésére buzdít.

Dicsértessék a mi édes Üdvözítőnk!

Szeretett és drága Atyám Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, a te méltatlan leányod, írok neked Isten Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy az Ő bőségesen áradó vérében égve és átalakulva láthassalak. Ez a vér lelkesít minket és ez késztet arra, hogy rohanjunk a csatatérre, amint az az édes és szerelmes Lucia tette, akiben oly nagy volt a szeretet Isten Fia vérének szüntelen emlékezete által, hogy férfias lelkülettel rohant áldozatul adni a testét. Kérem édes Üdvözítőnket vezessen el minket arra, hogy ugyanígy odaadjuk és szétszaggattassuk a testünket.

Ne csodálkozz azon, drága atyám, hogy nem tudok betelni ezzel az áldozattal, mert az ő ünnepnapja[2] újra megízleltette velem vértanúságának gyümöcsét. A vágy odavitt engem a Bárány asztalához, aki azt mondta nekem, nyomorúságos nyomorultnak: „Én vagyok az asztal és én vagyok az eledel". És a Szentlélek keze volt a felszolgáló és édesen nyújtotta az eledelt az igaz ízlelőknek. Ott beteljesedni látszott az édes beszéd, melyet az Igazság édes ajka mondott: „Atyám házában sok lakás van".[3] Ó édes atyám, mily különbözők voltak erényeiknek gyümölcsei, amely erények által ebben az életben tevékenykedtek! És mindenki a gyümölcs különbözősége szerint ízlelte angyali természettel a legfőbb boldogságot. Ott annyi igazságot láttam, hogy lelkem megvallotta, hogy sohasem szeretett. És ezért könyörögtem Isten színe előtt, hogy az ő[4] közbenjárásáért öltöztessen engem az igazság ruházatába. Ekkor a lelkem oly nagy megújulást érzett, hogy nyelv azt nem képes elmondani. Jaj nekem, jaj nekem, nem akarok többet mondani csak annyit, hogy könyörgök az édes Luciához, vezessen el minket azonnal oda, hogy áldozatai lehessünk az igazságnak.

Üzenetet küldtél nekem, mondván, írjak Katalinnak és hamarosan jöjjek; s hogy Ágnes asszony el akarta készíteni a végrendeletét. Tudd meg tehát, hogy Katalinnak nem írtam, és a többi szeretett leányomnak sem időm kevés volta miatt. Így ments ki engem náluk és áldd meg mindnyájukat Jézus Krisztus nevében, az én nevemben és az itteniek nevében ezerszer ezerszer.

Tudd meg, hogy a főpapokban olyan tiszteletet láttam Isten iránt, mint még soha. Úgy tűnik, Isten nagy és kövér falatokat akar nekünk adni. És azt is mondom még, hogy a Ripoli kolostor kijött az ördög kezei közül.

Alexia, Cecca és Catarina neked ajánlják magukat. Neked ajánlja magát Katalin, a te rabszolgaleányod, Isten szolgáinak szolgálója.

1. Lásd a 25. levél 1. jegyzetét a 70. oldalon. Ez a levél valószínűleg 1375. dec. 13. után készült.
2. Szent Lucia ünnepe, azaz december 13-a.
3. Jn. 14, 2.
4. Szent Lucia.

284. — LUNA PÉTER BÍBOROSNAK[1]

Ne tartsa vissza szolgai félelem attól, hogy életét adja az igazságért. A földi Krisztus mellett az igazság hirdetője legyen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő és drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igazság szerelmesének láthassalak, amely igazság megszabadít minket. Mert nincs senki, aki az igazság ellen cselekedhetne. De ezt az igazságot, úgy tűnik, csak akkor lehet tökéletesen birtokolni, ha az ember ismeri: mert ha nem ismeri, nem szereti, és ha nem szereti, nem találja meg önmagában és nem követi ezt az igazságot. Szükségünk van tehát a szentséges hit világosságára, amely világosság az értelem szemének pupillája. Ezzel a szemmel, ha jelen van a szentséges hit világossága, a lélek megismeri Isten édes igazságát, meglátja az igazságban, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és amit ad vagy megenged ebben az életben, csak e célból teszi, azaz hogy megszenteltek legyünk Őbenne.

Mi bizonyítja ezt az igazságot, hogy Isten nem akar mást és azért teremtett minket a saját képére és hasonlatosságára, hogy Benne örvendjünk, részesedvén az Ő örök javában? Az egyszülött Fiú szeretet tüzével hintett vére, amely vérrel újjá lettünk teremtve a kegyelemre. Mert ha Isten mást akarna és mást nézne, mint a mi javunkat, nem adott volna nekünk ilyen Megváltót. Így tehát a vérben ismerjük meg az igazságot a szentséges hit világosságával, amely világosság az értelemben van. Ekkor a lélek felgyullad az igazság szerelmétől és az igazsággal táplálkozik; és az igazság szerelmeseként előbb választja a halált, mintsem eltávolodjon az igazságtól. És nem hallgatja el az igazságot, amikor a beszéd ideje van, mert nem fél sem a világ embereitől, sem az életének elvesztésétől, felkészült ugyanis arra, hogy odaadja életét az igazság szerelméért: de Istent egyedül féli.

Az igazság bátran dorgál, mert az igazság társa a szent igazságosság: az a drágagyöngy, melynek minden teremtményben ragyognia kell, aki ésszel bír, de különösen a főpapban. Az igazság hallgat, amikor a hallgatás ideje van, de hallgatása kiált a türelem kiáltásával. Az igazság ugyanis nem tudatlan, hanem látja és felismeri azt, mi szolgál inkább Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére.

Ó drága atyám, szeress bele ebbe az igazságba annak érdekében, hogy oszlop

1. Az aragóniai születésű Pietro di Luna 1375-ben lett XI. Gergely bíborosa. A nyugati egyházszakadásban az ellenpápa, VII. Kelemen oldalára állt és követeként egész Hispániát és Portugáliát bejárta, hogy megnyerje őket VI. Orbán pápa ellen. 1394-ben őt választották meg Avignonban a következő ellenpápának (XIII. Benedek), s mint ilyen, egészen a haláláig, 1423-ig konokul tartotta magát. Közben négy pápa is követte egymást Péter székében (IX. Bonifác, VII. Ince, XII. Gergely és V. Márton), sőt a szakadás hívei 1409-ben egy újabb ellenpápát is választottak, V. Sándort, majd ennek utódául XXIII. Jánost, de XIII. Benedek vagy nem tárgyalt, vagy a tárgyalások során nem engedett. A Konstanzi zsinat (1414–17) letette a pápaságról, de ő Aragónia támogatását élvezve mindhalálig ellenpápaként élt és viselkedett egy aragóniai várban. Katalin ezt a levelet 1378-ban írta neki, röviddel VI. Orbán pápa megválasztása után.

légy a szent Egyház misztikus testében, ahol ezt az igazságot kell szolgálnod; mert az igazság az Egyházban van, és mivel benne van, azt akarja, hogy őszinte emberek szolgálják, akiket megvilágosított az igazság szerelme és nem tudatlanok vagy járatlanok az igazságban.

Úgy tűnik azonban, Isten Egyháza nagyon híjával van a jó szolgáknak, mert ismét annyira megnövekedett értelmünk szemében az önszeretet felhője, mintha senki sem látná és ismerné ezt az igazságot. Éppen ezért nem is szeretik, hiszen mivel érzéki és csak önmagukra irányuló szeretettel vannak tele, szívüket és érzületüket nem töltheti be az igazság szeretete; és így hazugság és hamisság van azok szájában, akik az igazság hirdetői lettek. És én, drága atyám, bizonyítani tudom, hogy ez így van, mert azon a helyen, ahol most vagyok — és most hagyjuk figyelmen kívül a világiakat, akik között sok a rossz és kevés a jó — a szerzetesek és a világi klerikusok, és különösen a kolduló testvérek, akiket arra rendeltek, hogy az igazságot hirdessék és védelmezzék Krisztus édes Menyasszonyát, eltérnek az igazságtól és a szószéken meghazudtolják azt. Hiszem, hogy az én bűneim az okai ennek. Az interdiktum miatt mondom ezt, amit ők nem tartanak meg. És nemcsak ők maguk tették a rosszat, hanem még azoknak is tanácsolják, hogy jó lelkiismerettel bemutathatják és hallgathatják a szentmisét, akik nem értettek velük egyet; és aki nem megy el a misére, arról azt mondják, bűnt követ el. És ezzel a népet olyan eretnekségbe vitték, amit szörnyű nemcsak látni, de még elgondolni is. És mindezt az emberektől való szolgai félelem, az emberek tetszésének keresése és az ajándékok utáni vágy mondatja és tételi velük. Jaj nekem, jaj nekem! Meghalok és nem tudok meghalni, amikor látom, hogy meg vannak fosztva az igazságtól azok, akiknek meg kellene halniuk az igazságért!

Azt akarom tehát, édes atyám, hogy te az igazság szerelmese légy, annak érdekében, hogy a kitartás beteljesítse szent elhatározásodat (amit azért tettél, mert megismerted, hogy Krisztus Menyasszonyának jó és szent pásztorokra van szüksége), és szolgai félelem nélkül tedd minden dolgodat. Kérlek, légy ott a földi Krisztus füle mellett és hangoztasd szüntelenül ezt az igazságot, hogy újítsa meg az igazságban Menyasszonyát. Mondd neki férfias szívvel, hogy szent és igaz pásztorokkal újítsa meg, de ezt ne csak szóval tegye, hanem érzülettel és igazságban, mert ha csak mondaná, de nem tenné, az semmit sem érne. Ha pedig nem támasztana jó pásztorokat, sohasem teljesülne a megújulás utáni vágya. Törekedjék tehát a megfeszített Krisztus szerelméért bizalommal és kedvességgel irtani a víciumokat és elültetni az erényeket, amint lehetősége van rá. És legyen kedves számára Itália békéje, hogy azután mint szép csapat, magasba emelvén a kereszt zászlaját, áldozatul adjuk magunkat Istennek az igazság szerelméért. És kérd, hogy ne hagyja büntetlenül a vétkeket, különösen azokét ne, akik gyalázzák a hitet önszeretetük miatt. És akarja Isten szolgáit látni maga mellett, akik majd egyszerű szívvel segítenek neki a fáradalmak viselésében. Mert ha ennek a betegségnek gennyét el akarja távolítani, akkor el kell viselnie neki is, neked is, és másoknak is, az üldözéseket és azt a botot, amit az emberek nyelve jelent.

Ha azonban az igazság szerelmesei lesztek az igazságosság drágagyöngyével, amelyet az irgalmasság fűszerez (azaz nem rak senkire nagyobb terhet, mint amekkorát el tud vinni), akkor nem fogtok törődni semmivel, és nem fogjátok

hátra fordítani a fejeteket, bármi és jöjjön, hanem állhatatosak és kitartók lesztek mindhalálig. És ha megismertétek és megszerettétek az igazságot, nem fogtok félni a szenvedéstől, hanem örvendezni fogtok a szenvedésekben. Ám ha nem éltek az igazság édes és szelíd szerelmében, akkor a saját árnyékotoktól is rettegni fogtok.

Most tehát, megfontolván, hogy más út nincs számunkra, mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igazság édes szerelmesének láthassalak téged. Kérlek tehát a megfeszített Krisztus szerelmére és a szeretet oly nagy tüzével hintett édes vérre, hogy légy az igazság jegyese, annak érdekében, hogy beteljesedjék benned Isten akarata és az én lelkem vágya, amely látni akarja, hogy meghalsz az igazságért. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

285. — XI. GERGELY PÁPÁNAK[1]

Az embert semmi sem vonzza úgy, mint a szeretet. Jósággal és alázatossággal győzze le lázadó fiai gyűlöletét. Közbenjár a sziénai követekért.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és Főtisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, a te méltatlan leányod, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz és tökéletes békét kötsz az engedelmesség igájába megtérő fiaiddal, hogy így testi és lelki békében és nyugalomban élhessetek. Isten pedig adja meg nekem felbecsülhetetlen jósága és végtelen szeretete miatt a kegyelmet, hogy felismerhessem azt az eszközt, amely megbékíti a lelket Istennel és kivezeti abból a háborúból, amelyet a bűneikkel viselnek Isten kimondhatatlan jósága és Szentséged ellen. És nem kételkedem abban, hogy ha ez a béke létrejön, egész Itáliában béke lesz.

Ó mennyire boldog lesz a lelkem, ha majd látom, hogy szentséged és jóságod közvetítésével a szeretet egységében megkötözötten élünk! Tudod, Szentatyám, hogy Isten sem más módon egyesült az emberrel, mint a szeretet kötelékével, és a szeretet tartotta Őt átszegezetten és átlyukasztottan a kereszten; mert az embert, aki szeretetből lett, semmi sem vonzza úgy, mint a szeretet. Isten egyszülött Fiacskájának, az Igének szeretete űzte el a háborút, melyet az ember azóta viselt, hogy fellázadt Isten ellen és alávetette magát az ördög uralmának. Úgy látom, szentséges atyám, ily módon el fogod űzni a háborút és az uralmat, amit az ördög szerzett lelked és fiaid lelkének városában. Mert az ördögöt nem ördöggel űzik, hanem az alázatosság erényével és jóságoddal fogod kiűzni. Az ördög ugyanis nem viseli el az alázatosságot, mert képtelen elviselni, sőt ettől szenved vereséget.

1. Lásd a 185. levél 1. jegyzetét a 417. oldalon. Ez az utolsó levél XI. Gergelyhez. Valószínűleg 1377 végén vagy 1378 elején készült.

Azzal a szeretettel és éhséggel, ami Isten tisztelete és a lelkek üdvössége iránt van benned, tanulván a feláldozott és beteljesedett Báránytól, akinek helyettese vagy, űzd ki a háborút és a gyűlöletet fiaid szívéből és szórj izzó parazsat a fejükre azoknak, akik mint atya ellen lázadó fiúk egyenesen megtestesült ördögök. Ezzel az édes és szelíd móddal meg fogod verni az ördögöt és az emberi kevélységet, mert annyi jót semmivel sem lehet elérni, mint az alázatossággal; és a háborút is meg fogod szüntetni azáltal, hogy türelemmel viseled és hordozod fiaid hibáit, el nem hagyva a javítást, amit képességeik szerint ki kell rónod rájuk. Így az irgalmasság, a jóság és a szent igazságosság a szeretet édes tüzében úgy megemészti majd azok gyűlöletét, mint a kemence a vizet. Fel hát a jóságra, atyám! Mert tudod, hogy minden értelmes teremtmény fogékonyabb a jóságra és a szeretetre, mint bármi másra; és különösen áll ez itt a mi itáliai fiainkra. Nem is látok más módot arra, hogy megnyerd őket magadnak, csak ezt. Ha így teszel, meg fogod kapni tőlük azt, amit szeretnél. Erre kérlek a megfeszített Krisztus szerelméért és a szent Egyház javáért és hasznáért.

Sziénai követek mennek majd Szentségedhez: ha van nép, amelyet szeretettel meg lehet nyerni, akkor ők azok. És ezért kérlek, hogy ezzel a szeretettel fogadd őket. Légy kicsit elnéző a hibáik iránt, mert fájlalják, amit elkövettek; és azért látták jónak útra kelni, mert nem tudják, mit tegyenek. Legyen tetszésére Szentségednek, édes atyácskám, hogy még ha úgy láttad volna is, hogy valamiképp Szentséged ellen fordultak, kiengesztelődj velük, hogy ne maradjanak tovább is háborúban sem ők, sem a szövetségeseik. Karold fel őket a megfeszített Krisztus szerelméért. Hiszem, hogy ha így teszel, igen nagy javára lesz ez a Szent Egyháznak és csökkenni fog a baj.

Azután arra is kérlek, fordítsd szemeid az Egyház pásztorainak és hivatalnokainak megbüntetésére, amikor olyat tesznek, amit nem kellene tenniük. Ügyelj arra, hogy jókat tegyél pásztorokká, akik erényesen és igazul élnek! Ezt kell tenned Isten dicsősége, a kötelességed teljesítése és az ő üdvösségük miatt; és azért is, mert a világiak ebben a dologban nagyon figyelnek téged, és ha azt látják, hogy a bűnök nincsenek megbüntetve, ebből igen sok szerencsétlenség származik. Isten legfőbb és örök jóságától és Szentségedtől remélem, hogy ezt és minden mást is meg fogsz tenni, ami a mondottakkal kapcsolatban szükséges.

Egyebet nem mondok. Bocsásd meg vakmerőségemet. Alázattal kérem áldásodat. Kegyelmedbe ajánlom a mondott sziénai követeket. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

286. — ALEXIA ASSZONYNAK ÉS TÖBB LELKI LEÁNYÁNAK SZIÉNÁBA PÁLFORDULÁS NAPJÁN[1]

Aki megöli a saját akaratát, az Szent Pállal együtt a Szentháromság magasságába emeltetik. Minden bűn okaként ismeri magát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: az igazság követői és szerelmesei vagytok, mert az érzéki szeretet szeme megvakult és elveszett bennetek, az értelem szemét pedig megvilágosította a szentséges hit világossága, annak érdekében, hogy valóban halott akarattal mondjátok a dicsőséges Pállal együtt: „Én Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem? Mondd, mit akarsz, hogy tegyek, és én megteszem".[2] Ó drága leányaim ígérem nektek, ha így tesztek, azaz királyi módon válaszoltok Teremtőnknek, Pállal együtt elragadtattok majd a harmadik égig, a Háromság közösségébe. Azaz emlékezeteteket Isten jótetteményei fogják betölteni, és részesedni fogtok az örök Atya hatalmában, mert Isten erőssé és türelmessé tesz majd titeket az ördög, a saját gyengeségtek és a világ üldözéseivel szemben, és igaz türelemmel viselve mindent, uralkodni fogtok. Az értelem, látván a maga tárgyát, azaz Isten Fiacskájának bölcsességét, ízlelni fogja azt; és ettől a bölcsességtől, természetfölötti világosságot fogtok kapni. Az akaratot meg fogja kötözni a szeretet mélysége, a Szentlélek köteléke, és ebben a szeretetben édes és szerelmes és gyötrő vágy fogan meg bennetek Isten dicsősége és a lelkek üdvössége után.

És miután ilyen édesen felvétettetek a Háromság közösségében és a Szentlélek kegyességébe — miként mondtuk —, sírni fogtok a szeretet érzülete és a mérhetetlen fájdalom miatt az emberi nem halott fiúcskája és a szent Egyház misztikus teste fölött velem, a ti nyomorult, fölöttébb nyomorult és tudatlan anyátokkal együtt. Legyetek részvéttel irántam gonoszságaim miatt, drága gyermekeim, mert oka vagyok mindannak a rossznak, amit a világon elkövetnek, és különösen annak a bűnnek, amit Krisztus édes Menyasszonya ellen követtek el. Isten tekintsen erre a sok rosszra! Biztos vagyok benne (és innen van az én erőm), hogy gondviselése nem fog elmaradni. És már látom is, hogy közeledik gondviselése. És ezért arra kérlek titeket, drága leányaim, és azt parancsolom nektek, hogy fürödjetek meg és fojtsátok meg magatokat a szeplőtelen Bárány vérében, és ajánljatok fel alázatos és szüntelen imádságot. Egyebet nem mondok, csak még annyit, hogy Isten ajándékozzon meg benneteket örök áldásával; és én is megáldalak titeket.

Szeressétek, szeressétek egymást. Neked, Alexia, legszeretettebb leányom, azt

1. Lásd a 49. levél 1. jegyzetét a 129. oldalon. A levél január 25-én, valószínűleg 1376-ban készült.
2. Vö. ApCsel. 9, 6.

mondom, hogy részegülj meg a vértől te is, a többiek is; és ne legyen más eledeletek, csak a vér. Kérem a legfőbb örök Igazságot és Isten édes jóságát, hogy árassza el benned és a többiekben kegyelmének bőségét, hogy láthassam: mindenben és egészen megfulladt és meghalt akaratod, és így Isten színe előtt dicsekedhetem veled és a többiekkel, dicsőséget és dicséretet adván az Ő nevének. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

287. — NICCOLO DI NANNI OLIVETÁNUS SZERZETESNEK, VALAMINT GIOVANNI DI VIVA FIÁNAK, PIETRÓNAK, KARTHAUZI SZERZETESNEK A SZIÉNA MELLETTI MAGGIANÓI KOLOSTORBA[1]

A kitartástól az önszeretet fosztja meg a lelket. A bűn súlyát a megfeszített Krisztusban ismerjük meg. Az elmének sohasem szabad kiüresednie, mert az ördög fél a szeretet tüzétől, ami az imádsággal gyűjthető. Amit a lélek meggyónt, afölött az ördög elvesztette a hatalmát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak szíved és elméd szent és igaz elhatározásában, azaz abban, hogy igazán Istennek szolgálsz a Rendben; hiszen kitartás nélkül nem fogod megkapni fáradozásaid gyümölcsét. Mert egyedül a kitartás az, ami koronát nyer. Így tehát látod, hogy a kitartás eme dicsőséges erényére igen nagy szükségünk van.

Miután tehát ilyen nagy szükségünk van rá, mi módon fogjuk birtokolni? Megmondom. Minden erénynek a szeretet érzületéből van élete; és szeretet nélkül hiába tennél erényes cselekedetet, a lélek nem kapná meg a Kegyelem gyümölcsét. A szeretet érzületével kell tehát megszereznünk az erényt: ám az igaz szeretetre nem lehet eljutni, ha a szív és az érzület nem vetkőzik ki az önszeretetből. Ez a szeretet és gyengédség, amellyel az ember a saját érzéki szenvedélyei iránt van, elveszi a Kegyelem életét és elhomályosítja az értelem világosságát, mert mintegy felhőként helyezkedik el a szentséges hit pupillája felett.

1. A levél eredetileg két önálló levél volt (ezért van egyes számban). Mivel azonban az olivetánus Niccolónak szóló levél teljes egészében tartalmazta azt, amit Katalin a másik címzettnek írt, a másolók a két levelet egybefoglalták. Niccolo di Nanni Katalin hatására tért meg és lépett be az olivetánusok közé. Pietro abban a maggianoi karthauzi kolostorban élt, ahová Stefano Maconi Katalin halála után belépett (1380). Akkor már ő volt a kolostor priorja.

És elveszi a szent vágy ízlelését: innen van az, hogy az erény felől — melyet korábban jónak látott és örvendezett, ha erényes emberekben láthatta, és a maga számára is kereste a megfeszített Krisztusban — az önszeretet jelentkezésével ellenkező módon vélekedik a lélek. Elgyengül és félni kezd, és retteg a saját árnyékától is. És ez az oka annak, hogy az ember nem tart ki abban, amit megkezdett; azaz hogy az önszeretet gyökere még eleven benne. Mivel ugyanis nincsen világossága — hiszen elveszítette azt, mint mondtuk —, sötétben jár és nem ismeri meg sem az igazságot, sem a saját hibáit, sem Isten ajándékait és kegyelmeit, melyeket az Ő végtelen Jóságától kapott. Ha azonban ez az ismeret megvolna benne, nem lenne gyenge, hanem erős volna és kitartó; és nem hátrálna meg sem az ördög gonosz és rosszakaratú kísértései, sem a saját törékenységének zaklatása, sem a világ hízelgései, sem a Rendért viselendő fáradalmak miatt, hanem mindezeken férfias szívvel és a szentséges hit világosságával haladna át.

Ez a módja tehát annak, drága fiacskám, hogyan lehet eljutni a tökéletes kitartásra: azaz szíved és érzületed vessen le magáról minden önszeretetet és minden tested iránti gyengédséget. Menekülj a világ, az atyád és a testvéreid, a nővéreid és a rokonaid emlékétől: emlékezz meg róluk üdvösségükre vágyódva a szent imádságban, de más gyöngédséggel ne. Tudod, hogyan mondja Üdvözítőnk: nekünk el kell hagynunk atyánkat és anyánkat, nővéreinket és testvéreinket, és önmagunkat, azaz a saját akaratunkat, ha méltók akarunk lenni Őhozzá;[2] mert másként ez nem lehetséges. Te kezdtél lemondani a világról és a saját akaratodról és magadra vetted az igaz engedelmesség igáját. Ha tehát jól meg akarod tartani és valóra akarod váltani elhatározásodat mindhalálig, akkor minden nap újra le kell mondanod a világról és összes örömeiről.

Arra azonban figyelj, hogy amit az ember nem ismer, azt sem megragadni, sem elhagyni nem tudja. És ezért van szükségünk a szentséges hit világosságára és arra, hogy ezzel a világossággal értelmed szeme előtt álljon a megfeszített Krisztus. Benne fogod megismerni, milyen nagy súlya van a halálos bűnnek, amely bűnt a rendetlen szeretet és akarat követ el, mellyel az ember önmagához, a másik teremtményhez, vagy a teremtett dolgokhoz ragaszkodik. És a halálos bűn súlya akkora, hogy egyetlen egy elegendő ahhoz, hogy a lelket a pokolba vigye, ha annak kötelékében találja a halál. Isten annyira utálta és utálja a bűnt, hogy Ádám bűnének megbüntetése miatt küldte el az Igét, az Ő egyszülött Fiacskáját: az Ő testén akarta megbüntetni, jóllehet benne nem volt a bűnnek mérge. Mindazonáltal, hogy eleget tegyen az ember bűnéért és a bűn ne maradjon büntetlenül, egyszülött Fiacskáján, az Igén büntette meg. Innen van az, hogy az áldott Krisztus lett a mi igazságunk, és az igazságot és a büntetést, amit az embernek kellett volna viselnie, Ő viselte; és mint a szerelmes rohant a szentséges kereszt szégyenletes halálába, hogy beteljesítse az Atya parancsát és a mi üdvösségünket. Éppen ezért jól látjuk az Igében, mekkora súlya van a halálos bűn vétkének.

Az a lélek tehát, aki a szentséges hit világosságával meglátta ezt, és felismerte, mennyire súlyos és utálatos Isten előtt a bűn, meggyűlöli azt és nagy utálat ébred benne a bűn és a bűn oka iránt. És mivel látja, hogy testének gonosz törvénye olyan

2. Vö. Lk. 14, 26.

eszköz, amely a bűn felé hajlítja őt, és ez a gonosz törvény mindig a szellem ellen lázad, ezért az ész a szabad megfontolással, valamint a szent és jó akarattal felkel, és gyűlölettel és utálattal fenyíti a testét és a húsát, a szent engedelmesség késével pedig megöli a saját akaratát, hogy ne lázadjon soha sem a Rend, sem az elöljárója ellen, hanem legyen mindig kitartó. Amint kitartónak is kell lennie — azzal az engedelmesség utáni vággyal és azzal a szent félelemmel, amellyel az első napon belépett — egészen az utolsó napig, alázatos és szüntelen imádságban gyakorlatoztatván elméjét, annak érdekében, hogy elméje soha ne legyen tétlen. Mindig akarnia kell, hogy elméje telve legyen; azaz zsoltározással, elmélkedéssel és elméjének Istenhez emelésével kell gyüjtögetnie magában az izzó szeretetet, amelyet Isten Fiacskájának vérében lát és talál meg. Hiszen a vérből fürdő lett számunkra, hogy lemossa bűneinket.

És amikor a lélek látja és meggondolja, mennyire szereti őt Isten, nem tudja megtenni, hogy ne szeressen; ha pedig szeret, akkor azzal foglalkozik elméje, akit szeret. És mivel szeretet nélkül nem képes élni, és két ellentétes szeretet nem tűri egymást, szükségszerűen ki fog vetkőzni a gonosz szeretetből és magára fogja ölteni Isten szeretetét. És akkor a szív, amely nem képes mással foglalkozni, csak azzal, amit szeret, el fogja űzni a szent gondolatokkal azokat a gondolatokat, melyekkel az ördög jönne. Ha pedig az ördög úgy találja, hogy a szív az isteni szeretet tüzében ég, nem közeledik hozzá túlságosan, csak annyira, amennyire a légy közeledik a zubogva forró fazékhoz. De ha langyosnak és félénknek találná, azonnal bemenne a különféle csúf fondorlatokkal és képekkel. Foglalkoztatni kell tehát az elmét, hogy se langyosnak, se üresnek ne találjon minket, hanem telve legyünk Istennel a szent vágy, az elmélkedés és a tőle kapott édes jótéteményekről való gondolkodás által. És ha a gondolatok mégis jönnének (hiszen az ördög sohasem alszik, hanem mindig zaklat minket), emiatt nem kell szégyennek vagy zavarnak lennie bennünk, hanem ellen kell állni, ügyelvén, hogy az akarat ne adja beleegyezését. Mert ha az akarat nem egyezik bele sem az ördög gondolataiba, sem a test törékenységébe, nem vétkezik, sőt érdemet szerez az elviselt szenvedéssel. És ezáltal jut el — hacsak le nem ül a hanyagságban és nem hagyja el a szégyen vagy az undor következtében imádságait — az igaz és tökéletes erényre. A csaták idején ugyanis jobban megismeri önmagát, a maga gyengeségét és Isten benne lévő jóságát; hiszen látja, hogy Isten őrizte meg benne a kegyelem által a szent és jó akaratot; márpedig egyedül az akarat az, ami vét vagy érdemet szerez. Így tehát látod, hogy a nagy harcok idején a lélek nagyobb tökéletességre jut és kipróbáltatik az erényben. Azután akarom, hogy hidd: Isten nem rak ránk nagyobb terhet, mint amekkorát el tudunk viselni, hanem mértékkel ad mindent, mert Ő a mi Istenünk, aki nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.

Emelkedj ki tehát a hit világosságával minden önszeretetből. Annak érdekében, hogy eljuss a tökéletes szeretetre, legyen értelmed szeme előtt tárgyként, mint mondtuk, a megfeszített Krisztus és az Ő kimondhatatlan szeretete, amelyet a szeretet oly nagy tüzével hintett vérben mutatott meg neked; és ebben az édes Igében ismerd meg a világossággal a bűn súlyosságát, a magad törékenységét és az Ő szeretetét. Ebben a szeretetben keresni és szeretni fogod az erényt, és minden szenvedést el tudsz majd viselni az erény megszerzéséért. És jóakaró szeretettel

fogod szeretni a felebarátodat. Erre törekedned is kell: azaz hogy Istent az igazságban szeresd, a felebarátot pedig, mint önmagadat, és alázatos légy és engedelmes, igaz türelemmel viselvén a szenvedéseket, jogtalanságokat, sértegetéseket és gúnyolódásokat, a Rend fáradalmait, az elöljárótól kapott súlyos parancsot és az ördög kísértéseit; mindent igaz kitartással hordozz mindhalálig. A csaták és fáradalmak idején menekülj a szent hit e világosságával a szentséges kereszthez: öleld át és erős reménnyel reménykedj a megfeszített Krisztus vérében. És én egy kicsit sem kételkedem abban, hogy ha meg van benned az alázatosság (amely alázatosság a szeretet táplálója a lélekben) és az igaz türelemmel való engedelmesség, akkor ennek a vérnek erejében le fogod győzni ellenségeidet, azaz a világot, a testet és az ördögöt, és győzelemmel fogsz megtérni a te városodba, Jeruzsálembe, a béke látomásába.

De erősség és kitartás nélkül, amit az önszeretet pusztít el, soha nem fogsz megtérni oda. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy mindhalálig kitartónak és állhatatosnak láthassalak a szent elhatározásban, amit tettél; és kérlek, tégy így, drága fiam, miután Isten és a dicsőséges szent Miklós oly nagy irgalmasságot cselekedett veled, hogy kiemelt a világ bűzéből és sok nyomorúságos fáradozásából és a szent szerzet kertjében helyezett el, hogy harcolj a víciumok és a saját akaratod ellen az erény megszerzéséért és Isten édes akaratának teljesítéséért. Harcolj tehát férfiasan (és ne akard hátra fordítani a fejed) a hit világosságával és pajzsával, a szent engedelmesség igájával hajózván, és inkább akarj meghalni, mint rugdalózni a szent engedelmesség ellen.

És ha olykor az érzéki résznek keménynek tűnne mindez, vagy a lélek kedvét vesztené a sok gondolat miatt, melyek elméjébe jönnek, és nem érezné azt a békét, amit szeretne, akkor kelj fel igaz alázatossággal, méltatlannak tartván magadat a lélek békéjére és nyugalmára, és méltónak a fáradalmak viselésére, bármily módon is bocsássa rád azokat Isten, megfontolván azokat a szenvedéseket, melyeket Isten Fiacskája viselt el értünk, és azokat a szenvedéseket is, amelyeket az ördög szolgálatában hordoztál. Mondd akkor magadnak: „Amint oly sok szenvedést elviseltél, te hamis érzékiség, míg a halálos bűn sötétségében voltál, úgy most sokkal többet el kell viselned a megfeszített Krisztusért, miután Isten világosságot adott neked. Viseld csak el ma, lelkem; és holnap is megteszed, amit Isten tétet veled. Talán holnap véget ér az életed és megkapod fáradalmaid gyümölcsét a vér erejében". Ily módon — azaz méltóvá téve magadat a megfeszített Krisztus szerelméért elviselt fáradalmakra és szemlélvén a magad hibáit — át fogsz lépni a fáradalmakon és Krisztus igáját fogod hordozni, amely édes és szelíd, és az Ő kimondhatatlan szeretetének hevét adja a lelkednek.

Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, hogy állhatatos légy és kitartó, és teljes legyen az öröm az én lelkemben. Mert örömömre volt üdvösséged miatt a beöltözésed és a szent iga, amit magadra vettél az engedelmességgel. De gondold meg, milyen elviselhetetlen fájdalom lenne számomra, ha azt látnám, hogy egy fiam, akit Isten jósága által kiragadtam az ördög kezeiből, nem kitartó és nem az igazán alázatos és engedelmes szerzetes tükre. És ezért kérlek, és amennyire tudom és képes vagyok rá, megparancsolom, hogy ne akard hátra fordítani a fejedet, hogy a barázdát figyeld, hanem minden szolgai félelem nélkül haladj előre!

És kérlek, tudj féket rakni a nyelvedre; és amikor a szokottnál nagyobb kísértés és több gondolat jön a szívedbe, vagy olyan gyűlölet van benne, amit nem akarnál, hogy ott legyen, ne tartsd ezeket magadban, hanem tárd fel a lelkiatyád előtt. Mert az ördögnek nagyon tetszik az, amikor ezeket magunkban tartjuk és nagyon ellenére van, amikor kimondjuk: amíg ugyanis a lélek magában tartja őket, addig szégyen és undor van benne miattuk, és elhagyja a megkezdett lelki gyakorlatait. Ebből következően gyakran kétségbeesik. Az ördög pedig nem is akar mást, csak hogy kétségbeesésbe vigyen minket. Nem szabad tehát félnünk tőle, hanem fel kell tárnunk minden betegségünket lelkünk orvosának a megfeszített Krisztus vérébe vetett reménnyel. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

288. — ÁGNES ASSZONYNAK, FRANCESCO DI PIPINO SARTO HITVESÉNEK FIRENZÉBE[1]

Rejtőzzék el a megfeszített Krisztus oldalában, hogy kitartó lehessen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy Teremtőd hűséges szolgálójának láthassalak, kitartónak és állhatatosnak az erényben, annak érdekében, hogy ebben az életben elnyerd a kegyelem bőségét, az örök életben pedig Isten örök látásában örvendezzünk a szeretet édes kötelékeivel egymáshoz kötözötten.

Hanem annak érdekében, hogy jobban gyarapodj és megmaradj az erényben, azt akarom, hogy te is, Francesco is rejtőzzetek el a szent vágy által a megfeszített Krisztus oldalában. Töltsétek meg ott szívetek edényét az Ő vérével, hogy Krisztus vérétől megrészegülten és szerelmesen megízleljétek szeretetének érzületét. Akkor az örök Jegyes nagy jóságával és irgalmasságával fogad be és zár majd karjaiba titeket.

Kész vagyok, leányom, megtenni azt, amiről a szeretet érzületével írtál nekem. Arra nem válaszolok, hogy mikor jöjj értem, csak annyit mondok, hogy teljesítem vágyadat és meg fogom enyhíteni lelkedet: küldeni fogok érted, amint itt lesz az óra, és Isten kegyelméből hamarosan itt lesz. Erősödj meg Krisztusban, az édes Jézusban, és ajánlj engem szorgosan Bartolónak és Orsa asszonynak. Áldásomat küldön az egész családra. Nagyon bátorítsd Francescot. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

289. — FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK FIRENZÉBE[1]

Semmiféle szorongatás ne akadályozza a kitartásban.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak az erényben, annak érdekében, hogy elnyerd a dicsőség koronáját, amely nem a kezdőnek adatik, hanem annak, aki kitart mindhalálig.

Ezért azt akarom, hogy gyarapodj és tarts ki az erényben; és ne legyen olyan szorongatás, az ördögnek vagy a teremtményeknek olyan támadása, ami hátra fordíthatná a fejedet. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében azáltal, hogy megfojtod és megölöd minden önakaratodat és érzéki szenvedélyedet; és akkor erős leszel, és semmi sem lesz képes megingatni, mert az eleven sziklában, Krisztusban, az édes Jézusban leszel megalapozva. És meg fogod kapni fáradalmaid jutalmát.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

290. — FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK ÉS HITVESÉNEK, ÁGNES ASSZONYNAK FIRENZÉBE[1]

A kitartáshoz szükséges szent vágy tüzét az istenismeret és az önismeret fájával kell táplálni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgáinak láthassalak benneteket, állhatatosaknak és kitartóknak, annak érdekében, hogy elnyerjétek a dicsőség koronáját, amit nem annak adnak, aki csak elindul, hanem annak, aki kitart végig. Azt akarom tehát, hogy minden serénységtekkel arra törekedjetek, hogy rohanjatok az igazság útján azáltal, hogy erényről erényre növekedtek mindig.[2] A lélek

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét.

---

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét.
2. Lásd a 2. levél 4. jegyzetét a 24. oldalon.

ugyanis nem képes mozdulatlanul megmaradni egy állapotban. És mi módon tartjuk meg a növekedést, azaz mi módon növeljük magunkban a szent vágy tüzét? A módja ennek az, hogy fát kell raknunk a tűzre. Miféle fát? Azt, amit az emlékezet hordoz az Istentől kapott sok és végtelen jótéteményben, melyek megszámlálhatatlanok, de leginkább egyszülött Fiacskája vérének jótéteményében, amely kinyilatkoztatja nekünk Isten kimondhatatlan szeretetét, amellyel szeret minket. Mert ennek és a sok többi jótéteménynek emlékezetünkben tartásával birtokoljuk és gyarapítjuk magunkban a szeretetet. Ezen kívül még emlékezetünkben kell tartanunk — keserűséggel és töredelmes bánattal — a sok és megszámlálhatatlan hibánkat, bűnünket és vétkünket, melyeket ellene követtünk el. És látnunk kell, mekkora volt és mekkora most is az Ő irgalmassága irántunk, hogy nem parancsolt a földnek, hogy nyeljen el és a vadállatoknak, hogy faljanak föl minket. És ezektől a fáktól növekedni fog a tűz. Mert a kapott jótétemények miatt megfogan bennünk az erények szerelme, a gonoszságaink miatt pedig megfogan bennünk a gyűlölet a vícium és az érzékiség iránt, ahonnan minden vícium származik. Ily módon kitartók leszünk mindhalálig, szüntelenül növekedvén.

És akkor a megfeszített Krisztus igaz szolgái lesztek, kiknek, mint mondtam, látni akarlak benneteket. Kérlek titeket a megfeszített Krisztus szerelmére, így tegyetek, hogy teljesülni láthassam bennetek Isten akaratát és az én vágyamat. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

291. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

Csak az tud másokat igazságosan vezetni, akiben meghalt minden önmaga iránti gyengédség és szeretet. A rábízottaknak legyen hasznára azzal, amivel Istennek nem tud hasznára lenni. Közbenjár a firenzeiekért.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a

1. Bartolomeo Prignano (a későbbi VI. Orbán) 1363-tól Acerenza, majd 1377-től Bari érseke. (Rajmund a Legendában megemlíti, hogy az acerenzai érsek Avignonban jártában találkozott Katalinnal.) Amikor XI. Gergely visszatért Rómába (1377. január 16.), Bartolomeo érseket maga mellé vette és rábízta a pápai kancellária vezetését. Gergely pápa halála után a római nép nagyon határozottan, sőt fenyegetően fejezte ki azt a kívánságát, hogy római vagy legalábbis itáliai pápát válasszanak. A választás eredményeként Bari érseke lett a pápa VI. Orbán néven (1378. április 8.).
VI. Orbán szívén viselte az Egyház belső reformjának ügyét, de a bíborosok körében egyre nagyobb ellenállással találkozott. A francia bíborosok, akik egyre kevésbé fogadták el az itáliai pápa vezetését, 1398. augusztus 9-én kiáltványt intéztek a kereszténységhez, amelyben Orbán pápa megválasztását érvénytelennek jelentették ki, mondván, hogy azt a római nép kényszerítő fellépése befolyásolta. Amikor a kiáltványra az uralkodók vonakodtak reagálni, a bíborosok azzal érveltek, hogy a pápa szellemileg alkalmatlan feladatának teljesítésére. Így megszervezték a

vággyal, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak, annak érdekében, hogy mint jó pásztor életedet add a báránykáidért. És valóban, szentséges atyám, csak az kész meghalni Isten szerelméért és a lelkek üdvösségéért, aki meg van alapozva a szeretetben, mert elvesztette minden önszeretetét. Aki ugyanis önszeretetben él, az nincs felkészülve arra, hogy odaadja az életét; és nemcsak az életét nem tudja odaadni, hanem a legkisebb szenvedés is elviselhetetlennek tűnik számára, hiszen mindig félti önmagát, azaz félti a testi életét és fél elveszíteni a vigasztalásait. Ezért mindent, amit tesz, tökéletlenül és romlottan tesz, mert romlott az alapvető érzülete, amely érzülettel cselekszik. És minden állapotban — legyen pásztor vagy alárendelt — kevés erénnyel cselekszik.

Az a pásztor azonban, aki az igaz szeretetben van megalapozva, nem így tesz, hanem minden cselekedete jó és tökéletes, mert érzülete az isteni szeretet tökéletességében megkötözött és egységes. Az ilyen nem fél sem az ördögtől, sem a teremtménytől, hanem csak a Teremtőjét féli; és nem törődik a világ rágalmaival, sem alattvalói gyalázkodásával, csúfolódásával, sértegetéseivel, botránkozásával és zúgolódásával (akik botránkoznak és zúgolódnak, amikor az elöljárójuk dorgálja őket), hanem mint férfias és a szeretet erősségébe öltözött ember, nem törődik ezekkel. Nem lanyhul benne ezek miatt a szent vágy tüze, és nem dobja el az igazságosság drágagyöngyét, melyet a szívében hordoz, s melynek fénye az irgalmasságtól való. Ha ugyanis az igazságosság irgalmasság nélkül volna, a kegyetlenség sötétségével inkább lenne igazságtalanság, mint igazságosság; és ha az irgalmasság igazságosság nélkül volna, az alattvalók számára ez olyan volna, mint a kenet arra a sebre, amelyet tűzzel kellene égetni, mert ha csak kenetet raknak rá égetés nélkül, inkább elrohad, mintsem meggyógyul. Ha azonban az igazságosság irgalmassággal egyesül, akkor életet ad annak az elöljárónak, akiben felragyog, és meggyógyítja az alattvalót, ha az nem lett az ördög tagjává azáltal, hogy semmiképp sem akar javulni. Ámbár ha egy alattvaló ezerszerre sem javulna, azért még az elöljárónak nem szabad felhagynia a javításával, és az ő erénye nem fog csökkenni amiatt, hogy az a gonosz nem fogadja el a gyümölcsét.

Ezt teszi a tiszta és egyszerű szeretet, amely abban a lélekben van, aki nem önmagáért törődik önmagával, hanem Istenért; és Istent az Ő nevének dicsőségéért és dicséretéért keresi, amennyiben látja, hogy végtelen jósága miatt méltó a szeretetre; és a felebarátot sem önmagáért keresi, hanem Istenért, azaz neki akarja megtenni azt, amivel Istennek nem lehet hasznára. Hiszen látja, hogy Ő a mi Istenünk, akinek nincs szüksége ránk, és ezért nagy serénységgel siet hasznosat tenni a felebarátjának, különösen alárendeltjeinek, akiket rábíztak. És nem hátrál meg a test és a lélek üdvösségének keresésében akkor sem, ha hálátlanságot talál bennük, vagy megfenyegetik, vagy hízelegnek neki, hanem menyegzős ruhába

---

francia király és Nápolyi Johanna támogatását, és Fondi várában megválasztották Genfi Róbertet, aki a VII. Kelemen nevet vette fel (1378. szeptember 20.). Ezzel kezdetét vette a nyugati egyházszakadás, amely egészen 1415-ig, illetve 1423-ig gyötörte az Egyházat (lásd a 284. levél 1.jegyzetét). VI. Orbán egész uralkodását beárnyékolta a Nápolyi Johannával való küzdelem. Katalin egyértelműen és mindvégig a római pápa, VI. Orbán mellett állt, ugyanakkor leveleiben állandóan kérleli, hogy ne kegyetlenséggel és szigorral, hanem türelemmel és atyai jósággal kormányozzon.

öltözötten követi az igazságban az alázatos és szeplőtelen Bárány tanítását, az édes és jó pásztorét, aki üdvösségünk szerelmeseként rohant a szentséges kereszt szégyenletes halálába. Mindezt a kimondhatatlan szeretet teszi, amit a megfeszített Krisztusban fogan meg a lélek.

Szentséges atyám, Isten pásztorként állított az egész keresztény vallás nyája, az Ő báránykái fölé, és olyanná tett, mint egy borospince őrét, hogy szolgáld a megfeszített Krisztus vérét, akinek vikáriusa vagy; és olyan időben helyezett ide, amikor az alattvalókban nagyobb a gonoszság, mint valaha; így van ez a szent Egyház testében és a keresztény vallás egyetemes testében egyaránt.[2] És ezért a legnagyobb szükséged van arra, hogy az igaz szeretetben légy megalapozva az igazságosság drágagyöngyével (a mondott módon), annak érdekében, hogy ne törődj a világgal, sem a nyomorult megrögzött gonoszokkal, sem semmiféle rágalmazással, hanem mint igaz lovag és igaz pásztor, férfiasan javíts, gyomlálván a víciumot és ültetvén az erényt, ha szükséges, az életed odaadása árán is. Ó édességes atyám, a világ már többet nem bír el, annyira eláradtak a víciumok! És különösen azokban, akiket illatos virágokként helyeztek el a szent Egyház kertjében, hogy az erények illatát árasszák; mi pedig azt látjuk, hogy eláradnak bennük a nyomorúságos és gonosz víciumok, annyira, hogy bűzük betölti az egész világot. Jaj nekem, hová lett a szívük tisztasága és tökéletes tisztessége, hogy az ő tisztességük által a féktelenek is megtartóztatókká váljanak? Épp az ellenkezője történik, mert gyakran a tiszták és az önmegtartóztatók az ő tisztátalanságuk által ízlelik meg a féktelenséget. Jaj nekem, hová lett a szeretet bőkezűsége, a lelkek gondozása, a javak megosztása a szegények, az Egyház java és a saját szükségleteik között? Jól tudod, hogy az ellenkezője történik. Ó én szerencsétlen! Fájdalommal mondom: a fiaikat etetik abból, amit Krisztus vérének közvetítésére kapnak, és nem szégyelnek kereskedni és szerencsejátékot űzni azzal a kézzel, melyet te, Krisztus vikáriusa kenettel megszenteltél; hogy a többi nyomorúságról, amit elkövetnek, ne is szóljunk.

Jaj nekem, hol van a mélységes alázat, amely megszégyenítené érzékiségük gőgjét, amely gőggel, nagy kapzsisággal simóniákat követnek el, javadalmakat szerezvén ajándékok, hízelgés vagy pénz árán, hiú és erkölcstelen pompával, nem klerikushoz illően, hanem rosszabbul, mint egy világi teszi.

Jaj édes atyácskám, orvosold ezeket! Enyhítsd Isten szolgáinak szomjas vágyát, akik meghalnak a fájdalomtól és nem tudnak meghalni, és nagy vággyal várnak arra az időre, amikor te mint igaz pásztor javításra emeled a kezedet, és nemcsak szóval, hanem érzülettel és minden szolgai félelem nélkül az igazságban javítod azokat, akik ennek az édes Menyasszonynak keblén táplálkoznak — minthogy a vér szolgái lettek —, mert benned ragyog az igazságosság irgalmassággal egyesült drágagyöngye!

Azt azonban valóban nem látom, szentséges atyám, miként tudnád ezt jól megtenni, ha nem újítod meg Menyasszonyod kertjét jó és erényes palántákkal, ügyelvén arra, hogy a legszentebb emberek csapatát gyűjtsd magad köré, akikben megtalálod az erényt és nem félnek a haláltól. És ne figyelj a nemesi rangra,

2. Azaz a papságban és a hivő népben egyaránt.

hanem olyan pásztoraid legyenek, akik buzgón vezetik a báránykáikat. Jó bíborosok csapata vegyen körül, akik Isten segítségével mint oszlopok segítenek neked a sok fáradalom terhének viselésében. Ó milyen boldog lesz a lelkem, amikor látni fogom, hogy megadják Krisztus Menyasszonyának azt, ami az övé, és látni fogom, hogy olyanok táplálkoznak a keblén, akik nem a saját javukat, hanem Isten nevének dicsőségét és dicséretét nézik, és a szentséges kereszt asztalánál táplálkoznak a lelkek eledelével! Ezután megjavulnak majd — efelől semmi kétségem — a világi alattvalóid is, mert nem lehet, hogy ne javuljanak, ha a pásztorok szent és tisztességes életének tanítása sürgeti őket. Ne aludjunk tehát tovább, hanem rajta, tedd meg Isten nevének dicsőségéért és dicséretéért azt, amit megtehetsz, mindhalálig!

Azután arra kérlek és kényszerítelek a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy bárányaidat, akik az aklon kívül vannak (hiszem, hogy az én bűneim miatt), ne késlekedj visszafogadni irgalommal annak a vérnek szerelméért, melynek szolgája lettél, és jóságoddal és szentségeddel győzd le keménységüket: tégy jót velük, azaz fogadd vissza őket az akolba; és ha ezt nem az igaz és tökéletes alázatossággal kérik, szentséged tegye tökéletessé az ő tökéletlenségüket. Fogadd el a betegtől azt, amit adni képes!

Jaj nekem! Légy irgalommal oly sok veszendő lélek iránt! Ne figyelj a botrányra, ami abban a városban történt, ahol maguk az alvilági ördögök léptek közbe, hogy megakadályozzák a lelki és testi békét és nyugalmat, az isteni Jóság azonban gondoskodott arról, hogy a nagy rosszból ne származzék nagyobb, hanem megbéküljenek a fiaid és az irgalmasság olajágát kérjék tőled. És tegyük fel, úgy tűnik neked, szentséges atyám, hogy nem azon a kedves módon és az elkövetett véteknek nem azzal a szívbéli utálatával kérik ezt, amivel kérniük kellene és ami tetszésére lenne Szentségednek: jaj, emiatt el ne hagyd őket, mert később jobb fiaid lesznek, mint a többiek![3]

Jaj nekem, atyácskám, nem akarok tovább itt késlekedni, de azt tedd velem, amit akarsz. Tedd meg ezt a kegyelmet és ezt az irgalmasságot nekem, szánalomra méltó nyomorultnak, aki zörgetek nálad: atyám, ne tagadd meg tőlem a morzsákat, melyeket fiaid számára kérek, annak érdekében, hogy a béke megkötése után magasba emeld a szentséges kereszt zászlaját. Hiszen látod, hogy a hitetlenek jönnek és késztetnek erre!

Isten jóságától remélem, hogy be fog tölteni téged égő szeretetével, amelyben meg fogod ismerni a lelkek kárát és azt, hogy mennyire köteles vagy szeretni őket; és így növekedni fog benned az éhség és a serénység, hogy kivezesd őket az ördög kezei közül, és keresni fogod a gyógyszert a szent Egyház misztikus teste és a keresztény vallás egyetemes teste számára. És legfőképpen keresni fogod a kiengesztelődést a fiaiddal, visszavezetvén őket jósággal és az igazságosságnak azzal a vesszejével, melynek elviselésére képesek és nem többel. Biztos vagyok abban, hogy ha a szeretet erénye nincs bennünk, nem lehet ezt megtenni. És ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes szeretetben meg-

3. A firenzeiekről van szó, akikkel Katalin — még XI. Gergely kívánságára — béketárgyalásokat folytatott. Később valóban mindig hű volt a város VI. Orbánhoz és utódaihoz.

alapozottan láthassalak. Nem mintha azt hinném, hogy nem szeretetben élsz; de mivel zarándokok és útonjárók vagyunk ebben az életben, növekedni tudunk a szeretet tökéletességében: ezért mondtam, hogy a szeretet tökéletességében akarlak látni téged, azaz látni akarom, hogy szüntelenül táplálod magadban a szeretetet a szent vágy tüzével, melyet mint jó pásztor a rádbízottakra szórsz. És kérlek, így cselekedj! És én melletted leszek és dolgozni fogok az imádsággal és mindennel, amivel csak lehet Isten dicsőségéért, valamint a te békédért és a fiaid békéjéért. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsásd meg, szentséges atyám, vakmerőségemet: a szeretet és a fájdalom mentsen ki Szentséged előtt. Alázattal kérem áldásodat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

292. — VILMOS TESTVÉRNEK, MÁTÉ ÚRNAK, A CASA DELLA MISERICORDIA REKTORÁNAK, SANTI TESTVÉRNEK ÉS MÁS FIAINAK[1]

A felebaráti szeretet regulája: a felebarátban az erényt és Isten képmását kell szeretni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szeretet kötelékeivel megkötözötten láthassalak benneteket, megfontolván, hogy e kötelék nélkül nem tetszhetünk Istennek. Ez az az édes jel, amiről fölismerik Krisztus szolgáit és fiait.

Hanem azt gondoljátok meg fiaim, hogy ennek a köteléknek egyszerűnek és az önszeretet minden szeplőjétől mentesnek kell lennie. Ha tehát a Teremtődet szereted, szeresd és szolgáld Őt mint a legfőbb és örök Jót, aki méltó a szeretetre, és ne a saját hasznod miatt, amint a fösvény szereti a pénzt a fösvénysége miatt.

Ugyanígy a felebaráti szeretetnek is egyszerűnek kell lennie. Szeressétek, szeressétek egymást, hiszen felebarátai vagytok egymásnak! De vigyázzatok, mert ha szeretetetek abban az örömben vagy haszonban lenne megalapozva, amit egymásban találtok, nem lenne tartós, hanem megfogyatkozna és lelketek kiüresedne. Az a szeretet, amely Istenben van megalapozva, természete szerint megkívánja, hogy az erényt és az Isten képmását szeresse az ember a teremtményben. Ezért a szeretet, ha Istenben van megalapozva, nem fogyatkozik meg a szeretetben talált öröm megfogyatkozásával, mert Isten dicsőségéért és az erényért szeret, és nem a saját javáért. Mondom, ha a szeretet Istenben van, nem fogyatkozik meg még akkor sem, ha az erény megfogyatkozna abban, akit szeret.

1. Lásd az 57. és 64. levelet. Santi testvér, vallumbrosai remete szintén Katalin tanítványa volt.

Hiányozna az erény szeretete, hiszen az erény nincs jelen; de nem hiányozna az a szeretet, amely Isten teremtményét szereti, aki a szent Egyház misztikus testében vele egybekötött tag; sőt még növekszik is a szeretet a nagy és igaz együttérzés miatt, valamint a vágy miatt, hogy könnyekkel, sóhajokkal és szüntelen imádsággal megszülje a másikat Isten édes színe előtt.

Íme, ez az a szeretet, melyet Krisztus a tanítványaira hagyott, amely soha nem csökken és nem fogyatkozik meg; és nem türelmetlen bármiféle jogtalanság is éri, és nem zúgolódik és nem utálja meg a másikat, mert nem önmagáért, hanem Istenért szereti. Nem ítélkezik és nem is akar ítélkezni az emberek akarata felől, mert Teremtője akaratát látja mindenben, aki nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. És mindennek örül, amit Isten megenged, bármi is legyen az, mert nem keres mást, csak Isten dicsőségét és a felebarátja üdvösségét. Valóban elmondható, hogy az ilyenek meg vannak kötözve a szeretetben azzal a kötelékkel, amely általverten és átszegezetten tartotta az Istenembert az édes és szentséges keresztfán.

De gondoljátok meg, fiaim, hogy soha el nem juttok erre a tökéletes egységre, ha nem áll előttetek tárgyként a megfeszített Krisztus azáltal, hogy követitek az Ő nyomdokait, mert benne fogjátok megtalálni ezt a szeretetet: benne, aki kegyelemből és nem adósságként szeret titeket. Mivel pedig kegyelemből szeret, nem fogyatkozott meg a szeretete sem hálátlanságunk, sem tudatlanságunk, sem kevélységünk, sem hiúságunk miatt, hanem kitartott mindvégig, a kereszt szégyenletes haláláig, hogy elvegye halálunkat és nekünk adja az életet. Így tegyetek ti is, fiaim, tanuljatok, tanuljatok tőle! Szeressétek, szeressétek egymást tiszta és szent szeretettel Krisztusban, az édes Jézusban! Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

293. — LUNA PÉTER BÍBOROSNAK[1]

Veszítsen el minden önszeretetet, hogy szilárd oszlopként állhasson a földi Krisztus mellett. Mindent tegyen meg a szakadás elkerüléséért.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szent Egyház kertjébe lehelyezett szilárd oszlopnak láthassalak, mentesen attól az önszeretettől, amely valamennyi értelmes teremtményt elgyengíti, és csak az eleven sziklában, Krisztusban, az édes Jézusban megalapozott igaz szeretetet láthassam benned, azáltal, hogy mindig az Ő nyomdokait követed.

Ez a szeretet erőssé teszi a lelket, mert elhamvaszt mindent, ami elgyengítené őt; és a lélek nemcsak önmagában lesz erős, hanem gyakran részesíti ebből az

1. Lásd a 284. levél 1. jegyzetét a 636. oldalon.

erősségből a felebarátját is. Különösen akkor tesztek majd erőssé másokat te és a hozzád hasonlók, amikor a rátokbízottaknak és más világiaknak a szent és tisztességes élet példáját és az igazságban megalapozott tanítást adjátok. Mert a tanításban és a jó életben mutatkozik meg az, hogy az ember megszabadult-e a gyengeségtől és erős lett-e a három fő ellenséggel szemben: azaz az ördöggel szemben, kinek nem követi gonosz rosszaságát, a világgal szemben, melynek nem követi hiúságát, hanem visszautasítja állásait és élvezeteit, valamint a saját testével és törékenységével szemben, melyet megtiport az érzület lábaival és az ész világosságával. Nem dédelgeti ugyanis rendetlen ínyencségek, testi élvezetek és válogatott eledelek között, hanem megfenyíti a vezekléssel, böjttel, virrasztással és alázatos, szüntelen imádsággal. Ily módon nem engedi a szolgálót, a törékeny testet felülkerekedni, hanem az esze uralkodik: így kell tennünk annak érdekében, hogy a lélek legyen az úr, amint kell, és az érzékiség legyen a szolgáló. Mert nagy szégyen és csúfság az emberre nézve — aki úr és annyira szabad, hogy lelkének városát senki sem veheti el tőle —, ha szolgája és rabszolgája lesz ennek a három ellenségnek, melyek megsemmisítik azáltal, hogy megfosztják a kegyelmi léttől. És ezért akik erősek lettek, azok szabadok, hiszen kiszabadultak ellenségeik kezeiből és felszerelték lelkük városát az igaz és királyi erényekkel. Ó milyen édesen bátorítják az ilyenek a felebarátot Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhségével és buzgóságával! Jó életükkel lelkesítik őt az erényre, amely erényért elvesztettek minden önszeretetet, amely, mint mondtuk, elgyengíti az embert. És ezért mondtam, hogy aki erős lett, az gyakran megerősíti a felebarátját is.

Azt akarom tehát, drága atyám, hogy szilárd és biztos oszlop légy és soha meg ne ingasson semmi, amit a világ adhatna neked, de azok az üldözések sem, melyek a szent Egyház misztikus testében, más klerikusok részéről érhetnek. De ha nem vetkőzöl ki az önszeretetből, nem kétséges, hogy gyenge leszel és a gyengeség miatt meghátrálsz majd. Ezért is vágyódik arra a lelkem, hogy annyira erősnek láthassalak, hogy semmi miatt meg ne hátrálj, hanem vállaiddal oltalmazd és segítsd a gyengéket.[2] Add, add a lelkednek Krisztus vérét annak érdekében, hogy megrészegülten rohanj a csatába férfiasan harcolni! Töltse be emlékezetedet ez a drága vér; az értelem lássa és értse meg Isten egyszülött Fiacskájának, az Igének bölcsességét, lássa meg, micsoda bölcsesség győzte le a vérrel a mi rosszaságunkat és a régi ördög gonoszságát, amikor a mi emberségünk horgával fogta meg őt; az akarat pedig (amint megrészegült Krisztus vérétől, melyben megtalálta az Ő szeretetének mélységét) fusson a szeretetre, szeretvén Őt teljes szívvel, teljes érzülettel és minden erejével egészen a halálig, nem gondolva önmagára, csak a megfeszített Krisztusra. És helyezkedjék el a kereszt asztalánál és itt vegye magához a lelkek eledelét Isten dicsőségére, azaz igaz türelemmel szenvedjen mindhalálig azáltal, hogy nagy részvéttel hordozza felebarátaink hibáit Isten színe előtt, és türelemmel viseli a jogtalanságokat, melyeket elkövetnek ellenünk. Nos, így tegyünk, drága atya, mert most ennek van ideje.

Értesüléseim alapján úgy tűnik, széthúzás támadt közted, valamint a földi

2. Vö. Zsolt. 90, 4.

Krisztus és az ő tanítványai között, amit elviselhetetlen fájdalommal fogadtam, mert félek a szakadástól, ami – nem kétséges, hogy az én bűneim miatt – elkerülhetetlennek látszik. És ezért kérlek arra a dicsőséges és drága vérre, melyet a szeretet akkora tüzével hintettek értünk, hogy soha el ne szakadj az erénytől és a te Fődtől! És kérlek, sürgetve kérleld a földi Krisztust, hogy azonnal kösse meg a békét (mivel igen kemény dolog lenne kifelé is, befelé is csatázni), annak érdekében, hogy figyelni tudjon azokra az utakra, melyekkel elejét veheti a szakadásnak! Mondd neki, hogy jó oszlopokkal vegye magát körül, jó bíborosokat nevezzen ki most; olyanokat, akik férfias emberek és nem félnek a haláltól, hanem készek arra, hogy az erény segítségével mindhalálig szenvedjenek az igazság szerelméért és az Egyház megújulásáért, és ha szükséges életüket adják Isten dicsőségéért. Jaj nekem, jaj nekem, ne késleltessétek az időt, és ne várjatok addig az orvoslással, míg fejünkre esik a kő![3]

Jaj az én szerencsétlen lelkemnek! Minden más dolog, azaz háború, tiszteletlenség és egyéb szorongatások csak árnyéknak és pelyvának tűnnek ehhez mérten! Gondold meg! Mert én félek a gondolattól is, különösen mióta hallottam, hogy valakinek[4] az értelem által megmutattatott, mennyire súlyos és veszedelmes ez: annyira, hogy a háború (gondold meg!) semminek tűnt neki ehhez mérten. Mondom neked, úgy tűnt számára, hogy a szív és az élet elhagyja a testet a fájdalom miatt. Ezért az Irgalmassághoz kiáltott és könyörgött, legyen gondja erre a nagy bajra. Arra vágyott, hogy a szent és tüzes vágy erejéből vérrel verítékezzék a teste, mert úgy látta, hogy víz-verítékkel nem tud eleget tenni; és ezért vért akart verítékezni és szívesen adta volna áldozatul a testét. Azt hiszem, drága atyám, jobb hallgatni, mint beszélni erről a dologról. De kérlek téged, amennyire csak képes vagyok erre, könyörögj a földi Krisztusnak és a többieknek, hogy azonnal kössenek békét, és keressék azokat az utakat és módokat, melyek Isten dicsőségét és a szent Egyház megújulását szolgálják, és ezt a botrányt eltávolítják. És ha nektek az erény és az erényes emberek segítségével lesz erőtök ahhoz, hogy ellenálljatok a sötétségnek, elűzzétek azt és megmaradjatok a fényben, akkor – efelől semmi kétségem – Isten is elűzi majd a maga végtelen irgalmassága által Menyasszonyának sötétségét és bűzét, és amikor felmérhetetlen és végtelen szeretetének és jóságának tetszésére lesz, elérkezik majd az illat és a fény ideje. És ebben van az én erősségem, és innen merít vidámságot a lelkem. Mert ha ez nem volna, hiszem, hogy meghalnék a várakozásban.

Légy hát férfias, légy olyan oszlop, amely soha meg nem inog; én pedig imádkozni fogok és másokat is késztetni fogok erre, hogy Isten tegyen ilyenné téged. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsásd meg, atyám, vakmerőségemet, hogy vakmerően ennyit beszéltem; a szeretet és a fájdalom mentsen ki előtted. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Vö. Mt. 21, 44.
4. Önmagáról beszél. Lásd a 16. levél 2. jegyzetét az 52. oldalon.

294. — SANO DI MACÓNAK ÉS ÖSSZES TÖBBI FIÁNAK SZIÉNÁBA[1]

Távollétében kitartásra buzdítja fiait. Ne féljenek ellenségeiktől, mert Krisztus vére legyőzte őket, Isten akaratát lássák és ítéljék meg mindenben.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiacskáim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy erősnek és kitartónak láthassalak benneteket életetek utolsó pillanatáig, megfontolván, hogy kitartás nélkül senki sem tetszhet Istennek, és nem nyerheti el a jutalom koronáját. Aki kitartó, az mindig erős, és az erősség teszi őt kitartóvá.

Nélkülözhetetlen és szükséges számunkra az erősség ajándéka, hiszen sok ellenség támad minket. A világ a maga élvezeteivel és álnokságaival; az ördög sok zaklatással és kísértéssel, meg azzal, hogy az emberek nyelvére ülve rágalmazó és zúgolódó beszédre készteti őket, és gyakran még arra is, hogy elvegyék tőlünk azt, ami a miénk (és mindezt csak azért teszi, hogy eltávolítson minket a felebaráti szeretettől és érzülettől); a test pedig a maga érzékiségével kel fel ellenünk, harcolni akarván a szellem ellen. Így tehát mindezen ellenségeink támadnak minket; mindazonáltal nem kell szolgai félelemmel félnünk, mert a szeplőtelen Bárány vére legyőzte ellenségeinket. Bátran kell felelnünk és ellenállnunk a világnak, örömeinek és állásainak megvetésével, megfontolván, hogy a világnak semmi állandósága és maradandósága nincsen. Hosszú életet ígér virágzó ifjúsággal és nagy gazdagsággal, és mindez meghiúsul, hiszen az életből a halálba megyünk, az ifjúságból az öregségbe, a gazdagságból a szegénységbe, és mindig a halál végállomása felé rohanunk. Ezért is szükséges, hogy felnyissuk az értelem szemét annak meglátására, mennyire nyomorult, aki a világban bízik. Ily módon a lélek utálni és gyűlölni fogja azt, amit korábban szeretett.

Az ördög áltatására férfiasan kell válaszolnunk, látván az ő gyöngeségét, hiszen nem tud mást legyőzni, csak azt, aki akarja, hogy legyőzze őt. Eleven hittel és reménnyel, valamint szent öngyűlölettel kell tehát felelnünk neki. Mert a gyűlölettel fog eljutni a lélek a kísértések és a világ minden zaklatásának és szorongatásának türelmes viselésére, és bármi is érje, mindent igaz türelemmel fog viselni, ha gyűlöli a saját érzékiségét, és szeret a kereszten lenni a megfeszített Krisztussal.

Az eleven hitből veszi az Isten akaratával megegyező akaratot és ki fogja oltani szívéből és elméjéből az emberek akarata felől való minden ítélkezést, és egyedül csak Isten akaratát ítéli meg mindenben, aki nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. Ily módon nem botránkozik a felebarátja miatt és nem zúgolódik. Nem ítélkezik afelől, aki a nyelvére veszi őt, hanem csak önmagát kérhoztatja, látván Isten akaratát, aki az ő javára engedi meg a zaklatásokat. Ó milyen boldog az a lélek, aki ilyen édes ítélkezésbe öltözik! Nem kárhoztatja a világ szol-

1. Lásd a 62. levél 1. jegyzetét a 153. oldalon. A levél valószínűleg Firenzében kelt.

gáit, amikor jogtalanul bánnak vele, és nem ítélkezik Isten szolgái felett, a maga útján akarván vezetni őket; amint sok vakmerő gőgös teszi, akik Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének köpönyegében botránkoznak Isten szolgáin, és eme köpönyegbe burkolva zúgolódásukat, mondják: „Nem tetszik nekem ezek viselkedése!" És így háborognak önmagukban, sőt a nyelvükkel másokat is háborgatnak, miközben úgy mutatják és úgy is hiszik, hogy a szeretet érzülete mondatja ezt velük. Ha azonban az ilyen kinyitná a szemét, meglátná az elbizakodottság férgét ebben a gonosz vélekedésben, amely arra készteti őt, hogy a maga módján ítélkezzék, és ne azon szent és különféle módok és misztériumok szerint, melyekkel Isten cselekszik a maga teremtményeiben. Szégyenkezzék az emberi kevélység és lássa meg, hogy az örök Atya házában sok lakás van! Ne akarjon regulát szabni a Szentléleknek, aki maga a regula és a regula szerzője; ne akarjon mértéket szabni Annak, aki mérhetetlen.

Nem fog így tenni Isten igaz szolgája, aki magára öltötte az Ő legfőbb, örök akaratát, hanem inkább tisztelni fogja szolgáinak eljárásait, szokásait és cselekedeteit, mert nem emberi tettek felett ítélkezik, hanem Isten tetteit ítéli meg mindenben. Mert ha a dolgok nem tetszenek nekünk és nem a mi szokásaink szerint mennek, fel kell tételeznünk és hinnünk kell, hogy Istennek tetszenek. Semmit nem kell és nem szabad elítélnünk, csak azt, amit kifejezetten és nyilvánvalóan bűnnek látunk. És az istenszerető lélek, aki elvesztette önmagát, még ilyenkor sem ítélkezik, hanem a bűn és az Isten megbántása iránti utálattal együtt nagy részvét van benne a bűnt elkövető lélek iránt, és minden gyötrelemre odaadná magát annak a léleknek üdvösségéért.

Nos, erre a tökéletességre hívlak benneteket, drága fiaim: minden igaz és szent serénységtekkel ennek megszerzésére törekedjetek. És gondoljátok meg, hogy ez a szent és igaz ítélkezés minden tökéletességet meg fog adni nektek, minden zúgolódás és szenvedés nélkül. Amint ennek ellenkezőjeként az Isten szolgái feletti hamis ítélkezés minden szenvedést, zúgolódást, vétket magával hoz a hitetlenség romlásával együtt. És mindez a szenvedélyből és a meggyökeresedett kevélységből származik, mely ítélkezésre indítja az ember akaratát. Innen van az, hogy az ilyen lélek mindig hátra fordítja a fejét: nem kitartó a felebaráti szeretetben, azaz szeretete sohasem erős és kitartó. Inkább olyan, mint Krisztus tanítványainak tökéletlen szeretete volt a szenvedés előtt; a tanítványok ugyanis szerették Őt, míg örvendezhettek a jelenlétében, mivel azonban szeretetük nem az igazságban volt megalapozva, hanem a saját örömükben és tetszésükben, ezért megfogyatkozott, amikor Krisztus jelenlétét elveszítették; és nem tudták vele együtt viselni a szenvedést, hanem elfutottak.

Vigyázzatok, vigyázzatok, nehogy veletek is ez történjen! Nagyon örültök a jelenlétnek, de a távollét idején szalmaláng vagytok, amit — a jelenlét hiánya miatt — a legkisebb szél és eső is kiolt, és nem marad más utána, csak a lelkiismeret sötétségének fekete füstje. És mindez azért van, mert emberek akarata felől ítélkezünk — Isten szolgáinak útjai és módjai felől — és nem Isten édes akarata felől. Ne tovább így, a megfeszített Krisztus szerelméért! Hanem legyetek hűséges, erős és kitartó fiúk Krisztusban, az édes Jézusban, és így győzzétek le az ördög kísértéseit és szavait, melyeket a teremtmények nyelvére ülve mond.

Utolsó ellenségünket, azaz a nyomorult testet és az érzéki vágyat Krisztus megostorozott és a szentséges kereszten átszúrt testével győzzük le, böjttel és virrasztással és szüntelen imádsággal, édes, tüzes és szerelmes vággyal uralkodván rajta. Íme, Krisztus vérének erejével így fogjuk édesen legyőzni és megverni ellenségeinket. Így fogjátok teljesíteni az Ő akaratát és az én vágyamat, amely miatt fájdalommal látom tökéletlenségteket. Az Ő végtelen jóságáért remélem, hogy vigasztalásomra lesz még ez a rátok vonatkozó vágyam. Ezért kérlek titeket, ne legyetek hanyagok, hanem legyetek serények; ne legyetek széltől forgatott falevelek, hanem legyetek erősek, állhatatosak és szilárdak; szeressétek egymást, igaz, testvéri szeretettel hordozván és viselvén egymás hibáit. Ebből fogom látni, hogy szeretitek Istent és szerettek engem: mert nincs más vágyam, csak hogy igaz egységben láthassalak titeket. Fojtsátok bele magatokat a megfeszített Krisztus vérébe és rejtőzzetek el édességes sebeibe. Egyebet nem mondok.

Imáitokba ajánlom a Santa Maria degli Angeli kolostort. És ne figyeljetek arra, miért nem vagyok veletek, mert a jó fiúk többet tesznek anyjuk távollétében, mint amikor köztük van, hiszen meg akarják mutatni a szeretetet, mely az anya iránt van bennük, és jobban a kedvében akarnak járni.

Sano, téged arra kérlek, összes fiaimnak olvasd fel ezt a levelet. És mindannyian imádkozzatok értünk Istenhez, hogy adja meg nekünk mindannak beteljesedését, amit az Ő dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért elkezdtünk; mert nem kívánunk és nem akarunk mást tenni azok ellen, akik ezt meg akarták és meg akarják akadályozni. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Isten töltsön el benneteket legédesebb kegyelmével. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

295. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Fájlalja, hogy bűnei miatt nem lehetett az igazság vértanúja a firenzei lázadás alkalmával. A béke megkötését sürgeti.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: szolgája és hűséges jegyese vagy az igazságnak és az édes Máriának, annak érdekében, hogy soha ne fordítsuk hátra a fejünket sem a világi dolgok, sem a szorongatások miatt, bármi is adódna, hanem szilárd reménnyel, a szentséges hit világosságával állhatatosan és kitartóan keljünk át ezen a viharos tengeren a teljes igazsággal; és a szenvedésekben dicsekedjünk — nem a magunk dicsőségét keresvén, hanem Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét —, amint a dicsőséges vértanúk tették, akik az igazságért készek voltak a halálra és minden gyötrelemre, ezért a vér szerelméért kiontott vérükkel megalapozták a szent Egyház falait.

1. Lásd a 100. levél 1. jegyzetét a 241. oldalon.

Ó édes Vér, amely feltámasztottad a holtakat! Vér, te adtál életet, te oszlattad el az értelemmel bíró teremtmény megvakult elméjének sötétségét és te adtál világosságot. Édes Vér, te egyesítetted a széthúzókat, te öltöztetted fel a vérbe a mezíteleneket, te etetted meg az éhezőket, és te itattad meg azokat, akik szomjaztak és szomjaznak a vérre, és édességed tejével tápláltad a kicsinyeket, akik az igaz alázatosság által kicsinnyé és az igaz tisztaság által ártatlanná váltak. Ó Vér, ki nem részegül meg benned?! Azok, akik önmagukat szeretik, mivel nem érzik a te illatodat.

Azért, drága és édes atyám, vetkőzzünk ki önmagunkból és öltözzünk az igazságba; és akkor hűséges jegyesek leszünk. Én mondom neked, ma újra akarom ezt kezdeni annak érdekében, hogy bűneim ne tartsanak vissza attól a jótól, hogy életünket adhassuk a megfeszített Krisztusért; látom ugyanis, hogy az elmúlt időben a vétkeim miatt lettem megfosztva ettől. Nagyon megújult és megnövekedett bennem a vágy, hogy bűntelenül szenvedhessek Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért, valamint a szent Egyház javáért és reformjáért; minden eddigit meghaladó módon vágytam erre, annyira, hogy szívem vérzett a szeretettől és a vágytól, hogy odaadhassam az életemet. Ez a vágy boldog volt és fájdalmas: boldog az igazsággal való egység miatt, és fájdalmas a sok támadás miatt, amit a szív Isten megbántásában és az ördögök sokaságában érzett, akik beárnyékolták az egész várost, elhomályosítván a teremtmények értelmének szemét. És úgy tűnt, hogy Isten ezt igazságszolgáltatás és isteni fenyíték gyanánt hagyja megtörténni. Életem tehát nem oldódhatott fel másban, csak a sírásban: féltem a nagy bajtól, ami közeledni látszott, és attól, hogy meg ne akadályozza az a békét. Isten azonban, aki nem veti meg szolgáinak vágyát, és az édes Mária, kinek nevét gyötrelmes, fájdalmas és szerelmes vágyakkal hívtam segítségül, gondoskodott a nagy bajban, mert a lázadásban és a nagy kavarodásban, ami történt, nem haltak meg mások, csak azok, akiknek halálát, mondható, az igazságosság követelte meg.[2] Így tehát az a vágyam, hogy Isten a maga gondviselésével vegye el az ördögök erejét, hogy ne tehessék meg azt a sok rosszat, aminek megtételére készen álltak, beteljesedett; de nem teljesült az a vágyam, hogy életemet adhassam az igazságért és Krisztus édes Menyasszonyáért. Hanem az én örök Jegyesem nagy tréfát űzött velem, miként Cristofano[3] majd elmondja neked. Van tehát miért sírnom, hiszen annyira megsokasodtak gonoszságaim, hogy nem voltam méltó arra, hogy a vérem életet adjon és megvilágosítsa a megvakult lelkeket, kibékítse a fiakat az atyával, és befalazzon egy sziklát a véremmel a szent Egyház misztikus testébe. Sőt, úgy tűnt, mintha meg lett volna kötözve annak keze, aki meg akarta ezt tenni. És amikor azt mondtam neki: „Én vagyok az! Engem ölj meg és hagyd elmenni ezt a családot!" – mintha kés járta volna át a szívét.

Ó édes atyácskám, csodálatos örömöt érezz, mert sohasem tapasztaltam hasonló misztériumot és akkora örömöt: benne volt az igazság édessége és az egyszerű és tiszta lelkiismeret vidámsága, benne volt Isten édes gondviselésének illata, és benne ízlelhető volt az új vértanúk ideje, amint az örök Igazság, tudod, előre meg-

2. A firenzeiek lázadásáról van szó. Lásd a Legenda Harmadik részének utolsó fejezetét.
3. Lásd a 43. levél 1. jegyzetét a 119. oldalon.

mondotta. A nyelv nem elegendő annak a jónak elbeszélésére, amit a lelkem érzett. Ezért, úgy látom, annyira adósa vagyok a Teremtőmnek, hogy ha odaadnám a testemet, hogy elégjen, akkor sem tennék eleget, úgy tűnik, azért a nagy kegyelemért, amelyben én és az én szeretett fiaim és leányaim részesültek.

Mindezt nem azért mondom neked, hogy keseregj, hanem hogy kimondhatatlan öröm legyen benned a legédesebb vidámsággal, s hogy fájlalni kezdjük az én tökétlenségemet, miután a bűneim akadályozták meg ezt a nagy jót. Ó milyen boldog lenne a lelkem, ha az édes Menyasszonyért, a vér szerelméért és a lelkek üdvösségéért véremet adhattam volna! Most tehát örvendjünk és legyünk hűséges jegyesek.

Erről a dologról nem akarok többet mondani; ezt Cristofanora hagyom, aki majd erről is és más dolgokról is beszél neked. Csak azt az egyet akarom még mondani, hogy kérleld a földi Krisztust, a történtek miatt ne késleltesse a béke megkötését, hanem inkább siettesse, hogy végrehajthassa egyéb nagy teendőit Isten dicsőségére és a szent Egyház megújítására. Mert a békére vonatkozóan a helyzet nem változott, sőt most a város elég szerencsésen elcsendesedett. Kérd őt, azonnal kösse meg a békét: irgalmasságként kérem ezt tőle, mert ennek elmaradása Isten végtelen megbántása lenne. Mondd neki, hogy legyen benne könyörület és szánalom e lelkek iránt, akik oly nagy sötétségben vannak; és mondd, hogy késlekedés nélkül szabadítson ki engem ebből a börtönből, mert amíg nem köti meg a békét, én el nem mehetek innen; pedig — miután megízleltem a vértanúk vérét — el akarok jutni Őszentségéhez, hogy meglátogassam őt és találkozzam veled, és az elme vidámságával, a szív örömével, valamint növekvő reménnyel és a szentséges hit világosságával beszélhessek nektek Isten csodálatos misztériumairól, melyeket ezekben az időkben cselekedett. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

296. — DON GIOVANNI DELLE CELLE VALLUMBRÓSAI SZERZETESNEK[1]

Egyedül Isten dicsőségét keresse, amikor tanácsot ad. A bűn következménye és büntetése a vakság. Önmagát vádolja minden baj miatt, ami a keresztény vallást érte.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal,

1. A címzett firenzei nemesi családban született 1310-ben. Pap lett, majd a Szentháromságról nevezett kolostor apátja. Később azonban lemondott erről a tisztségről és visszavonult Vallumbrósába (lásd a 22. levél 1. jegyzetét a 63. oldalon). Bölcsességének és életszentségének hírére sokan keresték fel és kérték lelkivezetését. Azokat a firenzei ifjakat, akik kijártak hozzá a remeteségbe és az ő lelkivezetése alatt álltak, a nép „lelki embereknek", „spirituali"-nak hívta (lásd a 95. levelet). Közéjük tartozott Barduccio Canigiani is, aki később Katalin tanítványa és titkára lett. A levél 1376 körül készülhetett.

hogy láthassam: a szentséges kereszt asztalánál az alázatos és szeplőtelen Bárány társaságában ízleled és eszed a lelkeket Isten dicsőségére. Más helyet nem látok, atyám, ahol ezt az eledelt ehetnénk. Miért nem? Mert nem táplálkozhatunk az igazságban szenvedések nélkül, hanem az igaz türelem fogaival és a szent vágy szájával kell ennünk a sok szorongatás keresztjén, mindent elviselve egészen a halálig, bármi is jöjjön — zúgolódás vagy botránkozás — a világ részéről.

Most van annak az ideje, drága atyám, hogy megmutassuk: szerelmesei vagyunk-e a megfeszített Krisztusnak, vagy sem, s hogy kedves-e számunkra ez az eledel? Az idő Isten dicsőítésére és a felebarátért való fáradozásra adatott; a fáradozásra, mondom, a sok testi fáradság viselésére, valamint az elme fáradozására, azaz a könnyek és verítékek, meg az alázatos és szüntelen imádság Isten színe előtt való felajánlására, fájdalmas, kesergő és szomjas vágyban. Mert nem látok más módot, amivel kiengesztelhetnénk Isten irántunk való haragját és felénk hajlíthatnánk irgalmasságát, hogy irgalmassága visszafogadja azokat a báránykákat, akik elvesznek az ördögök kezei között, csak ezt a mondottat, azaz a szív nagy fájdalmát és együttérzését, és a sok-sok imádságot.

És ezért a megfeszített Krisztus nevében meghívlak, drága atyám, hogy kezdjük el újra elveszíteni önmagunkat és egyedül Isten dicsőségét keresni a lelkek üdvösségében minden szolgai félelem nélkül; és sem szenvedéseink, sem a teremtmények tetszésének keresése, sem a ránk váró halál, sem bármi más ne lassítsa soha a lépteinket, hanem fussunk, mint akik részegek a szeretettől és a fájdalomtól, ami a megfeszített Krisztus vérét érő üldözések miatt van bennük. Mert bármerre is fordulunk, azt látjuk, hogy üldözik.

Ha önmagunk felé fordulok, mi, bűzlő tagok sok hibánkkal üldözzük, meg a halálos bűnök nagy bűzével és az önszeretet mérgével, amely megmérgezi az egész világot. És ha az édes és alázatos Bárány vérének szolgái felé fordulok, a nyelv nem képes elmondani a sok rosszat és bűnt. Ha azokhoz a szolgákhoz fordulok, akik az engedelmesség igájában élnek, az önszeretet átkozott gyökere miatt, mely még nem halt meg bennük, oly nagy tökéletlenséget látok, hogy egyikük sem kész életét adni a megfeszített Krisztusért, mert nagyobb bennük a haláltól és a szenvedéstől való félelem, mint Isten szent félelme és a vér tisztelete.

Ha azokhoz a világiakhoz fordulok, akik érzületüket már kiemelték a világból: nincs bennük annyi erő, hogy elszakadjanak a helytől[2] vagy hogy inkább válasszák a halált, mintsem olyat tegyenek, amit nem szabad. És ez vagy a saját tökéletlenségük, vagy mások tanácsa miatt van így. Ha én adnék nekik tanácsot, azt tanácsolnám, hogy ha tökéletesek akarnak lenni, inkább a halált válasszák, és ha gyengének érzik magukat, fussanak a helytől és attól, ami a bűnnek oka, amennyire csak képesek rá. Bárki fordul hozzád tanácsért, úgy tűnik, ugyanezt kell tanácsolnod neked is, és Isten minden szolgájának is. Mert tudod, hogy semmi módon, tehát nemcsak a szenvedéstől vagy a haláltól félve, de egyetlen nagyon erényes cselekedet miatt sem szabad kis bűnt sem elkövetnünk.

Így tehát bármerre fordulunk, nem találunk mást, csak vétkeket. Mert abban nem kételkedem, hogy ha csak egyben meglenne az a tökéletesség, amely — a tör-

2. Azaz elhagyják a világot és szerzetbe lépjenek.

téntek vagy a nap mint nap történendők miatt — az élet odaadására késztet, a vér irgalmasságért kiáltana és megkötné az isteni Igazságosság kezét; és meglágyítaná a fáraó-szíveket is, melyek kemények, mint a gyémánt, és nem látok más módot a meglágyításukra, csak a vért.

Jaj, jaj az én szerencsétlen lelkemnek! Látom, hogy holtan hever a Keresztény Vallás, és nem bánkódok és nem sírok felette! Látom, hogy sötétség jött a világosságra, mert a szentséges hit világosságából — amit Krisztus vérében kaptak meg — a megvakítottak sorsára jutottak: kiszárították, látom, a szem pupilláját,[3] ezért mint a vakok, gödörbe esnek, azaz a pokolbéli farkas szájába. Nincs rajtuk az erények ruhája és meghalnak a hidegtől, mert nincs rajtuk az Isten és a felebarát iránti szeretet ruhája: kiszakadtak a szeretet kötelékéből és elvesztették a tiszteletet Isten és a vér iránt. Jaj nekem, azt hiszem, az én gonoszságaim az okai mindennek!

Arra kérlek tehát, drága atyám, hogy könyörögj értem Istenhez, vegye el sok gonoszságomat és ne legyek oka ennyi rossznak, vagy engedjen meghalnom! Te pedig, kérlek, ragadd meg ezeket a halott fiakat a szentséges kereszt asztalánál és ott edd őket: ott edd ezt a megfeszített Krisztus vérében megfürdetett eledelt. Én mondom neked, ha Isten többi szolgáival együtt nem fogunk hozzá a munkához sok imádsággal, és a sok rossz egyéb orvoslásával, az isteni ítélet eljön és az isteni Igazságosság előveszi pálcáját. Ámbár (ha felnyitjuk a szemünket) már eljött ránk a legsúlyosabb büntetés, amiben ebben az életben részünk lehet, azaz meg vagyunk fosztva a világosságtól és nem látjuk a test és a lélek kárát és baját. És aki nem lát, az nem tud javulni, mert nem gyűlöli a rosszat és nem szereti az igaz jót. Ezért, mivel nem javul, a rosszból a rosszabba süllyed. És úgy tűnik nekem, ezt is tesszük, mert most rosszabb helyzetben vagyunk, mint az előző napokban.

Szükséges azért, hogy soha ne tétlenkedjünk, ha Isten igaz szolgái vagyunk sok szenvedésben és igaz türelemben; szükséges, hogy fáradozzunk a felebarátért és dicsőítsük Istent sok imádsággal, szomjas vággyal, s hogy a kereszt asztalánál a sóhajaink legyenek a kenyerünk és a könnyeink az italunk, mert más módot nem látok. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam amint a lelkeket eszed és ízleled a szentséges kereszt asztalánál.

Kérlek, fogadd kegyeidbe szeretett fiaidat és fiaimat, az ottaniakat és az ittenieket. Tápláld és növeld őket lehetőségeid szerint a nagy tökéletességben. És igyekezzünk, fussunk minden lelki és időleges önakaratnak halottan, azaz ne keressük a magunk lelki vigasztalásait, hanem csak a lelkek eledelét, a megfeszített Krisztussal örvendezvén a kereszten; és nevének dicséretéért és dicsőségéért adjuk oda az életünket is, ha szükséges. Meghalok és nem tudok meghalni, amikor hallom és látom az én Uramat és Teremtőmet érő megbántásokat; és ezért kérem tőled azt az alamizsnát, hogy könyörögj értem Istenhez te is, a többiek is. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. A középkorban szokásos megvakítási mód volt, hogy egy izzó réztányért tartottak a szem elé, ami kiszárította a szemet.

297. — NICCOLO SODERININEK FIRENZÉBE[1]

Türelemmel viselje a szenvedést, ami Isten kimondhatatlan szeretetének jele.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan láthassalak, mert türelem nélkül nem tetszhetünk Istennek és nem élhetünk a Kegyelem állapotában. A türelem ugyanis a szeretet veleje.

Miután ennyire szükségünk van rá, meg kell találnunk. De hol találjuk meg? Tudod hol, édes és drága atyám? Ugyanúgy és ugyanazon a helyen ahol a szeretetet fogjuk megtalálni. És hol szerezzük meg a szeretetet? A szeretetet a megfeszített Krisztus vérében találjuk meg, mert a szeretet hintette azt a szentséges kereszt fáján; és a kimondhatatlan szeretetből — amellyel, látjuk, szeret minket — szerezzük és merítjük a szeretetet. Aki ugyanis látja, hogy szeretik, nem tudja megtenni, hogy ne szeressen; és ha szeret, akkor azonnal magára ölti a megfeszített Krisztus türelmét, és ezzel az édes és dicsőséges erénnyel elpihen a sok fáradság viharos tengerén.

Ez az az erény, amely nem tér el Isten akaratától; erős, ezért soha nem győzik le, hanem mindig győz, mert vele van az erősség és a hosszú kitartás, és ezért minden fáradozásának megkapja gyümölcsét. Királynőként uralkodik a türelmetlenségen és nem hagyja legyőzni magát a haragtól; nem bánja meg a jócselekedetet, amely gyakran jár fáradsággal és szorongatásokkal, hanem inkább örül és hízik a lelke, ha látja, hogy bűntelenül szenvedhet.

Egyedül csak a bűn miatt kell bánkódnunk, és semmi másért, mert a bűn miatt veszítjük el azt, ami a miénk. Mit veszítünk el? A Kegyelmet, ami Krisztus vére, ami a miénk, amit nem vehet el tőlünk sem ördög, sem teremtmény, ha mi nem akarjuk. Minden mást azonban, gazdagságot, megbecsülést, rangot, élvezeteket, egészséget és életet, mivel ezek nem a sajátjaink, hanem használatra kaptuk őket annyi időre, amennyi az isteni jóságnak tetszésére van, el lehet venni tőlünk. És ezért nem kell háborognunk és türelmetlenné válnunk, hanem szenvedés nélkül kell visszaadnunk őket, mert szükséges, hogy visszaadjuk és elhagyjuk azt, ami nem a miénk. Emiatt látjuk, hogy senki sem birtokolhatja a maga módján, sőt mindenkinek el kell hagynia ezeket, hiszen vagy ezek hagynak el minket, vagy mi hagyjuk el ezeket, amikor meghalunk. Mivel pedig a dolog így áll, valóban oktalanok és ostobák vagyunk mi, akik ilyesmibe vetjük a nyomorult és rendetlen érzületet. Arra van inkább szükség, hogy mint férfias emberek szívünket és érzületünket minden mulandó dologból és önszeretetből kivetkőztessük, és átöleljük a szentséges keresztet, ahol megtalálván Krisztus vérét megtaláljuk

1. Lásd a 131. és 171. levél 1. jegyezetét a 312. és a 386. oldalon. E levél a firenzeiek lázadása után készült (1376). A lázadók kirabolták és felégették a címzett házát, Soderini ugyanis mindvégig hűséges híve volt a pápának és Katalinnak.

a kimondhatatlan szeretetet; ahol megtaláljuk az alázatos és szeplőtelen Bárány türelmét. Látni fogjuk, hogy ugyanazzal az édes szeretettel, amellyel életét adta értünk, adott és bocsátott és bocsát ránk minden fáradságot, szorongatást és vigasztalást.

Úgy látom, Isten édes isteni jósága most ismét megmutatta irántunk való különleges szeretetét, módot adván arra, hogy a Szentek élete és tanítása szerint cselekedjünk: méltóvá tett arra, hogy nevének dicséretéért és dicsőségéért szenvedj és gyümölcsöt teremj, ne erre az életre, hanem az örök életre. Most van a mi időnk, drága atyám, hogy valami jót tegyünk üdvösségünkért, magunk előtt tartván Krisztus vérét, hogy lelkesítsen a harcban, nehogy hátra fordítsuk a fejünket a türelmetlenség miatt,és megfogyatkozzunk Isten hatalmas keze alatt; szenvedjünk inkább türelemmel, kinevetvén érzékiségünket és a világot minden élvezetével együtt, melyeknek csekély maradandóságát és szilárdságát ismerjük. És így majd egybecseng a szavunk Pállal, mondván: „Nevetsége lettem a világnak és a világ nekem".[2]

Öltsük és övezzük magunkra a megfeszített Krisztus tanítását; ne csak ne meneküljünk a szorongatásoktól, hanem örvendezzünk is bennük, mert bennük válunk hasonlóvá Őhozzá, aki annyit szenvedett értünk. Tegyük próbára magunkban a türelem erényét, mert csak a szorongatások ideje lehet próbája ennek; ezután fogjuk megkapni a végén, az örök életben minden fáradozásunk gyümölcsét, türelem nélkül azonban nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és szent türelemben megalapozottan láthassalak, annak érdekében, hogy amikor majd visszatérsz a mi Városunkba, Jeruzsálembe, a béke látomásába, megkapd azt a gazdagságot, amit a zarándokság idején szereztél. Légy bátor és édességként fogadd az orvosságot, amit Isten lelked életéért adott. Azt akarom, drága atyám, hogy lásd meg a kegyelmeket, melyeket Isten adott és tett neked, valamint az Ő édes gondviselését, amellyel ebben a dologban cselekedett, annak érdekében, hogy növekedjék lelkedben a jámborság forrása az Isten iránti hála és elismerés által.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bátorítsd Constanza asszonyt, és mondd neki, hogy arra figyeljen, aki többet fárad nála; és törekedjék meglátni, hogy Isten a nagy vihart milyen szerencsés csendre fordította. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

2. Vö. Gal. 6, 14: „A világ megfeszíttetett a számomra, és én a világ számára."

298. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK, AZ ÖSSZES ERÉNYEK KOLDUSÁNAK FIRENZÉBŐL[1]

Aki Istennek akar szolgálni, annak vállalnia kell a szenvedést. Ölje meg a saját akaratát, hogy ezt könnyebben megtehesse.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz és szent türelemmel szenvedsz, azért, hogy lerakd azt az igaz alapot, melyet Isten igaz szolgáinak le kell rakniuk. Mert amikor azt választják, hogy Istennek szolgálnak, azt is választják, hogy nevének dicsőségéért és dicséretéért mindhalálig szenvednek. Más módon nem járhatnának az édes Igazság útján és nem követhetnék tanítását.

Ó drága fiam, milyen édes lesz számodra, amikor látod, hogy eljött a vágyva vágyott idő! A remény tesz majd képessé arra, hogy elviseld a szenvedést (nem undorral és lelki gyötrelemmel, hanem köteles tisztelettel és eleven hittel), hittel tartván, hogy más időket fog adni neked az édes Isten, amikor majd úgy látja, hogy ez az Ő dicsőségére és a te üdvösségedre lesz.

Add meg a tartozásodat atyádnak és anyádnak a tisztelettel, Istennek a dicsőítéssel és a felebarátnak a fáradozással.

Most készülnek az erények. Annak érdekében pedig, hogy mindent jobban viselj, fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, és benne fojtsd meg és öld meg a saját akaratodat. Egyebet most nem mondok.

Kérlek, ha botrány nélkül megteheted, és az út biztonságos annyira, hogy odamenj[2]... mondd meg neki, hogy azt a pénzt, amiért Rajmund testvér kezességet vállalt helyette ... mert Rajmund testvér többször írt nekem erről ... most nem képes, de a hitelező zaklatását sem lehet elviselni. Az összeg... arany... és Hannibál megígérte, hogy március közepéig megküldi neki. Ezért amennyire csak képes vagy rá... és mondd meg, hogy Rajmund testvérnek nincs semmije. Add át ezt a levelet, amit neki írok és sürgesd, hogy legalább írjon annak, aki az ügyeit rendezi és fizesse vissza az összeget. És ezekről a dolgokról ne beszélj senkivel. Ha te nem tudnál elmenni, add oda a levelet annak a Cristofanonak, aki ezt a levelet átadja neked.

Bátorítsd összes ottani fiaimat a megfeszített Krisztus nevében és a mi nevünkben. Mondd meg Pietro Giovanninak, csodálkozom azon, hogy nem válaszolt nekem a Monte Oliveto apátjának ügyében; és ezért azonnal válaszoljon, mit akar tenni az apát. És ha Péter nem tud menni, akkor menj te, és tedd meg azt, amit neki kellett volna megtennie; és ha nem tudnál a dologról, kérdezősködj

1. Lásd a 195. levél 1. jegyzetét a 438. oldalon.
2. Hiányos szövegrész következik.

nála. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Amilyen gyorsan teheted, válaszolj nekem mindenről. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Én, a krajcáros Néri, akit ismersz, kérlek, ajánlj engem a rosai[3] kolostorbeli Jeromos testvérnek; és ne veszekedj Simon testvérrel.

299. — RISTORO CANIGIANI ÚRNAK[1]

A régi ember minden szenvedését a rendetlen szeretet okozza. A rendezett szeretet nem követ el bűnt a felebarát hasznáért. Csak a jelen pillanat fáradságát kell elviselnünk. Az igaz szeretetet a türelem bizonyítja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: kivetkőztél a régi emberből és magadra öltötted az újat. Kivetkőztél mondom, Ádám régi bűnéből és abból a rendetlen érzületből, amellyel megsértette Istent, megszegvén az Ő parancsát, és megsértette önmagát, elveszítvén a Kegyelem életét, minek következtében a sértés után azonnal lázadást talált önmagában és az egész teremtésben. Ugyanígy az a lélek sem talál se többet, se kevesebbet ennél, aki követi és magára ölti ezt a régi embert azáltal, hogy rendetlenül, érzéki szeretettel szereti önmagát; az érzéki szeretetből következik ugyanis minden rendetlen szeretet.

Ez az a nyomorúságos szeretet, amely elveszi az értelem világosságát és nem engedi megismerni az igazságot; elveszi a Kegyelem életét, és halált ad nekünk; elveszi szabadságunkat és a bűn szolgájává és rabszolgájává tesz bennünket; a bűn pedig az, ami nincs,[2] ezért ebben az életben megízlelteti velünk a pokol előízét. Mondom, nem ismeri az igazságot, mert ha ismerné, nem vetné szívét és érzületét és minden erénységét a világba, és nem csinálna belőle istent, hanem inkább megvetné minden élvezetével együtt, látván csekély állandóságát és maradandóságát, s hogy mennyire üres és esendő.

Nemde mindennap látjuk, drága testvérem, hogy a világ minden dolga eltűnik mint a szél, és semmit sem tarthatunk meg belőle a magunk módján? Mert semmi sem a miénk, csak az isteni Kegyelem, amit nem lehet elvenni tőlünk, ha mi magunk nem akarjuk. Ezt a Kegyelmet ugyanis nem lehet elveszíteni másképp, csak a bűnnel, de a legkisebb bűnre sem kényszeríthet minket sem az ördög, sem a teremtmény: és ezért nem lehet elvenni tőlünk a kegyelmet. A világ dolgai azonban, miket kölcsön és használatra kaptunk, elvehetők és el is vétetnek tőlünk,

3. A Rosa apátság Sziéna mellett volt a Tufi kapu közelében. A 12. sz-ban alapították. Katalin korában kamalduliak éltek benne.

1. Lásd a 258. levél 1. jegyzetét a 576. oldalon.
2. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét az 45. oldalon.

amikor ez tetszésére van az isteni jóságnak, aki nekünk adta ezeket. Ezért látjuk, hogy az ember most gazdag és rögtön utána szegény; most nagy magasságban van, azután nagy mélységben, az egészségből betegségbe, az életből a halálba jutunk. És ugyanígy minden változik; és az ember időnként vissza akarja tartani a dolgokat, de nem képes rá, mert azok nem az övéi. Mert ha az övéi volnának, megtarthatná őket akarata szerint. De csak a szükségleteinek megfelelő használatra kapta őket és nem arra, hogy Istenen kívüli rendetlen szeretettel kötődjék hozzájuk. Ezzel ugyanis áthágná a parancsot, mely azt mondja, hogy Istent mindenek felett kell szeretnünk, a felebarátot pedig mint önmagunkat. Ha tehát ezt nem tesszük, áthágjuk az Ő parancsát, és e ténnyel, hogy az ember engedetlen lett, elveszíti a kegyelem életét és méltó lesz az örök halálra. Elviselhetetlenné válik önmaga számára, ezért a pokol előízét ízleli, mert a lelkiismeret férge mindig rágja. Elviselhetetlen szenvedéssel látja, hogy megfosztatik attól, és el kell hagynia azt — vagy az életben, vagy a halálban —, amit oly rendetlenül szeret. Mert amikor az ember meghal, minden dolgot el kell hagynia, hiszen nem visz magával egyebet, csak a jó vagy a rossz tetteit; megkapván mindenki azt, amit kiérdemelt, mert minden bűn büntetést és minden jó jutalmat kap. Mást nem vihet magával. És ezért az ember, aki rendetlenül szeret, a legnagyobb szenvedést érzi, amikor elveszíti azt, amit annyira szeretett, mert akkora fájdalommal veszíti el, amekkora szeretettel birtokolta. Innen van az, hogy egész élete szenvedés. Még a sajátjában és örömök közepette is szenved, mert fél, hogy elveszíti azt, amije van.

Ki ne tudná, mennyi nyomorúságot és súlyos gyötrelmet ad a világ? Az, aki az önmaga iránti szeretettel megvakította az értelem világosságát, amely világosságot azáltal veszít el az ember, hogy szolgája lesz a saját érzékiségének, amely érzékiség a régi ember ruhája, azaz Ádám bűne. Mennyire nyomorult az az ostoba és hálátlan ember, aki elveti magától az értelem világosságának és a Kegyelem életének valamint a szabadságnak méltóságát azáltal, hogy szolgája lesz az ördögnek és a bűnnek, ami semmi! Amely szabadság Isten Fiacskája vérének közvetítésével adatott neki; annak a vérnek közvetítésével, amelyben Isten Fiacskája megmosta lelkünk arcát. Ó mennyire méltó lesz a feddésre az, aki gonoszságban tölti és emészti el életét, amely gonoszság nem engedi, hogy megismerje Isten benne levő jóságát és megkapja a vér gyümölcsét. Mivé lett az ostoba ember, miután kitárta karjait és átölelte a világ összes örömeit, amire vágyott? Nem talált mást, mint szégyent és lelkiismeretfurdalást a halál végső pillanatában. Olyan lett, mint a megszállott vagy mint aki álmodik: kinek úgy tűnik, nagy örömei vannak, s miután felébred, nem talál semmit. Ugyanígy nem talál mást az ember, aki felébred e nyomorult élet álmából, csak szenvedést és szemrehányást.

Mi módon kell tehát élnünk annak érdekében, hogy ne veszítsük el az égi javakat és ne legyen annyi gyötrelmünk ebben az életben? Az orvosság ez, édes testvérem: vessük le magunkról a régi embert, aki az elviselhetetlen szenvedéseket adja nekünk és öltsük magunkra az új embert, Krisztust, az édes Jézust azáltal, hogy elrendezzük életünket és emberhez méltóan élünk, nem pedig állatként, eltávolítjuk önszeretetünk felhőjét és meggyűlöljük érzékiségünket (amely mint gonosz törvény mindig a szellemmel csatázik) és a világ összes örömeit.

És valóban, amint az értelem szemével szemléled a világ dolgait, azonnal meg-

látod, mennyire ártalmasak üdvösségünkre nézve és mennyi elviselhetetlen szenvedést okoznak, amikor nem Istenben szeretjük őket. Amint tehát a lélek ezt meglátja, azonnal megfogan benne a gyűlölet a saját érzékisége és az egész világ iránt. Nem mintha nem szeretné a teremtett dolgokat. Az ember, akinek fiai vannak, szereti a fiait és a feleségét, és mindazokat, akik hozzá tartoznak: de rendezett szeretettel szereti őket és nem rendetlennel, azaz nem adja oda értük a lelkét azzal, hogy megbántja Istent. Így tehát rendezetten szeret és nem rendetlenül. Isten ugyanis nem tiltja a szeretetet, sőt, parancsolja, hogy úgy szeressük a felebarátot, mint önmagunkat; de azt tiltja, hogy ugyanolyan rendetlenül szeressük őt, mint önmagunkat. És ez az, amit gyűlöl a lélek, mert látja, hogy ezt tiltja Isten és ezzel kárt okoz magának. Ekkor, miután megfogant benne a gyűlölet az iránt, amit gyűlölnie kell (mivel a lélek nem élhet szeretet nélkül), azonnal szeretni kezdi önmagát, a felebarátját és a teremtett dolgokat rendezett szeretettel és az erény érzületével, értelme szeme előtt tartván a szentséges hit világosságával a megfeszített Krisztust, akiben látja és felismeri, mit kell szeretnie.

Mivel pedig Krisztus vérében látja a kimondhatatlan szeretetet, mellyel Isten szereti őt (hiszen a vér minden másnál jobban kinyilatkoztatja Isten szeretetét és szerelmét), szeretete azonnal kitágul és szeret egész szívvel, egész érzülettel és minden erejével. A szeretet feltétele ugyanis az, hogy az ember szeressen annyira, amennyire érzi, hogy szeretik, és szeresse mindazt, amit az szeret, akit ő szeret. És ezért lépésről-lépésre, ahogy a lélek megismeri Teremtőjének iránta való szerelmét, szeretni kezdi Őt, és Őt szeretvén szeret mindent, amit Isten szeret. És mivel látja, hogy Isten leginkább értelmes teremtményét szereti (akit annyira szeretett, hogy nekünk ajándékozta egyszülött Fiacskáját, az Igét, azért, hogy életét adja értünk és vérében lemossa a halálos bűn lepráját rólunk), azért az ember kiterjeszti szeretetét és érzületét a felebarátja felé és neki akarja adni mindazt, amit Istennek nem tud adni, azaz amivel Istennek nem lehet hasznára. Hiszen Ő a mi Istenünk, akinek nincs szüksége ránk. És ezért amivel Istennek nem tud hasznára lenni, azzal hasznára van a felebarátjának, akit Isten helyezett mellénk közvetítőként, hogy általa mutassuk meg Iránta való szerelmünket. E szerelem miatt nem gyűlöli meg az ember sohasem a felebarátját, bármiféle jogtalanságot is kövessen el az ellene, hanem türelemmel viseli és hordozza a hibáit, jobban fájlalván Isten megbántását és a másik lelkének kárát, mint a saját sérelmét és kárát. Ez a szeretet rendezett, mert nem lép ki a szeretet rendjéből. És ez felöltöztet az új emberbe, Krisztusba, az édes Jézusba az Ő nyomdokainak és tanításának követése által, melynek megfelelően jóval fizet azoknak, akik roszszat tesznek vele. Azt gyűlöli, amit az áldott Krisztus gyűlöl és azt szereti, amit Ő szeret. Mit gyűlölt az áldott Krisztus? Gyűlölte a víciumot és a bűnt, a világ megtiszteltetéseit, örömeit és állásait; és annyira utálta a bűnt, hogy — jóllehet benne nem volt a bűnnek mérge, hanem a mi bűneinkért akart bosszút állni — a tulajdon testén büntette meg, annyi gyötrelemmel és szenvedéssel, hogy a nyelv nem elegendő az elbeszélésére. A megtiszteltetést és az élvezeteket megvetette, ezért amikor királlyá akarták tenni, eltűnt közülük,[3] de átölelte a

3. Vö. Jn. 6, 15.

szegénységet, a jogtalanságokat, a sértegetéseket és megcsúfoltatásokat, viselvén éhséget és szomjúságot és sok üldözést egészen a szentséges kereszt szégyenletes haláláig. Ez elől nem menekült, hanem inkább elébe ment a zsidóknak, amikor el akarták fogni, mondván: „Kit kerestek?" És azok felelték neki: „A Názáreti Jézust" — „Ha engem kerestek (mondta az édes és szerelmes Ige), én vagyok az, fogjátok el és hagyjátok elmenni ezeket".[4] És ezt a tanítványairól mondta. És így tanított minket az édes Igazság a felebaráti szeretetre, hogyan kell felebarátainkat szeretnünk, és a türelemre, hogyan kell mindent, amit Isten ránk bocsát királyi módon elviselnünk nevének dicsőségére és dicséretére, nem törvén ki se fáradság, se munka elől, és nem fordítva hátra a fejünket, hogy a barázdát figyeljük, sem türelmetlenség, sem a felebarát gyűlölete miatt, hanem elébe menve szívbéli vidámsággal és átölelve őt a szeretet érzületével a megfeszített Krisztusért.

Valóban el is kell viselnünk mindent, és van okunk erre; hiszen a fáradság kicsi, de gyümölcse igen nagy annak számára, aki szereti azt, akiért fáradozik. Kicsi a fáradság. És tudod, mekkora? Mint egy tűnek a hegye, mert annyi a fáradság, amennyi az idő. És jól látod, hogy az idő annyira kicsi, hogy az ember el sem tudja képzelni. Az az idő, ami elmúlt, már nem a tiéd; ami jön, afelől nem lehetsz biztos, hogy a tiéd lesz; tehát egyedül csak ez a jelen pillanat a tiéd és semmi több. Az elmúlt fáradság nem miénk, és az eljövendő sem, mert nem biztos, hogy a miénk lesz; annyi tehát csak a fáradságunk, amennyi az idő, és nem több. Való igaz tehát, hogy kicsi.

Mekkora a gyümölcse? Erről kérdezd az édes hírnököt, Pált, aki megmondja: „Ennek az életnek szenvedései nem méltók az eljövendő dicsőséghez".[5] Ha azt nézzük, ki adja nekünk a fáradalmakat, látjuk, hogy a mi édes Istenünk, a legfőbb jó; és mivel Ő a legfőbb jó, nem tud mást akarni, csak jót. És miért ad nekünk fáradalmakat? A megszentelésünkért; azért, hogy a türelem erényének drágagyöngye kipróbáltassék bennünk. Ez az erény mutatja meg, hogy szeretjük-e igazságban a Teremtőnket és bennünk van-e a Kegyelem élete, vagy sem. Mert amint a türelmetlenség annak jele, hogy jobban szeretjük önmagunkat és a teremtett dolgokat, mint a Teremtőt, ugyanígy a türelem bizonyító jele annak, hogy Istent mindenek felett szeretjük, a felebarátot pedig, mint önmagunkat.

Így tehát látod, hogy aki követi Krisztust, az gyűlöli a víciumot és szereti az erényt, és annyira magára ölti és annyira magára szorítja, hogy előbb választja a halált, mint hogy ki akarjon vetkőzni az erényből. Mennyire kedves és gyönyörűséges számára az erény! A lélek, aki az értelem világosságával így magára öltötte az új embert, az örök életet ízleli és semmi sem zavarhatja meg. Ezért ha fáradozik, örül a szorongatásoknak és gyarapszik tőlük. Nincs gyötrő félelme — azaz nincs szolgai félelme amiatt, hogy elveszíti a világ javait —, mert rendezett szeretettel birtokol mindent, mint kölcsön kapott dolgokat és nem mint a sajátjait; látja és felismerte ugyanis, hogy változékony dolgok ezek, melyeket nem tarthat meg a maga módján, mert nem övéi; és ezért szükséglete szerint és rendezett szeretettel él velük.

4. Jn. 14, 4–8.
5. Róm. 8, 18.

És bármilyen állapotban éljen, egész élete Istenben van elrendezve. Ezért ha a házasság állapotában él, nagy tisztességben megtartja a szent Egyház által parancsolt napokat. És ha fiai vannak, mint értelmes teremtményeknek, egyformán táplálja lelküket és testüket: és így is kell tennie, Isten édes parancsai szerint nevelvén őket. És ha a másik állapotban él, melyben a felebarátját kell segítenie, atyja lesz a szegényeknek és szívesen fáradozik értük, segítvén mindenben, amiben csak tud. A testéből nem csinál istent sem az élvezetek, sem az öltözködés által, hanem rendezett és Istennek tetsző módon őrzi a maga állapotát minden könnyelműség és szívbéli hiúság nélkül. Nem figyel arra, hogy házának díszítgetésére költsön, mert látja, hogy bármennyire díszítgeti, elpusztulhat és elvész ékessége. De arra ügyel, hogy lelkének házát feldíszítse az igaz és királyi erényekkel, mert ezt az ékességet senki sem veheti el tőle, ha ő maga nem akarja. És ezért az ilyenek semmi miatt sem szenvednek, mert szeretetük és érzületük olyan dologra irányul, amit nem lehet elvenni tőlük. Könnyedén, gyötrő szenvedés és lelkiismeretfurdalás nélkül futnak ebben az életben, és minden teher nélkül haladnak a megfeszített Krisztus útján, követvén az Ő tanítását: az új ember könnyű ruhájába öltöztek és levetették a régi ember terhét, mely a halálos bűn vétkének sok szenvedésével és nyugtalanságával súlyosodik és nehezedik az emberre ebben a sötét életben. E teher miatt nem figyel sem önmagára, sem másokra, önszeretete ugyanis elvette tőle az értelem világosságát, és ezért nem ismeri meg az igazságot. És ezért szenved; mivel ugyanis nem ismeri az igazságot, nem tudja szeretni, s mivel nem szereti, nem ölti magára és ezért mindig nyugtalan.

És ezért mondtam (annak érdekében, hogy szabad légy ettől a szenvedéstől, megkapd a Kegyelem életét, és válaszolj Istennek, aki hív és kimondhatatlanul szeret téged), hogy arra vágyom, hogy láthassam: kivetkőztél a régi emberből és magadra öltötted az új embert, Krisztust, az édes Jézust. És kérlek, így cselekedj.

Örvendj a történtek miatt,[6] mert ez lelked élete lesz és növelni fogja benned a szent vágy gyümölcsét. És ha mást mondana a saját érzékiséged vagy a világ hízelgése, ne hidd el; hanem férfias emberként szilárdan és állhatatosan kövesd szent elhatározásodat. És gondold meg, hogy a világ emberei nem adhatnak majd számot rólad a halál órájában a legfőbb Bíró előtt, de a szent és jó lelkiismeret ezt megteszi. Ne aludj hát tovább, hanem rendezd el mindenben életed. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

6. A firenzeiek lázadása után (1376) a címzett elvesztette magas állását és többé nem is tudta visszaszerezni.

300. — ÁGNES ASSZONYNAK, FRANCESCO DI PIPINO SARTO ÚR HITVESÉNEK FIRENZÉBE[1]

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél és megfulladtál a megfeszített Krisztus vérében, azért, hogy a véredet add a Vér szerelméért, és életedet az Élet szerelméért.

Ó, drága leányom, most van itt az ideje annak, hogy meghaljunk Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért epedve, s hogy alázatos könnyeket és szüntelen imádságot ajánljunk fel Istennek az egész világ szükségéért. Azt akarom tehát, hogy — annak érdekében, hogy tökéletesebb áldozat lehess Isten számára — rejtőzz el a megfeszített Krisztus oldalában. Fürödj meg édességes vérében. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

301. — RISTORO CANIGIANI ÚRNAK FIRENZÉBŐL PISTOIÁBA[1]

A természetes és természetfölötti világosságról. Mi szükséges a világosság növekedéséhez. Állapotbeli tanácsok.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: gyakorlod magadban a világosságot, melyet Istentől kaptál, annak érdekében, hogy szüntelenül növekedjék benned; mert a tökéletes világosság nélkül nem tudjuk sem megismerni, sem megszeretni, sem magunkra ölteni a szeretetet, ha pedig nem öltenénk magunkra, a világosság sötétségre fordulna bennünk.[2] És ezért szükséges a tökéletes világosság mindannyiunk számára, bármilyen állapotban is élünk.

Miben mutatkozik meg a világosság tökéletessége, azaz a tökéletes látás, amely látás megismeri az igazságot és megkülönbözteti a világ hazugságától és hiúságá-

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

1. Lásd a 258. levél 1. jegyzetét az 576. oldalon.
2. Lásd a 46. levél 2. jegyzetét a 124. oldalon.

tól? Ebben: a szeretet érzületével átöleli és magához szorítja az igazságot, amelyet megismert, azaz szerelmese lesz az erénynek és meggyűlöli a víciumot és a saját érzékiségét, amely oka minden víciumnak, hiszen gonosz törvényként mindig a szellemmel csatázik. Ekkor bizonyítja az igazságban, hogy látása tökéletes és a hitetlenség felhője nem homályosítja el az értelem szemének pupilláját, azaz a szentséges hit világosságát. Ha azonban tökéletlen volna, a természetes világossággal tökéletlenül látná az igazságot és nem öltené magára, mert nem gyakorolja ezt a világosságot az erény érzületével. És ezért kell gyakorolnunk a természetes világosságot annak érdekében, hogy elvétessék tökéletlenségünk és eljussunk a tökéletes megismerésre, mint mondtuk.

Hanem mi módon juthatunk el, drága fiam, erre a tökéletes világosságra? Megmondom: világossággal, a következő módon. Van bennünk egy természetes világosság, amelyet azért adott nekünk Isten, hogy megkülönböztessük a jót a rossztól, a tökéletes dolgot a tökéletlentől, a tisztát a tisztátalantól, a fényt a sötétségtől és a végest a végtelentől. Olyan ismeret ez, amit Isten a természettel adott nekünk; és mi szüntelenül megízleljük a tapasztalat által, hogy ez így van. De azt fogod mondani nekem: „Ha ez az ismeret bennünk van, miért van az, hogy mi mégis az üdvösségünkkel ellenkező dolgokhoz ragaszkodunk?" Azt felelem erre, hogy ez az önszeretetnek köszönhető, amely eltakarja előlünk ezt a világosságot, amint a felhő eltakarja olykor a nap fényét; tévedésünk oka tehát nem a világosság hibája, hanem a felhő. Mert a szabad megfontolás azokat a dolgokat ragadja meg vakon, melyek ártalmasak a lélekre, és nem azokat, melyek hasznosak.

A lélek természete szerint a jóra és a jó dolgokra vágyik, de megtéved amikor nem ott keresi a jót, ahol van, mivel az önszeretet sötétsége elvette tőle a világosságot. És ezért az ostoba lelkek, érzületüket és szívüket a mulandó dolgokba vetik, melyek eltűnnek, mint a szél. Ó minden ostobaság feletti ostobaság az, amikor az ember ott keresi a jót, ahol a legnagyobb rossz van, a fényt, ahol sötétség van; ahol a halál van, ott keresi az életet, ahol a legfőbb szegénység, ott a gazdagságot, és a véges dolgokban a végtelent! Soha nem találhatja meg a jót, ha ott keresi, ahol nincs!

A jót Istenben kell keresnünk, aki a legfőbb és örök Jó; és ha benne keressük, meg fogjuk találni, mert a mi Istenünkben nincs semmi rossz, de megvan benne minden tökéletesség és jó. Ezért nem ad nekünk mást, csak azt, amije van, amint a nap sem adhat sötétséget. És ebből látjuk (ha ezzel a világossággal látni akarjuk), hogy Isten mindent, amit ebben az életben ad és ránk bocsát, bármiféle szorongatás, fáradság vagy küzdelem legyen az, mindent azért ad, hogy általuk eljussunk a legfőbb Jóhoz, és a jót Őbenne keressük és ne a világban, amelynek gazdagságában, állásaiban és élvezeteiben nincs jó, csak keserűség és szomorúság, és megfosztja a Kegyelemtől azt a lelket, aki nem Isten akarata szerint birtokolja. Így tehát a jóért és a tökéletesért — azért, hogy az igazságban keressük Őt — enged meg Isten mindent; és a szenvedélyeitől elvakult ember rossznak véli azt, ami a java, a bűnt pedig, ami megfosztja Istentől és a Kegyelem életétől, úgy tűnik, nem látja rossznak; és így megcsalja önmagát.

Szükséges tehát, hogy gyakoroljuk ezt a természetes világosságot azáltal, hogy megvetjük a víciumot és átöleljük az erényt, és ezzel a világossággal ott keressük

a jót, ahol van. És ha keressük, meg fogjuk találni Istenben, és látni fogjuk azt a kimondhatatlan szeretetet, amelyet Fiacskájának közvetítésével, a Fiú pedig a szeretet oly nagy tüzével értünk hintett vérével mutatott meg nekünk.

Ezzel az első, természetes világossággal, mely tökéletlen, megszerezzük a természetfeletti, a kegyelemmel lelkünkbe árasztott tökéletes világosságot, amely meg fog kötözni minket az erényben. Erőssé tesz minden helyen, minden időben és minden állapotban, amit csak Isten megenged; egyesít minket az Ő édes akaratával, amely akarat, látni fogjuk, nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. Az első világosság gyakorlása, mint mondtuk, elvág minket a víciumtól, a második megkötöz és egyesít az erénnyel.

Leveledből, amit az imént kaptam, az üdvösséged miatti legnagyobb örömmel és szívbéli vidámsággal látom — amennyire Isten színe előtt láthatom —, hogy a természetes világosságot nem homályosította el benned a hitetlenség sötétsége. Ha elhomályosította volna, nem ismerted volna fel oly tökéletesen a világ romlottságát, állhatatlanságát és azokat a csapásokat, melyeket azokra mér, akik istenükké akarják tenni; nem tartottál volna oly szigorú számadást magad fölött, nem vágtad volna el magadat a víciumtól és nem vágyakoznál az erényre és a tökéletes állapotra, azaz a házasság állapotából, amely tökéletlen, az angyali önmegtartóztatás állapotára, amely tökéletes állapot. Miután Isten a maga végtelen irgalmasságából visszaadta neked ezt a világosságot, melytől hibáid és tudatlanságod miatt oly sokáig meg voltál fosztva, azt akarom, hogy serényen gyakorold ezt a világosságot, elvágván magad a víciumoktól és az érzéki szeretettől a gyűlölet és a szeretet késével, és megkötvén magad az erényekben a világossággal és az igaz és tökéletes szeretettel azáltal, hogy Istent mindenek fölött, a felebarátot pedig mint önmagadat szereted. Vessünk a hátunk mögé minden jogtalanságot és kárt, amit a felebarát okozott vagy okoz nekünk, és űzze el a szeretet a gyűlöletet és a megvetést, melyet az érzékiség akar megfoganni a felebarát iránt.

Ó mennyire boldog lesz a lelkem, ha látom, hogy szüntelenül növekszel erényről erényre a vággyal, amely soha nem lassul az ördög támadásai miatt, melyekben, tudom, gyakran volt részed, hiszen az ördög sok és különféle dolgot állított eléd. És a teremtmények is segítették őt tetteikkel, sőt a saját szenvedélyed és törékenységed is, amely mindig lázadni igyekszik. De ezzel az édes világossággal mindeme zaklatásokat és támadásokat az érzület lábai alá fogsz tiporni.

Azt akarom, hogy a világosság növekedése érdekében négy dolgot állíts értelmed szeme elé tárgyként, azért, hogy a világosság és az erény gyarapodjon a lelkedben. Az első az, hogy lásd meg, mennyire szeret Isten: szeretetből teremtett téged a saját képére és hasonlatosságára, s teremtett újjá a Kegyelemre Fiacskájának vérében; szeretetből tartogatta számodra az időt, hogy módod legyen életed javítására; és minden más kegyelmet, lelki és időleges ajándékot, melyeket most nem sorolok fel, a szeretet érzületével adott neked, kegyelemből és nem tartozás fejében. Ha ezt meglátod és figyelmesen végiggondolod, kényszerítve leszel a szeretetre, mert a lélek természete szerint vonzódik annak szeretésére, akinek szeretetét látja; ezért ezt a kimondhatatlan szeretetet látva sietve fut a szeretet után, és szereti Őt és mindazt, amit Ő szeret: örül annak, amit Ő kedvel és utálja azt, amit Ő utál. Mivel pedig látja, hogy a Teremtő leginkább értelmes teremtményeit szereti,

a lélek is ezeket szereti, és mindazt a szolgálatot és hasznot, amit Istennek nem nyújthat, a teremtménynek nyújtja a Teremtő iránti szeretetből.

A másik dolog az, hogy lássuk, mennyire tartozunk és kötelesek vagyunk szeretni Istent egyszerűen, egészen szabadon és nem szolgaként azaz nem mutatván mást a tettekkel, mint ami a szívben van. Isten szemei elől nem rejtőzhetünk el: ezért kell nagyon egyszerűen szolgálnunk.

A harmadik az, hogy lássuk, mennyire utálatos Isten és a világ előtt és mennyire ártalmas a lélek számára a halálos bűn vétke: épp annyira, amennyire kedves és hasznos az erény. Isten annyira utálja a bűnt, hogy az alázatos és szeplőtelen Bárány testéből készített üllőt, hogy kikalapálja azon gonoszságainkat. Számunkra pedig annyira ártalmas, hogy elveszi a világosságot, megfoszt a Kegyelem életétől és az örök kárhozatba juttat. Az erény annyira kedves előtte, hogy az erényes embert a szeretet édes érzülete által az Ő másik énjévé teszi, és már ebben az életben megízlelteti vele az örök élet előízét, ezért az ilyen lélek a sok fáradság és szorongatás viharos tengerén békét és édességet ízlel.

A negyedik és utolsó az, hogy lássuk meg: minden bűn elnyeri büntetését és minden jó a jutalmát: Isten ugyanis képes, meg akarja és meg tudja büntetni a bűnt és jutalmazni azokat a szenvedéseket, melyeket az Ő nevének dicsőségére és dicséretére viselünk el ebben az életben. Erről a jutalomról beszél a dicsőséges Pál apostol, mondván: „Ennek az életnek szenvedései nem méltók az eljövendő dicsőséghez, melyet Isten az ő szolgáinak készített."

Ez a négy dolog majd elrendezi és szabályozza életedet Isten szent félelmében és szerelmében: növeld és tökéletesítsd a rendet, amit tartani kezdtél életedben. Növekedjék benned a szent vágy tüze, és ez majd megadja neked mindazt, ami a tökéletességből hiányzik, Isten pedig mint igaz és jó orvos gyógyítani fogja azt, ami, úgy tűnik, akadálya a tökéletességednek. Rugj, rugj bele a világba: űzd ki szívedből és érzületedből, amint ő kiűzött téged, kötözd magad a megfeszített Krisztushoz, hogy elnyerd drága vérének gyümölcsét a természetfölötti világossággal. Amely világosságot meg fogod látni, miután gyakoroltad a természetes világosságot, mint mondtuk, és megtetted a mondottakat; másként azonban nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: gyakorlod magadban a világosságot, amit Istentől kaptál, azért, hogy szüntelenül növekedjék benned; világosság nélkül ugyanis sötétségben járnánk.

Azt akarom, hogy ezzel a világossággal neveld a családodat szent és igaz istenfélelemben. A házasság állapotában úgy élj, mint egy rendezett ember és nem mint egy állat, tiszteletben tartván a szent Egyház által parancsolt napokat annak érdekében, hogy a termőfád jó gyümölcsöket teremjen. Akarom, hogy gyakran élj a szentgyónással és a húsvéti ünnepeken áldozz, ahogy istenfélő emberhez illik. Akkor örömöm és vigasságom leszel, mert fényben és nem sötétségben járva foglak látni. Közel leszel hozzám akkor is, ha test szerint messze vagy, mert semmi sem választhat el tőled a szüntelen imádságban és vágyban, amellyel Isten színe előtt felajánllak téged.

Erősödj meg, erősödj meg Krisztus drága vérében, mert a segítség közel van hozzád. Gyönyörködtessen az, hogy gyakran időzhetsz a Teremtődnél a szóbeli imádsággal, a szent gondolatokkal, valamint a szent és igaz vágy szüntelen, benső

imádságával. És ugyanezt mondd meg a feleségednek is. Emelkedjetek az emberi élet fölé és éljetek egészen angyali életet, mert Isten erre hívott meg titeket. Válaszoljatok tehát férfiasan és legyetek földi angyalok. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

302. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

A pápa az egész Egyház atyja, de csak egy ember szemével lát. Ezért szüksége van az egyenes szívű tanácsadókra. A víciumok iránt nem lehet bennünk türelem. Közbenjár egy tudatlan fiáért.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz és királyi pásztora és kormányzója vagy a báránykáidnak, akik azért a tieid, hogy a megfeszített Krisztus vérével tápláld őket. Szentségednek nagy gonddal kell figyelnie arra, hogy kinek és ki által szolgáltatja ki ezt a vért; azaz ha pásztorokat küldesz, szentséges atyám, a szent Egyház kertjébe, olyan emberek legyenek ők, akik Istent keresik és nem a főpapságot; és azért nyerjék el a főpapságot, mert egyszerű szívvel az igazságban járnak és nem a hazugságban.

Ó szentséges Atyám, légy türelemmel, amikor ezekről a dolgokról van szó, mert csak Isten dicsősége és a te üdvösséged miatt beszélek róluk, mint a fiú, aki gyengéden szereti atyját és nem tudja elviselni azt, ami atyjának kárára és szégyenére lenne, hanem serényen mindig arra figyel, ami javára van az atyának, aki nagy családot kormányoz, miközben nem láthat többet annál, amennyit egy ember lát; ezért ha a törvényes fiak nem figyelnének serényen atyjuk tisztességére és hasznára, az atya igen gyakran lenne félrevezetve.

Így van ez, szentséges atyám. Te a keresztény vallás egyetemes testének ura és atyja vagy: valamennyien Szentséged szárnyai alatt élünk, hatalmad mindenre kiterjed, de a látásod nem több, mint egy emberé: ezért szükséges, hogy a fiaid egyszerű szívvel, szolgai félelem nélkül figyeljenek és nézzenek arra, ami Istennek dicsőségére, neked pedig és a pásztorbotod alatt álló báránykáknak tisztességére és üdvösségére van. És én tudom, hogy Szentséged nagyon vágyódik arra, hogy segítőtársai legyenek: de legyen türelmed a meghallgatásukra.

Biztos vagyok benne, hogy két dolog miatt szenvedsz és nyugtalan a lelked; és ezen egy pillanatig sem csodálkozom. Az egyik az, hogy amikor az elkövetett bűnökről hallasz, fájlalod Isten megbántását, mert a bántás és a vétek megvetéssel és fájdalommal tölti el szívedet. Ezt nem kell türelemmel viselni a türelem gyakorlása miatt, és nem lehet, hogy ne fájjon Isten megbántása. Nem: különben úgy

1. Lásd a 291. levél 1. jegyzetét a 647. oldalon.

tűnne, hogy egyetértünk magukkal a víciumokkal. A másik dolog, ami szenvedést okozna neked az, ha egy fiad, aki azért jön hozzád, hogy elmondja, amit Isten megbántásának, a lelkek kárának és Szentséged kevés tiszteletére valónak érez, tudatlanságot követ el, mert lelkiismeretében úgy érzi, Szentséged előtt nem szabad kimondania az egyszerű tiszta igazságot úgy, ahogy van, jóllehet előtted semminek sem szabad titokban vagy rejtekben maradnia.

Ezt a szenvedést, kérlek, szent atyám, viseld háborgás nélkül, és ha egy tudatlan fiad ebben vétene, javítsd a tudatlanságát. Ezt azért mondom, mert ahogy János mester elmondta nekem, Bertalan testvér a saját hibájából és az aggályos lelkiismeretével szenvedést okozott neked és indulatossá tett; ami miatt ő is, én is nagyon szenvedtünk, mert úgy tűnt, megbántottuk Szentségedet. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, hogy a szenvedést, amit ő okozott, rajtam büntesd meg; kész vagyok minden fenyítésre és javításra, amint Szentségednek tetszik. Hiszem, hogy az én bűneim következménye az, hogy ily nagy tudatlansággal cselekedett, és ezért nekem kell viselnem a büntetést. Ő maga nagyon vágyódik arra, hogy beismerhesse a vétkét, ezért kész előtted megjelenni ott, ahol Szentséged kívánja. Legyen türelmed elviselni az ő hibáit és az enyémeket. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében és erősödj meg szeretetének tüzében. Bocsásd meg tudatlanságomat.

Alázattal kérem áldásodat. Megköszönöm az isteni jóságnak és Szentségednek azt a nagy kegyelmet, amelyben Szent János napján részesülhettem.[2] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

303. — SANO DI MACÓNAK ÉS MÁS FIAINAK KRISZTUSBAN, AMIKOR FIRENZÉBEN VOLT[1]

Ujjongjanak a béke miatt és kérjék Istentől a keresztes háború azonnali megkezdését.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy igaz fiaknak láthassalak benneteket, akik királyi módon szolgáljátok édes Üdvözítőnket, annak érdekében, hogy mind serényebben adjatok hálát és dicsőítést az Ő nevének.

Ó drága fiacskáim, Isten meghallgatta szolgáinak kiáltását és szavát, amely oly hosszú ideje kiáltott az Ő színe előtt, és a jajgatást, amely oly hosszú ideje siratta

2. Firenze, ahonnan Katalin a levelet küldte interdiktum alatt volt, Katalinnak és családjának azonban a pápa engedélyezte a szentségek vételét.

1. Lásd a 62. levél 1. jegyzetét a 153. oldalon. A levél 1378. júliusában készült, miután megérkezett a hír, hogy a pápa és Firenze között megszületett a rég várt béke.

a halott fiakat. Íme, most feltámadtak: a halálból kijöttek az életre és a vakságból a fényre. Ó drága fiacskáim, a sánták járnak, a süketek hallanak, a vakok látnak, a némák beszélnek és hangos szóval kiáltják: Béke, béke, béke! Nagy vidámsággal és megbékélt elmével visszatérnek, mint fiak az atya iránti engedelmességbe és a kegyelembe. És mint akik kezdenek már látni, mondják: „Hála neked, Uram, hogy kibékítettél minket Szentatyánkkal!" Most szent báránynak nevezik az édes földi Krisztust ott, ahol korábban eretneknek és patarénusnak[2] mondták. Ahol korábban elutasították, most atyaként fogadják. És ezen nem is csodálkozom, hiszen eloszlott a felhő és kiderült az ég.

Örüljetek, örüljetek, drága fiacskáim, a hála legédesebb könnyeivel a legfőbb és örök Atya előtt, meg nem elégedvén ennyivel, hanem kérve tőle, hogy azonnal fölemelhessük a szentséges kereszt zászlaját. Örüljetek, ujjongjatok Krisztusban, az édes Jézusban, hasadjon meg a szívünk Isten végtelen jóságának bőségét látva! Most béke van, mindazok ellenére, akik meg akarták akadályozni. A pokolbeli ördög legyőzetett.

Szombaton este érkezett meg az olajág, az éjszakai órákban; és ma este megjött a másik. És szombaton bezárták a mi barátunkat[3] egyik társával együtt; így tehát, amint lezárták jósággal az eretnekséget, eljött a béke, ő pedig most fogságban van. Imádkozzatok érte, hogy Isten adja meg neki az igaz világosságot és az igaz megismerést. Fojtsátok bele magatokat a megfeszített Krisztus vérébe és fürödjetek meg benne. Szeressétek, szeressétek egymást! Küldök nektek a béke olajágából. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

304. — LODOVICA DI GRANELLO ASSZONYNAK[1]

Az erények élete a szeretettől való. A szeretetet önismeretünk lakásában találjuk meg. Ne féljen a kísértésektől és fáradalmaktól. A szegények segítése elvezet az örök életre minket.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak, mert szeretet nélkül egyetlen erényes cselekedetben sem volna élet, hiszen minden erénynek a szeretettől van élete.

A szeretet az az anya, aki fiaiként szüli meg az eleven és nem halott erényeket,

2. A patarénusok 12. sz-i eretnekek.
3. A békekötés egyik ismeretlen ellenségéről van szó, akit nem nevez meg Katalin.

1. A címzettről csak valószínűséggel tudható, hogy férje a Tolomei családból származott.

melyek a Kegyelem életét adják nekünk. Ezzel az édes szeretettel együtt jár a szentséges hit világossága, mert aki szeret, az a Teremtője iránti szeretetből hisz az igazságban, hogy Isten nem akar mást, csak az ő javát, és mindent, amit ad vagy rábocsát, az ő megszenteléséért adja. E megismerés és világosság által, amit a szeretet érzületétől kap, türelmes lesz és nem botránkozik és nem háborog elméje semmin, ami történik, sőt mindent köteles tisztelettel fogad.

Ó drága leányom és nővérem, Krisztusban, az édes Jézusban, úgy látom, az Isteni jóság fáradságot, zaklatást és ördögi kísértést bocsát rád, nem azért, hogy legyőzött légy, hanem azért, hogy győzzél. Ezek a szenvedések és csaták igen szükségesek ahhoz, hogy ez a szeretet benned legyen a szentséges hit világosságával együtt. Ha ez benned lesz, a keserűség nagy édességre változik, és a nagy terhek könnyűvé lesznek. A világossággal ugyanis meg fogod ismerni, hogy Isten mindent a javadra ad, ami pedig a javadra van, amiatt nem bánkódhatsz.

Hanem azt mondhatod nekem: „Miután annyira kedves és annyira szükséges ez a szeretet, mi módon és hol tudom megtalálni?" Nagyon röviden válaszolok erre: szeretet nincs máshonnan, csak szeretetből. És világosság nélkül sem lehet megtalálni, mert világosság nélkül ott keresnénk, ahol nincs, és így sötétségben járnánk. Ezért el kell távolítanunk az önszeretetet, ami felhő és nem engedi se meglátni, se megismerni az igazságot, amit szeretnünk kell. Olyan felhő ez, ami a sötétségben annak szeretésére késztet, ami nincs Istenben: nem értelmes, hanem érzéki szeretetre. Tökéletesen el kell oszlatni ezt a felhőt azáltal, hogy gyűlölettel és utálattal megszabadulunk attól a gonosz törvénytől, amely mindig a szellemmel csatázik rendetlen és érzéki szeretetével. Miután az értelem szeme megvilágosodott a hit világosságában, álljon előtte tárgyként Isten kimondhatatlan szeretete, melyet egyszülött Fia, a megtestesült Ige által nyilatkoztattatott ki; s melyet ez az édes és szerelmes Ige, a szeplőtelen Bárány a vére közvetítésével nyilatkoztatott ki. Ebben a vérben megrészegül a lélek, látván, hogy a szeretetnek mekkora tüzével ontatott érte. Ebben a vérben megismeri az örök életet, melynek nekünk ajándékozásáért — azaz hogy az igazság beteljesedjék a lélekben, mely szerint örök életre lettünk teremtve — Isten megengedi, hogy ellenségeink, a világ, az ördög és a testünk zaklassanak minket, egyedül csak azért, hogy érzületünk ne a világba és a saját érzékiségünkbe vesse a célját, hanem emelkedjék ki a világ sötét tövisei közül, azokból a változékony örömökből, melyek egyenesen tövisek és eltűnnek, mint a szél.

Ó mennyire oktalan és ostoba az, aki vágyát és érzületét ezekbe veti! Ezt semmiért sem szabad megtennünk, hanem az értelmes teremtménynek annyira kell értékelni a dolgokat, amennyit érnek, és nem többre; Istenért kell szeretnie és megtartania őket és nem Isten nélkül; mint kölcsönkapott dolgokkal kell rendelkeznie velük és nem mint a sajátjával: Kegyelemben kell használnia őket és az erény érzületével, melyet a szeretet érzületében talál meg. Amely szeretet és szerelem akkor fogan meg a lélekben, amikor a világosságban megismeri, mennyire szereti őt Isten. Így tehát látod, hogy a szeretetet a szeretetből lehet megszerezni, világossággal.

De hol fogjuk megtalálni? Szent önismeretünkben, látván, hogy szeretve voltunk, mielőtt léteztünk volna, mert Istent irántunk való szeretete kényszerítette

arra, hogy a maga képére és hasonlatosságára megteremtsen minket. Önmagunkban találjuk meg a vért, amely kinyilatkoztatta Isten irántunk való szeretetét: ezzel a vérrel fogadtuk be megváltásunkat, miután — elveszítvén a Kegyelmi létet — újjáteremtettünk a Kegyelemre. Mi vagyunk az az edény, amely befogadta a vért, mert az egyedül értünk ontatott ki. Ne távozzunk tehát soha önismeretünk lakásából, melynek világosságában a világosságból szerzett szeretet érzülete által igaz és királyi türelemmel fogunk elviselni mindent; nem utáljuk meg és nem kerüljük ki a fáradalmakat, hanem szeretettel fogadjuk őket, mert látjuk, hogy szeretetből és nem gyűlöletből kapjuk: nem azért, hogy elveszítsük, hanem hogy megszerezzük általuk az üdvösséget.

Azt akarom tehát, drága és legédesebb leányom, hogy nagy serénységgel törekedj megszerezni a hit világosságával ezt a szeretetet. Maradj meg a szeretet szeretetében, mert máskülönben az erények fiait nem elevenen hozod világra, hanem holtan, és a pokol előízét fogod ízlelni ebben az életben. Megfontolván, hogy más mód nincs számunkra, mondtam és mondom, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan láthassalak. Ez majd képessé tesz arra, hogy minden fáradalmat elviselj. Isten pedig, aki nem veti meg szent vágyadat és a fáradalmakat, melyeket az Ő nevének dicsőségéért és dicséretéért hordozol, elveszi majd tőlünk a fáradalmakat, eljuttatván bennünket a célhoz és a véghez, annak az akaratnak a céljához, amely megegyezik Isten édes akaratával.

Nem akarom, hogy elmédben zavar vagy kétségbeesés legyen bármiféle képzelődés vagy zaklatás miatt, amivel az ördög támadhat azáltal, hogy elmédbe csúf és különféle fantáziaképeket küld sok becstelen gondolattal, hanem igaz reménnyel és eleven hittel öleld át a szentséges keresztet, ahol meg fogod látni, hogy mindezeket a szeretet engedi megtörténni, és nem enged meg többet, mint amennyit el tudsz viselni. Azt akarom, hogy tudd: semmiféle gondolat vagy harc, bármily csúf legyen is, nem bűn, ha az akarat nem egyezik bele, azaz nem találja örömét benne. Nevessük ki tehát a gondolatokat és őrizzük az akaratot, megerősítvén Isten édes akaratában a megfeszített Krisztus vérének emlékezetével. Szabadítsd meg elmédet minden vesződségtől: hagyd rám ezeket, mert én akarom Isten színe elé vinni a nehézségeidet és a terheidet, csak te a magad részéről ne állj ellen Istennek, aki a fáradalmakkal hív téged. Légy erényes, gyakran gyónjál, találd örömödet Isten beszédének hallgatásában és légy ott a szentmisén, amikor csak tudsz, de legalább a szent Egyház által parancsolt napokon. Viselj mindent férfiasan, abban a reményben, hogy ha Isten veled van, sem ördög, sem teremtmény nem lehet ellened. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Megköszönöm Istennek és neked az alamizsnát, amit adtál és adni készülsz Isten szolgáinak, a szerzeteseknek, akik imádságot adnak érte és végtelen jóval fizetnek a véges, anyagi jóért. Pontosan törleszd adósságodat, mert azzal, amit megtehetsz, a szegények gondnokává kell lenned neked is, és mindazoknak is, akiknek van valamijük, hiszen a szegények azok a kezek, amelyek (a szeretet érzületével adott alamizsna által) elvezetnek minket az örök életre. Így tehát légy serény üdvösségedért. Édes Jézus! Jézusom! Szerelmem!

Kelt Sziénában, 1378. augusztus 27-én.

305. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

Az igazságot Krisztus vére nyilatkoztatta ki. Legyen határozott a hibák javításában. Isten igaz szolgáinak tanácsaira figyeljen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz világosságban megalapozottan láthassalak, annak érdekében, hogy értelmed megvilágosodott szemével megismerhesd és megláthasd az igazságot; mert ha megismered, szeretni fogod, és ha szereted, felragyognak majd benned az erények.

És miféle igazságot fogunk megismerni, szentséges atyám? Az egy örök igazságot, amellyel szerettek minket, mielőtt lettünk volna. Hol fogjuk megismerni? Önismeretünkben, látván, hogy Isten a saját szeretetének tüzétől késztetve teremtett meg minket a maga képére és hasonlatosságára. Ez az igazság: azért teremtett minket, hogy részesedjünk Belőle és az Ő legfőbb és örök javában boldogok legyünk. Mi ragyogtatta fel és nyilatkoztatta ki ezt az igazságot? Az alázatos és szeplőtelen Bárány vére, akinek te helyettese és pincemestere vagy, hiszen nálad vannak a vér kulcsai, amely vérben újjá lettünk teremtve a kegyelemre. És elmondható, hogy az ember minden nap újjászületik, valahányszor kilép a halálos bűn vétkéből és fogadja a vért a szentgyónásban. És így szüntelenül azt találjuk, hogy az igazság a vérben nyilvánul meg, azáltal, hogy megkapjuk a vér gyümölcsét.

Ki ismeri meg ezt az igazságot? Az a lélek, aki eltávolította az önszeretet felhőjét és értelmének szemében ott van a szentséges hit pupillája és világossága, amely világossággal önismeretében és Isten benne levő jóságának ismeretében megismeri az igazságot és izzó vággyal ízleli az Ő édességét és szelídségét. Oly nagy ugyanis az Ő édessége, hogy kiolt minden keserűséget, könnyűvé tesz minden nagy súlyt, eloszlat és eltávoztat minden sötétséget, felöltözteti a mezítelent, betölti és éhezőt; egyesít és elválaszt,[2] mert az örök igazságban áll, amely igazságban a lélek megismeri, hogy Isten nem akar mást, csak az ő javát. És ezért azonnal tartja igazságos ítélettel, hogy amit Isten ebben az életben ad és megenged, azt mind szeretetből adja, azért, hogy megszentelődjünk Őbenne, és arra szükségünk is van üdvösségünk érdekében, vagy a tökéletesség növekedése miatt.

Miután a lélek felismerte ezt a világossággal az igazságban, tisztelettel fogad minden fáradságot, rágalmazást, csúffátételt, megszégyenülést, sértegetést és gyalázatot, jogtalanságot és szemrehányást; mindezeken igaz türelemmel lép át, egyedül Isten dicsőségét és dicséretét keresve a lelkek üdvösségében, és jobban fájlalja Isten megbántását és a lelkek kárát, mint a saját sérelmét. Van türelme,

1. Lásd a 291. levél 1. jegyzetét a 647. oldalon.
2. Elválaszt a magunk akaratától és egyesít Isten akaratával.

de nem akkor, amikor a Teremtőjét gyalázzák. A türelemben mutatja meg a lélek, hogy kivetkőzött az önszeretetből és magára öltötte az isteni szeretet tüzét. Ebben a szeretetben és kimondhatatlan szerelemben az a keserűség, szentséges atyám, amelyben részed van, ha ilyen édesen felöltözöl, a legnagyobb édességgé és enyhületté fog változni, és az a teher, amely most annyira súlyos számodra, a szeretet miatt könnyű lesz, mert felismered, hogy szenvedés nélkül nem tudod kielégíteni éhségedet és Isten szolgáinak éhségét: azt az éhséget, amely a szent Egyház jó, tisztességes és szent pásztorokkal való megújulását akarja. És ártatlanul szenvedvén azoknak a gonoszoknak ütéseit, akik a szakadás botjával akarják verni Szentségedet, a fényt fogod befogadni. Mert az igazság az, ami szabaddá tesz minket. És az az igazság, hogy miután a Szentlélek és ők kiválasztottak arra, hogy Krisztus vikáriusa légy, a hazugság és az általuk keltett szakadás sötétsége ezzel a fénnyel szemben tehetetlen lesz: sőt minél nagyobb sötétséget akarnak ők, annál többet fogadsz majd be a legtökéletesebb fényből.

Ez a fény hordozza magával a vícium gyűlöletének és az erény szerelmének kardját, amely szerelem megköti a lelket Istenben és a felebarát szeretetében. Ó szentséges és édes atyám, kérlek, ezt a kardot használd! Most van az ideje annak, hogy elővedd hüvelyéből: gyűlöld a víciumot magadban és a rád bízottakban, valamint a szent Egyház szolgáiban! Magadban, mondom, mert ebben az életben senki sincs bűn nélkül, és a szeretetnek önmagából kell kiindulnia, azaz előbb önmagunknak kell használnunk az erény érzületével és azután a felebarátnak.

Így tehát vágd a víciumot! És ha a teremtmény szívét nem is lehet megváltoztatni, sem a hibáitól elvonni, ha Isten nem teszi ezt meg és a teremtmény Isten segítségével nem tesz erőfeszítéseket arra, hogy megszabaduljon a bűn mérgétől, mégis tégy róla, szentséges atyám, hogy vétkekkel teli, rendezetlen életük és gonosz szokásaik megváltozzanak. Legyen tetszésére Szentségednek megregulázni őket, mindegyiket a maga állásának megfelelően, úgy, amint az isteni jóság kívánja. Ne tűrd el a tisztátalan cselekedetet: nem a vágyról beszélek, mert a szívüket nem rendezheted el, ha ők maguk nem akarják, de amit megtehetsz, azt tedd meg: a cselekedeteiket regulázd meg. Ne tűrd el a simóniát, sem a nagy élvezeteket, a véres játékokat, mert a szegények és a szent Egyház vérével játszanak és kereskednek ott, ahol Isten templomának kell lennie. Nem úgy élnek, hogy mint klerikusok és kanonokok a szentség tükrei és példái legyenek, hanem mint az üzérkedők, s a tisztátalanság bűzét árasztják és a nyomorúság példáját adják.

Jaj, jaj, jaj édes atyám! Fájdalommal és gyötrelemmel, nagy keserűséggel és sírással írom ezt. És ha soknak és vakmerőségnek tűnik amit mondok, a fájdalom és a szeretet legyen mntségemre Isten és Szentséged előtt. Mert bárhová fordulok, nincs hová lehajtanom a fejem. Ha feléd fordulok (hiszen ahol Krisztus van, ott kell lennie az örök életnek), azt látom, hogy a te helyeden, a földi Krisztus helyén a sok gonoszság pokla van az önszeretet mérgével együtt: amely önszeretettől késztetve fölemelik ellened a fejüket, mivel Szentséged nem akarja eltűrni, hogy oly nagy nyomorúságban éljenek. Te azonban ne engedj! Ragyogjon kebledben a szent igazságosság drágagyöngye minden félelem nélkül! Nincs szükség félelemre, csak férfias szívre, mert ha Isten velünk van, senki sem lesz ellenünk. Örülj és újjongj, mert örömöd teljes lesz az égben. Örülj ezekben a fáradalmakban

mert ezek után (azaz a fáradalmak után) következik majd a nyugalom és a szent, Egyház megújulása.

Jóllehet látod, hogy elhagynak azok, akiknek oszlopoknak kellene lenniük, ne lassítsd lépteidet, hanem csak gyorsabban fuss, megerősödvén mindig a szentséges hit világosságával megismert igazságban, valamint az imádságban és Isten szolgái társaságában. Őket akard magad mellett látni, mert ennek az életnek fáradalmai között vágyad és enyhületed lesznek ők. Keresd Isten szolgáinak segítségét az isteni segítségen túl, mert ők hittel, egyszerű szívvel és nem szenvedélytől vagy önszeretettől megfertőzötten adnak tanácsot neked. Úgy tűnik, erre igen nagy szükséged van. Biztos vagyok benne, hogy ha értelmed szemét megvilágosítja az igazság, nagy serénységgel fogod keresni őket. Más módon nem fogod elültetni az erényeket a rádbízottakban, nem fogsz rendet tenni és nem fogsz jó és erényes embereket elültetni a szent Egyházban.

Mondtam, hogy bármerre fordulok, nem találok helyet, ahol megpihenhetnék. És ez az igazság. Mert mindenhol másutt is az a helyzet, mint nálad, és különösen ebben a mi városunkban, ahol Isten templomából, ami az imádságnak háza, latrok barlangját csináltak, oly nagy nyomorúsággal, hogy csoda, hogy a föld nem nyel minket el. Mindez a rossz pásztorok hibái miatt van, akik nem javítják a hibákat sem szóval, sem a szent és jó élettel.

Ó édes pásztorom, akit Isten kimondhatatlan szeretetének édessége ajándékozott a tudatlan kereszténveknek, mily nagy szükséged van a világosságra annak érdekében, hogy a világossággal felismerd a hibát ott, ahol hiba van, és az erényt ott, ahol erény van! Hogy a megkülönböztetés segítségével mindenkinek megadd azt, ami neki jár. Megfontolván, én, szánalomra méltó nyomorult, hogy világosság nélkül nem tudod gyökerestől kitépni a töviseket és elültetni az erényt, mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes világosságban megalapozottan láthassalak; mert világosságban meg fogod ismerni az igazságot, ha megismerted, szeretni fogod, és ha szereted, magadra fogod ölteni. Ebben az öltözetben sebezhetetlen leszel minden csapással szemben, és azok nem neked fognak ártani, hanem a támadóidnak. Öleld magadhoz bátran a szenvedéseket, megfürödvén a megfeszített Krisztus vérében, akinek helyettese lettél.

Egyebet nem mondok, csak azt még, hogy ha akaratomat követném, már nem lennék itt. Nem akarok többet beszélni, hanem a küzdelem mezejére akarok menni, hogy veled együtt szenvedjek és harcoljak az igazságért Isten nevének dicséretére és dicsőségére és a szent Egyház megújulására mindhalálig. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsásd meg, szentséges atyám, tudatlanságomat, hogy tudatlanságomban vakmerően beszéltem veled. Alázattal kérem áldásodat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

306. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

A szeretet ruhájába öltözött léleknek nem árthat senki. Isten a legfőbb erősség, az ember se javára, se kárára nem tehet. Aki elveszíti a testi életét, Istent nyeri el. Tegyen meg mindent a saját személyének védelmét illetően.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a legégőbb szeretet erős ruhájába öltözötten láthassalak, azért, hogy ne árthassanak neked a csapások, melyeket az önmagukat szerető emberektől kapsz, hiszen nincs oly szörnyű csapás, amely árthatna a léleknek, ha az magára öltötte ezt a ruhát. Isten ugyanis a legfőbb és örök erősség: semmiféle gonoszságunkkal nem tudjuk Őt sérteni vagy bántani, azaz önmagában sebezhetetlen, ezért a mi rosszaságunk neki nem árt és a mi jóságunk neki nem jelent hasznot. A rossz egyedül csak nekünk árt és a jó csak annak használ, aki jót tesz az isteni Kegyelem segítségével. Így tehát Isten a legfőbb és örök erősség; és aki szeretetben él, Istenben él, és Isten őbenne, mert az Isten szeretet. Ha tehát a lélek magára öltötte ezt a ruhát, mivel Istenben van, mint mondtuk, nincs semmi, sem fáradság, sem szorongatás, ami legyőzhetné őt, sőt a fáradalmakban erősödik, mert kipróbálttá válik benne a türelem igazsága, és az önmagukat szerető nyomorult gonoszok csapásai nem sebzik meg: nem rombolhatják le lelked érzületét, de a szent Egyházat sem, mert az az eleven sziklán, Krisztuson, az édes Jézuson alapszik.

Kinek ártanak ezek a csapások? Azoknak, szentséges és édes atyám, akiktől jönnek. Mérgezett nyilakként visszatérnek rájuk: téged csak külsőleg érintenek, mert nem keserítenek el és nem károsítanak meg a botránnyal és a szakadással, amit elvetettek a szent Egyház misztikus testében. Tárulj ki a szeretet édes szeretetében minden habozás nélkül; válj hasonlóvá a fődhöz, az édes Jézushoz, és erősödj meg benne, aki a világ kezdetétől fogva mindvégig azt akarta és akarja, hogy a nagy dolgok ne történjenek nagy szenvedések nélkül. Minden félelem nélkül vesd tehát magad e tövisek közé a szeretet erős ruhájával. Jaj, jaj, ne lassítsd a lépteidet azzal a fáradozással, hogy bármiképp is félted a testi életedet, inkább attól félj, hogy nem veszíted el; hiszen Isten melletted van.[2] És ha szükség van arra, hogy odaadjuk az életünket, akkor készséggel kell odaadnunk.

Jaj az én szerencsétlen lelkemnek, mindezen bajok okozójának! Értesültem róla, hogy a megtestesült ördögök választottak: nem földi Krisztust, hanem antikrisztust hoztak világra ellened, a földi Krisztus ellen, akiről vallom és nem tagadom, hogy Krisztus helyettese. Nálad vannak a szent Egyház pincéjének kulcsai, ahol a szeplőtelen Bárány vére van. E vérnek te vagy a kiszolgáltatója

1. Lásd a 291. levél 1. jegyzetét. A levél a szakadás után keletkezett, valószínűleg 1378 novemberében.
2. Vö. Jn. 12, 25: „Aki szereti az életét, elveszíti".

mindazok ellenére, akik mást akarnak mondani és a hazugság zavarának ellenére, melyet Isten meg fog szégyeníteni édes igazságával: és az igazság meg fog szabadítani téged és a te édes Menyasszonyodat.

Föl tehát, szentséges atyám! Félelem nélkül lépj be ebbe a csatába, amelyben szükségünk van az isteni szeretet kemény fegyverű ruházatára. Ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy ebbe az édes és királyi ruhába öltözötten láthassalak annak érdekében, hogy biztosabb légy, és lelkesen viseld a szenvedéseket Isten nevének dicsőségéért és dicséretéért. Rejtőzz el a megfeszített Krisztus oldalában, amely barlang . . .[3] fürödj meg édességes vérében. Én pedig, mint Krisztus vérén visszavásárolt rabszolga — azokkal együtt, akik készek életüket adni az igazságért, s akiket Isten nekem adott, hogy különleges szeretettel szeressem őket és gondoskodjam üdvösségükről — kész vagyok a Szentséged iránti engedelmességre és a szenvedésre mindhalálig. Segíteni fogunk a szent imádság fegyverével, a mag hintésével és az igazság hirdetésével mindenütt, ahol ez tetszésére van Isten édes akaratának és Szentségednek. Erről a dologról többet nem mondok.

Gondoskodj jó és erényes pásztorokról, Isten szolgáit tartsd magad mellett. Reményedet és hitedet ne vesd az emberi segítségbe, ami megfogyatkozik, hanem csak az isteni segítségbe, amely soha nem vétetik el tőlünk, ha reménykedünk segítségében: sőt annyira fog gondoskodni rólunk Isten, amennyire mi remélünk benne. Benne reméljünk tehát teljes szívvel, teljes érzülettel és minden erőnkkel. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Kérlek, szentséges atyám, amennyire tőlem telik és képes vagyok rá, hogy a reményen túl, amit a Teremtőbe vetettél és vetsz, vedd körül magadat jó őrséggel,[4] mert amit megtehetünk, meg kell tennünk, hogy ne kísértsük Istent. Ne mulaszd el tehát megtenni azt, amit meg kell tenned: azt akarom, légy mindenben óvatos a személyedet illetően. Mert én tudom, hogy vannak gonosz, önmagukat és a világot szerető emberek, akik nem alszanak, hanem gonoszul és ravasz módon keresik, hogy vegyék el életedet. Ám Isten édes és kimondhatatlan jósága megelőzte és meg fogja előzni gonoszságukat és gondoskodni fog Menyasszonyának szükségleteiről. Te azonban el ne mulaszd megtenni azt, amit a magad részéről megtehetsz.

Bocsásd meg, bocsásd meg, atyám, vakmerőségemet: a fájdalom és a szeretet mentsen ki előtted, valamint a lelkiismeret, amely elítélne, ha nem így beszéltem volna. Nem fogok megnyugodni mindaddig, míg élő szóval és Szentséged jelenlétében . . .[5] mert az az én akaratom, hogy életemet és véremet adjam és csontom velejét cseppenként feláldozzam a szent Egyházban, jóllehet nem vagyok erre méltó. Kérem Isten végtelen jóságát, tegyen méltóvá erre engem és mindazokat, akik életüket akarják adni, most, amikor ki kell nyílniuk a szent vágy virágainak és meg kell mutatkoznia annak, ki önmaga és ki az igazság szerelmese. Egyebet nem mondok. Ha akaratomat követném, nem hagynám abba. Alázattal kérem édes áldásodat. Még csak azt kérem, tudasd velem akaratodat a maga igazságában,

3. Hiányos szöveg.
4. A pápát többször is meg akarták mérgezni.
5. Hiányos szöveg.

hogy engedelmesen megtegyem azt, ami Istennek dicsősége és a megfeszített Krisztus vikáriusának akarata: mindenben engedelmes akarok lenni egészen a halálig, ha Isten meg fogja adni hozzá a kegyelmet. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

307. — EGY ZÚGOLÓDÓ ASSZONYNAK[1]

Az igazságot csak az értelem láthatja meg és csak a hit világosságával. Isten mindent a megszentelésünkre ad, az Ő akaratát lássuk mindenben.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy igaz és tökéletes világossággal láthassalak, mert világosság nélkül sem Isten igazságát, sem a teremtmények igazságát nem lennénk képesek megismerni, hanem hamis és nyomorúságos ítélkezésbe esnénk. Miért? Mert meg volnánk fosztva a világosságtól. A megvilágosodott és érzéki szenvedélyeitől megszabadult lélek ugyanis felismeri és megkülönbözteti az igazságot, és ezért igazságosan és nagy megkülönböztető készséggel ítél.

Miféle ítélet az, amellyel Istennek tartozunk? És milyen igazságot kell megismernünk benne és a felebarátunkban? Megmondom. Azt, amit nem a test, hanem az értelem szeme lát a szentséges hit világosságával: Isten kimondhatatlanul szeret és szeretetből teremtett a maga képére és hasonlatosságára minket, azért, hogy az Ő legfőbb és örök javát befogadjuk és ízleljük. És mi nyilatkoztatja ki nekünk, hogy ez az igazság? Az alázatos és szeplőtelen Bárány vére, amely a szentséges kereszt fáján a szeretet oly nagy tüzével ontatott értünk.

Miután a lélek meglátta és megismerte ezt az igazságot, megszereti, és a szeretettel úgy ítélkezik, hogy Isten mindent, amit ebben az életben értelmes teremtményeinek ad és megenged, a mi javunkra ad, azért, hogy megszentelődjünk Őbenne; és igazságosan ítélkezik a megkülönböztetés világosságával. Ha jól megy a sora, tudja, hogy Isten engedi ezt neki, nem erényeiért, hanem a maga végtelen jóságából; és e megismerés által rendezett szeretettel, Istenért szereti és birtokolja javait, úgy, mint kölcsönkapott dolgokat és nem mint a sajátjait. Mert nem is sajátjai. Abból látjuk ezt, hogy olyankor akarjuk megtartani a dolgokat, amikor épp elveszik tőlünk azokat. És ez nemcsak az anyagi javakkal van így, hanem élettel, egészséggel és minden mással is, melyek mind eltűnnek, mint a szél, mert senki sem birtokolhatja őket a maga módján, hanem csak Annak tetszése szerint, akitől kapta azokat.

Így ítél az, akit ez az édes Igazság megvilágosított. És ha nehézségek és szoron-

1. A címzettről nincs adatunk. A levélből következtetve firenzei lehetett, és azok közé tartozhatott, akik Katalint okolták a városban kitört lázadásért és zavargásért. (Lásd a Legenda Harmadik részének utolsó fejezetét.)

gatások közepette él, alázatosan, igaz és szent türelemmel veszi ezt, mert méltónak tartja magát a szenvedésre és méltatlannak a szenvedésből következő gyümölcsre: alázattal úgy ítéli, hogy mindezek az ő bűneinek következményei. Tudja ugyanis, hogy a legfőbb Bíró minden jót megjutalmaz és minden rosszat megbüntet, és nagy kegyelemnek tartja (és az is), hogy Isten annyira irgalmas hozzá, hogy a bűnt, amely végtelen büntetést érdemel, mivel a végtelen Jót bántotta meg, ebben a véges időben a fáradalmakkal és a szorongatásokkal bünteti. Bármily módon adjon, mindent az örök Igazság ad nekünk: vagy azért, hogy megjavuljunk hibáinkból, vagy azért, hogy nagyobb tökéletességre jussunk. Bármily módon adjon, biztosak lehetünk abban, hogy szeretetből ad és nem gyűlöletből. Tudja és látja ezt az édes igazságtól megvilágosított lélek, és ezért mindent köteles tisztelettel fogad: igazságosan ítél Isten akaratáról és gondviseléséről, hiszen az Ő gondviselése előre látja minden szükségünket, és akarata nem akar mást, csak a mi megszentelésünket.

Miután a lélek ilyen édesen megismerte az igazságot a Teremtőjében, és ilyen édesen jónak ítéli az ő misztériumait, ugyanezzel az igazsággal és ítélettel fordul a felebarát felé is, mert a felebaráti szeretet Isten szeretetéből ered. Ezért akik félik Őt, azok e regula szerint élnek: soha nem akarnak senki teremtményről mást ítélni, csak jót, hacsak nem látják a halálos bűn nyilvánvaló vétkét. De még erről sem ítélkeznek, hanem szent részvéttel Isten színe elé viszik, mondván: „Ma neked, holnap nekem, ha az isteni Jóság meg nem őriz engem. Minden ítéletet ráhagyok a legfőbb Bíróra, aki ítélkezik jók és rosszak felett, és a földi bíróra, akinek az a dolga, hogy igazságot szolgáltasson kinek-kinek érdeme szerint." Nem ítélkezik a teremtmények szavai, szokásai vagy külső tette felől, mert jól látja, hogy az áldott Krisztus az Evangéliumban ezt megtiltotta, mondván: „Ne ítélkezzetek a látszat szerint".[2] Szereti a felebarátjában az igazságot[3] (azzal az egyszerű és önmagára nem tekintő szeretettel, amely Istenben van) és szent ítélettel Isten akaratát látja az Ő teremtményeiben, megítélvén bennük a jót, és a rossz megítélését Istenre hagyva. És ezért nem botránkozik sem Isten misztériumai, sem a felebarátja miatt, és nem csökken szeretete, szerelme és tisztelete sem a Teremtője iránt, ha az szorongatásokat enged neki, sem a teremtmények iránt, ha azok jogtalanul bánnak vele vagy elveszik anyagi javait, mert szent módon úgy ítéli az igazságban, hogy Isten csak azért engedi meg ezt, hogy kipróbáltassék az ő szeretetének érzülete az iránt, aki jogtalanságot követett el ellene, valamint, hogy bűnei miatt megbüntesse. Ezért mondja: „Uram, igazságosan bocsátod ezt rám, mert ha ezt a teremtményt, aki most jogtalanságot követett el ellenem, nem is bántottam, Téged megbántottalak. Így tehát javamra adtad ezt, hogy eszköz legyen a hibáimból való javulásomhoz".

Mondom neked, drága leányom, az ilyen lélek, az örök életet ízleli ebben az életben, mert Istenben is, a felebarátjában is az igazság világosságával ítél meg mindent. Meghívlak téged, hogy míg csak élsz, ezt az egyenességet igyekezz tartani annak érdekében, hogy elkerüld a legfőbb rosszat és eljuss a legfőbb örök

2. Vö. Jn. 7, 24.
3. Azt, hogy a felebarátja Isten képére és hasonlatosságára lett teremtve.

jóhoz. Mert amilyen ítélettel ítélkezünk mi másokról, olyannal fognak megítélni minket. Ne tegyünk úgy, mint az ostobák, akik ennek épp az ellenkezőjét teszik: egyedül az emberek akarata felől akarnak ítélkezni és nem figyelnek a dolgok módjára és miértjére, hanem a saját szenvedélyüktől megvakítottan az igazságot hazugságnak és a hazugságot igazságnak ítélik. Ó, milyen ferde az útjuk azoknak, akik vakok lévén a fényről akarnak ítélkezni! A maguk módján akarnak ítélkezni Isten nagy misztériumairól és arról, amiket Isten az Ő szolgáiban művel, életükről és szokásaikról. Ó emberi kevélység! Hogyan nem szégyenli a teremtmény, hogy a Teremtő kezéből akarja kivenni azt, ami az Ő dolga? A teremtménynek ugyanis az a dolga, hogy várja a maga fölött felhangzó ítéletet és ne ítélkezzék. Ezt azonban nem tudja, mert meg van fosztva az igazság világosságától, és ezért könnyelműen ítélkezik arról, amit a felebarátjáról hall vagy hallott, de ő maga sohasem látott. Így zavaros marad a lelkiismerete és megbotránkozik Istenben és a felebarátjában. Meg van fosztva a szeretet szeretetétől: ebből fakad minden rossz és emiatt nem lesz képes a megkülönböztetésre. Ha az ízlés megromlik, a jót rossznak érzi, és a rosszat jónak. Meggyűlöli és megutálja Isten misztériumait és a teremtmények tetteit; megfosztja magát a megfeszített Krisztus vérének váltságától, elveszít minden jót és minden rosszba beleesik. Hálátlan lesz és nem ismeri fel a jótéteményeket, melyeket kapott és kap, a hálátlanság pedig kiszárítja benne a jámborság forrását. Önmaga számára is elviselhetetlenné válik, mert a világ gazdagságát, élvezeteit és állásait rendetlen szeretettel, nem Istenben szereti és birtokolja. Szenvedéseit türelmetlenül viseli, és nem a bűneit okozza a szenvedésekért, hanem gyakran olyanokat, akik ártatlanok.

Jól látható ez most a világban és különösen a te városodban, mert a nagy szorongatásokért és változásokért, melyek történtek és még történni fognak a bűneink és hibáink miatt, másokat hibáztatunk és nem önmagunkat. Mint betegek a szent szándékot rossznak és gonosznak ítéljük, a rendetlen és ártó szándékot pedig, amely nem figyel másra, csak az önszeretetre, jónak. Ez a világosság hiánya miatt van. A kövek azonban visszahullnak azokra, akik elvetették.

Ne így cselekedj, édes leányom, hanem mindent magunknak és a hibáinknak tulajdonítsunk, mindegyikünk önmagának; és így cselekedvén kiengeszteljük Isten haragját, megmenekülünk sok rossztól és szenvedéstől, és részünk lesz az irgalomban. Biztos vagyok abban, hogy ha te és a többiek abban a világosságban lesztek megalapozva, amellyel meg fogjátok ismerni az igazságot, így fogtok tenni; másként nem.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes világosságban megalapozottan láthassalak; és így kérlek, a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy mindig törekedj ennek megszerzésére. Vess véget immár minden szenvedélynek, és ne nyújtogasd a füled olyan dolgok meghallására, amiket nem kell hallanod, hanem mint olyan személy, aki nem akarja lelkének kárhozatát, tarts ki az igazságban, és ne akarj ilyen könnyen botránkozni. Lásd meg annak érzületét, aki téged gyöngéden szeret. Ily módon örülni fogsz a jónak és nem fogsz szenvedni. Biztos vagyok abban, hogy ha élni akarsz azzal az ismerettel, amit Isten adott neked, készséggel figyelsz mindarra, amit az üdvösséged miatt írtam neked.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Meneküljetek a hazugság és a hamis ítélkezés halálától te is, a többiek is. És ne aludjatok tovább: ne várjatok a felkeléssel arra az időre, ami nem a tiétek. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

308. — ORVIETÓI DANIELLA NŐVÉRNEK[1]

Imádságra hív az egyházszakadás nyomorúságában. Az életük árán is ki kell tartaniuk az igaz pápa mellett.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a megfeszített Krisztus vérében megfürödve és belefulladva láthassalak, amely vérben meg fogod találni az isteni szeretet tüzét, és meg fogod ízlelni a lélek szépségét és nagy méltóságát. Isten ugyanis önmagába tekintve szerelmese lett teremtménye szépségének, és a szerelemtől mintegy részegen a maga képére és hasonlatosságára teremtett meg minket. Amikor a tudatlan ember a halálos bűn vétkével elveszítette az ártatlanság méltóságát és szépségét — engedetlen lévén Istennel szemben —, Isten elküldte egyszülött Fiacskáját, az Igét, és megparancsolta neki, hogy vérével adja vissza nekünk az életet és az ártatlanság szépségét: ezért a vér lemosta és lemossa bűneink szeplőjét. Látod tehát, hogy a vérben megtalálható és megízlelhető a lélek szépsége. Valóban bele kell fulladnia a léleknek ahhoz, hogy megfoganjon benne a legnagyobb szeretet Isten dicsősége és a lelkek üdvössége iránt az édes és szerelmes Ige tanításának követése által.

Gyűlöld magad leányom; és ne önmagadért, hanem Istenért keresd magad. Keresd Istent és a felebarátodat teljes és szent serénységgel azáltal, hogy Isten nevének dicsőségére és dicséretére és az ő üdvösségükért alázatos és szüntelen imádságot ajánlasz fel gyötrő vággyal az isteni Jóság színe előtt.

Most van az ideje annak, hogy a lelkeknek ezt az eledelét magunkhoz vegyük a szentséges kereszt asztalánál. Minden idő ennek ideje, de a mostaninál nagyobb szükségét sem te, sem más nem látta soha. Érezd, leányom, fájdalommal és keserűséggel azt a sötétséget, ami a szent Egyházra jött. Úgy tűnik, az emberi segítség elveszett, ezért neked és Isten többi szolgájának és szolgálójának az Ő segítségét kell hívnotok. És vigyázz, nehogy hanyag légy: most a virrasztás ideje van és nem az alvásé.

Tudod jól, hogy amikor ellenség áll a kapuk előtt, biztosan elvész a város, ha az őrség és a többiek a városban alszanak. Körülöttünk sok ellenség van (hiszen tudod, hogy a világ, a saját gyengeségünk és az ördög a maga sok gondolatával sohasem alszik, hanem mindig lesi, vajon alszunk-e mi, hogy bejöhessen és mint

1. Lásd a 65. levél 1. jegyzetét a 160. oldalon.

a tolvaj, ellopja lelkünk városát), és a szent Egyház misztikus testét is sok ellenség veszi körül. Hiszen látod, hogy akiket oszlop és támasz gyanánt helyeztek el a szent Egyházban, azok a szakadás sötétségével üldözői lettek. Nem szabad tehát aludnunk, hanem le kell győznünk őket virrasztással, könnyekkel, verítékekkel és fájdalmas szerelmes vágyakkal az alázatos és szüntelen imádságban. Te is, mint a szent Egyház hűséges leánya, könyörögj és sürgesd a magasságbeli és édes Istent, hogy gondoskodjék rólunk most, ebben a nagy nyomorúságban; és könyörögj, hogy erősítse meg a Szentatyát és adjon neki világosságot. VI. Orbán pápáról mondom ezt, aki valóban pápa és Krisztus helyettese a földön. Ezt vallom és ezt kell vallanunk az egész világ színe előtt; és ha valaki az ellenkezőjét mondaná vagy tartaná, semmiképp sem szabad neki hinnünk, hanem inkább a halált kell választanunk.

Fürödj meg a vérben, hogy semmiféle aggodalom vagy szolgai félelem ne legyen elmédben. Rejtőzzünk el inkább a megfeszített Krisztus oldalának barlangjában, ahol megtaláltad a vér bőségét. Máskülönben sötétségben járnánk és önmagunk szerelmesei lennénk. Megfontolván, hogy más mód nincs számunkra, mondtam, hogy arra vágyom, hogy a megfeszített Krisztus vérében megfürödve és belefulladva láthassalak: és azt akarom, hogy így cselekedj! Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében; éhezz és vágyakozz az Ő dicsőségére. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

309. — PÁRMAI JÁNOSNAK RÓMÁBA[1]

Krisztus az igazság könyve. Sebeinek tanítása. Az igazságszerető lélek nem akar szenvedések nélkül élni ebben az életben. Gyakorlati tanácsai egy kétes értékű könyvhöz.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra alapozottan láthassalak, mivel más módon tartós épület nem építhető, csak olyan, amilyet minden ellenszél, ami jön, földre dönt. Az a lélek azonban, aki erre az édes sziklára van alapozva, azaz követi a megfeszített Krisztus tanítását, sohasem vész el.

Miféle tanítás az, amit az édes és szerelmes Ige tanít, akit eleven sziklának mondtunk? És hol tanít minket? Nem a világ örömeiben és élvezeteiben, hanem a szentséges kereszt asztalánál. Arra tanít, hogy szeressük Istent igazságban, gyűlöljük a víciumot és a saját érzékiségünket, amely minden vícium oka, és szeressük az erényt és Istent, aki minden erény oka. Arra tanít, hogy engedelmes-

1. A címzettről nincs adatunk. A levélből tudjuk, hogy egy könyvről kérte Katalin véleményét, s erre a kérdésre válaszol a levél, mely meghatározhatatlan évben október 23-án készült.

kedjünk a törvény parancsolatainak és megszeretteti velünk a tanácsokat; arra késztet, hogy megszerezzük a tanácsokat a szentséges kereszt asztalánál, ahol a lélek magára ölti Isten és a felebarát szeretetét.

De arra figyelj, hogy ezt a tanítást sem világosság, sem könyv nélkül nem lehet megtanulni. Ezért van szükségünk arra, hogy az értelem szemét megvilágosítsa a szentséges hit világossága, és a könyv úgy legyen megírva, hogy írásából megtanuljuk a tanítást. Ha jól látom, drága testvérem, Isten megadta nekünk az értelem szemét és benne a hit világosságát; amely világosságot sem az ördög, sem a teremtmény el nem vehet tőlünk, ha mi az önszeretetünkkel el nem vetjük magunktól. És kaptunk egy írott könyvet, azaz Isten Fiacskáját, az Igét, kit a kereszt fájára írtak fel, nem tintával, hanem vérrel és Krisztus édes és szent sebeinek iniciáléival. És vajon van-e oly nehéz felfogású és ostoba ember, aki ne tudna benne olvasni? Nem, nincs senki, hacsaknem azok, akik önmaguk szerelmesei. Ezek sem azért nem olvasnak benne, mert nem tudnak, hanem azért nem, mert nem akarnak.

Így tehát a könyv megíratott. A lábak iniciáléjánál azt találjuk, hogy azok azért szegeztettek át, hogy a mi érzületünk is átszegeztessék Őbenne azáltal, hogy kivetkőzik minden rendetlen akaratból, és nem keres és nem akar mást, csak a megfeszített Krisztust, hiszen az örök Atyához ennek az írott Könyvnek, a megtestesült Szónak közvetítésével akar eljutni. Arra vágyik, hogy elviselhessen minden szenvedést bűn nélkül, testieket és lelkieket egyaránt, amint Isten engedi számára — küzdelmeket a teremtményekkel, valamint az ördög sok gondolatát és zaklatását —, mindent az Ő nevének dicsőségéért és dicséretéért. És ezt az utat tartva követi és beteljesíti magában a beszédet, amit édes Üdvözítőnk mondott, amikor ezt mondta: „Senki sem mehet az Atyához, csak általam".[2] Ő az élet és az igazság, és aki rajta jár, az átmegy a fényre és nem jut a sötétségre. Ily módon szegezi át érzületének lábait az igazság útján járva.

Eljutván a megfeszített Krisztus oldalához, megtalálja a Kegyelem életét. Mert ha az ember érzülete kivetkőzött a szent gyűlölettel a víciumból és az érzéki szenvedélyből (amely gyűlöletet ebben az írott könyvben talál meg, aki annyira gyűlölte a bűnt, hogy a saját testén akarta megbüntetni), megtalálja az igaz és királyi erények szívbéli szeretetét a megnyitott szívben, amely kinyilatkoztatta nekünk a tüzes és szívbéli szeretetet. Azáltal nyilatkoztatta ki, hogy fürdőt készített számunkra a véréből, amely az isteni szeretet tüzével volt átitatva, mivel a szeretet hintette, hiszen az Atya akarata és a mi üdvösségünk szerelme miatt rohant, mint a szerelmes, a kereszt szégyenletes halálába, hogy teljesítse az örök Atya parancsát.

Való igaz tehát, hogy a szentséges kereszt asztalánál tanít minket; arra tanít, hogy szelídek legyünk és alázatos szívűek, és ezzel az alázattal és szelídséggel tartsuk meg Isten édes parancsait és legyünk engedelmesek. Hol találjuk ezt? A könyvben. Milyen világossággal? A szentséges hit világosságával.

Így éljünk Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhségében, befogadván a Kegyelem életét. Lépésről-lépésre olvassunk a megfeszített Krisztus töviskoro-

2. Jn. 14, 6.

nás fejében és az Ő szájában, meggyötörvén önakaratunk töviskoronás fejét. Ez az akarat valóban tövisként szúrja és kínozza azt a lelket, aki megkoronázza magát vele azáltal, hogy Isten akarata ellenére megtartja a gonosz akarat e fejét. A megfeszített Krisztus édes töviskoronás fejében elveszítjük ezt a tövist. Akkor az Ő szájában megtaláljuk a békét: mert gonoszságaink ecetjének és epéjének keserűségében — a mi gonoszságaink voltak ugyanis az a legkeserűbb epe és ecet, amely elvette tőlünk a Kegyelem erősségét —, miközben lelkünk magára ölti Isten édes akaratát és hasonlóvá válik hozzá, megízleljük az Ő békéjét, amelyet Ő a nagy keserűség közepette szerzett meg, kiengesztelvén Istent az emberrel, aki hosszú időn át háborúzott vele. És ezért mondja a dicsőséges Pál, hogy az áldott Krisztus a mi békénk, aki közvetítő lett Isten és ember között. Sőt abban is mesterünk az édes Apostol, hogy engesztelődjünk és béküljünk ki Istennel, miután Ő eljött, mint a mi közvetítőnk.

Ezt az édes és egyenes utat követvén, megkapjuk e béke gyümölcsét: ebben az életben táplálkozni fogunk a Kegyelem morzsáival, az örök életben pedig a teljes és tökéletes eledellel, amely tökéletesen betölt minden fogyatkozás nélkül. Ezért mondja a dicsőséges Ágoston doktor — be akarván mutatni ezt az életet —, hogy ott a jóllakottság undor nélküli és az éhség szenvedés nélküli. Messze van a szenvedés az éhségtől és az undor a jóllakottságtól.

Miután a lélek megízlelte a békét és ily nagy gyönyörűséghez jutott, olvasott és szüntelenül olvas Isten Fiacskájának átszegezett kezeiben, azaz összes lelki és szellemi tevékenységét átszegezi Isten akaratával azáltal, hogy nevének dicsőségére és dicséretére tesz mindent. Szellemi tevékenységét az isteni szeretet irányítja és rendezi el: szíve mindig át van verve azokkal a gyakorlatokkal, melyekkel a teremtmény sok és különféle módon — amint Isten engedi és ő maga alkalmas rá — megszerzi az erényt: Isten szent félelme veri át mindezekkel a kereszten. Mert Isten igaz szolgája, már nem akar szenvedés nélkül élni és dolgozni ebben az életben. Hanem fel akarja venni a keresztjét és követni akarja Krisztust a teljes igazsággal, állhatatosan, türelemmel és hosszú kitartással mindhalálig, hiszen az eleven sziklára van alapozva és megtanulta a tanítást az írott könyvből a szentséges hit világosságával, úgy, amint mondtuk. És ezért nem hátrál meg szenvedés miatt az erényben való kitartásban, sőt örömét találja a szenvedésben, mint az alázatos Bárány, aki nem hátrált meg üdvösségünk és az Atya parancsának teljesítésében sem szenvedés, sem halál, sem a mi hálátlanságunk, sem a Zsidók szavai miatt, kik azt mondták: „Szállj le a keresztről és hiszünk neked!"[3]

Az ilyen tehát megtanulta Tőle a kitartás tanítását. Ha nem az eleven sziklára lenne alapozva, hátra fordítaná a fejét és a saját árnyékától is félne; és mindenben elbukna. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy az eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra alapozva láthassalak téged; és kérlek, így cselekedj. És abban biztos vagyok, hogy ha majd olvasol ebben az édes könyvben, a te könyved, amely úgy tűnik, nagyon megzavart, nem fog semmiféle szenvedést sem okozni neked.

Ha arról a könyvről azt mondták, hogy eltér az igazságtól és a szent Egyház elfogadott szentjeinek tanításától, tedd félre és ne használd többet (vagy te javítsd

3. Mt. 15, 32.

ki). Tartsd magad azok szavához, akikről biztosan tudod, hogy az igazsághoz igazodnak. Ha pedig a lelkiismeret kínoz, mert az ördög úgy láttatja veled, hogy eltévelyedtél elmédben, mondván: „Nézd csak, mennyi ideig éltél e tévedésben! Azt hitted, Istennek szolgálsz és az ördögnek szolgáltál és őt tisztelted." — nem kell hinned neki, hanem lásd meg a világossággal, hogy Isten a jó és szent akaratot nézi, mellyel cselekszünk (jóllehet az olvasott könyv nem volt Isten szerinti), mert egyedül a rossz akarat az, ami a bűnt bűnné teszi, más nem. Innen van az, hogy az akarat adja a bűnt vagy az erényt, aszerint, hogy melyiket szereti. Semmi miatt sem kell tehát gyötrődnöd, hanem férfias emberként távolíts el magadtól minden szenvedést, mint mondtuk, és az alázatos édes Bárány édességével űzd el ezt a keserűséget.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

310. — HÁROM ITÁLIAI BÍBOROSNAK[1]

Térjenek meg a hazugság sötétségéből a törvényesen megválasztott pápához. Oszlopoknak kellene lenniük, és önszeretetük miatt gyengébbek a szalmaszálnál. Elvesztették szavuk hitelét. Ha visszatérnek, irgalomra találnak.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim és Atyáim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal hogy láthassam: visszatértetek az igaz és tökéletes világosságba és kiléptetek abból a nagy sötétségből és vakságból, amelybe estetek. Akkor atyáim lesztek, másként nem. Így tehát atyáimnak hívlak benneteket, amennyiben elszakadtok a haláltól és visszatértek az életbe (mert most a Kegyelem életétől vagytok elszakadva, a főtöktől vagytok levágva, ezért nincs, honnan életet merítsetek), a hit egységébe és a VI. Orbán pápa iránti tökéletes engedelmességbe, amely engedelmességben azok élnek, akiknek van világosságuk, mellyel megismerik és megismervén megszeretik az igazságot. Mert amit az ember nem lát, azt nem ismerheti, és amit nem ismer, azt nem szereti; aki pedig nem szereti és nem féli a Teremtőjét, az önmagát szereti érzéki szeretettel, és mindent, amit szeret, a világ élvezeteit, rangjait és állásait, érzéki szeretettel szeret. Az ember ugyanis szeretetből teremtetett, ezért nem élhet szeretet nélkül: vagy Istent szereti, vagy

1. XI. Gergely négy itáliai bíborost nevezett ki: Tebaldeschit, Pietro Corsini firenzei püspököt (lásd a 177. levél 1. jegyzetét), Giacomo Orsinit (lásd a 101. levél 1. jegyezetét) és Simone di Bozzano milánói érseket. Tebaldeschi még az egyházszakadás előtt meghalt, így az egész bíborosi testületben csak a másik három volt itáliai. A levél 1379 elején készült, amikor a címzettek elpártoltak VI. Orbán pápától, mivel a francia bíborosok külön-külön, titokban mindhármuknak megígérték, hogy őket választják meg pápának. Amikor Genfi Róbert lett az ellenpápa (VII. Kelemen), csalódottan tőle is elfordultak, de nem tértek vissza VI. Orbánhoz, részben a szégyen miatt, részben a szigorú pápa büntetésétől félve.

önmagát, és a világot olyan szeretettel, amely megöli őt, mert az önszeretettel elhomályosítja az értelem szemét, és a világ változékony dolgait állítja elébe, melyek eltűnnek, mint a szél. Így nem ismerheti meg sem az igazságot, sem bármiféle jóságot: nem ismer meg mást, csak hazugságot, mert nincs világossága. Valóban, ha volna világossága, tudná, hogy az ilyen szeretetből nem származik más, csak szenvedés és örök halál. Megízlelteti a pokol előízét ebben az életben, mert önmaga számára is elviselhetetlenné válik az, aki rendetlenül szereti önmagát és a világ dolgait.

Ó emberi vakság! Nem látod, szerencsétlen ember, hogy azt hiszed, szilárd és állandó, kedves, szép és jó dolgokat szeretsz és nem látod, hogy azok mulandók, végtelenül nyomorúságosak, csúfok és minden jóság nélküliek: nem önmaguktól ilyenek, hiszen a teremtett dolgok Istentől valók, aki a legfőbb jóság, hanem annak érzülete által, aki rendetlenül birtokolja őket. Mennyire mulandó a világ gazdagsága és megbecsülése abban, aki nem Istenben birtokolja, azaz az Ő félelme nélkül birtokolja ezeket! Hiszen ma nagy és gazdag, és holnap szegény. Milyen csúf a testi életünk: amíg csak élünk, testünk minden részéből bűzt áraszt. Egyenesen trágyával teli zsák, férgek eledele, a halál eledele. Életünk és az ifjúság szépsége elmúlik, mint a virág szépsége, melyet levágtak a tövéről. Senki nem tudja megóvni ezt a szépséget, megőrizni, hogy el ne vétessék a halállal, ha a legfőbb Bírónak úgy tetszik, hogy begyűjtse az életnek ezt a virágát; és senki sem tudja, mikor lesz ez.

Ó nyomorult! Az önszeretet sötétsége nem engedi, hogy megismerd ezt az igazságot. Mert ha ismernéd, inkább választanál bármiféle szenvedést, mint hogy így éld az életed; azt szeretnéd és arra vágyakoznál, aki Van, szilárdsággal ízlelnéd az Ő igazságát és nem forognál, mint levél a szélben; a Teremtődnek szolgálnál és mindent benne szeretnél és nélküle semmit.

Ó, micsoda dorgálásban lesz része a végén, és mennyire elítéltetik majd ez a vakság minden értelmes teremtményben, de sokkal inkább azokban, akiket Isten kiemelt a világ sarából és a lehető legnagyobb méltóságba helyezett, azaz az alázatos és szeplőtelen Bárány vérének szolgáivá tett! Jaj nekem, jaj nekem, hová juttatott titeket az, hogy nem erénnyel hordoztátok méltóságtokat! A szent Egyház keblére helyeztek titeket, hogy ott táplálkozzatok; virágokként ültettek el benneteket ebben a kertben, hogy az erény illatát árasszátok; oszlopnak állítottak titeket, hogy erősítsétek ezt a hajócskát és Krisztus földi helyettesét; mécsesként lámpatartóra helyeztek benneteket, hogy világosságot árasszatok a hivő népnek és terjesszétek a hitet. Ti tudjátok: vajon megtettétek-e, amire kreálva[2] lettetek! Bizonyára nem, hiszen az önszeretet miatt fel sem ismertétek, mit kellene tennetek: egyedül csak azért állítottak ebbe a kertbe titeket, hogy erőssége legyetek, világosságot, valamint a jó és szent élet példáját adva. Mert ha megismertétek volna, megszerettétek és magatokra öltöttétek volna ezt az édes igazságot.

És hol a hálátok, amellyel tartoztok ennek az édes Menyasszonynak, aki a keblén táplál titeket? Nem látok bennetek mást, csak hálátlanságot, amely hálátlan-

2. A bíborosok (kardinálisok) a pápa közvetlen munkatársai. Kinevezésük a pápa kizárólagos joga ezért mondja az egyházjog, hogy „kreálják" (teremtik) őket.

ság kiszárítja a jámborság forrását. Mi mutatja nekem, hogy hálátlanok, hitványak és béresek vagytok? Az üldözés, amellyel a Menyasszony ellen támadtatok és támadtok olyan időkben, amikor pajzsként kellene védenetek őt, ellenállván a szakadás csapásainak az igazságnak azzal a tudásával és ismeretével, hogy VI. Orbán pápa valóban pápa, legfőbb Főpap, akit szabályos választással választottak meg és nem megfélemlítésre, valójában inkább isteni sugallatra, mint a ti emberi törekvéstekből. Így hirdettétek nekünk ti magatok azt, ami az igazság. Most pedig köpönyeget fordítottatok, mint nyomorult és gyáva lovagok: a saját árnyékotok megrémített titeket. Elhagytátok az igazságot, amely erőssé tett benneteket, és a hazugsághoz csatlakoztatok, ami elgyengíti a lelket és a testet azáltal, hogy megfoszt a testi-lelki kegyelmektől. Mi az oka ennek? Az önszeretet mérge, ami megmérgezte a világot. Ez az, ami miatt ti, oszlopok, rosszabbak vagytok, mint a szalma. Nem illatos virágok vagytok, hanem bűzötök betöltötte az egész világot. Nem lámpatartóra helyezett mécsesek vagytok a hit terjesztésére, hanem a kevélység vékája alá rejtettétek ezt a világosságot, és nem terjesztői, hanem meggyalázói vagytok a hitnek, hiszen sötétséget árasztotok magatokra is, másokra is. Földi angyaloknak kellene lennetek, hogy a pokolbéli ördögökkel harcoljatok, és az angyalok feladatát végezve visszavezessétek a báránykákat a szent Egyház iránti engedelmességbe: és ti az ördögök dolgát teszitek. Nekünk is abból a rosszból akartok adni, ami bennetek van, hiszen elvontok bennünket a földi Krisztus iránti engedelmességtől és az Antikrisztus iránti engedelmességbe vezettek, aki az ördög tagja, és ti is azok vagytok, mígcsak ebben a szakadásban éltek.

Ez nem a tudatlanság vaksága, azaz nem tudatlanság miatt van, és nem is azért, mert valaki mondott nektek valamit és az igazság más. Hiszen ti tudjátok, mi az igazság, ti hirdettétek ugyanis nekünk és nem mi nektek. Ó mennyire ostobák vagytok! Átadtátok nekünk az igazságot, magatok pedig a hazugságot akarjátok ízlelni. Most vissza akarjátok vonni ezt az igazságot, és az ellenkezőjét akarjátok beláttatni velünk, mondván, hogy félelemből választottátok meg VI. Orbán pápát, ami nem igaz, de aki ezt mondja (most tiszteletlenül beszélek veletek, mert elveszítettétek a tiszteletet), annak fejére visszahull hazugsága. Mert az, akit a félelem miatt megválasztottként mutattatok be mindazoknak, kik látni akarták, az a Szent Péter templom ura volt.[3] Erre azt mondhatnátok: „Miért nem hiszel nekünk? Mi jobban tudjuk az igazságot, hiszen mi választottunk!" Én azonban azt felelem, hogy ti magatok győztetek meg arról sokféleképpen, hogy elhagytátok az igazságot, és nem kell elhinnem nektek azt, hogy VI. Orbán pápa nem igazi pápa.

Ha életetek alapelvét nézem, nem ismerlek benneteket annyira jó és szent életűnek, hogy a lelkiismeret visszatartana titeket a hazugságtól. És mi mutatja számomra életetek rendezetlenségét? A szakadás mérge. Ha az általatok elrendelt és megszervezett választást nézem, megtudjuk, hogy a kánoni előírás szerint választották meg, és nem félelemből. Mondtam, hogy az, akit félelem miatt mutattatok meg, az a Szent Péter ura volt. Mi bizonyítja a törvényes választást, amellyel megválasztottátok Bari érsekét, Bartholomeo urat, aki ma VI. Orbán

3. Tebaldeschiről van szó, akit a választás folyamán úgy mutattak be a lázongó római nép lecsillapítására, mint megválasztott pápát.

pápa az igazságban? Az Ő megkoronázásának ünnepsége bizonyítja nekünk ezt az igazságot. Hogy ez az ünnepség igazán megtörtént, azt bizonyította az iránta kifejezett hódolatotok és a kegyelmek amelyeket tőle kértetek, s melyekkel éltek is mindenben. Ezt az igazságot nem lehet tagadni másképp, csak hazugsággal.

Ó ti ostobák, a halálra ezerszer méltók! Mint vakok, nem látjátok a saját bajotokat, és annyira összezavarodtatok, hogy hazuggá és bálványimádóvá teszitek magatokat! Mert ha igaz lenne az, ami nem igaz (sőt én megvallom és nem tagadom, hogy VI. Orbán pápa az igazi pápa, de ha mégis az volna igaz, amit ti mondtok), nem hazudtatok nekünk akkor, amikor azt mondtátok róla, hogy ő az igazi pápa, amint az is? Nem hazug módon hódoltatok előtte, úgy tisztelvén őt, mint a földi Krisztust? Nem simóniát követtetek el, amikor kegyelmeket kértetek tőle és éltetek is e kegyelmekkel törvénytelen módon? De bizony. Most ellenpápát választottatok másokkal egyetértésben, jóllehet tettleg és a külső látszat szerint nem vettetek részt a választásban, mert itt voltatok, amikor a megtestesült ördögök megválasztották az ördögöt.

Azt fogjátok mondani: „Nem, nem választottunk!" Nem tudom, elhiggyem-e ezt. Mert nem hiszem, hogy itt maradtatok volna, ha nem féltenétek az életeteket; legalábbis az, hogy hallgattatok az igazságról és nem határoltátok el magatokat tőlük (mert ez hatalmatokban állt volna), arra hajlít, hogy ezt higgyem. Mert jóllehet szándékotok szerint talán kisebb rosszat tettetek, mint a többiek, mégis velük együtt tettétek a rosszat. És mit mondhatnék? Aki nincs az igazság mellett, az az igazság ellen van, és aki nincs a földi Krisztus, VI. Orbán pápa mellett, az ellene van. És ezért azt mondom, hogy ti vele együtt[4] rosszat tettetek, és elmondható, hogy az ördög egy tagját választottátok meg, mert ha Krisztus tagja volna, előbb választotta volna a halált, mintsem hogy beleegyezzék ily nagy rosszba, hiszen ő jól tudja az igazságot és nem mentegetőzhet tudatlansággal. Íme, mindezt a hibát elkövettétek és elkövetitek ezzel az ördöggel kapcsolatban, azaz azáltal, hogy pápának valljátok őt (holott nem az az igazságban), és tiszteletet adtok annak, akinek nem szabadna. Elhagytátok a fényt és a sötétségbe mentetek, az igazságból hazugságba jutottatok. Bármerre fordulok, nem találok mást, csak hazugságokat. Méltók vagytok az ítéletre, amely ítélet, én mondom (és ezzel lelkiismeretemen könnyítek), el fog jönni rátok, ha igaz alázatossággal meg nem tértek az engedelmességhez.

Ó nyomorúság nyomorúsága! Ó vakság vaksága, amely nem engedi, hogy az ember meglássa a maga baját és testi-lelki kárát! Mert ha ezt látnátok, nem volnátok annyira könnyelműek, hogy elpártoljatok az igazságtól szolgai félelem miatt; nem volnátok annyira szenvedélyesek és kevélyek, és nem öltöztetek volna annyi gyönyörbe és emberi tetszésbe. Nemcsak azt nem tudjátok elviselni, hogy külső tényekkel javítsanak titeket, hanem a kemény feddő szóra is felkapjátok a fejeteket. És ez az az ok, ami késztetett titeket, nekünk pedig jól megvilágítja az igazságot: Amíg ugyanis a földi Krisztus belétek nem mart, ti elfogadtátok és megvallottátok őt, mint Krisztus helyettesét, amint az is. De ez a most érlelt gyümölcs, amely halált termett számotokra, megmutatja, milyen fák vagytok. Megmutatja,

4. Ti. az ellenpápával együtt.

hogy a ti fátok a gőg földjébe van elültetve, amely önszeretetből való; amely önszeretet elveszi az értelem világosságát.

Jaj nekem, ne így tovább az Isten szerelméért! Ragadjátok meg a menekülést abban, hogy megalázkodtok Isten hatalmas keze alatt az Ő vikáriusa iránti engedelmességgel, míg van időtök erre; mert elmúlik az idő és nem lesz orvosság számotokra! Ismerjétek be vétkeiteket annak érdekében, hogy meg tudjatok alázkodni és megismerhessétek Isten végtelen jóságát, ami nem parancsolt a földnek, hogy nyeljen el, és a vadállatoknak, hogy faljanak föl titeket, hanem inkább időt adott nektek, hogy megjavíthassátok lelketeket. De ha ezt nem ismeritek fel, az, amit kegyelemként kaptatok, a legnagyobb ítéletetekre fordul majd. Ha azonban vissza akartok térni az akolba és Krisztus Menyasszonyának keblén akartok táplálkozni igazságban, akkor elkövetett gonoszságtok ellenére irgalommal fogad titeket az égi Krisztus, és a földi Krisztus is. Kérlek benneteket, ne késlekedjetek tovább és ne rugdalózzatok a lelkiismeret ösztökéje ellen, amely, tudom, állandóan vádol titeket. És ne legyen úrrá rajtatok annyira az elkövetett rosszból következő lelki zavar, hogy lemondotok üdvösségtekről undor vagy kétségbeesés miatt, úgy látván, hogy nem találtok orvosságot. Ne akarjatok így tenni, hanem a Teremtőtökbe vetett eleven hittel és szilárd reménnyel térjetek meg alázatosan igátokba, mert a végső megátalkodottság és kétségbeesés rosszabb és Isten és a világ előtt utálatosabb lenne a mostani állapototoknál is. Keljetek fel tehát a világossággal, mert világosság nélkül sötétségben fogtok járni, amint sötétségben jártatok mind ez ideig.

Megfontolván a lelkem, hogy világosság nélkül nem ismerhetjük és nem szerethetjük az igazságot, mondtam és mondom, hogy a legnagyobb vággyal vágyom arra, hogy láthassam: felkeltetek a sötétségből és egyesültetek a fénnyel. Minden értelmes teremtményre kiterjed ez a vágy, de méginkább hármotokra, kiknek bűne sokkal fájdalmasabb volt számomra, és több csodálkozásra adott okot, mint az összes többieké, akik ugyanezt elkövették. Mert ha mindenki más elhagyta volna atyját, nektek azoknak a fiúknak kellett volna lennetek, akik erősítik őt az igazság kinyilvánításával. Mégha az atyától nem is kaptatok volna mást, csak dorgálást, akkor sem kellett volna vezérré lennetek abban, hogy minden módon megtagadjátok Őszentségét. Pusztán a természet szerint szólva (mert az erény szerint mind egyenlőknek kell lennünk), csak emberi szempontok szerint: a földi Krisztus itáliai és ti is itáliaiak vagytok. Hogy titeket nem mozgatott annyira a hazaszeretet, mint az idegeneket, ennek más okát nem látom, csak az önszeretetet. Törjétek még ma le (és ne várjatok az időre mert az idő sem vár ratok), taporjátok meg ezt az érzületet a vícium gyűlöletével és az erény szerelmével.

Térjetek, térjetek vissza és ne várjátok meg az igazságosság büntető vesszejét, hiszen Isten kezéből nem tudunk kimenekülni. Az Ő kezében vagyunk vagy az igazságosság, vagy az irgalmasság által: jobb nekünk bűneinket beismerve az Irgalmasság kezeiben lenni, mint bűneinkben megmaradva az Igazságosság kezeiben. Bűneink ugyanis nem maradnak büntetés nélkül, különösen azok nem, melyeket a szent Egyház ellen követtünk el. Én azonban kötelezni akarom magam arra, hogy könnyekkel és szüntelen imádsággal Isten színe előtt tartalak titeket, és veletek együtt akarom viselni a büntetést, csak ti akarjatok visszatérni az atyához,

aki mint igaz atya az irgalmasság szárnyaival vár titeket. Jaj, jaj, jaj, ne meneküljetek és ne térjetek ki előle, hanem alázattal fogadjátok irgalmát és ne higgyetek a gonosz tanácsadóknak, akik halálotokat okozzák.

Jaj nekem, édes testvéreim (édes testvéreim és atyáim lesztek, amikor az igazság mellé álltok), ne álljatok ellen tovább a könnyeknek és a verítéknek, melyet Isten szolgái oly bőséggel hullatnak értetek, hogy tetőtől talpig megmosakodhatnátok benne! Ha megvetitek ezeket és az édes és szerelmes vágyakat, melyeket fölajánlanak értetek, sokkal keményebb feddésben fogtok részesülni. Féljetek Istentől és igaz ítéletétől. Az Ő végtelen jóságáért remélem, hogy be fogja teljesíteni bennetek szolgáinak vágyát.

Ne nehezteljetek szúró szavaimért, mert az üdvösségtek szerelme késztetett írásra; ha Isten engedné, azonnal élő szóval szúrnék. Legyen meg az ő akarata. És sokkal inkább érdemelnétek a szúrást ténylegesen, mint szavakkal. Befejezem és egyebet nem mondok. Ha akaratomat követném, nem hagyhatám még abba, annyira tele van a lelkem fájdalommal és szomorúsággal, látván azok nagy vakságát, akiket világosságul helyeztek le, de ők nem úgy élnek, mint angyalok — Isten dicsőségének, a lelkek üdvösségének és a szent Egyház megújulásának eledelével táplálkozva —, hanem mint latrok ellopják a dicsőséget Istentől, amivel neki tartoznak, és önmaguknak adják; és mint farkasok felfalják a báránykákat: nagy keserűség ez nekem! Kérlek titeket annak a drága vérnek szerelméért, melyet a szeretet akkora tüzével hintettek értetek, adjatok enyhületet a lelkemnek, amely keresi üdvösségteket. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Fürödjetek meg a szeplőtelen Bárány vérében, ahol el fogjátok veszíteni a szolgai félelmet és a világossággal megőrzitek a szent félelmet. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

311. — A SZIÉNAI KÖZTÁRSASÁG ÉS NÉP VÉDELMEZŐ URAINAK[1]

Az igazságosság rendje szerint adósok vagyunk Istennek, a felebarátainknak és önmagunknak. A papok hibái nem mentesítenek minket a nekik kijáró tisztelet megadásától. Figyelmezteti a város vezetőit az igaz pápának kijáró tiszteletre, engedelmességre és támogatásra.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága Vérében a vággyal, hogy ragyogni lássam bennetek az igazságosság drágagyöngyét, azért, hogy mindenkinek megadjátok azt, amivel adósai vagytok. Kinek vagyunk adósai? Isten-

1. Lásd a 121. levél 1. jegyzetét a 287. oldalon. A levél 1378 augusztusa után készült.

nek, a szent Egyháznak, valamint Isten parancsából a felebarátunknak és önmagunknak. Lássuk, mi ez az adósság?

Tény, hogy Istennek meg kell adnunk a szeretetért nevének dicsőségét és dicséretét. Ő szeretetet adott nekünk, hiszen szeretett minket, mielőtt lettünk volna, és tiszteletet szerzett nekünk elvéve szégyenünket — amelybe Ádám bűne miatt estünk — a saját Fiának vérében, amely vérben megkapjuk a Kegyelem életét; és ezzel a leghasznosabbat kaptuk, amit csak kaphattunk, hiszen ez veszi el halálunkat és ad nekünk életet. Istennek tehát tiszteletet és szeretetet kell adnunk: hasznosat azonban neki nem tehetünk, ezért a felebarátunknak kell segítenünk a lehetőségeink szerint, megadván neki a szeretet adósságát úgy, amint megparancsolta az örök Igazság, mondván: „Szeresd Istent mindenek felett, a felebarátot pedig, mint önmagadat". Önmagunknak a vícium és ennek oka, az érzékiségünk gyűlöletével és utálatával tartozunk, valamint az erény szerelmével, szeretvén magunkban az erényeket Istenért gyengéd szeretettel.

Mi azonban, úgy tűnik, épp az ellenkezőjét tesszük ennek: mint tolvajok és gonosz adósok sok igazságtalansággal elvesszük a másét, azaz a tiszteletet és szeretetet, mellyel Istennek és a felebarátunknak tartozunk, önmagunknak adjuk. Önmagunknak adjuk a tiszteletet, amikor mint kevélyek a világ állásait, rangjait és élvezeteit keressük, megbántva Istent és magunknak tulajdonítva és köszönve azt, amit tudunk és birtokolunk; és így mi, tudatlanok, gyalázzuk Istent. Magunknak adjuk a szeretetet és neki a gyűlöletet, mert nem értelmes, hanem érzéki szeretettel szeretünk. Neki adjuk a bűzt és magunknak a jó illatot, hiszen emberek kedvét és tetszését keressük. De mint vakok, nem látjuk, hogy a kár, a bűz és gonoszságaink sziklája visszahull ránk, mert a mi gonoszságaink neki nem ártanak, és a mi jóságunk neki nem használ, hiszen nem neki van szüksége ránk, hanem nekünk rá.

A felebarátnak gyűlöletet és haragot adunk sok igazságtalanságot követve el ellene. Innen van az, hogy ha valaki úr, nem tartja számon a felebarátot, sem annak igazságát, hanem csak a saját hasznára vagy a teremtmények és önmaga kedvére figyel, és nem az értelem világosságával cselekszik. Nem törődik azzal, hogy elveszi a másik becsületét, hírnevét és vagyonát, sőt az életét is. Oly nagy igazságtalansággal kormányozza a rábízottakat, mintha fölötte nem volna Úr: nem gondol arra, hogy a legfőbb Bíró vesszeje visszaadhatja neki azt, amit ő ad másoknak. Nem figyel az egyetemes közjóra, hanem az önszeretettől megvakultan csak a saját javára. Az ilyenek nem adják meg a kötelező negyedet a szent Egyháznak és Krisztus vikáriusának. Mit kell neki megadnunk? A köteles tiszteletet és a fiúi szeretetet, de nemcsak szavakkal, hanem azzal, hogy a szükség idején segítjük őt, magunkénak tekintjük az őt ért jogtalanságot és megadunk neki mindent, amivel megszabadulhat ellenségeitől.

Az ilyenek azonban egészen ellenkezőleg tesznek. Hamisan okoskodva mondják: „Oly sok a hibájuk, hogy nem kapunk tőlük mást, csak rosszat, ezért nem méltók a tiszteletre és a segítségre. Legyenek azzá, amivé lenniük kell, a lelkiekre figyeljenek és ne az anyagi dolgokra!" És így, mint akiben nincs se hála, se elismerés, nem adják meg sem a tiszteletet, sem az engedelmességet, sem a segítséget, hanem gyakran nagy tiszteletlenül és önszeretetüktől elvakultan — azokat is vissza-

tartják, akik segíteni akarnának. Nem látjuk, hogy hamis az okoskodásunk. Nekünk ugyanis minden módon meg kell adnunk adósságunkat, akár jó, akár rossz ő,[2] mert a tisztelet, amit iránta tanúsítunk, nem neki szól, hanem Krisztus vérének és annak a tekintélynek és méltóságnak, amit Isten miattunk adott neki. Ez a tekintély és méltóság semmiféle hibája miatt sem csökken: a szolgálatot nem végzi kisebb hatalommal, tekintéllyel és erővel, és ezért nem csökkenhet iránta való tiszteletünk és engedelmességünk sem (különben a kárhozat állapotában lennénk); de a segítséget sem szabad megvonnunk, hiszen rajta segíteni annyi, mint önmagunkon segíteni. És mivel az ő hibája nem ment fel minket a kötelességünk alól, hálával és elismeréssel kell lennünk iránta, megtéve mindent, amire képesek vagyunk a szent Egyház javáért és a Kulcsok iránti szeretetből, melyeket Isten adott át neki.

Így kellene viselkednünk azzal is, aki hibás és rossz volna: mivel tartozunk tehát annak, akit Isten adott nekünk, aki igaz, erényes és istenfélő ember, annyi szent és egyenes szándékkal, amennyi már rég nem volt Isten egyházában? VI. Orbán pápáról beszélek, aki valóban pápa és főpap mindazok ellenére, akik az ellenkezőjét mondják. Igazságos dolog tehát az, hogy tiszteljük, engedelmeskedjünk Őszentségének és segítsük mindabban, amiben csak lehet akár a tekintély miatt, melynek birtokosa, akár igazsága és élete miatt, akár azért, mert ő szolgáltatja ki nekünk a lelki ajándékokat lelkünk életére és üdvösségére, akár a különleges kegyelem és szeretet miatt, melyben titeket mint drága fiait részesített, akár a kár miatt, mely Isten és a teremtmények részéről fenyeget, ha nem így tesztek. Mert várnunk kell Istentől a fenyítéket, ha hálátlanok vagyunk a szent Egyház és az Ő vikáriusa iránt; és Isten igazságosan fenyítene minket, hogy megszabadítson nyomorúságunktól és tudatlanságunktól, mi ugyanis pontosan úgy viselkedünk, mint a béresek, akik bármit kapnak, minden ajándékot úgy fogadnak, hogy az jár nekik mint tartozás, és gyakran a mások hibájával takargatják a magukét; de így sokkal inkább felfedik hálátlanságukat. A teremtmények részéről is érhet minket fenyíték, mert meg fogjuk látni azt az időt, amikor majd erre jár az úr.[3] Jobb tehát számunkra, ha Atyánkkal és Anyánkkal vagyunk egységben, azaz VI. Orbán pápával és a szent Egyházzal, mint a zsarnokkal. Jobb nekünk, ha oszlopra támaszkodunk, mely ha sok üldözés veri is, nem dől össze, mintha szalmaszálra, ami biztos, hogy elvész és minden kicsi szél elsodorja. Nyissátok fel egy kicsit a szemeteket és lássátok meg, mennyi szerencsétlenség származhat abból, ha úgy teszünk, mintha nem látnánk az atya szükségét, és nem buzdulunk fel az ő ellenségeinek utálatától, akik a tiétek is. Hiszen már nem mondható, hogy a szent Egyház elvesztett földi javainak visszaszerzéséhez kér tőletek segítséget, hanem a hitünk miatt kér: azért, hogy a hazugság megszégyenüljön és az igazság felmagasztaltassék, hogy a lelkek kiszabaduljanak az ördögök kezei közül és hitünk meg ne gyaláztassék a gonoszok kezei között.

2. Ettől kezdve konkrétan a pápáról van szó.
3. Valószínleg Durazzói Károlyról van szó, aki erős sereggel készült Nápolyi Johanna ellen VI. Orbán megsegítésére. Katalin csapásnak látja a beavatkozást. Károly 1381-ben meg is érkezett Itáliába, és Sziéna mellett elvonulva nagy adót vetett ki a városra, amely egyébként kitartott VI. Orbán mellett.

Látjátok tehát, hogy mindenképp kötelesek vagytok és tartoztok megadni adósságtokat atyátoknak és a szent Egyháznak. Biztos vagyok benne, hogy ha az igazságosság drágagyöngye kebletekben ragyog (amely igazságosság nincs hála nélkül), akkor meg fogjátok adni adósságtokat Istennek, a földi Krisztusnak, a felebarátotoknak és önmagatoknak a mondott módon. És így megsokasodnak majd a lelki és anyagi kegyelmek, és meg fogjátok őrizni békében és nyugalomban azt, ami a tiétek már; máskülönben nem, sőt el fogjátok veszíteni az égi és a földi javakat egyaránt. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam ragyogni bennetek az igazságosság drágagyöngyét. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében.

Kérlek titeket a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy többé már ne szavakat adjatok a földi Krisztusnak, hanem tetteket, és viszonozzátok neki azt, amit tőle kaptatok. Jól tudjátok, hogy megadta nektek a feloldozást[4] és a jóakaratot; sőt Isten és az ő jósága miatt Talamone[5] sem került a pízaiak kezére. És most, úgy tűnik, nagyon hálátlanok akartok lenni iránta, szavakkal hitegetvén őt, mint egy gyermeket. Ő pedig, én mondom nektek, tudja ezt, mint olyan ember, ki messzebbre lát, mint gondolnátok, és elrejti szívében törvényes és törvénytelen fiait, hogy a maga idejében megmutassa, mennyire látott mindent. Nos, ne tovább így, az Isten szerelmére! Úgy tekintsétek őt, mint Krisztus helyettesét a földön és mint drága atyátokat, és késlekedés nélkül törekedjetek megtenni mindent, amire lehetőségetek van. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

312. — NÁPOLY KIRÁLYNŐJÉNEK[1]

Óvja meg alattvalóit és önmagát a szakadás mérgétől. Az önszeretet képtelen elviselni a javítást. A fényt nem lehet sötétséggé változtatni. Isten leginkább az Egyház ellen elkövetett bűnöket bünteti.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes világossággal láthassalak, annak érdekében, hogy minden cselekedetedhez világosságot kapj, amely világosság a Kegyelem élete, hiszen minden cselekedet, amelyet az istenfélelem világosságával tettünk, életet ad.

4. Sziéna a firenzeiekkel kötött szövetség miatt volt kiközösítve. A feloldozás 1378 augusztusában vagy szeptemberében történt meg.
5. Talamone a Monte Amiata bencés apátság alá tartozott, 1303-tól Sziénáé volt. 1375-ben a pízaiak a pápa nevében elfoglalták, VI. Orbán azonban 1378-ban váltságdíj ellenében visszadta a köztársaságnak.

---

1. Lásd a 133. levél 1. jegyzetét a 315. oldalon. A címzett az ellenpápa oldalára állt, bátorította és támogatta a VII. Kelement megválasztó bíborosokat. Katalin 1378 októberében írta ezt a levelet, már a szakadás után, miközben úton volt Rómába.

E világosság nélkül azonban minden cselekedetünk a halálban történik: a sötétség miatt akkora tudatlanságban és vakságban járunk, hogy az igazságot hazugságnak látjuk és a hazugságot igazságnak, a fényt sötétségnek és a sötétséget fénynek. Ebből következően a lélek ízlése megbetegszik és a jó dolgok rossznak, a rosszak pedig jónak tűnnek számára. Miután elvesztette önismeretét, nem ismeri fel a maga rosszaságát. Mindez azért van, mert megfosztotta magát a világosságtól.

Jaj nekem, jaj nekem, drága anyám, mert mindez az önszeretet felhőjéből következik, amely elhomályosítja értelmünk szemét és nem engedi felismerni az igazságot; erőtlenné és ingataggá tesz, hogy úgy forogjunk, mint falevél a szélben. Méreg ez, ami megmérgezi a lelket; és a méreg és keserűség másoknak is árt, mert amint elveszítjük a szeretetet, nincs bennünk jóakarat és szeretet a felebarát iránt és nem engedelmeskedünk a szent Egyháznak.

De figyeld meg, hogy ezt a mérget egyesek nem a tettekkel, hanem lelkileg adják maguknak és a felebarátjuknak, nem adván meg neki a szeretet adósságát, miként mondtuk; mások ellenben arra törekszenek, hogy ne csak a benső szeretetet vonják meg a felebarátjuktól, hanem a tetteiket is megmérgezzék, és abból a méregből, mellyel magukat mérgezik, másoknak is adjanak. Jaj nekem, az ilyenek az ördög szolgálatát végzik, mert nem elég, hogy ők maguk elveszítették Istent, aki a legfőbb és örök fény, hanem arra törekszenek, hogy amennyire csak tehetik, minket is megfosszanak tőle! Igaz, a teremtmény, aki ésszel bír, nem lehet annyira oktalan és ostoba, hogy beleegyezzék az ördög akaratába.

Úgy tűnik, manapság bővelkedik az egész világ és különösen a szent Egyház misztikus teste azokban, akik efajta szolgálatra vállalkoznak; akiket nem szabad sem embernek, sem klerikusnak nevezni, hanem csak megtestesült ördögöknek, hiszen nincs bennük az igazság fénye, hanem önszeretetük hazugságába burkolóztak, amely önszeretet az a mondott méreg, mely megmérgezi a lelket. Valóban, az önszeretet igazi méreg. Nyisd föl értelmed szemét és ha nem lesz bennünk szenvedély és a teremtményeknek való tetszés felhője, meg fogod ismerni, hogy azok, akiket oszlopnak állítottak a szent Egyházba, oly gonoszul hintették el a szakadás mérgét, hogy önmagukat és mindazokat megmérgezték, akik közelednek hozzájuk.[2]

Ó emberek, de nem is emberek, hanem inkább látható ördögök! Hogyan vakíthatott el a rendetlen szeretet annyira titeket, hogy amikor Krisztus vikáriusa javítani akart életeteken — melyet testi romlottságban és a világ élvezetei és állásai között töltötök —, és azt akarta, hogy illatos virágok legyetek a szent Egyházban, ti mérget kezdtetek hinteni ellene, akit törvényes választással ti választottatok meg, és azt mondjátok, hogy nem igazi pápa, mert csak félelemből és a nép haragjától rettegve választottatok. Ami nem igaz. Ha pedig igaz lenne, akkor méltók vagytok a halálra, mert az emberektől és nem Istentől félve választottatok pápát. De ezt nem mondhatjátok. Mondani lehet, de bizonyítani nem, mert az, amit félelemből és a nép kedvéért tettetek, mindenki számára nyilvánvalóvá vált, amikor Szent Péter köpenyét a Szent Péter urára adtátok, kijelentvén, hogy őt választottátok pápává.[3] Látható volt, hogy nem ez az igazság, és ez ki is derült.

2. A következő bekezdések a három itáliai biborosnak szólnak!
3. Lásd a 310. levél. 3. jegyzetét a 693. oldalon.

amint a nép dühe elcsitult, és megvallotta ő is és ti is, hogy nem ő a pápa, hanem Bartholomeo urat, Bari érsekét választottátok meg. És ha nem ő a pápa, akkor mi késztetett titeket arra, hogy később ismét megválasszátok minden kényszer nélküli rendes választással, azaz a koronázással, amely olyan ünnepélyes volt, mint az előírások szerint lennie kell, s amilyenben elődeinek soha nem volt része?

Nem tudom, mi késztetett titeket arra, hogy az ellenkezőjét híreszteljétek! Az önszeretet, amely képtelen elviselni a javítást. Mielőtt ugyanis belétek mart volna szóval és hozzáfogott volna, hogy kihúzza a töviseket az édes kertből, azt vallottátok és hirdettétek nekünk, bárányoknak, hogy VI. Orbán igazi pápa. És így én vallom és nem tagadom, hogy ő Krisztus vikáriusa, kinek kezében vannak a vér kulcsai az igazságban, amely igazságot a világ hazug és gonosz emberei nem fognak megzavarni, mert az igazság az, ami megszabadít minket. Ó nyomorultak, nem látjátok, mibe estetek, mert elvesztettétek a világosságot! És nem tudjátok, hogy a szent Egyház hajócskáját az ellenszelek kissé elsodorják ugyan, de el nem vész; és az sem, aki ráhagyatkozik. Magasba akartatok emelkedni és elmerültetek; élni akartatok és a lehető leggonoszabb halálba estetek; gazdagságot akartatok és koldusok lettetek és a legnagyobb nyomorúságba jutottatok; meg akarjátok tartani állásotokat és el fogjátok veszíteni: ennyire kegyetlenek vagytok magatokhoz!

Íme, miután a mérget bevettétek, miért akarjátok másoknak is beadni? Vagy nincs bennetek könyörület a sok bárány iránt, aki ezáltal elhagyja az aklot? A ti hivatástok az, hogy terjesszétek a hitet, ti pedig kioltjátok és beszennyezitek az általatok keltett szakadással; lámpatartóra helyezett mécsesek vagytok, hogy megvilágosítsátok a sötétben járókat, és ti vagytok azok, kik a fénybe sötétséget visztek. Mindezért és más számtalan rosszért ti vagytok és lesztek a felelősek (ha meg nem változtok); és az isteni ítélet miatt romlásban marad majd testetek és lelketek. És ne gondoljátok, hogy Isten megkímél benneteket a bíborosi vagy a főpapi méltóság miatt, hanem csak nyomorúságosabb büntetésben lesz részetek; amint a fiú, aki anyját bántotta meg, nagyobb büntetésre méltó, mint más, mert nagyobbat vétett. Azt akarja az isteni igazságosság, hogy aki nagyobbat vét, nagyobb büntetést kapjon.

Jaj nekem, ne tovább így, az Isten szerelmére! Térjetek kissé magatokba és távolítsátok el az önszeretet mérgét, hogy megismerjétek az igazságot és szerelmesei legyetek az igazságnak. Ne várjátok meg a botot, mert kemény dolog lesz nektek Isten ellen rugdalózni.[4]

Való igaz tehát, drága anyám, hogy az igazat mondtam (drágának mondalak, amennyiben hűséges szolgálója vagy — mint a régi időkben voltál — a szent Egyháznak, tudván, hogy a keblén táplálkozol), mert az igazság az, hogy ezek az ördög dolgát vették át. És amint értesültem róla, úgy tűnik, hogy abból, ami a sajátjuk, neked is akarnak adni: téged, az engedelmes és tisztelettudó leányt, el akarnak tántorítani atyádtól, VI. Orbántól, aki valóban a földi Krisztus, és mindenki más, aki az ő életében fellépne, nem pápa, hanem rosszabb az Antikrisztusnál. És ha te eltérsz ettől az igazságtól, amely annyira nyilvánvaló, miután azok vallották meg, akik megválasztották őt, akik szenvedélyük miatt tagadják, hogy,

4. Ismét a királynőhöz szól.

ez az igazság (ha nem az volna, nem kérhették volna a kegyelmeket és nem élhettek volna velük, hiszen világosan kellett volna látniuk, hogy nem adhatja meg azokat, de mivel pápa, ezért kérték és éltek a kapott kegyelmekkel), és ennek az ellenkezőjét vallod, olyan volnál, mint a vak, és azoknak állapotában lennél, akikről fent azt mondtuk, hogy meg vannak fosztva a világosságtól. A fényt tennéd sötétséggé azzal, hogy azt tartod: VI. Orbán pápa, aki fény az igazságban, nem az igaz földi Krisztus, az égi Krisztus vérének kiszolgáltatója. Sötétséggé tennéd: nem mintha ezt a fényt el lehetne homályosítani, de elmédben és lelkedben lesz sötétség. És a sötétséget akarod fénnyé tenni: és minden erőddel sem leszel rá képes. Egy kis felhővel el lehet takarni, de ez a felhő el fog oszlani, hiába akarja valaki ennek az ellenkezőjét.

Akkor akarnád a sötétséget fénnyé tenni, ha segítenéd és erősítenéd azokat a gonosz embereket (nem a méltóságukat gyalázom, hanem a víciumaikat és a rosszaságukat), hogy egy másik pápát válasszanak, vagy miután ezt megtették (mert mint mondják, a te támogatásoddal tették ezt), pápának tartanád azt a másikat. Ez a sötétség, amit fénnyé akarsz változtatni, romlást hoz rád is, rájuk is, hiszen tudod, hogy Isten nem hagyja büntetlenül az elkövetett bűnöket, főleg azokat nem, melyeket a szent Egyház ellen követtek el. Ezért ne várd meg az isteni ítéletet, hanem előbb válaszd a halált, mint hogy ellene cselekedj. Mert ha valaki nem akar segíteni szükségében (bár Isten számon fogja kérni tőled, miért nem teszed), legalább ne tegyen ellene: légy közvetítő abban, hogy az igazság, amely számodra sem egészen világos, nyilvánvalóvá váljék és elmédben is kivilágosodjék. Ha így teszel, bizonyságot adsz arról, hogy van világosságod és elveszítetted a nőies természetet és férfias ember lettél. Ha pedig együgyűen, csekély világossággal más úton jársz, akkor azt bizonyítod, hogy nő vagy kevés szilárdsággal: el fogsz gyengülni, mert elszakadsz a fődtől, az égi Krisztustól és a földi Krisztustól, aki megerősít téged. Megromlik ízlésed, mint a betegé, és a jó tanítást rossznak, a rosszat pedig jónak fogod látni: azaz az életet és jó tanítást, amit Krisztus helyettese azoknak akar adni, akik Menyasszonyának keblén táplálkoznak, valójában rossznak fogod látni, mert ha jónak látnád, hozzá hasonlóvá alakulnál és nem térnél el tőle. A gonoszság pedig, az önmagukat szerető gonosz emberek tanítása és szokásai kedvesek lesznek számodra, mert ha nem lennének kedvesek, nem közelednél hozzájuk — segítvén és bátorítván őket —, hanem szakítanál velük. Az igazsághoz közeledj és hagyd el a hazugságot! Máskülönben ugyanazt a szolgálatot vállalod magadra, mint ők. Mert nem volna elég az a rossz és méreg, ami a te lelkedben van, hanem másoknak is adnál belőle, megparancsolván alattvalóidnak, hogy egyetértsenek veled.

Mindez a sok rossz és szerencsétlenség elérne téged — vagy már el is ért —, ha meg lennél fosztva a világosságtól. A világossággal mindezt a sötétséget elkerülnéd. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes világossággal láthassalak. A gyümölcsökből, melyeket ezekben az időkben fogsz teremni, meglátom majd, vajon megvan-e benned ez a világosság. Mert ha a köteles tisztelettel fogsz közeledni atyádhoz, azaz VI. Orbán pápához, akkor az élet gyümölcsét fogod felmutatni; és akkor boldog lesz a lelkem, látván benned az igaz engedelmesség gyümölcsét, melyből a Kegyelem életét fogod meríteni. Ha azonban

elhagynád őt és azokhoz közelednél, akik hamis módon és lelkiismeretük ellenére a másikkal tartanak,[5] akkor a halál gyümölcsét fogod teremni az engedetlenséggel, melyből örök halál születik. Ha életedet ebben az állapotban fejezed be, elviselhetetlen szenvedést és fájdalmat okozna nekem a te kárhozatod és szenvedésed, mely a vétket fogja követni, hiszen gyengéden szeretem üdvösségedet. És amivel szeretlek, a lelked és tested üdvössége utáni éhes vágy arra indított, hogy írjak neked, annak érdekében, hogy ha ebbe a sötétségbe estél volna, legyen anyagod a kijövetelhez, ha pedig nem vagy a sötétségben, akkor inkább válaszd a halált, sem hogy beleessél.

A lelkiismeretemen könnyítettem ezzel. Biztos vagyok abban, hogy Isten adott neked annyi megismerést és józanságot, hogy ha akarod, meg fogod ismerni az igazságot, megismervén szeretni fogod, és ha szereted, nem fogod megsérteni soha. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében: benne elemésztődik minden önszeretet és emberi tetszelgés. Egyedül csak Isten tetszésében örvendezz és ne a teremtményekében Isten akarata ellenére. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsáss meg nekem, ha túl súlyosan beszéltem; az üdvösséged iránti szeretet és a szívbéli fájdalom (amiatt, amit a szent Egyházért érzek és látok) mentsen ki engem. Ha tehetném, nem szavakkal, hanem tettekkel mennék az ellen, aki a szakadás magvát hinti a szent Egyház misztikus testében és a keresztény vallás egyetemes testében. Az imádság fegyverével segítek magamon. Nem az enyémmel, amely hibáim miatt gyenge, hanem Isten többi szolgájának imádságával, amely erős. Mert a világ embereinek gonoszsága semmit sem tehet az imádság erejével szemben, amely nemcsak az embereket győzi le, hanem megköti az isteni igazságosság kezét is: kiengeszteli Isten haragját és arra készteti Őt, hogy irgalmasságot cselekedjék a világgal. Ezzel védjük magunkat és ezzel kérjük Isten segítségét. Könyörögjünk hozzá, hogy törje és lágyítsa meg a fáraószíveket, hogy megjavítsák életüket, és a szent és tisztességes élet példáját adják nekünk az igaz és tökéletes engedelmességgel. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

313. — FONDI GRÓFJÁNAK[1]

Szőlőskert a lélek. Munkása a szabad megfontolás. Kapuját a lelkiismeret kutyája őrzi, melynek tápláléka a vér. A kert igaz magvetője Krisztus. Saját szőlőskertünk az Egyház nagy szőlőskertjében van elhelyezve, melynek munkása a földi Krisztus.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám és Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin,

5. Ti. az ellenpápával, VII. Kelemennel.

1. Fondi Róma és Nápoly között van félúton, ma a tengerparttól 15 km-re. Ura, Onorato Gaetani gróf VI. Orbán ellenségei közé tartozott. Járatos volt főpapi körökben és a pápa ellen lázadó bíborosok nála találtak menedéket. A francia bíborosok Fondiban tartották (Gaetani véndöksége alatt) azt a konklávét, melyen az ellenpápát, VII. Kelement megválasztották 1378. szeptember 20-án. Katalin e levelet még a választás előtt írta, előre látván a veszedelmet.

Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy lelked szőlőskertjének igaz munkásaként láthassalak, annak érdekében, hogy sok gyümölcsöd legyen a szüret idején, azaz a halál idején, amikor minden bűn megkapja büntetését és minden jó a jutalmát.

Tudod, hogy az örök Igazság a saját képére és hasonlatosságára teremtett meg minket: templomává tett, amelyben a kegyelem által lakni akar, ha e szőlőskert munkásának tetszésére van jól és becsülettel megmunkálni szőlejét. Ha ugyanis nem munkálná meg, hanem hagyná, hogy tövis és bogáncs nőjön benne, nem volna lakható. Most tehát lássuk, drága atyám, miféle munkást helyezett el bennünk a Mester? Elhelyezte bennünk a szabad megfontolást és rábízta az egész kormányzást. A kapu az akarat, melyet senki sem tud kinyitni vagy bezárni, ha a szabad megfontolás nem akarja. Elhelyezte bennünk az értelem világosságát, hogy felismerjük a barátokat és az ellenségeket, akik a kapun át be akarnak jönni; a kapu elé pedig elhelyezte a lelkiismeret kutyáját, amely ugat, amikor érzi, hogy idegenek közelednek, feltéve, hogy éber és nem alszik. Az értelem világossága látja és felismeri a gyümölcsöt: megtisztítja a földtől, hogy üde maradjon és elhelyezi az emlékezetben, amely mint egy raktár, őrzi Isten jótéteményeinek emlékezetét. A szőlőskert közepén van elhelyezve a szív edénye, telve vérrel, annak érdekében, hogy öntözze a növényeket és azok ki ne száradjanak.

Íme, ilyen édesen van megteremtve és elrendezve ez a szőlő, melyről azt mondtuk, hogy az Isten temploma, mert a Kegyelem által Ő benne lakik. Én azonban úgy látom, hogy az önszeretet és a gonosz méltatlankodás egészen megmérgezte és megrontotta ezt a munkást, annyira, hogy a mi szőlőnk egészen elvadult: vagy halálthozó gyümölcsöt terem számunkra, vagy vad és keserű gyümölcsöt, mert a látható és láthatatlan ördögök magvetői átmentek az akarat kapuján. A láthatatlanok a sok és különféle gondolat kapuján mentek be, a láthatók pedig a gonosz és rosszindulatú tanácsokkal, melyekkel – álnok, kétszínű és hízelgő szavakkal és gonosz szokásokkal – elvonnak minket az igazságtól. Bennünk is elvetik azt a magot, amit önmagukban hordoznak. A szabad megfontolással elvetett magból a halál gyümölcse születik, azaz a sok halálos bűn halála.

Ó milyen csúf látvány ez a nyomorúságos szőlő! Mert a szőlőből bozót lett, telve a kevélység és a kapzsiság töviseivel, a türelmetlenség és az engedetlenség bogáncsaival és mérgező füvekkel. A kertből istálló lett, mert örömünkre van a tisztátalanság istállójában élni. Nincs bezárva ez a kert, hanem nyitva van, és ezért ellenségeink, a víciumok és az ördögök úgy járkálnak benne, mint a saját lakásukban. Kiszáradt a forrás, azaz a Kegyelem, melyet a szent keresztségben a vér erejéből merítettünk: ez a vér fürdetett meg minket, amikor a szeretet érzülete által megtöltötte szívünket. Az értelem világossága nem lát mást, csak sötétséget, mert elvesztette a szentséges hit világosságát; nem lát és nem ismer mást, csak érzéki szeretetet. Ezzel tölti meg az emlékezetet, ezért abban nincs más – és nem is lehet más, míg ebben az állapotban él –, csak nyomorúság rendetlen vágyakkal és kívánságokkal.

A mi szőlőnk mellé ez az édes Igazság elhelyezett egy másik szőlőt is, azaz a felebarátunkét. A kettő annyira szomszédos egymással, hogy nem tudunk a magunkénak hasznosat tenni anélkül, hogy a felebarátunkénak is ne tennénk.

Sőt, parancsba kaptuk, hogy úgy gondozzuk a felebarátunk szőlejét, mint a magunkét, amikor ezt mondták nekünk: „Szeresd Istent mindenek fölött, a felebarátot pedig mint önmagadat".

Ó, mily kegyetlen az a munkás, aki annyira rosszul bánik a szőlejével, hogy semmi gyümölcs sem terem abban, csak néhány erényes tett, melyek azonban annyira keserűek, hogy senki sem táplálkozhat belőlük. Ezek azok a jótettek, melyek nem szeretetben születtek. Ó, mennyire nyomorúságos az a lélek, aki a halál idején, ami a szüret ideje, gyümölcstelennek bizonyul! Ez felismerteti vele a halálát, és a halálban felismeri a maga baját, és ezért időt akar majd nyerni, hogy megjavulhasson, de akkor már erre nem lesz mód. A tudatlan ember azt hitte, úgy bánhat az idővel, mint a sajátjával; és az idő nem az övé.

Most kell tehát fölkelnünk, míg az irgalmasság időt kölcsönöz számunkra. Ó drága atyám, akard megismerni, milyen állapotban található és látható a te szőlőd! Mindhalálig fájlalom, hogy a zsarnok szabad megfontolás a kertet, amely az erény és az igazság példája és a hit világossága volt, most vadonná változtatta. És hogyan is teremhetné az élet gyümölcsét, mikor te elszakadtál az igazságtól, üldözője lettél és a hazugságot terjeszted: kiirtottad a hitet és elvetetted a hitetlenséget? És mivel okozod halálodat? A saját érzékiséged szeretetével és a saját Főd ellen megfogant méltatlankodással. Hát nem látjuk, hogy a legfőbb Bíró nem alszik felettünk? Hogy tehetted azt, amit a saját Főd ellen nem lett volna szabad tenned? Mintha az igazság az volna, hogy VI. Orbán pápa nem igazi pápa! Hiszen a szíved rejtekében tudod, hogy ő az, azaz legfőbb és igaz főpap, és aki mást mond, az Istentől elvetett eretnek, nem hivő és nem katolikus ember, hanem Krisztust és a saját hitét megtagadó hitetlen. Azt kell tartanunk, hogy ő rendes választással megválasztott pápa és Krisztus földi helyettese, és engedelmeskednünk kell neki mindhalálig. És még ha oly kegyetlen atyánk lenne is, hogy a világ egyik sarkától a másikig üldözne minket minden dorgálással és gyötrelemmel, akkor sem szabadna elszakadnunk tőle és üldöznünk az igazságot.

És ha azt mondod nekem: „Én az ellenkezőjéről értesültem, arról, hogy nem VI. Orbán pápa a legfőbb főpap az igazságban", akkor azt válaszolom neked, hogy tudom, adott neked Isten annyi világosságot, amennyivel — hacsak a harag és a méltatlankodás sötétségével el nem űzöd — felismerheted, hogy aki ezt mondja, az a saját fejére hazudik és önmagát hazudtolja meg, amikor az igazságot, amit kihirdettek nekünk, visszavonja és hazugságnak tünteti fel. Jól tudom, ismered, mi késztette azokat, akik a hit terjesztése végett az igazság helyén tartózkodtak[2] arra, hogy most meggyalázzák a hitet és megtagadják az igazságot olyan szakadást támasztva, hogy ezerszer is méltók a halálra. Tudod, hogy nem más késztette őket, mint az a szenvedély, amely téged is késztetett, azaz az önszeretet, amely nem tudta elviselni a szót, a kemény dorgálást és a birtok elvételét, hanem méltatlankodást fogant és világra hozta a harag fiát. Ezzel megfosztja az égi javaktól önmagát és mindazokat, akik az igazság ellen cselekszenek. Azok az érvek, amelyek ezt az igazságot bizonyítják, oly nyilvánvalóak és egyszerűen beláthatók, hogy az egészen tanulatlan ember is megértheti és felfoghatja, ezért nem kezdem felso-

2. Azaz részt vettek a VI. Orbánt megválasztó konklávén.

rolni neked, akiről tudom, hogy művelt ember vagy és ismered az igazságot úgy, ahogy van. Ahogy tartottad, vallottad és tisztelted is.

Sajnálom, hogy annyira elvadultnak látom a lelkedet, hogy ez ellen az igazság ellen cselekszel. Hogyan tudja elviselni a lelkiismereted, hogy te, aki a szent Egyház engedelmes és segítőkész fia voltál, most befogadtál egy olyan magot, ami nem terem mást, csak a halál gyümölcsét? És nemcsak önmagadnak adod a halál gyümölcsét, hanem gondold meg, hány test és lélek halálának vagy oka, akikről mind számot kell adnod a legfőbb Bíró előtt! Ne tovább így, az Isten szerelmére! Vétkezni emberi dolog, de a bűnben kitartani, ördögi. Térj magadba és ismerd meg tested és lelked kárát, mert a bűn nem marad büntetlenül, főleg az nem, amit a szent Egyház ellen követnek el. Mindig látjuk ezt. Kérlek azért a vér szerelmére, melyet a szeretet oly nagy tüzével hintettek érted, térj meg alázatosan atyádhoz, aki kitárt karokkal és nagy jósággal vár, hogy irgalmasságot tegyen veled és mindazokkal, akik ezt akarják.

Emeljük fel az értelmet a szabad megfontolással és szántsuk fel ennek a rendetlen és gonosz szeretetnek földjét; azaz a földies érzület, amely nem akar mással táplálkozni, csak a mulandó dolgokkal (melyek eltűnnek, mint a szél, nem lévén bennük semmi szilárdság és állandóság), legyen égivé és keresse az égi javakat, melyek szilárdak és állandóak, és nincs bennük változás. Tárjuk ki az akarat kapuját az igaz magvető, Krisztus, az édes, megfeszített Jézus fogadására, aki a szabad megfontolás kezébe adja az Ő tanításának magvát, és az a mag az igaz és királyi erények gyümölcsét termi. A szabad megfontolás megtisztogatja a világossággal ezeket az erényeket a földtől. Azaz nem földi szeretet vagy emberi tetszés keresésével, hanem az önmaga iránti gyűlölettel és utálattal veti el és szüreteli le magában az erényeket. És nem veti ki magából e gyümölcsöket, hanem Isten jótéteményeiként elhelyezi az emlékezetében őket, elismervén, hogy Istentől valók és nem a saját erejéből.

Milyen fát ültet el bennünk? A tökéletes szeretet fáját, melynek csúcsa az éggel egyesül, azaz Isten mélységes szeretetével, ágai pedig beárnyékozzák az egész szőlőskertet, ezért frissek maradnak a gyümölcsök, hiszen minden erény szeretetből származik és belőle él. Mivel öntözünk? Nem vízzel, hanem a szeretet oly nagy tüzével hintett drága vérrel, amely vér a szív edényében van, mint mondtuk. És nem csupán ezt az édes és gyönyörűséges szőlőskertet öntözi ez a vér, hanem bőven itatja a lelkiismeret kutyáját is, annak érdekében, hogy erős legyen és jól őrizze az akarat kapuját, melyet így senki meg nem közelíthet anélkül, hogy e kutya meg ne érezné és kiáltásával fel ne ébresztené az észt; az ész pedig az értelem világosságával látja, hogy barátok vagy ellenségek jönnek-e. Ha barátok jönnek, kiket a Szentlélek kegyessége küld (ezek a szent és jó gondolatok, a józan tanácsok és tökéletes cselekedetek), a szabad megfontolás a szeretet kulcsával kitárja előttük a kaput és befogadja őket. Ha pedig ellenségek jönnek (gonosz gondolatok), akkor a gyűlölet vesszejével és legnagyobb szemrehányások közepette elűzi őket: nem hagyja a dolgot javítás nélkül, bezárván az akarat kapuját, hogy ne egyezzék bele.

Akkor Isten, látván, hogy a szabad megfontolás, melyet munkásnak állított szőlőskertjébe, jól dolgozott önmagában és a felebarátjában (segítette őt minden-

ben, amiben tehette a szeretet érzülete és szeretete által), megnyugszik a Kegyelem által a lélek bensejében. Nem mintha a mi jóságunk növelné az Ő nyugalmát, hiszen neki nincs szüksége ránk, de az Ő kegyelme megnyugszik bennünk, és ez a Kegyelem életet ad nekünk és felöltöztet, betakarja mezítelenségünket és világosságot ad. Betölti a lélek érzületét, és betöltvén megőrzi éhségét. Leülteti a szentséges kereszt asztalához és eledelt ad neki; a szent vágy szájába tölti az isteni édesség tejét, amelybe bele van keverve az Isten megbántása miatt érzett keserűségnek és a kereszt keserűségének mirhája, azaz azok a szenvedések, melyeket Isten Fiacskája viselt; neki adja az alázatos, szüntelen és hivő imádság tömjénjét, melyet a lélek azonnal felajánl Istennek az Ő dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért.

Ó milyen boldog ez a lélek! Valóban az örök életet ízleli. Mi azonban, hálátlanok, nem törődünk ezzel a boldogsággal, mert ha törődnénk vele, inkább a halált választanánk, mint hogy elveszítsünk ennyi jót. Szabaduljunk meg ettől a tudatlanságtól a teljes igazsággal, és keressük ezt a boldogságot az igazságban, ahol Isten elrejtette! Mert ha másutt keressük, soha nem fogjuk megtalálni.

Elmondtuk, milyen szőlőskert vagyunk, mivel vagyunk ékesítve és hogyan kell dolgoznunk Isten akarata szerint. De hol van a mi szőlőskertünk? A szent Egyház szőlejében. Itt tette le Isten a munkást, azaz a földi Krisztust, aki kiszolgáltatja nekünk a vért, és a bűnbánat késével levágja a víciumot a lélekről, akit a saját keblén táplál, megkötvén őt a szent engedelmesség kötelékével.

E szőlőskert nélkül a saját szőlőnk tönkremenne. A jég minden gyümölcsét elverné, ha nem volna megkötözve ebben az engedelmességben. Kérlek tehát, alázatosan és nagy szerénységgel térj vissza ebbe az igába. Keresd lelked munkását és szőlejét a szent Egyház szőlejében, különben minden jót elveszítenél és minden rossz rád találna. Most van erre időd. Az Isten szerelmére, hagyd el ezt a tévedést, mert elmúlik az idő és nem lesz több lehetőségünk! Hamarosan eljön a halál, anélkül, hogy észrevennénk, és a legfőbb Bíró kezei között találjuk magunkat. Kemény dolog lesz ellene rugdalóznunk.

Biztos vagyok benne: ha igaz munkása leszel a szőlődnek, nem fogod tovább halogatni a visszatérést, hanem nagy alázattal be fogod ismerni Isten ellen elkövetett vétkedet és kegyelmet kérsz az atyától, hogy visszabocsásson a bárányai közé. Máskülönben nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy lelked szőlőskertjének igaz munkásaként láthassalak; és így sürgetve kérlek erre, amennyire csak tőlem telik és képes vagyok rá. Fontold meg, hogy Isten szeme fölöttünk van. Ne várjuk meg ostorát, mert Ő látja szívünk bensejét.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsáss meg nekem, ha túlságosan súlyos szavakat használtam: a szeretet, amely üdvösséged iránt van bennem, és a fájdalom, mellyel Isten megbántását és a lelked kárát látom, az oka ennek. Nem tudtam hallgatni, hogy ne mondjam meg neked az igazságot. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

314. — COSTANZA ASSZONYNAK, NICCOLO SODERINI HITVESÉNEK FIRENZÉBE[1]

Két halálon át jutunk el az életre. A rendetlen halálfélelmet az ördög kelti és az önmagunk iránti gyöngédség az alapja. Isten végtelen irgalmassága nem hasonlítható össze bűneink végességével. Az időt azért kaptuk, hogy megnyerjük vele az örök életet.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szeretett Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: szíved és érzületed kivetkőzött a világ nyomorúságos szeretetéből, annyira és oly módon, hogy a világ minden dolga untat és undorít, és így az édes Pállal együtt mondod: „Vágyom elválni és Krisztussal lenni"[2].

Pál felismerte, hogy a testi élet nagy akadály közte és Isten között, mégpedig kétféle módon az. Egyik módon úgy, hogy a test mindig lázad a lélek ellen, és a lélek ellen lázadva a Teremtője ellen is lázad. A másik módon úgy, hogy a testi élet nem engedi látni és birtokolni Isten színelátását mindaddig, míg a lélek ki nem oldódik ebből a kötelékből. És ezért Pál és Isten többi szolgája vágyott a halálra és az élet szenvedés volt számukra.

Hanem azt gondold meg, hogy két halálla! kell meghalnunk, mielőtt eljutunk az életre. Az első abban áll, hogy az ember meghal a saját gonosz és érzéki akaratának, amely érzéki akarat az örök halálba vezeti azt, aki nem öli meg. Szükséges tehát, hogy az ember levágja és eltávolítsa a gyűlölet és szeretet késével, azaz a bűn gyűlöletével és az erény szerelmével; és ily módon a lélek úgy fogja várni a második halált, mint egy álmot, amely véget vet minden fáradalmának, megszüntet minden sötétséget és eljuttatja őt Isten látásának fényébe. De ha az ember, gondold meg, leányom, nem halna meg a saját akaratának, mint mondtuk, a testi halála nem volna ilyen dicsőséges, sőt igen gyötrelmes volna. Azt akarom tehát, hogy az igaz és királyi erényeket kövesd, menekülj a világtól és örömeitől, és Istenhez ragaszkodj: és vele fogadd be a legfőbb vidámságot, örömöt és biztonságot, elveszítvén minden szolgai félelmet. Foganjon meg benned az eleven hit, és lásd meg vele Isten irgalmasságát: lásd meg a hitben, hogy Isten nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. És azért, hogy mi megszenteltek legyünk Őbenne, nekünk ajándékozta egyszülött Fiacskáját, az Igét, és a kereszt szégyenletes halálára adta. Az irgalom akkora bősége van Istenben, hogy emberi nyelv vagy szív nem elegendő annak elmondására és elképzelésére. És így az irgalmasságban elvész a félelem és a szenvedés.

Mert előfordul néha, hogy a lélek az önmaga iránti gyengédség miatt nagyon szenved a halálfélelemtől. És ez az ördög áltatása miatt van, mert az ördög így beszél elméjében: „Látod, meg fogsz halni és nem tettél semmi jót. Mit tudod

1. Lásd a 131. levél 1. jegyzetét a 312. oldalon.
2. Fil. 1, 23.

te, hová fogsz jutni? A tetteid nem érdemelnek mást, csak poklot". Másfelől pedig gyöngédséget ébreszt a lélekben önmaga iránt, mondván: „Mit gondolkozol tehát? Tested ma a világ oly sok élvezete és csemegéje között van, de holnap eljön a halál, és csúfabb lesz minden más állaténál!" Hát ilyenféle gondolatokat és megfontolásokat ébreszt az ördög gonoszsága, csak azért, hogy kétségbeejtsen és megzavarja a lelket, és az csak a hibáit és a bűneit lássa, melyekkel az ördög elrejtette előle Isten irgalmasságát.

Orvosságra van tehát szükségünk az ördög e nagy gonoszsága ellen, melyre így kell felelnünk a Teremtőnkre emelve szemeinket: „Megvallom, halandó vagyok, ami a legnagyobb kegyelem számomra, mert a halálon át jutok el a célomba, azaz Istenhez, aki az én életem. És megvallom azt is, hogy életem és cselekedeteim nem érdemelnek mást, csak poklot. De én hiszek és remélek az én Teremtőmben és a feláldozott és beteljesedett Bárány vérében, aki meg fogja bocsátani a bűneimet és megadja nekem kegyelmét. Én pedig most, e jelen pillanatban törekszem javítani az életemen. És ha a halál előbb jönne, mintsem megjavult volna az életem, azaz mielőtt levezekeltem volna összes bűneimet, akkor is csak azt mondom, hogy bízom az én Uramban, Jézus Krisztusban, mert látom, hogy semmi összehasonlíthatóság sincs az isteni irgalmasság és az én bűneim között. Mi több: ha az összes bűn, amit el lehet követni, egy teremtményben lenne, az is csak annyi lenne az isteni irgalmassághoz képest, mint egy csepp ecet a tengerben." Íme, így áll a dolog a bűn és az isteni irgalmasság tekintetében, feltéve, hogy a lélek igaz és szent készséggel, valamint az elkövetett bűn iránti utálattal valóban meg akar térni. Ebben az utálatban veszít el minden gyengédséget a teste és minden teremtett dolog iránt. Ily módon a lélek biztonságba jut és növekszik benne a Céljába vetett szeretet, elveszíti a zavarból származó szolgai félelmet és a legnagyobb vidámsággal egyesül szerelmével, a megfeszített Krisztussal, a legnagyobb örömmel és nyugalommal várva a halál óráját. És nemcsak várja, hanem vágyódik is arra, hogy elváljék a világtól és Krisztussal legyen.

Fel tehát, édes leányom, többé ne félj! Töltsd inkább örömben ezt az időt, vágyakozván az erényre és türelemmel viselve minden testi vagy lelki szenvedést, betegséget vagy bármi mást, amit Isten rád bocsát. Ki ne térj nekem a szenvedések elől, hanem öleld át és szorítsd magadhoz a keresztet és a szenvedéseket, mert Isten mindent a te hasznodért bocsát rád: azt akarja, hogy legyen mit megjutalmazzon benned, amikor majd elhagyod e sötét élet viharos tengerét és elmész a nyugalom helyére, Jeruzsálem igaz városába, a béke látomásába, ahol minden jó, azaz minden türelem és jó cselekedet, amit ebben az életben megtettünk, jutalmat nyer.

Ó micsoda oktalan és ostoba volna az a kereskedő, akinek kincset bíztak a kezére, hogy meggazdagodjék vele, ő pedig a szenvedéstől félve elásná azt a földbe! Bizony nagy feddésre lenne méltó és elvennék tőle az életet. Mi vagyunk azok a kereskedők, akikre rábízták az idő kincsét, melyet Isten azért adott nekünk, hogy szabad megfontolással és szabad akarattal gazdálkodván elnyerjük az örök életet. Amíg ugyanis az időt birtokoljuk, nyerhetünk vagy veszíthetünk, amint akaratunknak tetszik. Ostobák volnánk tehát, ha a szenvedéstől való félelem vagy rettegés miatt földbe ásnánk ezt az időt és akaratot, melyet azért kaptunk, hogy

erényesen élve elnyerjük vele az örök életet; mi pedig víciumokkal élve a poklot vásároljuk meg vele. Mert akkor él az ember víciumok között, amikor az időt és az akaratot elássa a földbe, azaz a rendetlen és Istenen kívüli földies vágyba és érzületbe.

Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: szíved és érzületed kivetkőzött a világ minden szeretetéből és érzületéből, valamint a szolgai félelemből; és azt akarom, hogy egyedül a megfeszített Krisztusba öltözz, belé vesd hitedet és reményedet annak érdekében, hogy az ördög a maga áltatásaival meg ne fogjon rendetlen halálfélelemmel, hanem vágyakozva akarj megtérni a végső célunkba.

Egyebet nem mondok. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. Áldd meg kislányodat Krisztusban, az édes Jézusban. Ajánlj engem Néra asszonynak és Niccolónak: és mondd nekik, tudjanak időt lopni, és szent és igaz vággyal gazdálkodni vele, míg birtokukban van. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

315. — A MILÁNÓI DON PIETRO KARTHAUZI SZERZETESNEK[1]

Istent legtökéletesebben az engedelmesség és a szenvedés vállalásával lehet áldani. Minél inkább menekül az ember a szenvedéstől, annál elviselhetetlenebb szenvedéseket okoz magának. A lélek köpönyegébe burkolt érzékiség miatt három hibát követünk el: kísértések idején, mivel meg vagyunk fosztva az imádság édességétől, elhagyjuk az imádság gyakorlatát; nem segítünk a felebarátnak szükséghelyzetében, hogy megőrizzük a saját lelki békénket és nyugalmunkat; és ítélkezünk a saját tudásunk túlbecsülése miatt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: minden időben áldod és dicséred az Istent.[2] Azt azonban nem látom, hogy ez a dicséret, melyet Istennek megadni köteles tartozásunk, megadható lenne világosság nélkül; mert a világosság különíti el azt, ami dicséretre méltó, attól ami káromlás. Világosság nélkül az embert megtévesztené a sötétség, és a fehéret feketének látná és a feketét fehérnek. Nagy szükségünk van tehát a világosságra.

1. A címzettről nincs adatunk. Ez az első olyan levél, mellyel Katalin az erdő és a cella magányából kihív egy remetét, hogy a pápa mellé álljon, támogassa és harcoljon érte. 1378-ban, VI. Orbán megválasztása után keletkezett.
Ezután több ilyen levél következik, ami megmutatja, hogy Katalin, aki annyira fontosnak tartotta a világtól való visszavonulást, az arra érett embereket nem félti a világgal való harctól, sőt bíztatja erre őket.
2. Vö. Tób. 4, 20.

Értelmünknek fell kell ülnie a lelkiismeret székébe, ítélkeznie kell a világosságban és szét kell oszlatnia önszeretetünk felhőjét, azaz az érzéki szeretetet, mellyel az ember önmagát szereti. Ez a szeretet méreg, ami megöli a lelket és megrontja a szent vágy ízlését, így a keserű dolgok édesnek, az édesek pedig keserűnek tűnnek számára; megvakítja a lelket, hogy ne tudja megismerni és elkülöníteni az igazságot. Mivel nem ismeri az igazságot, nem is szereti. Ezért az ilyenek nem dicsőítik Isten, és nem áldják az Ő nevét. Sőt utálják, megvetik és elítélik Istent és a felebarátot, a maguk alacsony és beteg látásuk és vélekedésük és nem az igazság szerint ítélkezve.

Innen van az, hogy a világ szolgája nagy méltóságnak ítéli a maga állását és élvezeteit, és azok ennek épp ellenkezői, hiszen a belejük vetett rendetlen szeretet csak annak eszköze, hogy az ember elveszítse Istent a kegyelem által és így a legmélyebbre jusson. A világ részéről érkező szorongatások és üldözések keserűnek tűnnek számára, pedig azok a legnagyobb édességek, mert ha akarna, törleszthetne és érdemeket szerezhetne általuk, visszavezetnék őt Istenhez, megismertetnék vele önmagát és a világ csekély szilárdságát és maradandóságát. Ám az ilyenek annyira vakok, hogy menekülnek az erénytől, hogy megmeneküljenek a fáradságtól; megfosztják magukat a fáradságtól, hogy megtalálják az örömöt, és nagy szenvedésekre jutnak ezzel. Elvilselhetetlenné válnak önmaguk számára és az ördög vértanúi lesznek. És így minden az ellenkezőjére fordul bennük.

Ilyenek Istennek azok a szolgái, akik még önszeretetben és önmaguk iránti gyengédségben élnek: ez a felhő nem veszi el az egész világosságot, hanem meghagy némi fényt, a napkorongot azonban nem lehet látni. És ezért fáradságos számukra, hogy levessék magukról az érzéki vágyakat, melyek lelkiekre és mulandó dolgokra egyaránt irányulnak, azaz az érzékiség olykor a lélek köpönyegébe burkolózik.

Főleg három dolgot állít az ember elé, azaz három dologban jelentkezik. A kísértések és az elme vigasztalásoktól való megfosztottságának idején az érzékiség az önmagunk iránti gyöngédség miatt veszi magára az ördögnek ezt a köpenyét. Félelmet kelt bennünk arra alapozva, hogy félünk megbántani Istent: úgy tünteti fel, hogy a kísértések idején megbántjuk Őt. És ezt azért teszi, hogy elkedvetlenítse a lelket. Ezt mondja: „Ilyet nem éreztél, mielőtt ebbe az állapotba kerültél. Állapotot változtattál, hogy jobb légy, és rosszabb lettél." Ezt mondja: „A gyakorlatod, melyet békében és nyugalomban, szabad szívvel és nem ennyi sok és különféle gondolat között kellene végezned, a legnagyobb háborúságba vitt téged. Jobb lesz, ha abbahagyod." Azért teszi ezt, hogy megfossza a lelket az imádság gyakorlatától, amely a megvilágosodott lélek számára az erények anyja. De ez a köpönyeg túl drága. Ezért a lélek nem hagy fel Isten dicséretével, hanem inkább sokkal férfiasabban gyakorolja életét, méltatlannak tartván magát arra a békére, nyugalomra és lelki vigasztalásokra, melyekben Isten más szolgái részesülnek, és méltónak a szenvedésre; és ezért a szenvedésekben dicsekszik. Ilyen az, aki minden időben áldja az Istent.

Aki azonban önmagát szereti, annak számára ez a köpeny, amely önmagában jó, a csekély világosság és megromlott ízlés miatt veszedelmes, mert lanyhává teszi a lelket. Mivel ugyanis a lélek meg van fosztva az örömtől, amire vágyik,

úgy érzi, meg van fosztva Istentől; ezért a hanyagság kötelékével megkötözi az érzület lábait, az imádság karjai pedig elernyednek és lehanyatlanak a lanyhaság miatt. Így amikor az ellenségek látják, hogy az imádság karjai a föld felé irányulnak és nem a magasba (hogy alázatosan kérjék és keressék az isteni segítséget, ami soha nem marad el attól, aki kéri; és Isten örök akaratát vizsgálják, amely soha nem akar mást, csak a mi megszentelésünket), bejönnek és lakást vesznek először csak a lélek városának szélén, majd elfoglalják az egész várost az akarat fellegvárával együtt. Az történik a lélekkel, mint Isten népével, amely mindaddig győzött, míg Mózes imádkozott; és amikor Mózes karja lehanyatlott, a nép elveszett.[3]

Kik azok, akik Isten népeként a mi lelkünk városában laknak? Az igaz és királyi erények. Ezek az erények mindaddig legyőzik a víciumokat, amíg az értelem, a mi Mózesünk Isten kimondhatatlan szeretetének hegyén áll és önismeretével magasba emeli az imádság karjait. Mit kellene tennie annak, aki lanyha és önmagát szereti, hogy orvossága legyen a kifáradás ellen? Mint Mózesnek, meg kell támasztania a karjait, hogy az ég felé irányuljanak, két karóval: egyik az Isten szent félelmével társuló öngyűlölet, másik a szeretet, mellyel együtt jár dajkája, az igaz alázatosság. Ezen a két karón nyugtassa meg karjait, arcát pedig emelje fel a szentséges hit világosságával. Akkor Isten népe, azaz az erények érzülete le fogja győzni a főellenséget, az önszeretetet, és mindazokat, kik őt kísérik. Minden tökéletlenséget kigyomlál a lélekből, és az ördög nem tudja végrehajtani szándékát, ami miatt sokszínű köpönyegét magára vette.

Egy másik köpönyeget a felebaráti szeretetre borít, hogy megfossza a lelket a szeretet szeretetétől, amely a felebarát segítésére és szolgálására kötelezi őt (ami minden értelmes teremtménynek kötelessége). De amiben a léleknek örömét kellene találnia, abban szenvedést és utálatot fogan a felebarát iránt, mert az ördög ráadta az édesség köntösét azáltal, hogy érzülete elé állította elméjének nyugalmát és vigasztalódását, valamint a másokért való imádság kötelezettségét. Vesd le és szedd rendbe ezt az örömöt, amit a test és a lélek egyaránt érez. Ez a köpönyeg külsőre annyira szép és tetszetős, hogy a tudatlanok a kevés világossággal egészen betörik miatta a fejüket. És ami még rosszabb: nem tudnak erről a köntösről és nem akarnak hinni annak, aki tud róla, és nem keresik a felismerését. És ha valaki mégis megmutatja nekik, úgy, hogy többé nem tagadhatják, akkor sem törekszenek arra, hogy a kötelességüknek megfelelően megszabaduljanak tőle, hanem mint akiket megvakított a saját véleményük, annyira beburkolóznak lanyhaságukba, hogy úgy tűnik, képtelenek kijutni belőle.

Ezek nem áldják Istent a tökéletességgel, hanem tökéletlenek: keveset adnak és keveset kapnak. Miért van ez? Mert a lélek ízlése még nem szabadult meg egészen önmagától és szemük előtt a saját vigasztalódásaik sugara áll és nem a napkorong, azaz Isten örök akarata, örök Igazsága, az örök Ige és az Ő tanítása: az igazságnak ez a Napja megvilágosít minden lelket, aki meg akar világosodni tőle. Ezért az Ő világosságában látjuk meg a világosságot, az Ő melege emészti fel a szív minden ridegségét és lanyhaságát; feltéve, hogy a szabad megfontolás

3. Vö. Kiv. 17, 11.

kitárja az akarat ablakát, hogy a Nap beléphessen a lélek házába olyan igazságossággal, amely Istennek megadja a tiszteletet és az örök Atya Szavának, az Igének a dicsőséget és dicséretet.

Akkor adja meg neki a dicsőséget, amikor követi tanítását; önmagának megadja a gyűlöletet és a szemrehányást, megszégyenítvén érzéki szenvedélyét akár lelki, akár mulandó javakra irányul és bármily módon rugdalózik is az ellen, hogy megadja adósságát a felebarátjának. Ez az adósság a szeretet és a jóakarat, amelyet a léleknek a szükség idején kell megmutatnia nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is, azáltal, hogy segíti a felebarátot jóakarattal, viseli és hordozza a hibáit, elhagyja önmagát (nem bűn kedvéért, hanem szeretetből), átölelvén a szenvedést Isten tiszteletéért és a felebarátja üdvösségéért.

Így tesz az, aki az értelem szemét erre az édes és dicsőséges Napra emelte, mert a világossággal meglátta, hogy más úton nem tudjuk kifejezni Isten iránti érzületünket; és azt is tudja, hogy ha meg van fosztva a felebaráti szeretettől, akkor Istentől is meg van fosztva.

Aki azonban önmagát szereti, az a mondott köpönyegbe burkolózva azt mondja erre: „Én nem akarok megfosztva lenni és nem akarom megfosztani magamat tőle. Inkább meghalok. De nem érzem jól magam mellette. Úgy érzem, lelkem szétszóródik és nem érzek mást, csak sötétséget, botránkozást és zavart. És ott, ahol szeretnem kellene őt, undor és ellenszenv van bennem, és úgy tűnik, nem tudom elviselni sem őt, sem magamat. Jobb tehát (több szeretetet érzek iránta), ha megmaradok a magam békéjében."

Az ilyen azt bizonyítja, hogy vak és nem lát mást, csak egy fehérséget. Mert hogyan mondhatom, hogy szeretem a felebarátot, ha a szükségét látva eltávolodom tőle? És a saját vigasztalásom miatt úgy teszek, mintha nem látnám? Az ilyen lélekben valójában nincs igazság. És hogyan mondhatom, hogy nem mondok hazugságot, ha nem tudok úgy segíteni a felebarátnak — minden módon, minden állapotban és helyen —, hogy ne töltse meg a zavar és a keserűség a lelkemet? Nem is mondok igazat. Mert sem az ördög, sem a teremtmény, sem a vigasztalások bármi okból való elmaradása — akár a felabarátnak nyújtott segítség miatt, akár mert Isten megvonta azokat, hogy megalázza a lelket —, nem adhatja az embernek a bűn szomorúságát és keserűségét. A lélek ugyanis egyedül a bűn miatt lehet szomorú. Ha pedig vétkezik, az nem a másik hibája, hanem az övé. Az ember az akaratával vétkezik, amit mindig magával hord. Ha a helyektől és a szükséget szenvedő teremtményektől való meneküléssel elhagyhatná a saját akaratát, akkor édes és hasznos dolog lenne a menekülés. De miközben menekül, magával viszi az akaratát, és így burkoltan mindig elevenek maradnak érzelmei. És amikor eljön a szükség ideje, azaz fellázad az akarata, annyira érzi a zablát, hogy nem képes visszatartani a türelmetlenség mérgét. Menekülnie tehát a saját érzelmeitől és gonosz önakaratától kell.

Mit kell tennie a léleknek és mit fog tenni, ha világosságot akar látni? Felül a lelkiismeret székébe és ítéletet tart, és nem hagyja javítás nélkül elmúlni indulatait, hanem elítéli önmagát. És milyen ítéletet kell hoznia? Nem pénzbírságot, hanem halálbüntetést. És miután az akarat meghalt, tiporja érzületének lábai alá a hamis köpönyeget, és öltse magára a szenvedéseket, gyalázatokat és sértegetéseket

Isten édes akarataként. Ha így így tesz, megadja Istennek a dicsőséget és áldja az Ő nevét.

A harmadik és utolsó köpönyeget az engedelmességre veti; ráadja a saját szenvedélyét és az ördög sokszínű köntösét, főleg pedig a hamis ítélkezést, önmagát megfontoltnak, az elöljárót megfontolatlannak tartván. Ha ugyanis önmagát nem tartaná megfontoltnak, akkor az elöljárót nem tartaná megfontolatlannak. Aki tehát önmaga szerelmese, az ítélkezni akar az elöljárója akarata felől Isten akaratát figyelmen kívül hagyva. És ez az ítélkezés mindig magával viszi az önszeretet nővérét, azaz az engedetlenséget, mondván: „Ez nekem meggondolatlanul parancsolgat és én nem tudom elviselni meggondolatlanságát. Amikor a cellában szeretnék lenni nyugalomban, kihív onnan, nem figyelve sem helyre, sem időre". Ezen ítélet miatt (és a sok többi miatt, melyekre most nem térek ki, hogy ne untassalak a beszéddel) vagy engedetlen lesz és nem teszi meg azt, amit parancsoltak neki, vagy ha megteszi, akkor türelmetlenül, zúgolódva és botránkozva teszi, hűtlen lesz és tiszteletlen és elveszíti azt a tiszteletet, mellyel Istennek és elöljárójának tartozik. És a botránkozással — mely a saját akarata által fogant meg benne — megfosztja lelkét a békétől és a nyugalomtól. Mindez azért történik vele, mert önmagát szereti és önszeretetével ítélkezik a nála nagyobb akarata felett, figyelmen kívül hagyva Isten édes akaratát. Ha azonban a hit világosságában járna, még ha az elöljárója megtestesült ördög volna is, akkor is úgy ítélné, hogy a Szentlélek kegyessége azt tételi vele, ami számára az üdvössége érdekében szükséges. Ám az önmaga iránti gyengédsége nem engedi ezt meglátni, mert szeme nem az Ige engedelmességét szemléli, aki engedelmes volt egészen a kereszt szégyenletes haláláig.

Ó te engedetlen ítélkező, lanyha és önmagad szerelmese! Nem tartod szemed előtt a vért, melyet a szeretet akkora tüzével hintettek érted engedelmességből, amint az örök Atya megparancsolta egyszülött Fiacskájának! Ez az édes Jézus nem vizsgálgatta az Atya akaratát, sem azt, mi következik belőle, azaz nem utasította el a munkát az önmaga iránti gyengédség miatt, és nem mondta: „Atyám, találj valami más módot, ami nem jár szenvedéssel és teljesíteni fogom a parancsot". Egy pillanatig sem mondta ezt, hanem mint aki szerelmese az örök Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek, magára vette az engedelmesség igáját, és hogy tökéletesen teljesítse azt, betelt szenvedésekkel, gyalázattal és rágalmakkal. Ő, aki minden lelket jóllakat, elviseli a szomjúságot; hogy minket a Kegyelem életébe öltöztessen, leveti magáról testének életét, jellé téve magát a szentséges keresztfán. Egészen megnyitja a testét, egyenesen olyan, mint egy feláldozott bárány, melynek minden részéből árad a vér. A vér nyilatkoztatja ki ezt a készséges engedelmességet; a vér nyilatkoztatja ki azt az ősi igazságot, amely újként tárul elénk. Ősi, amennyiben öröktől fogva ott voltunk Isten szent elméjében, és új lett számunkra, amikor megteremtett minket a saját képére és hasonlatosságára, létet adván nekünk, hogy abban a legfőbb, örök jóban örvendezzünk, melyet Ő önmagában birtokol. Mi azonban nem értettük meg ezt az új igazságot, azaz igazában nem hittük el, hogy azért teremtett meg minket, hogy örök életet adjon nekünk. Isten ezért — minthogy be akarta teljesíteni az emberben és meg akarta értetni vele ezt az igazságot — elküldte nekünk az édes és szerelmes Igét, ember-

ségükbe öltöztetetten, hogy gonoszságainkat a saját testének üllőjén kalapálja ki, és vérében teremtsen újjá minket a Kegyelemre. Így tehát a vér újként nyilatkoztatja ki számunkra ezt az igazságot.

A vérben találjuk meg az irgalom forrását; a vérben tüzet, a vérben kegyességet, a vérben jóságot találunk; a vérben történt meg az igazságszolgáltatás vétkeinkért, a vér lakatta jól az irgalmasságot, a vérben oldódik fel szívünk keménysége, a vérben válnak édessé a keserű dolgok és könnyűvé a nagy terhek. És ezért aki világossággal szemléli ezt a vért, édes könnyedséggel viseli az engedelmesség nehéz terhét. És mivel a vérben érlelődnek az erények, azért a lélek, aki megrészegül és megfojtja magát a vérben, magára ölti az igaz és királyi erényeket Isten dicsőségére, hogy beteljesedjék benne a vér által újként megmutatott igazság.

Ezt nem látja az engedetlen, aki a nála nagyobb akarata felett ítélkezik, mert ha ezt látná, mindenben és tökéletesen megfojtaná a maga akaratát, és minden akaratát és tudását félretenné Isten és az elöljáró akarata miatt. Mivel azonban ezt nem teszi meg, szüntelenül szenved és mindig megmarad a lanyhaságban és tökéletlenségben. Rajta marad az önszeretet köpönyege, mert nem emésztette el a vérben, a tűzben és az Ige engedelmességében. És ezért nem áldja Istent az engedelmességgel, melyet Isten világiaktól, szerzetesektől, elöljáróktól és alárendeltektől, vénektől és ifjaktól egyaránt elvár: minden állapotban, minden helyen és időben, vigasztalásban és szorongatásban, az elme békéjében, háborújában és zaklatottságában, minden módon elvárja, és nekünk minden módon áldanunk kell Istent az erény érzületével és szóval, amikor arra van szükség.

Ó drága fiam, erre hívlak meg téged, mert ez az útja és módja annak, hogy minden időben áldjuk és dicsőítsük Őt nemcsak szóval, hanem tettekkel is, mint mondtuk. Arra vágyom, mondtam, hogy mindig ezt láthassam benned, és így azt akarom, hogy mindig megmaradjon szívedben, elmédben és lelkedben. Fiacskám, az idő sürget minket: ne várjunk arra az időre, míg elveszítjük magunkat. És ezért kérlek, a vágy (ami Istentől való, azaz hogy életedet add érte a szent Hadjáratban) soha ne lohadjon lelkedben, hanem szüntelenül növekedjék; ezt akarom. Azáltal növekedjék, hogy most azonnal elkezded a küzdelmet a keresztények között a szent Egyház és VI. Orbán pápa igazságáért, aki a legfőbb és igaz Főpap. Ezért az igazságért késznek kell lennünk a szenvedésre; és e szenvedéssel fogjuk áldani Istent a szent Egyházban. Isten pedig a maga irgalmassága szerint e sötétség után meg fogja adni nekünk a fényt, és a fénnyel beteljesedik bennünk Isten akarata és a mi vágyunk. Így tehát légy bátor és férfias lovag. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

316 — ORVIETÓI DANIELLA NŐVÉRNEK[1]

A világban élők és a szerzetesek világossága, Krisztus, a kereszt katedrájáról tanít minket. Könyvünk az Ő teste. Akaratát bízza tökéletesen Istenre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és legtökéletesebb világossággal láthassalak annak érdekében, hogy tökéletesen megismerd az igazságot.

Ó drága leányom, mennyire szükségünk van erre a világosságra! Nélküle nem járhatunk a megfeszített Krisztus útján, amely útnak fénye van és életet ad nekünk. Nélküle sötétségben járnánk és a legnagyobb viharban és keserűségben élnénk.

Hanem ha jól meggondolom, kétféleképpen kell birtokolnunk ezt a világosságot, azaz egy általános világosságként, mellyel minden értelmes teremtménynek rendelkeznie kell ahhoz, hogy lássa és felismerje, mit kell szeretnie és kinek kell engedelmeskednie, az értelem szemével és a szentséges hit pupillájával látván, hogy tartozik szeretni és szolgálni a Teremtőjét. Tartozik szeretni Őt egész szívével és egész érzülettel minden közvetítő nélkül, és engedelmeskedni a törvény parancsolatainak, hogy Istent mindenek fölött, a felebarátot pedig mint önmagát szeresse. Ezek azok a főparancsok, melyekhez az összes többi kötődik. Ez az az általános világosság, amelyre valamennyien kötelezve vagyunk: nélküle halottak volnánk és meg volnánk fosztva a Kegyelem életétől, és az ördög sötét útját követnénk.

De van egy másik világosság, amely nem válik el ettől, hanem egy ezzel, sőt ebből az elsőből jutunk el a másodikra. Akik megtartják Isten parancsolatait, azok felnőnek a legtökéletesebb világosságra: ők nagy és szent vággyal kiemelkednek a tökéletlenségből és eljutnak a tökéletességre, mert lélekben és gyakorlatban egyaránt megtartják a parancsolatokat és a tanácsokat. Ezt a világosságot Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhségével és vágyával kell gyakorolni úgy, hogy a világosságot az édes és szerelmes Ige világosságában szemléli a lélek; ott megízleli a kimondhatatlan szeretetet, amellyel Isten a teremtményeit szereti, s amelyet az Ige közvetítésével nyilatkoztatott ki nekünk, aki mint a szerelmes, a kereszt szégyenletes halálába rohant, hogy beteljesítse az Atya dicsőségét és a mi üdvösségünket.

Amikor a lélek a tökéletes világossággal megismerte ezt az igazságot, önmaga fölé emelkedik, érzéki érzelmei fölé és epedő, édes és szerelmes vágyakkal futva követi a megfeszített Krisztus nyomdokait szenvedések, gyalázatok, gúny és megszégyenítések, valamint a világ és Isten szolgáinak — az erény látszata alatt folytatott — sok üldözése közepette. Éhesen keresi Isten dicsőségét és a lelkek üdvös-

1. Lásd a 65. levél 1. jegyzetét a 160. oldalon.

ségét, és annyira örömére van ez a dicsőséges eledel, hogy érte minden mást megvet: egyedül ezt keresi és elhagyja önmagát.

Ebben a tökéletes világosságban éltek azok a dicsőséges szüzek és más szentek, akik egyedül abban örvendeztek, hogy a kereszt asztalánál Jegyesükkel együtt vették ezt az eledelt. Nekünk tehát, drága leányom és édes nővérem Krisztusban, az édes Jézusban, miután Isten oly nagy kegyelmet és irgalmasságot gyakorolt velünk, hogy azok közé számláltatunk, kik az általános világosságból átléptek a különlegesbe (azaz a tanácsok tökéletes állapotára választott ki Isten minket), igaz világossággal és tökéletességgel kell követnünk ezt az édes és egyenes utat. Nem szabad hátra fordítanunk a fejünket; nem a magunk, hanem Isten módján kell élnünk, azaz viselnünk kell a szenvedést bűn nélkül mindhalálig, hogy kivonjuk a lelkeket az ördög kezei közül. Ez az az út és regula, amit az örök Igazság adott neked. Le is írta ezt a testében olyan nagy betűkkel, hogy senki sem lehet annyira alacsony felfogású, hogy mentegethetné magát. Nem tintával írta le, hanem a vérével.

Jól látod, hogy e könyv kezdőbetűi mily nagyok: és mind az örök Atya igazságát nyilatkoztatják ki, azt a kimondhatatlan szeretetet, amellyel megteremtett minket. Ez az igazság: csak azért teremtett minket, hogy az Ő legfőbb örök javában részesedjünk. Ez a Mester fellépett a magasba, a kereszt katedrájára, hogy jobban taníthasson minket és meg ne csaljuk magunkat, mondván: „A földön tanított engem és nem a magasban". Nem így van, mert Ő fellépett a keresztre és szenvedéssel, fenn a kereszten keresi az Atya dicsőségének magasságát és a lélek szépségének helyreállítását.

Válasszuk tehát azt a szívbéli szeretetet, amely az igazságban van megalapozva és az életnek e könyvében található. Veszítsd el magadat mindenben, mert minél inkább elveszíted, annál inkább meg fogod találni. Isten pedig nem fogja megvetni vágyadat. Sőt irányítani fog és tanítani arra, mit kell tenned; és világosságot fog adni annak, akinek alárendeltje vagy, hogy a tanácsa szerint cselekedhess. Mert a léleknek, aki imádkozik, szüksége van a szent féltésre és mindig örömmel kell tennie mindazt, amit imádság vagy tanács nyomán tesz.

Írtál nekem, és amit leveledből megértettem, úgy tűnik, hogy szenvedsz. És nem is kevéssé, hanem erősen, jobban, mint bárki, mert egyrészt úgy érzed elmédben, hogy Isten új módokon hív, másrészt az Ő szolgái az ellenkezőjét mondják, helytelenítvén ezt. Nagyon együttérzek veled, mert nem tudom, van-e annál nagyobb szenvedés, mint amit a buzgóság okoz a léleknek: Istennek ugyanis nem lehet ellenállni, ugyanakkor az Ő szolgáinak tanácsát is szeretné teljesíteni, mert jobban bízik az ő tudásukban és világosságukban, mint a sajátjában, és most mégsem teheti azt, amit mondanak. Most én a magam csekély és alacsony látása szerint azt az egyszerű feleletet adom neked, hogy ne adj magadnak igazat, de úgy döntsd el a kérdést, mintha az isteni meghívás nem neked szólna. Ha tehát veszélyben látod a lelkeket és tudsz rajtuk segíteni, ne hunyd be a szemed, hanem tökéletes serénységgel törekedj segíteni nekik mindhalálig. És ne törődj elhatározásaiddal, sem a szilenciummal, sem bármi mással, nehogy később ezt mondják neked: „Légy átkozott, aki hallgattál!"

Minden kiindulópontunk és alapunk egyedül Isten és a felebarát szeretetében

van: minden más gyakorlat csupán eszköz és erre az alapra emelt építmény. És ezért az eszköz és az épület örömeért nem szabad elhagyni Isten dicsőségének és a felebarát szeretetének alapját. Azon a mezőn dolgozz tehát, leányom, ahová látod, hogy Isten hívott munkásnak, és ne okozzon elmédben zavart vagy szenvedést az, amit neked mondtak, hanem viseld el férfiasan. Féld és szolgáld Istent önmagad nélkül, és azután ne törődj a teremtmények beszédével, csak együttérzés legyen benned irántuk.

A vágyat, hogy elhagyd otthonodat és Rómában élj, tedd egészen Jegyesed akaratától függővé; és ha ez neki dicsőségére, neked pedig üdvösségedre válik, akkor megadja majd a módját és útját akkor, amikor nem is gondoltad és úgy, ahogy nem is képzelted volna. Hagyd egyedül Őt cselekedni és veszítsd el magad: de vigyázz, hogy ne másutt veszítsd el, hanem csak a kereszten, mert ott a legtökéletesebben meg fogod találni magad. De ezt világosság nélkül nem lehet megtenni. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és legtökéletesebb világosságban láthassalak, túl a mondott általános világosságon.

Ne aludjunk tovább, hanem ébredjünk fel a hanyagság álmából; alázatos és szünetlen imádságokkal kiáltozzunk a szent Egyház misztikus testéért és Krisztus vikáriusáért. Szüntelenül imádkozz érte, hogy legyen ereje és világossága ellenállni a megtestesült ördögök, az önmagukat szeretők csapásainak, akik meg akarják gyalázni hitünket. Most a sírás ideje van.

Ami az én hozzátok való ellátogatásomat illeti, könyörögj Isten legfőbb örök jóságához, hogy azt tegye, ami az Ő dicsőségére és a lelkek üdvösségére szolgál; különösen most, amikor Rómába indulok, hogy teljesítsem a megfeszített Krisztus és az Ő helyettese akaratát. Nem tudom, melyik úton fogok menni. Kérd Krisztust, az édes Jézust, hogy azon az úton vezessen, amely nagyobb dicsőségére van lelkünk nyugalmával és békéjével. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

317. — NÁPOLY KIRÁLYNŐJÉNEK[1]

Ismernünk kell annak igazságát, akinek tanácsát elfogadjuk vagy tevékenységét pártoljuk. Isten szolgáinak tanácsára hagyatkozzék. Az ingatag, nőies természet akadálya az üdvösségnek. Térjen vissza VI. Orbán pápához és az Egyház iránti engedelmességbe.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igazságban megalapozottan láthassalak, amely igazság ismerete és szeretete nélkülözhetetlen számunkra az üdvösséghez. Aki meg lesz alapozva az igazság

1. Lásd a 133. és 312. levél 1. jegyzetét a 315. és a 699. oldalon.

ismeretében, Krisztusban, az édes Jézusban, az elveszi és megízleli lelkének nyugalmát és békéjét a szeretet érzületében, amely szeretetet a lélek e megismerésben kap meg.

Két alapvető módon kell megismernünk ezt az igazságot. Jóllehet illő, hogy mindenben megismerjük, ami létezik, azaz mindent csak Istenben és Istenért szeressünk, és kívüle semmit, mert Ő az igazság, és ha eltávolodnánk az igazságtól és a hazugság után mennénk, az ördögöt követnénk, aki a hazugság atyja, mégis két különleges módot mondok, ahogy meg kell ismernünk. Az első, hogy meg kell ismernünk az Istenben lévő igazságot, aki kimondhatatlanul szeret minket, és szeretett, mielőtt lettünk volna, sőt szeretetből teremtett meg minket (ez volt az Ő igazsága és ez most is), azért, hogy örök életünk legyen és az Ő legfőbb örök javát ízleljük.

Mi nyilvánítja ki nekünk, hogy ez az igazság? A vér, melyet a szeretetnek oly nagy tüze hintett értünk. Isten Fiacskájának, az Igének vérében fogjuk megismerni az Ő tanításának igazságát, amely életet és világosságot ad, eloszlatván minden önszeretet, emberi tetszelgés és kedvtelés sötétségét, hogy egyszerű szívvel ismerjük és kövessük a megfeszített Krisztus tanítását, amely az igazságban van megalapozva.

A másik és utolsó mód az, hogy meg kell ismernünk és látnunk a felebarátban lévő igazságot, legyen ő nagy vagy kicsi, alattvaló vagy uralkodó. Azaz, amikor felebarátaink valamiben tevékenykednek és felszólítanak minket, hogy segítsünk, látnunk és tudnunk kell, hogy az igazságban vannak-e megalapozva vagy sem, és mi indította őket arra, hogy azt a cselekedetet megtegyék. És aki ezt nem teszi meg, az úgy tesz, mint az ostoba és vak, aki a hazugságban megalapozott vakvezető után megy: megmutatja, hogy nem birtokolja az igazságot és ezért nem is keresi. Néha annyira őrült és állat az ember, hogy egy ilyen cselekedet veszélyezteti a testi és lelki életét, a földi vagyonát, és nem törődik vele, mert annyira vak, hogy nem tudja, mit kell ismernie: az ilyenek sötétben járnak, nőies, minden szilárdság és állandóság nélküli természettel.

Ó drága anyám, anyám vagy, amennyiben szereted az igazságot és engedelmes vagy a szent Egyház iránt; máskülönben nem mondalak anyámnak és nem beszélek tisztelettel veled, mert igen nagy változást látok a személyedben: úrnőből szolgálója és rabszolgaleánya lettél annak, ami nincs, alávetetted magad a hazugságnak és az ördögnek, a hazugság atyjának, elhagytad a Szentlélek tanácsát és a megtestesült ördögök tanácsát követed; az igaz szőlőtőhöz kötött tag voltál, és az önszeretet késével levágott venyige lettél; törvényes leány voltál, akit az atya, Krisztus földi helyettese, VI. Orbán pápa gyengéden szeretett és elhagytad anyádat a szent Egyházat, melynek keblén oly hosszú ideig táplálkoztál! Jaj nekem, halottként lehet siratni téged, aki elvesztetted a Kegyelem életét: halott a lelked és halott a tested, míg el nem hagyod ezt a tévedést! Úgy tűnik, nem ismerted meg Isten igazságát a mondott módon, mert ha megismerted volna, előbb választod a halált, semhogy megbántsd Istent halálos bűnnel. És nem ismerted meg az igazságot a felebarátodban sem, hanem nagy tudatlansággal a saját szenvedélyedtől indítva követted a legnyomorúságosabb és leghitványabb tanácsot és megtetted azt, amit soha nem lett volna szabad tenned. Érhet-e valakit, aki kereszt-

tény volt, s katolikus és erényes úrnőnek tartották, annál nagyobb szégyen, hogy most úgy cselekszik, mint egy hittagadó keresztény, elhagyván a jó és szent erkölcsöt és a kellő tiszteletet?

Jaj nekem! Nyisd fel értelmed szemét és ne aludj tovább ekkora nyomorúságban! Ne várd meg a halál pillanatát, mert utána már nem mentegetőzhetsz és nem mondhatod: „Én azt hittem, jót teszek!", mert te tudod, hogy rosszat teszel, de mint aki beteg és a szenvedély rabja, hagyod, hogy a szenvedély vezessen.

Erősen hiszem, hogy ez a tanács mástól származott és nem magad fogantad. Akard, akard megismerni az igazságot és azt, kik és miért mutatják a hazugságot neked igazságnak, mondván, hogy VI. Orbán pápa nem igazi pápa, és miért láttatják az ellenpápát, aki egyenesen a megtestesült ördög és Antikrisztus, a földi Krisztusnak? Miféle igazsággal mondható ez? Semmifélével sem. Hazugsággal és hamissággal mondják és a saját fejükre hazudnak. És mit is mondhatnának ezek a gonosz emberek (nem emberek, hanem megtestesült ördögök), akik bármerre fordulnak, nem mutatnak fel mást, csak rossz tetteket? Ha igaz is volna (ami nem igaz), hogy VI. Orbán pápa nem pápa, már ezért megérdemelnék ezerszer a halált, mint akik hazugnak bizonyultak a hamisságban; mert ha kezdettől fogva félelemből választották őt meg – és nem az igazságban, rendes választással – és igazi pápaként mutatták be nekünk, akkor a hazugságot és a hamisságot állították elénk igazság gyanánt: engedelmességet és tiszteletet követeltek számára, és velünk együtt ők is megadták a tisztelet annak, akinek nem lett volna szabad megadni; és kegyeket kértek tőle és éltek is azokkal úgy, amint a legfőbb főpaptól kapott kegyelmekkel szokás. Mondom, ha igaz volna az, hogy ő nem pápa (ami Isten nagy jósága és irántunk való irgalmassága miatt nem igaz), már ezért nem kaphatnának elég nagy büntetést, és méltók lennének ezerszer a halálra, mivel pápának mondták azt, aki nem pápa.

Ők azonban, mint hazugságban megalapozott emberek, nem az igazságot mondják, hanem a hazugságot, melyet nem tudnak annyira elrejteni, hogy bűze és sötétsége ne lenne látható és érezhető. Nyilvánvalóvá lett, hogy akit félelemből úgy mutattak be nekünk, mint megválasztott pápát (miután az igazi pápát, Bertalan urat, Bari érsekét már megválasztották, aki ma VI. Orbán pápa), az a szent Péter ura volt;[2] és ő mint jó és igaz ember, be is vallotta, hogy nem őt választották meg pápának, hanem Bertalan urat, Bari érsekét, akit a hívő keresztények ma – legfőbb főpapként és legigazabb emberként – VI. Orbán pápának hívnak és tisztelnek, szemben azokkal a gonosz nem-keresztényekkel, akik Krisztus nevét sem ajkukon, sem szívükben nem hordozzák, hanem hitetlenek, a hittől és a szent Egyház iránti engedelmességtől elszakadt, az igaz szőlőtőről levágott tagok és a szakadás és a legnagyobb eretnekség magvetői.

Nyisd fel, nyisd fel az értelem szemét és ne aludj tovább ekkora vakságban! Nem szabad annyira tudatlannak lenned, annyira eltávolodnod az igaz világosságtól, hogy ne ismerd fel minden istenfélelem nélküli bűnös életét azoknak, akik ily nagy eretnekségbe vittek téged, hiszen a gyümölcseik nyilvánvalóan mutatják, milyen fák ők. Az életük megmutatja, hogy nem mondanak igazat: tanácsadóik,

2. Lásd a 310. levél 3. jegyzetét a 693. oldalon.

akik segítik őket külső és belső ügyekben, lehet, hogy tudós emberek, de nem az erény emberei és életük nem dicséretre méltó, hanem sok hibájuk miatt nagyon is megrovandó. Hol van annak az embernek igazsága, akit ellenpápának választottak meg (ha a mi igaz főpapunk, VI. Orbán pápa nem is volna Krisztus igaz vikáriusa)? Milyen embert választottak? Szent életű embert? Nem, hanem egy gonosz embert, egy ördögöt; és ezért teszi ő az ördög dolgát! Az ördög arra törekszik, hogy elvonjon minket az igazságtól: és ő ugyanezt teszi. És miért nem igaz embert választottak? Azért, mert jól tudták, hogy az igaz ember előbb választja a halált, semhogy elfogadja az ő választásukat, hiszen semmi igazságot nem láthatott volna bennük. És ezért az ördögök ördögöt választottak és a hazugok hazugságot. Mindez bizonyítja, hogy VI. Orbán valóban pápa, ők pedig meg vannak fosztva az igazságtól és a hazugságot szeretik.

És ha erre azt mondod nekem: „Mindezek a dolgok nem elég világosak számomra" — akkor miért nem vagy legalább középúton? Jóllehet az igazság oly világos, hogy többet nem lehet róla mondani. És ha mindaddig nem akarsz segíteni anyagi javakkal, míg nem kapsz nagyobb világosságot (bár ezt a segítséget meg kellene adnod, mert nekünk, fiaknak, akkor kell segítenünk atyánkon, amikor szükségben van), legalább a lelki dolgokban engedelmeskedj, a többiben pedig maradj középúton. Te azonban úgy teszel, mint akit a szenvedély vezet; és a gyűlölet, a méltatlankodás és a félelem, amit az átkozott besúgó[3] ébresztett benned — hogy elveszíted azt, amitől már te magad meg is fosztottad magad —, elveszi tőlünk a világosságot és a megismerést, ezért nem ismered meg az igazságot, hanem megrögződsz e rosszban; és e megrögzöttségben nem látod az ítéletet, ami eljön rád.

Jaj nekem, szívbéli fájdalommal mondom ezeket a szavakat, mert a legnagyobb gyengédséggel szeretem üdvösségedet. Ha nem változtatsz és nem javítasz életedem, elhagyván ezt a nagy tévedést és az összes többit is, a legfőbb Bíró nem fogja büntetlenül hagyni vétkeidet, hanem — ha meg nem tisztul lelked a töredelem, a szentgyónás és az elégtétel által — olyan büntetésben lesz részed, amely rettentő jel lesz mindazok számára, akik valaha fel akarják emelni fejüket a szent Egyház ellen. Ne várd meg ezt a vesszőt, mert kemény dolog lesz számodra az isteni igazságosság ellen rugdalózni.. Sem a gazdagság, sem a nagyság, sem a rang, sem a világi méltóság, sem a nemesek, sem a nép, akik test szerint alattvalóid, nem tudnak megvédeni a legfőbb Bíró és az isteni igazságosság előtt. Sőt olykor megengedi Isten, hogy mindezek hóhérokként igazságot szolgáltassanak az Ő ellenségei felett.[4] Te magad hívtad és hívod a népedet és összes alattvalódat arra, hogy inkább ellened legyenek, mint veled, mert személyedben kevés igazságot találnak: nem férfias szívű vagy, hanem minden szilárdság és állandóság nélküli nő, aki forog, mint a levél a szélben.

Nagyon jól emlékeznek rá, hogy amikor VI. Orbán, az igaz pápa nagy és igaz

3. Niccolo Spinelliről, a királynő kancellárjáról és tanácsadójáról van szó, aki nagy ellensége volt VI. Orbánnak. Azzal ijesztgette a királynőt, hogy VI. Orbán meg akarja fosztani a királyságától, melyet a királynő Isten előtt a szakadással már el is veszített.

4. Vö. a Dialógus tanításával, mely szerint a kárhozottak a pokolban egymást hibáztatják és marcangolják sorsukért, s ezzel növelik egymás kínját.

választással pápa lett és nagy ünnepélyességgel megkoronáztatott, te nagy és pompás ünnepséget rendeztél, olyat, amilyennel a fiú tartozik atyjának. Mert ő neked fiad és atyád: atyád a méltóság miatt, melyre jutott, és fiad, mert alattvalód volt, azaz a királyságodból való. És ezért helyesen cselekedtél. Sőt megparancsoltad mindannyiunknak, hogy úgy kell engedelmeskednünk Őszentségének, mint a legfőbb főpapnak. Most pedig úgy látom, az állhatatlan női természettel megváltoztál és azt akarod, hogy az ellenkezőjét tegyék. Ó nyomorult szenvedély! A rosszat, ami benned van, nekik is át akarod adni! És miért hiszed, hogy hűségesek lesznek hozzád és szeretni fognak téged, mikor látják, hogy te elválasztod az élettől, és a halálba, az igazságból a hazugságba vezeted őket? Elszakítod őket az égi Krisztustól és a földi Krisztustól, és az ördöggel és az Antikrisztussal, a hazugság szerelmesével és hirdetőjével akarod összekötni magadat és mindazokat, akik követnek téged.

Ne tovább így a megfeszített Krisztus szerelmére! Egészen kihívod magad ellen az isteni ítéletet. Fáj ez nekem. Ha nem veszed elejét a romlásnak, nem fogsz kimenekülni Isten kezeiből. Kezei között vagy az igazságosság, vagy az irgalmasság által. Javíts életeden, hogy kikerülj az igazságosság kezeiből és megmaradj az irgalmasságban! És ne várj az időre, mert nem akkor jön, amikor te akarod. Ó báránykák, térjetek vissza aklotokba és hagyjátok magatokat a pásztor vezetésére, különben a pokolbéli farkas fel fog falni titeket! Állítsd magad köré ismét Isten szolgáinak őrségét, akik jobban szeretnek téged, mint te magadat és jó, érett és megfontolt tanácsadók. Mert a megtestesült ördögök tanácsa a rendetlen félelemmel (amit azzal ébresztettek benned, hogy elveszíted mulandó javadat, amely eltűnik, mint a szél, hiszen nincs benne semmi állandóság, mert vagy te hagyod el a halálban, vagy az hagy el téged) juttatott oda, ahol vagy. Sírni fogsz majd, mondván: „Jaj nekem, jaj nekem, (ha csak meg nem változol) mert engedtem a félelemnek, amit a gonosz tanácsadók keltettek bennem és kifosztottam magam!"

De van még idő a javulásra, drága anyám, az isteni ítélet feltartóztatására. Térj vissza a szent Egyház iránti engedelmességbe, ismerd be a rosszat, amit tettél és alázkodj meg Isten hatalmas keze alatt; és Isten, aki letekint szolgálóleánya alázatosságára, irgalmasságot fog cselekedni velünk: megenyhül haragja, ami a bűneid miatt van benne, Krisztus vére pedig beolt és megköt téged Istenben a szeretet láncával; és a szeretetben megismered és megszereted majd az igazságot, és az igazság meg fog szabadítani a hazugságtól, el fogja oszlatni a sötétséget és meg fogja adni a világosságot és Isten irgalmasságának ismeretét. Ebben az igazságban szabad leszel, máskülönben nem.

És mivel az igazság szabadít meg minket, üdvösségedre vágyakozva mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igazságban megalapozottan láthassalak, nehogy a hazugság bűne legyen benned. Teljesítsd, kérlek, Isten akaratát és az én vágyamat, mellyel egész bensőmmel és lelkem minden erejével vágyódom üdvösséged után. És ezért írtam neked (az isteni jóság késztetésére, aki kimondhatatlanul szeret téged) nagy fájdalommal. Máskor is írtam neked hasonló témáról. Légy türelemmel, ha túl súlyosak szavaim és ha merészen, tiszteletlenül beszélek. A szeretet — ami irántad van bennem — tesz merésszé a beszédben. A bűnöd, amelyet elkövettél, tart vissza a kellő tisztelettől és teszi tiszteletlenné szavaimat.

Inkább szeretném élő szóval elmondani neked az igazságot üdvösséged érdekében és Isten dicsőségére, és sokkal inkább tenni szeretnék, mint beszélni az ellen, aki a bűnre rávett; jóllehet a bűnnek te magad vagy oka, mert senki, sem az ördög, sem a teremtmény nem kényszeríthet téged a legkisebb bűnre sem, ha nem akarod. Ezért is mondtam, hogy te vagy az oka. Fojtsd bele magad egy kissé a megfeszített Krisztus vérébe. Ott szétoszlik az önszeretet felhője, a szolgai félelem, a gyűlölet mérge és a méltatlankodás. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

318. — SANO DI MACÓNAK ÉS AZ ÖSSZES TÖBBI VILÁGIAKNAK, AKIK FIAI KRISZTUSBAN, SZIÉNÁBA[1]

Vagy Krisztus menyegzője, vagy az ördög menyegzője felé halad a lélek. Krisztus könyve az erényeket, az ördögé a víciumokat tartalmazza. A szenvedések és jogtalanságok türelmes viselése mutatja meg, hogy melyik utat és melyik könyv tanítását követjük.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szentséges hit erényében megalapozottan láthassalak benneteket, amely hit az értelem szemében levő világosság, mellyel látjuk és megismerjük az igazságot. És amit jónak ismerünk meg, azt szeretjük. Amit nem ismerünk, azt nem szerethetjük, és amit nem szeretünk, azt nem ismerhetjük meg. Világosságra van tehát szükségünk, mert nélküle sötétségben fogunk járni, aki pedig sötétségben jár, annak árt a sötétség.

Ez a világosság megtanít az útra és megmutatja a célt. Megtanít rá, hogy ketten hívnak minket. Ez a világosság látja, hogy két menyegző van, és mivel lát, szétválasztja, melyik ad életet és melyik ad halált. Édes és nagyon szeretett fiacskáim, ki az a kettő, aki hív minket? És milyen az ő útjuk? Megmondom. Az egyik az áldott Krisztus, aki a Kegyelem élő vizéhez hív bennünket. Így mondta, amikor felkiáltott a templomban: „Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék, mert élő víz forrása vagyok".[2] Ez az emberségünkbe öltözött édes és szerelmes Ige valóban olyan, mint a forrás, amelyben víz van és vize áttör a kőfalon: ugyanígy tör át az isteni szeretet tüze a megfeszített Krisztus megnyitott kőfalán, hiszen édességes sebeiből tűzzel elkevert vér áradt, mivel a vért a szeretet tüze hintette.

1. Lásd 62. levél 1. jegyezetét a 153. oldalon. A levél 1380 márciusában vagy áprilisában készült.
2. Jn. 7, 37.

Ebből a forrásból merítjük a Kegyelem vizét, mert nem tisztán az emberség hanem az emberség és az istenség erejéből tisztult meg az ember a vétektől. Az emberi természet viselte a szenvedést a kereszten, de az istenség erejéből adott elégtételt a bűnökért és helyezett vissza minket a Kegyelembe. Így tehát Ő valóban élő vizek forrása és a szeretet nagy édességével hív bennünket, hogy igyunk.

Hanem azt mondja: „Aki szomjas, *az* jöjjön hozzám és igyék" – És nem azokat hívta, akik nem szomjaznak. És azt mondja: „Jöjjön hozzám!" Ó milyen jól mondja az örök Igazság, hiszen senki sem mehet az Atyához, csak általa, amint a szent Evangéliumban mondja, mert aki el akar jutni oda, ahol az örök Atya látásában, az örök életben részesedik, annak az Ige tanításának útján kell járnia, aki az út, az igazság és az élet. És aki ezen az úton jár, nem jár sötétségben, hanem a szentséges hit világosságában jár, amely világosság az Ő világosságából származik és növekszik. És ezért kell mondanunk: „Uram, add meg nekem a kegyelmet, hogy a te világosságodban meglássam a világosságot!" Ő az Igazság, és ezért a lélek, aki ennek az Igének tanítását követi, elhagyja és elemészti magában az önszeretet hazugságát; és valóban közvetítő nélkül fut az érzület lábaival ezen az úton, követvén a megfeszített Krisztus tanítását.

Az ilyen lélek a hit világosságával látja, hogy Ő fellépett a kereszt katedrájára és arra a tudományra tanít minket, ami a testébe van írva: önmagát tette könyvvé, akkora kezdőbetűkkel, hogy nincs oly nehéz felfogású vagy gyenge látású ember, aki ne tudna bőségesen és tökéletesen olvasni ebből a könyvből. Olvass tehát. olvass, lelkünk! És annak érdekében, hogy jobban olvashass, szálljanak fel érzületünk lábai a megfeszített Krisztus érzületéhez, másként nem olvasnál helyesen. Helyezkedjünk a tüzes szeretetnek ahhoz a forrásához, melyet az Ő oldalában találunk meg, s amely megmutatja nekünk a szív titkát, megmutatván, hogy véges dologgal, azaz a szenvedéssel, amely véges volt, nem mutathatta meg irántunk való szeretetét és nem adhatott nekünk annyit, amennyit adni akart. Ezt a szeretetet hagyta megtanulandóként ránk, hitvány teremtményekre, hogy szeressük Őt mindenek felett, a felebarátot pedig, mint önmagunkat. Ezt a szeretetet tettekkel kell megmutatnunk, amint Ő a szenvedéseivel mutatta meg. Szeressünk tehát szeretettel és Istenben és a felebarátban mutassuk meg hűségünket az Ő tanítása iránt: abban mutassuk meg, hogy elviselünk szenvedéseket és gyalázatokat, gúnyt, sértegetést, rágalmakat és szidalmakat, és semmiféle jogtalanság sem csökkenti bennünk a szeretet érzületét a jogtalanságot elkövetővel szemben. Ő tanítja azt is, hogy jobban fájlaljuk a másik kárhozatát, mint a jogtalanságot, amit elkövetett ellenünk. Sőt arra is megtanít, hogy könyörögjünk érte Istenhez, amint Ő tette, amikor a zsidók megfeszítették, mondván: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!" Halljad meg irántunk való szeretetének édes tüzét, és lásd meg a türelmet, amely megszégyeníti a türelmetlen és önmagukat szerető embereket, kiknek számára egyetlen szó tőrdöfésnek számít, és ha nem fizetnek vissza a négyszeresével, szívük majd meghasad a méregtől. Az ilyenek azt bizonyítják, hogy világosság nélkül járnak és nem olvasnak ebben a dicsőséges könyvben. Mert aki olvas benne, az nagy együttérzéssel és testvéri szeretettel viseli és hordozza a felebarátja hibáit. Sőt Isten iránti szeretetét is megmutatja az

ember abban, hogy türelemmel és köteles tisztelettel visel mindent, amit Isten ad és megenged nekünk, és nem vizsgálja és nem ítéli meg az Ő gondolatait másképp, csak a szeretet érzületével. Ha így cselekszik, olvasni fogja a türelem tanítását, a háborúban békét fog ízlelni, a test betegségében a lélek egészségét; és így bizonyítani fogjuk a hit világosságát. Mert a türelemmel bizonyítani fogjuk, hogy látjuk és hisszük az igazságban, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és ezért türelemmel és tisztelettel fogadunk tőle mindent. Ebben a világosságban olvasható a remény, hogy Krisztus vérének erejéből örök életünk van. Ez elveszi tőlünk az önmagunkba és a világba, valamint a világ örömeibe és minden egyébbe vetett reményünket, és így egyedül csak Benne remélünk, mint legfőbb és örök javunkban.

Túlságosan hosszú volna elbeszélni mindazt, ami ebben a könyvben olvasható, de nyíljon fel az értelem szeme a szentséges hit világosságával és fussanak az érzület lábai a dicsőséges könyv olvasására! Benne megtalálható az okosság, megtalálható a bölcsesség, amely megfogta az ördögöt emberségünk horgával. Benne van az igazságosság, annyira, hogy a bűn megbüntetése miatt a kereszt szégyenletes halálára adta magát: üllővé tette a testét, melyen a szeretet tüzében a legnagyobb szenvedések kalapácsával kalapálta ki a bűnt. Így tehát benne van az igazságosság, az erősség és a mértéktartás, hiszen sem az önmaga iránti gyengédség, sem a mi hálátlanságunk, sem a zsidók ordítozása miatt nem fordította hátra a fejét és nem hátrált meg abban, hogy áldozatul adja magát az Atyának. Olvassuk csak az igaz és mélységes alázatosság kicsiny erényét, amely megszégyeníti a mi kevélységünket! Lássuk meg az emberré alázódott Istent, a mélységbe alászálló fönséget, a kereszt kínos és gyalázatos haláláig megalázkodott Istenembert. És ezt az alázatosságát minden nap látjuk. Micsoda alázattal és türelemmel viseli a mi gonoszságainkat! Viseli minden tudatlanságunkat, hanyagságunkat és hálátlanságuknat, mert éhezi üdvösségünket; időt ad nekünk, és jó és szent sugallatokkal felismerteti és megláttatja velünk a saját törékenységünket, valamint a világ csekély maradandóságát, azért, hogy ne ezekben bízzunk. Szolgái által hívogat minket, azaz tanításuk és életük példájával, valamint szüntelen és alázatos imádságukkal, melyekre Ő készteti szolgáit, hogy könyörögjenek értünk. Ezt az Ő jósága és alázatossága teszi: így tanít minket arra, hogy mi is hasonlóképpen tegyünk a felebarátunkkal.

Íme, ily módon fogjuk követni az Ő nyomdokait. Ha olvasunk e könyvben, meg fogjuk tanulni igazságának tanítását és ezzel el fogunk érkezni az Atyához, másként nem. Mert az erényt fáradsággal szerezzük meg, azaz úgy, hogy erőt veszünk és erőszakot teszünk a saját gyengeségünkön. Az Atyában nincs szenvedés, de a Fiúban igen; és az Ő vérének közvetítéséből van életünk. Ezért mondta Ő: „Senki sem mehet az Atyához, csak általam". És ez az igazság, mert Ő az út, azaz az Ő tanítása az igazság útja, amely életet ad nekünk, mint mondtuk.

Ő, mint az élő víz forrása, innen hívja azokat, akik szomjaznak; és akik követik az Ő tanítását, azok megtöltik a kegyelem vizével a lélek edényét. Szívüket az Ő emberségéhez emelve megmerítik a lélek edényét ebben a vízben és szent vágy szájával és az erények éhségével isszák Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét, mert hiszik, hogy az erények megszerezhetők ebben az életben. És ezért nagy

serényen gyakorolják az erényeket, hogy el ne veszítsék, hanem mind nagyobb kincsként birtokolják és szorítsák magukhoz őket. Ők a meghívottak a menyegzőre és nem azok a hanyagok, akik a halálos bűn sötétségében hevernek, mint vakok és nyomorúságukban megátalkodottak. Valójában ők is megszólítottak, de nem meghívottak: megszólítottak, mert Isten a saját képére és hasonlatosságára megteremtette, az Ige vérében pedig a Kegyelemre újjáteremtette őket, de nem meghívottak, mert nem akarnak azok lenni. A törvény mindenki számára adatott: mégis mit mondunk, kiknek számára törvény a törvény? Azok számára, akik megtartják. Ugyanígy kik hivatalosak inni? Nem mind, akik meg vagyunk szólítva. Kiket mondunk tehát meghívottaknak? Csakis azokat, akik éheznek és szomjaznak az erényre, és szomjazva futnak a megfeszített Krisztus tanításán, maguk előtt tartván a hit világosságában a forrást, hogy növekedjék szomjúságuk. Ezzel a szomjúsággal és világossággal eljutnak a vízhez, mint mondtuk, de világosság nélkül soha nem tudnának eljutni. Sokat mondhatnék azokról, akik meghívottak, de nem akarok túl hosszú lenni.

De lássuk, ki az a másik, aki szintén hív minket? Mondtuk, hogy Krisztus, az édes Jézus az élő vízhez hív. A másik az ördög, aki ahhoz hív minket, amit önmagában birtokol. Őbenne halál van, tehát halott vízhez hív bennünket. Ha megkérdezed: „Mit adsz nekem, ha téged szolgállak?" – azt feleli: „Abból adok neked, amim van. Én meg vagyok fosztva Istentől, és te is meg leszel fosztva Istentől; én örök tűzben vagyok, ott, ahol tűz van és fogak csikorgatása; meg vagyok fosztva a fénytől és elmerültem a sötétségben; elvesztettem minden reményt és azok társasága enyém, akik a pokolban velem együtt gyötrődnek és kínlódnak. Ezek azok az örömök, melyeknek enyhülését érdemeidért birtokolni fogod."

A hit megmutatja nekünk, hogy ő valóban ilyen. És ezért a hivő soha nem jár ezen az úton, vagy ha rajta volna, megbánja. Valóban oktalan és ostoba az az ember, aki megfosztja magát a világosságtól, mert a világosságtól megfosztottan nem ismeri fel a maga szerencsétlenségét.

Milyen útja van ennek a csalogatónak? A hazugság útja. Mert ő a hazugság atyja, amely hazugság a nyomorult önszeretetből származik. Az önszeretet miatt szereti az ember rendetlenül a világ gazdagságát és rangját, a teremtett dolgokat, a teremtményeket és önmagát, nem törődvén azzal, hogy elveszíti Istent és lelkének szépségét. Hanem mint a vak, istenné teszi önmagát és a világot, és mint a lator, ellopja az időt. Mert azt az időt, amit Isten dicsőítésével és önmaga meg a felebarát üdvösségének szolgálatával kellene töltenie, a saját érzéki kedvteléseivel tölti, tetszeleg magában, a teste kényelmét és örömeit keresi Isten akaratán kívül.

A könyv, amit eléd tesz a saját érzékiséged, melyben írva találhatók az összes víciumok, a harag, a kevélység, a türelmetlenség, a Teremtő iránti hitetlenség, igazságtalanság, megfontolatlanság, tisztátalanság, a felebarát gyűlölete, a vícium szeretete és az erény utálata, a durvaság, a felebarát rágalmazása, az elme ravaszsága és kuszasága, a hanyagság, az aluszékonyság és a hálátlanság; és az összes többi bűn is mind meg van írva benne. Ha az akarat ezeket olvassa és megtanulja azáltal, hogy szándékosan tettekre váltja, akkor az ördög hazugságának útját követi, mint hitetlen. A halál vizét issza, mert ebben az életben meg van fosztva

a kegyelemtől, a másikban pedig, mivel halálos bűnben halt meg, örök kárhozatot és büntetést kap az ördöggel együtt.

Látjátok tehát, drága fiaim, mennyire szükségetek van a világosságra: mennyi rossztól ment meg és mennyi jóhoz vezet el benneteket. Ezt látván – és tudván, hogy világosság nélkül nem teljesül bennetek Isten akarata, aki arra teremtett titeket, hogy örök életetek legyen, és az enyém sem, aki nem akarok mást, mint Ő – mondtam, hogy arra vágyom, hogy a szentséges hit világosságát láthassam bennetek. És így kérlek titeket és azt akarom, hogy mindig legyetek hűséges és igaz szolgái a megfeszített Krisztusnak; azt akarom, hogy egészen neki szolgáljatok minden közvetítő nélkül, ne a magatok módján, hanem az övén, nem válogatván sem az időt, sem a helyet, sem a módot, sem a vigasztalásokat; el nem utasítván a szenvedéseket, sem a látható és láthatatlan ördögök támadásait, sem a test támadásait, hanem átölelvén a szenvedések útját Isten dicsőségéért.

Kövessétek a megfeszített Krisztust böjttel, virrasztással és szünet nélküli, alázatos és hivő imádsággal öldökölvén a testet. Öljétek meg akaratotokat Isten édes akaratában. Az Ő szolgáival társalogjatok. És amikor összegyűltök, ne vesztegessétek az időt haszontalan fecsegéssel és azzal, hogy mások ügyeivel terheljétek magatokat és hamis ítélkezéssel és rágalmazással eszitek a felebarát testét, mert egyedül Isten a legfőbb Bíró mindannyiunk számára; hanem azzal bizonyítsátok, hogy Krisztus nevében jöttetek össze, hogy az Ő jóságáról, a szentek erényeiről és a saját hibáitokról beszéltek.

Legyetek állhatatosak, erősek, és kitartók az erényben, és az ördög vagy a teremtmény fenyegetése vagy hízelgése miatt hátra ne fordítsátok a fejeteket, mert egyedül a kitartás nyer koronát. Aki a világhoz kötődik, vágja el magát a világtól ténylegesen, és ne oldozgassa a köteléket, mert nincs erre idő: aki nem vág, az mindig megkötözött marad. A vér emlékezete a hit világosságával tökéletesen el fog vágatni veletek mindent, ami ellenkezik Isten akaratával. Legyetek hűségesek Istenhez és hozzám, nyomorulthoz; higgyétek, hogy ha soha nem írnék nektek, akkor is szeretlek benneteket az igazságban, és gondosan fáradozom üdvösségtekért Isten előtt. Azt akarom, hogy ebben biztosak legyetek. Igaz, hogy a saját hibámból és a sok elfoglaltság miatt nem írtam, de bátorítsátok és szeressétek egymást, mert most inkább akarom, mint bármikor, hogy az élet könyvébe beírva láthassalak titeket.

Fojtsátok bele magatokat az alázatos Bárány vérébe. Fel ne hagyjatok az imádsággal a szent Egyházért és a mi urunkért, VI. Orbán pápáért, mert most igen nagy szükség van erre. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

319. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK[1]

A lélek városának kapui közül csak az akarat felett van tökéletes szabadságunk. E kapu őre a szabad megfontolás. Segítője a lelkiismeret kutyája.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy lelked városának igaz őreként láthassalak. Ó drága fiam, ennek a városnak sok kapuja van, közülük három az emlékezet, az értelem és az akarat. Teremtőnk megengedi, hogy kívülről állandóan ostromolják, s olykor erőszakkal ki is nyissák ezeket a kapukat: az egy akarat kivételével. Innen van az, hogy az értelem gyakran nem lát mást, csak sötétséget, az emlékezetet lefoglalják az üres és mulandó dolgok, a sok és különféle, tisztességtelen gondolatok és az ezekhez hasonló rendetlen és romlást okozó testi érzések. Ebből jól látható, hogy ezeket a kapukat nem birtokoljuk szabadon; egyedül az akarat kapuja a miénk szabadon, melynek őre a szabad megfontolás. És ez a kapu annyira erős, hogy sem ördög, sem teremtmény fel nem nyithatja, ha őre, a szabad megfontolás nem egyezik ebbe bele; és ha ez a kapu nem nyílik meg, azaz nem egyezik bele abba, amit az emlékezet és az értelem valamint a többi kapu[2] érez, akkor a mi városunk örökre biztonságban van. Ismerjük tehát fel, fiam, ismerjük fel azt a páratlan jótéteményt és a szeretetnek azt a mérhetetlen bőségét, melyet az isten jóságtól kaptunk eme igen nemes város birtokolásával.

Törekedjünk arra, hogy az őr jó és éber legyen, azaz adjuk az őr, a szabad megfontolás mellé a lelkiismeret kutyáját, amely felébreszti ugatásával az értelmet, ha megérzi, hogy valaki közeledik a kapukhoz. Megvizsgálja, barát közeledik-e avagy ellenség, így az őr bebocsátja a barátokat, megvalósítván a szent és jó sugallatokat, és elűzi az ellenségeket, bezárván az akarat kapuját, nehogy beleegyezését adja azokba a rossz gondolatokba, melyek egész nap a kapunál tolonganak. És így amikor majd az Úr számadásra hív, az Ő kegyelméből épségben és igaz és királyi erényekkel felékesítetten adhatod neki vissza a várost. Egyebet nem mondok.

Amint e hónap első napján írtam, összes fiaim társaságában Advent első vasárnapján fogunk megérkezni, nagy békességben.[3] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Lásd a 195. levél 1. jegyzetét a 438. oldalon.
2. A többi kapu a test érzékszervei. Vö. a Dialógus 174. fejezetével.
3. Rómába érkezéséről van szó, amely valóban a mondott napon történt. A levél 1378 novemberében készült.

320. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK, A TUDATLAN ÉS LEGHÁLÁTLANABB FIÚNAK[1]

Hagyja el a gyermekkor vigasztalásainak keresését és legyen hálás az üldözésekért és szorongatásokért.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a gyermekkorból kinőtt, férfias embernek láthassalak, aki elhagyta a külső és belső vigasztalások tejének ízlelését, és enni kezdte a sok lelki és testi szorongatás, az ördöggel való csaták és a teremtményektől elviselt jogtalanságok kemény és penészes kenyerét, úgy, amint ez Istennek tetszésére van. Örvendj ezekben és izzó vágyakozással menj elébük; és édesen adj hálát értük az isteni jóságnak, amikor úgy tetszik neki, hogy ezekkel megajándékozzon: Ő pedig mindannyiszor meg fog ajándékozni, valahányszor alkalmasnak lát ezeknek az ajándékoknak a befogadására.

Ébredj, ébredj fel, fiacskám, szíved lanyhaságából! Merülj el a vérben, hogy szíved felgyulladjon az isteni szeretet kemencéjében és megutálván a gyerekes tetteket, egészen férfiassá váljon. Lépj a csatatérre, hogy a megfeszített Krisztusért nagy tetteket hajts végre és férfiasan küzdj! Mert amint Pál mondja, csak az kap koronát, aki törvényesen küzd. Sírnia kell tehát annak, aki kívül van a csatatéren. Most nem mondok többet erről.

Megkaptam leveled és örömmel láttam. A Prépost[2] dolgával kapcsolatban azt válaszolom, hogy eljárásod nagyon tetszik nekem. Örvendetesek azok az édes játékok, melyeket a mi édes Istenünk játszik a teremtményeivel azért, hogy elvezesse őket a célba, amire teremtette őket; ezért van az, hogy amikor nem segít a vigasztalás kenete és édes orvossága, akkor szorongatást küld ránk és tűzzel égeti a sebet, hogy el ne mérgedjen.

A te ügyedben szívesen fáradozom Isten dicsőségéért és a te üdvösségedért, ha ezek az ünnepek és szent napok elmúltak.

A búcsúkat, amiket kérsz, az előbbiekkel együtt igyekszem megszerezni, de nem tudom még, mikor, mert már untatom az Udvar írnokait. Egy kicsit várnunk kell velük.

Máténak[3] írok egy levelet, add át neki. És bátorítsd és találkozz vele néha, hogy lelkesítsd és buzdítsd a megkezdett vállalkozásban. Hallottam a betegségről, melyet Isten küldött neki . . .[4] szorult helyzetét látva kérlek és kényszerítelek, amennyire csak tehetem, hogy testvéreiddel együtt légy rajta, hogy a Szűz Mária

1. Lásd a 195. levél 1. jegyezetét. A levél Katalin Rómába érkezése, azaz 1378. november 28. után készült.
2. Valószínűleg a harmadik levél címzettjéről, Casole prépostjáról van szó.
3. A sziénai Casa della Misericordia rektora.
4. Hiányos szöveg.

Társasága minden módon segítse őt, amire csak lehetősége van. Nagyon együtt érzek Katalinnal, aki egyedül van és szegény, minden enyhület nélkül, ezért serényen gyakorold iránta a szeretetet. Erről Péternek is írok. Tégy róla, hogy ne lássalak hanyagnak.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Ez az egész család bátorít téged Krisztusban; és a hanyag és hálátlan írnok neked ajánlja magát. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

321. — A SZŰZ MÁRIA VEZETÉSE ALATT ÁLLÓ TÁRSULAT PRIORJÁNAK ÉS TESTVÉREINEK A SZIÉNAI KÓRHÁZBA[1]

A lélek szőlőskertjében a szabad megfontolás a munkás. Saját szőlőskertünket Isten a szent Egyház szőlejében helyezte el. Ennek munkása a pápa. Ha neki segítünk, önmagunkon segítünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám és Testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy lelketek szőlőskertjének igaz munkásaiként láthassalak benneteket, annak érdekében, hogy a szüret idején sok gyümölcsöt szüretelhessetek. Tudjátok, hogy az örök Igazság a saját képére és hasonlatosságára teremtett bennünket: szőlővé tett minket, melyben lakni akart és akar, ha e szőlő munkásának tetszésére van jól és gondosan megmunkálni szőlejét. Mert ha nem lenne jól megmunkálva, túláradna benne a tövis és a bogáncs, és így Istennek nem lenne kedve benne lakozni.

Lássuk hát, drága testvéreim, miféle munkást adott nekünk ez a mester? Nekünk adta a szabad megfontolást és rábízta a szőlőskert egész kormányzását. Nekünk adta az akarat legerősebb kapuját, melyet senki ki nem nyithat és be nem zárhat, ha e munkásnak nincs tetszésére. És nekünk adta az értelem világosságát, hogy lássuk és felismerjük a barátokat és az ellenségeket, akik be akarnak jönni ezen a kapun, mely elé elhelyezte a lelkiismeret kutyáját, hogy ugasson, ha érzi, hogy bárki is közeledik. Hanem ennek a kutyának ébernek kell lennie és nem aludhat. Ez a világosság látja és felismeri a gyümölcsöt, megtisztítja a földtől, hogy üde maradjon és elhelyezi az emlékezet raktárában, ahol Isten jótéteményeként őrzi. A szőlőskert közepén van elhelyezve a szív edénye, telve vérrel, annak érdekében, hogy öntözze a növényeket, nehogy kiszáradjanak.

Íme, ilyen édesen van alkotva és megteremtve ez a szőlő. Én azonban úgy látom, hogy az önszeretet mérge annyira megmérgezte és megrontotta ezt a mun-

1. Lásd a 184. levél 1. jegyzetét a 413. oldalon. A levél 1378-ban készült.

kást, hogy a mi szőlőnk egészen elvadult: vagy halált hozó gyümölcsöt terem számunkra, vagy vad és keserű gyümölcsöt, mert az ördögök magvetői átmentek az akarat kapuján a sok különféle gondolat magvával. A szabad megfontolással együtt vetik el ezeket a magokat, melyekből a halál gyümölcse születik, azaz a sok halálos bűn.

Ó, mily csúf látvány ez a nyomorúságos szőlő! Hiszen a szőlőből bozót lett, telve a kevélység és a kapzsiság töviseivel, a harag és a türelmetlenség bogáncsaival és sok mérgező fűvel. És a kertből istálló lett, mert örömünkre van a tisztátalanság istállójában élni. Nincs bezárva ez a kert, hanem nyitva van, és ezért ellenségeink, azaz az ördögök bejönnek és lakást vesznek benne. Kiszáradt a forrás, azaz a Kegyelem, melyet a szent keresztségben Jézus Krisztus vérének erejéből merítettünk: ez a vér öntözi a szőlőt, megtöltvén szívünket a szeretet érzülete által. Az értelem világossága nem lát mást, csak sötétséget, mert elveszítette a szentséges hit világosságát, ezért nem ismer mást, csak érzéki szeretetet. Ezzel tölti meg az emlékezetet, azért abban nincs más és nem is lehet más, míg ebben az állapotban él, csak nyomorúság rendetlen vágyakkal és kívánságokkal.

A mi szőlőnk mellé az örök Igazság elhelyezett egy másik szőlőt is, azaz a felebarátét. A kettő annyira szomszédos egymással, hogy nem tudunk a magunkénak hasznosat tenni anélkül, hogy a felebarátunkénak is ne tennénk. Sőt parancsba kaptuk, hogy úgy gondozzuk a felebarátunk szőlejét, mint a magunkét, amikor ezt mondták nekünk: „Szeresd Istent mindenek fölött, a felebarátot pedig mint önmagadat!"

Ó, mily kegyetlen az a munkás, aki annyira rosszul bánik a szőlejével, hogy semmi gyümölcs sem terem abban, csak néhány erényes tett, melyek azonban annyira keserűek, hogy senki sem táplálkozhat belőlük! Ezek a gyümölcsök azok a jócselekedetek, melyek nem szeretetben születtek. Ó mily nyomorúságos az a lélek, aki a halál idején, ami a szüret ideje, gyümölcstelennek bizonyul! A bizonyság felismerteti vele a halálát, ezért időt akar majd nyerni, és nem lesz rá mód. A tudatlan ember, úgy tűnik, azt hitte, úgy bánhat az idővel, mint ami a sajátja, és nem így van.

Most kell tehát fölkelnünk, testvérek, míg az irgalmasság időt kölcsönöz számunkra! Emeljük fel az értelmet a szabad megfontolással, és szántsuk fel ennek a rendetlen és gonosz szeretetnek földjét; azaz a földies érzület, amely nem akar mással táplálkozni, csak a mulandó dolgokkal (melyek eltűnnek, mint a szél, nem lévén bennük semmi szilárdság és állandóság), legyen égivé és keresse az égi javakat, melyek szilárdak és állandóak és nincs bennük változás. Tárjuk ki az akarat kapuját az Ő tanítása magvának befogadására, amely mag az igaz és királyi erények gyümölcseit termi. És ezeket a gyümölcsöket a világosság és a szabad megfontolás megtisztogatja a földtől; azaz nem földi szeretet vagy emberi tetszés keresésével, hanem az önmaga iránti gyűlölettel és utálattal veti el és szüreteli le magában az erényeket. És nem veti ki magából e gyümölcsöket, hanem Isten jótéteményeiként elhelyezi az emlékezetében őket, elismervén, hogy Istentől valók és nem a saját erejéből.

Milyen fát ültet el bennünk? A tökéletes szeretet fáját, melynek csúcsa az éggel egyesül, azaz Isten mélységes szeretetével. Ágai beárnyékozzák az egész szőlős-

kertet, ezért a gyümölcsök frissek maradnak, hiszen minden erény a szeretetből származik és belőle él. Mivel öntözünk? Nem vízzel, hanem a szeretet oly nagy tüzével hintett drága vérrel, amely vér a szív edényében van. És nemcsak ezt a szőlőt, az édes és gyönyörűséges kertet öntözi, hanem bőven itatja a lelkiismeret kutyáját is, annak érdekében, hogy erős legyen és jól őrizze az akarat kapuját, melyet így senki meg nem közelíthet anélkül, hogy e kutya meg ne érezné és kiáltásával fel ne ébresztené az észt: az ész pedig az értelem világosságával látja, hogy barátok jönnek-e vagy ellenségek. Ha barátok jönnek, kiket a Szentlélek kegyessége küld (azaz jó és szent gondolatok), a szabad megfontolás a szeretet kulcsával kinyitja előttünk a kaput, befogadja és cselekedetekre váltja őket. De ha ellenségek jönnek (gonosz gondolatok romlott cselekedetekkel), akkor a gyűlölet vesszejével a legnagyobb szemrehányások közepette elűzi őket: nem hagyja a dolgot javítás nélkül, bezárván az akarat kapuját, hogy beleegyezését ne adja.

Akkor Isten, látván, hogy a szabad megfontolás, melyet munkásnak állított szőlőskertjébe, jól dolgozott önmagában és a felebarátjában (segítette őt mindenben, amiben tehette a szeretet érzülete és szeretete által), megnyugszik a Kegyelem által a lélek bensejében. Nem mintha a mi jóságunk növelné az Ő nyugalmát, hiszen neki nincs szüksége ránk, de az Ő Kegyelme megnyugszik bennünk, és ez a Kegyelem életet ad nekünk és felöltöztet, betakarja mezítelenségünket és világosságot ad. Betölti a lélek érzületét és betöltvén megőrzi éhségét. Leülteti a szentséges kereszt asztalához és a szent vágy szájába tölti az isteni édesség tejét, melybe bele van keverve a kereszt keserűségének és az Isten megbántása miatt érzett keserűségnek mirhája. Neki adja az alázatos, szüntelen és hivő imádság illatos tömjénjét, melyet a lélek nagy áhitattal ajánl fel Istennek az Ő dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért.

Ó milyen boldog ez a lélek! Valóban az örök életet ízleli! Mi azonban, tudatlanok, nem törődünk ezzel a boldogsággal, mert ha törődnénk vele, előbb választanánk a halált, mint hogy elveszítsünk ennyi jót. Szabaduljunk meg ettől a tudatlanságtól és keressük a tökéletességet a teljes igazsággal. Keressük az igazságban, ahol Isten elrejtette, mert ha másutt keressük, soha nem fogjuk megtalálni.

Elmondtuk, milyen szőlőskert a mi lelkünk, mivel van ékesítve és hogyan kell dolgoznunk Isten akarata szerint. Most lássuk, hogy helyezte el Ő a mi szőlőskertünket. Azt mondom, hogy valamennyiünket a szent Egyház szőlejében helyezett el; és itt helyezte el a munkást is, azaz a földi Krisztust, aki kiszolgáltatja nekünk a vért, és a bűnbánat késével levágja a víciumot a lélekről, melyet a keblén táplál, megkötvén őt az engedelmesség kötelékével. E szőlőskert nélkül a mi szőlőnk tönkremenne; a jég minden gyümölcsét elverné, ha nem volna megkötözve ebben az engedelmességben. A saját szőlőnket tehát a szent Egyház szőlejében kell keresnünk és megmunkálnunk, máskülönben elveszítünk minden jót és részünk lesz minden rosszban. Most van az ideje annak, drága atyám és testvérem, hogy megmutassuk: meg vagyunk-e kötözve az igazságban vagy sem. Miből fogom ezt látni? Abból, hogy most, ezekben az ínséges időkben segítségére lesztek-e — lelkileg és anyagilag egyaránt — a szent Egyház szőlőmunkásának, VI. Orbán pápának, Krisztus igaz vikáriusának. Lelkileg az alázatos imádsággal, anyagilag pedig úgy, hogy lehetőségeitek szerint közbenjártok azért, hogy az Urak segítsék

őt, amint ez kötelességünk. Vagy nem látjuk, hogy kötelességünk ezt megtenni és ezzel önmagunkon segítünk? Oly kevéssé szeretjük csak a hitünket, hogy nem akarjuk védeni és életünket adni érte, ha szükséges? Ennyire hálátlanok és tudatlanok vagyunk annyi jó iránt, amennyit Istentől és tőle kaptunk? Nem tudjuk, hogy a hálátlanság kiszárítja a jámborság forrását? Nem akarom, hogy hálátlanok legyünk, hanem éljen bennünk a hála és az elismerés, hogy táplálják bennünk a jámborságot. És ezért kérlek titeket a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy tegyetek . . .[2] Legyünk készek a segítésre az igazság . . .[2]

Biztos vagyok benne, hogy ha a saját szőlőtöknek jó és tökéletes munkásai lesztek, akkor az igazság szerelméért nagy serénységgel fogtok dolgozni a szent Egyház szőlejében is. De ha önmagatoknak rossz munkásai lesztek, nem fogtok törődni azzal sem, hogy érte dolgozzatok; miként ezt mind ez ideig tettük. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy igaz munkásoknak láthassalak benneteket. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

322. — DON GIOVANNI DELLE CELLE VALLUMBROSAI SZERZETESNEK, AMIKOR VI. ORBÁN PÁPA MAGÁHOZ KÉRETTE ŐT[1]

A szeretet himnusza. Hagyja el remeteségének celláját és lelkiismeretének celláját, és jöjjön Rómába a pápa segítésére.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam és Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az isteni szeretet kemencéjében égve láthassalak. Ez a szeretet felemészti önszeretetünk vizét és önmaga elvesztésére készteti az embert; tehát arra, hogy ne keresse önmagát önmagáért, hanem csak Istenért és ne kívánjon vigasztalásokat; a felebarátot se önmagáért szeresse, hanem Istenért, keresvén, amennyire csak teheti, az üdvösségét; és Istent is Istenért szeresse, tudván, hogy Ő a legfőbb és örök jó, aki méltó a szeretetre.

Ó milyen édes ez a szeretet-anya, aki keblén táplálja fiait, az erényeket, és egyetlen erény sem adhatja nekünk a Kegyelem életét, ha nem szeretetből való és nem belőle táplálkozik! Ez a szeretet világosság, amely elveszi a tudatlanság sötétségét; világosságában tökéletesebben megismerjük az igazságot, és megismervén tökéletesebben szeretjük. Ez a szeretet ruha, amely betakarja mezítelen-

2. Hiányos szöveg.

1. Lásd a 296. levél 1. jegyzetét a 659. oldalon. Nem tudjuk, elhagyta-e a remeteségét a címzett, de ha el is ment Rómába, kevés ideig lehetett ott, mert Katalin halálának időpontjában már ismét remeteként él. A levél 1379 decemberében készült Rómában.

ségünket; azaz a lelket (akinek nincsenek erényei és ezért éppúgy szégyenkezik, mint az az ember, akit mezítelenül látnak) betakarja az igaz és királyi erények ruházatával. Olyan eledel ez, amely egyszerre táplálja a lelket és kelt benne éhséget: máskülönben, ha éhségét nem táplálná, nem is volna gyönyörűséges eledel. Ezért látjuk, hogy a lélek, aki ebben a kemencében táplálkozik, mindig enni akarja a maga eledelét, és minél többet eszik belőle, annál éhesebb.

Mi az eledele? Isten dicsősége és a lelkek üdvössége. Kiemelkedett abból, hogy a saját dicsőségét keresse: mint a szerelmes rohan a szentséges kereszt asztalához, hogy Isten dicsőségét keresse. Betelik gyalázatokkal, s átölelvén a sértegetéseket és gúnyolódásokat, egészen hasonlóvá formálódik az Ige tanításában ahhoz, akinek nyomdokait követi az igazságban. Nem viseli nehezen sem a szenvedést, sem a fáradságot, hanem inkább örvendezik bennük, mert szent gyűlölettel elhagyta önmagát, ezért felragyog benne a türelem erénye, nővéreivel, az erősséggel és a hosszú kitartással együtt. Az ilyen lélek az örök élet előízét ízleli, miként azok, akik önszeretetben élnek, a pokol előízét ízlelik, hiszen elviselhetetlenné válnak önmaguk számára a rendetlen szeretet miatt, mellyel önmagukat, a teremtményeket és a teremtett dolgokat szeretik.

Valóban édes tehát ez az édes anya. Ne aludjon, hanem tökéletes serénységgel keresse őt az, aki a vétekkel elveszítette. Elveszítette, mondom, hiszen megtalálhatja, amíg ideje van. Aki tökéletlenül birtokolja, keresse, hogy tökéletesen birtokolhassa. És ne aludjon tovább, mert megszólítottak és meghívtak minket, hogy keljünk fel az álomból. Aludni fogunk, amikor ellenségeink jönnek? Nem. A szükség szólít és a kötelesség kényszerít: ezért mint akiket a szeretet késztet, fel kell ébrednünk.

Vajon lehetett-e valaha nagyobb szükséget látni, mint ma, amikor azt látjuk, hogy a szent Egyház fiai, akik a keblén táplálkoztak, felkeltek ellene és az atya ellen (azaz a földi Krisztus, VI. Orbán pápa, az igaz, legfőbb főpap ellen) oly nagy nyomorúsággal, hogy ellenpápát választottak, aki az őt követőkkel együtt megtestesült ördög? Valóban kényszerít minket a kötelesség, hogy segítségére siessünk e szükségben atyánknak, aki jóságosan és nagy alázattal kéri Isten szolgáinak segítségét, maga mellett akarván látni őket. Nekünk, akiket elemésztett a szeretet kemencéje, válaszolnunk kell és nem hátrálhatunk meg, hanem mennünk kell azzal a tiszta igazsággal, melyet semmiféle emberi tetszenivágyás nem szennyez be: férfias szívvel, igaz és szívbéli alázattal kell belépnünk erre a csatatérre.

Válaszolj tehát VI. Orbán pápának, aki nagy alázatossággal hív téged, nem a mi igaz voltunk vagy erényünk, hanem Isten nagy jósága és a maga alázatossága miatt. És ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, készségesen teljesítsd Isten és az ő akaratát.

Most majd látni fogom, valóban Isten és a szent Egyház megújulásának szerelmese vagy-e, és nem tekintesz-e a saját vigasztalásaidra? Biztos vagyok benne, hogy ha a szeretet kemencéjében elhamvasztottad az önszeretetedet, akkor nem fogsz törődni azzal, hogy elhagyd a cellát és a vigasztalásaidat, hanem megragadod önismereted celláját és vele jössz, hogy életedet is odaadd, ha szükséges. Máskülönben nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam:

minden önszereteted elhamvadt az isteni szeretet kemencéjében. Jöjjenek Isten szolgái, jöjjenek és hirdessék az igazságot, jöjjenek és szenvedjenek érte! Jöjj és ne késlekedj; jöjj azzal az erős elhatározással, hogy egyedül Isten dicsőségére és a szent Egyház javára figyelsz, és ezért az életedet is kész vagy odaaadni, ha kell. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

323. — GORGONA KARTHAUZI PRIORJÁNAK PÍZÁBA[1]

Az Egyház közjava minden egyébnél előbbre való. Rómába hívja, hogy a pápa mellett dolgozzék.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy Krisztus édes Menyasszonyának szolgálatában buzgólkodva láthassalak, mert igen nagy szükségben van most. Most van a mi időnk, most fog meglátszani, ki szerelmese az igazságnak és ki nem. Nem az alvás ideje ez, hanem arra való, hogy fölkeljünk az álomból és magunk elé helyezzük a megfeszített Krisztus vérét, hogy lelkesítsen a harcban.

Úgy tűnik, édes Szentatyánk, VI. Orbán pápa, az igaz főpap meg akarja ragadni a szent Egyház megújulásához szükséges gyógyszert, azaz Isten szolgáit akarja maga körül látni, hogy tanácsaik vezessék őt és a szent Egyházat. Ezért küldi neked ezt a bullát, mely mindazok nevét tartalmazza, akikhez kéréssel kell fordulnod. Serényen tedd meg ezt és azonnal; és ne halogasd az időt, mert Isten Egyháza nem tűri a halasztást. Tégy félre minden mást, bármiről legyen szó és buzdítsd mindazokat, kiknek nevét az írás tartalmazza, hogy mielőbb legyenek itt. Ne késlekedj, ne késlekedj, az Isten szerelmére! Lépj be ebbe a kertbe, hogy itt dolgozz; Rajmund testvér is elment innen, mert a Szentatya elküldte a francia királyhoz. Imádkozz érte, hogy Isten tegye őt az igazság igaz magvetőjévé, ő pedig adja oda az életét is, ha szükséges. A Szentatya valóban jól és királyi módon megerősíti magát, mint egy Isten dicsőségéért buzgólkodó férfias és igaz ember, mert ő ilyen is. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. Gorgona szigetére vonatkozóan lásd a 150. levél 1. jegyzetét. A prior, Bartolomeo Serafini a levél keletkezésekor épp Pízában tartózkodott szerzeteseivel együtt, ahová a kalózok támadása elől menekültek. Katalin a pápa nevében Rómába hívta Serafinit, aki el is ment. 1380-ban őt küldte el a pápa V. Károly francia királyhoz, hogy az egyházszakadás megszüntetése érdekében tárgyaljon, de küldetése sikertelen maradt. Serafini a páviai karthauzi kolostorban halt meg. E kolostorra hagyta azt a szerzetesi ruhát, melyet Katalintól emlékként őrzött. A levél 1378 novembere után kelt Rómában.

324. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK[1]

Engedelmeskedjék a pápának, ha Rómába hívja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztus Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: Isten dicsőségéért epedve meghalsz azzal a halállal, amely életet ad a léleknek; azaz látni akarom, hogy férfiasan rohansz oda, ahol leginkább teljesítheted az Ő akaratát. Itt az idő, édes fiacskám, hogy elveszítsük önmagunkat és semmi mással ne törődjünk, csak azzal, hogy Isten dicsőségéért sok elfoglaltsággal fáradozzunk. Egyebet most nem mondok.

Kérlek és megparancsolom a megfeszített Krisztus nevében, hogy ha a prior vagy bárki más levél vagy követség útján valami szolgálatot kérne tőled az ő számára...[2] úgy engedelmeskedj, mint nekem, tudván, hogy az én akaratomat rakták rád. És ugyanezt mondom Tamásnak is...[3] Törekedj arra, hogy ténylegesen kiemelkedj a világból, annak érdekében, hogy igazságban tarthasd meg a megfeszített Krisztus törvényeit és tanácsait.

Ez az egész család bátorít; és azt akarják, imádkozz értük Istenhez...[3] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Kötelezd újra összes fiaimat, hogy végezzenek külön könyörgéseket minden nap a szent Egyházért és VI. Orbán pápáért, mert ő újabb száz napi búcsút engedélyezett azoknak, akik a szent Egyházért imádkoznak. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

325. — A SZIÉNAI D'ANTONIO TAMÁS DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Az alázatos, szüntelen és hivő imádság mibenléte. Isten mindent megad, ami üdvösségünkhöz szükséges. Megemlít egy búcsút.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy meghalni láthassalak annak a halálnak gyötrelmében, amely a Kegyelem életét

1. Lásd a 195. levél 1. jegyzetét a 438. oldalon.
2. A pápa számára. A szöveg hiányos.
3. Hiányos szöveg.

1. Lásd a 127. levél 1. jegyzetét a 304. oldalon. A levél Rómában kelt, 1378 novembere után.

adja a léleknek, azaz az Isten megbántása és a lelkek kára feletti fájdalomban. Azt akarom, hogy ez az édes fájdalom szüntelenül növekedjék lelkedben. Édes ez a fájdalom, hiszen az isteni szeretet édességéből származik, és nem gyötri el a lelket, hanem gyarapítja, mivel az együttérzés Isten színe előtt tartja őt, hogy alázatos, szüntelen és hivő imádsággal könyörögjön az egész világ üdvösségéért: azért, hogy világosítsa meg Isten azok szemét, akik a halálos bűn sötétségében hevernek, szolgáit pedig ajándékozza meg a tökéletességgel.

Alázatosnak mondom (imádságát), mert az önismeretből ered; annak látásából, hogy ő nem önmagától létezik, hanem csak mint Isten alkotása és teremtménye. Szüntelennek mondom, amennyiben Isten benne levő jóságának ismeretéből ered; annak látásából, hogy Isten szüntelenül munkálkodik őbenne, azaz sok ajándékát és különféle jótetteményeit elárasztja felette. És hivőnek mondtam, mert az igazságban reméli és eleven és erős hittel hiszi, hogy Isten meg tudja és meg akarja hallgatni jogos kéréseinket, és meg akarja és meg tudja adni az üdvösségünkhöz szükséges dolgokat. Ez az az imádság, amely mindig felszáll és eljut Isten füléig és mindig meghallgatásra talál. Azt azonban nem látom, hogy ezt fagyos szívvel lehetne végezni; és ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy abban a gyötrelmes halálban láthassalak, amely a lélek heves, Isten utáni vágyából származik.

Rajta hát, drága fiam, érezzük át azt a nagy szükséget, melyet a szent Egyházban látunk. Vágyad üvöltve sírjon e halottak felett; és ne nyugodjunk mindaddig, míg Isten felénk nem fordítja irgalmasságának szemeit.

A szentatya, VI. Orbán neked és másoknak a bűn és a büntetés alól felmentő búcsút engedélyezett, és arra kötelez téged, hogy a gyónások és prédikációk alkalmával vezesd arra a népet, hogy tegyék meg a tőlük telhetőt és a Köztársaság adja meg tartozását a Szentatyának, azaz segítse őt e nagy szükségében. Erre kötelezve vagy te és mindazok, akiknek e búcsút engedélyezte. És ezért férfias bátorsággal hirdesd ezt az igazságot. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

326. — ANGLIAI VILMOS ÉS NIZZAI ANTAL TESTVÉREKNEK LECCETÓBA[1]

Hagyják el az erdő magányát és önmagukat, hogy az Egyház megújulásáért fáradozzanak.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: elveszítettétek magatokat annyira, hogy nem kerestek békét és nyugal-

1. Lásd a 17. és a 64. levél 1. jegyzetét a 55. és a 157. oldalon.

mat másban, csak a megfeszített Krisztusban, mert a szentséges kereszt asztalánál megfogant bennetek az éhség Isten dicsősége, a lelkek üdvössége és a szent Egyház megújulása iránt. Amely ma akkora szükségben van, hogy megsegítése miatt ki kell jönnünk erdős magányunkból és el kell hagynunk önmagunkat.

Látván, hogy gyümölcsöt teremhetünk benne, nem állhatunk meg önmagunknál és nem mondhatjuk: „Elveszíteném a békémet". Mert miután Isten megadta nekünk azt a kegyelmet, hogy a szent Egyház számára jó és igaz pásztorról gondoskodott – aki kedveli és maga mellett akarja látni Isten szolgáit, és figyel arra, hogyan tudná minden emberi félelem nélkül tisztítani és kigyomlálni a víciumokat és elültetni az erényeket –, segítenünk kell annak, aki igaz és bátor emberként viselkedik. Látni fogom, hogy valóban megfogant-e bennetek a szent Egyház megújulásának szerelme, mert ha így van valóban, akkor követni fogjátok Isten és az Ő vikáriusa akaratát, és kijöttök az erdőből, hogy belépjetek a csatatérre. Ha azonban nem teszitek ezt, elszakadtok Isten akaratától. És ezért kérlek titeket a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy azonnal és minden késlekedés nélkül jöjjetek a Szentatya kérésére. És ne bizonytalankodjatok amiatt, hogy nem lesz erdőtök, mert van itt erdő és vadon. Fel hát, drága fiaim! És ne aludjatok tovább, mert ez a virrasztás ideje. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Rómában, 1378. december 15-én.

327. — LUCCAI ANDRÁS, BALDO ÉS LANDO TESTVÉREKNEK, ISTEN SZOLGÁINAK SPOLETÓBA, AMIKOR A SZENTATYA HÍVTA ŐKET[1]

Semmi se tartsa vissza őket attól, hogy Rómába jöjjenek a pápa segítésére. Isten igaz szolgái a kutyák a főpásztor mellett. Ugatásuk jelzi a farkasok közeledését.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyáim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: serényen és készségesen teljesítitek Isten akaratát és az Ő helyettese, VI. Orbán pápa parancsát, annak érdekében, hogy Isten édes Menyasszonya segítségre találjon általatok és Isten többi szolgája által. Ezt a Menyasszonyt most

1. A Spoleto melletti Monte Luco-n már a hatodik században éltek remeték (Spoleto 135 km-re van DK-re Sziénától). Valószínűleg mindhárom címzett itt remetéskedett. Csak Luccai Andrásról tudjuk, hogy a hívásnak engedelmeskedve meg is jelent Rómában. A levél az egyházszakadás után készült.

nagy keserűségben látjuk, mert minden oldalról ellenszelek verik, és különösen az önmagukat szerető, gonosz emberek verik az eretnekség és a szakadás veszedelmes és gonosz ellenszelével, amely bemocskolja hitünket. Volt-e valaha nagyobb bajban, mint most, amikor akiknek segíteniük kellene őt, azok verik, és akikre a világosságot bízták, azok a sötétséget terjesztik? A lelkek eledelével kellene táplálkozniuk, kiszolgáltatván a megfeszített Krisztus vérét, amely a Kegyelem életét adja, ők pedig megvonják a vért az ajkaktól, és mint farkasok, nem ízlelői, hanem felfalói a báránykáknak.

És mit tegyenek Isten szolgái, a kutyák, akiket azért állítottak a világba, hogy őrködjenek és ugassanak és ébresszék fel a főpásztort, amikor látják, hogy jön a farkas? Hogyan kell ugatniuk? Az alázatos és szüntelen imádsággal és az élő beszéddel. Ily módon fogják elkergetni a látható és láthatatlan ördögöket és felébreszteni legfőbb pásztorunk, VI. Orbán pápa szívét és érzületét; és ha ő felébred, semmi kétség, hogy a szent Egyház misztikus teste és a keresztény vallás egyetemes teste oltalmat talál, és ti visszanyeritek és kiveszitek az ördög kezeiből a báránykákat. Ettől semmi sem tarthat vissza titeket: sem a rátok váró szenvedés, sem az üldözések, rágalmazások vagy gúnyolódások, sem éhség, sem szomjúság, de még — ha ez lehetséges volna — ezer halál sem. És a nyugalom utáni vágy és a vigasztalások keresése sem, mondván: „Én békét akarok a lelkemnek, és imádsággal is kiálthatok Isten színe előtt". — Nem így van, a megfeszített Krisztus szerelmére! Nincs arra most idő, hogy önmagunkat keressük és meneküljünk a szenvedésektől a vigasztalások birtoklása miatt! Sőt, itt az idő, hogy elveszítsük magunkat, miután Isten végtelen jósága és irgalmassága gondoskodott a szent Egyházról szükségében és adott egy jó és igaz pásztort, aki maga körül akarja látni ezeket a kutyákat (akik szüntelenül ugatnak Isten dicsőségéért), hogy ugatásukkal tartsák ébren őt, mert fél, hogy elalszik és nem bízik a maga virrasztásában.

Ti hárman is azok közé tartoztok, akiket ő kiválasztott. És ezért kérlek és kényszerítelek titeket Krisztusban, az édes Jézusban, hogy jöjjetek azonnal és teljesítsétek Isten akaratát, mert Ő akarja így, és Krisztus vikáriusának szent akaratát is, aki jóságosan hív titeket és a többieket.

Nem kell félnetek az örömöktől és a nagy vigasztalásoktól, mert szenvedni jöttök és nem fogtok másban örvendezni, csak a kereszt örömében. Dugjátok ki a fejeteket és gyertek ki a mezőre, hogy királyi módon harcoljatok az igazságért: állítsuk az értelem szeme elé a lelkek kárhozatát és az üldözést, amely a megfeszített Krisztust éri, hogy lelkesítsen minket a harcban és hátra ne fordítsuk a fejünket! Jöjjetek, jöjjetek és ne késlekedjetek az időre várva, mert az idő sem vár ránk! Biztos vagyok benne, hogy Isten végtelen jósága felismerteti veletek az igazságot. Tudom azt is, hogy lesznek Isten szolgái között sokan, akik ellenezni fogják e szent és jó cselekedetet, úgy gondolván, hogy jól beszélnek, amikor ezt mondják: „Ti majd elmentek és nem fog történni semmi". Én azonban szinte vakmerően állítom, hogy történni fog: és ha most nem is teljesül alapvető vágyunk, legalább készül az útja. És még ha nem is történne semmi, mi akkor is megmutattuk Isten és az emberek színe előtt, hogy megtettük azt, amire képesek voltunk, és így megnyugtattuk és elcsendesítettük lelkiismeretünket. Így tehát ez a dolog mindenképpen jó.

Minél több akadályba ütköztök, annál több jelet kaptok arra, hogy jó és szent ez a cselekedet; miként láttuk és szüntelenül látjuk, hogy a nagy, szent és jó cselekedeteknek több akadálya van, mint a kicsiknek, mert több a gyümölcsük és ezért az ördög minden módon gátolja, amire csak lehetősége van, és különösen Isten szolgáinak közreműködésével, akiket az erény színezetével ejt csapdába. Ezt azért mondtam, hogy semmi miatt el ne mulasszátok jöveteleteket, hanem készséges engedelmességgel jelenjetek meg Őszentsége színe előtt.

Fojtsátok bele magatokat Krisztus vérébe és benne haljon meg minden önakaratotok. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Ajánljatok engem Isten összes ottani szolgájának, hogy könyörögjenek értem az isteni jósághoz: adja meg nekem a kegyelmet, hogy életemet adhassam az Ő igazságáért. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

328. — NIZZAI ANTAL ÁGOSTONOS REMETÉNEK A LECCETÓI KONVENTBA[1]

A pápának úgy kell engedelmeskedni, mintha Istennek engedelmeskednénk. A vigasztalások és kinyilatkoztatások keresése elveszi a lélektől a világosságot. Isten nincs helyhez kötve.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az eleven sziklára, Krisztusra, az édes Jézusra alapozottan láthassalak, annak érdekében, hogy az épület, melyet ezen az alapon emelsz, semmiféle ellenszéltől össze ne dűljön, hanem egészen szilárdan, erősen, megingathatatlanul és kitartóan álljon az igazság útján mindhalálig.

Ó, mennyire szükségünk van erre az igaz és királyi alapra, melyet én, tudatlan nem ismertem! Mert ha ismertem volna az igazságban, nem önmagamra alapoztam volna, aki a homoknál rosszabb vagyok, hanem a mondott eleven sziklára: követtem volna Krisztust a gyalázatok, a gúny és a sértegetések útján, és megfosztottam volna magam minden külső és belső vigasztalástól, bármily módon jöjjenek is, csak azért, hogy hasonlóvá formálódhassak Őhozzá. Nem keresném magamat magamért, hanem egyedül csak Isten dicsőségére, a lelkek üdvösségére és a szent Egyház megújulására figyelnék, melyet most oly nagy szükségben látok! Én nyomorult, ennek épp az ellenkezőjét teszem!

De ha én rosszat is teszek, drága fiam, nem akarom, hogy te és a többiek ugyanezt tegyétek, sőt arra vágyom, hogy erre a sziklára alapozottaknak láthassalak benneteket. Most eljött az idő, amikor bebizonyosodik: kik Isten szolgái és

1. Sem a címzett, sem Angliai Vilmos (lásd a 326. levelet) nem tett eleget a kérésnek. Később a címzett mégis Rómába ment és ott halt meg 1392-ben. A levél 1379-ben, Rómában készült.

kik keresik önmagukat önmagukért, Istent pedig azért a vigasztalásért, melyet benne találnak, és kik keresik a felebarátot is önmagukért, azaz a vigasztalásért, amit benne látnak, és kik nem; és hogy úgy hisszük-e, hogy Istent az egyik helyen meg lehet találni és a másik helyen nem. Amit én nem így látok, hanem azt tapasztaltam, hogy Isten igaz szolgája számára minden idő Isten ideje és minden hely Isten helye. Ezért amikor olyan idő van, hogy el kell hagynia a saját vigasztalásait és Isten dicsőségéért kell fáradoznia, akkor ezt teszi; és amikor olyan idő van, hogy el kell hagynia az erdőt Isten dicsőségéért, akkor megteszi ezt és kilép a nyilvánosság elé, úgy amint a dicsőséges Szent Antal tette, aki jóllehet leginkább a magányt szerette, mindazonáltal gyakran elhagyta azt, hogy a kereszténveket bátorítsa. És ugyanezt elmondhatnám sok más szentről. Isten igaz szolgáinak mindig az volt a szokásuk, hogy a szükség és a nehézségek idején előléptek, a jó sors idején azonban nem; sőt, az elől menekültek.

Ezekben a mostani időkben nem kell elmenekülnünk attól félve, hogy a jó sors a kevélység és a hiú dicsekvés vitorlájával és szelével viszi majd szívünket, mert senki sem dicsekedhet mással, csak a fáradalmakkal. Nekem azonban úgy tűnik, nincs világosságunk: elvakított bennünket a vigasztalásainkba és a kinyilatkoztatásokba vetett remény, ami nem hagyja jól megismerni az igazságot, még ha jó szándékkal cselekszünk is. Isten azonban, aki a legfőbb és örök Jóság, tökéletes és igaz világosságot fog adni nekünk. Nem maradok tovább ennél a témánál.

A levélből, amit Vilmos testvér küldött, úgy látom, sem te, sem ő nem jöttök. Erre a levélre nincs szándékomban válaszolni, de nagyon fájlalom együgyűségét, mert Istennek csekély dicsőségére és a felebarátnak csekély épülésére szolgál. Mert ha ő alázatosságból és a félelem miatt, hogy elveszíti a békéjét, nem akar jönni, akkor az alázatosság erényét arra kellene használnia, hogy alázatosan és szelíden megkérje Őszentségét, engedélyezze számára, hogy az erdőben maradhasson a békéje érdekében; és mint az igazán engedelmes, rábízná a saját akaratát, és így kedvesebb lenne Isten előtt és nagyobb hasznára lenne önmagának. Ő azonban, úgy tűnik, épp az ellenkezőjét tette, arra hivatkozva, hogy akit isteni engedelmesség köt, annak nem kell engedelmeskednie a teremtményeknek. Mások felé nem törődnék ezzel, de hogy Krisztus helyettesét is beleérti ebbe, azt nagyon fájlalom, látván, mennyire eltér az igazságtól; mert az isteni engedelmesség soha nem von el minket e másiktól, sőt, minél tökéletesebb az egyik, annál tökéletesebb a másik. Mindig alá kell vetnünk tehát magunkat az ő parancsainak és engedelmeskednünk kell neki mindhalálig. Bármennyire meggondolatlannak látszana az ő parancsa és bármennyire elvonna vigasztalásainktól és elménk békéjétől, engedelmeskednünk kell; és ennek ellenkezőjét nagy tökéletlenségnek és az az ördög nagy cselének tartom.

Abból, amit ír, úgy tűnik, Isten két szolgájának nagy kinyilatkoztatásban volt része, mely szerint a földi Krisztus és az, aki a tanácsot adta neki (hogy kérje maga mellé Istennek ezeket a szolgáit), nem isteni, hanem emberi tanácsot követett; és inkább az ördög, mint Isten sugallata volt az, amellyel elvonta Isten szolgáit a maguk békéjétől és vigasztalásaitól. Mint mondja, ha eljönnétek, elvesztenétek a lelketeket, és így sem imádsággal nem tudnátok segíteni, sem lélekben nem állhatnátok a Szentatya mellett.

Túlságosan ragaszkodó és könnyű az a lélek, amely elvész attól, hogy helyet változtat. Úgy látszik, Isten a helyhez kötődik és a szükség idején sem lehet megtalálni másutt, csak az erdőben. Egyfelől tehát azt mondjuk, hogy vágyakozunk Isten Egyházának megújulása után, az után, hogy kiirtsák belőle a töviseket és Isten szolgáinak illatos virágait ültessék el benne; másfelől az ördög cselének mondjuk azt, ha üzennek értük és kiemelik őket elméjük békéjéből és nyugalmából, hogy jöjjenek e hajócska segítségére? Legalább csak a maga nevében beszélne, és nem Isten más szolgái nevében is. (A világ szolgáival most nem kell törődnünk.) Nem így tett a Luccai András, sem Paulinus testvér, akik öregek és gyönge egészségűek és oly hosszú időt töltöttek a békéjükben, és most nem törődve fáradsággal, útra keltek és eljöttek, hogy teljesítsék a parancsot. És bár a vágy visszakényszerítené őket a cellájukba, nem akarnak megválni az igától, hanem azt mondják: „Amit mondtam, legyen olyan, mintha nem mondtam volna" – így fojtják meg akaratukat és vigasztalásaikat. Aki a szenvedésért jön és nem a főpapság, hanem a sok fáradság méltóságát keresi könnyekkel, virrasztásokkal és szüntelen imádsággal, annak így kell tennie.

Most ne terheljük egymást több beszéddel. Isten a maga irgalmasságával tegyen tisztákká minket, vezessen az igazság útján és ajándékozzon meg az igaz és tökéletes világossággal, nehogy valaha is eltévedjünk a sötétben. Kérlek téged és a Bakkalaureust[2] és Isten többi szolgáját, könyörögjetek az alázatos Bárányhoz, hogy az Ő útján vezessen engem. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

329. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK, LEGMÉLTATLANABB ÉS LEGHÁLÁTLANABB FIÁNAK RÓMÁBÓL[1]

Vágja le magát a világról és önmaga érzékiségéről. Isten szolgáit a vértanúk vére hívja Rómába.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: vágsz és nem állsz neki oldozgatni, mert az oldozgatással múlik az idő, és te nem lehetsz biztos abban, mennyi időd van, mert az idő elfogy. Jobb tehát, ha igaz és szent serénységgel hozzáfogsz és vágsz. Ó, milyen boldog lesz a lelkem, ha majd látom, hogy szándékban és ténylegesen is elvágtad magad

2. Angliai Vilmost.

1. Lásd a 195. levél 1. jegyzetét a 438. oldalon. A levél Rómában kelt 1379-ben.

a világtól és érzéki érzelmeidtől és egyesültél az örök Igazsággal! Amely egyesülés olyan gyönyörűséges, annyira édes és ízes, hogy minden keserűséget kiolt és minden nagy terhet könnyűvé tesz. Ki tudja tehát megállni, hogy ne vegye elő a gyűlölet és a szeretet kardját és a szabad megfontolás kezével ne vágja le magát önmagáról? Mert ennek a kardnak annyi ereje van, hogy amint vág, azonnal egyesít is.

Hanem azt fogod mondani, drága fiam: „Hol találom és hol készítik ezt a kardot?" Megmondom neked. Önismereted cellájában találod meg, ahol megfogan a gyűlölet a vícium és a saját törékenységed iránt, valamint a szeretet a Teremtőd és a felebarátod iránt az igaz és királyi erényekkel együtt. Hol készül ez a kard? Az isteni szeretet tüzében, Isten Fiacskája, az édes és szerelmes Ige testének üllőjén. Valóban tudatlan és nagy feddésre méltó tehát az, akinek fegyvere van önmagában, mellyel megvédhetné magát, de ő elveti magától e fegyvert.

Nem akarom, hogy te is e tudatlanok közé tartozz; hanem azt akarom, hogy egészen férfiasan szabadítsd fel magad és válaszolj Máriának, aki a legnagyobb szeretettel hív téged. Azoknak a dicsőséges vértanúknak vére, kiknek teste itt, Rómában van eltemetve — akik a szeretet oly nagy tüzével adták vérüket és életüket az Élet szerelméért —, forrongva hív titeket, hogy jöjjetek szenvedni Isten nevének dicsőségéért és dicséretéért, valamint a szent Egyházért és az erény bebizonyosodásáért. Erre a szent földre hívja Isten az Ő szolgáit (melynek méltóságát kinyilatkoztatta azzal, hogy a saját kertjének nevezte), mondván: „Most van az ideje annak, hogy az erények aranyát bizonyítani jöjjenek!" Ne legyünk tehát süketek. És ha a ridegség betapasztotta volna a füleket, ragadjuk meg a meleg vért, mert az tűzzel van átitatva és mossuk meg benne a füleket, hogy elvegye minden süketségünket.

Rejtőzz el a megfeszített Krisztus sebeibe, menekülj a világtól és hagyd el szüleid házát: menekülj a megfeszített Krisztus oldalának barlangjába, hogy elérkezhess az ígéret földjére. Ugyanezt mondd meg Pietronak is.[2] Helyezkedjetek el a szentséges kereszt asztalánál és ott részegüljetek meg egészen a vértől; vegyétek a lelkek eledelét, elviselvén szenvedéseket, gyalázatokat, gúnyt és sértegetéseket, éhséget, szomjúságot és ruhátlanságot, hogy együtt dicsekedhessetek a választott edénnyel, az édes Pállal a megfeszített Krisztus gyalázatában. Ha levágod magad a mondott módon, a szenvedések dicsőségeddé lesznek; máskülönben nem. Máskülönben gyötrelmedre lesznek és rettegni fogsz a saját árnyékodtól is.

Megfontolván ezeket üdvösségedre éhes lelkemben, arra vágyom, hogy láthassam: vágsz és nem állsz neki oldozgatni, annak érdekében, hogy akadálytalanul futhass. Öltsd magadra a megfeszített Krisztus vérét. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Leveleidet megkaptam: nagy vigasztalásomra volt, hogy Battista felgyógyult,[3] mert remélem, hogy jó palánta lesz még belőle és részvéttel voltam Giovanna asszony[4] iránt. Sokkal jobban örültem azonban annak, hogy Isten megadta neked

2. Pietro di Giovanni Venture.
3. A címzett öccse.
4. A címzett édesanyja.

a módot, hogy megszabadulj a világtól, és még inkább annak, hogy mint írtad, az Urak és a többi polgárok jó indulattal vannak édes atyácskánk, VI. Orbán pápa iránt. Isten a maga végtelen irgalmasságával őrizze meg őt és növelje mindig a neki szóló tiszteletet és engedelmességet. Amíg csak ott vagytok, te és a többiek serényen hintsétek az igazság magvát és szégyenítsétek meg a hazugságot, amennyire csak lehetőségtek van rá.

Szorgosan ajánlom magam Giovanna asszonynak és Corradónak. Bátorítsd Battistát és az egész családot. Bátorítsd összes ottani fiaimat, és különösen arra kérd őket, bocsássák meg, hogy nem írok nekik, mert elég rosszul érzem magam. Bátorítsd Máté urat.[5] Mondd meg neki, értesítsen arról, mit akar tenni, mert elfelejtettem, Rajmund testvér pedig olyan hirtelen ment el, hogy tőle sem érdeklődhettünk. Azután meg fogok tenni mindent, amire képes vagyok. És mondd meg Tamás testvérnek, hogy nem írok neki, mert nem tudom, ott van-e: amennyiben ott van, bátorítsd őt és kérd, hogy adja rám áldását. A mi Lizánk és az egész család neked ajánlja magát. Néri azért nem írt neked, mert közel volt a halálhoz, de már meggyógyult.

Isten ajándékozzon meg örök áldásával. Mondd meg Pietrónak, ha tud, jöjjön el hozzánk néhány szükséges dolog érdekében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Add át vagy adasd át mindezeket a leveleket. És imádkozz értünk Istenhez. Ezeket az egy kötegben lévő leveleket add át Catarina di Giovanni asszonynak, és ő ossza szét őket.

330. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK PÍZÁBA[1]

A világosság készíti fel és vezeti el az embert a nagy tökéletességre. Nélküle a szív állandóan a rendetlen öröm és szomorúság között ingadozik.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és legtökéletesebb világosságtól megvilágosítottan láthassalak, annak érdekében, hogy Isten világosságában meglásd a világosságot;[2] mert ha látod, meg fogod ismerni az Ő igazságát, és ha ismered, szeretni fogod, és így az Igazság hűséges jegyese leszel.

E világosság nélkül sötétben járnál és az Igazság hűtlen és nem hűséges jegyese

5. A sziénai Casa della Misericordia rektora.

1. Katalin 1378. november 28-án érkezett meg Rómába. Két hét múlva, december 13-án Rajmund a pápa követségében V. Károly francia királyhoz indult. Katalin e levelet még december vagy január folyamán küldte Rajmund után, aki épp Pízában tartózkodott.
2. Vö. Zsolt. 35, 10.

lennél. Mert ez a világosság az az eszköz, ami hűségessé teszi a lelket: eltávolítja érzékiségének hazugságától, halottként futtatja a megfeszített Krisztus tanításában, aki maga az igazság; általa lesz a szív érett, szilárd és megingathatatlan, azaz a nehézségekben nem indul türelmetlenségre, és a vigasztalásokban vagy a jó sorban rendetlen örömre, hanem mindenben rendezett és szokásaiban megfontolt. Minden cselekedetét okosan és a nagy megkülönböztetés világosságával végzi; és amint okosan cselekszik, ugyanúgy okosan beszél és okosan hallgat, és nagyobb örömét találja a szükséges dolgok meghallgatásában, mint a szükségtelen beszédben. Mert a világossággal meglátta a világosságban, hogy a mi édes Istenünk a kevés szóban és a sok cselekedetben gyönyörködik. Világosság nélkül ezt nem ismerte volna fel, és ezért az ellenkezőjét tette volna sokat beszélve és keveset cselekedve. Szíve a szél játékszere volna, mert a vidámságban a szív rendetlen ürességével könnyelmű volna, a keserűségben pedig rendetlenül szomorkodna. Minden rosszra kész az, aki meg van fosztva ettől a világosságtól, és ellenkezőleg, aki Isten világosságában látja a világosságot, az kész és alkalmas arra, hogy nagy tökéletességre jusson. És el is éri, ha serényen, szent öngyűlöletben és az erény szerelmében éli életét. Máskülönben nem, hanem egészen tökéletlen lenne és romlott életű.

És ezért, drága atyám, megfontolván, mennyire szükségünk van a világosságra, mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz, legtökéletesebb világosságtól megvilágosítottan láthassalak. És tudod, mennyire vágyódik erre a lelkem? Amennyire arra vágyódik, hogy kiemelkedjék a sötétségből és a fénnyel egyesüljön, hasonlóvá formálódva hozzá. Kérlek a megfeszített Krisztus és az édes Anya, Mária szerelmére, hogy amennyire csak képes vagy rá, törekedj teljesíteni magadban Isten akaratát és az én vágyamat; mert akkor boldog lesz a lelkem.

Nincs több idő az alvásra, hanem fel kell ébrednünk a hanyagság álmából és ki kell emelkednünk a tudatlanság vakságából; jegyezzük el magunkat az igazsággal királyi módon a szentséges hit gyűrűjével, és hirdessük az igazságot szabadon és bőségesen, semmiféle félelem miatt el nem hallgatva; és legyünk készek életünket is odaadni, ha szükséges, egészen megrészegülten az alázatos és szeplőtelen Bárány vérétől, melyet Menyasszonyának, a szent Egyháznak kebléből szívunk magunkba. Ezt a Menyasszonyt most egészen szétszaggatva látjuk. De Isten legfőbb és örök jóságában remélem, hogy visszaadja neki tagjait, egészségesen és nem betegen, illatozón és nem bűzlőn. És ezeket a tagokat Isten igaz szolgáinak, az igazság szerelmeseinek vállain kalapálják ki sok fáradozással, verítékkel és könnyel, alázatos és szüntelen imádsággal. És a fáradalmakban találunk majd enyhületet, ennek az édes Menyasszonynak megújulásában örvendezve.

De most már hallgass, lelkem, és ne beszélj többet. Nem fogok bele drága atyám, annak elbeszélésébe, aminek leírására a toll, elbeszélésére a nyelv nem elegendő, hanem a hallgatás fejezze ki azt, amit mondani akarok. Egyebet nem mondok. Nagyon vágyom arra, hogy láthassam visszatértedet ebbe a kertbe, azért, hogy segítőtárs légy a tövisek gyomlálásában...[3] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Hiányos szöveg.

331. — A MILÁNÓI DON PIETRO KARTHAUZI SZERZETESNEK[1]

A vér jótéteményei. Az erények drágagyöngyét az önakarat árán vásárolja meg a lélek. Legyen kész a vértanúságra az Élet szerelméért.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: ízlelője és szerelmese vagy a megfeszített Krisztus vérének, amely vérben — megfontolván, hogy a szeretet mekkora tüze hintette értünk — megkapod majd a Kegyelem életét és megmosod lelked arcát, hiszen épp azért adatott nekünk, hogy bűneink szeplőjét lemossa. De ez a vér nem adna nekünk életet és nem mosná meg a lélek arcát, ha a lélek nem a vér emlékezetében — azaz eszében tartván az isteni szeretet tüzét — gyakorolná életét. Nem a vér hibája, hanem a miénk, ha nem kapjuk meg a vér gyümölcsét: nem gyakoroljuk ugyanis a szeretet érzületét, melyet a vérben találunk meg, s amely szeretet birtoklása nekünk adja a Kegyelem gyümölcsét.

Nem szabad tehát a hanyagság ágyában aludni, míg időnk van, hanem serényen meg kell tölteni a vér emlékezetének edényét és fel kell nyitni az értelem szemét az Ige bölcsességében és tanításában. És a szeretet tüze — mellyel a vér nekünk adatott — az a tűz, amelyben futni fog az akarat annak szeretésére, amit az értelem lát és megismer.

Részegüljünk meg e drága vértől, és a vér szerelmében vágyakozzunk arra, hogy az erény szerelmének érzületével odaadjuk életünket és vérünket az Élet szerelméért; méltatlannak tartván magunkat arra a nagy méltóságra, hogy elnyerjük a bíborszínű rózsát.[2] Ez a vágy a vér erejével minden gonoszságunkat kioltja és elveszi tőlünk; be leszünk írva az élet könyvébe és megszabadulunk az ördögök társaságától. Semmiféle szorongatás, emberi vagy ördögi támadás nem árthat nekünk és nem veheti el örömünket. Ez a vér képessé tesz majd minket arra, hogy igaz és szent türelemmel viseljünk minden szenvedést és fáradságot, sőt az édes Pállal együtt dicsekedni fogunk a szorongatásokban. A megfeszített Krisztus szenvedéseitől és gyalázataitól erősek leszünk: Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért magunkra öltjük a gyötrelmeket, sértegetéseket és gyalázatokat.

Ó milyen boldog az a lélek, aki ilyen édesen kel át ezen a viharos tengeren, a világ szorongatásain az alázatos és szüntelen imádsággal, a szent vágy tüzében égve, és megrészegülve és megfulladva a vérben! Ezzel a vérrel életünk végén meg fogjuk kapni minden fáradozásunk gyümölcsét. Ez a vér vesz el minden szenvedést és ad meg minden örömöt; ez fosztja meg az embert önmagától, hogy újra megtalálja magát Istenben. Ez távolítja el a saját érzékiségétől, és mivel az ember

1. A címzettről nincs adatunk. Neki szól a 315. levél is.
2. Szent Katalinnál (mint Szent Brigittánál is) a vértanúság jelképe.

a vérben megtalált szeretettel elűzte önszeretetét, felül a lelkiismeret székébe és ítéletet tart önmaga felett. Nem hagyja büntetlenül a türelmetlenség indulatait, melyet a felebarát botránkozása, zúgolódása vagy bármi egyéb hibája kelt a szívben, hanem türelemmel, méltatlankodás és ítélkezés nélkül, királyi módon visel mindent. Mindenben Isten édes akaratát látja. Mindig kész az engedelmességre, megtartja a Rend és az elöljáró parancsát, mert a vérben megízlelte az Ige engedelmességét. Nem szenved, mert letette akaratát; letette Istenért az elöljárója kezébe, kinek akaratában Isten akaratát látja. Az ilyen nem érez fáradságot, mert meghalt a saját gonosz akarata, amely a fáradságot adja: megölte a vérben. Az örök élet előízét ízleli, lelkének mindig békéje és nyugalma van, mert megszabadult attól, ami háborúkba vitte.

Miután tehát ennyi jó következik belőle, szüntelenül töltsük meg az emlékezetet a vér szent emlékével, melyet a szeretetnek oly nagy tüze hintett, mint mondtuk. És egyetlen pillanat sem múlhat el anélkül, hogy ne állna értelmünk szeme előtt a megfeszített Krisztus vére, amelyben megtaláljuk a legfőbb és örök Atya igazságát, mely a vér közvetítésével nyilvánult meg előttünk. Keljünk fel tehát és királyi módon végezzük be napjainkat; ragyogjanak bennünk az erények drágagyöngyei, melyek valóban drágagyöngyök: értük Isten igaz szolgái eladják azt, amijük van, azaz a saját akaratukat, amely szabadon az övék, hogy megvásárolhassák az erényeket. Erre hívlak és kérlek a legnagyobb szeretettel, hogy ezt tedd meg.

Ó mennyire boldog lesz ez a lélek, aki míg ebben az életben élt, nem vesztegette el idejét, hanem miután megvásárolta ezt a drágagyöngyöt, serényen megműveli lelkének szőlejét! Kitépi belőle az önszeretet és az összes többi hiba töviseit és elülteti benne az erényeket (melyeket drágagyöngyöknek mondtunk), és Krisztus vérével öntözi őket. Valóban az örök életet ízleli, látván, hogy nem tartozásból, hanem kegyelemből kapott a vérből életet. Akarata megegyezik Isten édes akaratával, amely akarat — mivel bennünk meghalt és Istenben él — életünk végén megszerzi nekünk az örök életet. Miféle erővel? Nem a miénkkel, hanem egyedül a vér erejével, és másképpen nem.

Megfontolván, hogy nincs más út számunkra, mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: ízlelője és szerelmese vagy a vérnek. És így azt akarom, hogy azok legyünk. Egyebet most nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Megkaptam egy leveledet, melyet örömmel láttam, mert megéreztem benne a szent és jó vágyat, mellyel az isteni Jóság megajándékozott, hogy odaadd életedet az Ő nevének dicsőségére és dicséretére. Leveled első részére, melyben arról írsz, elfogadom-e bűneidet, azt felelem, hogy szabadon és önként magamra vállalom azokat Istennek abban az édes szeretetében, melyet Fia vérében adott nekünk: könyörögni fogok az isteni Jósághoz, hogy bűneidet az én testemen büntesse meg. Így a te bűneid és az enyémek, elhamvadnak majd az isteni szeretet kemencéjében. Sőt kérni fogom az Ő végtelen jóságát és irgalmasságát, hogy adja meg nekünk a kegyelmet, mellyel életünket adhatjuk Érte. Te is (az imádságnak) ezzel a közvetítésével táplálkozz a vérrel. Szeretjük fel a lélek hajócskáját az igaz és királyi erényekkel. Sőt válaszként azt is megígérem, hogy ha eljön majd

a mi időnk, melyet te és Isten többi szolgája annyira vártok és én engedélyt kérhetek Krisztus vikáriusától, szívesen fogom ezt tenni, hogy beteljesüljön szent vágyatok. Imádkozz te is, hogy ne késlekedjék ez tovább. Én a magam részéről meghalok és nem tudok meghalni, látván, mennyi bántás éri Teremtőnket és hogyan gyalázzák a hitünket azok, akiknek világítaniuk kellene. Mindezt az én hibáim okozzák. Rejtőzzünk el a megfeszített Krisztus oldalában és kopogtassunk ott az Ő irgalmasságánál. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

332. — PIETRO DI GIOVANNINAK ÉS STEFANO DI CORRADÓNAK RÓMÁBÓL[1]

Az ember három ellensége közül a saját teste a legveszedelmesebb. Az érzékiség időleges elalvása megtéveszti és csapdába ejtheti a lelket. A gyűlölet és szeretet kardjával mindig harcolnunk kell ellene.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy férfias lovagoknak láthassalak benneteket, annyira és oly módon, hogy legyőzzétek három fő ellenségteket. Ó, édes fiaim, e három ellenség az ördög, a világ és a test.

Az első kettőt könnyen legyőzzük, mert az ördög felettünk való hatalmát Isten Fiacskájának vére elvette, úgyhogy a bűnt illetően semmit sem tehet velünk, ha mi nem akarjuk: zaklathat minket sok és különféle gondolattal, de a legkisebb bűnre sem kényszeríthet, mert az előbb mondott vér, a szeplőtelen Bárány vére erőssé tett és kihozott a szolgaságból minket. És mit tehet a világ velünk? Semmit. Sokféle üldözéssel, kínzással, gúnnyal, sértegetéssel és rágalommal verheti kívülről a testünket, de mit érez ebből Isten szolgája a lélek velejében? Semmit. A világ azon fáradozik, hogy sok szorongatással vegye körül, ő pedig örül, mert érzületét Istenbe vetette, akitől minden öröm származik. Azt választotta, hogy a megfeszített Krisztusért mindent elvisel, ezért annyira boldog, amennyire látja, hogy bűntelenül szenvedhet, hiszen ezzel egyre jobban hasonlóvá válik Őhozzá. Így tehát való igaz, hogy ezt a két ellenséget könnyen legyőzzük.

Hanem a harmadik, a saját testünk, azaz az érzékiségünk mint gonosz törvény mindig lázad a lélek ellen. Soha nem múlik el egy pillanat sem anélkül, hogy valamiképpen ne akarna rugdalózni Isten akarata ellen, azaz ne akarná elferdíteni az összes jó sugallatokat — melyeket Isten kegyessége küld a szívünkbe —, annyira, hogy semmi sem valósul meg azokból, ha hiszünk neki. És ezzel ellentétben az összes gonosz gondolatokat, melyek az ördögtől származnak — s melyeket Isten

1. Lásd a 47. és 195. leveleket a 125. és a 438. oldalon.

azért enged meg, hogy növekedjünk a tökéletességben és a kegyelemben, és nem azért, hogy vereséget szenvedjünk —, ez a gonosz érzéki szenvedély mind végre akarja hajtatni velünk. Röviden szólva ez az, ami megfoszt minket Istentől és szüntelen keserűségben tart ebben az életben. Jól fel kell tehát fegyverkeznünk ez ellen az ellenség ellen.

Azt akarom tehát, hogy mindegyiktek különböztesse meg magában a két részt, azaz az érzékiséget és az értelmet, és e kettő halálos ellensége legyen egymásnak. Az értelem fegyverezze fel magát a gyűlölet és a szeretet kardjával. És ezt a háborút ne lanyhán viselje, hanem erélyesen: törekedjék arra, hogy tökéletesen megölje az érzékiséget, mert valóban meg kell ölni azt, ami Isten ellen lázadva elveszi tőlünk a Kegyelem életét.

És néha ez az átkozott törvény egy nagy cselhez folyamodik, hogy annál nagyobb csapást mérjen ránk: elalszik és úgy mutatja, mintha meghalt volna és mi nem tapasztalunk semmiféle harcot magunkban; összes tetteink és gondolataink heves lángolással irányulnak Istenre, olyan édességgel, hogy úgy tűnik, az örök életet ízleljük. Ha azonban felhagyunk a harccal és letesszük a kardot és nem vagyunk serények gyakorlatainkban, az érzékiség nagyobb erővel ébred fel, mint valaha és olykor nyomorúságosan elbuktat minket.

Azt akarom tehát, fiaim, hogy úgy viseljétek ezt a háborút, mint akik sohasem akarnak békét, hanem mindig növelik a harcot az érzékiség ellen, mindig azt adván neki, ami nincs tetszésére és soha bele nem egyezve abba, amit kedvel. A lelkiismeret kutyája ébressze fel ugatásával az értelmet, és a legkisebb gondolat se távozzon a szívből anélkül, hogy az értelem meg ne vizsgálja; és egyetlen bűnös indulat se kerülje el a dorgáló büntetést. Ez a nyomorult érzékiség legyen szolgáló és az értelem legyen úrnő, amint lennie kell.

Ha azonban hanyagok és lanyhák volnátok, soha nem győznétek le sem ezt az ellenséget, sem a másik kettőt. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy férfias lovagoknak láthassalak benneteket annak érdekében, hogy győztesek legyetek. Rajta hát, fiaim, ragadjátok meg ezt a kardot és soha ki ne engedjétek a szabad megfontolás kezéből mindhalálig, mert ellenségtek megmarad mindvégig, és Isten a javatokra hagyja meg, azért, hogy az erényeket verítékezve szerezzétek meg az Ő kegyelmének segítségével. Egyebet nem mondok.

Válaszolok a hozzám küldött leveledre, Pietro. Tökéletesen látni fogom, megvan-e benned a vágy, hogy elhagyd a házat és idejöjj, mert ha meg akarod ezt tenni, akkor teljes serénységgel törekedni fogsz arra, hogy elrendezd összes ügyeidet annak érdekében, hogy mindentől eloldottan kövesd a megfeszített Krisztust. Te azonban hanyag vagy, és nem ragadtad meg a fent mondott kardot, ezért a szent vágy, amelyet Isten adott neked, nem teljesül. Tudom jól, nem hiszed, hogy el akarlak hagyni, mert ez épp úgy a halálod lenne neked is és a többieknek is, amint minden nap újjászüllek benneteket Isten színe előtt a szüntelen imádsággal; és akinek nagyobb szüksége van erre, azt méginkább. Törekedj tehát arra, hogy megújulj. És ugyanezt mondom neked is, Stefano: serényen törekedj megszabadulni a világtól, és fuss Istenhez, aki kitárt karokkal vár téged. Jöjjetek azonnal!

A szent Egyház és VI. Orbán pápa az utóbbi időkben Isten jóságából a legked-

vezőbb híreket kapta. Ezzel a levéllel együtt küldök a Bakkalaureusnak[2] is egy levelet, melyből láthatjátok, miként kezdi árasztani Isten a kegyelmeit az Ő édes Menyasszonyára. És az Ő irgalmasságáért reménykedem abban, hogy ugyanígy napról napra megsokasítja majd ajándékait. Tudom, hogy igazsága nem hazudhat: megígérte, hogy szolgái sok szenvedésével, könnyek és veríték között mondott imádságai által megújítja Egyházát.

Ezért újra meghívlak titeket, hogy kitartóan zörgessünk irgalmasságának kapuján, mert ígérem nektek, ha kitartóan zörgetünk, megnyitnak nekünk. Mondjátok meg ezt a többi fiamnak is, és áldjátok meg őket a nevünkben.

A nagymama és Liza, és a szegény család összes többi tagja bátorít titeket Krisztusban...[3] Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Stefano, amikor jössz...[3] Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Kelt Rómában, 1378. január elsején.[4]

333. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

Ismerje meg tökéletlenségét és sirassa magát, amiért nem volt méltó a vértanúságra. Veszítse el a tejfogait, hogy a szenvedések kenyerével táplálkozhassék.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: kinőttél immár a gyermekkorból és férfias ember vagy, nem tejet ízlelsz, hanem kenyeret eszel. A gyermek ugyanis, aki tejjel táplálkozik, nem alkalmas arra, hogy csatába menjen, és nem találja örömét másban, csak hogy a hozzá hasonlókkal játszadozzon. Ugyanígy az az ember, aki önszeretetben él, nem örvendezik másban, csak a saját lelki és testi vigasztalásai tejének ízlelésében, és mint a gyermek, csak a hozzá hasonlók között találja meg örömét. De miután emberré lett és kiemelkedett az önmaga iránti gyengédségből és szeretetből, a szent vágy szájával kenyeret eszik, melyet a gyűlölet és a szeretet fogaival rág meg, és minél keményebb és penészesebb a kenyér, annál több örömöt talál benne. Ó mennyire boldognak tartja magát az ilyen lélek, amikor látja, hogy az ínye vérzik! Erős lett, és mint erős, az erősek társaságát keresi. Egészen éretten, megfontoltan és nem könnyelműen rohan a többiekkel együtt a csatába; és nem örvendezik más-

2. Angliai Vilmosnak.
3. Hiányos szöveg.
4. Sziénai időszámítás. Az egyetemes időszámítás szerint a levél 1379. január 1-én kelt.

1. Lásd a 330. levél 1. jegyzetét a 744. oldalon. Rajmund Píza és Genova között életveszélybe került a tengeren: az ellenpápa hívei csapdát állítottak neki. A levél erre válaszol.

ban, csak az igazságért való harcban. Öröme a szenvedés és az édes és szerelmes Pállal dicsekszik a sok szorongatásban, melyeket az igazságért szenved el. Az ilyenek visszautasították a tejet. Krisztus stigmái ragyognak bennük, miközben az Ő édes tanítását követik. Az ilyenek számára a viharos tenger is csendes, a keserűségben a legnagyobb édességet ízlelik, jelentéktelen és csekély áron mérhetetlen gazdagságot szereznek. A világ kínozza és széttépi őket, ők pedig csak tökéletesebben magukba térnek és egyesülnek Istennel; minél inkább üldözi őket a hazugság, annál inkább ujjonganak az igazságban: éhségben, ruhátlanságban, jogtalanságok, kínzások és sértegetések közepette mind tökéletesebben növekednek a halhatatlan eledeltől. Az isteni szeretet felöltözteti őket, mert elveszi tőlük az önszeretet mezítelenségét, azaz az erények hiányának mezítelenségét és a szégyenben és kínzásokban megtalálják dicsőségüket.

Az ilyenek penészes kenyeret esznek, de nem szárazat; ha ugyanis száraz volna, a fogak nem tudnák jól megrágni, legfeljebb csak nagy fáradsággal és csekély gyümölccsel. Belemártják tehát a kenyeret a megfeszített Krisztus vérébe az Ő oldalának forrásában; és ezért mint a szeretet részegei futnak, hogy a sok szorongatás penészes kenyerét elhelyezzék e drága vérben. Nem keresnek mást, csak azt, hogyan tudnák megadni Isten nevének a dicséretet és dicsőséget. És mivel látják, hogy a sok fáradság idején jobban bebizonyosodik az erény, és ha a lélek állja a próbát, nagyobb dicsőséget ad Istennek, ezért magukhoz ölelik a fáradalmakat; és teszik ezt azért is, mert a szenvedésben jobban hasonlóvá formálódhatnak a megfeszített Krisztushoz, mint az örömben.

Könnyek között keljünk fel tehát, drága és édes atyám, a hanyagság álmából, elismervén azokat a kegyelmeket és jótéteményeket, melyeket most és a múltban kaptál Istentől és Máriától, attól az édes Anyától, akit hangos szóval magasztalok azért a kegyelemért, melyet legújabban kaptál. Isten azt akarja, hogy ismerd meg ebben az ajándékban az Ő szeretetének tüzét, és ebben a szeretetben bőségesebben és tágabban hagyd el magad az Ő dicsőségére, valamint a szent Egyház és Krisztus igaz helyettese, VI. Orbán pápa felmagasztalására. Örvendezz és bízva bízzál az isteni gondviselésben és segítségben minden szolgai félelem nélkül; és ne az emberben, a magad lehetőségeiben reménykedj. Azt is akarta Ő, hogy megismerd a saját tökéletlenségedet: megmutatta neked, hogy még tejen élő kisgyermek vagy és nem férfi, aki kenyérrel táplálkozik. Ha látta volna, hogy vannak fogaid, kenyeret adott volna neked, mint a többi társaddal teszi. Nem talált még méltónak arra, hogy kiállj a csatatérre, hanem mint kisgyermeket, elkergettek onnan; te pedig szívesen elfutottál és vidámító ajándéknak tartottad azt, amit Isten a gyengeséged miatt engedett meg. Én haszontalan atyám, menynyire boldog lett volna a lelked és az enyém is, ha véreddel a vér szerelméért befalazhattál volna egy követ a szent Egyházba! Valóban van mit siratnunk, látván, hogy erényünk csekély volta miatt nem érdemeltük ki ezt a nagy jót.

Most tehát vessük ki a tejfogakat és törekedjünk megszerezni a gyűlölet és a szeretet erős fogait. Öltsük magunkra a szeretet páncélját a szentséges hit pajzsával együtt, és mint a felnőttek, fussunk a csatatérre és álljunk ott szilárdan, mellünkön és hátunkon egy-egy kereszttel, hogy meg ne futamodjunk; ha így megyünk oda, mint nagyok és felfegyverkezettek, akkor nem kergetnek el többé

a csatatérről minket. Hogy Isten megadja neked és nekem, és a többieknek ezt a kegyelmet, ezért ma kezdjük meg felajánlani a könnyeinket és édes, epedő vágyainkat, elismerve a legújabban kapott jótéteményeket és keseregve a tökéletlenségünk miatt, amely megfosztott minket ily nagy jótól.

Fojtsd bele magad a megfeszített Krisztus vérébe, fürödj meg a vérben, telj el a vérrel, részegülj meg a vértől, öltözz a vérbe, sirasd magad a vérben, örvendezz a vérben, növekedj és erősödj meg a vérben, veszítsd el a gyengeséget és a vakságot a szeplőtelen Bárány vérében, és rohanj a világossággal, mint férfias lovag, hogy Isten dicsőségét, a szent Egyház javát és a lelkek üdvösségét keresd a vérben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

334. — A PÁDUAI BONAVENTURA BÍBOROSNAK[1]

A lélek legfőbb erőssége Isten. Az Ő erősségét csak az alázatos és önmagát ismerő lélek birtokolja. A víciumok elgyengítik, az erények Istenhez kötik az embert.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Főtisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy erős és szilárd oszlopnak láthassalak annak érdekében, hogy erőtökkel és szilárdságtokkal te és a többiek megerősítsétek hitünket, felmagasztaljátok az igazságot és megszégyenítsétek a hazugságot, és kormányozzátok a szent Egyház hajóját, melyet a hazugság és szakadás viharos tengerének hullámai verdesnek. A szakadást ugyanis az önmagukat szerető, gonosz emberek keltették, kik nem hitet fenntartó szilárd oszlopok, hanem a méreg magvetői.

Azt akarom tehát, tisztelendő atyám, hogy szilárd, állhatatos és kitartó légy minden erényben, mert az erények teszik erőssé a lelket, eltávolítván tőle a víciumok gyengeségét, melyek elgyengítik, azaz szolgaságukba hajtják őt. Az igaz és királyi erények erősségére nem juttat el a világ gazdagsága, rangja és megbecsülése, de az egyházi rangok és önmagunk túlbecsülése sem, hanem egyedül csak az az ismeret, amellyel a lélek önmagát ismeri. Ebben az ismeretben látja, hogy nem önmagától, hanem Isten által létezik; megismeri a maga nyomorúságát és gyengeségét, hogy mily sok időt vesztegetett el és mennyit gazdagodhatott volna; de megismeri a világossággal a maga méltóságát és méltatlanságát is. Méltatlanságát testének burkában ismeri meg, amely a férgek eledele és a halál eledele. Egyenesen olyan, mint egy trágyával teli zsák, és mi mégis több örömöt találunk e rothadó zsák kielégítésében és az érzéki szeretethez való leereszkedés-

1. A címzett, Bonaventura Baduario Peraga, remete volt, VI. Orbán hívta Rómába és tette bibarossá. A levél 1379 elején készült.

ben, mint a lélek gazdagságában, melynek akkora a méltósága, hogy nagyobb nem is lehetne.

Látjuk ugyanis, hogy Isten szeretetének tüzétől kényszerítve akart megteremteni minket, és nem oktalan állatnak, nem is az angyalokhoz hasonlóknak, hanem a saját képére és hasonlatosságára. És hogy igazságát beteljesítse bennünk, azaz nekünk adja a célt, amire teremtett minket, és beteljesítse méltóságunkat, magára vette képmásunkat, amikor az istenség az emberségbe öltözött és újjáteremtett minket a Kegyelemre egyszülött Fiacskájának, az édes és szerelmes Igének vérében. Nem ezüsttel, hanem vérrel vásárolt vissza bennünket. Ezért a vér váltságdíja, mellyel értünk fizettek és az egyesülés, melyet Isten az emberben valósított meg, kinyilatkoztatja nekünk Isten irántunk való kimondhatatlan szerelmét és a méltóságunkat, melyet az első teremtésben kaptunk, mint mondtuk. Valóban béres tehát az az ember, aki oly hitvány, hogy a bűn igájába hajlik — amely bűn minden dolgok között a leghitványabb dolog, sőt valójában semmi —, és mint a vak nem látja, hogy olyanná válik, mint az, aminek szolgájává tette magát. Semmivé lesz tehát a bűn miatt, amely megfoszt minket a kegyelemtől és Istentől, aki Van. Az ilyen lélek nem önismeretének házában él, hanem azon kívül, és mint ostoba és őrült, a halálhoz tapad, valamint érzéki szeretetének sötétségéhez, ahonnan minden rossz származik; és elhagyta azt a fényt, amely Isten végtelen jóságának megismeréséből származik, jóllehet Isten nem tartozás miatt, hanem kegyelemből és szeretetből adott neki oly nagy méltóságot. Ha a világossággal megismerte volna önmagát, a hibáit látva megszerezné az igaz és tökéletes alázatosságot. Mert az a lélek, aki önmaga és Isten benne levő jósága ismeretének édes házában él, az a lélek alázatos: aki ugyanis nem létezik, az nem lehet kevély, ő pedig látja, mint mondtuk, hogy önmaga által nem létezik, csak Isten által. És ezért növekszik benne a szeretet tüze, Istennek tulajdonítván a létét és minden kegyelmet, ami a létre épül. És mivel látja, hogy az a méltatlan és gonosz törvény, amely mindig a lélek ellen lázad, oka annak, hogy akarata beleegyezik Isten és a vér gyümölcsének elvesztésébe, ezért azonnal megfogan benne a szent gyűlölet az érzékisége iránt, és minél inkább gyűlöli azt, annál inkább szereti az értelmét; és ezzel a világossággal és szeretettel eltávolodik attól, ami elgyengítette őt, és az igaz és királyi erények közvetítésével Istennel, a legfőbb erősséggel egyesül a szeretet érzülete által.

Való igaz tehát, hogy abban az ismeretben, amelyet az ember a mondott módon önmagáról birtokol, megszerzi az erősséget. És milyen erős lesz, drága atyám! Sem az ördög, sem a teremtmény nem képes őt elgyengíteni, míg egységben van Erősségével; és ettől az erősségtől senki sem szakíthatja el, ha ő maga nem akarja. A világ csatái és zaklatásai elgyengítik vajon ezt a lelket? Bizonyára nem; hanem csak jobban és nagyobb mértékben megerősítik, hiszen okot adnak neki arra, hogy nagyobb serénységgel meneküljön erősségéhez. Sőt az Isten iránti szeretetét is próbára teszik: vajon béres szeretettel szeret-e vagy sem. Azaz vajon csak a maga örömeért szeret-e, vagy úgy, hogy nem gyengítik el a teremtmények a sok üldözéssel, jogtalansággal, kínzással és rágalmakkal, sértegetésekkel és szidalmakkal, hanem csak eltávolítják minden olyan szeretettől, amely nem Istenben szereti a teremtményeket, és a türelem erényét igazolják benne. Semmi sem képes tehát

elgyengíteni az embert, bármilyen állapotban éljen is, ha ő maga nem akarja, azaz nem hagyja el a maga erősségét; mert sem az állapot, sem az idő nem szakíthat el minket Istentől, mert Ő nem az állapotokat, a helyeket és az időket nézi, hanem a szent és jó vágyat fogadja el.

Azt akarom tehát, hogy erős, szilárd és megingathatatlan oszlop légy az igaz és királyi erényekben és önismeretedben, annak érdekében, hogy egészen végre tudd hajtani a szent Egyházban a feladatot, melyre rendeltettél. Mert ha ezt nem tennéd meg, Isten nagyon sokat kérne számon tőled. És mennyire megszégyenülnél a halál végső pillanatában a legfőbb Bíró előtt, akinek szemei elől senki sem rejtőzhet el, mert a szív legkisebb gondolata is nyilvánvaló számára!

Ó drága atyám, ne aludjunk tovább most, amikor a virrasztás ideje van, hanem lobogó vággyal ismerjük meg önmagunkat és Isten bennünk lévő nagy jóságát, annak érdekében, hogy igaz munkásokként dolgozzunk a szent Egyház kertjében, mindegyikünk a neki juttatott munka szerint Isten dicsőségéért, a lelkek üdvösségéért, a szent Egyház megújulásáért valamint VI. Orbán pápa, a legfőbb és igaz főpap igazságának gyarapodásáért, igaz alázattal és türelemmel méltónak tartván magunkat a szenvedésre és a fáradozásra, és méltatlannak a gyümölcsre, mely a fáradságot követi. Fojtsuk bele gonosz akaratunkat a megfeszített Krisztus vérébe és kövessük az Ő édes tanítását. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

335. — CRISTOFANO KARTHAUZI SZERZETESNEK, A NÁPOLY MELLETTI SZENT MÁRTON-KOLOSTORBA[1]

Isten szolgáit az ördög az erény látszatával csalja lépre. Ismerje fel a kísértések és szenvedések kincsét. Minden megpróbáltatás Isten ajándéka, ne meneküljön előlük.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a Szentlélek tüzét és világosságát láthassam benned, amely világosság elűz minden sötétséget és amely tűz felemészt minden türelmetlenséget és minden — anyagiakban vagy lelkiekben megmutatkozó — önszeretetet. Azért vágyódom ezt a tüzet és világosságot látni benned, mert mint írtad, testi és lelki szenvedésekben és megpróbáltatásokban van részed, melyekhez ez a világosság szükséges.

És miért szükséges számunkra, drága atyám, ez a világosság? Azért, mert ez az értelem szemének látása. Amint ugyanis Isten látásában áll a mi boldogságunk,

1. A címzettről nincs adatunk. A levélből úgy tűnik, kolostort akart változtatni, s ebben kérte Katalin tanácsát.

úgy önmagunk és Isten bennünk lévő jóságának megismerésében kapjuk meg a Szentlélek kegyelmének világosságát, amely világosság és kegyelem megerősíti a lelket, és nagy vágyat és türelmet gyújt fel benne, hogy elviseljen minden betegséget, szorongatást és kísértést, amivel az emberek, az ördög vagy a saját érzékisége zaklatja. És nem akarja válogatni az időt a maga módján, hanem minden időt és állapotot, amit kap, tiszteletben tart, mint olyan személy, aki magára öltötte Isten édes és örök akaratát. Mert amint az ember az értelem szemét Isten akaratának megismerésére és meglátására fordította, valamint arra, hogy mit vár Ő tőlünk, azonnal meglátja, hogy nem keres és nem akar mást, csak a mi megszentelésünket. Mert ha Isten mást akart volna, nem adta volna nekünk egyszülött Fiacskáját, az Igét, a Fiú pedig nem adta volna nekünk az életét a szeretet akkora tüzével. A lélek tehát látja, hogy amit Isten ebben az életben megenged, akár testi betegséget, akár a lélek különféle kísértéseit, azt az ember javára engedi meg. Isten akaratának tulajdonít mindent, amit Isten a mi javunkra megenged: látja az ember, hogy az Ő gondviselése nélkül egyetlen falevél sem hull le a fáról.

Isten azért engedi meg a kísértéseket, hogy próbára tegye bennünk az erényt és növekedjünk a kegyelemben: nem azért, hogy legyőzöttek legyünk, hanem hogy győzzünk, és ne a saját erőnkben, hanem Isten segítségében bízzunk az édes Pál apostollal együtt mondva: „Mindenre képes leszek a megfeszített Krisztus által, aki bennem van és megerősít engem!" Ha így teszünk, az ördög lesz a vesztes, és a fegyver, mellyel legyőztük: önakaratunk levetkőzése és Isten akaratának magunkra öltése azzal az ítélettel, hogy amit Ő megenged számunkra, az a megszentelésünket szolgálja. Mert semmi más miatt nem szenved a lélek, csak a saját akarata miatt.

De ezt az ördög is látja, és mivel Isten szolgáit a túlságosan tág lelkiismerettel és azokkal a dolgokkal, melyekről látszik, hogy rosszak, nem tudja lépre csalni, az erény látszatával csalja lépre őket: rendetlen szégyent és aggályosságot ébreszt a lélekben, és azt mondja a betegnek: „Ha egészséges volnál, nagyon sok jót tehetnél!" Annak pedig, akit az ördög kísért és zaklat – bármiféle formában, gondolatok vagy képek által – ezt mondja, hogy a zaklatások kerülésére rávegye: „Ha nem volna részed ezekben, jobban tetszenél Istennek, és több békéje lenne elmédnek; a zsolozsmád és a többi gyakorlatod kedvesebb és értékesebb lenne Isten előtt!" Meg akarja győzni, hogy az ilyen gondolatok és heves küzdelmek miatt semmiféle beszédjében és cselekedetében sem találja kedvét az isteni jóság. És mivel az ördög akkor nyer a legtöbbet, ha zavart kelt Isten szolgáiban, ezért – minthogy a víciumokkal nem tudja lépre csalni – az erény látszatával csalja lépre őket.

Tudd meg tehát, drága atyám, hogy Isten csak azért engedi meg ezeket a küzdelmeket, hogy próbára tegye bennünk a kitartás, az erősség és a türelem erényét, melyek az önismeretből származnak. Mert a csatákban ismerem meg azt, hogy én nem létezem, mert ha volnék valami, megszabadítanám magam a lélek harcaitól és a test betegségeitől. Megszabadulhatunk azonban az akarattól, hogy ne adja beleegyezését; és ebben az akaratban találjuk meg Isten jóságát, aki kimondhatatlan szeretettel adta nekünk a szabad akaratot, amely meghatározója bűnnek és erénynek. Egy olyan úrnőt ugyanis, amilyen az akarat, sem az ördög, sem a te-

remtmény nem kényszeríthet jobban bűnre, mint ő maga akarja. Ezért az okos lélek, aki látja ezt, örül a csaták idején, mert látja, hogy Isten csak azért engedi meg azokat, hogy nagyobb és tökéletesebb erényre nevelje őt. Hiszen az erényt nem lehet mással bizonyítani, csak az ellentétével, és csak az ellentéte bizonyítja, hogy valóban erény-e. Amint az asszony, aki fiút fogant, míg meg nem szülte, nem láthatja igazán, milyen is az ő gyermeke, csak találgatja, ugyanúgy a lélek, ha nem szüli meg az erényeket a sok szenvedés próbájában — bárhonnan is érkezzenek, akár a test, akár az ördög, akár az emberek felől —, soha nem tudja meg, vannak-e erényei vagy nincsenek. Mert gyakran az a lélek, akit még nem tettek próbára az erényben, késznek mutatkozik Istenért mindent elviselni. És amikor Isten látja, hogy megfogant a lélekben ez a vágy, azonnal próbára teszi őt, hogy kipróbálja a lélek szeretetét: vajon hűséges szeretet-e, vagy a béres szeretete. A lélek pedig akkor állja ki a próbát, amikor hűségesnek bizonyul, azaz ugyanúgy mozdul a szorongatásra, mint a vigasztalásra. És mivel látja, hogy mindent Isten enged meg, annak örül, amije éppen van, mert akarata egy lett Isten akaratával. Ha azonban szolgának bizonyul, azaz a próbatét idején el akar futni a szenvedés elől, akkor béres és nem hűséges, ezért van oka arra, hogy javuljon.

Valóban az az igazság, hogy Isten mindent azért enged meg, hogy növekedjünk a kegyelemben és próbára tétessünk az erényben, miként mondtuk. Mert a lélek ezáltal jobban megismeri önmagát, és ebben az önismeretben megalázkodik és nem emelkedik fel a kevélységben: megtapasztalja magában Isten jóságát, megismervén, hogy Ő őrizte meg benne az akaratot, hogy ne adja beleegyezését az ördög általtásaiba és zaklatásaiba. Íme, ez Isten akarata, e célból enged meg mindent.

De mi az ördög gonosz akarata? Az, hogy kedvetlenséget, zavart és szomorúságot keltsen a lélekben és zaklassa a lelkiismeret ösztökéjével. Nem féktelen bűnnel kísért az ősi ellenség, nem a test sokféle zaklatásával és gerjedelmével, mert tudja, hogy ezekben nem esünk el, mivel az akarat elhatározta: inkább meghal, semhogy ezekbe beleegyezzen; hanem célja érdekében egy másik módhoz folyamodik, azaz bűnnek tünteti fel azt, ami nem bűn, mondván: „Cselekedeteidet és imádságaidat tiszta szívvel és elmével kellene végezned; és te mennyi tisztátalansággal végzed!" Azért mondja ezt, hogy elvegye a kedvet az imádságtól, és a lélek a kedvetlenségben és szomorúságban elhagyja az imádságot is, és minden jó és szent cselekedetét is. Mert az ördög csak arra figyel, miként tudná letétetni velünk a fegyvert, mellyel megvédhetjük magunkat, hiszen könnyebben harcol ellenünk, ha fegyvertelenek vagyunk.

A mi fegyverünk a szent imádság és az Isten édes és örök akaratában megalapozott szent gondolatok. Ebben az akaratban a lélek nem keresi önmagát önmagáért, hanem csak Istenért; a felebarátot is Istenért keresi, és Istent is Istenért — és nem a saját hasznáért —, amennyiben Ő a legfőbb és örök Jóság, aki méltó arra, hogy a lélek szeresse és szolgálja Őt. Így tehát szereti és szolgálja Őt minden időben és minden állapotban, ezért lelkének sziklavára biztonságban van. Égő és heves vággyal önmaga fölé emelkedik és ítéletet tart: szent öngyűlölettel méltónak ítéli magát a szenvedésekre és a harcokra, és méltatlannak a gyümölcsre, ami a szenvedésből következik. És alázatosságból méltatlannak tartja magát az elme

békéjére és nyugalmára és a kereszten örvendezik a megfeszített Krisztussal. El akar telni szenvedéssel, gyalázattal, jogtalanságokkal és sértegetésekkel, csak azért, hogy hasonlóvá formálódhasson a megfeszített Krisztushoz, mert látja hogy a lélek nem egyesülhet másképp a Teremtőjével, csak a szeretetben. Jézus Krisztus is szeretetből választotta ezt az életet, mint a lehető legjobbat és legtökéletesebbet, és ezért tanítja nekünk, hogy ez az élet, a fény és az igazság útja, mondván: „Én vagyok az út, az igazság és az élet; aki ezen az úton jár, nem téved el, hanem átmegy a fényre". És ezért Isten szolgái, követni akarván Őt, még ha lehetséges is lenne számukra, hogy szenvedés nélkül lépjenek ki ebből a világból, elkerüljék a poklot és megszerezzék a paradicsomot, nem akarnák. Sőt szenvedéssel akarnak kilépni ebből a világból, így akarják elkerülni a poklot és birtokba venni az örök életet, hogy hasonlóvá formálódhassanak szeretett Krisztusukhoz.

Ezért ha betegek, örülnek, mert látják, hogy megbünhődik a testük és az a gonosz törvény, mely mindig a lélek ellen lázad; és ha sötétség és harc van elméjükben, vagy az ördög zaklatja őket káromló gondolatokkal, hitetlenséggel, kétségbeeséssel vagy bármi más módon, igaz alázatossággal örvendenek, mert nem tartják méltónak magukat a békére. És nem törődnek a fáradalmakkal, csak arra figyelnek, hogy akaratuk erős sziklavárát megőrizzék, nehogy meghajoljon valamelyik érzésük előtt, mert tudják, hogy az akarat sziklavára Isten kegyelméből áll erősen, ezért nemcsak beleegyezésüket nem adják a rosszba, hanem fájdalom is csak a félelem miatt van bennük, hogy meg ne bántsák Istent.

Erre a fájdalomra azonban nagyon figyelj, azt akarom, mert úgy tűnik, az ördög sokat zaklat ezzel téged, sőt, minden szenvedésed ide vezethető vissza. És ezért tudd meg, hogy ennek a szenvedésnek is rendezettnek kell lennie, azaz alázatos önismeretre és Isten benned lévő jóságának (mely az akaratot őrzi benned) ismeretére kell alapulnia. És ily módon ez a szenvedés gyarapítani fog téged; gyarapítani fogja a lelkedet az erényben és nem emészt fel a kétségbeesésben: megszerzed belőle az alázatosság kicsinyke erényét az önismeret által, és a szeretet erényét Isten megismerése által; ez az a két szárny, mellyel a lélek az örök életbe repül. Nem volna helyes ugyanis, ha csak a megbántás miatti félelem volna benned és nem vegyülne hozzá az isteni irgalmasságba vetett remény. Hiszen nem is akar mást az ördög, mint hogy zavart és kétségbeesést keltsen, ami kiszárítja a lelket. Ez a zavar és szomorúság dobja el azt a fegyvert, amit a Szentlélek adott a léleknek, azaz az Isten akaratával megegyező akaratot; utána pedig tenni kezdi a saját akaratát annak látszata alatt, hogy jobban szolgál Istennek. Meg akar szabadulni a betegségtől és a lelki szenvedésektől, melyekben része volt és van, mondván: „Jobban és szabadabban fogom szolgálni a Teremtőmet!" Az ilyen megtéveszti önmagát és tévedése abból a rendetlen félelemből származik, melyet az ördög ébreszt benne, azért, hogy újra önakaratába öltöztesse a lelket. Ezért megszületik benne a türelmetlenség és elviselhetetlen lesz önmaga számára: a saját elképzelése és véleménye szerint akarja megválasztani az utakat és állapotokat, és nem úgy, amint Isten engedi neki.

Nem akarok tehát több zavart, szomorúságot és önakaratot, hanem öröm, a szeretet édes tüze és a Szentlélek világossága éljen benned férfias és nem félénk szívvel: öltsd magadra Isten édes és örök akaratát, hiszen Ő bocsátotta rád

mindazt a testi és lelki szenvedést, amit viseltél és viselsz, és mindezt megszentelésed érdekében tette és teszi, és különleges szeretettel és nem gyűlöletből ajándékozott meg ezekkel. Rajta hát, fegyverbe! Győzzük le ezt az ördögöt az Ő örök akaratával, és űzzük el a gondolatot gondolattal, azaz Isten szent gondolataival az ördög gondolatait.

És ha azt mondanád nekem: „Én nem tudok sem Istenre gondolni, sem az officiumot mondani, sem bármi jót tenni, annyira gyenge vagyok, és annyi ellentétes gondolat van elmémben!" – én azt felelem, hogy mégse hagyd abba, hanem a gyengeségben gyakorold a türelmet, mert ez annak a próbája. És az ördög gondolatai közepette foglalkozz az officiummal és Isten szent gondolataival, és ne azzal foglalkoztasd elmédet, hogy szembeszállsz az ördöggel, így akarván legyőzni őt. Ne tedd ezt, mert így csak többet foglalkozol az ördöggel. Hanem fontold meg, hogy mindez kívül van rajtad, és rajtad múlik, hogy kívül marad-e, mert csak az van benned, amivel az akarat egyetért. Ha nem egyezel bele, nem jönnek be a házba, csak kívül verik a kaput. A léleknek tehát résen kell lennie és nem szabad megragadnia az ördög nyilát, meg akarván sebesíteni őt, mert soha nem fogja megsebesíteni; azaz akarjon szembeszállni vele, de Isten akaratának valamint az önmaga iránti gyűlöletnek és megvetésnek nyilát ragadja meg és azzal verje őt, felelvén az ördögnek: „Ha az én Teremtőm azt akarja, hogy egész életemben ebben a szenvedésben és küzdelemben éljek, én kész vagyok ugyanezt akarni az Ő nevének dicséretére és dicsőségére". A kísértéseknek pedig mondja: „Köszöntelek titeket!" – és drága barátaiként fogadja őket, hiszen ezek okai és eszközei annak, hogy felkeljen a hanyagság álmából és eljusson az erényre.

Örülj tehát és ujjongj és légy kitartó mindhalálig. És inkább válaszd a halált, mint hogy változtass a helyen, ahová Isten meghívott. Öleld át inkább a keresztet, elrejtőzve Isten és a szenvedések közé, felnyitván az értelem szemét az érted feláldozott és beteljesedett Bárányra, hogy elégedett légy és megmaradj ott, ahová Isten helyezett és fog helyezni a következő időkben. Ezt kell tennünk, mert biztosan kell tudnunk, hogy oly módon hív és választ ki minket, ahogyan leginkább tetszhetünk neki. Ha így cselekszel, világosságot szerzel a világosságból, és a megfeszített Krisztusért viselt szenvedések örömödre lesznek, a világ örömeit és vigasztalásait pedig szenvedésnek fogod érezni; és így ebben az életben ízlelni kezded az örök élet előízét. Mert az a lélek legfőbb boldogsága az örök életben, hogy megerősödött és megszilárdult az örök Atya akaratában, ezért benne az isteni édességet ízleli.

Hanem ezt soha meg nem ízleli odafenn, ha előbb magára nem öltötte itt lenn, míg zarándokok és útonjárók vagyunk. De ha magára öltötte, akkor a kegyelem által Istent ízleli a szenvedésekben, az emlékezet megtelik a szeplőtelen Bárány vérével, az értelem kitárul és maga elé állítja Isten kimondhatatlan szeretetét, melyet a Fiú bölcsességében nyilatkoztatott ki nekünk. Ezért a szeretet, melyet a Szentlélek kegyességében talál meg, előzi az önszeretetet és a teremtett dolgok minden olyan szeretetét, amely nem Istenben van megalapozva.

Ne félj tehát, drága atyám, hanem örömmel viselj mindent, akár beteg, akár egészséges vagy, minden állapotban és minden időben, azért, hogy magadra

ölthesd az Ő akaratát. Hiszen mást nem vár most tőlünk, csak erős türelmet, erősséget és édes kitartást, amely kitartást akkor fogod birtokolni, ha elhatározod szívedben, hogy nem akarsz mást, csak szenvedést és fáradságot. És ezt követi majd a korona, mert a korona az erősségé és a kitartásé lesz. Az a lélek fogja megkapni, akit megvilágosított és betöltött a Szentlélek tüze: e vezető nélkül nem járhatunk; e vezetőt pedig megszerezhetjük vagy elveszíthetjük a fent mondott módon.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy a Szentlélek világosságát és hevét láthassam benned; és ezért imádkozom és fogok imádkozni a legfőbb és örök Igazsághoz, hogy töltsön el vele annyira tökéletesen, hogy felismerd a sok szorongatás és kísértés kincsét, melyet szeretetből bíztak a kezedre, hogy egyike légy a választottaknak és a boldog látásban elnyerhesd fáradalmaid jutalmát. Egyebet nem mondok. Ha Isten jóságának úgy tetszik, hogy Gorgona szigetén szolgálj, azt fogja tenni veled, ami számodra a legjobb. Most tehát légy elégedett, bárhol vagy és vigyázz, hitelt ne adj a testet kényeztető gyengédségnek és szánalomnak. Légy elégedett társaid és testvéreid életével, akik ugyanolyan testben élnek, mint te, és Istenük ugyanaz, mint a te Istened. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

336. — A MONTEPULCIÁNÓI SZENT ÁGNES-KOLOSTOR PRIORÁJÁNAK ÉS NŐVÉREINEK[1]

Minden erényt hálából gyakorolnak. A hála a szeretet szülötte. Isten iránti hálánkat a felebarát szolgálatával mutathatjuk meg.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám és Leányaim, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: hálával és elismeréssel vagytok Teremtőtök iránt, annak érdekében, hogy a jámborság forrása ki ne apadjon lelketekben, hanem a hálától növekedjen. Arra azonban ügyeljetek, hogy nem a szavak hálája az, amivel válaszolni kell (Istennek), hanem a szent és jó cselekedetek. Miben tudjátok hálátokat megmutatni? Abban, hogy megtartjátok Isten édes parancsait, és a parancsokon túl a tanácsokat is: lélekben is, gyakorlatilag is.

Ti a tanácsok útját választottátok, meg kell tehát tartanotok azokat mindhalálig. Máskülönben vétkeznétek. A hálás lélek azonban mindig megtartja a tanácsokat.

Mit ígértetek a fogadalom letételekor? Azt, hogy megtartjátok az engedelmességet, az önmegtartóztatást és az önkéntes szegénységet; ha ezeket nem tartanátok meg, kiszáradna bennetek a jámborság forrása.

1. Lásd a 26. levél 1. jegyzetét a 71. oldalon. A levél 1378 második felében készült.

Nagy szégyen egy szerzetesnőre nézve, ha van mit ajándékoznia. Nem szabad ennek megtörténnie, hanem testvéri szeretetben és jóakaratban kell élni minden nővérrel. Nem szabad tűrnie, hogy egyesek éhezzenek és szükséget szenvedjenek, ő pedig bővelkedjék. Aki hálás, az nem is tűri ezt, hanem segítségére és hasznára van a felebarátjának látván, hogy Istennek nem lehet hasznára. Hiszen Ő a mi Istenünk, akinek nincs szüksége ránk, és aki meg akarja mutatni háláját a Tőle kapottakért, az az Ő értelmes teremtménye felé mutatja meg, kiről látja, hogy Isten leginkább szereti őt. És mindenkor törekszik arra, hogy a felebarátjában megmutassa Isten iránti háláját.

Innen van az, hogy az összes erényeket hálából gyakorolják; azaz a szeretet tesz hálássá (ha megfogant a lélekben), hiszen a világosságban felismeri a lélek a Teremtője ajándékait magában. Mi teszi türelmessé, hogy türelemmel viselje a jogtalanságokat, rágalmakat és sértegetéseket a felebaráttól, a zaklatásokat és támadásokat az ördögtől? A hála. Mi fojtja meg a saját akaratát és hajtja őt a szent engedelmesség igájába? A hála. Mi tartatja meg vele a harmadik fogadalmat, az önmegtartóztatást? A hála, ami a fogadalom megtartása érdekében virrasztással, böjttel és alázatos, szüntelen imádsággal sanyargatja a testét. És az engedelmességgel megöli a saját akaratát, azért, hogy megtagadott testtel és megölt akarattal megtarthassa az önmegtartóztatást és ennek megtartásával megmutassa a hálját Istennek.

Így tehát az erények bizonyító jelei annak, hogy a lélek nem veszi tudatlanba, hogy Isten képére és hasonlatosságára teremtetett, az alázatos Bárány vérében pedig újjáteremtetett a Kegyelemre. És ugyanígy bizonyítják az erények azt is, hogy a lélek a Teremtője iránti legnagyobb hálával elismeri az összes jótéteményeket, ajándékokat és kegyelmeket, melyeket testben és lélekben kapott. Ekkor növekszik a szent vágy tüze a lélekben, hogy mindig Isten dicsőségét és a lelkek eledelét keresve táplálkozzék, viselvén a szenvedést mindhalálig. Ha hálátlan volna, nemcsak örömét nem találná abban, hogy Isten dicsőségéért szenvedhet, hanem ha csak egyetlen szalmaszál kerülne lábai elé, elviselhetetlenné válna önmaga számára is. Önmagát dicsőítené és a halál eledelével, azaz az önszeretettel táplálkozna, amiből a hálátlanság sarjad és megfosztja a kegyelemtől.

Ezért, megfontolván, mennyire veszedelmes ez az eledel, mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: hálával és elismeréssel vagytok azokért a mérhetetlen kegyelmekért, melyeket Teremtőtöktől kaptatok. És különösen most, hogy Őszentsége, Krisztus helyettese mindannyiatoknak szent búcsút engedélyezett, amely a lehető legnagyobb kegyelem, melyet ebben az életben kaphattok. Hálásnak kell tehát lennetek Isten iránt, szeretvén Őt teljes szívvel, minden közvetítő nélküli szomjas szeretettel; máskülönben ugyanis szeretetetek nem volna sem jó, sem őszinte. És azt akarom, hogy a Szentatya iránt is legyetek hálásak és viszonozzátok jóságát alázatos és szüntelen imádsággal: tartozunk neki ezzel, részben mert ő a mi atyánk, részben a tőle kapott kegyelemért, részben a nagy szükség miatt, melyben most látjuk. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

337. — A FIRENZEI NÉP ÉS KÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETÉRT FELELŐS URAINAK ÉS AZ IGAZSÁGOSSÁG ZÁSZLÓSURÁNAK[1]

A hálátlanság forrása az önszeretet. A hálátlan ember elsősorban önmagának árt. Öltsék magukra az új embert, hogy megszabaduljanak a régi ember hálátlanságától. Támogassák a szent Egyházat és VI. Orbán pápát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: hálával és elismeréssel vagytok a kegyelmekért, melyeket Teremtőtöktől kaptatok. Ez a hála a jámborság forrását táplálja a lélekben, míg a hálátlanság kiszárítja azt. Illő tehát, hogy hálásak és elismerők legyünk Isten dicsőségére és a saját hasznunkra.

De nem látom, hogy hálásak lehetnénk, míg az érzéki szeretet régi ruháját viseljük magunkon. Az az ember ugyanis, aki érzéki szeretettel szereti önmagát, a régi embert veszi magára, melyet első atyánk Ádám és Éva annyira magára vett, hogy azt az egész emberi nem megérezte: nemcsak a jámborság forrása száradt ki bennük, hanem bezárult az örök élet, ahová senki sem léphetett be minden igazságunkkal együtt sem. Mi okozta ezt a nagy bajt? Az önszeretet. Az a szeretet, amely az embert hálátlanná teszi és a kevélységet szüli. Ádám is emiatt volt hálátlan az ártatlanságért és a hatalomért, melyet Isten adott neki, amikor urrá tette őt az összes értelem nélküli teremtmény fölött, ezért az összes állatok, melyeknek nevet adott, mint alárendeltek jöttek hozzá; miután azonban hálátlanságával megszegte Isten parancsát, lázadást talált az összes állatokban. És amint fellázadt Isten ellen, ugyanúgy lázadást talált önmagában is, mert lázadást kellett tapasztalnia a gyarló test gonosz törvényében, amely mindig a lélek ellen csatázik. Így tehát amíg valaki a régi emberbe van öltözve, nem lehet hálás sem Isten, sem a teremtmények iránt. Miből származik hálátlansága? Az önszeretetből. Ez veszi el a szeretet szeretetét, ez teszi kevéllyé az embert, hogy a jót, amit önmagában lát, önmagának és ne Istennek tulajdonítsa. Nem látja, hogy nincs léte, mert az önszeretet megvakította. Ha ugyanis látna, felismerné, hogy a lét és minden kegyelem, ami a létre épül — legyen testi vagy lelki kegyelem —, mind Istentől való, mert egyedül Isten az, aki Van. A hálátlan ember nem türelmes, mert elszakadt a felebarát szeretetétől és szerelmétől; reménye üres, mert önmagában bízik, emberi segítségben remél és nem isteni segítségben. Hite halott, hiszen nincsenek jó cselekedetei, a hit pedig cselekedetek nélkül halott. Ha alárendelt, akkor engedetlen, ha uralkodó, akkor igazságtalanul ítélkezik: szenvedélyből szolgáltat igazságot, ami nem igazságosság, hanem igaz-

1. A levél 1378 novembere után készült Rómában.

ságtalanság, hiszen vagy gyűlölet és megvetés vezérli, vagy az emberek kedvének keresése, vagy a bosszantásuk, vagy a saját haszna. Ebből látjuk, hogy minden dolgából hiányzik a szent igazságosság. Zsarnokokká válnak azok, akiknek a természet rendje szerint uralkodniuk kellene. Nem táplálják alattvalóikat igazságossággal és testvéri szeretettel a Köztársaság keblén, hanem hamisan és hazug módon mindegyikük a maga javát keresi és nem a közjót. Mindegyikük a maga hatalmát keresi és nem a város jó kormányzását és érdekét. De mint a vakok, nem látják a maguk vesztét: mert amikor azt hiszik, szereznek, épp akkor veszítenek, és amit birtokolnak, elhagyják olyan órában, amikor nem is gondolnak rá. Mindezeket láttuk és tapasztaltuk. Isten a maga isteni igazságossága miatt engedi meg ezt, azért, hogy megtisztítson minket a hálátlanságtól, elismerőkké tegyen és e vesszővel hatalmas keze alá alázzon minket. Ne legyen senki annyira ostoba, hogy azt higgye, hogy miközben a hálátlanságnak és tudatlanságnak ebben a vakságában él, megszerezheti vagy megőrizheti a kegyelmet, és önmagától birtokolhatja az uralmat . . .[2] hálátlanul, az érzékiségnek alávetett értelemmel. Nincs az a rossz, drága testvéreim, ami ebből a víciumból meg ne születne.

Szükségetek van tehát arra, hogy levessétek a régi embert, azaz az önszeretetet, melyből a hálátlanság származik, és magatokra öltsétek az új embert, Krisztust, az édes Jézust, azaz az Ő tanítását azáltal, hogy követitek az Ő nyomdokait. Ő az Atya iránti engedelmességből és a mi üdvösségünkért — hogy elégtételt adjon Ádám bűnéért —, épp az ellenkezőjét tette annak, amit Ádám tett. Ádám: engedetlenül, kevélyen és a kapott jótéteményekért hálátlanul az élvezetbe rohant, az édes és szerelmes Ige pedig engedelmesen, mint a szerelmes rohant a kereszt szégyenletes halálába. Magára véve emberségünket Istenemberré alázta magát, az Istenember pedig egészen a kereszt szégyenletes haláláig alázta magát, és így mint a mi közvetítőnk, elégtételt adott hálátlanságunk vétkéért. Magunkra kell tehát öltenünk ennek az új embernek tanítását: igaz és szent serénységgel magunkra kell öltenünk szeretetének érzületét, melyet oly nagy szeretettel mutatott meg nekünk. Mert ha az ember nem keményebb a sziklánál, nem hitvány és minden világosság és értelem nélküli béres, nem teheti, hogy ne szeressen, hiszen a szeretet természete az, hogy szeret, amikor szeretetet lát. Csakhogy az önszeretet felhője elvette tőlünk a világosságot, hogy semmit se lássunk; aki pedig nem lát, az nem ismer, aki nem ismer, az nem szeret, aki pedig nem szeret, az nem hálás. Világosságra van tehát szükségünk, hogy meglássuk a hibáinkat, valamint azt, mennyire szeret minket Isten és mi módon akarja, hogy megmutassuk iránta való szeretetünket.

Látjuk, hogy a felebarátot kaptuk közvetítő gyanánt, hogy feléje mutassuk meg Isten iránti szeretetünket: a legfőbb Jónak ugyanis nem tudunk hasznára lenni, ezért Ő mellénk adta a felebarátot, hogy általa bizonyítsuk szeretetünket, segítvén és támogatván őt tanáccsal és mindennel, amire állapotunk szerint lehetőségünk van. Olyan adósság ez, amit mindegyikünknek meg kell fizetnie; mint ahogy adósságunk az is, hogy engedelmesek legyünk a szent Egyház iránt, alávessük neki magunkat és segítsük mindennel, amivel tudjuk. Mert ha kötelességünk segíteni

2. Hiányos szöveg.

a szükségben lévő testvérünket, sokkal nagyobb kötelességünk ez anyánk, a szent Egyház és atyánk, a földi Krisztus iránt. Ezzel fogjuk megmutatni hálánkat, azt, hogy hálásak és elismerők vagyunk a kapott jótéteményekért és tápláljuk magunkban a jámborság forrását.

Erre a hálára hívlak meg titeket, mert úgy tűnik, mind ez ideig kevéssé voltatok hálásak. Ne tegyetek így, drága testvéreim, mert az isteni igazságosság vesszeje, mellyel vertek és vernek minket, még nem távozott felőlünk. Vegyétek emlékezetetekbe valamennyi elkövetett vétketeket, annak érdekében, hogy hálásak és elismerők legyetek és a jámborság forrása növekedjék bennetek. Ne csaljuk meg magunkat, édes testvéreim. Sok a mi vétkünk és gonoszságunk, melyeket Isten és a felebarát, valamit Krisztus helyettese és a szent Egyház ellen követtünk el, s melyeket nem takargathatunk a szent Egyház pásztorainak és szolgáinak hibáival, mert nem a ti dolgotok ezek megbüntetése, hanem a legfőbb Bíróé és az Ő helyetteséé. Bűneink ellenére, melyek nagy büntetést érdemelnének, ti most nagy irgalmasságban részesültetek: nagy jósággal visszahelyeztek benneteket a szent Egyház keblére és megkaphatjátok, ha akarjátok a vér gyümölcsét VI. Orbán pápától, az igaz főpaptól és Krisztus földi helyettesétől, aki megbocsátott nektek és nagy szeretettel feloldozott titeket, megadván amit kértetek. Nem úgy bánt veletek, mint olyan fiúkkal, akik megbántották atyjukat és fellázadtak ellene, hanem úgy, mintha sohasem bántottátok volna meg. Most pedig nagy szükségben látjátok őt, és nem hogy segítségére sietnétek, hanem arra sem figyeltek, amit megígértetek; ezzel nagy hálátlanságnak adjátok jelét. Ezért félek, hogy ha nem lesztek hálásak és elismerők, Isten nem engedi el a büntetést, melyet egymástól már a múltban is megkaptatok.[3]

Kérlek tehát benneteket a megfeszített Krisztus szerelmére és a magatok javára, hogy szívetek legyen szilárd és állhatatos és ne ingadozzék. Tartsátok erősen az igazságot, hogy VI. Orbán pápa a legfőbb és igaz főpap. Mutassátok meg, hogy hálásak és elismerők vagytok, és igazmondók, azaz valóra váltjátok, amit megígértetek a szent Egyház és atyánk megsegítésére. Meg fogjátok látni, javatokra lesz-e ez, vagy sem: hiszen a széthúzás elgyengített titeket, a világban pedig nagy veszedelmek vannak. Ily módon meg fogjátok őrizni városotokat és nem lesztek hálátlanok.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy hálásnak és elismerőnek láthassalak benneteket, megfontolván, hogy ez az az erény, ami táplálja a jámborság forrását, és ezzel hívhatjuk Istent, hogy növelje és sokasítsa bennünk kegyelmeit. Azt akarom tehát, hogy serényen mutassátok meg hálátokat, mint igaz fiak, mert nektek a szent Egyház igaz fiainak kell lennetek. Harcoljatok az igazságért és a szent hitért, és szórjátok szét és semmisítsétek meg azokat, akik gyalázzák a hitet. Ily módon lesztek hálásak és tisztultok meg vétkeitektől. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Szeressétek, szeressétek egymást, mert ha egymásnak rosszat tesztek, senki sem fog jót tenni nektek. Ne aludjatok tovább a hálátlanság ágyában, hanem legyetek hálával és elismeréssel a szent Egyház, valamint atyánk, VI. Orbán pápa iránt, hiszen tőlük van minden java-

3. Ti. a szethúzás és viszályok által.

tok; és őrizzétek meg a lelki és testi kegyelmek javait. Veszítsétek el az önszeretetet és éljetek kölcsönös szeretetben, az Ő szeretetében. Adjátok meg adósságtokat annak, akinek adósai vagytok. Bocsássátok meg tudatlanságomat, s hogy a lelketek üdvössége iránti szeretettől és az édes isteni jóságtól kényszerítve írtam nektek. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

338. — CAVALCABUOI ANDRÁS SZENÁTOR ÚRNAK[1]

Igazságos úrként a város egyetemes javával törődjék és ne a maga hasznára figyeljen. Az értelmet kövesse, hogy el ne veszítse a saját lelkének városát. Aki nem ura önmagának, az nem lehet igazságos ura másoknak sem.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus, szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal hogy láthassam: igaz úr vagy, azaz igazságosan gyakorlod a hatalmat, ami állapotodból következik, mindig megtartod a szent igazságosságot az értelmet követve, és nem követsz el igazságtalanságot azért, mert inkább akarsz tetszeni az embereknek, mint Istennek.

Nem látom azonban, hogy az ember birtokolhatná a szent igazságosság erényét mindaddig, míg meg nem szabadult minden önszeretettől és minden emberi tetszés keresésétől, mert az összes víciumok ezekből származnak: csak akkor bántjuk meg Istent, amikor a saját rendetlen vágyaink beteljesedését keressük, amikor az önszeretet Isten akarata ellenére vágyódik olyan dolgok után, melyeknek alapja a rendetlen öntetszelgésben van. És amint önmagában tetszeleg, ugyanúgy keresi a világ embereinek tetszését is, és Isten tetszésével nem törődik. Az ilyen lélekben nem lehet igazságosság, mert az ilyen lélek nem igaz. Olyan, amilyennek mondtuk, sőt még kegyetlen is, mert kapzsiság és bírvágy miatt, vagy az emberek kérésére felfalja a felebarátja testét. Ezért látjuk gyakran, hogy az ilyen csak a szegények felé tartja meg az igazságosságot, ami gyakran maga az igazságtalanság, a nagyok, azaz a tehetősek felé azonban nem. Mindez az önszeretetből és az öntetszelgésből következik. Nincs a lélekben igazság és ezért nem tartja meg az igaz és szent igazságosságot. Nincs szeme a lelkének városára, csak a nyomorúságos testre: csak azt keresi, mi módon tudná testét megörvendeztetni, ezért minden idejét bujaságban tölti, telve kevélységgel, pompa és hiúságok között, melyek a halálát okozzák. Szánandó lelkét pedig, amelynek olyan templomnak kellene lennie, melyben Isten lakik a kegyelem által, az ördög templomává teszi, és

1. A címzett, aki híres lombardiai családból származott, 1378–79-ben volt szienai szenátor. A levél 1379-ben, Rómában kelt.

e várost, amit az ő kezeire és uralkodására bíztak, alárendeli a bűnnek, ami semmi.[2] És értelem nélkül, mint a vak, nem látja sem a rosszat, sem a büntetést, ami a vétekből következik. Mert ha látná, inkább a halált választaná, mint hogy a világ bármi dolgáért megbántsa a Teremtőjét; sőt éberen őrködne, nehogy a lélek, melynek úrnőnek kell lennie, szolgáló legyen, és az érzékiség, melynek szolgálónak kell lennie, úrnő legyen. Ő azonban épp az ellenkezőjét teszi és nem törődik városával. És mivel nincs a szeme önmagán, azért sohasem lesz azon a városon sem, melynek urává tették. És ezért nem törődik az egész város egyetemes közjavával, hanem csak önmagával és a maga javával a saját haszna és kedve szerint.

Szükséges tehát, hogy igazak legyünk és igazságosan őrködjünk lelkünk városa felett, azaz szent és igaz istenfélelemben éljünk, mint az erények szerelmesei és a víciumok gyűlölői. Ily módon ízlelni fogjuk a megfeszített Krisztus vérét és ragyogni fog benned a szent és igaz igazságosság, mert igaz és jóságos ura leszel a saját lelkednek is, a felebarátodénak is; máskülönben nem.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy igaz úrnak láthassalak, azaz olyannak, aki igazságosan él, annak érdekében, hogy az értelem és az igazságosság érvényesüljön abban az állásban, ahol vagy. Drága testvérem, ne aludj tovább, hanem ébredj föl serényen az álomból! Térjünk magunkba, nem várva az időre, mert az idő sem vár ránk. Megfontolván, hogy az idő annyira rövid, hogy azt el sem tudjuk képzelni, azt akarnám, hogy szabaduljunk meg a kötöttségektől és tépjük szét a kötelet, mely fogva tart minket. Aki ugyanis megkötözött, az nem tud járni, nekünk pedig járnunk kell, követvén az erények útján a megfeszített Krisztust, aki út, igazság és élet, és aki rajta jár, nem jár sötétben, hanem fényen megy át. Szükséges tehát, hogy ezen az édes és egyenes úton járjunk.

Mivel fogjuk elvágni ezt a kötelet? A vícium gyűlöletének és az erény szerelmének kardjával, azáltal, hogy a szentgyónásban megszabadulunk tőle. És ennek eléréséért semmiféle fáradságot sem szabad terhesnek vagy keménynek érezni, mert nagyobb tehernek és fáradságnak kell éreznünk azt, hogy a lelkünk meg van kötözve, mint bármi fáradságot, amit a testünk visel. Ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, a fáradság miatt el ne mulaszd, hogy ide jöjj, ahol feloldozást kaphatsz.[3] Mindent megpróbáltam annak érdekében, hogy ettől a fáradságtól megkíméljelek, de főpapunk, VI. Orbán pápa azt mondta, hogy szívesebben látná, ha eljönnél, hiszen nem vagy túlságosan messze. És ezt nemcsak miattad kívánja így, hanem mások miatt is, nehogy könnyen beleessenek hasonló bűnbe, látván, hogy te fáradság nélkül kikerültél a bajból. „Ha eljön – mondta – minden kegyelmet megadok neki." Most tehát én azt mondom neked: az isteni jóság talán azért engedi meg, hogy Őszentségének ez legyen tetszésére, hogy jöveteled többféle módon is hasznodra váljék. Mert ha eljössz, feloldozást nyer a lelked, de az is lehet, hogy testedet megköti majd a szent Egyház szolgálata, amely szolgálat nagyon kedves Isten előtt, különösen ma, amikor a szent Egyház oly nagy szükségben van.

Kérlek, ne essék nehezedre a dolog, hanem azonnal jöjj, amint teheted; én

2. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.
3. A címzett interdiktum alatt volt.

pedig szünet nélkül, sürgetve fogok könyörögni és zörgetni Őszentsége kapuján. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Emlékezz a vérre, melyet a szeretet oly nagy tüze hintett érted. Tartsd távol magad a zsolozsmától és a szentmisétől,[4] nehogy bűnt bűnre halmozz. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

339. — A PERUGIAI NÉP ELÖLJÁRÓINAK ÉS KÖZÖSSÉGÉNEK[1]

A hálát nem elég szavakkal bizonygatni. Ha a szent Egyháznak és a pápának segítünk, önmagunkon segítünk, mégpedig lelkileg és anyagilag egyaránt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: segítségére vagytok a szükségben atyátoknak és önmagatoknak, hiszen rajta segítvén a saját üdvösségteken segítetek lelkileg és anyagilag egyaránt.

Lelkileg, hiszen amikor ezen az édes Menyasszonyon, a szent Egyházon és VI. Orbán pápán segítetek, megadjátok tartozástokat, melynek megadására mindannyian kötelezve vagyunk: ennek megadásával mutatjuk meg hálánkat és elismerésünket Istennek és neki mindazokért az ajándékokért, melyeket szüntelenül adott és ad. Ezeket az ajándékokat nem lehet összehasonlítani azokkal, melyeket mi adunk neki, mert amit ő ad, az olyan érték, ami örök életet ad nekünk: ezek a szent Egyház szentségei és a többi lelki ajándék, mely mind a vér erejéből érvényes és ad életet nekünk, ha a szentséges hit világosságával, valamint igaz és szent felkészültséggel fogadjuk őket; de máskülönben a halálunkat okozzák, nem az ajándékok, nem is az ajándékozó, hanem a mi rossz felkészültségünk miatt. És mindezeket ő szolgáltatja ki, és nélküle semmit sem kapnánk, mert nála vannak az alázatos Bárány vérének kulcsai, amely vért a szeretet oly nagy tüze hintette értünk. Így tehát ő végtelen értéket ad nekünk, ha mi a mondott felkészültséggel fogadjuk. Nekünk pedig, ha meg akarjuk adni tartozásunkat, véges dolgot kell adnunk, azaz segítenünk kell őt szükségében a mulandó javakkal (de segítenünk kell az alázatos imádsággal, a vággyal is), és szívbéli szeretettel kell odaadnunk anyagi javainkat, úgy, amint ezt egy fiúnak kell tennie az atyja felé. Látjátok tehát, hogy nem lehet összehasonlítani egyiket a másikkal, amint a végest sem lehet a végtelennel.

De anyagilag is segítünk magunkon is. Miért? Mert amikor lázadó fiakként

4. Az interdiktum ugyanis eltiltotta őt ezektől.

1. A levél 1378 november után, Rómában kelt.

engedetlenek voltunk iránta,[2] az atya jogosan fosztott meg minket az örökségtől; ám azután visszadta örökségünket és megbocsátotta a sértést, amit Isten ellen és ellene elkövettetek, kiterjesztette irgalmasságának szárnyait és segítségünkre jött testi és lelki szükségünkben. Hálásnak kell tehát lennünk annak érdekében, hogy a jámborság forrása növekedjék bennetek és ki ne száradjon.

Most van itt az ideje, hogy megmutassuk ezt a hálát, most, amikor látjuk, hogy meggyalázzák hitünket. Ha megtesszük, helyesen cselekszünk, mert megadjuk adósságunkat és engedelmesek leszünk, amely engedelmességből az életadó Kegyelem következik számunkra. Íme tehát, jót teszünk magunkkal lelkileg és segítünk az üdvösségünkön, hiszen a szent Egyház és a pápa iránti engedelmességben érvényesek az összes kegyelmek, melyeket ő szolgáltat ki nekünk. És ha nem tesszük meg, megfosztjuk magunkat a kegyelemtől és kárt okozunk önmagunknak és így vétkezünk.

Való igaz tehát, hogy ha atyánkon segítünk, önmagunkon segítünk; lelki és anyagi ajándékokra egyaránt értve ezt. Miért? Megmondom. Magatok is látjátok, micsoda terhet és erőfeszítést igényel a felkészülés az urak jövetelére;[3] mi pedig sok hibánk és széthúzásunk miatt gyengék vagyunk, mint az üveg. Ezért ha elpártolunk és nem segítünk atyánkon, veszélynek tesszük ki magunkat, hiszen elszakadván a mi erősségünktől, gyengék leszünk. Azzal ugyanis, hogy e jelen szükségben nem mutatjuk meg, hogy vele vagyunk, megmutatjuk azt, hogy ellene vagyunk amint az édes Igazság mondta: „Aki nincs velem, az ellenem van".[4] És okot szolgáltatunk arra, hogy a nagy szükségben, ami felé megyünk, ő majd ugyanazt adja vissza nekünk, amit tőlünk kap most. Afelől pedig ti is bizonyosak vagytok (hacsak nem vagytok tudatlanabbak másoknál), hogy a szent Egyház karja, jóllehet meggyengült, soha nem tört el; és a gyengeségből mindig megerősödve került ki ez a kar, és az is, aki rátámaszkodott.

Az isteni ítéletet is ki fogjuk hívni magunk ellen ezzel a nagy hálátlansággal; Isten ugyanis méltán haragudna ránk és fenyítene minket vesszejével, ha nem segítünk atyánkon, VI. Orbán pápán és a hitünkön, amelybe a gonosz, kegyetlen és rossz akaratú emberek elhintették, látjuk, a sötétség magvát. De a fény meg fogja szégyeníteni az ő sötétségüket, és az igazság az ő hazugságukat.

Ne késlekedjetek tovább, ne aludjatok a hanyagság álmában, hanem tegyétek meg serényen mindazt, amit megtehettek a szent Egyház javára! Mert ez a mi javunk is. Mindenkinek meg kell tennie azt, amire képes, hogy a haszon a mondott módon éppúgy a miénk is legyen, mint atyánké. Legyetek egészen férfiak és meg ne hátráljatok valamiféle szolgai félelem miatt, mert nincs helye itt más félelemnek, csak Isten szent félelmének. És ha mi igaz fiak leszünk és örökölni akarunk, akkor segíteni fogunk atyánkon és önmagunkon; és nemcsak anyagi javainkat, hanem életünket is odaadjuk, ha szükséges.

Én azonban úgy látom, a fagy betakarta szívünket és a vakság elhomályosította az értelem szemét, hogy ne érezzük és ne ismerjük fel a magunk kárát, amelyet

2. Perugia többször is fellázadt a pápa ellen. 1375-ben Firenze és Sziéna szövetségese volt. A békekötés anyagi jólétet is jelentett a városnak.
3. Talán Durazzo Károly és Anjou herceg átvonuló csapatainak pusztítására céloz.
4. Lk. 11, 23.

látunk, de mint ostobák, nem ismerjük fel sem a kárt, sem a kapott kegyelmeket, hiszen tetteink bizonysága szerint mindeddig nem segítettünk mással, csak szavakkal. A tettekben kell gyümölcsöt hoznunk és a gyümölcsből látni fogom, van-e bennetek szeretet és tisztelet a hitünk iránt, azaz segítetek-e a szent Egyház szükségében igaz és készséges engedelmességgel. Fonódjatok össze vele a megfeszített Krisztus szerelméért és utána ne féljetek a zsarnoktól. Mert az isteni segítség — mivel ti az Ő szerelméért segítettetek Menyasszonyán — meg fog szabadítani titeket. Nyissátok ki a szemeteket, drága testvéreim, az érzéki szeretet szenvedélye nélkül, hogy meglássátok a jót, ami abból következhet és következik is, hogy megadjuk adósságunkat; és a rosszat is, ami az ellenkezőjéből következnék, azaz Isten és az emberek részéről vár rátok, mint az igazságosság büntető vesszeje. Isten jóságától remélem, hogy fel fogja ismertetni veletek, mit kell tennetek, és megismervén megteszitek; azaz átölelitek a jót és elkerülitek a rosszat. Ezért én teljes szívemmel és egész érzületemmel fogok könyörögni Istenhez.

Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsássatok meg nekem, ha túlságosan terhetekre voltam szavaimmal. A szent Egyház szüksége és a ti üdvösségtek kényszerített rá. Alázattal nektek ajánlom magam. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

340. — TOSCANELLAI ÁGNES ASSZONYNAK, ISTEN NAGYON SZIGORÚ VEZEKLÉSBEN ÉLŐ SZOLGÁLÓJÁNAK[1]

Nem a vezeklésben kell alapot vetnünk, hanem az erényekben. Az erények alapját az igaz alázatosság völgyében kell kiásni. Mondjon le a saját vigasztalásairól és kövesse a megfeszített Krisztus tanítását akaratának megtagadásában.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: igaz és királyi alapot vetettél, melyre minden jó és nagy épület felállítható, anélkül, hogy bármiféle ellenszél földre dönthetné. Ne csodálkozz azon, hogy azt mondom, arra vágyom, hogy láthassam, amint igaz alapot vetsz: az ilyen beszédből úgy tűnik, mintha most kezdenénk építeni lelkünk városát.

Úgy tűnik, hosszú ideje készülünk lerakni ezt az alapot, jóllehet, megvallom, én magam még sohasem tettem meg, de az ok, amiért azt mondom, kezdjük el lerakni, az, hogy a léleknek minden nap újra kell kezdenie ezt az alapozást. Miután láttuk, hogy szükségünk van erre az alapra, most lássuk, hol, hogyan és miben kell leraknunk.

1. Toscanella (ma Tuscania) városa Sziénától 110 km-re DK-re, a Bolsenai-tótól D-re van. A levél Rómában készült, 1378 novembere után. A címzettről nincs adatunk.

Megmondom neked. A hely önmagunk igaz ismerete, amely ismeretet az igaz alázatosság völgyében ásunk ki. És hogyan? Úgy, hogy a rendetlen szeretet érzületét, azt a földet, amely ránehezedik a lélekre, felássuk a gyűlölet kezével a szentséges hit világosságánál, és feltöltjük a szeretet kezével az igaz és királyi erények szikláival, tüzes és szent vággyal.

És mit helyezünk föléje? Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének éhségét, megtanulván ezt az alázatos és szeplőtelen Báránytól, tanításának követése által, amely tanítás nem oktat minket másra, csak arra, hogy szeressük Őt mindenek felett, a felebarátot pedig, mint önmagunkat. És ezért az okos lélek — aki a mondott módon alapot vetett a szent önismeretben, melyben megismerte Isten nagy jóságát és irántunk való kimondhatatlan szerelmét —, szereti Őt és mindazt, amit Ő szeret, azaz szereti az értelmes teremtményt; és ezért azonnal elhelyezkedik a szent vágy asztalánál, hogy eledelként vegye magához a lelkeket, megölje a saját akaratát és az erényekbe öltözzék Isten dicsőségére.

És ezt az akaratot nem szabad csak félig megölni, hanem meg kell ölni egészen. Tudod, mikor öljük meg félig? Amikor a lélek elvágja érzületét a mulandó dolgoktól, azaz levágja magáról az érzéki szeretetet és megteszi Isten akaratát, aki azt akarja, hogy szabaduljunk meg ezektől. Ez az akarat félig halott, mert ebben meghalt; de félig él, mégpedig a lelki dolgokban, ugyanis keresi a maga lelki vigasztalásait, és nem Isten akarata, hanem a saját kedve szerint válogatja az időt, a helyet és a vigasztalásokat, amit nem szabad tennünk. Sőt, egyszerű és szabad szívvel kell szolgálnunk a Teremtőnket, Őrá hagyván, hogy válassza meg a maga módján az időt, a helyet és a vigasztalásokat. Hiszen Ő az orvos és mi vagyunk a betegek, ezért úgy kell fogadnunk és elvennünk az orvosságot, ahogyan Ő adja. Valóban oktalan és ostoba az a lélek, aki a maga módján akar eljárni ebben. Mintha csak azt tartaná, hogy többet tud Istennél, és nem is veszi észre. Azért van ez így, mert elfátyolozza magát a látszattal, hogy a maga módján jobban tetszésére lehet Istennek, mint azon a módon, amit Isten enged neki. Ily módon gyakran a legnagyobb tévedésekbe esik. És honnan van az, hogy az akarat eleven marad ebben a dologban? Abból az alapból, melyet a saját vigasztalásai iránti szeretetbe vetett.

Egyesek a látomásokra és kinyilatkoztatásokra építenek, melyekben nagy örömüket találják, ha részesednek bennük, de ha nem, akkor szenvednek. Ez nem jó alap. Mert gyakran hisszük, hogy Istentől jönnek azok a dolgok, amelyek az ördögtől valók. Az ördög ugyanis azzal a horoggal fog meg, melynek fogadására alkalmasabbnak lát minket. Isten pedig egyszer sok vigasztalást ad az elmének — nem azért, hogy ezekbe vessük az alapvető érzületet, hanem, hogy jobban figyeljünk az ajándékozó érzületére, mint az ajándékra —, és máskor nem adja ezeket, hanem mást ad: kemény és sok csatát, sötétséget és terméketlen elmét, ami miatt a lélek a legnagyobb szenvedések közepette úgy érzi, meg van fosztva Istentől, pedig csak attól van megfosztva, amit szeret. És Isten ezt azért engedi meg, hogy kiemelje a tökéletlenségből és eljuttassa a tökéletességre, azaz hogy megszabadítsa a kinyilatkozásokat kívánó akarattól és a szent vágy asztalánál táplálja, amelybe minden alapját vetnie kell.

Vannak sokan mások, kik a vezeklésben tévednek meg. Ez akkor történik,

amikor az ember az alapvető érzületet a vezeklésbe veti, és abban, amiben sanyargatnia kell a testét és meg kell ölnie az akaratát, jobban figyel a test megölésére, mint az akarat megölésére; és akkora szeretettel végzi a vezeklést, hogy úgy tűnik számára, vezeklés nélkül nem is birtokolhatja Istent. Ez az alap nem elegendő ahhoz, hogy nagy épületet emeljünk rá, sőt nagyon káros és veszedelmes a lélek számára. És ezért nem alapként kell elhelyezni, hanem fal gyanánt, és az alapvető érzületet a szeretet édes érzületébe kell vetni, valamint a lélek belső erényeibe, melyek nem veszíthetők el sem hely, sem idő, sem a teremtmények miatt, ha mi magunk nem akarjuk. A vezeklést eszközként kell megragadni és nem alapvető érzületként: az erények gyarapítására kell használnunk és nem a test megölésére. Aki másként tesz, nagyon megcsalja önmagát. Jól kell tudnia a léleknek, hogy a vezeklést az időben végzi, azaz nem végezheti mindig úgy, ahogy elkezdte, mert amit az egyik időben megtehet a test sanyargatására és öldöklésére, azt a másikban nem teheti meg; és mivel nem teheti, szenved és olyannak látja magát, mint akit Isten elvetett. Elméjében sötétség van, mert elvétetett tőle az, ami számára a világosság és a vigasztalás volt. Azért van ez, mert a vezeklésbe vetette alapját.

Az ilyenek sokat fáradoznak, de kevés a gyümölcsük. Hajlamosak a zúgolódásra és azok elítélésére, akik nem a vezeklés útján járnak, mert azt akarnák, hogy mindenkit ugyanazon az úton lássanak, melyen ők járnak. És nem veszik észre, hogy a Szentléleknek akarnak törvényt szabni, aki különböző módokon hív és vezet minket; kit a vezeklés útján, kit más módon, kitől keveset, kitől sokat kíván a természet lehetőségei szerint; és van, akit egyedül csak az izzó vágy által vezet. És ők azok, akik igen gazdagon, egészen megvilágosítottan, szabadon és szenvedés nélkül futnak, mert akaratuk halott. Nem ítélkeznek, hanem örülnek, amikor Isten szolgáiban a különféle módokat látják, mert látják, hogy a mi örök Atyánk házában sok lakás van és neki van miből adnia.

Az ilyenek nem szenvednek a vigasztalásoktól való megfosztottság miatt, sőt örvendeznek szent öngyűlölettel, mert méltónak tartják magukat a szenvedésre és méltatlannak a gyümölcsre, ami a szenvedésből következik. Nem keresik önmagukat önmagukért, hanem Istenért; Istent sem a saját hasznukért keresik, hanem az Ő jóságáért, azért, mert méltó a szeretetre; a felebarátot pedig úgy szeretik, amint Ő megparancsolta: meglátták a hit világosságánál, hogy Isten kimondhatatlanul szereti őt és ők is ezért szeretik. Ebben az életben megízlelik az örök élet előízét, mert akaratuk egészen meghalt: nemcsak félig, hanem lelki és testi dolgokban egyaránt.

Ó legdrágább nővérem, ne hidd és ne gondold, hogy én megvetem a testi vezeklést! Sőt ajánlom, amennyiben a mondott módon eszközként használjuk és nem alapvető érzületként. Máskülönben nagyon megcsalnánk magunkat. Önmagunk és Isten megismerésébe kell tehát alapot vetnünk; egészen őszintén és szabadon kell a szentséges kereszt asztalához futnunk, ahol meg fogjuk találni az isteni szeretet tüzét; és mint éhezőknek kell magunkhoz vennünk Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének eledelét, eltelve gyalázatokkal, sértegetésekkel, jogtalansággal és tűréssel mindhalálig. Ily módon fogjuk követni a megfeszített Krisztus tanítását, aki út, igazság és élet, és aki rajta jár, nem jár sötétben, hanem eljut a fényre. És valóban világosság Ő, mert aki követi az Ő tanítását, az megkapja

a Kegyelem világosságát és megszabadul az önszeretet és a tudatlanság sötétségétől: fényt kap, azaz természetfölötti világosságot, amely világosságban meglátja és megismeri, hol kell alapot vetnie, és miután alapot vetett, felépíti rá lelkének városát. Nagy okossággal látja, mi az, ami akadályozza a tökéletességét, és ezért egészen elveti azt magától; és magához öleli és szorítja azt, ami megőrzi és növeli tökéletességét. Az isteni szeretet tüzében kitágult szívvel és érzülettel nem gondol magára, csak arra, mi módon tetszhetne jobban Istennek az Ő dicsőségét és a lelkek üdvösségét keresve. És mivel látja, hogy élő akarattal erre nem képes, ezért arra törekszik, hogy mindenben megölje és megfojtsa ezt az akaratot és sanyargassa a testét, annyira, hogy úgy tűnik, semmi mással sem törődik, csak hogy az erényekbe öltözzön. Ezért ha vigasztalásban van része Istentől vagy Isten által a teremtményektől, megalázkodik, hálával fogadja és méltatlannak ítéli magát rá; és ha szorongatásban, sötétségben és kísértések között van elméje, türelemmel és szeretettel fogadja ezt is, tudván, hogy amit Isten megenged, bármi legyen az, azt Ő szeretetből adja, azért, hogy elvezesse a tökéletes állapotba, amelyre annyira vágyik. Ha akár engedelmességből, akár mert nem képes tovább folytatni, el kell hagynia a vezeklést, amit a test öldöklésééért végzett, nem veszíti el békéjét, nem háborog és nincs keserűség elméjében; hiszen alapját nem a vezeklésbe vetette, hanem az erények érzületébe, és ezért nem szenved.

Épp ellenkezőleg tesznek azok, akik a vezeklésben vannak megalapozva, mert akaratuk eleven és nem halott, és ezért elviselhetetlen szenvedést éreznek, amikor nem folytathatják a vezeklést, amikor elhagyni kényszerülnek azt; azaz amikor a természet gyengesége miatt nem folytathatják azt, amit elkezdtek, türelmetlenek lesznek önmagukkal szemben és megutálják azt, ami akadályozza őket. És miközben a tökéletességre akartak eljutni, tökéletlenek lesznek.

A mi igaz és legfőbb alapunk tehát, drága leányom, ne a tökéletlen, hanem a tökéletes dologban legyen, azaz önmagunk igaz ismeretében, és a szent vágyban, amint mondtuk: a szent és igaz vágy asztalánál táplálkozzunk, eltelvén az alázatos Bárány gyalázatával. Másként ugyanis nem tudunk alázatos és szüntelen imádsággal sírni az emberi nem halott fiucskája felett, és nem tudunk sírni a szent Egyház misztikus testéért sem, melyet ma annyi szorongatás közepette látunk.

Látván, hogy számunkra — ha dolgozni akarunk magunkban és másokban — ez az édes alap a legjobb, mondtam, hogy látni vágyom, amint igaz és királyi alapot raksz le, azért, hogy ráépíthessük az igaz erényeket. És a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, így cselekedj; és ne akard a kevés világosság miatt megölni a testedet, hanem öld meg inkább az akaratodat egészen, hogy ne keressen és ne akarjon mást, csak azt, amit Isten akar a maga módján és nem a tiéden. Egyebet nem mondok.

Amint üzented, a Szentsírhoz készülsz. Úgy látom, ez az idő nem erre való. Azt hiszem, Isten édes akarata inkább az, hogy ne mozdulj, hanem szüntelenül, szívbéli fájdalommal kiáltozz az Ő színe előtt, nagy keserűséggel látva a nyomorult bűnt, amellyel megbántják Őt, és különösen a szakadást, melyet a hitünket meggyalázó, gonosz emberek keltettek, azt állítván, hogy VI. Orbán pápa nem igazi pápa. Aki pedig a legfőbb és igaz főpap és Krisztus helyettese: így vallom ezt Isten színe és az emberek előtt. Fürödj meg a szeretet oly nagy tüzével értünk

hintett vérben; és bocsáss meg nekem, ha túl vakmerően beszéltem. Imádkozz Istenhez a földi Krisztusért és értem, hogy adja meg nekem a kegyelmet, mely által életemet adhatom az Ő édes igazságáért. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

341. — ANGELÓNAK, CASTELLO VÁLASZTOTT PÜSPÖKÉNEK[1]

A világosság teszi éretté és rendezetté az embert mindenben. Semmiféle szolgai félelem ne tartsa vissza attól, hogy megadja tartozását Istennek, a felebarátjának és önmagának. Erre kapott meghívást Istentől a püspökké választással.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és legtökéletesebb világosságtól megvilágosítottan láthassalak, annak érdekében, hogy Isten világosságában meglásd a világosságot; mert látván, ismerni fogod az Ő igazságát, és ismervén, meg fogod szeretni és jegyese leszel az igazságnak.

E világosság nélkül sötétben fogunk járni, hűtlen és nem hűséges jegyesei leszünk az igazságnak, mert e világosság az az eszköz, ami hűségessé teszi a lelket: eltávolítja érzékiségének hazugságától és a megfeszített Krisztus tanításában futtatja, aki maga az igazság; általa lesz a szív érett, szilárd és megingathatatlan, azt mondva ezzel, hogy a nehézségekben nem indul türelmetlenségre és a vigasztalásokban rendetlen örömre, hanem mindenben rendezett és szokásaiban megfontolt. Minden cselekedetét okosan és a nagy megkülönböztetés világosságával végzi. És amint okosan cselekszik, úgy okosan beszél és okosan hallgat, és nagyobb örömöt talál a szükséges dolgok meghallgatásában, mint a szükségtelen beszédben. Miért van ez? Mert a világossággal meglátta a világosságban, hogy a mi édes örök Istenünk a kevés szóban és a sok cselekedetben gyönyörködik. Világosság nélkül ezt nem ismerte volna fel, és ezért az ellenkezőjét tette volna sokat beszélve és

1. A castellói püspök valójában Velence püspöke. Azért nevezik így, mert székesegyháza a Rialto-szigeten levő S. Pietro di Castello-templom.
A címzett, Angelo Correr 1379-ben lett castellói püspök. Tíz év múlva konstantinápolyi pátriárka, 1405-ben bíboros, majd 1406-ban (VII. Ince halála után) pápa lett. A XII. Gergely nevet vette fel. Az egyházszakadást úgy kívánta megszüntetni, hogy felajánlotta: ha XIII. Benedek ellenpápa (lásd a 284. levél 1. jegyezetét) visszalép, ő is lemond a pápaságról és így lehetőség nyílik egy új választásra. Az ellenpápa azonban nem volt hajlandó erre, így végül is XII. Gergely a Konstanzi zsinaton mondott le (1415). Ezután mint portói bíboros és pápai legátus tevékenykedett egészen 1417. szept. 18-án bekövetkezett haláláig. Katalint nagyon tisztelte és szerette, sokat tett szenttéavatásának előmozdításáért. Haláláig nyakában viselte ereklyeként Katalin egy fogát. E levelet közvetlenül püspökké választása után kapta Katalintól, még mielőtt a pápai kinevezést megkapta volna.

keveset cselekedve. Szíve a szél játékszere volna, mert a vidámságban üres és könnyelmű, a szorongatásban rendetlenül szomorú volna.

Minden rosszra kész az, aki meg van fosztva ettől a világosságtól: és ugyanígy, aki az örök Igazság világosságában meglátta a világosságot, az kész és alkalmas arra, hogy eljusson a nagy tökéletességre; és el is jut oda, ha serényen, szent öngyűlölettel és az erény szerelmével éli életét. Máskülönben nem, sőt egészen tökéletlen és romlott lenne élete, és romlott lenne minden cselekedete: az értelemből szolgáló lenne, és az érzékiségből úrnő, és mindabból, amit Isten ad neki, halált merítene. Bármilyen állapotban is élne, nem adná meg tartozását sem a felebarátnak, sem önmagának: azaz nem adná meg Istennek a dicsőséget azáltal, hogy szereti Őt egyszerű szívvel, minden önmagára való tekintet nélkül, egyedül csak azért, mert Ő a legfőbb, örök Jóság, aki méltó a szeretetre; nem adná meg önmagának a gyűlöletet, amellyel tartozik gyűlölni érzékiségét jelen és múltbeli bűneiért, igaz önmegvetéssel jobban fájlalván Isten megbántását, mint a saját szenvedését, ami a bűnből következik; és nem adná meg a felebarátnak a jó akaratot azáltal, hogy úgy szereti őt, mint önmagát, segíti és szolgálja őt mindennel, amivel teheti, hogy kiragadja az ördögök kezeiből. Nem táplálná magát Isten dicsőségével és a lelkek üdvösségével a tüzes vágy asztalánál, pedig Isten elvárja, hogy szüntelenül ott álljunk és magunkhoz vegyük ezt az eledelt.

Leginkább a szent Egyház pásztorainak kell ezt keresniük, akikre Isten a lelkek gondját bízta. Igaz pásztoroknak kell lenniük, olyanoknak, akik a jó és szent pásztort követik, aki életét adta a bárányaiért, és a kereszt kínjával teljesítette az Atya parancsát és a mi üdvösségünket. Nem tért ki a munka elől fáradság miatt, és üdvösségünkre irányuló vágya nem lassult sem az ördög, sem a zsidók szava – akik azt kiáltották: „Szállj le a keresztről!" –, sem a mi hálátlanságunk miatt. Nekünk az Ő nyomdokait kell követnünk. Erre hívlak meg, drága atyám.

Isten az imént állított téged a szent Egyház kertjébe: vállaidra tette a lelkek terhét, hogy úgy cselekedj, mint az édes és szent pásztorok cselekedtek azokban az ősi időkben, amikor Isten egyháza bővelkedett erényes emberekben; akik az értelem világosságával szemlélték magukat az igazságban és nem törődtek élvezetekkel, gazdagsággal, díszített házakkal, sok fiatal hölggyel és kövér lovakkal, mint ma teszik azok, akik annyira elmerültek ezekben és a többi bűnben, hogy a lelkekkel nem törődnek. Mondom, ők nem így tettek, hanem értelmük tárgya a megfeszített Krisztus volt, és megismervén a világossággal ennek az édes Igének éhségét, amely üdvösségünk iránt volt benne, megszerették ezt az éhséget, annyira és oly módon, hogy nagy örömmel szenvedtek és adták oda az életüket. Családjuk a szegények voltak, gazdagságuk pedig Isten dicsősége, a báránykák üdvössége és a szent Egyház felmagasztalása. Szüntelenül felajánlották Isten előtt édes, szerelmes és gyötrelmes vágyaikat, miközben a bárányaiknak a szent és jó élet példájának tanítását adták. Ha növekedett a rangjuk, nem fuvalkodtak fel a kevélységtől, hanem tökéletesebben megalázták magukat, mert a világosság arra indította őket, hogy meghajtsák a fejüket: ismerték a súlyt és a terhet, amit magukra vettek a lelkek gondjával.

Most van ennek ideje, mert a szükség nagyobb, mint valaha, mint a legnagyobb időkben. Ma Isten Egyházát épp úgy elárasztották a víciumok, mint a világot,

és annyira megfertőzték, hogy nem hajthatjuk le máshová a fejünket, csak a megfeszített Krisztusra. Nem akarom, hogy lanyhuljon benned a szent vágy — melynek benned kellett és kell lennie —, arra vonatkozóan, hogy megadd a tartozásodat szolgálatodban; ne lanyhuljon az ördög áltatása miatt, aki úgy akarja láttatni, hogy legjobb volna a többiekhez hasonlóan cselekedni, vagy hogy nem alkalmas most az idő arra, hogy alattvalóid víciumait javítsd, különösen a tisztátalanságot és a pénzsóvárságot, melyet megtalálsz a klerikusokban. Kifejezetten ördög lennél, ha eltérnél Isten akaratától és megegyeznél az ördögével. Ne figyelj a teremtmények szavára, ha azt mondják neked: „Szállj le erről a keresztről, nem kell annyit gyötrődni, mert csak szenvedés és halál következik majd belőle! Ha engedsz alattvalóidnak, hinni fognak neked és békességben birtokolhatod azt, ami a tiéd." A szent félelem válaszoljon azonban a szolgai félelemnek és azoknak az embereknek, akik ilyen szavakkal ijesztgetik az érzékiséget: „Hát nem vagyok én halandó? Nem tudok megszabadulni ettől a haláltól? De bizony, a feltámadás napján. Az örök halálon azonban, amely azt követné, ha rátok hallgatnék, soha nem tudnék változtatni; és a feltámadás napján még hozzájárulna a testi gyötrelem. Jobb nekem tehát, ha leteszem az életemet és követem a megfeszített Krisztust, és eleven hittel hiszem az igazságban, hogy általa mindenre képes leszek."

Nem akarom, hogy hálátlanságuk miatt szent vágyad alábbhagyjon, hanem légy segítségükre és javítsd az életüket, amennyire lehetőséged van rá.

Légy igaz és tökéletes kertész, aki kigyomlálja a víciumokat és elülteti az erényeket ebben a kertben: Isten épp most ismét meghívott és erre rendelt téged. Légy tehát egészen férfias tartozásaid megadásában. Biztos vagyok benne, hogy ha lesz igaz világosságod, tökéletesen meg fogod ezt tenni, máskülönben nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes világosságot láthassam benned. A megfeszített Krisztus és az édes Anya, Mária szerelmére kérlek, törekedj arra, hogy teljesedjék benned Isten akarata és az én vágyam; és akkor boldognak fogom tartani a lelkem. Nincs több idő az alvásra: fel kell ébredni a hanyagság álmából, fel kell kelni a tudatlanság vakságából. Jegyezd el magad az igazsággal királyi módon a szentséges hit gyűrűjével; azaz soha, semmiféle félelem miatt el ne hallgasd az igazságot, hanem szabadon és tágasan add oda az életedet is, ha szükséges, egészen megrészegülve az alázatos és szeplőtelen Bárány vérétől, melyet az Ő édes Menyasszonya, a szent Egyház kebléből szívsz magadba. Ezt az Egyházat egészen szétszaggatva látjuk, de Isten jóságából remélem, hogy vissza fogja adni ép és egészséges, illatos és nem bűzlő tagjait. És ezeket a tagokat az igazság szerelmeseinek, Isten igaz szolgáinak vállain fogják kikalapáni sok fáradsággal, könnyel és verítékkel, szüntelen és hivő imádsággal. Egyebet nem mondok. Erősödj meg a kereszten Krisztussal, az édes Jézussal. Alázattal ajánlom magamat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Légy atyja annak a városnak és férfiasan hirdesd VI. Orbán pápának az igaz főpapnak igazságát; minden erőddel azon légy, hogy megtartsd őket a hitben, valamint a szent Egyház és Őszentsége iránti tiszteletben.

342. — NÁPOLYI RÓBERTNAK[1]

A megtestesülés megmutatja Isten irántunk való szeretetét. Az Ige magvát Mária szántóföldjébe vetette el az isteni szeretet. A szeretet fegyverét az önismeretből szerezzük.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

A legédesebb Szentség iránti tiszteletből tisztelendő és drága Atyám, én, Katalin, Isten szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő Fiacskájának drága vérében a vággyal, hogy az isteni szeretet tüzével eggyé válva és benne átalakulva láthassalak. Ez a tűz egyesítette Istent az emberrel és ez tartotta Őt a kereszten átszegezetten és megfeszítetten.

Ó felbecsülhetetlen és legédesebb szeretet, mennyire édes az az egység, melyben az emberrel egyesültél! Valóban megmutattad irántunk való kimondhatatlan szerelmedet a teremtményeknek juttatott ajándékokban és jótéteményekben, és különösen a te Fiad megtestesülésének jótéteményében, azaz abban, hogy a legfőbb Magasságot olyan mélységbe látjuk alászállni, mint a mi emberségünk.

Valóban szégyenkeznie kell az emberi kevélységnek, látván, hogy Isten annyira megalázta magát, hogy a dicsőséges Szűz Mária méhébe költözött: ő volt az az édes szántóföld, amelyben Isten Fiacskájának, a megtestesült Szónak magvát elvetették. Máriában, ebben az édes és áldott szántóföldben valóban úgy volt jelen a testébe oltott Ige, mint a földbe vetett mag, mely a nap melegétől kisarjad, virágot és gyümölcsöt hoz, de a héja benn marad a földben: valóban ugyanez történt az isteni szeretet tüzének és melegének hatására (amely szeretet az emberi nem iránt volt Istenben) az Ő szava magvának Mária szántóföldjébe való elvetésekor. Ó boldog és édes Mária, te ajándékoztad nekünk az édes Jézus virágát! És mikor hozott gyümölcsöt ez az édes virág? Amikor beleoltatott a szentséges kereszt fájába, mert akkor kaptuk meg a tökéletes életet.

És miért mondjuk, hogy a héj visszamaradt a földben? Mi volt ez a héj? Isten egyszülött Fiacskájának akarata, amely mint emberi akarat az Atya dicsőségének és a mi üdvösségünknek vágyába öltözött. És ez a mérhetetlen vágy oly erős volt, hogy mint egy szerelmes rohant, elviselve szenvedést, gúnyolódást és sértegetést, egészen a kereszt szégyenletes haláláig. Megfontolván tehát, tisztelendő atyám, hogy ugyanez volt Máriában is — azaz ő sem tudott másra vágyódni, csak Isten dicsőségére és az emberek üdvösségére —, mondják a Doktorok, amikor Mária mérhetetlen szeretetéről beszélnek, hogy önmagából csinált volna lépcsőt Fiacskája számára a keresztre, ha más mód nem lett volna. És mindez azért volt, mert a Fiú akarata megmaradt benne.

Tartsd elmédben, atyám, és szívedből, emlékezetedből és lelkedből soha ne távozzék az, hogy te Máriának ajánlott és ajándékozott vagy.[2] Kérd tehát őt,

1. A címzettről nincs adatunk. A megszólításból és a tartalomból ítélve pap lehetett.
2. Krisztus a kereszten Jánosban minden papját odaajándékozta Máriának e szavaival: „Íme, a te fiad!" Vö. Jn. 19, 25–27.

hogy mutasson be és ajándékozzon téged az édes Jézusnak, az ő Fiacskájának; és ő, mint édesanya és az irgalmasság jóságos Anyja, ezt meg is fogja tenni. És ne légy hálátlan és elismerés nélküli, mert ő nem veszi hallatlanba a kérést, hanem kegyesen elfogadja.

Légy hűséges; ne figyelj az ördög általtására, sem bárki teremtmény szavára, hanem férfiasan fuss, magadévá téve Mária édes érzületét, azaz mindig Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét keresve. Erre kérlek téged. És amennyire csak képes vagy rá, törekedj a lélek és a test cellájába: törekedj arra, hogy ott a szeretet és a vágy által edd és világra hozd a lelkeket Isten színe előtt. És amikor gyóntatni hívnak, ne légy hanyag, hanem tökéletes serénységgel igyekezz kiragadni a lelkeket az ördög kezei közül. És ez igaz jele lesz annak is, hogy igaz fiak vagyunk, mert ily módon követni fogjuk az Atya nyomdokait.

Azt azonban tudd, hogy e nagy és mérhetetlen vágy érzületére nem juthatunk el a szentséges kereszt, azaz Isten Fiacskájának gyötrelmes és gyengéd szerelme nélkül; Ő az a csendes óceán, aki inni ad mindazoknak, akik Istenre szomjaznak és vágynak, és békét ad mindazoknak, akik háborúban állnak, de ki akarnak engesztelődni Vele. Ez a tenger tüzet áraszt, amely fölmelegít minden fagyos szívet; és annyira fölmelegít, hogy kivész belőle minden szolgai félelem és nem marad benne más, csak az a szent félelem, hogy meg ne bántsa a Teremtőjét. Semmi mástól nem fél.

Azt akarom, hogy te se félj az ördög cselvetéseitől és támadásaitól, melyekkel azért jön, hogy ellopja és kifossza lelked városát. Ne félj, hanem mint csatatérre állított lovag, harcolj az isteni szeretet fegyverével és késével, mert ez az a bot, ami ostorozza az ördögöt. És tudd meg, hogy ha nem akarjuk elveszíteni a fegyvert, melyre szükségünk van, akkor el kell rejtenünk a lelkünkben az igaz önismeret által. Amikor ugyanis a lélek felismeri, hogy önmagától nem létezik, hanem mindig olyan dolgot tesz, ami nincs, azaz víciumot és bűnt,[3] azonnal megalázkodik Isten előtt és Istenért minden teremtmény előtt; és elismeri, hogy minden ajándék és jótétemény Tőle való, és látja, hogy túlárad benne Isten nagy jósága, kinek szerelme, valamint az önmaga iránti gyűlölet által akkora igazságosság növekszik benne önmaga iránt, hogy nemcsak maga áll bosszút önmagán, hanem arra vágyik, hogy minden teremtmény, sőt még az állatok is álljanak bosszút rajta. És mindenkit jobbnak tart önmagánál. Ezért megszületik benne a türelem illata, és nincs az a nagy teher és az a nagy keserűség, amit ne viselne el jó türelemmel szeretetből és igazságosságból. És mint aki belefojtotta magát ebbe a szeretetbe, nem látja önmagát: nem látja a bántásokat és jogtalanságokat, melyeket ellene követnek el, hanem egyedül csak Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére tekint. Sőt, nemcsak a keserű dolgokat nem látja, hanem Isten édes kedveskedéseit és vigasztalásait sem keresi, mert az önmaga iránti gyűlöletből méltatlannak tartja magát az Istentől kapott vigasztalásokra és látogatásokra. Alázatosságában gyakran kiáltja Isten színe előtt Szent Péter szavát, azaz: „Menj el

3. Lásd a 13. levél 2. jegyzetét a 46. oldalon.

tőlem, mert bűnös vagyok!"[4] És ekkor Krisztus még tökéletesebben egyesül vele; és ekkor válik a lelkek ízlelőjévé és belőlük táplálkozóvá.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, így cselekedj. Maradj meg szent és igaz önismeretedben. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

343. — A NAGYTEHETSÉGŰ CAPUAI RAJNALDNAK, ISTEN MISZTÉRIUMAI ÉS A SZENTÍRÁS KUTATÓJÁNAK NÁPOLYBA[1]

A testi szem és az értelem szeme ugyanolyan módon vakul meg és nyeri vissza látását. A hit világossága és fia, a szeretet, egymást táplálják. A remény himnusza. A vérbe vetett remény az ördög minden cselét meghiúsítja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és legtökéletesebb világosságot láthassam benned, azaz a szentséges hit világosságát, hiszen világosság nélkül sötétségben járnánk, a sötétség pedig árt nekünk. Szükségünk van tehát a világosságra. Most tehát lássuk, mi az, ami megfoszt tőle és mi adja nekünk; mit tesz az a lélek, akiben megvan ez a világosság és milyen gyümölcsöt merít belőle.

Ha jól meggondoljuk, hogyan veszíti el az ember a testi látását, azt látjuk, hogy vagy kés szúrja ki a szemet, vagy kiveri egy kő vagy valami más, vagy föld kerül bele; és néha rendkívül magas hő veszi el a látást, mint azokét, akiknek pupilláját izzó, fényes tányérral kiszárították és ezért nem látnak.[2] És sok más különböző módon veszíti el a testi szem a fényt. Ugyanígy vész el az értelem látása a hőtől és a vakító fénytől, azaz az önszeretet hevétől és az emberi vélemény és tetszés csillogásától. Mi a kés? Az erény gyűlölete. A kövek pedig a víciumok, melyekkel a szabad megfontolás keze veri ki a szemet azáltal, hogy Istennek nem hisz, a világnak pedig hisz. Ugyanez a kéz szórja a földet a szembe, azaz az értelembe. Amint az értelem előtt föld áll, éjszakának tűnik neki minden, és így a léleknek szüntelenül árt a sötétség. Sok oka van annak, hogy elveszítjük a világosságot, de ezek a legfőbbek.

Mi módon kerülhetjük el a sötétséget és szerezhetjük meg a világosságot? Én mondom, az ember ugyanazon a módon szerezheti vissza, amely módon elveszí-

4. Lk. 5, 8.

1. A címzettet az ugyancsak Capuába való Rajmund mutatta be Katalinnak. A levél 1378 szeptembere után készült.
2. A középkorban szokásos megvakítási mód volt, hogy izzó réztányért tartottak a szem elé.

tette: nem ugyanazzal az érzülettel, de ugyanazzal a cselekedettel és a szabad megfontolásnak ugyanazzal a kezével; mert megfontolásunkat sem az ördög, sem a teremtmény nem képes megkötni, ha mi nem akarjuk, hanem mi kötjük meg akaratunkkal.

Mi az a fényes tányér, melyet értelmünk szeme elé kell állítanunk? A megfeszített Krisztus, aki emberségünk tányérjában őrzi azt a nagy hőt, amely kinyilatkoztatja nekünk Isten felbecsülhetetlen szeretetének mélységét és tüzét: az isteni természet fényével nyilatkoztatja ki, amely isteni természetet átjárt és átitatott a tűz és a mi természetünk. A megfeszített Krisztus, ez az édes Ige oly nagy meleget és világosságot ad, hogy kiszárítja az önszeretet nedvességét és világosságával szétoszlatja a sötétséget; így a lélek az értelembe árasztott, természetfeletti világosságot fogadja be. Amint a világosság a lélekben van, a lélek kezdi eltávolítani magától azokat a dolgokat, melyek elveszik tőle a világosságot és helyet készít magában annak, ami megvilágosítja őt. És azután megragadja a vícium gyűlöletének kését és az erény szerelmének köveit és kiveri ezekkel a szemeit[3]; azaz arra fordítja szemeit, hogy meglássa az erények kiválóságát, azt, hogy mennyire kedvesek Isten előtt és mennyire hasznosak számára. És mihelyt ezt meglátta, felébred benne Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének enyhe szele a vággyal, hogy az igazság tanítását kövesse. Ez a vágy az az enyhe szellő, ami eltávolítja a szemből a földet, mert alázatos, hűséges és szüntelen imádsággal tisztogatja szüntelen. Ebben az imádságban szívja magába a Szentlélek kegyességét, aki a lélek érzületét rendezett szeretetben irányítja. Ez az érzület magába vonja az eget és a földet, azaz a felebarát testének edényét, melyet a hit pupillájában kell hordoznia:[4] érzületében kell hivőnek lennie, azért, hogy Isten dicsőségéért a felebarát lelkének üdvösségét keresse; testi szükségeiben is segítenie kell őt, amennyiben lehetősége van rá. Íme, ezen az úton — azáltal, hogy a szabad megfontolás megváltoztatja az érzületet — kapja vissza a lélek a fényét.

Sok más mód is van még, de ezek a legfontosabbak. Most lássuk, mit tesz a hit világossága a lélekben. Azt teszi, hogy világra hozza fiát, a szeretetet. Miután világra hozta őt a megfeszített Krisztus tanításában, a felebaráti szeretet szerelmével táplálja; máskülönben ugyanis ez a fiú elveszne, mert nem lehet megtartani és megőrizni a Teremtő szeretetét a felebarát Istenért való szeretete nélkül. Miért mondtam, hogy fiaként szüli meg a szeretetet? Mert az ember annyira szeret egy dolgot, amennyire ismeri, és annyira ismeri, amennyire látja; a látás pedig annyira tökéletes, amennyire tökéletes a világosság. Egyik a másikból táplálkozik: amint az anya is megszüli fiát és a keblén táplálja, utána pedig a fiú, miután felnövekedett, táplálja anyját, fáradozván érte, és így egyik segíti a másikat. Ugyanígy táplálja a fiú, az isteni szeretet a világosságot a lélekben édes, szerelmes és gyötrelmes vágyakkal, hogy a megfeszített Krisztus nyomdokait kövesse; igaz alázatossággal övezi, hogy a megfeszített Krisztus gyalázataiban és szenvedései-

3. Megöli magában az érzékiség szemeit, hogy az értelemé élni tudjon.
4. A pupilla neve onnan származik, hogy ha beletekintünk egy másik ember szemébe, meglátjuk benne teljes önmagunkat, mint egy kicsi babát (pupilla = babácska). Amint a testi szem a pupillában hordozza látása tárgyát, ugyanúgy kell az értelem szemében szüntelenül jelen lennie tárgyának, a megfeszített Krisztusnak, akit a felebarátban kell meglátnunk.

ben dicsekedjék és mindenben türelmes legyen, örvendezvén a testi és lelki szenvedésekben, bárhogyan is engedje azokat számára Isten. Mi teszi ezt? A hit. Mert a világossággal felismerte, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és mindent azért ad – szorongatást, vigasztalást és kísértést egyaránt –, hogy megszentelődjünk általuk. És ezért a hivő lélek türelmes, mert nem siránkozhat és nem is szabad siránkoznia a saját javán.

Az alázatos, hivő lélek nem akarja kutatni Isten rejtett misztériumait sem önmagában, sem másokban, sem a látható, sem a láthatatlan dolgokban, hanem egyedül csak önmaga megismerését keresi; és szeretetének tüzét ízlelve Isten örök akaratát látja és ismeri fel mindenben. És nem akar a magasba emelkedni, mint a kevély és a vakmerő, aki mielőtt megismerte volna önmagát és leszállt volna az alázatosság völgyébe, kutatni akarja Isten tetteit, mondván és gondolván: „Miért tette ezt Isten így? És miért nem másképp? És miért nekem adta ezt, és miért nem a másiknak?" Az ilyen vakmerő lélek törvényt akar szabni ott, ahol neki megismernie és szemlélődnie kellene, hogy a különbözőségekben meglássa Isten nagyságát és jóságát, miként az alázatos hivő lélek teszi, aki mindent az Ő végtelen jóságában, hatalmában és nagyságában szemlél.

Vannak sokan, akik alázatosság és a saját hibáik megismerésére való törekvés nélkül túlfinomítják az értelmet, sötét szemmel akarják értelmezni a Szentírást és annak mélységét, és a maguk módján akarják magyarázni és kifejteni azt. Nem alázatosan és a hit világosságával tanulmányozzák a Jelenések könyvét, hanem hitetlenül olyan dolgokba bonyolódnak, melyekből nem tudnak kilábalni. És így az életből halált merítenek és a fényből sötétséget. Elméjük, melynek Istennel kellene telve lennie, fantáziaképekkel van tele, melyeknek gyümölcse az elme sötétsége és zavara. Azért történik ez velük, mert magasba akarnak törni anélkül, hogy leszállnának a mélybe.

Ó milyen szégyenletes a mi életünk, mert még mindig nem ismerjük magunkat! Nem tartom meg a törvényt, ami nekem adatott, de törvényt akarok szabni Istennek az Ő titkos dolgainak megismerésére! Ha látni akarjuk ez Ő misztériumainak csillagait, akkor ereszkedjünk le az igaz alázatosság kútjának mélyére. Így tesz a hivő lélek: földre veti magát és az alázatosságot keresi. Akkor Isten valóban magasba emeli őt. Nem keres magyarázatokat, mi miért van így vagy úgy, mert a szentséges hit világosságot ad neki ott, ahol az ördög vagy a saját szenvedélye kétséget ébresztene. A szüntelen imádság tükrében nézi önmagát, azaz szüntelenül az igazság tükrébe néz, és az igazságból meríti azt a szent és igaz vágyat, amely vágytól az alázatos imádság tömjénfüstként száll fel.

Ez a hit egyszerűvé teszi a szívet, hogy egyszerűen megvallja a maga hibáit és ne rejtegesse azokat szégyen vagy büntetéstől való félelem miatt, hanem a szentgyónásban a bűn utálatával kihányja minden undokságát. Még akkor sem rejti el a hibáját, ha megdorgálják érte; nem, semmi miatt sem titkolózik. Ezt teszi a hit.

Most lássuk, milyen gyümölcs származik belőle? Ebben az életben a Kegyelem teljessége, a másikban az örök élet. Kire bízta Isten, hogy e gyümölcsöt nekünk felszolgálja? A reményre. Minek erejében való reményre? Az alázatos Bárány vérének erejébe vetett reményre. Ez az az alázatos remény, amely nem a saját

erejében bízik és nem esik kétségbe bármiféle bűnbe esik is lelke, hanem a vérben reménykedik és előzi a kétségbeesést, tudván, hogy a saját nyomorúságánál nagyobb Isten irgalmassága, melyet a vérben talál meg.

Ó remény! Édes nővére a hitnek! Te vagy az, aki a vér kulcsaival kinyitod az örök életet; te őrzöd a lélek városát az ellenségtől, a szégyentől. Nem lassítod lépteidet amiatt, hogy az ördög az elkövetett bűn súlyosságával kétségbeesésbe akarja vinni a lelket, hanem egészen férfiasan kitartasz az erényben, mert a mérlegbe a vér váltságdíját tetted. Te helyezed a kitartás fejére a győzelem koronáját, mert te reméled, hogy övé lesz a vér erejében; te vagy az, aki az eleven hit fonalával megkötözöd a zavar ördögét, te felelsz arra a finom cselre, mellyel az ördög a lelket szüntelen zavarban és gyötrelemben akarja tartani.

Gyakran teszi ezt olyankor, amikor a lélek őszintén meggyónta a bűnét és rosszakarattal semmit sem hallgatott el: ekkor az ördög, hogy elgáncsolja a lelket, és az ne kapja meg felhevült szívvel a vér gyümölcsét, úgy láttatja vele, hogy nem gyónta meg jól a bűneit, mondván: „Nem mondtál el mindent, amit pedig elmondtál, azt nem úgy mondtad el, ahogy kellett volna!" És sok más gondolatot és szenvedélyt kelt a lélekben. Ha ekkor a lélek nem kel fel okosan és reménykedve, akkor lanyhaságban, tehetetlen rettegésben és sötétségben marad, mert mint mondtuk, körülszövi őt a zavar hálója és megköti a szent vágy karjait: elveszíti a vidámságot és elviselhetetlen lesz önmaga számára.

Mit tehetünk annak érdekében, hogy a kétségbeesést elkerüljük? Nincs más mód, mint hogy a lélek a hit világosságával beletekint a saját lelkiismeretébe, amely megmutatja, szándékosan és rossz akarattal maradt-e a lélekben a bűnnek mérge, melyet nem hányt ki a szentgyónásban. Igaz ugyan — megvallja alázattal —, hogy tökéletlenül mondta ki a bűneit, mert nem érezte annyira a bűn súlyát, amennyire érezhette volna, de ezt a vallomást a Krisztus vérébe vetett reménnyel fűszerezi, remélvén, hogy ami az ő részéről hiányzott, azt Krisztus majd pótolja.

A másik orvosság Isten kimondhatatlan szeretetének szemlélése a világosságban. Ez a szeretet nem veti meg a jó lelkiismeret tanúságát, és nem tűri, hogy olyasmi maradjon a lélekben, ami Őt bántaná. Ezzel a hittel, szeretettel és reménnyel fojtsa bele magát a lélek Isten irgalmasságába: vizsgálja meg magát és egyszerű szívvel gyónjon meg, és ne terhelje magát tovább; ne foglalkozzék tovább önmagával, hanem Isten irgalmasságára gondoljon, amelyben részesült és szüntelenül részesül. És ha a zaklatás és harc mégis visszatérne, ne gyötrelemként viselje, hanem az alázatosság és az önismeret eszközeként az igaz és tökéletes reménység gyümölcsére tekintve: reméljen abban, hogy a kereszt útján járva és tűrve kedvesebb Isten előtt, mint más módon. És így bőségesebben fogadja a vér gyümölcsét. Ez az az orvosság, drága testvérem, melyet az örök Igazság adott betegséged ellen.

Nos, láttuk, mi az, ami elveszi tőlünk a világosságot, és mi az, ami visszaadja; azt is láttuk, mit tesz a hit, hogyan töri le a kevélységet és veszi el az elbizakodottságot; és láttuk a hit gyümölcsét, melyet a remény ad nekünk. Miután ezt láttuk — bár ez egy morzsányi sincs —, a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek és kényszerítelek tégedet és magamat is, hogy ezzel a dicsőséges világossággal, szi-

lárd reménnyel és igaz önismerettel keljünk át ezen a viharos tengeren: igaz alázatossággal vessük a földre minden véleményünket, akaratunkat és kedvtelésünket és keressük, mi módon ölthetjük magunkra az igaz és királyi erényeket a megfeszített Krisztus tanításában. Biztos vagyok abban, hogy ha benned lesz a hit világossága, meg fogod ezt tenni; máskülönben nem. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy ezt az édes és dicsőséges világosságot láthassam benned; és így kérlek, törekedj rá, hogy benned legyen. Gondold meg, hogy Isten készebb a megbocsátásra, mint te a bűnre. Reménykedj; és légy hű a vérhez, a szent Egyházhoz és VI. Orbán pápához. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

344. — CAPUAI RAJMUND DOMONKOS RENDI TESTVÉRNEK[1]

A szeretetet a hit bizonyítja. Hinnünk kell Istenben és azokban, akikre Isten üdvösségünk munkálását kirótta. A hitetlenség miatt gyengül el az ember és nem fejezi be megkezdett dolgait.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy a szentséges hit világosságát láthassam benned, amely világosság megmutatja nekünk az igazság útját; és e világosság nélkül minden gyakorlatunk, vágyunk és cselekedetünk gyümölcstelen lenne és nem érné el azt a célt, amire irányul; minden dolgunk tökéletlen lenne és lanyhák lennénk Isten és a felebarát szeretetében. Aminek oka az, hogy, úgy tűnik, akkora a szeretet, amekkora a hit, és akkora a hit, amekkora a szeretet. Aki szeret, az mindig hisz annak, akit szeret, és hittel szolgálja őt mindhalálig. Ebből látom, hogy én nem szeretem igazán sem Istent, sem Istenért a felebarátot, mert ha igazán szeretném Őt, hinnék annyira, hogy — ha szükséges és lehetséges volna — mindennap ezerszer meghalnék az Ő nevének dicsőségéért és dicséretéért; és nem fogyatkozna meg a hitem, mert Isten, az erény és a szent Egyház szerelméért viselnék mindent. Így hihetném, hogy Isten az én segítőm és oltalmazóm lesz, mint azoké a dicsőséges vértanúké volt, akik örvendezve mentek a vártanúság helyére. Ha hinnék, nem félnék, hanem erősen tartanám, hogy az az Isten van mellettem, aki mellettük is ott volt, és hatalma nem gyengült meg, hogy ne tudna vagy ne akarna gondoskodni rólam szükségemben. Mivel azonban nem szeretem Őt, nem is bízom benne igazán,

1. Lásd a 330. és 333. levelek 1. jegyzetét a 744. és a 750. oldalon. Amint Rajmund a Legenda harmadik részének első fejezetében elmondja, Ventimigliába érkezve azt a tanácsot kapták, hogy ne folytassák útjukat, mert az ellenpápa hívei meg akarják ölni, illetve börtönbe akarják vetni őket. Ezért a pápa engedélyével visszatértek Genovába. E tényre válaszol Katalin, aki azt szerette volna, ha a vértanúság árán is folytatják útjukat.

hanem – érzéki félelmem bizonyítja – lanyha a szeretetem és a hit világossága elhomályosult bennem, hiszen nem hiszek a Teremtőnek, hanem önmagamban bízom. Megvallom és nem tagadom, hogy ez a gyökér még nincs kiirtva a lelkemből, ezért vannak akadályoztatva azok a cselekedetek, melyeket Isten végre akar hajtatni velem vagy a kezeimre akar bízni, és ezért nem érik el azt a fényes és gyümölcsöző célt, mely miatt Isten megkezdette azokat velem. Jaj nekem, jaj nekem, én Uram! Jaj, én nyomorult! Hát ilyen leszek én mindig, mindenütt és minden körülmények között? Hitetlenségem mindig be fogja zárni az utat a te gondviselésed előtt? Bizony, igen; ha te irgalmasságoddal le nem rombolsz és újjá nem alkotsz engem. Rombolj le tehát, Uram, törd szét szívem keménységét, hogy ne legyek az az eszköz, amely mindig lerontja a te műveidet!

És ezért kérlek, drága atyám, szorgosan imádkozz azért, hogy mindketten belefulladhassunk az alázatos Bárány vérébe, aki erőssé és hivőkké tesz majd minket. Érezni fogjuk az isteni szeretet tüzét, kegyelmével építők leszünk és nem rombolók vagy tétlenek. Így fogjuk megmutatni, hogy hiszünk Istenben és az Ő segítségében bízunk, nem a magunk tudásában vagy az emberekében.

Ugyanezzel a hittel fogjuk szeretni a teremtményt; mert amint a felebaráti szeretet az istenszeretetből származik, ugyanúgy az általános hitből származik a részleges hit. Amint ugyanis az egyetemes szeretetből – mellyel minden teremtményt szeretnünk kell – következik az egyetemes hit, úgy következik a részleges hit abból a szeretetből, amellyel a szorosabban hozzánk tartozót szeretjük, mint olyat, akihez az általános szereteten túl szorosabban köt a részleges szeretet, amely szeretetet a hit bizonyít. És annyira bizonyít, amennyire a lélek nem tudja elhinni és elképzelni, hogy a másik mást akarna, mint az ő javát; és buzgón hiszi, hogy az a legnagyobb esedezések közepette keresi őt Isten és a teremtmények színe előtt (mindig Isten nevének dicsőségére és az ő lelkének hasznára tekintve), és sürgetve kéri az isteni jóságot, hogy amivel megterheli őt, ahhoz adja meg neki az erősséget és a hosszú kitartást is. Így hisz abban, akit szeret; és ez a hite – sem az ördög általtása, sem a teremtmények szava, sem a helyváltoztatás miatt – soha meg nem fogyatkozik. És aki másként cselekszik, az annak adja jelét, hogy tökéletlenül szereti Istent és a felebarátját.

Amint leveledből megtudtam, úgy tűnik, sok és különféle harcban volt részed az ördög csapdája és a saját érzéki szenvedélyedből fakadó gondolatok miatt: úgy láttad, nagyobb terhet raktak rád, mint amekkorát hordozni tudsz. Ugyanakkor úgy tűnt számodra, hogy az a teher nincs akkora, hogy én a saját mértékem szerint tartanám valamire, és ezért kétség támadt benned, vajon nem csökken-e a szeretet és az érzület bennem irántad. De nem vetted észre – és te voltál az, aki ezt nyilvánvalóvá tetted –, hogy én növeltem a szeretetet és benned csökkent, én ugyanis azzal a szeretettel szeretlek téged, amellyel magamat szeretem, eleven hittel tartván, hogy ami részedről hiányzik, azt Isten pótolni fogja a maga jóságából.[2] Mégsem ez történt, mert te megtaláltad a módját, hogy a tehertől megszabadulj. És sokféle ronggyal takargatjuk hitetlenségünk miatti gyengeségünket, de nem annyira, hogy én ne látnám e jelenlegit; és jónak látszik, hogy mások ne lássák,

2. Azaz megadta volna az erőt a vértanúsághoz, ha nem fordulnak vissza. E hit által szereti jobban a címzettet, mint az önmagát.

csak én. Így tehát megmutatom neked, hogy bennem növekedett a szeretet irántad és nem csökkent. De mit mondjak arra, hogy tudatlanságod helyt adott a legkisebb ilyen gondolatnak is? Hogyan hihetted, hogy én mást akarok, mint a lelked üdvösségét? Hol a hited, amellyel mindig hittél és hinned kell? És hol a biztonságod, ami a hitből volt tiéd? Mert amit az ember tesz, azt először Isten színe előtt látja és határozza el: nemcsak az ilyen nagy dolgokat, hanem a legkisebbet is. Ha hivő lettél volna, nem ilyen bizonytalankodva indultál volna el, és nem lenne benned félelem Isten miatt és miattam, hanem mint hivő fiú, aki kész az engedelmességre, mentél és tetted volna azt, amit tehetsz. És ha nem mehettél volna két lábon, akkor négykézláb mentél volna, és ha nem mehettél volna, mint testvér, akkor zarándokként mentél volna, és ha nincs pénzed, alamizsnából mentél volna. Ez a hivő engedelmesség többet tett volna Isten színe előtt és az emberek szívében, mint amennyit az összes emberi okosság tenni képes. Az én bűneim az akadályai annak, hogy nem láthatom ezt benned.

Mindazonáltal nagyon biztos vagyok abban, hogy a szenvedély ellenére – ami bennünk van – szent és jó szándék élt és él benned Isten és a földi Krisztus, VI. Orbán pápa akaratának minél jobb teljesítésére. Azt szerettem volna, ha vonakodás nélkül azonnal útnak indulsz, azon az úton és azon a módon, amit eléd írtak. Isten és sok más dolog kényszerít erre éjjel és nappal: olyan dolgok, amelyek csekély serénységünk miatt – de főleg az én gonoszságaim miatt, melyek minden jót megakadályoznak – hiúsulnak meg. És így, jaj nekem, azt látjuk, hogy belefulladunk Isten növekvő megbántásába és a sok büntetésbe, és nekem nehezemre esik élnem! Isten a maga irgalmassága által azonnal vigyen el engem ebből a sötét életből!

Látjuk, hogy a nápolyi királyság ezen utolsó romlása rosszabb, mint a korábbi; mi pedig készek vagyunk annyi rosszra, hogy Isten ebben helyezte el a maga orvosságát. Mert Ő a maga jóságából felfedte a romlást és az orvosságot is, mellyel élni kellene. Ám az én bűneim sokasága, miként mondtam, megakadályoz minden jót. Erről sok mondanivalóm lesz, hacsak meg nem kapom a legnagyobb kegyelmet, hogy mielőtt viszontláthatnálak, eltávozom a földről.

Így tehát megmondom: egészen azt akartam, hogy tovább menj. Mindazonáltal megnyugszom a történtekben, mert biztos vagyok abban, hogy semmi sincs misztérium nélkül. És hogy könnyítsek a lelkiismeretemen, mindent meg fogok tenni azért, hogy a francia királyhoz küldöttség menjen. A Szentlélek kegyessége tegye ezt meg, mert mi rossz munkások vagyunk.

Nagyon tetszett az a Szentatyának, hogy a magyar királyt azonnal felkeressük; azt akarta, hogy te menj oda a társaiddal. Most azonban, nem tudom, miért, megváltoztatta elhatározását és azt akarja, hogy maradj azon a területen, ahol vagy és tégy meg jól mindent, amit megtehetsz. Kérlek, légy serény ebben.

Hagyd el magadat, minden kedvtelésedet és vigasztalásodat; üvöltve sírjunk e halottak felett és a szent vágy valamint az alázatos, szüntelen imádság kötelékével kössük meg az ördög, az érzéki vágy és az isteni igazságosság kezét. Mi halottként vagyunk felajánlva a szent Egyház kertjében a földi Krisztusnak, e kert urának: a halottak dolgát tegyük tehát. A halott nem lát, nem hall, nem érez. Igyekezz megölni magadat a gyűlölet és szeretet késével annak érdekében,

hogy ne halld meg a világ és a szent Egyházat üldözők sértegetéseit, csúfolódásait és rágalmait. A szemek ne lássanak olyat, amit lehetetlen lenne megtenni, és ne lássák a gyötrelmeket, melyekben részünk lehet, hanem azt lássák, hogy a megfeszített Krisztus által mindenre képes leszel, és Isten nem rak ránk nagyobb terhet, mint amekkorát el tudunk viselni. Ellenkezőleg: a nagy terheknek örülnünk kell, mert azokkal adja nekünk Isten az erősség ajándékát. Ha szeretettel hordozzuk őket, elveszítjük az érzéki érzéseket, és így a halálnak meghaltan fogunk táplálkozni ebben a kertben. Amikor majd ezt látom, boldognak fogom mondani a lelkemet. Én mondom, édes atyám, akár akarjuk, akár nem, ez a mai idő meghalni hív minket. Nehogy életben maradj tehát: szenvedésben fejezd be a szenvedéseket. És növekedjék benned a szent vágy öröme a szenvedések között, hogy ne végezzük be életünket másképp, mint gyötrelmes vágyban és szívesen adjuk oda testünket a vadállatoknak, hogy felfalják. Azaz önként adjuk magunkat a vadállat-emberek nyelvére és kezére az erény szerelméért, mint a többiek tették, akik ebben a dicsőséges kertben dolgoztak és meghaltak, vérükkel öntözvén azt. Előbb azonban könnyekkel és verítékkel öntözték; én pedig (ó siratni való életem!) mivel nem öntözöm a könnyeimmel, akadálya vagyok annak, hogy vérrel öntözhessük. Nem akarom, hogy ez továbbra is így legyen, hanem újítsuk meg életünket és növeljük a szent vágy tüzét.

Kértél, hogy imádkozzam az isteni jósághoz, adja meg neked Vince, Lőrinc és az édes Pál valamint a kedves János tüzét, mondván, hogy ezután nagy tetteket fogsz véghez vinni. És így én örülni fogok. Bizony mondom, az igazság az, hogy e tűz nélkül semmit sem tehetsz, se kicsi, se nagy dolgokat, és én sem találok benned örömöt. Ezért, megfontolván, és megtapasztalván, hogy ez így van, olyanná lett ez az igazság, mint egy ösztöke, ami nagy serénységre késztet Isten édes színe előtt. Ha itt lettél volna, magad is megbizonyosodhattál volna róla, hogy így van ez, és nemcsak szavakat kaptál tőlem.

Örülök és azt akarom, hogy te is örülj. Mert ha ez a vágy felnövekszik, Isten be fogja teljesíteni benned is, és bennem is, hiszen Ő a szent és igaz vágyak elfogadója, csak nyisd fel az értelem szemét a szentséges hit világosságával, hogy megismerd Isten akaratának igazságát. Megismervén, szeretni fogod, szeretvén pedig hinni fogsz az Ő igazságában, és az ördög semmiféle csele sem fogja elhomályosítani szívedet. Ha hivő leszel, minden nagy tettet végre fogsz hajtani Istenért: tökéletesen megvalósul az, amit Isten a kezedre bízott, azaz nem lesz részedről akadálya annak, hogy beteljesedjék. E világosság birtokában óvatos leszel és szerény, körültekintő beszédben és társalgásban, minden tettedben és szokásodban; világosság nélkül pedig mindennek épp az ellenkezőjét tennéd és minden dolgod a visszájára fordulna.

Ebből következően, felismerve, hogy ez így van, arra vágytam, hogy a szentséges hit világosságát láthassam benned; és azt akarom, hogy így legyen. És mivel kimondhatatlanul akarom és szeretem az üdvösségedet és igen nagy vággyal vágyom arra, hogy a tökéletesség állapotában láthassalak, ezért kérlek oly sok beszéddel, bár szívesebben tenném tettekkel; és ezért dorgállak, annak érdekében, hogy szüntelenül szállj magadba. Az volt és az lesz minden törekvésem, hogy a tökéletesek terhét rakjam rád Isten dicsőségére, és az Ő jóságát hívjam, hogy

vezessen el téged a tökéletesség legvégső fokára, azaz oda, hogy véredet add a szent Egyházban, akár akarja ezt az érzékiség, a szolgáló, akár nem. Veszítsd el magad a megfeszített Krisztus vérében és viseld jó türelemmel a hibáimat és a szavaimat. És amikor megmutatom a hibáidat, örvendj és adj hálát az isteni jóságnak, hogy adott melléd valakit, aki dolgozik rajtad és virraszt érted az Ő színe előtt.

Arra vonatkozóan, hogy az Antikrisztus és az ő tagjai, mint írod, szorgalmasan keresnek, hogy elfogjanak, azt mondom, ne aggódj, mert Istennek van ereje ahhoz, hogy elvegye tőlük a világosságot és az erőt, hogy ne teljesedjék a vágyuk. Azt is meg kell gondolnod, hogy nem vagy méltó ekkora jóra, és ezért sem kell félned. Bízzál, mert az édes Mária és az Igazság mindig veled lesz.

Én, a hitvány rabszolgalány, akit erre a mezőre állítottak, ahol vér folyt a Vér szerelméért[3] (s ahol elhagytál engem és elmentél Istennel), soha nem fogok felhagyni azzal, hogy dolgozzam érted. Kérlek, úgy cselekedj, hogy ne kelljen sírnom és szégyenkeznem miattad Isten színe előtt. Mint olyan ember, aki megígérte, hogy cselekedni és szenvedni fog Isten dicsőségéért, ne légy nőies, amikor be kell végeznünk dolgainkat, különben a megfeszített Krisztus és Mária elé idézlek. Vigyázz, nehogy az történjék veled, mint a Sant'Antimo apátjával, aki a félelem miatt és annak látszatával, hogy ne kísértse Istent, elhagyta Sziénát és Rómába jött, úgy gondolván, hogy ezzel megmenekül a börtöntől és biztonságban lesz: és itt börtönbe vetették azzal a büntetéssel, amiről tudsz. Ilyenek a kislelkűek. Légy azért egészen férfias, hogy a halál eljöjjön hozzád.

Kérlek, bocsáss meg, ha mindaz, amit mondtam, nem szolgálta volna Isten dicsőségét és tiszteletlen voltam irántad: a szeretet mentsen ki engem. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Kérlek, áldj meg engem. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

345. — MILÉTÓI ÉS TERRA NOVAI GIOVANNA GRÓFNŐNEK NÁPOLYBA[1]

A világ javai csak a rossz ember kezében válnak rosszá. Az igazi gazdagság az erények birtoklása. Az örök életbe az összes erények közül egyedül a szeretet lép be. Az alázat megszerzésének módja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében

3. Rómáról van szó, melynek földjét a vértanúk vére öntözte.

1. Mileto és Terra Nova az Itáliai-félsziget legdélibb részén, Calabriában van. A grófnő valószínűleg Nápolyi Johanna udvartartásához tartozott. Férje Sanseverini volt, ő maga az Aquinói családból származott. A levél közvetlenül a szakadás után, 1378-ban készült.

a vággyal, hogy láthassam: szíved és érzületed megveti a világot minden örömével együtt, annak érdekében, hogy a megfeszített Krisztus gazdagságát keresd az igazságban. És valóban van oka és alapja annak, hogy megvessük a világ örömeit, látván csekély szilárdságukat és állandóságukat, valamint azt, hogy mennyire ártalmasak üdvösségünkre nézve.

De nem szeretném, ha azt hinnéd, hogy ezzel önmagukban a mulandó javakat és a vagyont mondom ártalmasnak és a mi halálunknak. Nem így van; hanem a rendetlen érzület és szeretet árt, amivel a teremtmény birtokolja ezeket. Mert ha önmagukban lennének ártalmasak, akkor Isten nem teremtette volna meg és nem adta volna nekünk azokat, hiszen Ő, aki a legfőbb jó, nem tud mást akarni és alkotni, csak jó dolgokat. Így tehát Ő jónak és a mi javunkra szolgálónak teremtette azokat.

Ki teszi ártalmasakká őket? Az, aki rosszul, azaz istenfélelem nélkül él velük. Aki azonban szent félelemmel teszi ezt — annyira értékeli őket, amennyit érnek, és nem többre, azaz nem teszi Istenné a teremtményeket, a gazdagságot, a világi rangokat és állásokat, hanem Istenért szereti, értékeli és birtokolja mindezt —, az jó lelkiismerettel élhet velük. Igaz, hogy nagyobb tökéletességgel, több gyümölccsel és kevesebb fáradsággal jár, és Isten előtt is kedvesebb, ha lélekben is és ténylegesen is elhagyjuk ezeket. Ha tehát ténylegesen meg akarjuk tartani a világ dolgait, akkor a szívet és az érzületet kell megvonnunk tőlük, és akarom is, hogy megvond. A világ gazdagsága ugyanis nagy szegénység, és csak azok birtokolhatják, akik tökéletesen megvetik.

Az igazi gazdagság pedig az, amit nem lehet elvenni tőlünk és birtoklását sem az ördög, sem a teremtmény meg nem akadályozhatja: és ezek az igaz és királyi erények. Ez az a maradandó gazdagság, amely elveszi szegénységünket, kegyelemmel táplál, betakarja mezítelenségünket és a halál végső pillanatában szót emel értünk a legfőbb Bírónál; lerója az adósságot, melyre kötelezve vagyunk (azaz tartozunk megadni Istennek a köteles szeretetet, amely szeretetet az erények adnak meg és bizonyítanak); és elkísér ezen a zarándokúton, melyen sok ellenségünk van, kik mind a halálunkra készülődnek.

A többi között a három legfőbb ellenségünk a világ, az ördög és a törékeny test; mindegyik mérgezett nyilakkal igyekszik megsebezni minket. A világ a hamis örömeivel és hiú tetszelgéseivel, a törékeny test és az érzékiségünk a rendetlen szeretettel és az üres és könnyelmű élvezetekkel, az ördög a sok gondolattal és azzal, hogy javaink elvételére és más jogtalanságokra készteti a felebarátot, hogy megfosszon minket a testvéri szeretettől, és gyűlöletet és utálatot keltsen bennünk a felebarát iránt.

Mindezen ellenségektől megszabadítanak minket az erények. Az erény adja nekünk a világosságot, és a világossággal elvezet az örök élet kapujához, melyet Krisztus vére nyitott meg. E kapun lép be a szeretet, az összes erények anyja. A többi kívül marad és a szeretet viszi magával az összes többi erény gyümölcsét. Mert az erényes lélek, amikor elhagyja ezt az életet, a szeretet erényével lép be az örök életbe: a többi erényre az örök életben nincs szükség, ezért azokat nem viszi magával. Ott nincs szükség a hit erényére, mert a lélek bizonyossá vált abban, amiben hitt; nincs szükség reményre, mert a lélek birtokolja azt, aminek birtok-

lását remélte. És ugyanígy van a többi erénnyel is, melyekre ebben az életben szükségünk van és nélkülük meg lennénk fosztva Istentől, ott azonban egyedül csak a szeretet és a szerelem szükséges, hiszen az örök lét nem más, mint szeretet, mellyel Istent a maga lényege szerint ízleljük. Az Ő szerelme tesz méltóvá minket arra, hogy színről színre lássuk Őt, és ebben a látásban áll a mi boldogságunk. A szeretet részesít minket egymás javából, valamint az egész angyali természet és mindazok javából, akik a szeretet által az örök életben vannak. Isten önmagával tesz boldoggá minket, és benne, az Ő lényegének csendes óceánjában jóllakunk és betelünk minden örömmel. És a jóllakottak éheznek benne, de a szenvedés messze van az éhségtől és az undor a jóllakottságtól. Akkora a szerelem és a testvéri szeretet közöttük, hogy a kicsi nem irigykedik a nagyra, hanem valamennyien elégedettek és megnyugszanak egymás javában. Így tehát ott egyedül csak a szeretet szükséges, és nélküle senki sem lép be oda.

Erre a boldogságra nem figyel a nyomorult teremtmény, de a rosszra sem, ami abból következik, hogy beteljesíti a maga akaratát a rosszban, Isten édes akarata ellen cselekszik, a víciumért elhagyja az erényt, a halálért elveszíti az életet, a véges dolgokért elhagyja a végtelent, a földi javakért az égi javakat, a teremtményekért a Teremtőt, az ördög szolgálatáért és a hazugság útjának követéséért elhagyja a megfeszített Krisztus szolgálatát és az Ő tanításának követését, aki út, igazság és élet, és aki Őt követi, fényen megy át és nem jár sötétben. A világ mulandó dolgaival tölti meg szívét és hagyja, hogy kivesszen belőle az éhség az angyali eledel iránt, melyet Isten a maga irgalmasságában adott az embereknek. Jól látjuk, hogy az oltár asztalánál felszolgálják Őt, az egészen Istent és egészen embert, aki, hogy magára vegye a világ szomorúságát, leveti menyegzős ruháját és elvész a hidegtől, és hogy elvegye mások halálát, elveszi magától az életet.

Ám az ilyenek, mint vakok és ostobák, nem látják e sok rosszat. Mindez a rendetlen érzület miatt van így, melyet a világba vetettek azáltal, hogy a mulandó dolgokat nem Isten édes akarata szerint szeretik és birtokolják. Nem akarom, hogy veled is ez történjék, hanem azt akarom — és mondtam, hogy arra vágyom —, hogy szíved és érzületed egészen vesse le a világ dolgait magáról; azaz a teremtményeket és a teremtett dolgokat csak Istenért szeresd és birtokold, és nélküle semmit. Őt szeresd és neki szolgálj, teljes szívvel és minden erőddel, minden közvetítő nélkül, igaz és mélységes alázattal szeretvén a felebarátot, mint önmagadat.

De azt mondhatod nekem: „Hogyan birtokolhatnám ezt az alázatosságot? Érzem, hogy tele vagyok önszeretettel és a kevélység minden tettére hajlamos vagyok". Azt felelem erre, hogy ha akarod, az isteni Kegyelem segítségével azonnal elvághatod magad mindettől. Ez a Kegyelem mindenkinek megadatik, aki akarja. A módja pedig ez: a világossággal lássuk meg Isten alázatát és szeretetének tüzét. Az Ő alázatát annyira mélynek látjuk, hogy minden emberi értelem megszűnik előtte. Vajon volt-e valaha is hasonló a teremtésben? Bizony nem. Van-e nagyobb dolog, mint az emberré alázódott Istent látni? Látni, hogy a legfőbb magasság leszáll ilyen mélységbe? Magára öltötte emberségünket, és az Isten látható módon élt az emberek között, hordozta betegségeinket, szegénységünket és nyomorúságunkat, és megalázta magát a kereszt szégyenletes haláláig.

A nagyság kicsinnyé lett, hogy megszégyenítse a felfuvalkodott kevélyeket, akik mind nagyobbak akarnak lenni, de nem látják, hogy a legfőbb nyomorúságba és mélységbe esnek. Így tehát benne meg fogod találni az alázatosság erét – minden értelmes teremtmény lelke emlékeztetni fog erre –, ha szemléljük az Ő szeretetét.

Hol lehetett valaha is látni, hogy az, akit megbántottak, életével fizetett azért, aki megbántotta őt? Egyedül csak az alázatos, szeplőtelen Bárányban, aki értünk, gonoszokért lefizette az adósságot, amely adósság Őt sohasem terhelte. Mi voltunk és vagyunk a latrok, és Ő akart a szentséges keresztfán függeni; Ő vette be a keserű orvosságot, hogy nekünk gyógyulást adjon; a véréből készített fürdőt számunkra, és mint a szerelmes megnyitotta a testét, melyből minden felől folyt a vér a szeretet oly tüzével és bőségével, és akkora türelemmel, hogy egyetlen zúgolódó kiáltását nem lehetett hallani. E bőségtől megszégyenülnek a fösvények, akik látják, hogy a szegény elvész az éhségtől és elfordítják tőle fejüket. És még ennél rosszabbat is tesznek, mert nemcsak ők nem adnak, hanem a másikét is elveszik. Az Ő szeretete megszégyeníti az önmagukat szeretőket, akik önszeretetük miatt nem törődnek azzal, hogy megbántják Istent és az igazságot, és nem tartják elméjükben az Ő türelmét. Eléri a rettegés a türelmetleneket, akik a legkisebb dolgot sem akarják elviselni, hanem haraggal és gyűlölettel mardossák a felebarátjukat.

Így tehát megtaláltuk a módját annak, hogyan jutunk el az erényre; azaz Isten jóságának megismerésével és világossággal, mellyel meglátjuk az Ő alázatát és szerelmét. Benne fogjuk megszerezni, éspedig úgy, hogy a lelkünk bensejében keressük: másutt és más módon soha nem fogjuk megtalálni. Ez minden erénynek és tökéletességünknek alapja és lényege, eszköze és célja. Ez fog eljuttatni a világ és önmagad megvetésére, ez rendezi majd el életedet mindig és mindenütt. És nemcsak magadat, hanem egész családodat irányítani és nevelni tudod majd Isten tetszése szerint a jó és szent erkölcsökre, úgy, amint ezt tennie kell egy édesanyának a családjával és egy úrnőnek a szolgáival. Segíteni fog ebben a szentgyónás és a szentáldozás azon a helyen és abban az időben, amelyet a szent Egyház elrendelt, amely Egyháznak, ugyanúgy, mint VI. Orbán pápának, engedelmeskedned kell mindhalálig. Íme, így rendezd el minden cselekedetedet. Édesen kérlek tehát, nagy serénységgel figyelj az alázatos és szeplőtelen Bárányra, hogy együtt örvendezzünk ebben az életben a Kegyelem által, a végén pedig belépjünk a szeretetanyával az örök élet dicsőségébe. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

346. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

Szabaduljon meg minden gyötrő keserűségtől. Csak Isten megbántását és a lelkek kárát fájlalja. Az öt narancs példázata.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megszabadultál minden keserűségtől és olyan gyötrő szenvedéstől, ami elgyötörné lelkedet, és megszabadulván szenvedéseid okától is, nem maradt benned más, csak az az édes szenvedés, amely hizlalja a lelket, mert az isteni szeretetből való. Bánkódnunk és keseregnünk ugyanis csak a bűneink miatt kell, valamint Isten ama megbántása miatt, amely ma Őt a keresztény vallás egyetemes testében és a szent Egyház misztikus testében éri; továbbá a hitetlen lelkek kárhozata miatt, akiket éppúgy Krisztus vérén vásároltak vissza (amely vér kulcsai, szentséges atyám, nálad vannak), mint minket és most mégis az ördögök kezeiben vannak. Ez az a szenvedés, ami táplálja a lelket Isten dicsőségére, és a szentséges kereszt asztalánál a lelkek eledelével eteti; megerősíti, mert elveszi tőle az önszeretet gyengeségét, melyből olyan keserűség származik, amely elgyötri és kiszárítja a lelket, hiszen megfosztja a szeretettől és elviselhetetlenné teszi önmaga számára. Akiben ellenben ez az édes keserűség van, az megszabadul a keserűségtől, mert nem önmagáért keresi önmagát, hanem Istenért, és a teremtményt is Istenért és nem a maga hasznáért és örömeért; Istent pedig az Ő végtelen jóságáért keresi, azért, mert Ő méltó a szeretetre és mert tartozunk neki a szeretettel.

Es hogyan jut el a lélek erre az édes tökéletességre? A világossággal. Értelme szeme elé ugyanis a megfeszített Krisztus igazságát helyezi tárgyként azáltal, hogy a szeretet érzületével ízleli tanítását. És ezért magára ölti és követi Őt, azaz egyedül az Atya dicsőségét és a lelkek üdvösségét keresi, úgy, amint az Igazság tette, aki az Atya dicsőségéért és a mi üdvösségünkért a kereszt szégyenletes halálába rohant, igaz alázatossággal és annyi türelemmel, hogy zúgolódó kiáltását nem lehetett hallani; és sok tűréssel adta vissza az életet az emberi nem halott fiúcskájának.

Úgy tűnik, szentséges atyám, hogy ez az örök Igazság a maga képmásává akar tenni téged, részben mert te az Ő vikáriusa, a földi Krisztus vagy, részben mert azt akarja, hogy keserűségben és szenvedésben újítsd meg az Ő Menyasszonyát, aki a tiéd is, s aki oly hosszú ideje elveszítette színét. Nem mintha ez a Menyasszony a lényege szerint megsérülhetne vagy elveszíthetné az isteni szeretet tüzét, hanem azokban mutatkozik sápadtnak és betegnek, akik a keblén táplálkoztak és táplálkoznak és hibáikkal meg önszeretetükkel kiszívták a vérét. Most eljött az idő, amikor Isten azt akarja, hogy — viselve sok szenvedést és üldözést —

1. Lásd a 291. levél 1. jegyzetét a 647. oldalon. A levél 1378 vagy 1379 karácsonyán készült. Katalin öt narancsot küldött ajándékba a pápának a levélben leírt módon elkészítve.

eszköze légy Menyasszonya megújulásának. Ebből a szenvedésből és szorongatásból úgy fog megszületni, mint legtisztább leány, mert elvétetik tőle minden, ami régi és megújul új emberré.

Örvendezzünk tehát ebben az édes keserűségben, melyből oly sok édesség következik majd! Légy számomra a szeretetnek az a termőfája, amely beoltódott az élet fájába, Krisztusba, az édes Jézusba! Ennek a fának virága az érzületedben megfogant erények, melyeket Isten dicsőségének és báránykáid üdvösségének éhségében hozol gyümölcsként világra. E gyümölcs kezdetben, amikor a szent vágy szája beleharap, keserűnek tűnik, de amint a lélek elhatározta, hogy a megfeszített Krisztusért és az erény szerelméért szenvedni akar mindhalálig, azonnal édessé válik. Úgy, ahogy a narancs esetében láttam oly sokszor: ez önmagában keserűnek és erősnek tűnik, ezért kiveszik a belsejét és vízbe teszik; és miután a víz kivonta a keserűségét, megtöltik erősítő anyagokkal és kívülről beborítják aranynyal. És hová tűnt belőle az a keserűség, mely először annyira megkeserítette az ember száját? Eltűnt a vízben és a tűzben.

Ugyanígy, szentséges atyám, a lélek, akiben megfogant az erény szerelme, az első lépéseket keserűnek érzi, mert még tökéletlen; de a megfeszített Krisztus vérével segíteni tud ezen, mert a vér adja nekünk a Kegyelemnek azt a vizét, amely érzékiségünk minden keserűségét elveszi: azt a keserűséget, melyet gyötrőnek mondtunk. És mivel a vér nincs tűz nélkül, hiszen a szeretet tüzével hintetett, elmondható (és ez az igazság), hogy tűz és víz veszi el a keserűséget; kiüresíti a lélekből azt, ami korábban benne volt, azaz az önszeretetet, és betölti erősséggel, igaz kitartással és a mélységes alázat mézébe mártott türelemmel, melyet önismeretébe zár, hiszen a keserűség idején a lélek jobban megismeri magát és Teremtője jóságát. Miután ez a gyümölcs tele van és összezárták, kívül megjelenik az arany és összetartja azt, ami belül van. Ez a tisztaság aranya az izzó szeretet ragyogásával. Kifelé abban mutatkozik meg, hogy igaz türelmével hasznára van a felebarátjának, hiszen állandó szívbéli szelídséggel hordozza őt; így azt a keserűséget ízleli, amelyet ízlelnünk kell Isten megbántása és a lelkek kára feletti fájdalmunkban.

Íme, ilyen édesen hozunk majd gyümölcsöt, szentséges atyám, gonosz keserűség nélkül; és így szabadulunk meg attól a keserűségtől is, ami ma van a szívünkben és elménkben a gonosz, rosszakaratú és önmagukat szerető emberek miatt, akik a történtekkel, Isten megbántásával szenvedést okoztak neked és fiaidnak. Édes Teremtőnk jóságától remélem, hogy megszünteti e szenvedés okát azáltal, hogy világosságot ad és megszégyeníti azokat, akik a szenvedést okozták.[2] Mi pedig, szentséges atyám, a megfeszített Krisztus vérének emlékezetével megérleljük az erények gyümölcseit, mint mondtuk, igaz alázatossággal felismervén, hogy nem önmagunktól létezünk, hanem a lét és minden kegyelem, ami a létre épül, Istentől való. Így teljesíteni fogod magadban Isten akaratát és az én vágyamat. Erősödj meg az igaz alázatosságtól, édes atyám, mert a megfeszített Krisztus által mindenre képes leszel, hiszen benne van és benne erősödik szüntelenül a

2. Burlamacchi szerint arról az esetről van szó, melynek során az ellenpápa egyik katonája megjelent Rómában és ott több nemes polgárt megölt. A rómaiak azzal álltak bosszút, hogy megöltek több, Rómában élő bretagne-i papot.

mi reménységünk. Egyebet nem mondok. Bocsásd meg vakmerőségemet. Alázattal kérem áldásodat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

347. — BALBIANÓI ALBERICO GRÓFNAK, A SZENT GYÖRGY TÁRSASÁG ÁLTALÁNOS VEZÉRÉNEK ÉS A TÖBBI KÁPLÁRNAK[1]

Aki az igazságért harcol, az csak győztes lehet. A megfeszített Krisztus álljon a szemük előtt és ne a zsákmányért harcoljanak. Ajánlják magukat Máriának és legyenek hálásak Istennek és Szent György vértanúnak.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: hűséges vagy összes társaddal együtt az Anyaszentegyházhoz és Őszentsége, VI. Orbán legfőbb és igaz főpaphoz; valamennyien királyi módon és hűségesen harcoltok az igazságért annak érdekében, hogy elvegyétek fáradalmaitok gyümölcsét.

Mi az, ami megadja nekünk ezt a gyümölcsöt és mi az, ami elveszi? Megmondom: a szentséges hit világossága. Ezzel a világossággal ismerjük meg annak jóságát és méltóságát, akinek szolgálunk, valamint a gyümölcsöt, ami a szolgálatból következik. Aki megismeri ezt a gyümölcsöt, az megszereti, és így e világosság, ami a megismerést adta, növeli és táplálja a szeretetet a megkezdett munka és az iránt, akinek szolgálunk.

Ki az az Úr, akiért csatatérre léptetek? A megfeszített Krisztus, a legfőbb és örök Jóság. Méltóságát senki sem képes felbecsülni, csak Ő maga. Annyira hűséges Ő, hogy azt akarván, hogy az ember — amiben csak akarja — alkalmas és kész legyen elnyerni fáradozásának gyümölcsét, mint a szerelmes, a kereszt szégyenletes halálába rohant és sok kínnal és szenvedéssel nekünk ajándékozta vérének bőségét.

Ó drága testvéreim és fiaim, ti, akik lovagok vagytok, azért léptetek csatatérre, hogy életeteket adjátok az élet szerelméért és véreteket a vér szerelméért. Most az új vértanúság ideje van. Ti vagytok az elsők, akik véreteket adtátok. Milyen gyümölcsöt fogtok kapni érte? Az örök életet, ami végtelen gyümölcs. Mi az összes fáradozás a legfőbb jóhoz képest? Semmi. Így mondja Szent Pál: „E jelen élet szenvedései nem méltók az eljövendő dicsőséghez, ami a másik életben készíttetett nekünk". Így tehát a gyümölcs nagy.

1. A címzett a romagnai Conio családból származott. Hadserege, a „Compagnia di San Giorgo", négyezer lovasból és négyezer gyalogosból állt. Megtisztították Itáliát a kóbor zsoldos csapatoktól (lásd a 140. levél 1. jegyzetét a 327. oldalon), Rómából pedig elűzték az ellenpápa katonáit. A levél elragadtatásban készült 1379. május 6-án Rómában.

Ebben a harcban csak gazdagodni lehet, akár élünk, akár halunk. Ha meghaltok, az örök élettel gazdagodtok, mert a biztonság és állandóság helyére kerültök; ha pedig életben maradtok, akkor, miután önként áldozatul ajánlottátok magatokat Istennek, jó lelkiismerettel megtarthatjátok vagyonotokat. Ha a szentséges hit világosságával szemlélni fogjátok e méltóságot, egészen bátrak és hűségesek lesztek a megfeszített Krisztushoz és a szent Egyházhoz, mert az Egyháznak és Krisztus helyettesének szolgálva Neki szolgáltok. Ezért is mondtam, hogy az úr, akinek szolgáltok, a megfeszített Krisztus.

Akartok annyira erősek lenni, hogy mindegyiktek sokkal felérjen? Állítsátok értelmetek szeme elé az alázatos Bárány, az édes és jó Jézus vérét és a hitünket, melyet meggyalázva látunk gonosz és önmagukat szerető emberektől, akik az ördög tagjaiként tagadják az igazságot — melyet ők maguk közöltek velünk —, mondván, hogy VI. Orbán pápa nem igazi pápa. De nem igazat beszélnek, hanem mint hazugok, a saját fejükre hazudnak, hiszen ő a pápa az igazságban és rábízták a vér kulcsait. Valóban erősek lehettek tehát, hiszen az igazságért harcoltok, amely igazság a mi hitünk. Semmit se kételkedjetek, mert az igazság az, ami megszabadít minket.

És annak érdekében, hogy az isteni segítséget jobban lehívhassuk e jó és szent cselekedethez, úgy akarja az örök Igazság, hogy jó és szent szándékkal fáradozzatok: alapotok és fő törekvésetek a hitünk, valamint a szent Egyház és Krisztus vikáriusának jó lelkiismerettel való oltalmazása legyen Isten dicsőségére, megtisztítván lelkiismereteteket a szentgyónással — te is, a többiek is —, amikor csak lehetséges. Mert tudod, hogy a bűnök Isten haragját hívják le ránk és megakadályozzák a szent és jó cselekedeteket. Mint katonáid feje, te légy az első, aki így teszel szent és igaz istenfélelemmel. Máskülönben utolérne minket az igazságosság vesszeje. És ha az egész csapatnak nem is volna rá ideje, hogy ténylegesen meggyónjon, legalább lélekben tegyétek meg a szent vágy által. Ily módon hűségesek lesztek és tetteitek meg fogják mutatni az igazságban, hogy a szentséges hit világosságával láttátok, kinek szolgáltok, és megismertétek az Ő méltóságát és jóságát, valamint a gyümölcsöt, ami fáradalmaitokból következik.

De azt is kérdeztem: mi veszi el e gyümölcsöt tőlünk, akik nem vagyunk hűségesek, hanem hűtlenek vagyunk Isten és a teremtmények iránt? Önszeretetünk. Az a méreg, ami megmérgezte az egész világot és az a felhő, ami elhomályosítja értelmünk szemét és nem hagyja meglátni és felismerni az igazságot. Ezért nem is lát mást, csak a saját kedvtelését, mellyel inkább örvendezik a teremtményekben, mint a Teremtőben; csak e sötét élet mulandó javai állnak előtte, mert a világ rangját, örömeit és gazdagságát keresi, melyek eltűnnek, mint a szél. Ez a rendetlen érzület hajlamossá teszi az embert arra, hogy kevés legyen benne a becsület és a hűség, hacsak nem látja a maga hasznát. Igen nagy veszedelmet jelent, mert az ilyenek, hogy önmaguk el ne vesszenek, elveszejtik a másikat, és nem figyelnek másra, csak a zsákmány megszerzésére. A figyelem ugyanis testi tevékenység folyamán nem irányulhat egyszerre két dologra: rablásra és harcra. Tudod, hogy emiatt sokan elvesztek. Ezért is akarja az Igazság, hogy — annak érdekében, hogy ilyesmi nálatok elő ne forduljon — mondd el és tudasd ezt azokkal, akik a vezetésed alatt állnak.

Arra kérlek még a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy ügyelj, hogy bölcs, őszinte és érett, hűséges és becsületes tanácsadó legyen melletted. Káplároknak bátor és hűséges férfiakat válassz a lehető legjobb lelkiismereted szerint, mert jó vezetők alatt ritkán rosszak a tagok. Mindig figyelj rá, hogy se külső, se belső árulás ne történjék. És mivel mi nehezen tudunk vigyázni magunkra, azt akarom, hogy valamennyiőtök első és utolsó dolga reggel és este az legyen, hogy fölajánljátok magatokat az édes Anyának, Máriának, kérvén őt, hogy legyen szószólótok és oltalmatok, és az édes és szerelmes Ige szerelméért, kit méhében hordozott, ne engedje, hogy csapdába essetek, hanem tárja fel azt, hogy el ne vesszetek. Biztos vagyok abban, hogy azért a szent kezdetért, amiről beszéltünk, és az édes felajánlásért ő kegyesen fogadja majd kéréstetek, hiszen számunkra, bűnösök számára ő a Kegyelem és Irgalmasság Anyja. Ha azonban a rendetlen érzületet, mint mondtuk, abba vetnénk, ami hűtlenné tesz minket, akkor megfosztanánk magunkat minden jótól és méltóvá válnánk minden rosszra: elveszítenénk fáradozásaink gyümölcsét, az örök életet.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: hűséges vagy az Anyaszentegyházhoz, és a földi Krisztushoz, VI. Orbán pápához. Erősödj meg, erősödj meg Krisztusban, az édes Jézusban, magad előtt tartván a szeretet oly nagy tüzével hintett vért! A szentséges kereszt zászlajával állj a csatatéren: gondold meg, hogy a dicsőséges vértanúk vére Isten színe előtt mindig kiált érted és segítségét kéri számodra. Gondold meg, hogy ez a föld az áldott Krisztus kertje és hitünk szülőföldje. És ezért mindegyikünknek lelkesednünk kell érte. Most megfizetünk a bűneinkért, ha őszintén akarunk szolgálni Istennek és a szent Egyháznak.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Legyen benned és a többiekben hála és elismerés a jótéteményekért, melyeket Istentől és a dicsőséges Szent György lovagtól kaptatok, kinek nevét viselitek, s aki véd és őriz titeket mindhalálig. Bocsássatok meg, ha túl fárasztóan beszéltem. A szent Egyház és az üdvösségtek iránti szerelmem mentsen ki engem, valamint a lelkiismeretem, mert Isten édes akarata kényszerít a beszédre. Tegyünk úgy, mint Mózes: mert a nép harcolt és Mózes imádkozott, és amíg ő imádkozott, addig a nép győzött. Mi is így teszünk, feltéve, hogy imádságunk kedves és tetsző lesz Isten előtt.

Legyen tetszéstekre elolvasni e levelet, legalább neked és a többi káplárnak. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

348. — NÁPOLYI JOHANNA KIRÁLYNŐNEK[1]

Aki nem bánja meg a bűnét és nem változtat életén, azon senki sem tud segíteni. Ne bízzon a világi hatalmában, ha Isten ellen fordult.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: részvéttel vagy a saját lelked és tested iránt, mert ha mi nem leszünk könyörületesek a saját lelkünkhöz, mások könyörülete és irgalma keveset segít rajtunk. Nagy kegyetlenség az, amikor a lélek maga teszi ellensége kezébe a kardot, mellyel az megölheti őt. Ellenségeinknek ugyanis nincs olyan fegyverük, mellyel árthatnának nekünk: akarnak ártani, de nem tudnak, mert egyedül az akarat az, ami árt, és az akaratot sem az ördög, sem a teremtmény nem indíthatja és nem kényszerítheti a legkisebb bűnre sem, ha maga nem akarja. A kard tehát, ami megöli a lelket, maga a gonosz akarat, amely beleegyezik ellenségeink rosszaságába, amikor a szabad megfontolás kezével átadja magát ellenségeinek. Kit mondjunk kegyetlenebbnek: az ellenségeket vagy a lelket, aki befogadja a csapást? Mi vagyunk kegyetlenebbek, mert beleegyezünk a saját halálunkba.

Három fő ellenségünk van. Az ördög, aki gyenge, ha nem teszem erőssé azzal, hogy beleegyezem rosszaságába: az alázatos, szeplőtelen Bárány vérétől elveszti erejét. A világ — összes állásával és gyönyörűségével —, amely ellenségünk ugyan, de gyenge, hacsak mi, rendetlen szeretettel birtokolván a javait, nem tesszük erőssé, hogy ártson nekünk: a megfeszített Krisztus szelídségében, alázatában, szegénységében, gyalázatában, kínjaiban és megcsúfoltatásában a világ e zsarnoka megsemmisült. A harmadik ellenségünk a saját törékenységünk: ez elgyengült, az értelem pedig megerősödött az egység — melyet Isten létrehozott a mi emberségünkben, amikor az Ige magára öltötte emberségünket —, valamint az édes és szerelmes Ige, a megfeszített Krisztus halála által. Így tehát mi erősek vagyunk, ellenségeink pedig gyengék.

Való igaz tehát, hogy mi kegyetlenebbek vagyunk, mint ellenségeink, hiszen beleegyezésünk nélkül nem tudnak se megölni, se megsebezni minket; Isten ugyanis nem azért adott nekünk ellenségeket, hogy legyőzzenek minket, hanem azért, hogy mi győzzünk. Ekkor tétetik próbára erősségünk és állhatatosságunk. Azt azonban nem látom, hogy elkerülhetnénk ezt a kegyetlenséget és megszerezhetnénk a könyörületességet a szentséges hit világossága nélkül, azaz anélkül, hogy fölnyitván az értelem szemét annak szemlélésére, mennyire utálatos Isten előtt és mennyire ártalmas a testnek és a léleknek e kegyetlenség, és mennyire kedves Isten előtt és hasznos a mi üdvösségünknek a könyörületesség.

Ó drága anyám (anyámnak mondalak, amennyiben a szent Egyház hűséges leánya vagy), nekem úgy tűnik, hogy te egyáltalán nem vagy könyörülettel ön-

1. Lásd a 133. levél 1. jegyzetét a 315. oldalon. A levél elragadtatásban készült 1379. május 6-án Rómában.

magad iránt. Jaj nekem, jaj nekem, mivel ugyanis szeretlek, fájlalom tested és lelked rossz állapotát! Szívesen odaadnám az életemet, hogy meggyógyítsam ezt a kegyetlenséget. Az együttérzés miatt már többször írtam neked: megmutattam, hogy amit igazságként állítottak eléd, az hazugság, és megmutattam az isteni igazságosság vesszejét, amely el fog érni téged, ha nem emelkedsz ki e nagy bűnből. Vétkezni emberi dolog, de a bűnben kitartani, ördögi. Jaj nekem, nincs, aki megmondja neked az igazságot és te sem keresed Isten szolgáit, hogy hallhasd tőlük, annak érdekében, hogy ne a kárhozat állapotában élj! Ó, milyen boldog lenne a lelkem, ha elmehetnék hozzád és életemet adhatnám, hogy visszaadjam neked az ég és föld javait, elvegyem tőled a kegyetlenség kardját, mellyel megölted magad és könyörületességre segítselek, amely megöli a víciumot, azaz segítselek abban, hogy Isten szent félelmével és az igazság szerelmével magadra öltsd az Ő édes akaratát és megkötözött légy benne!

Jaj nekem, ne várj arra az időre, amiben nem lehetsz biztos, hogy a tiéd lesz! Ne akard, hogy szememből a könnyek patakként ömöljenek nyomorult lelkedre és testedre, mert lelkedet a magaménak tartom. Ha lelkedre tekintek, látom, hogy halott, mert elszakadt a Testétől: nem VI. Orbán pápát üldözi, hanem az igazságot és a hitünket. Vártam, anyám és leányom, hogy mint írtad nekem, általad, az isteni Kegyelem eszköze által ez a hit terjedni fog a hitetlenek között, világosodni fog közöttünk és támogatásra talál, ha szeplő jelenne meg rajta, azaz megvédjük azoktól, akik gyalázták és gyalázzák. Most ennek épp az ellenkezőjét látom benned a rossz tanács miatt, amit az én bűneim miatt adtak neked. Te pedig, mint aki kegyetlen a saját üdvössége iránt, elfogadtad a tanácsot, és úgy látom, hogy az általad okozott kárt a teremtmény teste nem képes helyreállítani,[2] hanem magadnak kell számot adnod róla a legfőbb Bíró előtt. Ez nem tudatlanságból elkövetett bűn, hiszen ismerted az igazságot, amit megmutattak neked; mégsem tudsz visszalépni attól, amit elkezdtél, mert saját gonosz akaratod kardja elvág téged az ehhez szükséges tudástól és akarattól, szégyenként tartva számon azt, ami a legnagyobb dicsőséged lenne. Mert kitartani a bűnben és az ilyenfajta rosszban, a legnagyobb gyalázat, és a teremtmények szemében a szégyen jelévé teszi magát általa az ember; hanem a megszabadulás a bűntől, a legnagyobb dicsőség; és az erény dicsősége elűzi a szégyent, illata kioltja a vícium bűzét.

Ha pedig állapotodat nézem a mulandó és változékony javak között, melyek eltűnnek, mint a szél, látom, hogy jogilag te magad fosztottad ki magadat, és nincs már hátra más, mint a végső ítélet, ami ténylegesen is megfoszt javaidtól és eretnekké nyilvánít. Meghasad és nem tud meghasadni a szívem a félelemtől, hogy az ördög el ne homályosítsa annyira értelmed szemét, hogy megvárd a kárhoztató ítéletet, a szégyent és a zavart, ami számomra nagyobb lenne, mint a te károd. És ezt a szégyent nem leplezheted, mondván: „Igazságtalanul tették ezt velem, és ami az embert igazságtalanul éri, az nem szégyene". Nem mondhatod ezt, részben az elkövetett bűn miatt nem, részben azért sem, mert ő igazságosan teheti ezt, mint az Igazságtól kiválasztott legfőbb és igaz főpap. Ha nem az volna, nem lenne bűnöd. Így azonban igazságosan cselekedne. Ő azonban szeretetből és

2. Azaz hiába vállalná érte akár a vértanúságot is, ha ő maga nem tart bűnbánatot.

mint jóságos atya, aki várja gyermeke javulását, nem tette ezt. De félek, hogy az igazságtól és a rosszban való kitartásodtól kényszerítve meg fogja tenni.[3] És ezt nem ok nélkül mondom, mert tudom, mit beszélek.

És ha azt mondanád: „Én ezzel nem törődöm, mert elég erős és hatalmas vagyok, vannak más urak, akik segítenek nekem, a pápa pedig gyenge" – azt felelem neked, hogy hiába fárad az, aki erőszakkal és nagy gonddal akarja őrizni a várost, ha Isten nem őrzi azt. És vajon elmondhatod, hogy Isten veled van? Nem mondhatjuk, mert te szembehelyezkedtél vele: amikor ugyanis az igazság ellen fordultál, ellene fordultál. És az igazság szabadítja meg azt, aki megtartja az igazságot, és az ilyet senki sem tudja megszégyeníteni. Van tehát okod a félelemre, és ne bízz erődben és hatalmadban akkor sem, ha most hatalmasabb lennél, mint bármikor. Neki pedig van oka arra, hogy ha gyenge is, bátor legyen Krisztusban, az édes Jézusban, kinek helyettese, és bízzon az Ő oltalmában és segítségében, amely olyan oldalról fog jönni, amit mi el sem tudunk képzelni. Azt is tudod: ha Isten veled van, senki se lesz ellened.

Féljük tehát Istent és rettegjünk igazságosságának vesszejétől. Javuljunk meg és nem menjünk ebben tovább. Légy könyörülettel önmagad iránt és kérd Isten könyörületét magadnak. Légy részvéttel oly sok lélek iránt, akik miattad vesznek el, s akikről számot kell adnod Isten előtt a halál órájában. Van még idő és lehetőség, hogy visszatérj és ő nagy jósággal fogad majd. Biztos vagyok benne, hogy ha könyörülettel leszel lelked és tested iránt és nem leszel kegyetlen, meg fogod ezt tenni és könyörülni fogsz alattvalóidon is; máskülönben nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: könyörületes vagy a lelkedhez és nem kegyetlen. És ezért a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, legalább te őrizd és tartsd meg azt az igazságot, amit neked és a világ többi urainak kihirdettek. És ha azt mondod: „Én mégis kételkedem" – akkor tartsd a középutat mindaddig, míg az igazság világos lesz előtted, és ne tedd azt, amit nem szabad tenned. Azoktól kérj tanácsot, akikről látod, hogy félik Istent és ne az ördög tagjaitól, akik rossz tanácsot adnának neked abban, amit maguk sem tartanak igaznak. Féld, féld az Istent és mindig Őt tartsd szemeid előtt! És gondold meg, hogy Isten lát téged, szemei fölötted vannak és igazságossága azt akarja, hogy minden bűn büntetést és minden jó jutalmat kapjon. Nagyon kérlek, légy könyörülettel önmagad iránt. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. VI. Orbán 1380-ban valóban trónvesztettnek nyilvánította.

349. — A ZÁSZLÓS URAKNAK ÉS A RÓMAI KÖZTÁRSASÁG NÉGY DERÉK ŐRZŐJÉNEK[1]

Aki Istennek hálás, az a felebarátjának is hálás szolgálatáért. Az okos lélek nem hiszi el a rágalmakat, hanem megvizsgálja, milyen vícium szólal meg azokban. Kövessék a pápa példáját az alázatosságban.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim és földi Uraim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: hálával és elismeréssel vagytok a sok jótéteményért, melyeket Istentől kaptatok, annak érdekében, hogy e jótétemények gyarapodjanak és táplálják lelketekben az Isten iránti jámborság forrását. Amint ugyanis a hála nagyon kedves Isten előtt és nagyon hasznos számunkra, ugyanúgy a hálátlanság nagyon utálatos előtte, számunkra pedig káros: kiszárítja a jámborság forrását és kihívja ellenünk Istent, hogy ne növelje bennünk kegyelmét, hanem fosszon meg attól, amit nekünk adott. Valóban nagy serénységgel kell tehát törekednünk arra, hogy meglássuk Isten jótéteményeit, mert ha látjátok azokat, elismerők lesztek, és ha elismerők vagytok, dicsőséget és dicséretet adtok az Ő nevének.

És miben mutatjuk meg Istennek hálánkat vagy hálátlanságunkat? Megmondom. Hálátlanságunkat az mutatja, hogy megsértjük az Ő jóságát és a felebarátunkat — akit sok és sokféle jogtalansággal sértünk —, és nem adjuk meg adósságunkat, melyre kötelezve vagyunk, azaz nem szeretjük Őt mindenek felett, a felebarátot pedig, mint önmagunkat. Mi ennek épp az ellenkezőjét tesszük, hiszen a szeretetet, amellyel neki tartozunk, a saját érzékiségünknek adjuk, megbántván a felebarátot szívvel és elmével, a lélek minden képességével, valamint testünk tagjaival, melyeknek az erény eszközeinek kellene lenniük, és a víciumok eszközei, amely víciumokból örök halál következik, ha életünket a halálos bűn vétkében fejezzük be. Bármerre fordulunk, csak nyomorúságot találunk: és mindez a hálátlanságból származik.

Belőle sarjad a kevélység, a szív hiúsága és könnyelműsége, annyi tisztátalansággal együtt, hogy úgy tűnik, nem is törődik azzal az ember, hogy a tisztátalanság sarában forog, mint egy állat. Megfosztja a lelket a felebarát testvéri szeretetétől és gyűlöletet meg utálatot fogan iránta. Ha pedig szereti, nem Istenért, hanem csak a maga hasznáért szereti őt. Az ilyenek készek minden nyomorúságos hírt elfogadni

1. Az itáliai városok kormányzási formája a 14. sz. folyamán demokratikus, vagy feudális-hűbéri jellegű volt. Azaz voltak városok, melyek egészen szabadon választották meg időről időre a vezetőséget, másutt egy család kezében volt minden hatalom.
Rómát, míg a pápák Avignonban éltek, a szenátor (polgármester) kormányozta, akit egy évre választottak. Csak idegen lehetett. Mellette a kerületek felügyelői voltak a „banderesi", a zászlós urak. Amikor a pápa visszatért, ugyanez a szervezet kormányozta tovább a várost, a pápa csak megerősítette a szenátort. 1378-ban azonban Róma ünnepélyesen a pápa hatalma alá vetette magát, bár a köztársaság nevet megtartotta.
A levelet Katalin elragadtatásban diktálta 1379. április 29. után.

és gonoszul ítélkezni a felebarát felől, anélkül, hogy okosan megnéznék, ki az, aki a rosszat mondja, és kiről mondja, s vajon nem maga találta-e ki irigységből, utálatból vagy együgyűségből? A tudatlan ember ugyanis gyakran kimondja azt, ami ajkaira jön anélkül, hogy figyelne arra, mit beszél; bezzeg aki hallja, az figyel rá. Az irigy nem figyel arra, hogy igazat mond-e vagy hazudik, mert csak arra figyel, hogy ártson a felebarátjának és elvegye jó hírét. Nap mint nap látjátok, hogy ez így van.

Ha az ilyen embernek hatalma van, nem törődik azzal, hogy igazságos legyen, hacsaknem a maga és a teremtmények tetszése szerint: meggyalázza az igazságosságot és áruba bocsátja a felebarát testét, mert nincs benne szeretet. Az önszeretet annyira befonta, hogy sem Isten, sem a felebarát felé nincs benne szent igazságosság. Nem keresi a felebarátot, hogy segítségére legyen szükségében, és nemcsak nem segíti őt, hanem attól is megfosztja, amije van, mert amint az alkalmak hozzák, sok és különféle módon nyerészkedik: minderről számot kell adnia a halál végső óráján. Nyelve, amely arra teremtetett, hogy Isten nevét dicsérje és dicsőítse, megvallja bűneit és a felebarát üdvösségét szolgálja, káromlásban, esküdözésben, esküszegésben és ítélkezésben forog; és nemcsak a teremtményeket káromolja és szidja, hanem szájára veszi Istent és az Ő szentjeit is, mintha lábbal tiporná őket. Ti is látjátok, hogy ez az igazság. És nincs közöttünk se kicsi, se nagy, kinek ne lett volna szokásává e vícium miatt, hogy igazságtalanságot követ el, mert nem az értelmet követi. Isten azonban megmutatja, mennyire utálatos előtte ez és a többi bűn is: ostoraival és fenyítékeivel kissé igazságot tesz, amint ezt nap mint nap érezzük. És joggal tesz így, bár nagy irgalmassággal cselekszik velünk. Így tehát ezek azok a gyümölcsök, melyeket a hálátlan ember terem, s ezek a jelek, amelyek megmutatják tudatlanságát.

Egészen ellenkezőjéről tesz tanúságot az az ember, akiben van hála és elismerés a Teremtője iránt. Ez igazságosan megadja Istennek azt, ami az Övé, azaz megadja neki az Őt megillető dicsőséget és dicséretet, szereti Őt mindenek felett és a felebarátot, mint önmagát. Isten alázatát látva letörte a saját kevélységének szarvát, az Ő igazságosságával kiemelkedett az igazságtalanságból, a felebaráti szeretettel megtiporta az irigységét és szíve kitágult a szeretet érzületében. Krisztus tisztaságában és vérének bőségében kiemelkedett minden tisztátalanságból. Becsületesen él, segíti a felebarátját minden szükségében, akár úr, akár alattvaló. Amennyire lehetősége van rá, odaadja a magáét és nem veszi el a másét: a kicsit annyiba veszi, mint a nagyot, a szegényt, mint a gazdagot, amint az igaz igazságosság követeli. Nem hiszi el könnyen a felebarátja hibáját, hanem okosan és érett szívvel jól megvizsgálja, ki mondja és kiről mondja a rosszat. Hála és elismerés van benne az iránt, aki szolgálja őt: és azért hálás neki, mert Istennek is hálás. És nemcsak annak szolgál, aki szolgálja őt, hanem azt is szereti és azzal is gyakorolja az irgalmasságot, aki nem szolgál neki. Élete rendezett, mert rendezett a lélek mindhárom képessége: az emlékezetet arra rendelte, hogy őrizze Isten jótéteményeit, az értelmet, hogy figyelje Isten akaratát, az akaratot, hogy szeresse Őt. És ugyanígy a test valamennyi tagja kész az erény gyakorlására. Az ilyen lélek türelmes és jóakaratú: szereti az egységet és gyűlöli a széthúzást, hűséges Istenhez, a szent Egyházhoz és Krisztus vikáriusához, és mint igaz fiú, az Ő engedelmes-

ségének keblén táplálkozik. Íme, ily módon mutatjuk meg, hogy hálával és elismeréssel vagyunk Isten iránt. És így lelki és földi javaink egyaránt növekszenek.

Azt akarom tehát, drága testvéreim, hogy ti is hálásak legyetek az ajándékokért, melyeket Teremtőnktől kaptatok és kaptok, annak érdekében, hogy e kegyelmek növekedjenek. És mivel csodálatos módon új kegyelmekben részesültetek, azt akarom, hogy újból adjatok hálát és dicsérjétek az Ő nevét, igaz alázatossággal elismervén, hogy az ajándék nem a ti képességeiteknek és tudástoknak, hanem Istennek köszönhető, hiszen a ti összes emberi törekvéstek nem lett volna elegendő arra, amit Isten megtett.[2] Irgalmassága szemeit reánk fordította, akik igen nagy veszedelemben voltunk: és ezért Istennek kell mindent tulajdonítanunk. Példát ad erre nekünk atyánk, VI. Orbán pápa, aki annak jeléül, hogy elismeri Isten ajándékát, megalázta magát olyan cselekedettel, amely már nagyon régen történt és körmenetben mezítláb ment. Mi azért, fiaim, kövessük az atya nyomdokait, azaz ismerjük el, hogy a kegyelmek Istentől valók és nem magunknak köszönhetők. Sőt azt is akarom, hogy legyetek hálásak a Társaságnak is,[3] melynek tagjai Krisztus eszközei voltak, és segítsétek minden szükségükben őket, főleg a szegény sebesülteket. Legyen bennetek szeretet és türelem irántuk, annak érdekében, hogy megőrizzék a segítséget, melyet tőlük kaphattok és ne adjatok okot nézeteltérésre. Így kell tenni, édes testvéreim, részben a kötelesség, részben a nagy szükség miatt.

Biztos vagyok benne, hogy ha a hála erénye élni fog bennetek, megteszitek ezt és az egyéb fent mondottakat; máskülönben nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: hálával és elismeréssel vagytok Isten iránt a kapott jótéteményekért, hogy megtehessétek mindazt, ami a lélek és a test üdvösségéhez szükséges.

Úgy tűnik, egy kis hálátlanság érte Giovanni Cencit,[4] aki oly nagy igyekezettel, hűséggel, tiszta szándékkal, csak Isten kedvéért és a mi hasznunkért mindent elhagyott (és tudom, hogy ez az igazság), hogy eltávoztassa tőletek az Angyalvár ostorát: nagy okossággal cselekedett ebben és most nemcsak a hála és a köszönet jelét nem kapja meg, hanem az irigység és a hálátlanság víciuma a rágalom és a zúgolódás mérgét szórja rá. Nem akarom, hogy így viselkedjetek vele, vagy bárki mással, aki szolgál nektek, mert ezzel megbántanátok Istent és ártanátok magatoknak. Hiszen az egész közösségnek szüksége van bölcs, érett, megfontolt és jó lelkiismeretű emberekre. Ne így tovább, a megfeszített Krisztus szerelméért! Orvosoljátok ezt úgy, amint Uraságtoknak tetszik, annak érdekében, hogy a tudatlanok együgyűsége meg ne akadályozza a jót. Ezt a ti érdeketekben mondom, minden részrehajlás nélkül, hiszen tudjátok, hogy én zarándok vagyok és csak a ti érdeketekben beszélek, mert mindannyiatokat úgy tekintem, mint a saját lelkemet. Tudom, hogy mint bölcs és megfontolt emberek, szívem tisztaságára és érzületére fogtok figyelni, mellyel írok nektek. És ugyanígy bocsássátok meg vakmerőségemet, hogy merészeltem nektek írni.

2. Az 1379. április 29-i győzelemre céloz, melyet az ellenpápa katonái felett arattak.
3. A Szent György Társaságról van szó. Lásd a 347. levél 1. jegyzetét a 791. oldalon.
4. Róma szenátora és Katalin nagy tisztelője volt. Katalin hatására vette rá az Angyalvár urát, akivel jó barátságban volt, hogy adja át a rómaiakra nagy veszedelmet jelentő várat a pápának.

Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Legyetek, legyetek hálásak és elismerők Isten iránt! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!.

350. — FRANCIAORSZÁG KIRÁLYÁNAK[1]

Ismerje fel a világossággal az elszakadt bíborosok hazugságát, és VI. Orbán pápa igazságát. Isten igaz szolgáitól kérjen tanácsot. Számot kell majd adnia a rábízottakról, akik miatta vesznek el.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes világosságot láthassam benned, annak érdekében, hogy megismerd az igazságot, melyre szükséged van az üdvösséghez. E világosság nélkül sötétségben fogunk járni, amely sötétség nem engedi megkülönböztetni azt, ami ártalmas lelkünknek és testünknek attól, ami hasznos számára. És ezzel megrontja a lélek ízlését, úgyhogy a jó rossznak és a rossz jónak tűnik, azaz a vícium és azok a dolgok, amelyek bűnbe vezetnek jóknak és kedveseknek tűnnek számunkra, s az erény és ami az erényre vezet, az keserűnek és igen terhesnek. Akinek azonban van világossága, az jól ismeri az igazságot; és ezért szereti az erényt és Istent, aki minden erény oka, és gyűlöli a víciumot és a saját érzékiségét, ami minden vícium oka.

Mi veszi el tőlünk ezt az igaz és édes világosságot? Az önszeretet, mellyel az ember önmagát szereti. Olyan felhő ez, amely elhomályosítja az értelem szemét és eltakarja a szentséges hit pupilláját. És ezért az ember mint vak és tudatlan a saját törékenységét követi összes szenvedélyével az értelem világossága nélkül; éppúgy mint az állat, melynek nincs értelme és ezért hagyja, hogy érzékisége vezesse. Nagy nyomorúság az ember számára, akit Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtett, ha a saját hibájából és szándékosan rosszabb lesz a vadállatnál. Mint hálátlan és tudatlan nem ismeri fel és nem ismeri el Isten jótéteményeit, hanem önmagának köszöni azokat.

Minden rossz az önszeretetből származik. Honnan valók az igazságtalanságok és az összes többi bűnök? Az önszeretetből. Ez követ el igazságtalanságot Isten, önmaga, a felebarátja és a szent Egyház ellen. Isten ellen úgy, hogy nem adja meg nevének dicséretét és dicsőségét, amint erre kötelezve van; önmaga ellen úgy, hogy nem gyűlöli és utálja a víciumot és nem szereti az erényt; a felebarát ellen úgy, hogy nincs iránta jóakarattal. Ha úr, nem tartja meg az igazságosságot, mert csak a teremtmények tetszése és a saját emberi véleménye szerint cselekszik. Nem

1. Lásd a 235. levél 1. jegyzetét az 530. oldalon. Egyesek szerint politikai okokból maga a király akarta a bíborosok megoszlását. Valószínűbb azonban, hogy nem láthatta tisztán a tényeket minisztere, Della Grange bíboros VI. Orbán ellensége, bizonyára befolyásolta őt. Mindenesetre a Sorbonne kollégium 1379 májusának végén az ellenpápához pártolt. E levél 1379. május 6-án kelt.

engedelmeskedik az Egyháznak és nem segíti, hanem szüntelenül üldözi. És mindennek az önszeretet az oka, amely nem engedi megismerni az igazságot, hiszen elveszi a világosságot. Egészen nyilvánvaló ez számunkra, és nap mint nap látjuk és tapasztaljuk magunkban, hogy ez így van.

Nem szeretném, drága atyám, ha ez a felhő elvenné tőled a világosságot, hanem azt akarom, hogy benned legyen az a világosság, amely megismerteti és megláttatja veled az igazságot. Amint értesültem róla, úgy tűnik, kezded hagyni, hogy sötét tanácsadók vezessenek, pedig tudod, hogy ha vak vezet világtalant, mindketten gödörbe esnek. Így jársz majd te is, hacsak meg nem ragadod az orvosságot, amit látok. Nagyon csodálkozom azon, hogy egy katolikus ember, aki félni akarja Istent és bátor akar lenni, hagyja magát kisgyermekként vezetni, és nem látja, hogyan dönti önmagát és másokat akkora romlásba, mint a szentséges hit meggyalázása azok szavára és tanácsára, akikről látjuk, hogy az ördög tagjai és romlott fák: nyilvánvalóvá teszik ezt a bűneik és a szakadás, melynek mérgét ők hintették el, mondván, hogy VI. Orbán pápa nem valódi pápa.

Nyisd fel az értelem szemét és lásd meg, hogy ezek a saját fejükre hazudnak. Önmagukat szégyenítik meg, és bármerre fordulunk, látjuk, hogy méltók az ítéletre. Ha arra figyelünk, amit mondanak — hogy a nép haragjától félve választották őt meg —, látjuk, hogy nem mondanak igazat, mert őt korábban választották meg rendes és kánoni választással, úgy, mint előtte egyetlen főpapot sem. Volt ugyan egy választás, melyet a nép felkelésétől félve végeztek el, de akit azon megválasztottak, az nem Bertalan úr volt, Bari érseke, aki ma VI. Orbán pápa: így vallom és nem tagadom az igazságban. Akit félelemből választottak meg, az a Szent Péter ura volt (ez mindenki előtt nyilvánvaló), VI. Orbán pápa megválasztása pedig törvényes volt. Ezt hirdették ki neked és nekünk és a világ minden más uralkodójának, tettekkel is kifejezvén azt, amit szavakkal mondtak, azaz kifejezvén előtte tiszteletüket és hódolván neki, mint a földi Krisztusnak; és nagy ünnepélyességgel megkoronázták, nagy egyetértéssel megerősítsvén ezzel a megválasztását. Mint legfőbb főpaptól, kegyeket kértek tőle, melyekkel élnek is.

És ha nem lenne igaz, hogy VI. Orbán pápa a pápa, hanem félelemből választották volna meg, nem az örök szégyenre lennének-e méltók akkor is? Ők, akiket a szent Egyház oszlopaiként a hit terjesztésére rendeltek, a testi haláltól félve az örök halált juttatnák önmaguknak és nekünk azáltal, hogy atyánkként mutatják be azt, aki nem atyánk? És vajon nem volnának-e tolvajok, ha elfogadnák azt és élnének azzal, amivel nem szabadna élniük? De bizony, azok lennének, ha igaz lenne az, amit most mondanak; ami nem igaz, mert VI. Orbán pápa valóban pápa. Ők azonban, mint oktalanok és ostobák, és önszeretettől megvakultak, nekünk átadják és megmutatják az igazságot, ők maguk pedig kitartanak a hazugságban. Mindaddig vallották az igazságot, amíg Őszentsége a víciumaik javítását halogatta: mikor azonban kezdett beléjük marni és megmutatta, hogy nincs tetszésére bűnös életük, hanem orvosolni szándékszik azt, felemelték ellene a fejüket. És ki ellen emelték fel? A szentséges hit ellen. Gonosszabbat tettek, mint a hittagadó keresztények.

Ó nyomorult emberek! Nem ismerik fel romlásukat, sem azt, ami belőle következik. Mert ha felismernék, Isten segítségét kérnék: beismernék vétkeiket és

nem volnának megátalkodottak, mint az ördögök; sőt egészen ördögöknek látszanak, hiszen azok feladatát ragadták meg. Az ördögök feladata az, hogy eltérítsék a lelkeket a megfeszített Krisztustól, lecsalják őket az igazság útjáról és a hazugságba, azaz önmagához az ördöghöz vezessék őket; mert az ördög a hazugság atyja, aki a szenvedés és a kárhoztató ítélet által ugyanazt adja nekik, ami a sajátja. Ugyanígy ezek azáltal, hogy megváltoztatják és hazugsággá teszik az igazságot, amit ők maguk hirdettek, megosztják az egész világot, és ugyanazt a rosszat adják nekünk, ami őbennük van. Akarjuk jól ismerni ezt az igazságot? Nos, nézzük és figyeljük meg életüket és erkölcseiket, és azokét is, akik követik őket, mert egyik ördög nem ellenkezik a másikkal, hanem egyetértenek egymással.

Bocsáss meg nekem, drága atyám (atyámnak tartalak, amennyiben az igazság szerelmének és a hazugság megszégyenítőjének látlak), azért beszélek így, mert fájlalom a kárhozatukat és a többiekét is, és szeretem üdvösségüket. Nem úgy beszélek, mint aki megveti őket mint teremtményeket, de megvetem a víciumaikat és az eretnekséget, amit az egész világon elhintettek, valamint a kegyetlenséget, amely önmaguk és azon szerencsétlen lelkek iránt van bennük, akik miattuk vesznek el, és akikről számot kell adniuk a legfőbb Bíró előtt. Mert ha olyan emberek lettek volna, akik félik Istent vagy félnek a világ előtt való megszégyenüléstől (ha már Istentől nem félnek), akkor, még ha Orbán pápa a lehető legrosszabbat tette volna velük a legnagyobb gyalázatukra, türelmesen viselnék és előbb választanának ezer halált, mint hogy azt tegyék, amit tettek. Mert annál nagyobb szégyen nem érhet senkit, mintha a teremtmények szemében eretnek, szakadár és a szentséges hit meggyalázója lesz.

Ha lelki és testi kárukat nézem, látom, hogy az eretnekség megfosztotta őket Istentől a Kegyelem által, és jog szerint elvesztették méltóságukat; és önmaguk tették ezt önmaguknak. Ha az isteni ítéletet nézem, a közelükben látom, hacsak el nem hagyják ezt a sötétséget, mert minden bűn megkapja büntetését és minden jó a jutalmát. Minden emberi erő ellenére nehéz lesz nekik Isten ellen rugdalózni. Isten a legfőbb erősség, aki megerősíti azokat a gyengéket, akik bíznak és remélnek benne. Ő az igazság: és az igazság az, ami megszabadít minket. Látjuk, hogy egyedül csak Isten szolgái követik az igazságot és csak ők őrzik VI. Orbán pápa igazságát, mert ők valóban pápának vallják őt, amint az is. Isten szolgái között, akik igazán azok, nem találsz egyet sem, aki az ellenkezőjét tartaná. Nem azokról beszélek, akik kívül báránybőrt öltöttek, belül pedig ragadozó farkasok.

És azt hiszed, ha nem ez volna az igazság, Isten eltűrné, hogy szolgái ily nagy sötétségben tévelyegjenek? Nem, ezt nem tűrné el. Eltűri a világ gonosz embereiben, de nem tűri el ezt a sötétséget az övéiben: megadja nekik az igazság világosságát, mert nem veti meg a szent vágyakat, hanem elfogadja, mint jóságos és könyörületes atya. Azt akarnám, ha magadhoz kéretnél közülük egyeseket, hogy, megvilágítsák előtted ezt az igazságot és ne járj ily tudatlanul. Ne a szenvedélyed vezessen, mert az rosszabb bárkinél. Légy részvéttel a sok lélek iránt, akiket az ördög kezeibe adsz. Ha nem akarod a jót tenni, legalább ne tedd a rosszat, mert a rossz gyakrabban hull vissza arra, aki teszi, mint éri el azt, akinek szánva volt. Ennyi rossz származik abból, ha elveszítjük Istent a Kegyelem által: elenyésznek a világi javak, és ezt az örök halál követi.

De jaj nekem! Úgy tűnik, nem látunk világosságot, mert az önszeretet felhője elvette tőlünk és nem engedi meglátni a világosságot. Emiatt vagyunk készek elfogadni minden rosszindulatú tájékoztatást, amit az önmagukat szeretők az igazság ellen terjesztenek. Ha azonban lesz világosságunk, nem így lesz, hanem nagy okossággal és szent istenfélelemmel fogod kutatni és megismerni ezt az igazságot, tudós és lelkiismeretes emberek segítségével. Ha akarod, elkerülheted a tudatlanságot, hiszen ott vagy a tudomány forrása[2] mellett, amit azonban, félek, el fogsz veszíteni, ha kitartasz eddigi viselkedésedben. És nagyon jól tudod, hogyan marad fenn királyságod: ha lesznek jólelkiismeretű emberek, akik az igazságot akarják követni és nem az emberek véleményét szolgai félelemmel; ők majd világosságot és békét adnak lelkednek és elmédnek.

Ne így tovább hát, drága atyám. Gondold meg elmédben, hogy meg kell halnod és nem tudod, mikor. Istent állítsd a szemeid elé és ne a szenvedélyeidet vagy a hazaszeretetet. Mert Isten előtt nem tehetünk különbséget egyik vagy másik (haza) között, hiszen mind tőle, az Ő szent elméjéből valók vagyunk; a saját képére és hasonlatosságára teremtett, és egyszülött Fiacskájának drága vérén vásárolt vissza mindannyiunkat. Biztos vagyok benne, ha lesz világosságod, így fogsz tenni és nem vársz az időre, mert az idő sem vár rád; és fel fogod szólítani a rádbízottakat, hogy térjenek vissza a szent és igaz engedelmességbe. Máskülönben azonban nem.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy benned láthassam az igaz és tökéletes világosságot, annak érdekében, hogy a világossággal megismerd, megszeresd és féld az igazságot. Akkor boldog lesz a lelkem üdvösséged miatt, látván, hogy elhagytad ezt a nagy tévedést. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és igaz szeretetében. Bocsáss meg, ha túlságosan terhedre voltam szavaimmal. Üdvösséged szerelmétől kényszerítve inkább élő szóval, a jelenlétedben mondanám el ezeket, mint írásban. Isten töltsön be legédesebb Kegyelmével. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

351. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

A szent apostolok tanítanak minket a Szentlélek fogadására. Be kell zárkóznunk önismeretünk házába, hogy megszerezzük az igaz alázatosságot. Isten cselekszik abban, aki Őrá hagyatkozik.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges Atyám! Árnyékozza be a Szentlélek szívedet és lelkedet és érzülete-

2. A párizsi egyetemről van szó.

1. Lásd a 291. levél 1. jegyzetét a 647. oldalon. A levél 1379 Pünkösdjén készült, négy héttel azután, hogy az Angyalvár visszakerült a pápa tulajdonába. VI. Orbán hálaadó körmenetben tért vissza a S. Maria in Trastevere templomból a Szent Péter templomba, s ő maga mezítláb ment a körmenetben. Ez utoljára 600 évvel azelőtt fordult elő és IX. Pius ismételte meg 1846-ban.

det az isteni szeretet tüzével, öntse el értelmedet természetfeletti világossággal, oly módon, hogy mi, báránykák a te világosságodban lássuk a világosságot, és az ördög gonoszságának semmiféle csapdája se legyen rejtve előtted. Arra vágyom, szentséges atyám, hogy minden egyebet is teljesülve láthassak benned, amit csak Isten elvár és te a legnagyobb vággyal kívánsz, tudom.

Remélek abban, hogy a Szentlélek édes tüze ugyanazt műveli majd a te szívedben és lelkedben is, amit a szent tanítványokban tett, kiknek erőt és hatalmat adott a látható és láthatatlan ördögök ellen. Az Ő erejével győzték le a világ zsarnokait és terjesztették szenvedésükkel a hitet. Világosságot adott nekik a bölcsességgel, hogy megismerjék az igazságot és a tanítást, amit maga az Igazság hagyott rájuk: ezáltal érzületüket, amely az értelmet követi, szeretetének tüzébe öltöztette, annyira, hogy minden szolgai félelmet és emberi tetszelgést elveszítettek és egyedül csak Isten dicsőségére és a lelkekre figyeltek, hogy kivonják őket az ördögök kezei közül és az igazságot, amely őket megvilágosította, minden teremtménynek átadják. De csak a tíz napnak sok virrasztása, szüntelen alázatos imádsága és sok lelki erőfeszítése után teltek meg a Szentlélek erejével: így tehát sok szent gyakorlat és fáradozás előzte meg ezt. Ó szentséges atyám, úgy tűnik, tanítanak ők minket és ma bátorítják Szentségedet; úgy tűnik, megtanítják nekünk, mi módon fogadhatjuk be a Szentlelket.

Mi módon? Úgy, hogy önismeretünk házában tartózkodunk, amely ismeretben a lélek mindig alázatos, mert a vidámságban nem szóródik szét, és a szomorúságban nem lesz türelmetlen, hanem egészen érett és türelmes, hiszen ebben az ismeretben megfogant benne az érzékisége iránti gyűlölet. Ebben a házban virrasztásban és szüntelen imádságban él: értelmünknek ugyanis virrasztania kell, hogy megismerje Isten édes akaratának igazságát és el ne aludjék az önszeretet álmában. Ekkor kapja meg a szüntelen imádságot, azaz a szent és igaz vágyat, amely vággyal az erényt gyakorolja, azaz szüntelenül imádkozik. Ezért nem szűnik meg imádkozni az, aki nem szűnik meg tenni a jót. Ily módon kapjuk meg ezt az édes erősséget.

Kövessük azért ezt az édes utat igaz és szent serénységgel lehetőségeink szerint. Mondom, erősítenek ők téged, legfőbb és igaz főpapot, amikor megmutatják neked Isten igazságát és segítségét, azt, hogy nem emberi erővel hódították meg az egész világot és oszlatták szét a hitetlenség sötétségét, hanem Isten erejével, bölcsességével és szeretetével. És ez az erő nem gyengül el sem számodra, sem bárki más számára, aki bízik benne. Való igaz tehát, hogy ezzel az erősséggel bátorítanak téged Menyasszonyod jelen szükségében. És nemcsak a hit, hanem a tettek által is erőt kaptál. Mert négy héttel ezelőtt különösen is láttuk, hogy Isten ereje csodálatos dolgokat művel a mihaszna teremtmény által annak érdekében, hogy nyilvánvalóan lássuk, hogy Ő az, aki cselekszik és nem az emberi erő.[2] Dicsőítsük tehát Őt, és legyünk hálásak és elismerők.

Szívbéli vidámsággal örvendezem, szentséges atyám, hogy szemeim teljesedve látták Isten akaratát benned, azaz abban az alázatos cselekedetben, melyet már nagyon rég nem tettek a szent körmenetben. Ó, mennyire kedves volt ez Isten előtt, és mennyire utálatos az ördögök számára! Annyira, hogy botrányt akartak

2. Az Angyalvár visszakerült a pápa birtokába, amiben Katalinnak is nagy szerepe volt.

kelteni kívül és belül, de az angyali természet megfékezte az ördögök dühét.[3]

Az imént azt mondtam, arra vágyom, hogy teljesedve láthassam benned Isten édes akaratát ebben is és minden másban is, ezért emlékeztetlek rá, hogy az Igazság azt akarja, hogy gondolkodva és serényen irányítsd és rendezd el Isten Egyházát nap mint nap, lehetőségeid szerint, amíg időd van erre. Isten pedig általad fog cselekedni: erőt ad neked a cselekvésre, világosságot, hogy megismerd, hogyan kell bölcsen és okosan irányítani az Ő hajócskáját, és akaratot, hogy akarj cselekedni. Ezt az akaratot meg is adta már, de növelni fogja a maga végtelen irgalmasságából. Ezzel az erővel le fogod győzni a zsarnokot és el fogod oszlatni az eretnekség sötétségét, hiszen maga Isten fog világosságot és fényt deríteni az igazságra.

Örülök, hogy a legédesebb Anya, Mária és az édes Péter, az apostolok fejedelme visszahozott téged a magad helyére. Most azt akarja az örök Igazság, hogy kertedet tedd Isten szolgáinak kertjévé: tápláld őket időleges javakkal, és ők táplálni fognak téged a lelkiekkel, hiszen nem más a dolguk, mint hogy Isten színe előtt a szent Egyház felvirágzásáért és Szentségedért könyörögjenek. Ők azok a katonák, akik tökéletes győzelemre segítenek téged: és nemcsak a gonosz keresztények, az engedelmességből kiszakadt tagok felett, hanem a hitetlenek felett is, kik felett a szentséges kereszt zászlaját látni a legnagyobb vágyam. És úgy tűnik, már jönnek is és hívnak minket. Kettős lesz tehát az öröm.

Növekedjünk tehát és táplálkozzunk az igaz és királyi erényekkel; lépjünk be önismeretünk házába, hogy a mondott módon befogadjuk a Szentlélek teljességét. Légy erős, édes és szentséges atyám, mert Isten enyhületet ad majd neked. A nagy fáradságra nagy vigasztalás következik, hiszen Ő a szent és igaz vágyak elfogadója. És most indítsd fel az alázatos érzületet és cselekedeteket (tanulván az alázatos Báránytól, akinek helyettese vagy) igaz állhatatossággal mindhalálig; és remélj szilárdan az isteni gondviselésben. Mindig Teremtőnkben és az Ő alázatos szolgáiban örvendezz, miként tudom, hogy Szentséged bennük örvendezik, mégis emlékeztetlek erre, mert a nyelv nem tud ellenállni a szív bőségének, főleg akkor nem, ha a lelkiismeret ösztökéje és Isten édes jósága készteti. Légy türelemmel irántam, ha hol így, hol úgy terhedre vagyok és bocsásd meg vakmerőségemet. Biztos vagyok benne, hogy Isten inkább az érzületet láttatja veled, mint a szavakat. Alázattal kérem áldásodat. Isten édes és örök jósága, az örök Háromság ajándékozza neked kegyelmét szeretete tüzének teljességével, annyira, hogy kezedben megújuljon a szent Egyház és Isten áldozatává tedd magad.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Örülj és ujjongj Isten szent misztériumaiban. És ha valamiben megbántottam Istent vagy Szentségedet, abban bűnösnek vallom magam, és kérlek, bocsáss meg nekem; kész vagyok minden vezeklésre. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. A pápai udvar is meg akarta akadályozni Orbán megalázkodását és a római nép is felkelt ellene. Katalin csendesítette le őket.

352. — LARIELLA ÚRNŐNEK, A NÁPOLYI CARACCIOLO CIECCOLO ÚR HITVESÉNEK[1]

Szabaduljon meg attól a szenvedéstől, amit az önszeretet és a hiúság okoz. Egyedül Istenben reméljen, mert ezzel a reménnyel az örök élet gazdagságát birtokolja. Hiúságát ne burkolja a teremtmények iránti rendetlen szeretet köpenyébe.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Maria nevében!

Drága Anyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: érzületedet és reményedet egyedül Istenbe veted, és benne bízol, nem a teremtményekben, mert átkozottnak mondható az, aki emberben bízik.[2] Ó mennyi rossz következik ebből és mennyire árt a lelkünknek! Nyelv nem képes elbeszélni, mennyire hiábavaló az Istenen kívüli reménység. Üres és mulandó, mert hiába fárad az, aki a világ örömeit, gazdagságát és állásait keresi. Mi mutatja ezek hiábavalóságát? Az a csekély állandóság, amit bennük találunk, mert amikor azt hisszük, hogy valóban birtokoljuk őket, akkor csúsznak ki kezeink közül; éspedig vagy isteni rendelésből, amely a mi javunkra vonja meg e dolgokat tőlünk, vagy a halál közvetítésével, amikor eltávozunk e sötét életből. És amikor azt hisszük, a legnagyobb gazdagságot szereztük meg és a legnagyobb állásba jutottunk, akkor elveszítjük azt, amink van. És ha mégis megtartjuk, nagy fáradsággal és rendetlen félelemmel tartjuk meg, rettegve, hogy elveszítjük őket; és ettől az ember elviselhetetlenné válik önmaga számára. Valóban hiábavalóságok tehát ezek, és ostoba az az ember, aki bennük remél.

Mondom: kárt okoznak nekünk, mert elveszik tőlünk az uralkodást és a szabadságot és szolgává tesznek. Mert ha rendetlen szeretettel, nem Istenben szeretjük a teremtményeket és a teremtett dolgokat, vétkezünk, vétkezvén pedig szolgájává tesszük magunkat a bűnnek, ami nincs, és a teremtett dolgoknak, melyek kevesebbek nálunk, hiszen minden arra teremtetett, hogy minket szolgáljon, mi pedig azért lettünk, hogy Istent szolgáljuk. Mi azonban épp az ellenkezőjét tesszük, mert szolgáljuk a teremtett dolgokat és nem szolgáljuk a Teremtőnket. Azok pedig megfosztanak minket a világosságtól és nem engedik, hogy lássuk és megismerjük az igazságot; amint ugyanis a beteg szem nem láthatja a fényt, ugyanúgy a lélek szeme, amelyet a hitetlenség és a rendetlen önszeretet betegsége elgyengített, annyira elveszíti a fényt, hogy nem ismerheti meg sem Istent, sem önmagát, azaz sem Isten végtelen jóságát, sem a maga nyomorúságát. Elveszíti az erények gazdagságát, mert el van vágva a szeretet érzületétől, amelyhez az összes erények kötődnek. Nem szereti sem Istent, sem a felebarátot, és nem is

1. Lariella valószínűleg a Hilaria kicsinyített alakja. A Caracciolók előkelő nemesi család tagjai, VI. Orbánnal is rokonságban voltak. A címzett férje egyike lehetett annak a háromszáz férfinak, kiket Nápolyi Johanna VI. Orbán támogatására küldött, hogy kedvében járjon. A levél nem sokkal 1378 szeptembere után készült.
2. Vö. Jer. 17, 5.

szolgál nekik, legfeljebb a saját haszna miatt. Nincs benne igaz alázatosság, mert nagyra tartja önmagát, és örül, ha nagy állása van és mások is sokra tartják. Minden törekvésével az emberek tetszését keresi, és mivel önmagának tetszik, ezért inkább az emberek tetszését keresi, mint a Teremtőjét. Ha jogtalanság éri, nagyon türelmetlenül viseli. És ha a felebarátnak vagy a rokonainak szolgálva nincs a szolgálatból haszna vagy nem kap elismerést, türelmetlen lesz és felhagy a szolgálattal.

Ezt teszi az önszeretet. És te jól tudod, hogy ez így van, mert néha talán magadban is tapasztalod ezt Cieccolo úr állása miatt, melyet itt tölt be, s amellyel te nem vagy megelégedve. Ha ellenben látnád, hogy jutalmazzák a szolgálatát és körülveszi őt a világ füstje, azaz az emberi dicsőség, nem neheztelnél így. De ezt a szenvedést, jól hiszem, inkább a teremtmények szava (kik zaklatnak téged) és a világ dicsősége miatt viseled, mint a saját hasznodra. Ez nem jól van így, sőt nagy hiba ez és Isten megbántása: gyötrődik miatta tested és lelked, és férjednek is szenvedést okozol. Nem akarom, hogy így tégy, mert ez annak jele lenne, hogy reményedet és érzületedet inkább a teremtményekbe és a világi dicsőségbe, mint a Teremtődbe vetetted. Amit nem szabad megtenned, hanem légy egészen bátor és nevesd ki a világot: inkább tartsd szem előtt az égi javakat és Isten dicsőségét, mint a földi javakat és a magad dicsőségét.

Azt akarom, hogy így cselekedj. És aki az ellenkezőjét mondaná, annak felelj meg azzal, hogy szent vággyal akarod, hogy Cieccolo úr hűségesen, teljes szívvel és teljes érzülettel szolgálja a földi Krisztust és a szent Egyházat, nem tekintve állásra, rangra vagy saját haszonra, hanem egyedül csak Isten dicsőségére és a kötelességre, amint a fiúnak kell viselkednie atyjával. Akkor ez a szolgalat Isten előtt tetsző és kedves, számodra pedig dicsőséges és hasznos lesz. Hasznos lesz, mondom, a Kegyelem haszna miatt, melyet Isten akarata szerint nagy serénységgel kell keresnünk. Ezt fogod tenni, ha reményedet Istenbe veted; máskülönben azonban nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: érzületedet és reményedet egyedül Istenbe veted. És valóban így kell tenned, miután látod, mennyire ártalmas, ha az ember önmagában, a teremtményekben, vagy a teremtett dolgokban reménykedik és nem Istenben: ebből csak nagy kára és sok keserűsége van a léleknek, mint mondtuk. Az ellenkezőjét adja az a remény, amelyet Istenbe vet az ember. A remény ugyanis a szeretetből származik, mert a teremtmény mindig abban remél, akit szeret. Innen van az, hogy aki teremtményt szeret, az a teremtményben reménykedik, de aki a Teremtőjét szereti, az egyedül csak Benne reménykedik; és ez a szeretet, azaz a szeretet érzülete mindig a legnagyobb vidámságot adja annak a szívnek, amely birtokolja őt.

A reményben tehát a legnagyobb vidámság van. Minden, ami jó és haszon a szeretetben, megtalálható a reményben, hiszen belőle származik. A szeretet alázatos és jóságos ahhoz, aki jogtalanul bánik vele; türelmes a sok szorongatás elviselésében, bármi módon engedje is azokat Isten. Sőt, mi több, vágyik arra, hogy a megfeszített Krisztusért szenvedjen és az Ő gyalázataiban akar dicsekedni: ebben van enyhülete, és nem akar másban dicsekedni, mert nem a maga dicsőségét keresi, hanem Isten nevének dicsőségét. A szeretet nem keresi a magáét, és ezért szolgálata nem a béres szolgálata, hiszen szeretetből szolgál, és nem a várt fizet-

ségért. A szeretet elvesz minden keserűséget, mert kivetkőztet az önakaratból és felöltöztet Isten édes akaratába; ugyanis egyedül csak a lélek eleven akarata az, ami szenvedést okoz a teremtménynek. Ez az erény annyira édes és gyönyörűséges, hogy a keserű dolgokat édessé, a nagy súlyokat könnyűvé teszi; az ellenszenves dolgokat kedvessé teszi, megszabadítja a lelket a föld nehézségétől és könnyeddé teszi, kiemeli a halandók társaságából és a halhatatlanok társaságába helyezi.

Ez a szeretetben megalapozott reménység, mint mondtuk, annyira hasznos, hogy egyért százzal gazdagít: amint az ember odaadja az egyetlen szabad akaratát, megkapja a szeretet *százát*, és ezzel a szeretettel van örök élete. Ezért mondta Krisztus a dicsőséges Péternek, mikor az megkérdezte: „Mester, mi elhagytunk mindent. Mit fogsz adni nekünk?" Krisztus felelt: „Jól cselekedtél, Péter". – Mintha azt mondta volna az édes Igazság: „Másképpen nem tudtál volna követni". Aki ugyanis nem mond le a saját akaratáról, az nem követheti a megfeszített Krisztust. Azután folytatta, mondván; „Én egyért százat adok neked és az örök életet fogjátok birtokolni".[3] Nagy haszon ez tehát, valóban; annyira nagy, hogy nagyobb nem lehetne. Szabaddá és úrrá teszi az embert, mert kihozza az ördög szolgaságából és úrrá teszi érzékisége felett. Aki pedig ura önmagának, az ura az egész világnak, hiszen kineveti a világot visszautasítván pompáját és örömeit, mert látja, hogy nincs semmi szilárdsága és maradandósága, ezért nem is benne remél, hanem a Teremtőjében, aki szilárd és állandó és nem változik soha, és nem vehető el tőlünk, ha mi magunk nem akarjuk.

Ó mennyire boldog az a lélek, aki szívét és érzületét Istennel, a legfőbb boldogsággal egyesítette! Minthogy Isten az övé, semmi mással nem törődik, és ezért nem érzi a türelmetlenség súlyát, ha látja, hogy elveszíti férjét, fiait, világi állását, dicsőségét és gazdagságát; mindezt ugyanis nem sajátjaként birtokolja, hanem mint kölcsön kapott dolgokat. Egyedül csak Isten kegyelmét tartja magáénak. Nem törődik a teremtménnyel és annak sem szavaiért, sem kedvéért nem akarja megbántani Istent semmi módon. Nem tesz úgy, mint az együgyűek, akik csak azért, hogy a teremtményeknek tetsszenek, hiúságokba elmerülve elveszítik a Teremtő tetszését, vagy más dolgokkal bántják Őt csakis emberek kedvét keresve és a kegyelem ellen cselekedve, melyet Isten azért ültetett el a lélekben, hogy ne legyen gondja teste ékesítésére, válogatott és finom ruhákra vagy arca mosogatására. Mert az ilyen együgyű, míg otthon van, úgy tesz, mint aki nem törődik magával. Majd azért, hogy tetsszen, erőszakot követ el a természeten[4] és fellázad a kegyelem ellen, mert úgy akar megjelenni mások előtt, hogy azzal megbántja Istent és kárt okoz a saját lelkének. És aki megdorgálná őt, annak ezt mondaná: „Ezt nem magamért teszem, hanem hogy tetsszem a férjemnek és ne nézzek ki szomorúbban, mint mások". Az ilyen becsapja önmagát és nem ismeri, miben áll az erény, mert önmagában tetszeleg. Aki azonban a szeretet érzületében él, az,

3. Vö. Mt. 19, 27–29.
4. A világ szerint szép az, ami a napi ízlésnek, divatnak megfelel. Az Istentől alkotott természet rendjében szép az, ami olyan, amilyennek lennie kell (a maga állapota, kora, munkaköre, hivatása szerint). Ez ellen a rend ellen lázad fel (amely rend Isten kegyelmeit, ajándékait tükrözi), amikor különféle „szépítő eljárásokkal" másnak akarja mutatni magát, mint ami, épp azért, mert nem látja önmaga valódi szépségét.

mint mondtuk, jól ismeri; és ezért levet magáról minden hiúságot és minden helyen, minden időben és állapotban a tisztességet öleli magához. Mindenben Isten áll a szeme előtt, és mindent szent istenfélelemmel tesz. Részesedik a megfeszített Krisztus vérében, mert lelkiismerete megkönnyebbült a szentgyónásban a töredelemtől, a bűn utálatától és az elégtétel teljesítésétől, és ezért megkapja a kegyelem életét.

Íme, mily nagy a különbség, drága anyám, azok között, akik valóban Istenben remélnek, és azok között, akik nem remélnek benne! Nem is lehet összehasonlítani őket! Mit mondjunk tehát? Azt, hogy egyiké a legfőbb öröm, a másiké a legfőbb nyomorúság. Valóban ki kell tehát emelkednünk nagy serénységgel minden érzéki önszeretetből, hogy Isten és a szeretet oly nagy tüzével hintett vér édes emlékezetével éljük időnket; azzal mutassuk meg iránta való szeretetünket, hogy testvéri szeretettel szeretjük a felebarátot és szolgáljuk minden szükségében, örvendezünk Isten beszédének hallgatásában, valamint a virrasztásban és az alázatos és szüntelen imádságban. És Istenért szeressünk mindent, és nélküle semmit. Azt akarom, hogy erre irányuljon minden törekvésed, hogy elvehesd a legfőbb és örök jót, ami számodra készíttetett. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

353. — CATELLA, PLENULÁNAK NEVEZETT CECIA ÉS CATARINA DENTICE ASSZONYOKNAK NÁPOLYBA[1]

Az angyalok eledele, a szent vágy egyesíti a lelket Istennel. Az imádság három fajtája a szüntelen, a szóbeli és a benső imádság. A lélek számára az imádság olyan, mint egy édesanya.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővéreim és Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: az angyali eledelt ízlelitek, hiszen erre lettetek teremtve, és hogy ízlelhessétek, Isten az Ő egyszülött Fiacskájának vérén vásárolt vissza titeket.

Hanem azt gondoljátok meg, drága leányaim, hogy ezt az eledelt nem a földön eszik, azaz nem a földies érzületben, hanem a magasban. És ezért Isten Fiacskája felemelkedett a szentséges kereszt magasságába, hogy mi a magasban és a mondott kereszt asztalánál vegyük magunkhoz az eledelt. De azt mondjátok majd: „Mi ez az angyali eledel?" Válaszolok nektek. A vágy ez, ami a lélek érzületében

1. A levél 1379 elején készült. A Catella valószínűleg a Caterina kicsinyített formája, amint a Cecia a Cecilia vagy a Lucrezia névből származhat. A Dentice család Capua városába való volt.

van; amely vágy magához vonzza Isten vágyát és a kettő egy valóság lesz. Ez az eledel vonzza magához, mígcsak zarándokok vagyunk ebben az életben, az igaz és királyi erények illatát, amely erények az isteni szeretet tüzén főttek meg és valamennyit a szentséges kereszt asztalánál eszitek; azaz szenvedéssel és fáradsággal szerezzük meg az erényt, megtiporván érzékiségünket. És ily módon erővel és erőszakkal ragadjuk magunkhoz a lélek országát, amit égnek hívunk, mert a Kegyelem által benne lakik Isten.

Ez az az eledel, ami angyalivá teszi a lelket, ezért is mondjuk angyali eledelnek. És mivel a testtől függetlenné vált lélek Istent az Ő saját lényege szerint ízleli, Isten annyira és úgy jóllakatja a lelket, hogy az nem kíván mást és nem vágyódhat másra, csak hogy minél tökéletesebben őrizze és növelje magában ezt az eledelt; és gyűlöl mindent, ami vele ellenkezik. Ezért, mint aki okos, megvizsgálja a szentséges hit világosságával (amely világosság az értelem szemében van), mi az, ami ártalmas, és mi az, ami hasznos számára: és amint látott, úgy szeret vagy megvet. Megveti, mondom, az érzékiségét, és megkötözve az érzület lábai alá veti, és megvet minden víciumot, ami az érzékiségből származik. Fut mindentől, ami víciumot éleszthetne benne, vagy akadályozhatná tökéletesedését; ezért megfojtja a saját akaratát, minden rossz forrását, és az Isten parancsai iránti szent engedelmesség igájába hajtja, amely engedelmességre minden keresztény kötelezve van. És sokan mások a szent Rend iránti engedelmességgel futnak: ez nagyobb tökéletesség. Innen van az, hogy amikor igazán engedelmes a lélek, nemcsak Isten parancsainak — vagy ha szerzetes, a Rendjének — veti alá magát, hanem Istenért minden más teremtménynek is. Fut minden dicsőség és embereknek való tetszés elől, és egyedül csak a megfeszített Krisztus gyalázataiban és szenvedéseiben dicsekszik; a jogtalanságok, kínzások, sértegetések és gúnyolódások számára olyanok, mint a tej: gyönyörködik a jogtalanságokban, mert bennük formálódik hasonlóvá jegyeséhez, Krisztushoz. Lemond a teremtményekkel való társalgásról, mert az gyakran áll válaszfalként a Teremtő és közöttünk, és önismeretének cellájába, valamint a külső cellájába fut.[2]

Nos, erre hívlak meg titeket, szeretteim, azaz hogy mindig önismeretetek cellájában legyetek, ahol megtaláljuk Isten irántunk való tüzes vágyának angyali eledelét; és legyetek a külső cellában virrasztással és alázatos, hűséges és szüntelen imádsággal, kivetkőztetvén szívünket és érzületünket minden teremtmény és teremtett dolog nem Istenben való szeretetéből és magunkra öltvén a megfeszített Krisztust. Máskülönben a földön fogjátok enni ezt az eledelt, és mondtam már, hogy a földön nem szabad enni. Gondoljátok meg, hogy a Jegyes, az édes Jézus, nem akar közvetítőt a lélek (aki az Ő menyasszonya) és önmaga közé, és nagyon féltékeny; ezért amint azt látná, hogy valamit is nem Őbenne szeretünk, azonnal elmenne tőlünk, és mi az állatok eledelére lennénk méltók. És vajon nem lennénk-e valóban vadállatok? Hiszen vadállatok eledele lenne az, ha elhagynánk a Teremtőt a teremtett dolgokért, a végtelen jót a véges és változékony dolgokért, melyek eltűnnek, mint a szél, a fényt a sötétségért, az életet a halálért; Őt, aki az igazság napjába öltöztet, az engedelmesség csatjával övez és az eleven hit, a szilárd remény-

2. Lásd a 26. levél 4. jegyzetét a 72. oldalon.

ség és a tökéletes szeretet drágagyöngyével ékesít, azért, aki megfoszt mindettől? És nem volnánk-e valóban ostobák, ha elhagynánk azt, aki tökéletes tisztaságot ad nekünk (annyira, hogy minél inkább közeledünk hozzá, annál tisztábbak vagyunk), azokért, akikből a tisztátalanság bűze árad és beszennyezői szívünknek és elménknek? Isten óvjon meg ettől minket a maga végtelen irgalmassága szerint!

És annak érdekében, hogy ez soha meg ne történhessen velünk, őrizkedjünk a bűnös életet élők gonosz társaságától; és legyünk egészen kemények önmagunkhoz és érettek. Segítsük szeretettel és nagy szorgalommal felebarátainkat minden szükségükben, és így meg fogjuk mutatni, hogy szívünkben a megfeszített Krisztust hordozzuk.

Mondom tehát, az a lélek, aki megízlelte az angyali eledelt, meglátta a világossággal, hogy az a szeretet és társalgás, ami nem a Teremtőben van megalapozva, akadályozza őt abban, hogy a maga eledelével táplálkozzék, és ezért a legnagyobb serénységgel menekül ezektől, és azt keresi és szereti, ami megőrzi és gyarapítja őt az erényben. És mivel meglátta, hogy az önismeretében végzett imádság közvetítésével jobban ízleli ezt az eledelt, ezért szüntelenül és minden módon gyakorolja az imádságot, hogy közelebb juthasson Istenhez.

Az imádságnak három fajtája van. Egyik a szüntelen imádság, azaz a szüntelen, szent vágy, amely vágy Isten színe előtt mindabban imádkozik, amit a teremtmény tesz, mert ez a vágy irányít minden lelki és testi tevékenységet Isten dicsőségének szolgálatára: ezért is mondjuk szüntelennek. Erről beszél, úgy tűnik, a dicsőséges Szent Pál, amikor ezt mondja: „Imádkozzatok szüntelenül".[3]

A másik a szóbeli imádság, azaz a nyelv beszéde, amennyiben a zsolozsmát vagy más szóbeli imádságot mond; és ennek az a rendeltetése, hogy elvezessen a harmadikhoz, azaz a benső imádsághoz, amelyhez akkor jut el a lélek, ha alázatosan és okosan gyakorlatoztatja elméjét a szóbeli imádságban, azaz nyelve beszél és szíve nem jár messze Istenétől, hanem arra törekszik, hogy szíve megszilárduljon és megerősödjön az isteni szeretet érzületében. És ha az elme Isten látogatását érzi, azaz valami módon a Teremtőre vonatkozó gondolat ébredne benne, abba kell hagynia a szóbeli imádságot, és a szeretet érzületével arra kell figyelnie, amiben Isten látogatását érezte; majd ha a látogatás megszűnt és van még idő, vissza kell térnie a szóbeli imádsághoz, hogy az elme ki ne üresedjék, hanem mindig telve legyen. És jóllehet az imádságban sok csatát kell megvívni — az ördög nagy sötétséggel és zavarral támadja az elmét, úgy láttatván, hogy imádságunk nem kedves Isten előtt —, e sok csata és sötétség ellenére az imádságot nem szabad abbahagyni, hanem erősen és szilárdan, hosszú kitartással meg kell maradni benne; felismerve, hogy az ördög csak azért tesz így, hogy elvonjon minket anyánktól, az imádságtól, Isten pedig azért engedi meg ezt, hogy próbára tegye erősségünket és állhatatosságunkat. És azért is, mert a csatákban és a sötétségekben megismerjük, hogy mi nem létezünk, és a jó akaratban megismerjük Isten jóságát, mert Isten adja és őrzi meg a jó és szent akaratot, amely akarat nem képes magához méltatlant akarni.

3. 1. Tessz. 5, 17.

És ily módon eljut a lélek az imádság harmadik és utolsó fajtájához, azaz a benső imádsághoz, amelyben megkapja fáradozásának, a tökéletlen szóbeli imádságban való kitartásnak gyümölcsét. Ekkor megízleli a hűséges imádság tejét. Durva, érzéki tapasztalatai fölé emelkedik és angyali elmével egyesül Istennel a szeretet érzülete által, és az értelem világosságával látja, megismeri és magára ölti az igazságot. Nővére lesz az angyaloknak: Jegyesével együtt a vágy keresztjének asztalánál áll, örvendezvén Isten dicsőségének és a lelkek üdvösségének keresésében; jól látja ugyanis, hogy az örök Jegyes ezért rohant a kereszt szégyenletes halálába, és így teljesítette be az Atya iránti engedelmességet és a mi üdvösségünket.

Ez az imádság valóban olyan, mint egy édesanya, hiszen az istenszeretetben megfoganja fiait, az erényeket és a felebaráti szeretetben világra hozza őket. Hol találod meg a világosságot, amely az igazság útján vezet téged? Az imádságban. Hol mutatod meg a szeretetet, a hitet, a reményt és az alázatosságot? Az imádságban. Mert ha nem szeretsz, nem imádkozol; de a teremtmény, mivel szeret, az imádság közvetítésével egyesülni akar azzal, akit szeret. Hozzá fordul szükségében, mert megismervén önmagát — és ezen az önismereten alapul az igaz imádság —, meglátja, mily nagy szükségben van: megérzi, hogy ellenségek veszik körül, a világ a maga jogtalanságainak és hiú kedvteléseinek emlékével, az ördög sok kísértéssel, és a test, amely az értelem ellen lázadva csatázik a lélek ellen. És meglátja, hogy önmagától nem létezik, és mivel nem létezik, nem tud segíteni magán, és ezért hittel fut ahhoz, aki Van, aki tud és akar segíteni minden szükségében, és reménykedve kéri és várja az Ő segítségét. Azt akarja Isten, hogy így imádkozzunk, ha meg akarjuk kapni azt, amire várunk: és soha semmi igaz dolgot meg nem tagad tőlünk az isteni jóság, ha így kérjük. Ha azonban más módon tesszük, kevés gyümölcsünk lesz.

Hol fogjuk megérezni az engedelmesség illatát? Az imádságban. Hol fogjuk levetni önszeretetünket, amely türelmetlenné tesz a jogtalanságok és más szenvedések idején, és hol fogjuk magunkra ölteni az isteni szeretetet, amely türelmessé és a megfeszített Krisztus keresztjében dicsekvőkké tesz minket? Az imádságban. Hol fogjuk megérezni a tisztaság és önmegtartóztatás illatát és a vértanúság éhségét, a készséget, hogy életünket adjuk Isten dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért? Ebben az imádság-édesanyában. Ő tesz képessé arra, hogy megtartsuk Isten szent parancsait, ő pecsételi szívünkbe és elménkbe az Ő tanácsait, hátrahagyván a vágy lenyomatát, hogy kövessük tanácsait mindhalálig. Ő emel ki a teremtményekkel való társalgásból és adja nekünk a Teremtővel való társalgást, ő tölti meg a szív edényét az alázatos és szeplőtelen Bárány vérével, és ő gyújtja fel, hiszen a vért a szeretet tüze hintette.

Igaz, többé vagy kevésbé tökéletesen veszi és ízleli a lélek ezt az imádság-anyát, annak megfelelően, amennyire az angyali eledellel, azaz Isten szent vágyával táplálkozik, felemelkedvén a magasba, mint mondtuk, hogy a szentséges kereszt asztalánál vegye magához; más módon nem ízlelheti. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: az angyali eledellel táplálkoztok, hiszen más módon nem lehet részetek a kegyelem életében és nem lehettek a megfeszített Krisztus igaz szolgálói. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében.

Megkaptam leveleteket, melyet örömmel hallgattam és figyeltem; részben mert híreket akartam hallani rólatok, részben mert a néhány szó jó híreket tartalmazott: azaz fény áradt arra földre, mert megtört a szíve a Fáraónak, azaz a Királynőnek, aki mindeddig oly nagy keménységről tanúskodott azáltal, hogy elszakadt a fejétől, a földi Krisztustól, és az Antikrisztushoz, az ördög tagjához csatlakozott, üldözte az igazságot és magasztalta a hazugságot. Hála, hála legyen Üdvözítőnknek, hogy erejével vagy inkább szeretetével megvilágosította szívét és megmutatta benne csodatetteit. Örvendjünk és ujjongjunk tehát szívbéli vidámsággal és szent imádságokkal, mint mondtuk, mindig megtisztítván lelkiismeretünket a gyakori szentgyónással és szentáldozással minden húsvéti ünnepen, annak érdekében, hogy e zarándok életben megerősödve és férfiasan fussatok a kereszt asztalához az alázatos Bárány tanítása szerint és ott az édes angyali eledelt egyétek; és felragyogjanak bennetek a megfeszített Krisztus stigmái. Fürödjetek meg az Ő drága vérében. Szorgosan nektek ajánlom magamat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

354. — KRISZTUS SZOLGÁLÓLEÁNYÁNAK, PANTELLA ASSZONYNAK, AKI NÁPOLYBA MENT FÉRJHEZ[1]

A világosság teszi a lelket állhatatossá és kitartóvá. Önmaga érzékiségét gyűlölje és ne azokat, akik jogtalanul bánnak vele. Környezetének viszonozza azokat a kegyelmeket, melyeket Istennek nem tud viszonozni.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes világossággal láthassalak, amely világossággal megismered az igazságot (mert megismervén szeretni fogod), annak érdekében, hogy lásd az utat, melyet tartanod kell. Lássuk tehát, melyik ez az út és ez az igazság, hogyan követhetjük és miért kell követnünk?

A megfeszített Krisztus a mi Utunk, és Ő az Igazság és az Élet. Ő mondta így: „Én vagyok, az Út, az Igazság és az Élet". Aki ugyanis ezen az úton jár, azaz követi az Ő tanítását és nyomdokait, az az igazság útján jár, aki pedig az igazság útján jár, az a kegyelem életét fogadja magába.

Hogyan kell élnie a léleknek, hogy ezen az úton járhasson? Hogyan élt Ő? Úgy, hogy a világossággal, aki Ő maga volt és marad, az örök Atya akaratában szemlélte magát, amely akarat a mi megszentelésünk által akarta kinyilvánítani örök igazságát. Igazsága ez volt: Isten megteremtette az embert, hogy örök életet adjon

1. A címzettről nincs adatunk.

neki, hogy a legfőbb örök Jóban örvendezzen, és a bűn elkövetése miatt az igazság nem teljesedett be mibennünk: ezért, hogy beteljesedjék, szükséges volt, hogy megtisztuljunk a bűntől. És mivel Isten akarta megtisztítani az embert a bűntől és beteljesíteni az emberben a maga igazságát, ezért az örök Atya a mondott igazságtól, valamint attól a kimondhatatlan szeretettől kényszerítve, amely irántunk és az igazság iránt volt benne, nekünk ajándékozta egyszülött Fiacskájának, az Igének igazságát és emberségünkbe öltöztette Őt, hogy szenvedésével elégtételt adjon bűneinkért és így igazsága beteljesedhessen bennünk.

Azért Isten Fiacskája, az édes Ige, elfogadván az Atya iránti engedelmesség nagy parancsát, mint a szerelmes rohant a szentséges kereszt szégyenletes halálába, és beteljesítvén az engedelmességet, beteljesítette az igazságot: azaz Ő a maga részéről visszaállított minket a Kegyelembe, ha mi a magunk részéről nem rugdalózunk ellene nyomorúságainkkal és bűneinkkel. És ez az édes Ige, tudván, hogy szenvedés nélkül nem adhatja nekünk vissza az életet, szerelmese lett a szenvedéseknek, betelt gyalázatokkal és magára öltötte a jogtalanságokat, az éhséget, a szomjúságot, sértegetéseket, szidalmakat és a vícium utálását. És annyira utálta a bűnt, hogy bár benne nem volt annak mérge, a saját testén büntette meg. És annyira szerelmese lett az erényeknek, hogy vérében megérlelte az összes erényeket, és mint az élet fája, megtermette számunkra az erények gyümölcseit hiszen a megváltás után, melyet a vérben kapunk meg, az erények gyümölcsei az egész örök életre érvényesek.

Mit keresett ez az Ige? És mit fájlalt? Az örök Atya dicsőségét és a mi üdvösségünket kereste és inkább fájlalta a bűnt és a bűn okozta kárt, mint a saját szenvedését. Tudjuk, hogy jobban fájt neki Júdás kárhozata, mint az árulás, amit ellene elkövetett. Ez az az édes út, melyet Ő tanít nekünk és amelyet követnünk kell.

És ha azt mondod nekem: „Ő Isten igaz Fia volt és ezért tudott szenvedni, én pedig gyenge vagyok és nem vagyok képes rá" — akkor lásd a Szenteket, akik Őt követték, akik ugyanazt a gyarló törvényt hordozták magukban, ugyanúgy fogantattak és születtek, mint mi, ugyanúgy és ugyanazzal az eledellel táplálták őket, mint minket, mindazonáltal az isteni segítséggel királyi módon követték Őt. Ez a segítség számunkra éppúgy adva van, mint számunkra volt. Így tehát ha akarjuk, követhetjük Őt. Mivel azonban úgy véljük, képtelenek vagyunk erre, vakságunk miatt nem tesszük ezt, és ezért nem ismerjük és nem törekszünk rá igazán, hogy megismerjük az örök Igazságot az Ő tanításában, miként mondtuk. Ez azért van, mert nem is akarjuk. Mert ha akarnánk, akkor a vícium igaz utálatával és gyülöletével, valamint az erény szerelmével megtipornánk érzékiségünket, és nem keresnénk, hogyan elégíthetjük ki az önmagunk iránti nőies gyengédséggel és részvéttel, hanem szent gyűlölettel felkelnénk, hogy megfojtsuk önakaratunkat és szent és gyötrelmes vággyal átöleljük a keresztet. Örömünk akkora volna, amennyire látnánk, hogy megtipor bennünket a világ. Ez és annak látása, hogy bűn nélkül szenvedünk, lenne a mi dicsőségünk.

És ez az a jel, ami leginkább megmutatja, hogy Isten szolgája megvilágosult-e már ezen igazság megismerésében, vagy sem. Ó édes élet, mennyire édes vagy te annak a léleknek, aki téged ízlel, mert elveszítette és megfojtotta önmagát! Ez a

megismerés készteti arra, hogy minden önakarata számára megholtan fusson; halott lévén nincs, aki háborgatná őt, mert egyedül az akarat az, ami háborúságot és keserűséget okoz, és nem a világ szorongatásai és üldözései. Sőt ezek Isten igaz szolgája számára öröm- és vigasztalásként szolgálnak, és annyira boldog, amennyire szenvedni látja magát. És mi több: ha azt látja, hogy a világ tiszteli és jó véleménnyel van róla, szomorkodik, mert fél, hogy Isten ebben az életben akarja megjutalmazni azt a csekélyke jót, amit tett, s mert a megfeszített Krisztushoz akar hasonlóvá válni, és az Ő nyomdokait akarja követni. Az ilyennek nem okoz fájdalmat a jogtalanság, és nem akarja, hogy eltűnjön mellőle az, aki azt elkövette; de Isten megbántását és a felebarátja lelkének kárát nagyon fájlalja, ezért szüntelenül Isten színe előtt tartja őt, nagy vággyal felajánlva érte szüntelen és hűséges imádságait.

Miért teszi ezt? Mert a világosságban és a megfeszített Krisztus tanításában megismerte az igazságot, és mert a világossággal meglátta, hogy kötelessége ezt tenni. A léleknek azért meg kell felelnie az ördögnek és a saját törékenységének, amikor ezek az értelem ellenére támadni akarják bármi módon az erényt, mondván: Nem szabad egyetértenem veletek, hanem a Teremtőmnek kell szolgálnom egész szívvel, egész érzülettel és minden erőmmel; és ezt a szolgálatot a tűréssel kell bizonyítanom! Miért teszem ezt? Mert tartozom ezzel: parancs ez, amit meg kell tartanom, s aminek engedelmeskedni kötelességem. És a parancson túl a hála is kötelez erre, hiszen ajándékként kaptam a létet és minden kegyelmet, ami a létre épül. Ezért ha soha nem parancsolták volna ezt, a kapott kegyelmekért akkor is így kellene tennem. És ezért nem akarok alávaló és hálátlan lenni ennyi jótéteményért, hanem vissza akarom adni azt, ami nem az enyém: én ugyanis azzal dolgozom, ami a Teremtőmé, és amit visszaadok neki, nem a magaméból adom, hanem azt adom, amit kötelességem adni.

Ó mennyire méltó az ítéletre az a béres-szolga, aki el akarja venni azt, ami nem az övé! Sokan részesülnek ilyen dorgálásban Isten színe előtt és a saját lelkiismeretükben, mert a dicsőséget, amit Istennek kellene adniuk, önmaguknak adják. Miért méltók oly nagy ítéletre és megrovásra? Azért, mert egyszerű szívvel kell szolgálni – tekintet nélkül a saját örömünkre vagy akár Istentől, akár a teremtményektől kapott vígasztalásainkra –, valamint dicsőséget és dicséretet adni az Ő nevének, mert béres-szolgálattal ez nem adható meg úgy, amint kötelezve vagyunk rá. Jóllehet Isten dicsősége a béres-szolgálattól nem lenne kevesebb, a mi részünkről mégsem lenne Ő dicsőítve és nem teljesedne bennünk az örök igazság, hogy azért teremtett meg és azért teremtett a vérben újjá a kegyelemre, hogy örök életet adjon nekünk. És ezért a lélek, aki a világosságban meglátta a tartozását, amit meg kell adnia, és meglátta a kegyelmet (mert látja, hogy kegyelemből szereti őt Isten, és minden testi-lelki ajándékot, amit Tőle kapott, ugyanilyen módon és ugyanilyennek, azaz kegyelemből kapottnak lát), kényszerítve érzi magát, hogy válaszoljon Istennek, és olyan módon és formában kövesse a megfeszített Krisztus nyomdokait, amelyeket Benne talál.

Igaz, hogy kegyelemből való szeretetét nem tudjuk viszonozni; hiszen szeretett bennünket, mielőtt lettünk volna: így tehát kötelességünk szeretni Őt, mint mondtuk. És ezért a lélek, látván ezt a világossággal, ahhoz a közvetítőhöz fordul,

akit Isten rendelt melléje, hogy neki viszonozza a szeretetet, azaz a felebarátjához; őt szereti egyszerű szívvel és szeretete nem fogyatkozik meg sem a fáradság, sem a felebarát szemrehányása vagy hálátlansága miatt, mellyel szolgálatait fogadja, mert a világosság állhatatossá és kitartóvá tette. Tanult az alázatos Bárántól, aki sem a szenvedés, sem a zsidók szava — akik azt mondták: „Szállj le a keresztről és hiszünk neked!" —, sem a mi hálátlanságunk miatt meg nem hátrált, hanem állhatatos és kitartó volt az utolsó pillanatig, melyben a menyasszonyául kapott emberi nemet letette az örök Atya kezeibe, mondván: „In manus tuas..."[2]

Így ez a lélek a világossággal megtiporja az ördög minden gonoszságát és cselét, ha az sokféle módon meg akarná téveszteni. Nem akar leszállni a szent és gyötrelmes vágy keresztjéről a zsidók, azaz az ördögök szavára, akik sok és különféle módon akarják leszállítani őt, olykor Isten megbántásának látszatával, máskor a felebarát hálátlanságának észrevétetésével, azaz az igazságosság színeiben mutatkozva. Olykor a felebarát halálának vágyával akarják földre rántani: azzal a látszattal, hogy annak halála után nagyobb békéje és nyugalma lenne elméjének; és annyi érvvel láttatja ezt az ördög, hogy ha ez az ostoba és őrült vágy megtestesül, nincs, aki megszabadíthatna tőle, mert a lélek vaksága, érzékiségének ördöge és a felebarát iránti utálat és méltatlankodás nem hagyja meglátni és felismerni, hogy eltért Isten akaratától, aki nem akarja a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen.[3]

És ezért nekünk a felebarát testi és lelki életére egyaránt vágyakoznunk kell; azaz arra kell vágynunk, hogy kegyelemben élve lássuk őt, azaz hogy Isten időt adjon neki a javulásra, nehogy meghaljon a halálos bűn sötétségében. Ez az a szent vágy, amely azokban volt, akik a világossággal meglátták adósságukat, melyet a felebarátnak kell megadni kegyelemből, miután Istennek nem adható meg.

Ugyanezzel a világossággal tiporja meg a lélek a saját érzékiségének rabszolganőjét; és ezért nem önmaga miatt bánkódik, hanem egyedül Isten megbántását fájlalja amikor bárki teremtmény, talán épp a férje nem úgy bánik vele, mint feleségével kellene, hanem mint egy szolgálóval, vagy amikor a fia nem anyjaként, a szolgáló nem úrnőjeként tiszteli, vagy bárki más uralkodni akar rajta: mindezeket a jogtalanságokat tisztelettel és a legtökéletesebb türelemmel hordozza. Isten megbántását azonban fájlalja és könyörög azért a teremtményért nem a halált, hanem az igaz világosságot kérve számára. Ez a megvilágosodott lélek szent és igaz vágya.

És mivel úgy látom, drága nővérem, hogy állapotodban és a történtek szerint neked is szükséged van erre a világosságra, ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes világosságot láthassam benned annak érdekében, hogy megismerd, milyen úton kell járnunk, és miért és hogyan; továbbá, hogy fölismerd az ördög csapdáját és sok gonoszságát, amely behálózza lelkedet az ostoba és őrült vággyal, hogy egy teremtmény azonnali halálára vágyakozz; és úgy tűnik, oly erős ez a vágyad, hogy semmitől sem szűnik. Ez nem Isten szolgálójának

2. Lk. 23, 46. („Uram, a te kezedbe ajánlom az én lelkemet".)
3. Ez. 33, 11.

szokása, hanem az ördög és a világ szolgáié. Nem tudom, van-e erény, ami gyökeret verhetne egy ilyen lélekben. Lehet erényes cselekedete, de erénye nem. Ebben az ostoba vágyban ugyanis sok rossz van és mutatkozik. Megmutatkozik a kevélység mérge abban, hogy sokra tartja önmagát, mert ha nem így lenne, jobban hinne másoknak, mint önmagának; megmutatkozik a tiszteletlenség és a hitetlenség a lelkiatya iránt, mert ha nem ilyen lenne, hanem hinne, akkor megalázná magát az előtt, aki feltárja neki, hogy az ilyenfajta vágy nem Isten szerint való. És ez az igazság; sőt egyenesen az ördögtől és a saját érzékiségéből való. Azt is megmutatja, hogy az Isten és a felebarát iránti szeretete a saját hasznán és örömén alapul, és a türelmet gonosz méltatlankodással és utálattal táplálja magában, amely utálatnak a saját bűnére kellene irányulni és nem a felebarátjára. Ó mennyi rágalmazás, ítélkezés, káromkodás és egyéb rossz van még benne, amit lehetetlen felsorolni!

Keljünk fel tehát, drága nővérem, ebből a vakságból, és törekedjünk követni Istent az igazságban, egészen szeretvén Őt és nemcsak félig. És hogy egészen tiéd lehessen, egyszerű szívvel kell szeretned Őt, miként mondtuk, tekintet nélkül önmagadra; követned kell a kereszt útján, nem válogatva a szenvedéseket a magad módján, hanem elfogadva, ahogy Ő adja; és szeretned kell a felebarátodat, mint önmagadat, vágyakozva, hogy azt lásd benne, amit magadban akarsz látni, és a hit világosságával könnyeket, valamint alázatos és szüntelen imádságokat felajánlva érte; és hinned kell az igazságban, hogy amit Isten ad és megenged, azt az üdvösségedért teszi, és azt igaz alázattal és türelemmel kell hordoznod, méltónak tartván magad a szenvedésre és méltatlannak a gyümölcsre, ami a szenvedésből következik.

Nézd csak, milyen bölcs vagy! Hát nem rosszabb hozzád a saját emberséged rabszolgalánya és férjed, a szabad megfontolás, aki egyetért ezzel a rabszolgalánnyal, és vele együtt megtiporja és megalázza értelmedet, aki úrnő? De bizony. Jobban kell tehát gyűlölnöd a benned levő rabszolgalányt és férjet, mint azokat, akik kívül vannak; mert ezek csak a test hüvelyét sértik jogtalanságaikkal és gyötréseikkel, azok pedig a lelket sértik, amely összehasonlíthatatlanul nemesebb, mint a test. Sőt minden nemességét a lélektől kapja, a lélek pedig Istentől. Serényen kell tehát figyelned arra, hogy az Ő dicsőségére a nemesebb részt támogasd, és minden gyűlölettel önmagad ellen fordulj. És tégy róla, hogy ez a gyűlölet halálos legyen, azaz mindig kívánd a saját gonosz akaratod halálát, hogy egyedül csak Isten örök akarata éljen benned. Fürödj meg a vérben. Fojtsd bele magad a megfeszített Krisztus vérébe, amely megtanít majd Istent és a felebarátot egyszerű szívvel szeretni. És légy azon, hogy ami eddig volt, az ne folytatódjék! Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

355. — ORIETTA SCOTTA ASSZONYNAK GENOVÁBA[1]

A türelem himnusza. Amint a mulandó javaival megtanulta Istent szolgálni, ugyanúgy áldozza fel Istennek a saját akaratát, hogy egészen elnyerhesse Őt.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám és Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és tökéletes türelemben megalapozottan láthassalak. Ez a türelem megmutatja, hogy az igazságban szeretjük-e a Teremtőnket vagy sem, mert ez a szeretet veleje: a szeretet nincs türelem nélkül, és a türelem nincs szeretet nélkül. Ez az erény annyira kedves és üdvösségünkhöz annyira szükséges, hogy nélküle nem tetszhetünk Istennek és nem vehetjük el fáradozásaink gyümölcsét (amely fáradalmakat Isten üdvösségünkért enged meg nekünk), sőt ebben az életben megízleljük a pokol előízét. Ez az erény bizonyítja, hogy a lélek birtokolja a világosságot; azaz bizonyítja, hogy a lélek a szentséges hit világosságával meglátta és felismerte, hogy Isten nem akar mást, csak az ő javát, és mindent, amit ebben az életben ad vagy megenged, a megszentelésünkért ad. És mivel ezt megismerte, azonnal türelmes lesz; mintegy ezt mondja magának, amikor érzékisége fel akarna kelni türelmetlenül: „Csak nem fájlalod a saját javadat? Nem fájlalhatod és nem szabad fájlalnod, hanem királyi módon kell viselned Isten nevének dicsőségére és dicséretére."

A türelem édességet terem a szív közepében; annyira erős, hogy elűz minden türelmetlenséget és minden háborgást, hosszantűrő és kitartó, mert semmiféle fáradság miatt sem fordítja hátra a fejét, hogy a barázdát csodálja, hanem mindig előre halad, követvén az alázatos Bárányt, akinek oly nagy volt a türelme és szelídsége, hogy zúgolódó kiáltását soha nem lehetett hallani. A türelmes lélek hasonlóvá válik a megfeszített Krisztushoz, mert az Ő tanítását ölti magára és eltelik gyalázatokkal. Uralkodik a haragon, mert szelídséggel eltiporja. Semmiféle fáradság nem meríti ki, mert egyesült a szeretettel. Nem veszi el a másét, hanem bőkezűen adakozik, mert semmit sem tart olyan drágának, hogy meg ne válna tőle, kifosztván magát jó türelemmel, mint aki megrészegült a megfeszített Krisztus vérétől. Elveszti önmagát, és minél inkább elveszíti, annál inkább egyesül és eggyé válik Isten édes akaratával; megveti a világot minden gyönyörűségével együtt, és az igaz megvetettség útján örvendezik, magához ölelvén szent és igaz vággyal az önkéntes szegénységet.

Ó drága anyám és leányom, itt az ideje, hogy átöleld ezt az igaz és királyi erényt! Látod, hogy a világ sok jogtalansággal és rágalommal üldözi az igazság szerelme-

1. A címzett háza Genovában, a domonkosok templomának közelében állt. Katalin 1376 őszén, Avignonból visszatérőben hosszú ideig lakott a jóságos asszonynál. Amikor XI. Gergely pápa útja közben arra gondolt, hogy inkább visszatér Avignonba, minthogy folytassa útját Rómába, itt kereste fel tanácsért Katalint.

seit. A jogtalanságokat és szenvedéseket türelemmel kell viselnünk, részvéttel azok iránt, akik elkövetik azokat és türelmetlenül a víciumaik iránt. Drága anyám és leányom, soha nem volt annyira az idő a részvété és az Isten megbántása miatti keserűségé, mint ma, amikor oly nagy sötétségben és keserűségben látjuk a világot önszeretetünk felhője miatt, amely megrontotta és megmérgezte a világot.

Aki türelmes, annak tökéletes a szeretete; ha pedig tökéletes a szeretete, akkor jobban fájlalja és jobban kell fájlalnia a látott bajokat, mint a saját szenvedéseit és szorongatásait. Jaj nekem, mit kell látnom! A szemünk láttára gyalázzák hitünket! A Krisztus vérével megjelölt keresztények az eretnekség sötétségével elveszítik Krisztus vérét! Nagyon kell ezt fájlalnunk, és ezzel a fájdalommal el kell úznünk minden más fájdalmat. Meghívlak arra, hogy igaz türelemmel viselj el mindent, és alázatos, szüntelen és hivő imádságban ajánld fel magad Istennek.

Ne aludjunk tovább, hanem keljünk fel az álomból, mert ez az ébredés ideje! Egészen add oda magad, kifosztván egész szívedet és érzületedet. Tapadj oda az élet fájához, az alázatos, szeplőtelen Bárányhoz, és nála meg fogod találni a türelmet és minden más erényt, mert valamennyi erényt vérrel öntözték és érlelték meg. Ó mennyire boldog lesz az a lélek, aki erőfeszítéssel és sok tűréssel magára ölti az erényeket! Nyelv ezt nem tudja elbeszélni, de próbáld meg! Fojtsd bele magad a megfeszített Krisztus vérébe, amely vérben minden keserűség édessé és minden nagy súly könnyűvé lesz. A vér tanítja nekünk, hogy szolgáljunk a mulandó javainkkal: amint tette és teszi ezt szüntelenül benned és a többi szegényben és szükséget szenvedőben, kiket urakká tesz. Szolgálj tehát ebben a drága vérben a saját akaratoddal: add áldozatul Istennek. A türelem fogja bizonyítani, hogy ezt az áldozatot megtetted. Más módon ezt nem lehet bizonyítani. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy az igaz és tökéletes türelemben megalapozottan láthassalak. Erősödj meg Krisztusban, az édes Jézusban! Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Áldd meg . . .[2] Ajánlj minket mindenkinek, és végeztess külön könyörgéseket a szent Egyházért és a földi Krisztusért. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

356. — HÁROM VALLÁSOS NÁPOLYI ASSZONYNAK[1]

Az erényeket Krisztus embersége közvetíti számunkra. A lélek szenvedései ebben az életben. Ennek az életnek ideje arra való, hogy az igazságért szenvedjünk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyáim és Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében

2. Hiányos szöveg.

1. A címzettekről nincs adatunk.

a vággyal, hogy az igaz és tökéletes szeretetben megalapozottan áthassalak benneteket, annak érdekében, hogy lelketek igaz táplálói és kormányzói legyetek. Mert soha nem táplálhatjuk a felebarátunkat, ha előbb nem tápláltuk a saját lelkünket az igaz és királyi erényekkel; az erényekkel pedig nem lehet másnépp táplálkozni, csak ha az isteni szeretet keblére tapadunk, amelyből az isteni édesség tejét szívjuk. Úgy kell tennetek, drága nővéreim, amint a kisded tesz, amikor szopni akar: fogja anyjának emlőit és a szájába veszi, azaz a test közvetítésével szívja magába a tejet. Így kell tennünk, ha táplálni akarjuk lelkünket: a megfeszített Krisztus keblére kell tapadnunk, akiben anyánk, a szeretet él, és az Ő testének közvetítésével kell magunkba szívnunk a tejet, amely a lelket és az igaz erények fiait táplálja; azaz Krisztus emberségének közvetítésével kell táplálkoznunk, mert emberségében volt és történt a szenvedés és nem az istenségben.

Mi sem táplálkozhatunk ebből a tejből, amit a szeretet-anyából szívunk, szenvedés nélkül; és a szenvedések különbözők. Gyakori szenvedések az ördög nagy csatái és a teremtmények jogtalanságai, üldözései, sok rágalmai és kínzásai. Ezek önmagukban szenvedések, de nem annak a léleknek, aki ehhez az édes és dicsőséges kebelhez tapad és magába szívja a szeretetet, látván a megfeszített Krisztusban Isten kimondhatatlan szerelmét, amelyet ennek az édes és szerelmes Igének közvetítésével mutatott meg nekünk. És a szeretetben megtalálja a gyűlöletet is a vétke, valamint a gonosz törvény ellen, amely mindig a lélek ellen harcol.

De az egyéb szenvedéseken túl — melyeket az Isten utáni vágy okoz — viseli a lélek az egész világ üdvössége utáni gyötrelmes és szerelmes vágyakat is. Mert a szeretet arra készteti, hogy a gyöngék között gyönge és az egészségesek között egészséges legyen, együtt sírjon a sírókkal és együtt örvendezzen az örvendezőkkel; azaz együtt sírjon azokkal, akik a halálos bűn sírásának idejét élik, és együtt örvendezzen azokkal, akik a kegyelem állapotában örvendeznek. Megragadja tehát a megfeszített Krisztus testét azáltal, hogy vele együtt szenvedve hordozza a keresztet — nem gyötrő szenvedéssel, ami kiszárítja a lelket, hanem azzal a szenvedéssel, ami hizlal, mert öröme van és a megfeszített Krisztus tanításának és nyomdokainak követésére ösztönöz —, és így megízleli az isteni édesség tejét. És mivel ragadja meg? A szent vágy szájával, annyira, hogy ha lehetséges lenne számára, hogy szenvedés nélkül jusson hozzá e tejhez és adjon életet az erényeknek, melyeknek élete mind e tüzes szeretet tejétől való, nem akarná. Hanem a megfeszített Krisztus szerelméért inkább a szenvedést választja, mert nem illő, hogy a töviskoronás fő alatt elkényeztetett tagok éljenek, hanem vele együtt kell viselni a töviskoronát, nem válogatva a szúrások mibenlétét a magunk módján, hanem ahogy a Fő akarja. És ha így tesz, nem is ő viseli azt, hanem a Fő, a megfeszített Krisztus a töviskorona hordozója.

Ó mennyire édes ez az szeretet-anya! Nem keresi önmagát, azaz nem keresi önmagát önmagáért, csak Istenért, és amit szeret és amire vágyik, azt benne és érte szereti, és kívüle nem akar semmit birtokolni. Minden állapotban Isten akarata szerint tölti idejét. Ha világi ember, akkor a maga állapota szerint akar tökéletes lenni; ha alárendelt szerzetesnő, akkor tökéletes földi angyal már ebben az életben: szeretetének és vágyának tárgya nem a világ, nem is a mulandó gazdagság, nem akar semmit külön birtokolni, mert látja, hogy ez az önkéntes sze-

génység fogadalma ellen volna. Így tehát bármilyen állapotú legyen a lélek, özvegyként él,[2] és minden módon ezt az édes és ízes tejet ízleli tüzes vággyal és tökéletes világossággal, hiszen megszabadult a gonosz és nyomorúságos önszeretet sötétségétől és magában hordozza az édes szeretet-anyát a megfeszített Krisztus keblén táplálkozván.

Most van annak ideje, drága nővéreim, hogy elveszítsük önmagunkat, azaz ne keressük önmagunkat önmagunkért, csak Istenért, és a felebarátot is Istenért, az édes Istent pedig azért, mert Ő a legfőbb és örök jóság, aki méltó arra, hogy keressük, szeressük és szolgáljuk. Benne kell megismernünk, hirdetnünk és megerősítenünk az igazságot minden értelmes teremtmény szívében szolgai félelem nélkül. Most a szükségnek ebben az idejében készen kell lennetek (és Isten többi szolgájának is készen kell lennie) az igazságért való szenvedésre; a szeretetet pedig, melyet a megfeszített Krisztus keblénél találtatok meg, a felebarát felé nyilvánítsátok ki azáltal, hogy a szeretet érzületével és nagy együttérzéssel hordozzátok őt Isten színe előtt könnyekkel, virrasztással, valamint alázatos és szüntelen imádsággal. Nem szabad másképp befejezni életünket, mint könnyek és kesergések között, mígcsak nem látjuk, hogy eltűnik a nagy sötétség, melyet azokban látunk, akiknek fényt kellene adniuk a szent Egyház misztikus testének. Olvadjon fel tehát életünk a könnyek patakjában, melyek szemünkből áradnak, üvöltve sírjon a vágy e halottak fölött, hogy elhagyják a halált és eljussanak az életre. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

357. — MAGYARORSZÁG KIRÁLYÁNAK[1]

A szeretet feltétele a türelem és a felabarát szolgálata. A lélek igazi ellensége csakis a tulajdon önszeretete. Legyen a hit és szent Egyház védelmezője az eretnekek ellen.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az igaz és legtökéletesebb szeretetben megalapozottan láthassalak. Ez a szeretet nem keresi a magáét, hanem egyedül Isten dicsőségét és dicséretét keresi a lelkek üdvösségében; és a felebarátját sem önmagáért, hanem egyedül Istenért keresi.

2. Azaz a világ meghalt számára.

1. Nagy Lajos 1342–1382-ig volt Magyarország királya. Az egyházszakadásban VI. Orbán pápa oldalán maradt. Itáliai útjairól és egész uralkodásáról két korabeli krónikás is beszámol (lásd: Küküllei János és a Névtelen Minorita krónikája. Monumenta Hungarica IV. Magyar Helikon 1960). E levél 1378 végén vagy 1379 elején készült Rómában. Lásd még az édesanyjának, Erzsébet királynőnek szóló 145. levél 1. és a Nápolyi Johannának szóló 133. levél 1. jegyzetét a 335. és a 315. oldalon.

A szeretet az az édesanya, aki keblén táplálja fiait, az erényeket, szeretet nélkül ugyanis egyetlen erénynek sem lehet élete. Lehet az embernek erényes cselekedete, de a szeretet érzülete nélkül még sincs benne igazság. Ezért is mondja a dicsőséges apostol és hírnök, Pál: „Ha odaadnám mindenemet a szegényeknek, és a testemet, hogy elégjen, ha angyali nyelvem volna és ismerném a jövendő dolgokat, és szeretet nem volna bennem, mit sem érnék".[2] A szeretet szereti azt, amit Isten szeret és gyűlöli, amit Isten gyűlöl. És ezért aki szeret, az leveti magáról a régi embert, azaz a bűnt (amit Isten annyira gyűlöl és utál, hogy egyszülött Fiacskájának testén akarta megbüntetni), és magára ölti az új embert, Krisztust, az édes Jézust, és magára övezi azáltal, hogy követi az Ő tanítását bármilyen állapotban éljen. Az a lélek, aki szeretetben él, soha nem tér el Krisztus nyomdokainak követésétől. Megveti a világot minden gyönyörűségével együtt, azaz csak annyira értékeli dolgait, amennyit érnek, mint minden szilárdság és maradandóság nélküli dolgok. És ezért úgy tartja meg és úgy birtokolja azokat, mint kölcsön kapott dolgokat és nem mint a sajátját, mert látja és tudja, hogy vagy azok hagyják el őt, vagy ő hagyja el azokat a halálban.

Ez a szeretet jóakaratúvá és szeretetteljessé teszi a lelket az ellenségei iránt; azok iránt, akiket a világ ellenségeknek tart, de nem azok. Az ember valódi ellenségei a világ, az ördög valamint a törékeny testünk és emberségünk, mert ezek mind a lélek ellen harcolnak. A világ az örömeivel, melyekkel a szívet könnyelműségre, üres és rendetlen vidámságra hívogatja. Az ördög a sok és különféle gondolattal, melyeket azért küld a szívbe, hogy jogtalanságokat kövessünk el és haragra meg türelmetlenségre gyulladjunk, és így elveszítsük a szeretetet, ami a Kegyelem életét adja nekünk. Érzékiségünk sok lázadással, csatával és mindenféle vícium gerjedelmével támad minket. Ezek a mi ellenségeink. Igaz, ha az értelem akarja, Krisztus vérének erejében elgyengülnek; és ezért a tökéletes szeretetben élő lélek a legnagyobb gyűlölettel van irántuk, háborút visel a víciumok ellen, és békében él az erénnyel. Ekkor azokat az ellenségeket, kiket, mint mondtuk, a világ tart ellenségeknek, barátaivá teszi, mert Isten teremtményeiként szereti őket, amint Isten megparancsolta és kötelességévé tette számára ezt a szeretetet. És ettől a szeretettől gyakran szétoszlik a felebarát szívében a gyűlölet sötétsége. Úgy tűnik, a szeretet egyenesen izzó parazsat szór a felebarát fejére.

És ez egyike azoknak a nagy jeleknek, melyekkel a lélek megmutatja, van-e benne szeretet vagy nincsen. Az ilyen lélekben nincs méltatlankodás, hanem türelemmel viseli a felebarát hibáit; nem haragvó, hanem jóságos. Nem igazságtalan ember, hanem igazságos, mert akár uralkodó, akár alattvaló, mindenkinek megadja azt, amivel neki tartozik: Istennek megadja nevének dicséretét és dicsőségét, önmagának a bűnei utálatát és gyűlöletét, a felebarátnak pedig a szeretetet és a jóakaratot. Ha uralkodó, megőrzi az igazságosságot és mindenkit egyformán számoltat el, a nagyot úgy, mint a kicsit, és a szegényt úgy, mint a gazdagot. Nem gyalázza meg az igazságosságot sem hízelgés, sem tetszés, sem nemtetszés miatt, hanem egyenesen tartja a mérleget, mindenkinek azt adván, amit az értelem kíván. Nagy szorgalommal szolgálja a felebarátját, feléje mutatván meg Isten iránti szerel-

2. Vö. 1. Kor. 13, 5.

mét: Istennek nem lehet hasznára, és ezért törekszik hasznára lenni annak, akit Isten nagyon szeret, azaz az értelmes teremtménynek, akit közvetítőként kapott Istentől. Valóban olyan édes ez a szeretet-anya, hogy nincs benne semmi keserűség, hanem mindig megvidámítja azt a szívet, amelyik birtokolja őt.

Hanem azt mondhatod nekem, drága atyám: „Nagyon tetszik nekem a szeretetnek ez az érzülete, de miből tudhatom leginkább, hogy bennem van-e?" Válaszolok erre: abból, hogy a lélek érzi magában az előbb mondott feltételeit a szeretetnek. Ezek főleg kettőben foglalhatók össze, azaz a szent és igaz türelemben, amellyel a lélek mindent – kis és nagy jogtalanságokat, bárhonnan és bárkitől jöjjenek – nyugodt és csendes elmével visel el. A másik az, amit utóbb mondtunk: szolgálja a teremtményt minden szükségében, amint lehetősége van rá. Az első türelmesen viseli a jogtalanságokat, mint mondtuk, a második és utóbbi ajándékoz. És mit ajándékoz? A szeretet érzületét azáltal, hogy úgy szereti a felebarátot, mint önmagát, és amilyen mértékben Isten megajándékozta őt lelki és testi ajándékokkal és kegyelmekkel, annyira segíti a teremtményeket nagy serénységgel. Rátalál a lélek ízlelésére (miután felkészült Isten szavának eledelére), és törekszik mindhalálig megőrizni azt.

Sok más feltétele van még a szeretetnek, de hogy ne legyek túl hosszú a beszédben, csak ezt a két legfőbbet mondtam. Ó milyen boldog az a lélek, aki ennek az édes anyának keblén táplálkozik! Egészen alázatos és engedelmes, mert előbb választaná a halált, mint hogy megszegje a megfeszített Krisztus és földi vikáriusa iránti engedelmességet.

Ne tégy úgy, mint azok, akik meg vannak fosztva ettől a szeretettől és önszeretetükben élnek, amely szeretet megmérgezte az egész világot! Egyenesen méreg ez, ami megmérgezi a lelket: telve van haraggal és türelmetlenséggel, gyűlöletet terem Isten és a felebarát iránt. Sötétséget ad a léleknek, amely sötétség nem hagyja meglátni és megismerni az igazságot; meggyalázza a szentséges hitet. És te látod, drága atyám, mennyire elhomályosították ezt az édes világosságot a szent Egyház misztikus testében az önmagukat szerető gonosz emberek.

Jaj nekem, azok tagadták meg a szentséges hitet, akiknek a hit oszlopainak és oltalmazóinak kellene lenniük! Mi ingatta meg azokat, akik Krisztus helyettesét, VI. Orbán pápát megválasztották? Megválasztották rendes választással és megkoronázták nagy ünnepélyességgel! Hódoltak előtte, mint pápa előtt, mert az is, és kegyeket kértek tőle, melyekkel azóta is élnek; kihirdették az egész világnak, nem emberektől félve, hanem mert ez az igazság: és most azt mondják, hogy nincs pápa. És megválasztanak egy ellenpápát, aki az ördög tagjának mondható, mert ha Krisztus tagja volna, előbb szenvedné el a halált, mint hogy beleegyezzen ennyi undokságba.

Mondom, mindeme rossznak az önszeretet az oka. Mert ha az erényt szerették volna és nem a saját érzékiségüket, nem tették volna ezt, hanem elégedettek lettek volna amiatt, hogy a földi Krisztus javított életükön, és megtisztította őket annak a sok gonoszságnak hányadékától, melyeket ők és mások követtek el ebben a kertben. Úgy tűnik, egyenesen az ördögök szolgálatát ragadták meg, mert amint az ördög elvesztette Istent és meg van fosztva az Ő látásától, és ezért azt szeretné, ha mi is valamennyien elveszítenénk, és mindent megtesz, amit megtehet, hogy

örökre elkárhozzunk, ugyanúgy ezek a vakok vak vezetői abból a sötétségből és tévedésből akarnak nekünk is adni, ami bennük van. A nyomorult emberek nincsenek tekintettel arra, hogy a legfőbb Bíró előtt számot kell majd adniuk önmagukról és mindazokról a lelkekről, akik miattuk vesznek el.

Nem időzöm többet nagy bajuk és gonoszságuk elmondásánál, mert úgy tűnik, Isten megvilágosította értelmed szemét, hogy felismerd hazugságukat és VI. Orbán pápa igazságát, melyet kihirdettek nekünk. Mert ha nem ismerted volna fel, követted volna az ő nyomorúságukat. Nagy kegyelmet cselekedett velünk a mi édes Istenünk, hogy nem hagyott téged sötétségben, hanem megadta a világosságot. Most pedig, úgy tűnik, azt akarja édes Üdvözítőnk hogy miként mindig hitünk védelmezője és a hit bajnoka voltál a hitetlenek ellen, úgy most légy a szent Egyház védelmezője, és légy kész arra, hogy mindenben védd a szentséges hit igazságát az igazságot megtagadó eretnek és hamis keresztényekkel szemben. És nem szabad halogatni az időt, hanem nagy serénységgel válaszolj Istennek, aki erre a misztériumra hív téged.[3]

Helyezd ezt minden más dolgod elé. Azt akarja az édes és szerelmes Jézus, aki a szeretet oly nagy tüzével adta érted életét, hogy csak azokat tartsd ellenségnek, akik a szent Egyház és a szentséges hit legfőbb ellenségei. Minden más ellenségeddel békét kell kötnöd, részben az erény szerelme miatt (hogy el ne veszítsd a szeretet érzületét), részben a szent Egyház szüksége miatt. Elviseled, hogy az Antikrisztus, az ördög tagja és egy nő[4] sötétségbe, romlásba és szégyenbe vigye minden hitünket? Mondom neked, ha te és a többi uralkodó meg nem teszitek szorgalmasan és nagy serénységgel azt, amit megtehettek, Isten előtt szégyenben és kemény dorgálásban lesz részetek szívetek hanyagsága és lanyhasága miatt. Nem akarom, hogy megvárd a dorgálást, mert rettenetes és egészen más lesz az, mint az emberi dorgálás, hanem kérlek, jöjj és ne késlekedj tovább! Vedd kezedbe ezeket az ügyeket, miután Isten rád bízta őket, vedd válladra a terhet és fogadd kellő tisztelettel. Legyen benned részvét atyánk, VI. Orbán pápa iránt, aki nagy keserűséggel látja, mint hordja el a pokolbéli farkas báránykáit. Igaz, hogy egyedül csak Istenben bízik, mint olyan ember, aki hitét és reményét belé vetette, mégis reméli, hogy Isten készségessé tesz téged arra, hogy magadra vedd ezt a terhet Isten dicsőségére és a szent Egyház javára. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, teljesítsd Isten akaratát és az ő vágyát.

Jaj nekem! Nyisd rá a értelem szemét ezekre a halottakra! Tanulj azoktól a dicsőséges vértanúktól, akik lemondtak önmagukról és minden kínzásra és testi halálra készek voltak a szent hit szerelméért. Az egész világ megoszlott e szakadás miatt; rohan a pokol útján és nincs, aki megállítaná, mert mindenki csak önmagát szereti, és senki sem figyel másra, csak a saját világi rangjára, és az ebből származó gazdagságra, ami a legnagyobb szegénység, és a megfeszített Krisztus vérén visszavásárolt lelkekkel nem törődnek.

Azt akarom tehát, hogy igaz és tökéletes szeretetben élj: amint mondtam, erre vágyom, annak érdekében hogy férfias emberként azonnal készen állj megtenni

3. Végül is nem ő, hanem unokatestvére, Durazzoi Károly ment el és lett a pápa támasza.
4. Az ellenpápa oldalára állt Nápolyi Johannáról van szó.

azt, amit megtehetsz, elhagyván minden más dolgodat Isten dicsőségéért és a szent hitért. Isten végtelen jóságában bízom, hogy kényszeríteni fogja erre elmédet és lelkiismeretedet, amely lelkiismeret, kérlek, legyen számodra az az ösztöke, mely nem hagy nyugodni mindaddig, míg megvalósulva nem látom benned azt, amit Isten elvár tőled. Igyekezz azonnal hozzáfogni a szent munkához, amire nem ok nélkül sürgetlek. Nagyon sok jó származik majd jöveteledből. Talán fény derül az igazságra emberi erőszak nélkül is, és a szegény Királynő is felhagy megátalkodottságával félelemből vagy szeretetből. Lásd, mennyit tűrt el tőle a földi Krisztus — nem akarván ténylegesen megfosztani őt attól, amitől jog szerint ő maga már megfosztotta magát —, csak a javulására várva és irántad való szeretetétől késztetve.[5] Ha megtette volna, már ma egészen igazolva lenne Isten előtt is, előtted is. Neked is bele kell nyugodnod, ha ezt teszi, minthogy a Királynő nem akar megtérni irgalmasságához. És ne vezessen félre semmiféle szenvedély, azaz ne tűnjék úgy, hogy számodra vagy királyságod számára valamiféle szégyen származna abból, ha őt nyilvánosan eretneknek nyilvánítaná. Ez így is fennáll, hisz eretneksége közismert és nyilvánvaló. Neked pedig az válna dicsőségedre, ha látni akarnád, hogy igazságot szolgáltatnak vagy te akarnál igazságot szolgáltatni ebben és minden más ügyben, bárki lenne a bűnös, mégha a tulajdon fiad is. Sőt nagyobb dicsőségedre lenne, ha te szolgáltatnál igazságot, mintha más teszi meg. Tudom jól, hogy ha az édes szeretet-anyában fogsz élni, fel fogod ismerni, hogy így kell tenned. Ha azonban a világ füstje és tetszése után megyünk, mint azok az emberek, akiknek kevés az eszük, értelmük alacsonyrendű és nem királyi, nem fogod felismerni.

Isten árasszon el világosságával és Kegyelmével. Ragadd meg a szent Egyház hajóját és segítsd a békesség és nyugalom kikötőjébe vezetni. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bocsáss meg nekem, ha túlságosan terhedre voltam szavaimmal: a szeretet és a lelkek kárhozata miatti fájdalom mentsen ki engem, valamint Isten akarata, amely írni kényszerített. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem! Bátorítsd a királynőt Jézus Krisztus nevében és az enyémben; és ajánlj neki engem.

5. VI. Orbán csak 1380-ban közösítette ki Nápolyi Johannát, noha az ellenpápa többi hivőjét már 1378-ban kiközösítette.

358. — ANDREA VANNI FESTŐNEK, A SZIÉNAI NÉP VEZETŐJÉNEK[1]

Csak az tud egy várost rendben vezetni, aki előbb önmagában rendet teremtett. Ezt a rendet az értelem uralma biztosítja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy igazságos és jó vezetőnek láthassalak, annak érdekében, hogy beteljesedjék benned Isten dicsősége és a te szent vágyad, melyet Isten a maga irgalmasságában, tudom, megadott neked. De nem látom, mi módon tudnánk másokat helyesen igazgatni, ha előbb nem igazgatjuk önmagunkat. Amikor a lélek önmagát vezeti, ugyanazon a módon másokat is vezet, hiszen ugyanazzal a szeretettel szereti a felebarátját, mint önmagát. Amint a tökéletes istenszeretet szüli a tökéletes felebaráti szeretetet, ugyanúgy amilyen tökéletesen vezeti az ember önmagát, úgy vezeti a rábízottakat is.

Hogyan vezeti önmagát az, aki féli Istent? És milyen igazságossággal? Íme: az értelem világosságával elrendezi a lélek három képességét, és ezeknek rendezettségével szabályozza egész lelki és testi életét, igazságosan minden helyen, időben és állapotban. Az emlékezetet arra rendeli, hogy őrizze Isten jótetteményeit és a maga bűneit, melyekkel a végtelen Jót bántotta meg. Az értelmet arra rendeli, hogy lássa Isten szeretetét, mellyel ajándékait adja és megismerje tanítása igazságát. Ugyanígy az akaratot arra rendeli, hogy szeresse Isten végtelen jóságát, amelyet az értelem világosságával látott és ismert meg. És mivel felismerte, hogy a teremtménynek Istent teljes szívével, teljes érzületével és minden erejével szeretnie kell, felül a lelkiismeret székébe és ítéletet tart, valahányszor azt látná, hogy az érzékiség le akarja rombolni ezt az édes és dicsőséges rendet. És ha az ördög általatása vagy a saját törékenysége akadályozná vagy rombolná a tökéletességét, ami e szent rendből következik, igazságot tesz és mint aki megvilágosodott, mindenkinek azt adja, amivel neki tartozik. Ezért az érzékiség, ha halálos sebet ejt, halállal bűnhődik, mert a lélek levágja a gonosz önakarat fejét a vícium gyűlöletének és az erény szerelmének kardjával.

Azután az igazságosság a bűn súlyossága szerint megfenyíti a lélek rendetlen érzületét: megfizetteti vele azt az elégtételt, amit az isteni igazságosság kirótt rá. Milyen elégtétel ez és hogyan kell megadni? Megmondom. Az érzéki vágyóképesség a világ rangját, méltóságát és gazdagságát keresi, a józan ész pedig azt akarja, hogy a megszégyenülésre vágyakozzék és azt ölelje magához, vesse meg a méltóságot és keresse a megvetettséget; azt akarja, hogy hagyja el önként a gazdag-

1. A címzett Katalin tanítványa volt. 1369-ben a sziénai dóm építésénél fontos szerepet kapott, 1373-ban tagja volt a XI. Gergely pápát megkereső követségnek, 1379-ben választották a nép vezetői közé. Ő festette Katalin (élethűnek tekinthető) portréját a Szent Domonkos templom falára. A levél 1379-ben készült.

ságot és jegyezze el magát a szegénységgel, Istenben bízzék és ne önmagában meg a világ állásaiban, melyeknek semmiféle állandóságuk és maradandóságuk nincsen. És ha ez a gonosz vágy a tisztátalanság bűzét keresi, az igazságosság arra kényszeríti és kötelezi, hogy a tisztaságban keresse gyönyörűségét. Ha kevélykedni akar, megalázza; a hitetlenségért a hitet, a fösvénységért a szeretet bőkezűségét, a felebarát utálatáért és gyűlöletéért a jóakaratot, az ostobaságért az okosságot adja elégtétel gyanánt. És ugyanígy az összes többi erény büntetés és elégtétel gyanánt szolgál, melyeket a bíró a lelkiismeret székében ró ki a lélek érzülete számára, hogy megbűnhődjék az érzéki vágyóképesség és a vícium érzülete leromboltassék az akarat fejének eltávolításával, mint mondtuk. Íme, így tart számadást a lélek, megadván önmagának az erény tartozását. Az értelmet úrnővé teszi, az érzékiséget pedig szolgálóként tartja. Ily módon adja meg adósságát: megadja Istennek a dicsőséget és a felebarátnak a szeretet szeretetét.

A hely, ahol laknia kell, önismeretének és Isten benne levő jósága ismeretének háza, melyben olyan mértékkel mér másokat, amilyennel akarja, hogy őt mérjék. Gyakran megmossa a lélek arcát a megfeszített Krisztus vérében, megtisztítván a bűn minden szeplőjétől a szent és tiszta gyónásban. Lelkét az angyalok eledelével, azaz Jézus Krisztus, az egészen Isten és egészen ember Testének és Vérének édes szentségével táplálja, amely szentséget évente legalább egyszer minden kereszténynek magához kell vennie. Aki többször akarja, vegye többször, de kevesebbszer ne; és semmi miatt sem hagyhatja el az ember, akár igaz, akár bűnös. Mert ha a bűnös felkészületlen, fel kell készülnie, az igaz pedig nem hagyhatja el alázatosságból, mondván: „Nem érzem méltónak magam ily nagy misztériumra. Majd ha méltónak érzem magam, áldozom". Nem szabad így tennie, hanem meg kell gondolnia, hogy a maga igazsága szerint sohasem lenne méltó. És amikor méltónak tartaná magát, akkor lenne méltatlan az alázatosság köpenyébe burkolt kevélység miatt. Isten azonban méltó arra, hogy minket méltóvá tegyen, tehát az Ő méltósága miatt kell magunkhoz vennünk Őt. És kétféleképpen kell fogadnunk: ténylegesen és lelkileg, azaz a szent és igaz vágy által. És ez a vágy ne csak az áldozás tettében éljen, hanem minden helyen és minden időben, mert olyan eledelre irányul, amely a kegyelem életét adja a léleknek.

Mindez, amit a szent igazságosság mond, abból a rendből következik, amit a józan ész teremt és tart fenn a lélek három képességében. És miután ezt megteremtette önmagában, tovább adja a felebarátjának imádságával, szavával, valamint jó és szent életével. És ha vezetéssel megbízott ember, akkor ahogyan ő megtartja a törvényt, ugyanúgy megtartatja alárendeltjeivel is, és megbünteti a törvényszegőket az igazságosság szent buzgalmával. Amint tehát megbüntette magában az érzékiséget, amely az isteni törvény ellen lázadt, ugyanúgy büntetni akarja alattvalói testét is, amikor nem tartják meg a polgári törvényt és a többi rendelkezéseket meg jó intézkedéseket, melyeket azok hoztak, akiknek a kormányzás és az irányítás a dolga. És az igazságosság rendje szerint, kevesebb vagy több büntetést ró ki, amint az értelem kívánja.

Ezt az igazságosságot nem szabad meggyalázni vagy csökkenteni sem szenvedéstől, sem testi haláltól félve, sem fenyegetés, sem hízelgés miatt, sem a teremtmények kedvéért, sem anyagi javakért. Ez az igazságosság nem engedi, hogy

pénzért árulják a hivatalokat vagy az emberek testét, miként azok teszik, akik igazságtalanul élnek, minden rend és értelmi világosság nélkül. Az igaz ember soha nem hagyja ezt, hanem megőrzi az igazságot, amennyire csak teheti; azaz mindabban, amit tesz, Isten dicsőségét, a lelkek üdvösségét és minden személy egyetemes javát keresi, őszintén ad tanácsot és feltárja az igazságot, amikor csak tudja. Így kell tennie, ha meg akarja tartani a várost békében és meg akarja őrizni a szent igazságosságot. Mert egyedül csak az igazságosság hiánya miatt jött és jön annyi baj.

És ezért mondtam neked – azzal a vággyal, hogy békében megtartva és teáltalad rendben kormányozva és vezetve láthassam városunkat –, hogy arra vágyom, hogy jó és igaz kormányzónak láthassalak. De ha ezt az igazságosságot előbb nem önmagadban kezded gyakorolni, soha nem fogod megtartani a felebarát felé sem, bármilyen állásban is légy. Arra hívlak tehát és azt akarom, hogy teljes serénységgel teremts rendet magadban, úgy, amint mondtuk, hogy véghez vidd azt, amit az isteni jóság most rád bízott. Mindenben, amit igaz alázattal, tenned kell, Isten álljon szemeid előtt, azért, hogy Isten megdicsőüljön benned. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

359. — LEONARDO FRESCOBALDINAK FIRENZÉBE[1]

Aki megszabadul a saját akaratától, az megszabadult minden szenvedéstől.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megfürödtél és belefojtottad magad a megfeszített Krisztus vérébe, mert benne elemésztődik minden bűn és önakarat, amely akarat oka és eszköze a lélek halálának. Így amikor akaratunk egészen elemésztődik a vérben, életet ad a léleknek, mert magára ölti Isten legfőbb és örök akaratát.

Ó édességes akarat, amely életet adsz és elveszed a halált! Fényt adsz és elemészted a sötétséget! Elveszel a lélektől minden gyötrő szenvedést és az erények illatával hizlalod; felöltözteted az isteni szeretet menyegzős ruhájába, a szentséges kereszt asztalánál a dicsőségnek és a lelkek üdvösségének eledelével táplálod, és megajándékozod a test és a lélek békéjének és nyugalmának legszelídebb kenetével, ezért a viharos tengeren is békében hajózik.

Mindez a kincs Isten ajándéka abban a lélekben, aki magára öltötte az Ő örök akaratát és elveszítette a sajátját, mert a saját akarata mindig vihart és keserűséget

1. A címzett firenzei nemes volt. Emlékét egy kápolna őrzi, melyet a Szent Jeromos-rendnek ajándékozott. A levél valószínűleg 1379-ben készült.

támaszt és ad a léleknek. Aki tehát valóban megtagadja a saját akaratát a vérben, az tökéletes békességben él. Más útja és módja nincs számunkra annak, hogy megízleljük az örök élet előízét ebben az életben és odaát jutalmunk legyen. És ezért mondtam, hogy látni vágyom: megfürödtél és belefojtottad magad a megfeszített Krisztus vérébe. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

360. — PERONELLÁNAK, MASELLO PEPE LEÁNYÁNAK NÁPOLYBA[1]

A lelket csak Isten képes betölteni. Szűkítse be szívét a világ felé és tárja ki Isten felé, hogy az okos szüzekkel beléphessen az örök élet menyegzőjére.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Leányom Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Kriztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: szíved és érzületed levetette magáról a világot és önmagadat, mert más módon nem öltheted magadra a megfeszített Krisztust; Isten és a világ között ugyanis nincs semmi közös.

A világ rendetlen érzülete a kevélységet szereti, Isten pedig az alázatosságot; az keresi a megbecsülést, a rangot és a nagyságot, az áldott Krisztus pedig megvetette ezeket, átölelte a megszégyenülést, a kínzásokat és sértegetéseket, éhséget és szomjúságot, hideget és meleget, végül a kereszt szégyenletes halálát; és ezzel a halállal megdicsőítette az Atyát és visszaállított minket a Kegyelembe. Az a teremtmények kedvét keresi, mit sem törődve a Teremtő nemtetszésével, Krisztus pedig sohasem keresett mást, mint hogy beteljesítse az örök Atya iránti engedelmességet a mi üdvösségünkért. Átölelte és magára öltötte az önkéntes szegénységet, a világ pedig a nagy gazdagságot keresi.

Valóban különbözik tehát egyik a másiktól; és ezért szükségszerű az, hogy ha a szív kivetkőzik Istenből, beteljék a világgal, és ha kivetkőzik a világból, beteljék Istennel. Így mondta a mi Üdvözítőnk: „Senki sem szolgálhat két úrnak, mert ha az egyiknek szolgál, a másikat megveti". Ki kell tehát emelnünk nagy szorgalommal a szívet és az érzületet a világnak ebből a zsarnokságából, és egészen szabadon és egyszerűen, minden közvetítő nélkül Istenbe kell helyeznünk: ne kétszínűen és ne hamisan szeressünk, mert Ő a mi édes Istenünk, kinek szeme fölöttünk van és látja a szív rejtett titkát. Túlságosan nagy a mi együgyűségünk és ostobaságunk. Látjuk ugyanis, hogy Isten lát minket, és Ő igazságos bíró, aki minden vétket megbüntet és minden jót megjutalmaz, és mi, mint a vakok,

1. A címzett tekintélyes nápolyi család leánya volt, egyebet nem tudunk róla. A levél tartalmából úgy tűnik, testvére halála után kolostorba készült lépni, és tanácsot kért Katalintól erre vonatkozóan.

minden félelem nélkül várunk az időre, ami nem a miénk, és nem biztos, hogy a miénk lesz. Mindig hozzá vagyunk tapadva valamihez, és ha Isten levágta az ágat, amibe belekapaszkodtunk, megragadunk egy másikat. Inkább törődtünk a teremtményekkel és azoknak a mulandó dolgoknak elvesztésével, melyek eltűnnek, mint a szél, mint Isten elvesztésével.

Mindez a rendetlen szeretet miatt van. Innen van az, hogy — mivel Isten akarata ellenére birtokoljuk és tartjuk meg e dolgokat — ebben az életben megízleljük a pokol előízét. Isten ugyanis megengedte, hogy aki rendetlenül szeret, elviselhetetlenné váljon önmaga számára. És mindig háború van testében és lelkében. Szenvedést okoz neki az, amije van, mert fél, hogy elveszíti, és éjjel-nappal fárad, hogy megőrizze és meg ne fogyatkozzék. És szenvedést okoz neki az, amije nincs, mert birtokolni akarja, és ha nem teheti, szenved. És így soha nincs nyugalma a világ dolgaiban, mert azok kevesebbek nála: azok lettek értünk és nem mi azokért. Mi Istenért lettünk, hogy az Ő legfőbb és örök javát ízleljük.

A lelket tehát egyedül csak Isten képes betölteni: benne van békéje, benne van nyugalma, hiszen nem kívánhat és nem akarhat olyat, amit ne találna meg Istenben. Megtalálván Istent, megtalálja a bölcsességet, amely meg tud, és az akaratot, amely meg akar adni neki mindent. És mi magunk vagyunk bizonyságai annak, hogy nemcsak azt adja nekünk amit kérünk, hanem már akkor adott, amikor még nem is léteztünk: hiszen mi nem kértük, hogy a saját képére és hasonlatosságára megteremtsen, Fiacskája vérében pedig a kegyelemre újjateremtsen minket. Így tehát benne megbékél a lélek és másban nem, mert Ő az, aki a legfőbb gazdagság, legfőbb bölcsesség, legfőbb jóság és legfőbb szépség. Ő a felbecsülhetetlen Jó; mert senki sem képes felfogni jóságát, gazdagságát és örömét, csak Ő maga képes felfogni és felbecsülni önmagát. Így tehát Ő be tudja tölteni — képes rá és akarja is — azoknak szent vágyait, akik ki akarnak vetkőzni a világból és magukra akarják ölteni Őt.

Nem akarom tehát, hogy tovább aludjunk, drága leányom, mert a mi időnk szüntelenül a halálhoz közeledik. A földi és mulandó dolgokat, valamint a teremtményeket úgy birtokold, azt akarom, úgy szeresd és tartsd meg őket, mint kölcsönbe és használatra kapottakat, és nem mint a sajátodat. Ezt akkor fogod megtenni, ha megvonod érzületedet tőlük, máskülönben nem. És meg kell vonnunk, ha a megfeszített Krisztus vérének gyümölcseiben részesedni akarunk. Ezért, megfontolván, hogy más út nincs számunkra, mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: szívedet és érzületedet kivetkőztetted a világból. Szakadj el tehát, drága leányom, mindeme kötelékektől, hogy igaz szolgálója lehess a megfeszített Krisztusnak és kövesd az Ő édes akaratát, amely akarat az örök élet menyegzőjére hív téged, hiszen nem akar mást, csak a megszentelésedet.

Arra pedig figyelj, drága leányom, hogy neked az okos szüzek között kell lenned és nem a balgák között, akik a végsőkig késlekedtek rendbe szedni mécsesüket és e késlekedés miatt zárva találták a kaput. Az okosok és serények azonban elfogadták Jegyesük meghívását: szerették Őt és gondoskodtak mécsesükről, mielőtt az idő lejárt volna. Neked azért, kinek hűséges menyasszonynak kell lenned, hordoznod kell szíved mécsesét. Szívednek valóban olyannak kell lennie, mint egy alul szűk és felül széles mécsesnek: azaz szűknek kell lennie a világ érzülete számára

és szélesnek Isten felé; és tartalmaznia kell az igaz alázatosság olaját és a legégőbb szeretet tüzét a szentséges hit világosságával. És ily módon nyitva fogod találni a kaput, azaz az Ég kapuját, amely zárva lesz a balgák előtt, akik a halál pillanatáig késlekednek, amikor elfogy idejük. Miután a kapu megnyílt, meg fogod találni az örök Jegyest, aki magához vesz téged, azaz részesít a maga szépségében és jóságában, bölcsességében és kegyességében, valamint soha meg nem fogyatkozó, legfőbb és örök gazdagságában. Olyan eledel Ő, amely jóllakatja a lelket, és az jóllakatva mindig éhezik, de éhségétől távol van a szenvedés és jóllakottságától az undor.

Örvendezz, leányom, hogy ebben az édes hazában lakhatsz. Az örömöt pedig, mint mondtuk, a világosság és a tűz, az alázatosság olaja, valamint az alázatos, hűséges és szüntelen imádság fogja megadni neked. Törekedj az éjszakai virrasztásokra, menekülj a társalgásoktól és légy a celládban; szabadulj meg a világ üres és hiú beszélgetéseinek emlékétől, hogy ne mérgezze a lelkedet. Sanyargasd testedet böjttel és vezekléssel, őrizkedj attól, hogy elpuhult légy öltözködésben és alvásban, annak érdekében, hogy szíved ne legyen a hiúság játékszere, és a test ne lázadjon a lélek ellen. Szent gyűlölettel és a tökéletes elhatározással (hogy Istent akarod az igazságban) tipord meg önmagadat. Légy azon, hogy az értelem szüntelenül harcoljon az érzékiség, a világ és az ördög ellen, mert tudom, hogy nagyon támadnak majd téged: te azonban ne félj és meg ne hátrálj e fenyíték miatt, hanem harcolj férfiasan, bízván abban, hogy a megfeszített Krisztus által mindenre képes leszel. És e támadások miatt zavarba ne jöjj és gyakorlataidat el ne hagyd, mert semmiféle kísértés nem bűn, ha az akarat nem egyezik bele. Őrizd akaratodat és kösd meg Isten édes akaratában; és Jegyeseddel örvendezz a kereszten. Más örömöd ne legyen, csak a megfeszített Krisztus keresztje, követvén Őt a szenvedések, gyalázatok, kínzások és sértegetések útján. Töltsd meg az emlékezetet a vér emlékével, amely vérben minden keserűség édessé és minden nagy súly könnyűvé lesz, és nem lesz oly súlyos dolog vagy oly nagy megpróbáltatás, amit ne tudnál elviselni.

És úgy tűnik, szükséged is van erre az emlékezetre, részben mert csatatérre léptél, részben a szorongatás miatt, ami testvéred halálával ért, amely halál miatt örülnöd kellene és nem keseregned, hiszen ő bevégezte futását, lelkednek pedig élete lett. Nem bánkódhatsz tehát mindkettőtök java miatt, hanem dicsérd és dicsőítsd Isten nevét. Hagyd, hogy a halottak temessék a halottakat, te pedig kövesd a megfeszített Krisztust. Egyebet nem mondok.

Vágyad, amiről értesültem, azaz hogy igaz szerzetesnő akarsz lenni megtiporván a világot a szent engedelmesség igájában, nagyon kedves számomra. Nérinek válaszoltam a módról, melyet, úgy tűnik, tartanod kell. Ő tehát értesíteni fog. Határozd el egészen, hogy a megfeszített Krisztus igaz szolgálója akarsz lenni. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Gyakran gyónj és keresd fel olykor Isten szolgálóleányait. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

361. — EGY A KIRÁLYNŐNÉL BEFOLYÁSOS NÁPOLYI ASSZONYNAK[1]

Minden szolgai félelem nélkül az igazság magvát hintse a királynő lelkébe.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Nővérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megszabadultál minden szolgai félelemtől, annak érdekében, hogy szabadon hirdesd az igazságot és megmaradj Isten szent félelmében, amely félelem férfiassá teszi a lelket, hogy ne féljen sem szenvedéstől, sem haláltól, sem bármiféle üldözéstől. Ezért a lélek nem fél a teremtmények nemtetszésétől, mert egyedül csak a Teremtőjének akar tetszeni. Egyedül csak Isten megbántásától fél, semmi mástól.

Milyen édes ez annak a léleknek, aki ebben a szent félelemben él! A köteles tisztelet félelme ugyanis a szeretet édességéből származik. Mint jó fiú szeretetből és tiszteletből fél olyat tenni, ami nem tetszene atyjának: nem a veréstől fél, hanem atyja megbántásától. Így tesz az a lélek, aki szabadon, egész szívvel és egész érzületével a Teremtője szolgálatára adta magát, mert nem félelemből, nem is béres szeretettel szolgál, hanem szabad szeretettel. És amint szabad a szeretete és a szolgálata, ugyanúgy szabad a félelme is, hiszen szenvedéstől való félelem nélkül, szent félelemmel visel minden szenvedést.

Erre a szent félelemre van szükségünk a mai időkben (jóllehet minden időben, minden helyen és állapotban birtokolnunk kell), és menekülnünk kell a nyomorult önszeretettől, mert belőle származik a szolgai félelem, amely annyira fél, hogy a saját árnyékától is retteg. Ó milyen nyomorúságos ez a félelem! Lealacsonyítja a lelket, beszűkíti a szívet a szeretet érzületében, hogy ne fogadja be se Isten dicsőségét, sem a felebarátot a szeretet és a szerelem által. Félénkké tesz, mert amikor Isten és a felebarát megbántását látja, a félelem miatt úgy tesz a lélek, mintha nem látná Teremtője megbántását. Sőt olykor csak azért, hogy tessék és ne keltsen visszatetszést úgy mutatja, hogy ő maga is elköveti azokat a hibákat, melyeket másokban lát, és így mindig a lelkiismerete ellen cselekszik, mert az megmondja neki, hogy ő is, a többiek is rosszat tesznek.

Ó átkozott önszeretet, amely megrontottad az egész világot, megfosztottad a lelkeket az erények kincsétől és szolgai félelemmel kíséred őket! Elszegényíted a lelket, elveszed tőle a világosságot és megrontod ízlését, ezért a keserű dolgokat édesnek és az édeseket keserűeknek érzi; kivetkőzteted a szent félelemből és szolgai félelembe öltözteted, ami a legfőbb nyomorúság, hiszen általa ismeri meg az ember a pokol előízét és válik elviselhetetlenné önmaga számára. E nyomorult szolgai félelem következménye minden rossz. Valóban gyűlölnie kell tehát a

1. A címzett valószínűleg Nápolyi Johanna kamarásának, Arcucci Jakabnak felesége vagy leánya. A levél a szakadás után, 1378-ban készült.

léleknek: önmaga fölé emelkedve és a lelkiismeret székébe felülve ítéletet kell tartania, és nem szabad hagynia, hogy a félelem érzületének megnyilvánulásai az értelem világosságának javításai nélkül múljanak el.

Drága nővérem, meghívlak arra, hogy elhagyd ezt a szolgai félelmet és az igazság világosságával és Isten szent félelmével kezdd el az igazság magvát hinteni a királynő szívébe, annak érdekében, hogy az isteni ítélet el ne jöjjön rá, és ő ne okozzon akkora keserűséget és szomorúságot a szent Egyháznak és az egész keresztény közösségnek.

(Ezután[2] sok mindent mondott még, annak bizonyítására, hogy VI. Orbán pápa megválasztása valóságos és érvényes volt, és világos érvekkel bizonyította a királynő tévedését; ezeket mellőzöm. És a végén:) Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

362. — NÁPOLY EGYKORI KIRÁLYNŐJÉNEK[1]

A bűn az embert vadállattá teszi. Ne fossza meg alattvalóit az örök életnek attól az ajándékától, amit nem ő szerzett nekik. Legyen irgalommal a saját lelke iránt, tartsa meg adott szavát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és tisztelendő Anyám! (Drága leszel számomra, amikor a szent Egyház engedelmes és alárendelt leányának foglak látni, és tisztelni foglak, azaz meg fogom adni neked a köteles tiszteletet, amikor elhagyod az eretnekség sötétségét és követni fogod a fényt.) Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy önmagad és igaz Teremtőd igaz ismeretét láthassam benned. Szükséges ez az ismeret az üdvösségünkhöz, mivel minden erény ebből a szent ismeretből származik.

Hol található az igaz alázatosság? Önismeretünkben. Mert a lélek, aki felismerte, hogy nem önmaga által létezik, hanem létét Istentől birtokoltnak tudja, nem emelheti fel kevélyen a fejét sem a Teremtője, sem a felebarátja ellen. Hol nehezedik a lélekre bűnének súlya? Önismeretében: annak szent szemlélésében, azaz meggondolásában, hogy ki az, aki megbántotta Istent, és ki Isten, akit megbántott. Itt látja, hogy ő embersége szerint a föld szemetjéből alkotott sár, egyenesen egy bűzzel teli zsák, hiszen minden része undokságot áraszt; alá van vetve sok nyomorúságnak és szükségletnek, és alávetettje a halálnak: várja a halált és nem tudja, mikor hal meg. Ezért amikor látja, hogy ez a nyomorúság olyan hangszer, amely a végtelen és örök jó színe előtt nem ad más hangot, csak a megbántását (Isten édes jóságát bántja, kitől a létet és mindazokat a testi és lelki kegyelmeket kapta,

2. A másoló megjegyzése következik (latinul). Mutatja, hogy a levelek konkrét tartalmát a másolás folyamán sajnos elhagyták.

1. Lásd a 133. levél 1. jegyzetét a 315. oldalon. A levél 1378 vége és 1379 eleje között készült.

melyek a létre épülnek), meggyűlöli a saját törékenységét. És az Istentől kapott kegyelem által felismeri, hogy az embernek szolgálnia kell Istent és nem lehet, hogy ne szolgáljuk Őt. Tartozunk megadni neki a dicsőséget és dicséretet, bár ezzel semmi hasznosat sem teszünk neki, mert Ő a mi Istenünk, akinek nincs szüksége ránk, de nekünk szükségünk van Őrá, hiszen nélküle semmit sem birtokolhatunk. E bűn miatt veszítjük el a Kegyelem életét és méltóságunkat, mert elveszítjük az értelem világosságát és az értelem nélküli, állati létet szerezzük meg magunknak.

Ó emberi vakság! Érhet-e valakit nagyobb nyomorúság, mint hogy vadállattá legyen? Ha valaki azt mondaná nekünk: „Te vadállat" — nem viselnénk el, hanem keresnénk a módját, hogyan állhatunk bosszút a mondottakért. Ugyanakkor oly nagy a mi törékenységünk, hogy vadállattá tesszük önmagunkat, és nem állunk bosszút érzéki vágyódásunkon, sem önszeretetünkön, melyek vadállattá tesznek minket. És mindez abból jön, hogy nem ismerjük önmagunkat: ezért nem nehezednek ránk a vétkeink. Miért nem nehezednek ránk? Mert nem ismerjük a bűn következményét, és azt sem, mivé tesz minket a bűn. Ha ugyanis a mondott igaz szemlélődéssel ismernénk, felkelnénk minden víciumból és rendetlen életből és átölelnénk az erényt: így megadnánk Istennek a dicsőséget és dicséretet, megőriznénk lelkünk szépségét és méltóságát és követnénk az Ő tanítását; azt követvén pedig az igazság fiai lennénk.

Ó legédesebb anyám! Ebben az igazságban megalapozottan kívánlak látni, és ezt az igazságot akkor fogod követni, ha igaz önismeretben élsz, máskülönben nem. Ezért is mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: ismered önmagad. Meghívlak ennek az igazságnak megismerésére annak érdekében, hogy megszerethesd. Az igazság ez: Isten azért teremtett minket, hogy örök életet adjon nekünk. És ha szemléled az alázatos Bárányt, az Ő vére kinyilatkoztatja neked, hogy ez az igazság; és ezért az igazságért ontatott és adatott nekünk váltságunk gyanánt a vér, és ezért szolgáltatják ki a szent Egyház testében. Mit ígér ez az igazság annak, aki szereti őt? Ígéri, hogy a vér váltságdíjáért megkapja az örök életet a szentgyónás, a töredelem és az elégtétel után. Sőt azt ígéri, hogy minden jó megkapja jutalmát és minden vétek a büntetését. És ezzel szent félelmet és szeretetet ébreszt bennünk, felszólítván, hogy amennyire félünk a szenvedéstől, annyira féljünk a bűntől.

Jaj nekem, drága anyám, tudod, hogy az igazság nem tud hazudni! Miért akarsz tehát ezen igazság ellen cselekedni? Amikor ugyanis a szent Egyház és VI. Orbán pápa igazsága ellen cselekszel, Isten igazsága ellen cselekszel és elveszíted Krisztus vérének gyümölcsét, mert a szent Egyház erre az igazságra van alapozva. Jaj, ha nem vagy tekintettel a saját üdvösségedre, legalább a kezedre bízott népre és alattvalóidra tekints, kiket hosszú időn át oly nagy szorgalommal és békességben kormányoztál, most pedig, hogy az igazság ellen cselekszel, szétszóródnak és az átkozott megosztottság miatt hadakoznak és ölik egymást, mint az állatok! Jaj nekem, hogy nem hasad meg a szíved! Hogy tudod elviselni hogy, miattad szakadnak el egymástól: az egyik fehér rózsát visel, a másik bíborszínűt,[2]

2. VI. Orbán pápa jelképe a fehér rózsa, az ellenpápáé, VII. Kelemené a bíborszínű rózsa volt.

egyik az igazsággal tart, másik a hazugsággal! Jaj az én szerencsétlen lelkemnek! Hát nem látod, hogy mindannyian Isten örök akaratának tisztaságos rózsájából teremtettek és Krisztus vérének égő-bíborszín rózsájában teremtettek újjá a Kegyelemre? Ebben a vérben mosta le rólunk a szent keresztség a vétket, ez gyűjtött össze és ez egyesített minket, keresztényeket a szent Egyház kertjében. Lásd be, hogy nem te és nem valaki más adta nekik ezt a fürdőt és ezeket a dicsőséges rózsákat, hanem csakis anyánk, a szent Egyház, a legfőbb főpap, VI. Orbán pápa közvetítésével, ki kezében tartja a vér kulcsait. Hogyan viseli el tehát a lelked, hogy el akarod venni tőlük azt, amit nem te adtál nekik? Nem látod, hogy kegyetlen vagy önmagadhoz is? Hiszen az ő bajuk és szétesésük a te helyzetedet is rontja. És mindezen túl Isten előtt is számot kell adnod a lelkekről, akik elvesznek. Milyen számadást fogsz adni? Nagyon rosszat. És ezért a legfőbb Bíró előtt nagy szégyenben és feddésben lesz részünk halálunk óráján, mely a közvetlen közelünkben van.

Jaj nekem, ha ez nem indít meg, legalább az a szégyen indítson meg, ami a világ előtt ér! Sokkal nagyobb ez a megtérésed után, mint előtte volt és sokkal súlyosabb és utálatosabb ez az utóbbi vétek Isten és a teremtmények szemében, mint az előbbi volt.[3] Hiszen megvallottad az igazságot és a bűnödet, és kifejezted, hogy vissza akarsz térni az atya irgalmasságába és jóságába: és ezután rosszabb történt, mint előtte; vagy azért, mert a szív nem volt őszinte, hanem csak színlelte azt, ami nem volt benne, vagy azért, mert az Igazságosság azt akarta, hogy régi és új bűneimért új vezeklésben legyen részem, azaz nem érdemeltem meg, hogy láthassam, amint békében és nyugalomban táplálkozol a szent Egyház keblén. Az Egyház várt, hogy tápláljon téged és te tápláld őt; tápláljon a kegyelemmel a Bárány vérében, te pedig a segítségeddel tápláld. Láttad őt (azaz Róma Egyházát, hitünk alapját) özvegyen és jegyese nélkül, és láttál minket atyánk nélkül. És most, amikor Róma visszakapta a pápát,[4] remélte, hogy te a tartóoszlopa leszel és pajzsként felfogod és visszavered azok csapásait, akik meg akarják fosztani tőle. Ó, mi hálátlanok! Hiszen nemcsak atyád ő a méltósága szerint, hanem fiad is,[5] és ezért nagy kegyetlenség az, hogy egészen ellene cselekedsz. Leány az atyja ellen, anya a fia ellen cselekszik! Oly nagy fájdalom ez nekem, hogy nagyobb keresztet ebben az életben nem hordozhatnék, hiszen a tőled kapott levélben azt látom, hogy Orbán pápát legfőbb és igaz atyának és főpapnak vallod, mondván, hogy engedelmeskedni akarsz neki; és most épp az ellenkezője történik! Jaj nekem, az Isten szerelmére tökéletesítsd vallomásodat! Gyónásod pedig olyan legyen, mint mondtam: igazságban gyónj a szív töredelmével és elégtétellel. Az elégtételt azzal teljesítsd, hogy megadod az engedelmesség köteles tartozását, miután megvallottad hogy ő Krisztus helyettese a földön. Hol az igazság, ami a királynő ajkán volt, s amelynek evangéliumnak kellett lennie és az is volt? Amit ugyanis Isten és az értelem szerint megígért, annak nem szabad hátat fordítania. Én pedig látom és bizonyítom, hogy megígérted és mondtad, hogy engedelmeskedni akarsz a pápának: és ezután — nemcsak szóban, hanem tettlegesen is — az ellenkezőjét teszed.

3. Amikor a királynő elszakadt VI. Orbán pápától, a nápolyi nép fellázadt ellene. Ezért Johanna megbánást mutatott, később azonban, mikor helyreállt a rend, ismét VI. Orbán ellen fordult.
4. XI. Gergely pápa Avignonból való visszatérésére utal.
5. VI. Orbán pápa a nápolyi királyságból származott.

Emiatt nagyon csodálkozom és elviselhetetlen fájdalommal látom, hogy értelmed szemét annyira elhomályosította az önszeretet, az ördög illúziója és a gonosz és rossz tanácsadók szava, hogy nem törődsz sem a magad kárhozatával, sem néped testi-lelki romlásával, sem az anyagi károddal, sem a világ előtti megszégyenüléssel.

Legédesebb anyám (a megfeszített Krisztus szerelmére, légy számomra édes és ne légy többé keserű!), csak egy kicsit térj magadba és ne aludj tovább ebben az álomban, hanem serkenj fel ebben a pillanatban, ami még a tiéd, és ne várj az időre, mert az idő sem vár rád! És igaz megismeréssel ismerd meg magadat és Isten nagy jóságát magadban, aki vár rád és nem vette el tőled az időt ebben a sötétségben: és ezt nagy irgalmassága miatt tette. Ezzel a vággyal öleld át az erényeket, öltsd magadra az igazságot, és az igazság megismerésének alázatával térj vissza az atyához; és meg fogod találni Őszentsége jóságát és irgalmasságát, mert kegyes atya ő, fiai életét akarja.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, ne heverj tovább a lelki halálban, hogy e szégyenletes és nyomorúságos becstelenség meg ne maradjon életed után. Mert a testi halál neked ugyanúgy sarkadban van, mint másoknak, és főleg azoknak, akik már túljutottak ifjúságukon.[6] Nincs olyan teremtmény, aki elég nagy és hatalmas lenne ahhoz, hogy megvédhesse magát tőle. Ítélet ez, ami azonnal elhangzott, amint megfogantunk anyánk méhében; és a halálban mindenkinek fizetnie kell. És mi nem vagyunk állatok, mert az állat elpusztul és nincs többé. Mi Isten képére és hasonlatosságára teremtett értelmes teremtmények vagyunk: ezért ha a test meg is hal, a lélek nem hal meg a létét tekintve; de meghal a kegyelem számára a halálos bűn halálával. A szükség kényszerít tehát arra, hogy irgalmas légy magadhoz és ne kegyetlen.

Válaszolj Istennek, aki kegyes jóságával hív téged, és ne légy lassú, hanem férfiasan felelj, nehogy hallanod kelljen a kemény szavakat: „Te nem emlékeztél rám életedben, én most nem emlékezem rád a halálban!"[7] Azaz: nem feleltél nekem, mikor szólítottalak és volt még időd; most az idő lejárt és nincs több lehetőség.

Isten végtelen jóságától remélem, hogy megadja neked a kegyelmet, és így erőt veszel magadon, hogy nagy serénységgel válaszolj és készségesen engedelmes légy a szent Egyház és VI. Orbán pápa iránt. Isten nem fogja megvetni a sok imádságot és könnyet, melyet szolgái hullattak és hullatnak üdvösségedért. Légy hálás és elismerő ily nagy jótéteményért annak érdekében, hogy a jámborság forrása táplálva legyen benned. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

6. A királynő ekkor a hatvanadik éve körül járt.
7. Vö. Péld. 1, 25–26.

363. — ANDREA VANNINAK, A FESTŐNEK

A lélek fáját az alázatosság völgyében kell elültetni. Gyümölcseit az erősség és a türelem erénye őrzi és adja át a felebarátnak. Kövesse Mária szegénységét és alázatát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak az erényben, és ne minden széltől forgatott falevélnek. Ehhez azonban mint termőfának, mélyen gyökeret kell verned az igaz alázatosság völgyében, hogy a kevélység szele ne árthasson lelked termőfájának. Ez a fa a szeretet fája, mert Isten szeretetből teremtette; ezért a szereteté és nem tud másból élni, csak szeretetből, azaz vagy a szent szeretetből vagy az önmaga iránti érzéki szeretetből, amely szeretet halált ad a léleknek és elveszi a Kegyelem életét, mert a gőg magas hegyére állítja, ahol elérik az ellenszelek, amelyek mind ártanak neki: leverik gyümölcseit és letörik ágait. És ha nincs megerősítve, ki is döntik.

Olykor a szív csúf és különféle gondolataiban és kísértéseiben jelentkeznek ezek a szelek; gyakran verdesik a fát és megfosztják leveleitől (azaz a szent gondolatoktól és a felebarátnak mondott édes és jóakaratú szavaktól), amely leveleknek a gyümölcsöt kellene óvniuk. Egy másik szél belép az emberek szívébe és a szájukon jön ki; és ez a világ üldözése, amely miután belépett bűzével az emberek szívébe, a sok zúgolódás, jogtalanság, kínzás, valamint a szavakkal és tettekkel végbevitt sértegetések szelét fújja szájukon. Ez az a szél, amely megtépázza a türelem fáját, letöri a többi erény ágait és kidönti a fát, ha nincs megerősítve az istenszeretettel és a felebaráti szeretettel. És mindez azért van és a szelek csak azért árthatnak neki, mert a fa magasban van, ha ugyanis két hegy között a mélyben lenne, a szelek az erős hegyeket verdesnék, de a fát nem: az csak a zúgásukat hallaná.

Hogyan tudjuk tehát átültetni ezt a fát az alázatosság völgyébe és földjébe? Megmondom. Igaz önismerettel valamint érzékiségünk gyűlöletével és utálatával. Más módon ugyanis nem lehetünk alázatosak. Így azonban két erős hegy között fog állni a fa: az erősség és az igaz türelem erénye között, és ezek mindenféle ellenszél ostromát állni fogják, sőt minél több támadás éri a lelket, annál erősebb lesz, és annál inkább bizonyítja erősségét a türelem erényével. Így megmaradnak az erények és megérnek a gyümölcseik, mert a lélek tanítja a felebarátot és épülésére van beszédével, valamint a helyes ítélkezésből származó szent gondolatok illatos virágaival, hiszen nem az emberek akaratát, hanem — akár önmagáról legyen szó, akár a felebarátról — Isten akaratát ítéli meg mindenben, aki nem akar mást, csak a mi javunkat; megöli minden véleményét és meggyilkolja a maga akaratát, és a felebaráti szeretet fáját a lelkek üdvössége utáni szomjas vággyal táplálja és neveli; ebben az eledelben örvendezik Isten dicsőségére.

Ó milyen dicsőséges lelkünk fája, amikor ilyen édesen van elültetve! Hasonlóvá válik ugyanis a szeplőtelen Bárányhoz, akitől életünk van, s akitől a kegyelem és

1. Lásd a 358. levél 1. jegyzetét a 826. oldalon.. A levél karácsony körül készült.

irgalmasság Napját kaptuk, amely irgalmasságot mi összes igazságunkkal együtt sem szerezhettünk volna meg. Miután azonban Isten emberré alázta magát, nekünk adván az édes és szerelmes Igét, az Ige pedig, Isten egyszülött Fiacskája megalázta magát egészen a kereszt szégyenletes haláláig, igazságunk és minden erényünk értéket nyer az Ő alázatosságából és az értünk a szeretet oly nagy tüzével kiontott vér erejéből.

Így tehát látod, drága fiam, hogy más módon nem tudunk megmaradni és növekedni az erényben. És ezért kérlek, drága fiam Krisztusban, az édes Jézusban, tanulj ettől az édes és szeplőtelen Báránytól, hogy az igaz és édes alázatosság által mindig a mélyben légy, bármilyen állásod is van. Mert aki alázatos, annak minden testi és lelki cselekedete érvényes az örök életre, hiszen kegyelemben történt. Ezért ha a földiekben tevékenykedik, élete van, hiszen Istenre irányul minden cselekedete; és ha lelkiekben tevékenykedik, az erény illatát árasztja Isten és a teremtmények színe előtt. És ha hatalom van a kezében, a szent igazságosság illatát árasztja, mert aki alázatos, az nem követ el igazságtalanságot a felebarátja ellen és nem utálja, hanem szereti őt, mint önmagát.

Kérlek tehát, drága fiam, a jelenlegi helyeden az értelem és az igazságosság vezessen, és mindenkinek egyformán add meg adósságodat, kicsinek úgy, mint nagynak és szegénynek úgy, mint gazdagnak, amint ezt az irgalmassággal fűszerezett igazságosság követeli. Isten jósága miatt biztos vagyok benne, hogy így fogsz tenni, és kényszerítelek is erre, amennyire csak tehetem és képes vagyok rá. És kérlek, ebben az adventben és szent ünnepben légy te is a jászolnál az édes és alázatos Bárány mellett, ahol meg fogod találni Máriát, a legnagyobb tiszteletben a Fiú iránt. Szegénysége a zarándoké, gazdagsága az Isten Fia: nincs pólyája, hogy fiát betakarja, se tüze, hogy melengesse a Tüzet, a szeplőtelen Bárányt, hanem az állatok melengetik leheletükkel a Kisdedet. Valóban szégyenkeznie kell tehát a világ gőgjének, gazdagságának, finomkodásának és állásainak az ennyire megalázkodott Isten láttán. Keresd fel azért ezt a drága helyet ebben az adventben, hogy újjászülethess a kegyelemre. És hogy ezt minél jobban megtehesd és fogadhasd ezt a Kisdedet, végezd el a szentgyónást és amennyire csak képes vagy rá, készülj fel a szentáldozásra. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

364. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

Ne tűrje meg a bűnt a környezetében. Szerezzen természetfeletti szívet, hogy ne legyen rabja az indulatainak. Figyeljen Isten igaz szolgáinak tanácsaira.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében

1. Lásd a 291. levél 1. jegyzetét a 647. oldalon.

a vággyal, hogy férfias szívűnek láthassalak annak érdekében, hogy királyi módon fenyítsd a víciumokat, amelyek szent akaratod ellenére vannak, feltételezvén, hogy minden víciumot utálsz, amint az istenfélő léleknek utálnia kell a megbántást, ami a Teremtője ellen irányul.

Ó szentséges atyám, nyisd fel az értelem szemét és tekints az értelem tárgyába, az édes igazságba! Benne fel fogod ismerni, mennyire tartozol és köteles vagy a fiaidon tartani szemedet és a segítőtársaidra figyelni, akik a báránykák megőrzésében segítenek téged. Amikor tehát elgyengülnek a segítőtársaid a súlyos betegségtől, amire halál következik, azaz a halálos bűn vétkétől, és ezt látod, vagy mások, akik szeretnek téged, megmutatják neked, nem szabad megtűrnöd őket magad mellett a szent Egyház méhében; vagy jobbíts rajtuk és úgy bánj velük, hogy ne követhessenek el gonoszságokat, legalábbis olyanokat ne, melyeket te szívből utálsz. Tudom, hogy Szentséged ért engem és ezért nem kell erről többet mondanom.

Én mondom, az isteni Jóság felpanaszolja, hogy miután Menyasszonya megszabadult az öreg növényektől, akik beleöregedtek a víciumokba, a sok kevélységbe, tisztátalanságba, fösvénységbe és a legnagyobb simoniákba, most az új palánták, akiknek meg kellene szégyeníteniük ezeket a víciumokat az erénnyel, kezdik ugyanezt terjeszteni és ugyanilyen módon élni. Azt panaszolja az áldott Krisztus, hogy Menyasszonya nem lábalt ki a víciumokból és Szentséged nem volt oly serény ezek irtásában, mint kellett volna.

Egy csapással nem szüntetheted meg mindazokat a vétkeket, melyeket szüntelenül elkövetnek a keresztény vallásban és leginkább a klérus rendjében, akikre neked jobban nézned kell, de azt megteheted és kötelességed megtenni (és ha nem teszed, terhelni fogja a lelkiismeretedet), hogy lehetőségeid szerint legalább a szent Egyház méhét megmosd, azaz gondoskodj arról, hogy akik melletted és körülötted vannak, mentesek legyenek a romlottságtól és Isten és a te dicsőségedre, valamint a szent Egyház javára figyeljenek; és ne hagyják bemocskolni magukat hízelgéssel vagy pénzzel. Ha Menyasszonyod e méhét megújítod, az egész test meg fog újulni, és ez Istennek dicsőségére, neked pedig becsületedre és hasznodra fog válni: a jó és szent hírnév és az erények illata ki fogja oltani az eretnekséget. Mindenki Szentségedhez fog sietni, látván, hogy kiirtod a víciumokat és tettekben mutatod meg azt, amire vágyol. Nem törődöm azzal törődsz-e ruházattal vagy bármi más, kicsi vagy nagy értékkel: csak azzal, törődj, hogy egyenes emberek legyenek melletted, akik egyenesen élnek és nem hamisak.

Tudod, mi következik abból ha nem adod nekünk azt az orvosságot, amire szükségünk van? Isten egészen meg akarja újítani Menyasszonyát és nem akarja, hogy továbbra is leprás legyen: ha ezt nem teszi meg Szentséged a lehetőségei szerint (hiszen nem másért helyezett téged ily nagy méltóságba, csak azért), akkor meg fogja tenni Ő maga sok szorongatás által. Úgy fogja eltüntetni ezeket a görbe fákat, hogy kiegyenesíti őket, de a maga módján. Jaj nekem, szentséges atyám, ne várjuk meg ezt a megaláztatást! Dolgozz férfiasan és tedd, amit rejtve kell tenned, de módjával és ne szertelenül (mert a szertelenség többet árt, mint használ), jóakarattal és nyugodt szívvel.

Hallgas azokra, akik félik az Istent és megmondják neked, mire van szükség

és mit kell tenned, feltárván azokat a bűnöket, melyeket az én szentséges atyácskám körül elkövetnek. A legnagyobb kegyelemnek kell tartanod, ha vannak melletted olyanok, akik segítenek meglátni és kiirtani azokat a dolgokat, melyek neked szégyenedre, a lelkeknek pedig kárára volnának. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, mérsékeld egy kicsit azokat a hirtelen indulatokat, melyek a természetedből adódnak! A szent erénnyel végy erőt a természeten! Amint Isten a természeteddel nagy szívet ajándékozott neked, úgy kérlek és akarom, hogy törekedj természetfeletti nagy szívhez jutni, azaz az erény és a szent Egyház megújításának vágyával és buzgóságával szerezz magadnak igaz alázatosságban megalapozott, férfias szívet. Ily módon lesz a szíved természetes és természetfeletti, mert a természetessel a másik nélkül keveset tennénk: csak a kevélység és a hirtelen harag indulatát keltené bennünk, ha pedig olyan személyeket kellene javítanunk, akik közel állnak hozzánk, kislelkűvé tenne és lelassítaná lépteinket. Ha azonban eljutottunk az erény éhségére, mellyel az ember önmagára való tekintet nélkül csak Isten dicsőségére figyel, a szív természetfeletti világosságot, erősséget, kitartást és állhatatosságot kap, és soha le nem lassul, hanem egészen férfias, amilyennek lennie kell. Erre kértem és kérem a legfőbb és örök Atyát, hogy ilyen szívvel ajándékozzon meg téged, aki az összes keresztény hívek szentséges atyja vagy, mert úgy tűnik, ezekben az időkben igen nagy szükséged van erre.

Én, nyomorult és tudatlan leány, soha nem fogok felhagyni ezzel, míg csak kegyelmét meg nem adja nekem. Érted és a szent Egyházért szüntelen sírásban, virrasztásban, valamint hűséges, alázatos és szüntelen imádságban akarom bevégezni életem. Isten fogja megadni ezt nekem, mert magamtól semmire sem vagyok képes. Tudom, hogy alázatos, szüntelen és hűséges imádságát nem tagadják meg annak, aki Isten végtelen jóságától igaz dolgot kér. És így tett és tesz a többi szolgád és fiad is: és ők többet tesznek, mert jók, én pedig tele vagyok hibákkal. Tedd meg azt, amit a magad részéről meg kell tenned és amire képes vagy, és így csillapítani fogjuk Isten haragját és enyhületet adsz az Ő szolgáinak. Biztos vagyok benne, ha férfias szíved van, olyan, amilyenről beszéltünk, meg fogod ezt tenni, máskülönben nem.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy férfias szívvel láthassalak: erre vágyik az én lelkem. Akkor örömöm, vigasságom és vigasztalásom leszel. És az leszel Isten többi szolgájának is, kiknek szeme szentséged kezére figyel, akik szeretnek téged és minden serénységükkel Isten és a te dicsőségedet keresik; és nem hamisak, azaz nincs más a nyelvükön, mint a szívükben. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében.

Legyen tetszésére Szentségednek hű és szemmel láthatóan istenfélő személyeket tartani maga mellett, annak érdekében, hogy ami a házadban történik vagy elhangzik, ne jusson a megtestesült ördögökhöz (akiknek csak a hibái a te ellenségeid), azaz az ellenpápához és követőihez. Bocsásd meg, szentséges atyám, vakmerőségemet: az isteni Jóság, a szükség látása és az irántad való szeretetem kényszerített arra, hogy határozottan írjak neked. Nem írtam, hanem elmentem volna hozzád, ha megjelenésem nem okozna neked annyi kellemetlenséget. Légy türelemmel irántam, mert én nem fogok felhagyni azzal, hogy imádsággal, élő szóval vagy levéllel ösztökéljelek, míg csak élek, s míg csak teljesülve nem látom benned

és a szent Egyház más tagjaiban a vágyam, ami, tudom, neked sokkal nagyobb vágyad, azaz hogy odaadd az életedet is. Bizony erre van szükség, szentséges atyám; ne aludjunk hát tovább. Alázattal kérem áldásodat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

365. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK[1]

Amint Isten megszabadította a rablók kezei közül, úgy szabaduljon meg lelkének ellenségeitől is. Az önismeret éjszakája nélkül nem juthatunk el az istenismeret nappaljára.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy ellenségeid kezéből kiszabadulva láthassalak. Úgy tűnik, ha nem tévedek, hogy az isteni Jóság készíti nekünk a hajnalt: ezért remélem, hogy eljön a fényes nappal, miután a nap felkelt. Fogságba estél, mint írtad, de nem éjnek idején, hanem nappal. Majd a Szentlélek kegyessége felkeltette a hajnalt a megtestesült ördögök szívében és elengedtek téged.

Gondoljuk meg, édes fiacskám, hogy amíg az igaz önismeret éjszakájában élsz, soha nem leszel fogoly; ha azonban a szenvedélyed átvisz az érzéki szeretet nappaljába, vagy a lélek úgy akarna eljutni az istenismeret fényes nappaljára, hogy előtte nem élte át az önismeret éjszakáját, ellenségei fogságba ejtenék. Nem kétséges tehát, hogy ha a lélek nem élne szomjas és édes vággyal önismeretében és Isten benne lévő jóságának ismeretében, Isten ellenségeinek fogságában találná magát. Az ellenség, az elbizakodottság azonnal megkötözné a kevélység kötelékével; a szenvedélyek, a világ élvezetei és állásai, az ördög és a test mind megragadnának minket. Ezért is akarom, hogy mindig a nappal és az éjszaka között nyugodj, azaz magadat Istenben, Istent pedig magadban ismerd meg.

Ekkor szívedben hajnal lesz — még akkor is, ha az ellenségek megkötöznek és sok és különféle gondolattal árasztják el szívedet —, és azt fogod mondani, amit lelked bensejében is hallasz: „Menj békében és nyugodj békében a szentséges kereszt asztalánál, ahol békéd és nyugalmad lesz a viharos tengeren is!"

Mekkora volt a békéd, amikor neked, báránynak a farkasok között, ezt mondták: „Menj békével!" Mikor ezt hallottad, bár még háború volt körülötted, megízlelted a békét. És ugyanígy, gondold meg, amikor a lélek azt érzi, hogy sok és különféle gondolat foglya, hasonlóvá formálódik Isten akaratához. Látván, hogy mennyi

1. Lásd a 195. levél 1. jegyzetét a 438. oldalon. VI. Orbán pápa orvosától, Francesco Casinitől fennmaradt levélből tudjuk, hogy egy Vilmos nevű breton zsoldos bandája rettegésben tartotta a vidéket. A címzettet is foglyul ejtették, de ő, amikor meg akarták ölni, segítségül hívta Katalin nevét és erre váltságdíj ellenében szabadon engedték.

szeretettel engedi meg mindezt Isten és mennyivel tökéletesebb serénységre és igaz alázatosságra segítenek mindezek, megtalálja a békét még a háború idején.

Most arra vágyik a lelkem, hogy miután az örök Jegyes csodálatosan kiszabadított kezeik közül, kérem Őt, szabadítson meg azonnal a többi ellenségedtől is, akik nagyobb ellenségeid és kegyetlenebbek, mint azok voltak. Azok a test ellenségei voltak, de ezek a léleké. És ez az igazság; mert a világ szerint élő ember számára a házanépe az ellenség, különösen azok, akik a legközelebb állnak hozzánk, mert úgy tűnik, a saját hasznukon kívül semmi másra nem figyelnek. Amikor majd megszabadulsz tőlük, kijössz a fogságból és felkel a nap. Most még csak hajnalodik és ezért nem ismerheted és ízlelheted tökéletesen az erényt, hiszen még nincs itt a nap ideje, ami elold téged ezektől a házi ellenségektől. De azt akarom, drága fiam, hogy erősödj meg ebben a hajnali órában, mert hamarosan feljön a nap és hallani fogjuk az édes beszédet: „Hagyd, hogy a halottak temessék a halottakat, te pedig jöjj és kövess engem!"

Erről nem mondok egyebet. Fojtsd bele magad a megfeszített Krisztus vérébe, hogy az ellenségek ne találjanak meg többé. Ne aludj immár a hanyagság álmában, hanem jöjj egészen eloldottan, hogy jobban megkötözhesselek.

Válaszolok a misehallgatás dolgában. Jól tettétek, hogy nem mentetek misére és azt is, hogy Jakab úr házanépéhez számítottátok magatokat,[2] ám ha tudtam volna a dologról, nem tettétek volna ezt, hanem alázatosan és engedelmesen, türelemmel megvártátok volna a béke idejét. Most azt mondom, hogy ha Jakab úr világosan kifejezi, hogy nincs a lelkiismerete ellen és nem bánja, ha mentek, akkor menjetek, egyébként ne. Mert hacsak a méltóságánál fogva nem értelmezheti ezt tágasabban, nem tudom érthető-e más a házanépe alatt, mint csak a saját családja, amely a szolgálatára van. Még ha címet is keresek ahhoz, hogy a házanépéhez számíttassam, tudom, hogy nem tartozom a házanépéhez és nem is akarok hozzá tartozni. Mindazonáltal talán különleges kegyelemként rendelkezik ilyen hatalommal. Ennyi megvilágítás legyen elegendő...[3]

Jöveteledre bizonyos oknál fogva... nincs szükség.[3] Ezért nem kérem, hogy jöjj, de nagyon jól esett volna, ha eljössz, és ha botrány nélkül jöhetsz, akkor gyere. Ha azonban atyád és anyád botránkozna és háborogna, ne gyere mindaddig, míg e botrány nem szükséges. Sőt most azt akarom, amennyire csak tudod, kerüld a botrányt. Bizonyos vagyok benne, hogy ha az isteni Jóság jónak látja, megszűnik a botránkozás és békességben jöhetsz. Gyere, ha tudsz. Ha Lapa asszony[4] visszatér Sziénába, vedd oltalmadba.

Péternek azt felelem, hogy abból a pénzből, amit a ló árából nekem küldött, nem kaptam meg semmit; egy szót se szóltam annak érdekében, hogy megkapjam és nem is gondoltam arra, hogy az enyém legyen. Nem is említette nekem soha senki addig a napig, míg meg nem kaptam a levelet: akkor eljött Mino di Simone és megkérdezte, megkaptam-e a pénzt. Azt válaszoltam, hogy nem, amint igaz is, és nem is hallottam róla. Megígérte, hogy elmegy Andráshoz és megkérdezi tőle,

2. A püspökről van szó, akinek házanépére az interdiktum nem vonatkozott. A címzett és társai tehát az ő házanépéhez sorolva magát járt szentmisére.
3. Hiányos szöveg.
4. Az édesanyja. Lásd az 1. levél 1. jegyzetét a 21. oldalon.

elhozta-e? Ha igen, akkor oda fogom adni annak, akinek adnom kell. Ha Nanninak akarja adni, adja neki. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bátorítsd Pétert és összes fiaimat. Mondd meg a priornak, hogy tegyen Lapa asszonnyal tetszése szerint: küldje ide, ha jónak látja. Nem írok sem neki, sem Péternek, mert nincs időm az egyéb írnivalók miatt.

A te hanyag testvéred, Barduccio azt mondja, hogy bizonyos teendők miatt jöjj hamar; szeretné, ha a társa lennél. Nélküled nem lát módot a végrehajtásra, úgyhogy ha nem jönnél, ő menne hozzád ahelyett, hogy cselekedne. Imáitokba ajánlom őt, mert nagy szüksége van rá, most mindig próbáknak van kitéve. Liza hasonlóképpen kér, hogy könyörögj érte Istenhez te is, a többiek is. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Battista, neked azt felelem, hogy jól teszik, ha elküldenek...[3] azonkívül jó palánta lesz a szent Egyház misztikus testében. Hanem annyit mondok, hogy szívesen venném, ha Tamás mesterrel vagy Márton úrral lennél, mert ők jó, erényes és mindenben megbízható emberek.

Elküldtem valakit a grófnőhöz a könyvemért: néhány napja várok rá és nem jön, ezért ha elmész hozzá, mondd, hogy azonnal küldje el, ha pedig valaki mást küldesz hozzá, az mondja meg ezt neki, és el ne mulassza megmondani.

366. — ANDREA VANNINAK, A FESTŐNEK[1]

A szeretet törvényét csak az új ember képes megtartani. Az érzékiség gyűlöletét önismeretünkben szerezzük meg. A szeretet teszi igazságossá az embert.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: megtartod Isten szent és édes parancsait, annak érdekében, hogy életedet befejezve az örök élet örökségét birtokold. Hanem azt akarom, hogy tudd: Isten törvényeit nem lehet megtartani addig, míg az ember önszeretetben hever, mert aki rendetlenül szereti magát, az nem tudja őszintén szeretni és szolgálni a felebarátját, amint kell. A törvény parancsai pedig egyedül csak Isten és a felebarát szeretetében állnak, azaz abban, hogy szeressük Istent mindenek felett és a felebarátot, mint önmagunkat. És ezért aki rendetlenül szereti önmagát, mindaddig nem tudja megtartani a törvényeket, míg le nem veti magáról a régi embert, azaz a saját érzékiségét, és magára nem ölti az újat, Krisztust, az édes Jézust az Ő tanításának követésében. Szükséges tehát, drága fiam, hogy szent gyűlölet legyen bennünk önmagunk iránt annak érdekében, hogy az igazságban szeressük és féljük Istent.

1. Lásd a 358. levél 1. jegyzetét a 826. oldalon.

És ha azt mondod nekem: „Mi módon birtokolhatom ezt a gyűlöletet azért, hogy birtokolhassam a szeretetet? És hol találom meg?" – azt válaszolom, hogy a módja az, hogy felnyitod értelmed szemét a szentséges hit világosságával, mert világosság nélkül nem láthatod a helyet. A hely pedig, ahol megtalálható, önismeretünk háza: másutt nem tudunk megismerni. És ha nem ismerjük a jót és a roszszat, akkor nem tudunk gyűlölni és szeretni. De az értelem szemével és a hit világosságával a lélek lát: látja, hogy nem önmagától létezik, és tudja, hogy létét Istentől kapta.

Innen van az, hogy amint látja és megismeri a szeretet nagy tüzét és bőségét – azaz látja, hogy Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtette, Fiacskájának vérében pedig újjáteremtette őt, és ami ennél is több: látja, hogy ő maga volt az a föld és az a szikla, amely megtartotta egyenesen a szentséges kereszt zászlaját, és látja, hogy sem a föld nem tudta volna megtartani a keresztet, sem a szegek nem lettek volna elegendők arra, hogy fogva tartsák Őt átszegezetten és általverten, ha a szeretet nem tartotta volna fogva –, akkor a lélekben megnő a szeretet édes és szomjas vággyal és megtartja Isten parancsait, azaz szereti Istent mindenek fölött és a felebarátját, mint önmagát. És mivel látja, hogy Istennek nem tud hasznára lenni, hasznára van a felebarátjának azáltal, hogy szereti és szolgálja őt mindenben, amiben tudja; és így bizonyítja a tökéletes szeretetet, amely a Teremtő iránt van benne, hiszen más módon nem mutatható meg a lélekben lévő szeretet és erény, csak a felebarát közvetítésével, mert minden erény általa kerül próbára.

És miután a lélek megtalálta a szeretetet Isten megismerésében, megtalálja a dajkát, az alázatosságot is, amely táplálja és dajkálja a szeretetet. Hol találja meg? Az önismeret házában, ahol a szeretetet találja, mint mondtuk. Aki ugyanis megismerte önmagát, annak nincs anyaga a kevélységre, hiszen arra, ami nincs, nem lehet büszke. Szükségszerű, hogy aki nem kevély, az alázatos legyen, és ezért, miután megismerte önmagát és Isten benne lévő jóságát, szeret és alázatos. És alázatosságból beismeri a maga hibáit és látja, hogy testének gonosz törvénye mindig lázad Isten nagy jósága ellen, melyet önmagában ismert meg.

És ezért az érzékisége elleni gyűlölettel és utálattal felkel és bosszút akar állni. És hogyan teszi ezt? Úgy, hogy mindig az ellenkezőjét adja annak, amit az érzéki szeretet akar. Az a víciumban akar gyönyörködni, az értelem pedig az ellenkezőjét adja neki, mert az erényben gyönyörködik; az a rangban, rendetlen örömökben, hírnévben örvendezik, valamint a felebarát ellen elkövetett igazságtalanságokban, a lélek pedig, amely az értelem világosságával megismerte Istent, azzal bosszulja ezt meg, hogy megveti a világot minden gyönyörűségével együtt: vagy ténylegesen elhagyja, vagy benne él ugyan, de a szent vágy által föléje emelkedik, amit minden értelmes teremtménynek meg kell tennie. És így igazságot tesz, mert igazságosan megadja Istennek a dicsőséget és a tiszteletet, magának az érzékiség gyűlöletét és utálatát valamint az erény szerelmét, a felebarátnak pedig megadja a szeretet szeretetét és fáradozását, fáradozván az ő üdvösségéért. A lélek imádságokat ajánl fel érte, a test pedig segíti őt anyagi javakkal, ha van miből, vagy másképpen támogatja, amint lehetősége van rá. Ha uralkodó helyzetben van, igazságos és számadást tart a naggyal úgy, mint a kicsivel és a gazdaggal úgy, mint a szegénnyel, és nem fél senki nemtetszésétől, hanem egyedül Istent féli, mert elvesztette a szolgai

félelmet az istenszeretetben és az önmaga iránti szent gyűlöletben. Ez az egyik legfőbb módja annak, ahogy a lélek bosszút áll az érzékiségén.

Egy másik bosszú az, amikor a testet fenyíti, ha az a lélek ellen lázad. De ezzel sem elégszik meg, mert mindez kevésnek tűnik számára, ezért, amikor a megbántásokra gondol, melyeket Teremtője ellen követett el, arra vágyik, hogy mások is büntessék meg. És ezért nem botránkozik a jogtalanságokon, sem más szorongatásokon vagy szenvedéseken, melyeket a teremtményektől vagy Istentől kell elviselnie (azaz nem botránkozik, ha Isten olykor megfenyíti, vagy megvonja elméjétől az elme vigasztalásait, vagy megengedi, hogy az ördög sok kísértéssel és csatával támadja). Mindezt türelmesen viseli és erőt vesz magán, hogy az akarat ne botránkozzék; és megalázkodván méltónak tartja magát a fáradozásra, és méltatlannak a gyümölcsre, ami a fáradozásból következik, de még az elme békéjére és nyugalmára is méltatlannak tartja magát. És így bizonyítja a türelmet, ami a szeretet veleje. És ily módon teljesíti az egész törvényt, azaz szereti Istent mindenek fölött és a felebarátot, mint önmagát.

Mivel lát és ismer meg tehát a lélek? Az értelem szemével és a szentséges hit világosságával. Hol találta meg a szeretetet? Önismeretében, amely ismeretben megtalálta Isten jóságát és ezért szereti Őt, és megtalálta a saját nyomorúságát, és ezért megalázkodott és megfogant benne a gyűlölet az érzékisége és a vícium ellen. E megismerés nélkül tehát nem tarthatja meg a törvényt; ha pedig nem tartja meg, elveszíti az ember a Kegyelmet és Isten országát, amely ország az az örökség, melyet az örök Atya a törvényes fiaknak ad, akik férfiasan harcolnak a harcmezőn és nem fordítják hátra a fejüket.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy láthassam: megtartod Isten szent és édes parancsait, annak érdekében, hogy itt tiéd legyen a Kegyelem élete, odaát pedig az örök élet. Kérlek tehát a megfeszített Krisztus szerelmére, törekedj megtartani azokat mindhalálig. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

367. — A SZIÉNAI KÖZTÁRSASÁG ÉS NÉP VÉDELMEZŐ URAINAK[1]

Isten előtt a legkedvesebb szolgálat az, amivel a szent Egyházat segítjük. Igazságosság nélkül sem önmagukat, sem a várost nem tudják kormányozni. Ingadozás nélkül vallják pápának VI. Orbán pápát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim és Atyáim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: hűségesek vagytok az Anyaszentegyházhoz annak érde-

1. Lásd a 121. levél 1. jegyzetét a 287. oldalon.

kében, hogy mint igaz és hű keresztények a Főtökkel egybekötött és egyesített tagok legyetek az igaz és szent igazságosság szent buzgóságával; azt akarom ugyanis, hogy az igazságosság drágagyöngye mindig kebleteken ragyogjon azáltal, hogy megszabadultok minden önszeretettől, és a város egyetemes javára figyeltek, nem pedig a magatok részleges javára. Mert aki csak önmagára néz, az kevéssé féli Istent és nem tartja meg az igazságosságot, sőt, megszegi azt és sok igazságtalanságot követ el. Hagyja, hogy bemocskolják az emberek hízelgései, s olykor pénzért, olykor, hogy megnyerje azok tetszését, akik csak igazságtalanul teljesíthető kérésekkel jönnek hozzá, hivatalokat kérve, vagy azért, hogy az elkövetett bűn ne kapjon büntetést, elnéző ott, ahol az Igazságosság vesszejét kellene használnia. Úgy tesz, mint a gonosz ember. Méltó arra, hogy ugyanabban a büntetésben legyen része neki is, amit elengedett annak, aki ezt tőle pénzért kérte. A szegényeket, akik ezredrészét sem követik el e sok bűnnek, irgalom nélkül megbünteti. A nyomorult ember, akire a város kormányzását bízták (holott önmagát sem képes kormányozni) gyakran elnézi, hogy kirabolják a szegényeket: nem törődik velük, szemet húny és annak ad igazat, akinek nincs igaza.

Nem csodálkozom azon, hogy igazságtalanok, hiszen önmagukhoz is kegyetlenek: akkora tisztátalanságban élnek, hogy a sárban hempergő disznó hozzájuk képest semmi; akkora kevélységben, hogy kevélységük miatt képtelenek elviselni, ha megmondják nekik az igazat. Rágalmakkal mardossák a felebarátjukat, tiltott módon nyerészkednek és számtalan más gonoszságot követnek el, melyeket most nem érintek, hogy ne untassalak a beszéddel titeket. Ezért nem csodálkozom azon, hogy hiányzik belőlük a szent és igaz igazságosság. És Isten ezért, azaz életmódunk miatt, engedett és enged meg olyan fenyítékeket és ostorokat, melyekhez hasonlókat nem láttak még, mióta világ a világ.

Mi ennek az oka? Az önszeretet: ebből származnak az igazságtalanságok. Emiatt lesznek tiszteletlenek a szent Egyház iránt, s válnak hűséges fiakból hűtlenekké. Nyilvánvalóan láttuk és látjuk, hogy ez így van. És ezért mondtam, hogy azt akarom, hogy igazak legyetek, azaz kebleteken ragyogjon az igazságosság drágagyöngye; máskülönben nem teljesül a vágyam, hogy mint igaz és hű keresztények hűséges szolgái legyetek a szent Egyháznak és engedelmeskedjetek VI. Orbán pápának, aki valóban pápa és Krisztus helyettese a földön. Most majd meglátom, drága atyáim, hogy fiak vagytok-e vagy sem? A nagy szükség idején látszik, vajon igazán szereti-e a fiú az atyát, azaz segít-e rajta szükségében a lehetőségei szerint?

Atyánkat és a szent Egyházat most oly nagy szükségben látjuk a gonosz és rosszakaratú emberek miatt, melyhez hasonló nem volt soha. Akiket a hit terjesztéséért helyeztek a szent Egyház magtárába, azok gyalázzák a szakadás és az eretnekség elhintésével. Nekünk, keresztényeknek és az édes és igaz atya, azaz VI. Orbán pápa fiainak mindent meg kell tennünk, hogy ez a hazugság lerombolttassék és megszégyenüljön. Még ha meg is kell halnunk, haljunk meg, mert a halál élet lesz számunkra. Ne aludjatok tovább, mert most nem az alvás ideje van, hanem ébredjetek fel az álomból Isten dicsőségére, a szent Egyház javára és a magatok hasznára.

Ennél kedvesebb áldozatot nem adhattok a Teremtőtöknek. És ne tűnjék

számotokra keménynek e szolgálat, mert nem tűnt keménynek és nehéznek oly hosszú időn át az sem, hogy Isten és az ész ellenében azoknak szolgáltatok, akik rothadó tagokként a szent Egyház ellen lázadnak: ebből a szolgálatból nem merítettetek és nem merítetek mást, csak testi, lelki és anyagi kárt az elme sok zavarával, szégyenével és szemrehányásával, és hátramarad belőle a lelkiismeret férge. Minderre nem gondoltatok, hanem szabadon elhagytátok magatokat, mert hűségesek akartatok lenni ígéretetekhez, melyhez nem kellett volna hűségesnek lennetek, mert bűn nélkül nem volt megtartható; bűnt pedig semmi miatt sem szabad elkövetni. És ha ennyire szolgáltátok az ördögöt, mennyivel inkább meg kell feszítenetek most minden erőtöket! Szolgálnotok kell a megfeszített Krisztusért — és mert tartoztok ezzel — az Ő vikáriusát, a földi Krisztust, VI. Orbán pápát, akit legfőbb főpapnak kell tartanotok. És aki az ellenkezőjét tartja, az Istentől elvetett eretnek és az ördög tagja.

És senki ne habozzon és ingadozzon az ördög általtatása, vagy bárki teremtmény szava miatt, mondván elméjében: „Talán az, talán nem". Ne így, az Isten szerelmére! Hanem határozottan és szívbéli szeretettel tartsátok igaznak, hogy a mi atyánk VI. Orbán pápa, mindazok ellenére, akik az ellenkezőjét mondják. Engedelmességgel és segítéssel tartoztok neki; és ha szükséges, meg kell halnotok ezért az igazságért. A segítség, amit neki nyújtotok, megmutatja majd nekem, hogy él-e bennetek a szentséges hit virága és hűséges szolgái vagytok-e a szent Egyháznak és édes és igaz atyánknak, kiről én az egész világ előtt vallottam és vallom mindhalálig, hogy VI. Orbán pápa valóban pápa, igaz és legfőbb főpap. Jaj nekem, ne késlekedjetek tovább Krisztus édes Menyasszonyát segíteni! Isten végtelen jóságáért remélem, hogy megtéteti veletek azt, amit kötelességtek megtenni. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében.

Tudom, hogy ő szívbéli szeretettel, a fiaiként szeret titeket. Szeressétek és tiszteljétek őt, mint drága atyát. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

368. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK[1]

Serény legyen az Egyház javáért munkálkodva, hogy ne csak a városát, hanem egész Itáliát felgyújthassa szeretetével.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: kiemelkedtél szíved langyosságából annak érdekében, hogy Isten ki ne vessen a szájából ezzel a szemrehányással: „Átkozott langyosak! Legalább hidegek lettetek volna!"[2] Ez a langyosság a hálátlanságból származik, a hálátlanság pedig

1. Lásd a 195. levél 1. jegyzetét a 438. oldalon. A levél Rómában kelt, 1379-ben.
2. Vö. Jel. 13, 15–16.

a csekély világosságból, amivel nem lehet meglátni a megfeszített Krisztus gyötrelmes és beteljesedett szerelmét, sem a tőle kapott végtelen jótéteményeket. Mert ha igazán látnánk ezeket, akkor szívünk égne a szeretet tüzétől és éheznénk az időre, hogy Isten dicsőségére és a lelkek üdvösségére éljünk vele nagy serénységgel. Erre a serénységre hívlak téged, drága fiam, lássunk tehát újra munkához.

Küldök egy levelet, amit az Uraknak írtam, és egyet a Szűz Mária Társaságnak.[3] Olvasd el és fontold meg, majd add át őket. Azután...[4] mindegyikkel találkozz, amikor alkalom van rá. Nyugodtan beszélj velük a levelek tartalmáról és kérd őket a megfeszített Krisztus nevében és az én nevemben, hogy teljes serénységgel dolgozzanak együtt az Urakkal, amint lehetőségük van rá, és mindazokkal akiknek kötelességük megadni a tartozásukat a szent Egyháznak és Krisztus helyettesének, VI. Orbán pápának. Sürgesd őket nagyon az én nevemben, hogy ebben az ügyben Isten dicsőségét és a város lelki és anyagi javát keressék. Légy azon, hogy serény légy e munkában és ne lanyha; és ösztökéld testvéreidet és a Társaság nagyjait, hogy lehetőség szerint tegyenek meg mindent, amiről írtam. Ha az leszel, akinek lenned kell, fel fogod gyújtani egész Itáliát, nemcsak őket.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bátorítsd...[4] Összes testvéreid és nővéreid bátorítanak téged Krisztusban; és valamennyien várnak. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

369. — STEFANO DI CORRADO MACONINAK, AMIKOR KATALIN RÓMÁBAN VOLT. ÉS EZ VOLT AZ UTOLSÓ HOZZÁ.[1]

Az önismeret vezet el a tökéletes szeretetre és erényre. Válaszoljon a Szentléleknek, aki a szerzetesi életre hívja.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Fiacskám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy az erények tükrének láthassalak, annak érdekében, hogy életed példájával. a szó tanításával és a szüntelen és alázatos imádsággal olyan eszköz légy, amely kivonja az ördög kezéből a lelkeket és visszavezeti őket az Igazsághoz,

3. A város vezetőiről (lásd a 121. levél 1. jegyzetét a 287. oldalon.), valamint a 184. és 321. levelek címzettjeiről van szó, kik közül többen befolyásos polgárok voltak.
4. Hiányos szöveg.

1. A levél Rómában kelt, 1379 végén vagy 1380 elején. A címzést követő megjegyzés magától Stefanótól származik, mint a többi hozzá írt levél esetében is. Stefano isteni sugallatra sietve ment Rómába, hogy még életben találja Katalint és hallhassa anyai jótanácsait, melyeknek engedelmeskedve belépett a karthauzi rendbe.

Krisztushoz, az édes Jézushoz, amint ezt Isten megkívánja tőlünk, azért, hogy elszámoltasson minket a talentumról, melyet az erény gyakorlására és a lélek életéért adott nekünk. Enélkül meg lennénk fosztva a Kegyelem életétől és ebben az életben megízlelnénk a pokol előízét.

Ó mennyire kedves és hasznos az erény, melyet az önismeretünk házában végzett imádsággal szerzünk meg! Önismeretünk házában találjuk meg az isteni szeretet tüzét, valamint a saját nyomorúságunkat, tudatlanságunkat és hálátlanságunkat. Itt van és innen ered az alázatosság ere, önmagunk Isten mérhetetlen jóságában való megismerése altal, amely jóságot e házban találunk meg: szeretetének tüzében a bizonyság és a hit táplálja érzületünket. Ekkor lesz imádságunk alázatos, hűséges és szüntelen, és az alázatos Bárány vérének emlékezetével szeretetből végzett; és így eljutunk a legtökéletesebb erényre.

És nem csodálkozom azon, hogy a lélek az önismerete által jut el a legtökéletesebb szeretetre és erényre, mert sehol nem találjuk meg annyira ezt az isteni tüzet, mint magunkban. A teremtett dolgokat ugyanis Isten az értelmes teremtményért alkotta, a mondott teremtményt pedig magának teremtette, hogy szolgálja és szeresse Őt teljes szívével, teljes érzületével és minden erejével. És ezért a lélek, látván, hogy ennyire szeretik, nem tudja megtenni, hogy ne szeressen maga is, mert ilyen a szeretet természete. Annyira kifejezhetetlen és őrült volt az ő szerelme irántunk, hogy a barátaivá akart tenni minket, akik ellenségei voltunk, és ezért elküldte hozzánk az Igét, egyszülött Fiacskáját, hogy fizesse meg a büntetést, ami a teremtményt terhelte, megmutatván a váltságdíjban nagy méltóságunkat és a bűn súlyát.

Valóban el kell emésztődnie tehát és fel kell olvadnia a szív keménységének, ha az értelmes teremtmény használja az eszét, azaz ha az értelem és a szentséges hit világosságával szemléli magában azt a nagy szeretetet és váltságdíjat, melyet érte fizettek. Aki azonban értelem nélkül él, soha nem látja és nem ismeri ezt meg; mivel nem ismeri, nem szereti, s mivel nem szereti, soha nem jut el egyetlen erényre sem. Hiszen minden erénynek a szeretet érzületéből szerzett szeretet által van élete. És miután megszereztük ezt a szeretetet, gyakorolnunk kell a felebarát felé az ő testi-lelki szükségei szerint — amint Isten adja nekünk —, szomjas vággyal vágyódván az egész világ üdvösségére Isten dicsőségéért és örvendezve a szenvedések, a fáradalmak viselésében, és ha kell, a halálban is Isten nevének dicsőségére és dicséretére. És így majd hasonlóvá formálódunk az édes Bárányhoz.

Ma olyan idők vannak, drága fiam, amikor Isten elvárja tőlünk ezt az áldozatot, hiszen a világot és különösen Krisztus édes Menyasszonyát oly nagy sötétségben látjuk! És ezért azt akarom, hogy serény légy ebben. És mivel erények nélkül erre nem leszel képes, mondtam, hogy arra vágyom, hogy az erények tükrének láthassalak; és így minden erőddel törekedj azzá lenni, úgy akarom. Egyebet nem mondok most.

Tegnap megkaptam egy leveledet, melyben...[2] Válaszolok röviden. A búcsúkról, melyekről írtad, hogy megígértem neked, azt mondom, hogy ha te nem jössz el értük, akkor te se várd tőlem sem ezt, sem más szolgálatot. Nem mondom,

2. Hiányos szöveg.

hogy megtagadom tőled azt, amire szüksége van a lelkednek, mert erre jobban akarok figyelni, mint valaha; nem vonom meg tőled sem a tanítást, sem azt a vágyat, amelyet Isten áraszt a lelkembe, hogy minden eddiginél nagyobb buzgósággal ajánljalak fel téged az Ő édes színe előtt, amint szükséged is van erre, hiszen látom állapotodat, melyről azt mondod, nincs tetszésedre. Hogy valóban nincs, azt akkor fogom látni, amikor megszabadulsz majd tőle. Akkor majd megfeledkezel arról, hogy a saját állapotodon töprengj, amit, úgy tűnik, mindeddig elég kevéssé ismertél meg. Isten édes jóságától remélem, hogy amint egy kicsit elkezded eltávolítani a leplet szemeid elől, minden akadálya megszűnik annak, hogy világosan és azonnal meglásd állapotodat, feltéve, hogy nem állsz ellen és az én bűneim nem akadályozzák meg.

Válaszolok Máté úrral kapcsolatban. Bánom és fájlalom minden szenvedését és keserűségét, amit az én tudatlanságom és hanyagságom miatt viselt. Ő tudja, hogy szenvedései inkább az enyémek, mint az övé. Isten adja meg a kegyelmet, hogy azonnal megszabaduljunk e szenvedéstől, és tőlem is. Ha ez a levél... legyetek türelemmel...[2]

Egy levélből, amit az apát[3] küldött, arról értesültem, hogy új palántákat ültetett el a kertünkben, amely az enyém is és az övé is, és még újabbakat akar elültetni. Úgy látom közéjük tartozol te is, több társaddal együtt. Elköteleztétek magatokat. Mutatja...[2] A legnagyobb örömmel látom, hogy elhagyod a tökéletlenséget és a tökéletesség felé haladsz. De azon nagyon csodálkozom, hogy úgy kötelezted el magad, hogy nem tudattad ezt velem. Nincs ez misztérium nélkül. Kérem az édes isteni Jóságot, azt tegye velünk, ami neki dicsőségére, neked pedig üdvösségedre szolgál. Nem akarok mást, és nem is akartam soha, mióta csak megismertelek és te kijöttél a sárból, mind a mai napig; és ezt a vágyat, remélem, Isten jóságából az utolsó pillanatig meg fogom őrizni. Ha megérezted, hogy a Szentlélek meghívott és kiválasztott erre az állapotra, jól tetted, hogy nem álltál neki ellen: ez az én vigasztalásom. Akkor válaszolj, amikor érzed, hogy hívnak.

Sok mondanivalóm volna még neked, amit nem tudok és nem akarok leírni. Néri Nápolyban van, odaküldtem Lisolo apáttal.[4] Azt hiszem sokat szenvednek különösen lelkileg, Isten sok megbántását látva.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Bátorítsd összes ottani fiaimat, különösen Pétert és mondd meg neki, azt üzenem, hogy bár Isten a kevés szóban és a sok cselekedetben örvendezik, nem köteleztem őt olyan hallgatásra, hogy ne beszélje el és ne írja le nekem mindazt, ami békéjére és vigasztalására szolgál. Sőt néha csodálkoztam azon, miért nem ír. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

3. Monteoliveto apátjáról van szó. Úgy tűnik, Stefano valamiféle ígéretet tehetett neki arra vonatkozóan, hogy belép a kolostorba és Katalin nem tudott erről a konkrét elhatározásról.
4. Katalin maga akarta meglátogatni a nápolyi királynőt, de a pápa féltette őt a nápolyiak csel-vetésétől, ezért küldte az apátot és Katalin titkárát, Néri di Landocciót.

370. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

Okosságra, szeretetre és ígéreteinek megtartására biztatja. Figyeljen a körülötte levő vezetők hibáira.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Szentséges és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, a te méltatlan és nyomorult leányod, írok neked nagy vággyal, hogy az igazság édes világosságával járó okosságot láthassam benned, oly módon, hogy a dicsőséges Szent Gergely követőjének láthassalak, és akkora okossággal kormányozd a szent Egyházat és báránykáidat, hogy amit Szentséged elrendelt és közzétett, abból egyetlen szót se legyen kénytelen visszavonni, annak érdekében, hogy Isten és az emberek színe előtt mindig magad légy az igazságban megalapozott szilárdság, amint egy szent és igaz főpapnak lennie kell. Arra kérem Isten felbecsülhetetlen szeretetét, öltöztesse ebbe a lelkedet, mert úgy tűnik, a világosságra és az okosságra igen nagy szükségünk van; és különösen szüksége van rá Szentségednek és mindenki másnak, aki a helyedben lenne, főleg a mai időkben. Mivel tudom, hogy te is vágyol erre a világosságra és okosságra, azért ajánlom neked lelkem vágyát.

Hallottam, szentséges atyám, a prefektus indulatos válaszáról, pontosabban a római követek iránti haragvó indulatáról és tiszteletlenségéről,[2] ami miatt, úgy tűnik, általános tanácskozást kellene tartaniuk, majd a város kerületi vezetőinek és más jó embereknek fel kellene keresniük téged. Kérlek, szentséges atyám, amint kezdted, úgy tarts ki abban, hogy gyakran találkozol velük, és okosan kösd magadhoz őket a szeretet kötelékével. És így most arra kérlek, hogy a tanácskozás után olyan édesen fogadd őket, ahogyan csak tudod, feltárván előttük azt, amit Szentséged szükségesnek lát. Bocsáss meg nekem, ha a szeretet olyat mondat velem, amit talán nem is kellene mondanom. Hiszen tudom, hogy ismerned kell római fiaid természetét, kiket jobban vonz és köt az édes, mint az erőszakos vagy kemény beszéd, és azt is tudod, mennyire szükséges a szent Egyház és te magad számára, hogy megőrizd e népet a Szentséged iránti engedelmességben és tiszteletben, hiszen itt van hitünk feje és alapja. És alázattal kérlek, okosan törekedj arra, hogy mindig azt ígérd csak meg, amit meg tudsz és meg akarsz tartani, nehogy később kár, szégyen és zavar származzék belőle. És bocsád meg nekem, édes és szentséges atyám, hogy ezeket mondom. Bízom benne, hogy alázatod és jóságod jó szívvel fogadja szavaimat, nem űzöl gúnyt belőlük és nem méltatlankodsz amiatt, hogy a leghitványabb nőszemély szájából származnak. Mert aki alázatos, az nem arra figyel, ki mondja, hanem Isten dicsőségére, az igazságra és az üdvösségére.

Légy bátor és ne félj semmiféle kellemetlen választól, amit ez a lázadó adott vagy adna Szentségednek, mert Isten, aki a szent Egyház hajócskájának és Szent-

1. A levél 1380. január elején vagy február végén készülhetett.
2. Róma prefektusa Francesco di Vico volt. Valószínűleg arról van szó, hogy erőszakos túlkapásai beszüntetése végett küldtek hozzá küldöttséget a kerületek vezetői, ő pedig gorombán visszautasította kéréseiket.

ségednek kormányzója és segítője, gondoskodni fog ebben a dologban, és minden másban is. Légy egészen férfi szent istenfélelemmel, légy egészen példakép szavaidban, szokásaidban és minden cselekedetben. Mindenben ragyogó fénnyel világíts Isten és az emberek színe előtt, mint a szent Egyház lámpatartójára helyezett mécses, melyre föltekint és föl is kell tekintenie az egész keresztény népnek.

Még arra kérlek, orvosold azt, amiről Leo beszélt neked, mert ez a botrány napról napra nő, nemcsak a sziénai követekkel történtek, hanem más dolgok miatt is, melyeket nap mint nap látunk, s melyek haragra ingerlik a gyengébb szívűeket. Ma nem erre van szükséged, hanem olyan emberre, aki a béke eszköze és nem a háborúé. És ha ő az igazságosság buzgalmával is cselekedne, sokan vannak, akik az értelem és a rend kereteit átlépve a harag indulatával teszik ezt. Ezért sürgetve kérem Szentségedet, ereszkedj le az emberek gyengeségéhez és gondoskodj olyan orvosról, aki jobban gyógyítja betegségüket. És ne várd meg, míg a halál bekövetkezik; mert én mondom, ha nem lesz más orvosunk, a betegség súlyosabbá válik.

Ezután emlékeztetlek a romlásra, mely azért érte utol egész Itáliát, mert nem figyeltek a rossz vezetőkre, akik oly módon kormányoztak, hogy okai lettek Isten egyháza kifosztottságának. Tudom, hogy ezt magad is tudod. Lássa meg tehát, Szentséged, mit kell tennie. Bátorodj, bátorodj fel édesen, mert Isten nem veti meg vágyadat, sem szolgái imádságát. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Alázattal kérem áldásodat. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

371. — VI. ORBÁN PÁPÁNAK[1]

Elragadtatásban kapott intelmeket közvetít a pápa és a bíborosok felé.

...[2] A gyötrelmes vágy fájdalmas szomjúsága megújult bennem Isten színe előtt, hiszen az értelem világossága az örök Háromságban szemlélődött, és abban a mélységben meglátta az értelmes teremtmény méltóságát és a nyomorúságot, amelybe az ember a halálos bűn elkövetésével jutott. És látta a szent Egyház szükségét, amint Isten megmutatta a szívében, és hogy senki sem juthat el Isten szépségének a Szentháromság mélységében való ízlelésére ennek az édes Menyasszonynak közvetítése nélkül, mert mindannyiunknak a megfeszített Krisztus kapuján kell átmennünk, és ezt a kaput csak a szent Egyházban lehet megtalálni. Látta, hogy ez a Menyasszony életet ad, mert olyan élet birtokosa, amit senki sem tud megölni; erőt és világosságot ad, és nincs senki, aki elgyengíthetné vagy a maga sötétségét átadhatná neki. És látta, hogy gyümölcse soha el nem fogy, hanem mindig gyarapszik.

Akkor az örök Isten mondta: „Mindezt a méltóságot, amit értelmed fel se tud fogni, én adtam nektek magamból. Fájdalommal és keserűséggel nézd és szem-

1. Ez az utolsó levél, ami VI. Orbán pápának szól. 1380 március–áprilisában keletkezhetett. Katalin elragadtatásban diktálta.
2. A levél eleje és vége hiányzik.

léld tehát, hogy ezt a Menyasszonyt nem keresik másért, csak külső öltözetéért, azaz az anyagi javakért. Jól látod, hogy nincs senki, aki a velejéért, azaz a vér gyümölcséért keresné; amely gyümölcs nem életet, hanem halált ad azoknak, akik nem a szeretet váltságdíján veszik a szentséges hit világosságával és igaz alázatossággal, hanem úgy tesznek, mint a tolvaj, aki elveszi azt, ami nem az övé. A vér gyümölcse ugyanis azoké, akik a szeretet váltságdíját hordozzák, mert a szent Egyház szeretetben van megalapozva és maga a szeretet. És a szeretet miatt akarom (mondta az örök Isten), hogy mindenki azt adja, amit tőlem kapott, azért, hogy szolgálja az én szolgáimat különféle módokon, amint én adom. De, fájdalom, nem találok olyanokat, akik szolgálnák, sőt úgy látom, mindenki elhagyta Egyházamat. Én azonban a gyógyítója leszek."

És a megnövekedett vágy tüze és fájdalma felkiáltott Isten színe előtt, mondván: „Mit tehetek én, ó felbecsülhetetlen tűz?!" És az Ő jósága felelt: „Ajánld fel újra az életedet. És soha ne hagyj nyugtot magadnak. Erre a gyakorlatra rendeltelek és állítottalak téged és azokat, akik téged követnek és követni fognak. Ügyeljetek tehát arra, hogy soha ne lanyhuljanak, hanem mindig növekedjenek vágyaitok, mert én a szeretet érzületével valóban ügyelek arra, hogy testi és lelki Kegyelmemmel segítselek titeket. És annak érdekében, hogy elmétek ne legyen másban elfoglalt, gondviselésem ösztökéli azt, akire kormányzástokat bíztam,[3] és titkos és új módokon vonzom és késztetem elméteket e gyakorlatra. Innen van az, hogy ő, az én Vikáriusom a mulandó javakban szolgálja Egyházamat, ti pedig a szüntelen, alázatos és hűséges imádságban és azokban a gyakorlatokban, melyeket jóságom ró ki rátok, kire-kire a maga szintje szerint. Helyezd tehát életedet, szívedet és érzületedet egyedül csak ebbe a Menyasszonyba, általam és nélküled. Tekints belém és figyeld a Menyasszony jegyesét, azaz a legfőbb főpapot, és lásd szent és jó szándékát, amely szándék azonban szertelen. És amint egyetlen a Menyasszony, úgy egyetlen a jegyes is. Én engedem meg, hogy a maga módján, szertelenül és alattvalóiban félelmet keltve tisztítsa meg a szent Egyházat. De jön majd más, aki szeretettel fogja kísérni és eltölteni bárányaimat. Az történik majd a Menyasszonnyal, ami a lélekkel szokott: először eltölti a félelem és megtisztítja a víciumoktól, majd betölti a szeretet és felöltözteti az erény. Mindez édes szenvedések között fog végbemenni: édes és szelíd lesz azok számára, akik igazságban táplálkoznak az ő kebelén. De azt mondd meg az én Vikáriusomnak, hogy lehetőségei szerint engesztelődjék ki és adjon békét azoknak, aki kérik. A szent Egyház oszlopainak pedig mondd meg, ha orvosságot akarnak a nagy romlás ellen, ezt tegyék: váljanak eggyé és alkossanak egyetlen nagy köpenyt, amely eltakarja azt, ami hibásnak tűnik atyjukon. Életük legyen rendezett és álljanak azok mellé, akik félnek és szeretnek engem; és találjanak egymásra abban, hogy megtagadják önmagukat. Ha így tesznek, Én, aki a világosság vagyok, meg fogom adni azt a világosságot, amelyre a szent Egyháznak szüksége van. És miután magukban meglátták, mit kell tenni, igaz alázatossággal, készséggel és égő, nagy elhatározással tárják fel az én Vikáriusom előtt. Akkor ő kényszerítve lesz arra, hogy jóakaratuk szerint tegyen, hiszen szent és jó szándék él benne".

3. Azaz a pápát.

A nyelv nem elegendő annak a nagy misztériumnak elbeszélésére, amit az értelem látott és az érzület befogadott. És ebben a teljes csodálatban telt el a nap és jött el az este. És éreztem, hogy a szívet annyira vonzza a szeretet érzülete, hogy nem tud ellenállni annak, hogy az imádság helyére menjen, és mivel ugyanazt éreztem, mint halálom idején[4], leborultam és nagy szemrehányásokkal dorgáltam magam, amiért sok tudatlansággal és hanyagsággal szolgáltam Krisztus Menyasszonyát és oka voltam annak, hogy mások is ezt tegyék. És fölemelkedvén ezzel a benyomással[5], ami az értelem szeme előtt állt (amely értelem szeméről már beszéltem), Isten maga elé állított engem; jóllehet számára én mindig jelen vagyok, hiszen Ő magában foglal mindent, most azonban új módon voltam előtte, úgy, mintha az emlékezetnek, az értelemnek és az akaratnak semmi köze se lenne a testemhez. És olyan nagy világossággal szemlélte a lélek az Igazságot, hogy abban a mélységben megelevenedtek a szent Egyház misztériumai és az összes testi és lelki kegyelmek, melyeket elmúlt és jelen napjaimban kaptam; az a nap is, amely eljegyezte az én lelkemet[6]. De mindezt feledtette velem az egyre növekvő tűz és csak arra figyeltem, mit tehetnék és hogyan áldozhatnám fel magam Istennek a szent Egyházért, és hogyan vehetném el azok tudatlanságát és hanyagságát, akiket Isten a kezeimre bízott. Ekkor az ördögök serege ordított körülöttem: rettegést keltve akarták akadályozni és csillapítani a bennem látott szabad és égő vágyat. Útlegelték testem porhüvelyét, de a vágy csak magasabbra lobogott, felkiáltván: „Ó örök Isten! Fogadd be életem áldozatát a szent Egyház misztikus testébe! Nem adhatok mást neked, csak amit tőled kaptam: vedd tehát a szívemet és préseld a Menyasszony arcába!" Akkor az örök Isten reámfordította kegyességének szemét és kivette a szívemet és belepréselte a szent Egyházba. És olyan erővel vonta magához, hogy ha azonnal meg nem erősít a maga erejével (nem akarván, hogy testem edénye összetörjön), véget ért volna az életem. Az ördögök erre sokkal jobban ordítottak, mintha csak elviselhetetlen fájdalmat éreztek volna; minden erejüket megfeszítették, hogy rémületet keltsenek, azzal fenyegetőzvén, hogy nem hagyják végezni e gyakorlatot. Mivel azonban az alázatosság erénye ellen, mely a szentséges hit világosságával jár, a pokol semmit sem tehet, a lélek csak jobban egyesült és dolgozott a tüzes vassal, az isteni Fölség színe előtt hallott vonzó szavakkal és vidámságot adó ígéretekkel. És mivel annyira nagy misztérium ez, nyelv soha nem lesz elegendő elbeszélésére.

Most azt mondom: hála, hála legyen a magasságban az örök Istennek, aki csatatérre állított minket, mint lovagokat, hogy harcoljunk Menyasszonyáért a szentséges hit pajzsával. Szabadon harcolhatunk azzal az erővel és hatalommal, amely legyőzte az ördögöt, aki az emberi nemet birtokolta, és akit nem az emberség ereje, hanem az istenség ereje győzött le. Az ördögöt tehát nem testünk szenvedéseivel győzzük le és fogjuk legyőzni, hanem a felbecsülhetetlen, legégőbb isteni szeretet tüzének erejével...

4. Az 1370-ben átélt misztikus haláláról van szó. Lásd a Legendában: Második rész, 8. fejezet.
5. Azaz önismerettel.
6. Krisztussal való misztikus eljegyzéséről van szó. Lásd a Legendában: Első rész, 7. fejezet.

372. — BÉKÉS KÁROLYNAK, AKI KÉSŐBB PUGLIA, AZAZ NÁPOLY KIRÁLYA LETT[1]

Törekedjék tökéletesen legyőzni önmagát, a világot és az ördögöt, hogy legyőzhesse a szent Egyház ellenségeit is. Késlekedés nélkül jöjjön VI. Orbán pápa segítségére.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvérem Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy férfias lovagnak láthassalak, aki férfiasan harcol Isten nevének dicsőségéért és dicséretéért, valamint a szent Egyház felmagasztalásáért és megújulásáért. Hanem arra figyelj, drága testvérem, hogy e nagy jót csak akkor tudod megtenni — csak akkor leszel férfias és tudsz segíteni a szent Egyháznak szükségében —, ha előzőleg megharcolsz és háborút viselsz három fő ellenségünkkel, azaz a világgal, az ördöggel és a törékeny testünkkel. Ez az a három fő zsarnok, melyek megölik a lelket a Kegyelem számára, bármilyen állapotban is éljen valaki, ha a szabad megfontolás keze kinyitja az akarat kapuját és beengedi őket.

A világ a hiú és rendetlen örömökkel ütlegel minket, értelmünk szeme elé állítván állásokat, gazdagságot, megbecsülést és rangot bűnös örömökkel: mindazokat az üres és romlandó dolgokat, melyek eltűnnek, mint a szél, változékonyak és nincs bennük semmi szilárdság. Nyilvánvalóan látjuk ezt, hiszen az ember ma él és holnap halott; egészséges és megbetegszik, most gazdag és a következő pillanatban szegény; ma igen magasan van és kis idő múlva igen mélyre bukik. Jól látja ezt az okos és bölcs ember, és ezért háborúzik a világgal, azaz megvonja tőle a rendetlen szeretet érzületét és szívét, és bezárja előtte az akarat kapuját. Dolgait úgy használja, mint amiket kölcsönbe kapott és annyira értékeli őket, amennyit érnek és nem többre. Gyűlölettel felkel a saját érzékisége ellen, ha az a világ dolgait akarja és kívánja Isten akarata ellenére. Ezt az ellenséget a vícium gyűlöletének és az erény szerelmének kardjával győzi le, a szentséges hit pajzsával pedig felfogja a vícium gerjedelmeit, ha támadásukat érzi. Az ilyen lélek nem ad helyt igazságtalanságnak, hiszen megveti a világ gazdagságát, állásait és örömeit, melyeknek megszerzéséért jogtalanságokat követnek el a felebarát ellen. És nem

1. A címzett Anjou Károly, Durazzoi Károly unokaöccse. Atyját, Durazzoi Lajost Nagy Lajos a nápolyi hadjárata során elfogta, és mivel vétkesnek találta András megöletésében, kivégeztette (lásd a 133. levél 1. jegyzetét). Az akkor kiskorú címzettet, Károly herceget Magyarországra küldte, ahol Erzsébet királynő udvarában nevelkedett, Visegrádon. Nagy Lajos annyira megkedvelte a felnövekvő Károlyt, hogy rá akarta hagyni a magyar trónt is. Amikor 1372-ben háborút viselt Velence ellen, Károly herceg vezette a magyar csapatokat. Nápolyi Johanna kiközösítése után (ami trónvesztéssel járt), VI. Orbán őt hívta meg a nápolyi trónra. 1385-ben a Mária királynő ellen lázadó magyar urak hívására Magyarországra jött és Székesfehérváron megkoronáztatta magát. Erzsébet anyakirályné azonban a következő év februárjában megölette. Katalin Békés Károlynak nevezi, mert azt remélte, hogy a szakadás után az egység és a béke ügyét fogja szolgálni. A címzett nem váltotta be e reményeket: hálátlan volt Orbánhoz és kegyetlen Johannához (1382-ben megfojtatta). A levél nem sokkal Katalin halála előtt, 1380 márciusában készült Rómában.

emeli fel a fejét kevélyen, többre tartván magát másoknál és igazságtalanul uralkodva a felebarátján, hiszen alázatos, mert megveti önmagát és a világot: ő akar a legkisebb lenni, és legkisebb lévén a legnagyobb lesz.

Bármilyen állapotban is él valaki, akár alattvaló, akár uralkodó, tartozik és köteles háborúzni ezzel a zsarnokkal. Nem azt mondom, hogy ha valaki a világban akar élni, nem élhet a Kegyelem állapotában: nagyon is élhet. Hiszen van nekünk Dávidunk és Szent Lajosunk,[2] akik királyok voltak, mindazonáltal a legszentebb emberekként éltek. A királyságot ténylegesen birtokolták, de nem rendetlen érzülettel és vággyal: és ezért bennük ragyogott az igazságosság drágagyöngye az igaz alázatossággal és a legégőbb szeretettel. Mindenkinek megadták a tartozásukat, kicsinek úgy, mint nagynak és szegénynek úgy, mint gazdagnak. Nem tettek úgy, mint azok, akik ma uralkodnak, és akikben annyira elhatalmasodott az önszeretet, hogy a világ e zsarnokát akarják istenné tenni. És ebből születnek az igazságtalanságok, a gyilkosságok, a legnagyobb kegyetlenségek és minden más bűn.

Az ilyenek beengedik lelkük városaba a második ellenséget, az ördögöt, és a harmadikat, a saját testük törékenységét, annyira, hogy az ördög és a test szolgájává teszik magukat azzal, hogy követik az ördög gonoszságát és álnokságát, különféle és változatos gondolatait, és követik testi vágyaikat, amitől testük és elméjük a tisztátalanság sarában forog. Ha a házasság állapotában él az ilyen, sok nyomorúsággal mocskolja be a házasság állapotát. Nem szentségként éli házasságát és nem is azért a célért, amit Isten eléje állított, hanem mint aki mindent elfelejtett és testileg-lelkileg megvakult, azt az átkozott természetellenes bűnt is elköveti, ami nemcsak Isten, hanem még az ördögök számára is büdös. Isten végtelen szeretete és irgalmassága mentsen meg téged ettől és a többi bűntől! És ezek a nyomorultak nem gondolják meg, hogy a fejsze már a fák gyökerére tétetett, és nincs más hátra, csak az, hogy kivágják, amikor a legfőbb Bírónak úgy tetszik. Hiszen meg kell halnunk és nem tudjuk, mikor. Aki azonban féli Istent, az nem tesz így, mert a szentséges hit világosságával meglátta, mennyire ártalmas számára, ha egyetért ellenségei akaratával; és ugyanezzel a világossággal látja, hogy minden jó jutalmat kap és minden bűn megkapja büntetését, és ha ellenségeit követi, szándékosan vétkezik, a vétket pedig büntetés követi.

És ezért felkel a gyűlölet és a megvetés kardjával és levág minden rendetlen akaratot azáltal, hogy mindig az ellenkezőjét teszi annak, amit ellenségei akarnak. A világ szeretetet akarna, és ő megveti a világot. Az ördög azt akarná, hogy akarata egyezzék meg az övével, és gyülöletet meg utálatot foganjon a felebarát iránt, szívét pedig töltse meg ocsmány gondolatokkal; ő Isten akaratát akarja tenni és felebaráti szeretetben akar élni, meg akar bocsátani annak, aki jogtalanságot követ el ellene, és elméjét és emlékezetét az Istentől kapott jótéteményekkel akarja megtölteni. A törékeny test, az a tagjainkhoz kötött gonosz törvény, amely mindig a lélek ellen lázad, gyönyörűségeket akar és eleget akar tenni vágyainak; ő pedig egészen az ellenkezőjét teszi azáltal, hogy az ész igájába hajtva sanyargatja és fenyíti a testét. Felül a lelkiismeret székébe és ítéletet tart. Ha tehát szűz, kimondja, hogy mindhalálig megtartja, amit választott, a szüzesség állapotát, ha önmeg-

2. Szent IX. Lajos francia király. † 1270, szentté avatták 1297-ben.

tartóztató, akkor az önmegtartóztatást; ha pedig házasságban él, akkor a házasvoltát őrzi halálos bűn nélkül, azaz semmiképp sem akarja beszennyezni annak szentségét. A tisztaságnak ezzel az édes illatával el fogja távoztatni testéből és elméjéből a tisztátalanságot; a Kegyelem vizével és a jó és rendezett élettel ki fogja oltani a rendetlen tűz lángját, tökéletes háborút fog viselni ellenségei ellen és győzelemmel ékesíti lelkének városát, zárva tartván az akarat kapuját, hogy az ellenségek át ne lépjék. És így bezártan belép Isten édes akaratának kapuján az erények kincsével, követvén a megfeszített Krisztus tanítását, aki a szeretet oly nagy tüzével adta életét üdvösségünkért. Ekkor felkészíti az emlékezetet arra, hogy őrizze az alázatos Bárány vérének jótéteményeit; az értelmet, hogy figyelje és ismerje meg Isten édes akaratát, aki nem akar mást, csak az ő megszentelését, és mindent, amit nekünk, a teremtményeinek ad, e célból adja; és felkészíti az akaratot, hogy teljes szívvel és teljes érzülettel szeresse Istent.

Ez a lélek férfias lovagnak mondható, hiszen férfiasan őrizte és óvta lelkének városát az ellenségektől és a gonosz zsarnokoktól, akik uralkodni akartak felette. Ez a lélek minden nagy dologra kész Istenért, azaz neve dicsőségéért és dicséretéért, és nyugodtan harcolhat a szent Egyházért kívül, miután ilyen édesen harcolt és győzött belül. Ha azonban rosszul harcolt volna belül, rosszul harcolna kívül is. És ezért mondtam, hogy illő, hogy előbb belül harcolj a három fő ellenségeddel.

Most azt mondom neked, drága és édes testvérem Krisztusban az édes Jézusban, hogy törekedj legyőzni őket: tisztítsd meg lelkedet a szentgyónásban és élj rendezetten az erényekre vágyódva, örvendezz Isten édes beszédének hallgatásában és megőrzésében, legyen mindig emlékezetedben az Ő halala és értünk fizető vérének emléke, keresd azok társaságát, akik az igazságban félik Istent, bölcsek, megfontoltak és érett tanácsadók. És minden cselekedetedben Isten álljon szemeid előtt, annak érdekében, hogy mindenkinek megadd azt, amivel neki tartozol: Istennek a dicsőséget, a felebarátnak a jóakaratot, magadnak pedig a vícium utálatát és az erény szerelmét. Rendezd el a családodat is, amennyire teheted, hogy rendezetten és szent istenfélelemben éljenek, hogy valóban beteljesedjék benned Isten édes akarata.

Isten oszlopnak választott ki téged a szent Egyházban, hogy eszköz légy az eretnekség kiirtásában, a hazugság megszégyenítésében és az igazság felmagasztalásában; hogy szétoszlasd a sötétséget és kinyilvánítsd VI. Orbán pápa fényét, akit mint legfőbb, igaz és választott főpapot a Szentlélek kegyessége adott nekünk azon gonosz és önmagukat szerető emberek ellenére, akik az ellenkezőjét mondják és mint vakok nem szégyelnek önmaguk ellen szólni és cselekedni, és ezzel hazuggá és bálványimádóvá válni. Hiszen azt az igazságot, amit ők maguk hirdettek ki, most megtagadják és a tisztelettől, mellyel hódoltak neki, most minket el akarnak vonni. Azt bizonygatják az ostobák, hogy a félelem bálványimádókká tette őket, azért hódoltak és fejezték ki tiszteletüket Orbán pápa előtt, aki Krisztus igaz helyettese. Ha nem volt az, mint most mondják, hogy tudják elviselni, hogy testük és lelkük akkora nyomorúságba és szégyenbe essék? Így tehát látjuk, hogy önmagukat hazudtolják meg és teszik bálványimádóvá.

És vajon nem nagy sötétség ily nagy eretnekségben és meggyalázottságban látni a hitünket? Nem nagy sötétség látni, hogy az igazságot gyalázzák és az

igazság ellen cselekednek? Látni, hogy a Bárányt farkasok üldözik, látni, hogy a lelkeket az ördög kezei közé dobják és darabokra tépik Krisztus édes Menyasszonyát? Van olyan kemény szív, amely nem hasad meg ettől? Van olyan szem, amely nem ontja patakokban könnyeit? Van uralkodó, aki meg tudná állni, hogy ne segítse minden erejével a hitünket? Csakis akik önmagukat szeretik, azok nem érzik ezt: megkeményedett a szívük az önszeretettől, mint a Fáraóé. Úgy tűnik, az isteni Jóság nem akarja, hogy a te szíved is így megkeményedjék és ezért hív, hogy segíts az Ő Menyasszonyán. Lágyuljon meg tehát a szíved és légy férfias, serény és nem hanyag. Jöjj sietve és ne késlekedj tovább, mert Isten veled lesz. Nem szabad az időt halogatni, mert ez veszélyt rejt magában. Jöjj tehát és rejtőzz el a szent Egyház bárkájában atyád, VI. Orbán pápa szárnyai alatt, akinél Krisztus vérének kulcsai vannak.

Tudom, hogy ha férfias leszel, törekedni fogsz arra, hogy beteljesítsd Isten akaratát, nem törődvén magaddal; de máskülönben nem. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy férfias lovagnak láthassalak és kérlek a megfeszített Krisztus szerelmére, ilyen légy. Mert nagy szégyen a világ uralkodói számára és utálatos Isten előtt, hogy olyan rideg szívet kell bennük látnunk, hogy mással még nem segítettek ezen az édes Menyasszonyon, csak szavakkal. Aligha adnák életüket az igazságért, amikor az anyagi javak és az emberi segítség is oly drága számukra. Hiszem, hogy igen nagy dorgálásban lesz részük emiatt. Nem akarom, hogy te is így cselekedj, hanem adjuk oda életünket vidáman, ha szükséges.

Bocsáss meg nekem, ha túlságosan terhedre voltam szavaimmal. A vétkek miatt érzett keserűség és a szent Egyház iránti szeretet mentsen ki engem Isten előtt és előtted. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

373. — A SZENT DOMONKOS RENDJÉBŐL VALÓ CAPUAI RAJMUND DOMONKOS TESTVÉRNEK[1]

Élete utolsó gyötrelmei és vigasztalásai. Lelkiatyjának szóló végrendelete.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és édes Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked a vággyal, hogy a szent Egyház kertjében újonnan megalapozott oszlopnak láthassalak, amivé az Igazság hűséges jegyeseként lenned kell, és akkor boldog lesz az én lelkem. És ezért nem akarom, hogy bármiféle üldözés vagy nehézség miatt hátra fordítsd a fejed, hanem azt

1. Ez az utolsó levél, amit Rajmundnak írt, Rómában, 1380. február 15-én.

akarom, hogy a nehézségekben dicsekedj. Hiszen a tűrésben bizonyítjuk szeretetünket és állhatatosságunkat, és benne adunk dicsőséget Isten nevének, más módon pedig nem.

Most van az ideje annak, drága atyám, hogy egészen elveszítsük magunkat és egy pillanatig se gondoljunk magunkra, mint azok a dicsőséges munkások tették, akik oly nagy szeretettel és vággyal, készek voltak életüket adni és vérrel öntözni ezt a kertet, és tűrni — alázatos és szüntelen imádságban — mindhalálig. Vigyázz, hogy ne lássalak félénknek és ne ijedj meg a saját árnyékodtól, hanem férfias lovag légy, és soha el ne hagyd az engedelmesség igáját, amit a legfőbb főpap rakott rád. És a Rendben is azon munkálkodj, amiről látod, hogy Isten dicsőségét szolgálja, mert ezt várja tőlünk Isten nagy jósága és nem másra rendelt minket.

Lásd, mily nagy szükségben látjuk a szent Egyházat! Látjuk, hogy egészen magára maradt. Így nyilatkoztatta ezt ki az Igazság is, amint egy másik levélben jegyese is.[2] Ó legédesebb atyám, nem hallgathatom el előtted Isten nagy misztériumait, hanem beszélek róluk, amilyen röviden lehet, s amennyire a gyarló nyelv a kifejtésükre képes. És arról is beszélek, mit tégy akaratom szerint. De szenvedés nélkül fogadd, amit mondok, mert nem tudom, az isteni Jóság mit tesz velem: itt hagy-e még, vagy elhív magához.

Atyám, atyám és legédesebb fiam, Isten csodálatos misztériumokat cselekedett a Körülmetéltetés napjától mostanáig; nyelv nem képes elbeszélni őket. De hagyjuk ezt az egész időszakot és térjünk át a Hatvanadvasárnapra,[3] mert ezen a vasárnapon történtek azok a misztériumok — amint röviden leírom őket —, melyekhez hasonlókról nem hiszem, hogy hallottál volna. Mert akkora volt a szívem fájdalma, hogy a ruhám szakadt meg tőle, és amikor magamhoz tértem, úgy mentem vissza a kápolnába, mint egy epedő, szerelmes lélek. Aki visszatartott volna, az életemtől fosztott volna meg. Amikor pedig eljött a hétfő este, kényszerítve éreztem magam, hogy írjak a földi Krisztusnak és három bíborosnak, ezért mások segítségével az írószobába mentem. És miután megírtam a levelet a földi Krisztusnak, nem tudtam többet írni, annyira megnövekedtek a szenvedések a testemben. Egy kis megnyugvás után az ördögök rettenete vett körül, oly módon, hogy egészen belesüketültem. Úgy rontottak rám, mintha én, a féreg lettem volna oka annak, hogy kivétetett a kezükből az, amit oly hosszú időn át birtokoltak a szent Egyházból. Támadásuk és a testi szenvedésem oly nagy volt, hogy menekülni akartam az írószobából, és a kápolnába mentem, mintha az írószoba lett volna szenvedéseim oka. Fölegyenesedtem tehát, és mivel nem tudtam járni, Barduccio fiamra támaszkodtam. De hamarosan összeestem, és a földre esvén úgy tűnt nekem, mintha a lelkem elvált volna a testemtől, nem úgy, mint amikor meghaltam[4] — hiszen akkor lelkem a Halhatatlanok boldogságát ízlelte, velük együtt a legfőbb jóból részesedvén —, hanem most úgy láttam a testemet, mint egy tőlem független dolgot, mert úgy tűnt nekem, mintha a testemet valaki másnak látnám. És látva

2. A pápa.
3. A II. Vatikani Zsinat előtti liturgiában a böjtelő második vásárnapja. 1380-ban január 24-re esett.
4. Lásd a 371. levél 4. jegyzetét a 854. oldalon.

Barduccio szenvedését, aki velem volt, meg akartam tudni, tehetek-e valamit is a testem közvetítésével, és ezért így szóltam hozzá: „Fiacskám, ne félj!" – de láttam, hogy sem a nyelvem, sem egyéb tagom nem képes mozdulni: olyan volt a testem, mint amiből eltávozott az élet. Hagytam tehát a testet úgy, ahogy volt, és az értelem a Háromság mélységében rögződött. Az emlékezet betelt a szent Egyház és az egész keresztény nép szükségének emlékével; és kiáltoztam az Ő színe előtt és bizakodva kértem az isteni segítséget, felajánlván vágyakat és kényszerítve Őt a Bárány vérével és szenvedéseivel; és olyan készséggel kértem, hogy biztos voltam benne, hogy nem tagadja meg kérésemet. Majd mindannyiatokért könyörögtem, kérvén Őt, teljesítse bennetek az Ő akaratát és az én vágyaimat. Majd könyörögtem, hogy mentsen meg engem az örök kárhozattól. És nagyon hosszú ideig voltam így, annyira, hogy a család mint halottat siratott, miközben az ördögök minden rettenete eltávozott. Akkor lelkem előtt megjelent az alázatos Bárány és mondta: „Ne kételkedj, mert beteljesítem vágyaidat és a többi szolgám vágyait is. Akarom, hogy lásd: én vagyok a jó mester, aki agyagedényeket készítek, és összegyúrom és újraformálom az edényeket,[5] amint nekem tetszik. Ők az én edényeim, akiket összegyúrok és újraformálok; és ezért most megfogom tested edényét és újjáformálom a szent Egyház kertjében, más módon, mint az elmúlt időben." És nagyon édes szavakkal és vonzó módon vett körül ez az Igazság; ezekről most nem beszélek. A test újra lélegzeni kezdett és úgy mutatta, mintha a lélek kissé visszatért volna edényébe. Én telve voltam csodálattal. És annyi fájdalom maradt a szívemben, hogy még most is van benne. Minden öröm, minden enyhület és minden eledel elvétetett akkor tőlem. És amikor felvittek a felső szobába, úgy tűnt, a szoba tele van ördögökkel, és elkezdtek egy csatát, ami félelmetesebb volt minden addiginál: azt láttatták és azt akarták elhitetni velem, hogy nem az vagyok, aki a testben vagyok, hanem mintha tisztátalan lélek lennék. Én akkor édes gyengédséggel az isteni segítségért kiáltottam, nem utasítván el ezzel a küzdelmet, hanem mondván: „Istenem, figyelj az én segítségemre! Uram, az én segítésemre siess! Te engedted meg, hogy egyedül legyek e harcban, lelkiatyám enyhülete nélkül, kitől a hálátlanságom fosztott meg engem."

Két nap és két éjszaka tartott ez a vihar. Igaz, az elme és a vágy nem sérült meg tőle, mert mindig a tárgyára szegeződött, hanem a test, úgy tűnt, tönkrement benne. Azután Mária Tisztulásának napján[6] misét akartam hallgatni. Akkor újjáéledtek az összes misztériumok, és Isten megmutatta a nagy bajt, ami később jelentkezett is, mert egész Róma fellázadt, sok nyomorult és tiszteletlen beszéddel[7]. Isten azonban kenetet helyezett a szívükre, és azt hiszem, jó vége lett a dolognak. Akkor Isten azt a parancsot adta nekem, hogy ezt az egész szent böjti időt és egész családom vágyait egyedül csak ezért, azaz a szent Egyházért ajánljam fel neki és minden reggel hallgassak misét: tudod, hogy ez számomra lehetetlen, de az Ő parancsára minden lehetséges. És ez a vágy annyira testet öltött bennem, hogy egészen betöltötte az emlékezetet, és az értelem nem tudott mást látni és az akarat

5. Vö. Jer. 18, 4.
6. Azaz február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén.
7. A római nép fellázadt VI. Orbán ellen, Katalin imája és tekintélye csillapította le őket.

nem tudott másra vágyakozni. És nemcsak a földi dolgokat utasította vissza, hanem az igaz polgárokkal társalogván nem az örömükben gyönyörködött, hanem éhségükben, mellyel itt a földön éltek, míg zarándokok és útonjárók voltak ebben az életben.

Így és sok más módon, melyeket nem tudok elmondani, emésztődik fel és csöpög életem ebbe az édes Menyasszonyba, és ezen az úton a dicsőséges vértanúk útját járom. Könyörgök az isteni Jósághoz, azonnal engedje meglátnom népének megváltását. Amikor eljön a tercia órája és felkelek, hogy misére menjek a Szent Péterbe, láthatnád, hogy egy halott megy a Szent Péterbe, és újra beszáll a szent Egyház hajócskájába dolgozni. Ott maradok egészen a vesperás órájáig, és nem akarnék eljönni onnan sem nappal, sem éjjel, míg nem látom, hogy ez a nép szilárdan és tartósan egybekapcsolódott atyjával. Testem minden eledel, sőt egy cseppnyi víz nélkül van, olyan testi gyötrelmek közepette, melyekben sohasem volt részem, annyira, hogy egy hajszálon függ az életem. Nem tudom, az isteni Jóság mit akar tenni most velem, de aszerint, amit érzek — nem mondom, hogy érzem az Ő akaratát, mit akar tenni velem, de a testben érzettek szerint —, úgy látom, ismét fel kell készülnöm az új vértanúságra lelkem édességében, azaz a szent Egyházban. Talán újra talpra állít majd, talán véget és határt szab nyomorúságaimnak és a gyötrelmes vágyaknak. Vagy miként szokta, ismét körülabroncsozza testemet. Könyörögtem és könyörgök irgalmasságáért, hogy teljesítse bennem akaratát és se téged, se másokat ne hagyjon árván, hanem mindig az igazság útján vezessen titeket igaz és tökéletes világossággal. Biztos vagyok benne, hogy ezt fogja tenni.

Most arra kérlek és kényszerítelek, atyám és fiacskám, akit anyámtól, az édes Máriától kaptam, hogy ha majd érzed, hogy Isten reám fordította irgalmasságának szemeit, újítsd meg életedet és minden érzéki érzelemnek megholtan vesd magad a szent Egyház hajócskájába. És a társalgásokban légy mindig óvatos. Tényleges cellád aligha lehet, de szíved cellájához ragaszkodj és mindig hordozd magaddal. Hiszen tudod, hogy míg oda bezárkózunk, ellenségeink nem árthatnak nekünk. Azután minden gyakorlatodat Istenre irányítsd és benne rendezd el. Arra is kérlek, hogy szívedet szent és igaz okossággal érleld: életed legyen példa a világiak szemében és soha ne te alakulj a világiak szokásai szerint. És azt a szegények iránti bőkezűséget és önkéntes szegénységet, ami mindig megvolt benned, újítsd meg és frissítsd fel magadban igaz és tökéletes alázatossággal; és soha semmiféle állás vagy fölmagasztalás, amiben Isten részesítene,[8] ne tegyen lanyhává, hanem szállj egyre mélyebbre az alázatosság völgyében, a kereszt asztalánál örvendezvén. És itt edd a lelkek eledelét, átölelvén anyádat, az alázatos, hűséges és szüntelen imádságot szent virrasztással; és minden nap ünnepelj,[9] hacsak a szükség nem követel mást. Menekülj az üres és könnyelmű beszédtől, légy és mutatkozz érettnek a beszédben és minden dolgodban. Dobj el minden önmagad iránti gyöngédséget és minden szolgai félelmet, mert az édes Egyháznak nincs szüksége ilyen emberekre, csak olyanokra, akik önmagukhoz kegyetlenek, hozzá pedig jóságosak.

8. Néhány hónap múlva a rend feje, generálisa lett.
9. Azaz mutassa be a szentmisét.

Ezek azok a dolgok, melyeket, kérlek, törekedj megtartani. Még arra kérlek, hogy a Könyvet[10] és minden írást, amit tőlem találtok, Bertalan és Tamás testvérrel és a Mesterrel együtt vegyétek magatokhoz és tegyétek azt velük — Tamás testvérrel[11] együtt —, ami szerintetek leginkább Isten dicsőségére van: ebben a Könyvben némi felüdülést találtam. Arra is kérlek, hogy ennek a családnak, amennyire csak teheted, légy pásztora és kormányzója, hogy mint atyjuk, megőrizd őket a szeretetben és a tökéletes egységben, hogy ne szóródjanak szét, mint a pásztor nélküli bárányok. És én hiszem, hogy többet fogok tenni értük és érted a halálom után, mint életemben. Kérni fogom az örök Igazságot, hogy kegyelmének és ajándékainak azt a teljességét, amit az én lelkemnek megadott, árassza el fölöttetek, annak érdekében, hogy lámpatartóra helyezett mécsesek legyetek. Kérlek téged, könyörögjetek az örök Jegyeshez, tegyen engem az Ő engedelmességének férfias beteljesítőjévé és bocsássa meg gonoszságaim sokaságát. És téged is kérlek, bocsáss meg nekem minden engedetlenséget, tiszteletlenséget és hálátlanságot, szenvedést és keserűséget, amivel veled szemben viselkedtem és amit neked okoztam; és a kevés serénységet is, amely üdvösséged iránt volt bennem. És áldásodat kérem.

A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, nagyon imádkozz és imádkoztass értem. Bocsáss meg nekem, hogy a keserűség szavait írtam; nem azért tettem, hogy elkeserítselek, hanem mert bizonytalanságban vagyok és nem tudom, hogy az isteni Jóság mit fog tenni velem. Meg akarom tenni a kötelességemet. És ne okozzon neked szenvedést, hogy testileg elválunk egymástól: jóllehet nagy vigasztalás voltál számomra, nagyobb lesz örömöm és vigasztalásom, ha majd látom a gyümölcsöt, amit a szent Egyházban hozol. És most még sürgetőbben kérlek, hogy munkálkodj, mert soha nem volt erre nagyobb szükség. És urunk, a pápa engedélye nélkül semmiféle üldözés miatt el ne távozz onnan. Erősödj meg Krisztusban, az édes Jézusban minden keserűség nélkül. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

I. (374). — BARTOLOMEO DELLA PACE ÚRNAK[1]

A léleknek nincs oka félelemre, mert Krisztus minden ellenségünket legyőzte. Isten szeretete falként védi az embert. Mutassa meg szeretetét élete feláldozásával.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága és tisztelendő Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a

10. A Dialógusról van szó.
11. Tanítványai, illetve az első gyóntatója, Della Fonte Tamás.

1. A számozásról lásd az Előszóban mondottakat. A címzett, Bartolomeo Smeduccio hadvezér volt, zászlóján a „Pace" szó állt, ezért kapta a „Békés" melléknevet. Katalin a keresztes-háború ügyében fordul hozzá, amiből arra következtethetünk, hogy a levél 1378 második felében készülhetett.

vággyal, hogy férfias lovagnak láthassalak és ne félénknek, megfontolván, hogy a szolgai félelem elveszi a lélek erejét és így a lélek nem tetszhet a Teremtőjének. Illő tehát, hogy egészen megszabaduljunk ettől a félelemtől.

Nem látom, mi oka volna az embernek a félelemre, hiszen Isten erőssé tett minket minden ellenséggel szemben. Mit tehet ellenünk az ördög? Gyönge lett, hiszen Isten Fiacskájának halálával elvesztette a hatalmat. Mit tehet a test, amely erejét vesztette a megfeszített Krisztus megostoroztatása és ütlegelése által? Azaz a lélek, aki látja a Teremtőjét, a szentséges keresztfán feláldozott Istenembert, azonnal megfékez minden testi és érzéki gerjedelmet. Mit tehet a világ a maga kevélységével és ostoba örömeivel? Legyőzte őt a megfeszített Krisztus mélységes alázata, amely elviselt gyalázatot és megszégyenülést: meg kell szégyenülnie a gőgösködő emberi kevélységnek ott, ahol Isten megalázkodott.

Így beszélt Üdvözítőnk, amikor felszólított minket, hogy ne féljünk szolgai félelemmel: „Örvendjetek, mert én legyőztem a világot!"[2] Így tehát ellenségeink vereséget szenvedtek és az ember annyira erős lett, hogy senki le nem győzheti, ha ő maga nem akarja. Ez az édes Isten nekünk adta az akarat erősségét, a lélek sziklavárát, amit sem ördög, sem teremtmény be nem vehet. Valóban biztonságban élhetünk tehát, félelem nélkül. Azt akarom, hogy biztonságod Krisztusban, az édes Jézusban legyen. Ő öltöztetett fel minket a lehető legerősebb ruhába, a szeretetbe, melyet csatként a szabad megfontolás fog össze: ez oldhat vagy összeköthet akarata szerint. Ha el akarja dobni ezt a szeretet-ruhát, megteheti, és ha meg akarja tartani, azt is megteheti. Gondold csak meg, drága atyám, hogy a mi első ruhánk a szeretet volt, hiszen Isten szeretetből teremtett minket a saját képére és hasonlatosságára, és ezért az ember nem tud szeretet nélkül élni; mindene, amije van, teste is, lelke is szeretetből van, hiszen az atya és az anya szeretetből adja a létet fiának, azaz az isteni kegyelem segítségével szeretetből ad testének anyagából. Ezért tartozik annyival a fiú az atyjának, és e szeretet miatt, melyre a természet indítja, nem tudja elviselni, hogy atyját jogtalanság érje, ha igaz fiú. Ügyel arra, hogy önszeretete ne ébresszen gyűlöletet benne atyja iránt. Különben nem a természetet követné, hanem a saját vakságát.

Valóban úgy van, drága atyám Krisztusban, az édes Jézusban, hogy a léleknek a maga természete szerint követnie és szeretnie kell Teremtő Atyját, az örök Istent, azaz látván, hogy Isten szeretetből teremtette őt, vonzódnia kell Hozzá és nem szabad elviselnie, ha bántják Őt. Az Atya iránti szeretetből bosszút kell állnia az Őt ért megbántásokért; és ez a magyarázata annak, hogy a lélek mindig bosszút akar állni az érzéki részen, ami az ő halálos ellensége; mert aki az érzékiséget követi, az az örök halál halottja marad, másodszor feszíti meg Krisztust, aki csak a halálos bűn miatt halt meg, tudod. Így tehát az Istenbe, a legfőbb, örök Atyába szerelmes lélek a természetét akarja követni: a szeretet által elveszíti önmagát, a szeretettel bosszút áll önmagán, megvervén önmaga hamis, érzéki szenvedélyét, az ördögöt, a világot és a testet, megvervén ezeket a gyűlölet és a szeretet kardjával; azaz a bűn gyűlöletével és utálatával és az erény szerelmével örvendezik abban,

2. Jn. 13, 33.

amit Isten szeret és gyűlöli azt, amit Ő gyűlöl. Ekkor a lélek megadja tartozását az Atyának, követi a maga természetét és soha nem lép ki belőle.

Úgyel arra, hogy az önszeretet meg ne mérgezze, azaz ne Isten akaratától eltérő módon szeresse önmagát azáltal, hogy a világ örömeire, állásaira és élvezeteire törekszik, istenné teszi és rendetlen örömökben és ínyencségekben tartja a testét. Az ilyen nemcsak bosszút áll ellenségén, aki megölte atyját, hanem meg is öli őt. Nem akarom tehát, hogy te másképp tégy, hanem azt akarom, hogy kövesd nemes természetedet, melyet Isten adott neked a szeretettel és a szabad megfontolással. Szorosan kösd és csatold magadra ezt a ruhát, hogy se ördög, se teremtmény le ne vehesse rólad. Így az erények fegyverzetében és ruházatában el fogod veszíteni a szolgai félelmet a gyűlölet és szeretet kardjával, és birtokolni fogod lelked városát, nem fogsz kitérni semmiféle szorongatás vagy szenvedés elviselhetetlennek látszó csapása elől, és nem fogod hátra fordítani soha a fejed, azaz miután az erények útjára léptél, nem fogsz visszafordulni a halálos bűnök, hányadékához. Meg ne tedd ezt, úgy akarom, hanem légy kitartó mindhalálig hiszen nem a kezdő nyer koronát és méltó a dicsőségre, hanem csak az, aki kitart. Nagy hitványság az ember részéről, ha elkezd egy jó dolgot és nem fejezi be. Ó milyen szégyenre méltó az a lovag, aki a csatatéren hátatfordít, amikor épp győzne!

Fel, drága atyám, ne több hanyagságot! Ne fordítsd hátra a fejed, hogy a világ ostoba nyomorúságait figyeld, hiszen örömei eltűnnek, mint a szél, minden maradandóság és állandóság nélkül. Ne bízz tested ifjúságában és a világi hatalomban, hiszen az ember ma él és holnap halott, ma egészséges és holnapra megbetegszik, ma úr és holnap szolga. Mennyire ostoba tehát, aki ezekbe veti a rendetlen érzületet! Abban bízik, amiben nem bízhat, arra vár, amit nem birtokolhat, és menekül attól, ami az övé és a sajátja lehetne, azaz menekül a Kegyelem elől, ami az övé lehetne amikor és ahányszor csak akarja, nem önmaga miatt, hanem a Szentlélek ajándékának kegyelméből, aki a szabad megfontolást adja.

Ó felbecsülhetetlen, édességes szeretet! Mi késztetett erre? Egyedül csak a szeretet. Ó édességes, szerelmes Jézusom, hogy erőssé tedd ezt a lelket és elvedd gyengeségét, ami a halálos bűn következménye, körülfalaztad őt, véred bőségében keverve el a meszet, amely vér Isten édes akaratával és szeretetével egyesíti a lelket és hozzá hasonlóvá formálja! Mint amikor követ kőre raknak, hogy erődítményt építsenek, és közéjük öntik a vízzel elkevert meszet, úgy bocsátotta Isten önmaga és a teremtmény közé egyszülött Fiacskájának vérét, melyben a legégőbb szeretet tüzének eleven meszét keverte el, hiszen a vér nincs tűz nélkül és a tűz nincs vér nélkül. A vért az a szeretet hintette, amely Istenben az emberi nem iránt volt. E fal által a lélek annyira erős lett, hogy semmiféle ellenszél nem tudja ledönteni, ha önmaga le nem bontja ezt a falat a halálos bűn csákányával.

Melyik volna az a kemény és megátalkodott szív, amely nem indulna meg e végtelen szeretet és a saját méltósága láttán, amely méltóságba Isten szeretetből helyezte őt és nem tartozás miatt? Nincs senki, aki ezt látván és szemlélvén ne lépne át minden érzékiségen, ne oldana fel minden keménységet és tudatlanságot, és ne szerezné meg a tökéletes világosságot és az önismeretet, azaz ne látná, hogy nem önmaga által létezik, hanem Isten jósága él benne, akitől a létet kapta az

összes létre épülő kegyelemmel együtt. Gyulladjon fel szíved és lelked Krisztusban az édes Jézusban a szeretettől és a vágytól, hogy viszonozd ezt a nagy szerelmet és életet adj az életért. Ő életét adta érted: akard tehát te is életedet adni érte, akarj vért adni a vérért! Meg is hívlak arra a megfeszített Krisztus nevében, hogy add véredet az Ő véréért, amikor eljön az az idő, melyre Isten szolgái várnak, hogy elinduljunk és visszaszerezzük azt, amit elvettek tőlünk — azaz Krisztus sírjának szent helyét, és a hitetlen lelkeket, akik a mi testvéreink, hiszen éppúgy Krisztus vére vásárolta vissza őket, mint minket —, és kivegyük a földet és a lelkeket az ördögök kezéből és a hitetlenségből. Felszólítalak, hogy ne légy hanyag és ne késlekedj, amikor majd hívnak, amikor a Szentatya kitűzi a szentséges kereszt zászlaját és elrendeli a szent és édes Hadjáratot. Nem hiszem, hogy bárki is tehetne akkor mást, mint hogy fusson a hívó szóra, a haláltól mitse félve.

És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy férfias lovagnak láthassalak és ne félénknek: a vér majd fellelkesít, megerősít és elvesz tőled minden szolgai félelmet. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, vígadozva és vágyakozással fogadd a meghívást erre az édes és dicsőséges menyegzőre, amely a vígasság, az édesség és minden szelídség teljessége. E menyegzőn hagyja el az ember a tisztátalanságot és szabadul meg a bűntől és a szenvedéstől; a Bárány asztalánál legelészik, aki maga az eledel és a felszolgáló. Látod, hogy az Atya az asztal számunkra, aki magába foglal mindent, ami van, kivéve a bűnt, ami nincs Őbenne. Az Ige, Isten Fiacskája lett a mi — legégőbb szeretet tüzén megsült — eledelünk. A Szentlélek, maga a szeretet a felszolgálónk, aki a saját kezével ajándékozta és ajándékozza nekünk Istent. Minden kegyelmet, lelki és testi ajándékot Ő szolgál fel nekünk szüntelen.

Valóban ostoba volnál te is, és mindenki más is, aki halogatná ezt a nagy örömöt. Én úgy látom, hogy aki nem tud járni, annak négykézláb kell mennie, hogy megmutassa szeretetét, azaz szeretetből életet adjon az életért, és fizessen bűneinkért és hibáinkért a test eszközével, amely test eszköze volt vétkezésünknek is.

Ez lesz az az édes és szent bosszú, melyet önmagunkon fogunk véghezvinni. Legyőzvén ezt az érzéki részt és törékeny testünket, győztesek leszünk. Értelmünk és lelkünk szabad lesz és uralkodni fog; birtokolni fogja Istent, aki a legfőbb, örök Jó. Ne halogassuk tovább az időt, drága atyám, kövesd a megfeszített Krisztus nyomdokait, fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében, rejtőzz el a megfeszített Krisztus sebeiben, helyezd lelki szemeid elé tárgyként a megfeszített Krisztust, hogy megmaradj a fiúi szeretetben és félelemben, úgy, hogy a bűntől félsz és nem a büntetéstől. Egyebet nem mondok. Bocsásd meg tudatlanságomat: a szeretet és a vágy mentsen ki engem, valamint a fájdalom, amellyel látom, mint rohannak a megátalkodottak és a vakok a halálos bűn nyomorúságába. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében! Édes Jézusom! Jézusom, Szerelmem!

II. (375). — CÍMZÉS NÉLKÜL

A lélek képességeit a vérben kell összegyűjteni. Ez irányítja minden cselekedetünket Istenre.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: emlékezeted betelt a megfeszített Krisztus, az édes Jézus vérével, és felnyílt értelmed szeme, hogy meglásd az isteni szeretet tüzét, amely Krisztus, az édes Jézus vérében nyilvánul meg. Akkor az akarat és az érzület betelik és jóllakik szeretettel, hiszen az érzület azt szereti, amit az értelem meglátott. És így lelkünk képességeit összhangban és egybegyűjtve fogom látni, és valóra válik a szó, amit Üdvözítőnk mondott: „Amikor ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, én ott leszek közöttük"[1] és valóban így van ez. És úgy tűnik, mintha édes Üdvözítőnk ezt akarta volna mondani ezzel: gyűjtsétek össze a lélek három képességét, azaz az emlékezetet töltse be Isten jótéteményének, a vérnek emlékezete, az értelem szeme lásson, maga elé állítván a tárgyát, Isten irántunk való kimondhatatlan szeretetét, és az akarat szeressen. E három képességnek egybegyűjtéséből következik az, hogy az ember minden tette és cselekedete egybegyűlik Isten nevében, mert érte történik minden.

Akkor örül a lelkünk, mert látja, hogy a kegyelem által és a szeretet édes hatásaként Istent hordozza magában. Azt akarom tehát, hogy serényen menj a vér forrásához és töltsd meg ott emlékezeted edényét. Egyebet nem mondok. A megfeszített Krisztus szerelmére kérlek...[2] Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

III. (376). — CÍMZÉS NÉLKÜL

Vesse le a régi embert, hogy egyesülhessen a megfeszített Krisztussal, és meglássa Isten akaratát.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: magadra öltötted Krisztust, az édes Jézust és kivetkőztél az ősrégi bűnből, amely abból az érzéki szeretetből származik, mellyel az ember önmagát szereti. Jaj nekem, ez az a szeretet, amely megvakítja a lelket, elveszi az életet és

1. Mt. 18, 20.
2. Hiányos szöveg.

halált ad, elveszi az erények gazdagságát és elszegényít! Elválaszt a felebaráttól. Ha alattvaló, akkor nem engedelmeskedik, hiszen a gőgben van megalapozva. Ha elöljáró vagy uralkodó, nem javít a félelem miatt, nehogy állását elveszítse. Ha bíró, nem a lelkiismerete szerint ítélkezik, igazságosan, hanem az emberek akarata és tetszése szerint. Mindez az önszeretet gonoszságából származik, mert ha az ember nem önmagáért szeretné magát, hanem Istenért, nem tenne így, hanem istenfélelemmel azt tenné, amit tennie kell, Istent tartván az értelem szeme előtt. És így elveszítené az érzéki szeretetet és megszerezné a Teremtője kimondhatatlan szeretetét, levetné magáról a régi embert és az új emberbe öltözne; mert magára öltvén a szeretetet és a szeretet érzületét, valójában a megfeszített Krisztust ölti magára, azaz nem fáradság nélkül keresi Istent és az erényt, hanem a kereszt útján, az első édes Igazság nyomdokainak követésében. Ezt teszi az Istenbe szerelmes lélek, aki, miután felnyitotta az értelem szemét annak a kimondhatatlan szeretetnek látására, mellyel Isten őt szereti – amely szeretetből neki adta az Igét, egyszülött Fiacskáját, a Fiú pedig szenvedésével bizonyította ezt a szeretetet, tűrve egészen a kereszt szégyenletes haláláig –, akkora szeretetre gyullad, hogy egészen követni akarja Őt a szenvedésben és a kereszttel, elviselvén éhséget és szomjúságot, üldözéseket és zaklatásokat a világtól, az ördögtől és önmagától: mindennek ellenáll és minden harcot megvív az erény szerelmével. Azt szereti, amit Isten szeret, és azt gyűlöli, amit Isten gyűlöl; az áldott Krisztus ugyanis az erényt szerette és a bűnt gyűlölte, és azért akart meghalni, hogy a saját testén büntesse meg a bűnt. Az ilyen lélek Őt akarja követni és így szerelmese lesz a szenvedéseknek, és ha lehetséges lenne számára, hogy fáradság nélkül szerezze meg az erényt, nem akarná, csakhogy egyesülhessen a megfeszített Krisztussal. Az ilyen lélek épp ellenkezőjét teszi annak, amit az önszeretetben élő tesz: szíve tág és szabad az istenszeretetben, a felebarátot pedig úgy szereti, mint önmagát, engedelmes és alázatos minden kevélység nélkül, igazságos bíróként mindenkinek megadja azt, amivel tartozik, nem vak és nem tudatlan, hanem megvilágosult és igaz bölcsességgel látja és felismeri, mit kell tennie, mert elvetette magától az önszeretetet, ami megvakította; megkapja a kegyelem segítségét az isteni szeretettel és a hit világosságával a vérben, amely vér betölti és megrészegíti őt a szeretet tüzével. Magára ölti az új embert, aki visszaveri a világ gazdagságának és akadályainak csapásait, valamint az ördög cseleit és mindenben erős. A megfeszített Krisztus által mindenre képesnek tartja magát. A szenvedésekben örvend, a mulandó örömökben szomorkodik, mert gyűlöli és megveti az érzéki részt, mely mindig lázad a Teremtő ellen. Ily módon kivetkőzik az önszeretetből és magára ölti Isten szeretetét.

Látod, mennyire szükségünk van arra, hogy magunkra öltsük ezt a dicsőséges ruhát, hiszen csatatéren állunk és a nekünk szánt ütések tönkretehetnek minket. Ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy felöltözve láthassalak, megfontolván, hogy más módon nem ízlelhetjük és nem birtokolhatjuk Istent a kegyelem által ebben az életben. Kérlek ne légy hanyag, hanem serényen keresd az utakat és módokat, melyek a rendelkezésedre állnak.

Kérdezted leveledben, jónak látom-e, hogy ott maradj, mert nagyobb békére és üdvösségre vágyva jobbnak látnád eljönni onnan. Édes fiacskám, én nem tudom

jól szétválasztani, mi a jobb, de te megpróbáltad már itt is, ott is: azt válaszd, ahol több nyugalmat és békét találsz és lelkedet kevesebb veszedelem fenyegeti a Szentlélek tanítása szerint. Én pedig könyörögni fogok és könyörögtem hozzá, hogy sugalmazásával azt tétesse veled – akár itt, akár ott, akár Rómában –, ami neki nagyobb dicsőségére, neked pedig nagyobb javadra szolgál. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

IV. (377). – FIRENZE VÁROS MŰVÉSZETÉRT FELELŐS URAINAK ÉS AZ IGAZSÁGOSSÁG ZÁSZLÓSURÁNAK[1]

A város egyetemes javát keressék. Érett és megfontolt vezetőket válasszanak. Használják fel a békét arra, hogy felvirágoztassák a várost az igazságosság által.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Testvéreim és Uraim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő vérében a vággyal, hogy láthassam: egyesít és összeköt benneteket a szeretet köteléke, amely kötelék annyira erős, hogy sem az ördög, sem a teremtmény el nem tudja vágni, és olyan tökéletesen egyesít, hogy semmi sem választhatja el azt a lelket Istentől, aki ebben a tökéletes szeretetben él. Nem tudja elválasztani a világ a maga ámításaival, cseleivel, rágalmaival és zúgolódásával, sem az ördög a maga ravaszságával és különféle alattomos csapdáival, hiába ül oly gyakran a teremtmények nyelvére, hogy gyalázkodó beszédekre késztesse őket a felebarát ellen és ezáltal elveszítsék a szeretet egységét; de a saját érzékisége sem tudja elválasztani őt Istentől a test gyarlóságával, hiszen az értelem világosságával és a bűn utálatával megveti önmaga érzékiségét. Az ilyen férfiasan harcol a világgal, és soha nem veszít, hanem mindig győz – hiszen Isten, aki a legfőbb és örök erősség, lelkében van a kegyelem által –, és bármilyen állapotú legyen is, férfiasan él az erény érzületével, amikor ilyen édes kötelékként köti meg és egyesíti őt a felebarát édes szeretete és szerelme. Ha világi ember és alattvaló, mindig engedelmeskedik az isteni törvényeknek, nem szegvén meg ura parancsát és határozatát; ha szerzetes, engedelmes a Rend iránt mindhalálig. És ha uralkodó, a szent igazságosság drágagyöngye ragyog benne és igazságosan tart számadást kicsivel és naggyal, szegénnyel és gazdaggal, és nem rombolja le az erényt sem az emberek kedvéért, sem a pénz szeretetéért, sem az egyéni érdek miatt: nem a maga egyéni javára figyel, hanem az egész város egyetemes javára, és ezért az értelem szemét nem a szenvedély nyitja fel (hogy megtoroljon valami sértést), hanem a köz java. Ez az édes erény kibékíti a

1. Lásd még a 207. és 337. levelet. Ezt a levelet Katalin 1378. július vége, a Firenze és a pápa közti békekötés megtörténte után írta, augusztus 27-e előtt, amely napon visszaérkezett Sziénába.

teremtményt a Teremtővel, az egyik polgárt a másikkal, hiszen a szeretetből forrásozik és abból a tökéletes egységből ered, melyben a szeretet láncai Istenhez és a felebaráthoz kötik a lelket. Megfontolván tehát, mily nagy szükségetek van az igazságosság erényére, különösen a mostani időkben, mondtam, arra vágyom, hogy láthassam: egyesít és összeköt benneteket a szeretet köteléke, más módon ugyanis nem fogjátok elérni azt, amire vágytok.

Az a vágyatok, hogy megújítsátok a városotokat, én pedig azt mondom, hogy e vágyatok sohasem fog teljesülni, ha nem törekedtek kivetni szívetekből a haragot és a gyűlöletet, valamint az önszeretetet, azaz nem törekedtek arra, hogy ne magatokra figyeljetek, hanem az egész város egyetemes javára. Kérlek tehát titeket a megfeszített Krisztus szerelmére, hogy ne a saját hasznotok szerint tegyétek meg a város vezetőjének ezt vagy azt, hanem erényes, bölcs és megfontolt embereket válasszatok, akik az értelem világosságával megtartják azt a rendet, amire szükség van a külső és belső béke megőrzése végett, miután Isten a maga irgalmasságában kiengesztelte a fiakat atyjukkal, és minket, bárányokat ismét bebocsátottak a szent Egyház aklába. És ezért ügyeljetek rá, hogy ne legyetek hálátlanok ily nagy jótéteményért, melyet Istentől kaptatok szolgáinak könnye és szüntelen imádsága jutalmaként, nem a mi erőnkből, hanem egyedül Isten tüzes szeretetének erejéből, mivel Ő nem veti meg szolgáinak imádságát és vágyát. Mondom nektek, ha nem lesztek hálával és elismeréssel Teremtőtök iránt, ki fog száradni bennetek a jámborság forrása; ezért kérlek benneteket, lehetőségeitek szerint törekedjetek kifejezni hálátokat: intézkedjetek, hogy mielőbb legyenek miséitek és részesüljetek az előírt feloldozásban, hogy dicsérő szóval mondhassák az officiumot Isten színe előtt, és körmenetet rendezhessenek a köteles áhítattal annak érdekében, hogy az ördögök, akik bűneink miatt megszállták a várost és az embereket megfosztották a világosságtól és a megismeréstől, megfutamodjanak és ne árthassanak nekünk, akiket a szeretetnek ez az édes köteléke köt össze, hanem mi árthassunk nekik. Ily módon teljesülni fog a ti vágyatok és az enyém, azaz megújítjátok városotokat a jólétben és megtartjátok igazságban és tökéletes békében.

Ha azonban mindegyiktek a maga véleményét akarja követni csekély értelemmel, soha nem fogjátok ezt elérni, mert ahol nincs egység, ott egy ház sem tartható meg, nemhogy egy ilyen város. A vezetők érett és tapasztalt emberek legyenek, és ne gyerekek; kérlek titeket, tegyetek erről. És igyekezzetek megtartani a városon belül polgártársaitokat, mert akik elhagyták, soha nem tettek jót a városnak, melyet magaménak mondok; és a fájdalom, amit szenvedéseit látva érzek, mentsen ki engem.

Nem hittem, hogy írok nektek, hanem hittem, élő szóval fogom elmondani azt — ehhez hasonló beszéddel —, ami Isten dicsőségét és a ti javatokat szolgálja. Szándékomban volt meglátogatni titeket és veletek együtt megünnepelni a szent békét, melyért oly hosszú időn át fáradoztam lehetőségeim és csekély erőm szerint. Ha több erőm lett volna, többet tettem volna. Az ünnepség után — és miután kifejeztem hálámat az isteni Jóság iránt és irántatok — akartam Sziénába indulni és menni. Most azonban, úgy tűnik, az ördög annyira elhintette szívükben az igazságtalanság magvát ellenem, hogy nem akartam, hogy megbántást megbántásra halmozzanak, mert minél több a bántás, annál nagyobb lesz a romlás. Isten

kegyelmével tovább megyek tehát és kérem az isteni Jóságot, békítse meg, egyesítse és kösse össze szíveteket a szeretet érzületében, hogy se az ördög, se a teremtmény meg ne bonthassa egységteket. Amit üdvösségtekért tehetek, tenni fogom önként mindhalálig a látható és láthatatlan ördögök ellenére, kik minden szent vágyat akadályozni akarnak. Vigasztalásomra volt, hogy teljesült, amit megfogadtam a szívemben, mikor városotokba léptem; azaz hogy nem hagyom el addig — mégha meg is kell halnom —, míg nem látom, hogy ti, a fiúk, kiengesztelődtetek atyátokkal; hiszen oly nagy veszedelemben és ártalomban láttam testeteket és lelketeket. Szomorúan és fájdalommal megyek, ily nagy keserűséget bocsátva a városra,[2] de az örök Isten, aki megvigasztalt az egyikkel, meg fog vigasztalni a másikkal is; elég jónak, tartósnak és tökéletesnek érzem és látom ugyanis a békéteket ahhoz, hogy Isten nevének dicsőítésére és dicséretére figyeljetek és ne álljatok fegyverekben annyi gyötrelemmel. Remélem, Isten édes kegyessége felétek fordítja irgalmassága szemeit és beteljesíti szolgáinak vágyát. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

V. (378). — FRANCESCO DI PIPINO SARTÓNAK FIRENZÉBE[1]

Semmiféle szorongatás ne akadályozza a kitartásban.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiam Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal, hogy állhatatosnak és kitartónak láthassalak az erényben, annak érdekében, hogy elnyerd a dicsőség koronáját, amely nem a kezdőnek adatik, hanem annak, aki kitart mindhalálig. Ezért akarom, hogy növekedj és tarts ki az erényben; és ne legyen olyan szorongatás, az ördögnek vagy a teremtményeknek olyan támadása, ami hátra fordíthatná a fejedet. Fürödj meg a megfeszített Krisztus vérében azáltal, hogy megfojtod és megölöd minden önakaratodat és érzéki szenvedélyedet; és akkor erős leszel, és semmi sem lesz képes megingatni, mert az eleven sziklában, Krisztusban, az édes Jézusban leszel megalapozva; és így kitartó és állhatatos leszel mindhalálig, és meg fogod kapni fáradalmaid jutalmát. Egyebet nem mondok.

Isten nagy jóságából és a szentatya parancsára, azt hiszem, Rómába megyek innen, többé-kevésbé a hónap közepén, amint Istennek tetszik. Az utat szárazföldön tesszük meg; értesíteni foglak titeket, amint megígértem. Kérd Istent, teljesítse bennünk akaratát.

2. A szienaiak sokat botránkoztak Katalin utazásai miatt.

1. Lásd a 91. levél 1. jegyzetét a 222. oldalon.

Francesco, a megfeszített Krisztus szerelmére kérlek, fáradságot nem kímélve add át a leveleket, melyeket ezzel együtt küldök: mielőbb add át őket Isten dicsőségére és az én kedvemért. Menj el Paula asszonyhoz és kérdezd meg, megkapta-e azt, amit az udvartól akart; írjon nekem és én megszerzem neki, mint anyámnak. Mondd, hogy imádkozzon és imádkoztasson értünk a leányaival. Keresd föl a szegény Niccolo di Romagnát és mondd neki, hogy amint tudok, Rómába megyek; legyen bátor és imádkozzon értünk Istenhez. Ezeken túl arra kérlek, hogy a Leonardo Frescobaldinak szóló levelet add a saját kezébe, amint tudod, ugyanígy Leonardo testvérét is. Ne essék nehezedre elvinni, akkor sem, ha nem lenne otthon. Barduccio is kér, hogy a levelet add át atyjának és testvéreinek. Mondd nekik, hogy neked adják át azt, amit küldeni akarnak. Te pedig, amit adnak, küldd, vagy hozd el, ha ide jössz. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Készült Sziénában, 1378. november 4-én.

VI. (379). — USIMBARDI BERTALANNAK ÉS FRANCESCO DI PIPINÓNAK[1]

A hála az összes erények anyja, Isten minden kegyelméért csak imádsággal és szeretettel tartozunk.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Fiaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: hála és elismerés van bennetek a jótétemények iránt, melyeket Teremtőtöktől kaptatok, annak érdekében, hogy tápláljátok magatokban a jámborság forrását. Ez a hála majd az erény gyakorlására serkent titeket, mert amint a hálátlanság lustává és hanyaggá teszi a lelket, úgy ez az édes hála éhessé teszi az időre, annyira, hogy egyetlen óra sem múlhat el számára munka nélkül. Ebből a hálából származik minden igaz erény. Mi adja nekünk a szeretetet? Mi tesz minket alázatossá és türelmessé? Egyedül a hála. És aki látja azt a nagy tartozást, amellyel Istennek adósa, az törekszik erényesen élni, mert tudja, hogy Isten mást nem is vár tőlünk. És ezért nagy serénységgel tartsátok emlékezetetekben édes fiaim, a Tőle kapott jótéteményeket, hogy minél tökéletesebben megszerezhessétek az erényeknek ezt az anyját.

Ezekben a napokban kaptam meg leveleiteket, azaz egyet Bertalantól, egyet Francescótól és egyet Ágnes asszonytól: szívesen láttam őket. A privilégium[2] árával kapcsolatban azt válaszolom, hogy a megfeszített Krisztus vére mindenért

1. Mindketten kedves tanítványai Katalinnak Firenzében.
2. Valószínűleg a 226. levélben említett búcsúról van szó, melyet még Avignonban kért számukra XI. Gergelytől.

megfizetett, ezért semmiféle pénzre nincs szükségünk; de azt akarom, szívbéli könnyekkel és a szent Egyházért, valamint a földi Krisztusért mondott imádsággal fizessetek érte, és minden nap szorgalmasan imádkozzatok Istenhez.

Megvallom, ha odaadnánk a testünket, hogy elégjen, akkor sem adnánk eleget azért a nagy kegyelemért, melyet Isten tett velünk: hiszen ebben az életben biztosak lehetünk üdvösségünk felől, ha eleven a hitünk és van bennünk hála és elismerés Iránta; de a mi édes Istenünk nem kíván többet annál, mint amire képesek vagyunk. Legyetek erényesek és törekedjetek növekedni úgy, hogy én is láthassam. Jacomo Manni testvérrel, aki e levelet viszi, küldöm a privilégiumot a pápai bullával, amelyben a Szent György kolostorbeli Pavola és a szolgálója, Andrea, és ti négyen szerepeltek, azaz Bertalan és Orsolya, valamint Francesco és Ágnes. Ha tehát megkaptátok, jegyeztessétek fel a neveteket a püspökségen, mint szükséges, a privilégiumot pedig adjátok át Pavola asszonynak, amikor visszatért, mert még itt van. Hallottam, hogy Giannozzót elfogták, nem tudom, mennyi időre. Tetszik nekem, hogy azt írtad, Francesco, soha nem hagyod őt el; és így megparancsolom neked én is a megfeszített Krisztus nevében, hogy látogasd meg gyakran, bátorítsd és amiben csak lehet, légy segítségére. Gondold meg, hogy Isten nem vár tőlünk mást, csak hogy a felebarátunk felé mutassuk meg azt a szeretetet, amellyel Őt szeretjük. Azt is sürgetve ajánlom, és mondd is meg neki az én nevemben, hogy legyen jó lovag most, amikor Isten csatatérre állította, és harcoljon a jó türelemért, meghajtván a fejét alázatosan Isten édes akarata előtt. Nagyon bátorítsd őt a nevemben és az egész család nevében; valamennyien nagy részvéttel vagyunk iránta. Amikor Isten engedi, írni fogok neki egy levelet. Mondd neki, hogy mindent tegyen meg, hogy azonnal kiszabaduljon és ne törődjön azzal, hogy nem teljesült a szándéka. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Áldd meg a gyermekeket. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

Kelt május 8-án, Rómában.[3]

VII. (380). — PIETRO CANIGIANINAK FIRENZÉBE[1]

Isten szeretetének látása teszi az embert kitartóvá. Jó zarándokként kövesse a megfeszített Krisztust.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Atyám Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin, Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok neked az Ő drága vérében a vággyal,

3. 1379-ben.

1. Lásd a 96. levél 1. jegyzetét a 233. oldalon. A levél Rómában kelt, 1379 végén.

hogy a kitartás dicsőséges erényét láthassam benned, mert ez az az erény, amely koronát nyer. És mi módon kell élnünk ahhoz, hogy megszerezzük és megőrizzük ezt az erényt? Íme a mód ez.

Tudod, hogy minden erényt világossággal szereznek meg, és világosság nélkül egyet sem lehet megszerezni, hiszen minden erénynek szeretetből van élete, abból a szeretetből, ami szerelem. A lélek ugyanis a hit világosságával, amely az értelem szemében van, látja Isten iránta való kimondhatatlan szerelmét: látván ezt megismeri Isten kimondhatatlan jóságát és azt, hogy Isten szerette őt, mielőtt ő lett volna; ezért megfogan benne a szeretet, hiszen látja a világossággal, hogy Isten méltó a szeretetre, és ő tartozik és köteles szeretni Őt. Az ilyen szeretet magához köti és láncolja az összes többi erényt, oly módon, hogy egyiket sem lehet tökéletesen birtokolni az összes többi birtoklása nélkül. Világossággal fogjuk tehát megszerezni a kitartás e királyi erényét.

Ez a világosság őrzi és ez a világosság növeli a kitartást; sőt amennyire növekszik vagy csökken a világosság, annyira növekszik vagy csökken a kitartás, mert magával a ténnyel, hogy a lélek világosság nélkül van, együtt jár az, hogy kitartása sincs és hamarosan hátrafordítja a fejét. Valóban törekednünk kell tehát arra, hogy ezt a világosságot soha el ne vegye tőlünk az önszeretet felhője, azaz hogy ne szeressük érzéki módon se a világ dolgait és állásait, se önmagunkat. A szabad megfontolással ugyanis arra fordul az ember, amerre akar. Innen van az, hogy ha az értelem szemét az érzéki vágyóképesség mozgatja, akkor az értelem azokat a változékony dolgokat akarja látni és megismerni, melyek eltűnnek, mint a szél, és bennük akar gyönyörködni, mert vakok módján lát és nem tudja, hogy ezekben a dolgokban nincs tökéletes öröm és nyugalom, sőt annyi tökéletetlenség és nyugtalanság van bennük, hogy a lélek, aki rendetlenül szereti ezeket, elviselhetetlenné válik önmaga számára is. Ha azonban a rendezett érzület mozgatja az értelmet, akkor ez az igazság látására és megismerésére rendeli, az igazság pedig szilárddá és állhatatossá tesz; ezért a lélek átöleli és követi a megfeszített Krisztus tanítását, aki maga az igazság; benne teljes örömöt talál, ezért megveti önmagát, azaz a gonosz törvényt, amely mindig a lélek ellen lázad. És mivel megismerte az igazságot, gyűlöli azt, amit korábban szeretett, és szereti, amit korábban gyűlölt. Ily módon fut a bűntől és elkerüli, hiszen a mi bűnünk nem áll másból, mint hogy az ember azt gyűlöli, amit Krisztus szeret, és azt szereti, amit Ő gyűlölt. Ő annyira utálta a bűnt, hogy a saját testén akarta megbüntetni, sőt üllőt készített a testéből, hogy azon kalapálja ki gonoszságainkat. És annyira szerette az Atyát és a mi üdvösségünket, hogy a szentséges kereszt szégyenletes halálába rohant, hogy visszaadja az Atyának a dicsőséget és nekünk a kegyelem életét — amit Ádám bűne miatt elvesztettünk —, s hogy a jó és szent élet értékes legyen számunkra az örök életre.

Ezen az úton fogjuk megőrizni ezt az erényt: teljünk el gyalázatokkal, tartsuk hitványnak magunkat, legyünk kicsik az igaz alázatosság erénye által, ha nagyok akarunk lenni Isten színe előtt. Hagyjuk végre, hogy a halottak temessék a halottakat, mi pedig kövessük Krisztus, az édes Jézus életét, kitartván mindhalálig az igaz és királyi erényekben. Azt akarom, hogy figyelj erre, és ne halogasd az időt, hanem légy kitartó, mert a mi időnk annyira rövid, hogy többet nem tehetünk,

mint hogy kivetkőzünk ebből a haladó életből és a végső célunk felé fordulunk. Figyeld meg jól, hogy így van ez, és nincs senki, sem ifjú, sem öreg, sem gazdag, sem szegény, sem egészséges, sem beteg, sem úr, sem alattvaló, aki bízhatna és remélhetne abban, hogy a következő óra még az övé lesz. Nagyon ostoba lenne az, aki így tenne, hiszen nyilvánvalóan látjuk, hogy meghiúsul a remény, és akik azt hiszik, hogy biztonságban élnek, a következő pillanatban meghalnak.

Azt akarom tehát, hogy nézz időd rövidségére, annak érdekében, hogy szüntelenül növekedjék – előre haladjon és hátra ne forduljon – érzületed a szeretetben és a szent istenfélelemben. Sokkal rosszabb és nagyobb romlás a lélek és a test számára az, ha az ember akkor fordul hátra, miután már megkapta Istentől a megismerést és a jó akaratot, mintha ez előtt vétkezett volna, és nagyobb feddést érdemel ez Isten és az emberek színe előtt. Minden nap látjuk, hogy aki, úgy tűnik, nem ragaszkodott eléggé erényes életéhez, az soha többé nem tér vissza hozzá. Nem akarnám, ha az önmagad vagy a fiaid iránti szeretet miatt – amely az igazságosság látszatával jónak tünteti fel ezt előtted – visszatérnél a világi állapot nyomorult teendőihez. Tudom, nem kell sokat mondanom erről. Azt akarom, hogy figyelj az üdvösségedre a halhatatlan javak megismerésében és a mulandó javak lábbal tiprásában. Hagyd el a világ szolgáival való társalgást és az Isten szolgáival folytatott társalgásban gyönyörködj.

Vigyázz, vigyázz, ha kedves számodra a tulajdon lelked, sőt, ha jól akarsz élni a világban, hogy bele ne keveredj ebbe a bozótba. Tégy úgy, mint az igaz zarándok, mert úgy kell tennünk, hiszen valamennyien zarándokok és útonjárók vagyunk ebben az életben. A zarándok nem figyel másra, csak arra, hogy eljusson a céljába. Az útjára figyel és másra nem. És gondja van arra, hogy a bizonytalan utakat elkerülje és a biztonságos utakon járjon. Ha békés és kellemes helyekre talál, nem hagy fel miattuk a dolgával, hanem tovább megy. És ha háborúkkal és nehézségekkel találkozik, nem időzik és nem marad ott, hacsak nem látja, hogy károsodás, azaz útja és célja veszélyeztetése nélkül hasznára lehet másoknak, de különben nem, mert a jó zarándokot sem a béke, sem a háború nem akadályozhatja útján.

Azt akarom, te is így tégy. Föl tehát, zarándok, ébredj az álomból, mert most nem az alvás, hanem a virrasztás ideje van! Dobd a földre a világi gondokat és terheket, és vedd a kereszt botját annak érdekében, hogy védekezhess az ellenségek ellen, kikkel az úton találkozol. Szíved edényét töltsd meg a vérrel, ami a te erősséged, hogy fáradság idején meg ne hátrálj gyengeségből. Állítsd értelmed szeme elé Istent, aki célod és végállomásod, és fuss az erények éhségével és vágyával, mert ezzel a vággyal a célod után vágyakozol. Szükséges, hogy vágyódó érzülettel rohanj – Istent hordozván emlékezetedben –, mert mi mindig a halál végállomása felé rohanunk, és ezt semmi sem tudja megakadályozni. Akár alszunk, akár eszünk, akár beszélgetünk, mindig a halál felé rohanunk.

Úgy kell tennünk és úgy is fogunk tenni, hogy minden cselekedetünkben Isten álljon előttünk, mert akkor mindig az Ő szent félelmében fogunk élni. Így hosszú lesz és addig fog növekedni bennünk a kitartás, míg végül elnyerjük fáradalmaink gyümölcsét és a dicsőség koronáját, megpihenvén célunkban, az örök életben. Másként azonban nem. És ezért, más módot nem látva erre, mondtam, hogy arra vágyom, hogy a kitartás dicsőséges erényét láthassam benned, melyet a mondott

módon tudunk megszerezni, megőrizni és növelni. Azt akarom tehát, hogy nagy szorgalommal és serénységgel törekedj megszerezni, hogy teljesedjék benned Isten akarata és a lelkem vágya, mert úgy keresem üdvösségedet, mint a sajátomat. Isten édes és végtelen jóságáért remélem, meg fogja adni kegyelmét, hogy megtedd ezt. Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

VIII. (381). — A MONTEPULCIÁNÓI SZENT ÁGNES-KOLOSTOR PRIORÁJÁNAK ÉS NŐVÉREINEK[1]

A vér erejéről. Legyenek hálásak a kapott búcsúért. Imádkozzanak szüntelenül.

A megfeszített Jézus Krisztus és az édes Mária nevében!

Drága Anyám és Leányaim Krisztusban, az édes Jézusban! Én, Katalin Jézus Krisztus szolgáinak szolgálója és rabszolgája, írok nektek az Ő drága vérében a vággyal, hogy láthassam: belefulladtatok a feláldozott Bárány vérébe, amely vér megmutatja nekünk Teremtőnk kimondhatatlan szeretetét. Isten ugyanis csak azért ajándékozta nekünk az Igét, egyszülött Fiacskáját, hogy kivonjon minket az ördög szolgaságából és Fiacskája halálával elvegye a mi halálunkat és visszaadja nekünk a kegyelem életét. E vérben fogan meg bennetek a szeretet Isten dicsősége és a lelkek üdvössége iránt, azáltal, hogy követitek az alázatos Bárányt, aki az Atya dicsőségéért, a mi üdvösségünkért és az egész világ üdvösségéért annyi szenvedést, kínzást, gyötrelmet és sértegetést viselt el, végül pedig a kereszt szégyenletes halálát. E dicsőséges vérben erősek lesztek, türelmessé váltok és semmi sem fog felháborítani titeket, hiszen a hit világosságával megláttátok, hogy Isten nem akar mást, csak a mi megszentelésünket, és e célból ad és enged meg mindent, amit ebben az életben ad. Sőt a vágy miatt, hogy hasonlóvá formálódhassatok Jegyesetekhez, a megfeszített Krisztushoz, az édes Jézushoz, mindennek örülni fogtok: szorongatásnak éppúgy, mint vigasztalásnak, egészségnek éppúgy, mint betegségnek, hiszen a lélek, aki belefullad ebbe az édes vérbe, egészen elveszíti önmagát, és nem keresi sem az időt, sem a helyet a maga módján, hanem csak úgy, amint Isten akarja. Mindent köteles tisztelettel fogad, mert látja, hogy Teremtője mindent szeretetből ad. Semmi nem okoz neki fajdalmat, csak Isten megbántása és a lelkek kárhozata, de ez a fájdalom nem gyötri el és nem szárítja ki a lelket, mert a szeretet érzületében van megalapozva. Valóban meg kell tehát részegülnünk ettől a drága vértől a reá való szüntelen emlékezéssel, ha ennyi jó származik belőle. És én erre hívlak meg titeket.

1. Lásd a 26. levél 1. jegyzetét a 71. oldalon. A levél 1378 végén készült.

Örvendjetek és ujjongjatok, édes anyám és leányaim Krisztusban, mert most ismét nagy bőséggel részesültetek Krisztus vérében; a szentatya, VI. Orbán pápa ugyanis a bűnök és a büntetések elengedésével járó búcsút ajándékozott a halál végső órájára nekem és az egész ottani családnak, vagyis azoknak, akik még nem kapták meg; és ezenkívül bizonyos bűnbocsánatot is engedélyezett az ottani helynek, azt azonban még nem jelezte, mennyit és mikor. Ébredjetek, ébredjetek fel, drágáim, hogy édes hálaadással elismerjétek az isteni Jóság előtt a szeretet felbecsülhetetlen bőkezűségét. A megfeszített Krisztus szerelmére, vigyázzatok, nehogy hálátlanok legyetek! Fel kell kelnetek most minden hanyagságból, és serényen és éhesen kell gyakorolnotok magatokat a szent imádságban; és törekednetek kell arra, hogy megszerezzétek az igaz erényeket. Imádkozzatok szüntelenül sok virrasztással, könnyel és verítékkel Krisztus édes Menyasszonyának megújulásáért – hiszen oly nagy bajban látjuk, hogy nagyobban talán nem is láthatnánk –, és a szentatyáért, aki igaz, bátor és Isten dicsőségéért buzgólkodó ember. Sürgessétek Jegyeseteket, hogy árassza el a kegyelem világosságával, mellyel ő megszégyeníti a sötétséget, kigyomlálja a víciumokat és elülteti az erényeket. És értünk is imádkozzatok, hogy adja meg nekünk a kegyelmet, mellyel teljesíthetjük akaratát és életünket adhatjuk az Ő dicsőségéért és az Igazság szerelméért. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

IX. (382). — TÖREDÉK

...[1] nem fognak kiragadni senkit.

Válaszolok a levélre, amit nekem küldtél. Tudatom veled, hogy a huszonhárom karlinót, amint írtad, megkaptam; Isten fizessen meg az örök élettel a jótevőknek, akik, bizonyára a Szentlélek műveként, gondoskodtak a szükségben lévőkről. Megértettem, amit a halottról[2] írtál; hidd el, lesz valami gyümölcs. Úgy látom, ha az ottlévők, azaz Lisolo apát és a többiek semmiképp sem látják értelmét fáradozásuknak, amiről már írtunk, akkor visszatérhetnek belátásuk szerint atyánkhoz és testvéreinkhez.

A sziénai utadra vonatkozóan azt mondom, hogy két dologra ügyelj: az egyik, ha ott úgy tesznek...[3] a másik az, hogy ha úgy hiszed, atyádnak nem lesz hasznára, ha elmégy, ne menj el; és ha az említettek .....

.....

ha ügyvéd közvetítésével megteheted, tedd meg gyorsan. Ha azonban nem rendeződnek a dolgok, Lisolo apát beleegyezésével és engedélyével menj el magad. Jelezd érkezésedet Sziénába és juss el oda, amilyen gyorsan tudsz; és írj nekem, amint megígérted.

1. A levél eleje azonos a 192. levéllel. Lásd a 432. oldalon.
2. Talán Nápolyi Johannáról van szó, akihez VI. Orbán követeket küldött tárgyalni.
3. Hiányos szöveg.

Más leveleket is írtam neked, melyeket, úgy tűnik, nem kaptál meg: azokban válaszoltam mindenre, amire kellett. Tommasinónak[4] is írtam egy levelet arról, amiről értesítettél, és Franceschellónak is írtam jó hosszan: adja Isten, hogy megérkezzenek leveleim az Ő dicsőségére. Nem emlékszem, hogy még írnom kellene valamiről, vagy válaszolnom kellene valami szükséges dologra, ezért ha kell, írj, mert lehet, hogy nem kaptam meg azt a levelet, amelyről írod, hogy nem válaszoltam rá.

Bátorítsd Krisztusban, az édes Jézusban az érseket, az apátot, Tommasinót, Franceschellót és Seccolo úr feleségét; és mondj köszönetet nekik és a többi jótevőnek.

A nagymama[5] bátorít téged; és az egész család és a vak[6] neked ajánlja magát. Rajmund testvérről jó híreket kaptunk: jól van és erősen dolgozik a szent Egyházért. Ő a genovai provincia vikáriusa és hamarosan teológiai magiszter lesz. Sziénából az a hír jött, hogy engedélyt kaptak Belcaro átalakítására[7], ezért úgy tűnik, bizonyos segítség jöhet onnan munkánkhoz. Lakásunk a San Biagio mellett, a Campo di Fiore és a San Eustachio között van. Azt hiszem, Isten kegyelméből még Húsvét előtt visszatérek. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem! Készült 1379. december 4-én.

A sziénai Neri di Landocciónak, Tommasino házába, a nápolyi Sant'Aloba.

X. (383). — TÖREDÉK

...[1] táplálja bennünk a jámborságot.

Ezért kérlek és kényszerítelek benneteket a megfeszített Krisztus nevében, tegyetek meg mindent, amit lehet, hogy segítsetek e szükségben, amely éppúgy a miénk, mint a földi Krisztusé. Micsoda hálátlanság az, hogy miután megkapták a feloldozást és a jóakaratát, és mindent, amit kérni tudtak, most nem adnak mást, csak szavakat! Úgy tűnik, meg akarnak állni félúton szívük lanyhaságával és a szolgai félelemmel; és nem látjuk, mily nagy veszedelembe kerülünk, ha nem vagyunk atyánk mellett, különösen most, amikor a fejedelem érkezését várjuk.[2] Legyünk készek, az Isten szerelmére, ennek az igazságnak támogatására! Tanácskozzatok egymás között, majd keressétek fel az urakat és beszéljetek velük.

Biztos vagyok benne, hogy ha a saját szőlőtöknek jó munkásai lesztek, akkor a szent Egyház szőlejében is nagy serénységgel fogtok fáradozni az igazság szerel-

4. A levél végén említett címzett házigazdája Nápolyban.
5. Katalin édesanyját hívta a „család" nagymamának.
6. Az írnok, akinek Katalin a levelet diktálta, alázatosságból nevezi így magát.
7. Belcaro kastélyáról van szó, amit Katalin a pápa engedélyével kolostorrá alakított.

1. A levél eleje a 321. levéllel azonos. Lásd a 730–733. oldalon.
2. Durazzói Károlyról van szó, aki Nápolyi Johanna ellen elindulva megsarcolta az itáliai városokat.

méért; ha azonban rosszul dolgoztok önmagatokban, nem fogtok törődni a szent Egyház szőlejével sem, mint ahogy mind ez ideig bizonyítottátok. És ezért mondtam, hogy arra vágyom, hogy igaz kormányzóknak és munkásoknak láthassalak benneteket lelketek szőlőskertjében. Kérlek titeket, így tegyetek. Azzal fejezem be, hogy végezzetek külön könyörgéseket a szent Egyházért és VI. Orbán pápáért; és kérjétek az urakat, ne halogassák tovább kötelességük teljesítését. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg ... Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

XI. (384). — TÖREDÉK

...[1]Egyebet nem mondok.

Hanem egy dologra még kérlek és kényszerítelek a megfeszített Krisztus nevében: menj el Firenzébe és mondd meg a barátaidnak és azoknak, akik megtehetik, hogy segítsenek atyjuknak és teljesítsék, amit megígértek; és ne legyenek annyira hálátlanok a kegyelmekért, melyeket Istentől és Őszentségétől kaptak.

Tudod jól, hogy a hálátlanság kiszárítja a jámborság forrását. És ők mennyit kaptak! Az elkövetett bántásokért miben részesültek, büntetésben? Nem, hanem kegyelemben. Ha ezt nem ismerik el, a legfőbb Bírótól fogják elvenni büntetésüket, ami összehasonlíthatatlanul keményebb lesz, mint az emberi fenyítés. És ezért sürgetve kérd őket, teljesítsék kötelességüket és ne hagyják, hogy a megtestesült ördög, az ellenpápa hízelgései léprecsalják őket.

Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

XII. (385). — TÖREDÉK

...[1] Nem akarlak több beszéddel terhelni.

Az ifjú, aki e levelet viszi, azt mondta nekem, hogy Húsvét előtt meg kell érkeznetek. Most Vilmos[2] testvér leveléből látom, hogy egyiktek sem jön. Erre a levélre nincs szándékomban válaszolni, de veled és Vilmos testvérrel történjék Isten akarata szerint. Már nem vártam, hogy eljön, de arra sem számítottam, hogy ily nagy együgyűséggel és a szent engedelmesség iránt ily nagy tiszteletlenséggel válaszol.

1. A levél eleje a 322. levéllel azonos. Lásd a 733–735. oldalon.

---

1. A levél eleje a 328. levéllel azonos. Lásd a 740–742. oldalon.
2. Angliai Vilmosról van szó. Lásd a 64. levél 1. jegyezetét.

Ajánlj engem neki és a többieknek. Kérlek téged és őt is, ha oka voltam a botránkozástoknak és szenvedésteknek, bocsássatok meg nekem. Megvallom, hogy én, tudatlan és hibákkal teljes, oka vagyok az egész világ botránkozásának. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

XIII. (386). — TÖREDÉK

...[1] Egyebet nem mondok. Kérlek, a helyeden, ott, ahol vagy, figyelj a lelkek üdvösségére. Azért mondom ezt, mert sokan élnek ott a legnagyobb eretnekségben. Az Isten szerelmére kérlek, legyen szemed ezeken a bárányokon minden szolgai félelem nélkül, nehogy a pokolbéli farkas felfalja őket. Bocsásd meg hanyagságomat, tudatlanságomat és vakmerőségemet, hogy szavaimmal annyira megterheltelek. Alázatosan ajánlom magamat. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

XIV. (387). — TÖREDÉK

...[1] a nagy szükség miatt, melyben most látjuk.

Az Ő akaratából írom tehát, hogy mindegyiktek imádkozza el naponta a bűnbánati zsoltárokat a litániával együtt mindaddig, amíg e szorongatás tart. Nagyon imádkozzatok a szent Egyházért és őérte, hogy Isten adjon neki igaz világosságot és megismerést, valamint erősséget ellenségei ellen. Most azért én azt mondom nektek, ne csak a nyelvvel mondjátok az imádságot, hanem a szívvel és a legnagyobb vággyal is. Gyűljetek egybe a dicsőséges szűz, Ágnes előtt, aki anyja sok tudatlan leánynak, hogy Isten és ő adjon orvosságot tudatlanságtokra és ridegségtekre annak érdekében, hogy az igaz és királyi erények összes virágait bennetek láthassam; azaz láthassam, hogy követitek a legfőbb és örök virág, az édes és szerelmes Ige tanítását. Fojtsátok bele magatokat drága vérébe. Én pedig kérem Őt, egészen töltsön be titeket édes és örök áldásával. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

1. A levél eleje a 334. levéllel azonos. Lásd a 752–754. oldalon.

1. A levél eleje a 336. levéllel azonos. Lásd a 759–760. oldalon.

XV. (388). — TÖREDÉK

. . .[1] virraszt érted az Ő színe előtt.

Imáimba ajánlod a Rendünket és én is imáidba ajánlom, mert hallván, hogyan állnak a dolgok, meghasad a szívem. A mi provinciánk általában engedelmességet mutat VI. Orbán pápa és Rendünk vikáriusa felé, akiről azt mondom, nagyon jól és okosan jár el, úgy, ahogy a mai idők megkívánják. Hűséges a Rendhez és szembeszáll azokkal, akik gonoszul ellentmondanak az igazságnak. És aki az ellenkezőjét mondja, annak csekély ismeretem szerint azt mondom, hogy nincs igazság a szájában. Szentséges atyánk teljhatalmat bízott rá, hogy feloldozhasson a provinciában mindenkit, aki fellázadt az igazság ellen. Most nem az alvás ideje van, hanem nagy serénységgel kell kérnünk édes Spanyolunkat,[2] hogy ne aludjék a Rendje fölött, mert ez a Rend mindig a hit felmagasztalója volt, most pedig beszennyezte azt.[3] Ezt mindhalálig fájlalom. Nem tudok mást tenni, mint hogy gyötrelemben és könnyek között fejezem be életem.

Arra vonatkozóan, hogy az Antikrisztus[4] . . . . . hogy a halál eljöjjön hozzád.

Tudd meg, nem lennék itt, ha biztonságban utazhattam volna, de se szárazföldön, se tengeren nem volt mód arra, hogy szabadon eljussak Nápolyba. Könyörögj Istenhez és Máriához, hogy az történjék ebben a dologban, ami az Ő dicsőségükre szolgál. Bertalan testvér, Máté testvér és mások készek arra, hogy erőt véve gyengeségükön, megtegyék azt, ami Isten dicsőségére a Szent Egyház javáért szükséges. Ők is, a többiek is neked ajánlják magukat. A nagymama[5] áldását küldi. Én pedig áldásodat kérem és kérlek bocsásd meg azt, amivel nem voltam Isten dicsőségére és kellő tisztelettel irántad. A szeretet mentsen ki érte.

Egyebet nem mondok. Maradj meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

XVI. (389). — TÖREDÉK

. . .[1] eljussak az örök életre.

Micsoda dolog az, hogy akik oly törvényesen megválasztották a földi Krisztust, VI. Orbán pápát, azok most, azt látjuk, önszeretetük és nyomorult életük miatt

1. Lásd a 344. levél elejét a 781. oldalon.
2. Azaz Szent Domonkost.
3. Míg az itáliai provinciák hűségesek maradtak VI. Orbán pápához, maga a rendfőnök, Toulouse-i Illés és a francia provinciák az ellenpápához csatlakoztak.
4. Lásd a 344. levelet.
5. Katalin édesanyját hívta így a „család".

1. A levél eleje azonos a 356. levéllel. Lásd a 819–821. oldalon.

azt mondják, nincs pápa! Vigyázzatok, drága nővéreim, nehogy beleessetek e nagy tudatlanságba és vakságba! Ne higgyetek ezeknek a gonosz és rosszakaratú embereknek – akik nem méltók arra, hogy embereknek hívják őket, mert inkább megtestesült ördögök-, hanem legyetek szilárdak és állhatatosak, és ne kövessétek a női természetet, amely úgy forog, mint felevél a szélben, hanem férfiasan és állhatatosan valljátok és tartsátok, amint ez is az igazság, hogy VI. Orbán pápa valóban pápa, Krisztus helyettese a földön. És ha az ellenkezőjét tartanátok, Istentől elvetettek lennétek, elszakadnátok az igazságtól, és a hazugságot és az ördögöt követnétek, aki a hazugság atyja.

Nagyon vágyom arra, hogy veletek legyek, mert miután Róbert testvér beszélt rólatok és jóságosan nekem, nyomorultnak és hibákkal teljesnek ajánlott titeket, szeretet ébredt bennem irántatok. Ez is indított arra, hogy írjak nektek néhány dolgot érintve, hogy ne tétovázzon elmétek, hanem tartsátok szilárdan ezt az igazságot. Isten talán beteljesíti vágyunkat és találkozunk. Akkor majd bővebben és hosszabban beszélhetünk erről. Most legyen elég annyi, hogy a szent Egyház dicsőséges keblén táplálkozzatok, s miként a levél elején is mondtam, arra vágyom, hogy láthassalak titeket; és ha meg akarjátok ízlelni az isteni édesség tejét, az égi Krisztus tüzes szeretetét, akkor tartanotok kell, hogy VI. Orbán pápa valóban a földi Krisztus, legfőbb és igaz főpap, és amíg ő életben van, addig nincs más pápa; aki pedig az ellenkezőjét tartaná, az a kárhozat állapotában él, mert a szent Egyház és a földi Krisztust megillető engedelmesség ellen lázad. Egyebet nem mondok. Maradjatok meg Isten szent és édes szeretetében. Édes Jézus! Jézusom, Szerelmem!

SZENT KATALIN ÉLETÉNEK KRONOLÓGIÁJA

1347. márc. 25:	Sziénában megszületett Benincasa Katalin és ikertestvére, Giovanna.
1353:	Katalin első látomása.
1354:	Szüzességi fogadalmat tett.
1363:	Megkapta a Bűnbánó Nővérek ruháját, miután győzelmet aratott családja sok ellenkezésén. Három évre visszavonult a cellájába.
1366–67:	Krisztus misztikusan eljegyezte Katalint.
1368:	Katalin körül kialakult a „családja".
1370 júl. 17–aug. 18:	között Katalin lelkében nagy változás ment végbe, melynek végén misztikus halált élt át. Ezután kezdte aktív életét.
1372:	Itália békéje érdekében Katalin tárgyalt d'Estaing bíborossal. Bernabo Visconti békülni akart, s ehhez Katalin segítségét kérte.
1373:	XI. Gergely meghirdette a keresztes háborút, és üzenettel fordult Katalinhoz is.
1374:	Firenzében, a Santa Maria Novella templomban ötszáz domonkos testvér jelenlétében kivizsgálták Katalin életét és tanítását. Kifogástalannak találták, és Capuai Rajmundot jelölték ki gyóntatójául. A nyár folyamán nagy pestisjárvány volt Sziénában. Katalin a betegápolásnak szentelte magát. Csodálatos gyógyításokat vitt végbe.
1375:	Katalin Pízába ment. Első levele XI. Gergely pápának. A firenzei köztársaság fellázadt az avignoni udvar ellen. Katalin a toszkán városok békéje ügyében fáradozott. Pízából Luccába ment és sikeres tárgyalásokat folytatott a város vezetőivel.
1376:	A pápa kiközösítette Firenzét. A firenzei magisztrátus Katalint küldte követnek Avignonba, ahová június 18-án meg is érkezett. A firenzeiek békéje mellett Katalin az Egyház belső reformját, a pápa visszatérését Rómába és a keresztes háborút szorgalmazta.

szept. 13:	XI. Gergely elindult Rómába. Katalin Genováig a közelében volt.
dec. 8:	Katalin Genován keresztül Pízába érkezett.
1377. január 17:	XI. Gergely pápa visszaérkezett Rómába, s ezzel lezárult a pápák babiloni fogsága. Katalin hazatért Sziénába. A pápánál közbenjárt azért, hogy legyen elnéző Sziénával szemben, mivel a város Firenze pártjára állt a pápa ellen. Kérte, hogy Talamone kikötője újra Sziénáé lehessen. A sziénai köztársaság Katalinnak ajándékozta a Belcaro-kastélyt, amelyben megalapította a Santa Maria degli Angeli kolostort.
1378:	Az első hónapokban Katalin békét közvetített a firenzeiek és a pápa között. A pápa parancsára Firenzébe ment.
márc. 27:	XI. Gergely pápa meghalt
ápr. 7/8:	VI. Orbán pápa választása.
június 22:	Firenzében kitört a Compi-fölkelés.
július 28:	Tivoliban békét kötöttek a pápával.
szept. 20:	Megválasztották VII. Kelement, s ezzel kezdetét vette a nyugati egyházszakadás.
október:	Elkészült a Dialógus.
1378. november:	(ádvent első vasárnapján) Katalin VI. Orbán hívására Rómába érkezett.
dec. 15:	Rajmund búcsút vett Katalintól, és követségbe indult V. Károly francia királyhoz.
1379 folyamán:	Katalin a törvényesen megválasztott VI. Orbán elismertetéséért küzdött.
1380. ápr. 29:	Katalin Rómában, vasárnapi napon, a tercia idején meghalt.
május 12:	Rajmundot Bolognában megválasztották a domonkos rend generálisává.
1385 őszén:	Rajmund hozzáfogott a Legenda maior írásához.
1395. dec. 23:	Velencében Rajmund befejezte a Legendát.
1399. okt. 5:	Rajmund Nürnbergben meghalt.
1411–16:	A castellói püspök Velencében kivizsgálta Katalin ügyét.
1415:	Véget ért a nyugati egyházszakadás.
1461. június 29:	II. Pius pápa szentté avatta Katalint.
1970. október 4:	VI. Pál pápa egyházdoktorrá nyilvánította Sziénai Szent Katalint.

A kronológiát Adrian Schenker: Das Leben der Heiligen Katharina von Siena. Düsseldorf 1965, és P. Giuseppe Pizzoni: Il messaggio di Santa Caterina da Siena dottore della Chiesa. Roma 1970. XLIII–XLV. o. alapján állítottuk össze.

BIBLIOGRÁFIA

1. Olasz teljes kiadások

Epistole utili et devote de la beata e seraphica vergine sancta Caterina, ecc. Giovanni Jacomo Fontanesi kiadása. Bologna 1492.

Epistole devotissime de sancta Catharina da Siena, raccolte da Bartolomeo da Alzano da Bergamo. Venezia 1500.

Epistole et orationi della seraphica vergine sancta Caterina da Siena. Federico Toresano kiadása. Venezia 1548.

Ugyanezzel a címmel Domenico Farri kiadása. Venezia 1584.

L'opere di S. Caterina da Siena I–IV. Kiadta Girolamo Gigli. Siena–Lucca 1707–1721. II. kötet: *L'Epistole della serafica vergine S. Caterina da Siena, scritte da Lei a Pontefici, Cardinali, Prelati ed altre persone ecclesiastiche.* Lucca 1721. III. kötet: *L'Epistole della serafica vergine S. Caterina scritte da Lei a Re, Regine, Republiche, Principi e diverse persone secolari.* Siena 1713.

Epistole della serafica vergine santa Caterina da Siena. Kiadta P. Federico Burlamacchi SJ. Milano 1843. Pirotta e C.: *Biblioteca Ecclesiastica* c. sorozatában.

Le lettere di S. Caterina da Siena I–IV. Kiadta Niccolò Tommaseo. Firenze 1860. (Kronológiai sorrendben, új jegyezetekkel közli Gigli változatlan szövegét.)

Le lettere di S. Caterina da Siena... con note di N. Tommaseo. I–VI. Kiadta Piero Misciatelli. Siena 1913–1922 és Firenze 1939–1940. (Tommaseo kiadásának változatlan megismétlése, néhány kiegészítéssel a VI. kötetben.)

Le lettere di S. Caterina da Siena I–V. Kiadta Lodovico Ferretti OP. Siena 1918–1930. (Tommaseo szövegét közli saját teológiai jegyzetekkel.)

L'Epistolario di S. Caterina da Siena. I. Kiadta Eugenio Dupré-Theseider. Róma 1940. (A kötet 88 levelet tartalmaz, új kronológiai sorrendben, kritikai szöveggel. Három további kötet még megjelenésre vár.)

Epistolario di Santa Caterina da Siena. Kiadta D. Umberto Meattini. Róma [1]1966,[2]1972,[3]1979. (Tommaseo szövegét közli. A leveleket címzettek szerint csoportosítja, de megadja a Tommaseo óta hagyományos sorszámot is.)

2. Fordítások

a) Franciául

Cartier, Etienne: *Lettres de S. Catherine de Sienne I–III.* Paris 1858. (Az összes levelet tartalmazza.)
Michel, P.–H.: *Les plus belles lettres de S. Catherine de Sienne.* Paris 1927. (Válogatás a levelekből a Dialogus szemelvényeivel együtt.)
Guiges, L.–P.: *Le livre des dialogues, suivi de lettres.* Paris 1953.

b) Németül, csak válogatott levelek

Reumont, Alfred von: *Briefe heiliger und gottesfürchtiger Italiener.* Freiburg i.Br. 1877.
Kolb, Annette: *Die Briefe der hl. Katharina von Siena.* Berlin, 1919.
Maresch, Maria: *Briefe der hl. Katharina von Siena.* Oldenburg 1931.
Käppeli, Thomas OP: *Katharina von Siena, politische Briefe.* Einsiedeln-Köln 1944.

A LEVELEK CÍMZETTEK SZERINTI CSOPORTOSÍTÁSA[1]

PÁPÁKNAK
1. XI. Gergelynek: 185, 196, 206, 209, 218, 229, 231, 233, 238, 239, 252, 255, 270, 285.
2. VI. Orbánnak: 291, 302, 305, 306, 346, 351, 364, 370, 371.

BÍBOROSOKNAK
1. Péter, ostiai bíborosnak 7, 11.
2. Luna Péter bíborosnak 284, 293.
3. Giacomo degli Orsini bíborosnak 101, 223.
4. Három itáliai bíborosnak 310.
5. Péter, portói bíborosnak 177.
6. A páduai Bonaventura bíborosnak 334.

ÉRSEKEKNEK, PÜSPÖKÖKNEK ÉS PRELÁTUSOKNAK
1. Otranto érsekének 183.
2. Píza érsekének 243.
3. Angelo da Ricasoli, firenzei püspöknek 88, 136, 242.
4. Castello választott püspökének 341.
5. Egy magasrangú főpapnak 16.
6. Az Apostoli Nuncius Apátnak 109.
7. Osimói Miklósnak 181, 282.

KIRÁLYOKNAK ÉS KIRÁLYNŐKNEK
1. Nápoly királynőjének, Johannának 133, 138, 143, 312, 317, 348, 362.
2. Békés Károlynak 372.
3. A francia királynak 235, 350.
4. Magyarország királyának 357.
5. Magyarország királynéjának, azaz a király anyjának 145.
6. Anjou hercegnek 237.

ZSOLDOSVEZÉREKNEK
1. János úrnak, az éhség idején alakult csapat fejének és vezérének 140.
2. Alviánói Tamásnak 191, 259.
3. A firenzei Conte di Contének 83.

1. A Meattini (Róma 1979) kiadás alapján.

4. Balbianói Alberico grófnak 347.
5. Conténak, Agnes asszony fiának és társainak Firenzébe 257.

VÁROSOK VEZETŐINEK

1. A Sziéna városát védő Uraknak 121, 123, 311, 367.
2. Lucca város Véneinek 168.
3. Firenze urainak 207, 230, 337, 377.
4. A perugiai nép Elöljáróinak és Közösségének 339.
5. A Véneknek, a Konzuloknak és a Zászlósuraknak Bolognába 268.
6. A Zászlósuraknak és a Római Köztársaság négy derék őrzőjének 349.
7. Nicolaccio di Caterino Petroninak Sziénába 19.
8. Pietro del Monte őrgrófnak Sziénába 135, 148, 170, 180.
9. Cavalcabuoi András szenátornak Sziénába 338.
10. A Belforte családból való Benuccio di Pierónak és Bernardo di Misser Ubertónak Volterrába 103.
11. Pietro Gambacorti úrnak Pízába 149.
12. Niccolo Soderininek Firenzébe 131, 171, 297.
13. Pietro Canigianinak Firenzébe 96, 380.
14. A firenzei Pietro di Tomasso de'Bardinak 85.
15. Buonacorso di Lapónak Firenzébe 234.
16. Pietrónak, Jacomo Attacusi de'Tolemei úr fiának Sziénába 254.
17. A folignói Trincio de'Trinci úrnak és a testvérének, Corradónak 253.
18. Bartolomeo della Pace úrnak 374.
19. Bernabo Viscontinak, Milánó urának 28.
20. Fondi grófjának 313.
21. Agnolino grófnak, a sziénai Giovanni d'Agnolino Salimbeni fiának 114.
22. Gabriele di Davino Piccolomininek 128.
23. Nigi di Doccio Arzocchinak 216.
24. Leonardo Frescobaldinak Firenzébe 359.
25. A firenzei Ipolito degli Ubertininek 130.
26. Vanninak és Francescónak, Niccolo de'Buonconti fiainak Pízába 157.

ARISZTOKRATA HÖLGYEKNEK

1. Mitarella asszonynak, Vico da Mogliano szenátor hitvesének 31.
2. Benedetta asszonynak, a volterrai Belforti Bocchino úr özvegyének Firenzébe 68.
3. Biancina asszonynak, Giovanni d'Agnolino Salimbeni özvegyének 111.
4. Iza asszonynak, Giovanni d'Agnolino Salimbeni leányának 115.
5. Benedetta grófnőnek, a sziénai Giovanni d'Agnolino Salimbeni leányának 112, 113.
6. Jacoma asszonynak, a folignói Trinci úr özvegyének 264.
7. Stricca asszonynak, Cione di Sandro de'Salimbeni hitvesének 110.
8. Pantasilea asszonynak, Ranuccio da Farnese hitvesének 116.
9. Rabe asszonynak, Francesco de'Tolomei hitvesének 120.
10. Bartolomea asszonynak, Andrea Mei hitvesének Sziénába 71.

11. Lodovica di Granello asszonynak 304.
12. Niera asszonynak, Gherardo Gambacorti hitvesének Pízába 155, 224.
13. Tora asszonynak, Pietro Gambacorti úr leányának Pízába 194, 262.
14. Nella asszonynak, a pízai Niccolo Buonconti hitvesének 151, 161, 167.
15. Catarinának, Orsolyának és más pízai asszonyoknak 153.
16. Costanza asszonynak, Niccolo Soderini hitvesének Firenzébe 314.
17. Laudomia asszonynak, a firenzei Carlo delli Strozzi hitvesének 90.
18. Bernabo Visconti hitvesének 29.
19. Milétói és Terra Novai Giovanna grófnőnek Nápolyba 345.
20. Orietta Scotta asszonynak Genovába 355.
21. Larielle úrnőnek, a nápolyi Caraccio Cieccolo úr hitvesének 352.
22. Catella, Plenulának nevezett Cecia és Catarina Dentice asszonyoknak Nápolyba 353.
23. Krisztus szolgálóleányának, Pantella asszonynak, aki Nápolyba ment férjhez 354.
24. Egy a királynőnél befolyásos nápolyi asszonynak 361.

MŰVÉSZEKNEK

1. Salvi di Misser Pietro, sziénai aranyművesnek 122.
2. Andrea Vanni, festőnek 358, 363, 366.
3. Neri di Landoccio de' Pagliaresinek 42, 46, 99, 106, 178, 186, 192, 212, 228, 269, 281.

JOGÁSZOKNAK ÉS ORVOSOKNAK

1. Montalcinói Francesco úrnak, a világi jog tudósának 5.
2. Cristofano di Gano Guidini úrnak 43.
3. Antonio di Ciolo úrnak 44.
4. A bolognai Lorenzo del Pino úrnak, az egyházjog tudósának 193.
5. Ristoro di Pietro Canigianinak Firenzébe 258, 266, 279, 299, 301.
6. A nagytehetségű Capuai Rajnaldnak, Isten misztériumai és a Szentírás kutatójának Nápolyba 343.
7. Jakab mesternek, aki orvos volt Ascianóban 202.
8. Francesco mesternek, Sziéna híres orvosának 244.

CSALÁDTAGOKNAK ÉS ROKONOKNAK

1. Édesanyjának, Lapa asszonynak 1, 6, 117, 240.
2. Benincasanak, a testvérének 10, 18, 20.
3. Három bátyjának Firenzébe 14.
4. Az unokahúgának, Nannának, Benincasa leánykájának Firenzébe 23.
5. Unokahúgának, Eugénia nővérnek a montepulcianói Szent Ágnes kolostorba 26.
6. Caterina di Scetto domonkos rendi mantellátának 50.
7. Della Fonte Tamás domonkos testvérnek 25, 41, 98, 139, 283.

TANÍTVÁNYOKNAK

1. Sano di Macónak 62, 69, 142, 147, 232, 294, 303, 318.
2. Francesco di Vanni Malavoltinak 45.
3. A sziénai Pietro di Giovanni Venturénak 47, 332.
4. Matteo di Giovanni Colombininek Sziénába 48.
5. Stefano di Corrado Maconinak 195, 205, 222, 298, 319, 320, 324, 329, 365, 368, 369.
6. Giovanna di Corrado asszonynak 241, 247.
7. Alexiának 49, 119, 271, 277, 286.
8. Cecca asszonynak, 126
9. Pazza Giovanna asszonynak 87.

SZENT DOMONKOS BŰNBÁNÓ NŐVÉREINEK (MANTELLÁTÁKNAK)

1. Nera asszonynak, a Szent Domonkos mantellátái perjelnőjének 125.
2. Francesca di Francesco di Tolomeinak 81.
3. Giovanna di Capo asszonynak és Francescának Sziénába 108.
4. Giovanna asszonynak és a többi leányának Sziénába 132.
5. Catarina dello Spedaluccio asszonynak és Giovanna di Capónak 118, 214.
6. Ágnes asszonynak, Orso Malavolti úr özvegyének 38, 53, 61.
7. Lelki leányainak 40.
8. A sziénai Pavola nővérnek 97, 144.
9. Kolomba asszonynak Luccába 166.
10. Orvietói Daniellának 65, 213, 308, 316.

APÁCÁKNAK

1. Costanzának, a Sziéna melletti Santo Abundo-kolostorba 73.
2. Maddalena nővérnek, Alexia leányának a Sziéna melletti Santa Bonda-kolostorba 220.
3. A Lignaia melletti hegyen levő Szent Péter-kolostor apátnőjének és nővéreinek Firenzébe 79.
4. Bartalomea della Seta nővérnek a pízai Santo Stefano-kolostorba 182, 188, 221.
5. A sziénai Szent Márta-kolostor apátnőjének és Niccolosa nővérnek 30.
6. A montepulciánói Szent Ágnes-kolostor szerzetesnővérének 54.
7. Cristofora nővérnek a montepulciánói Szent Ágnes-kolostor főnöknőjének 58.
8. A montepulciánói Szent Ágnes-kolostor priorájának és nővéreinek 336, 381.
9. A firenzei San Gaggio-kolostornak és a Sansovino hegyén álló kolostor apátnőjének és noviciáinak 75.
10. A firenzei Santa Maria delli Scalzi-kolostor apátnőjének 86.
11. Egy női kolostornak 175.
12. Bologna egyik kolostorának 215.
13. A Santa Maria delle Virgini priorájának és nővéreinek, valamint a San Giorgio priorájának és nővéreinek Perugiába 217.

SZERZETESEKNEK

1. Capuai Rajmund domonkos rendi testvérnek 100, 102, 104, 211, 219, 226, 267, 272, 273, 275, 280, 295, 330, 333, 344, 373.
2. Dominici Bertalan domonkos testvérnek 70, 105, 127, 129, 146, 198, 200, 204, 208.
3. Cortonai Simon domonkos rendi testvérnek 56.
4. A sziénai d'Antonio Tamás domonkos rendi testvérnek 127, 325.
5. Montalcinói Miklós domonkos rendi szerzetesnek 74.
6. Tolomei Máté domonkos testvérnek 94, 169.
7. Ranieri testvérnek, a pízai Szent Katalin domonkos zárda szerzetesének 159.
8. A pízai Lazzarino minorita testvérnek 225.
9. Egy genovai ferences harmadrendi testvérnek 245.
10. Az ágostonos remeték rendjéből való III. János mesternek 80, 219.
11. Angliai Vilmos ágostonos remete testvérnek 64, 66, 77, 227, 292, 326.
12. Nizzai Antal ágostonos remetének 17, 328.
13. Massai Félix ágostonos remetének 51.
14. Sziénai Jeromos ágostonos remetének 52.
15. Niccolo Povero di Romagna remetének 78.
16. A pízai Campo Santón remetéskedő Bertalannak és Jakabnak 134.
17. Luccai András, Baldo és Lando testvéreknek, Isten szolgáinak Spoletóba, amikor a Szentatya hívta őket 327.
18. Justus testvérnek, a montolivetói priornak 8.
19. A sziénai területen fekvő Monte Oliveto főapátjának 33.
20. A Sziéna melletti olivetánus testvérek priorjának 34.
21. Niccolo di Ghida, Giovanni Zerri és Niccolo di Jacomo di Vannuzzo olivetánus szerzeteseknek 35.
22. Niccolo di Ghida olivetánus testvérnek 37.
23. Giovanni di Bindo di Duccio olivetánus testvérnek 76.
24. Niccolo de'Frati olivetánus testvérnek 172.
25. A Szűz Máriáról nevezett Monte Oliveto szerzet néhány noviciusának 36.
26. Filippo di Vannucio és Niccolo di Piero olivetánus testvéreknek 84.
27. Paduai Jacomo testvérnek a firenzei Monte Oliveto zárda priorjának 32.
28. A perugiai olivetánus konvent néhány noviciusának 203.
29. Niccolo di Nanni olivetánus szerzetesnek, valamint Giovanni di Viva fiának, Pietrónak, karthauzi szerzetesnek a Sziéna melletti maggianói kolostorba 287.
30. Don Jacomo karthauzi szerzetesnek 39.
31. Főtisztelendő Vilmos testvérnek, a karthauziak generális priorjának 55.
32. A Bolognából való Don Giovanni de'Sabbatini karthauzi szerzetesnek 141, 187.
33. Gorgona karthauzi priorjának Pízába 323.
34. Francesco Tebaldi testvérnek a Gorgona szigetén levő karthauzi kolostorba 150, 154.
35. Don Giovanni karthauzi szerzetesnek Rómába 201.
36. A milánói Don Pietro karthauzi szerzetesnek 315, 331.
37. Cristofano karthauzi szerzetesnek 335.

38. A Genova közelében fekvő Cervaia kolostor priorjának 246.
39. A cervaiai szerzeteseknek, valamint Giovanni di Bindo, Niccolo di Ghida és más fiainak a Sziéna melletti olivetánus kolostorba 189.
40. Don Martinónak, a vallumbrosai szerzetesrend passignanói apátjának 22, 27.
41. A vallumbrosai rendház szerezeteseinek Passignanóba 67.
42. Don Giovanni delle Celle vallumbrosai szerzetesnek 296, 322.
43. A Sant' Antimo-kolostor apátjának 12, 250.
44. Egy bebörtönzött karthauzi szerzetesnek 4.
45. Egy testvérnek, aki kilépett a Rendből 173.

VILÁGI PAPOKNAK

1. Andrea de'Vitroni papnak 2.
2. Casole prépostjának és Giacomo di Manzinak Casoléba 3.
3. Biringhieri degli Arzocchinak, Asciano plébánosának 24.
4. Péter úrnak, semignanói papnak 59.
6. Nino papnak Pízába 158.
7. Niccolo di Vezzano bolognai kanonoknak 199.
8. N. Marianónak, az Irgalmasságról nevezett Társulat tagjának Monticchiellóba 261.
9. Nápolyi Róbertnak 342.
10. Egy spirituálisnak Firenzébe 92.

VILÁGI HÍVEKBŐL ÁLLÓ TÁRSULATOK TAGJAINAK

1. A Szűz Mária Társasága priorjának és tagjainak 184, 321.
2. M. Miklósnak, a toszkániai tartomány priorjának 256.
3. Luiginak, a sziénai Luigi Gallerani úr fiának Ascianóba 107.
4. Máté mesternek, a Sziénai Casa della Misericordia kórház rektorának 57, 63, 124, 137, 210.
5. Azoknak a firenzei ifjaknak, akik Don Giovanni lelki gyermekei voltak 95.
6. Linaiuolo Romanónak, a Compagnia del Bigallo tagjának Firenzébe 72.

KERESKEDŐKNEK ÉS MESTEREMBEREKNEK

1. Usimbardi Bertalannak és Francesco di Pipinónak Firenzébe 89, 248, 379.
2. Francesco di Pipino Sartónak 176, 289, 378.
3. Francesco di Pipino Sartónak és a felségének, Ágnes asszonynak 179, 190,249, 265, 274, 290.
4. Usimbardi Bertalannak és hitvesének, Orsolya asszonynak, valamint Francesco di Pipino Sartónak és hitvesének, Ágnes asszonynak 236, 248.
5. Marco Bindi kereskedőnek 13.
6. A zsidó Consigliónak 15.
7. Giovanni Perotti tímárnak Luccába 156.
8. Giovanni Perotti luccai tímárnak és hitvesének, Lippa asszonynak 160.

EGYÉB CÍMZETTEKNEK

1. Ágnes asszonynak, Francesco di Pipino Sarto hitvesének 91, 174, 251, 288, 300.
2. Orsa asszonynak, Usimbardi Bertalan hitvesének és Ágnes asszonynak, Francesco di Pipino Sarto hitvesének Firenzébe 93.
3. Három firenzei hölgynek 82.
4. Franceschina asszonynak és Catarina asszonynak, és még két barátnőjének Luccába 162.
5. Franceschina asszonynak Luccába 163.
6. Mellina asszonynak, Bartalomeo Balbani hitvesének Luccába 164.
7. Bartolomea asszonynak, a luccai Salvatico özvegyének 165.
8. A luccai Giovanni Trentának és hitvesének, Giovanna asszonynak 152.
9. Három vallásos nápolyi asszonynak 356.
10. Peronellának, Masello Pepe leányának Nápolyba 360.
11. Egy zúgolódó asszonynak 307.
12. Egy ismeretlen nevű asszonynak 9.
13. Egy bűnös nőnek Perugiába a testvére kérésére 276.
14. Egy férfinak, akinek elhallgatja a nevét 21.
15. Egy ismeretlen nevű családapának 60.
16. A foglyoknak Nagycsütörtökön Sziénába 260.
17. Az orvietói Matteo di Tomucciónak 197.
18. Isten nagy szolgálójának, Montagna asszonynak Capitonába 263.
20. Bartolomea di Domenico asszonynak Rómába 278.
21. Pármai Jánosnak Rómába 309.
22. Toscanellai Ágnes asszonynak, Isten nagyon szigorú vezeklésben élő szolgálójának 340.
23. Címzés nélkül 375, 376.

ISBN 963 360 208 4
963 360 237 8

KIADÁSÉRT FELEL: DR. ÁKOS GÉZA IGAZGATÓ
SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
BUDAPEST, KOSSUTH L. U. 1.
1053
84/1617 FRANKLIN NYOMDA BUDAPEST,
FELELŐS VEZETŐ: MÁTYÁS MIKLÓS IGAZGATÓ

„Katalin, ez az angyali szűz minden emberi elképzelést meghaladó módon megmutatta és feltárta előttünk az isteni bölcsességet, már amennyire az emberi értelem számára egyáltalán feltárható. Ha valaki leveleit olvassa – mert majdnem az egész világgal levelezett –, elámulhat a stílusán és a lelkek számára annyira hasznos és mélyértelmű tanításán. Leveleiben anyanyelvén beszél, hiszen a latin műveltséget nem ismerte. De mert a mélységek mélységeinek kulcsával behatolt Isten titkaiba, ezért stílusa (legalábbis a figyelmes olvasó előtt) inkább Pálé, mint Kataliné, s inkább egy apostolé mint egy leányé! Leveleit diktálta, éspedig oly gyorsan, mintha egy előtte fekvő könyvből olvasná, amit mond. Magam is gyakran láttam, amint egyszerre két irnoknak diktált, két különböző személynek szóló, egészen eltérő tartalmú levelet. Az irnokoknak egy percnyi várakozási idejük nem volt, s Katalin egy felesleges szót nem mondott közben. Amikor ezen igen elcsodálkoztam, akik régebben ismerték, elmondták, hogy ők egyszerre három, sőt négy irnoknak is látták diktálni őt, ugyanilyen gyorsan és ugyanilyen éles emlékezettel. Mindez pedig egy virrasztásokkal és böjtökkel annyira meggyötört leánytestben! Ez számomra sokkal inkább csoda és Isten erejének bizonysága, mint bármelyik csodája a természet rendjében.

Akik tudósnak és bölcsnek vélték magukat, miután Katalin szólt hozzájuk, kezüket szájukra téve álmélkodtak és így suttogtak egymás között: »Honnan ismeri az írásokat, hisz nem tanulta! Honnan van ekkora bölcsessége? Ki lehetett a mestere? Kitől tehetett szert ilyen tudásra?«"

(Capuai B. Rajmund a Legenda maior előszavában.)

Ára: 210, – Ft